S.n L. 8.o 49

2029

2029
XXVIII-1

1008 (1-2)

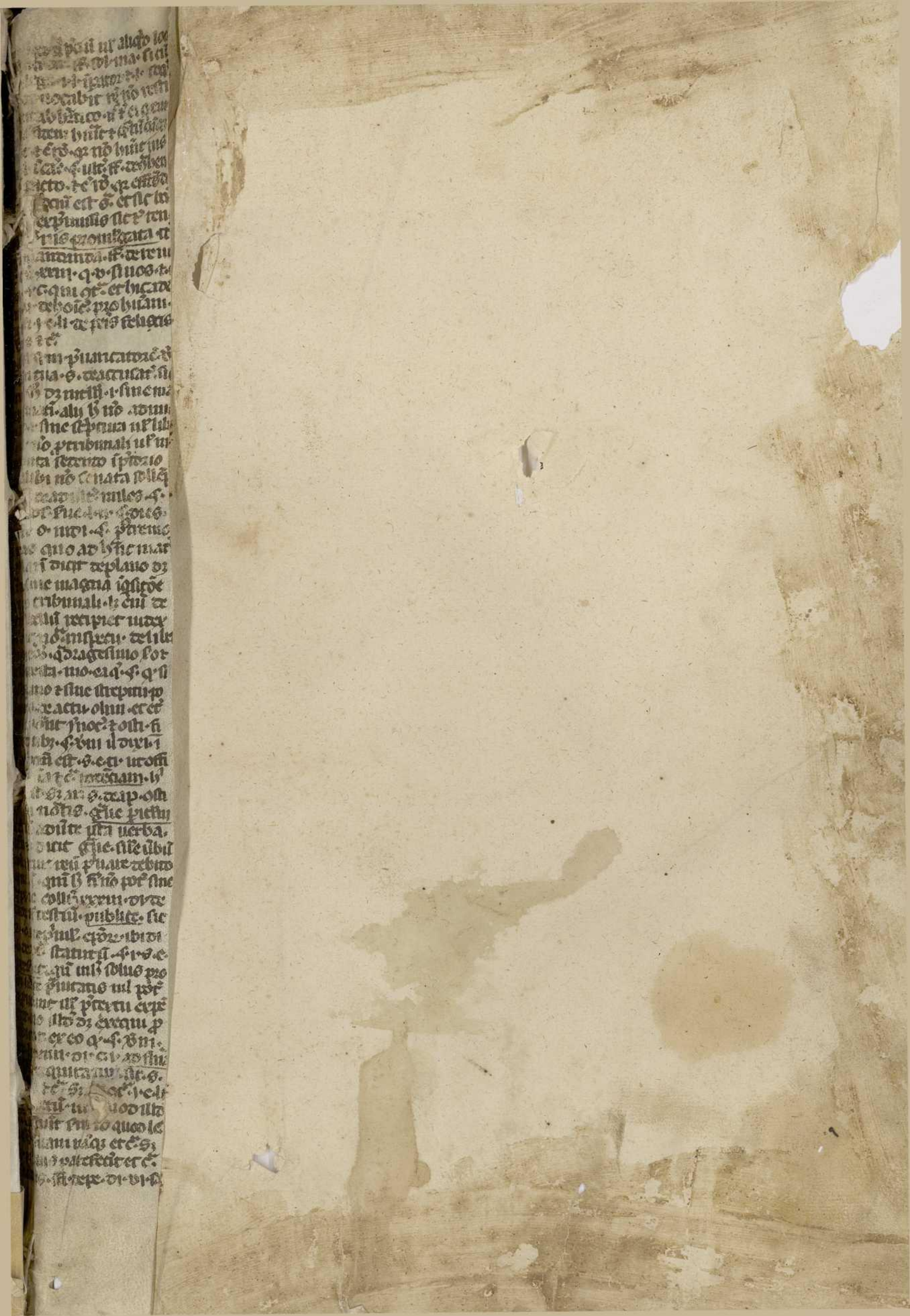

Alphonsi Thostati Episcopi Abulen. in librum Paradoxarum.

REVERENDISSIMO IN CHRISTO PATRI AC OPTIMO ARCHIEPISCOPO TOLLETANO ET INTEGERRIMO CARDINALI HISPANO.D.D. FRANCISCHO SIMANESSIO: BENEDICTVS BINNVS VENETVS IA. FILIVS.

Fertur Reuerēdissime Presul Platonē iādiu desiderasse pricipē cognoscere: i quo quēadmodū in Pallade vna cum potentia: sapientia cōspiraret: necnon vt in Cesare magnanimitas cum clemētia: ꝛ vt in Scipione grauitas: cum comitate: in quo preterea ꝛ Minois: ꝛ Rhadamanti iustitia: ac Mume religio scintillarent: sub quo Pax illa Octauiani hominū ais tranquilla: ac laudabili libertate demulsis blandiretur: qui deniq; pacis studia rebus bellicis preferret: templa fundaret: ac publica litterarum gymnasia constitueret istiusmodi quidem principis Idea olim a Platone diu exoptata in te nimirum integra cōspicitur: conspicik inq̄ ꝛ aliud quoq; admirabilius. solent. n. ceteri boies cū primum attigerint negocia publica litterarum studia flocipendere: tum quia vita negocioſa in primis litteraruꝫ ociū auferꝫ vacue mētis opus: tum qa quo propius ad Jouē accedimus: moderatiōis ꝛ iperij dominum: eo lōgi⁹: a Mercurio litterarū pncipe discedimus. Tu vero admirabile nature opus ꝛ actiuā ꝛ cōtēplatiuā vitam penitus amplecteris: actiuā: qm̄ fine suo potiris: cōtemplatiuā: qm̄ in te bonarū artiū: ac disciplinarū i star phebei luminis empoziū emicat. Nā a primis etatis tempozibus (vti ad basce nostras aures puenit) tāto cultu ferme diuino in olympicū regnatozes: natura hac teipsum exuens functus es qp nō potuisti te viruꝫ cōtinētissimū seraphice religiōi nō vouere: qua nil melius: nil pulchrius: nil deniq; ad naturā boīs sanctius inueniri potest. ob bosce quoq; sanctissimos mores: q̄dam ex intimis pudicissime: probatissime: obsequētissimeq; Hispanie: Regine pcordijs: Regni rerū oium fecūdissimi. emersit beneuolētia: que nō potuit te clarissimū patrie sydus Archiepiscopatu Tolletano: ꝛ Cardinea dignatiōe (felicissimis auspicijs captis) nō illustrare: ex quo Regno apprime disciplinis omnibus grauido tanq̄ ex equo illo Troiano inumeri duces bellicis: litteratozūsq; virtutibus enitescentes exiliere. Quid Jŷ imortales ō mozū integritate? quid de vite sanctitate? nibil profecto: tanta enim in te mozū est integritas: tāta vite sanctitas: qp nō me latet: nempe a superis iamdudū esse sancitū: te propediem et beatiozes statum: ꝛ sanctiozem assecuturum: licet ab hisce ambitionibus penitus abbozreas. Jd etiā nequaq̄ silentio ē ptereūdū: tantā eē in te Liberalitatē: Religionē ac Pietatē: qō Hispanie (vt fertur) collegiū illud virtutibus propemodū oibus expletū edificasti: quod sane indies ad studia excolenda tuos illos nepotes: ac pnepotes appellat: boztatur ꝛ prouocat. Hoc quoq; insigne opus illis in locis mirū imodum illucere est nobis exploratū: quod Hispani oēs nozūt: admirātur: ꝛ laudant. Offert preterea se collegiū illud disciplinarū candidissimum: quod Hispanie maximis munificentissimisq; sumptibus prisci illi statuere: quod deinde diuo Bartholameo salamanticensis vrbis sanctissime dicarūt: vt septennium inde lauta virtutū cōdimenta sectantes emergant quibus mediocris cibariozū facultas: tenuis potus paucitas: haud vestiū penuria ānuatiz exuperāter prebetur. In quo quidē collegio: amplissimo virtutis fonte quotidie complures iamdiu natatozes certatim vrinarūt: vrinātq;. vnde necesuz fuit: buiusce operis mellifluis quibusdā floribus refertissimi Alphonsum hūc Madrigallensem egregiū ꝛ nitidum authozem emanasse: quippe q septenniū i diui Bartholomei collegio: vt hec Paradoxa: ꝛ alia fulgentissima opera concinnaret: etatez honestissime: ac religiosissime degit: que si nuncupatiz cōmemozare vellem: sane laxius fusiusq; vagarer. Sebinc: ob eius emicantissimas virtutes fausto omine Abulensem Episcopatū ē assecutus: cuiusce opera celeberrima: iādiu fediissima quadā proluuie delibuta: ac dumetis q busdā cōserta ꝛ squalluere: ꝛ riguere: vti Achemenides ille Jtachus apō Polipheīū: aliosue cyclopes hominū carnes ritu fere imaniter deuozātes: lamentabili querimonia: ꝛ multis lacbrymis exinanitus: tabo sozdidatus: spinis bispidus: sociozū obitu: suo quoq; iminente angebat. Ueruz in boc collegio bonaruꝫ litterarū studia laboziosis lucubrationibus: sedulaq; diligentia excolentes: omni labe bosce mellifluos ꝛ vberrimos codices purgarūt denuo oi flozuꝫ genere cōcinnarunt. Tu aūt obseruādissime pater vt ꝛ tanti authozis nomen indies per vniuersum orbem magis magisq; enitescerez: ꝛ sacre theologie studiosi oēs p batissimis mozibus: optimaue doctrina instruerentur: grandem numozū copiā ad opus boc scientiarū oium refertissimū iprimēdum: tuapte spōte affatim tanq̄ fidelis alacri aio: ꝛ erecto exposuisti. Quapropter bonarum disciplinarum studijs operā sedulo nauātes amplissime dignitati tue maximopere sunt deuicti: quod virtutū egregiū atq; perspicuuz exemplar: toto aio ꝛ toto mentis acumine amplectendum: colendū: obseruādum: ac plane imitandū censeo. Addo etiam illud pater optime: nō modo te buiusce rei verū ꝛ alios eē admonitos: aliozū epistolas elegātissimas: quas in frōte quozūdā Tostati voluminū accurate iprimēdas tradiderunt: tibi non perinde ac Cardinali sed Archiepiscopo esse inscriptas boc iccirco euenisse nō te fugiat: quoniam te Cardinea illa dignatione affectū: diuino quidem munere nondū intellexerāt. vale diu Virtutis fulgentissimum sydus: ac firmum presidiuz.

BENEDICTVS TVVS.

¶Clarissimi z doctissimi:ac Reuerēdissimi domini domini Alphonsi de madrigal.epi abulensis sacre theologie pfessoris ac olim collegij sancti Bartholomei Salamantine ciuitatis collegialis:necnō eiusdē ciuitatis cathedralis ecclie scolastici. Paradoxa prima.

¶Illustrissima ac excellentissima domina.

A Prologus libri.z

Vmillimus Vassallus atqz seruitoz vroz minimꝰ Alfonsus de madrigal in artibus magr se ipsum z sua cū omni promptitudine seruiē di ad vrarū manuum osculatū vre altitudini recōmissus q̄ mihi lz ido cto inexptoqz studēti iter magros etate z sapiētia minimo deficienti altissimarū speculationū in sepatis simis theoriis in eloquētia rudicarenti floridis rhetoricisqz exornationibus pridem iniūxerat sup aliqs secretas methaphoras earū eliciēdo medullas stili officio fungi. Quā obrē oi exclusa repugnantia cū oimoda deuotione atqz promptitudine seruendi fm puā ingenioli mei tributā a spū disptito re mensurā oi opis difficultate postposita inchoaui. ¶Sed vt euidentius qō volumus in patulū ꝓponamus dictas mi hi methaphoras exordio opis duxi inserendas quaruz ꝑma sub hac vboz serie notabaf. ¶Fuit qōdā vas clausuz z nō clausum:puū z nō puū:luminosum z nō luminosuz.vacuū z non vacuū. Preterea vas mundū z nō mundū. ¶Scōa aūt tlis erat fuit vnus leo q videbaf z nō videbaf q audiebaf z nō audiebaf q tenebaf z nō tenebaf q cognoscebaf z erat incognitus. ¶Tertie aūt earū tenoꝛ ẞ erat: fuit qdam agnus tonsus z nō tonsus agnus vberatus z nō vberatus agnus q clamabat z nō clamabat:agnus q patiebaf z non patiebaf.agnus q mortuus ē z nō mortuus est. ¶Quarta ār methaphoza in his vbis exprssa erat fuit positus serpēs q iacuit z nō iacuit q mouebaf z non mouebaf. q audiebat z nō audiebat:q vidit z nūqz vidit. ¶Quintā vō in hac serie vba exprsserār.fuit aqla q̄ volauit z ñ volauit venit ad locū a q̄ nūqz recessit q̄ qeuit z ñ qeuit q̄ renouabaf z nūqz renouabaf q̄ gaudebat z ñ gaudebat q̄, honorabaf z ñ honorabaf.

B Intētio libri sup S.methaphoras.

C ꝑ Metha.de vase.

D 2a Metha.de leone.

E 3a Metha.de agno.

F 4a Metha.de serpēte.

G 5a Metha.de aquila.

¶De triplici scriptura sacra.

In principio aūt harū methaphoꝝ cōtinebaf has a deo vbotenus fuisse pla tas iuxta qō solerti studio attendendū ē.sacrarū scripturarū ptinentiā puagantes antiquos doctores eaz tripharia discu xisse. ¶Primā aūt differentiū ptitionū canonicā vocauere q̄z q̄libet ortodoxorū turba tanqz solidissimas ptinentē vitates oium scrupulo mentis excluso recipe obligaf sub pena in heresim incidēdi. ¶Scōaz vō ptitionē agyographā appellaret qō nomē ex origine greca in latinū idioma trāslatū sanctas designat scripturas:agyos eni sanctū ē:graphia aūt scripturā cognominat in qbus celeberrima moralia documenta vitateqz historice ptinenf auctores tñ ipsarū a nobis cōiter ignoraf q̄ i re nō parē canonicā aucitatē sortite sunt. ¶In tertia aūt ptitione scripta apochripha collocarūt quoꝝ sensuz an solida vitate subsistat vl oppositā falsitate deliret apō orthodoxoꝝ eccliam ignoraf. Quapp inter eos aucitate oimoda prorsus carent z eadē facilitate cōtēnūi. q̄ recipiunf.

A Capi.2m

B Auctētica scriptura z ptra eorū q̄ in ipsis tractentur.

C Selasiꝰ pp.

D Dānata z mā ō q̄ i ea agif.

D Isidorus.

E Quo tēpe hereticoꝝ secte christiane pietatez occuparūt.

F Apochrypha scriptura.

¶De triplici scripturarū sacrarū pticōe logtur hiero.

¶De hac scripturaꝝ tripharia ptitiōe disputat hieronymꝰ in multis locis ꝓlogorū biblie pcipue in ꝓlogo quē vulgato noie tanqz caput siue galeā oium scripturarū galeatū maiorū vocauit aucitas q̄ q̄ttuor libris regū apponif et icipit viginti duas lras vbi totius biblie tripharia efficit ptitionē exē plariter describendo quot sub q̄libet harū ptiū volumina includanf. ¶Preassumpta vō ꝓpositō applicādo nccio dōm erit ꝓpositas methaphoras siue locutiones trāsumptas sub aliq harū triū differentiū ptitionū locari nō posse.sb his qppe tribus ptibus diuidentibus solos sacre scripture libros q in volumine biblie ptinenf supputari manifestū est q̄rū singlis solertissima indagine p minutas pticulas inqsitas methaphoras passumptas in nullius eoꝝ ptinentia sub hac vboꝝ serie ptineri cuilibet discurrenti patet.

¶De cuiusdam generis scripturarum sectione.

Aliud aūt Scripturarū genus ē inter noui ac veteris testamēti volumina nō ptētū qō tripharia in canonicis distributionibus diuisum ē. ꝑmas ār auctēticas vocauere q̄z snie ab oibus legentibus tāqz solidissime approbanf in qbus oia catholicoꝝ doctoꝝ scripta locari ncce est. Que Selasius.pp.aucitate sedis aplice robur obtinē cōfirmat in q̄dā epla decretali et hēf in decretis distinctione qntadecima.capo sancta romana eccla. ¶Secūda huius gnis ptitio dānatoꝝ scriptoꝝ titulū sortita ē sub q̄ oēs phibite artes demonibus aucibus iuente z vsui hominū tradite includunf q̄rū finis iteritus z illaqatio miserabiliū aiaꝝ alligando atqz assentire inducendo qbusdā errozibus supstitionibus nullā vtutis nālis efficatiā ptinentibus p q̄sdā imūdas abhoiabilesqz cerimonias hee ār nigromātice sunt aliqz ꝓiuncte his neqz traditiones. Jn hac ēt ꝑcul dubio pte oia ab hereticis auctoribus scripta ꝓfecta reponūtur q̄ cū auctoribus suis ab ortodoxoꝝ eccla pdēnanf sic hēf exē in decretaliū volumie.ti.de hereticis,c. frnitatis.hos aūt oēs hereticos z eorū dānatos errores describit Jsidorus ethimologiarū li.8.c.5.hūtur quoqz in decretis.24.qōne 3a. in.c.qdā ār.hos ār hereticos vetꝰ eccle vsqz ad Jsidoꝝ sctm hūit qdā aūt successores posterioꝛ ptulit etas q̄rū noia z errores a multis ꝓscripta sunt alia quoqz plimoꝝ auctoꝝ pciliorūqz scripta aucitate ecclīastica pdēnata sūt q̄ catholice assertiōi nō modicū obuiant de qbus idētidē in decretis distinctione qntadecima.c.sancta romana. ¶Huius aūt gnis tertia ptitio scriptoꝝ apochriphoꝝ nomē assumpsit hec aūt vt supra dictū extitit aucitatis dubie sunt cū de earū snia an verū falsumue ptineat apud nos nullatenus constet.

¶Sub qua parte presentes methaphore contineanf.

Intentioni Aūt nre pdicta applicātes circa methaphoras passūptas dubitatio sub oriē sub q̄ huius tripharie ptitionis pte nomē accipe mereā tur. Circa qō duplr dubitatio sub appet.ꝑma ō earū snia an auctētica sic an apochripha vl dānata. Scōa inqsitio de auctore ē z nō immerito ab auctore qppe scripta ꝓstātiā obtinēt si q̄z hūt. z si auctoꝛ de heresi dānatus eēt scripta quoqz de heresi notarenf aut saltē eoꝝ dubia atqz de heresi eēt suspecta auctoritas nec qcqz firmitudinis obtinerēt ex auctoris merito infirmanda sic hēf in volumine decretaliū in ti.ō hereticis in.c.frnitatis. ¶Prime aūt dubitatiōi q̄ de harū scripturaꝝ snie q̄litate orta ē rndere cōuenit ꝑfatas methaphoras locutiones iter scōe ptis huiꝰ ptitionis tripharie scripta nō debere vllatenus ptineri q̄z dānata nomiauimus qō euidēti argumētatiōe ꝓcludif illa nāqz iuris canonici firma snia scripta dānata dñr q̄ auctores hereticos hūere aut assertiones q̄libet vl cerimoniales ptinēt obseruatiōes directe aut idirecte positioni aut cerimonijs catholicis obuiātes ẞ aūt de ꝓpositis methaphoricis locutionibus affirmari non vz nō aūt ꝓstat eaꝝ auctorē de heresi ab eccla pdēnatū. Jtē eaꝝ sniaz nō ꝓstat alicui sacre scripture testimonio repugnare. Jtē scripturarū nulla auctētica aut dānata dici pt nisi cū q̄tenus sniam firmissime aut verā aut oimode falsaz eē ꝓstat catholice positiōi aut ꝓformē aut aliq̄tenus discordantē qō in ꝑfatis trāsumptis locutiōibus applicari nō pōt:nā cū aliqua lram fm methaphorā exponi opz sensus eius ē paboli cus:z in ẞ ē gnalis rla iter oēs sacre scripture doctores qp

D Que sint scripta dānata.

E Que scriptura dicenda sit fide tq̄ calūnia

F methapho re in sacra scriptura ñ sūt itelligēda vt vba sonant.

tl'ia vba nūq̄ aut signat aut exponi debēt ꝟ id qđ in cortice ꝓfigurāt q̄ ob rē i vbis ill' vitas aut falsitas iueniri ñ v3: nā eaꝝ sensus nō ē fm id qđ vr. sz eaꝝ vitas aut falsitas repit i expōne ipsoꝝ q̄ b vba a vra regia celsitudine mihi humilli mo seruulοꝝ vroꝝ directa sensum pabolicū faciāt ex eoꝝ te nore euidētissime liq̄t: nō. n. in sensu historico vl' lrali vllate nus itelligi valēt. Sic nāq̄ itellecta eoꝝ sigtum ipiale erat absurditas q̄ magna t ipitia eēt tl'ia ꝓferēdo. liqđo ḡ cōpposita vba in suo formali tenore vllā aut falsitatē aut vitatē ꝓtinē non posse donec exponant. ¶ Et si eoꝝ expositio a vitate catholica in vllo penitus nō delirat oi abiecta ambiguitate liq̄bit ꝓposita fore va firmissima ꝓstante fnia sinaūt ab orthodoxoꝝ tramite vllatenus delirauerint ea pi mō falsitatē ꝓtinē manifesta rōne ꝓstabit. t qz iste figurate locutiones pñt recipe solū sensum ꝓformē oi catholice positioni t pñt recipe ꝟriū obuiātē catholicis assertionib⁹. Et qz ꝟ rl'az iuris res potius debēt iterp̄tari q̄ valeāt q̄s q̄ pereāt exponēde sunt tl'es pabolice locutiones in sensu sano ꝓformi orthodoxorū catholice positiōi ꝟ mō figurate locutiones hee firma vitate ꝓstabūt nec poterūt iter fe ptitionis scripta q̄ dānata appellanť collocari. ¶ Speculādū āt restat sub q̄ aliaꝝ duarū ptiū scripturaꝝ collocenť. s. an inter apochriphoꝝ. an auctēticoꝝ gen⁹. Cui igsitiōi rñderi nō icōueniēter p̄t p̄dictas methapho. locutiones iter auctēticas scripturas collocari debere. ille nāq̄ solū scripture apocriphe nomianť de q̄rū fnie veritate apō nos ꝓstātia nll'a hēť. t qm̄ hee figurate locutiones expōsite i sensu in q̄ exponi debēt sic ifra i ꝓsecutiōe liq̄dius appebit oi orthodoxoꝝ catholice positiōi ꝓcordāt necessaria ꝓcludiť illatione inter auctenticarū ptē locari debere.

A Capi. 4m

¶ Scriptura accipit firmitatem ab auctore.

2m dubium

Secūda Aūt in ꝟ ordie specl'atio ē de harū figurarū auctore scriptura nāq̄ cuiuscūq̄ ꝓditiōis sit firmitudinē aut ifirmitatē ex auctoris ꝓsideꝝ ꝓditiōe hac fore q̄ q̄tiēs ꝓstiterit aliqđ scripture gen⁹ ab aliq̄ heretico aut hēsiarcha ꝓfectū q̄s tūcūq̄ vba ipa catholice positiōi ꝓsentire videāť sp ō hēsi suspecta nōnť ꝟ auctore q̄ten⁹ inducēte.

B Scripta vtriusq̄ canonis ac deo emanauerūt.

¶ Scriptura a deo procedens est verissima.

A Capi. 5m

Hee enī Tropice locutiones, put i cedula a regia altitudie mihi destinata ptineri notū erat vbo oris dñi ꝓplate ferebanť cui⁹ fi apō nos fidelia testimonia hr̄enť tātā fortiréť auctitatē q̄s tā q̄libet scriptura toti⁹ sacri canonis noui ac veteris testi cū oēs vtriusq̄ canōis scripture spū scō agēte dictate sint q ē vitas ideficiēs t oi tpe eccl̄is sine aliq̄ exnea pegrinaꝝ ipressionū mutatiōe oia aūt q̄ a deo auctore ꝓcedūt q̄s tū ad auctorē suū equalētiā forciunť vt tñ eas ore dñi ꝓplatas dicam⁹ q̄s uis i libro a q̄ ipe excte fuerint sic fore asserať nō ē aliqđ solidū fulcimētū: q̄ i re sic culpa caret eas ore dñi ꝓplatas fore suspicari. ita ab oi criminis labe prorsus alienū ē eas ore dñi nō fuisse reuelatas aut ꝓditas assenerare. ¶ Ex oibus ḡ supi⁹ disputatis i modū apozismatis siue corrolarū iducit has figurales locutiones q̄s tū ad sententiā suam locari inter auctenticas scripturas eas vo diuino sermone fuisse ꝓplatas prorsus apocriphū est.

B Scripta vtriusq̄ canonis ac deo emanauerūt.

¶ De propositiones conueniens paradoxe dñr.

C Lōmendatio haꝝ locutionū figuraliū.

Ex p̄cedētibus Narratiōib⁹ q̄s tū ad istū punctū tāq̄ phemial'r ꝓcludētes illi specl'atiōi accedam⁹ i q̄ ō ocl'tis haꝝ tropicaꝝ locutionū vitatib⁹ inqreť i q̄ tāq̄ i alīs disciplinis solēt petitiones atqz suppositiōes apponi: ex qb⁹ ceťa fulciūť teste Arist. in p̄n⁹ p̄ mi posterioꝝ ita ꝟ tāq̄ p euidētissima hipotheſi supponam⁹ vnā haꝝ figurataꝝ locutionū cōez ꝓpetatē. s. haſ eē admirabiles, ꝓpōnes digne noie aut titl'o padoxaꝝ. Eas āt admirabiles eē sic manifestať ille nāq̄ ꝓpōnes admirabiles sūt q̄rū vitates sūt dure t igsitiōe difficilime ac difficulter a fl'itate sepabiles pp magnā ad fl'itatē hr̄e affinitatē nihilq̄ aut paꝝ a fl'itate distare videri: huiꝰ āt sūt hee tropice trāsūptiōes: qz ille ꝓpōnes q̄ iter se aliq̄ oppositiōis legē hñt sic ꝟ rl'az dialectica se respiciūt q̄ si vna ē fl'a reliq̄ ē va vl' q̄si: t qz vo iter oēs has figurataꝝ ꝓpositiōes oppositio ē t nō q̄dā seu pua ſ maria eaꝝ p̄dictio. s. de q̄ Arist. in p̄ posterioꝝ analeticoꝝ t i libro piermenias p̄ de iterp̄tatiōe noiato dicit q̄ p̄dictio ē oppositio i q̄ fm se nihil ē mediū: si ḡ vna p̄dictoriaꝝ ꝓpositionū ē va reliq̄ ē fl'a t ē rl'a q̄uertibilis. s. si vna ē fl'a. altera verā ē sit necciuꝝ. Est t vlteri⁹ p̄dictoriaꝝ lex q̄ altera ē affirmatiua altera vo negatiua qō euidēter i his figuratis appet

C Lex ꝓpōnū p̄dictoriaꝝ

locutiōib⁹ sic i ꝓma methaph. ꝓtineť. s. vas clausuꝝ t nō clausum luminosuꝝ t nō luminosuꝝ puū t nō puū ꝓformiť de ceteris figuratis ꝓpositiōib⁹ cū āt has ꝓpōnes dialeticas leges ꝓsequendo liq̄at eē p̄dictorie oppositas alterā q̄s nccio fl'am existere reliq̄s āt verā p ſpecl'atiuū discursuꝝ repire oēs illas veras atqz catholicas videť eē admirabile.

¶ Concludiť de superius dictis assignans qbus cōpetant he figurate loquutiones.

Secūda Pars ꝓpetatis haꝝ ꝓpōnū ē eas debē rōabil'r padoxas noiari: sic. n. tulliane ꝓpōes in libro q̄dā padoxe noianť q̄ admirabiles ꝓpōnes sūt q̄: qz igsitiōe altissime sūt in fide vulgariū hoiuꝝ minie capiūť sic illa pria padoxa. s. q̄ honestū ē ꝟ solū bonū eē. t sic ttia padoxa. s. pua iqt culpa vt magna ē. t sic de ceter] padoxis q̄libet. nāqz illaꝝ difficilē ptinet itell'z fz vulgariū opinionē oēs tñ hee sciētificis ꝓbatiōib⁹ credibiles cuilibetqz psuasibiles efficiebāť. sic. n. tulli⁹ decl'at in plogo padoxaꝝ hñt se āt ꝓformiť hee figurate locutiōes: qz cū p̄dictorie sūt saltē i cortice lrali cuilibz eas ispiciēti pria facie ipossibiles videbūť p̄cipue vulgarib⁹ iuris q̄s igenia i altā specl'atione rarissime exigūť postea vo p̄ter exposite oib⁹ t singl'is vissime atqz solidissima ꝓstare fnia videbūť i ꝓformitate sensus ad oēz catholicā positionē. ita āt vt q his qnqz figuratis ꝓpōnib⁹ congruētē titulū. aut nomē iponē laborauerit i libelli formā eas qnqz figuratas padoxas ꝓpōnes appellabit. ¶ Sciēdū āt eas qnqz nūo eē fz q̄ formēť qnqz tropice aut attributales locutiones. vna āt q̄ iter ceteras por est beate vgini cōpetit. Quattuor āt sequētes redēptori nro xpo iesu cōpetere dignoscuntur sic in ꝓsecutiua expōne earū dē euidētius apparebit.

¶ Expositio p̄rie methaphore de vgine dña nra.

Ante Ceteras vo pria ē. fuit vnū vas clausū t nō clausuꝝ. puū t ñ puū. lumiosū t ñ lumiosuꝝ. vacuū t ñ vacuū. insup mūdū t ñ mūdū. ¶ Hāc āt ceťis ꝓrē ō vgie dña nra expōi debē ex eis pz q̄ sequūť debēt nāqz oēs methapho. locutiones de ꝓsonis illis: aut reb⁹ exponi qb⁹ ꝓpe toti⁹ methaphore ptes singl'e applicāť. t qz i hac p̄ª methapho. sic ē q̄ ei⁹ aliq̄ ptes alicui seu aliqb⁹ reb⁹ vl' ꝓsonis applicari possent oēs āt nequaq̄ vgini tñ dñe nre oēs conueniūt sic i p̄dicte figure expōne ptinebiť nccia ocludiť illatiōe de ipa t nō de aliq̄ alia p̄. exponi debē. ¶ In hui⁹ methapho. ꝓpōnis exordio ptineť. fuit vnū vas clausuꝝ t nō clausuꝝ i q̄ dña nra maria vasis recipit cognomētū ꝟ āt nō in sensu lrali: ſ in methapho. locutiōe qō apō rethorice oratores trāsūptio aut methaphora appellať. t ꝟ ē q̄tiēscūq̄ de aliq̄ re fmonē facē cupiētes nō eā suo noie aut suis ꝓpetatib⁹ annotam⁹ exnee rei nomē cū ꝓpetatib⁹ adiūgētes: ꝟ āt nō idifferēter t vt cuilibet idistincte libuerit faciēdū ē vt cuiuscūq̄ rei nomē alteri rei cui voluerim⁹ apponam⁹. ſz solū alicui rei nomē alteri⁹ apponim⁹ q̄ aliq̄s ꝓditionē ꝓformē ei rei de q̄ logmur sortita ē als āt faciētes ñ methaph. aut tropos siue figuratas vl' attributales locutiones ꝓficim⁹: ſ publicissime deuiantes errores nimios t sniaꝝ obscurā itricationē cāuerim⁹. sic. n. Aristo. nr̄. in libris phycoꝝ vulgarit dictis libri de nāli igsitione iqt oēs trāsferētes fm aliq̄s sil'itudinē trāsferūt. q̄si si hoiem leonē aut porcū appellem⁹ ncēe ē aliq̄s ꝓueniētia i ꝓpetatib⁹ assigre iter hoiez: aut leonē: aut porcū. Sic āt ad id qō attinet attēdētes cū dñaz nraz vasis noie appellemus oz ei ꝓformē vasi ꝓditionē assignare vas āt ē ens artificiatū nō nā ſb sistēs nec ꝓductiōis sue hñs ꝓmordia nālia aliqd ꝓtinēdū fabricatū ꝟ āt ē finis ad quē ill̄ artifex fabricauit opus q̄s suū ē ꝓtinē. iō qñ aliq̄ trāsūptio h⁹ noīs vas faciēda ē ad alteram rē attributalē necm ē fm cōtinētie fieri ꝓpetatē. s. vt res illa ad q̄s trāsumim⁹ illō nomē vas de ipa fmonē faciētes aliqd i se ꝓtineat. sic. n. decl'at Grego. in fmōe qđ fecit ad epos: t vocať i titl'o ad fontes lateranēses. t ē homilia siue explanatio sup euāgeliū illō Luce qō incipit. Designauit dñs t alios septuagita discipl'os: i q̄ cū metha. rex tabernacli ſb seusu allegorico: aut poti⁹ tropologico q̄s vtq̄s methapho. dr̄ elluciderat dic i tabernacl'o fuisse vasa i vasis āt sculptos boues t cherubini sup qō vasa. sacerdotes eē asserit: nā sic vasoꝝ op⁹ ē ꝓtinē ad ꝓtinēdūq̄s illa artificiꝰ plasmauit itētio. sic sacerdotes dñi i se debēt aliqd ꝓtinē. Quid āt sacerdotes i se ꝓtinē ō beāt subiūgiť p id qđ boues t sculpta i vasis cherubini i sensu allegorico p̄figurant sic, pseqť beat⁹ Gre. in p̄fato fmone.

A La. 7m

Rō cur ꝓpōnes h⁹ lib. padoxe nūcupenť.

B Licero i padoxis

¶ Propōnes quā maximā faciūť fidē ē q̄tiēs itellectus cōuenit cū sensatis.

D Cur qnqz soluz sint metha. t ñ ples tq̄ buſ attribuanť.

A La. 8m

B Metha phora ō vgine q̄ riť prior ceter] exponať.

C Trāsūptio qđ.

Arist. i phisicis.

D Qūo vgo maria vasi assimilari possit.

E Vas qđ

Greg. in fmone ad epos.

A La. 9m

¶ Ob multiplicē ꝓtinētiā virgo maria vginitaſ vas vocitaſ.

Presenti

B Virginitas qd sit. Thomas 4° sniarus di. 32 £ Eluidij rones q bus conat oñ de btam vginē a ioseph cognitā carnal'r fuisse. Augus. Matheus. D p'ro idi uersum. £ 2'ro idi uersum. F 3'ro idi uersum.

Presenti Aūt igsitōi pticl'ari° accedētes: q2 dña nra vgo i pnoiatis methapho. locutiōib° vasis noie appellat oz i ipa pditionē ptinētie assignare q̄ i re sic in se ipa pleraq3 cōtinebat. ita ml'tipharie vasis noie nūcupat ptinuit āt pcipue dña nra vginitat3 itegritates ex q̄ recte vas vginitatis appellat: vginitas āt ē itegritas carnis z mētis. cū oi puatōe expietie act° venerei. sic decl'at scūs Tho. sup. 4^m sniar3 distictiōe. 32. fuit āt ħ vginal' itegritas pfecti° i dña nra q̄: i oib° mulierib° qppe q̄ vgo z mr̄ extitit vtrūq3 āt cōpletissime vgo qdē añq̄ peret z dū pepit vgo p° ptū vo vginitat3 lau reā imarcessibilē nō amisit sempq3 icognita viro. ¶ Quidā tñ iniqtatis fili° q inter christicolas nat° antixps fact° eluidi° nomē accipiēs asseruit btāz vginē postq̄ pcepit z pepit nr̄z redēptorē ē a ioseph viro suo carnal'r cognitā alios posteriores xpo filios pepisse. sic refert Aug. sup matt. i. c. ij. accepit āt occasionē errādi ifidelis ille eluidi° i q̄dā auctitate bti matthei q̄ hr̄ matt. j. c. i fine. s. z accepit ioseph mariā ppugē suā z ñ cog̃scebat eā donec pepit ei ppgenitū filiū suū ꝑ vocauit nomē ei° ihm. ¶ Ex qb° vbis dupl'r conat eluidi° arguē btām vginē postq̄ xpm pepit a ioseph cognitā alios filios pepisse. Prio āt q2 in passiōne auctitatis serie ptinet z accepit ioseph mariā ppugē suā z nō cog̃scebat eā donec pepit. ¶ Scōdario idē pbare conat ex eiusdē testimonio vbis cū dī donec pepit ei filiū suū ppgenitū ex q̄ nccio iferri vī alios ꝺo z tertio genitos pepisse. Prīogenit° nāq3 nomē relatiuū z nō absolutū ē sic istō nomē pr̄. Sicut igit pr̄ sine filio: aut filio nullus pdicat ita ꝑgenit° sine alio ꝺo: aut tertio genitis nl'aten° dī. ¶ Idē āt iferri vī ex alio testimonio matthei p̄ capl'o. cū dī añq̄ pueniss̄ent iuēta ē in vtero hñs de spū sctō qō manifeste inuere vī eos postea pueniss̄e qō ē vginē dñaz carnal'r a viro cognitaz al'r āt nō recte diceret añq̄ pueniss̄ent iuēta ē in vtero hñs de spū sctō: s3 diceret nūq̄ puenerūt maria z ioseph tñ iuētū ē eā ꝓcepisse in vtero de spū sctō: aut solum alio tacitis expressisset inuenta est in utero hñs de spū sancto.

¶ Rōnum eluidij iniqui solutio.

A La. io^m

Debilissime Firmata argumēta eluidā nll'aten° iferūt qō itēdit. ¶ Cū āt ꝑ arguit ioseph āt ñ cog̃scebat mariā dōec pepit: ñ. n. ex ħ nccio iferr eā fuisse posteri° cognitā: nā l3 f3 vulgariū acceptionē cum al's dicit nō cenauim° vsq3 ad vnā horā noctis vl' donec pl'aret ꝓia hora noctis inuit eos post vnā noctis horā cenauisse ñ tñ ħ iferr f3 vi ꝓsequētie dialectice sic si qs silogizet tu nō venisti vsq3 ad vnā noctis horā. g̃ post vnā siue ꝑmā venisti nō v3 ꝓna ista. stat. n. ꝺdictoriū ꝓntis cū añcedēte. s. q nō tu venisses vsq3 ad ꝑmā noctis horā postea q̄3 q non veneris: sic eni rñderi debes eluidio suā ieptā ꝓnam nō valē. s. ioseph nō cognouit mariā donec pepit. g̃ postq̄ pepit cognouit eā stat nāq3 sine vlla icōueniētia mariā añq̄ xpm pepisset a ioseph icognitā z q nec post ptū eādē cognouerit. l3 f3 vulgatā regulā logicoz qñ ꝺdictoriū ꝓntis stat cū añcedēte ꝓna ē nll'a.

Ad p^am rōnē. B Error eluidij accidit ex logica.

¶ Que absurda sequantur ad eluidium.

La. pr^m A

Habuit Aūt ꝓterea eluidi° occasionē errādi ignorās modos loquēdi sacre' scripture in q̄ eū satis euidēti liqt argumēto fuisse ieptissimū studētē ac satis rudis ingenij madideq3 memorie satis autē colligitur ex plerisq3 locis sacre scripture istō aduerbiū donec vl' vsq3 icōtextu positū aliquē aliū actū ꝓsequutū fuisse ñ iducē sic hz̄ gen. c. viij. vbi de corno quē noe misit ad videdū vtr̄ terra deficcata eēt ꝓmo agit. s. emisit cornū q egrediebat z ñ reuertebat donec ficcarēt aq̄: s3 sic quinct ex textu geneseos pcipue f3 textus lre hebraice. Cornus nūq̄ reuersus ē i archā. Ampli° āt rōa bil'r iducit cornū nūq̄ ad archā redijsse postq̄ aq̄ diluuij deficcate sūt. cū. n. cornus al' esui carniū valde ibiās sit z ml'ta hoiuz bruto rūq3 cadauera repiret q̄ vl'is diluuij alluuiōib° deleta fuerāt nō recederet ab eis nisi eēt aliq̄ ipedimentum abigens illum inde cogens3 in archā repedare qō cōtigisse nō ꝓcedit nec ptingē potuisset cū nll'a auis aut q̄drupes al' eēt qō illum inde abigē valuisset: q2 oia memorato vl'i diluuio absorpta deletaq3 referunt. Restat g̃ solam aquā diluuij exūdātē potuisse ei ipedimēto forme: s3 ħ nō fuit, nā i ꝓnoiato geneseos textu ptinet z nō reuertebat donec ficcarēt aq̄ segt g̃ nihil fuisse qō cornus a comestiōe carniū abigere valuisset i archā cōpellēs remeare iferr. g̃ eū nō fuisse reuersum: s. n. cornus redire debuisset redijsset tpe inūdātiū aq̄r cū terra adhuc madida optaq3 aqs ꝑgruū nō faceret icolatū z nō tpe desiccate terre qō ex sil'i quinct argumēto cū idē de colūba factū videam° cū misit noe colūbā vt sic videret an tra desiccata foret vt hēt geneseos. viij. c. cuz dī emisit q̄3 colūbā p° eū vt videret si cessassent aq̄ sup faciē tre q̄ cum nō inuenisset vbi requiescēt pes ei° reuersa ē ad eū i archā. aq̄. n. erāt sup vniuersaz trā extēditq3 manū z apphēsaz misit in archā. ¶ Añ ħ āt noe cornū misat vt euidēter ex geneseos textu ꝓcludit z nō reuersus ē l3 inuenisset exūdates aqs diluuij: quo g̃ rōabil'r dici possz eū postea reuersuz cū cessassent aq̄ diluuij nll'a tenus igt vī. segt āt i textu expectatis vltra septē dieb° alijs rursuz dimisit colūbā ex archa: at illa venit ad vesperam ad eū portās ramū oliue virētib° folijs i ore suo itellexit g̃ noe q̄ cessassent aq̄ sup terrā: segt āt in eadē lra. Expectauitq3 nihilomin° septē alios dies z misit colūbā q̄ nō ē reuersa vltra ad eū h° āt i eadē lra cā anectit q2 desiccate eēnt aq̄ sup terrā. si g̃ colūba q̄ nūcioz pueniēs baiulus ē vis regressa ē i archā cū repisset trā optā aqs z postea cū ea desiccatā repit nō reuersa fuit i archā quo vīsil'e erat cornuū i archā redijsse, cū desiccata eēt tra q cū tra fluctib° inūdātis diluuij coopta esset nūq̄ reuersus ē. lra tñ gen. dic q2 cornus egrediebat z non reuertebat donec cessarēt aq̄ diluuij z postea tñ nō reuersus ē. segt q2 ħ aduerbiū donec. ñ sp iduc aliquē actū postea seq.

A Lapi. i2^m

¶ Error eluidij superior ostenditur.

Amplius Aūt z ħ appet ex q̄dā alio testimōio. qō hēt Gen. 28. c. vbi de° bñdicit Jacob, pmittēs ei bonoz ml'tiplicationē. z ml'ta alia, pspa z i fine eoz ħ iūgit. Ego ero custos tuus q̄cunq3 perrexeris z reducā te i trā hāc nec dimittā nisi cōpleuero vniuersa q̄ dixi. Et f3 aliā lraz dī donec cōpleuero vniuersa q̄ dixi. Ex qb° vbis f3 niodū arguēdi eluidij. ꝓcludit q2 de° dimitteret Jacob nō hñs eū i sua spāli ꝓtectiōe postq̄ vniuersa q̄ pollicit° fuerat cōplesz ꝓriū tñ p3 ex toto penthateuco moysi i q̄ sepe asserit deū pepigisse pactū sempiternū cū Jacob z semie ei° ħ idē pspicue apparet ex oib° libris historicis toti° veteris testi. Solida g̃ veritate cōcludit q2 istud aduerbiū donec non inducat semper post se aliquē actum ꝓsequentem.

B Deus pepigit sempiternū pactum cū Jacob z ei° ꝑgenie.

Lapi. i3. A

¶ Error eluidij clarius patefit.

Ad hoc Aūt z ē aliō testiomoniuz psalmographi. psalmo cētesimooctauo q incipit dixit dñs dño meo: z segt sede adextris meis. donec ponā inimicos tuos scabellū pedū tuoz q psalm° de messia xpo nccio exponit f3 q̄ appet Matth. xxij. c. vbi cū agat de xpo arguēte ꝑ pharisēos messiā futurū vez deū z vez hoiem z nō solū eū filiū dauid futurū: s3 ēt filiū dei segt ipm dixisse. quo dauid vocat eū dñm loquēs in spū si fili° ei° ē dicēs dixit dñs dño meo sede a dextris meis donec ponā inimicos tuos scabellū pedū tuo rū. z sic i ħ psalmo de° pr̄ loquēs ad filiū deū z redēptorē nr̄z ihm vez messiā dixit sede a dextris meis donec ponā inimicos tuos scabellū pedū tuoz. Ex q̄ f3 supħitū modū arguendi eluidij. inferebat nccio q2 postq̄ de° pr̄ posuisset hostes redēptoris nr̄i iesu sub pedib° ei° nō deberet redēptor nr̄ sedere ad dexterā dei pr̄is. qō penit° ipiale atq3 absurdū ē: nā cū redēptor nr̄ xps ihs pr̄i cōsubalis sit eiusdēq3 nāe ipsepabilis ab ipo ē. z nccē ē eū sp sedere ad dexterā pr̄is eo mō accipiēdi q̄ in sacra scriptura dī sedere ad dexterā pr̄is. Euidēter sufficiē terq3 ꝓcluso supioz° liquet argumētis eluidiū hereticū nō itellexisse modū loquēdi sacrarū scripturarū nec vim ꝓsequētie logicalis z inde errandi originē assumpsisse.

Matthe. 22. c. B Quō dauit vocat deuz dñz loquēs in spū si est eius filius.

¶ Responsio ad scōam eluidij rōnem

Lapi. i4. A

Accedētibus Nobis ad igsitionē scōi argumēti eluidiani in q̄ ꝓcludere nitebat dñaz nr̄az vginē post xpm ꝓceptū z in luce pditū rursus alios filios ꝓcepisse: q2 in testimonio vbi matthei sic ptinebat ioseph nō cognoscebat eā donec pepit ei filiū ppgenitū rñdēdū ē istā rudē argumētatione eluidianā multiplicē pati defectū tū pp nō cognouisse modū locutiōis sacraz scripturaz tū ꝑpter nō ppēdisse modos expōnū dialecticaz tū pp ñ attēdisse mozes poetaz tū pp nescisse ptinētia rl'arū canonicarū tū pp superficialr aspexisse dicta legis hūanaz. Qō appet: q2 fundamētū argumētatōis eluidiane ē: q2 istō nomē ꝑgenit° ē relatiuū z pdicat i relatiōe ad alios scōs aut ētio genitos. sic. n. vt ille solū ppgenit° pdicet q hz alios frēs: aut frēs postea gñatos. z añ ipm nemo de frib° suis natus ē. Si g̃ xps ꝑgenit° erat vginis dñe nr̄e iferebat eā alios: aut alium post xpm filios ꝓcepisse z pepisse. Recipit āt ħ fundamentū ma-

B Multiplex defectus eluidiane rōnis.

Priogenitus nō sp re spectu indicari: ꝫ qnqꝫ ēt absolute significat.

Salomō. c. ij. can. canti corū.

Arist. pdicamēto ad aliqd.

A Capitu. is.

Exo. c. xi.

B Jesus ante alios pgenitus vocabatur.

Moyse. c. iz.

C Mlti errores isequūt ad expositionē eluidij i noie pgenitus.

D p° error.

E 2° error.

F 3° error.

G Ritus antiqssimꝰ quo pgeniti deo offerrebāt et redimebantur.

Luc. ij. c.

H Dies celebratiōis festi purificatiōis marie virginis.

Leui. xij. c.

gnā istātiā: nā lz istō nomē pgenitus aliqñ significet relationē ītdū tñ solū significat absolutū. ſ. ꝙ simplr significat filiū nō iportando aliquē aliū respectū portat aut posterioritatē qđ exēplariter appet ex ꝟb noie filiꝰ: qr ꝛz suū pmariū significatū significat relationē et cū i aliꝙ ptextu ponat ē ō nā sui significati ꝙ pōat cū suo relatiuo ad: qđ referī tāꝫ ad terminū: sacra tñ scriptura plerūqꝫ eo vtit nō signādo relationē et tūc significat absolute hoiem qđ appet, in libro qđdā Salomonis q dī cāt̄ica cāticoꝝ in. c. ij. in pn. vbi spōsus loquēs ad spōsam dicit. Ego flos cāpi et liliū ꝙalliū sic liliū iter spinas sic amica mea iter filias et nō accepit h̄ ꝑpe filias ꝙ filiabus ſz ꝙ mulierib⁹ absolute: nā si ꝙ filiabus ꝑpe sumēdo accepat nō dixerat filias tacito eo aut illis quoꝝ filie erāt: qr filia nomē relatiuū siue ad aliqd ē sūt āt rl'atiua huⁱ⁹nāe ꝙ vnū sine altero exp̄ssō nō itelligāt: qr relatiua simł sūt nāli itelligentia sic ait Aristo. in pdicamētis in pamēto ad aliqd: ió nc̄ciuz ē i vtriuſqꝫ diffinitionib⁹ vtriuſqꝫ vti. In pallegato capl'o seqt̄ ꝓsilis locutiōis modus vbi spōsa ad spōsum loquens ait. sic malus inter ligna siluaꝝ sic dilectus meus inter filios et accipiunt filij. i. hoies absolute: nō. n. pñt filij accipi relatiue: tūc enim poneret cuius filij sunt. sic supꝝ annotatū est.

¶ Primogenitus qs sit ſm expositionez sacre scripture.

Preterea Uero et istō nomē pgenitus ſm sacraꝝ scripturaꝝ morem ille dī qui ꝑ de mr̄na erūpit vulua siue aliⁱ⁹ post eū seq̄tur. siue nullus: qđ liq̄t ex eo ꝙ scribit in ſo libro moyſi. q exodus dī. c. xi. vbi sic hr̄ ſ dic̄ dñs media nocte igrediar in terrā egyptioꝝ et morieī oē pgenitū in terra egyptioꝝ a pgenito pharaōis q sedet i solio eⁱ⁹ vſqꝫ ad pgenitū ancille. q̄ sedet ad molā et oē pgenitū iumentoꝝ. deinde vo in pdicti libri. c. xij. dī. ꝙ media nocte ds igreſſus fuit i terrā egypti. et occidit oia pgenita egyptioꝝ et seqt̄ i eadē lr̄a ꝙ nō erat domus in tota egypto in q̄ nō eēt mortuus et oēs isti erāt pmogeniti: qr vltima plaga q̄ dñs iflixit fuit mors pgenitoꝝ. Si q̄ nō erat aliq̄ domⁱ⁹ in tota egypto in q̄ nō esset aliqs mortuⁱ⁹ vt i passignata lr̄a exodi ꝓtinet et oēs hū pgeniti erāt: nc̄ciuz erat quēlibet virū pfemfamiliaſ q hēret domū siue iconomiam in egypto pl'es filios hr̄e vt aliqs eoꝝ pgenitⁱ⁹ diceret qđ credibile nulli vr̄. seqt̄ q̄ illū h̄ pgenitū dici q ꝑ erupit ō vtero mr̄no. ſ. añ q̄ qſq̄ aliⁱ⁹ nasceret siue post eū alīꝙ seqrēt siue nulli. Preterea et adhuc liqdiori: ꝓ argumēto eū pgenitū vocari añq̄ vllus natⁱ⁹ nō sit siue post eū alīꝙ nasceret siue nō qñ i pſato ſo libro moyſi i. c. xij. et i xxxiij. et i pleriſqꝫ alīs locis ſ ꝓtinet. ſ. sanctifica mihi oē pgenitū qđ apit vulua in filiꝭ ilr̄l tā i hoibⁱ⁹ q̄ in iumētis in q̄ manifestissime eū pgenitū vocat q ꝑ de vulua mr̄is erūpit h̄ āt nc̄cio illos pgenitos appellat. q ꝑ nasc̄ūt ab vtero siue alīꝙ posteriores fuerint siue non. Si. n. pgeniti soli illi vocarī sic in eluidiana argumētatiōe accipiunt illi q añ alios de mr̄no vtero i lucē erūpūt et post eos aliⁱ⁹ vl' alīꝙ nascunt mltiplices seqrēt errores. Primus ꝙ si qspiā filiū genuisset et solū illū gñaret nō teneret separe illū i ptē dñi aut scificare illū vl' redimere dādo qnqꝫ sicloſ sic mādauerat dñs de pgenitis. et hr̄ nūi. ij. c. qđ certissime ē fl'm: sic iferiⁱ⁹ abūdantib⁹ dec'abit. Itē seqbat aliⁱ⁹ error. ſ. ꝙ si aliq̄ ouis aut capra vl' bos vnicuz filiū genuisset nō deberet dño offerri i holocaustū qđ magnū icōueniēs ē sic ifra magis dec'abit. Itē aliⁱ⁹ error seqbat. ſ. ꝙ cū aliq̄ femina ꝑᵐ filiū pepisset ꝙ ille nō debebat offerri. aut fisti coram dño nec redimi pcio qnqꝫ sicloꝝ dōec sciret an mr̄ sua aliū eⁱ⁹ sequētē pareret vt ille sic pgenitus vocaret: q̄ forma obſuata nc̄ciuz erat saltē post pmi filij natiuitatē nouez mēsib⁹ aut q̄si p annū expectari donec mr̄ sua rursus grauidaret et peret. h̄ tñ fl'm ē: qr cū aliq̄ femina filiū p̄ᵐ masculini sexus pepisse die q̄dregesimo. debebat coram dño i tēplo sacerdotibus pñtari: et soluebat i redēptionē eⁱ⁹ pciū qnqꝫ sicloꝝ ſz legis dispōnē oblatis cū qbusdā alīs sacrificiis nullū tps vlteriⁱ⁹ expectādo sic de xp̄o redēptore nr̄o euidēter appet. de q̄ lucas scribit. c. ij. et postq̄ cōpleti sūt dies purificationis eⁱ⁹ ſ. marie ſz legē moyſi. tulerūt illū in ihr̄l'm. aut sisterēt illū coram dño h̄ āt totū tps in q̄ isans ꝑ natⁱ⁹ i tēplo offerēdus erat. xxix. aut. xl. die. spacio dūtaxat coartatū eē manifeste ꝓicit ex h̄ ꝙ festū purificatiōis btē marie ꝟginis vulgariter nominatū festū cādelaꝝ. xxix. aut. xl. dieb⁹ a festo natalis dñi ē sepatū. Et in h̄ purificatiōis die xp̄s fuit in tēplo p̄ntatus et redēptus fuit a parēt⁹ suis qnqꝫ sicloꝝ pcio sic ceteri redimi ꝓsueuerāt. Eadē termini p̄fixio appet ex his q̄ hñr leuitici. xij. c. vbi dī ml'r si suscepto semine masculū pepit imunda erit. vij. dieb⁹ iuxt̄ imūdiciā mⁱ⁹ eriſ mēstruate. viij. āt die circūcidet puer postea āt. xxx. dieb⁹ purificāt a sanguine suo qb⁹ expletis ibat ad tēplū ferēs secū agnū ānichilū i holocaustū ꝙ si ñ poterat eū iuenire manⁱ⁹ eⁱ⁹. ſ. si paup erat q̄ pepisset ferebat par turturuꝝ aut duos pullos colūbaꝝ. Cōcludit ḡ ex his ꝙ nō expectabāt postq̄ femina p̄ pepergat an iteꝝ peret vt sciret vtrū ille añ quē nullus natⁱ⁹ fuerāt pgenitⁱ⁹ eēt. Data nā q3 hac forma nūq̄ facta fuisset purificatio aut oblatio. et pgenitoꝝ redēptio tpe a lege p̄fixo. Itē et aliō icōueniēs seq̄bāt. ſ. si capra ouis aut bos pepisset nō debebat natus sexus masculini dño imolādus offerri ēt si ꝓmus eēt siue eū nullus pcessisset q̄stū attinebat ad legē pgenitoꝝ donec videret si aliū sequētē mr̄ illa genuisset qđ liqde fl'itatis redarguit: nā postq̄ aliqō pgenitū in pecoribⁱ⁹ imolādis nasceret. ſ. i bobⁱ⁹ ouibus et capris septē dieb⁹ expectabāt qb⁹ custodiebat cuz mr̄e sua septimo āt die dño offerebat sic hr̄ exodi. xxij. c. pgenitū filioꝝ tuoꝝ dabis mihi de bobus q̄s et ouibⁱ⁹ fil'r facies septē dieb⁹ sit cū mr̄e sua octauo āt die reddes illū mihi. Ex q bus oibus in vnā formā collatis aut ex q̄libet eoꝝ solidissime et satis euidēter iferī ꝟz sacrarū scripturaꝝ morē illos pmogenitos vocari q ꝓmo de materno vtero eruperunt siue de eodē vtero sequentes fratres hēant siue non.

¶ Error argumentationis eluidij in dialectica.

Apparet Aūt fario argumentationē eluidianam prorsus virib⁹ eē carētē: qr circa termios expositōes dialecticas ignorauit. Est. n. apō dialecticos qdā tractatⁱ⁹ de mō exponēdi terminoꝝ in q̄ dat rl'a ō mō exponē di istoꝝ suplatiuoꝝ. ſ. ꝓmus et vltimⁱ⁹. et qñqꝫ alioꝝ suplatiuoꝝ et dī de oib⁹ suplatiuis ꝙ suplatiuus dupl'r exponi pōt ſ. absolute et cōpate. Si āt iste suplatiuus pmⁱ⁹ absolute exponat sic exponēdus ē. ſ. ꝓmus ē q̄ nullus ē por siue añ quem nll's ē siue post eū aliqs seq̄t siue nō. Et istō suplatiuū vltimus cū absolute exponit sic exponēdū ē. vltimⁱ⁹ ē q̄ nullus ē vlterior siue posterior: aut post quē nll's venit vl' ē siue añ eū aliqs p̄cesserit siue ñ si āt hos duos suplatiuos cōpate exponere voluerimⁱ⁹ hēbūt duas exponētes. et tūc pmⁱ⁹ dī añ quez nullus est siue quo prior nullus est et post quem alīꝙ sunt vltimus est quo nullus ē vlterior aut posterior: sed ante eū aliq sūt. Et qr istō nomē pgenitus hz sensus hⁱ⁹ noīs pmⁱ⁹ et filiⁱ⁹ accipiet expositionē duplicē sic istō nomē pmⁱ⁹. ſ. absolute: aut cōpate absolute aūt pgenitus vocat q̄ nō ē alius por genitus siue añ quē nll's ex eadē vulua erupit siue postea aliq erupint siue nō. Si āt exponat cōpate pgenitⁱ⁹ vocat q̄ nullus por ē genitⁱ⁹ et alīꝙ post eū geniti extitē. ¶ Primⁱ⁹ āt istoꝝ modoꝝ in sacra scriptura vsitatior ē sic ex supioribⁱ⁹ ꝓbatū ē et h̄ mō redēptor nr̄ xp̄s ihs ē pgenitⁱ⁹ dñe nr̄e ꝟginis: qr añ eū nll's aliⁱ⁹ siue alīꝙ ō illa nati sūt lz post eū nll's natⁱ⁹ fuerit ex eadē. ¶ Scōm āt horum duoꝝ modoꝝ assumpsit eluidius ex quo errandi hūit occasionem.

¶ Argumentum eluidij fuit ēt ex imperitia poetarum.

Parnis Preterea solidata ē fulcimentis eluidiana argumētatio: qr nō attēdit circa h̄ moyſi lo quēdi poetaꝝ: nā ista noīa filiⁱ⁹ et nurus q̄ ex sua significatione ꝓmaria signāt rel'onē aliqñ more poetico i absolutis p̄cise significatiōib⁹ assumūt sic ex ꝟgilianis ouidianisqꝫ atqꝫ statianis euidēter appet narratiōib⁹ alioꝝrūqꝫ poetaꝝ ponūt qp pe nomē istō filiⁱ⁹ ꝑ solo viro et nomē istō nurus ꝑ sola femina qō sic manifesta aliqt̄ argumētatiōe. Si. n. nomē istō nurus i sua ꝓpa significatiōe assūmat q̄tēscūqꝫ fuerit i ptextu adiūget suū correlatiuū. ſ. cuiⁱ⁹ nurus ē: ſz plerūqꝫ absolute i eisdē collocat sic appet i ouidiana narratiōe methamorpheos li. ij. q vulgariter de trāsmutatiōibus nūcupat finita infelici phethonica morte expleta q̄s narratiōe de ꝑsolita mutatiōe sororuꝝ suaꝝ i populeas arbores q̄ vlmi vulgarit nūcupant sup flumē eridanū vulgarit nūcupatū po. In lōbardia et ꝓfinib⁹ italie ibidē. Inde fluūt lachrȳme stillataqꝫ sole rigescūt. de ramis electra nouis. q̄ lucida annis. Excipit et nutribus mittit gestāda latinis. ſ. cū phetontiace sorores i plāctu diuturno pmanētes vltio i populeas arbores mutarenī lachrȳme q̄ i eis assidue i vita fuerāt post defunctū vita corpus i arboribus pmāsere q̄ i resinā ꝓgelant. et cadit i fluuiū erida nū vbi arbores ille vehemēter abūdāt ferturqꝫ p aquā in trā italoꝝ i q̄ mr̄ne resinā illā q̄ electrū dī accipiūt et i vsus mltiplicis ornat⁹ mⁱ⁹ledis ꝙertūt dī āt i fine ꝟsuū illoꝝ ouidianorum

J Positio eluidij ō struit purificationē et oblationes a lege institutas.

K Obſuatio pecudum et reliquaꝝ aialium apō ātiquos in imolatione. Le. i6.

A

B Suplatiuus dupl'r exponit.

C Absolute qs sit pgenitus.

D Cōpatiue qs sit pgenitus.

Lap. i7. A

Ouidij methamor. lib. ij.

noz q̄ electra pſūt nurib⁹ latinis vbi nurus nō p nuru ꝑpe ſz p femia abſolute accipiť. Idē ponit Ouidi⁹ i ꝓdicto metha morphoſeos lib. xi. i exordio libri cū dī. Ecce nurus ciconū. tecte limphata ferinis: in q̄ vſu cū vellet ꝓtinuata ſuſpenſius narratōe hiſtoriā moticq̄ orphei texere icipit. quo eū thraces mlieres occiderint. q̄s vocat nurus ciconū. i. nurus thracas .ſ. mlieres de thracia. Cōſil'es loquēdi modos ponit idē oui dius i lib. de arte amādi ⁊ i pleriſq̄ alīs libris. Sic ḡ iſtud nomē nurus ⁊ nomē iſtud fili⁹ i ſignificato abſoluto iueni unť apud poetas cū illoz ꝑma ſignificatio ſit nō abſolute ſi gnificare. iueniť. ⁊ iſtud nomen ꝑmogenitus interdū in ſignificatione abſoluta ꝟz eius ſignificatū ſit ꝑmarie relatiuū.

Ouidi⁹ lib. de arte amandi.

¶ Error eluidū in iure canonico.

La. 18.

Fuit Aūt alia deficiendi occaſio eluidiane argumtatio nis pp rl'as canonicas ignorare ꝟz modū rl'az iu ris canonici. iſtō nom ꝑgenit⁹ nō ſp ſignificat ꝑgenitū i hac expoſitōe. ſ. q̄ ꝑgenit⁹ ē añ quē nll's ꝑm⁹ nat⁹ ē ⁊ poſt quē alius ſeu alīq̄ nati ſūt ſic appet. ex̄ i volumie decretaliū i titl'o ō vbo. ſigni. i. c. ioſeph āt ⁊c. vbi dī ioſeph āt nō cognouit mariā donec pepit ei filiū ſuū ꝑgenitus. Ex B loco multi puerſe ſuſpicati ſūt mariā alios filios hūiſſe cū mos ſit ſanctaz ſcri pturarū illum ꝓmogenitum appellare quē nemo p̄ceſſit ⁊ non ſolum eū poſt quē alīq̄ nati ſunt.

La. 19. A

¶ Error eluidū in continentia modorum humanaz leguz.

Habuit Aūt ꝓter B eluidiana argumtatio deficiēdi occaſionē: q̄ ꝓtinētiā modoz legū hūanaz nō attēdit. Sūt. n. m'ti ēmini vſitati ꝟz leges q̄z ꝟz ſit ꝑma ria ſignificatio relatiua plerūq̄z tñ abſolute ſignificar repiūť vt nomē iſtō ꝓximus ⁊ ſuꝑm⁹. ſi. n. iſtō nomē ꝓxim⁹ expone reť accipiēdo i ſignificato relatiuo diceret ꝓxim⁹ q̄ nll's ē ꝓpi goz. ⁊ poſt eū ſūt alīq̄ min⁹ ꝓpinq. Si āt exponať abſolute. dī ꝓxim⁹ q̄ nll's ꝓpinqor ē ſiue poſt eū ſint alīq̄ ꝓpiq ſiue nō. hūc ſcōz modū leges ſequūť hūane. Sic hēť i digeſto nouo i titl'o ō vb. ſigni. i lege ꝓxim⁹. vbi dī ꝓxim⁹ ē quē nemo añcedit: expoſuit. n. ꝓximū i abſoluta ſignificatiōe exponendo p negationē. ſ. ꝓxim⁹ ē quē nemo añcedit nec exponiť cōpate: q̄ tūc ponereť nccīuz eē alios min⁹ ꝓpinq̄s ⁊ poſteriozes. Idē appet i eodē ti. ⁊ eo. lib. i lege ꝓximi. vbi dr ꝓximi appellatiōe ēt ille ꝓtineť q ſolus ē. Ex q̄ manifeſte inuiť ibi nō ac cipi ꝟz ſignificatiōez relatiuā. nā i vno ſolo. relatiuū nūq̄s eſt cū rl'atiuū ſp ſit ad alterū tāq̄s ad ēminū q̄ ē ſuū cozrelatiuū ⁊ ſic ſaltē duo ſt. Itē iſte ēmin⁹ ſuꝑm⁹ ꝟz ſe ſignificatōez hē at rl'atiuā plerūq̄z i abſoluto ſignificato repiť. ſic i ꝓdicto lib. digeſti noui i ꝓnoiato ti. i lege ꝓxim⁹. Cōſil'r igiť iſtō nomē ꝑ genit⁹ interdū accipieť in ſignificatiōe abᵗᵃ. ꝟz ſit ſua ſignifica tio cū rl'atiōe ⁊ accipieť ꝑgenit⁹ dūtaxat ꝑ eo q̄ ꝑoz de vulua mr̄na erupit. Ita ſiue añ eū nemo nat⁹ ē ſiue poſt eū aliq̄ nati fuerint ſiue non.

Proximus du pl'r exponit. B Proximus.

Ł Prioge nit⁹ quo dz accipi.

¶ Reſponſio ad tertiam eluidū rationem.

Lap. 20. A Math. i. c.

Speculatōi Aūt i q̄ eluidiane argumētationi ētie rñdēdū ē accedētes q̄ ꝑ fulci mēto initiť aučitati bti Math. i. c. ſ. añq̄s ꝓueniret iuēta ē in vᵒ hñs de ſpū ſcō i q̄ eluidi⁹ ſolū accipit tāq̄s ſolidū fundam tū modū locutiōis vulgar] q̄ re vera ifirmū valde eſt. Cū. n. vulgar] q̄ſpiā dicat añq̄s ille comedēt cucurit inuit eū poſtea comediſſe. ſic ḡ eluidi⁹ vl't q̄ cū dicať añq̄s ꝓueniſſent iuēta ē hñs de ſpū ſcō q̄ poſtq̄s iuēta ē hñs de ſpū ſcō ꝓuenerit. ſ. carnal'r comiſcēdo. ipa dña nr̄a ⁊ ioſeph. Iſta eluidiana ar gumētatio nō ꝟz vllas vires ꝓcludēdi ꝟz ꝟz aliquē mo^m loq̄n di vulgariť B hīc videať nō tñ ꝛz B ꝓña logical': q̄ ꝓdictoriū ꝓntis ſtat cū añcedēte ex q̄ nccīo ſeqūť ꝓnaz nō valē q̄ ſic ap pet: q̄ ſatꝭ ſolida vītate ⁊ ſine vlla repugnātia ſubſiſtit añq̄s ioſeph ⁊ maria carnal'r ꝓueniſſent mariā. de ſpū ſcō ḡuidata ⁊ poſtq̄s ꝓcepiſſet a ioſeph carnal'r manſiſſe icognitā: nā i B nll'a ꝓdictio ē. hoc idē appet ex rl'a iur] q̄ hī i volumie decre taliū. ex̄ de vbo. ſigni. i. c. q̄ dī añq̄s ꝓueniſſent nō ſeqūť q̄ po ſtea ꝓuenerint: ſz ſcriptura q̄ nō ſit factū oñdit. ꝓcluſū ḡ ap paret euidētiſſimis rōnib⁹ eluidianas ſillogizatiōes ꝓrſus deficē fundamēto ⁊ ſine aliq̄ heſitādi icētiuo ītactā manere dñaz nr̄az vginē btiſſimā vginē añ ꝓceptū ⁊ ptū extitiſſe in ꝓceptu q̄z ⁊ ptu ⁊ poſtq̄s ꝓcepiſſet ⁊ pepiſſet ēt eā ſol⁹ redēptoris nr̄i ieſu xp̄i extitiſſe genitricē ⁊ ꝑſus a vtro fuiſſe ico gnitā pp q̄d ꝓgruētiſſime vas appellať. ſ. vas vginitaz q̄ppe q̄ i ea excellēti⁹ q̄z i ceteris mlierib⁹ fuit. In q̄ nimis eaz ſacra laudat ſcriptura dicēs ſola ſine exēplo placuiſti femia xp̄o. ſ. q̄ dña nr̄a i alīs mlierib⁹ vginitaz exēplū nō repit q̄d iō lau dabili⁹ fuit. In ſtatu nāq̄z veteris teſti'tā apō hebreos q̄s gē tiles ppl'os ꝟz puelle vſq̄z ad nuptias i vginitaz ꝑpetue votū vllaten⁹ emittebat qn po ti⁹ ifelix hēbať ml'ier q̄ i vginitate ꝑmanēs ab hac luce receſ ſeraťq ꝑ B nō genuiſſe inuebať. ſic ꝑz iudicū. xi. c. de filia ie pte galadiť ꝓncipis ac iudicis iſrl'q cū victoria hita de hoſti li turba ꝑm q̄d ei de domo aut poſſone ſua accede reuertenti occureret dño imolaret: accidit aūt vt vnica filia ei⁹ ꝑgaudio obuiā ꝑri i oſcula exȳſſet cui⁹ cū ꝑ q̄ ꝟz idiſcrete vouerat ſigni ficaſſz ⁊ illa ꝓnis votis obuiare nollet ait dimitte me vt plā gā duob⁹ mēſib⁹ vginita ē mea ſup mōtes iſrl'q cū ſodalib⁹ me is. Cū nll'a ḡ i ātiq̄s ſeclis vouiſſz feia vginitatē dña āt nr̄a ꝑ B votū emiſiſſz certe ſola ſine exēplo placuit B femia xp̄o.

D Laxie laudabile i vgine maria qd exēpluz vginitaz i alia nō reperit.

E

Capi. 21. A

¶ De vgine maria omnis immundicie vaſe.

Amplius Aūt fuit dña nr̄a ois puritaq̄s ⁊ mūditie vas nll'ius feculēte ꝓtagiōis acceſſibus macl'ata. Sic. n. ō ipa dī i lib. ſalomōis q̄ dī cātica cāticoz. c. iiij. tota pulchra es amica mea ⁊ macl'a nō ē i te ⁊ qppe quā dñs i eā ſupueniēs ⁊ ex ei⁹ vᵒ naſciturus total'r purificaue rat. aut poti⁹ purā creauerat. ꝟz āgelicā ꝓmiſſionē. ſic ſcribiť luce. i. c. ſpūs ſcūs ſupueniet i te ⁊ vt altiſſimi obūbabit tibi. Jō nō fuit i ipa vlla macl'a ꝓcti actual' mortal' aut venial' qō ꝓculdubio magnū ꝓuilegiū fuit. Sic. n. ait Aug. i lib. de nā ⁊ gr̄a cū de ꝓctis agiť ō vgie pp ei⁹ filiū nullā oīno volo fieri mētionē. Fuit ēt a ꝓcti oꝛigialis macl'a prorſus imunis. circa qō ꝓuēt⁹ frm minoz ⁊ ꝑdicatoz ātiq̄ hñt litigia ⁊ pene cuz ipis ſuis ordib⁹ ātiq̄ta qō fiet ꝓculdubio imortale niſi iterue nerint decretū: aut ſnia ſupioris q̄ hñs pleniſſimā ptātē ſup B ſuā iterponat auctitatē. Doc āt n ē i ꝑdicatoz collegijs: q̄ ipi ſint vītaq̄ ſollicīti atq̄s ardētiſſimi igſitozes ⁊ ei⁹ tenaciſſi mi ⁊ accerrimi ōſeſſozes amoze vītaq̄ cuilib⁹ repugndo ꝟz ari ſtotelicā rl'az i ꝑ ethi. i. c. ō platonica idea exñtib⁹ amico ⁊ vi tate ſcm̄ ē ꝑhonorare vītatē. ⁊ pp vītatē oz familiaria deſtrue re. ſ. ſi aliq̄n ꝓtingat amicū nr̄z ⁊ vītatē iuicē aduerſis frōtib⁹ diſſidere mag] vītati pp ſe q̄s amico pp benuolētiā deferam⁹ q̄ pp vītatē cuſtodiēdā oz interdū oēm amicitiā ſuā familiari tatē deſtruē. Jdētidē minoz frm collegia q̄ ſunt ꝑ altera pte vginal' mūdicie defenſores nō iō huic ſtudēt occupationi: q̄ ſint diligētiozes q̄s ceteri hoiuz vginis mr̄is nr̄e ȝelatozes: ſ q̄ ſathanas ſua iexcogitabili aſtucia trāſferēs ſe i angl'm lucis cū ſit ve fili⁹ tenebraz ſūmo ſtudio iuigilat illaq̄are mi ſerabilia coꝛda nr̄a nō ſolū i his q̄ ex gñe mala ſūt: ſz ēt i his q̄ ꝟz ex ſe bona ſint interdū tñ mala fieri ꝑñt. Sic āt h⁹ māe di ligēs iueſtigatio ac frequēs diſputatio q̄ de ſe licita videbať aut ad vītaq̄ igſitionē: aut ad puritaq̄ dñe nr̄e ſolidā defenſio nē. Cōuerſa ē i venenū oīb⁹ nō occultū q̄d ꝟz moꝛē näe ex po ſteriozib⁹ liq̄t effectib⁹ m'ltiplicato odio iter collegia vtriuſq̄z ordis ifixoq̄z tenaciſſime i viſcerib⁹ eoz ex B ſolū diſputationis iccītiuo tāq̄s ſi i alterutrū foueret inimicitias capitales iu ſtiſſime vtrinq̄z iductas ⁊ iuſti⁹ ab vtraq̄s ꝑte defenſas: ita vt cuiuſcūq̄z ordis fres ꝑeligerent alios ſup hac re ſufficienter appēterq̄z ꝓcludē eis ꝓpetuū ſilētiū iponēdo q̄s ſectā macho meticā fundit⁹ extirpare. Argumēta tñ vtriuſq̄z ptis i q̄bus mirabiles ipi: ſz nō mirandi cū vā ſpūs afflictiōe nocte dieq̄s laboꝛāt ifelicē ſp̄m ꝓſumētes ſi ab aliq̄ hñte gnū itell's iſpici anť nihil prorſus nccītaq̄ iducūt. Jtē nō ē magna q̄uitas aut difficultas alterutrā eaz ꝑtē foueē: ꝟz vulgariť itelligētes exi ſtimēt magnā dñe nr̄e iniuriā irrogari ſi eā i ꝓctō oꝛiginali ꝓceptā aſſeram⁹ cui⁹cā ē: q̄ ipi q̄d ſit culpa oꝛiginal' aut q̄l'r ꝟhať penit⁹ ſūt exptes ⁊ h⁹ vītaq̄ ignari ꝓcipue cū illi q̄ dicūt dñaz nr̄az i ꝓctō oꝛigiali fuiſſe ꝓceptā nō aſſerūt eā i hac diu ti⁹ labe māſiſſe. ſz eā imediate fuiſſe purgatā: aut vt alū dicūt fuiſſe redēptā nec i B aliq̄ten⁹ laus vl' gl'ia vgis dñe nr̄e mi nuiť aut mutať: ita vt māifeſte maioꝛis culpe atq̄z diſcrimis ſit diſſenſio i vtrūq̄z iueterata collegiū ⁊ odiū ātiq̄tū ⁊ pene a iuuenib⁹ ꝓnutritū. ⁊ q̄ſi i vtriuſq̄z ordis nāz trāſiēs q̄s alte rutrā h⁹ qōnis ꝓtē aſſereē aut nō ꝓtinaciť defenſare. Cōſuleret āt cuilibz catholico bone affectiōis de diſputatiua h⁹ qōis iueſtigatiōe ſe nullaten⁹ itromittē. Et q̄ i reb⁹ dubijs q̄d tuti⁹ ⁊ fauoꝛabili⁹ ē eligendū ⁊ cū tuti⁹ ſit atq̄s fauoꝛabili⁹ ⁊ ſine ꝑiudicio alicui⁹ vītaq̄ cognite aut appētis dñaz nr̄az prorſus ab oi oꝛigiali labe fuiſſe imunē q̄s eā oꝛigiali ꝓtagiōe aſſerē fuiſſe pollutā. Recte eligē debem⁹ aſſerē eā ſine oꝛigiali pctō fuiſſe ꝓceptā. Si āt q̄ſpiā fili⁹ ſeditiōis ſpū diſſenſiōis ſtim'la tus i nos iſurgē voluerit nō ei i eodē ꝓtētiōis ſpū reſiſtam⁹ q̄ eccl'ia talē moꝛē nō ꝟz nec nos ſum⁹ ꝓtendē aſſueti. ſic ait

F Sathanas fili⁹ tenebraꝝ rum.

G exigua gratuitas ē ſiq̄s vginē. ſ. ꝓtē dat natā eē i oꝛiginali culpa: ſeu i munē prorſus.

H Cōcluſio ꝑ immediata ꝓtentiōe vginis.

Ł Maria virgo ⁊ añ ꝓceptū ⁊ pō fuit bti ſima vrgo.

3ª argumētatio eluidū rōnibus logicis ⁊ argumē to iuris refellit.

B

Apostolus ad Corin. xi.c.

apl's p̄ ad cozinthi.xi.c.ℓ aūt sine p̄iudicio melioris sñie aut p̄silꝫ vl' salua aucūitate maioꝛ gb'i sil'ib' ptinet iudicare. Cō clusuz ḡ ex supioꝛib' p̄z dñaz nraz toti' mūdicie vas extitisse.

Capitu. 22. A

Virgo maria vas extitit omniū virtutū contentiuum.

Hieronym'

Fuit Aūt t p̄terea vgo dña nra vas ois vtuꝫ ptentiuū qppe i q̄ tā theologice q̄z morales vtutes liberi' at q̄z pfecti' fuere q̄z i ceteris creaturis. Sic.n. de ea igt hiero. ceteris p ptes i maria āt tota plenitudo gr̄e se diffudit: nec i merito: q: excelleti' ornari thalamū aduenietis redēptoris decebat q̄z cuiuslibet creature q̄ adornatio p̄sistit i plenitudine gr̄aꝛ t oīmoda repletiōe vtutū: ita vt ō ea aptissime p̄dicet id qō hr̄ eccl'iastici. l.c. tu es vas argēti solidū ornatus oi lapide p̄cioso lapides aūt p̄ciosos virtutes nominari non est apud sacram scripturā nouiter inductum.

Eccl'iastic'.

Capitu. 23. A

Virgo bñdicta, ppe vas nūcupat. q: ōz redēptorē ptinuerit.

Quāuis Aūt his p̄libatꝫ modis alīsqz q̄z pl'ib' dña nra vgo maria vas aptissime appellari debeat ppri' aptiusqz dī vas pp i se ptinuisse nr̄m redēptorē xp̄m ihz t cū i hac passūpta methapho. i cui' expōne laborā' ipa vas appellat nō fz aliquē ppositoꝛ mōꝛ vas appellari p̄t lz oēs t singli aptissimi sint vt ipa vas nuncupet. Solū. n. hūc i pñti accipim'. s. q: i se nrz ptinuit redēptorē qō lucide māifestat i applicatiōe sensus pticl'aꝛ sequētiū: q: i ℓ sensu oēs pticl'e p̄sonāt i alīs āt neq̄q̄. s. cū i eadē dī fuit vas clausuz t nō clausuz luminosuz t nō luminosuz puū t non puū: t sic de particulis subsequentibus vacuum t non vacuū q̄ si ad vginitatē cōpenk coaptari nō p̄nt: nō. n. clausuz t nō clausuz respectu vginitatꝫ dici poterat: nā lz fz vginitatez diceret vas clausuz cū vginitas sit pfecta clausura nō tñ ad eā referēdo poterat dici vas nō clausuz. ¶ Itē ad p̄positū nihil attinebat dñaz nraz vas puū t ñ puū ad vginitatē referēdo dici. Itē lz dña nra ad vginitatē referendo dici posset vas vacuū: q: nihil oio i se vginitas alienū admittit cū sit oio stabilis vgitaꝫ tñ nō p̄t dici nō clausuz. Itē oia ℓ nō p̄nt coaptari referēdo ad mūdiciā dñe nr̄e: vl' plenitudinē suaꝛ vtutum ex qb'ēt vas dicebat oēs tñ hec pticl'e coaptāt eā vas nominādo q: i se ptinebat xp̄z nrz redēptorē sic iferi' p̄secutiōe ō clarabit. Jn q̄ dña nra nō solū vas: sz ēt vas maximuz t pfectissimū nūcupat: q: i se ptinebat rerū oiuz pfectissimū. s. celi t terre conditorē. s. redemptorem nostrum xp̄m iesum.

Capit. 24. A

¶ Dupliciter virgo continet xp̄m.

B Prim' modus.

Qua Jn re vgo dña nra dupl'r vas appellat: q: dupl'r ptinebat nrz redēptorē. s. i suo sacratissimo aluo real'r t i mēte p̄ceptual'r. aut fm fidē assentiēdo. Cōtinuit āt saluatorē nrz vgo maria in suo vtero real'r: q: moꝛ vt ipa vbis gabriel' archāgeli assēsuz p̄buit. scdo p̄terea i bñdicta imēsa q̄z trinitate q̄ ē fili' dei p̄ris q tūc i vtero vginis erat t ab eterno cū p̄re t spū scō i oi loco erat t ē nouit carnē assūpsit de sanguinib' purissimis atqz sctissimis vginis dñe nr̄e: nō cōmixtis alicui sāguini fcō ex vili spmate. sic i alīs p̄ceptiōib' fieri p̄seuit t nāl'r fieri nequiuz ē t organizauit carnē illā i p̄uenienti armonia t ppoꝛtiōe corpis viuētis vsqueq̄ pfecte esset corp'aie receptiuū. Et ℓ oia i istāti cōpleta fuēit. s. sine aliq̄ tē poris mēsuratiua duratiōe: nō. n. fuit fctū i tpe nec i pte tēporis nec i aliq̄ mō pmēsuratiōis tpis: q: i reb' aut actiōib' q̄ a deo sūt: q: ab infinita potētia, pcedūt nō ē nccia tpis successio aut aliq̄ actiōis t tpis cōmēsuratio. sic i nālib' actiōib' p cedētib' a cāis opatiuis ptinētib' i se vtutē actiuā ml'tū finitā atqz limitatā. Et i ℓ eodē organizatiōis istāti fuit q̄dā aia nouit creata. q̄ nūq̄z añ eē aliq̄ō p̄fuerat atqz i eodē istāti illi sanctissimo cōpi atqz fe p̄sone trinitatꝫ fuit hipostatice siue ad vnitatē suppositi p̄iucta dādo eē t vegetationē t oēm nālez motū atqz actionē quē oēs alie aie corporibus quibus vniūtur naturaliter p̄stare solent.

B Processus embriōis t q̄ō hūanū corp' pfecte organizat.

¶ Quantitas corporis xp̄i in utero mr̄is.

Fuit Aūt istō dñicū corp' sub valde pua q̄z tate forma tū cū fuit pfecte organizatū: ita q̄ nll'z vnq̄z corp' hūanū fuit i aliq̄ regiōe q̄ tā pue q̄z tatꝫ existeret cuz pfecte organizatū eēt q̄ fuit i istāti icarnatiōis. Jn exitu tñ i lucē ō bñdicto vgis vt̄o. s. p' expletos nouē mēses fuit tante q̄z tatꝫ q̄z erāt oia alia corpa horuz q tūc i cōmēsurata q̄z tate na scebāt. Q̄ō sic in patulū deducit: q: ℓ sacratissimū corp' nr̄i redēptoris non fuit pfecte organizatū eo tpe q̄ oia alia corpa hūana nāl'r organizata pfectā hñt organizationē. Nō. n. organizat corp' hūanū i vtero mr̄is illico vt vile semē i mr̄ice recipit atqz mil'ebri mēstruo cōmiscet: sz p̄ri' fiūt q̄dā nāles trās mutatiōes. Est. n. vile semē mox vt̄ aluo recipit p aliq̄t dies pmixtū mēstruo mil'ebri. q̄ō femina i gñone admīstrat. sic vir semē, ppinat i qb' dieb' ſb colore t figura semis manet donec fcis paulisp i vtroqz mil'tis trāsmutatiōib' p vtutē fōatiuā t digestiuā decisaz i semie vili adiutā a celestib' influētijs trāsmutat. t sic q̄dēsat t magl solidat donec decursis aliq̄t dieb' p decoctionē t digestionē magnā vtutis fōatiue i sanguinis ſbaz vtit t colorē manētib' āt p̄dictis vili t muliebri semib' p aliq̄t dies sub hac ſba t colore ptinuatis nālib' alteratōib' i carnis tenerrime ſbaz vtit postea vo solidat donec i neruos t muscl'os puertat i qb' caro solidioꝛ ē. Tūc q̄z cartilagines gñant q̄ fz duritiē sūt medie nāe iter carnē t ossa vltio āt magis mā solidata de durioꝛib' ptib' ossa corpis p̄creant. t sic p multoꝛ dieꝛ curricula sibi succedētib' nālib' trāsmutationib' corp' pfecte organizat hūanū. Jn toto āt ℓ tpe semē illō q̄ ē ſbm haꝛ trāsmutationū ptinue augmētat p itus susceptionē fz modū oiuz aliaꝛ augmētationū sic ponit Arist. in ℓo de gñatiōe t corruptiōe. t i. ij. lib. de aia ℓ āt corp' p ptinuā augmētatione maioꝛē suscipit q̄titatē donec tāte q̄titatis existat sub q̄rta ō vt̄o mr̄no, pcedit. Hec āt augmētatio at q̄z dilatatio i vt̄o femineo celebrata fit eodē mō q̄ nāl'r corpa ifantiū p alimētū ptinuatū augēt donec ad etatē vilē pfectā deuenerint t attigerit itegrā corpulētiā. Jstā āt augmētatione i mr̄no vt̄o añ fet' organizatiōez t post illō organizatū celebrari expiētia euidētissima atqz ptinuatissima manifestat. Ml'ier nāq̄z mox vt p̄cepit nō hz aluū i tumorē eleuatū ampli' solito: q: semē vile i mr̄ice susceptū nō ē alicui' nōbil' q̄titatis: ita vt aliqd tumoris appeat. Postea vo succedētib' sibi i ordie dieb' aluus paulisp erigit i timorē donec i magnaz q̄titatē surrexerit cuicūq̄z nōbilē: nec possit aliq̄ten' occulta ri. p̄dicta āt nll'aten' euenirēt si semē tā masc'linū q̄z ml'iebre. dū his nālib' mutatiōib' ſbz ē t organizat ac pfecte organizatū ē nō suscipet ptinuū augmētū. aliogn vnū ex duob' dādū erat icōueniētib'. s. q: semē vile nūq̄z i vt̄o crescēt dū iste trāsmutatōes ptinue celebrāt: sz manēt i eadē q̄titate i q̄ ab vt̄o decisum ē qō euidēti similitate nōt: q: tē nō magl femine' alu' tumēt die q̄ femia pit q̄z tūc cū p̄cepit qō oi obuiat expientie t solide vitati. Aut darem' alterū incōueniēs q: ad tātā q̄titatē femineus surgēt vter' die q̄ femia seie suscepto cōcepit ad q̄titatā die q̄ pitura ē exsurrexerit ℓ idētidē fit ē vt euidētissime liq̄t. Cōcludit ḡ nccio semē. de q̄ ē ſba fet'. s. semē masc'linū t feminū eē mioris q̄titatꝫ die q̄ femia carnal'r cognita ē q̄z tē cū fet' p̄fecte organizat' ē i vt̄o mr̄is die nāq̄z q̄ ml'r carnal'r cognita ē id qō ē ſba fet' ē dūtaxat modica q̄titas seis a viro decisi pmixti pue q̄titati sanguis mēstrual' qō femia ppi nauit qō totū cōmixtū ē sāg pue q̄titatꝫ posteri' āt dū sup ℓ cōmixtū fiūt ml'te nāles trāsmutatōes vsqz ad pfecte organizatū eē ptinue augmētat ℓ p̄tō valō maioꝛ ē q̄titas cōpis hūani die q̄ ō̄sinit pfcē organizari q̄z die q̄ semē vile mēstrual' sāguini pmiscet. Si tñ mox: vt semē vile matrici ml'ieris ifundit corp' hūanū organizatū eēt nō eēt maioris q̄titatꝫ fet' organizatus q̄z semē virile pmixtū mēstruo muliebri eo die q̄ alterū alteri pmiscet: q̄n potius minoris q̄titatꝫ esset cū semen qō fluidū t valde humidū ē ad solidationē membroꝛū condensetur: cum debeat fieri pfecta organizatio corpis hūani.

D Semen nccio ē minoris q̄titatis die qua carnal'r femia cognoscit q̄z qñ pfecte organizatus est.

¶ Quomodo organizatum fuerit corpus.

La. 26. A

Jn Sacratissimo corpe nr̄i redēptoris organizādo eē factū ē: nā i eo istāti q̄ fuit p̄sensus pfect' vgis i vba archāgeli gabriel' fuit de purissimis sanguib' ei' mēstrualibus portio q̄dā absciſa de q̄ formatū fuit i istāti corp' nr̄i redēptoris q sāguis i tāta q̄titate fuisse credēd' ē i q̄rta cōit i alīs feminis solet cāri p̄ceptio q sāguis mēstru' i illis vili seie pmiscet. Et cū de illo sāguie mox fōaret corp' redēptoris nr̄i n̄ poterat eē tē tāte q̄titatꝫ q̄rte ē corp' hūanū cū attigit organizationē pfectā fz modū cōez: q̄ organizatio solet nāl'r celebri. Nā si corp' saluatoris i istāti p̄ceptiōis sue pfecte organizatū tāte q̄titatꝫ tē fuisset. q̄rte sūt q̄titatis corpa hūana nāl'r pfecte organizata nccz erat i tāta q̄titate sāguinē ō corpe bñdicte vgis assūptū fuisse q̄rte fuisset q̄titatis istō corp' xp̄i pfecte organizatū t adhuc ml'to maioris q̄titatis sāguinē assūmi q̄z eēt corp' organizatū: q: sāguis ml'tū ſbe rare ē paucuz obtinēs dēsitat]. t cū ex sanguie aliq̄ō dēsuz corp' formari dz nccius ē vt de ml'to sāguie puū corp' organizet. Si ḡ tāte q̄titatis corp' ō solis sanguib' vgis btē formari debuisset non suffecisset tot' sanguis mēstrual' q̄mo nec sāguis ei' q̄rtus cūq̄z i veniꝫ eēt qō factū ñ fuit: q: ℓ p̄cesso nccius erat corp' btē vginis

Sāguis est ſbe rare. B

Leui. 17 c. & deu. xij. c.

btē vgis sāguie penit⁹ carēs at p̄ oi vegetatōe ac aiali motu & opatōe destitutū i mortē corruē. Erat. n. ipale vitā sine sanguine remanē cū aia ois carnis i sanguie sit vt hr̄ leuiti ci. xvij. c. & deutero. xij. Itē q̄ adhuc oia h̄ inutilia erāt cū totus sanguis sit in vnū locū ꝓueniēs ad p̄dictū tante q̄titatis corpus formandū nullatenus suffeciſſet.

¶ Obiectio de informatione corpis nr̄i redēptoris.

La. 27. A

Fortassis Aūt si qspiā rnd̄ cōarek q̄ lz tot⁹ sāguis mēstrualis vgis bn̄dicte de se nō sufficēt ad formādū tāte q̄ntitatis corp⁹ sub q̄nta erat magnitudine corp⁹ nr̄i redēptoris de⁹ tñ miracl'ose opās ml'tiplicauit illuz hūorē mēstruale ad tātā q̄ntitatē i q̄ sufficēt ad foꝛandū corp⁹ sacratiſſimū saluatoris. Sic. n. de⁹ i rex ꝑmaria origine cū femina de viri dormiētis latē foꝛasset vt Gene. iij. c. ꝓtinet ac cepit vnā ō costis ei⁹ cū pua q̄ntitate carnis & cutis illi coste adherētis & ide tm̄ corp⁹ foꝛauit q̄stū fuit corp⁹ eue: q̄ carnē & os illō ml'tiplicauit. Itē qñ redēptor nr̄ xp̄s ihs ō qnq̄ panib⁹ & duob⁹ piscib⁹ qnq̄ milia hoiuz saturauit absq̄ ml'tiplicatione factū fuiſſe satis euidēt appet. Cui iepte rn̄siōi in argumētatiōis formā ꝓposite rnd̄ek subsistē nō valē. de⁹. n. nūq̄ aliqd miracl'ose opat⁹ē si illō idē & eq̄ bn̄ sine miracl'o sola näli opatiōe ꝑfici potuiſſet facē näq̄ aliqd miracl'ose: q̄ sine opatiōe miracl'osa eq̄ ꝓueniēt ꝑfici potuiſſet ē ptātē frustratoriā ostētare qō deo nl'aten⁹ ꝓuenit sic ait Ari. i p̄ politicoꝝ. de⁹ & nā nihil faciūt frustra. ¶ Si g̃ corp⁹ sacratiſſimū nr̄i redēptoris poterat ꝓueniēt foꝛmari de pauco illo sanguine mēstruali btē vgis exn̄te i mr̄ice i q̄ solet celebꝛari ꝓceptio sine aliq̄ ml'tiplicatōe mēstrual' hūoris supfluū ē tl'ez ml'tiplicatione astruē & ē saꝛ magn⁹ erroꝛ sic testat Ari. i. xiij. topicoꝝ i p̄n. s. pctm̄ ē p̄ pl'a facē qō fieri p̄t p paucioꝛa. Cōcludit g̃ nccio dōz eē corp⁹ redēptoris nr̄i fuiſſe i istāti foꝛatū ex aliq̄ pte sanguis mēstrual' exn̄tis i loco vbi solet ꝓceptio celebꝛari & sic sanguis ille mēstrual' ex q̄ foꝛatū ē corp⁹ nr̄i saluatoris fuit pue q̄stitatis: ita corp⁹ illō cū ide i istāti pfecte organizatū ē fuit pue q̄stitatis min⁹ q̄libet alio corpe hūano cū pfectā organizatione attigerit. & lz q: alia hūana corpa näli mō organizata n̄ imediate vt vile semē i mr̄icē femie deciſuz ē organizaſ: lz ml'tis fcis trāsmutatōib⁹ p diex circuit⁹ sup mäz seialē.

Leui. 17 c. & deu. xij. c.

Mathe. xiij. c. Soluti. B Deus vl' miraculose opatus ē si id p nāz ꝑfici poterat.

¶ De eadem superiori.

Appet ꝓterea supdicta: q: si corp⁹ btificū nr̄i saluatoris fuerat ex p⁹ die q̄ ꝓceptū ē i tāta q̄stitate organizatū q̄sta cōpa alia hūana näl'r orgāizata foꝛmāt ex p⁹ die q̄ do. nr̄a ō spū sctō ꝓcepiſſet alu⁹ ei⁹ surrexiſſz i altū q̄stū aliaꝝ feiarū vri isurgūt cū ab eaꝝ ꝓceptu ml'ti dies decurrerint aut cū ꝑpinq̄ ptui sūt. ¶ Seq̄ret āt & altex icōueniēs. s. q̄ vteruꝰ btē vginis post q̄z saluatoꝛē nr̄z ꝓcepiſſet nō ꝓtinue turgidis elatiōib⁹ & altū exsurgēt sic ꝓtinue aliaꝝ femiaꝝ vri eleuant cū q̄uitate fuerint. Jn qb⁹ duab⁹ reb⁹ ꝓceptus iste ab aliꝰ vsq̄ taꝛ ꝓceptib⁹ differētissim⁹ videt ad quē ꝓtpanei attēdēteſ stupēt atq̄z suspicareť malū ide grauissimū aliqō affutuꝝ: sic. n. ait Jsidoꝛus. xi. ethimo. i. c. ō mōstris cū mōstra q̄ sūt ꝑter nā lē ꝓsuetudinē eueniūt. solēt hoies inde aliq̄ mala p̄stolari de ꝓio euētura sic exēplificat de qōdā mōstro qō accidit tēpe darij arsamide qō deletiōez regni psaꝝ significauit q̄ ꝓsumāda erat tpe eiusdē darij regis p manuū alexādri magni regis macedonie. Sic'e ponit Aug. de ciuitate dei lib. iij. c. vltio i q̄ mōstra ml'ta enarrāt q̄ fuerūt signa ml'taꝝ pestiū & bellozuz vehemētiū & cōbustionū ml'taꝝ domoꝝ atq̄z locoꝝ & ruina rū igētiū edificioꝝ fulminūq̄z de celo cadētiū sic sequētia illi co tpa expiēta l'r oñderūt. Jdē narrat paulus hoꝛosius i libriſ de oꝛmesta mūdi. His āt sic se hn̄tib⁹ cū pharisei q iter oēs iu deos singl'is actib⁹ xp̄i magis emulātes erāt lz ꝓceptōe xp̄i vidiſſent: deinde i actib⁹ sui aliq̄ respexiſſent qbus xp̄s redarguē moliret & mai⁹ ad redarguēdū hrent icētiū dicētes iste diabolicus hō aut poti⁹ hois mōstrū quēadmodū ꝑ nāz alioꝝ hoiuz ꝓcept⁹ & i vro gestat⁹ ē: sic ꝑ eādē hoiuz ꝓsuetudinē faciat sitq̄z tot⁹ gñis hūani hostis cū ꝑ ꝓsuetū ꝓceptiōis modū oiuz sit ꝓceptus & gestat⁹ i vro. Et q: de⁹ volebat aufferre oia maledicēdi xp̄m ac ipropādi ei icitamēta ne peccātib⁹ i eū q̄liscūq̄z eēt malefaciēdi occasio colorata eēt ꝑcipue phariseiz & aliꝰ emulis int iudeos liqđ⁹ appet cū lz abstuliſſe ipropādi atq̄z maledicēdi xp̄z q̄lecūq̄z icitamētū. cōcluſuz g̃ ex supioꝝibuſ, liq̄t xp̄z i sua ꝓceptiōe & pfecta oꝛganizatiōe q̄ duo i eodē istanti fuē nō potuit eē tāte q̄stitat⁹ corpulēte q̄te fuit post ml'tos dies i eodē aluo vgis bn̄dicte & sub q̄ta ē magnitudie q̄libet corpus näl'r oꝛganizatū i oibus alīs hūanis corꝑibus.

Lapi. 29 A

¶ Corpus xp̄i in natiuitate equale fuit ceteris infantib⁹.

Huius Aūt ꝓposite ꝓnis ps ka erat q̄ tāte q̄stitatis erat corp⁹ dn̄i iesu redēptoris nr̄i. cū de mr̄no vtero i lucē exiuit q̄te erat magnitudis alioꝝ ifantium corpa cōit nascētiū mediocris stature ꝯ ꝓmēsuratiōez hūane statu re i tpe illo q̄ xp̄s nat⁹ ē. Nā cū a tpe natiuitat⁹ redēptoriſ nr̄i āni mille q̄dringēti trigitaſeptē discursi sint & ꝓtinue variet q̄stitas sture corꝑoꝝ hūanoꝝ a maioꝛitate i min⁹ fm cārū nāliū ꝓfluxū de qb⁹ abūdāti⁹ distinxim⁹ sup. v. c. Gen. nccium erat tūc tpis corꝑis hūani staturā ꝓceritat⁹ extitiſſe maioꝛis q̄ nūc hūana corpa cōit eleuēt. Corpus āt bn̄dictū nr̄i redēptoris fuit ꝯ stature q̄stitatē cōmēsuratiſſimum: nā nō fuit magnū ad ꝓceritatē magnitudis gigāte nec rursuſ ad puitatem tātilloꝝ hoium depſſus ē: lz būit ꝓceritatē stature ꝓꝛmē cōmēsuratiōi optime & mediocri corꝑoꝝ hūanoꝝ illi⁹ tēpis q̄ ꝓcep⁹ & nat⁹ ē. Et q: q̄stitas ifantiliū corꝑoꝝ i nascēdo ꝓportioāl'r cozrndet stature vilis pfecteq̄z magnitudis & cōpa ꝓmēsurata viroꝝ debite magnitudis tūc maioꝛis ꝓceritatis q̄ nūc existerent nccīuz erat corpa ifantilia nascentia tūc tpis ꝓportioāl'r maioꝛa foꝛe corꝑib⁹ cōib⁹ nūc nascētium puuloꝝ. Et q: xp̄s vt ꝓlibatū ē nō assūpsit deforꝛmitatez siue dr̄iaz i q̄stitate corpulētie ab aliꝰ cōmēsuraq̄ cōpib⁹ tūc tpis exn̄tib⁹ nccīa illatiōe ꝓcludit. corp⁹ saluatoris nr̄i iesu paulo mai⁹ fuiſſe corꝑib⁹ nūc nascētiū puuloꝝ. Euidēt ex. s. narraq̄ iferē dñaz nr̄az vas aptissime appellari: q: i suo sacratissimo vro nouē mēsib⁹ nr̄z ꝓtuit redēptorē a die q̄ ō sāguib⁹ ei⁹ corp⁹ illō foꝛatū extitit vsq̄z i diē q̄ ō eodē i lucē hāc cōez erupit.

B

Maria vgo dña nr̄a vas aptissime nūcupat.

¶ Secundus modus quo virgo xp̄m continuit.

Lapi. 30. A

Secūdus Modus q̄ bn̄dicta dña nr̄a i se xp̄z ꝓtinuit redēptorē ē ꝓtinē i mēte ꝓceptual'r siue p fidē & ꝓsensuz. s. q̄ cū archāgelus gabriel a diuina maiestate legat⁹ altissime legatiōis vba ꝓposuit firmiť tenuit lz deo opāte sine vlla difficultate ꝑfici posse: lz ꝓceptū vgineuz ois nālis vtutis t̄minos opationēq̄z excedē oib⁹ exclusis ambagib⁹ liq̄dissime cog̃scebat ꝓsensit āt tāq̄z ve obediens fieri mr̄ez dei. Jn q̄ multe laudis digna extitit: nā cū itel'z nr̄m di sponimus ad credēda illa q̄ nob dicēte dño ꝓponūť aut eius iterꝑs qspiā enarrauerit lz oē näle excedāt iudiciū captiuando oēz itel'z nr̄z i obseqū xp̄i sic ait apl's. ij. ad Cor. i. c. x. ml'tū corā ꝺo ꝓmeremur sic decl'at apl's i epl'a ad hebꝛeos. c. xi. vbi merita fidei ō scribit & q̄tiēs & q̄ hoies ꝑ fidē deo placuerit.

Apl's ad Corin. x. c.

¶ Btissima maria vgo fuit vas i se pfecte ꝓtinens attinenta ad fidem nr̄i saluatoris.

Capitu. 31. A

Fuit Quoq̄z btissima dña nr̄a vas i se pfecte ꝓtinēs & explicite qcqd ptinebat ad fidē nr̄i saluator]. s. oia q̄ de xp̄o credēda erāt: ipa näq̄z pfectius atq̄z explicatius sciuit qcqd ex xp̄o credē obligamur oib⁹ hoibus & firmius ei q̄z ceteri hoies assensit. Jō cū istāte tpe passiōis dñice & passo dño iesu vsqueq̄ sua resurrectio cūct⁹ inotuit cū fides ō resurrectiōe redēptoris nr̄i & ō ceter] q̄ i posterū facturus erat in oiuz apl'oꝝ corꝺib⁹ abolita foꝛet vl' penitus vl'i pte i dña nr̄a firmiť sine vlla scrupulosa hesitatione pmās it. Jō q̄stū ad istā fidē dña nr̄a singl'ibus laudib⁹ tit'lať solaq̄z ꝑconꝝ miris at tollit: & ponit tāq̄z caput oiuz credētiū. Jn q̄ valō eā laudat bea. Aug. & bea. Bernar. nā lz btissima dña nr̄a ml'ta recepit ꝓuilegia & dotes gr̄a mr̄nitaq̄ nr̄i saluatoris: q: excellētie val de magne eē ōcebat eā q̄ nr̄i redēptoris mr̄ erat: tñ gratioꝛ fuit acceptioꝛz atq̄z mag] placēs ei recipiēdo & tenēdo firmiť fidē eius: ō q̄ bea. Ber. i. ij. lib. q ōz speculū vginū positiōez recitās bti Aug. ait. nā vt ait bea. Aug. beatioꝛ maria accipiēdo fidē xp̄i q̄z ꝓcipiēdo carnē xp̄i. Ex ꝓlibaq̄ oib⁹ liq̄do ꝓstat argumēto dñam nr̄am mariā fuiſſe vas & q̄ttupl'r vasis nomine appellari possit & quid modis singulis continebat & q̄ eoꝝ modo ꝓpꝛius ei nomen vasis coaptek.

B

Maria vir go fuit caput oiuz credentiū. Augusti. Bernard⁹.

Capitu. 32. A

¶ Unde vgo bn̄dicta sumpserit nomen: vas clausum.

In baꝝ p⁹ methaphoꝛa i c⁹ expōne ꝓtinue laboraꝝ ꝓtinebať ō ꝓposito vase qō erat clausū & nō clausuz qō dñe nr̄e vgini coaptať referēdo ad ꝓceptiōez nr̄i redēptoris iesu. Preponiť āt i his vbis ō lz vase qō erat clausuz: clausuz. n. cōi voce ꝑdicať qō nullā patiť aut ꝓtinet apturā. h āt aptura suscipiť ꝑ aptōe vri vginal' & ē vna ō singlib⁹ laudi-

B Quãꝯ vgo maria xpm pepit nullaꝫ vteri pateſactõez eſt paſſa.

bus nr̃e dn̄e gl̃ioſe.ſ.qꝫ lz ipa ꝓcepiſſet atqꝫ pepit nullam tn̄ aptionẽ paſſa ẽ vt cetere mlieres ꝓpeti ꝓſueuerũt. ¶ Quãtũ vo ad pn̄tẽ attinet ſpecl'ationẽ due ſũt vteri aptiões. ¶ Pri ma ãt ẽ aptio ſiue ruptio vgineoꝝ clauſtroꝝ q̃ i ꝑma viri ad feminã carnali copulatiõe pficiẽ q̃ tollit prozſus vginalẽ ite gritarẽ. ¶ Scõa aptio ẽ cũ i effuſiõe ifantis in ptũ clauſtra vteri totalr̃ apiunt: hãc ãt ſecũdã frequẽtius cõmemozat ſa cra ſcriptura. ſic hr̃ exodi. xiij. z. xxxiiij. c. z i pleriſq; alijs ſcri pture locis oẽ ꝓgenitũ maſculinũ adapiens vulua ſanctum dn̄o vocabit. Nullã ãt haꝫ aptionũ vgo btiſſima paſſa ẽ: qz fuit ab oib⁹ ꝓfuata quã obzẽ nõ icõueniẽt vas ꝓcluſũ dcã ẽ. ¶ De q̃dã metha. vgis q̃ hr̃ eze. c. xliij. z eiuſdẽ declaratio.

Manifeſtat Aũt ꝓpha ezechiel ꝓlibata libri ſui c. xliij. vbi dn̄ z ꝙuertit me ad viam

A

porte ſanctuarij exteriozis q̃ reſpiciebat ad oziẽtẽ z erat clau ſa: z dixit dn̄s ad me porta h̄ clauſa erit: z nõ apiet̃ z vir nõ trãſibit ꝑ eã qm̃ dn̄s de⁹ nr̃ iſrl' trãſiuit ꝑ eam. ¶ In qb⁹ vbis ezechiel totus altiſſimis ſpecl'atiõib⁹ ꝓphetícis dedit⁹ ſic ex ſuſpẽſiua ſnia ꝓtinuata ab exozdio. c. xl. ei⁹ manifeſte appet: ſub methaphozis q̃rũdã edificioꝝ magni tẽpli mlta ſecreta rez futuraꝝ reuelata ſuſcepit. in h̄ ãt ſcripr̃e ezechiel' loco h̄ methaphoza cuiuſdã porte magne illi⁹ tẽpli: q̃ erat ad oziẽtẽ accepit a dn̄o ſecretũ icozruptiõis vginis bn̄dicte. Et cuz dn̄ ꝙuertit me ad portã ſcũarij exterioꝝ logr̃ ezechiel, ꝓpha ỏ an gelo. vnus nãqꝫ angelus oia iſta ezechieli reuelabat: z erat viſio iſta imaginaria: qz videbat ezechieli q vnus ãgelus cũ aſſumeret z ducebat eũ i diuerſa loca ſic appet ex. c. xl. a ꝑn⁹ vbi reuelatio fcã ꝑ iſtã myſtici tẽpli edificationẽ ichoat z vſ qꝫ ad finẽ libri eiuſdẽ ꝓtinuat̃. Et cũ angelus ei iſta oñdit vi debat ſibi q eũ in aliã ptẽ trãſferrebat. ſ. ad viã porte ſanctu arij exterioꝝ: nã eũ ỏ loco ſacrificioꝝ trãſferrebat ſic ex lra ſupiori ꝓtinuat̃. ſ. in fine. xliij. c. z tũc tranſtulit eũ ad viã por te ſanctuarij exterioꝝ. De hac porta dicit q erat ad oziẽtez cũ ãt ſibi ad iſtã portã accedere videret̃ in viſiõe imaginaria reuelauit ei dn̄s ſecretũ de icozruptiõe vginis bn̄dicte qõ ꝑ myſteriũ porte h⁹ nõbat̃ z ſeq̃bat̃ z dixit dn̄s ad me. Vocat ãt h̄ ezechiel dn̄z ſiue deũ angelũ q eũ ꝑ oia iſta trãſducẽ vide bat̃ z eũ in his oib⁹ in viſione imaginaria erudiebat. Sic. n. qdã ali⁹ angelus mlta Zacharie ꝓphe ſub viſione imagina ria oñdebat q̃ꝫ myſticas ei ſignificationes exponebat ſic̃ hr̃ zacharie ꝑ. c. ¶ Hũc vo angl'm deũ aut dn̄m noiauit qm̃ ſic eſt moꝫ ſacraꝝ ſcripturaꝝ vt liq̃t ex plib⁹ libris veteris teſti ſic hr̃ exodi. iij. c. vbi moyſes dicit ſe vidiſſe rubũ q ardebat z nõ cõburebat̃ z loquut⁹ ẽ ad eũ dn̄s ỏ rubo nõ appzopies i qt huc: loc⁹. n. i q̃ es terra ſcã ẽ ſolue calciamẽtũ de pedibus tuis. In lib. tn̄ actuũ apl'oꝝ. c. vii. dn̄ q ille q in rubo loq̃bat̃ angl's dn̄i erat z nõ de⁹. Itẽ i li. exodi. c. xx. z deute. c. v. dn̄ q dn̄s dederit legẽ i mõte ſynay. apl's tn̄ ad galathas. iij. c. dicit legẽ factã eẽ ꝑ angl'os. z datã i manu mediatozis. ſ. moyſi de qbus diffuſe tractauim⁹ exodi. xix. c. rõnẽ fundamẽtalẽ red dẽtes q̃re i veteri teſtõ angl'i iterdũ dei noie nũcupẽt i nouo ãt teſtõ neq̃q̃ z q̃re aliqñ de⁹ noienr̃ aliqñ ãt nõ. Angl'ꝫ ãt q iſta ezechieli reuelabat dixit porta h̄ clauſa erit z nõ apiet̃ i q̃ btiſſime vgis nõt icozruptiõez ſic ait Aug. exponẽs ſuper hũc locũ ezechiel': nõ. n. ꝑt h̄ vllaten⁹ de aliq̃ mãli porta expo ni. cũ. n. de⁹ i eẽntia ſua ifinit⁹ ſit nec ꝑ aliquã portã ingredir̃ nec aliqñ exit. Eſt g̃ nccio de btiſſima vgine exponendum. q̃ porta dn̄. qz ſic porta ad itroeũdũ z exeũdũ ẽ: ita dn̄a nr̃a fuit i q̃ de⁹ itrauit z exĩt cũ de ea redẽpto: nr̃ carnẽ verã aſſũpſit hũanã z exiuit ꝑ ipſam qm̃ p⁹ nouẽ mẽſes exiuit de ipſa fact⁹ verus hõ. Hãc portã dic̃ clauſaz eẽ i eternũ: qz dn̄a nr̃a lz cõ cepit atqꝫ pepit vginitatꝫ itegritatẽ nõ amiſit ſic̃ alie femine ꝑdere cõpellũt. Dicit vir nõ itrabit ꝑ eã: qz dn̄a nr̃a nũq̃ fuit ab vllo viro carnal'r cognita: ita vt clauſtra vginea rũpẽt q̃ꝫ ezechiel cãz ſbũgit. ſ. qꝫ iõ vir nõ igredier̃ ꝑ eã: qz dn̄s igreſ ſus ẽ ꝑ eã. ſ. qꝫ dn̄s itroiuit i ea cũ itroiuit ad carnẽ aſſumen dũ z exiuit ꝑ eã cũ exĩt fact⁹ verus hõ z erat valde rõnabile q̃ tẽplũ tãte veneratiõis i q̃ tãto tpe dn̄ſ hitauerat aliq̃ virili cõtactu non polluer̃et.

B Mos ſacra rũ lrarum. Exo. iij. c.

Apl's ad galathas. iij. c.

Auguſti. L Virgo maria porta ẽ nũcupata.

D Dn̄a nr̃a nunq̃ fuit ab vllo viro carnal'r cognita.

Capit. 34. A Virgo maria horti no mẽ ſumpſit B Eccle. 25. c.

¶ Cõfirmatio ſuperiozum ex dictis ſalomonis.

Cõfirmant Aũt ſupdicta ex his q̃ hñr̃ i lib. ſalo monis. q dn̄ cãtica cãticoꝝ. ſ. hozt⁹ ꝓcluſus ſoz⁹ mea ſpõſa hozt⁹ ꝓcluſus fons ſigt⁹. Vocat hoz tus ꝓp delectatiões hozt⁹ z dn̄s nr̃ i ea geuit z delectat⁹ fuit cũ ibi nouẽ mẽſib⁹ mãſit carnẽ aſſumẽs: ſic. n. hr̃ eccla ſtici. xxv. c. q creauit me regeuit i tabernacl'o meo. ſ. de⁹ q me creauit. requit i tabernacl'o vẽtriſ mei. cũ ibi verã carnẽ aſſũ pſit. In h̄ hozto dn̄s regeuit z nll's ali⁹ vnq̃ itroiuit vocatur dn̄a nr̃a fons: q: ſic a fõte ſũt emanatiões aq̃ꝫ z ipe ẽ ꝑmoz dial'ſcaturigo. ita a vgie dn̄a nr̃a ſaluator nr̃ efluxit q toti⁹ boni nobis fuit ꝑmordiale ꝓncipiuz. Fons aũt iſte ſignatus dr̃: qz ad eum ſolũ nr̃ ſaluatoz acceſſit.

C Virgo dei fons nom̃ ad epta eſt. Cap. 35. A

¶ De ꝓma vteri apertura.

Prima Uteri aptura ẽ que fit ꝑ p⁹ acceſſuz vilẽ q̃ al'q̃ dr̃ violatio: aut defloratio: i hac ãt iſligit̃ vio lentia z coꝛruptio itegritatis vginalis nõ manẽtib⁹ ꝓtinuatꝫ ptibus coꝛpis ſic̃ ab oꝛigine fuerũt, z h̄ vocat̃ ruptio vgineo rũ clauſtroꝝ i q̃ violatiõe: aut vili acceſſu vtrũq̃ ſuſtinẽ dolo res ſatis mlta nãlia iudicia ſũt. In q̃ euidentiſſime accerrime arguunt̃ vehemẽtes carnalũ amatoꝛes illecebraꝝ cũ ibi acri us affligant̃ i q̃ ſuã felicitatẽ pfectiſſimã icipe arbitrant̃ de q bus ꝑ ſingula diſputãdo illucidare: lz i eo ſint altiſſime atqꝫ nãliſſime ſpecl'atiões nõ ꝙuenit iueſtigare: qꝫ h̄ nimis ꝓticu laria ſũc ꝓcipueq̃: qꝫ ad regiã celſitudinẽ dirigunt̃ coꝛã q̃ꝫ gbuſdã ẽt honeſtis locutiõibus ẽ ſani ꝓfiq̃ abſtinẽ de q̃ alr̃ diſputauimus ẽt de gbuſdã ſatis ꝓticl'arib⁹ ſup. xix. c. Gen. z ſup. xxxviij. Quãtũ ad hãc aptionẽ fuit dn̄a nr̃a vgo vas clauſuz. qz nullus eã vnq̃ carnal'r cognouit ſic̃ in ꝓlibatis fuit abundãtius decl'atũ et q̃ſtũ ad h̄ ẽ miraculoſa ſupnãl'qꝫ ꝓceptio ſine ſpmate virili aliquã cõceptionẽ poſſe patri.

C Virgo dei fons nom̃ ad epta eſt. Cap. 36. A

¶ Miracl'z ꝓceptiõis ſaluatoꝛis i q̃ ꝓſiſtat ex ſnia q̃rũdã.

Quãtũ Uero ad iſtã attinet ſpecl'ationẽ pleriqz vul garij vſqz hodie ignoꝛãt rudiqz ſnia diffi niũt i q̃ ſit miracl'm vginee ꝓceptiõis: aliq. n. miracl'z h̄ exiſtẽ putauerũt: qz ꝓceptionẽ fetus i vtero mr̃no de ſolo ſemie vi li fieri extimabãt h̄ ãt cũ nullius vilis ſeis ad mẽſtrualẽ vgi nis hũoꝛẽ cõmixtio fcã fuiſſet ſaꝝ miracl'oſa ꝓceptio videbat. Hoꝛ aũt fundamẽtũ nll'a vitate ſubſiſtit: qz ſi ſolũ de vili ſeie fetus formatio cõpleret nll'a admixta ptícl'a de mẽſtruo mu lieb: nũq̃ fet⁹ mr̃ni imagines exp̃merẽt: ſic̃ aliqñ p̃rum effi gies repſentãt. Sil'itudo ãt i fetu iducit̃ itra vterũ femineũ: qz fetus gignit̃ ꝑm vtutẽ gñantis: iõq̃z cũ venerit vtutẽ vn⁹ gñantis vtute alteri⁹ q̃ i ſeie ẽ fortiozẽ eẽ fet⁹ ide genit⁹ ei⁹ foꝛ tit̃ effigiẽ e⁹ vtus i ſeie ad gignẽdũ foꝛtioꝛ ẽ. Ex h̄ ifert Iſido ruſ i. xi. ethimologiaꝝ. c. i. q filij ꝓcreati nec p̃rum nec mr̃uz accipiũt effigies: lz auitaſ aui, pauitas imagies ꝑferũt: qz vt⁹ ſeminis auiti aut pauiti in pr̃e aut mr̃e fortioꝛ ẽ q̃ꝫ vtus p̃is aut mr̃is i ſeie ſuo. Et qz aliqñ ſic ꝓtingit vt filij mr̃nas ꝑe rãt ſil'itudines ſic̃ ſolẽt iterdũ ꝑferre p̃nas nccium ẽ vt filij q̃ꝫ de mr̃no ſeie oꝛianr̃ ſic̃ de p̃rno nõ ẽ dubiũ eos gigni de q bus Ariſt. in. viij. ethicoꝝ. Itẽ ſi filij de ſeie mr̃no ad ſbaz ſua nihil accipẽt ſic̃ de ſeie p̃rno accipiũt nõ dicerenr̃ ille ſeie ma tres illoꝝ q̃s peperũt: qz nihil eis de ſua ſba iptirẽr̃ ſic̃ p̃res i ſeie aliqd de ſua ſba cõicãt: lz ſolũ obtinerẽt mr̃es loca ꝓſer uatiuoꝝ vaſoꝝ ſeis maſculini qõ nõ ſufficit vt poſſint mr̃es viſſime ꝑdicari. Qz tũc ſemẽ virile in aliq̃ vitreo aut metalli no vaſe ponerẽr̃. z ibi aliq̃ artificio coꝛp⁹ formarẽr̃ humanũ vocarẽr̃ vas illõ mr̃ illi⁹ hois ibi ꝓcepti: qõ euidentiſſime fl'i tatis arguit̃. ¶ Fecit aũt ſil'e in q̃dã vaſe arnaldus de villa noua medicus opinatiſſimus z ꝓtiſſimus in expiẽtijs nãli bus: q ſuſcepto ſeie maſculino in vaſe artificial'r fabricato cõ ſeruauit illud diebus aliq̃t adiunctis gbuſdã trãſmutatiuis ſpẽbus adiuuãtibus vtutez formatiuã deciſam i ſeie deniqz factis pl'ibus trãſmutationibus ꝑ aliq̃t dies coꝛpus hũanũ inde formatũ eſt: nec tn̄ pfecte oꝛganizatũ: nõ. n. ſuſtinuit ar naldus vlteri⁹ ꝓtolari frangẽs vaſ illud cũ ſemine iã forma to ne deũ tentare videret conſideras vtrũ deus coꝛpi illi ſic ꝓcepto aiam rõnalẽ infunderet. Item hanc viã inſequentes nccio diceremus demões incubos z ſuccubos mr̃es eſſe: qõ nullus fatebr̃ q recte intelligat. de his demonibus incubis z ſuccubis tractat Aug. de ciui. dei. lib. xv. vbi ait q tã euidẽs ẽ demones icubos z ſuccubos eẽ vt ſatis ipudentie videret eos eẽ negare. Iſti aũt demones icubi z ſuccubi noiant̃. In cubi ãt ab icubãdo. ſ. ſup⁹ femias: qõ ad feminã opant̃: ſuccu bi ãt a ſuccubẽdo. i. ſubt⁹ iacẽdo qõ ad viros efficiũt. Nec eſt imaginãdũ alterũ icubuz alterũ ſuccubũ eẽ: lz idẽ icubus z ſuccubus ẽ. Et ſi forte mlti ſũt qõ ꝓfiteri ncẽe ẽ opz quẽlibet eoꝝ icubũ z ſuccubũ ꝓfiteri. Quilibet ãt iſtoꝝ ꝑ ſuccubus dr̃: qz viro ſuccũbit ad ſemẽ maſculinũ recipiẽdũ in forma fe minea: poſtea ãt incubus dr̃ qz femine icũbat ad idẽ ſemen in vaſe femineo ſub virili forma decidẽdũ. ¶ De mõ ãt q̃ de mones iſti q icubi z ſuccubi noiant̃ ſemẽ recipiũt z de mõ q̃ ſemẽ ſuſceptũ

C Virgo maria horti no mẽ ſumpſit

C Duplex ap tio vteri. exo. 13. 24. c Capitu. 33.

A Contra carnales

B Dn̄a noſtra vgo q̃ad p̃am apturaz vas clauſum fuit.

B Impro ba⁹ opio nis.

C

Arist. 8. ethico.

E Arnal⁹ dus de villa no ua.

F

G Incubi ſuccubi demões Auguſ.

D Nom̃

semẽ suscepti emittũt z qũo illõ aliq̃ tẽpore custodiũt vt nã le calorẽ nõ amittat in q̃ formatiua z organizatiua fũdat vt⁹ z q̃ vasa z q̃lr fõmãt ad pdcã pficiẽda z a qb⁹ viris z feis ista recipiãt: z in qbus decidãt. z qũo hinc gigãtes generãt corpore robusti z igenio valõ polẽtes q̃uis in se sint nãlissime igsitiões nõ expedit tñ de eis p singla iuestigaꝛ ex fũdamento rõnis superi⁹ assigẽte de qua mã disputauim⁹ sup textũ gnti capli gen. sic Merlin⁹ p õmones icubos z succubos genitus ẽ: z fuit ve filius viri z feie tñ nec pr i generatiõe illa femina vllam cognouit: nec mr idẽtidẽ a viro aliq̃ cognita ẽ: demones g̃ isti icubi z succubi matres vocari ñ pñt lz i se semẽ cõtineãt ex q̃ postea corp⁹ formaꝛ hũanũ. Si tñ feia solũ semẽ virile suscipiẽs de suo nihil iptiret nõ possent magis rõnabiliẽ mlieres mres quã demones succubi appellari ad h autẽ addiꝛ q̃ si feia õ suo semie aut sba ad formãdũ corp⁹ filij ipenderet ñ eẽt ꝓueniẽs ad pfectas soboles corpoꝛ z igenio procreãdũ feminas spaliũ cõditionũ iuestigare z etatũ cũ soluz tãq̃ cõtentiua vasa se brent respectu seminis masculini. est tñ magna vtilitas pdicta solicite iuestigare g̃ femine aliqd de suo seie ad formãdas ꝓles iptiunt. Maioꝛ aũt hui⁹ sillogistice iductiõis ex se apparz minoꝛ apparz p Aristoti. in. vii. politicoꝝ. vbi magnã cẽ dr̃iam dicit i corpoꝛe z itellectu sobolis ꝓcreate matres tãte aut tãte etatis eẽ aut tl'is ꝓditiõis tali sue existere qõ experiẽtia liqdissime manifestat dãna aũt aut horũ vtilitates satis declꝛat Aristo. in. vii. politicoꝝ. Itez si feia de seie suo in generatiõe nihil iptiret nec differret ad ꝓlis generationẽ feminã flegmaticã aut colericã aut alteri⁹ ꝓplexiõis eẽ: sz h manifeste sl'm est seqt̃ g̃ eas aliqd ad ꝓles ꝓcreãdas iptiri. ¶ Pz h idẽtidẽ q: mlieres flegmatice ceteris paribꝰ filios maioris corpulẽtie mlierib⁹ colericis aut sãguineis vl melancolicis gignũt. mlieres aũt sãguinee ceteris paribus maiores filios mlierib⁹ colericis atq̃ melãcolicꝭ. Cuius cã ẽ q: mlieres fleginatice pp hũiditatẽ idigestã abũdãt nimis in mã mẽstruali deficiẽte calore digerẽte z dessicãte: q̃pp mlierũ flegmaticaꝝ filij carnes teneraꝭ mollicie mlieb⁹ hñt laxas atq̃ idigestas z facilr cõruptibiles atq̃ egrotatiuas. Mulieres aũt colerice ex abũdãtia caloꝛis colericibus moꝛis ꝓsumũt mãz mẽstruale de q̃ generatio ꝓlis patraꝭ. z manet in q̃ntitate pauca ipa tñ ꝓueniẽt digesta z ꝓueniẽs Itẽq̃ filij mlieꝝ colericaꝝ ceteris paribꝰ exñtibus corpulentia ceteris hoib⁹ sẽ miores sẽ tñ cõpe agiliores: q: carnes sẽ digeste nll'a hũiditate flegmatica õpñte hñt quoq̃ carnes duriores dẽsiores z muscl'osas atq̃ neruosas: q: a mã illa exclusa est oẽs flegmatica hũiditas indigesta mollicie femineã causãt i mẽbris. Sũt ẽt saniores filij mlieꝝ flegmaticaꝝ z minus egratiui: q: i eis bñ digesta ẽ supflua hũiditas q̃ ẽ mã corruptiõis z oẽs egritudinẽ causat. Sũt ẽt isti ceteris hoib⁹ igenio acutiores. q: itellect⁹ hz opões magis aut min⁹ pfcãs fz q̃ organa fãtastica sẽ magꝭ aut min⁹ disposita. Cũ. n. organa fãtastica totalr pturbata sẽ itellect⁹ hũan⁹ nihil ꝓrs vz itelligẽ sic̃ liqde i hoib⁹ ebrijs totalr ꝓbaꝛ: q penit⁹ nihil itelligũt q: fumi a stomacho surgẽtes totã cellã fãtasticã idisponunt oẽs spẽs fãtasticas p q̃s cãr itelligẽ pturbãtes: z q: hoies filij colericaꝝ mlieꝝ hñt carnes bñ digestas icõueniẽti armonia ẽ cẽbrũ nimis bñ tẽpatũ z cella fãtastica disposita. ex q̃ p spicue iferr eos ceteris hoib⁹ igenio viuatõres existẽ. Inferr g̃ ex. ŝ. memoratꝫ mlieres ptẽ mẽstrual' hũoris loco seis ad pl' formationẽ iptiri q̃'i re miracl'z supnãl' ꝓceptiõis vginis glio se ñ ẽ i eo q̃ ista opinio asserebat. sl'q̃ miracl'z fuit: q: ibi ñ fuit aliq̃s spma virile. ŝ q̃ solũ corpus hũanũ formandus erat.

¶ De opinione quorundam.

Alii ãt vlt⁹ õlirates arbitrati sẽ miracl'z ꝓceptiõis i h ex istẽ: q: cũ ex seie masc'lino mixto mẽstruali hũori fetus ꝓcreet i vtero q̃ semẽ solũ femineũ ad h nll'aten⁹ eẽt sufficiẽs z q: i hac ꝓceptiõe nll'a viril' seis ptic'la mẽstruali hũori p mixta fuit solus humoꝛ mẽstrual' sufficiẽs ñ videbat ad hãc generationẽ pficiẽdã: q: ipe solus i pua q̃ntitate subsisteret. Ista positio solida vtate subsistẽ ñ vz sic̃ nec ea quã. ŝ. ipoꝛbauimus semẽ nãq̃ modicũ aut mltũ eẽ ñ faꝛ ad posse gignẽ vl ñ gignẽ: sz ad magnã aut puã ꝓlẽ ꝓcreaꝛ. Sic g̃ rebus se hñtibus si alia ñ obstarẽt seie sole õ seie suo posset ꝓlẽ gignẽ ẽt icognite viro. eẽt tñ ista dr̃ia iter filios generatos: q: filij a sol' seis ꝓcreati eẽnt pue corpulẽtie: genitl ãt a seis z viris simil maioris ꝓceritatꝭ existeret: q: maioꝛ eẽt q̃ntitas seis cũ semẽ masc'linũ femineo mẽstruo iũctũ eẽt q̃s cũ mẽstrualis humoꝛ solitari⁹ i vtero pmanerz. Itẽ filij a feminis z viris genitl virib⁹ robustioꝛes z cõde audatioꝛes eẽnt. filij ãt a sol' feminis ꝓcreati esset virib⁹ debiliores z aio timidioꝛes. Itẽ pdcã positio existẽ nõ põt q: si ob h solũ feia sola ꝓcipe ñ possz: q: semẽ femininũ p se pue q̃ntitaꝫ ẽ: semẽ ãt virile femineo sãguini mẽstruali cõiũctũ maioris ẽ q̃ntitaꝫ posset aliq̃ feia repiri q̃ sola de semine suo posset ꝓcipe. pt nãq̃ aliq̃ feia eẽ z plerũq̃ erit q̃ tãte q̃ntitatis hẽat sanguinẽ mẽstrualẽ q̃nte magnitudinis ẽ sãguis mẽstrual' alicuius mlieris cũ seie virili cõmixtũ sic̃ si fuerit aliq̃ feia flegmatice ꝓplexiõis q̃ nimis abũdat i mã mẽstruali tãta erit q̃ntitas sãguinis mẽstrual' hui⁹ mlieris q̃nte fuerit magnitudinis semẽ viri colerici cõmixtuz semini mliebꝛi: q: oẽs colerici tã masc'li q̃s seie õficiũt i q̃ntitate mãe seialis nũq̃ tñ aliq̃ seis repta nãlr ẽ aut potit repiri q̃ sola icognita viro ꝓcipe possz q̃ntũcũq̃ abũdet i mã seiali. Inducit g̃ ex his ñ iõ feiaz solã õ seie suo viro icognitã cõcipẽ nõ posse: q: in ea modici ẽ q̃ntitas materie seminalis.

¶ De tertia opinione quorundam.

Delirãtibus ãt z plerisq̃ alijs qdã ꝓterea extimauẽ huius ꝓceptiõis vginal' miracl'z eẽ pp nõ fuisse vginalia claustra violata. Arbitrãt qppe filiũ genitũ i lucẽ ñ posse ꝓdire a mrno vtero nec aliq̃s fieri cõceptionẽ nisi vginaliũ claustroꝝ ruptio añcedat z q: dña nostra nll'ã oio vgineoꝝ claustroꝝ aptionẽ passa ẽ miracl'z idubitatissimũ videbat eã potuisse cõcipe. Ista positio stare ñ vz sic̃ nec ꝓcedẽtes: q: isto hito z ꝓcesso ñ ponebat miracl'z i cõceptiõe: sz i emissiõe ab vtero. s. i ptu ex q̃ iferr põne eos arbitrari ñ eẽ incõueniẽs feminã sine vllo virili cõtactu ꝓcipe pareꝛ aũt viro icognitã ipossibile extimabãt. Aptura aũt claustroꝝ vtⁱ vginalis p se ad cõceptionẽ nõ posse. pficẽ euidẽtissimo liquet argumẽto. Sic̃. n. in accessu virili claustra vginalia corrũpũt. ita quouis alio mõ aptura ppeti possent: sola enim femina se ipa pt sue vginitatis claustra ifringẽ non tamẽ vlla cõceptio sequereꝛ. Poterat idẽtidẽ manu aut ferro aut alia quã vis vginitas itegritaꝫ sue pati iacturã. Liquet igit claustroꝝ aptionũ p cõtactũ virilẽ ad cõceptũ minime posse ꝓsicẽ z si in accessu virili in q̃ claustra vginalia violant iterdum sequit fet⁹ cõceptio nõ pp claustroꝝ aptionẽ fit sz ad altã longe distãtẽ ptinẽ cãz dig̃scit. hoꝛ ãt fundamẽtũ. s. ad ꝓceptionẽ pficiẽdã claustroꝝ vginaliũ aptionẽ eẽ ncciam fz esse liquet. Interdũ nãq̃ sine ruptione claustrorũ cõceptio sequi pt z aliq̃n sequuta ẽ. cuius modũ nob p singla exponẽ ñ cõuenit: est eni mod⁹ satis grossꝰ z cuilz specl'anti satꝭ imagiatione ꝓhẽsibil' aliq̃n nãq̃ h visũ ẽ z plerũq̃ euẽit cernit z ñ solũ h: sz z aliqd altm q̃ satꝭ vr̃ mirabl'e ꝓtigit. s. q̃ aliq̃ mlier totalr vgo carne z mẽte nll'ã oio corruptionẽ ppessa ꝓlẽ concipit nãlr sz i vginitate pmanẽs ꝓcipe ñ pt: q: saltẽ corpis itegritatẽ ostrui ncẽe ẽ manẽte mẽtꝭ i corruptõe q̃ idẽtidẽ ptic'lari⁹ dcl'aꝛ itẽtiõis nr̃e ñ ẽ cã hoꝛ. ŝ. plibata ẽ. põit tñ aliq̃lr. S. Tho. hũc modũ i q̃dã qõe cuiusdã q̃libeti. pt ãt z vir sua vginitaꝫ itegritate manẽte totalr i mte z cõpe gignẽ lz itegritas cõpis ñ ita oioda sic̃ i feia sit h⁹ ãt exẽplũ ꝓforme pz sic̃ i ceteris q̃ ò feia dicebãt. oia ãt h q̃tũcũq̃ itegritas mẽt] z corpis salua maneat sine seie masc'lino z mliebꝛi mstruo ñ paꝛnt. itẽ ista ruptõ claustroꝝ vgineoꝝ i accessu virili ñ ẽ necia ad emissionẽ ifãt] ab vtero pcedo. nã dato q̃ tl'is ruptura p virilis gẽital' violẽtiã ñ patreꝛ paciet feia posteri⁹ eãdẽ claustroꝝ aptionẽ i ptu sine virili ptactu q̃ i ceptu p virilẽ actionẽ ꝓpessura erat. nãlr nãq̃ i effusiõe ifãt] ab vtero claustroꝝ maꝛia aptura cãr z maioꝛ] dolorꝰ q̃s fuerit ꝓ⁹ õlibatio vgineoꝝ claustroꝝ i accessu virili z h violẽti⁹ fiet i ea q̃ nũq̃ virilẽ ptactuz expta ẽ q̃s i illa q̃ vili actõe claustroꝝ suoꝝ passaẽ cõruptõez. Itẽ aptio fcã i accessu virili ñ suffic̃ ad ptũ q: p⁹ eã nccium est maioꝛẽ i ptu fieri aptionẽ sine q̃ ẽt si alia ruptio claustroꝝ ꝓcessit ipossibl'e ẽ ab vtero ifãtẽ emitti. euidẽti g̃ illatõe ꝓcludit claustroꝝ vgineoꝝ aptionẽ q̃ i ꝓ accessu virili ppetratur ad partum qui postea sequitur posse nullatenus adiuuare.

¶ De opinione quorundam.

Sicut nec ceteri ꝓlibat] õliramtoꝝ gñib⁹ assẽsim⁹ ita nec huic q̃ dr̃ assentiẽdũ ẽ. s. q̃ aliq̃s opinio fuit solũ h miraculũ in cõceptiõe vginis existẽ: q: nõ fuit ibi aliq̃ pticula seis masculini ex q̃ fm ptẽ fetus in materno vtero plasmaretur. Nã vt medicoꝝ plurimi opinãt lz vir z feia spmatizent. tñ corpus formatũ in vtero ꝓ nulla sui pte de seie masculio formatur ita q̃ totum corpus filij geniti de muliebꝛi formeꝭ humoꝛe nullo penitus de virili semine intermixto.

¶ Dñt nãq̃ semẽ virile ad h solũ pficẽ q̃ semẽ femininũ digerit z

Ari. 7. politico.

k que mulieres fetus maioris gignãt fortiores z sapiẽtiores.

l Flegmatice mulieres.

m Colerice mulieres.

n Filij mulieꝝ colericarũ sũt ingenio acutioꝛes ceteris hominib⁹.

La. 3 7. A B ipoba.

c ꝓma rõ.

d

ſcõa rõ.

e Tertia rõ.

f Mlierẽ q̃i spmate pluriũ abũdant.

Capitu. 38. A

B Imꝓbatõ positionis.

c Imꝓbatõ fundamẽti pdicte opinionis.

d Mirabile quoddam.

S. Thom. in q̃libetis.

Capitu. 39. A

B Medicoꝝ q̃rũdã opio. deformatũ fet⁹ i vtero.

rit ⁊ iformat atq; orgãizat ⁊ ꝓtẽpat ꝺide ꝺo ꝑ ſuã magnã caliditatẽ diſſoluit i exaltatiões fumoſas nll'o pẽit⁹ ꝺ ſba ei⁹ manẽte ad pticl'az corpis ꝓcreãdã i fetu. Cõforme ãt exẽplũ ẽ ꝺ oleo ardẽte aut de lucerna q; i oleo cũ ſit, hũidũ vnctuoſũ. vñ poſſibl'e a calido cũ igne ꝓſũptũ fuerit nihil ꝺ eo manz. tota ei⁹ſba i vapores aereos teneros reſoluta lichinũ ꝺo q; tl'iſ cõplexiõis ñ ẽ lz cõburaꝝ tñ aliqd manz q; ignis ñ vaſtat vltiate ꝓuerſũ i cineres. Ita ſem̃ maſcl'inũ cũ hẽat i ſe iclufũ calorẽ ⁊ ipz ſit hũidũ vnctuoſũ vñ paſſũ a calido totũ i fumos exalat nll'o ꝺ ei⁹ſba manẽte reſiduo. humor ãt m̃ſtrual'; q; groſſior ẽ nec ita a caloze paſſibil'e potiſſime a ñ magꝝ valꝺ calor cũ aliq̃l'r digeſt⁹ fuerit remanz aliqd ex q̃ fiat plaſmatꝺ corpis i fãtis. Ita medicoꝝ opio lz aliq; nãlẽ appẽtiã ꝓtinẽ videat ñ tñ hz ſolidũ culcim̃tũ m̃tras nãq; iſtãtias patiť ꝺ qb⁹nũc gra breuitaꝝ ſpecl'andũ ñ ẽ. iꝺ ñ ẽ ariſ. poſitꝺ aut alioꝝ nãliũ pho rũ de ſolo mẽſtruali hũoꝛ femineo corp⁹hũanũ ꝺpigi virili ſemie ñ ꝺmixto ſz vtrũq; ſem̃ ꝺpactũ totalẽ ifãſ cõpis foꝛ mãz.

¶ Opi. doc. de miraculo virginee conceptionis.

Capit. 40. A

Quia ſcꝺz Ariſtotelicã aſſtionẽ i. i. ethicoꝝ oẽs ſcrutari opiones fortaſſis inutile ẽ ſufficiẽs aũt ad q̃ aliq̃l'r rõnẽ ꝺ́re videť alꝺ q̃ ꝺliramẽtoꝝ generib⁹ ꝺrelictis ſm ſolidã atq; catholice põni ꝓforme ꝺitatẽ ꝺcludẽtes ꝺm erit miracl'z virginee cõceptiõis i lz exiſtẽ ñ i lz q; clauſtra virginea illeſa mãſer nec i aliq̃ ſil'i. oia. nãq; iſta ſine miracl'o ſatis erat poſſibl'e fieri: ſz q; ñ fuit m̃ſtruali hũoꝛi virgineo aliqꝺ maſcl'inũ ſem̃ ꝺmixtũ. ſ. q; bñdcm̃ cõp⁹redẽptoꝛis nr̃i ꝺ ſol' puriſſimis ſãguinib⁹ virginis extiťit nll'o virili ſeie accidẽte. ⁊ magl attendendo dicendum ẽ ñ fuiſſe ꝓcipue miraculum : quia non fuerit ibi aliquod maſculinum ſemen mẽſtruali humori ꝺmixtũ ex q̃ ptial'r cõp⁹bñdcm̃ ſaluatoꝛis plaſmaret: ſz q; ñ erat ibi virile ſem̃ ꝺmixtũ ad ꝓtẽpandũ ⁊ digerẽdũ formandũ atq; orgãizãdũ ſãguinẽ virginis m̃ſtrualẽ: q; ſic lignũ ſine igne ardẽ ipoſſibl'e ẽ ita ipoſſibl'e ẽ ſem̃ femineũ ſine maſcl'ino ſeie poſſe digeri atq; formari. lz ãt ñ fuit i ſãguine m̃ſtruali virginis bñdce. ñ. n. fuit ibi aliqꝺ virile ſem̃ imixtũ. q; tẽparet digẽrz formarz atq; orgãizarz ſãguinẽ mẽſtrualẽ ꝺñe nr̃e ad formationẽ corpis nr̃i redẽptoꝛis. Totũ ãt lz q; i hũoꝛ menſtruali virginis bť ſeie virili opãte ꝓficiẽdũ erat diuina ſps pacliti opatiõe patratũ ẽ. iõ i ſimbolo fidei ꝓtinet q; ꝓcept⁹ eſt de ſpiritu ſancto. i. quod ſpiritus ſanctus ſupernãliter ad conceptionem illam operatus eſt ſemen virgineum diſponendo.

¶ Qual'r ſpiritus. S. operatus eſt ad cõceptionem xp̃i.

Capit. 41. A

Quo circa opeꝛciũ ẽ ſpecl'ari cũ m̃lti circa lz errauerit aut ſaltẽ ꝺlirať potuerit q̃l'r ſps ſcs ad ꝓceptionẽ virgineã opat⁹ẽ. Nõ. n. ẽ itelligẽdũ ſpm̃ ſcm opatũ fuiſſe cõceptionẽ virginis admirabilẽ aliqꝺ ſem̃ i virgineũ vtez p ſe nullo alio agẽte ꝺcidẽdo q; mẽſtruale virginis hũoꝛẽ tẽparz digẽrz atq; formarz ⁊ orgãizarz ſic ſem̃ maſcl'inũ opatiuũ erat nãl'r opãdo ſi illi mẽſtruali hũori fuiſſz admixtũ. q; ſps ſcs de⁹ eſt de⁹ãt ẽ ſps. ſps ãt cõp⁹ñ hz ⁊ ſic deũ icõpoꝛeũ ꝓfitemur ex q̃ mãifeſtũ ẽ eũ ſem̃ ñ hẽ q; ad gignẽdũ ꝺcidẽ poſſz aut ꝺbuiſſz ſem̃ nãq; qꝺ ſic ꝺcidiť ſol' aialib⁹ ptinz. nec rurſ⁹ fingẽdũ ẽ ſpz ſcm ſem̃ aliqꝺ virl alicui⁹ aſſũpſiſſe ⁊ ꝓfuaſſe ſic ꝺmones incubi ⁊ ſuccubi faciũt ⁊ poſtea i virgineo vtꝺ ponẽt q; nãl'r ſemẽ femineũ digẽrz atq; formarz. lz qppe diuie repugnat dignitati: vt ꝺmõi ſ illuſoꝛis fõmã aſſumerz. itẽ q; lz ꝓceſſo ſeq̃r tur violatꝺ virgineoꝝ clauſtroꝝ ſic fieri ꝓſueuit cũ

hūiditate reliquēdo atq; solidādo vt ide ptes corpis dure at q; solide formari valeāt. sic̄ sī carnes ⁊ ossa postea vo organi zat illō figurādo diuersas corpis ptes singul' sua tribuēdo li neamīta: put spēi cōpis hūani queīt dīgscit: sic.n. tota hūani corpis machina ꝓficīt q; nll'o mō fieri posset manēte seie feio in sua ꝓmaria dispōne. ¶ Sic g; ꝓcludēdū ē mai⁹ fuisse mira cl'm xp̄s sine virili seie fuisse ꝓceptū iq̄ntū sem̄ virile ꝓtinz in se vtutē digestiuā ⁊ orgānizatiuā mēstrui mliebris q; fz q; se mē mascl'inū ē cā māl' fet⁹ formādi. nā si i seie vginis bn̄dicte fuissz vt⁹ formatia ⁊ orgānizatia lz n̄ fuissz ibi sem̄ virile ꝓmixtū n̄ fuissz tātū miractuz fuisse xp̄s ꝓceptū sic ō seie vginis bn̄ dce i q; n̄ erat vt⁹ digestia formatia atq; orgānizatia potuisse p se solū corp⁹ aliqō gnārī: sic̄ i lig̃ aut aliq; re ꝓbustibl'i n̄ ē vt⁹ ꝓbustiua q; ip̄s se ip̄s ꝓburrē possit aut q; sine applicatiōe ali cui⁹ ꝓbustiui ꝓburat ē admirable. ¶ Qō g; vgiale sem̄ i q; nō erat aliq; vis digestia aut formatia sine admixtiōe seie virilis in quo est potestas organizatiua organizetur atque perfecte disponatur est magnum miraculum.

¶ Inst̄atia. an ex sūmo seie solū fieri possit.

Ex b ꝓdictis ät fortasse aliqs arguēdi occasiōe accipet ex solo virili seie corp⁹ aliqō hūanū posse ꝓpigi: qō appz q; sem̄ virile ē cā māl' corpis orgānizādi: ēt ip̄s ꝓtinz i se vtutē orgānizatiuā digestiuā atq; ālt'atiuā nihil' g; ōeē vr̄ ad b q; ex solo virili seie corp⁹ pfēe hūanū ꝓpleri posset nll'o sāguie mē struali ꝓmixto sic igit̄ potit p se ip̄s ꝓcipe feia nihil agēte vi dem⁹ tn̄ sine feia nll'ā oio fieri ꝓceptionē relig; vr̄ i virili seie digestiuā atq; orgānizatiuā vtutē minime ꝓsistē. Cui argumē tatiōi fortassis aliqs rn̄debit q; q̄uis i virili seie sit vt⁹ orgāi zatia formatia atq; digestia: tn̄ virile sem̄ p se ad formādū cō p⁹ n̄ vz q; virile sem̄ modice q̄ntitat] ē nec p se vz ad formādū corp⁹ aliqō hūanū. ¶ Dec ät positō subsistē n̄ pt q; sem̄ esse ml'tū aut paucū n̄ fac̄ ad posse gignē aut n̄ posse: fz ad gignē p nā aut magnā sobolē. ⁊ sic lz geniti a solo viro minoris eēnt statuī q; geniti amare ⁊ feia tn̄ aliq eēnt a solo mascl'o gnāti tn̄ istoz nll'i sic: g; seq̄t q; n̄ ē ista cā q̄r mascul⁹ sol⁹ n̄ pōt gnār. Jté positō ista stār n̄ pt q: lz vn⁹ mascul⁹ ⁊ vna feia cōit maio ris q̄ntitat] sint i seie q; vn⁹ vir sol⁹ tn̄ aliqs vir eē potit tante abūdātie i mā semiali q̄tē ē vna feia ⁊ vn⁹ vir: sic̄ g; vn⁹ vir ⁊ vna feia gnār pn̄t. ita ille vir sol⁹ gnār possz: fz b nūq; repit.

¶ Jnferī g; virum n̄ iō n̄ posse solum gignē: q: ē in eo pauci tas materie seminalis.

¶ Alia responsio subiectis improbanda.

Fortassis aliq; alī adhuc ōlirātes dicēt mascl'z n̄ iō solū n̄ posse gnār: q: i eo paucitas māe semial'ē: fz q: i mascl'o n̄ ē aliqō vas siue loc⁹ receptiu⁹ ad cōceptionē faciēdā vt orgānizeī cōp⁹ atq; orgānizatū corp⁹ ō bitā recipiat q̄ntitatē. Certū q; ppe appz sem̄ mascl'inū ⁊ femin⁹ pue eē q̄ntitatis. ō q; corp⁹ formaī hūanū donec formatū sit. Cū vo fet⁹ ō vto maīno exiuit i lucē magne q̄ntitat ē: q: i vto suscepit magnū icremētū. Ad b ät oia faciēda loc⁹ ēi vto femi nino i q̄dā vase piloso i q; ml'te celle sī ad siml' fet⁹ ml'tos for mādū qō vas apō nos pell' scōina siue fecūdia vocaī aut ma tr̄ix. Dec ät vas hui⁹ ꝓditiōis ē q; cū aliqs fet⁹ itū⁹ fōmaī ⁊ or gānizaī extēdit cū ät nll'ū sem̄ virile itra ꝓceptū ꝓmixtū femin i no mīstruo ē ad formādū fetū ē colectū i fozaz pānī n̄ occupāt aliq; nōbilē q̄ntitatē cū ät it⁹ formaī aliqs fet⁹ paulisp q̄ttidia nis icremētis extēdit fz modū arguēnti fet⁹ itra formati. hui⁹ ät exēplū ē i vtre q; cū n̄ sit plen⁹ aliq; liq̄r aut saltē acr̄ hz laīa ꝓplicita ⁊ subsistit sub modica q̄ntitate atq; modicū occupat locū. cū vo icipit repleri ꝓtinue maioris q̄ntitatis efficīt. atq; maiorē occupat locū. Jn viro ät itra corp⁹ ei⁹ n̄ ē aliqs loc⁹ i q; sem̄ orgānizari valeat ⁊ recipe ōbitā q̄ntitatē. Sem̄ q; ppe viri le ptī ē ō sr̄fluo alīnti q̄ttidiāi q; alīntū i sbaz corpis aliti cō uertiī ptī ō sr̄fluo n̄ ꝓuerso. istō ät sr̄fluū alīnti n̄ trāsiēs i sbaz rei alite i. z. digestiōe recipiī i vasis seiarīs q; sī itra corp⁹ viri le lūbis affixa postea vo i tēpoz acces⁹ virīl' ad feminam ōflu it de vasis ill'i matricē vīi femini. Sī igit̄ vasa illa pue q̄n titatis. nā solū ē ibi loc⁹ māe semial'. ab his ät vasis semiarīs sem̄ n̄ diffluerz nisi vasa illa tāgerēt ⁊ sem̄ cogēt diffluē euer so vase fit ät iste ꝓtract⁹ mediātib⁹ testicl'is. nā cū ista vasa lūbi adhēāt sī q̄dā corde a vga virili p loca illa vasoz semiariorū trāseūtia p q̄s ascēdūt testicl'i tēpoz coit⁹ ⁊ faciūt euerti semē ꝓtētū i vasis qō al's ōfluxurū n̄ erat nisi ex magna cōmotiōe tot⁹ corpis ex ptāte fātasie sup totā māz corporalē. Sic̄ ꝓtin git i sōnis vt viri circa b sōniātes nocturnā polutionē patiāt vl' ex nimia replectiōe semial' humoris: qr tc̄ sr̄fluē ncciuz ē: aut ex ipotētia vtutis retētiue q; ptigit i ieiunātib⁹ q; potētiā retētiuā ōbilitatā hn̄t. Jō viri ieiunātes nisi sint valde debl'i tati poī⁹ nocturnā patiūt polutionē dieb⁹ qb⁹ ieiunāt q̄s die b⁹ qb⁹ comedūt abūdāt: ⁊ potissime cū añ acubitū aquā solaz biberint: qr aq̄ nimis laxat potētiā retētiuā. lz nll'o mō mlti plicet māz semialē. Ex q; ēt seq̄t. q; facili⁹ hoies polutionē pa tiūt nocturnā si añ accubitū aquā biberint q̄s si vinū: nā lz vi nū calorē suo feruorē causet libidinis ⁊ sem̄ faciāt dispumar q; aq̄ nullaten⁹ frigiditate sua efficē vz. tn̄ aq̄ potētiā rtētiuā relaxat. q; vinū n̄ fac. Jeiunātib⁹ g; q potētissimi ad ieiunādū sūt aut q; in mā semiali vehemēt abūdant eligibili⁹ atq; vtili⁹ ē p nocte añ accubitū vinū q̄s aquā bibe. si polutionē noctur nā ōsiderāt euitare. Sem̄ g; ō vasis semiarīs nll'o mō vz de fluē nisi ꝓcussis vasis semiarīs postq̄s i casib⁹ ꝓlibatis. Seia riorū ät vasoz ꝓcussio fit ascēdētib⁹ testicl'is ad locū vasorū. Ex q; seq̄t id q; cōit videm⁹. s. q; viri castrati lz i mā seminali. añ testicl'oz abscisionē abūdauerit ⁊ postea eo. mō abūdēt ⁊ patiāt vge iflationē q; ē q̄dā dispō ad actū venereū nll'o tn̄ mō valēt ōcidē māz semialē ēt si ml'toties itioriz⁹ stimul' ad venerē ipellāt qō accidit: qr vasa semiaria n̄ ꝓcutiūt cū testi culi ad illa ascēdē n̄ valeāt. Ad icepta redeūtib⁹ dōz erit i viro ꝓceptionē fieri n̄ posse: qr b locū i q; sem̄ digerat formet ⁊ orgānizet. Jn vto ät feminino oia ista loca aptissime collocata sī. sic̄ supra annotauimus. Ex quo infertur in femina ⁊ non in viro generationem posse celebrari.

¶ De quadam causa superiorum.

Amplius ät ⁊ sr̄ioz alia cā reddi p̄t attēt⁹ spect'an tib⁹: qr vt ē ō itētiōe Aristo. ⁊ sui comīta toris Auerroys sup sc̄o phycoz op⁹ nāe ē op⁹ itelligētie. i. q; oēs mot⁹. i. nāles actiōes dirrigūt ab aliq; sba itelligēte siue il la de⁹ sit siue āgelic⁹ itellect⁹ q; oia ista respiciēs oia dirrigat. Si. n. n̄ darēt ista alicui⁹ sr̄ioris itellect⁹ regl'antis directio rel nāles carētes itellectu n̄ hr̄ent mot⁹ tā certos ⁊ i opationib⁹ suis vniformitatē n̄ seq̄rēt sz varie i diūsis tēpoz⁹ mouerēt q; i nālib⁹ nūq; vr̄: sz ꝓceptiōes fiūt nāl'r: g; nccīuz ē eas ab ali q; itelligētia regi. i reb⁹ ät opantib⁹ fz itellectū. ista ē ꝓditio q; nūq; aliqd opent nisi sine ꝓsuppositō. scq̄t g; ꝓceptiones nccio ad aliqō finē fieri finis ät imediat⁹ ꝓceptiōis n̄ pt ali⁹ assigna ri nisi nasci ⁊ viuē q; ꝓcipi reb⁹ aiatis nihil ꝓdesz nisi nasce rēt ⁊ viuerēt: vbi g; nasci aut viuē seq n̄ pt n̄ fiet nāl'r gnātio hūana. ¶ Sz i viro sic ē q; dato q; i eo ꝓceptio fieret ⁊ fetus total' orgānizatio n̄ posz fet⁹ ꝓcept⁹ nasci ⁊ viuē cū vir n̄ hēat loca p q; fet⁹ exire possit sic̄ liquet cuilibz ituēti. Jn feia ät ista loca dispositissima sī. iō i femina ⁊ nō in viro conceptio fieri pōt. Cās autē q̄re in femina talia loca sint dispōsita ⁊ nō i vi ro p singula stili officio disputare ad ꝓsens n̄ ē meū: lz b sint satis nāles igstitiōes: qr a q̄busdā vbis me abstinē oz cū hec ad vestrā regiā celsitudinē dirigant ēt. qr singula inquirēdo oportebat valde dilatare sermonem qō nimis abhorreo.

¶ Jnsufficientia predicte responsionis.

Ētlata supi⁹ positio lz aliquā veritatē ꝓtineat: ple narie tn̄ materiā nō ellucidat nec directe q̄sito rn̄det: nā vtr̄ ē itra virile corp⁹ nll'a loca ad fet⁹ formationē eē ⁊ nll'o mō iti⁹ fieri potat ēt data ꝓceptiōe n̄ erat loc⁹ p quē fet⁹ genit⁹ nasceī. fz b sufficiēs n̄ ē qr b solū negat intra vtr̄ ꝓceptionē posse celebrari: fz ō ei⁹ seie solo posse fieri cōce ptionē nll'o mō tollit. Jtē isti ꝓcedē videī aliqd q; ē valō fl'm s. q; si itra virilia viscera loc⁹ ad celebrādā ꝓceptōnē eēt q; ō solo virili seie fet⁹ formari posset cui⁹ fl'itas magis iferi⁹ appa rebit. Jtē si sem̄ virile p se solū ad formādū fetū sufficēt ⁊ pp b solū tollēt vīz. solitariū gignē n̄ posse. qr itra ei⁹ viscera con grua vasa n̄ erāt q̄tēscūq; vir ad aliq; ml'ierē cuiuscūq; ꝺdi tiōis eēt accedēt q; vasa hzēt i qb⁹ possz ꝓceptō celebrari cele brarēt ꝓceptio: fz b ē fl'z ml'tipl'r. p q: b ꝓcesso n̄ ē aliq; seia ste ril' q; fl'z ē. rō ät i pat'o ē q: q; ex q̄lz accessu ad feminā siue ex ml'tis accessib⁹ ꝓceptō n̄ seq̄t: lz aliqn̄ sit ex ōfectu viroz q; ad gignēdū ipotēt ⁊ sī aut q: aliq viri sī q; i vna feia gignē pn̄t. i alia ät nll'aten⁹ valēt. seq̄t g; tc̄ ōfectū femiaz ⁊ n̄ viroz eē: si tn̄ sem̄ virile solū ad pficiēdā gnationē sufficēt nihil ibidē fe mia opāte: fz solū p̄state vasa i qb⁹ sem̄ rcipi possiti q̄libz seia fieri possz ꝓceptō ⁊ n̄ eēt aliq; fe. sterīl' vl' n̄ eēt vna alia stili ō.

¶ Jté si aliqs vir potēs gnare alicui puelle pue etat̄ carnal'ī misceret sequēt ibidē gnatio q̄tūcūq; femia pue eēt etat̄ cū ibi vasa ad gnationē ꝓueniētia sint: ⁊ tn̄ n̄ fit gnō: qn̄ po t⁹ econuerso cū aliq; puella valde pue etatis carnal'r cogscit postea ꝓcipē n̄ vz lz ml'toties ad eā carnal'r accedat qō i q̄tti

diana

£ Jeiunātis facilē pollu unt ⁊ quaī

£ Remediuz in ieiunātes plerūq; pol lutionē pa tiantur.

£ Jn viro nō pōt fieri cō ceptio.

A Capit. 46.

B Opus non opus intel ligentie est.

£ Conditio i rebus opan tibus soluz ntellectum

Capit. 47.

A

B Qō ex viri li tantū se mine con ceptio fie ri nō possit.

Jmprobatō ꝑma ratio.

Scōa rō.

Tertia rō.

£ Sine vi rili semi ne fuit xp̄s con ceptus

La. 44. A

B Rn̄sio.

£ improbatio ꝑma

D improbatio scōa.

La. 45. A

B Nā ⁊ di spō loci i q̄fet⁹ fōmaī in vtero.

£ semē qd fit.

D Quare emittit semen i somno.

diana cernit expiẽtia. ¶ Itẽ si aliqs ad mlierẽ quãtũcq; ineteratã accedẽt ibi gñar posſz cũ ibidẽ sint vasa ad ℔ requisita: tũ ℔ fieri ñ ꝓt sic sẽp accidẽ specl'amur. ¶ Cã ãt q̃r mlieres valde pue etatis ⁊ valde ꝓuecte etatꝭ ad ꝛceptionẽ inepte sẽt ⁊ penit⁹ ipotẽtes ẽ: q: i eis ñ ẽ sãguis mẽstrual'. Jn puella nã q; nõdũ cepit iuẽtata ãt iã desũt mã mẽstruoꝛ. Sũt ãt mẽstrua in feia mã generationis. ſ. id ex q̃ fet⁹ format i vẽo. ⁊ sic cũ puella sit. ita pue etatꝭ q; nõdũ ei fiat sãguis mẽstrual' q; p singl'a mẽsiũ tẽpora mlierib⁹ iã i etate ꝓstitutis euenit. solz ẽ ipotẽs ad gignẽdũ. iõ q̃uis ad hãc puellã carnal'r accederẽt oẽs viri q̃tquot potẽtes sẽt gñare ñ erat possibile vllo mõ puellã ꝓcipẽ. Cũ ãt mẽstrua puelle fieri icipiũt ẽ puꝛ potens ad ꝛcipiẽdũ ⁊ istõ ẽ ꝓꝓrie tẽp⁹ vl' ãni pubertatꝭ i mlierib⁹ : lz iura õ ℔ alios istituerint modos. õ ℔ i volumie ꝛcretaliũ i ti. de õ spõsatiõe ipu. i. c. puberes. idẽ põit Jsidoꝛ⁹ ethimologia rũ. li. xi. c. xo. ¶ Jnuẽtare ãt mlieres ꝓcipe ñ pnt q̃ntũcũq; a iuris gñar potẽtib⁹ coglscãt si iã eis ñ fiãt tẽpora mẽstrualia.

¶ Aliquã ãt mlierẽ cui ñ veniat sãguis mẽstrual' ꝓcipẽ miracl'm magnũ ẽ. ⁊ opatio supnãlis ℔ ãt appz gen. i8. c. vbi cũ scriptura referret magnũ dei miracl'm sarrã vxoꝛẽ abꝛae. Jaz cẽtenariã ꝓcepisse Jsaac ⁊ cũ cãz q̃r sarra õ anũciatiõe ꝛceptꝰ mirarẽt ⁊ risisset ponẽt ait: ⁊ erãt ãbo seneꝭ ⁊ ꝓuecte etatis. ⁊ desiderãt sarre fieri mlieb⁹ia vocãt ãt mlieb⁹ia ea q̃ solis mlierib⁹ accidũt. ſ. sãguis mẽstrual'. q; nũq; viris euenit i q̃ significat miracl'm eẽ ꝓcepisse sarrã. cũ iã õsũssẽt fieri mlieb⁹ia. ¶ Ex ꝓmissis g̃ ꝓcludit liqdissimo argumẽto ex solo semine masculino generationem fieri non posse licet in visceribus virilibus ad hoc conuenientia vasa subsisterent.

¶ Uera responsio Docto.

Delirãtibus ãt opinionib⁹ relictis. dõm ẽ virile semẽ solũ ad ꝛceptionẽ aliq̃ ñ sufficẽ siue semẽ illõ pue siue magne q̃ntitatis sit: ⁊ itra virilia viscera ꝛceptõnẽ fieri ñ posse ñ q: dr̃ q; i viro vasa ad ꝛceptõnẽ apta ñ sẽ: lz q: ad q̃zlz ꝛceptionẽ nccẽiuz ẽ masclinit: ⁊ feminini seis fieri mixtionẽ: q: sic sãguis mẽstrual' q ẽ semẽ femininũ ñ suffic̃ ad causãdã ꝛceptionẽ ex cãis. ſ. assiglis. ita virile semẽ solũ ñ suffic̃: lz i seie virili sit vt⁹ digestiua formatiua organizatiua. q̃ ñ ẽ i seie feminino. ¶ Cã ãt ꝓdictoꝛ ẽ q: in oi nãli actiõe sũt duo ꝓncipia nccia. ſ. actiuũ ⁊ passiuũ. Actiuuz nãq; solũ nõ suffic̃: q: actiuũ ñ agit i se ipuz: lz i alterum passiuũ ãt solũ agẽ nõ ꝓt i se aut i alteꝛ: q: nõ hz i se ꝓncipium actiõis. Cũ g̃ semẽ virile sit actiuũ: q: hz i se vtutẽ altera tiuã digestiuã formatiuã ⁊ organizatiuã nõ potat agẽ i se ipsũ: lz in alteꝛ. Jta semẽ femininũ q; ẽ pure passiuũ non potat agẽ aut pati solitarie. Seq̃ g̃ solũ semẽ virile ad ꝛceptionez ñ ꝓficẽ nec solũ semẽ femininũ: lz i vtroq; pmixto dz celebrari ꝛceptio masclino sanguine operante in sanguinez mẽstrualem sicut ex prelibatis liquet.

¶ Obiectiones predictoꝝ.

Sup Quo aliqs fortassis arguẽt dicẽs semẽ masclinũ solũ ad cõceptionẽ sufficẽ: nã iter resnãles dr̃ia ẽ q: q̃dã hz i se ꝓncipiũ sui mot⁹ ⁊ mouẽt se ipãs nec ab aliquo extriseco mouẽr vllaten⁹. Sũt ãt alie q̃ se ipãs mouẽ ñ valẽt lz ab alĩ totaliẽ mouẽr. sic ãt i agẽdo dr̃ia ẽ q; q̃dã res actiẽ sẽ p se ipãs alie ãt nõ mouẽ ãt actio q̃dã ẽ. ¶ Itẽ manifestuz ẽ q; semẽ virile recipit alterationẽ ad ℔ q; ex ipõ fiat pti corp⁹ q̃dã formã dũ ẽ. sic̃ fit de seie feminino: q: ñ manet i dispõne illa i q̃ ẽ cũ a vasis semiarĩs viri õscidit: q: sub eadẽ q̃litate ñ eẽt ꝓueniẽs ad formãdũ ossa ⁊ neruos ⁊ alꝭ ptes corpis ouras q̃ sẽt õ solida ſba : nccẽiuz g̃ ẽ dari q; semẽ virile trãsmutet ⁊ organizet. Et tẽ aut ipm se ipsũ organizat ⁊ mutat aut a semie femineo trãsmutat: q: ñ ẽ ibi aliqd alteꝛ qõ organizare aut organizari posſit. ¶ Nõ ẽ ãt dõm q; semẽ femininũ organizet semẽ masclinũ cũ ipe humoꝛ mẽstrual' a semie virili digerat tẽpet formet: ⁊ organizet ẽt q: i se ñ hz aliquã vtutẽ actiuã formatiuã: aut organizatiuã: nccio g̃ dõz ẽ masclinuz semẽ se ipm organizare. Sic̃ g̃ semẽ virile cõmixtũ mẽstruo mlieb⁹i se ipm digerit. format atq; organizat. ita cũ solitariũ extiterit se ipsum poterit digerere atq; formare. fiet ergo isto modo conceptio in solo semine masculino.

¶ Responsiones ad obiectiones superius adductas.

Prime ãt argumẽtatiõi ñdẽtes dõz erit mlta eẽ nãlia entia se ipã mouẽtia ⁊ op'actio mot⁹ sit ⁊ q; semẽ masclinũ se ipz organizare posſz p vtutẽ organizatiuã in eo existẽtẽ sine aliq̃ alio sic̃ aliqõ animal se ipz sanar põt sine aliq̃ adiutorio medicine p solã vtutẽ sue nãe nõ tñ ex ℔ iserk. q; ex solo seie masclino possit gñatio celebrari. nã ad gñationẽ cãdã sẽ mlte alie dispõnes: q̃ i solo virili seie minime repiri pnt. ¶ Ad scdz ñdẽt cũ dr̃ q; semẽ virile trãsmutat ad cõceptionẽ faciẽdã aut g̃ trãsmutat a se vl' ab alĩo. Dico q; semẽ masclinũ digerit ⁊ organizat ⁊ ipz organizat ⁊ formaꝛ se ipz ⁊ tñ ñ potat ipsũ se ipsũ organizare nisi q̃dã alie dispõnes p cederẽt q̃ facerẽt semẽ virile eẽ ꝓuenies ad ꝛceptionẽ ⁊ cõp⁹ organizãdũ ⁊ hec dispõnes inducũt i semie masclino p actionẽ seis feminei. nccẽiuz ẽ g̃ semẽ femininũ ad ꝛceptionẽ celebrãdã. ¶ Quocirca respiciẽdũ ẽ q; semẽ femininũ ẽ tãte frigiditatis ⁊ hũiditatis q; sub eisdẽ q̃litatib⁹ manẽs ñ ẽ aptuz ad ℔ q; ex eo corp⁹ hũanũ genẽr. Semẽ ẽt masclinũ tãte caliditatis ẽ q; sub eadẽ dispõne ñ ẽ ꝓueniẽs ad ꝛceptionẽ cãdã. Si. n. virile semẽ solũ existerz calore suo totũ õsiccarẽt ⁊ i exaltatiões soluẽr nec qcquã ide gigni posſz: oportuit g̃ dari q; vnũ semẽ alteꝛ tẽparet: ⁊ sic ex vtroq; ꝛceptio ꝓpl'r. naz semẽ femininũ q; ẽ excellẽr frigidũ tẽpar p excellẽtẽ calorẽ seminis masclini: ⁊ hũiditas magna eisdẽ seminil feminini tẽpar p siccitatẽ ⁊ calorẽ magnũ seis masclini. Semẽ virile est calidũ i excessiuo g̃du caloris ⁊ ñ ꝓuenit ꝛceptiõi: lz reducil ad ꝓueniẽtẽ armoniã p magm hũiditatẽ ⁊ frigiditatez mentrui feminini. ¶ Hoc g̃ mõ lz semẽ femininũ organizet p semẽ masclinũ tñ si solũ fuerit semẽ virile ex ipo ꝛceptõ fieri ñ potit: q: ẽ excessiue calidũ ⁊ agẽt i se ipz agẽdoꝝ õficẽt nec manẽt aliqd õ q̃ ꝛceptio ꝓpl'r ⁊ fet⁹ formaꝛs cũ at ꝓmisc'r pp frigiditatem mentrui mulieb⁹is ⁊ humiditatem non potest semen virile etiam si calidum sit exalare.

¶ Obiectiones penes eandem materiam.

Quod si fortasse q̃q; arguẽt q; potat eẽ aliqõ semẽ masclinũ tl'is' cõplexiõis q̃l' ẽ semẽ masclinũ ⁊ femininũ. cũ vtrũq; mixtũ ẽ: ⁊ ℔ sufficẽt ad ꝛceptionẽ cãdã ⁊ orgãizarz se ipz atq; formaret. ¶ Ñdẽt q; tl'e semẽ dari ẽ ipossibile: q: aut dicem⁹ q; darẽt vnum semen quod esset talis complexionis qualis est semen masculinum ⁊ femininum cuz sint mixta digesta ⁊ formata vl' q; sit vnũ semẽ talis cõditiõis q̃le ẽ semẽ masclinũ q; femininũ q̃ vnũ i alterũ egẽs ẽ. Si ãt dicam⁹ q; sit vnũ semẽ tl'is cõditiõis q̃l' ẽ semen masclinũ ⁊ femininũ cũ i se agũt ℔ ipossibile ẽ: q: tẽ eadẽ res eẽt calida ⁊ frigida hũida ⁊ sicca: ⁊ ñ solũ i q̃libuscũq; gdib⁹ sz i g̃dib⁹ excessiuis: g̃d⁹ nãq; pauci ñ õnoiant forma: q: sũt i pua latitudie fõmali g̃d⁹ ãt mlti õnoiant formas. darẽ g̃ vna res calida ⁊ frigida hũida ⁊ sicca i g̃dib⁹ i qb⁹ posſz fieri denoiatio foꝛe sic̃ semẽ femininũ õnoiaꝛ hũidũ. ⁊ frigidũ lz hẽat aliqs g̃d⁹ caliditatis ⁊ siccitatis lz remissos ⁊ semẽ masclinũ ẽ calidũ ⁊ siccũ lz hẽat aliqs g̃d⁹ frigiditatis ⁊ hũiditatis remissos. Denoiarẽt g̃ tl'e semẽ calidũ ⁊ frigidũ hũidũ ⁊ siccũ i gradib⁹ excessiuis: sz ℔ ẽ ipossibl'e: q: tẽ eẽt aliqõ semẽ duaruz ꝓplexionũ ꝛriaꝝ qõ idẽtidẽ erat ipossibl'e. eo. mõ ille i q̃ tl'e semẽ eẽt nec eẽt vir nec feia: q: qlz hoꝝ ẽ õmiate cõplexiõis. Si fortassis dicẽm⁹ q; illõ semẽ eẽt tl'is ꝓplexiõis q̃l' ẽ semẽ multa. ꝑ q: semẽ sic pmixtũ ñ ẽ i aliq̃ extremitate ꝛrietatis notabilis sic̃ ẽ magna caliditas aut magꝝ friditas ⁊ sic õ cetis sz ẽ i medio ꝛrietatis q; ñ ꝓt subsistẽ: q: tẽ q; tale semẽ bẽt eẽt medie ꝓplexiõis: q; ñ repir. ¶ Ꝛ⁹ rõ ẽ q: si tale semẽ darẽ ille cui⁹ tale semẽ eẽt nec eẽt masculꝰ nisi feia q: si eẽt vir eẽt semẽ illõ tale q̃le semẽ virile q; si fõte eẽt feia q̃ tale semẽ bẽt eẽt illõ semẽ tale q̃le femininũ ⁊ sic ñ posſz eẽ medie ꝓplexiõis. ¶ Ꝛ⁹ rõ ẽ q: tale semẽ nũq; posſz organizari q; erat mal⁹ icõueniẽs q; ꝓbar q: ois actõ ⁊ nãlis mot⁹ fit õ ꝛrio i ꝛriũ sic̃ ꝓbat arist. o. i. ſ. phꝰsico. q vulgariẽ libri õ nã noiant ꝛria ãt sic se hñt q; cũ vnũ eoꝝ ẽ i paucis gradib⁹ ñ hz aliq̃ actionẽ sic̃ calidi tas q̃ ẽ i paucis gradib⁹ ⁊ oꝛmit õ frigiditate ⁊ ceter] q; apparz i tepido: q: q; tepidũ ẽ hz grad⁹ caliditatis ⁊ friditatis tñ remissos. iõ nullam habet actionẽ quod vero valde calide est agẽ põt. ſ. calefaciẽdo ⁊ frigidũ ꝓt facẽ frigefaciẽdo. ⁊ sic q̃n sẽt due q̃litates ꝛrie i eẽ caliditatẽ ⁊ frigiditatẽ i g̃dib⁹ excellẽtib⁹ faciũt i se cũ vo ad tepidũ redeũt nihil vlteri⁹ opãt q: manẽt i medio ꝛrietatis. ⁊ sic semẽ istõ ꝓpe eẽ i medio ꝛrietatis ñ poterat vllã actionẽ hẽre: iõ nec erat possibile organizari cũ actio fiat p ꝛrietatẽ ⁊ organizatio õbeat fieri atq; dispõ p ꝛrioꝝ actionẽ i alterutrũ. ¶ Ex ꝓlibatꝭ g̃ iferr ipossibile eẽ vllũ semẽ medie cõplexiõis dari q; eẽt tãq; semẽ masclinũ ⁊ femininũ cũ pfecte mixta sũt. ⁊ q; ipossibl'e ẽ aliqõ virũ aut feminã repiri q tl'is cõplexiõis fuerit mãz femiale. ¶ Ex qb⁹ oib⁹ parit ⁊ ꝓlibatis nccia cõcatenataq; illatõe cõcluditur.

4. ratio. D Quaꝛ puella ⁊ anus ñ cõcipiunt.

E Mẽstrua i mlliere sunt ex qb⁹ fetus fõmat i vtero. Decretalis.

Jsidorus.

F Sarra absq; mẽstruũ Jsac filiũ peperit.

Capit. 48.

A

B Unõ sit q; nec vir p se ipz nec mulier absq; viro possit cõcipere.

Capit. 49.

A

B ꝓma obiec.

C Scda obiect.

Capit. 50.

A Ad rõem.

Ad secundaz rõnem.

B Semen femini-nũ est sine frigiditatis i sũmo: vi rile ãt ẽ q̃si caliditatis i summo.

La. 51.

A

B Obiect.

C Rñsio.

D Quõ g̃ duo denomi-nãt fozmam.

E Obiect.

F Rñsio.

G Nõ oaꝛ semẽ cõplexio-nis me die.

cludit ex solo virili seie q̄litēcūq; ponat ꝓceptionē fieri eē ipossibile: lz hēat vtutē formatiuā atq; organizatiuā sīc nec ex solo mēstruali hūore ꝓfici vllaten⁹ posset minie dubitat. ¶ Est tñ dria ꝟ iter masclinū semē ⁊ mēstruū femininū ex q̄litate seminarioꝝ vasoꝝ q: si semē virile hūori mestruali i vasis genitalib⁹ femeninis i qb⁹ ꝓceptio celebrari solet fuerit ꝑmixtus lz null⁹ accessꝰ virilis ad feminā fuerit nec cōruptio vgineoꝝ claustroꝝ ꝓceptio pfecta cabit. Si tñ humoꝝ viril' femini femininoꝝ cōmixt⁹ fuerit itra vasa seiaria virilia a lūbis viroꝝ ꝺ pēdētia. ſ.q; aliq̄ten⁹ mēstrual' sāguis femininꝰ itra vasa seiaria virilia ponēt atq; miscereꝝ eidē erit ipossibl'e fieri ꝓceptionē aut fet⁹ formationē vl' organizationē vlli⁹ hūani corꝓris.

¶ Dissilitudinis āt rō ꝑz: q: tñ virilia visca siue i vasis seminarijs situ alibi ad ꝓceptionē faciēdā fetūq; formādū locus null⁹ ꝑz itra femineū aluū loca añ ad ꝟ dispositissima sī ampliori ḡ illatiōe lōgioriq; silogismo et sriorib⁹ iductū apz dñaz nr̄az vas clausū cōgrue dici posse. q̄ntū ad ꝑmā aptionē vgineoꝝ claustroꝝ: hac enim caruit que ꝓmo fit in accessu virili ad conceptionem.

¶ De scōa aptura quā mulieres in partu patiuntur.

Uterus Aūt femine⁹ scōaz patit aptura q̄ ē totalis m'liebriū aptio claustroꝝ fit āt ꝟ i effusiōe ifātis ab vtero quā sat⁹ liāt eē doloroſā: q: pfcā oiodaq; claustrorū aptio fit. ꝑma āt q̄ i aptiōe solt⁹ vginal' claustri erat huic in q̄ntitate doloris filis ñ ē cū eque pfecta ñ sit. Si ḡ eueiat pue etatis ⁊ pue corꝓlētie feminas pareꝝ ꝓcipue si fet⁹ mage corꝓe eē ꝓtingat ex puitate femineoꝝ vasoꝝ genitaliū ꝑ que fet⁹ ab vtero effūdi solet eas plerūq; i ptu piclitari atq; mori cōtingit puitatē tenerritudieq; etatis ipēsū ñ sustinēte dolorē. sic testat Arist. i. 7. politicoꝝ dicēs pue etatis feminas mrimonialiter sūmi ad coitū ñ ꝺbē ꝓiugi vbi dāna q̄ ex t'lib⁹ coitib⁹ ꝓsequunt diligēt enumerat. ¶ Primū āt t'lis cōmixtiōis imature dānū ē q: tal'r coeūtes puelle i effusione ifātū ab vtero piclitari plerūq; solēt. ¶ Scōz ꝟo ē: q: cū tenerrime etatis sint ipsius nes fortes fiūt in eiusdem ⁊ citius intensiusque calefiunt membra earum suntque valde incontinentes coitusq; audissime q̄ vix m'ltiplicatis virilib⁹ accessib⁹ saciēt. ¶ Tertiū ꝟo i hac imatura cōmixtiōe ē: q: valde i ꝓiugatis euitāda ē cū ꝑcipue itētiōi mrimoniali rpugāt nā cū tenerrime etatis feminal' carnal'r cogsci ꝓtigit cōrūpi i eis ꝓueniēs armonia ad ꝓcipiēdū. ita q: ad gignēdū inepte efficiūt. vñ pleraſq; sic cognitarū tingit postea stiles fieri: nec vnq; qbusc ūq; aut q̄tcūq; m'tiplicatis coitib⁹ ḡuidari. ¶ Quartū āt dānū ē: q: hui⁹ etatis feie pp paucietatē sāguinis mēstrual' fet⁹ pue corꝓlentie gignūt. sīc ꝺ m'lierib⁹ colericis dcm̄ ē: q̄ pp magnitudinē coleri ci caloris hūoꝝ mēstrualē digerendo difficcādoq; diminuūt ficq; ꝑles pias cetaꝝ m'ieꝝ sobolib⁹ minoꝝ conficiunt: sicut i plibatis pstrinxim⁹. ¶ Quītū ⁊ maⁱ icōueniēs ē: q: ex t'lib⁹ ꝓceptib⁹ ꝑles corꝓe ⁊ itel'ctu ipfecte nasciūt. ē. n. regla q̄nalis oi eē nouoꝝ animaliū ꝑles ipfectas q̄ euenit: q: sem̄ ꝑmū i aīalib⁹ ñ ē bñ digestū ex q̄ idigestiōe fet⁹ malā ꝓportionē armonicā sortiunt in fantasticis organis que intellectui ad omnem suam operationem deseruiunt.

¶ De hac secunda apertura.

Hec Aūt scōa aptio m'liebriū ꝺioda clausuraꝝ i ꝺibus pariēt⁹ necessario iducit: lz ad ꝓceptionē ꝑ accessū virilē illibate sint: aut nullā vnq; ꝺflorationē i accessu virili passe fuerūt sine q̄ fieri posse ꝓceptionē i sriorib⁹ manifesto ꝟmone cōphēdim⁹. Et sīc i accessu virili atq; ꝺflorationē vginitat⁹ itegritatē manē ē ipossibl'e ꝓformit i emissiōe ifātis ab vtero vginitatē ꝺio tolli nccīuz ē. q: vginitas ē itegritas carnis ⁊ mēq; cū ꝺioda iexpiētia act⁹ vēerei. itegritas āt carnis sistit cū claustra vginea illibata sī. et q: i ptu vgineoꝝ claustroꝝ atq; ꝺioda m'liebriū emissiōe maiō q̄ i ꝓceptu aut ꝓtiario accessu virili aptio fit ē qñq; nccīuz tē ꝺiodā vginitat⁹ cōruptō nē eē sīc i ꝓceptu quē ꝑcedit claustroꝝ libatio ⁊ masclini at q; feminim seminis pfecta cōmixtio. ¶ Aliō q̄q; ē. ſ.q; magl nccīuz ē vginitatē i ptu q̄ i ꝓceptu libari. Quapp i supiorib⁹ palloquēdo ꝓclusimus satis nāl'r posse aliq̄s femias viro icognitas fet⁹ quosq; ꝓcipe ⁊ vginitate ꝺioda ꝑmanēte pere tñ nāl'r vginitatis manēte clausura est omnino impossibile.

¶ De eadem apertura.

Ad ꝟ āt maⁱ⁹ ⁊ vlēⁱ⁹ signū ē i his q̄ ꝺ dñe nr̄e ꝑconḡs orꝺ tho. cātat eccl'ia. ſ. eā āte ptū illibatā fuasse vginea i tegritatē: i ptu q̄q; vginitatē māsisse p⁹ ptū ꝟo ꝓpetuā carnis itegritatē tenuisse. ¶ Istā tripharie distictā i dña nr̄a vginitatē aliq ad iexpiētia act⁹ venerei i accessu virili ꝓpt̄ndā tal'r t̄nstulē. ſ.q; añq; dñs ihs pepisset viro icognita fuit. i. ptu q̄q; p⁹ ptū nullā idētidem carnis comixtionē hūisse. ꝟ tñ ad carnalē cōmixtionē penit⁹ applicar absonū atq; ineptū ē: q: lz p⁹ hui⁹ atq; t̄tia ptic'a ꝺ ꝟ quenient expōi possint. Scōaz tñ ꝺ ꝟ exponi oi disgruit rōni. ꝑma āt hui⁹ dicti ps ē dñaz nostrā añ ptū bñdicti ihu pfecte vginē extitisse q; euidēt signat dñaz nr̄az a nullo viro carnal'r cognitā fuisse ad ꝟ vt ex illius viri semine xp̄s i vgineo vtero formareꝝ. ⁊ sīc viro icognita extitit. ita nec q̄is alio mō vgineoꝝ claustroꝝ suoꝝ añ conceptionē dñi ihu ruptio fcā est. Idētidē xp̄o nato clausur virginee illibate mānserūt nec vnq; q̄is mō postea libate sī sīc āte ꝓceptionē iuiolate ꝓstiterāt. ¶ Hoc āt ponit ad excludēdam stultā ineptāq; eluidā positionē q dñaz nr̄az āte xp̄i natiuitatē extitisse vginē ꝓfirmat. lz eo nato eā carnal'r cognitā alios filios asseuerat pepisse q̄ positio liq̄dissime. s. elisa ē argu.

¶ Maria domina nostra in partu fuit virgo. Capit. 55. A

Secūda hui⁹ dicti ptic'a. ſ. dñaz nr̄az i ptu vginem extitisse ꝺ virili accessu carnaliq; cōmixtiōe itelligi ñ vz: q: lz feia añ ptū ⁊ postq̄ pepit possit cogsci carnal'r aliquā tñ feminā carnal'r cogsci dū parit ñ ꝓtigit qn pot⁹ ipossibl'e ē ptu vrgēte feminā aliquā virilē pati cognitionē. Nō igit vocari ꝑt femina vgo i ptu: q: tē a viro carnal'r cogsci ñ vz. Isto nāq; mō oēs q̄tquot cōrupte feie sī i ptu virgines vocari posset: q: nll'a eaꝝ a viro dū pit carnal'r cogsci tur aut cogsci vz: sz fl'z ē: q: nll'a feminaꝝ i ptu vgo dr̄ p⁹ do. nr̄az q̄ ꝟ singl'ari ꝓuilegio titl'at. Itē feia illa q̄ i ptu vgo ꝑdicaf aut añ ptū. ſ. i ꝓceptione vgo extitit. aut nll'aten⁹. Si fortassis feia tē vsq; ad ptū vgo pmāsit i ptu eā vginē eē nccē ē: cū nll' carnalib⁹ accessib⁹ ei⁹ vgialia claustra refrenk. Si āt femia q̄ i ptu vgo ꝑdicari ꝺz añ ptū vgo ñ extitit ipossibile ē eā tē vginē ve dici: q: feia q̄ semel' suā ꝑdit vginitatē ipossibile ē eā q̄is mō i statu ꝓstinū remeaꝝ. ¶ Nccia ḡ illatiōe ꝓcludit ñ posse itelligi aliq̄s i ptu vginē eē q̄s ad ꝓmixtionē carnalez ꝑ virilem accessū: sed ista virginitas i partu de virgineoꝝ claustroꝝ illibatione necessario exponenda.

¶ Virginitas nāq; ē itegritas mētis ⁊ carnis cū inexpiētia act⁹ venerei: itegritas āt carnis solū accipit q̄tū ad vginalia claustra. ¶ Et sic ē sensus q: vginei pudoris clausure i dña nr̄a nūq; refate fuerūt aut eccessu vili: aut q̄is alio mō añ ptū ad xp̄z ꝓcipiēdū: aut i ptu ad xp̄z piēdū: q̄ refatio i ptu oib⁹ alīs m'lerib⁹ fit. ⁊ ꝟ ē eā i ptu vginē foze: nec post natuz dñm ihm fuere claustra dñe nr̄e ad alios filios ꝓcipiēdos aut in lucē emittendos apta: sīc isane positio eluidiana asseuerat.

¶ Maria virgo non est passa scōam aperturam. Capit. 56. A

Quātū Ad istā secūdariā claustroꝝ aptionez fuit dña nr̄a vgo. i oib⁹ āt piētib⁹ hāc claustrorū aptiōe fieri nccē ē: sola dña nr̄a spāli ꝓuilegio ab hac aptione fuit imunis. ¶ Hāc āt fieri i ptu claustroꝝ refationē expientia oiuz piētiū māifestat. In hac āt vginitas recte admittit: q: discōtinuāt ⁊ rūpūt vginea claustra fortis⁹ q̄s i accessu ⁊ cognitiōe carnali. Itē euidēt māifestat: q: i ptu ifās ꝺ mrno vtero emittit q ibidē format⁹ satis magne q̄ntitatis extitat. ¶ Est igit nccīuz ad ei⁹ exitū magm fieri apturā. cū ptes solidas cōpozis egredi nll'aten⁹ possit cū vnū corꝓ ꝑ alterꝝ trāsire ñ possit: q: seqret corꝓ penetratio nccīo quā Arist. excludit i q̄nto phisico. ⁊ q: vasis feminei genital' aptio ꝓexistēs ad tāte q̄n titatis ifātē recipiēdū sufficē ñ vz nccīuz ē aliā maiorē claustroꝝ fieri apturā. ¶ Hec āt ē ruptio total' vginal' clausure: ⁊ fm q: ista claustroꝝ aptio maior aut minor ē. ita i effusione ifātis ex vtero maior vl' minor causat dolor. ¶ Et ꝟ ē cā q̄re q̄ dā m'lieres maiores i ptu q̄s alie experiūt dolores: q: quāto pcorꝓoris m'lieris piētis magnitudie vgial' clausuri ruptio minor fuerit tāto piētis dolor minorabit: ⁊ ꝟ ceteris pib⁹ exñti b⁹. ſ.q; nō sit fili⁹ genit⁹ magne q̄ntitatis. Nā si fuerit magna q̄ntitas fet⁹ q̄tūcūq; magni corꝓis piēs extitit. p⁹ magnitudine apture magnū ibi dolorē cāri nccē ē. Hāc cāz assignat Aris. i. 7. politi. q̄re cū m'ries pue etatis atq; corꝓlētie v' is carnal'r ꝓmiscēt solēt i ptu piclitari. In ptu āt femie nll'e vgines st dato q: vsq; ad ptū vginitatē fuauerit: q: i ptu integritas carnis tollitur in qua consistit ptim vginitas. ⁊ hic totaliter claustra aperiūtur atq; discōtinuantur. ¶ Dña āt nr̄a i ptu nullā aptionē passa est: q̄re seqt eā i ptu virginem extitisse.

¶ Dubietates penes ꝓdicta.

Speculātibus

---

1 Masculum semen ac mulieris bremen strūq; differunt.

2 Dissimilitudinis rō.

La. 52. A

3 Damna imutari coit⁹ ex pte mulieris.

ꝑmum.

Scōm.

Tertiū.

quartū.

quintū.

4 Omniū nouoꝝ animaliū ꝓles imperfecta. Cap. 53. A

5 Virginitas qd.

6 Mulieres absq; viri ꝓsuetudine pariē fieri potest.

La. 54. A

B Virgo antepartū i ptu ⁊ post partū.

7 Añ ptū maria dña nr̄a fuit virgo.

Capit. 55. A

Aristo. 5. phisicoꝝ.

B Cā maioris de minoris doloris in ptu.

Aristo. 7. politico.

8 In ptu sola maria dña nr̄a fuit virgo.

Capitu. 5.

A
B
Dubi.ꝑma.
C
Dubi.ſcõa.
D
Rñ°ad ꝓmã quã im pugnat
E
Obiectio.
F
Solutio.
G
Que pena iniũcta ſit ſi gs ſine baptiſmo ifantes moriũt ⁊ ob quam cãz iponat.
H
Quid pẽa damni ac ſẽ ſus.
I
Pena morientiũ puulorum ſine baptiſmo.
K
Firmior ⁊ ſecurior opinio õ cõceptiõe virginis
L
Si virgo S. in originali macꝰa ꝓcepta ſit ñ tñ citiſſime depoſuit.

Capitu.58.

A
B
Non quelz pena q̃ inſligit eſt vitio peccati.
C
Rñſio ad obiectionẽ.
D
Xp̃o volũtarie paſſus eſt.
E
Obiectio.
F
Reſponſio
Symeon.
Lucaſ.c.20.

Speculatibus Aũt vltꝰ circa ſ̃ duple ꝯ occurrit dubitatõ. ¶ Pria ẽ q̃r. d. nr̃a vgo i ptu ñ paſſa ẽ aptura clauſtroꝝ vginei pudoris ſic mꝫ res ceſſe patiũr. ¶ Scõa ãt quo ſine hac clauſtroꝝ aptione potuit ifãs emitti ex eiꝰ vgineo vtõ. ¶ Ad ꝑmã dubitationẽ aliq rñdẽtes dixerũt q̃ pena pp pcẽz i hoies iducta ẽ: q: g̃ in vgie culpa nll'a fuit nec pena ei ſeẽ õbuit. ¶ Cõtra hos aũt aliqs arguẽ conabiꝫ iqẽs q̃ puuli q̃ ſine baptiſmate õceſſerũt pcẽz nll'ũ oio geſſerũt: ſz eẽnal'r iferno carceri mãcipãr di uia viſiõe ꝑuati. ¶ Potuit g̃ ꝓfectꝫ i dña nr̃a fieri: q: ſz cul pã nll'ã hũerit pene tñ oio ps ñ ceſſ. ¶ His ãt ꝑt facil'r obuiari: ⁊ q̃ ſz puuli ſine baptiſmate õcedẽtes nll'ã mortalẽ aut venialẽ cl'pã i actu hũerũt: tñ originalẽ macꝰaz ꝓxerũt q̃ ſufficẽ ad eos eẽnal'r ꝓdẽnãdũ. ¶ De tñ q oiode iuſtꝰ atq̃ iuſtitia ẽ penas cl'pis total'r adeq̃t: et q: cl'pa iſta morietiũ puuloꝝ fuit i ſola ꝑuatiõe original' iuſtitie ſiue inocẽtie nec fuit ibi aliqs actuſ poſitiuꝰ pena eis i ſola ꝑuatiõe ꝓſtituta ẽ. ſ. q̃ i eẽnũ diuia viſiõe ꝑuẽr nll'a tñ ignis aut frigoris alt'iuſue gñis cruciatꝰ patiunt. ¶ Et ſ̃ pena apõ theolo. doc. pẽa dãni tñ ſẽſꝰ appellat: ⁊ vocat pẽa dãni: q: dãnũ dr̃ diminutio rei. ⁊ q: puuli ſic diẽ claudẽtes extremũ ꝑuãr diuia viſiõe q̃ꝫ alr̃ bituri eſſẽt pẽa dãni recte nũcupar: ñ tñ dr̃ pẽa ſẽſꝰ: q: nll'az oio ſẽſationũ doloris aut alicuiꝰ afflictiui expiũr. Alij ãt q mortalibꝰ actionũ nexibꝰ iplicati õ ſ̃ ſecl'o õceſſe vtrũq̃ penaꝝ genꝰ tol lerar cogũr. ꝑuãr. n. eẽnal'r diuia viſiõe et bt̃ificoꝝ ꝓceptione gaudioꝝ i ſup doloribꝰ atq̃ erũnis frigoris atq̃ ignis iferniſ ſedibꝰ mãcipãr. ¶ De pẽa ãt morietiũ puuloꝝ ſine batiſmatis vnda puuloꝝq̃ ſine circũciſiõe añ xp̃i paſſionẽ iẽ hebreos diẽ extremũ claudẽtiũ q̃l'r iuſta foret ⁊ q̃l'r iſti puuli pecca uiſſẽt diffuſiꝰ ſcripſiſſimꝰ ſup geñ. i. c. 17. ⁊ i pleriſq̃ aliꝭ loc. Sic g̃ dicem⁹ q̃ iſti puuli ſic morietes penã aliq̃z patiũr. q: ſz nũq̃z peccauerũt mortalẽ aut venialẽ actionẽ gerẽteſ cl'pã tñ originalẽ ꝯhẽ cuiꝰ imerito ſ̃ eẽnal'r tollerabũt. õ dña nr̃a vgie ſic dicẽ ñ valemꝰ q̃m ſz poſitionũ firmioꝝ ſecurioꝝq̃ dña noſtra ſine originali macꝰa ꝓcepta ẽ: ⁊ ab oi cl'pa actuali mõtali atq̃ vẽiali oio imunis fuit ſic õ ipa orthodoxoꝝ cãtat eccl'ia ñ erat igiꝛ aliq̃ cã tal' q̃lis i puul' ſine baptiſmate decedẽtibꝰ repiꝛ pp quã õbẽt aliq̃d tollerar. et ſz aliã põnẽ ſeq vellemꝰ q eã originalẽ macꝰaz ꝯriſſe aſſeuerat: ñ erat eiꝰ aliq̃ ad puulos ſine baptiſmate morietes ꝓſonãtia. q: ſz dicãt eã cl'pã originalẽ ꝯriſſe eã tñ i ea diutiꝰ mãſiſſe diffitẽr: ſz mox ab ea õletã di cũt. poſtea igiꝛ in ea nll'a cl'pa manẽte nihil rõnis ẽ cũ eã alicui pene ſubq̃cẽ õbeamꝰ nll'ã g̃ in ptu penã tollerar õbebat.

¶ Omnis pena ꝓ aliquo crimine ſemper datur.

Quãuis ꝓdicti ſic opinãtes huic õbil'r firmato argumẽto facil'r valeãt rñdẽ nihilhominꝰ tñ ſua manꝫ ifirma poſitio. ſ. penã hoiez ꝑ aliq̃ crie ſẽp dari. Q. õ ſic mãifeſtar: q: xp̃s originalẽ cl'pã nll'ã ꝯxit: actualẽ ãt aut mõtalẽ aut venialẽ nll'ã huic ſic tota catholicoꝝ eccl'ia ꝓfiteꝛ: ⁊ ſic ait pet. i ſua pª cañ. q pcẽm ñ feẽ nec iuẽt ẽ dol갰 i ligua eiꝰ xp̃s tñ mꝫltiplices dolores atq̃ oi genꝰ crutiatꝰ tollerauit: ſic i eiꝰ paſſiõe ab oibꝰ euãgeliſtis mãifeſtar frigꝰ q̃q̃ calorẽ at q̃ õbilitationẽ mẽbroꝝ eſuriẽ ⁊ ſitiatq̃ oĩa alia icõmoda paſſus ẽ ſic õcl'at Eſaias. c. 53. ⁊ bt̃s Joã. c. 4. Euidẽt g̃ ꝓcludiꝛ aliqs a cl'pa ꝓxiſ' imunes penis aliq̃ mõ ñ carẽ. ¶ Ad ſ̃ fõtaſſis rñdebiꝫ. q̃ ſic xp̃s oi ꝓxiſ' crie caruit. ita oi cl'pa careꝛ õbebat: nec vlli pene obligatꝰ erat. Si ãt penalitateſ aliqs aſſũpſit. ñ iõ tollerauit eas tãq̃ iuſtũ ⁊ nccĩuz eẽt ẽũ ꝑdcã ſubire õbẽ: ſz q: ipe ad hũanaz gñiſ ſalutẽ oĩa ꝟ voluit tollerar Sic. n. cõiſ fmo ꝓphicꝰ ⁊ oblatꝰ ẽ q: ipe voluit. Et ſic argumiſtõ ñ ꝓcludit ꝯ dñaz nr̃az: q: dña nr̃a ñ ſic penalitates aliqs ſic xp̃s ſubiuit. q: xp̃s penalitates oẽs q̃s ſubiſt ñ nccĩtate: ſz volũtate ſubiuit: dña ãt nr̃a vgo ſi aliquã penã hũit ñ volũtarie eã ſubiuit ſz nccĩo tollauit. q: ipa nate dña ñ erat ſicut xp̃s q̃ oibꝰ dñabat: xp̃s g̃ q̃cũq̃ paſſꝰ volũtarie ptullit dña ãt nr̃a ſi q̃s penalitates hũit illas nãe nccĩtate tollerauit. Ad huc ꝯ ꝑdcã arguẽt q: dña nr̃a vgo cl'pã mortalẽ aut venialẽ nullã hũit macꝰaz aut originalẽ nullatenꝰ ꝯxit. Et ſi dicamꝰ eã originalẽ ꝯriſſe labẽ: ab ea tñ fuit ꝓtinꝰ emũdata: ita q̃ nihil reſtabat pp q̃ penas aliqs ſubire debẽt: de ipa tñ repitur multos acceꝛboſq̃ tolleraſſe doloꝛes: ſic fuit ille doloꝛ dñice paſſiõis aliq̃q̃ pleriq̃ doloꝛes. ¶ Doloꝛẽ ãt eiꝰ i dñica paſſione ꝓuẽciauit ſenex ille ſymeon ſpũ diuino afflatꝰ ſic bt̃s Lucas ſcribit. c. 20. ⁊ tũ ipſi' aĩam doloris gladiꝰ ptrãſibit. Suſtinuit ãt et alioſ cruciatus ſic cũ bñdictũ filiũ ſuum ꝑdidit i ihr̃m vt ſcribit bt̃s Luc. c. 20. dõ dicit fili q̃d feciſti nobis: q: ego ⁊ pr̃ tuus dolentes querebam⁹te. ¶ Hũit igitur domia noſtra ſine culpa doloꝛes: ⁊ ſic in ptu dici poſſe videretur.

¶ Nonnullis penas infligi abſq̃ culpa.

Apparet Aũt adhuc i puulis baptizatis: q: ſz ori gialẽ cl'pã ꝯxerũt i baptiſmo tñ eis ꝓꝛoriſus deleta ẽ pª baptiſmũ ãt in eis nll'a culpa actualis mortalis. venialis aut originalis manẽte mꝫlti doloꝛes eis iſunt atq̃ alie penalitates ⁊ icõmoda pp q̃ plerũq̃ ploꝛare cogũr. in ẽ eis iſup mortalitas: ⁊ iterdũ i illo moriũr ſtatu moꝛs tñ oiuz teribiliũ vltimũ ẽ. ſic ait Ariſto. in. 3°. ethi. Euidẽti g̃ cõcludiꝫ argumẽto penas plerũq̃ aliqbꝰ infligi q̃ oibꝰ criminibꝰ ꝓꝛoriſ' imunes ſt. Et ſic ꝟ apud ſacrã ſcripturã fiũt. ita i canonicis iuribꝰ atq̃ hũanis repiꝛ de iure ãt cañ. ſi exẽpla in patẽti vt ſi qs in ordie cl'icali ſacro ꝓſtitutꝰ filiũ genuerit ille ad ſacros ordines ẽ ihabilis nec aliq̃tenꝰ ꝓmouebiꝫ: et dato q̃ ex diſpẽſatiõe ad ſacros ordines ꝓmoueaꝫ. in eadẽ tñ eccl'ia i qua pr̃ imediate ꝓxie miniſtrauit miniſtrare nõ ꝑt ſic appet exi vo lu. decr. i ti. de fil. ꝓſby. q̃ſi p totũ. ¶ Itẽ ꝟ antiq̃ decretoꝝ ꝓſtituta ꝑbyteroꝝ filiꝫ eccl'iaꝝ fuit efficiebãr. ¶ Idẽ ꝓz õ bigamis: q: mꝫlti ſine culpa aliq̃ bigamiã icurrũt q tñ ad ſacroſ ordines ꝓmoueri nõ valẽt. nec obtinẽ vllaten⁹ eccl'iaſtica beneficia. ſic ꝓz in ti. de bigamis q̃ſi p totũ. ¶ Idẽ fit i coꝛpoꝛe leſis: ſi ꝑcuſſio aut mẽbri mutilatio grauis aut deformis ſit: q: ad ſacros ordines ꝓmoueri nõ valẽt. nec bñficia eccl'iaſtica obtinẽ. vt ꝓz exi volu. ocre. i ti. õ coꝛpe vicia. p tot. tit. ⁊ ſi foꝛte iſti ꝓmoti ad ſacros ordines fuerint adminiſtratiõe puaãr. Itẽ ſiqs plagã leꝑ icurrerit aut aliquẽ aliũ g̃uẽ mõbũ ñ ꝓmouebiꝫ nec bñficia eccl'iaſtica obtinebit: q̃ ſi pª q̃ꝫ ordiatꝰ fuerit icurrat: ab officij adminiſtratiõe ꝑuaꝛ. ſi vo dignitatẽ hũerit ꝑ adminiſtratiõe ⁊ aliqs dabiꝫ ei coadiutoꝛ. vt ꝓz exi volu. ocre. i ti. õ cle. egro. ⁊ õbilitato p totũ. ¶ Itẽ ſ̃ fit ꝼm leges hũas: nã ſi aliqs icurrat i crie leſe maieſtatis occidit filios eoꝝ exhẽdaꝫ boniſq̃ oibꝰ ꝓſcaꝫ: ſola eis vita ex pietate relicta. vt ꝓz exi volu. ocre. i ti. õ hẽ. i. c. vgẽt. Mꝫlti q̃q̃ alij caſꝰ ſt tã ꝟ hũanas q̃ꝫ cañ. ſactiões i qbꝰ pẽa ſine oi pcco iſligit q̃ ſt fer tredeci caſꝰ õ qbꝰ ãpliꝰ i pñti ñ oꝛ diiataꝛ ꝼmonẽ. ex pliba tis iferr ñ ſolos eos q peccauẽ pũiri. Ex q̃ i dẽptidẽ ꝓcluditur eoꝝ rñſionẽ iſirma foꝛ q dicũt ꝑ ſola cl'pa penã iuſte iſligi: ⁊ dñam noſtrã virginẽ: q: ab omni labe ꝓꝛoriſus immunis fuit ab omni pena debere abſolui totaliter.

¶ Reſponſiones ad queſitum tactum.

Supioris Rñſiõis ſ̃ hirañto relicto duobꝰ mo. ad ꝑ dcã rñderi ꝑt. ꝑ mõ q̃ ex ſ̃ ex ꝑuilegio fcm ẽ: q: nll'a alia femiaꝝ deũ ꝓceſſe aut pepiſſe ꝑt hãc liquet erat g̃ rõnabl'e dici hãc a ceẽis mꝫlierib⁹ õbẽ differre: q: g̃ ceẽe femiaꝝ cũ doloꝛ atq̃ vgineoꝝ clauſtroꝝ aptiõe ꝓcipiebãt atq̃ piebãt: rõnabile erat dñaz nr̃az ab oi doloꝛ atq̃ clauſtroꝝ aptiõe i ptu imunẽ fieri õbẽ. Itẽ abſq̃ oi imũditia ꝑꝰ ille bt̃ificꝰ fuit alie ãt mꝫlieres cũ pariũt imũde ſt: q: ptes q̃ſdã mẽſtrual' hũoris ꝓcreti atq̃ dẽſati cũ fetu emittũt ex vtõ complicataſ coꝛpi ãt bñdicõ ſaluaꝛoris nr̃i nihil tale i ptu adheſit ſz eãdẽ i naſcẽdo hũit coꝛpis ꝑuitatẽ quã ſẽp poſtea i viuẽdo ꝓuauit. õ q̃ i ſbſequẽtib⁹ ãpli⁹ õcl'abr̃. Cõtra ꝑdcã aliqs arguet dicẽs ſ̃ ex ꝑuilegio fca ñ fuiſſe nec aliquod i prędictis domine noſtre ꝓfuiſſe ꝓuilegium attributum: quia eodem mõ ꝑuilegiata fuiſſet vt poſtea doloꝛes nõ ſuſtinẽt q̃ tñ ñ fuit cũ poſtea ꝑ̃imaꝝ gña ptulerit afflicti oi õ qbꝰ i ſr̃ioribꝰ ꝑlibauim⁹. ⁊ ſic ab oibꝰ aliꝭ feminis total'r differẽs eẽt. Huic ãt argumẽtatiõi aliqs facil'r i modũ ſol'onis dialectice rñdebit ſ. q̃ dña nr̃a i vno ꝑuilegiũ hũerit q̃ i ptu nll'os ꝓferret doloꝛes: ñ tñ ide iferr vllaten⁹ i ceẽis eã ꝑuilegiatã foꝛe õbẽ. ſic. n. i oibꝰ accipiẽtibꝰ ꝑuilegia a magnis dñis aut ꝓncipibꝰ euenit q̃ riſſime aliq̃ q̃tũ ad oĩa ꝑuilegiati ſt. Et huic imediate argumẽtatiõi ſolidiꝰ ⁊ magꝭ i radice poſſum⁹ rñdẽ. ſ. aſſigndo cãz q̃ſ dña nr̃a i qbuſdã ⁊ ñ i aliꝭ ꝑuilegiũ ſortita ſit. Circa q̃ dõz ẽ aliq̃ eẽ circa q̃ dña nr̃a penalitates aliqs ſubire poterat q̃ ad ipſa ſolã ptinebãt: alia ãt eẽ circa q̃ eadẽ dña peniſ poſſet ſubiacẽ q̃ ei ⁊ redẽptoꝛi nr̃o cõiũ attinebãt. Quãtũ ad ea i qbus penis poſſet ſbiacẽ q̃ ad eã ptinebãt a pẽis imunis non erat ſic q̃ ipa frigꝰ paloꝛẽ q̃qz atqz mẽbroꝝ õbilitationũ triſtitias ⁊ timoꝛes ſitiaqz icommoda ſuſtinuiſſz hũana: q: ad redẽptoꝛẽ nr̃z nihil hoꝝ directe attinebat q̃ domina noſtra ſubſtineret illud aut nullatenus tolleraret. ¶ Alia ãt erãt igbꝰ ipaz pẽalitatibꝰ ſubiacẽ nimiſ xp̃i dignitati repugnabat ⁊ in his

A
B
Ariſto. moꝛs tribilium ethicoꝝ vltimuz
C
Lex natoꝝ ex ſacerdotibus.
D
Decretalis.
Mozbo rũ genera ꝓhibitiõe qſ in ſacerdotiũ admiti poſſit.
E
Quã penam in currãt q̃ criminã tur exle ſe maieſtate.

La. 59.
A

La. 60.
A
B
Rñſio ad ꝓmã.
C
Obiect.
D
Rñſio.
E
Docto. rñſio.
F
Uñ ſit q̃ virgo maria i qbuſdã tñ habuerit ꝓuilegia.

bat ꝛ i hiſ plenaria huic ꝓuilegia: ſic ꝙ ẏgo xp̃s ꝑz atq; ꝓci pet. ¶ Mag⁹ nāq; xp̃i dignitas naſcēs erat a mr̃e naſci ſine acceſſu virili: ne e. mō ō ſtirpe ade ōriuarr̃ q̄ alij naſcebār ꝑ q̄ ꝓcti ozigial' macl'az icurrebāt. ¶ Q̄ō ſi fōte xp̃s ex ſemie viri li genit⁹ foret ꝛ ozigialē macl'az ñ icurrerz nc̄ciuz erat vt p̄f uaret ne ſic genit⁹ eādē ozigialē labē icurrerz. ꝛ q: maioꝛ dignitas xp̃i naſcētis erat nll'o hoꝛ idigē voluit a mr̃e naſci q̄ ſine aliq̄ acceſſu virili eū ꝑz atq; ꝓcipet. eo. mō magna erat dignitas cōpis redēptoris nr̃i potuiſſe naſci ō mr̃e ſine aliq̄ genitaliū clauſtroꝛ apertione quod in nullo aliozum huma nozū cozpozū fieri poteſt ſicut fit in ſolis cozpozib⁹ gl'ioſis.

¶ De dignatione cozpozis noſtri redemptozis.

Maioꝛ Aūt adhuc dignitas cōpiſ nr̃i redēptoꝛ erat poſſe ō vr̃o ẏgineo erūpe ſine clauſtroꝛ aliq̄ aptiōe q̄ ip̃s ex ſolo feminino ſemie fuiſſe ꝓgenitū ſine aliq̄ acceſſu virili: nā ex ſolo ſemie feminino gēitū fuiſſe tollit poſ ſe macl'az ozigial' culpe ꝟbē. ¶ Jdētidez ē dignitas magna fet⁹ naſcētis fuiſſe tal'r genitū q̄'r nll'i alij hoies vnq̄ ex mīb⁹ generār maiō tñ cozpis naſcēs oñdit potuiſſe ſine clau ſtroꝛ aptiōe ō mr̃e fetū erūpe. nā mr̃ez viro icognitā eē ꝛ cō cipe ē dignitas cozpis naſcētis magis tñ ad dignitatē m'ieris ſic ꝓcipiētis dīg'ſcit attinē. Nll'a āt clauſtroꝛ fcā ruptura naſci potuiſſe lz dignitatē mr̃is atteſtat: q: doloꝛ exps ē quē i clauſtroꝛ ruptura ſuſtinē cogēt maiozem tñ cozpis naſcen tis indicat dignitatē: q: ſpāle aliqd miracl'i ē vnū cozp⁹ p al terū cōp⁹ ſolidū poſſe trāſire ſic̄ et parietem aut tabulā ſi ſine aliquo foramine trāſeat. ſic. n. magn⁹ erat honoꝛ cozpis redē ptoris nr̃i p cutē et viſcā bn̄dicti vteri ẏginal' nll'a fcā aut ru ptura aut aptura potuiſſe trāſire ſic̄ ſi p illū nihil penit⁹ trāſi iſſet. ¶ Jn q̄ inuit cōp⁹ dn̄i nr̃i ihu maiozis dignitatis eē quā radq̄ ſolares ſint q tabulā aut cutē aliquā penetrare ñ valent niſi pri⁹ aliq̄ fuerit ibidē fcā ruptura. ¶ Jtē pcti oziginal' ta bes q̄ p nō cognitā eē feminā ꝓcipiētē a viro ꝙ nō ſit cāſ po terat alio mō ꝙ nō eēt cāri: ſic̄ fuit i ẏgie bn̄dcā ſiue dicaſ eā oziginali labe polutā ſiue ſine aliq̄ tabe oziginali natā penit⁹ extitiſſe. ¶ Dignitas āt atq; ſbtilitas cōpis ſaluatozis nr̃i q̄ apparuit in lz ꝙ ō ẏgineo vr̃o ſaluis clauſtris ẏginalib⁹ natū ē nll'o alio mō manifeſtari poſat q̄s manifeſtata ē. ¶ Sequit igit maiozē in xp̃o dignitatē eē ſaluo genitalis feminei virgi neo clauſtro natum eſſe quam de ſolo ſemine femineo ſine vi rilis ſeminis mixtione fuiſſe ꝓgenitum.

¶ Obiectiones penes precedentia.

Fortaſſis Aliqs ea q̄ determinata ſit ipugnabit. ſ. ꝙ aliq̄ erāt i qb⁹ dn̄a nr̃a penalitatib⁹ ſubiḡi poſat et ptinebāt ad eā parīē et redēptozē nr̃z i his tñ a pena litatib⁹ ꝓuilegiū ñ accepit. ¶ Sic̄ i tēpozib⁹ dn̄ice enutritiōis in iſātili etate: q: ſatis laborioſe victū q̄ttidianū igrebat ēt i tē pore q̄ eū pdidit g̃uiſſime affligebat: ſic̄ ſcribit beat⁹ lucas. ca. 20. ¶ Jtē ꝛ i paſſiōe dn̄ica i q̄ mr̃ accerbiſſimo dolore cozdis ītriſec⁹ tacta ē. Nō ſolū g̃ i eis q̄ ad dn̄az nr̃az ptinebāt: ſed in eis q̄q; q̄ ad dn̄z nr̃m et pte ẏginis attinebāt ipa affligebat.

¶ Quib⁹ rn̄deri vz ꝙ aliq̄ erāt ex pte dn̄e nr̃e q̄ xp̃s attine bāt ꝛ bupl'r ſe hēbāt. ¶ Aliq̄ erāt i qb⁹ xp̃s nihil patiebaſ ſz poti⁹ ſua dignitatē oñdebāt alia āt erāt ābob⁹ cōia: ꝛ i p te illa q̄ xp̃o attinebāt aliquē doloꝛē aut paſſionē ſuſcipiebat ¶ Quātū ad illa q̄ xp̃o ꝛ ẏgini cōia erāt i qb⁹ xp̃s nihil paſ ſiōis aut doloꝛis hēbat. dicendū ē ẏginē q̄q; nihil pati aut ō fectū aliquē ſuſtinere. Sic erat i lz ꝙ xp̃s abſq; virili ſemine ꝓcipēt in q̄ paſſio xp̃i nulla erat: lz ei⁹ magna dignitas mon ſtrabaſ. iō q̄ntū ad iſtā ptē dn̄a nr̃a nihil doloris in cōceptio ne paſſa ē ſic̄ ceſe m'ieres pati ꝓſueuerūt ſine clauſtroꝛ ẏgi neoꝛ violatiōe ad cāndā ꝓceptionū q̄ ꝑ virili acceſſu ppetra tur. ¶ Eodē mō cozp⁹ dn̄i ihu ō vr̃o ẏginis mr̃is ſine aliq̄ ge nital' violatiōe aut ptiū diſcōtinuatiōe i lucē ꝓdḡſſe fuit magꝫ xp̃i dignitas: nec fuit aliq̄ ipfectio aut leſio cozpis ei⁹. iō dn̄a nr̃a i ptu dn̄i ihu nō debuit aliquē ſuſtinē doloṙ: q cāſ apt̄ō ne vteri ẏginal'. ¶ Jnferr̃ g̃ eā ſine bn̄dicti vteri ſui apiiōe ō buiſſe dn̄icū cozp⁹ emittē ꝑdcā āt dcā ſi q̄ntū ad lz q̄ ditebaſ dn̄az nr̃az ex ꝓuilegio ſine doloṙ et aptura ẏgineoꝛ clauſtro rum contra aliarum mulierum conſuetudinem peperiſſe.

¶ Doct. ſolutio ac de mō deſcēdēdi ab adā ꝑ parēte.

Aliter āt ꝓpoſite illi argumētatiōi rn̄deri pōt ꝙ pene oēs q̄ hoib⁹ iſtigūt in eos ex imerito ſp̄me ꝓuari catiōis ꝓthoplaſti deriuate ſ̄t: nā ipo ñ peccāte i nos nll'a pe na dn̄ata fuiſſet. ¶ Et ſi ꝓthoplaſti nō peccaſſēt atq; in illa bn̄dicta ꝑadiſi trēſtris felicitate manſiſſēt de q̄ ad celeſtis ꝑ diſi felicitatē mās̄iſſent. de q̄ ad celeſtis ꝑadiſi felicitatē trāſſe rēdi ꝑ gn̄atiōes erāt ſic̄ aū bea. Augu. ꝛ ceteri doctoꝛes: ꝛ ſi cut i illis reb⁹ afflictiōes aliq̄s paſſuri nō erāt aut vllas cozdis moleſtias. ita i ꝓceptiōe et ptu futurū erat: q: oēs femine ſine vlla grauitate aut afflictiōe ꝓcipiſſēt aut peperiſſēt oēs ſequētes doloꝛes illi⁹ ꝑme ꝑuaricatiōis imerito euenerūt oēs āt ab adā ꝓgeniti afflictiōes ab adā hēditaria ſucceſſiōe ſorti unt. ¶ Et q: duplicit hoies ab adā originē trahūt: ita dupl'r in eos ꝑme ꝑuaricatiōis pena puenit. ¶ Prim⁹ mod⁹ deſcē dēdi ab adā ē: ab ip̃o eē aut ſubſtātiā trahē. ſ. ꝙ tota ſba cozpozis nr̃i ab ip̃o puenerit ꝛ in ip̃o fuerit. ¶ Scōs mod⁹ de ſcēdendi ab adā ē deſcēdē ab ip̃o trahēdo eē p modū illū quo ip̃e ſuū eē ꝓpagabat: adā āt eē ſuū p modū a deo ſibi ꝛ oibuſ ſpēb⁹ aialiū pfectoꝛ traditū ꝓpagatiōe i ꝑūctiōe maſcl'i et fe mine deuiabat. ¶ Cōiūgebaſ āt adā femie ſue ſpēi. ſ. eue iſte mod⁹ in oēs hoies puenit: q: oēs eē multiplicauerūt: et ip̃i q: q̄q; multiplicati ſūt p cōmixtionē ſeminis maſcl'ini ꝛ femini ni. ¶ Prim⁹ mod⁹ iſtoꝛ ōſcēdēdi ab adā in oib⁹ hoib⁹ genera lit fuit. Oēs nāq; de ſemine ade deſcēderūt ꝛ in lūbis ſuis ꝑ extiterūt: ꝛ ſic ē vex de xp̃o ꝙ ē de ſemine ade: q: totū eē ſuū fuit in adā q̄s ad ſbam coꝛpulētā. ſic enumerat euāgeliſta lu cas in. c. 3°. vbi ponit gn̄ationē dn̄i ihu ozdie trāſmutato cō uertēdo a ioſeph viro marie vſq; i adā q̄ enumeratio ab euan geliſta nullaten⁹ fieret niſi xp̃s de adā deſcēdēt ſm ſbam coꝛ pulētā. ¶ Secūd⁹ modus deſcēdēdi ab adā nō ē cōis oibus hoib⁹: nā lz cōit hoies ex cōmixtione maſcl'i et femie ꝓpagēt ōriuatiōe ſemiali xp̃s tñ ñ deſcēdit de adā ꝑ ōriuatiōez: nā ñ ex carnali cōmixtiōe fuit ꝓcreat⁹. ¶ Et ſic̄ oēs hoies vt cōit his duob⁹ mod] a ꝓthoplaſto adā originē trahūt. ita imerito ꝑme ꝑuaricatiōis illi⁹ penalitates dupl'r ſubeūt. ¶ Prim⁹ āt mod⁹ ē ꝙ veniūt ab adā q̄ntū ad corpulētā ſba ꝛ lz oib⁹ gn̄a le ē. ita oēs i ſua ſba penalitates ſuſcipiūt. ſ. ſingl'i i coꝛpib⁹ ꝛ q: xp̃s ōſcēdit ab adā q̄ntū ad iſtū modū. ſ. q̄ntū ad ſba coꝛ pulētā. ita i ſba ſua ſiue cozpoꝛ ſuo penas m'ltiplices tollera uit: q: ſuſcepit i ſe oēs amaritudines nr̃as cū teſtāte Eſaia li uoꝛe ei⁹ ſanati ſum⁹. ¶ Et ſic̄ ē ſcōs mod⁹ ō ſcēdēdi ab adā tra hē ab ip̃o oꝛginē p ōriuationē ſemialē cōmixtiōe maſcl'ini ſe minis ꝛ feminini. ita ē ſcōs mo. ſuſcipiēdi aliq̄s penalitates. ab adā i ipa cōmixtiōe q̄ pp i ipa carnali cōmixtiōe nc̄iuz eſt vtriq; veros ſ̄tiri doloꝛes. ¶ Jtē ex hac pte i cōceptiōe doloꝛ ſegē: q: cōceptio ē p quā eē nr̃m diriuaſ i hac ꝓceptiōe. ſ. in toto tpe q̄ m'lier a ꝓceptiōe vſq; ad effuſionē ifātis ab vte ro p̄gnās ē doloꝛes atq; faſtidia ꝛ tedia afflictiōeſq; m'ltipli ces gn̄aſ. ꝛ q: p ptū ab adā q̄q; eē trahim⁹: q: ñ eē m⁹ niſi a maēno vr̃o ꝓdirem⁹ i lucē i ptu q̄q; penalitates patuē multi plices ſit nāq; ibi clauſtroꝛ virgineoꝛ aut totaſ'r m'lieb⁹iuz pfcā aptio: aut poti⁹ rupture q̄ maxios fieri doloꝛes ſtat⁹ pien tiū idicat euidēt. ¶ Sepiſſime. n. ꝑdoloꝛis magnitudine fe mie i ptu piclitari ſolēt: ſic̄ ꝑs de rachel i ptu beniamin geñ. 35. c. vbi dicit ꝙ ꝑ doloꝛis magnitudie i ptu piclitari cepit: ꝛ cū eēt i moꝛtis āgustia vocauit nomē filꝫ ſui benoni. i. fili⁹ doloꝛis mei lz pr̃ ei⁹ iacob cōſtāti viriliq; aio meliozi duct⁹ ꝓ filio vēet nomē ei⁹ dicēs beniami. i. fili⁹ dextre. ¶ Et q: xp̃s ñ ōſcē dit ō adā q̄ntū ad iſtū ſcōz modū. ſ. q̄ntū ad diriuation ē ſemi nalē ñ ōbuit recipe aliq̄m penalitatē i iſto mō ꝟbēdi eē. ſ. i na ſcēdo. ſ. ꝙ bn̄dcā mr̃ ſua nll'os oio i ꝓceptiōe expireſ doloꝛes ꝛ i acceſſu virili ad cōceptionē q̄ null⁹ fuit nullas patēt āgu ſtias: ꝛ i toto tēpoꝛe a ꝓceptiōe vſq; ad effuſionē ifātis ex vr̃o nll'as moleſtias aut faſtidia ſuſtineret i ptu āt ab oi q̄q; dolo roſa ꝓcoꝛſiōe ōbuit eē proꝛ⁹ imunis. ¶ Hec āt oia dn̄a nr̃a ẏ go ſoꝛtita ē ñ q̄ſi ex aliq̄ ꝓuilegio aliaꝛ: q̄ſi eni aliaꝛ legi i hac pte foꝛet obnoxia: q: ñ erat iuſtū eā i ꝓceptiōe aut ptu ſil'es aliq̄s m'lierib⁹ tolerare doloꝛes cū nll'ā rōnē proꝛſus habuiſſz q̄re eos tolerare debēt: q: in iſto 2° mō ab adā eē ñ aſſumpſit.

¶ Quomodo ex vtero ẏginis redēptoꝛ nr̃ ſaluo virgineo clauſtro in lucem ꝓdire potuerit.

Erat āt circa predicta ſecūdaria dubitatio qūo ex vr̃o ẏginis redēptoꝛ nr̃ ih̃s ſaluo ẏgineo clauſtro erū pē potuerit i lucē. ¶ Ad q̄ fortaſſis aliq̄s rn̄dēt. ꝙ lz tēpoꝛ natiuitatis coꝛp⁹ dn̄i ihu ſatis magne q̄ntitatis extitiſſz tñ p valde puā aptur̄ genital' vaſis dn̄e nr̃e abſq; vlla rupture offenſiōe erūpe potuit: q: nō trāſiuit i modū rei q̄nte ꝛ exten ſe: ſed in modum rei quantitate proꝛſus carentis: ꝛ vt clari⁹ dicam tranſiuit per modum rei indiuiſibilis.

¶ Ad lz āt ꝓpoſme exēplū ē: q: ſic̄ cū xp̃s ēi hoſtia conſecrata q: lz ibi oēs ptes ſuas ſbales hēat ſic̄ ſūt pedes ꝛ manus ꝛ caput ꝛc̄.

B Xp̃i dignitas i ortu ſuo

A La. 61.

B Dignitas coꝛpozis chriſti.

C Magn⁹ coꝛpoziſ chriſti dignatō

A La. 62.

Luchas c. 20.

B Solutō

C quomodo mat̄ dei i paſſiōe xp̃i paſſa fit

D Coꝛpus xp̃i ſine genital' violatione nei i lucē prodiit.

A Lap. 63.

B Erroꝛ p tis parē tū nobiſ oib⁹ pe nā itulit

C Duplex deſcēdēdi mo d⁹ ab adam

D Prim⁹ mo.

E Scōs mo.

F Quomodo xp̃s ſit ex ſe mine ade.

Lucas. c. 3°

G Scōs mo dus deſcen dēdi nō eſt cōis oib⁹ ſi cuti prim⁹.

H Q̄uo chriſtus habuit penalitates

I Per concep tionem ẏginis fuit eſſe noſtruz.

K Rachel in ptu benia min quaſi obiit.

L Jn ptu ẏgo maria omni doloꝛe fu it penit⁹ im munis.

A Lapi. 64.

B Luiuſdam reſponſio.

caput ⁊ c̄.mēbra ⁊ ēt oēs capilli sui ita vt nullus deficiat ⁊ tota q̄litas sua. Ita vt nulla ei ps desit ptes tñ sue ſbales nō sūt p modū q̄titatis: ſz indiuisibil'r. Et ita xp̄s ē in oib⁹ ptib⁹ hostie diuise actual'r ⁊ in q̄libet earū q̄tūcūq; pue q̄titatis sit. ¶ Si ḡ corpus dñi iesu in hostia idiuisibil'r eē pt melio potuit p genitale vas v̄ginis sine vlla ruptiōis offensiōe trā sire: qz id qō in idiuisibili ptineri pt melio in re diuisibili ptinebit. ¶ Et q̄tūcūq; vas genitale v̄ginis bñdicte pclusum eēt nullatenus aptis claustris v̄ginei pudoris manebat: tñ aliq̄ diuisibilis aptio sic i ceteris mulierib⁹ pfecte v̄ginib⁹ esse solet: nā manēte femina ipfecta v̄ginitate carnis: manet aliq̄ vasis genitalis aptio p q̄s fieri valeat emissio vrinarū. Hec āt aptura nāl'r pstituta ē nullaten⁹ v̄gineis claustris piudicās.

¶ Impzobatio ac v̄a rñsio doct. penes p̄dicta.

Quibus Rñderi vz q⁹ ꝛz p̄dicta positio aliq̄s v̄itatē ptinē possit: pp eē in ea. aliquē possibilitatē modū. ⁊ hr̄e pforme huic exēplū: nō tñ ē ista positio pformis mō loq̄ndi scōz doctoz ⁊ miracl'ose xp̄i opatōi sepi⁹ vsitate. ¶ Erit ḡ dōz xp̄s de v̄gineo vt̄o erupisse nō mō idiuisibili: ſz p modū satꝭ magne atq; diuisibil' q̄titatꝭ erupit tñ per ptes corpis solidas. ſ. p carnē cutē ⁊ viscā vt̄i bñdicti. ſ. q⁹ vbi erāt ptes solide vētris v̄ginei. ibi erāt ptes corpis xp̄i ō illo vtero exeūtis. Tales āt sūt modi aliaz opōnū mirabiliū nr̄i saluatoris sicut cum de sepulcro clauso resurrexit atq; totaliter signato: nam non est dicendū q⁹ lapidē qui aduolutus erat ad hostiū monumēti. ⁊ q̄ monumētū pclusum atq; signatuz erat xp̄s aduoluisset illū auferēs ide atq; postea exiret: nam sic ex euāgelistaz v̄bis colligit angl'i illū abstulerūt. ¶ Erupit ḡ dñs ihs tātus q̄tus erat. ſ. ita lōgus ⁊ latus sic fuerat tpe passionis erupit aūt p ipm lapidē nō tñ q⁹ ptes lapidis cederent corpi trāseūti aut cōdēsarenk siue discōtinuarenk: ſz ita manebāt sic manē solebāt cū nihil p illas trāsibat. ſ. q⁹ si xp̄s in lōgitudine decē palmoz eēt in latitudine āt triū tm̄ de lapide monumēto aduoluto occupauit: ⁊ vbi erāt decem palmi lōgitudinis lapidis ⁊ tres palmi latitudinis. erāt decē palmi longitudinis ⁊ tres palmi latitudis redēptoris nr̄i ⁊ q̄titas illius lapidis nō excludebat q̄titatē corpis xp̄i: ⁊ ptes xp̄i erāt ibi exītes vbi tūc erāt ptes lapidis: nec se adinuicē aut ipediebāt aut aliq̄tenus excludebāt. ¶ Sic ḡ vnuz erat in loco alterius ⁊ alteruz in loco alterius. ſ. xp̄s in loco lapidis ⁊ e⁹. ſ. āt vocat Arist. eē sil' vl' eē vnū in loco p̄mo ⁊ p̄p̄o alterius. vt p3 i qnto physicoz ꝛz ſ. nāl'r fieri nō possit ſz solū supnāl'r: ⁊ ē h̄ vna de votibus corpis gl'iosi: q̄s xp̄s sp hūit post resurrectionē suā añ resurrectionē aūt hūit cū ei cōlibitū fuit. ¶ Sil'e aūt miraculū fuit qō fecit dñs ihs cū itrauit p portas clausas domus illius in q̄ apl'i post dñicā resurrectionē congregati atq; pclusi erāt pp metū iudeoz. ¶ Intrauit ḡ ad eos p ianuas clausas: ⁊ nō itrauit tūc mō idiuisibili ſz p modū magnitudis extēse ſm totā suā q̄titatē. ſ. ſm totā lōgitudinē ⁊ latitudinē: ita vt tm̄ q̄ta erat lōgitudo atq; latitudo dñici corpis redēptoris nr̄i de magnitudine clausaz ianuarū corpus xp̄i occuparet: ⁊ vbi erat q̄titas ianuarum erat q̄titas corpis xp̄i. ⁊ nō erat xp̄s i tota ianuaz q̄titate: ſz in tāta q̄titate q̄ta erat xp̄s sic ſi tota magnitudo portaz aerea magnitudo ipse trāsiuisset p tantaz illius aeris magnitudinem quanta erat quantitas corpis sui.

¶ Unde sit q deus ex mr̄is vt̄o nō erupit mō idiuisibili.

Ad hoc Aūt fortassis al's arguere conabit dicens cur potius dicem⁹ xp̄m ſ mō q̄s p̄dicto. ſ. in diuisibil'r de v̄ginis vtero erupisse. ¶ Rñdēdū ē q⁹ sic pcm̄ ē ponē miraculū i eo qō absq; miracl'o cōpleri pt. Ita icōueniens est aliqd p plura fieri qō fieri posset p pauciora sicut ait Aristo. 8. topi. ¶ Et maius est aliquod corpus indiuisibili esse quam vnum corpus alterum penetrare. quod apparet manifeste: qz vnum corpus posse alteruz corpus solidū penetrare cuilibet gl'iosi corpi datū est: qz qōlibet gl'iosuz corp⁹ post gñalez corpoz resurrectionē poterit p vnū lapidē. aut parietem aut massam ferri ptrāsire. ¶ Esse āt aliqō corpus sil'is in multis locis aut i idiuisibili soli dñico corpi xp̄i collatū ē q in hostia ē in mltis hostie ptibus ⁊ in q̄libet earū totius. ¶ Jtē si viginti mille hostie fiml' cōsecrenk in oibus earū sil'ē. Jtē ē in hostia piter ⁊ in celo empireo. Sz ſ poterat dici eruptio saluatoris de v̄ginis vtero q̄libet istoz duoz modoz celebrata eē dōm. ḡ ē minori illoz duoz modoz factū extitisse. ſ. in eo q minus de miraculo hz q ē trāsire diuisibiliter p aliqō corpus. sic trāseunt corpa gl'iosa.

¶ Obiectio penes predicta.

Contra hoc aūt q̄spiā arguere conabit q⁹ p̄dicta solida v̄itate minime fulcianť: qz ſ exīte xp̄s nō existēt i hostia idiuisibil'r: ſz diuisibil'r p modū q̄titatis: sicut trāseūt corpa gl'iosa p alia corpa solida q̄liacūq;. ¶ Quibus rñdendū ē r'am illā solida v̄itate psistē. cū āt arguit de bñdictio corpe xp̄i in hostia psecrata rñdendū q⁹ corpus xp̄i in hostia psecrata nullo alio mō existere pōt. q̄s eo q̄ existit ſ. idiuisibil'r. qz cū aliq̄ corpa in alīs eē debēt sic sūt corpa gl'ificata cū trāseūt p aliq̄ alia corpa. nec̄iuz ē illa corpa solida p q̄ trāseūt corpa gl'iosa tāte q̄titatis eē q̄ste sunt corpa gl'iosa trāseūtia aut stātia in illis: qz cū corpa ista in q̄ntitate diuisibili sint: q̄libet ps gl'iosi corpis tātā q̄titatē reqrit q̄ta est ipa ps corpis gl'iosi. Et si deberet eē xp̄s in hostia mō corporuz gl'iosoz nō poterat esse maior ps corpis xp̄i i hostia q̄s erat q̄titas hostie psecrate. ſ. q̄dam modica ps manus aut pedis aut capitis itra hostiā maneret. Reliq̄ āt xp̄i ptes exīstere nt. qō absurduz ē qz cū cōicamus q̄tacūq; sit pticula pue q̄titatis totū ibi xp̄m sūmimus. Et si xp̄s eē deberet i hostia eo mō q̄ vnū gl'iosum corpus p alterū trāsire pōt nec̄iuz erat tāte q̄titatis hostiā pficē. ſ. in lōgitudine latitudine ⁊ pfunditate q̄ste longitudinis latitudinis ⁊ pfunditatis xp̄s erat q i ea subsistē debebat q̄ pcesso. nūq̄ cōicantes sūmē poteramus totū corpus saluatoris nr̄i cū nō possemus tāte magnitudinis hostiā pficē q̄ coq nō posset. ¶ Qō si fortassis q̄s tāte mollis hostiā faceret ⁊ aliq̄ artificio coq̄ret nullus poterat in ea cōicare qz itra viscā suā nullus tātā valeret suscipe magnitudinē. ¶ Et si fortasse nō totā illā pfectā hostiam sumeremus: ſz ei⁹ q̄s dā pticulā nō sūmeremus totā nr̄m redēptoz ē: ſz ei⁹ q̄s dā pticulā: vt si qs de digito xp̄i pticulā sūmeret alius vo de digitis aut de capillis qō nō erat cōicare. ⁊ ſ ē magnū icōueniēs. ¶ Seq̄bat āt ⁊ aliō icōueniēs deformius. ſ. q⁹ quottidie xp̄s i mltaſ lacerarek membrati pticl'aſ ad q̄s diuisionē dolorē seq nec̄ariū erat. nā ad discōtinuationē primum tm̄ causať dolor in re quanta sentiente q⁹ de christo sentire nephas est. ¶ Jtē sequerek nec̄ario quottidie christum ml'toties mortē subire: corp⁹ suū quottidie exanimari: qz cū aliqō corpus viuēs ē: qō in ptes minutati diuidiť nec̄ariū ē vita defungi. cū in sic diuisis aīa neq̄at facē māsionē. ⁊ vnitas rei q̄ viuēs erat deleta ē qō hereticū valde ē. sic testať petrus in canonica sua p̄ma. Et apl's paulus ad hebreos. c. 8. xp̄s semel mortuus ē: ⁊ iā nō morit ⁊ moz illi vltra nō dñabit. ¶ Jtē seq̄rek xp̄m quottidie hoiem eē. ⁊ quottidie desinere eē hoiem. nā xp̄s in triduo mortis sue cōputādo p sinodochē nō fuit hō. sic oēs sci doctoreſ theologi diffiniūt ꝛz i ſ obstiterit magr̄ petrus lōbardus in 3° libro suaz sniarū: qui in hac pte cōiter nō tenek. ad qō sūt satis solide pbationes. de qbus gr̄a breuitatis stili ad pñs nō ī̄sisto. ¶ Cū ḡ xp̄s q̄ttidie mozerek nec̄ariū erat ip̄m quottidie desinere eē hoiem. ¶ Seq̄rek aūt ⁊ aliō icōueniēs. ſ. q⁹ xp̄s quottidie a morte resurgeret: nā cū xp̄s quottidie mozerek vt ex plibatis pcludiť. ⁊ tm̄ quottidie hō ē: nec̄ariū erat q̄ttidie ip̄z resurgere cū sit resurrectio reunio diuisoz: sic moz erat sepatio vnitoz. ſ. aie ⁊ corpis: ml'tiplicia quoq; alia innumerabilia icōueniētia seq̄renk. q̄ qlibet p se inducere poterat p̄dicta respiciens.

¶ Qūo xp̄s sit in hostia ⁊ qūo xp̄s ex vt̄o v̄ginis exierit.

Ex prelibatis Ergo deducit xp̄m nullo alio mō in hostia eē posse q̄ idiuisibil'r. ⁊ nō eo mō q̄ corpa gl'iosa p alia solida corpa trāseunt. ¶ Sic q̄s iducit xp̄m natū ex vtero v̄ginis nō idiuisibil'r p dūsse: ſz mō diuisibil' q̄titatiſ. sic trāseūt corpa gl'iosa per alia corpa solida oio obstātia. ¶ Ex q̄ ideptidē nec̄ia illatōe pcludiť xp̄m de v̄ginis vtero i lucē nullatenus exīsse p eū locū q̄ cetera hūana corpa de feminino vtero expellunt. ¶ Dis āt p genitale vas femininū imittunt in lucē: ex q̄ nec̄arium est tātā fieri genitalis vasis aptionē q̄ta ē ferus magnitudo nascētis. Et qz in vtero v̄ginali nulla fuit v̄gineoz claustroz aptio: ⁊ corpus redēptoris nr̄i exiuit de v̄ginis vtero subtāta magnitudie q̄te erat q̄titatis cū i vtero erat: nec̄ariū erat nō nasci p genitale vas dñe nr̄e. ¶ Si fortassis corp⁹ redēptoris nr̄i idiuisibil'r p̄dūsset ō vtero quēadmodū in hostia ē poterat p vas genitale v̄gis emitti. ꝛz aptio claustroz nulla seq̄rek: sic i alīs corpib⁹ seq solebat femineis: ſz nō nat⁹ fuit i diuisibil'r vt i ꝓpositis pbatū ē. legk ḡ dñs ihm p genitale v-

ginis vas

A
Lapi. 65m
B
Rñsio doc.
Aristo. 5. phi.
C
Dos corpis xp̄i gloriosi
D
Xp̄s qūo intrauit ad discipulos ianuis clausis.
A
Lapi. 66m
B
Rñsio q̄stio
C
Longe magis ē corp⁹ i idiuisibili psistē q̄s dare corpoz penetrationem.
D
E
A
La. 67.
B
Rñsio.
C
Xp̄i corpus idiuisibil'r est i hostia nec alio mō tūc posset.
D
In q̄cūq; hostie pticula adest corpus xp̄i.
E
pm incōuenēs q seq̄rek ex dicts.
F
2m incōueniēs.
Petrus Paulus
G
3m icōueniens.
H
Qūo in triduo xp̄s fuerit hō.
Petrus lōbard⁹ 3° sniaz
I
4m incōueniēs.
K
Resurrectio quid.
A
La. 68m
B
In vtero v̄gis nulla fuit v̄gis neozum claustrorū apertio.
C

Quomodo xps ex vtero vginis exierit z vnde.

ginis vas nō fuisse in lucē emissuz. ¶ Erit ḡ dōz xp̄m deū ꝑz totā suā q̄titatem de vtero pdūsse. ſ. q̄ q̄tus erat redemptor nr̄ i vtero tāt⁹ natus ē nll'a fcā diminutōe i corpe suo aut ad idiuisibile reducēdo. ¶ Et q: corpus dn̄icū i vtero vgineo ſatis magnā occupabat q̄titatē. ſic. ſ. decl'atū nccīuz ē q̄ i exitu tāta q̄titatē occuparet i ptib⁹ vteri vginal'. ita q̄ ſi corpuſ illō triū palmoz i lōgitudie foret tres palmos lōgitudis in vtero vgineo i exitu occupet. ſi āt latitudo vni⁹ palmi eēt: tm̄ de latitudie in ptib⁹ vteri occuparet. ¶ Qua ex re nccārius erat ip̄z p vmbilicū z p totū vētrē atqz ilia natū foze b oia occupādo: nihil tm̄ de illo aut diuidēdo aut rūpēdo. ¶ Et sic dicēdū ē nō magis dn̄z ihm p vas genitale vginis natū q̄z per vmbilicū: q̄z p al's vteri ptes: ꝑz p oēs illas nat⁹ē. ¶ Appet ex supradictis i vnā formā redactis dn̄az nr̄az in ptu nullam claustroz vgineoz ſustinuisse fracturā pz ēt lōgioꝛ ꝺductio ne ex plibaꝯ dn̄az nr̄az aptissime vas clauſuz dici ꝓtinēs oēz vgineā clausionē. ſ. claustri saluationē i ꝓcipiēdo z eadē iuio lata claustra in pariēdo. ¶ Hec āt q̄tū ad pticulam illā prime methaphoze in qua dicit vas clauſum dicta ſufficiant.

Dña nostra apt̄issime q dā vas clauſuz vocitat. A La. 69m

¶ De vase non clauso.

B Cur domina nostra vas nō clausum voceꝝ.

Cōtinuato Ordine in ꝓpoſita methaphoꝛica locutiōe ſeq̄bat: vas ñ clauſū q̄ ē ꝺictoꝛiū pticl'e iā expoſite. ſ. vas clauſū. ¶ Que ſi total'r ꝓdictoꝛie eēnt opoꝛtebat alterā eaꝝ falſaz foze. ꝛz ſūt nō total'r ꝓ dictoꝛie. ſ. q̄tū ad vītatē: ꝛz in voce aliq̄l'r ꝓdicere videantur.

C Qua i re ꝓſideratiōe dignū ē iueſtigare cur dña nr̄a vas nō clauſum voceꝝ. ¶ Cui rñdendū ē q̄ illiꝭ modis q̄bus domina noſtra vas dicebaꝝ vas nō clauſum dici pōt. ¶ In ꝓpoſite pticule decl'atiōe plibauimus dn̄az nr̄az ſaluatorē ibz dupl'r ꝓtinuiſſe. ſ. in aio ꝓceptual'r z in ſuo bñdicto vtero realiter. ¶ Quātū ad p̄m modū q̄ dña vgo ꝓtinuit ſaluatorē ne ceſſariū ē ipſaz eē vas nō clauſum ſiue vas aptū. Cōtinuit. n. dña nr̄a in ſe redemptorē ꝓceptual'r cuz vbis diuine oꝛonis ei p gabrielē archangl'm relate ꝓſenſit. Recepit. n. in ſe dn̄m ſaluatorē p fidē z electionē q: nō ꝓtinuerat dña nr̄a ſp añ b redēptorē nr̄m fide z electiōe cū eū nūc nouit ꝓpoſitis diuinis vbis archangl'i voce ꝓſenſit ē dōz cor illiūs q̄ añ clauſum erat nullā talē fidē aut electionē ꝓtinēdo vel recipiendo cū nouiter iſta accepit ad aſſentiendū atqz credēdū aptū fore. ¶ De hac mētis aptiōe Eſaias. c. 45. loq̄bat cū deſideriū aduentus meſſie deꝓmeret dicēs. rozate celi deſup z nubes pluāt iuſtū: apiaꝯ terra z germinet ſaluatorē exp̄mēs in p̄aſſumptis vbis Eſaias deſideriū aduēt⁹ meſſie exp̄ſſit illa ſine q̄bus aduentus ille fieri non potuiſſet. ſūt āt b duo. ¶ Primū eſt volūtas diuina mittēs ſaluatorē: q̄ ē fa in bñdicta trinitate ꝓſona ad nos ſaluādū atqz redimēdum. ¶ 2m erat voluntas vginalis ꝓſentiens fieri nr̄i ſaluatoꝛis genitri cē. Inuita nāqz nūq̄ fuiſſet genitrix ſaluatoꝛis. iō q̄ vſqz auditis z itel'ctis vbis oꝛonis diuine rñdit. Ecce ancilla dn̄i ſi at mihi ſm vbū tuū: vt ſcribit bea. Lucas p. c. nunq̄ dei genitrix facta eſt. ¶ Primū aūt hoꝛ duoꝛ nccīoꝛ exp̄ſſit Eſaias in vboꝛ ſuoꝛ exoꝛdio dicens. rozate celi deſup z nubes pluāt iuſtū. In q̄ methapho. fingēdo ꝓſonā rei q̄ ꝓſonā ñ hz celis z nubibus loq̄t: q: de⁹ quē p miſſiōe ſaluatoꝛis ꝓpha aſſidue exoꝛabat in celis erat z b dicens: rozate celi deſup z nubes pluāt iuſtū: q: ros z pluuia de celo. i. de aere z de nubibus fluūt: ita redēptoꝛ nr̄ de celis ad terram vſq̄ puenit. ¶ 2m in hac re nccīuz exp̄mit Eſaiaſ cū dicit apiatur terra z germinet ſaluatorē: terra aūt hic nihil aliud q̄z dñe nr̄e vterus intelligit: q: ſic terra oēs de ſe fructus gñat: ita dña nr̄a de ſe ꝓtulit ſaluatorē. de q̄ dauid in pſalmis loq̄t dicens: z terra nr̄a dabit fructū ſuū. i. vterus vginis bñdicte nobis ſaluatorē germinabit hāc aūt rōnalē itelligētēq̄z terrā. Eſaias ꝓpha exoꝛat valde apiri. ſ. p ꝓſenſum ad recipiēdū in ſe redēptorē nr̄m. Q: vt plibatuz eſt ſi ipſa p ꝓſenſum ad eū recipiēdū nunq̄z apta fuerat nō fuerat aliq̄ten⁹ genitrix ſaluatoꝛiſ.

Lapitu. 71. A

Deus ē purus ſpūs.

De⁹ i oi loco eſt z exoēm locuz.

Hieremias. c. 22.

Eſaias c. 45.

Necessaria ad xpi aduentuz. 2m

Lucas p. c. f

Xps ros z pluuie aſſimulat⁹ē ab eſaia.

Virgo maria terre ab eodē ꝓpha z a dauid aſſimilatur.

La. 70. A

¶ Quo virgo maria xp̄z real'r ꝓtinuerit.

B Duplex aptura ſpūalis.

Amplius Aūt continuit in ſe dña nr̄a real'r xp̄m redēptorē cū eū in ſuo vtero tenuit: z q: eū nō ex eterno tenuit. ¶ Idēdē z poſtq̄z eū ſuſcepit nō ſp clauſum tenuit: ꝛz aliq̄n de ſe ꝓtulit nccīum ē i ea duas aſſignari apturas. ſ. vnā ad recipiendū eū cū in ipa nō erat alteram aūt ad eū in lucē emittendū cū intra ipſaz erat. ¶ Utra q̄z aūt haꝯ methapho. aptura ē neutra nāqz eaꝝ real'r extitit ſic in ꝓpoſitis plibauimus. Sūt tm̄ real'r iſte due aptiōes in ceteris feminis cū ꝓcipe aut pere debeant. ¶ Prima aūt duarū aptionū ē clauſtroꝛ vgineoꝛ reſeratio: q̄ ē ad recipiēdū ſemē maſculinū de q̄ ptim fetus formatur in vtō q̄ in dña nr̄a nō aſſignata fuit: q: nō ex viril' ſemine: ꝛz ex myſtico ſpiramine extitit grauidata. ¶ Dam⁹ tm̄ ad b aliq̄z aptionē. q: ſaluatoꝛ nr̄ ihs carnē ab eterno de vgine nō aſſūpſit: ꝛz aliq̄ i tpe b fecit. tūc ḡ dña nr̄a ſaltē in methapho. apiri dicebaꝯ: q: in re nr̄m recipiebat redēptoꝛē ſcōaz. ſ. trinitatis bñdicte ꝓſonā. b tm̄ nō ē va aptio atqz diuiſio aliq̄rū coꝛpis ptiuz: ſic vgi nei pudoꝛis clauſure vīſſime in femina q̄libet reſeranꝫ. Luz ſemē ſuſcipit in coitu maſcl'ino ad cāndā ꝓceptionē. ¶ De⁹ āt purus ſpūs ē nullā hñs coꝛpoꝛeitatē loci occupatiuaz: z iō nō erat ei locus nccīus aut aliq̄z fieri apturā vt p vteruz vginalem ſubiret. Si. n. coꝛpa gl'oſa apt ura aliq̄ aut loco ad tranſeūdū nō indigerēt. ꝛz oia coꝛpa q̄tūcūq̄z ſolida eis puia ſunt. q̄to amplius deus q̄ puriſſime ſpūs ē. ¶ Et ſi aie nr̄e ad trāſeundū parietē aliquē aut q̄libet maſſaz ferri aptura aliq̄ nō indigēt q̄ſtomagis deus q ſimpliciſſime ſbe ē. ¶ Itē q: qñ ſecūda in beata trinitate ꝓſona. carnē de vtero vginis aſſūpſit: nō erat ei opus ventrē ſubire virgineū. q: intra illō ſp erat. ¶ Dicimus. n. de deo q ē bñdicta trinitas q̄ in oi loco ſit z exoēm locū z in oibus rebus: nccīuz ḡ erat p̄rem z filiū z ſpm̄ ſcm̄ in vtero vgineo exiſtere eo tpe ſiue inſtanti q̄ btifica illa incarnatio celebꝛata ē: qō eſt carnē i vtero vgineo ſūmere: aliogn nō diceremus deū vbiq̄z ſp eē: qō valde abſurdū ē z catholice obuiās poſitiōi. Sic ait hieremias ꝓpha. c. 22. Celū z terrā ego ipleo dicit dn̄s. ¶ Itē q: ſi diceremus deum nō vbiq̄z eē: nō ꝓſeruaret oia z illa in q̄bus non eēt nec cōſeruaret nccīo depirent carentia rectoꝛe atqz gubernatoꝛe in eas ꝓtinue influente. ¶ Itē diceremus deū nō eē infinitū in eſſentia z perfectione: qō idētidē nepharium eſt.

¶ Obiectio penes predicta ac de ſancta trinitate q̄dam.

Quod Si fortaſſis quiſq̄z aſſeuerat patrem z ſpūm ſcm̄ cū incarnatio fieri debuit in vtero pfuiſſe vgineo: ꝛz nō filium q carnē aſſumpſit. Sic ncāio diceꝝ ipz ad incarnationē vgineū vteruz ſubuēſſe. ¶ Rñdeꝝ hāc pōnez eſſe penitus ipoſſibilē: q: tūc ſeq̄reꝝ pāz atqz ſpm̄ ſcm̄ vbiq̄z ſubſiſtere filiū aūt nequaq̄z: qō ē ꝓ catholicā aſſertionē: q: tē ſeq̄reꝝ filiū i diuinis mioꝛis eē pfectiōis q̄z pr̄ z ſpūs ſcūs: qō ē ꝓ ſymbolū athanaſij i q̄ ꝓtineꝫ fideꝫ circa p̄ncipalia pūcta z dr̄ q̄lis pr̄ talis filiꝰ z ſpūs ſcūs. ¶ Itē in eodē ſymbolo cum athanaſi⁹ de filio icarnato ſmonē ageret dixit q̄lis pr̄ ꝛz diuinitatē minoꝛ pr̄e ꝛz hūanitatē. ¶ Itē q: ſeq̄reꝝ filiū nō eſſe in diuinis ifinitū ex q̄ p̄r iferebaꝯ eū creaturā eē: arius here ſiarcha magn⁹ aſſeuerat a tota vl'i eccl'ia pdēnat⁹. ¶ Nccīa patefit iductiōe. pāz z filiū. z ſpm̄ ſcm̄. ſ. cāz atqz bñdictā p ſonaꝝ trinitatē i vgis vt̄o extitiſſe cū debuit icarnatio celebꝛari. ¶ Itē z b āplius patefit. q: ſi pr̄ z ſpūs ſcūs erāt i vgi nis vt̄o: nccīo ibidē filiꝰ exiſtēt: q: pr̄ z filiꝰ z ſpūs ſūt vnius idiuidue ſbe: vbi q̄ vnus ē nccīo aliꝰ erit. ¶ Et ſic dictū ē tūc cū icarnatio celebꝛata ē ſciſſimā trinitatē i vgis vt̄o extitiſſe ita nūc ꝓfiteri debemꝰ. ibidē btām ꝓſiſtē trinitatē: z ibidē in eternū futurā: aliogn aliqs locus aut res daret i q̄ deus nō exiſtēt. qō ipiale ē: vt. ſ. ꝓbatū ē. ¶ Et ſic nūc bñdicta trinitas ē i vt̄o vginis: ita ē in capite nr̄o z in manibꝰ pedibꝰ atqz capillis z in lapidibꝰ pietibꝰ: z i oibꝰ alīs rebus z in iſernis z demonibꝰ aliogn illa eē deſineꝛēt. ¶ Segr̄ q̄ q̄ cū deꝰ filiꝰ ſa in trinitate. p̄. aſſumēs de vgine carnē in vt̄o vgineo exiſtere tpe icarnationis: qō nō erat nccē eum aliū eius ſubire.

Lapitu. 71. A

¶ Dubiꝰ an añ incarnationē xp̄s i vtero vginis extiterit.

Et Si quiſpiā ꝓ hoc arguere molliaꝯ q̄ xp̄s in vt̄o vgis nō eēt tpe q̄ carnē aſſumē deberet: q: dr̄ in ſymbolo fi dei p apl'os fcō deſcēdit de celis: z icarnat⁹ē. ſeq̄r ḡ eū paulo añ ſ in vginis vt̄o nō fuiſſe. ¶ Quibꝰ rñdeꝝ q̄ xp̄s in vt̄o vginis erat qñ carnē aſſūpturus erat: z q̄ nō deſcēdit de cel' ad aſſumendū carnem in virginis aluo: intelligendo q̄ xp̄s ante carnis aſſumptionem in celis exiſteret z non in terra z in virginis aluo z tempoꝛe incarnationis eſſet in virginis vtero z non in celis: quia hoc totum infinitati dei repugnat pariter z perfectioni. ¶ Cum autem ſcriptura dicit q̄ filius dei deſcendit in vginis vterū de celis: vt i de carnē aſſumeret rñdendū ē q̄ iſta locutio nō ē in ſenſu hiſtoꝛico aut l'rali itelligēda: ꝛz i methapoꝛico ꝛz q̄ m'te alie i ſacra ſcriptura methapoze ſūt. b āt facit ſacra ſcriptura ſpū ſcō docēte dictata q: oīs ſacra ſcriptura ad erudiēdū nos ē i via vite eēne tā credendo q̄z

B Rñsio.

Quare ſcriptura ꝓcedit methaphoice.

D De deo ſm ſui ꝓprietatē nullus ē qui log poſſit.

dēdo q̄ opādo. Et q; ſi a nob itelligi ñ valēt nihil oio ꝑficēt oportuit eā i tali foꝛa traditā eē in q̄ a nob itelligi poſſet: q; intellectus nr̄ ꝓſeq̄t modū coꝛpoꝛeū: q; eſt organū coꝛpoꝛeuz nēcium fuit vt ea que ad fidem ꝑtinebant ſub ꝓprietatibus coꝛpoꝛ nob intelligēda ꝓponerēt. ¶ Q; ſi ea q̄ de deo nob dicunt ꝑz ꝓpꝛietatē ſuā nob ꝓponi ꝏbērēt ineffabilia eēnt q; ad ea exprimēda nob penitus ꝏba deficerēt: ⁊ ſi aliq̄ exꝑſſ ſua ꝏba foꝛent difficulē intelligerēt p̄ꝑtim ab intellectib⁹ hominū ruſticoꝛ: fuit g̃ neceſſarius methaphoꝛaꝛ vſus. ⁊ ſic facit ſacra ſcriptura potiſſime in veteri teſtam̃to: q; in ipo hominibus rudibus loquebat ⁊ noui icipiētibuſq̄ intellect⁹.

E Quare ſcriptura dixit deſcēdit de celo ⁊ icarnat⁹ eſt.

¶ Cōfoꝛmit āt hic methaphoꝛica loquutio eſt i q̄ ſacra ſcriptura figerat nobis deū tāq̄ quēdā regē magnū atq; excellē tē cuius ſedes i celo ē: q; vt dauid pꝛopha teſtat: dicēs dn̄s in celo ſedes eius cū aūt qppiā in his iferioꝛib⁹ fieri dz dr̄ deus huc ad illud efficiēdū deſcendē. Et ſic hr̄ gen̄.c.18. deſcendaz ⁊ videbo vtrū clamoꝛē q̄ venit ad me ope cōpleuerint ⁊ ſic neceſſariū erat q; ſi deus i celo ſic rex magn⁹ eēt q; cū i terris aliq̄d facē dz ad eas de cel' deſcēderz. ¶ Scriptura āt hunc modū ſequuta dixit q; xp̄s ſiue fili⁹ dei qō idē eſt ō cel' in vgi nis aluū carnē aſſūpturus deſcēdit: q; aſſūptio carnis in celum fieri non poterat cum virgo in terris exiſteret.

Capitu. 73. A

¶ Sācta trinitas in vtero virginis extitit antequā filius dei inde carnem aſſumeret.

In Quo ſolidi⁹ ſpecl'antib⁹ dōm ē q; tota ſācta trinitas in vginis vtero exiſteret añq̄ filius dei inde carnem aſſumerz nō tñ eūdē eſſendi modū in ea hūit quē poſtea habuit. Cōſiderādū āt ē q; eo mō quo pr̄ ⁊ ſp̄s ſcs i vtero vginis ſteterūt. ita poſtea sēp fuerūt. filius aūt dei nō eodē mō ſē per ſtetit i vgine. Qō apparz q; dicimus ſcaz trinitatē q de⁹ ē ex ſua imēſa pfectiōe vbiq; ⁊ i q̄lz re eē ⁊ q; aluus vginis aliqs loc⁹ aut res erat neceſſariū erat eā ibidē exiſtē ex q̄ ipa mlier eē cepit parit āt nūc neceſſariū ē ſupdicta rōe ꝓſiſtere.

B Specialis mod⁹ eſſendi vbi in vgine.

¶ Iſte āt mod⁹ quē ſcā trinitas in vgine añ cōceptū ſaluatoꝛē ⁊ p⁹partū hūit ē mod⁹ q̄ in oibus rebus ſimul eſt: q; nullū ſpālioꝛē eſſēdi modū in ipa q̄ in ceteis reb⁹ hēbat. Ab iſtāti aūt ꝓceptiōis dn̄e bn̄dicte vſq; ad ptū fuit i ea ſca trinitaſ ꝑz filius dei q̄ ē ſcōa in trinitate pſona nō hūit ibi eūdē eſſendi modū quē añ hūerat. Añ ꝑ enim ſolū i ipa erat ſic generaliꝛ in ceteris reb⁹ eā cuſtodiēdo poſtea aūt in ipa fuit aſſūmēdo carnē ex ſāguinib⁹ eius ⁊ faciēdo carnē illā eē ptē illius hūane nāe aſſūpte ab ipo. Erat g̃ dei filius in vgine p⁹ cōceptionē ſic i matre donec ipſū pepit ſic nūq̄ añ ſteterat eo. mō nū quā i aliq̄ viro aut feia ſic fuit: q; ō nll'o hoie viro aut feia carnē vnq̄ aſſūpſit: ſz ex ſola vgie bn̄dcā. poſtq̄ vo filius dei ō vginis vt⁹ nat⁹ ē nō māſit in ipa ſic i mre vt añ manebat: ſed māſit i ipa tota trinitas ſic a p̄ncipio māſat ⁊ iſte erat gñal' mod⁹ ꝑz quē i oib⁹ reb⁹ ē.

C Ex q̄ euidēt iducit q; ſi aliqs modus eſſēdi ſpāl' filio dei i vginis vt⁹ fuit ꝑ erat dum dn̄a nr̄a dn̄s ibm tenebat i vtero g̃uidata qa mod⁹ eſſēdi p̄oꝛ ⁊ poſterioꝛ oib⁹ reb⁹ gñalis fuit. ¶ Itē dz ē q; pr̄ ⁊ ſp̄s ſcs nūquā ſpāli⁹ i vgine ſteterūt q̄ i ceteis creaturis: q; ſi aliquē modum eſſēdi ſpālē in ipa hūerūt ꝑ fuit: q; dn̄s nr̄ ex ipa carnē aſſūpſit ⁊ ñ ex aliq̄ viro aut alia feia: ⁊ fuit i ipa ſic i mre: ſz pr̄ ⁊ ſp̄s carnē ñ aſſūpſit: ſz ſoli filio ꝑ datū. Solus g̃ fili⁹ ſpālē modū eſſēdi i vgine magis q̄ i ceteris hūit creaturis: ſz nec pat nec ſp̄s hūit aliquē ſpālē modū eſſēdi in vgine bn̄dcā. Ex p̄libaq̄ iferi i dn̄a nr̄a nll'ā ve i carne fuiſſe apturā ad ꝓcipiēdū pariēdūq; nr̄z redēptoꝛē: ſz q̄cūq; illa dicaē methaphoꝛica ē.

C Lapi. 74. A

¶ De ſecunda apertione q̄ fuit in exitu ſaluatoꝛis.

Secūda De methaphoꝛicis i vgie apturis fuit aptio in exitu ſaluatoꝛis: q; redēpto: nr̄ carnē aſſūpſit in vginis aluo: ⁊ nō ſtetit ſemp in ipo: neceſſariū g̃ erat inde aliq̄n exiſſe adhuc āt exitū in oibus pientibus ſequtur aptura: ⁊ nō qualiſcūq; aptio: ſz maxima ⁊ doloroſa oium clauſtroꝛū mlieb⁹ aptura.

B In maria vgine fuit aptio methaphoꝛica.

¶ Si ꝑ ſic in dn̄a nr̄a fuiſſz recte dici poſſet vas nō clauſū: ſz nihil oio tl'e in ea fuit: nam fuiſſet magna ipfectio: ſz poti⁹ vginei pudoꝛis clauſura totaliter illibata pmanſit: q; nūq̄ in cōceptu aut ptu genitale vginis vllā paſſum eſt leſionē: ſz in eadē perfecta in qua dn̄a nr̄a in natiuitatis ſue die pꝛima fuit in ea vſq; ad mortez pmanſit. ¶ Quomodo autē domina nr̄a parere potuit clauſtris illibatis virgineis ſuperius explanatū eſt. Quia tñ dominus intra virginis vterum fuit ⁊ exiuit. ſz in exitu nulla fuerit apertio cōta aut fractura clauſtroꝛū ſicut in ceteris pientibus euenire ſolet dicitur in ea fuiſſe aptio in methaphoꝛa: q; in ceteris mlieribus a qbus aliqd emittit apertionem patiunt. ¶ Quantum ad hos duos figuratos modos dn̄a noſtra vas nō clauſuz dici pōt: nam ſi per omnē moduz vas cōcluſum fuiſſet nūq̄ in ſe aliqd recepiſſet: aut de ſe aliquid protuliſſet: ſic enim patet expoſitio ſecunde particule vnius pꝛimarie figurate paradoxe. ſ. vas non clauſum.

¶ De tertia ꝑticula huius pꝛime methaphoꝛe puñ. ſ. vas

La. 75. A B notā. ū.

In Pꝛepoſita methapho. cuius inſiſtimus expoſitiōi. tertia ꝑticla erat puñ. ſ. q; vas iſtud puñ erat. ¶ In quo aduertēdū eſt. q; ſicut dn̄a noſtra vas clauſū ⁊ nō clauſū dicitur referendo ad noſtrū redēptoꝛē. ita vas puuz ⁊ nō puñ ad eundē referēdo p̄dicatur: quē tanq̄ vas ipa cōtinuit. Circa q; cōſiderādū eſt q; paruū eſt nomē relatiuū. ⁊ non dicit niſi referendo ad ſuū coꝛrelatiuū: eſt aūt coꝛrelatiuū pui magnū. ⁊ p vnum eoꝛū alterū cognoſci debet ſic ait Ariſtot. in lib. p̄dicamētoꝛū in pꝛedicamēto ad aliqd ſiqs cognouit vnū coꝛrelatiuoꝛū diffinite cognoſcit ⁊ reliquū. i. q; ſiqs cognoſcit ſignificationē. vel diffinitionē vni⁹ relatiui cognoſcit diffinitionē ⁊ ſignificationē alterius cognito. g̃ quid ſit magnū qd ſit paruū cog̃ſcem⁹. Magnū duplr̄ dr̄.

C magnū duplr̄ dicitur.

¶ Pꝛio mō magnū hz ſignificatum abſolutū ⁊ ponit in p̄dicamēto quātitatis. ¶ Scō mō ſignificat relationē: ⁊ hoc mō quantū ad fundamentū ponit in p̄dicamēto quātitatis: ⁊ quātū ad foꝛmale ſignificatū ponit in p̄dicamēto ad aliqd ſiue relonis.

D ꝓma q̄ titas ſectio.

¶ Pꝛio mō oēs cōtinua q̄titas magna dicit ſiue modicum de longitudine aut latitudine hēat ſiue multū: ⁊ iſto mō magnus nō recipit cōparationē: nec dicimus vnā quātitatē altera maioꝛē cū omnis quātitas qualꝛcūq; ſe hēat magna ſit ⁊ in p̄dicamēto quātitatis nō reperit magis: ⁊ minus: ſz i p̄dicamēto q̄litatis. ¶ Quantitas nāq; ꝓma diuiſiōe in cōtinuū ⁊ diſcretū diuidit oibus aūt exiſtētib⁹ ſb quātitate cōtinua ptinet iſta generaliꝛ ꝓpetas. ſ. eē magnū oibus autē ſub quātitate diſcreta exiſtētibus ptinet paſſio iſta q̄ eſt multum ſic ſūt numeri: ⁊ ſic oēs numer⁹ multū dicit qcūq; vnitates habuerit. Iſto mō accipiēdo magnū nō reperit aliqd puū: q; magnū ſic nō dicit relatiue. nā q̄cunq; quātitas cōtinua ſit magna dicit: ⁊ nō eſt aliqua q̄ pua p̄dicet nec ſūt tūc oppoſita relatiua magnū ⁊ puū.

E Quō vgo maria vas ꝑ uū iudicetur.

¶ Alio mō accipit magnū relatiue ⁊ vocat tūc magnū q; multū de longitudine aut latitudine hr̄ vel alterius cōmēſuratiōis cōtinue quātitatis. Res āt q̄ modicū lōgitudinis aut latitudinis vl' alterius cōmēſuratiōis hz pua vocat. ¶ Et q; aliq̄ ſūt que qbuſdā cōpata pua dicūt alijs aūt cōpata magna iudicāt cōſiderādū eſt cui rei dña noſtra hic refert ad quā relata vas puū iudicet: nā ſi domina nr̄a nulli cōparet nec vas puū nec magnū dici poterat cū magnū relatiue aſſūmat.

F Soluō

¶ Quib⁹ reſpōdētes dicē debemus q; oēs hui⁹ methaphoꝛe ptes de nr̄a dn̄a p̄dicāt referēdo eā ad noſtrū redēptoꝛē vocabit g̃ vas puū reſpectu xp̄i: q; ipa fuit vas cōtinēs ſaluatoꝛē ad cōtinēdū tñ eū fuit vas puū: q; vter⁹ vginal' erat pue quātitatis: ſic aluꝰ alterius mulieris. ¶ Filius āt dei q; in eo geſtādus iſinit⁹ erat in eſſētia: ⁊ in vtute: ⁊ nō recipit in toto mūdo ⁊ ē in oibus rebus ⁊ extra oēs res. Sic decl'at Hieremias.c.23. celū ⁊ terrā ego impleo dicit dn̄s.

G Dña noſtra vas puū appellat.

¶ Et pſalmiſta pſalmo.138. ait explicās magnitudinē dei quo ibo a ſpū tuo: ⁊ quo a facie tua fugiā. Si aſcēdero in celū tu illic es. Si deſcēdero in infernū ades. Si ſūſſero pēnas meas dilucl'o ⁊ hitauero i extremis maris: ⁊ enim man⁹ tua deducet me: ⁊ tenebit me dextera tua de hoc Job. multoties ⁊ in pleriſq; ſacre ſcripture locis. ¶ Quelz g̃ res coꝛpoꝛal' ad hāc rē infinitā cōtinēdaz eſt pua: rōnabiliter g̃ domina nr̄a vas puū nuncupabat.

La. 76.

¶ In quo eccl'ia admirata quō domina nr̄a in ſe clauſerit ſaluatoꝛē dicit eam laudans virgo dei genitrix quē totus nō capit oꝛbis in tua ſe clauſit viſcera factus homo.

A B Cōditiones loci ⁊ locati

¶ Quomodo chriſtus in virginē carnē aſſumē potuit.

Arguet Aūt fortaſſe q̄ſpiā quō redēptoꝛ nr̄ in vgine carnem aſſumē potuit aut itra eius viſcera claudi: aut quō intra puā rē magnū aliqd claudi potuerit: q; loci ⁊ locati cōditio tl'is eſt q; cōmēſurant ⁊ equalia ſūt nec pōt reſ locata maioꝛ loco ſuo aut re intra qua locat eē. Aliqs fortē ñdebit. legib⁹ nāe repugnare itra rē puā rem magnam poſſe locari opōne tñ miracl'oſa magnū intra puū locari pōt ſic g̃ deus ſz infinit⁹ ſit actione miracl'oſa intra coꝛp⁹ virginiſ claudi potuit.

C Rñſio. ꝑ

¶ Rñſio aſſignata ml'tipharie peccat. ¶ Pꝛimo q; dic

E Quo de⁹ res magnas in pua locari possit.

mo:q; dicit miraculose rē magne q̄ntitatis intra rē pue q̄nti tatis posse locari:hoc tñ est falsū:ꝛ enim deus rē magnā itra rē puam locare posset reducēdo eā ad puā q̄ntitatē:rē tñ ma gne quātitatis in magna quātitate manentē ſb pua quātita te locari ipossibile est. ¶ Deus.n.totā aquam maris reducē do ad valde puā quātitatē posset intra vnā amphorā colloca re:q; nullā p̄dictionē aut incōueniētiā includit deū.tñ totas aquā maris sub sua q̄ntitate manentē intra amphorā collo care ē ipossible ꝛ includit p̄dictionē. ¶ Sic ḡ magnā quan titatē itra puā collocari p;rsus p̄dictionē includit:q; dici ma gnū posse sub puo ꝓcludi ē dicē magnū sub forma magni ſb puo posse cōcludi:qđ nullatenus fieri nāl'r aut miracl'ose p̄t: nec cadit sub aliqua potētia. ¶ Euidenť ḡ apparꝛ nō posse hanc resp̄sionē teneri.q; si fortassis resp̄sionē istā ꝓposito applicare vellim⁹ dicendo rē magnā itra puā miracl'ose posse cōcludi cū res magna ad puā reducit quātitatē.dicem⁹ deus q infinitus erat diminuisse magnitudinē suā :vt itra vginis vterū caperet q; manifeste fidei repugnat ꝛ oi pho;z positio ni ꝛ oi recto intellectui:q; deus diminutionē oio nō patitur nec vicissitudinariā mutationē testāte Malachia.c.3. Ego do minus ꝛ nō muto;. Sic ēt testať Jacobus in canonica epl'a sua.c.p̄. ¶ Jtē ꝓtinet erroꝛē ista positio q; miracl'z eē asseue rat dominū ihm itra vginis vēm assūptura carnē hūanā fuiſ se ꝓclusū.q; si verū est.cōformiť miracl'm erit deū itra nos ꝛ intra res singl'as eē sacra tñ scriptura asserit deū itra oia esse ꝛ ex̄ oia ꝛ oēs doctoꝛes huic assentiūt null⁹tñ vnq̄z miracl'z eē dixit deū itra ista ꝛ eoꝛ singl'a eē. nō ḡ fuit miracl'm deus itra vginis vter̄ fuisse ꝓceptū sic isti stulte asseuerāt. Jtē sic ñ ē miracl'm aiam hūanā itra coꝛp⁹ posse cōsistē:ita deū itra il lud existē miracl'm nullū ē:ſz aiaz hūanā itra coꝛp⁹ posse con sistē null⁹ asserit eē miracl'z idētidē ḡ dicef deū intra singl'a capi miracl'z nullū est. ¶ Hoc aūt ꝑplius decl'ať:q; aia spiri tus est idiuisibilitatē cōtinēs nullūq; occupās locū:nō est ḡ vllū miraculū eā intra quodlz coꝛp⁹ capi q̄ntūcūq; puū illud sit:de deo āt liq̄t eū spiritū foze sicut ait bea.Jo.c.4.ꝛ est sim plicioꝛ aia hūana oibusq; alīs reb⁹cū maioris pfectiōis reb⁹ oib⁹sit. ¶ Minus ḡ erit miracl'z deū intra singl'a capi posse ꝛ itra vginis aluū cōsistē quā aiam vginis existē in eius coꝛ poze bn̄dicto:ſz ēt suam in suo coꝛpoze cōtineri miracl'z nul lū erat.ḡ nec deū itra vginis aluū eē miracl'm erit.

La.77. A

¶ Resp̄sio doc.ad dubiū tactum superioꝛi.

B

Relicta Aūt hac īsana resp̄siōe ad formā argumē ti resp̄dēdū ē.cū dicit q; res quātitatis ma ioris itra rē pue q̄̄titatis capi nō p̄t:ſz deus ē infinit⁹ vter⁹ aūt vginis pue q̄̄titatis erat.ḡ itra eū capi nō poterat. Poſ sum⁹ resp̄dē distinguēdo maioꝛē aut minoꝛē. Si aūt ad ma ioꝛē volum⁹ resp̄dē dicem⁹ eā eē falsā.q; bñ capiť res magne q̄̄titatis itra pue q̄ntitatis locū:q; ꝛs res magne q̄ntitatis cō poꝛee itra rē pue q̄̄titatis,mollis capi nō possit:res tñ magne q̄ntitatis vtutis aut spūalis itra rē pue q̄̄titatis coꝛpoꝛee ca pi p̄t. ¶ Ad minoꝛē ēt possum⁹ resp̄dē negādo eā q; cōtine dat deū vl'o vginis eē maioꝛē: cōparatio enim semp in vniuo cis fit vbicūq; āt equocatio repiť cōparatio nullaten⁹ fieri po test.ꝛ q; res corporales sunt,magne magnitudine corpoꝛali deus aūt magnus ē atq; infinitus magnitudie spūali. nō est ḡ veꝛ deū maioꝛē vl'o vginis eē. Nec aliq̄ alia re coꝛporea ēt nō ē aliq̄ res coꝛporea deo minoꝛ. ¶ Sz si aliq̄l'r i ꝑpe loqui velim⁹ cōgruēt⁹ dicē poteramus vginis vēm deo maioꝛē exi steř q̄ ecōuerso:q; vtus vginis alicuius q̄ntitatis est .deus aūt nullius ē q̄ntitatis apparet ḡ qual'r dñs ihs itra virgis se vterū clauſit:ꝛ quo cōperata ad redēptoꝛē domina nostra vas paruum recte dicatur.

E Operatō q̄que fit vniuocis.

¶ Quarta particula huius methaphoꝛe.s.non paruum.

La. 78. A

Prime huius methaphore q̄rta pticula sequiť.s.vaſ nō puū ꝛ dicit de dña nr̄a sic cetere hui⁹ me thaphoꝛe pticl'e.s.q; ipa ē vas nō puū.i.vas magnū. Et quia magnū siue nō puū vt hic accipiť significat relatiue ispicien dū ē ad quē cōperata vas nō puū siue magnus dicať. ¶ Et qz iter relatiua hñtia oppositionē ē generale q; vna res p̄t eē ſbm illoꝛ duoꝛ relatiuoꝛ ꝛ denoiari ab illis:ſz ꝛs nō com parādo ad idē.ſz ad diuersa sic in his duob⁹ nominib⁹ coꝛre latiuis p̄ ꝛ filius p̄t nāq; aliqs simľ eē p̄ ꝛ filiꝰ ꝛ qlz boꝛ ad alīm ē:ſz q ē p̄ nō dicit p̄ referēdo ad eū p̄m q; filius est: qz tūc hr̄et eūdē ꝑ p̄e ꝛ filio q; ē ipossibl'e includitq; p̄dictō nē. Jta aliqd p̄t dici magnū ꝛ puū respectu duoꝛ:ꝛ relatū

Vna res p̄t esse ſbm illo rus duo rus rela tiuorum ad diuer sa relata

E Dubium. s. ad qd relata dña nr̄a vas nō puū appellet.

ad vnū vocabiť magnū:ad alīm aūt relatū puū vocabiť :sed ad idē cōparatū magnū ꝛ puū appellari nō poterit sic si ali quē hoiem duobus palmis maioꝛē asseram⁹:ꝛ eūdē duobus palmis dicam⁹ eē minoꝛē cū aūt dña nostra hic vas puū ꝛ ñ puū dicatur:necesse est ista duo relatiua nō p̄m idē vl'ad idē de ea p̄dicari. Queremus ḡ ad qd relata domina nr̄a vas ñ puū appelleť. ¶ Cui inq̄sitioni resp̄dēdo dicem⁹ dominaz nostram vginē vas nō puū nūcupari ad xp̄m relata quē tan quā vas cōtinebat. ¶ Cui aliqs obuiabat dicēs subsistere ñ posse.q; tūc aliqd magnū ꝛ puū ad idem referēdo diceret q; militat in regulā relatiuoꝛū superius assignatā. ¶ huic aūt resp̄dēť q; ꝛs ad xp̄m relata dña nostra vas puū ꝛ nō puuz appelleť tñ diuersis respectibus. ¶ Dicitur.n.vas puū rela ta ad xp̄m respectu cōtinētie.s.vt ipsa illū cōtinē deberet:q; dña nostra nō erat tante excellentie aut virtutis in qua deus qui infiniti erat virtutis ꝛ essentie carnem deberet assumere ipaq; deū cōtineret. ¶ Vas aūt nō puū siue magnū domina nr̄a vocať:q; in se actual'r nostrū continuit redēptoꝛem qui cū valde magnus atq; infinitus eēt:nō nisi a valde magno vase cōtineri potuisset sed ab ea cōtentus ē.ergo ipa vas ma gnū erat. ¶ Sic.n.eā ecclesia tāquā magne cōtinētie vaſ mi ris laudib⁹ effert dicens vgo dei genitrix quē totus nō capit oꝛbis in tua se clausit viscera factus homo.de ipa idētidē sa crosancta canit ecclesia sācta ꝛ imaculata vginitas qb⁹te lau dibus efferā nescio:quia quem celi capere non poterant tuo gremio contulisti.

D Respōsio.

E Instantia.

F Solutio.

¶ Notandum penes p;edicta.

Capitu.79. A

Ad huius aūt vitatis solidioꝛē pscrutationē attenden dū est.q; dominā nostrā vas paruū ꝛ vas non puū dici dupl'r cōsiderari p̄t.s.aut q̄ntū ad realitatē siue naturā aut quātū ad dignitatem ꝛ excellētiam. ¶ Quātū ad p̄muz modū.s.quātū ad naturā dicendū deū verum siue totaz sanctam trinitatem intra vginis vēm capi nō erat vllum miracu luz nec ad hoc referēdo dña nostra vas puū dici potuisset. Jn q̄ꝛs enim pte aut re totius vniuersi quātūcūq; illa pua sit est tota sācta trinitas:sic in plibatis cōprobatū est. ¶ Alio- qn magnū icōueniēs sequereť.s.q; res ille in qb⁹ de⁹ nō esset adeo nō cōseruarenť recipent tñ esse ꝛ pmanētiā. ¶ Jtē dare m⁹ ex pte dei ipfectionē:q; diceremus q; de⁹ nō erat simpli cissima ſba:q; i qbusdā capiebať i alīs vo ñ. ¶ Dicē⁹ quo qz aliq̄s res eē q̄ a se deū excluderēt q; idētidē icōueniēs ma gnū ē. ¶ Fortasse āt aliqs arguet ex ꝛs q; dic̄ Jheremias .ca. 23.celum ꝛ terrā ego ipleo dic̄ dñs ecclesia quoq; cātat:quia quē celi cape nō poterāt tuo gremio cōtulisti:quo ḡ i vginis vt̄o capi potuit quē celū nō capiebat p̄cipue cū tāta sit ꝓpoꝛ tio excessus magnitudinis coꝛpis celestis ad puritatē vtī vgi naľ. ¶ Jtē de⁹ ſbe simplicis est.cū ḡ in q̄ꝛs re q̄ntūcūq; pua capiať quo i celo ñ capiť. ¶ Ad cuius euidētiā cōsiderāduz q; i singl'is rez quātūcūq; pue q̄ntitatis sunt de⁹ ē.ꝛs oēs res vniuersi simľ sūpte deū totaľr ñ icludūt. ¶ huius āt fundā mētū ē ad posse fieri ꝛ posse itelligi:q; de⁹ p̄m coꝛporea q̄ntitatē est simplex.nec hz villā quātitatē:q; idiuisibil'ē;ē tñ infini tus q̄tū ad essētiā ꝛ vtutis q̄ntitatē atqz potētie:qz dicimus deū vbiqz ꝑ potētiam p̄nsiā atqz essētiā eē. ¶ Quātum ad istas duas ptes ꝓpositiōis duaꝛ quātitatū q̄s i deo cōfite mur.Cōcedim⁹ duo genera ꝓpositionū de deo:q; repugnare videť:cū nō repugnāt. ¶ Nos eni loca reb⁹ attribuimuſ p̄m sue q̄ntitatis magnitudinē:reb⁹ āt magne q̄ntitatis locū ma gnū attribuim⁹ pue q̄ntitatis coꝛpa itra pua loca collocam⁹: res ḡ q; null⁹ coꝛpoꝛee q̄̄titatis ē i q̄ꝛs loco capi p̄t cū nō in digeat aliq; magnitudie coꝛpoꝛea i q; recipiať. ꝛ qz de⁹ q̄ntita tē nullā coꝛporeā hz ē idiuisibil'ē sic decl'atū ē qz ſpa ſba sim plex est. Seq̄ť ḡ q; i q̄ꝛs re q̄ntūcūq; pue q̄̄titatis capieť de⁹ cū nō hēat ꝑtē aliq̄s huius q̄ntitatis: ꝛ nō solū deus itra res hñtes q̄ntitatē capiť q̄ntūcūq; pua illa sit:ſz ēt itra res que nullā obtinēt q̄ntitatē ꝛ simplicis ſbe sūt atqz idiuisibiles.si cut i aiab⁹ nr̄is.dicim⁹.n.deuz intra aiaz nr̄az essētias esse: ꝛ itra essētias angl'oꝛ. ¶ Et sic miracl'z nulluz ē rē aliquaz duoꝛ palmoꝛ itra rē q̄ttuoꝛ palmoꝛ collocari. ita miracl'm nullū erit deū itra rē quālz q̄tūcūq; pue q̄ntitatꝫ posse ꝓsistē.

D Responsio.

E De⁹ ē i om nibus: sed tñ a reb⁹ oi bus simľ sū ptis. cōtine ri nō potest

¶ De eadem re hic agitur.

F Quomodo deus sit infinitus.

Capitu.80.

Secūda huiꝰ fundamēti ps est deuz ifinite essētie vtutis atqz potētie eē.ꝛ sic nō soluz ḃ sed ēt ibi ꝛ alibi atqz vbiqz ē:nā si locuz aliquē aut rē aliquā da remus in q̄ deus nō esset nō eēt ibi potētia ꝛ essentia at

A

B Deus non solū in singulis rebꝰ ē z oibꝰ simlr ẜ ēt ex̄ oia.

qꝫ vtus sua. z sic deus terminatus esset in essentia z potentia z vtute qō fides catholica diffiteꝛ. ¶ Segr g deū in qlibꝫ loco eē z in oibus locis simlr sumptis: z in qlibet creatura z in oibus creaturis simlr sumptis. ¶ Et nō solū deus in oibꝰ rebus ē: ẜ ēt ex̄ oēs res: qꝛ si deus solum itra oēs creaturas existeret: qꝛ locus z res locata eq̄nr: aut saltē locus mālr maioꝛ ē re locata: seqꝛeꝛ oēs res simlr sumptas deo foꝛe eq̄les vl maioꝛes: qꝛ eēntia sua z potentia nō extendunr ad eē vlteriꝰ qꝫ in oibus rebus. aut oēs res simlr sumpte deo maioꝛes sūt. qō flm ē. Segr g deū nō solū in oibus aut in toto mūdo eē: ẜ ēt ex̄ oēs res z ex̄ totū mūdū. ¶ Nō tn̄ ex hac occasione intelligēdū ē aliquē locū vacuū eē ex̄ mūdo in q̄ deꝰ sit z nulla alia res sit: sic qdā hoies rudissimi arbitrati sūt: qꝛ ꝟ ꝟdictionē includit. ¶ Scire āt p certitudinē qd sit eē deū ex̄ toto mūdo: aut ex̄ oēs res maioꝛis ē speclationis qꝫ pns tractatus reqrat nō ꝟ nūc subticebimus: ẜ de ꝟ diffuse sup tertiū caplm exodi disputauimus. ¶ Ad ꝟ āt aptius ellucidādū ē qōdā exēplū ꝙueniens de aia rōnali. nā dicimꝰ totā aiam i toto coꝛpe hūano z totā in pte qlibet coꝛpis ꝙsistere. Si g aia rōnalis talis cōditionis est ꝙ in qlibet pte coꝛpis capiaꝛ. i. ꝙ nō ē aliq̄ ps qꝫtūcūqꝫ pua i q̄ capiaꝛ. z tn̄ nō ē aliq̄ ps coꝛpis qꝫtūcūqꝫ magna sit in q̄ aia totalr claudaꝛ: qꝛ tūc intra solā illā clauderet z in alīs nullatenus: qō flm ē: qꝛ tūc alīs vitā nō tribueret: melius g ꝟ in deo fieri poterit ꝙ in re qlibet qꝫ tūcūqꝫ pua capiaꝛ z tn̄ nō claudeꝛ in aliq̄ re: ẜ erit in oibus alīs. ¶ Quo aūt itelligi valeat z euidētibus iduci argumēr quo aia in toto coꝛpe sit z tota in qualibet coꝛpis pte ē satis magna speculatio. de q̄ satis disputauimus sup exodū. c. 20.

C Expō quoꝛundā verboꝛ hieremie ac ecclesie.

D. E Quo aia i toto coꝛpe sit z in qlibet coꝛpis pte. Capi. 81. A

Predicta Aūt in deo sūt z de eo dr̄ ꝓ ꝓposituꝫ fundamētū. s. ꝙ deus nō hꝫ aliquā qꝫtitatē: qꝛ ex cā i re qlibet capi pōt: z qꝛ eēntia sua ē infinita i oibus rebus ē. ¶ Cū āt scriptura dicit. c. 23. hieremie. Celuꝫ z terrā ego ipleo dicit dñs. z cū ecclesia cantat: qꝛ quē celi capere nō poterāt tuo gremio ꝓtulisti nō ē sensus ꝙ deus. i. ꝑsca trinitas nō stet tota in toto celo: aut in tota terra: qꝛ in qlibet pte celi aut terre ē bn̄dicta trinitas sic decl'atū ē: qꝛ indiuisibilis ē. Capiturqꝫ in oi loco qꝫtūcūqꝫ ille puus sit. Est tn̄ sensus ꝙ nō capiaꝫ deus in celis. i. ꝙ ẜ deus ꝑm se totus in celis sit tn̄ nō est sic in eis ꝙ celi totalr ꝓtineāt z claudāt scām trinitatē: qꝛ tūc eēt deus in aliq̄ alia rerū pte nisi in celo qō flm est: qꝛ in oibus rebus ē. ¶ Sic aūt qꝫis sacra scriptura in modū miraculi ponat deū in vtero vginis capi q intra totū celū nō capiebaꝫ nō ē miraculū. ¶ Et qñ dr̄ ꝙ dñs nō poterat capi in celo ē sensus. ꝙ nō poterat deus intra celum ꝓtineri ita ꝙ in celo esset z in nullo alio loco ex̄ celū. Hoc idētidē de btā vgine verū ē: qꝛ ẜ filius dei aut btā trinitas in vtero vginis tota existeret: ita ꝙ nulla ps aut aliqd eius ibi deesset: tn̄ nō sic in vtero illo erat ꝙ in nullo alio loco aut re existeret. qꝛ cū filius dei carnē assūpsit z nouē mensibus in vtero vginis fuit stabat ēt in toto vniuerso. s. in celo z terra aere atqꝫ mari. ¶ Tunc g sic verū ē ꝙ celū totalr in se ꝙcludere deū nō valebat: ita z in vginis vtero totalr capi non poterat.

Capitu. 82. A

¶ Quo dña nr̄a xp̄m ꝙcipe potuit si intra eius vterum penitus non stabat.

B Rñsio:

Si Alꝰ fortassis argueret: quo dña nr̄a xp̄z ꝙcipe potuit si intra eiꝰ vterū totalr nō stabat. ¶ Huic rndendū ē ꝙ vez ē totū dei filiū quē vgo ꝙcepit intra eiꝰ vterū extitisse: z nullā eius ptē aut de eius eēntia ex̄ vterū remānsisse. Sic si aliqs hō itra saccū aliquē clausus foꝛet: q tn̄ alterā manum ex̄ saccū adduceret: tūc. n. totus hō ille itra saccū minime existebat. ¶ De filio āt dei quē vgo ꝙcepit ad ipsaꝫ referēdo sic dicē nō valem⁹: qꝛ filiꝰ dei spūs ē atqꝫ idiuisibilis ẜa. de idiuisibilibꝰ āt rla ē ꝙ vbi aliqd rei idiuisibilis ē tota ipsa res idiuisibilis ē. cū nō hēat ptē aut ptes. ¶ Hoc āt solū sufficit ad ẜ ꝙ filius dei de vginis vtero carnē assūmeret ipaqꝫ dña dei filiū ꝙcipet: ꝙ. n. filiꝰ dei tpe ꝙceptiōis siue incarnatiōis nō solū in aluo vginis eēt: ẜ ēt in ceteris rebꝰ nihil obstabat ad ẜ ꝙ a vgine ꝙcipeꝛ aut totalr in eiꝰ vtero eēt. ¶ Cū aūt ecclia dicit. quē celi capere nō poterāt tuo gremio ꝓtulisti. nō ē sensus ꝙ vterus vginis eū totalr ꝓtulisset. ita ꝙ in alīs rebꝰ aut locis nullatenus existeret: ẜ ꝙ bn̄dicta vgo eū in vtero tenuit totū. s. nō manēte aliq̄ ꝑte ei⁹ aut aliq̄ de eēntia eiꝰ siue nā qō itra vginis vterū nō eēt. ¶ Hoc aūt de celo idētidē verū ē: qꝛ celū ẜ in se deū totū tenuit siue btissimā trinitatē z semꝑ ꝓtinuit ẜ nō solū deꝰ in celo existeret: sed ēt in oibus alīs locis. Sic. n. qꝫtū ad ẜ celū z dña nr̄a vgo eq̄lia ẜt. nā eo mō q̄ dña nr̄a ꝓtinebat in se filiū dei siue scissimā trinitatē ꝓtinebat illū celū. Et eo mō q̄ celū ꝓtinere nō potuit filiū dei nec vterus vginis valuit ꝓtinē sic sup̄ decl'atū ē. ¶ Eccl'ia tn̄ in laudē domine nr̄e faciēdo iter eā z celū dr̄iaꝫ ponit hāc ꝓtinētiā tāqꝫ miracl'm. ¶ Dr̄ia aūt ꝓtinētie ẜ ē. qꝛ ẜ filiꝰ dei in vginis aluo subsistēs in oibꝰ rebꝰ viuersi eēt tn̄ de nulla oium rerꝫ carnē assūpsit ꝑterqꝫ de vtο vginis bn̄dicte z in ẜ fuit aliqd spāle. ¶ Sic. n. ait paulus apl's in epl'a ad hebꝛeos in. c. ij. nusqꝫ angelos apꝑhēdit semē āt abꝛahe apꝑhēdit. i. ꝙ filiꝰ dei non assūpsit aliquē angelū ad vnitatē hipostaticā siue suppositalē siue aliquē aliā rē cū qlibet res assūptibil' eēt a vbo: ẜ assūpsit ad hāc vnitatē semē abꝛahe. s. btē vginis carnē q̄ erat de semine abꝛahe. sicut Mattheus z Lucas in saluatoꝛis genealogia conscribunt.

C De eadē re superioꝛi speculatio.

Circa Hoc āt acutius specl'antibꝰ dōz ē ꝙ ad ẜ filiꝰ dei carnē ō vgis aluo assumeret nō magis ꝑebat dñm ihm. s. vbā ꝙis itra vginis vterū solū eē z in nulla alia reꝛ qꝫ ꝙ in btā virgine exñs in oibꝰ alīs rebꝰ simlr eēt. si cut erat qñ bn̄dicta illa ꝙceptio facta ē. ¶ Hoc āt cōueniēti ꝑz exēploꝛ: qō ab oibus catholicis appꝛobat. scimꝰ nāqꝫ ex fidei traditiōe ꝙ q̄tiescūqꝫ sacerdos rite in sacerdotiū ꝓmotꝰ verba ꝑsecratiōis sup̄ debitā mām tritícei panis ꝑfert i istāti q̄platio desinit est tota ẜa panis ꝓuersa in verū coꝛpus nr̄i redēptoꝛis z incipit nouiter xp̄s i illa hostia eē i q̄ antea nul latenus existebat. ¶ Et si fortassis multi sacerdotes rite ꝓmoti ẜ ꝑsecratiōis verba sup̄ debitā mām in eodē loco aut in diuersis mūdi ptibꝰ simlr ꝓtulerint. sūt simlr multe hostie ꝑsecrate z in qlibet illaꝛ xp̄s est verus deꝰ z hō. Et nō dicimus xp̄m ꝑfectꝰ existere in vna hostia qñ sola fuerit cōsecrata. qꝫ cū simlr decē millia fuerint ꝑsecrate. ¶ Jtē si vna hostia sola fuerit ꝑsecrata est xp̄s in ea solū semel ꝙ si in ꝓticulas decē mille fuerit diuisam qlibet eaꝛ vere z integre xp̄s ē z dicimus nō eē ꝑfectius xp̄m in tota hostia qñ idiuisa erat qꝫ sit n qlibet illaꝛ decē mille ꝓticularū. Sic g ꝑfoꝛmiter nō stetit set xp̄s ꝑfectꝰ in virgis aluo si in eo solo existeret z in nulla alia reꝛ ꝑte qꝫ si in virgis vtero exñs in oibus simlr mūdi ꝓtibus eēt. sic in bn̄dicta ꝙceptiōe factū ē. ¶ Ex ꝑlibatis apꝑaret nullū foꝛe miracl'm qꝫtū ad nāz siue ad realitatē filium dei intra virgis existere vterū: qꝛ satis interius capi poterat z adhuc in qlibet alia re qꝫtūcūqꝫ minoꝛis qꝫtitatis: qꝛ cū i diuiduus sit omni caret qꝫtitate.

¶ Nūqd virgo fuerit digna vt xp̄s ex ea carnē assumeret. La. 84. A

Secūdū Aūt qō speculandū ꝓposuimus erat dignitas ꝓtinētie. s. si dña nr̄a digna erat vt de ipsa filius dei carnē assumeret ꝙ si foꝛte ipa digna repiaꝫ nō erit in ẜ vllū miracl'z. Si aūt digna nō eēt mirabilis erat dignatio dñi ex ipsa carnē assumē. ¶ Jn q̄ aduertēdū ē dñaz nr̄am ꝑfectioꝛē fuisse. z semꝑ eē oi qcūqꝫ creatura. Et ẜ non ꝑfectiōe nāe: qꝛ oēs angeli ꝑfectionis nāe sūt oibus alīs rebꝰ atqꝫ hoibus qꝫtecūqꝫ ꝑfectiōis illi sint. ẜ ꝑfectiōe gr̄e z vtutū atqꝫ spāliū ꝓuilegioꝝ. ¶ Deꝰ nāqꝫ btē vgini spāle gr̄am vtutes atqꝫ ꝓuil'ia ꝓtulit sup oēs creaturas: z sic in celis sup choꝛos angl'oꝝ atqꝫ oiuz itelligētiū creaturaꝝ collocata est. sic de ipsa cātat eccl'ia. Exaltata es scā dei genetrix sup choros angeloꝝ ad celestia regna. z tn̄ oia ista z si pleraqꝫ alia ei dñs ꝓtulisset nō sufficiebant ad efficiēdū eā dignā dei genitricē. ¶ Nā ꝓcesso ꝙ deꝰ dedisset icēties millecupla qꝫtitate vtutes atqꝫ ꝓuilegia vgini bn̄dicte sup̄ id qō ꝓtulit nō tn̄ ei ꝓtulisset ꝙ eēt digna mr̄ ei⁹. ¶ Cōcesso āt adhuc ꝙ deꝰ vl qꝫ ad finē mūdi sp gr̄aꝝ cumulos in btā vgine ꝓtinue adaugeret erat ipiale eā ad tn̄ puenire cumulū vt dei digna genitrix efficereꝛ. ¶ Jnsup ẜ deꝰ infinite bonitatis sit. possitqꝫ infinitū bonū aut eē tribuere. sic deꝰ ꝑ filio infinitū eē z ꝑfectionē cōicauit in eo gignēdo. ipossibile tn̄ ē vginē btām infinitaz vtutē posse recipe: ẜ deꝰ ẜ se eā tribuer posset. Sic theologi doctoꝛes arguūt z determināt de vtute creatiua ꝙ ipsa nlla creature cōicari possit. Quoꝝ fundamētū ē: qꝛ ista potētia. aut virtꝰ creatiua infinita ē: qlibꝫ āt creatura qꝫtūcūqꝫ magna z ꝑfecta sit nō ē infinita: z cū nūqꝫ aliq̄ vtus in aliq̄ ẜo recipi possit q̄ maioris ꝑfectiōis sit qꝫ ẜm. nō poterit recipi virtus creatiua in aliq̄ creatura: qꝛ maioris ꝑfectionis ē aut attesta

C Celū totū deum tenuit ẜ nō solus deꝰ i celo ẜ i alīs oibꝰ locis existeret. F

Dria ꝓtinētie. Paulus Math. Lucas La. 83. A

B Qō xp̄s nō ꝑfectꝰ stetisset i vgis aluo si tn̄ ea z nō alīs rebus stetisset aptissimo exēplo decl'at.

D Deꝰ ē infinite bonitatis. E

Virtus creatiua nō ꝓt cōmunicari theologis referētibꝰ.

tur qꝫ sit qōlibet ẜm creatū. ¶ Sic aūt in ꝓti ꝺom ē qꝛ dignitas dicti

gnitas dicit eqlitatē eē aut dignā mrez filiū dei ē eē eqlē filio dei. ¶ Sic in nālibus pi ꝛ mr ꝛ filiº sunt vniº specifice pfectiōis siue ſbalis gradus eqlis. Sic g ꝓcedētes vginē dignā eē dei mrez ꝓcedere cogeremur eā deo fore eqlē. ¶ Nec cio g ꝓcludēdū ē eā nō eē dignā dei genetricē. Nec in ſ aliqs nos vginis hostes eē iudicet: cū sub eiº sola ꝓtectiōe gubernemur nullo inq̄ mō laudes eiº diminuimº: aut honoꝛ ꝛ glie eius qcq̄ detrahimus. ¶ Sic. n. nullā iniuriā vgini iferimus eā creaturā fore appellātes: ita nullū ei opꝓbriū facimº: si eā deo nō eē eqlē fateamur: aut si dicamº nō dignā fuisse dei genitricē. Uirginē g dñaz nr̄am nō dignā effici matrē dei efficiꝛ mrez dei miraculū ē. ¶ Admirabilr dignatiōis bonitatisq̄ si ne termino fuit tm̄ velle hūanā exaltare nām: aut carnem de vna feminarū assūmere dignarek q̄tecūq̄ illa pfectiōis atq̄ vtutis foꝛet: qꝛ q̄tacūq̄ illa bonitate polleret ad eū videndū digna nō hꝛek: q̄tomagis ad eū ꝓcipiēdū ꝛ ex vtero emittēdū. ¶ Rōnabilr g de dña nr̄a pdicabimus eā vas puū fore ad recipiēdū in se filiū dei: lz fz nāz miraculū nullū erat filiuz dei aut totā scām trinitatē intra vginis vterum posse claudi erat tm̄ miraculū q̄tū ad dignitatē: qꝛ q̄tū ad dignitatē vgo dña nr̄a non erat digna mater dei.

¶ Obo ꝫ determinata ꝛ alia ad ea attinētia.

Fortassis Aliqs ꝫ sup̄ determinata arguere nitek in qbus dictū ē dñam nr̄am vginē non eē dignā dei genetricē. ¶ Nā de ipsa cātat ecclia: tu sola fuisti digna portare regē celoꝛ ꝛ dñm. i. tu fuisti digna q̄ i vtero tuo hꝛes filiū dei. q ē rex celoꝛ. ꝛ ſ ē eē matrē dignam dei. ¶ Huic aūt rndek q̄ aliqd eē dignū aliqd alteꝛ agē aut pti: aut ꝓtinere duplr itelligi pōt. ¶ Unus modus dignitatis nālr ē q̄ vocak dignitas equalētie. ¶ Alia ē dignitas dignatiua q̄ vocak dignitas ꝓgruētie siue cōplacētie. ¶ Prima āt dignitas q̄ nālr ē: ꝛ dr dignitas equalētie ē qñcūq̄ aliq̄ res i se absolute accepta nō relata ad aliqd alteꝛ attribuēs dignitatē extrinſice hz in se aliq̄ dignitatē. sic nālr hō eq̄ dignioꝛ ē pp specificā pfectionē. Panis q̄z nālr aliq̄ dignitatē hz: qꝛ ad alimētū coꝛpis nr̄i ꝛ vite ꝓseruationē sūme nēcius ē. ¶ 2ª āt dignitas dignatiua q̄ dignitas ꝓgruētie siue cōplacētie appellak ē vt si dicamus q̄ solea vniº sotularij nālr. aut fz ea q̄ intrinſice ꝓtinet nō hz dignitatē decez fanecaꝫ tritici. Si tm̄ rex i suo territoꝛio statuat soleā sotular] determinatā ad certā q̄titatē ꝛ figurā tres auri duplas valere. ꝛ ſ cōi totiuſ regni ꝓsensu appꝛobatū sit valebit solea tlis sotularis decē tritici fanecas ꝛ amplⁱ. ꝛ eēt digna solea sotularis vt ꝓ ipa de cē tritici fanece denr. Hec āt sole dignitas non erat dignitas nāe. ſ. dignatiōis ꝛ cōgruentie. Quia fortassis sic fieri illo tpe ꝓdecebat deficiēti oi alia moneta sic alꝫ in qbusdā regionib⁹ factū historicarū narrationū euidētia patefacit. aut eēt dignitas soliº cōplacētie. Qꝛ sic regi placitū ꝛ toti regno datō q̄ nulla alia cā subsisteret sic p̄dicta faciēdi. ¶ Hoc āt ad vginē applicari pōt de q̄ dōm ē ipsaz dignā nō fuisse dei genitricē fore. accipiēdo dignitatē nālē equalētie nō erat tātus valoꝛ suus aut dignitas nālis vt mr̄ dei effici mereretr. tum nō ꝓsonarēt in idipsum diuina atq̄ hūana nā. ¶ Itē si vgo nālē dignitatē ad ſ vt dei genitrix eēt hūisset potuisset nālr effici mr̄ dei: fz ſ fl'z ē atq̄ ipossibile. Quia nisi fuisz magna illa dei bonitas atq̄ infinita dignatio vt ad nos redimēdū carnē hūanā assūmere dignarek nunq̄ de vgine carnē assumeret nec ipsa foret genitrix effecta. Sic inqt Paulus apl's. pp nimiā charitatē q̄ dilexit nos deus misit filiū suū vnigenitū ꝓpitiatōez p pccis nr̄is. Sic g ex dignatiua charitate nō ex nāli dignitate aut aptitudine factū ē. ¶ Scōm āt fz dignitatē q̄ dignitas ꝓgruētie aut cōplacētie dr dōz nēcio erit dominā dignā fuisse fieri dei genitricē: qꝛ cū deº filius redēpturus eēt genº hūanū carnē assumēs hūanā ꝓgruū atq̄ valde expediēs fuit eū de illa femina carnē assūmē: q̄ in vtutū pui legioꝛūq̄ excellētia pfecerat ceteris creaturis. ¶ Assumendo idēitidē dignitatē cōplacētie dña nr̄a digna erat fieri dei genitricē: qꝛ lz fm nām digna nō existēt, placuit tm̄ deo suam illā efficere genitricē: et lz ipsa in se digna nō foret deº tm̄ illā tanq̄ dignissimā acceptabat: aut eā dignissimā dignabak. ꝛ ſ mō dña nr̄a digna fuit vt mr̄ dei efficerek. ¶ Cū āt eccl'a de vgine cātat tu sola fuisti digna portare regē celoꝛ ꝛ dñm nō itelligit de dignitate equalētie nālis: fz de dignitate ꝓgruentie aut cōplacētie. Et sic assumendo verū ē eā fuisse dignā vt supꝛa declaratum est.

¶ In quo mō dña nr̄a vas puū ꝛ non puum dicak. Capi. 86.

Utētius Aūt circa p̄dicta aliaduertēdū ē cū. s. dixerimº nō eē miraculū fz nāz filiū dei aut totā scām trinitatē intra viscera vginis clausuz fuisse. tm̄ fm dignitatē miraculū erat: in q̄ mō istoꝛ dña nr̄a vas puū ꝛ nō puū dicak. ¶ Huic rnderi pt dñaz nr̄az vaſ puū respcū dignitatis dici. qꝛ nō erat digna fm equalētiā vt de eiº vtero filiº dei carnē assūmeret. Quātū g ad ſ vaſ puū aptissime nūcupak. Pōt āt vas nō puū siue vas magnū nūcupari referendo ad nām: qꝛ q̄tū ad nāe realitatē filiº dei aut tota trinitas cū spūſ sit atq̄ idiuisibil. s icoꝛpeaq̄ ſba i vginis vtero capi poterat atq̄ in qlibet alia mioꝛi q̄titate: dña g nr̄a ad tam pue imo nulliº q̄titatis rē collata vas ñ puū dici poterat. ¶ Quāuis pdicta rnsio satis vitate fulciak ꝓuenieⁿ. tm̄ rnderi pt ꝫ duo ſ. puū ꝛ nō puū ad idē referēdo. ſ. ad dignitatē siue realitatē. Utrūq̄ aūt ad realitatē collatū itelligi nō vz: qꝛ lz sic referendo vas nō puū dña nr̄a dici posset vaſ tm̄ puū nullatenus dici poterat: sic in supioꝛibus declʼatū ē. ¶ Oz g vtrūq̄ ad dignitatē relatū vitate subsistere. ſ. vt dña nr̄a vgo vas puū appellek collata ad dignitatē equalētie nālis. Sic. n. referēdo p uū vas erat: qꝛ nō erat digna effici mr̄ dei sic in plibatis indutū ē. pōt āt dña nr̄a vas nō puū siue magnū dici ad dignitatē collata: qꝛ cū ipsa filiū dei ꝓtinuerit qui infinite excellētie erat nēciuz ē q̄ ipsa magne foret dignitatis. ꝛ sic vas non puū dici pōt. ¶ Alr āt rnderi pt. ſ. q̄ vgo dña nr̄a erat digna effici dei genitrix q̄tū ad dignitatē ꝓgruētie aut equalētie. Segr g ipsaz vas nō puū eē q̄tū ad ipaz dignitatē cū in ipa filius dei capek. ¶ Ex p̄dictis appet expositio huius 4ª p̄ticule huius p̄me figurate padoxe.

¶ Particula quta p̄me methaphoꝛe. ſ. vas luminosum. Capi. 87.

Narratiōis Prosecutiue ordinē ꝓsequētes i p̄posita p̄ia methaphoꝛa ꝓticʼa quta segr. ſ. vas lumioſuz. ¶ In q̄ aduertēdū ē q̄ circa istā ꝓticulā in latino ꝛ vulgari idiomate ꝓtrouersia q̄dā ē: qꝛ i nostro idiomate castellano sūt duo noia gbº in latino duo alia coꝛrñdētia sūt. ¶ Uulgaria āt sūt lucio ꝛ lūbꝛoso: his āt in latina lingua rndēt lucidū ꝛ luminosuz. tm̄ eꝫ rndēt. qꝛ vulgari lingua loquētes lucio siue lucidū vocāt. qō in supficiē claritatē aliquā hz. lz ex se radios nō emittat. sic enſis cū pollitus est ē vulgarik lucio vocak. ſz nō luminosus. Sic. n. hoīs facies cū pignis atq̄ plana ē lucida ē. ſz radios nullos emittit. Luminosum siue vulgarik lūbꝛoso dr qō radios emittit. sic sūt coꝛpoꝛa celestia. vt sol ꝛ luna ꝛ cetera astra ista tm̄ in lingua vulgari lucida nō vocank. ¶ Apō distinguētes vocabuloꝛ vtutes i latino idiomate vt sūt pbi ꝛ doctoꝛes oēs sup. 2ᵐ de aia ꝛ sup. c. de potētia vitiua ꝛ sup. 2ᵐ. de sensu ꝛ sensato: sūt duo noia substātia. ſ. lux ꝛ lumēa gbº duo adiectiua deriuātur. ſ. lucidus ꝛ luminosus q̄ fz phos p̄dictos ꝛ ēt pspectiuos. ſ nomē lux significat clʼitatē aut splēdoꝛē ab aliq̄ coꝛpe deriuatū ꝛ nō manet i ipso coꝛpe luminoso sic̄ solares radij ab ipso ad trā emissi lux ꝛ nō lumē nūcupantur. ꝛ sic de ceteris coꝛpibº a se icidētias cāntibº radiosas. Lumē dr claritas manēs in coꝛpe in q̄ originē hz. sic radij solares dū in supficie solaris coꝛpis sūt: vocāt g sic coꝛpa lucida de se radios siue lucē emittētia. pp̄e assūmētes lz aliqñ ipꝛoꝑe his vtamur. ¶ Appellātes g dñaz nr̄am vas luminosuz: si p̄ditionē vulgaris idiomatis iseq̄mur est sensus q̄ dña nr̄a de se radios emittebat. Si āt p̄ditione latine dictiōis vti voluerimus. luminosum erit qō in se radios ꝓtinet: lz de se nullos emittat.

¶ Hec āt q̄lr vginī btē applicenr vtiq̄ in ambiguo. ¶ Aliq fortassis dñe nr̄e ꝫ applicabunt ob vultus sui splendoꝛē. nā sic in iudeoꝛ ānalibº repiⁱ ꝛ recitat ſ doctoꝛ seraphicus bonauentura dña nr̄a fuit spāliʳ pulchra iter oēs ꝓtēporaneas feias. a nll'o tm̄ vnq̄ fuit carnalʳ ꝓcupita. Luz g dña nr̄a coꝛpis pulchritudine aliaꝛ femiaꝛ obtinēt victoriā: nēciū erat vultū suū eē p teneritudine planū atq̄ lucē ꝓtinētē vocarek aūt luminosum si latini idiomatis ꝓprietate vtamur.

¶ Cōtra bonam venturā doc. seraphicū. Capi. 88.

Nullā Aūt firmitudinē p̄dicta adaptatio hr̄e digno scik. ¶ Primo qꝛ fulcimētū suū satis stat i ambiguo. nā lz rōabile fuerit dñaz nr̄az coꝛpe pulchrā fuisse nō tm̄ plene ꝓstat sic fuisse. ¶ Itē ꝓcessis ꝓzibº adhuc peccat p̄dicta applicatio qꝛ ꝫ dña nr̄a vas dr luminosuz: ex q̄ ligde iferk: q̄ nō dicebak vaſ luminosuz fz vultº fulgoꝛē. sz fz id in q̄ vas erat dña vgo vas erat in q̄tū ꝓtinebat i vtº xp̄m redē-

F Dicē vginez. ſ. dignam fuisse vt sit dei mrez est affirmar eam deo eqlē eē.

G Miraculū ꝓtinētia vbi.

D

La. 85. A

B Rñsio. ꝫ

C Aliqd alio dignū eē dupl'r itelligi potest.

D Que sit dignitas equalētie ꝛ q̄ dignitas dignatiua seu ꝓgruentie.

E Quō vgo maria non fuerat digna effici dei nr̄i Paulus

F Quō fuerit digna vt nr̄ efficē tur.

G Quō vgo fuit digna mr̄ xp̄i.

D

Quō dei mr̄ vaſ puū ꝛ nō puuz sit appellata. E

Alia rñsio.

C Luciduz ꝛ luminosuz dr̄ñt.

Nom B

Arist. 2º de aia. D

Lux ꝛ lumē differūt

E Uñ v. maria appellata sit vaſ luminosum. Doctoꝛ seraphicus

A pª rō.

2ª rō.

B Alia rñsio cur virgo maria vas luminosuz sit appellata.

Luc.2.c.

Cur christ⁹ lumē appellatus sit.

B

Zacharias

ptore: necessariū g̃ ē eā quātū ad istam particulā vas uocarī.

¶ Dicendū g̃ p3 virginē vas luminosuz dici debere ad redē ptorē nr̄m collata. nā latine dictiōis cōditiōe vtentes illō luminosū vocamus: qō lumē i se ptinet: lz radios nullos emittat. ¶ Sic erat virgo sacratissima in se cōtinēs saluatorē: q lumē erat: lz hoc in patulū nō erat cuilibet intuenti, dñaz nostrā xp̃m redemptorē i vtero ptinētē vas luminosū dici debere ex rōne saluatoris appet: q saluator nr̄ lumen dr̄ sicut ex pleriscz scripture locis manifeste colligit. Sic dr̄ luce. 2°. c. lumē ad reuelationē gentiū z gloriā plebis tue isrl'. Sunt aūt hec symeonis sacerdotis vba: cū xp̃m sibi offerri intuitus est quē multis ante tpoz discursib⁹ expectauerat. ¶ Christus ēt lumē erat q: ipse illuminabat oēs hitantes in tenebris: sicut lucas. ca. i. describit in cantico zacharie. s. illuminare ỹs qui in tenebris z vmbra mortis sedent ad dirigendos pedes nr̄os in viam pacis. ¶ Ubi zacharias de illo qui ex alto oriebat. s. ō messia ꝓmones cōtexens subnectit q̃ christus natus ē ad lumē p̃standū illis q in tenebris sūt z in vmbra mortis: z ad dirigendū oēs actiōes z desideria in pacē q̃ ipse est.

¶ Et nō solū christus lumē ē: lz lumē sup omne lumē: q: sol erat: sic eccl'ia cantat cū de laudibus btē v̄ginis agit. s. q: ex te ortus ē sol iustitie christus de⁹ nr̄. ¶ Iste āt redemptor nr̄ qui v̄e lumē erat iudeis ituētibus nō patebat. nā eū nec deū nec messiā opinabātur: lz virū de cōibus z simplicibus arbitrati sūt. ¶ Ex p̄libatis euidēter appet illatū dñaz nr̄az vas luminosum dici debere: quia in se continebat saluatorē3 qui lux aut lumen erat.

Cap.3 A

¶ Particula sexta p̃me methapho. s. vas nō luminosuz.

Prime huius methaphorice locutionis pticula sexta eiusdē serie cōtinuata erat. s. vas nō luminosū. ¶ Necesse ē aūt virginē dñam ad illud collata vas nō luminosū dici: ad qō collata vas luminosū dicebat: z q: ipsa ad saluatorē relata vas luminosū dicebat. necessariū ē vt ad eundē relata vas nō luminosū appellet. ¶ Hoc aūt dupliciter intelligi pōt. s. aut respectu ipsius v̄ginis cōtinētis. 2° respectu xp̃i qui eius gestabat in vtero. ¶ Quātū ad primum eā vas nō luminosū eē p̃stat: q: nō clarebat eā genitricē fore saluatoris: q: natiuitas eius z p̃uersatio p̃cipue aūt z conceptio occulte fuere. Sic. n. redēptor nr̄ de⁹ occultus dr̄: iuxta ꝓp̃be testimoniū. tu es deus absconditus. ¶ Itē iudei eum deū nō arbitrati sūt: ex quo cōsequēter iducebat nō cognouisse eos v̄ginē dñaz filij dei fore genitricē. Sic eni ait apl's i epl'a ad chorin. in p̃ma. c. 2. Si cognouissēt regē gl'ie nō crucifixissent. ¶ Judei aūt videtes v̄ginē dñam nr̄az i etate puellā in mr̄imoniū fuisse susceptā: Joseph aūt tūc grandeuuz extitisse: extimauerūt eā a Joseph fuisse icognitā: z sic vītas se hēbat: q: fore ioseph erat aliqual'r ad actū venerū p̃e etatis magnitudine ipotēs: cū g̃ dña nr̄a christū ꝓcepit z pepit arbitrati sūt eā ab aliquo viro adulterino fuisse tūc cognitā.

B Maria vaſ nō luminosum dupliciter intelligitur.

Apostolus ad cho. 7. c. C

Nōnulloz opinio.

¶ Aliq tñ rectius se hñtes quoz de⁹ tetigerat corda tantuz opprobriū v̄gini nō ip̃onētes putauerūt eā a ioseph viro suo lz grādeuo grauidatā. ¶ Hāc opinionē quorūdā tāgit beatus lucas. ca. 3°. cū dic. erat aūt iesus icipiēs q̃si ānoz trigin ta z putabat Joseph. i. q̃ existimabāt eū ex filiū Joseph: qui tñ p̃orē tenebāt positionē: eū ꝓceptū z natuz ex adulterino coitu p̃dicabant: sicut inducitur ex aliquibus locis euangelij beati Joannis.

Lucas .3. ca°.

Joannes

¶ De eadem se superiori.

Cap.90. A

Jdētidē Aūt vas istud non luminosū apparuit. s. dña nr̄a i oc'lis Joseph viri sui: q: cū Joseph certissime cognosceret. q̃ ad beatā v̄ginē nūq̃z carnal'r accessisset: nihil suspicās ipaz ō spū scō posse grauidari: cuz lz a sc'lis inauditū eēt: arguēs. Inductōe necessaria iferebat eā carnal'r ab aliquo viro adulterino fuisse cognitaz. ¶ Hoc āt quotidie videns itumescente vtero eius quotidianis incrementis. intraneis viscerosisq; itra se tacit⁹ affligebat angustiōe: nihil hoz btē v̄gini vllo vbo declarās: noluit tñ eā accusare: q: cū eēt vir iustus nulli aliquā offensionē inferre volebat aut saltē iustā tristiciā: lz itra se decreuerat eā occulte dimittē. ¶ Sic. n. dic beat⁹ matthe⁹. c. p̃mo. Joseph aūt cū vir iustus eēt noluit eā traducē: lz voluit occulte dimittē: tūc angelus i sōno ei appēs hortat⁹ ē eū sup hac re ñ ptristari: v̄ginalis ꝓceptiōis supnatural'r facte pādēs mysteriū. ¶ In toto āt lz tpis discursu nō erat dña nr̄a vas luminosū: lz p⁹ tenebrosū erat oc'lis Joseph. Jdētidē lz appuit i oc'lis vulgariū hominū a deo nō illustratoz ad hui⁹ mysteriū cognitionē dñaz nr̄az vas tenebrosū fuisse toto tpe cōceptiōis z tēpore emissiōis ab vtero tpe quoq; enutritiōis dñi ihesu. ¶ Imaginabant nāq; vulgares q̃ sic magnoz regū atq; p̃cipum mr̄es viuūt i magna rez affluētia: magnis subiectionib⁹ potiunt: magnisq; excellētijs fungunt. Cū g̃ de⁹ maioz oīb⁹ regibus sit sic testat beat⁹ Joānes apocalipsis. p. c. eam q̃ mr̄ dei erat maiori oiuz hoz affluētia potiri ꝓdecuit q̃s reges et regū mr̄es potiant aut potiri possint. ¶ Et q: hec aut horum nulla i v̄gine btā tpe ꝓceptiōis isperūt z tpe ptus atq; p⁹ptū: nō existimauerūt eā dei genetricē: lz cuiuslibz alteri⁹ simplicū atq; nullius excellētie virorz. ¶ Hoc āt euidentib⁹ signis innotescit: q: v̄go dña nr̄a mltos dū grauida fuit labores ppessa ē: q: ipa z vir ei⁹ ioseph paupi vita degebant. Joseph nāq; sic euāgeliste declarāt faber lignari⁹ fuit: dña aūt nr̄a tela z acu nēdoq; ceterisq; femineis atq; honestis laboribus iuigilās victū exgrebat solicite fideliterq; virū suū adiuuās: sic doctor seraphicus bonauētura i suo libello quē ō vita christi ꝓfecit euidēter descripsit. ¶ Idē liqdis appet argumētis: q: tpe quo saluator nr̄ nasci dignat⁹ ē vbū caro factū vlis ꝓfessio p totū orbē terraz scā ē ipante hoc fieri Octauiano qui tūc Rome rez sūmā gerebat. Jbāt aūt tūc singuli ad loca ex quibus originē traxerāt ꝓfessuri: tūc āt Joseph z maria iuerūt in bethleē ciuitatē suā: qui cū pauprimi eēnt p̃ multitudine hominū hospiciū hīe nequierūt: lz se ad quod dā diuersoriū i viaz medio iclinātes ꝓsederet vbi i abūdantia frigoris xp̃i pauprime nat⁹ ē. deniq; z cū eū dña nr̄a post ptū enutriret i magna paupie enutriuit: cū nulle eis diuitie eēnt nec eas nullaten⁹ ꝓcupiscerēt: lz manual'r quotidianuz victū exgrebāt v̄go g̃ ispectis nō erat dña nr̄a vas lucidū: sed valde tenebrosum: nā alicuius peccatoris viri genitrix extitisse videbatur.

C Imaginatio vulgarium Joānes

D Joseph faber lignarius z conditio virginis marie.

Doctor seraphicus.

Octauianus.

¶ De eadem superiore. s. vase non luminoso.

Secūdario Aūt appet dñaz nr̄az vas nō luminosū dici debuisse respectu nr̄i saluatoris: q: si ipa erat vas luminosū: lz erat q: xp̃s lumē erat q: si fortassis xp̃s nō lumē: lz tenebra igēs eē visus ē: dom dñam nr̄am vas nō luminosū recte appellari. ¶ Christū āt i oc'lis emuloz iudeoz tenebrā appuisse notabilē euidenter appet: q: cū oēs act⁹ christi iudeoz actib⁹ obuiarēt iuidebāt ei: oia quoq; q̃ a christo gerebātur nepharia eē cēsebāt: eiq; ml'ta opprobria conūciebāt. s. q̃ pctōr ebr⁹ atq; vorax eēt: z pleraq; i hūc modū: sic scribit beat⁹ Matthe⁹. c. 2°. hic ē vorax z potator vini z publicanoz soci⁹: z alibi iudei apostolis ō xp̃o dicebāt. q̃re cū pctōrib⁹ z publicanis manducat z bibit magister vester. q. d. malū valde agit. ¶ Aliq̃n cū ip̃o perabāt dicētes cū demoniacū. vt hr̄ Joānis. 8. c. s. nōne bn̄ dicim⁹ nos q̃ samaritan⁹ es z demoniū hēs. ¶ In passione q̃q; eū tota iudeoz cohors a sacerdotib⁹ z tribunis cōcitat⁹ eū i malefactorē ꝓclamauit dicēs si nō eēt h malefactor nō aduxissem⁹ eū ad te. vt p3 matthei. 27. c. ml'ta alia ꝓbra. infida illa iudeoz cohors i christū ꝓiecit. i q̃ liqde appet eū i oculis iudeoz ñ lucē: lz magnas tenebras visū eē. ¶ Similiter āt dña nr̄a vas ñ luminosū dici p̃t ad sui corpis ꝓditionē relata: ipa nāq; vas fuit: q: i vtero suo ptinuit redēptorē: fuit tñ ñ luminosū: q: corp⁹ suū fuit dēsū carēs lumine sic cetera corpa hūana. ¶ Dici g̃ poss; ex lz vas ñ luminosū: lz p̃libate superius responsiones congruentiores sunt.

B Christ⁹ euidens nebula appuit iudeis. Matt. 2.c.

Matt. 27.c.

¶ Particula septima p̃me methaphore. s. vas vacuum.

La. 92. A B

In Methaphore p̃ē ordie ꝓsequēti v̄bū septimū segē. s. vas vacuū. Jn q̃ aiaduertēdū ē: q̃ cū dña v̄go vaſ vacuū nūcupet toties aut eq̃ mltipliciter vacuū dr̄ q̃tiens aut q̃tupl'r vas appellat. ¶ Et q: dixim⁹ eā vas toti⁹ puritatis eē toti⁹ ipuritatis aut coinquinatōis vas vacuū appellabim⁹. Nō n. fuit vlla labes i v̄gine bn̄dicta ēt cū dña nr̄a vas oiuz vtutū appellata sit eā vas vacuū oi vicio tā mortali q̃s vēiali q̃s originali dicē ꝓpellemur: ō qb⁹i supiorib⁹ pscriptū ē: vt magis tñ ex p̃libatis p3 cū illā pticulā vas clausū explanarem⁹. ¶ Cōclusū ē q̃ lz dña nr̄a oīb⁹ affignatis modis vas dici poterit: ppriū tñ aptiusq; vas dicta ē q: nr̄z ptinuit redēptorē. ¶ Et q: dupl'r v̄go ptinuit saluatorē aiaduertēdū ē an vtro q3 mō vas clausū dici possit. ¶ Prio an ptinuit dña saluatorē i aia sua ꝓceptual'r q̃tū ad lz vas appellari p̃t: q: aliqd i se ptinebat: lz vacuū dici ñ valet. q: nihil ei deficiebat. Conclusū g̃ appet v̄ginē vas vacuū appellari debē q̃tū ad alias

gtē q̃ erat

ptē:q̄ erat.secūdus mod⁹ q̄ vgo i se ꝓtinuit redēptozē.s.realr i vtero virginali.

¶ Uacuum dupliciter sumitur.

La.93. B

Superiozi Aūt ꝓsideratiōi isistētib⁹.dōz ē q̄ istō nomē vacuū ꝟz mozē latini idiomatꝫ duo signat. ¶ Prio mō vacuū dr illō cui alterꝫ deficit: t sic hoiez isensatū vacuū sēsu aut prudētia appellam⁹.s.q̄ prudētiā nullā hz. ¶ Jta.n.ō singulis reb⁹ vacuas eē pdicam⁹: cū aliqd ō eo qō iesse dēbat deesse dignoscīt: siue illō q̄ carēt spūale siue corp⁹ hñs sit:q̄uis magis vacuitas pp corpus q̄ pp icorpalia pdicet. ¶ Scō mō dr vacuū corp⁹ illō qō vltim⁹ susceptiuū ē corpalis t nōdū recipit. Circa istū vacui tatis modū ponit aristo.opiones i libris phycoꝝ. Quidā āt ātiquoꝝ opinati sūt vacuū eē spaciū ꝓtētū iter latera corpis ꝓtinētis t ꝓtēti:ꝟ mō aristo.i pfatis libris ꝓbat vacuū nihil eē. ¶ Alij āt alioꝝsū arbitrati sūt quoꝝ positiōes ibidē excludit aristo.ꝓcludēs vacuū noiari locū corpeū repletū ō ꝟ q̄z pfat⁹ aristo. ꝓbat i pdictis phycoꝝ libris vacuū nihil eē. ¶ Et sic ē istō nomē vacuū sic nomē istō chimera: q̄ voces sole sūt nihil rei significate ꝓsus hñtes icōueniētias āt q̄ se quunt ad vacui positionē iducit aristo.i pdictis phycorum libris:ml'te q̄z expiētie hoc euidenter ostendunt.

La.94. A

¶ Opiniones vulgarium.

Uulgariū Aūt ml'ti imo pl'es q ad tātā itelligētie viuacitatē minime eleuāt existiauere totū locū sphere aeree atqz ignee ꝓtētiuū t actualr ꝓtinentē vacuū ꝓsus eē:arbitrāt.n.ibi nihil eē. ¶ Fuit aūt hec poetica positio quā poetaꝝ famosissimi aut prorsus tenuere aut ab alīs posita retulere. ¶ Recitat ār Ouidi⁹ hāc positionē methamorfo.li⁹.2⁹.vbi poetice enarrās ō calistone q̄ al's prassis dr Jouis amasia qualr ab eo grauidata filiū qui archas dict⁹ ē pepit. ¶ Jngt q̄ cū semel archas ānos qndecim agēs venat feras isequeret Juno iouis sozor t piunx pelicis emula eā i vrsā puertit:quā ſb ve vrse effigie archas fili⁹ inseqns ex arcu iaculata sagitta letalr pcussur⁹erat. Juppit⁹ miſatus sagittā directe emissā disiecit vtrūqz.s.vrsā t archadē filiuz p aeris inania rapiēs:duas celestes vrsas.s.duo vicina sidera eē fecit:quarū altera vrsa maiozaltera vo vrsa minoz appellat:i quaꝝ vna q̄ polo ꝓpiquioz ē stella nautaꝝ:que boetes grece dr collocata ē:dic̄ g̃ Ouidi⁹ Raptos p inania vēto:im posuit celo:vicinaqz sidera fecit.vocauit Ouidi⁹ inania.i. vacuū totū aeree igneeqz sphēr spaciū q̄z motiuū erat qz i toto ſb spacio corp⁹ nullū videbāt:cū aer atqz celestis ignis inuisibiles sint. ¶ Jdē āt excellētissim⁹ poetaꝝ vgili⁹ pōit i bucolicis i egloga q̄ incipit Sicilides muse paulo maiora canam⁹. vbi recitat ātiquoꝝ positionē circa formationē rez sequens opinionē anaximādri atqz anaxagore ponētiū cahos:q dixerūt totā mūdi vacuitatē athomis plenā fore:illa āt ꝓiūgebantur atqz corpa ꝓponebāt:hec ēt democriti pbi positio fuit:de q̄ aristo.recitat ꝓmo phycoꝝ i.c.sic̄ phyci dñt vgili⁹ āt i egloga notata inania.i.vacuitatē vl' loca vacua noiauit spacium aeris t ignis ꝓtētiuū. ¶ Jste modus ponēdi vacuū ñ ē possibilis:qz ꝓcedit ex erroze āntiquoꝝ atqz vulgariū moderno rū existētiū corp⁹ ignis t aeris corpa nō eē nec locū aliquez occupare. ¶ Aliū modū accipiēdi vacuū vl'gares atqz alī acuti⁹ speculātes posuere.s.q̄ vacuū corp⁹ illō dicaī qō alicui⁹ corpis capaz ē t ñ ꝓtinet corp⁹ vllū solidū. Sic.n.de archa dr q̄ vacua ē cū monete aut alteri⁹ rei solide plena nō ē ipsa tñ ve vacua nō ē:qz aeris plena ē:cū nihil aliō solidius continuunt. ¶ Hoc modo in domina nostra accipiī q̄ vas vacuum appelletur.

La.95. A

¶ De eadem re superiozi.

Nunc Aūt pdicta applicāda sūt ad modū illum quo dña nr̄a vas dicebaī:dixim⁹ nāqz i plibaris ipsam fuisse vas:qz i mēte sua nr̄m ꝓtinuit ꝓceptualr redēptorē:q̄z ad istum modū vas vacuū dici nō poterat:sic̄ i supiozib⁹ declatū ē. ¶ Restat g̃ q̄ alio mō vacuū dicaī i q̄ vas dicebaī.s.qz i suo vtero nr̄m ꝓtinebat redēptozē: q̄z ad hoc vas vacuū appellari nō poterat:qz i se redēptozē ꝓtinendo aliqd ꝓtinebat:qō eā ñ eē vacuā faciebat. ¶ Uocaī āt vas vacuuz qz i se ñ ꝓtinebat id qō cōiter ꝓtinē debuerat.nā ad ſb q̄ aliq̄ femia i vtero fetū hēat:necessariū ē vt ꝑus semē virile i vtero recipiat atqz ꝓtineat: t qz dña nza nll'm virile semē i se recepit nec ꝓtiuit:cū christ⁹ ñ ex virili seie:sz mistico spiramie ex solo mēstruo mliebri format⁹ sit:i ſb vas vacuū fuit. ¶ Item qz dña nr̄a vgo erat vginitas.aūt totalr vacua atqz sterilis ē nihilqz ꝓcipies i ſb aptissime vacuū vas poterat appellari.

¶ Hāc āt silitudinē oēs phyci atqz astrologi sumūt ad celū trāsferētes i circulo zodiaco:q ē circulus obliqu⁹ declinans ad vtrūqz lat⁹ sup lineā eqnocialē. ¶ Jste circul⁹ i duodeciz ptes diuisus ē:q̄ totū p ꝓtinuationē celū circuit:q̄rū singulā signū vocauere:ſb q̄s signis sol p totū ānū deambulat: t qz sūt duodeciz sig̃ sic̄.i.mēses cozrespōdet vnū signū cuilibet mēsi: t sol i q̄libet mēse vnū signū ptrāsit:signū āt illō q̄ sol i vltima augusti medietate t ꝓma septēbris medietate p trāsit ab astrologis atqz phycis vgo noiatū ē. ¶ Obmissis āt alīs nālib⁹ atqz astrologicis cāis ꝑcipua quā signāt ē q̄ sic ml'ier vgo totalr sterilis ē: t dū vgo ē nihil ꝓcipit aut pit:ita sol dū i medietate vltima augusti atqz ꝓma medietate septēbris discurrit sub circulo zodiaci q̄dā ꝓte āni terra nihil oio virēs gignit:sz tota marcida ē.aptissime ergo domina nostra vas vacuum dicitur in quantum virgo est.

¶ Particula octaua ꝓme methapho.s.vas non vacuuz.

La.96. A

Huius Prime figurate padoxe ordinē ꝓsequēt̄bus ptic'a octaua occurrit.s.vaſ ñ vacuū:i q̄ aiad uertēdū ē q̄ cū vacuū t ñ vacuū ꝓria sint: nccm ē vt circa idē pdicent. Et sic̄ i supiozib⁹ dicebam⁹ dña nr̄az eē vas vacuū imūdicia. Jta ez̄:dicētes eā vas nō vacuū oi puritate appellabim⁹:cū i ipa culpa nll'a fuerit. ¶ Et sic̄ dicebam⁹ eā eē vas vacuū oi culpa pcti. Jta eā vas nō vacuū imo plenū oi vtute tā morali q̄z theologica pdicabim⁹. ¶ Applicātes tñ ſb ad modū illū q̄ ꝓpus dña nr̄a vas appellaī.dōz ē q̄ sic̄ in se dña vgo dupl'r ꝓtinuit redēptozē. Jta dupl'r vas ñ vacuū dici pt. ¶ Primo vgo christum ꝓtinuit ꝓceptualr t i ſb fuit vas nō vacuū:qz i ipa fuit fidei abūdātia:cū itegre credidit:sz ꝓcept⁹ vginalis ꝟz nāz ipossibilis fozet:t nūq̄z i tota cō sequētiū scl'oꝝ serie ꝓtigisset ptāti tñ diuine atqz imēse boni tati ipossibile nihil erat aut quouis mō repugnās. Et sicut i ea fuit abūdantia fidei. Jta fuit plenitudo ꝓfūs. Consensit n.dña nr̄a dei fieri genitricē.vt sic ei aliquē ipēdēt famulatū. ¶ Hoc g̃ vgo ꝓtinēs vas vacuū dici nō poterat. Si.n.ſb nō cōtinuisset deficiēte fide.s.hec fieri posse aut ei⁹ deficiēte consēsu nūq̄z i ea ꝓceptio filij dei fcā fuerat. ¶ Cōtinuit āt secūdario vgo btā.s.realr nr̄m redēptozē i vtero t i ſb vas nō vacuū fuit. Nā ꝓsidrātes dñe nr̄e vginitatē arbitraremur eaz vacuā fore.s.nō posse cōcipe aut vllaten⁹ pere tñ vacua non erat:qz qō virile semē nō fecit qō ibi nll'aten⁹ fuit.spūs scūs vgini supueniēs opatus ē:sic̄ Gabriel archangel⁹ dñe pdixerat.vt pz luc̄.ꝓmo.c.s.spūs scūs supueniet i te, t vtus altissimi obūbrabit tibi.iō qō ex te nascet scm erit. Nō g̃ ſb modo vas vacuū dici poterat. ¶ Jtē alie femie q̄ filios pue conditiōis t stat⁹ cōcipiētes ediderūt.dū grauide sūt vacue ñ dr: sz poti⁹ plene atqz fecūde. Cū g̃ dña nr̄a filiū dei vez t hoiez ꝓcepisz q ifinite dignitatꝫ sup hoies erat vas vacuū dici nullaten⁹ ōbuit.sz totalr plenū supqz plenū.ita vt vix tāte excellētie nat⁹ itra alicui⁹ ml'ieris viscera claudi possz. ¶ Ex pdictis liqde conclusum est quomodo domina nostra vas vacuum t non vacuum dicta est.

¶ Particula nona ꝓme methaphoze.s.vas mundum.

Lap.97. A

Ordinis Methaphoze hui⁹ ꝓme ꝓñaz attēdēt̄b⁹ ptic'a nona occurrit.s.vas mūdū. ¶ Ju q̄ accuti⁹ spec'antib⁹ dōz ē q̄ cū dña nr̄a oib⁹ creatur] excellētioz fuerit oēs modi puritatꝫ atqz pfectōis q i oib⁹ creatur] sit i vgie dña nr̄a excellēti⁹ repūt. Nā sic̄ diuinas pfectiones vt possum⁹ igsituri ꝓsequmur rām quā ponit bea. Dion⁹.i li.ō diuinis noib⁹. Jta aliq̄ mō vgini dñe nr̄e applicabim⁹.lz ñ ꝟz eq̄litatē.lz ꝟz aliquā ꝓportionalitatē. ¶ Regʼa āt hec ē q̄ q̄libz pfectio repta i aliq̄ gñe aut spē creature attribuaī deo pfecti⁹ q̄z i illo gñe aut spē creature repiī t ſb q: de⁹ ē ifinite pfectōis nullū terminū bōitatꝫ sue aut pfectōis hñs. ¶ Jtez quodlz gen⁹ creature pfectōez aliquā hz q: ē ens:eē āt ēt p se solū pfectō ē. Si āt oīs pfectō cuiuslz gñis deo ñ attribueret dareī aliq̄ pfectō q̄ i deo ñ eēt t ſb ē magnū icōueniēs:qz tolleret diuine pfectōis ifinitas. ¶ Jnfinitū nāqz ē qō oia ꝓprehēdit t i se nll'm finē hz si tñ eēt aliq̄ pfectio i creaturis q̄ in deo ñ eēt de⁹ ex pte illa finit⁹ eēt:nccm g̃ ē q̄libz pfectōez in creatura reptā i deo repiri. Jō si eē hoiem aliq̄ pfectō ē nccō ista i ōo erit. lz ñ sit eodē mō q̄ i hoie ē. Sic.n.ō q̄lz gñe t spē creature. ¶ Si g̃ deo qz sup oia ē istā pfectiōez attribuim⁹ oiuz creaturaꝝ t dña nr̄a pfectioz ē oib⁹ creaturis ñ pfectōe

Zodiaci descriptio quedam.

D

Uirgo maria ad similitudinē sequi virgis vacuū vas ē appellata

B

Uirgo maria vas plenum vocitata est.

Maria vas nō vacuum dupl'r dicit

2° mō

Lucas.ꝑ.c.

Dionysius

B

Regula

Q̄libet genus creatur̄e ꝓfectionē aliquam habet

D

Infinitum quid

Oēz perfectionē creaturaꝝ eē in btā virgine

ꝓ° mō B

2° mō

Aristi.in phy.

Uacuū quid ſz aristo.

Quidi⁹ 2° methamo.

B Trāsla tio corpoꝝ in celestes vrsas

Virgili⁹ in buc. Anaximāder Anaxagoras Democritus Varie opiniones ō vacuo.

Quō ꝓ go maria vas vacuuz, sit nuncupata,

nãe ſz ſpāliū gr̃az atq; ꝓuilegioꝝ ꝓueniẽs ẽ oẽz gr̃e aut bonitatis ſpūalis pfectionẽ q̄ i creaturis repit̄ btẽ v̄ginī attribui. ¶ Euidẽti g̃ illatõe ꝓcludit̄ oĩs pfectõis z puritat] modos qui in creaturis ſunt in virgine reperiri.

La.98. A ¶ Nom penes ſuperioza.

In Supioꝛib⁹ dicebaſ btāz v̄ginẽ ab oi macl'a purā eſſe q̄cūq; imaginari poſſit:h tñ ō macl'is coꝛpalib⁹ ſermonẽ facim⁹:q; ō ꝯs nll'i extabat i ambiguo eā penit⁹ mūdā foꝛe. ¶ Dr̃ ãt macl'a coꝛpal' vt q; aliq̄ coꝛp⁹ mõſtruoſū ſit ſ.plura mẽbꝛa aut mẽbꝛoꝝ ꝓticulas hñs q̄s cõiter alia coꝛpa hr̃e ꝓſueuerit:ſic̄ m'tos digitos aut man⁹ ceteroſue coꝛpiſ art⁹ aut paucioꝛa mẽbꝛa hr̃e pauciozeſue mẽbꝛoꝝ parti culas q̄ i mr̃no vtero foꝛmate ñ fuerit. Idẽ cū coꝛpa ñ bene i vtero foꝛmata ſũt aut iſolite magnitudiſ vl' puritatis ſint aut ſine mutua mẽbꝛoꝝ ꝓpoꝛtõe coꝛpa nata ſint vl' q̄modolibz al'r. ¶ Hoꝛ ãt i dña v̄gine nihil fuit qō p⁹ ex duplici fundamẽto. ¶ Primū fūdamẽtū ſiue rō ẽ:q: ſic̄ ariſto.teſtat in libꝛo ō phyſonomia i q̄ ō figuris coꝛpoꝝ z eaꝝ ſignificationi b⁹ agit̄ mõſtruoſū coꝛp⁹ mõſtruoſā aiaz repñtat.i.q; cū aliq̄ coꝛp⁹ iſolitū modū alioꝝ q̄modolibet hz.ſignū eſt q; aia exñs in illo coꝛpoꝛe peruerſas habeat inclinationes.

¶ Solutio quoꝛundam ad ea que dicta ſunt.

Huic Aūt aliqs foꝛtaſſis rñdere conabit̄ q; lz ſig̃ coꝛpis mõſtruoſi dñe nr̃e malitiā iclinatiõis ſignarẽt i aia.de⁹ tñ poterat illā iclinationū auferẽs puerſitatem bonoꝝ deſideꝛioꝝ z opeꝝ talẽ aiaz oꝛdinare. ¶ Huic rñſioni argumẽtatiue facil'r rñdet deũ ℔ nll'a difficultate iter poſita facẽ potuiſſe: z m'toties i viris atq; m'ierib⁹ id effici. In dña ãt v̄gine ſic fieri nullaten⁹ ꝓdecebat:qō duplici rõe concludit̄. ¶ Prima q: qō optime fieri põt male oꝛdinari culpā magnā hz:ſz de⁹ poſſet genitricẽ ſuā efficẽ coꝛpe et aia diſpoſitiſſimā qō ſic fieri ꝓdecebat ñ erat ullo mō rõale eā idiſpoſitā effeciſſe. ¶ Itẽ cū aliq̄d ꝓuẽiẽter pauco cū laboꝛe effici p̄t id magno cū laboꝛe efficẽ culpa ñ caret. Sic ait ariſto.i.8. topicoꝝ pctm̄ ẽ p pl'a facẽ:qō fieri p̄t p paucioza. ¶ In pñti ãt ſic ẽ:q: de⁹ potuiſſz genitricẽ ſuā efficẽ pfecte diſpoſitā optima diſpõe:ſi g̃ eā mõſtruoſā effeciſſz poſtea vo bõe iclinationis efficẽt erat dupl'r ad idẽ laboꝛare.qō nll'aten⁹ deo ꝓueſt ſic ait ariſto.i ꝑ politicoꝝ de⁹ z nā nihil faciũt fruſtra. ¶ Itẽ ℔ nll'aten⁹ ꝓgruebat:q; ñ efficiebaſ dña nr̃a eā pfcā ſic̄ alit̄ fieri poſſet:nā ſic erat vna actõ al'r ãt mlte qō valō magnū icõueniẽs ẽ. ¶ Nā ſi de⁹ btāz v̄ginẽ itegrū effeciſſz ſine monſtruoſitate erat vnica actõ:v̄go ãt pfcā erat:ſi foꝛtaſſis eam mõſtruoſā effecerat.deide puerſas iclinatiões abſtulerat cõ ſequẽtes coꝛpis mõſtruoſitatẽ:erãt due actões: z ñ mãebat v̄go ita ſic̄ ſi fuiſſz vnica actõ:q; ipa ſine mõſtruoſitate facta fuiſſz. ¶ Nã ℔ mõ i hac 2ª actõe de⁹ auferebat v̄gini genitrici ſue puerſã mẽtis iclinatõez oſeq̄ntẽ coꝛpis mõſtruoſitatẽ: ñ tñ tollebat coꝛpis mõſtruoſitatẽ. ¶ Nõ ẽ g̃ vllaten⁹ rõnabile dici dñaz v̄ginẽ coꝛpe monſtruoſam factam fuiſſe.

La.100. A ¶ Alie rationes ad idem.

Intẽtionis Aūt hui⁹.2ª rõ iductiua erat.nã dato v̄ginẽ coꝛpe extitiſſe mõſtruoſā:ex q̄ mõſtruoſitas i aia ſeq̄ref:de⁹ mõſtruoſitatem aie auferret manẽtib⁹ coꝛpis mõſtruoſitatib⁹.gẽtes btāz v̄ginẽ iſpiciẽtes neſciẽtes aie btẽ v̄ginis mõſtruoſitatẽ ſiue puerſã iclinationẽ ab aia v̄ginis diuinit⁹ ablatã foꝛe:arbitrarẽt ſp dñaz noſtrã mali deſiderij atq; puerſe actõis eẽ: z eã tãq̄ nullius ꝑbitatis feminã z ifamẽ exiſtimarẽt. ¶ Ex quo occaſionẽ q̄n dã hr̃ent conȝciẽdi ō chriſto ipm̄ male affectionis peſſimeq; actõis viz eẽ:qō dari ñ ꝓueniebat:q: de⁹ abſtulit oẽ icẽtiuñ neqter i chriſtū ꝓbꝛa conȝciẽdi. ¶ Cõcluſiõe iducit̄ euidẽti i btā v̄gine mõſtruoſitatẽ nullā fuiſſe. ¶ Alie ãt ad idẽ idu cẽdū rõnes ſũt:q: q̄ocūq; vir aliqs aut femia ẽ mõſtroſus i coꝛpis figuratiõe:iter alios nimio diſpectui hẽtur:q: ō eo nõ vt ō viro mẽtio fit:ipeq; itra medullas ſuas foꝛtiſſimis angu ſtijs exurit̄:alijs ſe applicare ñ audẽs:qb⁹ de⁹ z nã coꝛpa ſine monſtro aliq̄ tradidere. ¶ De bñdicta v̄gine ꝓcedẽdū ñ ẽ q: a deo tal'r afflicta ſit:vt oĩb⁹ ituẽtib⁹ deſpectui hr̃eť. ¶ Itẽ ſic̄ cū i aliq̄ hoiuz ꝓgenie aliqs hõ excellẽs virib⁹ aut itellectu polleꝝ ẽ vl' q̄libet alĩa ꝓbitate beat⁹ oẽs i illa ꝓgẽie nati ex illi⁹ ſoli⁹ ꝓbitate exaltãť z vbicūq; ſint magnis laudib⁹ ſe extollũt. ¶ Ita cū i aliq̄ ꝓgẽie aliqs hõ neq; aut valde iperfect⁹ ẽ coꝛpe vl' itellectu oẽs i illa ꝓſapia geniti ō illo vẽcũdãť nec ſe alijs audẽt hoib⁹ adequare. ¶ Si foꝛtaſſe dña nr̃a ſpfecta atq; mõſtruoſa coꝛpe fuiſſet:q̄ ipſectio mag̃ erat ex ℔ magna honoꝛis atq; gl'ie depſſio oib⁹ illi⁹ ꝓſapie hoiſe fili⁹ ei⁹ eẽt:maxima hui⁹ facti vẽcũdia atq; dedecus chriſto erat. ¶ Hoc ãt ꝓcedẽdū ñ ẽ.ſ. vt ipe tale op.ꝑbiũ atq; gl'ie ō trimẽtū ſup ſe vẽire pmittẽt:q: iſta pẽa iutil' erat. ¶ Quocũ q; ãt chriſt⁹ aliquã i ſe penalitatẽ ſuſcipiebat erat q: ex ea ali q̄ vtilitas ſeq̄bať:q̄ ℔ nll'aten⁹ demõſtrať. ¶ Dõz g̃ ẽ nullaz talẽ mõſtruoſitatẽ i dña accidiſſe. ¶ De hoib⁹ãt mõſtruoſiſ q; iter ceteros hoies depꝛimãť i patulo ẽ:q: ñ ſolũ iter hoies depꝛimũť q̄ ad act⁹ ſingl'ares z pſonaꝝ ꝓuataꝝ:ſz ẽt g̃ntuz ad act⁹ z honoꝛes publicos leges illos ihabiles efficeť. Sic n.leges decreuẽ vt hõ mõſtruoſus q̄ cūq; pua foꝛet mõſtruoſitas iudex effici ñ valeret:hec ãt pp deformitatis cãz fuerit. ¶ Itẽ q: q coꝛpe mõſtra gerũt i itellectu alijs viris eqpari iura ñ credidere. ¶ Itẽ ſz canonica inſtituta:q mõſtruoſitate aliq̄ depmũť ad eccl'aſticos honoꝛes z officia ihabiles denotãť. ¶ Oō g̃ dña nr̃a tal' foꝛet.q̄ ab oib⁹ publicis honoꝛi b⁹ expelli digna eẽt dignitati ſaluatoꝛis nr̃i nõ modicum dignoſcitur obuiaſſe.

¶ Ratiões ꝓbãteſ virginẽ mariã q̄uis feda macl'a immunem pulchꝛitudo coꝛpis fuiſſe bone indolis ſignum.

Circa hoc ãt al'r aiaduertẽtes:al'r arguere valem⁹.ſ. q; coꝛpis pl'chꝛitudo magna bonitatis idoles ẽ ei⁹ cui⁹ pl'chꝛitudo ẽ:cū ñ ſit q̄piã ita diſpõi atq; total'r obuiãs pl'chꝛitudinẽ ſic̄ mõſtruoſitas:ſeq̄t rõabil'r eã i dña virgine nll'aten⁹ extitiſſe. ¶ Oō coꝛpal' pl'chꝛitudo bõa hñtis idoles ſit appet:q: coꝛpal' pl'chꝛitudo atteſtať ſup bonã cõplexionẽ:bõa ãt ꝓplexio ſignũ z cã efficaꝝ boni itellectus ẽ. nã cū oꝛgana fantaſtica diſpoſita ſũt.itellect⁹ qb⁹ iſta ſubſeruiũt recte itelligit:ſi foꝛtaſſis male diſpoſita ſt.Intellect⁹ aut paꝝ aut pturbate aut oio nihil itelligit:ſic̄ i ꝑlibatis explanatũ ẽ. ¶ Bon⁹ ãt itellect⁹:hñtẽ alioꝝ dñz fac̄ z rectoꝛẽ.iuꝛ illõ vulgatũ veꝝq; ꝓuerbiũ q bono ſt itellectu vigẽtes alioꝝ ſt dñi z rectoꝛes. Ita g̃ ex eẽ pl'chꝛũ eẽ dñz ſeq̄t z rectoꝛẽ. Sic.n.ō rege ꝑamo troiano dcm̄ ẽ.pl'chꝛitudo ꝑami digna ẽ ipio: z q: tal' pfectõ ad eẽ dñz z rectoꝛẽ ꝓuũ erat:valde congruebat v̄gini bñdicte:q: ẽ vna ō maximis pfectõib⁹. ¶ Dicẽdũ g̃ ẽ i dña v̄gie pl'chꝛitudinẽ extitiſſe:nec vllã mõſtruoſitatẽ coꝛpis i ea fuiſſe. ¶ Alie ãt macl'e coꝛpib⁹ hũanis ſũt:ſicut eẽ cecũ eẽ claudũ.aut obliquũ ſiue luſtũ vl' ſcabioſũ aut ipetigino ſũ aut al'a i coꝛpe ex aliq̄ vulnere deformatũ. Iſtarũ ãt nulla i v̄gie bñdicta fuit.nã ſi de⁹ i ſacrificijs ſuis nullũ al'a macl'atũ offerri volebat:aliq̄.ſi iſtaꝝ macl'a deformatuz: vt p3 leuitici.21°.c. z deuteronomij.c.17.q̄nto magis al q̄ harũ macl'aꝝ labe ꝓtectã mr̃ez nõ accipet. Nõ.n.ẽ ꝓueniẽs ullo mõ. ¶ Itẽ q: ſic̄ mõſtruoſitates faciũt hoiez iter ceteros oppꝛobꝛioſũ. Ita hmõi macl'e hoiez iter ceteros deſpectum atq; ꝓue extimatõis efficiũt:aut ñ tãte q̄ntã al'r eẽt hituruſ. ¶ Seq̄t g̃ i dña nr̃a macl'az nullã extitiſſe deformãtem aut eã minoꝛis extimatiõis vl' honoꝛis efficiẽtẽ. ¶ Cõcluſũ g̃ ex ꝑlibat] appet dñaz nr̃az nullã oio coꝛpis maculã hũiſſe:q: q libet eaꝝ minoꝛis honoꝛis atq; extimatõis efficit. Sic igitur poterat dña nr̃a vas mũdũ dici ab oi macula coꝛpoꝛali.

¶ De munditia z puritate virginis.

Quãuis Luce clari⁹ ſit ab oi coꝛpali macula eam imunẽ foꝛe:pñs tñ iuestigatõ p̄ncipal'r ñ attẽdebat ſuã mũdiciã coꝛpalẽ nec ex hac vas mũdũ appellatur:ſz q̄tũ ad mũdiciã ſpūalẽ. ¶ Qua i re dña nr̃a erat mũda ab oi iniq̄ cogitat⁹:erat ſincera ab oi puerſa locutõe erat mũda ab oi ignata opatõe. Idẽtidẽ dña nr̃a erat pura ab oi labe oꝛigiali:ab oi macl'a mõtali:ab oi cl'pa vẽiali.ō ꝯs ãt diffuſi⁹ ptractauim⁹ hãc hui⁹ methaphoꝛe ꝓticulã q̄ vas clauſũ dicebaſ exponẽtes. ¶ Fuit ãt puritas ab oi labe aut ignamẽto pfecti⁹ i btā v̄gie q̄s i oib⁹ creaturis. Sic.n.ſacri teſtãť doctoꝛes.decuit vt btiſſima mr̃ dei tãta puritate polleret: q maioꝛ ſ̄b deo ñ poſſz repiri. ¶ Et ℔ quocūq; puritas aſſumatur:ſiue.n.accipiať puritas vt dic̄ ꝓutõez alicui⁹ ignatiõis vl' macl'e q̄ ẽ ꝓpriũ ei⁹ ſignificatũ.℔.n.mõ purioꝛ eẽ ñ poterat q̄s vt ab oi oꝛiginali moꝛtali atq; vẽiali labe pura eẽt a q b⁹ oib⁹ dña nr̃a mũda fuit nec ſũt alīq modi culpaꝝ aut poſſibile ẽ hr̃i ſiue accipiať puritas ꝓ augumto vtutũ ſiue ẽm nũerũ ſiue ſz g̃dualẽ itẽſionẽ:nll'a.n.i toto oꝛbe fuit creatura q̄ ita pfectas aut g̃dual'r itẽſas vtutes haberet ſicut domina benedicta.

¶ Nũgd

B Sanctẽ tũ legẽ vt monſtruoſi homines ẽ poſſent.

C Monſtruoſi hoies ad diuerſos cultus iure admitti nequeunt La.101. A

B Rõ probãs pulchꝛitudinẽ ingenio bono fulcitum eẽ.

C Prouerbium digniſſimum. Pozſi.i vlib⁹.

D Que aialia ſacrificijs adhiberi nõ poterant. Leuiticus.22°. capitu.

E Dña noſtra nullã hũit i ſe maculã. La.102. A

B Puritas ab oi labe pfecti⁹ fit in btã virgine q̄s in q̄uis alia creatura

La.i 03. A ¶ Nūqd btā vgo fuerit maior Jo.baptista i pfectiōe vtutū.

Contra Predicta āt aliqs arguere conabit q aliq i vtutib⁹ pfectioꝛes eēnt dña nr̄a bn̄dicta.nā vt euāgeliste testāt a christo fuisse dcm̄ iter natos mlierū nō surrexit maior Joāne baptista:ſz dña nr̄a fuit o natis mlierū ḡ maioris pfectōis vtutū fuit beat⁹ Joānes vgine bn̄dicta. ¶ Huic āt leuissime obiectōi mltipharia rn̄deri valebit ispecto mō loq̄ndi saluatoris nr̄i.ſ.ad qd ista ptulerit q: mīs significāt q̄ vñt. ¶ In pn̄ti tn̄ solū rn̄dēdū q saluatoriſ vba o sol'masc'lis plata st.o femis āt nequaq̄ q: dcm̄ ē.iter natos mlierū.qo ad masc'los solos extēdit cū loquat i gñe masculino. ¶ Aliqs āt fortasse arguet q gen⁹ masc'linū pcipiat femininū ita q p nom̄ gnis masc'lini itelligi valeat res nois femenini ſz rl'az grāmaticoꝛ. ¶ ēt ſz rl'az iur]. Huic rn̄debit q ꝟ nullā fieri pceptōez pbabit i gñe⁹. ¶ Itē q: si sac scriptura ꝟ rē gñis femini sic rē gñis masc'lini itelligi voluiſſz ñ dicēt iter natos mlierū.ſz iter natos ex mlieribus⁹. ꝟ pz ex hiis die depēdētie grāmaticalis. Nā si ꝟ nom̄ nat⁹ i tali ēmino rū ptextu sine ppositiōe cū genitiuo ponat significat filiū. ñ inuit vlla genex fcā pceptō. Cū āt ponit cū ppositiōe nō filiū.ſz eū q nascit sigt. ¶ tē tam masculū q̄ feminā repñtat cū nom̄ adiectiuū sit. Segt ḡ passūptā auctoritatē i plibata nihil niti.ſ.q btā vgo pfectioꝛ in vtutib⁹ extitit oib⁹ creaturis.

La.104 A ¶ De virgine que vas mundum appellabatur.

Omnibus Prelibatis mōis dña vgo vas mūdum appellari potat q: i oib⁹ ill' vas recte dicebat. ¶ tñ q: vt supi⁹ decl'atū ē aptioꝛ mod⁹ ad eā vas vocādū ē q: i se ptinuit saluatorē. Jta pgruētioꝛ modus ad eā vas mūdū appellādū ē q dñs ptiebat. ¶ Dupl'r āt vgo christū ptinē dcā ē.ſ.pceptual'r. ¶ q̄ntū ad ꝟ ñ potat vas mūdus aut imūdū ture vocitari. ¶ Q: dña nr̄a pceptual'r tenuit fidē diuine ptātis supnatural'r ad pceptū vginē opātis tenuit ēt pfectū vt pdcā i illa fierēt.hec āt ñ ex aliq̄ fine iniq:sed vt deo aliquē ipēderet famīatū. Sic.n.gabrieli rn̄dit:ecce ancilla dn̄i fiat mihi ſz vbū tuū. ¶ Si tn̄ i isto methaphoꝛice loq vellim⁹ dicēm⁹ dñas nr̄as vas mūdū cē:nā ois pfectus cogitatōes atq: platōes:si ſz gen⁹ male ñ sint:aut ad iniquū finē gerāt.caste aut mūde vocāt. Sic.n.ait psalmista psalmo 18.eloga dn̄i eloga casta:q: ḡ vginal' pfectus vt dei genitrix efficerēt ad bonū finē fuit.vas mūdū i ꝟ dici potuit. ¶ Scōs mod⁹ ptinēdi saluatorē fuit real'r i suo vko:t q̄uis supdict] nll'aten⁹ quēiret dñas nr̄as vas mūdū dici magis cōgruebat q̄ntū ad istū modū real' ptinētie. ¶ Fuit nāq: vgo btā vas mūdū nulla aliq̄ten⁹ suscipiēs imūdicia ad pcipiēdū redēpto rē. ¶ In oib⁹ autē feminis sec⁹ fit:nā ad ꝟ vt aliq̄ femia cōciat:nccm̄ ē masc'linū semē i vko ei⁹ recipi:qō lz ſz se imūdus aut imūdicia nll'a sit:q: dei creatā ē:q: tn̄ i original' culpe penalitatē datū ē:vt seminal' decisio atq: maris t seie pmixtio sine pcupie passiōe nullaten⁹ fiat. Quā itēsā sac scripta imūdicia vocat:q: ob imūdiciā ꝟ i penā data ē:al'n āt sac scriptura eā maculā vl' pctm̄ appellat:sic psalmista psalmo qn̄gesimo ait. Ecce i iniqtatib⁹ cept⁹ sū:t i pctis pcepit me mater mea. ¶ Qō lz o originali culpa dicat apti⁹ tn̄ o qbusdā penalitatib⁹ pseq̄ntib⁹ carnalē pmixtionē dōz potit t hec relige pcti original' nūcupāt ab oib⁹ ꝺs vgo dña nr̄a imunis fuit:q: i pceptu suo ñ fuit aliq̄ carnal' pmixtio nec decisio seminis virilis. ¶ Euidēter igit ex pdict̄ appet quomodo domina nostra vas mundum apte dicta est.

La.105. A ¶ Particula decima pme methaphoꝛe.ſ.vas nō mūdus.

In Fine āt hui⁹ pme figurate padoxe vltia q̄ decia ē i oꝛdine pticl'a ē. vas ñ mūdū q̄ circa cū i plibata ꝟissime dñas nr̄as vas mūdū eē pbauerim⁹:ñ pt vas nō mūdū recte vocitari. ¶ Pōt tn̄ dup' vas ñ mūdū nūcupari. Prim⁹ mod⁹ ē vt dña vgo vas ñ mūdū appellet collata ad rdēptoꝛē nr̄s quē i'vko ptiebat. ¶ Hoc āt q: lz dña vgo ve mūda eēt ppata tn̄ ad redēptoꝛē nr̄s q infinite puritatis erat ñ erat ipa sufficiēt pura:q: ñ erat infinita sua mūdicia:nec erat possibile infinitā foꝛe.ſz q̄s dig dei genitrix hēret:ſz dignitatē equalētie vt i supioꝛib⁹ decl'atū ē.sic ḡ sua mūdicia lz magē foret collocata puritati redēptoꝛis:quē tenebat i vko:vocari ñ potat puritas:ſz potiꝰ ñ mūdicia. ¶ Iste mod⁹ loquēdi vsitat⁹ in ē sacra scripta:sic ꝑz i li⁹ Job.vbi loq̄ns o pfectōe dei dic.coꝛā eo celi q̄z imūdi st.t i āgelis suis repꝛt malitiā:celi tn̄ simp' mūdi st:āgeli q̄z q cū deo st malicia nulla hñt:vocat tn̄ imūdicia vl' puritas q̄a puritas celoꝛ collocata ad ifinitā diuinā puritatē.āgeloꝛ āt malicia dr̄ pua bōitas āgeloꝛ ad diuinā bōitatem collata. ¶ Iste āt loq̄ndi mod⁹ i psideratiōib⁹ phi losophicis repit.nā cū distinguit q̄ties pūctio assūmat dr̄ q vno mō pūctio dr̄ forma mioris pfectōis respcū forme magis pfecte:sic nigredo dr̄ pūctō albedis;sic maioꝛ albedo dic tāq̄ forma: t mioꝛ albedo maioꝛ] albedis pūctō dr̄.hūc modū pōit albert⁹ magn⁹ theutonic⁹. ¶ Sic igit maioꝛ puritas vē puritas dicet: t mioꝛ puritas respcū maioris ñ puritas sine pūctō puritatis nūcupabit. Et q: puritas dei fuit infinita. puritas āt vgis fuit finita dr̄ virgo vas non mundum.

D Mos locutiōis scripture sacre

¶ Aliomodo virgo maria vas nō mūdum appellata est. La.i 06.

Secūdus Mod⁹ assumēdi dñas nr̄as ñ eē vas mūdū pt eē q̄tū ad opionē siue appetiā t ñ q̄tū ad vitatē. q: lz ſz vitatē vas mūdū eēt aliqb⁹ tn̄ vas ñ mūdū visū ē. ¶ Nā iudei videtes eā pxisse cū ioseph:q gndeu⁹ erat. Et q foꝛte carnal'r ei copl'ari ñ posse:arbitrati it eā ab aliq̄ viro adultino fuisse cognitā:iō ipi xp̄s i adl'terino genitū appellabāt. Et cū xp̄s op pbriȳ saturare volebāt.iproꝛperabāt dñtes. Nos ex fornicatōe nati ñ sum⁹ ac si apte dicēnt tu i fornicatōe nat⁹ es:lz ñ nos. ¶ Jdētidē Joseph pperā de vgine suspicat⁹ ē:q: cū eā cernēt ḡuidatā:sciretq3 a se carnal'r cognitā ñ foꝛe:sic.ſ.plibauim⁹:cū pticl'as illas lūinosū t nō luminosū diserem⁹.lz ḡ vē dña nr̄a vas mūdū fuerit. tn̄ vas mūdū ñ appuit i iudeoꝛ oc'lis t Joseph. Qō si fortassis aliqs xp̄s filiū Joseph arbitret sic euāgelista luca.ca.3.refert.ſ. erat āt ihs icipiēs.ſ.q̄si ānoꝛ trigita vt putabat fili⁹ Joseph alibi āt ō xp̄o legit q fili⁹ fabri nūcupat⁹ sit cū dr̄.ꝟ ē fili⁹ fabri t mr̄ ei⁹ atq3 soꝛoꝛes apō nos st. ¶ Isti sic arbitrabātur xp̄s foꝛe filiū ioseph:lz existimarēt dñas nr̄as ñ eē vas mūdū. Nā xp̄s ex virili seie natū t oēs tales pceptōes imūde st.cuiſ fiāt ſz carnal' pcupie ardoꝛe q pctm̄ aut iniqtas vl' ñ puritas dr̄. Et q: null⁹ hebꝛeoꝛ xp̄s ō spū scō pceptū arbitrabat.lz virili seie ōciso oēs eā vas ñ mūdū arbitrabāt. ¶ Ex supdict̄ iferē q̄l'r dña nr̄a vas mūdū aut ñ mūdū appellet t sic explicit litteralis explanatio huius figurate paradoxe.

Deter.pme methapho. ℓ.a.i. A

B

¶ Secunda metha.que est de leone.

Onditione Ordis quē via regia celsitudo mihi fuitoꝛ vrō rū minimo t vasallo i ppositi direxit methaphoricis locutōib⁹ 2ª ē. ¶ Fuit vn⁹ leo q videbat t ñ videbat q audiebat t ñ audiebat q cogiscebat t ñ cogisceba tur q tāgebat t ñ tāgebat q tenebat t ñ tenebat. ¶ Sic in exoꝛdio hui⁹ explanatiui tractat⁹ qnq3 figurataꝛ padoxaꝛ fuit posita q̄dā ipaꝛ cōis ppetas.ſ.q oēs ipe paradoxe aut mirabiles ppositōes appellāt. Sic ḡ i pn̄ti dōz ē oēs has qn q3 eodē stilo pcedē:q: i q̄libz eaꝛ st qnq3 ꝺictoriaꝛ ppositionū pnexiōes. ¶ In ꝟ āt ispiciētes dōz ē q methaphoꝛa p⁹ i cui⁹ explanatiōe bacten⁹ laboꝛauim⁹ ō btā vgie itelligebat sic i psecutōe decl'atū ē. Jta oēs iste 4ᵒʳ pseq̄ntes ō redēptoꝛe nr̄o exponēde st sic iferi⁹ appebit. ¶ Partes nāq: cuiuslibz haꝛ methaphoraꝛ redēptoꝛi nr̄o solū pueniūt alicui āt alti pseq̄ntes pueire ñ pñt.lz ei applicāt vellim⁹ oēs ḡ sbsequētes 4ᵒʳ methaphoꝛe cū pueniēt exponēt redemptoꝛi nostro necessario applicande sunt.

B Ordo huius metha.

Cap.2°.

¶ Prima pars huius secunde methaphoꝛe.

Inter Vas āt q̄ttuoꝛ pnexas methaphoras. q̄ ō solo xp̄o exponēde st.pma i oꝛdie ē fuit vn⁹ leo t. ¶ In cui⁹ pncº attēdēdū ē sic i tractat⁹ exoꝛdio ānotauim⁹ q cū tñsūptio fit q̄rūdā reꝛ noīa reb⁹ aliꝰ iponēdo.nccm̄ ē rōnē aliquā pueniētie iter illa assignare. Opz ḡ i pn̄ti cāz aliq̄s assignare q̄re sacra scripta xp̄s leonē appellauerit.nā frequēter sac scripta xp̄s leo appellat.sic dr̄ gene.c.49.vbi pōit Jacob bn̄dictōes filioꝛ suoꝛ cū āt ad bn̄dictōez filioꝛ Juda i cui⁹ tribu xp̄s nat⁹ ē sic ex euāgelio luce t matthei mānifestat venire bn̄dicēdo xp̄s ꝟb noie Juda ait. Juda te laudabūt frēs tui man⁹ tue i ceruicib⁹ inimicoꝛ tuoꝛ ad pdcā ascēdisti fili mi t accubuisti sic leo t leena qs suscitabit eū. ¶ Christus āt Judas nūcupat q: i hebꝛeo idiomate nom̄ istō iudas laudē notat ꝟ aptissime xp̄o pgruit.nā xp̄s magnis laudib⁹ exaltat⁹ ē. Sic iseq̄ns lra sigt.ſ.te laudabūt frēs tui.xp̄i frēs christiani st q: si ē ipe xp̄s ita xp̄i xp̄iani nūcupāt. Jdē p⁹ p apostolū paulū i epl'a ad hebꝛeos.c.2.cū dicit ñ erubescit eos vocare frēs qō ibidē apl's ō xp̄o dcm̄ pbat p illud psalmi.21.ſ. narrabo nom̄ tuū frībus meis t i medio eccl'ie laudabo te.ꝟ āt ꝟba st nr̄i redēptoꝛis ad deū pr̄es siue ad totā trinitatem.

Nom. B Christ⁹ leo appellatus est. ℓ Gen.49.c. Lucas. Matthe⁹ D Christus iudas vocitatus est. E Christiani christi frēs

Psalmista psal.108.

¶ Dñr vlteri⁹ man⁹ tua i ceruicib⁹ inimicoꝝ tuoꝝ ꝫ aũt de xpo q̃ ō poti⁹ q̃pia alio itelligit. nã eũ oẽs gẽtes t ppli timuerũt: t inimici ei⁹ q suis actib⁹ emulãteꝰ obuiabãt scabellũ pedũ ei⁹ positi fũt. ¶ Sic ait psalmista psalmo cẽtesimo octauo. s. dixit dñs dño meo: sede a dextris meis: dõec ponã inimicos tuos scabellũ pedũ tuoꝝ. iste psalm⁹ ō messia itelligẽdus ẽ: sic i pᵉ padoxe declatione circa primã pticlaz mãifestatũ ẽ. vbi dr: vas clausũ. ¶ Dr vlteri⁹ ad pdã ascẽdisti, fili mi. qd ō xpo itelligit descẽdẽte ad iferos: t ide pdã trahẽte: q: oẽs scoꝝ patrũ alias ad ipz ex actionũ t ex fidei merito ptinẽtes ide eduxit: secũ ad felicitatẽ priaz reducturus. ¶ Sic ait psalmista: ascẽdẽs i altũ captiuã duxit captiuitatem. s. q eos q i iferno captiui erãt: t captiuitas nũcupãt: ide abstra hẽs tãq̃ captiuos duxit: q: eos magnis virib⁹ ō demonum eripuit ptãte. ¶ Ulteri⁹ seqt: sic leo t leena: qs suscitabit eũ qd itelligit ō gete dñici accubit⁹ i sepl'chro: q: sic dormiẽtes leonẽ nll'us suscitare audet: q: oẽs eũ timẽt. Ita nll's erat q ō sepl'chro dñs ihz suscitare valeret: nisi ipsemet q erat verus de⁹. ¶ Uocat ẽt leo xp̃s i resurrectõe: q: sic leo virib⁹ potẽs ẽ: ita xp̃s i resurgẽdo potẽs fuit: cũ ppꝫs virib⁹ resurrexerit.

f Christ⁹ leo vocitatur.ª

Lap.3. A pma cã

Christus duplici de causa leo nuncupatur.

Predicta Aũt itẽtiõi ꝓposite apti⁹ applicãtes dicem⁹ leonẽ xp̃m dupl'r nũcupari. ¶ Primo pp ptãtẽ t sbiectionẽ: q: sic cũcta aialia leõe viso stupẽt. Ita oẽs gẽtes ad xp̃i formidãt impiũ: q: eũ deũ eẽ cogscũt. t

2.cã. B leonis fortitudo puer. 3.c.

sicut leoni oia q̃drupedia exhibẽt famulatũ: ita xpo oẽs gentes obediũt. 2° xp̃s leo vocat pp fortitudinẽ: q: sic leo oibus aialib⁹ fortior atq; ipetuosior ẽ. Ita xp̃s ẽ cũctis rebus fortior. ō leonis roboze scribit puerbioꝝ. 3.c. leo fortissimus aialiũ ad nulli⁹ eoꝝ pauebit occursũ. ¶ Itẽ xp̃s pp potẽtiam resurrectõis leo vocat: q: i mag̃ potẽtia resurrexit. s. i ꝑpa potẽtia, nll'o extrinseco adiuto⁹: q̃ potẽtia erat infinita. ¶ Ex hac ẽt rõe xp̃s q̃ttuor aialib⁹ ꝓpat. s. aqle. boui. hoi. leoni. Aqle cõpat i ascẽsiõe: q: sic aqla ceteris aialib⁹ excelsiorẽ fac volatu. ita xp̃s resurgẽs ad altissimã poloꝝ sedẽ ascẽdit. ¶ Cõpat boui i passiõe q: sic bos i victimã cedit: ita xp̃s ꝓ nobis sine aliq̃ methaphoza. immolat⁹ ẽ. ¶ Cõpat hoi i natiuitate: qa tãq̃ hõ purus nat⁹ ẽ. ¶ Cõpatur leoni i resurgẽdo: q: potẽs i roboze resurrexit. ¶ Itẽ cũ q̃ttuor euãgeliste pdicq̃ttuor aialib⁹ cõpãtur: q̃ imaginarie vidit ezechiel: vocat marcus leo: q: ipe ceteis apti⁹ aptiusq; dñicã resurrectõez enarrauit. ¶ Uocat q̃q; xp̃s leo i mltis alijs locis sacre scripture: sic ps i apocalipsi Joãnis. s. vicit leo ō tribu iuda fuit: sicut appet ex euãgelio luce t matthei. ¶ Ex pdictis liqdo ꝯcludit iductio hac secũdã figuratã padoxã de christo debere intelligi t cur leo nuncupetur.

D Unde matheus euãgelista fortitus sit nomen leonis Lap.4. A

¶ Pars prima methaphoze secunde. s. leo qui videbat.

Consequẽs huic i hac secũda methaphoza. participula ẽ. q videbat. ō xpo saluatoze nostro quẽ pñs figurata locutio leonẽ appellat. oẽs sbsequntes pticle exponẽde sr. ō B dr q videbat. ¶ Iste. n. dñs ihs ō vgine nat⁹ trigita duob⁹ ãnis t dimidio iuxt traditionẽ scripture. s. lustris sex q iã pactas iter hoies cõicauit. s. vsq; ad tps sue sacratissime passiõis: p⁹ resurrectõez q̃q; appuit illis demõstrãs eis i mltis argumtis suã scãm resurrectõez sicut i p ca. libri actuũ apl'oꝝ ptinet. In toto ãt B tpe visus fuit dñs ihs ab ill'cũ qb⁹ cõicabat. ¶ De B baruch ꝓpha. 4.c. hic est dñs de⁹ nr: t ñ extimabit ali⁹ a nob: q iuẽit oẽz viã vitatis: t dedit eã Jacob puero suo t isrl' dilecto suo. Post B i tris visus ẽ: t cũ hoib⁹ puersat⁹ ẽ. ¶ Hec ãt ꝓphalis auctas ō xpo saluatoze nr̃o q verus de⁹ t hõ ẽ ligde pz exponẽda. ō B saluatoze abbachuc log̃ ptinuata narratõe q̃rũdã aliaꝝ rex q̃ pposuerat: t dic. B ẽ dñs de⁹ nr̃. In q̃ inuit huc saluatorẽ eẽ deũ q ea ō qb⁹ suspẽsu⁹ fmo texebat effecẽat. Et dic huc deũ suũ eẽ. q: ñ põit aut tollit quẽq; aliũ deũ aut deos: sic fatua colluit gẽtilitas: q̃ mltiphariã deoꝝ distictionẽ posuit. ō qb⁹ aliq̃ties lati⁹ disseruim⁹. ō his aug. ō ciuit. dei. li. 2. 3. 7. 5. atq; 7. Doꝝ ãt nll'm vi iudei pr̃nas traditiões seq̃ntes collẽdũ as sũpsere: ō qb⁹ B abbachuc q pdcã loq̃bat erat. Et ibdit t nõ extimabit ali⁹ a nob qõ ad deoꝝ mutatõez i colẽdo clare attinet. aliq̃. n. ō gẽtib⁹ natiões deos iutiles atq; ifames assumẽtes cũ sibi nihil ab illo deo ꝓferri viderẽt illũ nll'm bonu existimãtes poterãt ad alioꝝ deoꝝ declinare culturã: ō B ꝑ baruch i plibata auctoritate testat: cũ t ꝓticipes veraꝝ traditiõez nũq̃ deũ aliũ assũpturos. ¶ Fũdamtũ ãt hoꝝ est: q: de⁹ hebreoꝝ erat verus de⁹: t sol⁹ de⁹ mlta tã tpalr q̃ fm eternoꝝ repromissiões cultoribus suis bõa distribuẽs. ¶ Nõ erat igit aliqs ali⁹ extimatoꝝ deoꝝ q ill' magis vllaten⁹ pro desse valeret. nll'a igit saltẽ appẽti rõe moueri poterãt: vt B deo defto alteri⁹ se aptarẽt culture. ¶ Judei tñ q aliqñ ifidi t valde neq̃ erãt mutauerũt deũ suũ simulachza excolẽtes. sic testat psalmista psalmo cẽtesimo q̃rto: t mutauerũt gl'iaz suã i sil'itudinẽ vituli fenũ comedẽtis. i. mutauerũt deũ suuz q erat gl'ia sua i bouẽ: B fuit cũ exeũtes ō egypto i defto vitulũ coluerũt. ¶ Sepi⁹ ãt B fecisse refank. vt ex historialib⁹ ꝑ phalibusq; sacre scripte libris appet discurrẽti: sup qb⁹ deus magꝝ idignatiõe ꝯquerit ꝑ Jeremiã. c. ꝑ. Trãsite ad insulas cethin t seyr ꝯq; mittite t videte si mutauit gẽs deũ suũ: t ip si ñ st dõ̃: ppl's ãt me⁹ mutauit gl'iaz suã i idolũ: t segt in pdicta auctoritate. Jste iuenit oẽz vitatẽ: t dedit eã iacob puero suo t isrl' dilecto suo: qõ ad idẽ ptinz: q: Jacob t isrl'. vni⁹ viri noia fũt. qm̃ q iacob antea vocabat postea ab angl'o isrl' nũcupatus ẽ. vt ꝑz ge. 32. t. 35. c. ¶ Dicit ãt data legẽ hãc seu vitatẽ isrl'i. q: nulli alij ppl'o de⁹ legẽ dedit. Iz qdã imperiti iudeoꝝ secus sentiant. dicẽtes q ꝓius istã legẽ amonitis moabitisq; atq; ismaelitis dedit: Iz ipsi eã ex qbusdã friuolis cãis supstite noluerit: quã cũ reiecisset. de⁹ illaz iudeis in monte synai ꝓposuit: t illi eã libẽtius suscipe: quaz friuolã vanãq; positionẽ diffusius ipsobauimus sup deuteronomij. c. 33. ¶ Q ō ãt dicit. post hec i tris visus ẽ: t cuz hominibus ꝯuersat⁹ ẽ. ad aduẽtũ xp̃i i carne clare attinet: q ad uẽt⁹ plusq; mille t ducẽtis ãnis post traditã i sinay legẽ fuit tũc. n. visus fuit i tris: q: cũ añ spũs purus foret videri ñ poterat. postea vo vbũ caro i sba apparẽs corpea oibus videri potuit. ¶ Cõuersatus ẽ ãt cũ hoib⁹ pdicãdo exhortãdo conuersãdo i potibus atq; cibis. ¶ Ex prelibatis patet qualiter christus qui leo erat videbatur.

¶ De modo duplici quo christus videbatur.

Circa Predicta vitius speculãtibus ingrẽdũ est qũo xp̃s videbat t dõz q dupl'r videbat. ¶ Prio i corpe suo bñdicto sicut cũ iter gẽtes ꝯuersabat pdicãs t exhortãs. ¶ Scõo mõ i hostia vr̃. nã hostiã videtes cũ sciam⁹ ibi sb panis effigie xp̃m latẽ dicimur xp̃m vidẽ. ¶ Primus modus ꝓpus ẽ aliq̃l'r. scõs ãt p appropriatõez q̃ndã. ¶ In q̃ aiaduertẽdũ ẽ xp̃z siue ihm dicẽ vnã psonã suppositũ siue hipostasim: q̃ tres sbas ꝯplectit q̃rũ pma diuia ẽ. s. 2ª. ꝑ. trinitatis q ẽ filius: t B sibi nãz hũanã i vbo vginis vniuit. 2ª sba ẽ aia hũana. xp̃s nãq; verã hũanã aiaz assũpsit nouit creatã atq; ifusã illi corpi bñdicto sicut i ceteris hoibus est. Tertia sba ẽ corpea. xp̃s. n. vez corpus humanũ ō vgine sumpsit.

Actus apostolorum.

¶ De tres sbe vnã hipotasim aut psonã nõ cõponẽbãt. sicut corpus t aia rõnalis cõpositiõe vnũ hoiez cõstituũt qa tũc secũda trinitatis psona alicuius cõpositi ps esset qõ fr̃m est. ¶ Itẽ qñ aliqd cõponit pfectius ẽ cõpositum qualibet suaꝝ ptiũ ex q̃ inferr xp̃m pfectiorẽ eẽ secũda psona trinitatis qõ fr̃s ẽ: q: cũ secũda trinitatis psona infinite pfectionis existat sup ifinitũ maius daret qõ ꝯdictionẽ icludit. ¶ Nõ g̃ iste tres sbe supposituũ psonã aut hypostasim xp̃i ꝯponũt. sicut corpus t aia hoiem cõstituũt. Sz diuina psona. s. secũda in trinitate integre t total'r suppositã aut hipostasis vl' psona xp̃i ẽ. ¶ Due ãt alie sbe. s. corpus t aia non cõstituũt aliquã psonã hipostasim vl' suppositum sicut in quolibz homine corpus t aia tertiam faciunt entitatẽ siue suppositum aut personam. sed assumpte sunt vt vnite verbo qõ est secũda trinitatis psona t nõ addendo aliquid de hipostasi aut nouã ꝓstituendo psonã vnã cũ vbo psona vel hipostasim facit. ¶ Alioquin xp̃s eẽt duę p̃me integre aut hipostases. s. vna psona

Abbachuc

B Multipharia deoꝝ distinctione posuit gentilitas

Augu. Bericethea.

D Lex in quattuor li. moysi data. Jacob Jsrael

E Jacob Jsrael post modum ab angelo vocatus. Gen. ca. 32. t. 35. Deut. 33. c.

La. 5. A pmõ 2ºmõ B Substãtia triplex in christo.

C

vna psona diuina: q̄ ē pfecte psone nullo ei prorsus addito: alia ät eēt hipostasis vel psona quā corpus ⁊ aia vnita cō stituerēt: ⁊ sic christus nō eēt vn⁹: ſz duo: sicut deus ⁊ qlibz alius hō ō nobis duo ⁊ nō vnus eēnt. q̄ i possibile penitus erat: sicut q̄ vnus hō duo hoies eēnt. ¶ Sequit ergo has tres ſbas mlras psonas aut hipostases nō cōstituere ſz vnā. ¶ Sic athanasius in symbolo fidei nr̄e attestat de xp̄o loquēs. ſ. qui licet deus sit ⁊ hō. nō duo tn̄: ſz vnus ē xp̄s. i. ls hēat duas naturas: q⁊ deus ē hō: ⁊ hēat tres ſbas diuinam aialē ⁊ corporeā nō tn̄ ē due psone: ſz vna. ¶ Itē q̄ corp⁹ ⁊ aia xp̄i suppositū aut psonā nullā ostituant aut ptes hipostasis vel psone sint. pbat athanasius in eodē symbolo non quersione diuinitatis in carnē: sed assūptione humanitatis in deū. i. q̄ ad hoc q̄ xp̄s vnū suppositū eēt: nō oportuit q̄ nā diuina ⁊ humana miscerent: aut diuina in carnē mutare tur: vt sic idē cū corpore eēt: ſz q̄ illa psona diuina supposi tū eēt ⁊ assūmeret hūanitas a verbo. ¶ Ex p̄dictis euidēti illatiōe ꝯcludit qual'r in xp̄o tres ſbe se habeāt ⁊ q̄ earū sit tota l'r suppositum: aut persona christi.

¶ Dubium. ſ. nunquid christus animam habuerit.

Superiora Intēdētibus dubiū suboꝛi: q⁊ diximus xp̄m tres ſbas cōplecti. ſ. v̄bū ⁊ corpus atq⁊ aiam rōnalem. ¶ Dubitabit ḡ aliqs in hoc: qa multi ext imauerūt xp̄m aiam nō hūisse: ſz sicut aia eē corpori tribuit p vnionē: qa ipsa spūs ē. Ita deus cū spūalis substātie sit: si corpus sibi vniret illud viuificare posset: nec erat necēm aliquā aiam in illa incarnatiōe nouiter fuisse creatam ad corpus illō infoꝛmādū: ſz v̄bū. ſ. secūda in trinitate persōa corp⁹ illō sibi vniens aiaret tribuēs eē viuē ⁊ moueri. ls ät subsistē ñ p̄t multipl'r. ¶ Primo q⁊ xp̄s erat verus hō: ⁊ hō ſba ꝯposita ē: necēm ḡ ē q̄ si aiaz nō hūit v̄bū cū corpe cōponeret: ls valde diuine nāe repugnat q̄ cū re nulla ꝯponitur. ¶ Itē si xp̄s nō hūisset aiam necēm erat vt hō q xp̄s erat ex duabus ptib⁹ ꝯponeret: cū hō nō sit ſba simplex: ſz ꝯposita: cū igit aiam nō hꝛet: necēm erat vt alēa istaꝝ ptiū psona diuina fozet. Hoc ät subsistē nō valet: cū ps toto ipfectioꝛ sit: q⁊ totū vtriuſq⁊ ptis simul ꝯtinet pfectionē: ex q̄ iterū pfectionē fuisse hoiem illū ꝯpositū q̄z secūdā trinitatī psonā. q̄d oino ipossibile ē: q⁊ secūda trinitatis psona ⁊ q̄libet aliaꝝ diuina rū ē infinite pfecta sup̄ infinitū ät ap̄li⁹ dari nō p̄t. ¶ Itē si xp̄s aiam nō hꝛet ⁊ secūda psōa trinitatī cū corpe hoiez ꝯstituerz ⁊ corpi eē tribueret ñ vocaret ista assūptio: ſz ꝯpositio: nā cū secūda trinitat] psona eē vitā corpi xp̄i daret ꝯpositionem. Assūptio ät mltū a ꝯpone differt: q⁊ i assūptiōe assūmēs non dat eē assūpto: ſz solū assūmēs ad se assūptū trahit: ⁊ assūmēs ⁊ assūptū nō faciūt duas psonas suppositas aut hipostases: ſz vnā solū: ls tn̄ falsū ē: q⁊ oꝛthodoxoꝝ firma positio ls ñ cōponē aut mixtionē: ſz assūptionē vnitiuā appellat: sic i symbolo fidei ex v̄bis athanasij sup̄ sūptis appet. ¶ Item si xp̄s aiaz ñ hūisſz ⁊ v̄bū diuinū loco aie tenuisſz ñ dicerem⁹ q̄ verbū diuinū assūpsisſz naturā humanā: ſz corp⁹ i vt̄o virginis formatū: ⁊ sic ñ dicerem⁹ hoiez aut nāz assūptā fore. ſz corp⁹ formatū ex v̄gine: qđ fl'z ē: q⁊ scā mr̄ eccl'ia ⁊ doctoꝛes appꝛobati dicunt hoiez ⁊ nāz assūptā ⁊ nō solū corp⁹ ō v̄gine fuisse assūptū. apl's q̄q⁊ Paul⁹ p̄dcā attestat ⁊ epl'a ad romanos c. p̄. dicēs xp̄s p̄destinat⁹ ē eē fili⁹ dei. nūc ät iqrē qd vocet apl's i ls loco xp̄m. nll's. n. dicet solū corp⁹ xp̄m noiari: q⁊ corpus xp̄i nō ē xp̄s: ſz corp⁹ xp̄i. ¶ Itē q⁊ ps integral' aut ſbalis nūq̄ toti⁹ p̄dicati i recto denoiationē suscipiūt: corp⁹ ät xp̄i ei⁹ ſbalis ps ē ñ ḡ noiabit xp̄s. ¶ Itē q⁊ corp⁹ xp̄i nō vocat fili⁹ dei nec sacra scriptura aut q̄q̄z hoiuz eū sic aliqñ nuncupaut: necēm ḡ ē i p̄ti vocari diuinā psonā. ſ. secūdā trinitatī psonā cū aia ⁊ corpe sibi vnitā: aut ꝑaz psonā solo corpe sibi iūcto: aut ꝑaz psonā siue v̄bū sola aia sibi vnita. aut secūdaz psonā solā: aut corp⁹ ⁊ aiaz xp̄i solū. ¶ Si ät auctoritatē bti pauli i p̄ mō accipiēdi xp̄m itelligam⁹. ſ. vt xp̄s dicat v̄buz cū carne ⁊ aia sibi vnitis sic i xp̄o aiaz ꝓcedem⁹ q̄ illoꝝ quidē positiōi repugnat: ls tn̄ nos ꝓfitemur. ¶ Hoc tn̄ mō intelligi nō p̄t: q⁊ cū v̄bū siue secūda in trinitate psona suppositū sit: si h̄ p̄ secūda psona diuina accipeē: cū dr̄ xp̄s p̄destinat⁹ est eē fili⁹ dei: erat sēsus q̄ a deo p̄destinatū erat vt secūda trinitatis psona fili⁹ dei eēt. q̄d qdē fl'z atq⁊ ipossibile est. ¶ Naz p̄destinatio ante res p̄destinatas ē: q⁊ p̄destinatio eterna est p̄destinata ät cū tpis limitatiōe cōplenē sicut boetio diserēte didicimus ō ꝓsolatiōe libꝛo qnto. ¶ Tūc. n. leq̄rē v̄bū diui nū eternū nō eē q̄d fl'm ē: q⁊ oēs tres psone eterne ⁊ sibi coeterne sūt. sicut ait athanasius in symbolo fidei eternus pater eternus filius. eternus spūs sctūs: nō tn̄ tres eterni: ſz vnus eternus. ¶ Inducit ḡ v̄bū dei q̄d ē fa in trinitate psona ab eterno genitum. Non ergo de verbo p̄destinatum est q̄ esset filius dei: quia ex quo deus est deus filius dei: si ue v̄bū ē de⁹: q⁊ de⁹ nō ē antiquioꝛ p̄re filio ⁊ spū scō. ¶ Cōcludit ḡ i p̄missa apl'i auctoritate xp̄m ls p̄mo mō nō accipi. ¶ Itē i p̄fata auctoritate xp̄s. 2° mō accipi nō p̄t. ſ. vt dicat diuinū v̄bū cū corpe hūano sibi vnito q⁊ ls sbsistē non p̄t ex fundamēto rōnis p̄fate. ſ. q⁊ v̄bū diuinū ē suppositū dū autē xp̄m noiaremus itelligeret] secūda trinitatis psona ō qua p̄dicaret q̄ erat p̄destinat⁹ eē fili⁹ dei q̄d subsistere non valet vt in p̄dictis declaratū ē. ¶ Itē. 3° mō xp̄s accipi nō valet. ſ. vt sit suppositā diuinū cū sola aiali rōnali q⁊ tūc seq̄rēt incōueniēs sup̄ datū. ſ. q̄ secūda trinitatis psona q̄ suppositū est diceret hic p̄destinata vt eēt fili⁹ dei vt in supioꝛib⁹ pbatū ē. ¶ Itē q⁊ nullus vnq̄z hoium verbū diuinū cū sola aia rōali xp̄m noiauit q⁊ tale suppositū cū inuisibile sit a nobis sentiri nō poterat. ſz adhuc ls dato ncēo iferēt q̄d nos dicimus. ſ. xp̄m hr̄e aiam rōnalē. ¶ Itē nō p̄t hic accipi xp̄s. 4°. mō. ſ. p̄ solo v̄bo diuino q⁊ ls secūda psona v̄bi sit suppositū q̄ est xp̄s nunq̄z tn̄ eā solā ihm aut xp̄m appellamus q⁊ tūc induceret v̄ginē nō eē matrem xp̄i q⁊ secūda trinitatis psona patrē deū hꝫmatrem aūt nequaq̄z nō ḡ isto mō xp̄s nominat. ¶ Itē q⁊ sequeret iconueniēs supꝛa assignatū. ſ. q⁊ v̄bū siue secunda in trinitate persona diceret p̄destinata vt eēt filius dei q̄d fl'm ē vt supꝛa pbatū ē. ¶ Ncēa ḡ cōclusione inducitur xp̄m ab apl'o hic appellari pꝛout: 2° mō appellari debz. ſ. q̄ christus sit corpus ⁊ aia cōiunctione vnita q̄ duo homo sunt iuxta illud q̄d in symbolo athanasij ē. Sicut aia rōalis ⁊ caro vnus est homo ⁊ de hoc est verū q̄ est p̄destinatus vt sit filius dei q⁊ ls verbū diuinū q̄d vnita sibi natura humana christus nūcupat est eternū homo tn̄ ille assūptus a verbo ⁊ ex aia ⁊ corpe ꝯpositus oi excluso incōuenienti dici potest quod est p̄destinatus esse filius dei. ¶ Cōcludit ergo ex his que p̄cedunt christum hēre aiam rationalem.

¶ Si v̄bū animam rationalem non habuisset euerteren tur mysteria omnia ⁊ fides omnis.

His Quoq⁊ adꝺcit q̄ si xp̄s rōnalē animam minime habuisset nullatenus mori posset. nam vt isti deliranter arbitrantur q̄ v̄bū carni vnitū ei esse dabat sic̄ anima rationalis eidem vnita efficeret. ¶ Tunc igitur sic̄ corpus humanū nunq̄z vita diffinitū ē donec ab eo viuificans aia totaliter discesserit. Ita nūq̄z corpus christi mortuū fozet donec a v̄bo fuisset desertū nūq̄z tn̄ corpus christi a v̄bo desertum est iuxta damasceni sniam q̄d semel assumpsit nunq̄z dimisit hec quoq⁊ catholicoꝝ sententia est: ⁊ ois p̄fitet ecclesia aia christi ad inferos descendente verbū corpori in sepulchro vnitū mansisse: sequit ḡ xp̄m nullaten⁹ fuisse mortuuz q̄d oi euāgelistaꝝ assertio ⁊ epl'aꝝ exhortationū fides ⁊ sacri doctoꝛes atq⁊ oia fidei symbola p̄fitent. ſ. xp̄m p nob semel fuisse passū. ¶ Et his ḡ nccō iducit xp̄s aiaz hūisse ⁊ p ei⁹ ablationē mortem in eo fuisse causa tam manente verbo diuino corpori humano assumpto in totali p̄distina vnione: ad aiam quoq⁊ eadē vnione manente ls nō ad vtrūq⁊ simł.

¶ Itē si xp̄s aiam humanā nō hūisset seqtur q̄ a verbo corpus eius aliqñ desertū eēt q̄d fl'm ē. Juxta auctoritatē Joannis damasceni. q̄d semel assumpsit nūq̄z dimisit. Cōsequentia aūt pbat: q⁊ si xp̄s aiam rationalē non habuisset: verbū carnē illā viuificasset: sicut aia eidem vnita effectura fozet tē autē corpus vita defungi non poterat nisi inde deitate submota. Sicut humanū corpus nūquā mortem subꝫt nisi a viuificante aia deseratur. sed xp̄s vere iuxta totius fidei assertionē mortuus est. ḡ verbum dereliquit corpus eius. sed hoc falsum est. Sequitur ergo christum animam habuisse.

¶ Quō aliquid alteri vniri potest ⁊ tunc causa esse.

Item Non poterat secunda trinitatis persona ꝯpositione cum corpore humano vt sibi eē daret. nā q̄ aliqd alteri vniat ⁊ illi eē tribuat. hoc ē cū ambo sūt ptes spēi ⁊ neutrū totā eēntiā cōtinet speciei sicut est in anima ⁊ corpore: quia corpus nō ē hō ⁊ si solitarū sit eē ps hois non est. Et aia nō cōtinet totū eē specificū q⁊ p se nō ē homo nec ps hominis. ls in hac parte plato nimis errauerit dicens hominem esse animam in corpore viuentem sic totum eē hominis

p Athanasij ver boz i fi dei symbolo expō.

£ Peter. Lapli. La. 6.

A B Rōnes pbātes christus animaz habuisse.

p⁹ rō.

2. rō.

£ Pars toto im pfectioꝛ est.

D Infinitū ē sui non fit additio.

3. rō.

4. rō.

£ Que colligūtur ex dict] Pauli ad ro. 1. capitu.

5. rō.

£ Nec ps substantial' nec integralis ō toto in recto p̄dicat.

6. rō.

G Predestinata cū tpis limitat' absoluū tur.

b Athanasi⁹ Dei v̄bū ab eterno genitum fuit.

I Quō v̄buz predestinatus ē vt sit filius dei.

Lap. 7.

A B Primuz in conueniēs Damasce nus.

£ Scōm icō ueniens.

Lap. 8.

A B Platonis.

Thomas i q. prima de anima.

minis in anima posuit quod falsum est ad quod responsiones multe z efficaces sunt. Jn pñti brevitatis stili cã oẽs dimittemus. ỏ hoc diffuse tractat scũs thomas i qõnibus suis de aia i qõne ꝑma cuius titul⁹ ẽ vtrũ aia sit forma corpis z ß aliqd. Nulla igit haꝫ duaꝫ rez totũ eẽ ꝓtinet specificũ: quapp ambo totã spẽi eẽntiã ꝓplent. ſ. q vnũ hoiez constituũt. Si aũt duo sint quoꝝ vtrũqꝫ aut altez pfectũ eẽ conti neat specificũ ex ambob⁹ ꝑ ꝓpõnẽ nullũ tertiũ ens p se resul tare ꝑt. ſic ex hoie z asino aut capra nullũ tertiũ fieri ꝑt: qa hõ ꝓtinet i se pfectũ eẽ specificũ capra ꝙꝫ z asin⁹ z nulluꝫ eoꝝ ad altez vnibilitatis respectũ hꝫ: hꝫ quẽ fieri possit vnũ tertiũ. ¶ Sic. n. ỏ ãgelo segk q hꝫ ãgelus simplicis spũalisꝫ ſbe sit ſic aia: z de⁹ ponat eũ i corpe aliq hũano non potit ei eẽ z vitã influere. ſ. q si aliqs hõ moriaſ z imediate corpore recenti deus aiam ad corpus illud reducat aut post multos dies aia illa eẽ corpi tribueret: ſic ante tribuere solebat: z hõ viuens eẽt nec corp⁹ vllaten⁹ putrefieret: ſꝫ illesũ sanũ qꝫ vt antea erat remanẽt: ſꝫ si mox vt a corpe aia egressa est de⁹ angelũ iterius ponẽt: illi corpi eẽ dare nõ possꝫ aut vitã: ſꝫ maneret sp corp⁹ mortuũ atqꝫ putrefieret. ¶ Hoc ãt soluꝫ angel⁹ in corpe facẽ poterat q moueret corp⁹ illud: si recenẽ mortuũ eẽt. ſ. si organa corpalia fuiẽtia potẽtie iterptatiue il lesa fozẽt factis qbusdaꝫ ptiũ interioꝝ ablutionibus locutõ seq possꝫ: tales aũt cerimonias magi obseruãt ad faciẽdũ log corpa nouiter mortuoꝝ additis qbusdã vanis superstitionibus. ỏ qbus sanioris ꝓpũ ẽ i pñti subticere.

C Que agere possit angelus in cadauere z q non ad hoc pertenduꝫ.

¶ Jn corpibus q a mltis diebus vita defũcta sũt ß effici nõ ꝑt: qz arterie vocales a mltis diebꝫ insanabilr corrupte sũt: ß g solũ ẽ q angelus i corpe hũano efficẽ põt. ſ. illõ localiter mouẽ z loq p illud: nõ tñ sibi eẽ aut vitã tribuere ꝑt z illõ a putrefactione ꝑseruare ß ãt i angelo segk: qz i se totũ eẽ specificũ pfecte ꝓtinet. ¶ Sic ãt ỏ vbo diuino icarnato dõz ẽ: nã lz i deo pp magis ſbe sue simplicitatẽ spẽs nõ sit: qz ꝓpõnẽ dicit ꝓceptus specificuꝫ ex aliq ꝗttuoz genez ꝓpõnis. ſ. ex mã z forma gñe z dría: actu z potẽtia eẽ z eẽntia tñ hꝫ totũ suũ eẽ pfectum: nec alliũde pfectionẽ expectat. ¶ Nõ g vbo qõ ẽ secũda trinitatis psona aut alicui alteri psone diuine aut toti benedicte trinitati aliqõ corp⁹ vniri ꝑt dato ãt q aliqõ corp⁹ ei vnirek illi esse dare non poterat sicut dat anima rationalis niũ animam aliquam corpori illi crearet.

C Quadruplex cõpo.

Capl'o. 9.

¶ Quid absurdi sequereꝛ ad dicẽtẽ xp̃m aiaꝫ non habere.

A Aristoteles 2° de aia.

Predictis Aũt addẽdũ ẽ q si xp̃s aiaꝫ nõ hẽret z vbũ diuinũ vicẽ aie in corpe gereret regreꝛ q vbũ cã formal' corpis eẽt: ſꝫ ß ipossibile ẽ: nõ igit vbũ se hꝫ ad corp⁹ sic aia ad corp⁹. ꝓña appet: qz aia est forma corpis hũani sicut arist̃o. i 2°. ỏ aia i ꝓ̃n° diffinit dicẽs: aia est endelichia siue act⁹ corpis ꝓbici organici põ vitã hãtis: si g vbũ diuinũ i corpe vicẽ aie gerãt: nccm ẽ vt sit tanꝫ forma q ãt ipossibile sit aliqꝫ diuinaꝫ psonaꝫ aut totã simul scãm trinitatẽ alicui⁹ materie formã eẽ liqdo ꝓbabꝫ: qz sic mã hꝫ nccaꝫ habitudinẽ siue respectũ ad formã q dr̃ põm^e vt ipsa a forma iformari possit. hꝫ ꝙꝫ appetitũ recipiẽdi illã. Jta forma hꝫ appetitũ ad mãm ad iformãdũ illã: appetit⁹ ãt isti depẽdẽtie sũt: i deo aũt depẽdẽtie nulle sũt: qz oẽs depẽdẽtie ifinite repugnãt pfectõi. ¶ Si fortassis aliqs dicat q dare eẽ ñ ẽ aliq ipfectio: ſꝫ potius pfectio q forme ꝓuenit: nõ g dic aliquã iperfectionẽ i deo. ¶ Cui rñdẽdũ ẽ q forma nõ solũ eẽ materie tribuit: ſꝫ ẽt in mã eẽ recipit: nõ q mã aliqõ cãlitatis gen⁹ directe sup formã hẽat: ſꝫ qz forma eẽ hr̃e nõ ꝑt nisi in mã sicut aia bruto⁹ eẽ nullõ hꝫ nisi i corpib⁹ bruto⁹ forme ꝙꝫ isensibiliũ rez eẽ nõ hñt nisi i ipis corpib⁹ rez: alie forme alteri⁹ gñis sũt q lz sine corporib⁹ aut i materijs quaꝝ sũt eẽ hr̃e ꝑñt eẽ tñ pfectũ nõ hñt sicut aie hũane p⁹ corpa morte defũcta eẽ hẽre ꝑñt z hñt: ſꝫ nõ hñt eẽ pfectũ nec opationes. itelligẽdi ita ꝓueniẽtes spẽi ex corp⁹ sic i ipo. ¶ Jtẽ qa sũtili⁹ speculatib⁹ appebit aiaꝫ hũanã sine corpe vitã aut esse hr̃e ñ posse: qz lz aia hũana p⁹ defũctũ morte corp⁹ eẽ hẽat: qz ipꝫ ñ ꝑdit: ipꝫ tñ añqꝫ hẽat sine corpe recipe ñ ꝑt. nã aia q̃liꝫ hꝫ respectũ corpiꝫ illi⁹ i q ẽ eẽ rcipit z idiuiduatõez: qz alꝫ i spiritib⁹ nlla mioꝛ dría eẽ ꝑt dría specifica sic i ãgel' ẽ. ¶ Qualr aie inr corpa create sẽ z q̃lr sine corpoꝝ rspcũ drazꝫ idiuidua lẽ iter se hr̃e ñ poterãt z q̃lr ãgeli oẽꝫ nulla mioꝛi iter se dría dríant q̃ specifica altissima specl'atio ẽ q̃ i pñti cẽsui obmittẽdã. ¶ Appet g ex ꝑdictꝫ formas i matijs suis aliqõ recipe pfectõ eoꝝqõ fine ill' nll'aten⁹ hñt: q ex re ad ipas q̃ndẽ hñt

B Mutu⁹ appetitus iter formam z materiaz.

C Obiectio.

D Rñsio

E Perfectiones opationes sup aia cũ inter ea fuẽit coꝛ. q̃ꝫ si ab eo fuerit soluta Licet aia eẽ hẽat iã perempto corpore nõ tñ hr̃e põt nisi corp⁹ qñqꝫ sit.

Jn spiritibus: nulla maioꝛ dría specifica eẽ põt

depẽdẽtiã ß ãt deo nll'aten⁹ ꝓuenire ꝑt: q nullaꝫ ad rẽ aliq depẽdẽtiã hꝫ: nec pfectõez a re aliq recipit aut i ipa: qz repugnat sue ifinite. pfectõi aliq pfectõez eẽ ex ipꝫ. segk g deũ ñ teriã: cũ ãt iclinatio i aliq re ẽ ñ ẽ total' pfecta dõec ꝓsequat ad. ad qõ iclinata ẽ sic ỏ aialib⁹ dicim⁹ respcũ corpoꝝ mortuorũ. nã cũ ipe forme corpoꝝ sint iclinãt ad eẽ i ill' z vt ad illa rursus reuertãt z expectãt atqꝫ desiderãt illa: q̃sqꝫ i gñali corpoꝝ resurrectõe fiat denuo reuntio nũq̃ ỏsineret specta re q̃sqꝫ ß oia fiãt z lz i felicitate padisi exites valde de sua btitudine delectẽt nũq̃ tñ plenũ gaudiũ hẽbũt q̃sqꝫ ad corpa reuertãt. ¶ Si g de⁹ aut aliq diuinaꝝ psonaꝝ siue tota btã trinitas alicui⁹ corpis forma eẽt tota suã pfectõez nõ hẽret q̃sqꝫ corpi vniret qõ absurdũ ẽ. ¶ Ex q duo sequũt absona valde. ¶ Primũ q pfectio de⁹ eẽt cũ aliqõ sibi corpuſ vnitũ foret q̃ cũ nullũ. qõ idẽtidẽ absurdũ ẽ: qz tũc seqret pfectionẽ nũc eẽ secũdã i trinitate psonã: qz corp⁹ hũanuz sibi vnitũ hꝫ q̃ cũ nullũ corp⁹ hẽbat. ſ. tpe ade noe abrahe moysis atqꝫ dauid. ¶ Jtẽ aliõ seqret absurdũ. ſ. pfectionẽ eẽ ꝑ trinitatẽ psonã qualꝫ aliaꝝ duaꝝ psonaꝝ: qz nec ꝓma nec tertia corp⁹ vnitũ hꝫ: qõ fl'm ẽ: qz q̃libꝫ diuinaꝝ psonaꝝ perfectõiꝫ ifinite ẽ. Jnfinito ãt nihil maiꝰ repiri ꝑt. ¶ Jtẽ si christ⁹ aiaꝫ ñ hret hõ eẽ nõ possꝫ: ſꝫ xp̃s ẽ verus de⁹ z vus hõ: sic euãgelioꝝ epl'aꝝqꝫ atqꝫ oiuz canonicaꝝ scripturaꝝ ꝓbat auctoritas: sequit g xp̃s aiaꝫ hũisse. ꝓña ãt ꝓbat: qz hõ ẽ ꝑa ꝓposita ex mã z forma cũ ñ sit simplicis ſbe: ꝓncipia ãt cõponẽtia erãt corp⁹ z aia: segk g xp̃s aiaꝫ rõnalẽ hr̃e. ¶ Jtẽ qõ libet alicui⁹ spẽi idiuiduũ hꝫ oia eẽntialia illi⁹ spẽi: z qz eẽntialis dría spẽi humana ẽ eẽ rõnale qõ ab aia rõnali inest: sequit xp̃m qui homo erat animam habere. ¶ Jtem si xp̃s ex verbo qõ est psona secũda diuina z corpore humano compositus foret sicut ex mã z forma: illud corpus nõ esset corpus humanũ: ſꝫ diuinũ nec voco corpus diuinum in pñti corpus qõ deus habet: quia hoc modo verum est: quia secunda trinitatis psona illud corpus assumpsit z sibi vniuit. sed corpus diuinũ voco qõ pars dei est z ex quo deus componitur sicut hõ ex corpore z aia cõponit. Corpus aũt suũ qz in formaꝫ forma q̃ aia hũana ẽ: nccm ẽ eẽ corp⁹ hũanũ. i. corp⁹ qõ sit pars hois sic igit si ex vbo diuino z ex aliquo corpore qdpiã ꝓponeret qz forma diuina erat necessarium erat corpus eẽ diuinũ. i. ptem dei hoc tñ fl'm ẽ: qz sic deus ꝓpositꝰ foret qõ idẽtidẽ fl'm ẽ. ¶ Scõm inconueniens principale ẽ qõ christus non esset homo: quia non habebat corpus humanũ: ſꝫ diuie nãe solũ. q deus erat. ¶ Obl'o penes ꝑdcã.

Fortassis Aũt aliquis dubitabit circa hoc existimans q verbum diuinum corpori vnitum illi humanũ eẽ tribueret sicut anima eidẽ vnita tribuita erat. Si eni xp̃s animam habuisset eum esse hominez dubium nullũ erat. Jta cum verbum diuinum corpori illi vnitum foret humanum corpus illud esse constabat. ¶ huic autem respondek q ꝑdicta impossibilia sunt. nam quelibet forma esse tribuit fm genus sue essentie anima quippe brutalis nullũ nisi eẽ brutale ꝓferre ꝑt: aia ãt rõalis nullũ eẽ nisi rõale ꝓstabit forma igit divina nll'm eẽ mãe impẽdet nisi diuinũ. Res g q̃ formã diuinã hũerit de⁹ erit. Si g 3ª trinitatis ꝑsõa eẽ corpi xp̃i vt forma tribuẽt ñ ꝓtat illi eẽ hũanum tribuẽ. ſꝫ neco facẽt eẽ deũ aut diuinũ corp⁹. ¶ Jtẽ ꝓbat xp̃m aiaꝫ hũisse q: si aiaꝫ nullã hũisꝫ mozẽs eã a se emittẽ nulla ten⁹ possꝫ. ſꝫ tpe mort] aiaꝫ emisit: aiaꝫ g hũit maioꝛ euidẽtissima ẽ: aia qppe ñ emittit nisi vñ stetẽit mioꝛ ãt oiuz euãgeli staꝝ cõis assertio ẽ. dic. n. matthe⁹. c. 27. z luc. c. 23. z Jo. c. 19. xp̃s i fine tori⁹ sue acerbissie passiõis dixisse ꝓsumatũ ẽ: z cũ ß dixisꝫ emisit spm̃. ¶ Aliqs ãt huic ꝓbatõi fortasse istare cõabit dicẽs spm̃ ñ vocari ß aiaꝫ hũanã: ſꝫ ỏitatẽ siue vbũ diuinũ cui corp⁹ vnitũ erat qõ qz ẽ spũal' ſbe spũs dici ꝑt de⁹ qpe spũs ẽ: sic bꝛs Joã. testat. 4. c. sic g cũ dic emisit spm̃ ñ ẽ ſe sus q aiaꝫ aliq emisit. ſꝫ q diuinã pso^am a se expirauit. ¶ huic ãt iepte argumtatõi rñdẽdũ ẽ ß nll'a vitate fulciri. nã ß processo seqret vbũ diuinũ i mõte xp̃i ab assũpto corpore fuisse sepatũ z sic ñ mãsisꝫ vnio hipostatica aut supposital' q̃ vbũ ad assũptũ corp⁹ hẽbat qõ fl'z ẽ qz teste damasceo qõ vbũ seml' assũpsit nũq̃ dimisit. ¶ Eccl'ia ꝙꝫ vl'is fideliũ idẽ ꝑfiteꝛ dicẽs vbũ diuinũ cũ corpe xp̃i mãsisse p triduũ i sepulchro. Non est igitur aliquid quod christus in morte emittẽ posset z spũs vocareꝛ nisi aia rõnalis: christus g hũit aiaz.

¶ Jdẽtidẽ

De⁹ ali cui coꝛ pori so ma eẽ potest.

Alie rõnes pcbantes nec deũ nec aliã diuiaz p sonã cui piaz sor mas esse non pol se.

K Anime q in paradiso si tũc cõsummatum gaudiũ hẽbunt cum corporibus suis iterũ vniẽtur.

ꝑm absurdum 1 2. rõ.

3. rõ. 4. rõ.

M Scõm absurdã

A B La. 1o. rñsio. Quelibet forma esse tribuit fm genus sue essentie

C D Alia rõ ꝓbans deũ animaz habuisse. Matt. Lucas.

E Expõ. q rñdã ? ocã euãgelistaꝝ Joãnis.

F Impugtio rñsionis.

G ꝓfiꝛ im pugtõiꝫ secunde

Athanasius tertia. Math. quarta. Cap. II. A

¶ Idētidē ät hoc ex nostre fidei symbolo cōprobat: vbi athanasius ait. pfectus deus pfectus homo ex aia rōnali ⁊ hūana carne subsistens. ¶ Item dicit bea. Matthe. c. 27. vbi de christo moriente loquitur. pater in manus tuas commendo spiritum meum.

¶ Responsio aliox ad predicta.

B impugnatio.

Quod Fortsitan gspiā hic rndere conaret ꝺ spz proꝺiuino vbo accipi ꝙ ꝺe spūal' est. vt suppositā resp̄ōsiōe ꝓbatū ē subsistē non pōt: qz ß ⁊ supdictū ad idē refert. Idē nāqz ꝙ i pcedēti bea. Mat. auctoritate sps vocabat ß qāqz sps vocat. cum solū in eodē oronis contextu sit.

¶ Item hoz sententia stare non vz: qz si hic sps secūda trinitatis psona dicēt. xps nō cōmēdassz illā patri proꝺiuina qp pe psona exorare nephas est cū ipa creator sit. ⁊ ipa potis est ad quā pces fundi decet. ¶ Item qz nullus ē ad quē p psona diuina exorari possit: cū oēs psone diuine i pfectiōe eēles sūt sic athanasius i symbolo fidei nre attestat. s. oēs tres psōe co eterne sibi sūt ⁊ coequales. ¶ Itē qz qlz diuinaꝝ psonaꝝ eēlis est alijs duabꝰ i pfectione. ¶ Peccasset g̃ grauit xps si p diuina psona exorassz ꝙ cōcedēdū minime est. nō g̃ p diuina psona orauit sz p spū exorauit. sic ex pcedēte auctoritate euidēt colligit: legt g̃ eū pro anima sua fuisse depcatum. ꝙ arguit eū aiam hūisse. ¶ Item si hic sps p vbo aut diuia psona assūmeret: nō dixissz xps pr̄ in manus tuas comendo spm meū: sz dixisset pr̄ in manus tuas comendo me spiritū: ß tñ nulla exp̄ssit scriptura nec debuit exp̄ssisse: sic ex superioribus liquide iductū pz.

C Athanasius.

D 2ª ꝓpō.

¶ Qꝺ aūt si de vbo aut secunda psōa diuia loquēt sic dicē ꝺbuissz mānifeste colligit: qz supositū psona aut hipostasis ē q loquit ⁊ de se loquit. Luz g̃ psōa aut hipostasis xpi eēt secūda psona diuina siue vbū ⁊ ñ hō assūptus sicut tota eccl'ia ⁊ catholicoꝝ doctoꝝ tradit assertio si hic accipet sps p psona diuina null'q xps eēt de ea loq patet: sz ipa ꝺ se loq ꝺbebat: qz ipa xps erat: ⁊ psōa sūi hipostasis loquētis. ¶ Necessariū aūt ē vt sēp suppositū sit ꝙ logt: sic si gspiā petrus vocaret: hō ille petrus psona aut supositū vl' hipostasis ē: ipe qāqz de se ⁊ noie suo loq debebit. sic igit dicē poterit: pes meus albꝰ est: aut caput meū ē sanū: qz iste ptes sue sūt de ipsis sermonē facit. ¶ Idētidē ät de ptibus sbalibꝰ ꝙ de integralibus faciēdū est. ita vt dicat corpus meū sanū ē: ⁊ aia mea peccatrix nō tñ de se ipō hipostasi vl' p sona ꝛmonē facē potit cū isto ꝓnomine possessiuo meū dicēs petrus meus ē bonus: sz ego qui sum petrus sum bonus. vel ego petrus sum bonus.

E Tertia confirmatio.

¶ Ad ꝓpositū aūt p̄dcā applicātes cū psona vl' hipostasis aut suppositū i eo diuinū sit. s. vbū nō debebat ipe ꝺ secūda psona diuina log in tertia psōa aut cū isto possessiuo meꝰ dicēs pr̄ i manꝰ tuas comꝺo spm meū: sz dixissz pater i manꝰ tuas comꝺo me spm: aut me q sum sps: ⁊ ß i ꝓma psōa. ⁊ sine hoc possessiuo meꝰ. Jn ẽtia tñ psōa ⁊ cū ꝓnoie possessiuo loquit' est. Segt g̃ ꝙ non de verbo diuino siue scōa trinitatis psōa loquitus est: sed de anima sua rationali.

¶ Joannes testatur xpm animam habuisse.

Cap. I2. A

Idētidē Aūt aliqs ꝓbare conabit xpm animā habuisse ea bea. Jo. auctoritate cum hr. c. x. s. ego sū pastor bonꝰ ⁊ pono aiam meā ꝙ ouibꝰ meis: aiaz g̃ hēbat: als. n. ipaz ponē nō valuissz ꝙ ouibus suis. ¶ Idētidez eiusdē Jo. aucte. i. c. x. ꝓbabat. s. ptātē hēo ponēdi aiaz meā. ⁊ ptātē hēo itez assūmē eam: quoz vnū ē p passionē altez aūt p resurrectionē. segt g̃ xps aiaz hūisse. ¶ huic sic conāti cōuicē rndet ex pdictis iferri nullatenꝰ xpm aiaz hr̄e: qz hic aia nō accipit ꝙ spū vegetāte corpis artꝰ ⁊ eē atqz motū tribuente q forma est corpis atqz cōpositi ps. ¶ hoc aūt mānifestat ex vbis xpi. ⁊ hēt Mat. 16. c. qui diligit aiaz suā perdz eā: ⁊ q pdit aiam suā in vitā eternā iueniet eā: zalibi qui vult aiam suā saluā facē pdet eam. i. q vult in etna felicitate vitam hēre pdet eā ß. ¶ Que ꝺ aia rōnali nō posse itelligi luce clarius ē. qz qui odit aiam suā nō iuenit eā i vita eterna. s. in felicitate padisi: sz in etnis inferni supplicijs: ⁊ qui aiam suā diligit: nō pdit eā: sz potiꝰ lucrifac. ¶ Que oia vbis xpi repugnt si de rōnali aia itelligēt aiaz nāqz nr̄az pꝰ deū ex caritate supoia diligē obligamur. nccius g̃ ē ß aiaz ꝙ vita poni. ⁊ est sensus. ꝙ hō qui oderit vitā suā sz ß scl'm: ñ ml'tū ꝺ eiꝰ pseruatione curādo: aut ꝺlectatiōibꝰ caducis frui in pñti nō curat inueniet vitā i felicitate padisi: qz iste non curat de vita sua: sz potius pro xpo exponit qui aūt diligit aiam suā. i. vitā suā: eam exactissima diligētia cōseruare desiderās atqz inexcogitatis magnisqz delitijs in pñti frui cupit: odit eā atqz pdit. s. qz nūqz lucrifaciet etnā padisi felicitatē. ¶ huic aūt expōnis modo cōsonāt vba saluatoris p Matth. vbi supra. cū ait q vult venire post me abneget semetipsū ⁊ tollat crucē suā ⁊ sequatur me. i. siquis me pfecte p viam cōsiliox sequi desiderat. accipiat crucē suam. i. tormentū suū aut mortē in manu sua se quottidianis ꝓpter xpm accerbitatibꝰ penalibꝰ cruciādo nec carnalibus illecebris indulgendo ⁊ tūc sequet me.

¶ Declaratio auctoritatum Joannis ⁊ ꝙ xps vitaz non autez animā pro nobis posuit ⁊ quedam de anima. Capitu. I3. A

Sicut Precedētia bea. Matthe. verba declauimꝰ. ita bea. Joā. pallegate auctoritates intelligēde sūt s. ego sum pastor bonus. ⁊ pono animā meā pro ouibus meis. i. vitam meā: sic autem valde rōnabile est ⁊ quasi necessariū debere intelligi. ¶ Nam accutius speculātibꝰ liquide cō probat xpm pro nobis animam nō posuisse: sz vitā: aia nāqz xpi mortua pro nobis nō fuit. cum ipsa sicut cetere imortalis eēt. talis nāqz ante mortem xpi fuit qualis nūc ē. ¶ Itē aia xpi nullum pro nobis dolorem ppessa est. qz aia dū corpi vnita est nullum experit dolorem aut actū aliquē hēt: sz homo ē qui opat: aia enim nō intelligit: sz intellectꝰ est qui intelligit: nā si aia in corpe exīs intelligēt. s. ꝙ ipsa eēt id qō est intelligens: nihil magis homo in vigilia quā in sōno intelligēt: sed in vigilia homo intelligit in sōno aūt neqāqz. ¶ Itez eque intelligēt aia cum homo ebrius est ⁊ cū sobrius: sz fl'm est: quia homo ebrius nihil aut parū aut distorte intelligit: sic in preliatis declaratū est: sobrius vo intelligit. Cōsequētia autem pz: qz aia in se ipsa omni tēpore eā pfecta ē atqz tempata cuz incorporea sit nullaz penitus corporeā suscipiēs passionem aut disturbationem. ¶ Item anima in se ipsa dum cōiuncta est nullis gaudijs afficitur: ⁊ nullis amaritudinibus pturbatur: sz homo est qui affligit ⁊ turbatur. Sic ait Arist. in. iij. de aia. qui dic animā tristari dic eā texere ⁊ edificare: sz nullus dicit animam texere nec edificare. pariformiter g̃ nec letari aut tristari dicē cōpellemur. ¶ Aia g̃ bñdicti ihu in eius morte nullā tristitiā aut amaritudinē tollerauit: sz xps ē qui oia tollerauit: nulla g̃ rō est que iducē possit vt dicam' xpm ꝓ nobis aiam posuisse sz vitā. ¶ De vita sua verū ē ꝙ ipe eam ꝓ nobis posuerit: qz añ passionē xps viuebat p passionē aūt vita ꝺfūct' ē: qz viuē desit: ⁊ iterū vitā reasūpsit: cōp' tñ ⁊ aia ihu tā añ passionē q̃ i passiōe q̃ p' passionē sēp fuere: nec vl' latenus vt vita eē dcserūt. ¶ Sic ät ⁊ i alia auctoritate cuz dr̄ ptātē hēo ponēdi aiaz meā ⁊ ptātē hēo itez assūmē eā assūmlē aia ꝓ vita: nā in ptāte dñi ihu erat ꝓ nobis i passiōe vitā pdē ⁊ eā i resurrectiōe rehr̄e. Cōuincit g̃ ex auctoritatibꝰ q̃s isti inepte iduxē xpz aiaz hūisse ñ liquē. ¶ Ex plibaꝰ sursū iducit ꝓbationibus xpm rōnalem aiam habuisse vegetantem artus ⁊ esse formaliter corpori tribuentem.

¶ De tribus substantijs in xpo existentibus. Capit. I4. A

Rursus Aūt ad q̃ reliqꝰ reddeūtes dōz est in xpo tres sbas eē. s. vbū. siue secūdā psonā diuinā ⁊ aiaz i corporalē atqz corpꝰ ß aūt tria psonā xpi sūi hipostasim ñ ꝙponebāt: qz psona sua siue suppositū erat psona diuia sūi vbū. aia ät ⁊ corpꝰ hūanū ad vnitatē suppositi a psōa diuia assūpta st nihil tñ i psona illa ꝺ nā psōalitaꝫ integrabāt. ¶ Circa pdcā diligētius attēdendū ē ꝙ ad ß ꝙ aliqs ꝓpe aut q̃si ꝓpe xpz vidēt ñ erat nccius eū istas tres sbas vidē q̃ erāt i suppōsito xpi. ¶ Nā sic ipossibl'e erat videri vnq̃ xpz qz deꝰ sz ē iuisibil' ē. sic scribit bea. Jo. c. p. deū nemo vidit vnq̃. Et exodi. c. 33. dr̄ ñ videbit me hō ⁊ viuet. ⁊ ß qz deꝰ sm se sba solū itelligibil' ⁊ ñ visibil' ē. ¶ Itē aia xpi iuisibil' erat cū ipa spe sit ⁊ magnitudinē nullā hēat nec colorē. triū g̃ sbaz q̃ st i supposito xpi aut ꝓpus loquēdo i xpo dūtaxat vna visibilis est. s. corpꝰ hūanū ꝙ assūpsit ⁊ hāc solā sbam vidētes xpm videre pfitemur. ¶ Sic. n. de hoie dicim' quē ex duplici sba. s. spūali atqz corporea cōstitutū eē pz. alia nāqz ei' ꝓpa. s. anima que sps est visibilis nō est sz corpus solū uidem': corpus tñ solū vidētes hoiez vidē pdicamur. ¶ Oēs igit ꝙ xpz in carne viderunt cum predicatiōi aut exortationi insisteret aut inter gentes iuxt traditionem prophie baruch conuersaret ꝓprie eum vidisse dicunt. ¶ Pōt autem xps interdū in proprie cerni. cū eū nō p aliquā haꝫ trīū sbaꝫ aspicim'. sz cū p aliqd alīm val extrisecū videm': ꝙ extrisecū signū pſentie eius est. Sic. n. xpm i hostia aut calice videm' qz ß sacrām talium

B Solutō quoz undam ad aucto. Joānis. C

D Post deū aiaz nostraz diligere pcipue tenemur.

B Anima dū corpori conīcta ē nullū sentit dolorem neqz aliquē hr̄ actum.

B Ur xps in sacro impro prie.

talium spē vel anime occultaꝝ: cū tñ hostiā cōsecratā sacerdotū manib⁹ in altū tolli videm⁹: scim⁹ vē ibi corpus xp̄i latē. cū āt calicē cōspicim⁹ eleuatū ibi xp̄s esse manifeste cognoscim⁹ hec tamē visio ꝓpria ñ est: qz p id xp̄s vr̄: ꝙ i eo nll'o mō ē.

Capitu. 15.

¶ Uidetur aliquid tripliciter.

A

In Quo vlterius speculādū ē. ꝙ aliqd videri tripl'r accidit. ¶ Prim⁹ modus est cū aliq̄ res p se videt: nec est aliquid alterum ꝙ faciat eū videri: sic. n. colorem z lucem videre dicimur. nā cū lucē cernimus non eam per aliquid cernimus qđ nobis eam visibilē reddat sine quo lux visibil' nō eēt. ſz ex se visibilitatē h3. ¶ Hic autē p̄mus modus bipartit̄ qz quedam sūt que sunt per se z de se visibilia z primo visibilia: qz non sūt alia que p̄mus illis videantur: aut quib⁹ p̄mo visibilitas correspondeat. ¶ Hoc aūt solū est quod directe ē obiectum visiue potentie quod duas ptitiões h3. ſ. lucē z colorē: ſz ista nō equal'r p̄me potētie visiue oba videanť. cū lux tā intrisice q̄z extrinsice colori visibilitatē largiať intrinsice q dē qz lux itrat cōpōnē cuiuscūq̄ coloris. Extrinsice vo: qz visio nulli⁹ coloris fieri pōt nisi medio p lucē disposito: lux'ḡ qz obm ē p̄mo z p se visibil'ē. z iō visibilis ē: qz lux ē: z nō ē lux q̄ visibilis nō sit. ¶ Color ēt qz obm est visibil'ē. z iō vr̄: quia ē color: nec ē aliqs color q visibil' ñ sit. vocāť aūt hec p se visibilia quia cānt visionē: z nihil videri pōt nisi h̄ duo aut alt̄m eoz aut id in quo ista duo aut alt̄m eoz est. ¶ Item vocanť h̄ p̄mo visibilia: quia ſz alia sunt que actual'r videanť aut visibilia sunt: nō tñ ꝑm se videt: sed qz colorata aut lucida sūt. sūt ḡ color z lux id quo cetera visibilia faciūt. lux ḡ z color sunt q̄ p̄mo visibilia sūt. cū talē cālitate visibilitaꝫ sup ceta hñt. sic ḡ due ꝓprietates his cōueniūt. ſ. ꝙ sint p se visibilia: z ꝙ sint p̄ visibilia. ¶ Alia sūt q̄ sūt p se visibilia tñ nō p̄ visibilia. z h̄ sūt oia sēsibilia cōia q̄ ab oibus sēsituis potētijs pcipiūť. videť qppe gustāť z tāgūť audiūť z odorāť. h̄ aūt iuxt̄ cōmunē supputationē qnqz sūt. ſ. mot⁹. figura. numer⁹: magnitudo. q es. ¶ Uisu nāq̄z motū pcipim⁹ moueri q̄q̄z res audimus: atq̄z gustu sapores aut insipidas ref moueri iudicam⁹. Tactu ēt res in motu eē conjcim⁹. z idētidē odoratu sētim⁹. ¶ Figura aūt ex ō sēsibilib⁹ cōibus ē: visu. n. figuras rez cōprēdim⁹ auditu figurā rei sonoꝛ ē iudicam⁹: gustu q̄q̄z gustabile cuius sit figure ꝓspicim⁹: tactū vo h̄ optie diiudicam⁹ i odoratu vo idētidē fit. ¶ Numer⁹ q̄q̄z ctiū cōibus sensibilib⁹ ē: visu enim an vna pl'resue z q̄t sē res ipe cernim⁹ auditu vo an vna vel q̄t voces sint ligde cōprobam⁹: odoratu ēt odoꝛ nūez iudicam⁹: gustu q̄q̄z q̄t sapida aut insipida sint sētiūť. tact⁹ q̄t nūeros q̄q̄z deprēdit. ¶ Magnitudo āt q̄rtū cōib⁹ sēsibilib⁹ est visu. n. q̄nta res sit liquidissime cernitur: auditu autem quanta sit z an sonatiuum paruum magnumue sit iudicamus: odoratu magnitudinē breuitatēue odoris pcipim⁹: gustu āt extēsiuā odorim⁹ sētim⁹ magnitudinē: tact⁹ āt p⁹ visū ō nagnitudine lucidissimā sniaz ꝓfert. In sēsibilib⁹ cōib⁹ qntū atq̄z vltimū ges ē. ō q̄ idētidē oēs sēs⁹ iudicāt vt ō motu ōcl'auim⁹ oppositoꝛ nēpe eadē ē disciplina: cui⁹ḡ possibl'e ō motu iudicare ē. eiusdē ō gete nccio snia crit. ¶ Hec āt sē sēsibilia cōia q̄ cōit loquētes enumerata. q̄ vt enarrata sē. Aris. describit' in ḡ. de anima i. c. de potētia visiua. ¶ Alacē āt i sua pspectiua pōit. 19. cōia sēsibilia his q̄dā alia adjcies. ſ. dñiaz. q̄ueniētiā ꝓpinqtatē distātiā locoꝛ positionē z sil'ia. ¶ Ponit eadem pisan⁹ i sua pspectia: q̄ vocať pspectia cōis li. i. h̄ tñ oia ad qn q̄z supdcā cōia sēsibilia reducūť. ¶ Hec oia sēsibilia sē visibilia p se. qz vis⁹ sē ea ferť z visio ista ñ ꝑm accidēs fit. nō tñ p̄ sē visibilia: qz tē cū aliq̄ res cernēť videť. qz magᵭ aut figurata q escēs aut mota vna pluresue erāt. h̄ tñ ꝑm ē: qz nulla res qz magᵭ ē aut figurata vr̄: ſz qz lucida vl' colorata: hui⁹ āt signuz ē: qz aliquā magnitudinē figurā motū getē aut nūez occl'is ptēplamur ñ videm⁹ ea nisi lucida aut colorata forēt. ¶ Qđ si fortassis aliq̄ magnitudo mot⁹ aut figura nec lucida nec colorata fuerit eā videri ipossibl'e erit. ſz audiri aut tāgi aut odoratu gustuue sētiri. ¶ Hec ḡ ñ sē p̄ visibilia. ſz ꝓpriū obz potētie visiue. ſ. color z lux. ē p̄ visibl'e: oba āt cōia visibl'ia sē p se ſz ñ p̄. ō his tractat Aris. 2°. ō aia in. c. de potentia visiua.

C Litera

D Sensibilia cōia ex sentētia Alacem. 19.

E Sentialia cōia p se visibilia sūt nō primo.

A Capitu. 16.

B Uisibile se cūdo modo quid sit.

¶ Quomodo christus videri possit.

Hoc Prio mō xp̄s ꝓpe videri ñ potat: qz ñ ē xp̄s aliqd q̄ sit p se p̄ visibl'e aut aliqd visibl'e p se ñ p̄: qz xp̄s ñ ē color aut lux. nec ē aliqđ de cōib⁹. ſ. mot⁹ magnitudo figura nūerus z ges. ¶ Hoc idētidē mō nulla sba corpea aut in corpore a visibilis est. qz nulla t'tis est obm ꝓpriū visus sicut color z lux. aut aliqđ de cōibus sēsibilib⁹ sup̄ tactis. ¶ Secūdo mō res visibil'ē cū in ea aliqđ sēsibile ꝓpriū ē. ſ. color āt lux z cū aliqđ de cōib⁹ sensibilib⁹. ſ. mot⁹ figura nūerus. magnitudo: ges. ¶ Hoc qppe mō ois corporea sba visibil' aliq̄ mō est. qz nulla ē sba corporea i q̄ nō sit color vl' lux: color āt ē in oib⁹ elemētis. qm̄ oē elemētatū corp⁹ē nccio colorat̄um. ¶ Quod ad elemēta trāsduci nō debet. qz in his ſz ex pte general'r tñ r'la nō tz. sed de corpibus formatis ex elemētis itelligēdū ē. ¶ Corpa aūt nō elemētaria lucem hñt sic corpora celestia z omnia astra z quedā de corpibus elementaribus. ¶ Item in oibus substantijs corporeis repiunť cōmunia sēsibilia. qz omnia talia corpora hñt magnitudinē figurā nūerū motū. aut quietem. ¶ Hoc mō xp̄s visibilis erat. z visus est cū cōuersatus est iter homines vsqueq̄ ad celos ascendit. qz in ipso erāt omnes cōditiones p̄dicte q̄ in oibus corporibus elemētatis sunt. ¶ Tertius modus videdi est cū aliqđ videť ꝙ p se p̄ visibile non ē. aut ꝙ p se visibile non est nec ē in ipa re visa aut denominata visa aliquid ꝑm ꝙ visibilis est z ꝑm illud actual'r videat z tamē aliqđ signū ꝙ rē illam pñtem eē demōstrat. sic si quēpiā hominū armis adoptū videamus nulla eius ꝑte apparēte dicimur petrū aut gonsaldū videre. qz cū sub armis moueri cōspicim⁹ aut cognoscim⁹. aut qz arma illa videmus sub qbus eū cognoscim⁹ latitare. ¶ Hoc mō xp̄m in hostia z calice occulis cōtēplamur. ¶ Prio nāq̄z mō videri nō pōt. cū nec color aut lux nec figura. motus: ges. nūerus: aut magnitudo sit. ¶ Itidem scdo mō p̄dicto ñ videť. qz non videmus eū p magnitudinē figurā. colorē. aut lucem que in ipo sit. videmus tñ aliq̄ signa que nccio nobis xp̄m pñtem eē demōstrāt z sub qb⁹ xp̄s tegiť. ſ. ꝙ cum eleuatam hostiā sacerdotis manib⁹ cernim⁹ scimus xp̄m necessario in hostia illa eē. Cū vo calicē identidē tolli in altū cōspicimus iteri⁹ eū sub vini spē cognoscim⁹ occultari. ¶ Ex prelibatis necessario inducit qs erat modus quo xp̄s visus est z vr̄ z quis sit modus ꝓpriꝰ videndi z quis non.

C Uisibile tertio mō qđ sit.

D quo xp̄s i hostia videť.

¶ Qual'r xp̄s in hostia sit z quid de christo sit in hostia.

La. 17. A

Juxta Prelibatoꝛ mām adhuc vlteri⁹ speculādū est. ſ. qliē xp̄s in hostia sit z qual'r ibidē videat.

¶ In quo p̄ igrēdū ē qđ de xp̄o in hostia est. z qđ de eodez in calice lateat. nā sacerdotes sup hostiā ꝓsecrātiōis ẏba ꝓferūt. sup calicē āt itidē faciūt. ¶ Circa h̄ āt aliq attēdētes arbitrati sūt ih hostia sub sacramētalib⁹ spēbus solū xp̄i corpus latē ꝙ ex substātialib⁹ ẏbis ꝓsecratiōis conjciūt i qb⁹ de solo dñico corpe ꝑmo agiť nihil aliō exp̄mēdo i calice āt sub vini spē solū dñicū sāguinē occultari dicebāt. ꝙ ex ẏbis ꝓsecrationis idētidē arguūt. ¶ Ex q̄ iferebāt ꝙ cū gl'piā hostiā ꝓsecratā assūmēt solū dñicū corp⁹ assūmebat. z cū i calice cōicarz dū taxat xp̄i sāguinē delibabat. ¶ Respōdēdū aūt huic inquisitioni est in hostia cōsecrata xp̄s itegre eē z i sāguine cōsecrato itidē totū christū integral'r occultari. ſ. ꝙ in hostia ꝓsecrata sit corp⁹ dñicū z sāguis ei⁹ z aia rōnal' aut deitas. ſ. ẏbum p̄ris. aut secūda ꝓsona diuina. h̄ āt sola in xp̄o sē. i calice autē eodē mō sāguis xp̄i ē z corp⁹ eius z aia cū ẏbo diuino.

B Opi. reprobāda

C Sol'o z eiusdem róes.

¶ Hec. n. sic apparēt. qz xp̄s viuēs ē iuxta apl̄i traditionem xp̄s resurgens a mortuis iā nō morit̄ z mors illi vltra ñ dominabit̄. nūc ḡ nūq̄z morit̄ z sic corp⁹ xp̄i sēp viuēs ē. z quia cōp⁹ nullū hūanū viuēs sine sāguine ē nccio iducet i corpe xp̄i sēp sāguinē eē. z cū i hostia ē sāguinē hēbit. ¶ Itē corp⁹ nll'ū hūanū semota aia rōnali viuēs eē pōt. cū aia rōnal' corpori hūano eē tribuat z moueri atq̄z oēz vegetationē. nccīū ḡ ē eā i corpore eē qñ viuēs ē. z sic i corpe xp̄i i hostia aia rōnal' erit. Itē nccīuz ē in hostia deitatē eē. ſ. ẏbū p̄ris. qz vt Johannes damascenus testať. ꝙ ẏbū icarnatū semel assūpsit nūquā dimisit. ſz i vtero ẏgiali pcipue duas illas ptes nāe. ſ. corpus z aiaz assūpsit. nūq̄z ḡ ab his discessit. vbi igiť corp⁹ aut aia xp̄i fuēit nccīū erit: erit ẏbū. ſ. scda i trinitate ꝓsonā existē.

Joānes damascenus.

¶ Negantes autē p̄dicta duas positiones hereticas fateri compellentur. ¶ Prima est ꝙ quotiescunq̄z consecratio hostie fiat necessarium est xp̄m mori cum anima a corpore z sāguine separata esse nunquā possit nisi corpus ꝑmortuum fuerit xp̄m autem in consecratione mori aut mortuum esse omni positioni ca tholice z auctoritati apl'i repugt. inquit enim apostolus xp̄s resurgēs a mortuis iam nō morit̄ z mors illi vltra nō dñabiť. ¶ Scda hētica positio quā ꝓfiteri cogūtur est ꝙ iam xp̄s non sit deus z homo: qz ẏbum diuinum assūpsit z vniuit sibi ad hipostaticā siue suppositalē vnitatē

corpus hūanū

corpus hūanū formatū in vtero virginis ⁊ aiam rōnalē nouit creatā ⁊ illi corpori infusam vt ex illis duab⁹ hō pfectus cōstitueret: ⁊ fuit ista assūptio vl' vnio vt hec due ſbe alteraz psonā suppositum aut hipostasim nō pst ituerēt: ſz eēnt idē cū psona vbi. aut eēnt eadē psona q est psona vbi propt hāc vnitatem cātam ex assūptione nāe hūane ad psonā vbi diuini erat xp̄s vna psona vl' hipostasis q erat de⁹ ⁊ hō ꝙ si fortassis psona vbi ad his duab⁹ substātijs aut ab alia eaz seiūgeret psona vbi ſz de⁹ eēt ñ eēt hō. qz nō erāt ibi essētialia hominis: tota tñ orthodoxoz assertio solidissima ꝓnūciat xp̄m deū verū ⁊ hominē eē: seqret tñ eū deū ⁊ nō hominē eē vbo recedēte ab vnitate quā hēbat ad corp⁹ xp̄i aut ad animam.

¶ Inferť ģ notissima illatiōe i hostia cōsecrata nō solū dñicū corp⁹ ſz ēt sāguinē ⁊ animam ⁊ psonā verbi latere.

¶ Falsa responsio quorundam ponens corpus xp̄i in aia sine sanguine. La.18. A

Conabitur Fortitā qſpiā hāc ifringē ꝓnaz dicēs satis vitate cōstare xp̄m eē deū ⁊ hominē. in hostia tñ ꝓsecrata dūtaxat corp⁹ eius latē sine sāguine aia atq; psona vbi. fcā tñ ꝓsecratiōe ⁊ sūpta hostia ⁊ sāguine p sacerdotē aut quēlz aliū: rurſ⁹ in p̄stinā vnitatē corp⁹ ⁊ aia ⁊ sāguis cū vbi psona reuertāť: ⁊ tē erit de⁹ ⁊ hō xp̄s.

¶ huic ät ineptissime positiōi rñdēdū ē magnā ħ eē absurditatē. ⁊ multiplicia ide seq deliramēta. ¶ Primū ōliramētū ē ꝙ xp̄s nō solū semel carnē assūpſit ſz pluries q̄z ducēties millies. ⁊ ꝙ icarnatio q̄si infinicies fcā ē. sicut hostie cōsecratio pene ifinities celebrata ē. ⁊ post infinities a sacerdotibus alis ne psonis cōsecrata cōicāda sacramētal'r assūpta sūt qualz haz ꝓsecrationū ⁊ sūptionū noua fieret icarnatio sic semel i vtero v̄ginis haz duarū ptiū humane nāe ad psonā vbi vnio facta est. ¶ Nō. n. minor vnio ista ptiū ad vbū i q̄lz consecratiōe ⁊ cōsecratoz sūptiōe cāreť q̄z in vtero v̄ginis semel' cāta ē: ħ tñ manifeste fl'z ē: qz fides catholica solā vnicā icarnationē affirmat: plures aūt ptinaciť affirmare hēticū est.

B Secundum icō uenies. ¶ Jtē peccatū ⁊ error magn⁹ ē plures icarnatiōes assumptiōes vniōes hūane nāe ad psonā vbi asserere si vnica sufficies erat: ſz vnica sufficiebat ꝑz modū catholice positiōis ad ħ ꝙ xp̄s in eēnū de⁹ ⁊ hō eēt. seqť ģ errorē eē guissimū plures asserē assūptiōes. Maior vulgatissima p illā regulā aristotil' in. 8. thopicoz. s. peccatū ēp pl'ra facē ꝙ fieri pōt p pauciora: minor ät sic liqdať. nā cū psona vbi ad se hūanā nāz assūmēt: erat eadē psōa aut suppositū de⁹ ⁊ hō Si ät ista vnio manēt i eēnū. necessariū erat eādē psonā p hāc solā vnionem eē verū deū ⁊ hōiez nō igiť oportebat al's icarnatiōes aut assūptiōes hūane nāe ad suppositū vbi fieri. ¶ huic fortassis aliqs potit rñdē minorē eē fl'az. s. vnicā dūtaxat icarnationez aut assūptionē suffeciſſe. vt eadē eēt i eēnū psona dei ⁊ hōis nā multas vniōes icarnatiōes ſcz fieri ncce ē. nā si xp̄s i hostia nō existēt sic existit p⁹ q̄z ꝓsecrata ē. suffeciſſz vbū semel fuisse icarnatū: aut ptes hūane nāe sibi vniuisse: qz tñ cōsecratio fit dicūt nccias eē pl'res icarnatiōes ⁊ assūptiōes q̄t sūt ꝓsecratiōes: qz i ꝓsecratiōe ptes hūane nāe diſiūcte sūt. s. i hostia solū corp⁹i calice ät sāguinē dūtaxat existē. huic rñdeť horz rñsionē ñ ꝓcedē: qz fl'o initit fūdamēto. s. ꝙ i ꝓsecratōe sepatō cōporis ⁊ aie abiuicē fiat ⁊ deitaz ab eisdē: cū i diuersis sacralibus vasis ⁊ spēb⁹ ħ sint. hoc ät fl'z ē: qz nll'a ē nccia rō ꝙ cōpus ⁊ aia xp̄i i ꝓsecratiōe abiuicē seiūcta sint: ſz sola volūtaz eoz ē. p ꝟia ät pōne rōes ml'te atq; solide fē: sic supi⁹ pliabuim⁹ ⁊ iferi⁹ adhuc exponēdū ē. s. i ꝓsecrata hostia ñ solū dñi cū corp⁹: ſz sāguinē ⁊ aiaz atq; psonā vbi existē: sic rōnale at q; nccius ē poni: q dato ñ sequēť pl'res icarnatiōes aut hūane nāe vniōes eē ad suppositū vbi: ſz vnā duntaxat.

C Solutō quorundaz.

¶ Deliramēta ponētiū i hostia xp̄i corpus exangue. Lap.19. A

Deliramētū Aūt aliō ē qz ponētes i hostia ꝓsecrata solū dñicū corp⁹ exāgue ⁊ exsanguinatū atq; sine diuini vbi ꝓsortio existē: nccio fatebūť xp̄m aliqñ deū ⁊ hōiez eē itēū vo solū deū. nā cū ꝓsecratio fierz solo dñico corpe i hostia manēte: ⁊ sāguine dūtaxat i calice: nō erat aliq̄ vnio ptiū ſz quā xp̄s hō eēt. ſz erat solū de⁹ supta ät a cōicātib⁹ hostia ꝓsecrata ⁊ sāguine q ē i calice sacramētal'r ptes hūane nāe rursus sibi iuicē ⁊ diuino vbo vniunť. ⁊ sic fit xp̄s de⁹ ⁊ hō ꝙ si rursus ꝓsecratio fieret eēt itez xp̄s nō hō supt⁹ ät sacramētal'r bis q̄ cōsecrata sē reddit xp̄s ad pristinā hūanitatē: fieret ät ħ mō ptinue i xpo mutatiōes ꝙ fides catholica valde abhorret idifferēť sine aliq̄ tēporis vicissitudinaria discretiōe: seqť ģ hāc positionē valde erroneā eē.

B Primū deliramē tum.

¶ Jtē si lucidius speculemur cōcludem⁹ ex hac iferi positiōe xp̄m nunq̄z eē hominē ſz solū deū: qz cū ptes hūane nāe psone vbi vnite nō fuerint: nūq̄z erit xp̄s de⁹ ⁊ hō: ſz sēp homo solū. Cōcessa tñ horz pōne sēp ptes hūane nāe abinuicez ⁊ a psōa vbi seiuncte foret: ģ xp̄s nūq̄z eēt deus ⁊ hō: ſz sēp solū deus. ¶ Quod ad hāc pōnē sequāť hūane nāe ptes sēp a se iuicē ⁊ a vbo seiūctas foze apparz: qz isti asserūt i hostia solū dñicū corp⁹ exanimatū ⁊ exangue atq; a vbi psona seiuncta foze. in calice ät dñicū sanguinē dūtaxat: ⁊ cum semp hostie cōsecrate sint: qz in q̄lz eccl'ia corp⁹ xp̄i semp ꝓfirmis reseruať iuxť canonicas sanctiōes seqť ex eo tēpore quo mādatū executiōi mādari inchoatū ē nūq̄z fuisse xp̄m deū ⁊ hominē: ſz sēp fuisse solū deū. ꝙ i fidē catholicā noscit militare.

C

¶ Nepharia que sequuntur ex superiori positione. Capitu. 20. A

Amplius Autē si in hostia cōsecrata corp⁹ dñicuz ꝑcise existē. in calice aūt solū sanguinem esse diceremus cū seiunctio corporis ab anima morte iferat necessario sequēť in q̄libz cōsecratiōe xp̄m mori: qz tūc seiungunť ptes nāe hūane xp̄i. ⁊ quotiescūq̄z cessaret eē corp⁹ xp̄i ⁊ sanguis sub sacramētalib⁹ spēbus reuniremť ptes nāe humane xp̄i: ⁊ rursus eēt deus ⁊ homo: quo cōcesso quottidie xp̄s morerēť atq; resurgeret: qō catholice positiōi repugt: q̄ solide astruit vnicam dūtaxat xp̄i morte ⁊ vnicā resurrectionē extitisse. ¶ Jtem sequereť xp̄m quottidianas subire acerbitates penales: nam cū xp̄s pro nobis semel moreretur magna ⁊ vera accerbitatū genera tollerauit: sicut ipe confessus est. ⁊ rogauit a se tolli: vt ps Matth. 26. c. pater si fieri pt trāseat a me calix iste. Sustinebat itidē in hoc veras cordis amaritudines atq; intollerādas angustias exceptās dolorez verissimos sibi affuturos: sic ipe cōfessus est ⁊ scribit Matthe. c. 26. Cepit tedere ⁊ mestus eē ⁊ dixit tristis est aia mea vsq; ad mortem. ¶ Jtem accerbos in passiōe sustinuit cruciatus: cuius signū ē: qz sola eorū meditatione contorsuſ sanguinis sudauit hūor̄: sic scribit bea. Matthe. c. xxvi. factus est sudor eius tanq̄z gutte sāguinis decurrētis in terram.

B Felicitas oium bonoz, plenitudinē dicit.

¶ Jdē in sola passiōis expectatiōe tantū afflictus vt homo ille verus ihs angelo suo cōsolatore eguisſz: vt scribit Matt. 26. c. Et venit angelus cōfortās eū. ¶ Cū ģ nunc xp̄s verus homo sit post resurrectionē suā siē fuit ante passionē: si i sua ꝑsona maria morte accerbos sustinuit cruciatus: necessariū est vt in ceteris sequētib⁹ mortibus si q̄ fuere veros sustinuerit dolores. ¶ Ex quo iferebať xp̄m pfecte btm nō eē: qz felicitas omnē bonoz plenitudinē dicit cūm ꝑfectione oi afflictionū si ģ xp̄s aliqō cruciatus genus quottidie sustineret: cū aliq̄liť eē felicem impossibile erat. ¶ Jtem hoc ipossibile erat: qz xp̄s hz corpus glorioſū: sūt aūt glorioſa corpora ipassibilia: cū vna de dotibus corpoz beatoz post resurrectionē sit impossibilitas. sequiť ģ xp̄m nullos nunc cruciatus sustinere: ⁊ cōsequēť nō possz xp̄s in cōsecratione mori aut vllam petere afflictionē. ¶ Non igiť aliqua veritate fulcitur positio illa: que facit xp̄m in cōsecratione esse diuisum. s. ꝙ in hostia solum corpus dominicum sit: in calice autem sanguis dūtaxat. ¶ Dicendū igitur patet ex prelibatis in hostia ꝓsecrata corpus dominicum ⁊ animam ⁊ sanguinem ⁊ personaz vbi existere. E Una ex dotibus beatorum corpoz p⁹ resurrectionē

¶ De sanguine christi in calice existere. Capitu. 21. A

In Calice aūt itidē dicendū ē nō solum sanguinē existere sic aliqui putauerūt: ſz sanguinē cum corpore aia atq; vbo diuino solū nāq; in calice sanguinē ponētes supdicta icōueniētia fateri cōpelleť. ¶ Jdeo cū seculares cōicant ñ ē nccius sāguinē i calice ꝓsecrari ad eis tribuēdū: qz in hostia q̄ eis tribuiť totus xp̄s ē. s. corp⁹ aia sāguis ⁊ vbū qm̄ ñ i hostia dñicū cōp⁹ solū existerz nccius erat sāguinē ſb vini spē ꝓsecrari vt eis tradeť. Juxť pdcā aliqs vltius igret ꝙ cū hostia ꝓsecrata sit totus xp̄s. s. cōp⁹ sāguis: aia ⁊ vbū: q̄r ꝓsecrať sāguis sub spē vini sufficēt qppe sāguinē i xp̄i corpe eē ſb spē panis. Ut ät huic ꝓueniēt rñdē possum⁹ q̄ddā ꝑmittēdū cen sui fūdamētū. s. ꝙ cū aliqs sacerdos ꝑz morē eccl'ie ꝓsecrat: nec essariū ē cū bis totū xp̄z ꝓsecraī ꝙ apparz: qz cū hostiā ꝓsecrat totū xp̄z ꝓsecrat: qz facť totū xp̄z i hostia eē corp⁹ sāguinē ⁊ aiaz ⁊ vbū siē ꝑlibatū ē. Jtē cū calicē ꝓsecrat facť totū xp̄m eē. s. sāguinē corp⁹ aiaz ⁊ vbū. ¶ Jta ģ nccius ē i q̄lz ꝓsecratō eucharie. totū xp̄z bis eē. s. sub duab⁹ spēb⁹ ⁊ ſb q̄lz tot⁹ seml'. A

¶ Plena solutio superiorzis que sunt. Capitu. 22.

Nūc aūt

Mūc Aūt qōnū rñdēdū est.ſ.q̄ ſacerdotes totū xp̄m bis cōſecrent.ſ.ſub duab⁹ſpēb⁹duplici aut ūna rōne.

¶Quaꝫ p̄ma ē q̄ vniuerſal' eccl'ia q̄ oi bonoꝫ plenitudinē in xp̄i ſuſcipit paſſione quottidianū illi⁹memoriā colē centſuit: z q̄ ſub his duab⁹ſpēbus euchariſtiā cōficiētes pfecte dñicā recolimus paſſionē voluit eccl'ia ſic pfecrar. ¶Qō āt p hāc cōſecrationē eccl'ia dñice paſſiōis memoriā frequētare decreuerit ligde dignoſcit:q̄ nullū alioꝫ ſacramētoꝫ ē autē eccl'iaſticoꝫ myſterioꝫ.q̄ ſic liquide dominicā idicet paſſionē ſicut ſacramētū euchariſtie. ¶Qō āt ſub duab⁹ſpēb⁹ cōſecrātes plene dñice paſſiōis memoriā celebrem⁹manifeſtat apl'us p̄ma ad chorinthios.xi.c.vbi inuit formā qua ſub biſ duab⁹ſpēbus pfecrādū erat dicēs quotieſcūq̄z feceritis mortē dñi anūciabitꝭ donec veniat.i. vſq̄z ad diē iudicꝫ. ¶Scōa aūt rō q̄re ſub his duab⁹ſpēbus eccl'ia cōſecrat eſt vt xp̄s in ſuis actiōibus p̄o modulo ſuo imitemur. Cū gregori⁹ dicat ois xp̄i actio nr̄a ē inſtructio.ſ.p oia vt ipſe fecit vt poſſum⁹ faciēdo.ſz ipſe ſub duab⁹ſpēbus pſecrauit.ſ. pſecrādo panez z cōuertēdo ip̄m in ſbaz ſui corpis bñdicti:deinde ſūpto calice in quo vinū erat bñdixit pferēs pſecratiōis ẏba:ſic ſcribit bea. Jo.13.c. z paulus apl'us p̄ma ad chorinthios.xi. ca. ¶Cū g̃ xp̄s ſb mō pſecraſſet eccl'ia hoc cogſcēs ſi ſic ñ pſecraſſet arbitrarē ſe peccare: z ſic erat:q̄ nō debebat a xp̄i actibus q̃ntū erat poſſibile declinare. ¶Tertia āt z haꝫ potiſſima ē xp̄i ſup hoc ſpāle decretū:xp̄s.n.decreuit ſb panis z vini ſpēbus euchariſtiā pſecrādā:ſicut ipe pfecerat:obligāt g̃ ſic pſecrare. ¶Quod āt xp̄s ſic cōfici p̄cepiſſz apparz p id qō ſcribit bea. Jo.13.nā poſt q̄z ſaluato⁹ corp⁹ſuū atq̄z ſāguinē ſub panis z vini ſpē pfeciſſet ait:ſic facite i meā cōmemorationē.i.in cōmemoratione q̄ ego ſic cōfeceriz:aut i meā cōmemorationē.i.i cōmemoratione mee paſſiōis: q̄ i hoc ſacramēto figurat. ¶Hāc āt expōnē ſeq̄t apl's in epl'a p̄ ad chorithi.xi.c.q̄tieſcūq̄z feceritꝭ mortē dñi anūciabitꝭ donec vēiat.

Capitu .23. A

¶Unde ſit quod ſecularibus cōmunicantibus xp̄i cōp⁹ ſub ſpecie tantum panis tribuitur.

B Sol'o dubi etatis.

Suboritur Ex ſriozibus rō igrēdi cū p̄dictū ſit eccl'iaz pficē euchariſtiā ſub duabus ſ.vini z panis ſpēb⁹ex p̄dictis rōib⁹ z q̄tieſcūq̄z pficit ſacerdotes pficiētes ſub vtraq̄z xp̄z ſumūt ſpē.cur ſecl'arib⁹ cōicātibus ſub altera dūtaxat ſpē tribuit.ſ.ſub ſpē panis ñ traddita ſpē vini. ¶Huic rñdēdū ē eccleſiā hoc decreuiſſe ſano ductā pſilio: vt magna picula z icōueniētia euitaret. Nā cū ſacerdos pficit z ſūmit pedib⁹ſiſtit z calicē epotādū manu ſua accipit.iō nō ē vllū piculū effuſiōis in ſāguine pſecraro. Si āt ſecularib⁹ſub vini ſpē euchariſtia tradderet:cū genib⁹fixi ſint: z calicē manu ſua nō capiāt poſſet facillime ſāguis effūderi quo graue diſpēdiū eēt:vt g̃ ſb tollerēt decreuit eccl'ia vt ſecularibus ſub ſoli panis ſpē euchariſtia traddēt:tñ daꝫ eiſ aq̄ vino mixta ſūpta euchariſtia:q̄ duplici rōe fit. ¶Prīa ē q̄ ad imitationē pfecte cōicatiōis quā faciūt ſacerdotes pficiētes atq̄z ſūmētes:q̄ ſicut in duabus ſpēb⁹ cōſecrāt: ita ſb duplici ſūmūt ſpē:vt g̃ ſecularīū cōicatio in euchariſtia ſil'itudinē cōicatiōis ſacerdotal' gerat vinū aque p̄mixtū eis traddiſ in his āt lz ſeq̄t effuſio piculū nullū eſt:q̄ cōſecrata non ſūt:ſicut ſi ſāguis effundēt dominic⁹. ¶Scōa āt z potioꝫ huius cā eſt:vt nō maneat ſūmentib⁹euchariſtiā aliqua pticula in dētib⁹aut palato.fundamētū aūt huius ē:q̄ quādiu fuerit in aliquo loco hoſtia aut vinū cōſecratū:tādiu ibidem exiſtet corp⁹ z ſā guis xp̄i:lz mille ānis hec maneāt:dū ibidē panis aut vini ſpēs māſerit. Cū aūt hoſtia dura ſit z ſiccha q̄n dentib⁹ terriſ poterat aliq̄ eius pticl'a dētib⁹aut palato in cōcauitatib⁹adherere: z poſt in ſputo foras emitti. z p⁹ vbicū q̄z caderet exiſteretq̄z illa pticula z q̄tūcūq̄z loc⁹ imūdus eēt aut ꝓphanus ſēp ibi corp⁹ z ſāguis xp̄i eēnt. donec ſpēs panis z vini eē deſineret.in quo aliq̄ ihonestates ſeq̄rēt. Ut g̃ p̄dicta tollerēt decreuit eccl'ia vt poſt euchariſtie ſūptionē ſē per os ſūmētis ablui z illā ablutionē deglutiri:vt oēs hoſtie pticule in guttur deſcēdāt. z nulla in palato aut dentib⁹ maneat:que ſpuēdo emittaſ. ¶Hoc āt adhuc euidētius manifeſtaſ:q̄ oēs ſacerdotes q̄uo fcā cōſecratiōe i fine miſſe euchariſtiā ſūmūt abluūt os aqua vino p̄mixta:q̄ gnāl'r obſeruaſ niſi cū aliqs ſacerdos ex aliqua cā duas miſſas celebraturus ē.in p̄ma ñ abluit os p⁹ cōtionē: vt ñ frāgat ieiuniū degustādo aquā z vinū: vt ſecūdā poſſit miſſā celebrare.in ſecūda tñ miſſa oſ abluit.ex p̄libaꝫ cā manifeſtaſ.ex q̄ ſeculares ñ cōicāt ſūmtes euchariſtiā ſub vtraq̄z ſpē ſic faciūt ſacerdo.

C Lapidē

¶Queſtio cur chriſtus ſub duplice ſpecie conſecretur.

Ex Poſitis dubiū ſuboriꝫ:in ſupioꝛib⁹enim dictuz ē q̄ ſacerdotes euchariſtiam ſub duplici ſpē cōficiūt:lz ſub vtraq̄z ita perfecte deus ſiue totus xp̄s ſit ſicut in ambabus ſimul. z quod iſtum modum ſub ſpeciebus duabus conſecrādi eccleſia obſeruauit:quia chriſtus ſic a principio cōfeciſſe mōſtratur. ¶Queret g̃ tūc aliqs quare xp̄s ſub duplici ſpecie cōſecrauit cū ſub qualz earū totus xp̄s ſit: z cum vtraq̄z earū.ita perfecte totius virtutis aut vtilitatis huius ſacramēti efficaꝫ ſit ſicut ambe ſimul ſpēs cōſecrate alioquī pfectioꝛ eēt cō munio quā ſacerdotes faciunt q̄ ea quā ſeculares. ¶Huic aūt rñdeꝛ q̄ lz tanta ſit efficacia z vt⁹ euchariſtie quādo ſub vna ſpē eſt ſic cū ſub duabus:voluit tñ xp̄s ſub duab⁹ſpēbus cōficere:ſic.n.decuit duplici rōne. ¶Prīa eni ē:q̄ euchariſtia ē ſacramētū. z eſt p̄ncipaliſſimū oi ſacramētoꝫ:ſacramētū aūt ſm ſignificationē ſuā eſt ſacre rei ſignū:neceſſariū igiꝭ eſt euchariſtiā alicui⁹rei ſancte ſignū eē. Eſt aūt ſignū mortis z paſſionis xp̄i:ſicut ſcribit bea.Joan. 13.c.ſic facite in meā cōmemorationē.i.facite hoc ad memoriam mee paſſiōis. Paulus q̄z in epl'a p̄ma ad chorinthios.c. xi.ait.quotieſcūq̄z feceritis mortē dñi anūciabitiꝭ donec veniat: z q̄ in dñica paſſiōe duo p̄cipua fuerint:neceſſarium aut valde cōueniēs ē duo i hoc ſacramēto p̄cipua eē:ſiue hoc ſacramētū ſub duab⁹cōfici ſpecieb⁹. ¶Fuerint aūt ſb duo i paſſiōe.ſ.q̄ dominicū corp⁹manibus perſequētiū tradditū eſt: z fuit mirabil'r cruciatū. Scōs eſt.q̄ ſanguis nr̄i redemptoris fuit p peccatoꝛib⁹effuſus. ¶Ad pfectā iſtoꝛ duoꝛ que in paſſiōe fuerūt exp̄ſſionē neceſſariū erat vt ſacramētū paſſiōis ſignificatiuū qō erat ſacramētū euchariſtie in duab⁹ſpecieb⁹ cōficerēt que p̄dicta duo deſigrēt.ſ.vt'in pane cōficeretur:qui multū corpori cōuenit in ſoliditate ſbe z pcordia alimēti: z q̄ in vino cōficerēt:q̄ ſāguinis repſentatiuū erat:q̄ ābo fluida ſūt: z vnū alteri cōformari quātū ad nāz alimēti: decuit g̃ euchariſtiā in his duabus cōfici ſpēbus ad pfecte ſignificāduz ea que in paſſiōe erāt aliogn ſacramētū hoc non fuiſſet pfectū repſentatiuū dñice paſſiōis. ¶Hāc autē fuiſſe intētionē xp̄i huius ſacramēti inſtitutoꝛis ſub duab⁹ſpēbus ex ꝓbis formalibus cōſecratiōis conꝫcit. nā cū corpus ſub panis ſpē cōſecraret dixit.hoc ē.n.corp⁹meū qō q̄ vob trade tur.ſ.i man⁹hoſtiles pſequētiū.cū vo ſāguinē ſub vini ſpē cōfeciſſz ait.ſ ē calix ſāguis mei noui teſtamēti q̄ p vobis effūdef i remiſſionē peccatoꝛ.ſ ponit bea.Jo.c.13. z apl's i epl'a p̄ma ad chorinthios.c.xi. ¶Scōa rō ē q̄ xp̄s auctoꝛ teſtamēti noui z nr̄aꝛ aiaꝛ ſaluatoꝛ voluit noſ aliqō inſtituē ſacramētū p qō aia nr̄a pfortaret z pfortata pſeruaret: z q̄ nihil ſāctius atq̄z meli⁹pleniuſq̄z graꝛ ipo xp̄o bñdcō q verus deus ē z hō infinita excogitabiliq̄z vnitate dignat⁹ē ſe ipſum noſ tribuē: z q̄ cōicatio vlla maioꝛ eē poſſet q̄z ipe xp̄s noſ ſe ipz tribuēt icorpando nos ipi z ipz noſ.ſeē g̃ ſb vt nos eū ꝛguſtarem⁹ intra nr̄a guttura gluciētes vt ſic pfecte eū tā ſm aiaz q̄z ſz cōp⁹hrem⁹. Et q̄ itellect⁹nr̄i q infimi ſt p ſolas res corporeas cogſcētes p mālia ifozmari ꝛbebāt: z q̄ ꝛ rebus ſpūalib⁹ cognitōnē hre ꝛbebāt neceſſariū erat vt ſacrz iſtō i reb⁹corpalib⁹ pſtituēt ad ſil'itudinē rer cōpaliū q̄s nos ſenſibus expimur. ¶In corpalibus āt ſic ē q̄ corp⁹ nr̄m alimto corroboraſ z pſeruaſ.alimtū āt i rebus duab⁹ pſiſtit.ſ. cibo z potu. ꝛcuit g̃ vt ſacramētū ſb i pane pficēt q cib⁹ erat z in re potabl'i q̄lis erat vinū:ſic g̃ i duab⁹ſpēb⁹ſacri iſtō eē ꝛcebat. ¶Qō āt iſta foret itētio xp̄i hui⁹ſacrz iſtitutoꝛis euidēt appz ex his q̄ ſcribit bea.Jo.6.c.ſ.caro mea ve ē cib⁹ z ſāguis me⁹ ve ē pot⁹q māducat meā carnem z bibit meū ſāguinē viuit in eēnū. ¶Ex p̄dictis g̃ manifeſte concludiſ quar xp̄s ſacramentum iſtud benedicte euchariſtie ſub duplici ſpecie conſtituerit.ſ.ſub ſpecie panis z vini.

C Lapidē

¶Cur xp̄s ſub duplici ſpē euchariſtie ſacrm inſtituerit.

Jurta Tactā in ſriozib⁹ māz accuti⁹ ſpeculātes aliaz rōnē poſſim⁹ inuenīr q̄r xp̄s ſub duplici ſpē ſb ſacrm inſtituerit. ¶In q̄ aduertēdū ē q̄ xp̄s ſpāliꝰ iſtō ſacrm ad memoriam ſuā inſtituit quā cetera ſacramenta:qō ex verbis inſtitutionis apparet. ¶Cum xp̄s matrimoniū aliquo modo aut inſtituit aut approbauit.cum illud ratum fecit.q̄ ante p libellū repudij ſoluebaſ:vt amplius nullum diuoꝛtiū patēt:ſic ſcribit bea.Matth.quinto.c. z 19.nūq̄z tñ exp⁹ſſit q̄ per hoc ſacramētum aliquo modo memorie traderetur.

B Rñſio.

C Princi palisſi. mū omniū ſacramētoꝛuz euchariſtia.

D Sacramētū qd

E Duo in xp̄i paſſione fuerant.

F Intētio xp̄i de ſacramento euchariſtie.

G Alimētū i duobus conſiſtit.

Lap.25. A

B

¶Item cum

¶ Jtē cū xp̄s baptismū bea. Jo. approbauit illud corporaliʒ assūmendo vt apparet luce. 3. ca. ⁊ cum ipse nouiter baptismū instituit sic̄ scribit bea. Mat. 28. c. nō exp̄ssit vllaten⁹ p ꝟ sacramēt̄ū. eius memoriā frequēt̄ādā. ¶ Cū tn̄ ꝟ euchari stie istituit sacramēt̄ū exp̄ssit per ꝟ apud fideles ei⁹ memoriā recolendā. sic̄ scribit bea. Jo. 13. c. ꝟ facite i meā cōmemoratio nē: apostolus q̄q3 paul⁹ idē expressit i p̄ma ad chorinthios. xi. c. ingens quotescūq3 feceritis mortē dn̄i anūciabitis donec veniat. ¶ Est āt in hoc sciēd̄ū q̄ in xp̄o mlta erāt. s. v̄bū suū secūda trinitatis p̄sona q̄ vnica atq3 simplex ⁊ idiuidual' est: erat q̄q3 rōnal' aia: que idētidē simplex erat: p̄ter ꝟ ⁊ corpus vez hūanū erat i ptib⁹ multiplicitatē hn̄s ⁊ in hūoꝛib⁹ varietatē aliarūcq3 rez similiū atq3 dissimiliū abūdātiaʒ. Ut autez istud sacramēt̄ū representatiuū nr̄i redēptoꝛis pfecte expressiuū eēt illius necessariū fuerat vt tot res sint i illo p quot p fecte repsētari posset oia q̄ significari poterāt: sed tm̄ pfecte repsētatiuū sacramēt̄ū stabiliri nō potuit: q: id qđ p̄cipuū in xp̄o existebat erat v̄bū siue secūda i deitate p̄sona. ¶ Sz ad hāc deitatē repsentādā in ꝟ sacrameto nihil eē potuit: q: cū sacramēta sig̃ sint: oz vt his q̄ sig̃ta sē ꝓportionēt: ⁊ q: v̄bū diuinū spūale atq3 iuisibl'e erat: necessariū erat vt id p qđ significari debēt iuisibile atq3 spūale foꝛet. ¶ Sed ꝟ subsistē nō potuit: q: sig̃ ꝓuenire ōbēt his qb⁹ aliqđ significare debēt. s. vt signū tm̄ sit q̄ p illud aliqđ ppēdi possit: alias inutile signū eēt: nos āt sum⁹ qb⁹ eucharistie sacramētum alicuius sig̃tiuū ē. ⁊ q: nos corporei sum⁹ ⁊ per corpora itelligentes atq3 p corpa appendētia rerūq3 cōditiōib⁹ corpa affectis. res aūt spūalis iuisibil'ē ⁊ incorporea: nec similitudinez vllaz corpuz gerit nō poteram⁹ aliqđ iuenire q̄ in ꝟ euchari stie sacramēto deitatis sig̃tiuū eēt: nō ergo fiat in hoc sacramēto aliqđ qđ p̄sone v̄bi repsentatiuū foꝛet. ¶ Jdētidē i xp̄o rōnalis aia erat: que cōformit̄ repsentatiuū aliqđ hr̄e nō potuit. nā sic̄ secūda in trinitate p̄sona q: spūalis atq3 idiuisibilis erat nullū ei repsētatiuū ꝟ tribuit sacramēt̄ū. ita ⁊ aia rōnalis spūalis atq3 iuisibil'ē. nullū g̃ potuit significatiuū hr̄e. ¶ Erat āt i xp̄o p̄ter ꝟ corp⁹ hūanū: q̄ palpabile atq3 visibile erat. potuit g̃ aliqđ corporeū ⁊ visibile repsentatiuū hr̄e. ꝟ autē significatiuū fuit panis: q: panis corpi multū cōgruit vt in sriozibus plibauimus. ¶ In corpe aūt xp̄i sāguis erat: cū corpus viuēs eēt adhuc āt sig̃cād̄ū aliqđ repsentatiuū cō poreū: q: corp⁹ erat dari potuit: ⁊ ꝟ vinū erat sub cuius spē sāguis q̄q3 xp̄i ⁊ corp⁹ p̄ficī. ¶ Restat g̃ eē has duas spēs. s. panis ⁊ vini sub qbus eucharistia consecretur scilicet corpus ⁊ sanguis christi.

Obiectio ad ea que p̄dicta sunt.

Predictis Aūt aliqs forsitā obuiabit dicas incōuenient sub his duab⁹ spēbus cōfici cū sufficiat sub altera earū. s. sub panis specie cōfici. Q: aut in vnica. s. in panis spē cōficienda erat eucharistia: aut in pluribus quā duob⁹. s. in tribus aut q̄ttuoꝛ. nā si in ꝟ sacramento aliqđ corpis xp̄i repsentatiuū eē debebat sufficiebat panis q corpus dominicū cū oibus suis ptib⁹ atq3 hūoꝛibus designaret. ⁊ nō oportebat alterꝫ p sāguine poni sig̃tiuū: q: si forsitas ꝓter corpis sig̃tiuū alterꝫ p sāguē repsentatiuū ponēt p capite quoq3 xp̄i pedib⁹ atq3 manibus ceterisq3 corpis partibus singl'a sig̃tiua disponēda erāt. qđ nō cōgruit. ¶ His rn̄dēd̄ū ē i ꝟ sacramēto duas sig̃tiuas spēs poni oportē. s. alterā corpis alterā aūt sāguinis sig̃tiuā: nec opōtebat plura alt arū p̄riū sig̃tiua poni. s. p pedib⁹ aut manib⁹ ceterisq3 ptibus eiusdē corpis qb⁹ ptes q̄ eidē attinent designanť: q: oēs in toto ptes cōtinuāť. nec q̄uis mō alīs ab alteris seiungūť nisi violenť ab aliquo seiūganť. totum igit̄ corpus vnū sortitur nomē: q: tota illa carnea moles corp⁹ noiať: q: qđ indiuisum est vnū est: vnicū g̃ totius corporis decuit eē sig̃tiuū. ¶ Sā guinis aūt aliud oportuit eē differens significatiuuz. q: sanguis nō est pars corpis toti corpori cōtinuat⁹. sicut pedes aut manus alīq3 artus eiusdē. sz est qdā corporis humoꝛ q a corpore facil'ť effundiť cū lib̄ exitus p3. vt pote per aliquaz in corpore factam incisurā. sicut in dn̄ica passione factuz nosc̄itur: q: totus eius sanguis per flagelloꝛ p̄cturas per clauoꝛū fixuras atq3 per spinarum apturas effusus est. ¶ Luz igit̄ sanguis non eēt corporis pars. sed aliquid a corpore differens. decuit vt in hoc sacramento aliqđ dn̄s p sanguine repsentatiuū ponereť p̄ corpore quoq3 distinctum.

¶ Obiectio ad p̄dicta.

Adhuc Aūt aliqs solutiōi p̄xie nō cōsentiens insisteť dicēs q: cū in sacramēto eucharistie p̄ sāguine vinū vt repsētatiuū ponať: q: sāguis nō p̄ continuata ceteris corpis ptib⁹: sz fluidus hūoꝛ ē. nec̄iuz q̄q3 erit in ꝟ eucharistie sacramēto alt̄m p̄ colera. alt̄m p̄ flegmate alt̄m melancolie signū repsētatiuū eē: q: iste humoꝛes corpis xp̄i fūt sic̄ sanguis. ⁊ qlz eoꝛ distinct⁹ a ceteris. ¶ Hos āt tres humoꝛes. s. colerā flegma: ⁊ melancoliā in corpe xp̄i eē null⁹ negať valebit. nā ō flegmate p̄spicuū ē cū id tota oꝛthodoxoꝛū ecclesia fateať. ⁊ hēt ex. de cele. miſ. in. c. in nr̄a: ⁊ sic̄ de ꝟ con fitemur parū rōe de duob⁹ religs dicē cōpelliemur. alioquin multa cōstituerem⁹ absurda. ¶ Christū āt an̄ passionē suam q̄ttuoꝛ hūoꝛib⁹ gubernarū corp⁹ hūisse his liquet argumēt̄s. ¶ Prio q: corp⁹ quodlz genitū illius ē cōplexiōis cui⁹ē le mē formatiuū. sicut vberi⁹ diſſeruimus cū pticulā illā p̄me methaphoꝛe describerem⁹. s. fuit vas clausū. sāguinē āt menstrualē v̄ginis ex quo benedictū corp⁹ ibu formatū est quattuoꝛ cōplexionatū hūoꝛibus fuisse cōstat. Quia oē semē taz masculinū q̄z femininū lz fm magis ⁊ min⁹ horuz tn̄ q̄ttuoꝛ humoꝛ nec̄io sorciet cōplexionē: corp⁹ g̃ ibu q̄ ō v̄gnis bn̄ dicto sanguine formatū ē his q̄ttuoꝛ hūoꝛib⁹ tēpať. ¶ Jtem corp⁹ ibu erat verū corp⁹ hūanū. nec̄iuz g̃ erat vt oia illa habēt que i ceteris hūanis corpoꝛib⁹ cōtinebāť. in alijs āt hōinibus ꝟ ē q̄ nullus ē q̄ q̄ttuoꝛ nō hēat hūoꝛes. necessariū g̃ erat in corpe bn̄dicto xp̄i hos q̄ttuoꝛ eē hūoꝛes. ¶ Jtē oēs forme sunt huius cōditiōis q̄ i mā dispōnes debitas p̄ exigūt cū qbus manēt ⁊ sine qb⁹ subsistē nō valēt. ⁊ si aliquoties isint. diu tn̄ existere nō valent. aia enim hūana aut equina lapidez informare nō valebit. q: in lapide dispositio nulla est quā aia asinina aut hūana p̄exigit. ⁊ q: aia humana ē ceteris formis excellētioꝛ plures ceteris dispōnes exigit. quarū p̄cipua ē corp⁹ q̄ttuoꝛ humoꝛibus q̄ttuoꝛ cōplexionū temperatū eē in debita armonia. vt igit̄ aia bn̄dicti ibu in corpore nat̄r pmanē possz. vt alioꝛ hominū aie manēt. nec̄iuz erat q̄ttuoꝛ in eo hūoꝛes existē. sic̄ xp̄m ante passionē suā q̄ttuoꝛ hūoꝛes hūisse cōfitemur. ita post resurrectionē suā ⁊ nūc ⁊ in eternū eū habiturū cōfiteri debem⁹: q: corpa gl'ificata p resurrectionē lz defectib⁹ ⁊ egritudinib⁹ caritura sē qb⁹ nunc abūdāt. ⁊ sfluitates nullas hēant. q: euenit ex p̄ditiōe māe aut erroꝛe p̄ticularū agentiū cānt. oēs tn̄ nāe p̄petates ⁊ cōditiones hēbūt. ⁊ q: q̄ttuoꝛ hūoꝛes hr̄e ē nālis corpis hūani p̄petates. nec̄iuz ē vt post resurrectionē hos q̄ttuoꝛ hūoꝛes corpa ipa hēant. ¶ Restat g̃ nos cogi in corpe xp̄i fateri q̄ttuoꝛ nūc hūoꝛes p⁹ benedictaz resurrectionē existere ⁊ in eē nū futuros. ¶ Hoc aūt posito fundamēto. cū dicamus i corpoꝛe xp̄i q̄ttuoꝛ hūoꝛes nūc existere. dicēť q: cū in eucharistie sacramēto sanguinis ponať spēs repsentatiua. s. vinum q: p̄ colera alt̄m p̄ flegmate alt̄m p̄ melācolia idētidē necessario erit repsētatiuū dari cū quodlz eoꝛ dn̄ici corpis humoꝛ sit sz p nullo eoꝛ ꝓter q̄z p sanguine vllū ponit sig̃tiuū segt̄ g̃ hoc sacramētum incongrue constitutum foꝛe. s. vt sub duabus speciebus eucharistia conficeretur.

¶ Responsio ad p̄dictam institutionem.

Argumētatiōi Huic forsitass aliqs rn̄debit q: oibus q̄ i xp̄o erāt qb⁹ q̄uenieť. sig̃tia attribui potant i ꝟ sacro repsētatia attributa sē. ¶ Et sic̄ panis spēs tāq3 corpis ⁊ oi q̄ in corpe adiuniceť cōtinuāť sui ptiū corpis repsētatiuū posit⁹ ē. ita si vinū sāguinis dn̄ici aliorūq3 fluidoꝛ hūoꝛ signū datū ē sāguinē tn̄ tāq3 iter humoꝛes p̄cipuū i hac noiatiōe exp̄sserūt. ¶ Hec. n. rn̄sio aliq̄ten⁹ tolerāda foꝛet. q: vitati aliq̄l'r nitiť adherere. Cōuenientius his pōt dari rn̄sū. s. q: in corpe hūano lz q̄ttuoꝛ hūoꝛes sint. q tn̄ maioris iter hos ē quātitatis atq3 oibus cognitus sāguis ē: sāguis g̃ tāq3 p̄cipui hūoris in ꝟ sacro solū dari debuit sig̃tiuum. ¶ Jtē in hūano corpe null⁹ maioris q̄ntitat̄s hūoꝛ ē. maioris nāq3 q̄ntitatis ē iste sol⁹ q̄z ceti. Conuenit g̃ huc noiari. ⁊ hui⁹ poni sig̃tiuum. ⁊ nō cuiusq3 ceteoꝛ. ¶ Est āt alia rō magis i fūdamēto: q: ꝟ eucharistie sacrm dn̄ice passionis sig̃tiuum ē. vt in sriozib⁹ plibauim⁹. Jn dn̄ica āt passione p̄cipuū ⁊ pp q̄ magis gratiaꝛ cummulos reddē debem⁹ ē q̄ p̄ro nobis vitā posuerit. nā ꝟ optimū eoꝛ q̄ ipe nob fecē. sic̄ ipe voluit exp̄ssisse Jo. x. c. Ego sum pastoꝛ bon⁹. ⁊ pono aias meas p ouib⁹ meis. cōueniens ergo erat in hoc sacramento memoriam de vita christi celebrari. aut illius in quo vita p̄cipue est. vita autē iuxta sacre scripture traditionē q̄

babetur

A

ꝟ Quō xp̄s habuit q̄ttuoꝛ humoꝛes.

C Jn xp̄i corpoꝛe q̄ttuoꝛ sūt hūoꝛes.

Capitu. 28.

A

B Scōa rn̄sio

C Maioris quantitatis in corpoꝛe humano solus sāguis est q̄z ceteri simil' hūoꝛes

C Nota q̄ in xp̄o erant.

D Signuz deꝛ cōuenire his q̄ significat.

Cap. 26. A

B An sanguis fuisz cōpus xp̄i sb̄spē panis consecrari.

C Solo.

Ca. 27.

D. Anime sedes sanguis est.

hēc leuitici.17. ⁊ deuteronomij.12. ala ois carnis in sāguine est. ipsius ḡ sāguinis tāq; originis vite mētio faciēda erat. ⁊ eius soli⁹ repsentatiuū i sacro eucharistie poni debebat.

¶ Quāuis ꝓposite rōnes sat̄ ꝙueniēt assigte sint ꝓcipue tn ⁊ fūdamētal qre soli⁹ sāguinis repsētatiuū positū fuerit aliorū aut̄ humoꝝ neq; ē: qz xps istitutor hui⁹ sacramētū remēoratiui sue sacratissime passiōis: voluit repsētatiua istituē eoꝝ q̄ i sua passiōe ꝓcipue patuē. hec āt duo fuerit. s. cōpus ihū. q̄ in passiōe sua cūctis patuit vulneratū spinis plexū clauis fixū flagellis vndiq; cruciatū atq; oib⁹ opprobrioꝝ penalitatūq; modis saturatū. ¶ Secūdus fuit suus sāguis bn̄ dict⁹ q̄ p latas dn̄ici corpis apturas large fluxit. atq; i terraꝫ vestes ⁊ crucē aspſ⁹ ē. ¶ Aliō qcpiā in dn̄i passiōe n̄ patuit nā alioꝝ humoꝝ null⁹ fluxit: ſz flegma colera: atq; melācolia i bn̄dcō corpe ihū i cruce pēdēte māserūt: qn̄ pue ḡntitaꝫ sit nec eis pz fluxus sic sāguineo hūori q i magna ḡntitate est.

F Instantia.

¶ Qō si fortassis qcpiā de alḡs hūoꝝib⁹ ō dn̄ico corpe fluxerit illō sāguini mixtū fuit nec potuit vllaten⁹ apparer: ſz ꝙueniēti⁹ē solo sāguine ō corpe ꝓfluēte ceteros hūores i corpe p māsisse.

G Solutio:

¶ Ob ℔ igit̄ ꝙueniēti⁹ fuit duo poni i ℔ sacrameto si ḡtiua. s. alt̄m corpis: sāguinis q̄q; alt̄m. ¶ Adhuc āt aliqs alteri⁹ isistet q̄ cū flegma: colera: atq; melācolia corpis dn̄ici humores sint. ⁊ sāguinis p se dē aliq̄ō i ℔ sacro sigtiuū oportē quis mō triū alioꝝ vlla dari sigtiua. ¶ huic rn̄dēdū ē q̄ horū triū hūoꝝ i ℔ sacro repsētatiuū datū ē. nā ⁊ si cuuslibꝫ eorū dn̄s aut simt̄ significatiuū positū nullaten⁹ fuerit. eoꝝ tn̄ aliq̄ō repsētatiuū datū ē. s. q̄ sic i ℔ sacro vnū corpis dn̄ici sigtiuū. s. panis positū ē nō distict⁹ singulaꝝ ptiū singulis sigtiuis: ſz vno ꝓ corpe oibusq; ei⁹ artub⁹ dato. s. panis spēs: ita ⁊ ꝓ oibusq; corpe exñtia i corpe manēt nullo ab eo cāu fluētia idē repsētatiuū assigbit: ⁊ qz flegma: colera: ⁊ melācolia i cō poi xpi māserūt sic corpis art⁹ q̄ sibi iuicē ꝓtinuatiōe cathenati sit sicut oiuꝫ ptiū sibi i corpe diūctaꝝ idē repsētatiuū. s. panis ē. ita ꝓ his ḡttuor hūoꝝib⁹ idē dabit. s. q̄ i sacro eucharistie spēs panis corpis atq; oi ei⁹ ptiū cū his ḡttuor humoribus sigtiuū ponat spēs āt vini sāguinē xpi dūtaxat repn̄tat.

Capitu .29. A

¶ Obiectio contra predicta.

Supra Determinat aliqs obuiabit. s. q̄ sic sāguis xpi repn̄tatiuū positum ē. ita q̄q; flegmaꝫ ponat qz sic sāguine⁹ hūor ō xpi corpe i passiōe large manauit. Ita flegma eodē i cruce pēdēte ꝓfluxit. ¶ Multi nāq; dixerūt cū euāgelista ō later xpi i cruce dormiētis aquā effluxisse testat⁹ sit: illā n̄ aquā ſz flegmaticū hūorē fuisse. rō āt mutatiōis eēt ob sil'itudinē eorū ifluē ⁊ coloze: ℔ idē recitat Innocētius terti⁹. ex. ō celebra. missa. in. c. in nr̄a. ¶ huic āt addiciūt: qz a nullo corpe fluē pōt q̄ i eo nullaten⁹ fuit: ſz i corpe xpi aut in nullo alio corpe alis aq̄ ē: qz destruerꝫ totā corpis machinā. tn̄ ꝑtiū sit corpis armonie: qz ē i q̄dā extremo ꝑtietaꝫ. i q̄libꝫ tn̄ corpoꝝ hūanoꝝ hūores ḡttuor sē e qb⁹ vn⁹ flegma ē ꝙueniēt igit̄ flegma ō xpi latē effluxisse potuit: aq̄ āt nullatenus.

B Confirmatio obiectionis.

L Responsio ad obiectionem.

¶ his rn̄dēdū ē q̄ ℔ argm peccat: qz flz ꝑsupponit. s. q̄ de latē xpi flegmatic⁹ hūor effluxerit. nā flegma nll'ū: ſz id q̄ sāguini mixtū effluxit va elemtal aq̄ fuit: ℔ āt liqde euāgelista testat⁹ ē. nā cū sāguine de latē xpi ꝓfluxisse ꝓtestaret: nō flegma simt̄ ſz aquā exꝑsse ō scripsit. ¶ Itē ℔ ꝑli'liqdat det miatiōe vniuersal ecclie. Nā ꝑꝑ Innocē. iij. ex. ō celeb. missa. in. c. in nr̄a cū positionē horꝝ q̄ flegmaticū hūorē de latē xpi ꝓdꝑsse dixerūt ō scribēt ō strūxit: eā aquā verā fuisse ꝓfessus cui dēmiatiōi nccio i herēdū ē si volum⁹ hēsim euitare.

Capitu .30. A

¶ Sol'o ꝓfirmatiōis obiectiōis tacte ꝑcedenti capitulo.

Cū vo ꝑsati delirātes argumētū suū fulcir moliunt dicētes de corpe xpi ꝓfluxisse ipossibl'e foret nisi q̄ ibi fuisset ꝓcedēdū ē. ¶ Quādo autē vlteri⁹ arguūt in minori dicētes q̄ in corpe xpi aq̄ n̄ fuit. rn̄dēdū ē distinguētes. s. corpus xpi dupl'r cōsiderari. s. vt corp⁹ xpi mortuuꝫ aut corpus christi viuens: si autez corpus christi viuēs assūmat: vez est in corpe xpi aquā nullā fuisse: nec inde q̄is mō eo viuēte exir potuisset: ſz minutati eū gsquā cōcideret q̄ si forsan corpus xpi mortuū assūmat dom̄ ē in corpe xpi aquā verā fuisse q̄ i de posset effluere factis aliqbus ptiū incisuris. ¶ Qua in re animaduertendū est q̄ quādiu xps vixit null⁹ in corpe suo aq̄ticus hūor fuit. nec ibi q̄is modo cāri valebat. Itē mox vt xps mortuus ē in corpe eius aq̄ nulla erat. iō si ꝓtin⁹ vt xps vita defunctus ē corp⁹ eius i varia diuisū fuiſſz: null⁹ inde exꝑsset aquāticus humor: nisi illū de⁹ ſrnatural'r cāuisset

B Dupl'r xpi corp⁹ consideratur.

Notādū ō christo.

¶ Sic igitur de xpo dicēdū ꝑz nullā in corpore eius viuente aquā fuisse. nā cū flagellis cessus spinis pūctus clauis ꝓforatus. multū ex omnib⁹ corpis bn̄dicti ptib⁹ hūorē sāguineum esudasset nullā prorſ⁹ aquā effudit. ¶ Itē mox vt xps emisit in cruce spiritū null⁹ aq̄ticus hūor p eius vulnera fluxit: sed in vespe hora cōpletoꝝ cū bn̄dictū corp⁹ ibu tradēdū eēt sepulture vn⁹ de militib⁹ lancea latus ei⁹ apuit. atq; fluxit sanguis ⁊ aqua. sic hēt matthei.27. ⁊ Jo.19.c. ¶ Mod⁹ āt quo aquaticus iste hūor effluxerit ē q̄ dū corp⁹ animatū viuēs ē quattuoꝝ hūoꝝib⁹ tēperat nullū peregrinū intra se receptat humorē: qn̄ sic aiati corpis depiret armonia. ¶ Cū vo cōp⁹ mortuū ē. qz nō hz forma q̄ ei eē tribuat. ⁊ illud a corruptiōe ꝑseruet corrūpi aut putrescē inchoat. ⁊ soluī i illa ex qb⁹ cōstitutū erat. qz aut̄ oia corpora elemētata quattuoꝝ in se elemētoꝝ mām hn̄t. soluūt in hoꝝ elemētoꝝ sbam ⁊ q̄ltatē ꝑz magis ⁊ min⁹ ꝑm q̄ corpa nr̄a magis aut min⁹ hoꝝ elementoꝝ sbam sortiūt. ⁊ qz aq̄ vnū ex his ē. nec̄e est quodlz cōporū cū corrūpit ptm in aquā solui.

E Oēs actiones nāles successionib⁹ mē surant.

¶ Et qz oēs actiōes atq; trāsmutatiōes nāles successiōib⁹ mēsurant. nō potat mox vt xps mortuus ē ex corpe eius aq̄tic⁹ hūor cāri. nec aliqua ps de corpe ei⁹ solui. ꝑz hec oia tēporis successiōibus cōsumada erant. ¶ Cū aut̄ tres hore trāsierūt q̄ ab hora none vsq; ad horā cōplectoꝝ in q̄ sepelliēdus erat. ⁊ postea sepult⁹ est corpora celestia sup illud corp⁹ sic sup cetera nālia influēdo immutauē illi⁹ corpis q̄ltatē q̄ i viuēte ꝑextiterat resoluēdo aliqs ei⁹ ptic'as tenerrime sbe i verā aquā elemētalē. ¶ Cū āt tēpore q̄ sepelliēd⁹ erat vn⁹ ō militib⁹ lateri ei⁹ lācea applicans illō aperuit aq̄ q̄ ex tenerrimis ptib⁹ resoluta ad locuꝫ aptare cōfluxerat mixta sāguini erupit e corpe. ¶ Nō potat aut̄ iste aq̄tic⁹ hūor de latē xpi ꝓfluxisse ꝓtin⁹ vt mortuus ē. dato q̄ miles lat⁹ ei⁹ lācea apiret. nā ſz sanguis affluerꝫ aq̄ tn̄ nulla affluxisſz. qz nōdū resolutio tenē sbe in aquaticū hūorē celebrata erat. ¶ Qō si fortassis duab⁹ aut trib⁹ horis p⁹ completoriū cū latus xpi aptū ē miles illō lācea ꝓdisſz abūdanti⁹ hūor aquatic⁹ ꝓfluxisset. nā in maiori tēpore maior resolo celebrat. ¶ hūc aut̄ modū cātiōis aque de latere xpi fluētis eccl'ia vl'is approbat. ⁊ ponit eā sūmus pōtifex Innocenti⁹ ex. de celebra. missa. in. c. in nr̄a. cū illoꝝ iprobat positionem q̄ de latē xpi flegmaticū hūorē asserunt effluxisse.

Cap .31. A

¶ Responsio ad tacitam questionem ⁊ de christi corpore quedam.

Hic Aut̄ loquēdi mod⁹ obseruātib⁹ ꝓcessuꝫ nature per oia valde cōformis ē. nā ſm ordinem naturalē aia a corpe sepata oēs iste ⁊ plures resol'ones i corpore fiūt.

¶ Jsta aut̄ asserētes fateri cōpellemur q̄ sic i corpe domini ihu in trib⁹ horis que a tēpore mortis ihu vsq; ad horā completoriū q̄ tradendū erat sepulture ⁊ militis lancea cōfossuꝫ est tāta fuit facta trāsmutatio alterativa q̄ in eo resolute erāt ptes sbe tenē ad satis magnā aquatici hūoris quātitatē. Jta necessariū erat in reliq̄ tēpore secuturo q̄ quadragita horaꝝ fuit vsq; ad ihu bn̄dicti resurrectionē. ptinuas factas fuisse mutationes soluēdo illō corpus dn̄icū. ¶ Hoc autē pacto si corp⁹ saluatoris. p duos aut tres mēses in sepulchro sic alioꝝ defunctoꝝ corpora iacuisset totū: corruptū. putrefactuꝫ. at qz icineratū fuiſſz obꝑuata mutatiōis ꝓpriōe que in trib⁹ horis facta fuit. ¶ Modus iste rn̄dēdi catholicus ē. qz euꝫ vl'is approbat eccl'ia ꝑꝑ quoqz eū cōfirmat in ꝑdicto. ca. in nr̄a in titu. de cele. missa. ¶ Benignius tn̄ ⁊ fauorabil⁹ corpori nr̄i redēptoris respōdere valem⁹ dicentes q̄ sicut domina nostra virgo gratia redemptoris nostri ihu priuilegiū sortita est vt nullā claustrorū virginalium apertionem aut illaꝫ cōsequentes dolores in cōceptione experiret nullam quoqz vasoruꝫ integram fractionem que ceteris in partu fuerit doloresqz durissimos pateretur. Jta in corpore redemptoris nostri quod vt duram patris subiret obedientiam ⁊ nostram integre operaretur salutem durissimos subierat cruciatus a rōnabiliter fieri debebat. vt a corruptione prorſus minie haberetur. Sic enim psalmista testatur. ꝑs.15. non dabis sanctum tuum videre corruptionem idest non ꝓmittes domine corpus messie qō sanctum est vllam in morte ꝓpeti corruptionem. ¶ Hunc autem tenentes modum dicemus quod licet corpus redemptoris nostri ex conditione naturalium agentium sicut cetera defunctorum corpora corruptionem subire debebat spāli tn̄ ꝑuilegio: q: sic rōnabile erat deus illud tenerum ⁊ recens immaculatum sine vlla tabidi odo-

B Alia responsio que docto. est.

ris ꝑpuritate

ris ipuritate seruauit illesū. ita vt tale tēpore resurrectionis eēt quale fuit cū aia a corpe seiūcta ē. ¶ Hec autē icorruptibilitatis ꝓpetas corpi dñico tributa erat q celestia corpora. z alia agētia nālia nulla ī eo trāsmutationē efficē posset. q si forte p.12. ānos aut plures illa q̄litas illi corpi māserat i sepulchro manēti nihil magis i fine tpis putrefactū aut i odore vl alias fuisz vllaten⁹ lesū q̄z cū aīa ecorpe missa ē. Iste āt modo magis catholicus atq; rōnabilior benignior q corpori saluatoris nostri est.

¶ Obiectio contra predicta ex quedam de aqua miraculose cāta in latere saluatoris nostri.

Lap. 31. A

Aliquis Tñ ꝺnitet ꝑdictis dicēs q cū psalmista dixit nō dabis sanctū tuū vidē corruptionē nō inuit corp⁹ saluatoris i illa debē itegritate manē atq; icorruptiōe cū resurrexit i q̄ erat cū vita defūctū ē. sz q ñ icinerādū in sepulchro erat sic corpa nra q̄ in sepulchris regescūt. vsq; ad vltimā i die iudicij resurrectionē: sz die ktio a mortuis surrectur⁹ erat i q̄ spacio nullū corp⁹ icineres aut ōmes solui poterat. ¶ Huic rñdēdū ē. q ñ solū corp⁹ nri redēptoris i sepulchro sic nra corpa icinerādū ñ erat: sz ēt nullā cōruptionē sbi re debebat aliqn puū erat ꝓuilegiū corpis nri redēptoris q ꝓcessū idignū ē. ¶ Itē cū psalmista dicat ñ dabis sanctū tuū videē corruptionē. si corp⁹ dñi ibu tal'r imutatū foret q resolute ptes sbe ei⁹ tenerrime i aq̄ticū solueret hūorē z alie in eo mutatiōes fierēt i sepulchro corp⁹ xpi aliquā patēt corruptionē. q icōueniēs ē. cū ꝓpba dixerit ñ visur⁹ illō corruptōnē. ¶ Istū āt modū ponētes ñ ꝓpellimur ꝓfiteri imo nec possum⁹ aquā q̄ de redēptoris nri latē fluxit ō ptib⁹ teneris z humidis eiusdē corpis solutā foze: q; ista nāl'r trāsmutatio erat dispositia ad corruptionē: sz dōm ē illā aquā a deo miracl'ose factā fuisse i latē redēptoris q̄ postea p aditū lācee ꝑsiliit q̄reāt aq̄ ista supnāl'r ibi cāta fuerit iferi⁹ diſēt. Predcā āt mā festāt: q; si aq̄ ista nāl'r fuisz soluta ō corpe redēptoris nostri q̄ p lat⁹ effluxerat. ita i alīs mortuor corpib⁹ videm⁹ q̄ vulnerib⁹ cadūt: q; aliq̄ntulū p⁹ examiatū corp⁹ aq̄ p vulnera q̄nta cūq; effluerz q ñ vr. ¶ Itē si aq̄tic⁹ ille hūor ō latē redēptoris nri ex aligb⁹ corpis pticul solut⁹ foret. ita i cēteis ciusdē cōpis ptib⁹ fierz. s. i brachijs capite atq; crurib⁹ q̄ pacto aq̄ q̄ i brachiis soluta forz p fixuras clauor q̄ i manib⁹ erāt ꝑfluxissz: aq̄ āt q̄ i crurib⁹ resoluta cēt p clauor apturas i pedib⁹ fluerz: sz nulla hāc ꝺfluxionū fcā ē: q; euāgelista solū q ō latē xpi lācea fixo aq̄ cū sāguine effluxissz exꝑssit. ¶ Cā āt q̄r de⁹ miracl'o se aquā cāuerit i latē nri redēptoris q̄ ide fcō aditu ꝑsilirz fuit ad vtutē pstādā sacramtū nre regenerationis p q̄ i suo nouo testō vita nra agēda erat i morte nāq; redēptoris vet⁹ testm ꝓclusū ē icipi. nouo testō i q̄ sacramēta dari ꝺbuerit p q̄ oium peccātiuz macl'e ōlerēt. Hor⁹ āt ꝓcipuū baptism⁹ ē i q̄ toti⁹ veteris hois pcā ōlēt z vita noua ichoat vt q̄q; ad bñ viuētri buit. iste āt i aq̄ ꝓficit. z q; tāta salus nre efficatia q̄sta erat oia nra peccamia diluī i aq̄ elemtali ꝓfici ñ posse aliqs existimaret. cū elemtū valō cōe atq; paci mōnti videat diḡt⁹ē bñ dict⁹ ibs ō latē suo aquā effluxisse vt sic auctoritatē maximā efficatie sue baptism⁹ recipet. ñ. n. maiori pokat excellētia pendi aq̄tic⁹ hūor. q̄z vt ō redēptoris latē flueret valde igit ꝓueniens fuit vt ō xpi latē pēdēt i cruce aq̄tic⁹ hūor ꝑdirz i patl'ū.

B Rñsio.

C Dictor⁹ ōsio.

D In baptismo ō tm pec cati hominis ve teris.

Cap. 33. A

¶ Ad qd ꝓfutur⁹ erat sāguis q mortuo xpo erupit.

Aliquis ex supdict⁹ igrēdi cāz assūmet. s. cū aq̄ ō dñi co latē auctoritati sacramtorum potissime bapti cōfirmatiōisq; faciēde ꝑdūssz q p⁹ xpi resurrectionē redēptoris mox ichoād⁹ erat sāguis q ō eodē erupit latē ad qd ꝓfutur⁹ erat. Huic fortassis aliqs rñdebit. q sāguis q mōtuo xpo erupit nulli⁹ mysterij signū fuit: sz nāli pōdē fluxit. nā sāguis ille i latē xpi vndiq; currēs nll'o fcō aditu residebat qui cū p lācee fossionē ꝓgruū aditū iueniss nāli ḡuitate decurrit nec potuisz vllaten⁹ ōtineri nisi de⁹ miracl'ose tenuisz. Cōuenieē adhuc mod⁹ assiḡri pōt. s. q. sic aq̄ illa ō redēptoris latē fluēs mysterij signū fuit. ita sāguis q eidē ꝑfluxit ñ sine mysterio ꝑdūssz. Mod⁹ āt ē q; i xpi passiōe oi peccātiuz reatus aboliti sī p⁹ morte āt saluatoris sacramta dari ꝺbebāt p q̄ redēptiōis a xpo celebrate ꝑticipes efficēmur ad q aq̄ in latē xpi exīs frnāl'r cāta fuerat sāguis aūt ad nullū sacramti confirmatiōnē effluxit: q; nullū sacramētū ꝓ mā sāguinē hz sic q̄ rūdā mā aq̄ ē sic i baptismo. Fuit tñ ad significationē: xpi. n. añ mortē fluā z post mortē sāguinē fudit: sāguis āt q añ mor fluxit redēptiōis nre cātiuus erat. q scō p⁹ morte fuit nec redemptionē opabat nec eidē coopās erat: q; xpo tunc nihil patiebat. nos tñ doloriḃ⁹ saluatoris redimēdi eramus: sz sāguis iste significationi coopabat. sīgans nos sāguine q ante mortē de corpore xpi effusus fuerat fore redemptos.

¶ Aqua autē eidē cōfluēs baptismū designabat. in quo ab omni veteris vite reatu ablui debebam⁹. decuit ḡ post redēptoris mortē vtrūq; de latere eius. s. aquā z sanguinem manare debuisse.

Capit. 34. A

¶ Quare aqua in eucharistia non fuerit posita significatiuū sicut vinum.

Ex Prelibatis aliqs arguendi occasionē accipiet. s. q cū de latere xpi sāguis z aq̄ ꝑfluxerit. z in sacramento eucharistie vinū sāguinis repzesētatiuū posituz fuerit quare aque nō fuerit positū sīgtiuum. ¶ Nec quisquā arbitret hic posse respōderi sic supza respōdebat. s. q colere flegmati melācolie signādis illud q corpis sīgtiuum erat sufficeret. s. q sicut spēs panis corpi cū partib⁹ eius sufficiebat. ita his tribus hūoribus quoz null⁹ nec alicuius ps effluxerat. qua ex re cū corpe computandi erant: panis quoq; spēs sīgtiua poneret in ℔ autē sic non erat: q; aquaticus humor distinctus de latere xpi exiuit a sāguine nec māsit in corpe sic tres dicti hūores; decuit ḡ pro ipa sic pro sanguine dñs poni representatiuū. ¶ Aliqs autē forte respōdebit: q sicut sāguini repzesētatiuū spāle datū est: ita quoq; aque datū fuerit. s. q cū cōficit eucharistia vino aqua cōmiscet: vt sicut representando sanguini vini spēs adhibebat: ita aque de latē xpi fluēti aq̄ sīgtiua poneretur. ¶ Hec tñ respōsio stare nō pōt: q; nō cōmiscet aqua vino in calice: q; aqua sāguini mixta de latē xpi ꝑdicit: q; cū ꝓp Innocētius. iij. in. c. cū Marthe. ex. de celebratiōe missaz cām assignat q̄re aqua vino in calice misceat dicit ℔ ob significationē fieri: q; xps vinū z vitis ē. sicut ipe de se dixit Joan. 15. c. Ego sum vitis va z vos palmites: aq̄ autē populos designat sic ait bea. Joā. apocalipsis. xvii. cap. aque multe populi multi sūt: quā auctoritatē idē Innocēti⁹ papa in supdicto. c. allegat. Et q; eucharistie sacramētū ē sacramētū sīgtiuū vniōis xpi ad nos sic in eodē. c. cū Marthe decl'at: q; triū q̄ in ℔ sacramēto subtilit̄ distiguūt. Tertiū q ē res sacramēti z nō sacramētū ē vnio charitatis: vnio autē charitatis nō solū i ℔ sacramēto signat: iz adhuc veri⁹ efficit. q̄m q digne māducat corp⁹ dñi vnitur in charitate xpo. Cuz ḡ in ℔ sacramēto vnio significet z fiat z vinū xpm designet aqua aūt oēs populos ꝓueniēs valde fuit in ℔ sacramento quā vino cōmiscēri. Hāc rōnē q̄si in forma ponit ꝓp Innocētius. iij. in. c. ꝓpoiato: z est determinatio vniuersal' eccl'ie. Item est alia rō: q; in ℔ sacramēto eccl'ia vult xpm imitari: sic supdixim⁹ eccl'iaz iō sub duplici spē eucharistiā cōfecisse: q; sicut xps cōfecerit: sz xps in ℔ cōficiendo sacramento aquā vino miscuit: debuit ḡ sic eccl'ia cōmiscere etiā nulla alia causa existēte q autē xps cū confecit aquā vino miscuerit doctores theologi sic inducūt. xps confecit sacrametū eucharistie ad mēsā sedēs nullo alio facto appatu. s. in pane quē in cibum sūmebat corp⁹ suū cōfecit nullo alio spāliori q̄sito sic quoq; cū sāguinē cōfectur⁹ eēt in vino. de quo cū apl's ipe bibebat cōfecit nullo alio spāliori adhibito. Cū ḡ vinū q xps bibebat aq̄ mixtū foret: segī eū in vino aqua mixto confecisse.

C Hoc autē inducit vlteri⁹ doctores: q; xps erat virorū tēpatissimus totiusq; tēpantie exēplar: sed tempati viri nō est vinum in sua puritate delibare: sequitur xpm vinum mixtum potauisse z sic quoq; confecisse.

D Per sacrm eucharistie significare tur vnio cuz christo.

E Theologorum opinio

¶ An aqua in vino existens in calice simul consecraretur cum vino.

Capitu. 35. A

Adhuc Autē vlteri⁹ patefit elemētū aque ad sanguinis cōsecrationē in calice nihil attinē. nā cū papa Innocentius recitaret positiones q̄ aliquid loquebāt de q̄ q̄ erat i baptismo. dic̄ aliqs asseruisse aquā i calice positā in corp⁹ z sāguinē xpi nō mutari sic vinū trāsmutat: sz manz ꝓbib⁹ vini accidētib⁹ circūfusa: corp⁹ tñ z sanguinē xpi non afficiēs: p⁹ aūt cū sāguis cōsecrat⁹ assūmit: cū eo q̄z aq̄ vini accidētib⁹ circūfusa degustat. Innocētius pp tñ hāc pōnem ifirmat dic̄ q; supponit aquā vino nō misceri: q̄m dicūt nāli artificio possibl'e eē aq̄z a vino separi. ꝓcedit tñ pp q; si abinicē vinū z aq̄ i calice reiūcta foret ꝓsecrarēt vinū aq̄ sine cōsecratiōe relicta. pp tñ Innocēti⁹ ibidē ponit nō manē aquā seiūctam sic vt cōsecrari non possit: sed potius comiscentur atq; aq̄ in ℔z vini trāsit: ita vt totū mixtū vinū sit: sz nō ita

B Rñsio quorūdam.

C improbatio

D Positio innocentij.

forte sicut añ erat quo pacto i ꝓsecratiõe in calice solũ vinuz est ꝙ cõsecrat aq̃ in vinũ prorsus mutata. ¶ Itẽ aq̃ nõ ponit in sacramẽto eucharistie sic̃ vna de sacramẽti spẽb⁹ sub q bus cõsecratio fit vt repꝛesẽtet aquã q̃ de xp̃i latẽ fluxisse: qz tũc sic̃ aq̃ z sanguis simꝫ ꝓfluxerũt. ita simꝫ vinũ z aq̃ in ca lice ponẽda erãt: z si aq̃ nõ poneret cõsecratio fieri nõ possz. Hoc tñ falsũ ẽ. nã dato ꝙ cũ ꝓsecratio fit vinũ aque nõ misce atur cõsecratio tñ celebꝛabit: lz peccatũ sit sic cõsecrare cum sit cõ morẽ z ꝑceptũ ecclesie vl̃is si negligẽt fiat. Segt g̃ aq̃z nõ ee vnã de spẽbus sub qbus ꝓsecratio celebꝛat sic̃ ẽ panis z vinũ. Itẽ si aq̃ eẽt aliq̃ de spẽbus ꝓsecratiõis i aq̃ sola posset cõfici sacramẽtũ. Sic̃. n. in pane solo cõsecratio eucharistie fieri põt nõ cõsecrato vino sic̃ quottidie fit: qz ꝑus panis cõsecrat⁹ ẽ ꝙ vinũ ꝓsecret. sic̃ euidẽt apparz ex ordie ꝓlatio nis v̄boꝝ ꝓsecratiõis panis z vini. ¶ Si ãt ꝓsecrata hostia possz sacerdos vinũ nõ ꝓsecrar z manẽt cõsecrata idẽtidẽ in vino cõsecratio fieri põt pane nõ ꝓsecrato: qz vnũ nõ pendet ex altero. ita vinũ ꝓsecrari põt aq̃ ñ ꝓsecrata aut cõmixta: si g̃ aq̃ eẽt vna de specieb⁹ sub qb⁹ eucharistie sacramẽtũ cõficit: possz ſb sola ꝓsici sacramẽtũ pane aut vino ñ posito. ¶ Hoc tñ notissime fl̃z ẽ: qz q̃ntũcũq̃z aliqs sacerdos ꝓferat sr̃ aquã solã v̄ba ꝓsecratiõis nũq̃z qdpiã ꝓsecratũ erit. ¶ Segt igit ex p̃dictis aquã que in calice ponitur ad signandum aquam que de latere christi efluxit minime poni.

Capitu. 36. A

¶ Quã absurda sequantur ad p̃mã positionẽ dicentem aquam posse consecrari.

Non Paruũ q̃q̃z icõueniẽs seq̃bat ex illa põne: qz spe cies i qbus fit ꝓsecratio nõ solũ tãq̃z repñtatie cõ poris z sanguinis dñici ponũt: sz ẽt eũ v̄e sub se continet: qz ibi v̄a xp̃i caro z sãguis dñic⁹ ẽ. Si igit ibi aq̃ ad signãdũ aq̃z de latẽ xp̃i olim fluẽtẽ ponẽt nccẽuz erat vt nõ solũ ibi aq̃ illa signaret: sed ẽt vt v̄e aq̃ illa in corpe xp̃i z sãguine existerz. lz tñ fl̃z est: qz corp⁹ dñicũ nũc viuẽs ẽ in corpe ãt viuẽte aq̃tic⁹ humor nullus ee põt sicut in p̃libatis declaratũ ẽ. Inducit g̃ aquã in calice nõ poni tanq̃z vna de specieb⁹ sub qb⁹ cõsecra tio fiat: z sit signatiua aque q̃ ỏ latẽ xp̃i fluxerit. ¶ Cũ ãt ar guebat ꝙ sic̃ istitutũ est vt vinũ spẽs repꝛesẽtatiue eẽt sãgui nis: ita fieri debebat vt aliq̃ ponẽt spẽs signatiua aque q̃ ỏ la tẽ xp̃i fluẽtis cũ vtraq̃z simꝫ ꝓfluxerint. ¶ Rñdẽdũ ẽ ꝙ san guine q ỏ latẽ xp̃i fluxit vinũ i calice nullo mõ adhiberi: sed vt repꝛesentatiuũ sit sãguinis totⁱ⁹ q ỏ latẽ xp̃i uiuẽtis pẽdẽ tisq̃z i cruce corpe fluxerit: aq̃ ãut nõ ꝓdũt ỏ latẽ xp̃i viuẽtis nihil g̃ i sacramẽto eucharistie tãq̃z signatiuũ aque illi⁹ poni debuit. ¶ Cã fũdamẽtal⁹ hui⁹ ẽ: qz sacramẽtũ istud ẽ rememo ratiuũ dñice passiõis sic̃ ipe i istitutiõe ei⁹ dixit ſb facite i meã cõmemoratiõnẽ: vt ꝑz Jo. xiii. c. z apostolus in ꝑma epl'a ad corinth. c. xi. q̃tiescũq̃z feceritis mortẽ dñi anũciabitis donec veniat. nõ g̃ ab ipo aliqd recoli ỏbebat ꝙ nõ attinẽt ad mẽo riã sue sacratissime passiõis. Sz de sãguine z aq̃ ỏ latẽ ei⁹ cõ fluẽtib⁹ sic ẽ ꝙ eo mortuo ꝓfluxere: vt euãgeliste testãt: i q̃ tẽ pore ipe ꝓ nobis nihil patiebat: cũ tũc nõ viuerz: nec hõ eẽt vt tũc ꝓ nobis pati possz. ¶ Segt g̃ sanguinẽ z hũorẽ aq̃ti cũ p⁹ xp̃z mortuũ ỏ latẽ ei⁹ ꝓfluẽtes ad sacramñtũ eucẽie nihil attinẽ: ſb ãt clare signãt v̄ba ꝓsecratiõis sr̃ calicẽ. s. hic est calix sãguinis mei noui z eẽni testi. q ꝓ vobis effundeẽ i remissiõ nẽ peccatoꝝ. Sãguis tñ saluatoris q eo mortuo de latẽ flu xit ad redẽptionẽ nostrã nihil ꝓfuit qm̃ tunc ꝓ nobis nihil patiebat: sed nos solis eius penis redimẽdi eramus: vt po nit Esaias. c. 53. aliqn si xp̃s p̃ egritudine aut senio defeciss sic̃ alĩ hõies deficẽ ꝓsueuerunt postea autẽ corpore lacerato aut apto multi in eo cruciatus fierẽt: aut posterius artuũ la ceratio illi cruciatus post eius mortẽ nos a peccatis absolue rẽt: qõ nullus hñs grauũ intellectus cõfitebiť. ¶ Segt g̃ sã guinẽ q fluxit de latẽ redẽptoris nr̃i iã mõtui ad redẽptionẽ nostrã nihil ꝓfecisse idẽtidẽ de aq̃ dõm. ¶ Itẽ aqua nec san guis de xp̃i latẽ ꝓfluẽtes ad passionẽ nihil attinuẽ sup quaz eucharistie sacramẽtũ solidatũ est. ¶ Ex supioꝛib⁹ g̃ ꝓficit q̃ re nõ ponaẽ i sacramñto eucharistie aliqd̃ signatiuum aque q̃ de latere christi efluxit.

Capit. 37. A

¶ Quõ i hostia z in calice fit corp⁹ z aia z sanguis z verbũ.

Exclusis Dubꝫ q̃ ex supioꝛib⁹ emergebãt ad ꝑliba ta redeuntes dõm ẽ. s. ꝙ in hostia vex xp̃i corpus z aia z sanguis z v̄bũ sit. ¶ In calice ãt sãguis corp⁹ aia z v̄bũ: nõ tñ eodẽ ordine: qz in calice sanguis xp̃i ꝑmo z directe est oia aũt alia. s. corp⁹ aia: z v̄bũ p q̃ndã adherẽtiaz quã ad sãguinẽ hñt isũt. ¶ In hostia vo cõp⁹ directe ẽ cetera ãt. s. sãguis aia z v̄bũ p adhesionẽ ad corp⁹ sr̃. Fũdamẽtũ aũt hoꝝ ẽi v̄bis ꝓsecratiõis. nã ꝓsecratio ꝑz vinũ v̄boꝝ ẽ sicut p illa xp̃s istitutor significari voluit. z qz in v̄bis ꝓsecrationis hostie de solo corpe ꝑmo ẽ cũ dicit ſb ẽ corp⁹ meũ. sicut ponit bea. Jo. 13. c. z paulus i ꝑma epl'a ad chorinthios. c. xi. In v̄ bis igit ꝓsecratiõis panis ꝑz eoꝝ vires solũ corpus xp̃i exan gue z sine aia atq̃z deitate ẽ: ista tñ oia ibidẽ p q̃ndã adhesio nẽ sũt. ¶ In v̄bis ãt ꝓsecratiõis vini solũ de sãguine exp̃mit qz xp̃s dixit ſb ẽ calix sãguinis mei noui z eterni testi qui p multis effundeẽ in remissionẽ peccatoꝝ. sic̃ bea. Jo. z paul⁹ describũt vbi sup̃. iuxta istoꝝ verboꝝ vires i ꝓsecratiõe vini solus sãguis ẽ corp⁹ ãt z aia atq̃z verbũ p quãdã adhesionẽ sũt. ¶ Hec ãt ꝓsecratiõis verba ꝑz totũ tenorẽ quẽ nũc hñt i euãgelĩs aut epl'is minime repiunť: qm̃ aliq̃ v̄ba addita fuis se videnť. q̃s ãt formã istã mutauit: z qñ mutata sit: z cur q̃d lz verbũ additũ aut mutatũ: rñdet Innocẽtius. iij. p̃p. in. c. cũ Marthe. cẽ de celebꝛatione missaꝝ z ibi iquiratur.

Lap. 38. A

¶ Quare corpe z sãguine sub ãbab⁹ spẽbus ꝓsecratiõis.

Ratio Aũt cur corpe z sãguine sub ãbab⁹ spẽb⁹ cõse cratiõis directe existẽtib⁹ cetera sub q̃libet spe ciez p adherẽtiã quãdã sint ẽ. qz nũc nos cõp⁹ z sãguinẽ xp̃i sic̃ sũt ꝓsecramus: z qz corp⁹ xp̃i viuẽtis corp⁹ ẽ nccẽi: vt vi nũ cõficit sãguis ẽt qz hois viuẽtis ẽ sicut hois viuẽtis cõfi ci nccẽium ẽ. ¶ In hoie ãt viuẽte p⁹ corpus alia sũt nccẽiuz ẽ igit cũ cõp⁹ viuẽtis xp̃i ꝓficit ibi alia p⁹ cõp⁹ existẽ. ad ſb. n. vt corp⁹ aliqõ viuens sit nccẽiuz ẽ vt animã hẽat q̃ eẽ z moueri atq̃z vitã cõpi tribuat: z qz aia ad ſb ꝙ in corpe sit multas ñ exigit dispões quaꝝ potior sãguis ẽ: qz aia ois carnis in sã guine ẽ. vt apparz leuitici. 17. z deuteronomỹ. 12. c. oz ergo vt oẽ viuẽs corp⁹ sãguinẽ hẽat z ꝙ in corpe xp̃i cũ cõficit san guis sit: lz v̄ba cõsecratiõis nihil exp̃mãt. nec vis aliq̃ i ver bis istis sit vt cũ corp⁹ cõficit sãguis p adherẽtiã sit. ¶ Itez in hostia cõsecrata aia xp̃i p adhesionẽ z nõ directe ẽ: qz i v̄ bis ꝓsecratiõis hostie ỏ aia mẽtio nll'a fit: qz tñ cõp⁹ xp̃i vinẽ est. z sine aia viuẽ nõ põt nccẽiuz ẽ vt in eo aia sit. aliqn seq̃ reť xp̃m hominẽ nõ ee cũ ꝓsecratio fit: qz aia a corpe semũcta fozet. alia q̃q̃z pleraq̃z incõueniẽtia que i supioꝛib⁹ assignata sũt. Itẽ i hostia ꝓsecrata v̄bũ diuinũ. s. secũda trinitatis pr̃sõa est: lz in v̄bis ꝓsecratiõis de v̄bo diuino nihil exp̃mat: nccẽiuz tñ ẽ ibi verbũ existẽ. qz xp̃s deus z homo ẽ qõ nullaten⁹ fieri posset nisi corp⁹ z aia verbo sẽp vnita fozẽt: seq̃t igit in hostia cõsecrata verbũ. Jo. q̃q̃z damascen⁹ doctoꝛ famosus ỏ ver bo dicẽ qõ semel assũpsit nũq̃z dimisit. s. ꝙ ptes hũane nãe q̃s assũpsit nũq̃z dimiserit. nccẽiuz g̃ erat vt sẽp corp⁹ z aia v̄bo vnita fozẽt. ita g̃ cũ hostia ꝓsecreť oz vt verbũ ibi sẽpsit. ex su pratactis elicit̃ qd i hostia ꝓsecrata directe ex verbis conse crationis est z quid per adhesionem corporis insit.

Lap. 39. A

¶ De vini consecratione.

Sicut De hostia ꝓsecrata locuti sum⁹. ita ỏ vini cõse cratiõe fateri cogemur. cũ. n. vinũ ꝓficit solus sãguis ex verboꝝ virib⁹ iest sic̃ i supioꝛib⁹ disseruim⁹ adhesio ne tñ sãguinis corp⁹ z aia atq̃z verbũ isũt. Cã ãt hui⁹ sic̃ i p cedẽtib⁹ declãtũ fuit: ẽ qz sãguis dñic⁹ i calice nõ ẽ tãq̃z san guis cõpis mortui: lz viuẽtis: qz nũc xp̃s viuit: sãguis ãt rei viuẽtis ex̃ vasa sua eẽ negt. s. ex̃ vasa venaꝝ vene ãt ex̃ cõp⁹ ñ sũt: nccẽ ẽ g̃ sãguinẽ ꝓsecratũ i corpe eẽ. ita g̃ i calice corp⁹ xp̃i erit sic̃ in hostia ẽ: lz ſb verba ꝓsecratiõis ñ efficãt. In ca lice ãt i sãguine ꝓsecrato aia q̃q̃z xp̃i ẽ: qz sup̃ ꝑbatũ ẽ corp⁹ xp̃i vinũ ibi eẽ. z qz sine aia corp⁹ nullũ viuẽs ẽ: nccẽiuz ẽ ibi dẽ aiaz ꝓsicẽ. Itẽ oz i vino ꝓsecrato cũ sãguine verbũ eẽ. naz cũ ibi corp⁹ xp̃i z aia sint vt p̃dictũ ẽ. z verbũ his duob⁹ vnitũ ẽ. ꝙ nũq̃z dimisit nccẽiuz ẽ vt verbũ i calice atq̃z aia z cõp⁹ cũ sãguine sint. Sũt g̃ i calice sãguis corp⁹ z aia z v̄bũ. Ex qbus ellicit̃ q̃z tãtũ in hostia quantum in calice est. sed non eodem ordine. item ꝙ totus xp̃s in calice est. z hostia sit.

La. 40. A B

¶ Notanda de hostia consecrata.

Hec Aũt sup̃dcã lz ꝓsecrata hostia atq̃z calice ꝓsicẽ ꝑz ꝓsecratiõnẽ quã nũc fac̃ eccl'ia oportẽ ñ ãbigiť. nã xp̃s nũc viuẽs ẽ. z oia sup̃dcã i eo sẽp simꝫ sr̃. si tñ i triduo q̃ xp̃s mõtu⁹ fuit ꝓfecisse q̃z eucharistiã ñ fuisset ista hostia z calice. nã si q̃piã i illo triduo hostiã ꝓsecrasse fuisse ibidẽ corp⁹ xp̃i mortuũ sic̃ erat i cruce aut sepulchro. ñ tñ fuisse ibi sã guis. q: per crucem z terram atq̃z christi vestes effusus erat anima quoq̃z ibidem ñ fuerat: quia corpus mortuũ istõ erat.

B Fundamentuz horum.

B Sãguis est anime poti or dispo sitio.

B Solutio ad fundamenta eorum.

C Fundamentalis causa.

D Aqua ad eucharistie sacramẽtũ nihil attinet.

¶ Item si

¶ Itē ñ qspiā in illo triduo mortis ihū i vino cōfecissz prolatis cōsecrationis vba stetissz ibi sanguis: sz ñ cōp⁹ qz sanguis p se a corpe fusus erat. ¶ Qz ät mod⁹ cōsecratiōis eo. tēpoz ñ cōseqbāt in hostia aut calice id qō nūc qsequ aia duertēdū in q differāt: z q sit rō diuersitatis. ¶ Prio ät attēdēdū ē q si qspiā in hostia cōfecissēt in triduo mortis xpi platz vbiz cōsecratiōis sup panē oportebat vt ex vi qsecratiōis cōp⁹ xpi sb spē panis existerz. ¶ Secūdū ät q nūc i cōsecratiōe ē sāguis esse dr: qui tūc nullaten⁹ foret: qz totus sāguis a bñdicto xpi corpe fus⁹ erat: nec erat aliq adhesio ex q tūc i corpe sāguis esset. ¶ Tertiū ät q nūc i qsecrata hostia eē dicim⁹ aia ē: tē ät ibidē esse nō poterat: qz corp⁹ mortuū erat i corpe ät mortuo aia nulla est. ¶ Quartū q nūc ponim⁹ i hostia qsecrata ē vbū. s. qsona secūda trinitatis: z sb cū corpe i hostia qsecrata 'tē existerz: qz vt tota catholicoz eccl'ia qfitet. xps q semel assū pſit nūqz dimisit: z qz in assūptiōe vbū sibi corp⁹ hūanū vnierat oportebat vt illud sibi sēp vnitū hret. ¶ Sic g in qsecrata hostia q in illo triduo qsecraret corp⁹ z vbū existerēt q sufficiebat ad excludēdū plures assūptiōes icarnatiōes atqz vniōes corpis hūani z aie ad vbi qsonā. ¶ Cōcludit g ex p dictis q si qspiā i triduo mortis xpi hostiā qsecrassz: solū corpus z vbū ibidē existerēt. ¶ Si fortassis aliqs eo triduo do minice mortis i vino qfecissz platis qsecratiōis vbis: z viribus eoz oportebat ibi sāguinē xpi eē deitas ät aia z corpus qlibz alio tēpore i sāguine qsecrato p qcomitātiā necio fore: sz nūc nullū existerz. Corp⁹ ät xpi tūc i calice eē ñ potat: qz eo triduo nll'a sāguinis z cōpis qcomitātia fuit cū tot⁹ effus⁹ foret: vbi igit corp⁹ erat sāguis null⁹ erat z eō. ¶ Itē i sāguine aia ñ existeret: qz sāguis p se aiat⁹ nō ē sic corp⁹ dato tñ q sanguis vegetationē aliquā ab aia acciper: sb solū i corpe est: cū vo a corpe seiūctus ē nullā aie cōcomitationē hz. ¶ Tertiū ät q i qsecrato sāguine nūc ē vbū dr. sz sb illo triduo i sāguie qsecrato nō eēt. qz sāguis vbo vnit⁹ nō ē. nā in assūptiōe hūane nāe ad vbū vniuit sibi vbū pncipales ptes nāe. s. corpus z aiam nō vniuit tñ sibi directe ptes hūane nāe min⁹ pncipales sic humores z pilos. ¶ Cū g pncipales hūane nāe ptes esset corpus z aia: erat vbum vnitum corpori xpi mortuo z aie sue sepate: z nō vniebat sibi tūc sāguinē aut alias min⁹ pncipales ptes. Si g tūc vinū qsecratū fuerat nō extitat ibi scōa trinitatis qsona. ¶ Ex pdictis ellicit q si i triduo mortis xpi aliqs sāguinē xpi sub vini spē qfecisset solus ibi sanguis fuisset corpus autem z anima atqz vbum nullatenus.

¶ Qual'r vbū in xpi corpore exanima existat.

In Supioz ib⁹ de mō q deus in reb⁹ erat tāgētes: quo in vginis vtero fuerit decl'auimus: z qz ml'toties ō hūane nāe ad vbū vniōe aut icarnatiōe mētio ē loc⁹ exigit vt per fūctorie saltē dicam⁹ q̄l'r vbū i corpe xpi z aia existat. z quo alie due qsone. s. pr̄ z sps sēs insint eisdē ptib⁹ xpi. Dōz aūt ē q lz oēs trinitatis qsōe icarnatiōez opate sūt: qz opa trinitatis indiuisa sūt z q vna qsona opat z reliq opant: vnica tñ trinitatis qsona. s. scōa carnē assūpsit. Dom igit ē de qsona pris z sps sācti q nō steterūt spāli⁹ i aia z corpe xpi qz i vtero vginis z ceteris reb⁹: nā illa nā hūana nll'o mō a pre assūpta est aut a spu sācto. Nō g bñt spāliorē essēdi modū in illa nā assūpta qz in q̄lz alio hoie aut lapide qz nll'o mō sibi assūpserūt nisi q oēs tres qsone diuine i aia xpi erāt dādo ei spāle gratiaz atqz puilegia qz alijs hoib⁹ data fuissēt. nā i ipo gre plenitudo fuit: sic testat bea. Jo. c. i. cū ait dat⁹ ē ei sps z nō ad mēsurā de cuius plenitudine oēs accepim⁹. ¶ Itē qz vbū hz spāle modū essēdi i corpe z aia xpi: z alie qsone sē cōbales vbo, vr maiorē fuisse adhesionē corpis z aie xpi ad oēs diuinas qsonas qz sit oium aliaz rez. hūc modū essēdi quē pma z tertia trinitatis qsona i aia z corpe xpi atqz i oib⁹ ei⁹ ptib⁹ hūerunt sēp fuit siue cū viuebat siue cū i cruce pēdebat: aut erat traditus sepl'ture: siue cū p⁹ resurrexit. ¶ Scōa ät trinitatis qsōa q al'r vbū dr sic eā notat bea. Jo. pmo. c. z in pncipio pme canonice hūit spāle modus essēdi i corpe z aia xpi: nā nō stetit aut ē i illis tāqz i loco solū aut in qseruato: sz vniuit sibi istas duas ptes nāe: ita q hō ide qposit⁹ erat xps z vbū ita q iste hō nō erat aliqs hō q eēt hō differēs a vbo siue scōa trinitatis qsona sz erat qdā hō q erat vbū siue scōa trinitatis qsōa. Fūdamētū ät hui⁹ i assūptiōe ē. Nā vbū assūmēs ptes nāe vni⁹ hominis ex qb⁹ iste hō cōponebat fecē q iste hō nll'ā hret qsona litatē sz eadē esset vbi qsona z istius hois assūpti. ¶ In nobis autē hoc nō fit: qz alia est istius hois qui est petrus aut Joānes qsona q̄z verbū aut q̄lz trinitatis qsona. iō nō est. verum q iste homo q est petrus est fili⁹ dei. aut secūda trinitatis qsona est tñ verū q iste homo assūptus est fili⁹ dei. aut secūda trinitatis persona: qz non habet aliaz personalitatem quam secūda trinitatis qsona. ¶ Sic inquit apostolus in epistola ad romanos. c. p. xps pdestinatus est eē fili⁹ dei. q de homie xpo intelligit sicut in supioribus declaratū est. ¶ Hūc autē spāle essendi modū hūit secunda trinitatis qsona in ptib⁹ natura hūane xpi eas sibi vniendo cū ante passionē dixit z nūc cuz denuo p⁹ resurrectionē viuit. nec de ⁊ poterit qsquā amb bigere. ¶ Aliqs tamē in dubiuz reuocabit si talis modus vnionis vbi fuit ad ptes hūane nature xpi dnm xps in triduo mortuus erat. ¶ Cui respōdēduz est q sicut ille ptes nec verbo vnite extabāt dum xps viuebat z cuz denuo reuixit. ita vnite extiterūt duz xps mortuus fuit. nā vt tota catholica fides cōfitet mox vt xps homo mortuus ē verbū cuz anima eius ad sedes descēdit iferoz manēte illa idissoluta vnione q in vgineo vtero cāta extiterat. Jdētidē illa secūda trinitatis qsona siue verbuz: qz ifinitate sua vbiqz ē cū benedicto xpi corpore i cruce pendēte remānsit z cum eodē postea extitit in sepulchro pmanēte illa pma vnitate assūptiōis in vtero vginis celebrata. ¶ Et sic ante xpm mortuuz vbuz cū corpore xpi z aia vna qsona hipostasis atqz supposituz erat. z non plures. ita p⁹ xpi mortē verbuz cum anima z corpe xpi seiuncta vna qsona atqz hipostasis erat nō acqsita per mortem xpi aliqua spāli vnione ad ptes humane nāe aut depdita. Precise igit i xpi morte vnio corpis sui ad aiaz depdita est. z in resurrectiōe denuo acqsita est. nō facta aliq mutatōne aut alitate i vniōe quā hēbat vbuz ad ptes humane nāe

¶ Quomodo christus vniuerit sibi diuersas z summas partes.

Capit. 42. A

In Predictis aūt speculandū est. q lz dicat verbū diuinum aut secūdā trinitatis qsonā illū hominē xpm cōpositum ex corpe z aia assumpsisse. aut q naturā humanā assumpserit aut duas humane nāe ptes. s. corp⁹ z animā z cōsequenē naturā humanā z hominē xpm assumpserit. Hoc ät apparz q: vbuz diuinuz siue secunda trinitatis qsona assumpsit ad vnitatē qsone corp⁹ humanū i vtero vginis qō formauit ex sāguine mēstruali assūpsit q̄z ad qsone vnitatē aiam quā nouit creauit: qz iste erant ptes humane nāe. z istas sibi vniuit vbū. z adinuicē q̄z vniuit. assūpsit sibi humanā naturā q̄ qsistit in duab⁹ his ptibus copulatis. Itē assūmendo has duas ptes z eas inuicē copulādo vniuit sibi hoiem qui ex his duab⁹ ptibus cōponebat ppri⁹ tñ dicit vniuisse ptes istas duas hūane nāe quā naturā humanā aut hominē qpositū. qō manifestat qz vt ait damascen⁹. z tota fides cōfitet. vbum diuinū qō semel assūpsit nūquā dimisit. Si g directe z pncipal'r verbū diuinū assūpsisset sibi hominē illū nūquā dimisset. sed falsū est. qz verbū diuinū in morte hominē illū reliquit. nā i illo triduo q mortuus fuit hō nō erat nisi tenere vellem⁹ opinionē magistri sentētiaz in suo tertio vbi xpm in triduo mortis hominē fuisse cōfirmat. sz sb iprobat ab omnibus. ¶ Itē nō assūpsit directe vbū diuinū hūanā naturā. nā nā hūana a verbo derelicta ē. hūana nāqz nā in his duabus ptib⁹ simil' sūptis existit. ¶ In triduo ät mortis ⁊ seiūcta fuere. hūna g nā nō fuit z sic a verbo ōrelicta ē. ¶ Partes tam hūane nāe. s. corp⁹ z aia a vbo nūqz derelicte sūt. qz sēp eas sibi in morte vnitas tēuit. sic viuēs tenuerat. ¶ Inducit g ex p dictis verbū diuinū pncipal'r vl' directe corp⁹ z aiaz assūpsisse. z ista est vnio aut incarnatio nām aūt humana z hominē assumpsit consequenter.

Damascenus.

Magister sentētiaruz. in tertio.

B Partes humane nāe.

Capit. 43. A

¶ Quedā de verbo diuino ac aia xpi ex sācta trinitate.

Amplius Aūt accipiēdū ē q xps aut vbū diuinuz assūpsit ptes hūane nāe. s. corp⁹ z aiam ptes aūt min⁹ pncipales. vt hūores z pili ceteraqz sil'ia directe a verbo nō assūpta sē sz qz i corpe xpi erāt. ¶ Cū g xps vixit añ passionē z nūc cū denuo p⁹ passionē viuit vnitas hz sibi oēs ptes corpis ēt min⁹ pncipales. z ea q i corpe sē iuxta modū vniōis quē hz ad corp⁹ z aiaz. p⁹ mortē ät xpi aliq hora corpe seiūcta sē sic sāguine humor q p vulnez fixuras p fluxit. iō dnic⁹ sāguis i triduo illo verbo hipostatice vnit⁹ nō erat sic corp⁹ z aia saluatoris. ¶ Cū aūt xps resurrexit sanguis denuo vbo vnit⁹ ē sic corp⁹ z aia vnita erāt. iō i sriozib⁹ pclusim⁹ q si i tpre mōt xpi triduāe aliqs sāguinē ei⁹ sb vini spē qfecissz sol⁹ sāguis dnic⁹ ibi existēt aia ät z cōp⁹ z v. neqqz.

¶ In hoc autē

C primum D
C secūduz E tertium
F quartuz
G Siquis i triduo. mortis xpi hostiam consecrasset solū corpus z vbū ibidē extitisset D Sāguis ex se est iaiatus.
I Diuinitas vniuit sanguini ex fuso.
La. 41. A
B Rūsio.
Joānes. pmo. c
C Quodda fūda mētū sum glorum.

B Scã trinitas quo se hẽbat in sã guine ꝛ hostia in triduo mortis xpi.

¶ In hoc aũt tpe dom̃ est ꝙ tota sancta trinitas in sanguine illo erat sic in ceteris rebus est. nec hẽbat aliquẽ spãliozẽ modum existendi scda trinitatis pa q̃ alie due pe. ¶ In hostia aũt eo erat: nã verbũ diuinũ ibi spãliozi modo existit cuz ibi sit ve corpus xpi: alie aũt psone diuine in hostia spãliozẽ essendi modum non hñt q̃ in quolibet alio hoie vel lapide. ¶ Rõ aũt diuersitatis existendi vbi diuini in hostia tpe triduane mortis xpi ꝛ nõ in sanguine est: qz in hostia erat corpus qđ p se assumptũ ẽ: in calice aũt sanguis qui p accidens ꝛ ex cõiunctiõe ad corpus assumptus ẽ. ¶ Ex plibatis liqde inducit qual'r vbũ diuinũ in corpe ꝛ aia xpi ꝛ ceteris ptibus fuerit ꝛ qual'r tota btã trinitas.

Capi. 44. A

¶ Q.ñ ꝓpus xpz videamuſ aut qñ hostiã videm⁹ aut calicẽ.

Conclusio Ex supiozibus q̃l'r xps totus in hostia sit ꝛ in calice: ꝛ sub q̃ ꝺditione i hostia sit ꝛ calice: qz dicimus ꝙ cũ hostiã ꝓsecratã aut calicẽ manibus sacerdotis in altũ tolli videm⁹ dicimur xpz aut deũ videre in grendũ ẽ quo ꝓpius videre dicamur. ſ. cũ hostiaz videmus an cũ calicẽ. ¶ In quo diligenter aſaduertẽdũ ẽ ꝙ sic in supiozibus extitit declˈatũ: illud ꝓprie vi qđ p se vi: siue videaſ p se ꝑmo: siue p se nõ ꝑmo: q̃ in supiozibus declˈata sũt.

B Nom

¶ Hec aũt sunt color ꝛ lux ꝛ cõia sensibilia. ſ. magnitudo: figura. motus. qes ꝛ nũs: ꝛ qz xps nullũ horz ẽ. ſ. nõ est color. lux ꝛc. iõ ꝓprie videri nequit. qz tñ corpus xpi videri pt p colorẽ. lucẽ. magnitudinẽ. figurã. numerz. getẽ. aut motũ q in eo est. põt aliq̃l'r ꝓpe videri. ¶ Nullo aũt horz duoz modoz xps in calice aut in hostia videri põt. ¶ Primo aũt mõ in hostia videri nõ põt: qz nõ est obiectũ ꝓprium visus nec sensibile cõe. ¶ 2° ẽt mõ xps videri nõ põt. ſ. p aliqd qđ i eo est: qz iste modus tpi illi ꝛgruebat q̃ xps cũ horibus versatuſ est: nã tũc p colorẽ suũ magnitudinẽ figurã motũ aut getẽ videbaſ. Nũc aũt p colorẽ aut magnitudinẽ aut aliqd horz videri nõ põt. qz nihil horz nũc appet latitans sub spẽbus sacramentalibus. ¶ Itẽ qz in hostia aut calice indiuisibiliˈr ẽ sicut in supiozibus discernimus christus tñ in hostia ꝛ calice videt sic hõ armatus totaliˈr latẽs sub armis: ita vt nulla ei⁹ps videaſ dicimur tñ talẽ aut tˈlem horem videre: qz scimus euz moueri sub armis q̃ nos videmus: ita xpz videre dicimur cũ hostiã ꝓsecratã aut calicẽ videmus. Scim⁹ qppe ꝙ cũ sacerdos hostiã aut calicẽ in altũ extollit ibi ẽ totus xps de⁹ ꝛ hõ.

P° mõ.

2° mõ.

C Xpi in hostia ꝛ calice qũo videaſ.

Capi. 45. A

¶ Rñsio dubietaſ allate ꝑcedẽ. c. ꝛ ỏ qbuſdã modiſ visiõiſ.

Nunc Aũt ad ꝓpositũ accedẽtes ingramus qũo ꝓpius xpm videmus cũ calicẽ an cũ hostiã videm⁹ cui rñdendũ est xpm. ꝓpus videri cũ hostiã ꝓsecratã videm⁹ quẽ cũ calicẽ huius fundamentũ ẽ: qz visio magis aut min⁹ ꝓpia ẽ ꝑz ꝙ magis aut minus accedit ad ꝑmũ modũ visioniſ g ꝓpiuſſimus ẽ. ¶ Primus nãq̃ visiõis modus ẽ cũ res p se visibilis ẽ siue sit p se ꝑmo visibilis aut p se ꝛ nõ ꝑmo: sed modus videndi xpm in hostia magis appropiat mõ ꝑmo videndi: ꝓprius g̃ xps vr in hostia q̃ in calice. ¶ Qđ aũt videndo xpm in hostia magis appropinq̃t ꝑ mõ videndi q̃ videre xpz in calice manifestatur: qz primus videndi modus ẽ cũ aliqd p se vi: siue p se ꝑmo: siue nõ p se ꝑmo: ꝛ B mõ nõ videt xps in hostia aut in calice.

P° modus.

¶ Scõus modus videndi ẽ cũ aliqd videt nõ qz sit ẽm se visibile: ſ qz ẽ in eo aliqd qđ ẽ ẽm se visibile: B mõ ẽt xps nõ vr in calice aut in hostia: qz nõ vr per aliqd qđ in eo sit. ſ. colorẽ aut magnitudinẽ: qz colorẽ xpi figurã motũ aut quietẽ in hostia aut calice nullatenus ꝓpellamur: xpm aũt in hostia ꝛ calice cernere est p tegmenta ꝺtem plari tũc aũt modus qui magis de tegmento hz minus ad ꝑmũ modũ accedit ꝛ magis ipropriius ẽ eẽ. ¶ Sic aũt ẽ ꝙ cũ xpm in hostia ꝺtemplamur magis eum sine tegmento respicimus. Cũ aũt eũ i calice ꝓspectamus maioribus tegitur velamentis: nã cũ xps in hostia cernit solũ tegit sacramentalibus spẽbus ne nobis visibilis ẽ possit: spẽs nãq̃ panis supposita dñicam nobis aufert visionẽ. Preterea xps in hostia ꝺiuisibiliˈr est ut plibatũ ẽ. Indiuisibile aũt videri nequit.

2° modus.

B Velamina in dñica visione.

¶ In calice aũt plura dñicã visionẽ nobis auferũt velmẽta.

¶ Primũ est sacramẽtalis spẽs. nã q̃litercũq̃ sub eis xps lateat nõ videbit. ¶ Scõm aũt velamentũ: qz sub spẽbus vini xps indiuisibiliˈr est sic sub spẽbus panis. ¶ 3m velamentũ ẽ qz spẽs vini in calice iacent calicis grossitie adopte. Seq̃ g magis ꝓprie xpm videri cũ eum in hostia videmus q̃ cum in calice cernimus. ſ neutro mõ ꝓprie videmus.

P m 2m 3m

Capi. 46.

¶ Qũo dicamur xpm sub sacramẽtalibus spẽb⁹ videre.

Amplius Aũt circa ꝑdicta aliqs dubitabit qũo dicamur xpm sub sacramentalibus spẽbuſ videre: aliq nãq̃ arbitrañ solũ nos xpm intueri cum hostia aut calix sup altare sacerdotis manibus extolluntur ꝛ non alias. ¶ Huic rñdendũ est ꝙ cũ hostia postq̃ ꝓsecrata ẽ in se ve xpz ꝓtinet ꝛ vinũ ꝓsecratũ in se totũ tz xpm: quotieſcũq̃ viderit hostiã ꝓsecratã xpm videbit: ꝛ q̃tieſcunq̃ calicẽ sanguinis xpi aſpexerit xpm cernere ꝑdicabiſ. Et nõ solũ cũ hostia aut calix sacerdotis manibus in altũ tollaſ: ſ ẽt cũ tã hostia q̃ calix in altari sedent: aut cũ secũdo hostia paululũ sup altare tolliſ. aut cũ añ ꝓsecrationẽ frangiſ: aut eã sacerdos sumit. oia h idẽtidẽ de calice accipiẽda sunt ẽt cũ hostia ad infirmos ducit: aut cũ qspiã eaz in sua repositaria archa videt oibus his modis aliqs xpm videre ꝑdicaſ. ¶ Nec his solis modis xpm sacramentaliˈr cernimus: ſ q̃tieſcũq̃ hostiã cõsecratã vt cũq̃ videamus aut calicẽ sub vini spẽ sanguinẽ dñi cũ ꝓtinentẽ. ¶ Propriozi tñ modus horz xpz sacramẽtaliˈr videndi est cũ hostiã in altari cernimus eleuari ꝑma eleuatiõe cũ post eã calix q̃z sanguinis sacerdotis manibus tolliˈr: qz h solũ fit vt videaſ. ¶ Ex supradictis liquide cõprobatur qũo xpm qui leo in hac methaphora dr videamus.

C Propriꝰ xpm videndi modus.

Pars ſa methaphore 2ª. ſ. leo q ñ videbaſ qđ dupliˈr itelligi.

In hac Secũda figurata padoxa scda erat pticula q nõ videbaſ. ſ. ꝙ iste leo de q̃ sup dicebatur nõ videbaſ. ¶ In superiozibus de h leone dicebaſ ꝙ visuſ ẽ ꝛ modũ eius exposuimuſ. Nũc aũt dr ꝙ nõ videbaſ. ¶ Hoc tñ dupliˈr itelligi dz. ¶ Primo mõ vt he due pticleˈ. ſ. videbaſ ꝛ nõ videbaſ ad diuersa tpa referañ. ita ꝙ in vno tẽpe iste leo xps videret ꝛ in alio nõ videret. ¶ Alio mõ itelligi põt vt ad idẽ tẽpus referaſ. ſ. ꝙ in eodẽ tẽpe xps leo videretur. ꝛ in eodẽ nõ videret. ¶ Primo aũt mõ assumẽdo verũ erat ꝙ iste leo videbaſ ꝛ nõ videbaſ. nã ex q̃ natus ẽ visus fuit iter gentes cõicando: ꝑdicando: exhortãdo alioſq̃ hũanos actuſ faciendo sic testaſ baruch post h in terris visus est ꝛ cũ horibus uersatus est. Post mortẽ aũt suã ad modicũ tẽpus visuſ nõ est: qz hõ nõ erat. ¶ Deniq̃ post resurrectionẽ visus est. qz discipˈlis suis appuit ꝛ btẽ vgini alijſq̃ pſõis sic hr matthei. 28. c. ꝛ Marci. 16. ꝛ Luce. 24. ꝛ Joã. 20. ꝛ 21. c. ¶ Idem hr actuũ. c. 1. vbi dr de xpo ꝙ vsans cũ eis appuit illis in multis argumentis p q̃draginta dies vsq̃ ad diem quo assumptus ẽ. ¶ Hi ãt qbus xps a mortuis resurgẽs appuerit fuere q̃genti aut paulo plures: sic ait apˈlus in ꝑma epˈla ad Corin. 15. c. 1. ꝛ p⁹ resurrectionẽ suã appuit Jacobo ꝛ cephe ꝛ plusq̃ q̃gentis fribus nouissime aũt tanq̃ aborciuo visus ẽ mihi postq̃ vero in celũ ascendit nõ vr. ꝛ sic manet vsq̃ ad ei⁹ aduẽtũ ad iudicãdũ. leo igiˈ iste aliq̃n videbaſ ꝛ aliq̃n nõ videbaſ. ¶ Conueniẽter igiˈ de xpo dici põt aut leone hoc ꝙ videbaſ ꝛ non videbaſ.

Baruch B Xps p⁹ resurrectiones discipˈlis ac btẽ vgini apparuit.

Act. 1. ꝑ. Apˈlus ad Corin. 15. c.

¶ Affirmatio expõnis allate ꝑcedenti capite.

La. 47. A

La. 48. B

Expositionis huiꝰ modũ aliqs discertũ atq̃ iptinentez iudicabit: ſ falsuz ẽ qz B loquẽdi mõ sacra scriptura pusa ẽ: cũ de B leone loq̃reſ de q̃ in hac figurata padoxa sermo agiˈ. ita vt vere dici possit hãc huius padoxe figurate pticˈam p sacraz scripturam ab antiquo expositã eẽ. Qđ hr Joãnis. c. 16. vbi cũ xps añ mortẽ suã discipˈlis loq̃reſ ait modicũ ꝛ nõ videbitis me: ꝛ iterũ modicũ ꝛ videbitis me: qz vado ad ꝑem. ¶ Hic aũt de morte sua faciens xps ꝺmonẽ modicũ se videndũ dicit: qz ab B tpe q̃ xps istud eis ꝓponebat vbum vsq̃ ad mortẽ suã ab eis videndus erat. ¶ Christus nãq̃ B eis ꝓposuit vbũ ꝑdicas i qnta feria cene p noctẽ postq̃ cenasset. sic appet ex ꝓcessu euãgelˈij bti Joannis a capˈo. 13. in ꝑn. vsq̃ ad. 14. ¶ Erat ãt magnũ noctis elapsum spaciũ: cũ ista xps dixit durauit ãt vsq̃ ad alterã diẽ q̃ mortuus ẽ. ſ. in. 6. feria pasceues ad horaz none. ¶ Erat ãt aliqd modicũ q̃ ab eis videndꝰ nõ erat qđ itelligiˈ de spacio triduane mortis sue. qđ vius supputando q̃draginta horarũ spaciũ fuit maius tñ h spaciũ discipˈlis tractũ tñ: qz nõ imediate post resurrectionẽ suã ab eis visus est.

Joãnes

Joãnes

¶ Iterũ aũt ab eis videndus erat. ſ. post resurrectionẽ: ꝛ de h xps loq̃baſ dicẽs. Iterũ ãt videbo vos: ꝛ gaudebit cor vrz ꝛ gaudiũ vrm nemo tollet a vobis. ¶ Sic aũt ista ꝓpositio ſ. ꝙ qđ leo videbaſ ꝛ nõ videbaſ ẽ padoxa figurata atq̃ cõtinet difficilẽ intellectũ. Ita ꝟba illa saluatoris. ſ. modicum ꝛ videbitis: iterũ modicũ ꝛ nõ videbitis me: qz vado ad ꝑem padoxa. qđ ligde pz: qz sensus eoz difficilis ẽ: nã apˈli audiũ verbis

B Difficilis ẽ intellectꝰ huiꝰ padoxe.

vbis his iter se dubitātes inquirebāt. s. qd ē qō dicit modicū xp̄s āt rñdit eis dicēs. ō ß q̄ritis iter vos: q; dixi modicū z vt
debitis me: z iterum modicum z non videbitis me: quia va
do ad p̄ez: nec intelligebant vllatenus quid hoc esset do-
nec eis christus declarauit: vt ex. c. decimoseptimo. Joānis
apparet.

¶ Expositio p̄me partis secunde paradoxe.

La. 49. A. B Jn xp̄o due erāt nature. L Christū i hostia videm⁹ quēad modum viz i ar mis te-ctus. D Cur ac-cidentia xp̄i i ho stia vidē rīñ posſint. Joānes exodus E Quō ve ra christ⁹ vide bat z ñ videbat

Secūdus Aūt i his vbiß expōnis mod⁹ ē referēdo ea ad idē tp̄s. s. q i eodē xp̄s videbat z ñ videbat. ¶ Et q; i xp̄o due nāe erāt. s. nā hūana z diuia p̄t q̄tū ad quālibet harū ptiū itelligi vez: nāq; est de xp̄o in q̄tum homo est q; videbatur z nō videbat. s. i hostia: q; nos eū certissime latē cogscimus. ibi. n. vez corp⁹ ei⁹ ē qō ō vgi ne sūpsit. Et sic hoiez armis tectū vidē dicimur. nll'a ei⁹ pti cula apparēte idē ō xp̄o dicim⁹: q; vissime i hostia ē. ¶ Jste idē leo nō videbat i eodē tpe in q̄tū hō ē: q; hō p colorē suū magnitudinē figurā motū getēq; aspicit. ex qb⁹ nulluz in xp̄o p;. ¶ Jn hostia nāq; nullū ō accidētibus xp̄i pateſ pōt q; ibidē indiuisibil'r ē. ¶ Jtē q; sub sacramētaliū spēz nube latet z color ei⁹ i publicū patē negt: vez g̃ ē ō xp̄o q; i hostia nō vr visionē ei⁹ vere accipiētes: iste leo ad idē tp̄s relatus videri p̄t: si ip̄ropzie visionē assūmamus: sic vr hō cū sub ar mis ē. ¶ Est āt i isto leone xp̄o alia nā. s. diuina: z q̄tū ad ß referri p̄t queniēter. s. q; xp̄s in q̄tū de⁹ videbat z nō vide bat: qō itelligit referēdo ad tp̄s i q̄ cū hoib⁹ p̄uersat⁹ ē: quia tūc vē visus ē cū verus hō eēt z sic ceti hoies videbat: z q; vbū siue secūda deitatis p̄sona nō videbat: q; secūda p̄sona ē spūalis: spūs āt videri nō p̄t: cū idiuibil' sit. Sz cor⁹ i ver bo āt diuino: qō icorporeū z idiuisibile ē videri nō pōt: qa color sm quē visio fit i q̄tate extēsiua sp ē. Sic testat beatus Joānes. c. p̄. deū nemo vidit vnq̄. exodi. 33. c. nō videbit me hō z viuet. ¶ Licet igit supiores modi exponēdi cōue-niētes sint: iste tñ queniētior ceteris ē. s. q; xp̄s erat leo qui vi debat: q; videbāt iudei suā verā cūctis manifestā hūanitatē z nō videbat: q; deus verus erat: nec poterāt gētes suaz in tueri deitatē. ¶ Ex p̄libatis liqde iducit qual'r p̄ticl'a ista itelligi debeat. s. qui non videbatur.

La. 50. A

¶ Dubium contra predicta.

Ex Predictis aligs dubitādi fomitē sūmet qm̄ dcm̄ est q; xp̄s sm q; erat de⁹ nō videbat: dicet aūt aliqs q; christus secundum q; deus videbatur. nam si videri assum-meretur pro illo quod per se primum videtur sicut color vel lux: aut p cōib⁹ sēsibilibus q̄ per se non p̄ videt: vez eēt. deū nō posse videri: q; de⁹ nec color ē nec cōe sēsibile. Aūt si vi-deri 2° mō accipiat. s. q; res p se visibilis non sit: aliqd tamē i se hēat sm qō videri nō possit: sic sbe visibiles sm se videri ñ p̄nt: vñr tñ p suā magnitudinē: aut colorē figurā motū ge-tē dicerem⁹ deū nequaq̄ videri posse cū lucē colorē figuraz aut ceta i hūc modū nll'aten⁹ hēat: cū icorporeus atq; idiuisi bilis sit. ¶ Est tñ ali⁹ videdi modus: vt cū hoiez armatū vi-dem⁹ cui⁹ nullā p̄ticulā reuelatā ituemur: sz eum videri dici mur: q; eū tectū latē cogscim⁹: sic. n. xp̄m i calice z hostia vi-dem⁹: q; sz eū nullo duoz modoz p̄dictoz viderem⁹ alio tñ mō videm⁹. Cū g̃ de⁹ sit vbiq; z i q̄cūq; loco sigto scim⁹ deū eē dicemur deū vidē. ¶ Huic rñdet deū i se ipō nec p̄pe nec ip̄ropzie videri ō hoie āt armato dicim⁹ q; eū videm⁹: q; sz ñ videam⁹ eū nec aliq̄s rē i eo exīstē q̄ itrinseca sit videmus tñ arma sub qb⁹ latet z q̄ ipe mouet. Sic igit sz hoiez armatuz nō videam⁹ p aliqd qō i eo ē videm⁹ tñ eū p aliqd qō ñ ē in eo. sz ad ipz adherētiā q̄ndā hz sic st arma q̄ mouet hō arma tus. ¶ De hostia āt itidē dicim⁹. nā q̄s̄q̄ xp̄s i hostia nō ha beat aliqd sm qō videat: q; nō cernit sz suā magnitudinem aut colorē aut qōlibet alterz accidēs ei⁹ nosc̄it tñ ibi eē colore z magnitudie atq; figura hostie p̄secrate z calicis: q; ista ad xp̄m adherētiā q̄ndā hñt cū sub his xp̄s solus lateat nihilq; aliud. ¶ De deo āt nihil tale valem⁹ astruere. nā sz vbiq; z i oīre de⁹ sit nll'a tñ res aut locus ē q; diuine ēntie vllaten⁹ spāliť adhereat q̄ deū certissime dignoscam⁹. sz eū esse vbiq; certissime cogūerim⁹. vt si i aliq̄ ciuitate aliquē virū sigtū. vt vbi cā demosthenē eē nouerim⁹ illā ciuitatē a remotis expe-ctātes illū vidē virū nequaq̄ asserem⁹. nā sz ei⁹ loc⁹ cogni-t⁹ sit nihil tñ i illo hoie ē itrinsece aut extrinsece qō ad ipsum spāliter adheserit iō dicim⁹ illū hoiem videri nll'atenus. Cō formiť q̄q; dicem⁹ deum sm se videri nullatenus.

L De⁹ est vbiq; La. 51. A

¶ An deus sm se videri possit.

Aliquis Aūt fortassis arguet deū sm se videri pos se. nā de⁹ corporeā sil'itudinē assūmeť pōt i qua videat loquat atq; alia efficiat. Sic. n. sepissime iudeis appuit atq; loquut⁹ ē. Sic hr exodi. 3°. ca. vbi moyses vidit rubū ardē q̄ nō ꝓburebat z loquut⁹ fuit dñs ei ō medio ru-bi. ¶ Appet g̃ deū visū fuisse ex adherētia quā spāliť gere-bat ad ignē i rubo i cui⁹ medio de⁹ erat. ¶ Jtē exo. 19. z. 20. c. hētur q; cū de⁹ daret legē i vtice synai clamabat voce ma gna i somitu clangoris buccine dicēs. Ego sū dñs de⁹ tu⁹ q eduxi te ō tra egypti. ¶ Cū igit spāliť de⁹ ad illā vocē adhe rētiā hret q locū videbāt i q̄ vox illa diuina formabatur dici posset deū vidē. ¶ Jtē de⁹ caliginē nubē mōteq; firmātez in quo ipe erat i vtice synai ß āt ppl'o notū erat i vtice synai. ß āt ppl'o notū erat vt hētur exodi. 20. c. z. 24. c. s. accessit aūt moyses ad caliginē in q̄ erat de⁹ videri. g̃ de⁹ potat ex aliquo spāli signo qō demōstraret. ¶ Sil'es auctoritateſ i sacra scri ptura sepissime repiunť. ¶ Suprad̄ict] rñdeť deū videri nō posse nec aliquā assūmē sil'itudinē q̄ videat aut loquat vel qcq̄ opeť. ¶ Cū āt i aliqb⁹ locis scripture sil'ia repiantť dice mus illa a deo nō fcā: sz p āgelos sic iferi⁹ ꝓbabunť. ¶ Hoc n. liqde ꝓbat his duab⁹ ppositis auc̄itatibus z q̄dā alia q̄ hr exo. 24. c. s. viderūt dñm deū isrl' z sub pedib⁹ eius qua si op⁹ lapidis saphyrini z q̄si celū cū serenū ē comederūt at-q; biberūt. Jn oib⁹ tñ p̄dictis locis inoteſcit hos āgelos fuis se q dei nomē assūpserāt. ¶ De p̄ āt manifestat cū dr q; deus loquebat i rubo q; lz exodi. 3. c. de⁹ vocet i libro tñ actuum apl'oz. vbi stephanus ꝓthomartyr iudeis loq̄bat cū q in ru bo loq̄bat āgelū fuisse testat⁹ ē. ¶ Ali⁹ āt q i vtice synai le-gē dedit. s. exo. 19. z. 20. lz de⁹ nūcupeť tñ ex sacra scripťa an gelus eē q̄incit vt declarat apl's ad galathas. 3. c. s. lex data p angelos i mānu mediatoris. hūc q legē i synai dedit iudei i mōte eodē vidē ō q̄ exo. 24. c. z de⁹ vocitat: āgelus tamen ē. ¶ Jn pleriſq; tñ alīs scripture locis āgeli de⁹ vocāť sic dif fusius declarauim⁹ sup exo. c. 19. ¶ Ex p̄dictis nccio induci tur deum videri nullatenus.

p̄ª rō. Exodum p bās deuz vi deri posse B 2ª rō. 3ª rō. Exo. 20c. L Rūsio D Deus non videri pōt nec loqui. Stephan⁹ Apl's ad ga la. 3. c. Matthe⁹ 17. c. B Solo qōis Aristo. Motuz in momēto fie ri claudat ꝯdictoneꝫ.

¶ An deus formam aliquam assumere possit.

His Aūt. q̄spiā ꝯniterēť. s. deū formā aliq̄s assumē pos se i q̄ videat atq; loquat z aliō opeť. Sic manife stať luce. 3°. c. vbi ō baptizato xp̄o a Joāne iquiēs ait. descen dit spus scūs i eū i colūbe spē: z vox p̄ris audita ē: h ē filius me⁹ dilect⁹ i q̄ mihi bñ ꝓplacuit. Jn q̄ euāgelista lucas tres distiguit i deitate p̄sonas cuilibet actū suū tribuēs. filiū qdez dicit baptizatū. p̄ez vo ō celo loquutū. spm̄ scm̄ i colūbe spē descēdētē descripsit: segr igit deū appuisse atq; formā aliq̄s assūpsisse. ¶ Jdētidē matthe⁹ describit. 17. c. cū trāsfigura-tionē descripsit. Et vox ō celo audita ē: h ē fili⁹ me⁹ in q̄ mihi bñ cōplacuit: ip̄m audite ad qō oportebat aliquaz assūmi for mā corpeā i q̄ vox formareť. Persōa āt p̄ris illā corpeā figu rā assūmēt qm̄ eū loquētē scripťe ꝓdit oro. Sic igit i assūpta figura videri poterāt. ¶ His. n. rñdēdū ē p̄sonā p̄ris z spūs scti nec p̄pe nec ip̄ropzie vnq̄s visas nec vnq̄s formā corpo reā assūpsere i q̄ videri log aut ceťa facē posset. ¶ Nā si de⁹ aliquā corporeā ex aere figurā assūmeret i q̄ voces audirēť: z figura illa moueret oportebat aliq̄s sbaz spūalē itelligētē eā itrinsece mouē z alia opari nll'a qppe sbalis forma irrō-nalis ea q̄ i tali figura videť efficē potat. ¶ Preterea q; da ta ibi aliq̄ spāli forma mouēte z p̄dcā opante: nccm erat esse hāc figurā ō gñe al's cū moueat motu ꝓgressiuo qō fl'm est. ¶ Necessario igit itra p̄dictā figurā aliq̄s ba spūalis est hoc efficiēs q̄ aut de⁹ erit aut āgelus bon⁹ vl' malus: aia nāq; hu mana eē nō pt q; b hoiez ꝓstitueret si forte āgelū bonuz aut malū i figura illa latē ꝓcedamus dicem⁹ deū ibi nihil agē lo qui aut mouē z sic de⁹ videri nō potit cū nullā hēat adhe rētiā ad illā figurā corporeā. ¶ Si āt dixerim⁹ deū illā figu rā corporeā assūmē z loq ē ipossibile. nā cū ois motus i suc cessione sit. vt aristo. testat i pleriſq; phycoz libris. z motuſ istāti fieri nequeat. q; iō mot⁹ ē q; ptibil'r acgrit. s. post ptez reliq̄ pſ i quo successio nccia ē. z p̄dictionē icludit motū quē q̄ istantaneū foze. de⁹ tñ i istāti opari qcq̄ negt. ¶ Nā fz gen⁹ opatiuaz potētiaz sūt gña actionū q; vo oēs potentie nāles finite atq; limitate sē corespondet eis operatio succes-siue q; qō fit agēti resistit nec totum simul effici pōt. ¶ Po tētia aūt dei infinita ē: iō ei resistere nihil valet dū infinita sit distantia eius ad quālibet repugnantiam. Sequitur ergo vt insta nti fiat.

Cap.53.
A

¶ Esse nostrum viuere est.

Predictis Aūt ꝓfirmādis adūcit ꝙ eē nr̄m viuer̄ ē sic ait aristo.i.3°.ō aia.ſ.viuē viuētib⁹ ē eē aristo.q̄q3 i nono ethicoꝝ libro aut.viuē ē i eē ⁊ in opari op3 igit ꝙ q̄lē modū res eēndi ⁊ viuēdi ꝓsequūt talē i opando soꝛtiant. ¶ Sūt āt aliq̄ res q̄ totū eē suū ⁊ viuē simul ñ hñt ḃ āt tē q̄ ꝓpōnē ex actu ⁊ potētialitate suscipiūt ⁊ ḃ oia sē q̄cūq3 entia sūt ꝑter deū qō ō sbōs itelligēdū ē.

B
Esse i potētia eē i actu

¶ Nā horū qōlibet aliqd ē ⁊ ꝑter id magis eē ꝑt aut sup id qō h3 esse aliō suscipe ꝑt ḃ āt potētia aut potētialitas dr̄. Sic hō actus ē cū ē hō:q: cū fuerit hō nll'aten⁹ i potētia ē vt āplius hō sit. Est tñ i potētia vt alb⁹ niger:sapiēs felix infelixue sit.qō de' re b⁹ ceteis pformit dōz ē.nā ſz aliqd act⁹ sunt aut i actu exist̄ cū ad aliquid vero ex potentia existunt:quia ad aliquid in potētia fūt.

C
Res tē sūt cū actu sūt.

¶ Dor āt nullum habet totum suum eē simul ſz i q̄stū actu ſt aliqd ſt. In q̄stū āt i potētia sūt nō ſt ſz eē posſut. ¶ Cū ḡ eē sit viuē ⁊ opari ⁊ ḃ totū eē simul nō hēant. oꝫ vt totū opari simul hr̄e nequeāt:ſz vt pr̄i⁹ eis aliq̄ act⁹ ex sui pticula ifit:deiceps vō reliq̄ qō i succeſſiōe opari dr̄.

D
De⁹ purus ē actus.

¶ In deo āt accidit eō:q: nō ē ex actu ⁊ potētia ꝓpositus:ſz purus act⁹ ē:nā de⁹ aliqd ē: ⁊ vltra id qō ē nihil magis eē ꝑt aut qc piā suscipe:sic nos q aliqd sum⁹ ⁊ ꝑt ḃ alterꝫ eē possumus aut suscipe. ¶ Hec āt puritas act⁹ iō nccō ponit:aliogn ifinite pfect⁹ nō eēt:cū pfect⁹ ē qō totalr act⁹ sit:nihil recipere potēs:q̄ qō q̄dāmō actu q̄dāmō pōlitate ꝓsistit. ¶ Cū ḡ totus act⁹ sit oi pōlitate carēs segr̄ eū totū eē suū simul hr̄e.alꝫ nccō ꝓsiteremur ꝙ ꝑter eē qō nūc h3 aliq̄ suscipe possit:qō ē ex actu ⁊ pō ꝓstare.

E
Deus oi caret potētialitate.

¶ Idētidē cū eē opari sit: ⁊ eē dei totū simul ē cū ꝑs pticlaꝫ ñ p̄cedat ē ipossibile deū succeſſiue aut ꝑ motū opari:sic liquet ipossibile eē eū ex actu ⁊ pō ꝓsistere: aut totū suū eē simul nō existē. ¶ De hac āt ꝓpōne ex actu ⁊ potētia alūſq3 trib⁹ ꝓpōnib⁹.ſ.ex gñe dr̄ia eē ⁊ eēntia mā ⁊ forma diffusius disputauimus sup.c.28.deuteronomȳ.

Cap.54.
A

¶ Omnia que a deo fiunt in instanti producuntur.

Adhuc Ipsis sup itēdētes dicem⁹ ꝙ sic se h3 viuere sic se h3 ⁊ opari:ſz tota dei vita simlr ē:ḡ tota opatio ei⁹ simul ē.ſ.vt ꝑs pticlam nō p̄cedat maioꝝ ex p̄dictis ligdaf:qm̄ eē viuē ⁊ opari ꝙuertūt vt ait aristo. nono ethi.

Aristo.
B
Boetius.
Eternitas quid
Eternitas.

¶ Minoꝝ āt.ſ.ꝙ tota dei vita simlr sit ꝓbaf:nā deus sue oia q̄ eterna sūt totā vitā suā simlr hñt. Sic ait boetius de ꝓsolone li°.qnto ꝓsa vltima.eēnitas ē īterminabilis vite simul tota ⁊ pfecta possīo. Sic ḡ opatio dei ꝓstabit vt tota simul sit:nec pticlaꝫ ꝑs p̄cedat:ḃ āt ē opationē instantaneam aut sine succeſſiōe vl'motu eē. ¶ Oēs āt opatiōes diuine successionē nullā hēant appet:qꝫ oēs act⁹ q ꝓpe diuini sūt nulla constāt succeſſiōe:qō i creatiōe appet q̄ solius dei ē ⁊ in instāti celebrata ē: ⁊ cū aie q̄tidie creatur i instāti eē hñt.

Paulus ad thesa.c.3°.
C
De⁹ q̄ agit in momento agit.

¶ Resurrectio q̄q3 instātanea ē:qꝫ i instāti de⁹ quēpiā suscitat a moꝛtuis. Sic paul⁹ ingt i epla ꝓma ad thessalonicēses.c.4. oēs q moꝛtui sūt i ictu octi resurgēt. ¶ Hoc idētidē ex oib⁹ miraclosis opatiōib⁹ ꝓbabāt q̄ deo soli attribuunt:oēs nāq3 ḃ i instanti celebrāt. ¶ Ex hiſ q̄q3 iducit q̄cūq3 a deo fiāt i instāti fieri nec cū successiue posse opari:ō ḃ āt diffusius disputauimus.exo.23. ⁊.25.c. ¶ Ex q̄ segr̄ ꝙ de⁹ nō possit aliquē lapi dē hic mouē ad vigiti leucas aut saltē ad dimidiā:qꝫ tē opatio dei eēt i succeſſiōe aut motu qō i possibil⁹ ē. ¶ Sz si deus mouē voluerit efficiet vt lapis q nūc ḃ ē i instanti sit ad mille leucas.ḃ āt motꝫ aut succeſſio nō ē:qꝫ nō fit ſz tpis diuisiōe quā motꝫ exigit. ¶ Hūc.n.lapidē quē de⁹ sic tñ ꝑsposuerit ō loco i locū nō oꝫ mediū spaciū ptrāsire:ḃ āt apō pbantes nō vocaf motꝫ:ſz magis mutatū eē:ſz totalr mutatū eē dici non possit:qꝫ mutatū eē ⁊min⁹ motꝫ ē: ⁊ ꝑexigit motū p̄cessisse.

D
Mutatum eē quid sit.

Cap.55.
A

¶ Deus loqui non potest.

Preter Hec āt sciēdū ē deū loq nō posse:nā si loquutio q̄uis mō instātanea eē possit de⁹ loq possz.

B
Nūquid si de⁹ loqf oēs dictiōes ⁊ oꝛones simul ꝓfert aut non.

¶ Impossibile tñ foꝛe magr̄iuꝫ ē quēpiā i instāti vba ꝓferre: voces nāq3 a nobis ꝓlate lr̄is atq3 syllabis ꝓstāt:oꝛonū aūt ꝓplexionē dictionū cōnexiones efficiūt i ḃ āt eēntia oꝛonis ē vt dictio vna aliā p̄cedat. ¶ Dictionū q̄q3 eē i oꝛone ē,ſ. vt syllaba syllabā lr̄a q̄q3 lr̄aꝫ antecedat. Sic i hac voce petrus syllaba h.pe.syllabā hāc.ſ.trus p̄cedē nccm ē. ¶ De lr̄is aūt idētidē faciēdū dignoscit. ¶ Hoc āt supposito igrem⁹ si de⁹ loquaf.an oēs dictōes ⁊ oꝛones lr̄as ⁊ syllabaſ simul ꝓfert aut nequaq̄.

C
Rñ falsa.

¶ Si fortasse rñdeaf nō simul oēs ꝓferri: sed cuilibet suū ordinē distinctionē;ꝫ locū obſuari ꝓlatio succeſſiue ꝓsistet sic nos q̄q3 ꝓferre assueti sum⁹ ⁊ nō opabit in instāti:qō fl'z ē. ¶ Si fortsitā oia simlr̄tanea ꝓlatione extulerit. Ita vt istātanea ꝓlatio iure dicaf nullus ordo situs atq3 distātie i oꝛonib⁹.dictōib⁹ syllabis:lr̄isq3 ꝙabit ex q̄ inferr̄ ibi oꝛones:dictōes:lr̄as aut syllas eē nullaten⁹ posse.cū eēntia eaꝝ ꝓsistat i oꝛone q i tali ꝓlatiōe nullaten⁹ obſuaf q̄ appet eū nō log aut qcq̄ ꝓferre. ¶ Ex p̄cedētib⁹ notissima illatio ne deducit deū aliq̄ figurā coꝛporeā assūmē nō posse in qua moueaf aut ꝓferat ꝓcepta aut sil'e qd opef.

D
Deī.ca.

¶ Segr̄ ḡ vita te subsistē alterā diuisiōis ptē q̄ i ꝑlibatis ponebaf.ſ.ꝙ cum sacra scriptura aliq̄n dixerit deū aliquā sūpsisse figurā locutū aut motū aut sil'a operatum:hec non a deo.sed angelis apparentibus ꝓsumata foꝛe. ¶ Collige ex textu beati luce.

La.56.
A
Rñ ad arg. qd

Hunc Uero rñdē conādū ē argumētatōi ex textu bti luce.3.c.ſ.spūs,scūs descēdit i colūbe spē i ipsū ⁊ vox p̄ris audita ē:ḃ ē fili⁹ me⁹ dilect⁹ i q̄ mihi bñ ꝓplacuit. ¶ Cui rñdēdū ē p̄ez. ⁊ spm̄ scm̄ nll'as ḃ assūpsisse effigies aut qcq̄ loquutos. Sz ḃ oia āgelis opantib⁹ fuisse ꝓfecta.ſ. vt cū xp̄o Joꝛdanē itrauerit baptizādus a Joāne aliqs āgeloꝝ iussu dei coꝛpus q̄ddā formauit aereū ad colūbe albissime figurā redigens mouitq3 illō ōscēdēs a supioꝛi pte aeris ita vt a celo descēdē videt donec sederit sup̄ xp̄m. ¶ Ali⁹ āt angel⁹ deo iubēte coꝛp⁹ formauerit aereū ꝓstās ꝓueniētibus oꝛganis:vt ibidē voces formari posſet:formauitq3 i eo q̄ sequūt: ⁊ alto boatu ꝓtulit:ḃ ē fili⁹ me⁹ dilect⁹ i q̄ mihi bñ ꝓplacuit ipm audite. ¶ Idētidē i trāsfiguratiōe scm̄ est:nec qcq̄ ḃ diuine ꝓsone opate sūt. ¶ Aliqs āt fortassis rñdebit ꝙ ſz p̄dcā ō spū scō existē nō potuerit.ſ.vt aliqs āgeloꝝ coꝛp⁹ aereū formauerit i q̄ colūbe spē sup xp̄z descēderit:nō tñ subsistere ꝑt q̄stū ad ea q̄ ō ꝓsona p̄ris dñr.ſ.ꝙ aliqs āgel⁹ iussu dei aereū coꝛp⁹ formās:i eo voces has ꝓtulerit.ſ.hic ē filius dilect⁹ ⁊c. ¶ Nā ex ḃ seqr̄et āgelū bonū mētiri ⁊ fallere:aut dicētes qō p̄cedēdū nullaten⁹ ē.nā ista vox ꝓlata erat:ḃ ē fili⁹ me⁹ dilect⁹ i q̄ mihi bñ ꝓplacuit. ¶ Chriſt⁹ āt q his demostrabaf vbis nō erat alicui⁹ āgeli filī:ſz dei p̄ris. Si ḡ āgelo rū qſq̄ hec vba ꝓtuliſſet mētiret se p̄rem xp̄i appellās.

B
Instātia

¶ Inducit ḡ ñ fuisse aliquē āgelū ḃ vba loquutū:ſz deū patrē. ¶ Huic rñdēdū ē āgelū fuisse q vba hec ꝓtulerit nō tñ noie suo:ſz dei ꝓtulit.ſ.ꝑsone p̄ris tanq̄ ab eo ad ḃ dicenda destinatū nō igit mētitus ē. ¶ Similes loquēdi modi in sacra scriptura reperiunt sic euidēter ō āgelo illo q loquutus est moyſi i rubo.ḃ nāq3 deum se isrl'nūcupauit dicēs liberaturū ppl'm suū ō egypto ō manu pharaonis:vt hr̄ exodi. 3.c.hūc tñ beat⁹ stephanus angl'm fuisse ꝓdidit vt p3 actuū 7.c.ꝙ i ꝑlibatis magis decl'auim⁹:iste tñ āgelus nihil mentitus ē. ¶ Itē āgel⁹ q legē tribuit ppl'o hebꝛeoꝝ i vtice synai. dixit.Ego sū dñs deus tuus q eduxi te ō tra egypti:ñ hēbis deos alienos coꝛā me.iste tñ q se deū isr̄l'is appellauit āgelus erat :sicut ꝓbat apl's ad Galathas.3.c. ⁊ ꝓxib⁹ explanatū ē. ¶ Nō ḡ fefellit angel⁹ iste se deū nominās ⁊ p̄rem xp̄i cū p̄ris ꝑsonā gereret. ¶ Sic ḡ ex p̄cedētib⁹ colligit oia ḃ angeloꝝ ministerio patrata foꝛe :nihilq3 i his ꝑsonas diuinas opatas:ipossibile nāq3 erat ḃ vere ō ꝑsonis diuinis intelligi.

C
Rñsio

¶ Rationes asserentes deum non loqui.

Aliis Adhuc rōnib⁹ pdicta roboꝛatur:quaꝝ ꝓma est de⁹ nihil cū motu aut succeſſiōe efficē ꝑt ⁊ loqui nequit vt i ꝑlibatis ꝓbatū ē:ſz cū aliq̄ sil'ia facta dicuntur opatiōe āgelica celebrata eē nccm ē cū āt p̄r filī⁹ ⁊ spūs scūs sit verus de⁹ nccm ē nullā haꝝ ꝑsonaꝝ ḃ feciſſe. ¶ Itē lr̄a beati luce ꝓposita vt ponit totalr itelligi nequit dato nāq3 diuinas ꝑsonas aliqd efficē potuisse aut effecisse non poſat vt beat⁹ lucas describit effectū foꝛe. ¶ Opa nāq3 btissime trinitatis ad extra indiuisa sūt:qꝫ qō vna ꝑsona facit idētidē ⁊ altera opaf oēs nāq3 tres creare dñr atq3 moꝛtuos suscitare ⁊ oia mirabilia opa efficē vna tñ creatio a trib⁹ istis ꝑsonis est ⁊ vnica resuscitatio aut miracl'osa opatio. ¶ Huius fundamētū ē:qꝫ oēs tres ꝑsone sūt vnus deus verus ⁊ vnica essētia ſba aut nā diuina nō quidē specifica vt homo:sed indiuidua vt soꝛtes. ¶ Act⁹ āt nationales qui intra diuinas personas sunt vt gignere ⁊ gigni.spirare ⁊ spirari ꝓcedere atq3 similes ñ simul tribus ꝑsonis cōueniūt.nā vna ꝑsona gignit ⁊ nō gignit alia spirat ⁊ nō spiraf ⁊ sic de ceteris nationib⁹.

B
Fundamentuꝫ dictoꝝ.
C
Act⁹ notionales ꝑsōis diuinis ñ simlr tribus ꝑsōis cōueniūt.

¶ Iste actus qui ē loqui aut mouē aut effigiē aliquā assumere est actus de exterioꝛibus trinitati cum notionalis non sit.Sequitur ḡ eū oibus tribus cōuenire simul ꝑsonis tāq̄

vni idiuiduo

vni idiuiduo näli agẽti cũ vnicũ idiuiduũ ſbe vel eſſentie ſit. ¶ Pr̃ g̃ z filius z ſpũs ſcũs ſup xp̃m in colũbe ſpẽ deſcẽdẽ debebãt pr̃ q̃q3 filius z ſpũs ſcũs vocẽ illã formaturi erãt. ſ. b ẽ fili⁹ me⁹ dilect⁹ z c̃. Sz ſ3 idẽtidẽ nõ ꝓueniebat. ¶ Segtur g̃ beatũ lucam p̃dicta ſub methaphora poſuiſſe. ſ. nõ b ꝓ diuinas ꝓſonas: ſz ãgelis opantib⁹ ſcã extitiſſe qui miniſtri diuine volũtate ſunt. ¶ Jtẽ oẽs tres ꝓſone ſũt vna nã z ſba idiuidualis oportebat igit vt actio vnius eẽt actio alteri⁹ z nõ rñderet cuilibet ꝓſone ſua actio: ſz beatus lucas cuilibet ꝓſone hic ſuã tribuit actionẽ. Segtur g̃ eũ nõ itellexiſſe ỏ diuinis perſonis: ſed de angelis miniſtrantibus.

¶ Dubitatio contra predicta.

La.58. A **Forſitan** Quiſpiam ea q̃ negauim⁹ nõ negãs non ducet iconueniẽs q̃libet diuinaꝝ perſonaꝝ effigiẽ corpoream aſſũpſiſſe vt q̃ ſpũs ſcti ꝓſona ſpẽm colũbe aſſũpſerit ꝓſona q̃q3 pr̃is alia corpoream effigiẽ aſſũpſerit i q̃ voces formaret z nõ eẽ ncẽm oẽs tres ꝓſonas eandez ſimul figurã aſſũmẽ quã vna aſſũpſiſſet. ¶ Nã ỏbũ ſiue ꝑa trinitatis ꝓſona aſſũpſit corp⁹ z aiaz xp̃i vniẽs ſibi hipoſtatice nec vnite ſũt iſte due ptes alicui ꝓſone trinitatis duarũ reliquaꝝ. ¶ Nã fili⁹ dũtaxat carnẽ aſſũpſit z nõ pr̃ nec ſpiritus ſcũs. Sic g̃ ſpũs ſctũs ſpẽm aſſũmẽ potuiſſet z non pr̃ nec fili⁹ z q̃ pr̃ corpoream figurã loquuturus aſſũmẽt z nõ filius nec ſpũs ſcũs. ¶ huic ãt rñdendũ ẽ q̃ nõ ẽ ſil'e ỏbuz ſiue ſecũdã trinitatis ꝓſonã aſſũpſiſſe ptes humane nãe z q̃ ſpũs ſcũs ſpeciẽ colũbe aſſũpſerit atq3 pr̃ aeream formauerit ſpẽm i q̃ loquerek. nã ſecũda trinitatiſ ꝓſona humanã nãm aſſũpſit ſibi vniẽdo faciẽſq3 eã eãdẽ i ꝓſõa hipoſtaſi aut ſup poſito cũ ỏbo diuino ſine ꝑa trinitatꝫ ꝓſona. ¶ Q̃ ãt ſpiritus ſcũs ſpẽm colũbe aſſũpſit aut pr̃ corpoream ex aere effigiẽ i q̃ loquerek nõ erat aliq̃ facẽ aſſũptionẽ ita q̃ p̃dcã corpa ſibi vnirẽt ad ſuppoſiti aut hipoſtaſis vnitatẽ: ſz erat q̃ ſpũs ſcũs illã ex aere effigiẽ colũbe facte moueret z pr̃is ꝓſõa aeream effigiẽ aſſũmeret loquuturus ſolũ ꝓ eã ad q̃libet autẽ hoꝝ ſimul tres ꝓſone exigebanꝰ: q3 moueri aut loq actus ẽ iõ indiuiduo ſbali corꝛeſpõdet. ¶ Et q3 oẽs tres ꝓſone ſunt vna nã aut ſba vel eẽntia diuina idiuidua neqt vna diuinarũ ꝓſonaꝝ loq qn alie q̃q3 loquãtur nec qcq̃ efficẽ qn id q̃q3 cetere agãt ſi id vere actus ẽ q̃ ẽ ad notionalia excludenda z ſil'ia que actus nõ ſunt dr̃. ¶ Oẽs g̃ tres ꝓſone diuine ſpẽz colũbe aſſũpture erãt z ſup xp̃m diſtẽſure oẽs q̃q3 tres ꝓſone diuine ſpẽm corpoream aſſũpture erãt vt in ea loquerẽ tur z nõ aliqua eaꝝ. ¶ De aſſũptiõe aũt nãe humane ſic dici nõ põt. nã humanã chriſti nãm a ỏbo aſſumi nõ ẽ aliqua actio aut paſſio: ſz ẽ relatio. Nec. n. iſta relatio aliq̃d formale aut nouũ aduenies ꝓſone diuine dicit: ſz dicit terminũ reſpectus iõ ſatis vni ꝓſone ꝓgruere poꝛat cũ alẽi nõ conueniret. ¶ Nam itidẽ pr̃ incarnari potuiſſet non icarnato filio z ſpiritus ſanctus ſibi humanam naturam potuiſſet vnire nec pater nec filio vnientibus.

La.59. A ¶ Dubitatio penes ea que dicta ſunt.

Adhuc Circa p̃dicta aliqs magis iſtabit dicẽs oẽs tres ꝓſonas potuiſſe figurã colũbe aſſũme re atq3 ſup xp̃m deſcẽdere oẽs quoq3 poſſent corpoream ex aere figurã aſſũmere z in eadẽ loqui aut q̃cũq3 illaꝝ hoc efficeret. ¶ Sic enim verbũ diuinũ efficit q̃ eſt ſecũda trinitatis ꝓſona aſſũmes humanã chriſti nãm aut hoiem xp̃m. Nã vt ait ariſto. ſepiſſime actiões ſunt ſuppoſitoꝝ q̃ eſt ꝓſona vel hipoſtaſis. ¶ Cũ aũt ꝓſona chriſti nõ erat ꝓſona humana: ſed diuina: nã verbũ erat ꝓſona z vniuit ſibi humanam nãm oẽs chriſti actiones attribui debent ſecũde trinitatis ꝓſone xp̃s tñ loquebak: z mouebak: comedebat: atq3 ceꝛa faciebat qui motuſ aut nõ ſine motu erat. ¶ Sequit g̃ dici debere hos actus fieri ꝓ verbũ diuinũ ſiue ſecũdã trinitatis ꝓſonã: poterãt g̃ oẽs tres ꝓſone aut eaꝝ aliqua ſpẽm columbe aſſũmere atq3 deſcẽdere ſup chriſti caput in iordanẽ aut q̃ oẽs ſiue eaꝝ vna ſpẽm aereã ſũmerent atq3 in ea hec loq̃rentur. ſ. hic ẽ filius meus dilectus in quo mihi bñ ꝓplacuit que fuerint ſup chriſti caput in iordane ꝓlata. ¶ his rñdenduz

B Rñſio. eſt p̃dicta exiſtere nõ poſſe: nõ ẽ. n. ſimile his q̃ applicanꝰ. nã ſi oẽs tres ꝓſone diuine aut aliq̃ eaꝝ colũbe ſpẽm aſſũpſiſſẽt z deſcẽdiſſent cũ ea ſup chriſti verticẽ aut figurã corpoream aſſũpſerãt vt ꝓ eã loquerẽtur atq3 actualr̃ loquute fuiſſẽt ſequerek diuinas ꝓſonas ꝓ motũ agẽ atq3 ſucceſſionẽ. ¶ Hec ãt due ptes ſic ꝓbanꝰ. nã his poſitis i deo motũ ſeq apparet q3 figura illa colũbe nõ h3 aliquã ſbalem formã q̃. ſit radicale p̃ncipiũ motꝰ ſui z oiuz actionũ ſuaꝝ ſicut ſupra ꝓbatũ ẽ. ¶ Seq g̃ q̃ ab aliquo ãgelo bono aut malo moueret aut a deo z q3 motꝰ iſte i ſucceſſione fit ſequek ſi deꝰ moueret illã figurã q̃ actio dei in ſucceſſione foꝛet. ¶ Jdẽ ſequit ſi diuine ꝓſone coꝛpeaz figurã ad loq̃ndũ aſſũpſiſſẽt z actualiter loquute fuiſſent. nã quecũq3 ỏbalis ꝓlatio cũ ſucceſſione fit ſic i p̃rioꝛibus declꝛatũ ẽ q̃ ãt q̃cũq3 actũ diuinũ icõueniẽs ſit fieri cũ ſucceſſiõe ſupra declꝛatũ ẽ q̃ totũ eẽ dei ſimꝫ eſt: q3 nõ eſt in ꝓpõne ex actu z potẽtia. Jta quoq3 oĩs operatio ſua ncẽio ſine ſucceſſione erit. ¶ Jnducik g̃ oẽs tres ꝓſonaſ aut eaꝝ quãlibet ſpẽm colũbe aſſũmere nequiſſe. Jdẽtidem quoq3 nec aereã figurã ad loquẽdũ aſſũpſiſſe. ¶ Q̃ ãt verbũ diuinũ ſiue ſecũda trinitatis ꝓſona aſſũpſerit nãm huma nã x̃pi nõ erat ſil'e: q3 x̃ps erat ỏus hõ ex aia z coꝛpe ꝓſtãs z ſicut qlibet hoium loq aut ambulare agere aut pati poterat q̃cũq3 nõ agẽte aut paciẽte deo aut aliquã i ſe recipiẽte mutationẽ aut in actiõe ſua ſucceſſionẽ. Jta poterat hõ chriſtus loq ambl'are aut reliq̃ agẽ vel pati nulla mutatiõe ſuſcepta in ỏbo diuino ſiue ſecũda trinitatis ꝓſona nec vlla i actibus ſuis facta ſucceſſione. Nã ſz ſuppoſita vel hipoſtaſes ſunt q̃ ab actiõibus aut paſſionibus denoiank dicẽdo q̃ ipſi faciãt aut patiank nõ tñ dũtaxat ſuppoſita aut hipoſtaſes agunt aut patiũtur: ſz indiuidua quoq3 ſbalia in ſe pfectam ſpeciei nã ꝓtinẽtia. ¶ Jndiuidua nãq3 nãlia q̃ ſunt ptes ſpẽꝫ nun q̃ hñt actionẽ aut paſſionẽ ſicut ſunt coꝛpus z aia. naz coꝛpus nihil opak aia q̃q3 idẽtidẽ facit: ſolus ãt hõ ẽ qui opatur nã hõ eſt indiuiduũ naturale in ſe cõplete ꝓtinẽs eẽ ſpeciei. ¶ Sic aũt erat de hoie xp̃o. nã ſz ipſe hõ ſuppoſitũ aut ꝓſõa vel hipoſtaſis nõ eẽt ꝓtinebat tñ in ſe totũ eẽ ſpecificũ humanũ poterat igit hõ xp̃s loq z loquebak poꝛat moueri z mouebak poꝛat alia facẽ z faciebat igit cũ ỏbo diuino xp̃s homo vnit⁹ aſſũptiõe foꝛet poterat iſta facere z faciebat nec qc q̃ hoꝝ diuinũ verbũ efficiebat fm ſe. ¶ Sic igit nll'a in verbo diuino actio ſequebak in motu vel paſſio: vel q̃liſcũq3 ſucceſſio q̃ nõ fuiſſet in ỏbo ſi hoiem xp̃m nõ aſſũmeret ỏbuz diuinũ. ¶ Q3 tñ ỏbũ ẽ ꝓſona ſuppoſitũ vel hipoſtaſis z non hõ xp̃s poterit oĩbus his actib⁹ paſſionib⁹ aut mutatiõibus denoiari ſz nõ faciat patiak q3 hec: aut r̃cipiat eſt tñ perſona agẽtis paciẽtis atq3 recipiẽtis. ¶ Dicemus igit q̃ ỏbũ ſiue ſecũda trinitatis ꝓſona cibũ ſũmebat ambulabat atq3 bibebat loquebak q3 ſz oia iſta ỏe ꝓprieque diuine ꝓſone nõ cõueniãt talis tamen predicationis modus apud doctoꝛes theologicos cõmunicatio idiomatum nuncupatur.

¶ Secũda diuinitatis perſona ſolũ x̃pi coꝛpꝰ ſi aſſũpſiſſz. nequiuiſſet coꝛpus illud moueri niſi auxilio angeli. La.60. A

Ex ꝑlibatis igit nccio iducik q̃ ſi ỏbũ aut ꝑa diuinitatis ꝓſona ſolũ coꝛpus ibu aſſũpſiſſz nequiſſz illud coꝛpꝰ moueri cibũ ſũmere aut potuz z nequaq̃ x̃ps loq potuiſſet aut alia facẽ niſi aliqs ãgelus coꝛpus id mouiſſet q̃ p̃dicta i eo oparek. ¶ Hoc ãt ꝓbak: q3 coꝛpꝰ illud ſi examinatũ foꝛet nõ hr̃et aliquã formã ſbalẽ cui ꝓueniret eẽ p̃ncipiũ radicale oium haꝝ actionũ. nã data forma ſbali in coꝛpe aſſũpto a ỏbo ncẽio illa aia rõnalis foꝛet q̃ ꝝ hipotheſim ẽ. ſ. q̃ ỏbũ diuinũ aiaz cũ coꝛpe aſſũpſiſſz ncẽm igit erat vt ỏbũ aut aliqs angeloꝝ coꝛpꝰ illud moueret. ¶ Uerbũ diuinũ illud coꝛpꝰ mouere nõ poterat. nã ex hoc verbũ diuinũ diceret agẽ aut pati z in ſucceſſione opari q̃ ỏ ỏbo diuino dici ꝑoſſibile eſt vt i ꝑlibatis ꝓcluſũ ẽ. ¶ Fuerat igit coꝛpꝰ illud inutile motu carẽs locutiõe vacãs: aliꝭ quoq3 actiõibus ipfectũ niſi aliqs angelus p̃dicta efficeret. ¶ Jtẽ fuiſſet coꝛpus iſtud vita carẽs q̃m nulla erat ei forma ſbalis vitã ꝑſtans aia qppe rõnalis illud viuens cõſtituebat nec dici poterat q̃ ỏbũ diuinũ huic coꝛpoꝛi vnitũ ei vitã ꝑſtaret: nõ. n. verbũ vitã vllã ſic ꝑſtat ſicut ex ꝑlibatis conſtat. ¶ Jtẽ in ſepulchꝛo coꝛpus dñicũ erat exanimatũ ỏbũ tñ coꝛpoꝛi illi vnitum erat nullaz tamẽ eidẽ vitam ꝓeſtabat nec igitur aliã vitã illi ꝓeſtare vl latenus poterat. ¶ Jnde g̃ erat valde aut fere neceſſarium q̃ cum verbum carnẽ aſſũpturũ erat nõ coꝛpus exãgue exanimatumq3 ſuſcipere: ſed coꝛpus aia rõnali vegetarum.

¶ Pars tertia methaphoze ſecũde. ſ. qui audiebatur: La.61. A

Hulus ſecũde figurate paradoxe oꝛdine continuato tertia particula ſequitur. ſ. qui audiebak. i. q̃ leo iſte de quo in ſuperioꝛibus audiebatur. ¶ Juxta q̃ ad uertendum ẽ. q̃ aliq̃d audiri dupl'r accidit. ſ. ꝓprie aut attri Dupl'r aliq̃d audik. B

butaliter ꝓprie aũt audiẽ ꝙ p se audiẽ hoc aũt dupl'r dr̃: qz aut per se ꝑmo aut p se nõ ꝑ. ¶ Per se ꝑ audibile ẽ obm potẽtie auditiue. ſ. ſonus. nã h̃ ẽ qui p se audiẽ ⁊ nõ ẽ ſon⁹ qui audibilis nõ ſit ⁊ nõ ẽ quicq̃ qõ ꝓter ſonũ audiaẽ ſic ait ari. in 2°. de aĩa in. c. de voce. ¶ Alia ſũt p se audibilia nõ tñ p se ꝑmo vt ſunt ſenſibilia cõia. ſ. magnitudo: figura: nũerus: motus: ⁊ qeo hec. nãq3 ab oib⁹ ſenſitiuis potẽtijs apprehẽdũtur vt i ſupioribus deſeruimus alia aũt ſũt que audiunt: ſed nõ ꝓprie audiunt. hec aũt ſũt q̃ in se hñt id p qõ audiri pñt ⁊ qõ p se ꝓprie audiẽ ſicut campana ſonitũ reddit q̃ audiẽ p se hõ q̃z audiẽ: qz vocẽ aut ſonũ emittit. ¶ Iſte leo q xp̃s erat audiebaẽ: ſz nõ ꝑmo mõ: qz ipe vox aut ſonitus nullus erat: ſz audiebaẽ ſecũdo mõ: qz in ipſo aliqd erat qõ ꝓprie audiebaẽ. ¶ Hoc aũt dupl'r vt ſupra dicebaẽ euenit: qz duo ſunt oba auditus. ſ. qõdã obm ꝑticulare potẽtie auditiue quod ẽ vox. aliud aũt ẽ obm vle qõ ẽ ſonus. Qõlibet aũt hoz in xp̃o erat ⁊ p ꝑ audiri poterat: qz ipſe corporeus erat i qlibet aũt corpe ab alio ꝓcuſſo corpe ſonus cauſaẽ. ſic. n. in ſuo corpore cauſabiẽ. ¶ Itẽ xp̃s vocẽ hebat ſm quã audiri poterat: quia vox in oibus aialibus perfectis eſt ſic ait ariſto. in 2°. de aĩa i. c. de voce ſola animalia vocant.

C
Quõ chriſtus audiebatur.
D
Duo oba auditus
E
Vox ẽ i oibus aialibus perfectis.
La.62.
A

¶ De voce leonis. i. xp̃i frequẽtiſſime audita.

Huius Aũt methaphorici leonis vox frequẽtiſſime audita ẽ ꝑmo i ſua natiuitate. nã a plãctu viuere inchoauit idẽq3 vite atq3 plãct⁹ tp̃s initiale fuit. Tempus nãq3 q̃ dñs ihs nat⁹ ẽ hyemis magna ipoꝛtũitate rigebat dña aũt ỽgo pãnis dñici corpis optoꝛijs ꝑ pauptate carebat locus ẽt i q̃ ſaluaꝛ hoꝛt⁹ ẽ oi ꝓſus carebat ſolatio carebat ⁊ ipoꝛtunitatũ defenſionib⁹. nã cũ ꝑ pauptate ad manendũ in bethelẽ hoſpiciũ tẽ tp̃is nõ hr̃ent declinauerũt ad q̃ddã i via poſitũ diuerſoꝛiũ vt ſcribit beat⁹ lucas. 2. c. ¶ Hec aũt frigoꝛis nimietas ꝑ tp̃is ipoꝛtũitate cogebat ad plãctũ adhuc i fantulũ nr̃z redẽptoꝛẽ adiuuãte ꝑterea ad h̃ carnis illi⁹ bñdicte teneritudine. ¶ De h̃ aũt redẽptoꝛis nr̃i ploꝛatu cãtat ecclẽſia i q̃dã q̃drageſimali imo. ſ. vagit ifans iter arcta poſit⁹ ꝑſepia. ¶ Audita q̃q3 fuit vox ei⁹ i circũciſione. nã cũ infanſ diez̃ octo circũderet ſaluaꝛ nr̃. vt p3 luce. 2°. c. carne illa benedicta maxie teneritudinis exñte tũ corpis puitate atq3 etatis: tũ q: ꝓpleriõis tenẽ erat tũ ex cruciatu q i diuidẽda ſeq̃baẽ carne doloꝛ amariſſim⁹ ſeq̃baẽ q eũ ad plãctũ ipellebat. ỏ h̃ aũt doctoꝛ ſeraphicus q dr̃ bõauẽtura i libꝛo ſuo q eſt vita xp̃i. ¶ Fuit quoq3 vox ei⁹ exaudita cũ iter legis ſapiẽtes: atq3 doctoꝛes i tẽplo ỏ legis qõnibus diſputaret vt ſcribit beatus Lucas. c. 2. ¶ Fuit quoq3 audita vox eius redarguendo exhoꝛtãdo ꝑdicãdo arguẽdo vt ex ꝓceſſu q̃ttuoꝛ euãgelioꝛ demoſtraẽ. ¶ Audita q̃q3 fuit vox eius coã pilato cũ tenere tur h̃ modicũ teneret. Jdẽtidẽ aũt coã caypha ⁊ ãna ỏ qbus matthei. 26. ⁊. 27. c. ⁊ Joãnis. 18. ⁊. 19. c. ¶ Audiebaẽ quoq3 vox eius i paſſiõe cũ aliq̃ dicẽt vt pote cũ dixit ſitio ⁊ cũ ꝓ ſuis toꝛtoꝛib⁹ exoꝛabat ⁊ cũ pr̃i aĩa3 cõmendauit. ¶ Foꝛtioꝛ tñ atq3 ẽribilioꝛ vox ei⁹ i exitu ſpũs fuit cũ dixit hely hely lamazabatani. h̃ ẽ de⁹ de⁹ meus vt qd me dereliquiſti. h̃ aũt vox ẽrifico boatu lõgius audita ẽ. nã eã audire iudei dicẽtes helĩa vocati iſte ꝑfeſtiq3 bñdict⁹ ille ſaluaꝛ expiraui. ¶ Et qz nll's viroꝛ foꝛtiter clamãs ſpirat cũ tũc oẽs vires vocũ foꝛmatiue deficiũt potiſſimũ i his q vulnerib⁹ illatis exãgues ꝓcidere ſicut erat i bñdicto corpe ibu magnũ g̃ inauditũq3 miraculũ erat cũ ſic vita defeciſſ3. ¶ Jõ centurio q aſtitit mꝛti ſaluaꝛis vidẽs ꝙ vociferãs defeciſſ3 tãto pave fact⁹ miraculo exclamauit dixit eũ filiũ dei fuiſſe ſic ſcribit beatus matheus. 27. c. ſ. videẽs aũt cẽturio ꝙ defeciſſet clamãs dixit vere fili⁹ dei erat iſte. ¶ Fuit quoq3 ei⁹ vox poſt btiſſimã reſurrectionẽ audita oibus. nãq3 qbus eũ apparuiſſe ſcriptura cõmemoꝛat legimus eũ fuiſſe loquutũ ꝓter q̃ petro ꝙ ex oium euãgeliſtaꝛ teſtimoniis ꝑfirmaẽ i vltimis ipſoꝛ capl'is. ¶ Audita q̃q3 fuit vox eius cũ ad celũ aſcẽdẽs formã baptizãdi tribuit ⁊ oi creature euãgeliũ ꝑdicari iuſſit ⁊ credentes euãgelio baptizari expoſuitq3. baptizatoꝛ ꝓilegia ỏ gb⁹ matthei. 28. ⁊ Marci. 16. ¶ Hic aũt methaꝛicus leo nõ ſoluz audit⁹ ẽ: ſz adhuc vox ei⁹ auditu deſiderabilis expetibiliſq3 valde erat oibus nationibus: ſic. n. ſcribit beatus Matthe⁹ 13. c. beati oculi q videt̃ q̃ vos videt̃ ⁊ aures q̃ audiũt q̃ vos audiuiſtis. amẽ dico vobis ꝙ multi reges ⁊ ꝓphe deſiderauerũt videre q̃ vos videtis ⁊ nõ viderũt: deſideraueruẽt audire q̃ vos auditis ⁊ aĩs nõ audierũt. ¶ Ex ꝓlibatis ſatis diffuſis cõplectitur inductionibus qualiter leo iſte methaꝛicus audiebatur.

ꝑ⁹ auditio vocis.
B
Quo tẽpore chriſtus natus ſit ⁊ vbi.
C
2ª auditio vocis xp̃i.
D
Bonauentura.
3ª auditio vocis xp̃i
E
F
4. auditio vocis xp̃i.
G
5. ⁊. 6. ⁊. 7. auditio vocis chriſti.
Matthe⁹.
H
8. ⁊. 9. auditio vocis, chriſti.
Matthe⁹
Mat. 13. c.

¶ Pars quarta ſecunde methaꝛoze. ſ. qui ñ audiebaẽ. La.63. A

In hac aũt ſecũda figurata padoxa ꝓticula q̃rta ẽ qui ñ audiebaẽ q̃ dupl'r itelligi põt: vt. n. deus erat audiri nõ poterat qz aliqd audiri dupl'r euenit. ¶ Primo aũt aliqd audiri ꝓtingit cũ p se ꝑ audiẽ aut p se nõ ꝑ h̃ aũt ſolũ ẽ obm ꝓpriũ potẽtie auditiue aut cõia ſenſibilia ỏ qbus in ſuperioribus ꝓlibauimus hoc aũt mõ de⁹ audiri nõ põt: qz nõ ẽ vox: aut ſonus magnitudo: numerus: qeo: figura motus. ¶ Secũdus modus audiẽdi ẽ cũ aliq̃ res p se audibilis nõ ẽ tñ in ea aliqd ẽ ſm qõ audiaẽ ſicut corpa ⁊ aĩalia audiunt. h̃ q̃q3 mõ deus audiri nõ põt: qz ñ h3 aliqõ corpus i q̃ ex illiſione alterius ſonitus efficiaẽ. ¶ Jdẽtidẽ quoq3 vocẽ nõ h3: qz nõe al's aĩalia. nãq3 pfecta ſunt que vocẽ hñt ſic ait ariſto. 2°. de anima. c. de voce. ſola aĩalia vocãt̃ l3 quedam inſtra vocaꝛ videantur ſicut lira. ¶ Itẽ ad hoc vt vox formeẽ multa oꝛgana exigunt. de qbus ariſto. 2° de anima. c. de voce. hec autez niſi incoꝛporea ſba eẽ nõ pñt. deus aũt corpus nõ ẽ igit vocẽs ſm quas audiatur formare nequit.

A
Organa exigẽtia
B
ꝑ° mõ
2° mõ
C
Oꝛgana ad vocẽ exigẽtia

¶ Expoſitio quarte partis huius ſecũde methaꝛoze. La.64. A

Amplius Aũt ⁊ qdã alius modus h̃ intelligendi ꝓueniẽs ẽ. ſ. vt methaꝛicus iſte leo i q̃ntũ deus erat nõ audiret. ſ. vt hoc nõ intranſitiue: ſed per trãſitionẽ aut q̃ſi tranſitionẽ itelligaẽ. ſ. nõ ꝙ ipſe nõ audiretur: ſed ꝙ de ipſo nõ audiret ꝙ eẽt deus. ¶ Nã gentes ỏ chriſto ꝙ deus foret nõ audierant: prophe enim de meſſia ꝙ futurus eſſet deus ſub magnis enigmatibus preſagia ꝓtulere. Conceſſo aũt ꝙ aliqui in ſacris ſcripturis eruditiſſimi ꝑphetica traditione meſſiã futurũ deũ intelligerent chriſtuz tñ ihm meſſiã foze pꝛoꝛſus neſciebant: iõ de eo inaudituz eis erat deũ foze niſi cũ xp̃s de ſe aliquoties ꝓtulerit teſtimoniũ ſe deũ eẽ atq3 filiũ dei in pleriſq3 euangelioꝛum locis. ¶ Ad hoc aũt nõ attendebãt oẽs gẽtes ỏbis eius intendentes ⁊ l3 aliqui ei⁹ ỏbis crederẽt eũ deũ eẽ neſciebãt: ſz eũ magnũ ꝓpham vocitabãt vt pleriſq3 euãgelioꝛ locis ꝓbabaẽ. Cũ. n. xp̃s aliq̃ magna mirabilia effeciſſet eũ in iſrl' magnũ ꝓpha3 ſurrexiſſe aſſerebãt. ¶ Hoc aũt vlteriuſ patebit ex pleriſq3 opinionib⁹ q̃s de xp̃o diſcoꝛdia coꝛda ꝓfecerãt cũ ỏbis ei⁹ intenderẽt atq3 fcã diligẽter aduerterẽt q̃s beatus matthe⁹ deſcribit. c. 16. ỏbi xp̃s a ſuis diſcipulis iquirebat quẽ cũ hoĩes exiſtimarẽt. ſ. quẽ dicũt hoĩes eẽ filiũ hois. Reſpõdit petrus alij heliã alij Jeremiam alij Joãnez baptiſtã alij vnũ ex pꝛophis rñdit xp̃s. vos ẽt quẽ me eẽ dicitis. rñdit petrus tu es chriſtus fili⁹ dei viui. ¶ Sẽtes g̃ xp̃i vocẽ audiẽtes ⁊ q̃ ñ audierant nõ eadẽ de xp̃o: ſz varia ſentiebãt. aliq vero iudeoꝛ audierãt xp̃m de ſe teſtimoniũ ꝓhibere ꝙ eẽt filius dei qui non crediderũt: ſz potius ex hoc eũ expoſum hũere: nã vt hẽtur ioãnis. 5. c. Judei xp̃m arguebant ꝙ curaret in ſabbato. Et dr̃ oderant aũt eũ: qz nõ ſolũ ſabbatẽ ſoluebat: ſz ẽt filiũ dei ſe faciebat nõ igitur crediderũt iudei xp̃m eẽ deũ ⁊ ſic nõ audierunt. i. audiẽtes nõ crediderũt.

Mat.16 cap'lo.
Joãnes 5. cap'lo

¶ De eadem quarta ꝑte 2ª metha. hic agitur. Lap.65 A

Erat Enim hic methaꝛicus leo ỏus hõ ⁊ ſm h̃ q̃. q3 itelligi põt ꝙ nõ auditus ſit: nã ipe nõ clamabat in cõtentioſis clamoꝛibus aut iniuſtis litigijs ſicut multi hoĩuz facẽ aſſueti ſũt: qz in ỏbis ſuis tẽperatiſſimus erat ꝑcipue cũ ipe traditiõe ꝓfirmaſſet ꝑ ociofis ỏbis puniendos loquẽtes foze. Juxta illud matthei. 12. c. ỏ oi ỏbo ociofo qõ loquuti fuerit hoĩes ſup terrã reddẽt rõnẽ i die iudicij. ¶ Iſte g̃ ſaluaꝛ nr̃ nõ ꝓtẽdebat aut ỏba ſua ꝑ nihilo pꝛoferenda ducebat aut i litigijs hoiuz aliozꝛ. Sic. n. Eſaias teſtaẽ. c. 42. Ecce puer meus ⁊ nõ clamabit nec audiẽ vox eius in plateis calamũ caſſatũ ñ ꝓteret ⁊ titionẽ fumigãtẽ nõ extiguet l3 g̃ leo iſte i ꝑdicationib⁹ exhoꝛtatiõibus hoꝛrifico itonaret boatu in litigijs tñ atq3 ꝓtẽtionibus nequaq̃ auditus eſt.

Matt.
Eſaias 42. capi.
Eſaias
B
Inſigne xp̃i miraculuz ꝙ i tantis angoziꝛbus nũq̃ fuerit conqueſtus

¶ Itẽ leo iſte in doloꝛibus paſſionis ſue cũ acerbiſſima foret ꝙqueres nequaq̃ auditus ẽ: tantũ eni ei cruciatus inflicta ſunt vt quilibet viroꝛ auditus ẽ de eis nimium q̃reret xp̃s tamen nihil clamauit qõ admiraẽs Eſaias ait. c. 53. tanq̃ agn⁹ ad occiſionẽ ductus eſt ⁊ tanq̃ ouis coram tondente ſe obmutuit ⁊ nõ apuit os ſuũ. ¶ Fuit aũt inſigne miraculũ eũ in tantis cruciatibus nequaq̃ fuiſſe cõqueſtum potiſſimũ cũ hec iniuſta lance penderent. Solent eni hoĩes acrius ingemiſcere cum iniuſtos tollerãt cruciatus q̃ ſi iuſtis toꝛtionib⁹ plecterẽtur.

plecterent. Sic.n. ait vsificator penas qui patit quas ñ tolle rare mererent tristor efficit q̃ si merito paterent. ¶ Iz eruditissimi alr arbitrant melr qppe ē hoiem inocentē puniri q̃ male meritū vberari. Sic.n. iquit magr ille socrates lumē z origo moralis phie iuxta traditionē augustini. 4. de ciuitate dei quē cū ab atheniēsibus iudicibr morti adiudicatuz vxor eius defleret ingens dñe mi inocēs moreris. Cui ille tace ingt melr eni mihi ē inocētē q̃ nocētē mori. ¶ Oia āt supiora solidissimis pstāt sentētijs breuit tñ has ppositas pticulas possumr explanare. s. q̃ leo q xps erat audiebat: qr verā carnē humanā assūpserat nō audiebat āt: qa vē deus erat deiras āt fm se videri negt. ¶ Ex plibatis satis lōgis dedu cit argumētis q̃liter leo iste xps videat z qlr visus ñ fuerit.

L Socrates athenien ses necarūt

¶ Pars qnta secūde methaphore. s. leo qui tangebatur.

La.66. A

Aliqd tāgi dupliciter cōtingit. pmō

B

Quid sit p se p tāgibile

L Aristo. 2°. de aia. 2° mō

Ordinē hui secūde figurate padoxe in sequētibr pticula qnta occurrit. s. q tāgebat q̃ sicut ō certis plibauimus ō isto methaphorico leone exponēda ē. s. q̃ iste leo tāgeret. Juxta qō sicut in supiorib9 diseruim9 aliqd tāgi duplr accipi pt. ¶ Primo mō tāgit res q̃ p se tāgit siue p se pmo tāgat siue nō p se p̃. ¶ Per se p̃ tāgibile est qō ē ppriū obm z pticulare potētie tactiue. s. frigiditas. caliditas humiditas. siccitas. duricies. mollicies z silr es tangibiles q̃litates ō qbus aristo. in 2°. de aia z in libris ō sensu z sensato. nā hoz q̃libet potētie tactiue sensibile ē nec qcq̃ pter h̄ a potētia tactiua sentiri pt. ¶ Aliq̃ āt sūt sēsibilia p se sz non p se p̃ hec āt sūt cōia sēsibilia de qb9 in supiorib9 huius figurate padoxe pticulis plibauimus. ¶ Scdo mō aliqd tangibile ē qō p se tāgi nō pt ptinet tñ i se aliqd qō sz se tangibile ē h̄ āt sūt oia corpora nālia hñtia i se aliq̃ ō istis sensibilibus q̃litatibus qlibet. nāq3 elemētū aut ex elemētis ppositū corpus aliqs istaz ptinet q̃litates: sic.n. ō quolz hoie dicē possum9 qp ipe tāgat: qr lz frigiditas. caliditas. humiditas. aut siccitas ipe nō sit ptinet tñ istaz aliqs q̃litates. hȳ āt duo tāgēdi distātes modi potētie tactiue ꝓueniūt q̃ pō als sensitiua ē null9. n. tactus ē nisi ei sēsus insit nullūq3 tāgibile ē nisi aliqua haz sit q̃litatū vel in se haz aliquā ptinere dignoscat.

D

Quō corpora celestia sint incez tangūt.

¶ Est āt pter pdictos alius tāgēdi modus q̃ aliq̃ corpa nulla haz q̃litatū ptinētia nec ipe tāgibiles q̃litates vē tangi dicūtur. Corpa nāq3 celestia tāgere se iuicē dñr z a qbusdam elemētalibus tāgi nō tñ siccitas aut humiditas caliditas aut frigiditas mollicies aut duricies nec quicq̃ hoz i se ptinentia he. nāq3 oēs q̃litates pegrine impressiones appellātur q̃s a supra celestib9 corpib9 eliminat aristo. ō qbus i 2°. ō celo z mūdo. sic ait corpa sup̃celestia nō suscipiūt pegrinas impressiones: sūt āt impressiones pegrine accidētia corruptiua. ¶ Spera nāq3 ignis orbē lunarē ptigit z mercurialē orbē orbis lune ptigit. Sic āt ō certis corpib9 sup̃ celestib9: i oib9. n. ptact9 ē sic. n. elemēta p ptactū se locāt ita corpa sup̃ celestia se iuicē locāt atq3 ptingūt nullā tñ pdictaz h̄ corpa celestia cōtinent q̃litatē. ¶ Hec aūt ptactus ē cū aliq̃ q̃ntitas extēsa vni9 rei alti q̃ntitati extēse applicat ē āt h̄ ptactus i loco z locato. nā locus ppie z p assūpt9 fm qp aristo. eū in phicoz libris iuestigat cū sit vltima supficies corpis ambiētis tāgit extremaz supficiē corpis locati. ¶ De h̄ āt q̃ntitatiuo ptactu logr ari. i 3. t. 5. phicoz. fit āt h̄ ptactus fm solam extensam quātitatem sicut alq̃ de quibus diximus contactus secundū quasdam qualitates cauēbantur.

D

Quō corpora celestia se iuicez tangūt.

Aristo. 2° celi z mundi.

Que sint pegrine impressiones.

L Arist. 3. t. 5. phisi.

La.67. A

¶ Quomodo christus leo tactus fuit.

Hunc methaphoricū leonē xpm pdictis modis tactū fuisse liquet. ¶ Primo tñ mō nequaq̃. nā ipse potētie tactiue obm ppriū nō erat. s. q: nec caliditas nec frigiditas: siccitas: humiditasq3 duricies: atq3 mollicies erat cū corpea sība eēt nullū aūt corp9 h̄ mō tāgit atq3 sentit tangebat tñ. leo isto secūdo pdcoz modoz q: in se aliqs pdictaz q̃litatū ptinebat. ¶ Jtidē z alio qui dict9 ē mō ad pōm tactuā n equaq̃ ptinere tāgebat cū xps extēsā q̃ntitatē hēret z cū q̃libet extēsa q̃titate ꝯctū hre potat ita qp tāgeret aut tāgeret lz vtrūq3 simul sit: qr i nālibus actio sine reactiōe ñ ē.

B

In nālib9 agēs agendo repatit.

¶ Tāgebat āt leo iste xps: qr multi ad ei9 manuū, oscula pcedebāt siue vestimētoz ei9 fimbrias ptingebāt aliqui. nāq3 mēte deuota vboz xpi creduli cū vt ei9 genib9 aduoluti pcū suaz hre mererent auditionē iterdū pmētib9 turbis nō patebat liber accessus qdā q̃si furtiuo ptactu i ei9 sola fimbriarū applicatiōe oium suaz egritudinū remedia sperātes iter alios accedebāt ei9 fimbrias osculātes. Sicut luce. 9. c. cōtinet de muliere illa que fluxū sanguinis patiebat a. 12. annis z oia sua in medicos ipendeat fide plenaria de salute recuperāda sola accessione ad fimbrias saluatoris. ait si tetigero fimbrias vestimēti ei9 salua ero. Cōfesti āt iter tubas ppriemētes mulier illa fidei feruore succesa trāsitū faciēs ad xpm accessit vestimētoz ei9 fimbrias tāgens illico aūt ei oīmoda sanitas redita ē. Xps āt tūc q̃siuit qs me tetigit: cui Petrus dñe turbe te ppriemūt z tu dicis qs me tetigit ad quē rursus xps aliqs me tetigit. nā z ego sensi vtutē exūsse a me seserat qppe vtute ei9 magnū mulieris lāgorē fuisse curatū. Qualr aūt ō fimbrijs vestiū saluatoris aut de corpe ei9 vtus lāgoz curatiua exierit z q̃lr xps de se vtutē seserit exūsse alteri9 ne gocū a pñti distātis ē. ¶ Tāgebat quoq3 leo iste xps. nā ipse flagellis cesus spinis capite plexus lacea pfossus clauis pforatus mltis q̃q3 in idē acerbitatū gñibus extit cruciatus h̄ āt sine ptactu nō fiūt: qr actio z passio fiūt p ptactū vt ait aristo. in 2. de gñone z corruptiōe. ¶ Jtē tāgebat iste leo cū a iudeis captus ē z ligat9 āne caiphe herodi z pilato psentatus hec aūt in contactu fungantur apparet igitur ex predictis qualiter leo iste tangeretur.

D

Actō z passio fuerit p ptactum. Aristo.

¶ Sexta pars secūde methaphore. s. leo qui nō videbat.

La.68. A

In Predicta secūda methaphora ptic'a sexta seq̃. s. q nō tāgebat z qr leo iste xps ihs vtrāq3 humanā. s. z diuinam i se nām ptinebat fm vtrāq3 h̄ exponi pt. ¶ Si āt hāc pticulā ad xpm hoiez tpe q̃ iter gētes quersatus ē referamus itelligi firma vitate ñ potit i toto. nāq3 tpe siue quersationis cū hoibus tāgebat vt i supiorib9 diseruim9. ¶ Fuit q̃q3 tact9 post mortē suā cū miles pilati lat9 ei9 lācea pforauit vt p3 matthei. 27. c. h̄ āt sine ptactu nō fit tāgebat quoq3 cū corpus illō bñdictū ō cruce depositū ē. ¶ Jdēticē q̃q3 in tradēdo illō sepulture tāgebat. adhuc āt z vlterius eū deuote feie tāgere appebāt cū eū aromatib9 pdire molirent sic̄ p3 matthei. 28. z marci. 16. c. i q̃ noti sui cōpotes facte nō sunt: qr prius q̃ ipe ad monumētū venisset xps a mortuis resurrexerat vt ex eisdē pdictoz euāgelistaz locis p3. ¶ Fuit aūt xps tāgibilis z actualr tāgebat post suā btissimā resurrectionez qō ex appitione ei9 fcā Marie magdalene liqt: qr cum. christū a mortuis resurgētē pedib9 aduoluta oscl'ari pararet tñ dit xps maria noli me tāgē: nōdū. n. ascēdi ad prem meū. Si āt xps nullaten9 tāgibilis fuzet nō iterdixisset se tāgere magdalene supflue. nāq3 ō ipossibilib9 pceptiua sactio aut iterdictū apponit cū imutabile sit. Realr āt saluator nr post resurrectionē suā tāgebat cū duab9 marijs in via se demōstrās ab eisdē ei9 gēibus puolutis passus ē suos pedes beatissimos oscl'ari ō his Joānis. c. 20. ¶ Jdēticē fcm̄ legit cū xps thome dubitāti visus ē dicēs mitte manū tuā i latus meū z ifer digitū tuū i loca clauoz z noli ee icredulus: sz fidelis: qō pfesti thomas exptus credidit dicens tu es dñs meus z de9 me9. ō h̄ Joānis. 20. c. h̄ āt oia in ptactu sūt. ¶ Nō ergo pñt h̄ ō ipo itelligi. s. q̃ ptactū nō suscepit dū i carne iter homines quersatus ē siue añ suā acerbissimā mortē siue p9 suā btissimā resurrectiōez. ¶ Necm ḡ ē hec ō xpo hoie intelligi put i hostia ē: tūc. n. aut sub tali pditiōe nullaten9 sentiri valet qō euidēter iferr xps qppe i spēbus panis ñ sz q̃titatē extēsuā: sz idiuisibilr existit sic̄ diserētes pmā haz figurataz padoxaz elicuimus. ¶ Jndiuisibile āt nullā sensationē cauare aut termiare pt: color. n. in indiuisibili exīs videri negt cece āt imutatiue q̃litates sensibilr alieq3 actiue z passiue actionē passionē imutationēq3 hre nequeūt nisi in sbo diuisibili exītes. Sic̄ igit hō xps sub sacramētalib9 spēb9 i hostia z calice videri nllaten9 pt cū sub eis idiuisibilr subsistat. ita tāgi negbit. ¶ Potētia qppe tactiua magis extēsā coexigit magnitudinē cū magis de nā mae potētia tactiua q̃ visiua sit pcipue: qr h̄ ptactū nūcupamus applicationē hui9 q̃ntitatis extēse ad alā talē aūt ptactū sine q̃ntitate fieri p̃sus impossibile cēsendū ē. ¶ Ex qb9 liqde iducit qp cū nos xp3 sub spēb9 panis z vini sacramētaliter sūmimus lz hostiā i partes minutissimas atteram9 eā dēcib9 ptractātes fractionē hāc in spēb9 panis suscipi certū ē i xpo āt nllaten9. ¶ Sic quippe i fractiōe xpi dolor seq̃ret qō subsistē nō pt vt i prioribus pliabuim9 pcipue āt: qr corp9 xpi nulla in hostia passionē suscipe poterat: qr ibi idiuisibilr existit organa āt nra vniuersa q̃ si ue actiōis siue passiōis sūt q̃ntitatiua suscipiūt extensionez nec in quicpiā agere pñt nisi id quoq3 quantitate affectum fuerit. ¶ De corpore christi in calice identidem sentiendus

L Magna fides mulieris sanguinis fluxum patientia.

D Qñ sūmit eucharistie sacramētū panis frāgitur nō aūt xpi corp9 sacratissimuz

ē:q; ibi quoq; indiuisibiliter subsistē notū ē: idiuisibilis aūt a diuisibili passio nulla est.

La.69. A

¶ Rationes asserentes deum tangi non posse.

Hunc Aūt de quo sermonē agimus leonē deū quoq; sic ꝛ hoiez eē pspicuū ē ō ipso igit fm q; de⁹ est ꝓdcā pticula exponeꝝ.s.q; nō tāgeret deo qppe null⁹ triplicis ꝓtactus modus ō sup assignatis ꝙuenire vz. ¶ Prio eq

p⁹ rō. dē mō deū nō posse tāgi liqt:q; nec frigiditas:nec caliditas: humiditas:aut siccitas:duricies:nec mollicies ē. Jtidēq; nec qlibet ō cōibus sensibilibus.ē.n. de⁹ spūalis sba h āt q; pze-

2⁹ rō. dicta sūt coꝛpoꝛ qlitates sūt. ¶ De⁹ quoq; 2° ꝓtact⁹ mō ad potētiā tactiuā pinēte tāgi negt.s.q; res tāgaꝝ nō eqdez se ipa:ſ qbusdā tāgibilib⁹ q̄ſtitatib⁹ qbus ipa affecta ē ſ qppe dūraꝛat coꝛpib⁹ qlitates sēsibiles suscipiētib⁹ ꝙgruere liquet de⁹ āt coꝛp⁹ nō ē:ſ spūalis simplexq; nā sic scribit beatus Joānes. 4.c. ¶ Jdētidē de⁹ 2° mō tangi nō ꝑt q q̄ſtitati extēse ꝛ nō potētie tactiue ꝙuenit h.nāq; ꝓtact⁹ duab⁹ dū

Joānes

3⁹ rō. taꝛat q̄ntitatē hūtib⁹ reb⁹ ꝙuenire dignoscit cū altera alteri applicaꝝ q̄ſtitas āt i;solis coꝛpib⁹ suscipit:de⁹.n.coꝛp⁹ nō ē in eo igit nec q̄ſtitas nec ꝓtact⁹ vllus ē leo igit iste q de⁹ erat ñ

4.rō. tāgebaꝝ:q; cū de⁹ foꝛet deo ꝓtact⁹ nō ꝙgruit. ¶ Adhuc āt ſ vltim⁹ mānifestaꝝ i xpo qppe due erāt nāe diuina.s. ꝛ hūana

B Actiones ꝛ passiones sup positum nominant. ꝑsona hipostasim aut suppositu; noiant ncce ē ipsum noiari nō ꝓtactu ꝛ q; deitati fm se ipsaz ꝓtact⁹ nll'aten⁹ ꝙgruebat dicemus leonē hūc q de⁹ sit nullaten⁹ tactū foꝛe ſz ꝑlibate snie solide initunt vitati breuit ꝛ velut ſ q̄dā epilogo ꝑdicta diserētes dicem⁹ leonē hūc q deus ꝛ hō fuit:q; hō erat i passiōe vissime fuisse tactū ꝛ pcussoꝛ nepha rēs manib⁹ attrectatū:ſz igit ipsi qbus inigtas sua mēnta ē hūc leonē tetigisse atq; penit⁹ extinxisse arbitrarēt nihil tñ eū tetigerūt:q; de⁹ erat q ꝓtactū nullū suscipit. ¶ Ex ꝑdictis li quet qualiter christus tactus aut non tactus fuerit.

La.70. A

¶ Pars septia methaphoze secūde.s.leo q cognoscebaꝝ.

Ordine Cōsequēti hui⁹ secūde figurate padoxe pticl'a septima ē q cogſcebaꝝ ſz āt supioꝛē exponēdi modū leoni huic cui tanq; subiecto ꝓpositiōis oia ꝑ dicata applicaꝝ hāc pticulā attribui neꝯe ē.s.q; leo iste cogſceret. ¶ Quāuis āt leo ſ de⁹ verus eēt nō ē hui⁹ ꝓpositiōis sēsus q; de⁹ cognit⁹ nō sit oium.nāq; nationū cōis:iōq; nālis existimatio ē deū eē talis quippe eis nescientib⁹ mētib⁹ eoꝛ cognita ē cognitio vitatis de hoc tullius in ꝑ qōnū tuscularanꝝ ediserit cū de imoꝛtalitate intellectus agit.

B Tullius in tuscu.q.

Lactantius ¶ Jdē ponit lactantius ō nā deoꝛ li.ꝑ.c.2.vbi duoꝛ i phia errantiū.s.diagoze ꝛ ꝓthagoze deliramēta descripsit quoꝝ alter deos eē negauit ali⁹ ve eos esse in dubium reuocauit. ¶ De his tñ delirātibus ꝓrsus relinquēdo cū oium nationū cōi atq; ꝑ ſ nāli vitati ꝙniti dubiū nō sit. Nulla.n.q̄ntūcūq; barbarico mō depssa gēs aut ſ qlibz oꝛbis cardine aut sub varijs climatum vestigijs constituta:ita vt ad extremos celi circulos inclinata sic est que aliquam deitatis imaginationem non habeat. Nec quisquam de gentilibus nobis obijcere poterit dicente psalmista .notus in iudea deus ꝛ in isr'l manū nomē ei⁹ i quo a ceteis nationib⁹ deitatis notio nē secludit:gentilibus aūt erroꝛ in positione pluriū deoꝝ fuit ita vt eū qui nō erat deū faceret nō tñ in nō cognoscēdo

Paul⁹ ad ro.ꝑ.c. deū errauere oēs quipe aut vez aut falsos colebāt deos. ¶ Jtē apl's paulus in epl'a ad romanos.c.ꝑ.deū naturaliter cogſci atq; q; eternus sit ait.s.iuisibilia dei p ea q̄ facta sunt a creatura mundi intellecta pcipiuntur ꝛ ei⁹ sempiterna dei tas ita vt inexcusabiles sint.s.q; solo naturali iudicio p res creatas deū ꝛ aliquas eius conditiones cognoscere i pꝛom ptū ē nec quisq; se excusare valebit q; ignoꝛantia deitatis q piā inique gesserit sic equidem phisici speculatoꝛes inuesti-

Ari.7.ꝛ.8. phi. gātes iuenere a rebus infimis ad cām altissimā ꝓscendētes hūc inuestigādi modū aliqualiter tangit aristo.in.7.ꝛ.8.phi coꝛ.deum eē nāliter cognitum foꝛe atq; cuilibet p se patere distans ab intentione nostra inuestigatio est de qua diffus⁹ super exodum in.5.c.diseruimus.

La.71. A

¶ Expositio septime partis secunde methaphoze.

Due Jgit de qbus dicebamus pticule.s.q cognosceba tur ꝛ nō cognoscebaꝝ ad hūc sensū referri neque unt q; de⁹ cognit⁹ nāliter aut incognitus sit:ſ referri, debēt an iste leo cognitus vel incognitus foꝛet. ¶ Est āt leo iste ō quo agimus hō de⁹ ꝛ messias fm q̄ tria ventilandū ē an cognitus icognitusue fuerit. Primo āt leo iste cognitus erat q; hō eēt:q; oēs eū intuētes nulla ambiguitate opposita bominē iudicabant cū coꝛpus verū eū hīe cernerent sicut ceteros quos hoies compellabant noscebaꝝ quoq; a muliere natus ꝛ eadem que ceteri homines faciebant operari. ¶ Alīq tamen heretici postea in ecclesia christi exoꝛti sunt q in xpo maculam posuere quam iudei capitales inimicitias in xpm fouentes nequaq; arbitrabantur ponendam.s. q; christus verus homo non erat:sed coꝛpus quod ex aere fantasticum sumpserit q; totaliter condemnat ecclesia. ¶ Jta quippe solida vitate catholica christum hoiem confiteri compellimur. sicut eū verū deū vlla sine ambiguitate censemus. sic scribit athanasius in symbolo fidei nostre. ¶ Liquet igitur ex ꝑdictis leonē hunc cognitū foꝛe:q; eū oēs homines verum bominē existimarent. ¶ Erat quoq; cognitus iste leo:q; virgo dña nra eū certissime cognoscebat mystico spiramine nll'o virili semine interposito genitū foꝛe ipsaq; sciebat nulluz aliquid eius generationē virilē accessū intercessisse sicut in ceteris concipientibus mulieribus effici notū ē. ¶ Cognoscebaꝝ q̄q; leo iste idētidē ab vtero pꝛodijsse nulla claustroꝛum virgineoꝛum facta ruptione sicut in ceteris parientibus experimur hoc autem vere mater cognoscebat vt quippe que experiens didiscerat.

B Falsa hereticoꝝ opinio.

Athanasius

C Christ⁹ cognit⁹ a vgine

¶ De eadem septima parte secunde methaphoze.

La.72. A

Hic Aūt methaphoꝛicus leo cognoscebatur messias a matre.s.q; saluatoꝛ futurus erat:sic enim angelus diserit cum nomen christi quod in circuncisione imponendo erat reuelauit ꝛ vocabis nomen eius ihm.i.saluatoꝛem:ipse enim saluū faciet ppl'm suū a peccatis eoꝝ. ¶ Jtē sic ꝛ matri vt messias cognitus erat ita ꝛ discipuli eius eum cognoscebant eo quippe ꝑdicante eum saluatoꝛē siue messiam esse crediderunt iō cum in celū ascensurus esset,post suam beatā resurrectionē inquisierunt qñ redempturus aut restituturus eēt regnū isr'l dicētes dñe si in tpe hoc restitues regnum isr'l vt hr actuū ꝓmo.c. ¶ Demones quoq; qui arrepticioꝛum coꝛpoꝛa obsidebant eū vt messiā ꝛ vez deū cognoscebant ꝛ cū eos aliqñ ab obsessis coꝛpoꝛib⁹ expelleret clamabāt eum messiā ꝛ filiū dei eē. ¶ Jō cū eos expellet cogebat eos sub silentio exire ne euz aut deū aut messiā clamarēt: Sic ait beatus marcus.ca. ꝑ ꝛ 2° ipse āt increpabat eos nec sinebat loqui:q; sciebāt eū. ¶ Jtē hunc leonē deum esse dña nostra vgo cognouerat:q; cū angelus ei diuinam referret ambasiatā ait:iōq; quod ex te nascet sanctuz erit ꝛ vocabit filius dei. ¶ Apl'i quoq; ihū eū deū crediderūt ꝛ cognouerūt iōq; in eū credebāt. Et cū aliquē ō discipl's ad se xps vocaret predicās ei se deū ꝛ messiā oñdebat ꝛ sic meū credebāt ō q̄ Joan. 2.c.qñ quertit aquā i vinū.s.ſ ē inicium signoꝝ qō fecit ihs corā discipl's suis ꝛ crediderūt i eū. ¶ Ex ꝑlibatis liquet qualiter christus leo iste cognitus fuerit.

B Et ōmones ipsi xp̄z vez eē messiā cogſcebant Mar.i. capitu.

Joā.2.c.

¶ Pars octaua secūde methaphoze.s.leo q ñ cogſcebaꝝ.

La.73. A

Prenominate hui⁹ secūde methaphoze pticl'a octaua ē. q ñ cogſcebaꝝ.s. q; leo iste ñ cogſcebaꝝ ꝛ q; leo iste hō ꝛ messias atq; de⁹ ē vt i ꝑcedētib⁹ diserak:nccm ē ſz h ttiā pticulā hāc expōi. ¶ In ꝑ āt qō ē hūc leonē hoiem eē cognitus fuit nec ꝑt dici incognitus oēs.nāq; xpm intuētes eū hoiem eē sciebāt i eo coꝛpus vez vt in ceteis inspicientes. ¶ Hic tñ leo qui hō erat ñ cogſcebaꝝ a pluribus mystico spiramine sine virili seie genit⁹ atq; sine vgineoꝛ clausuꝛ ruptiōe in lucē emissus:sed potius vginē dñam nraz ab aliq; adulterino viro grauidatā existimabāt:nā viz eius Joseph psenectute ad gignendū ipotentē censebant. sic in ꝓma figurata paradoxa exposuimus. ¶ Jdētidē aūt Joseph.vir eius cū a se incognitam sciret ab aliquo adulterino viro grauidā iudicabat. Judicansq; hui⁹ affligebaꝝ sicut in ꝑcedenti methaphoza explicauimus. ¶ Hoies autem sani coꝛdis qui nihil pꝛoperā in vgine fcm existimabant eā a viro suo Joseph grauidatam credebant. ¶ Nō igitur erat cognitus iste leo q; spū scō conceptus atq; sine claustroꝛum vgineoꝛum ruptiōe in lucem editus sit: sed potius cōi aliozum hominum mō eū genitū natūq; arbitrantur. ¶ Jste equidem leo xps vt messias cognitus nō est. Judei nāq; xpm saluatoꝛem aut messiam non credebāt: sed q;ipse aliquatenus se messiā respondebat semel eū iquierunt

B Quō iudei ñ cognoscebāt xp̄z

sierunt dicentes quousq3 tollis aiam nostram si tu es chri-
stus dic nobis palam. ¶ Et licet interdum actiones aliquas
christi inspicerent eum messiam pretendentes totaliter tam
messiā fore nō credebāt z lz aliqñ eū messiā eē firmiter credi
derint superexistēte emulatiōe oīb⁹ qppe xpi actib⁹ inuidebāt
excecatū ē ispiēs coz eoz z eū plene messiā nō credebāt z
lz aliqñ crederēt rursus leui motu discredebant. ¶ Adhuc
āt mortuo saluatore z a mortuis suscitato iudei eū saluatorē
nesciebāt: sz ō lz potius sub ambiguo iquirebāt vt p3 actuū
5.c. vbi cū semel iudeis qō pfiliū pgregatis z sup viculatiōe
q̄rūdā apl'oz mota qōne ō xpo an messias eēt dubia qō oz-
ta ē tūc Gamaliel vir boni animi idēq3 discipl'oz xpi amator
vt qppe q postea ad fidē xpi pduersus ē sub ābiguo exēplum
posuit ō duob⁹ q se ītē tpib⁹ messiā appellauerāt. s. theodas
z iudas galile⁹ quoz vterq3 cito pīt vt ibidē describitur.
¶ Cōcludēs āt Gamaliel hac sniā vsus ē. vt doctrine christi
sequaces nō exterminarent pfestim: sz reliquarent suis tra-
ditiōibus q si fortassis aliqd vitaꝫ doctrina illi⁹ ptinebat p-
maneret in miracl'oz opatiōe. Si vo nō ptineret vitatē cito
a fundamētis exmināda fore atq3 i se ipa prsus labefactan
dā liquet igit eos dubitasse xpm fore messiā. ¶ Jtē leo iste
a iudeis vt de⁹ cognit⁹ nō ē. nā q̄ꝫ eū hoiez scirēt deū tñ eē
nō opinabant: sz cū maioīb⁹ eū laudib⁹ extollerēt i miracu-
loz manifestis opatiōib⁹ eū ppham magnū pdicabant.
¶ Apli q̄q3 eū deū nō cognouerūt. lz iterdū cognouisset aliqñ tñ
nō arbitrati sit. sic accidit toto tpe passiōis z dñice sepulture
vsq3 post resurrectiōez suā. nā his q a xpo dcā erāt penit⁹ nō
assensi sūt. Sic ex duob⁹ xpi discipl'is cūtib⁹ i castellū emaus
ligde prohibatū ē qb⁹ xps appens ardēter eoz increpauit in-
credulitatē sic scribit beat⁹ lucas. 24.c. tūc vo tota fides man
sit i ogine ipa nāq3 firmissime assentiebat xpm surrectuꝫ z
ad celos ascēsurū. ¶ Ex plibatis liquet qualiter leo iste chri
stus cognitus non extiterit.

¶ Pars nona methaphore secunde. s. leo qui tenebatur.

Continuata hac fa quā sepe appello padoxaz
pticl'a nona ē q tenebat hec āt sic
z pcedētes ad leonē hūc xpm referēda p3. q tenebat. ¶ In
q̄aduertēdū ē q⁹ teneri ē capi aut ligatū eē. Iste aūt leo dñs
nr capt⁹ ē qui eū colligauere iudei z qz iā sepe refero christ⁹
de⁹ z hō erat fm q̄slibet haꝫ pticulaꝫ exponēde erat xpm
leonē captuz fore. ¶ Primo āt ō xpo hoie exponēdū ē. naz
ipe hō xps post cenā illā recolēdā gnte ferie p noctē domū
egressus abūt i hortū trāstorrētē cedrō i quē ipe freqnter ire
psueuerat vbi cū magno ozassz spatio iudei z gētiles mistri
missi a pncipib⁹ sacerdotū eū religatū tenuere. Erat āt reli-
gatū collū bñdicti ibu sic solēt capite pūiēdi ad supplicia tra
hi z sic ad ānā z Layphā pncipes sacerdotū duct⁹ ē. Erat
āt Layphas sūmus pōtifex āni illi⁹ vbi diu tētus ē nouissi-
me aūt illusus ad domū pilati z herodis duct⁹ ē. In his āt
ppie xps captus erat qm xps vus hō erat z potat detieri.
¶ Sed adhuc i lz vlterius speculādū ē: qz teneri vt tāgi est
detētio qdē sine ptactu eē nequit de xpo āt in pcedētib⁹ pba
uimus q tāgerē z q̄lr tāgerē. Idētidē ḡ accipiēdū est q
xpm tenerē aut detinerē. ¶ Jtē teneri aut detineri sīgt quē
piā in quouis loco inuitū eē aut q ad quēpiā locoꝫ traha-
tur inuictus lz tñ in xpo adhuc fm q hō ē total'r affirmare
neqmus. ¶ Nā lz bñdict⁹ ille ibs p oium istoz iudicū hospi
cia traherēt inuictus tñ lz nō ferebat: sz penitus spontanee
oia ista subierat dignatus ē: nāq3 predicta saluando huma-
no generi tollerare.

¶ Obo ꝓ pdicta z q̄dā de duplici anima in deo.

Forsitan Aūt qspiā i lz nitēt ex his q̄ xps dixit z
hñr Matthei. 26.c. s. tristis ē aia mea vs-
q3 ad mortē nullus tñ tristat nisi de eis q̄ eo nollēte eueniūt
segtur ḡ hāc penā xpo inuicto iflictā atq3 p lz eū nō sponta-
nee detineri. ¶ His āt rndēdū ē in plibatis xpi vbis aias p
spū artus vegetante nō accipi: sz p vita hoc āt appet. nam in
xpo eadē q̄ in ceteris hoibus cernimus erāt. s. dupl'r aie ps
sensitiua z rōnalis. ¶ Sensitiua āt i irascibilē z pcupiscibi
lē scinditur irascibilis āt ē qua in eos qui nobis offensi sunt
debachamur aut in eos qui voce aut re iniuriā intulere siue
cum duntaxat contemptus factus aut existimatus ē: in hoc
nim irascibilis tendit vt p3 p arist. in. 7. ethicoz in hoc autē
irascibilis semper mouetur q̄ꝫ interdum ratio iudicet in
his vindictam non sumendam. ¶ In hac autem sola parti-
cula nullo alio accedente peccatum nullum aut recte factū
est: quia hec particula iudicū atq3 libertatis exps ē. ¶ Alia
quoq3 sensitiue pars est que concupiscibilis dicitur qua oia
que gustu z tactui delectabilia sunt concupiscimus hac aūt
frequenter concupiscimus que rōni nre dissona sūt z ea fie-
ri interdicit. ¶ Est igit in his sensitiue particulis plerunq3
rōni dissona affectio in quo tēptationes causant z afflictio
nes nimie eoz qui modesti fm rōnē viuere volunt insurgen
te sensitiua particula in arbitriū rōnalis z nō sentiente rōa
li his que a sensitiua expetuntur sic in continētibus atq3 tē-
peratis hoibus est. ¶ In hac sensitiua particula omnia de-
sideria z affectiones reperiuntur q̄ militant in rōnē z pas-
siones a phis noiant. In hac āt pte letitiā tristitiā reperimus
in q̄ꝫ exteriora his que intra sunt aut congruunt aut disse
tiunt: he autem sensitiue bine particule in omnibus homi-
nibus sunt z qz xps vus hō erat: nēm q̄q3 erat in eo omneꝫ
has affectiones esse z ptē rōnalē. tñ in nobis valde z i xpo
diuerse erant: nam in parte sensitiua passiones in nobis sūt
rōnis iudicium aut pturbantes aut saltem disturbantes q̄ i
terdū nos a rōnali decreto penitus distrahūt: freqnter āt de
pmūt aut si hoc nihil sequat valde affligūt lz pacto viri san
cti diuersis passiōibus tribulabant i q̄ eos minimis mereri
pstabat hoc āt nullū i xpo veniebat p q: mot⁹ illi passiōales
rōalē ei⁹ ptē nec pturbāt nec disturbāt ita vt rō in xpo sensi
tiuis affectōibus agescēt: qz tūc necm erat pctm̄ mortiferuz
aut veniale saltē pfici qō a xpo prsus diffitemur. ¶ Sic ait
beatus petrus canonica pma. c. 2°. xps passus ē reliquēs exē
plū vt sequamur vestigia ei⁹ q pctm̄ nō fecit nec iuētus ē do
lus i ligua ei⁹. segt ḡ i xpo passiones nō fuisse q̄ eū turbarēt
ita vt eius rōnē in aliq̄ depmerēt. ¶ Jtē i xpo passiōes nll'e
rāt q̄ rōni derogātes eā ml'tū affligerēt ita vt xps hō trib'la
rer sic nos i eisdē psueuim⁹ trib'lari. ¶ In xpo qppe iobedie
tia ista ptis sensitiue ad rōnalē q̄ i nob ē nll'aten⁹ erat: ista eni
pcti originalis pena ppiqua erat q̄ꝫ i se christus ñ hūt: qz ip
fectio magna erat: qz oēs taliū penalitatū modi iuolūtarij sē
i iuolūtarijs āt meritū nll'm ē. Xps tñ i oib⁹ aut penalitatib⁹
suis nimiū merebat i nobis egdē pcupiscētie passio ē q̄ vos
ad oia delectabilia tact⁹ z gust⁹ icitat vt ea q̄ rōni delectabi
lia disgruūt sepissime auelem⁹. ¶ In christo āt tale nihil fu-
it: qz nūq̄ꝫ i his in qbus nos tētamur tētatus ē vt iterdum
aut ad gust⁹ illecebras aut ad venereā mollicie mouerēt cu
ius fundamentū ē: qz facl'tati christi oēs sue sensitiue ptic'le
suberant nobis autem nequaq̄ꝫ subsunt.

¶ In christo non erant passiones.

Quáquā Igit vt plibauimus i ptib⁹ sensitiuis xpi
aliq motus vt nob sūt existerēt passio-
nes tñ ñ erāt: qz iste nos aut durissime affligūt aut ad iniq̄s
opatiōes puertūt. Xpm āt saluatorē nr⁹ nll's vnq̄ꝫ tal' mot⁹
aut afflixit. aut ad ipiā opationē coegit. sz vocabāt mot⁹ isti
ppassiōes. i. mot⁹ lōge a passiōib⁹ distātes. s. q̄ passionū nra
rū pditionē nulla hūt. iōq3 lōge a passiōib⁹ sūt ō his tangit
magr sniaꝫ i. 3. i. 15. 16. 17. distictiōe. ¶ In xpo. tñ erāt ali-
q mot⁹ ptis sensitiue i ipo tñ nō eo nolēte īsurgebāt: sz vltro-
neo z itidē iubēte. Isti āt sūt leticie siue gaudia z tristitie fa
ciebat nēpe xps i sua sensitiua pcupiscibili aliqñ leticie motū
isurgē z lz gaudebat. ¶ Idētidē q̄q3 sepi⁹ i se tristitie motuz
faciebat q̄ sat] acerbe tristabat. Q. autē he letitie aut tristitie
passiōales i iuicto xpo ñ isurgerēt: sz volēte illo atq3 iubēte
pficerēt liqt ex his q hñr Joānis. i i. c. vides āt ibs ifremuit
spū z turbauit se ipm. ¶ Nō ē par fmo ō cetis hoib⁹. s. q ip
si se ipos turbēt: sz q igruētib⁹ amaritudinib⁹ nolētes ptur
benf: nā cū turbationē sūmopere fugerit eos segt pfecta ca-
lamitas cū i nll'o requiē hre possint. Juxta illō Job. 33. Si di
xero psolabit me lectul⁹ me⁹ tūc troze pcuties me. ¶ De xpo
āt sec⁹ dr. s. q ipe ifremuerit z se ipz turbauerit. i. q ñ i eū re-
nitētē turbatio igruerit: sz q ipe vltrone⁹ eā i se pcitauerit at
qz si pturbari renuisz ab eo oia prsus fugisz calamitas.
¶ Scōm igit has turbationū moles q̄s i se vltrone⁹ pcita-
bat ingt qō pdictū ē. s. tristis ē aia mea vsq3 ad mortem.

¶ Nom penes predicta.

Quocirca Adhuc acuti⁹ speculādū ē q lz xps
spōtanee passiōes i se agnicl'os pcita-
ret aut poti⁹ amaritudies z eas diuti⁹ pmanē iubēt q̄ i nob
prsus renitēnt⁹ z inictis fiūt. Cū tñ semel i eo pcitate eēnt
idē i eo efficiebāt qō i ceteris hoibus fieri cognitū ē. s. q cū

Actu. 5 capitu. L Qō ozta in cō filio iudeoꝝ ō christo

D Lucas. 24.ca.

La. 74. A

B Teneri qd sit.

L Layphas erat pricepsan niq̄ xps passus ē

Nom. D

La. 75.

A B Rñsio L In christo erat ps aie sē sitiua z rōnalis. Aristo. 7. ethic.

L Christ⁹ erat verus hō.

Pe. 2°. c.

E In iuolūtarijs meritū nullum est

F Uñ sit q̄ nll'a peccādi volūtas i xpo fuerit

La. 76. A

Magr snia rum.

B Christ⁹ ad libitū excitabat passiones qb⁹ tristaretur z gaudeꝫ. Joā. 11. c. Job. 33. c.

La. 77. A

Salo.

christus spōtanee aliquē letitie motū in pte ꝓcupiscibili iuberet isurgē ita eo motu ve gaudebat vt nos gaudē ꝓsueimus rep̄ ꝓspitate cōmoti. ¶ Itidē corpus suū illa letitia reficiebat ⁊ ipinguabat sic solēt ceta hūana corpa ipinguari. Sic.n.ait Salomō ꝓuerbioꝝ. ¶ Animus gaudēs floridā facit etatē spūs tristis desicat ossa. ¶ Itē sic cū nobis alicuius aduersi ꝓcepti tristitia obrepēs magnas molestias igerit. Ita vt vehemēter labefatemur atq3 viribus destituti tota corpis molle deficiamus ita i xp̄o ꝓceptoꝝ aduersoꝝ isurgens ei⁹ iussione tristitia totū bñdicti corpis mollez viribus eneruabat. ¶ His tñ iconcusse manētibus facultati illi⁹ hominis ibu suberat iterdū affligi aut letari sic spōtanee decreuisset postq̄ tñ semel illū motū suscepisset nō suberat facultati ei⁹ affligi aut nō affligi: sz ita vt nos ad qōcūq3 istoꝝ cogebat dū eū motū i se manē iudicasset. ¶ Hoc tñ spāl'r ei sub erat ꝙ quotiēscūq3 decreuisset mot⁹ ille cessaret atq3 peride qcqd ex passionali motu efficacie ꝓspe aut aduersē i xp̄o ꝺ quebat. ¶ Liquet igit ꝙ xp̄s amaritudines aut afflictiōes q̄s nos suscipim⁹ suscepit sic̄ igit si qspiā e nobis tristitiam se mel suscipet illa insistēte vehemēter ꝓquerek: ita cū xp̄s in se iussione sua motū talē suscepisz nimia affectōe augebat. Et q3 tpe acerbissime passiōis bñdict⁹ ihs i se tristitie motū causare dignatus ē secuta fuit i eo tā horrēda tribulatio vt iam hoi illi misericordiā sic̄ afflictis hoibus mererem̄. ¶ Hoc āt euidētius dilucidak: q3 cū i hac vehemēti angustia christ⁹ existeret accessit āgelus a beata trinitate missus vt hoiez illū penit⁹ desolatū ꝓsolaret sic p3 Matthei.26.c. accessit āgelus ꝓfortans eū. ¶ Hoc āt mō ꝟba illa ꝓtulit. s. tristis ē aia mea vsq3 ad mortē. i. tristis ē vita mea aut aia mea donec moriar q̄si dicat añ mortē mihi tristitia auferēda nequaq̄ ē: sz expo nēdū ē tristis ē aia mea vsq3 ad mortē. i. tristis ē aia mea siue vita vel ego ita tristis nūc sum ac si real'r ociderer aut trās foderer gladio aut q̄libet alio cruciatu plecterer amarissimo. ¶ Liquet igit xp̄m i passione tristē fuisse nō qdē ꝙ ipse mortē aut passionē illā refutaret: sz i se tristitiā q̄ndā q̄ pena rū ps erat sustinere decreuerat. ¶ Itē p3 nō ꝓcludi qō qdaz voluere. s. christum renitentem captum fore.

Matth.26 capl'o.

Christus in passiōe fuit tristis

La.78. A

¶ Obiectio contra ea que p̄dicta sunt.

B Solutio Esaias

Obuiaturus Eis q̄ determiata sē qspiā fortassis arguet assūmēs qō hr̄ matth.26.pr̄ si possibile ē tñ seat a me calix iste si tñ xp̄s volūtariā mortē subīre nll'aten⁹ calicē penalitatis a se auferri p̄care tur. ¶ Huic rñdēdū ē xp̄m vltroneū mortē illā amarissimaz subīre. Qō euidēter insinuat. Esaias. liī.c. oblat⁹ ē: q3 ipe voluit si ḡ noluisset nequaq̄ fuisz oblat⁹. ¶ Itē si xp̄s mortez vltrone⁹ nō sustinēt nihil morieb⁹ meruisset: q3 act⁹ i tñ meritoriū aut demeritoriū sūt q̄tū de volūtario hūc vbi āt voluntariū nihil ē nll'm meritū aut demeritū repik. Itē si loca euāgelioꝝ i qbus ō morte xp̄i ꝓcessus ē diligēter aduertank satis ꝓspicuū erat xp̄m nō inuitū: sz spōtaneū cruciatus tollerasse. ¶ Cū āt fortassis qcpiā inueniak mortē xp̄i inuolūtariā fuisse insinuās ñ sic itelligēdū ē vt ipe mori noluerit: sz ꝙ xp̄s spōtanee aliq̄s tristitie passionē assūpsit q̄ sic̄ solēt ceti hoiez ve affligitur atq3 ex ꝟb qbusdā ñ attēte speculātib⁹ mōtē iui t⁹ suscepisse videbak lz sic reuera ñ ostat ꝟb āt euidēt p3 ex pal legata aucītate bti matthei.26.c.pr̄ si fieri ꝑt trāseat a me calix iste ñ tñ sic̄ ego volo: sz sic̄ tu vis.

Matt.26.c.

La.79 A

¶ Tres in christo inclinationes fuisse constat.

B ꝑma iclinatio.

Quod Acuti⁹ speculātib⁹ tres nob i xp̄o. tc̄ aut affectōes aut vi⁹ iclinatōes fuisse ꝓdit. ꝑ⁹ āt electō aut volitio diuia erat ō mōte xp̄i decernēs q̄ patefit. cū dr̄ ñ sic̄ ego volo: sz sic̄ tu: ꝟb āt ꝟba ad p̄ez dirigūt ex q̄ nc̄io iducit determinatā volūtatē hūane ꝙ xp̄s morer̄ ⁊ q3 pr̄: fili⁹ spūs scūs vni⁹ substē näe atq3 eēntie idiuidual'st: nc̄m ē vt qō vna psonaꝝ velit ꝟb ⁊ reliq̄ velit: iō ꝭa trinitaꝝ psōa q̄ ꝟbū erat ⁊ hō xp̄s determiate volebat mortē hois xp̄i que erat moꝛs sua. ¶ Scōa electō siue volitō aut p⁹ affectō erat passiōalis pt̄ sēsitiue ⁊ q3 i xp̄o ñ passiōes: sz ꝑ passiōes erant vt i supioꝛib⁹ declʼatū ē: ꝟb āt affectio erat qdā passiōal' timoꝛ q̄ xp̄s mōtē aliq̄ten⁹ refutabat aut fugēt. ¶ Hāc āt affectōez sic̄ cekas ō qb⁹ sup̄ dixim⁹ q̄ i xp̄o cābank xp̄s ipe iussiōe sua cāuit ꝟb āt i exñte timoꝛe oportebat xp̄z mortē eo timē atq3 fugē ⁊ ne ei supuēiret exoꝛare. ¶ Hāc āt affectōez passiōalē insinuat bēs matth⁹ i p̄dicte aucītaꝝ ꝟbis cū ait: pr̄ si fieri p̄t trāseat a me calix iste: h.n. dicēs insinuatū ee alīs volebat eum

Matthe⁹

mortem formidare atq3 pro posse vitare.

¶ Cur ē ꝙ xp̄s insinuabat se iuitū mōtē sub ire cū a ꝑn⁹. ꝑ peccatoꝛibus statuisset mori. La.80. A

B ꝑma rō.

Aliquis Eni nūc q̄z igret cū xp̄s vus de⁹ ee̊t ⁊ ab eēno mortē vltroneā ꝑ pctōꝛib⁹ subituruz ōcreuisz solū cū i se talē passiōalē motū cābat q̄ insinuarek eū ñ spōtaneā mortē sb̄ysse. ¶ Huic āt rñdēdū ē ꝙ sic̄ ex ꝓbatis lucide p3 mot⁹ iste passiōal' timoꝛ q̄ i xp̄o isurrexit ñ eo inuito fuit: sz eo iubēte ꝓcitat⁹ ē ñ tñ a mysterio ꝓpsus vacat in xp̄o hūc timoꝛē fuisse cātū. ¶ Existūt nēpe hui⁹ due rōes q̄ rū ꝑ⁹ ē vt verā i se hūanitatē, iudicaret sciebat nāq3 hēses in sua eccl'ia pululaturas ⁊ q̄ postea tpoꝛ iteruallis exorte st. ¶ Quidā eqdē fuere heretici q astruebāt xp̄m carnē veraz humanā ñ assūpsisse atq3 ꝓinde nec veꝛ hoiem ee: sz corpus fantasticū accepisse qui magnus valde erroꝛ ⁊ a tota dānat⁹ eccl'ia ad quē penitus eliminandū q̄dā in se xp̄s oñdit que eū veꝛ hoiem ee ⁊ veꝛ corpus humanū assūpsisse iudicarēt: hoc aūt ē vt passiōes hūanas accepit atq3 i se eas demōstrauerit. s. timoꝛē ⁊ letitiā q̄ i oibus aialibus pfectis ⁊ potissime in hoib⁹ sūt cū igit xp̄s in se istas demōstraret magꝛiuz erat eū veꝛ hoiem ee hoc apparuit: q3 in se timoꝛē ostēdit cū verissime mortē illā timuerit. ¶ Secūda aūt ⁊ ꝑcipua hui⁹ timoꝛis cā cur in xp̄o surrexerit fuit vt totaliter affligeretur: nam doloꝛ: tristitia: gaudiū ⁊ spes passiones sūt in pte sensitiua vt āt doloꝛ iste vehemens in christo esset in quo nimis pateretur fuit in eo timoꝛ concitatus. ¶ Si enim timoꝛ iste moꝛiendi ⁊ desiderium mortē euitandi in xp̄o nō fuisset dūtaxat ipse passus fuisset cum illa ei cruciatus irrogata sunt. Nunc aūt incusso isto timoꝛe mortis vehemēter affligebak i se ipo p̄riusq̄ alia sui corpis cruciatus experirek q̄ ab extra inflicti fozent: ipse nēpe se certissime moꝛiturum p̄uiderat ⁊ hoc excusari impossibile esse cognouerat. ¶ Nunc igitur mortis incusso timoꝛe ⁊ desiderio fugiēdi ꝑficiebat i eo acerbus doloꝛ sic̄ cū ei flagella aut vulnera ifligebak ꝟb āt stupendū diuine ē bonitatis insigniū ad nos ⁊ magne securitat⁹ iudiciū ad hoiez xp̄m ꝟm qō deificus ille hō tā diutius affligerek lōgissimas ꝑcās passiōes. ¶ Nec.n. qspiā excogitet tc̄ ꝓmo xp̄i cruciatus inchoasse cū ꝓmo ei qlape ⁊ capitis tunsiones inflicte sūt. Sz ex eo quo ei de⁹ hūc inflixit timoꝛem horrificū equaliter qppe timoꝛ ꝟb xp̄m afficiebat vt cetera q̄ ei postea cruciatus irrogata sūt qō liquidius mānifestat beatus matth⁹.26.c.s. factus ē in agonia ⁊ ꝓlixius oꝛabat. i. ꝙ in xp̄o magna affectionū cōtrouersia oꝛta ē ita vt bellū verissimū videret. ¶ Insurrexit āt horrificus ille ⁊ passional' timoꝛ i iudiciū rōnis ⁊ q̄tū diuia sanctio iusserat afflictio in xp̄o seq̄bak nō q̄libet: sz stupēda: ita vt dñicū illō corp⁹ igruētiū spūaliū afflictionū igēti molle depssū sāguinei humoꝛis guttas exsudauerit qō nisi magnis igruētib⁹ cruciatib⁹ nunq̄ fit ꝟb āt scribit beat⁹ matth⁹. c.25. fact⁹ ē sudoꝛ ei⁹ tāq̄s gutte sāguinis decurrētis i trā. ¶ Hoc āt cruciat⁹ gen⁹ ita horrifer̄ extitit ꝙ tenerrimo hoi illi xp̄o i doloꝛ suoꝝ ꝓmoꝛdijs pene itollerabile fuit quā ob rē sacta illa atq3 imensa trinitaꝝ hoiez ihm qué sibi ꝟbū siue secūda trinitaꝝ psona vnitate hi postatica vnierat penit⁹ ñ dereliqēs ei⁹ calamitatib⁹ sbleuādis ꝓsolatoꝛē āgelū destiauit ꝟb āt scribit beat⁹ matth⁹. c.26. Et accessit āgel⁹ ꝓfortās eū. ¶ Duab⁹ igit rōnib⁹ liqdatū ē q̄re scā trinitas hūc passiōalē timoꝛē i hoie xp̄o isurgē iussit.

¶ De tertia inclinatione omissa. c.79. La.81. A

Inclinatio Aut electio ⁊tia q̄ tūc i hoie xp̄o extitisse dignoscik erat q̄dā liberi arbitrij diffinitio q̄ mortē eligebat diuine volūtatis decreto ꝓsētes ꝭz quā hō xp̄s spōtaneā sb̄ysse mortē recte dicebak qm̄ huic volūtas sua a dicta erat. ¶ Hec āt hūane volūtatis diffinitio appet matthei.26.c. cū dr̄ veꝛ tamē nō sic̄ ego volo: sz sic̄ tu vis qō igit xp̄s vellet ñ ita fieri sic̄ ipe affectabat: sz sic̄ diuia libtas elegerat ⁊tia pādebak volitio q̄si sub epilogo i his ꝟbis igruēte passiōe tres i hoie xp̄o volitiōes iclinatiōesue fuisse ꝓptū ē. ¶ Prima passiōalis affectō q̄s ꝟba illa ligde ꝓlēt. s. non sicut ego volo patenter quidem in his aperitur eum desiderasse nō emoꝛi. ¶ Scōa haꝝ volitionū erat diuina electio atq3 firma sanctio qua diffinitū erat christum hominez moꝛiturū qō apik cū dr̄: sz sic̄ tu vis: h.n. volūtas alia erat q̄ ab illa ō q̄ p⁹ dicebaꝝ distās erat. ¶ Tertia volitio erat rō nal' volūtaꝝ siue hūani libi arbitrij diffinitō ꝙ his ꝟbis patefit cū dr̄ ñ sic̄ ego volo i q̄ diffi^em ꝓsētiuā affec^em tribuebat.

Matt. 26.c.

B Passional' affectio in christo

2ª

3ª

¶ Ex bis

¶ Ex his rñderi ꝑt illi aucitati bti Matthei ex q̄ aliq̄tenus appet xp̄m inuoluntarie istas subÿsse cruciatus: ſ3 potius ꝯ riū ſeq̄t ſic ex ꝓcedētibus declatū est. ¶ Jtē ꝓdit qđ supius tetigeramus. ſ. xp̄m nō inuitū captū ⁊ detentū fuisse cū tene ri coactionē aut colligationē dicat tollentē arbitriū volūtaꝭ.

¶ Expositio 4ᵉ ꝓtis 2ᵉ methapho. ſ. qui tenebaꝭ.

La.82. A **Preterea** Leo iste xp̄s deus erat ıō ꝑz diuinā nāz exponi pōt ꝓticula ista. ſ. q tenebaꝭ. naz ſz diuina nā ꝑz se teneri nō pōt vt magis iferius diſeret potestn̄ dici deū teneri aut detineri: q2 hō ille q ve tenebaꝭ deꝰ erat et tenendo hūc hoiez deus tenebaꝭ. ¶ Oēs q̄ppe actiones aut passiones ꝓsonā ſuppositū aut hipostasim nominat

Aristo. ſic̄ Aristo. in pleriſq̄ locis ꝓtestaꝭ. ⁊ q2 vbū diuinū qđ deus ē: est ꝓsona hipostasis vel ſuppositū in xp̄o nc̄cio ab isto actu denominari debebat. ſ. vt dicamus deꝰ aut vbū tenet. ¶ Jtē ſic cū hoiem xp̄m videmus dicimur deū videre ⁊ eū audiendo dicimur deū audire: q2 ille deus, ⁊ hō ē: ita tenendo illū q ē hō xp̄s detinet deus. ¶ Jtē cū hostiā cōsecratā videmus: aut in calice xp̄m sub vini ſpēcbus latentē dicimur xp̄m videre: q2 sub illis sacramētalibus ſpēcbus in hostia ⁊ calice xp̄s latet: ita cū xp̄m hoiem detineri ꝓcedimus: nc̄ciuz est vt deuz q̄z detineri ꝓcedamus: q2 hō ille deus erat. ¶ Jdētidē ſ3 ꝓfiteri possumus ex q̄dā ſpāli locutiōis mō q apō theologicos doctores cōicatio idiomatū appellaꝭ q in ſ3 ꝓfistit vt ꝑdicamenta hoi ꝓpria deo attribuamus ⁊ ꝑdicamēta deo ꝓgruentia de hoie affirmemus. ſ. dicentes deus mortuus ē passus ē flagellatus est itinere fatigatus est atq3 siti ⁊ fame debilitatus ista q̄ppe hūane ꝓditionis ꝑta sunt er conuertentes ꝓdicata soli deo ꝓgruētia de hoie ꝑdicamus. vt q̄ iste hō creauit mūdū iste hō mortuos suscitauit. Infinitus atq3 oipotēs

B Attributa soliꝰ dei. est. ¶ Sic igit in ꝓposito eē poterit q̄ istud ꝑdicatū qđ ē teneri qđ hoi ꝓuenit deo attribuamus dicentes deus tenet q̄ aūt sit rō cur theologica ꝓsideratio vtaꝭ ſ3 mō loquendi qđ ē cōicatio idiomatū alterius ē speculationis cuius inuestigationē in ꝓtī relinq̄muſ. ¶ Ex supiozibus inducit q̄ſ'r ista ꝓticula intelligenda sit. ſ. q̄ deus teneaꝭ aut q̄ leo iste tenet.

La.83. A ¶ Pars. 1o. 2ᵉ methaphoze. ſ. leo q non tenebaꝭ.

In hac Aūt ſcōa methaphorica padoxa vltima ꝓticula ē atq3 q nō tenebaꝭ. ¶ Circa qđ aduertentes dōm. q̄ ſic in supiozibus liq̄t leo iste deus ⁊ hō erat. ⁊ veluti ꝓticula supioz. ſ. q tenebaꝭ ō duplici nā in xp̄o expoſita est: ita ista ꝓticula. ſ. q nō tenebit de vtroq3 intelligendū est. ¶ Primo aūt ꝓsiderantibus leonē hunc hoiez foze dicē dū ē eū nō teneri q2 vt in ꝑlibatis diseruimꝰ teneri ē cū aliqđ

B Rōnes ꝓbātes xp̄s spōte subÿſe mōtē. in quis loco inuste custodiꝭ aut ad locoꝫ quēpiā nō sponte trahiꝭ. ⁊ q2 xp̄s ēt vt hō erat nō inuitus tenebaꝭ restat vt eū hoiem teneri defiteamur. ¶ Manifestat aūt sic: q2 xp̄s

ꝑ⁹rō. hō ꝓfessus est se libenter iuꝫ diuinā sanctionē mortē subire velle si igit ꝯ niteret moze eius electioni nō ꝓsentiret diffinitioni diuine vt mozeret. ¶ Jtē cū xp̄s in hozto in nocte ꝑcedente paſcenen extitisset ingrētibus eū iudeis se obtulit dicēs quē q̄ritis: ipſi aūt rñderunt ihm nazarenū ꝗbus rursus

2ᵒrō. rñdit ego sum: ſi g̃ hō ille xp̄s ibꝰ vltroneus illā acerbissimā

3ᵒrō. mortē nō amplecteret nō se obtulisset iudeis ingrens ab eis quē q̄rebāt. ¶ Jtē cū iudei ⁊ gentiles xp̄m ingrentes rñderi sibi audierūt ceciderunt retroꝛsuz vt hꝫ Matthei. 26. ſi igitur mortē illā hō ille ibꝰ renuisset ipſis retroꝛsum cadētibus

4ᵒrō. inde recesſisset. ſed non recessit. g̃ illā libenter amplexus est. ¶ Jtē postq̄ iudei cadentes in vigorē ⁊ statū rediere ꝓnez xp̄s denuo ab eisdē ingſiuit quē q̄rēt q rñderunt ihm narenū at ille ait. ſi g̃ me q̄ritis ſinite hos abire ⁊ ꝓfestim in eo

5ᵒrō. rū se tradidit ꝑtāre: ſz ſi ipse mortē vltroneus nō subiret i eo rū manibus nō se poneret. g̃ mortez ſpontaneā amplexus ē. ¶ Jtē cū iudei xp̄m in hozto colligassent eū vinctū ducētes petrus ꝑcutiens gladio iudei cuiusdā ꝓui ꝓncipis sacerdotū amputauit auriculā quē xp̄s increpans ait mitte gladiuz tuū in locū suū. oīs. n. q gladio ferit gladio ꝑibit: calicē quem dedit mihi pr̄ nō vis vt bibā illū. ſi tñ xp̄s mortē illā sponta

La.84. A nee nō subiret petrū a ꝑcutiendo nō ipediret: nec eū ꝑcutiente argueret: ſz potius ei qđ factū erat cōplaceret. ſz nō placuit gn potius petrū huius reuz fecit. ¶ Liquet g̃ eū voluntarie mortē hanc fuisse cōplexum.

¶ Quedam attinentia ad. c. ꝓcedens.

Amplius Dictis addicit q̄ xp̄s post ꝑ petro dixit an putas q̄ non possuz rogare pr̄ez meum ⁊ exhibebit mihi mō plus ſq̄z. xij. legiōes angeloꝫ. ſz qūo iplebunt ſcripture. ſ. q̄ ſi xp̄s mortē illā subiturū se non puidisset atq3 elegisset affuissent pl'es ibi q̄z. 12. legiōes angl'oꝫ q iudeos xp̄i cōphēsores q̄ſi in istāti deleuissent. ¶ Hec āt oia de xp̄o hoie itelligunt. nā de xp̄o vt deus ē itelligi nequeunt nā xp̄s vt deꝰ nemine rogaturus erat: nec pr̄em ipſe nempe pri eccl̄is ē ⁊ qcqd pr̄ facit ſ3 itidē facit filius nō igit de xp̄o deo dixisse possum rogare pr̄ez meū ⁊ exhibebit mihi plusq̄z 12. legiōes ⁊c. nā xp̄s vt hō minoꝫ pr̄e ē vt ait athanasius in Athanaſ⁹. ſymbolo fidei eccl̄is pri ꝑz diuinitatē minoꝫ pr̄e ꝑz humanitatē: ſ3 igit mō vt hō xp̄s erat ei oꝛare pr̄em cōpetebat. ¶ Jtē si de xp̄o vt deꝰ ē itelligeret nō dixisset ⁊ exhibebit mihi plusq̄z 12. legiōes angl'oꝫ: ſz dixisset acciperē plusq̄z 12. legiōes angeloꝫ innuit igit ex ꝑdictis hanc aucitatē de xp̄o deo itelligi ñ posse: ſz de xp̄o hoie. Segt idētidē ex ꝑdictis xp̄z mortē spontaneā subÿsse sic q̄z ifert eū tentū aut dutentū nō fuisse sed voluntarie captū atq3 ligatū.

Lapi. 85. A ¶ Expositio. 1o. ꝓtis methaphore 2ᵉ.

Preter Hec āt ꝓticula ista exponi ꝑt de xp̄o vt deus erat. ſ. ipſe teneri aut detineri nō potuit qđ sic liqdaꝭ. ¶ Primo q2 ad ſ3 q̄ aliqd teneaꝭ nc̄ciuz ē vt illō videaꝭ. ſz deꝰ videri nō pōt. g̃ eū teneri ipossibile erat: deū aūt videri nō posse in supioꝛibꝰ demostratū ē. ¶ Jtē ad ſ3 vt qcpiā detineri possit oz vt ipm possit religari: ſz deꝰ religari non pōt. g̃ deꝰ teneri nō pōt: deū aūt ligari nō posse sic ꝓditū est. Nā ad ſ3 vt qcq̄z ligari possit oz vt coꝛpus soliduz sit iō nullus āt colligare valebit: q2 coꝛpus raꝫ valō ē. ¶ Jtidē aquā ligare negmus: q2 coꝛpus fluxibile atq3 diſcontinuabile ē de us tñ coꝛpus nullū ꝭz nec rarū: nec solidū cū totalr icoꝛpeuſ sit. segt g̃ deū ligari nō posse. ¶ Jtē ad ſ3 vt coꝛpus aliqđ re

3ᵉrō. liget opz vt mediocris sit q̄ntitatis: nā ſi minutissime poꝛtionis ē religari negbit: sic. n. g̃nū millū aut minutissima arenarū religare nullus valebit: deꝰ aūt minoris q̄ntitatis ē quacū q3 re cū penitus q̄ntitatē nullā hēat: q2 indiuisibilis ē. segt g̃ eū nō posse religari. ¶ Jtē ad ſ3 vt qcpiā detineri possit ncca

4ᵉrō. riū ē vt alicubi ꝓcludi possit sic nāq3 teneri describit vt illud teneri dicaꝭ qđ violenter tenet alicubi aut ad aliquē locoꝫ nō spontanee trahiꝭ deꝰ tñ in nullo locoꝫ claudi pōt: q2 deꝰ oia ipleꝛ. iuꝫ illō Hieremie. 22. ſ. celū ⁊ terrā ego ipleo dicit do minus detineri g̃ negt. ¶ Jtē ad ſ3 vt aliqđ teneaꝭ nc̄ciuz ē vt nō sponteneū sit. ¶ Sic. n. ex diffinitōe huiꝰ termini patefit: deꝰ tñ alicubi iuitus eē negt: q2 sic aliqs deo viz iferret qđ ipossibile ē: q2 deus oipotēs ē. ¶ Segt g̃ deū teneri aut detineri nō posse. Sic igit leo iste q deꝰ erat nō tenebaꝭ. ¶ Omnibus ꝓlibatis expositiōibꝰ vitas solida subnixa ē bzeuit tñ ⁊ q̄ſi sub epilogo sensus est q̄ leo iste q xp̄s erat detinebaꝭ: q2 erat hō palpabilis ⁊ detineri valebat ⁊ real'r a iudeis in hoꝛto religatus detētus ē vſq ad suā sacratissimā mortē. ¶ Jste q̄z leo erat deꝰ idēq3 teneri nō poterat ex cāis ꝓlibatis. ⁊ ſz iudei arbitrareꝫ foze illū detētū minime tñ detinebaꝭ. ¶ Ex ꝓdictis conectit q̄'r iste due ꝓticule exponēde sint. ſ. q̄ xp̄s tenebaꝭ ⁊ q̄ nō tenebaꝭ. ⁊ sic ꝑ ſa figurata padoxa explicit.

¶ Tertia methaphoza que de agno est.

Lapi. ꝑ. A

Erscrutātibus Cōse quenter ordinē epl'e q̄z mihi vra regia trās miserat celsitudo. Methaphoza tertia segt in his vbis. ſ. fuit qdaz agnꝰ q tondebaꝭ ⁊ nō tondebaꝭ agnus vulneratus ⁊ nō vulneratus: agnꝰ q vociferans erat ⁊ non clamabat agnus q passus ē ⁊ nihil pertulit: agnus q occisus ē ⁊ nō occisus est.

B Nom. ¶ In q̄ aduertēdū ē q̄ in exordio pr̄ie methaphoze pstrinximus sic ꝑ illa methaphoza. de dña nra v̄gine itelligebaꝭ: ita q̄ttuoꝛ sequētes de solo xp̄o exponēde erat. Sic̄ g̃ in ꝓcedēti iste bñdictus ibꝰ leo vocitatus ē: ita ꝑ agnus appellaꝭ in oibus āt trāsumptiōibꝰ g̃nale ꝑ ē sic in ꝑ⁹ metha. diſuimus q̄ iter id qđ trāsumiꝭ ad id ad qđ trāsumiꝭ ꝓpetatū siſ'litudo eē oz. ¶ Xp̄s igit agnus ꝑ vocaꝭ ex formitate ꝓpetatis agni ē āt agni ꝓditio vt maxie inocēs sit ⁊ nulli noceat aiali nec q̄ſ̄ pnitiosuz alicui molliaꝭ ꝑ āt i xp̄o ꝓcipue fuit: q2 ab oi iqnamēti labe imunis extitit ⁊ maxia inocētia poluit. sic ait beaꝰ Petrus i cano. ꝑ⁹ c. g̃. xp̄s mortuus ē relinquēs exēplū vt sequamur vestigia eiꝰ q pctm̄ nō fecit nec iuētus ē dolus

C Uñ ē xp̄m agnū vocitari. Petrus

in ligua ei⁹. ¶ Preterea agnus aial⁹ de mãsuetissimis ẽ nulli nocẽs et raro clamãs ⁊ cũ iterdũ tondeãr aut torquear voces nõ emittit. ¶ Hoc ãt xpõ aptissime ꝙuenit: fuit. n. xps mãsuetissimus sup oẽs hoies q morank in ẽra in vbis ⁊ reb⁹. ⁊ Is interdũ iferrent iniurie nõ clamabat sic ait petrus in ꝑma canonica. c. ij. q cũ malediceret nõ maledicebat cũ pateret non cominabat. ¶ Hãc ãt xpi ⁊ agni similitudinẽ describit Esaias 53. c. vbi magis euãgelicus q̃z pphicus ꝛmo est. s. tanq̃z ouis ad occisionẽ ducẽs ⁊ tanq̃z agnus coꝛã tondẽte se obmutuit nec apuit os suũ. ¶ Alie plereq̃z agni ꝓditiões sunt xpõ congruẽtes de quibus nihil nũc. iõ in sacrificijs veteris testameti de⁹ volẽs ꝓnosticare magnũ illõ sacrificiũ in q̃ nouũ testamẽtũ auspicãdũ erat. s. imolatio saluatoꝛis nr̃i iesu in ara crucis significauit illõ i q̃dã agno ãnicl'o quẽ i q̃libz iudeoꝛ domo, i vespe phase iusserat imolãdũ. ỏ ℔ exodi. xii. ⁊ 34. c. oẽs ãt ceri mõie agni h⁹i veteri testõ sacrificio xpi i cruce ⁊ sacro eucharistie cõgruebãt ỏ ℔ diuse dixim⁹ sup exodũ. xii. c. ¶ Hic aũt methaphoꝛic⁹ locutõis mod⁹ i nouo ẽt testõ, vsitat⁹ fuit: nã cũ semel Joãne baptizãte mlt̃os iudeoꝛ xps i ei⁹ trãsijsse cõspectu. Joãnes eũ digito idicãs ait. Ecce agn⁹ õi ecce q tollit pecata mũdi. vt hr̃ Joãnis ꝓ. c. In multis q̃z alijs sacre scripture locis xps agnus vocitat. Ex ꝓdict̃ liq̃t xpm agnũ vocitari ⁊ cur ℔ fiat. ¶ Pars ꝑ⁹ methaphoꝛe z⁹. s. agn⁹ q tondebat.

In hac vo ẽtia figurata ꝓdoxa ꝑ⁹ pticula ẽ q tõdebat. ¶ In q̃ aduertẽdũ ℔ maxiaz fieri trãsũptionẽ fit qppe trãsũptio in ſbis dũtaxat iterdũ vo in solis ꝓdicatis aliq̃n aũt in vtriſq̃z tã subiectis q̃z his q̃ ꝓdicant. s. qñ in ſbis dũtaxat aut ꝓdicatis ꝓcise trãsũptio fiat trãsũptio pua est si vo in vtriſq̃z fiat trãsũptio magna ẽ. ¶ In ꝑma ãt methaphoꝛaꝝ ⁊ ꝛa in subiectis solũ trãsũptio fcã ẽ. In ꝑ⁹ nẽpe methapho. dña nr̃a vgo vas dicebat qõ trãsũptiue dici ambiguũ nõ ẽ: qz ipa ve vas nõ sit. ſz ꝑ attributionẽ. ¶ In hac ãt methaphoꝛa ℔ nomẽ vas ꝓdicatũ ẽ oia ãt ꝓdicata sine vlla trãsũptiõe vgini ꝙueniũt eẽ qdẽ clausuz: aut nõ clausuz: purũ ⁊ nõ purũ: puũ aut nõ puũ ⁊ de ceteris idẽ, ꝑpe de dña nr̃a ꝓdicant. ¶ Itidẽ in ꝛa methaphoꝛa. ſbm trãsũptũ erat ſbm eqdẽ erat leo q̃ xps sigbat. xps ãt, ꝑpe leo nõ erat: ſz trãsũptiõe q̃dã: ꝓdicata ãt oia, ꝑꝛa sũt nll'a icidẽte trãsũptiõe. s. visus ⁊ nõ visus auditus ⁊ no auditus detẽtus ⁊ nõ detẽtus: ve qppe de xpõ. q videret: aut nõ videret q audiret: aut nõ audiret dicebat sic de ceteris ꝓdicatis. ¶ Alia ãt trãsũptio fit q̃ plena ẽ. ℔ ãt in vtriſq̃z tã ſbis q̃z ꝓdicatis ẽ: ℔ ãt ẽ cũ ſbm, ꝑpe nõ dr̃ nec ꝓdicatũ: ſz vtrũq̃z attributiõe q̃dã qõ in ꝑmis h⁹ẽtie methaphore ptic'lis accidit: nãq̃z xps agnus tonsus appellat ⁊ attributiue dr̃: ẽ. n. subtectũ agn⁹ qõ sub trãsũptiõe verũ est. ¶ Xps eqdẽ ve agn⁹ nõ ẽ: ſz attributiõe q̃dã: ꝓdicatũ ãt est tonsus ⁊ non tonsus qõ itidẽ in ꝛa, ꝑꝛaq̃z significatiõe nõ assumit: ſz attributal'r dcm̃ accipit. ¶ Quare fit locutõis iste mod⁹.

Methaphoꝛicus Aũt locutiõis modus q dict⁹ẽ fit: qz xps attributal'r agnus dr̃: agn⁹ ãt q ẽ verus agn⁹ real'r absq̃z vlla trãsumptõe tõsus: aut nõ tõsus ꝓdicat. ꝙueniet g̃ attributal'r xpo tõsus: aut nõ tõsuz qm̃ cui attributal'r ꝙuenit ſbm attributal'r ꝙuenit ⁊ ꝓdicatũ ỏ xpo ãt ꝓdicam⁹ q tõsus ipe sit ⁊ q tõsuz eẽ, ꝑpe xpo ꝙuenire neq̃at oꝛ vt tõsum eẽ aliqd in xpo significet qõ i agno sigbat aut sil'e illi. ¶ Qua i re aiaduertẽdũ ẽ q tõsuz eẽ in agno duo sigt. ¶ P⁹ ẽ corpeo detegi velamẽto. ¶ 2⁹ ẽ q̃dã in tõsiõe fieri passionẽ ℔ duo in xpo repim⁹. Ex qb⁹ eũ tõsuz possum⁹ appellare. ¶ P⁹ ãt in xpo reptũ ẽ: qz in passiõe sua vestimẽtis suis detect⁹ ẽ: sic̃. n. i ceteris moꝛis erat q capite plectẽdi erãt vt gõnarij aut q ceꝛas cruciat⁹ ifligerẽt vestes lucrarent. ¶ Sic in xpo fcm̃ ẽ cũ decreto põtij pilati moꝛtẽ crucis subijt milites eqdẽ q ꝑfatã pilati põtij sniaz executiõi mãdabãt vestes bñdicti ihu iter se diuisere: ⁊ qz iter ceteras q̃dã ꝓciosioꝛ vestis erat q̃z dña nr̃a vgo ppr̃ijs ꝓfecerat manib⁹ dolẽtes eã scinditũ: qz ꝓciosa erat tũ qz iutilis rederet sortiti sũt eã qõ scribit bea. Matthe. 27. c. ⁊ hĩ Marci. 15. ⁊ Luc. 23. ⁊ Joannes. 19. de ℔ q̃z psalmograph⁹ ꝓcinit. ꝑsalmo. 21. diuiserũt sibi vestimẽta mea ⁊ sup vestẽ meã miserũt sortẽ ℔ pacto redẽptoꝛ nr̃ in passione detõsus ẽ: qz cũctis vestimẽtis suis extitit denudat⁹. ¶ Itẽ ⁊ al'r xps detonsus ẽ q ꝑ⁹ tonsiõis modus ẽ agnus qppe tũc tondet cũ ei lana ꝓcindit lana aũt nõ ẽ aliqd agno extrinsecũ ſz inatũ cũ ex ipo lana ꝑpagat. Capilli ãt et vniuersi coꝛpis pili in h oie vicẽ lane gerũt sic igit̃ insit ato loquẽdi mõ cũ capilli alicui ꝓcindunt detõsus ille ꝑt. ¶ Hoc ãt in bñdicto ihu neq̃quã fcm̃ extitit qz nll'os ei iudei capillos forticib⁹ ꝓcidere dici poterat tñ vllatenus tõsus: qz ei capillos iudei auelebãt sic̃ ingt eũ in facie q̃ tiebãt sic q̃z capillos ⁊ barbaꝝ pilos auulsere de tõsõibus vultus ⁊ capitis scribit bea. Matthe. c. 27. ¶ Judei eqdem xpõ illudere cupiẽtes velũ ocl'is ei⁹ tegẽdis iposuerũt arundinẽ q̃z i manu ei⁹ dãtes vt q̃si nugatoꝛij regni cassaz gereret silitudinẽ eũ capite vgis tũdebãt ⁊ vultũ alaphis cedebãt dicẽtes, pphiza xpe q ẽ q te pcussit. ¶ De euulsiõe ãt capilloꝛ idẽtidẽ cẽsendũ ẽ. In ipoꝛpiũ qdẽ ei pilos euellẽ conabank ỏ q̃ Esaie dedi caput meũ pcutiẽtib⁹ ⁊ genaz meas euelẽtib⁹. Matth. Marc. Joannes.

¶ De 2° quid significat tonsum. Lap. 4. A

In Detõsiõe vo agni ꝛz ẽ qỏ passionem suscipiat. qỏ xpo aptissime ꝙgruit ipe nãq̃z pleroſq̃z in passiõe sua dolores tollerauit. ꝑcipue tñ doloꝛ ℔ ad vestiũ detecturã ⁊ pilloꝛ auulsionẽ iferẽdus ẽ multũ q̃z dns i vestiũ denudatiõe ruboꝛis ppessus ẽ: oẽs. n. hoies de sua nuditate erubescũt ℔ qdẽ vt pena pcti, pthoplausti iflictũ ẽ. ¶ Nec ℔ dũtaxat de ruboꝛe ex nuditate genitaliũ ptiũ dictũ putauerim. ſz de ceterarũ q̃z ptiũ coꝛpis nuditate q̃z q̃z motus ꝑcipue i ptib⁹ genitalib⁹ vt pcti pena secut⁹ fuerit. ¶ Itẽ rubor de nuditate coꝛpoꝛ gñal'r cãk ex vli ois natiõis ꝙsuetudie oẽs qppe natõeſ q̃z tũcũq̃z barbarice toto coꝛpe tegi studẽt cũq̃z aliqs oib⁹ velamẽq̃ carẽs i faciẽ oiuz nud⁹ fuerit oẽs q rõnis gnũ hñt eũ i pudẽtẽ atq̃z ip: rudẽtẽ õñt ipe q̃z nisi, p: rsus mẽte capt⁹ sit ỏ sua nuditate erubescit. ¶ Qr vo xps rõne vicẽs sup ceteos hoies erat, ruboꝛe fũdebat i eo i q rõnal'r erubescẽdũ erat. ¶ Itez hoies alti ⁊ magni nobil'atq̃z gñosi coꝛdis sup ceteos hoies erubescũt hoies ãt viles ⁊ ỏgñes, nihil aut modicũ erubescũt de xpo tñ sic erat: qz ipe excellẽtissimi nobilissimi atq̃z nimis gñosi coꝛdis extitit cũ in eo excellẽti⁹ oẽs hũane pfectiões q̃z i ceteris hoib⁹ extitẽ ꝑz. g̃ eũ nimis erubuisse q coꝛã ppli freq̃ntia nudaret. ¶ Itẽ nõ pu⁹ xpi doloꝛ fuit quẽ i capilloꝛ atq̃z barbaꝝ ptulit auulsiõe ad hoꝛ qppe euulsũ ptinuoꝛ diuisio segt̃ i q̃ dolõ ꝑcipue ꝙsistit potissime i xpo q tenerrime cõplexiõis fuit. B Qỏ genus homĩ facilius erubescunt. Lapi. 5. A

¶ Qual'r agnus iste xps detonsus fuerit.

Accedẽdũ Aũt ẽ igsitiõi q̃ ageꝛ q̃l'r agn⁹ iste xps detõsus fuerit ad qỏ aduertẽdũ vt i supioꝛib⁹ methaphoꝛ] plibatũ ẽ duas i ℔ agno xpo fuisse nãs. diuinã. s. ⁊ hũanã ꝛz vo haꝛ q̃libz exponi pt. ¶ P̃. n. de xpo hoie exponẽm ẽ. ve. n. hõ xps detõsus ẽ oia nẽpe q̃ supi⁹ noie tõsiõis desigri dixim⁹ i hoie xpo eẽ ãbiguitas nll'a ẽ. diximus qppe xp̃z tõsuz foꝛe: qz vestib⁹ suis denudat⁹ extiterit nudari ãt ꝑpe hoi xpo ꝙuenire dignoscit nudari eqdẽ ꝙuationẽ dicẽ ꝙuatio ãt hitũ ꝑsupponit hit⁹ãt quẽ ista ꝙuatio q̃ ẽ nuditas ꝑsuppõit ẽ vestiri aut vestitũ foꝛe: sic̃ ãt Aristo. docet traditio i p⁹ ꝓdicamẽtq̃ ꝙuatio ⁊ hit⁹ i eodẽ susceptibili fieri debent cui igr̃ ꝑpe vestitũ eẽ ꝙuenit, ꝑpe ꝙuenit õnudari aut poti⁹ nudũ foꝛe. ¶ Indui ãt aut idutũ eẽ hoi xpo, ꝑpe ꝙueniebat: qz coꝛp⁹ hẽbat ꝛz q vestimẽtũ tegi poterat: ipe g̃ est cui ꝑpe velamẽta tollebank aut penit⁹ nud⁹ erat. ¶ Itẽ ⁊ ℔ ꝛz nãz diuinã i xpo itelligi pt: qz Is xps ꝛz nãz diuinã nudari non possit vt magl iferi⁹ patefiet ꝙueniebat ei istỏ ꝓdicatũ: qz q xp̃z erat ỏ erat sic̃ i ꝓpoꝛib⁹ diſuim⁹ q̃ ỏo ꝙuenit hoi attribuim⁹ ⁊ q̃ ỏ hoie ꝑpe ꝓdicãk rursus ꝙuertẽtes ỏ deo itidẽ ꝓdicam⁹. ¶ Cũ igr̃ nudũ eẽ aut pilloꝛ pati auulsionẽ hoi xpo ꝙuenit ⁊ xps de⁹ ẽ: neciuz ẽ vt nudũ eẽ deo ꝙueniat ⁊ barbaꝝ pati vulsionẽ q̃ duo detõsuz eẽ faciũt. ¶ Hec ãt fũdãk i rl'a Aris. i. ij. elẽchoꝛ. s. q̃cũq̃z vni ⁊ eidẽ sũt eadẽ iter se sũt eadẽ. i. qñ sũt duo ẽmini q̃z vtq̃z de ẽtio ẽmio ꝓdicak illi duo ẽmini sic se hẽbũt q ỏ se iuicẽ ꝓdicabũt. Sic̃ supq̃ his trib⁹ ẽmis albũ dulce ⁊ lac ℔ nomẽ albũ itidẽ ỏ lacte dicẽt. s. lac ẽ albũ mutuo igr̃ duo hi ẽmini ỏ se iuicẽ ꝓdicabũt cũ dr̃ dulce ẽ albũ aut ꝙuertẽtes. ¶ Idẽtidẽ ãt in his trib⁹ ẽmis fiet. s. de⁹ xp̃s ẽ tõsus, iste ẽmin⁹ de⁹ ỏ xpo ꝓdicat cũ dicim⁹ xp̃s ẽ de⁹ ali⁹ q̃z ẽmin⁹. s. tõsus ỏ xpo ꝓdicabit dicẽtes xps ẽ tõsus vicissiz igr̃ isti duo ẽmini ꝓdicabũt ⁊ subijcient. s. de⁹ ẽ tõsus ⁊ rursus ꝙuertẽtes. ¶ In hac aristotelica traditiõe potissimũ fũdamẽ illi⁹ modi loquẽdi q apỏ theologicos cõicatio idiomatũ nũcupat. ¶ Alia ꝑter ℔ sũt h⁹ locutõis solida fũdamẽta ỏ qb⁹ nũc supsedeo. Ex plibat̃ liqdo visũ ẽ q̃l'r xps agn⁹ õtõsus sit. Lapi. 6. A

¶ Pars 2ª metha. z⁹ agn⁹ nõ detõsus.

Post hec ãt i hac 2ª methapho. padoxa ptic'la. 3ª ẽ ñ detõsus. s. q xps sit agn⁹ ñ detõsus: qz ãt detonsus ⁊ ñ detõsus ꝓdictoꝛia sẽ oꝛ vt idẽ signẽt. Et qz detõsuz foꝛe i xpo velamẽtoꝛ nudationẽ ⁊ pilloꝛ auulsionẽ nõt opꝛ vt nõ detõsũ ñ nudatũ nec barbaꝝ auulsionẽ passũ signet ⁊ vlut

in supioꝛibus

B Nullus volens iniurias patitur.

i supioꝛib⁹ illa pticl'a detõsus ỏ vtraqꝫ i xp̃o nã exposita ẽ: ita hec q̃s exponẽda erit. ¶ Primo aũt de xp̃o hoie intelligi poterit q⁹ detonsus nõ sit: nã fm rl'am iuris volẽti nõ fit fraus sic de iniuriaꝝ ppessione dõm vt nullus volens iniuriã pati possit de penaꝝ q̃s ppessione nõ dispar diffinitio ꝓcedere iure dz. s. vt qui sp̃ontanee penas subit penal' ppeti merito nõ dicaẽ: ꝛ q: xp̃s vltroneus nudationẽ passus ẽ capillis itidẽ de pilatus ẽ eũ. q̃ nec nudatũ nec pilatũ iuꝛ ꝓfiteri poterimus. ¶ Hoc aũt adhuc ꝓpꝛius de xp̃o vt de⁹ ẽ exponi lz de⁹ quippe nullatenus detõsus est lꝫ liqdat: q: detõsuꝫ eẽ vt ꝓlibatũ est vestiũ nudationẽ capilloꝝq̃ auulsionẽ designare digno scit. de⁹ aũt nudat⁹ nũq̃ fuit: q: vestiri nequit vestiri tñ atqꝫ nudari eidẽ suscepti bil'r vicissim inesse debẽt iuꝛ Aristo. traditionẽ in post p̃dicamẽtis. ¶ Deũ aũt inuestiri ip̃ossibile fore sic patefit illud qdẽ dũtaxat vestiri p̃t q⁹ corpoꝛe subsistit in quo tegi possit: de⁹ aũt incoꝛporeus ẽ vestiri. q̃ negbat nec ꝓfiter nudari aut nudatũ foꝛe. ¶ Itẽ ad lꝫ vt quicpiã vestiri possit oꝛ vt oifariã tegi possit ita vt nulla expte detectũ illud sit: deũ aũt total'r opiri ip̃ossibile est vestiri igit de⁹ nõ p̃t modus cuidẽti pꝫ veritate si fortassis qsqꝫ capite manib⁹ aut pede adoptus foꝛet ceteris ptibus derelictis eũ hoiez nequaq̃ quispiã vestitũ ꝓtẽderet lꝫ eũ q oiuꝫ ex pte adoptus extiterit minoꝛ aũt in patẽti ẽ: deũ quippe nulla locoꝝ ambit capacitas qm̃ vbiqꝫ atqꝫ extra oẽm locũ est oportebat qdẽ vt q deũ vestire vellet oia ꝛ exꝰ oia velamẽto opiret. ¶ Inferꝛ q̃ deuꝫ nec nudũ nec vestitũ vnq̃ esse. Itidẽ de⁹ detõderi negbat capillozꝝ aliq̃ auulsiõe: nã auulsio inexistẽtiã p̃suppõit. In deo aũt hoꝛ vnq̃ nihil extitit barbaꝝ aũt pili coꝛpoꝛi hũano insũt: de⁹ ãt fꝫ se tale coꝛp⁹ nil'ũ hꝫ nil'aten⁹ q̃ detõderi valebat. ¶ Ex p̃libatio inducit q̃l'r xp̃s agnus tõsus aut ñ tõsus sit.

Lap. 7. A B

¶ Pars tertia methaphoꝛe tertie. s. agnus vulneratus.

Initentes

Oꝛdini huius methaphoꝛe tertiã particulã repimus. s. agnus vulneratus.

No⁽ᵐ⁾. expositionem.

¶ Sciẽdũ aũt pticulas sequẽtes huius methaphoꝛe notioꝛes foꝛe pticulis aliaꝝ methaphoꝛaꝝ q̃to vulgarius ptractant. iõ in eaꝝ expositionẽ pꝛincipal'r nõ tãtũ insistemus. ¶ Sciẽdũ q̃s q⁹ sicut in ceteris figuratis padoxis pticulaꝝ qualibet de xp̃o fm vtraqꝫ hũanã. s. ꝛ diuinã nãz exponebamus. ita hic exponẽdũ est. ¶ Primo aũt dicemus hũc agnũ vulneratũ: q: hõ iste xp̃s multa in bñdicto coꝛpoꝛe suo vulnera tollerauit. ¶ Fuit aũt ꝑmo vulnerat⁹ dñs iesus cũ circũcisus est: ibi quidẽ sanguis suus effusus ẽ ꝛ caro pꝛepucij circũcisa. hic aũt min⁹ doloꝛ causat⁹ ẽ ꝑ tenꝛitudine carnis qual'tenꝛitudo atqꝫ sensus in ptib⁹ genitalib⁹ repiꝛ. ¶ Pꝛeterea cũ ista circuncisio in etate tenerrima infantili facta est alij q̃s doloꝛẽ hũc accidisse autumant ex indũꝑposito oꝛgano amputãdi. astruũt quippe circũcisionẽ lapideo cultro factaꝫ foꝛe. Sic. n. inuit magister sniaꝝ in q̃rto distinc. j. ¶ Hoc tñ falsuꝫ est q: cũ de⁹ ritus aliquos cerimoniarũ veteris legis tribueret. si aliqd sp̃aliter in illis obseruãdũ erat eã in lr̃a exꝑimebat. totã tñ ꝓtinẽtiã veteris testi ꝓcurrẽti liquebit locũ nullũ foꝛe q̃ de⁹ circũcidi lapideo cultro mãdauerit. hi tñ initiunt ei qõ ꝑ sepꝺoꝛã vxoꝛẽ moysi factũ est. Cũ enim moyses ꝓgeret in egyptũ ꝓfect⁹ de terra madiã diuina iussione aducebat secũ vxoꝛẽ sũã sepꝺoꝛã ꝛ duos liberos. Gerson. s. eliezer quoꝝ q natu minoꝛ erat. s. eliezer circũcisus nõdũ fuerat: cũqꝫ eẽnt in via in quodã diuersoꝛio aparuit angelus dñi interficẽ volẽs moysen ꝓp incircũcisum filiũ suũ q̃ cũ vidisset sepꝺoꝛa ob incircũcisuꝫ infantulũ factũ existimãs pauefacta ne vlterius angl's dñi ꝓgrediẽs virũ suũ moysen interficeret accepit illico lapidẽ ouissimũ q̃ circũcidit ꝓpucium filij sui eliezer qõ cũ fecisset cessauit angl's dñi toꝛq̃re moysẽ ex hoc aũt fulcimẽtũ erroꝛis sui accipiũt. ¶ Huic tñ nihil hoꝝ q̃ isti volũt ꝓficẽ: ꝓt. n. ad lꝫ bifariã rñderi. ꝑmo quidẽ aliqs iudeus rñdebit q⁹ sepꝺoꝛa vxoꝛ moysi ñ circũcideꝛit filiũ suũ lapide accutissio sed nouacula acutissima. aut q⁹ ex lr̃a nihil magis lapide q̃s ferro ꝓpuciũ eliezer ꝓcisũ foꝛe cõꝛobari p̃t: nã vbi in lr̃a nr̃a dr̃ tulit illico sepꝺoꝛa. acutissimã petrã i hebꝛeo ponit q̃dã dictõ equoca. s. ꝛ. q̃ tã ad lapidẽ q̃s ad nouaculã eq uocaꝝ q̃ appz: q: ꝑs. si. q icipit qd gliaris in malicia dr̃ sic nouacula acuta. vbi in hebꝛeo ponit eadẽ dictio q̃ h c. s. ꝛ. ¶ Hoc q̃ nõ magis ꝓ petra q̃s ꝓ nouacula accipiẽdũ ẽ: ꝛ sic iudei cũ aucitatẽ istã exponũt indifferenẽ dicũt nouacl'aꝝ acutissimã. ¶ Aliẽ aũt rñderi p̃t: q⁹ ꝓcesso sepꝺoꝛã ꝑcidisse ꝓpuciũ eliezer petra acutissima vt lr̃a nr̃a descripsit: ex lꝫ tñ nequaq̃ ꝓfici p̃t vt sequẽtes lapideo cultro circũcidere debuerint an q̃ ꝓtioꝛes. s. ꝓcedẽtes moysẽ petra acutissima ꝓpucia resecuerint. nã sepꝺoꝛa vxoꝛ moysi nõ iõ cultro lapideo eliezer ꝓpucium rupit q̃si aliq̃ diuina iussiõe aut antiq̃ta ꝓsuetudine cautũ extitisset: sꝫ q: nihil deliberãs sic facilius ei faciẽdũ occurrit: erat qppe sepꝺoꝛa. attonita moysẽ virũ suũ ab angelo excruciari vidẽs. ꝛ ne g̃uioꝛib⁹ cruciatib⁹ eũ ad mõtẽ vsqꝫ ꝑduceret q⁹ citius potuit opata ẽ. ¶ Fortassis eqdẽ tũc sepꝺoꝛa cultrũ ferreũ nullũ hũit q̃ ꝓpuciũ filij ꝓcidisset aut si hũerit huius nihil recoꝛdata quẽ ꝓmptioꝛẽ hũit acutissimũ lapidẽ illico arripiens foꝛte magis rupit q̃ cidit ꝓpucium puerile. ¶ Incõueniẽs aũt erat vt ex eo q̃ incõsulte gestũ est gerẽdaꝝ rex directiua sanctio poneꝛet. Nõ igit ex eo q̃ tũc sepꝺoꝛa nihil deliberans egit inducitur posteroꝝ pꝛogenies lapideis cultris infantilia pꝛepucia abscissuras.

¶ Aliõ arg⁽ᵐ⁾ ꝓbãs circũcisiõez fieri solitã ex cl'tro lapideo. Capitu. 8. A

Instantius

Quispiã adhuc arguet circũcisionẽ cultro lapideo celebrãdã q̃ ex eo cõfici p̃t q̃ iosue dux strenuissim⁹ ppl'i dei atqꝫ segregat⁹ inter ꝓphetas egisse dignoscit. ¶ Cũ enim iosue devictis regibus amoꝛreoꝝ ꝛ mortuo moyse. Jordane transito terrã ingredeꝛ hostilẽ quã de⁹ repꝛomiserat semini abrahe cũ ꝑmũ castra fixissent in Galgalis q̃ fuit ꝓma castrametatio terre canaã. iosue assũptis. xij. lapideis cultris circũcidit. xp̃. trib⁹ israel oẽs quippe in deserto icircũcisi erãt atqꝫ ꝓ longos vie circuitus nullus eos circuncideꝛat vt pꝫ iosue. 5. c. debuit q̃ circũcisio cultris lapideis ꝓfici. nã huic rñderi nõ p̃t q⁹ incõsulte factũ sit sic sepꝺoꝛa attonita fecerit iosue quippe vir prudẽtissim⁹ deliberatissime ista egit. ¶ Huic aũt rñdẽdũ ẽ ex lꝫ nullatenus seq vt circũcisio in petris acutissimis fieri ỏbuerit nihil qppe magis lapide q̃s ferro ꝓpucia r̃secaꝛ diferebat. qõ appz Gene. 17. c. vbi cũ deus circũcisionis ꝓceptũ tradidisset positis oibus explicatius q̃ circũcisionis ritũ attingebãt de oꝛgano circũcisiõis. s. de cultro an ferreus lapideusue foꝛet nihil memoratũ ẽ sꝫ dictũ fuit vt ꝓcidẽt vnusqsqꝫ carnẽ ꝓpucij sui. Cũ igit iosue viderit referre nihil an lapide: ꝛ an ferro circũcisio ꝓficeꝛet cl'tris lapideis celebrãdã duxit. ¶ Cur ãt ipse ñ ferro sꝫ lapide circũciderit oẽz isr̃l'i ꝑmptu ẽ. s. ob memoriale i gñones posteroꝝ oia eqdẽ q̃ tũc iudei memorialia eẽ ꝓstituerũt lapidib⁹ efferebãt. qõ dilucidat i. xp̃. lapidib⁹ g̃ndib⁹ q̃s de alueo iozdãis trahẽs isr̃l'itica turba i ripa iozdãis erexit. xp̃. tribuũ memoriale i secl'a posteroꝝ vt pꝫ iosue. 4. c. ¶ Itẽ lꝫ i lapidib⁹ g̃ndib⁹ ifoꝛmib⁹ atqꝫ ipolitis appet q̃s de⁹ in altũ extrui ꝛ calce liniri iussit vt eis totũ moysi ỏuteronomiũ iscriberet memoriale scl'oꝝ. ¶ Itẽ de ipolitis ꝛ ifoꝛmib⁹ lapidib⁹ altare iussit ꝓstrui i itroitu ẽre ꝓmissiõis i mõtib⁹ garizin ꝛ ebal in q̃ sacrificia victimaꝝ ꝛ pacificoꝝ tũc dño i molarẽt. vt hr̃ deuteonomij. 27. qõ postea vt de⁹ iusserat iosue execut⁹ ẽ i mõtib⁹ garizin ꝛ ebal vt pꝫ iosue. 8. c. hi ãt lapides ad nil'ũ postea vsũ ꝓfuẽ fꝫ i memoriale posteroꝝ remãsere: fuit q̃ circũcisio i cultris lapideis a iosue celebꝛata ñ ob legis necitatẽ fꝫ ob memoriã scl'oꝝ. ¶ Cur ãt iosue lapideis cultris lꝫ egerit qõ nũc ꝛ al's ferreis cl'tris agebaꝫ diffusius sup libꝛũ iosue i. c. 5. dicem⁹. ¶ Itẽ adhuc p̃dicta ꝓfirmãt q: ceri mõie vetis testi q̃ nũc a iudeis obꝛuãr fꝫ eũ modũ obꝛuãr q̃ in lege obꝛuari iussa sr̃: sꝫ nũc iudei cl'tris lapideis ꝓpucia ñ resecãt sꝫ ferreis gladijs ꝑcindũt: seqr̃ igit ꝓzes idẽtidẽ gladijs ferreis ãputasse. ¶ Judeos ãt obꝛuare nũc vetis testi cerimõias sic iudeis obꝛuari iussa sr̃ ex libꝛis legalib⁹ in qb⁹ de cerimõijs agit clare pꝫ. ¶ Judei tñ ñ obꝛuãt oẽs cerimõias q̃ i veteri testõ obꝛuari iubebãt: q: q̃sdã total'r q̃sdã vo ex pte reliquũt: q̃ ãt rõ sit cur cerimõie q̃dã total'r q̃dã ãt ex pte abolite sint sup exodũ i. ix. c. diffuse egim⁹ ỏ q̃libz cerimõiali ꝑcepto sp̃alius agẽtes. ¶ Xp̃s ferro cultro fuit circũcisus. Capitu. 9. A

Redeũtes

Ergo vñ discessim⁹ dõz ẽ xp̃z cl'tro lapideo ñ fuisse circũcisuz: sꝫ potius ferreo cultro sic ceꝛi circũcidebãt: ibi tñ doloꝛ nimi⁹ cãt⁹ ẽ ex cãis. ꝑ. assigntis. ¶ Jdentidẽ sãguis bñdicti iesu ibi ꝑmo effusus ẽ. q̃ in re qdã arbitrati sr̃ dñz iesũ tũc in choasse effudẽ sãguinẽ i ꝓciũ redẽptiõis nr̃e. ¶ Quib⁹ dõz ẽ eẽ fl'e opinatos sãguis nãqꝫ bñdicti iesu. iõ i circũcisiõe effusus ẽ. q: nccãũ erat sic effudi si circũcidi ỏbẽt. glibz nãqꝫ circũcisus sãguinẽ effudebat xp̃s autẽ non vt nos ab hoste redimeret circuncisus est: sed vt mosayce legis mensuram impleret. Sic enim de se Matthei. 5. c. ꝓfessus est. s. non veni soluere legem sed implere. Matt. 5. c.

B Falsa opinio quorũdam.

¶ Impleuit

¶ Impleuit aũt xp̃s in corpore suo cũctas veteris legis ce rimonias qbus vsq; ad vnguẽ expletis noui testamẽti sacri ficia auspicata sũt. s. q; eucharestie stupẽdũ sacramẽtũ ichoa tũ ẽ post qõ nr̃e redẽptionis act⁹ q in oñica passiõe cõplebãt subsecuti sũt. ¶ Nequaq; igit veritate subsistẽte pt sanguinẽ in oñica effusuꝫ circũcisiõe saluãdo hũano gñi pfuisse si ve teris legis cerimonialib⁹ iussis iplẽdis effusus est. ¶ Qõ si forassis amplissime assũmẽtes sanguinẽ oñici corpis in cir cũcisione effusuꝫ pfuisse celebrãde nr̃e redẽptioni: q; ipse si bi circũcisus nõ est cũ sibi pdesse nihil circũcisio poterat cũ ei nullũ erat deletura pctm: erat tñ circũcisio originali macu le delẽde instituta et h̃ in singulis q̃ circũcidebant efficiebat si ergo circũcidebãt nobis circũdebãt. s. nr̃e redẽptioni in ta li sanguinis effusione pfuturus. ¶ Huic rñderi dꝫ hoc pa cto vniuersos saluatoris act⁹ nr̃e pfecisse saluti: nec. n. hoꝝ quicpiã q̃ gessit xp̃s optatus foret nisi nr̃a celebrãda redem ptio hoc exegisset. ¶ In q̃ t solida veritate cõfiteamur oẽs oñicos actus ẽt cibũ potũq; sũpsisse t similia opari nr̃e futu re redẽptioni pfecisse sꝫ indirecte pfuerũt sola aũt penalita tũ perpessio q̃ in morte psumata est nrãꝫ salutẽ directe con fecit: hac eniꝫ sola redempti sumus ẽt nullo alio intercidẽte.

¶ De plagis agni. i. xp̃i redemptoris nostri.

Hic Quoq; oñicus agnus xp̃s iesus realiter plagas p tulit: nã p̃ ei illatos dolores cũ collo funis colliga tus ẽ in quo exclusiꝫ ambagib⁹ in eo ob carnis teneritudinẽ t pp iudeoꝝ ipietatẽ nõ hñtiũ viscera caritatis durã ipulsio nẽ vulnera subsecuta fuisse dõꝫ est pꝛeter alapas ei illatas t capitis velati tũsiones in qbus si qõ ei vulnus causarẽt sub ambiguo pẽdet multa verissima vulnera cãta st in ei⁹ acerbis sima flagellatiõe in q̃ vniuersa corpis molles vartis cõtorta flagellis sanguinis riuulos exsudauit vniuersalẽ corpis ap tionẽ ppessa: sic. n. ait Esaiaꝫ. c. 53. a plãta pedis vsq; ad vticẽ in eo nõ erat sanitaꝫ. ¶ In xp̃o q̃s verissima vulnera inflicta sũt in spinaꝝ pũctiõe: durissime. n. spine aut ad essẽa aut fer reã duricie ppinquãtes infixe vsq; ad craneũ pforarũt in q̃ de bñdicto illo capite vberrime sanguis effluxit. ¶ Hoc aũt in irrisionẽ impiꝫ fecẽ iudei: nã cũ se regẽ cõpellasse ipsi acla mabãt quã obrẽ sic regie veneratiõis maximũ insigniũ ẽ co rona ita ei ob magnitudinẽ obꝓbꝝ corõa q̃s posita ẽ: regi bus. n. ex auro atq; lapidib⁹ pciosis corone apponunt in ho norẽ bñdicto aũt iesu nr̃o in abiectionẽ de spinis durissimis corona cõplexa aculeis ad craneũ vsq; penetrãb⁹ cõplexa est h̃ oiuꝫ euãgelistaꝝ testimõijs cõprobat. vt pꝫ Matthei 27. t Marci. 15. t Luce. 17. t Joãnis. 19. ¶ Alia q̃s corpori illi bñdicto vulnera inflicta st: nã vtraq; manus ferro durissi mo atq; satis grosso trãsfixa ligno crucis affixa est. Sic eniꝫ vtrinq; affixũ pẽdebat beatificũ illud saluatoris corp⁹ his de tẽtũ clauis ne de alta cruce corrueret. ¶ Jtidẽq; vulnera ei in pedib⁹ irrogata sũt: ambo. n. pedes saluatoris sine vnico clauo vt qdã astruũt sine vterq; pꝓ clauo affixi st: i h̃ qppe nõ multũ attinet sꝫ potius maior videbat pfect⁹ dolor si ambo pedes vnico trãsfixi clauo forẽt q̃s si vterq; suo clauo fige rẽt. ¶ Qõ sic liq̃at dolor. n. ex diuisiõe ꝓtinui segẽ cũ igit maior i ꝓtinuo diuisio fcã fuerit maior: nec̃io psegẽ dolor iux ta rl̃az vulgatã Aristo. i. ñ. thopicoꝝ. sicut simpl'r ad simpl'r t magis magis: ita maxie ad maxie sꝫ vutroq; saluatoris pe de simul vnico affixo clauo maior ꝓtinui diuisio seq̃bat q̃s si alẽ alẽo t aliusalio figerẽt: maior ḡ dolor fuisset si ãbo salua toris pedes vno clauo foraren̄t q̃s si vterq; singl'r suo clauo eẽt afixus. ¶ Antecedẽs liq̃t nã trãsfixis ambob⁹ pedib⁹ sal uatoris vnico clauo pes q inferius eẽt locat⁹ acutiori atq; ḡ ciliori clauo pte foraret pes at reliq̃ suppositꝰ maiori grossio riq; clauo pte trãsfossus eẽt in q̃ nec̃iũ erat amplius apiri ad ãpliorẽ aũt apturã maiorẽ seq dolorẽ pspicuũ ẽ hoꝝ tñ q̃cũq; dato i dño iesu vtriusq; pedis vulnera fcã st. ¶ Jtẽ i xp̃o plura vulnera psecuta st cũ latus ei⁹ miles qdã lãcea aperuit t ꝓtinuo fluxit sanguis t aqua: h̃ tñ vltio inflictũ vulnus nõ ita ppie vulnus sic cetera dr̃ q; mortuo dño iesu illatũ ẽ vt oẽs euãgeliste testanr̃. ¶ Ad qd aũt vulnus istud factũ ẽ re spõderi dꝫ. iõ deũ pmisisse corp⁹ dñi iesu vita defunctũ in la tere vulnerari vt inde sanguis t aq̃ pflueret ad qd aũt san guis t aq̃ de latere xp̃i in cruce dormiẽtis pfluxerit in expõ ne. ñ. metha phorice padoxe diseruimus sup pticulã q videbat. hec q̃q pticula de xp̃o p̃m nãꝫ diuinã expõi pt: nã ly de⁹ fꝫ se vulnerari negt vt iferius diserẽt, iste tñ agnus iesus de⁹ erat q̃ pp nec̃iũ erat vt deũ vulneratũ q̃s cõfiteamur. ¶ Hic aũt locutiõis mod⁹ i sacra scriptura cõi catio idiomatũ appel lat q̃ pdicata deo pueniẽtia hõi attribuũt t pdicata hõi pue niẽtia de deo pdicãt. Sic. n. exẽplificat alexãder in doctrina li in. c. de pstructõe manus dñi q̃ nos fecẽ st crucifixe. ¶ Ex pdictis inferr̃ q̃lr pticula ista. s. q vulnerabat itelligẽda sit.

¶ Pars quarta methaphoꝝ tertie. s. agnus ñ vulnerat⁹.

Huius Tertie methaphorice paradoxe pticula q̃rta psegt. s. q nõ erat vulnerat⁹ hec aũt pticula si cut in pcedẽtib⁹ facẽ soliti sumus de xp̃o fꝫ diuinã t hũanaꝫ nãꝫ exponi posset ppꝛioꝝ tñ sensus de nã diuina expõi dũta xat. ¶ Hõ qppe xp̃s verissima vulnera ptulit igit nõ vulne rat⁹ dici negbat nisi in aliq̃ spãli atq; ãplissimo mõ sumeret. ¶ Modus aũt dicẽdi xp̃z hoiez nõ vulneratũ hic ẽ. s. q sic in pcedẽtib⁹ agebat volẽti ñ fit fraus nec iniuria de penis q̃s idẽ cẽsendũ de vulnerib⁹ aũt q̃sdã sic arbitraturos reor. s. q q inuit⁹ pcussiões ptulerit vulnerat⁹ sit qui vero spõtaneus hoc subierit non vulneratus esse dicatur de homine xp̃o sic fuit: nã nõ solũ vt deũ eũ vltroneũ subũisse morte cõprobam⁹ fꝫ vt verũ hoiez t mortalẽ volũtarie morte ãplexũ pfitemur. ¶ Dicem⁹ igit xp̃m vt hoiez vulnerib⁹ nõ affectũ. ppoꝛe tñ sniaꝫ insequẽtes hãc pticulã de xp̃o vt de⁹ ẽ exponẽdã reor de⁹ qppe nullaten⁹ vulnera suscipe pt: naꝫ cũ vulnera alicui infligũt dolor inde causat: in deo aũt dolor nullus eẽ pt nec igit vulnera eẽ pñt doloꝛẽ aũt in deo nõ suscipi sic mãifestat q; dolor impfectio q̃dã magna ẽ: in deo aũt ipfectio nulla ẽ fꝫ oiode pfect⁹ ẽ. ¶ Jtẽ dolorib⁹ pstitut⁹ pfecta felicitate ñ fruit fꝫ de⁹ totalr felix atq; ipsa felicitas ẽ igit in eo dolor nullus va lebit cõstat aũt h̃ q; felicitas ẽ oiuꝫ bonoꝝ plenitudo cũ ma loꝝ quorũcũq; absentia. Sic vr̃ velle Boe. ij̃. de psolatione psa. ij̃. ¶ Jtẽ vulnus ifligit cũ ptes aliq̃ sentiẽtis corpis aut apiũt aut iputãr: in deo ãt aptio aut ãputatio fieri nulla pt: igit i deo vulnera fieri ipossibile ẽ. ¶ Jtẽ vulnera q̃lz ifligũt cũ aliq̃ agẽs extrinsecũ agit i corp⁹ sẽsitiuũ aliq⁹ instris h aũt istra q̃ntitatiuã extẽsionẽ hñtia semp st t acutie aut he betudie figurata: nã idiuisibile i corp⁹ actionẽ nll̃a hꝫ fꝫ de⁹ indiuisibilis est: n̄lla igit q̃ntitatiua res in eũ aliq̃tenus agẽ poterit atq; p hoc nec ei vllatenus vulnera infligenr̃. ¶ Jtẽ vulnus t dolor semp diuiso ꝓtinuo efficiũr: in deo aũt ꝓtinui tas nulla ẽ: q; ꝓtinuitas in solo corpore ẽ: deus aũt in corpo reus est igit nec ꝓtinuitatẽ nec vulnera hẽbit. ¶ Ex pdictis elicit qualiter particula ista intelligi valeat. s. q; agnus iste non vulneratus erat.

¶ Pars quinta methaphoꝝ tertie. s. agnus vociferans.

Quinta Aũt huius tertie methaphoꝝ pticula se quit. s. vociferans. i. q; agnus iste vocife rãs erat. ¶ Et q; vt sepe appello xp̃s de⁹ t hõ est fꝫ vtraq; in eo reptã nãꝫ de eo exponi poterat aptius tñ de eo vt hõ ẽ exponer̃ hõ eqdẽ xp̃s vere vociferabat. Qua in re aduertẽdũ est q; ad hoc vt quicq; voces formare possit: nec̃iuꝫ est vt animal sit. Sic ait Aristo. in. ij̃. de aia in. c. de voce. sola ani malia vocãt lꝫ qdã instra vocare. i. formare voces videant si cut cythara. q̃si dicat ista nõ vocãt sꝫ sonitũ causant: xp̃s aũt ppriissime voces formare poterat q; erat aial cum hõ foret. ¶ Jtẽ vt aliq̃d ppꝛie voces formare possit oꝛ vt organa vo calia hẽat q̃ multa st de qbus Aristo. in. ij̃. de aia. c. de voce.

¶ Rationes pbantes xp̃m ploꝛasse scõm signum.

Quod Aũt xp̃s clamauerit multipl'r pꝫ. ¶ Primo quidẽ clamauit cũ nat⁹ ẽ vocẽ ploꝛatus alijs hoib⁹ similez emittẽs pmã ex causis. ē. assignatis i. ij. metha phorica padoxa. ¶ Jtẽ xp̃s ploꝛauit i circũcisiõe: nã ibi stupẽ dus doloꝛ insecut⁹ ẽ quẽ infantulus tenerrimus tã pue eta tis sine ploꝛatu trãsire negret. de h̃ aũt doctoꝛ seraphicus q dr̃ Bonauẽtura in libꝛo quẽ fecit de vita xp̃i dicẽs infantulu xp̃z ploꝛatẽ t dñaꝫ virginẽ cũ a plãctu reuocatẽ. ¶ Aliqs tñ fortassis dicit sub ambiguo pendere an xp̃s in circuncisione clamauerit: q; nullus hoc auctẽticus scripture locus pdit. ¶ Et lꝫ i ceteris hoibus nullus tã tenerrime etatis infans tã oꝛriferũ doloꝛẽ sine magno vlulatu transire posset: in xp̃o tñ hoc pueniẽter effici potuisset ipse quippe dñs iesus tanta sapientia atq; prudẽtia preditus erat tẽpoꝛe quo natus est quãta eo die quo vita defunctus est quantũ in medijs tem poris curriculis extitisset t quantũ nũc in celis sapiens est verbũ quidez in. ij̃. trinitatis persona ab instanti conceptio nis corpus t animã benedicti iesu sibi personaliter vniens eam animã

Ł Obiectio.

D Circũcisio instituta erat ad delendaꝫ maculam originalem.

Ł Dilutio

A Ła. io.

Esaias.

B Ad qd impij iudei capiti xp̃i sacratissimo coronã apposuerũt

Matthe⁹ Marcus.

Aristoteles ij. thopicorum.

Ł Maior dolor in xp̃o erat q; vlq; pes vno clauo affigere tur quaꝫ si duobus aliter t aliter figeretur.

D Cur vuln⁹ illatum sit xp̃o iã mortuo.

Ł Cõmunicatio idiomatum. La. ii. A

B Qũo dici possit xp̃m hominez ñ fuisse vulneratum.

Ł Cur in deo dolor susci pi non possit.

p⁹ rõ.

2ª rõ. D Boe. ij̃. de psolatione p sa. ij̃.

3ª rõ.

4ª rõ.

5ª rõ.

La. ij. A B Qũo xp̃s vocifera uit.

Ł Que sit necessaria ad vocẽ formandã. La. iij. A

Bona uẽtura. B Dubitatio quorũdã an xp̃s in circunci siõe clamauerit

eam animaz lumine illo eterno illustrauit eam in omnibus faciens intelligẽtẽ eq̃l'r vt nũc est. ¶ Nec.n.de xp̃o qs̃q̃ cõfiteri debebit q̃ in adiscẽdo aut itelligẽdo p̃fecerit sic ceti hominũ vt qui rudissimi sũt quottidianis incremẽtis p̃ficiunt lz bea. lucas dicat.c.ij.ibs aũt p̃ficiebat sciẽtia z etate apud deũ z homines q̃ qual'r exponẽdũ sit diffusi⁹ deo dãte diceꝛ cũ ad eundẽ locũ attigerimus. ¶ Si.n.xp̃m q̃ttidianis incremẽtis in sciẽdo adauctũ foꝛe fateremur pleraq̃ icõueniẽtia sequereꝛ de qbus in p̃nti speculari nõ attinet.

¶ Ad p̃positũ vnde disgressi sumus redeũtes:q̃ puer iste ihs tanta scia atq̃ p̃udentia p̃ditus erat die qua circũcisus est sic cum trecesimũ annũ agebat z cũ.30.ãnos natus foꝛz lz aliq̃ ei cruciat⁹ifligereꝛ hõrẽdi p̃ magnitudie p̃uden⁹z fõtitudine coꝛdis viriles lachꝛymas cõpescẽ potuisset. Jta cuz foꝛet octo dierũ qñ circũcisus ẽ vt be.lucas refert lachꝛymas cõpescere potuisset nec qcquã mezoꝛis turbido vultu p̃tẽdẽ.

¶ huic aũt rñdẽdũ p̃dicta possibilia satis foꝛe.s.q̃ infantulus ihs in p̃dcõ circũcisiõis hoꝛrẽdo dolore a lachꝛymis abstinuerit taz ex assignatis causis q̃ ex alijs. Dato ẽt xp̃z tante sapie ñ fuisse die quos circũcisus ẽ quãte fuit z doloꝛes q̃s facta iferebat circũcisio.ita hoꝛrendi foꝛẽt vt nec qspiã illos viroꝛ sine grandi eiulatu p̃trãsire potuisset:q̃ cũ iste ifantulus ihs deus erat.s.vbo diuino vnitus effecisset deus vt ex huius ifãtuli oculis lachꝛyme nulle p̃rumpent voces nulle clamose sonarẽt nec qcq̃ mestũ aut lugubꝛe panderet i vultu. ¶ Hec tñ facta nõ sũt:q̃ fieri nõ expediebat:aliquẽ.n.infantilis atqz tenerrime etatis tã imensuz doloꝛẽ vllo sine clamoꝛe trãsire cõditionẽ nature excedebat hũane.iõ circũcidẽtes saluatoꝛẽ nostrũ cum ispicerẽt infãtulũ etatis tã tenere i valido illo doloꝛe nullaten⁹lachꝛymari stupidi cogitarẽt euz verũ hominẽ nõ esse nec coꝛpus verũ hũanũ assumpsisse:sz fantasiã coꝛpoꝛis ex aere sumpserit. Sic̃ postea qdã heretici astruxerũt dominũ ihm verũ coꝛpus nõ habuisse aut opinarẽt hoc mostrũ aliq̃ magnũ foꝛe q̃ eis malũ aliq̃ illaturũ erat aut saltẽ affuturũ malũ p̃tinus defigret de ihs in p̃ma p̃ticula methaphoꝛe p̃me diximus. ¶ Hoc pacto iudei occasionẽ in xp̃m p̃bꝛa conijciẽdi hꝛent q̃ deus nõ p̃mittẽt tali occasiõe p̃cessa:deus.n.oẽs has abstulit occasiões detrahendi xp̃o q̃s rõnal'r auferri debuere q̃ euidẽt apparz in his q̃ sup̃ diseruim⁹in secũda methaphoꝛa padoxa.s.q̃ xp̃s i se mõtis timoꝛẽ oñderit quo eũ verũ hominẽ foꝛ patefierz. ¶ Qõ si foꝛtassis puulus ihs i circũcisione nõ fleuisz oia assignata icõueniẽtia sequerenꝛ:pz̃ g̃ puerũ ihm cũ circũcidereꝛ lachꝛymatuz quo inferꝛ euz voces emisisse.

¶ De christi clamoꝛe.

Jdẽtidem Aũt agn⁹iste q̃ xp̃s erat clamauit cũ i tẽplo cũ iudeoꝛ doctoꝛib⁹atqz sapiẽtibus disputauit ihs aũ factũ est cũ xp̃s.12.ãnos nat⁹foꝛet. Qõ ãt quã tũc cũ sapiẽtib⁹illis vẽtilãdã duxit vt qdã saꝛ excellẽtes asserũt fuit an in lege p̃missus messias aduenisset an de reliq̃ expectareꝛ futurus. ¶ Jtẽ clamauit cũ vgini bñdicte respõdit q̃rẽti ihs his vbis fili qd fecisti nob:nã ego z p̃r tuus dolẽtes q̃rebam⁹te at ille ait. Cur me q̃rebatis nesciebaꝛ. n. q̃ in his q̃ p̃ris mei sũt oz me eẽ.vt p̃z luce.2°.c. ¶ Jtẽ agnus iste clamabat i p̃dicatiõe exhoꝛtatiõe vicioꝛ repheẽsiõe z general'r i oi honesta cõfabulatiõe ihs nãq̃z erat ad que ip̃e pagẽda missus erat. Sic p̃z lu.2°.c.nesciẽ.n.q̃ i his q̃ p̃ris mei sũt oz me eẽ:vocauit.n.p̃riꝰ sui negocia p̃dicatõnẽ z disputatõnẽ q̃ appz:q̃ tẽ õ disputatiõe cũ iudeis acta fmonẽ agebat. Audita q̃q̃z voꝛ hui⁹agni fuit coꝛã iudicib⁹sue passiõis:licz coꝛã his parũ. ¶ Audita q̃q̃z ẽ i moꝛtis ei⁹ ppessiõe in cruce eqdẽ dñs ihs q̃dã loquut⁹ẽ õ qbus Matth.27.c.z Marci. 15.z luce.23.z Jo.19.z.18. ¶ Audita itidẽ fuit voꝛ ei⁹p⁹beatã resurrectionẽ eis nãq̃z qb⁹resurgẽs apparebat aliqd loq̃baꝛ docuit qppe oẽs discipulos suos p⁹resurrectionẽ qd in vniuerso oꝛbe p⁹eius ad celos ascẽsionẽ facturi eẽnt.vt patz in Matth.28.z Marci.16.z Luce.24.z Jo.20.z.21.ex his g̃ infertur qualiter agnus iste voces emiserit.

¶ Pars.6.methaphoꝛe .3ᵉ.s.agnus non clamabat.

Jnsequentibus Nob hui⁹ẽtie padoxe figurate oꝛdinẽ p̃sequẽtẽ p̃ticl'a s.occurrit.s.z nõ clamabat. ¶ Jn q̃ aduertẽdũ hãc p̃ticulaz sec⁹ q̃s p̃cedẽtẽ.s.p̃ticulã exponi posse illa nẽpe sensũ p̃pium isequẽtib⁹de agno isto ihu vt solũ hõ erat exponẽda cẽsebaꝛ: h aũt de xp̃o tã vt hõ q̃s vt deus ẽ exponi põt. ¶ P̃rio ãt eã de xp̃o homine exponẽtib⁹ dicendũ ẽ q̃ clamare in p̃pissima significatiõe acceptũ ihs est vt ingẽtes voces emittere signet h aũt cõtentiõibus coaptanꝰ illi qppe qui cõtẽdũt magis clamoꝛibus cõcitanꝰ. Cum.n.ira incãduerit rõnis limites excedendum ẽ qua voce lz nostrarũ accentus moderãdi erant.in xp̃o aũt cõtentiões has fuisse nullatenus cuilz in patulo ẽ:nulli.n.hominũ aut vbo aut opere offensionẽ vllaz inferebat q̃ eum in p̃tẽtionẽ inflãmaret z si qspiã inigtaz filius aut verius ip̃a inigtas eũ penit⁹ iniuste agẽs fmõe aut opere grauiꝰ molestasset p̃fus ac si elinguis foꝛet obmutescebat.pcutiẽtibus siue ip̃roperãtibus nullũ rediturus fmonẽ. Sic ait petrus in canonica p̃ma.c.3.de xp̃o ingens qui cũ malediceꝛeꝰ nõ maledicebat cũ patẽꝰ non cõminabatur. ¶ Has q̃q̃z vboꝛũ aut operis cõtentiõis Esaias a xp̃o diffinitur.s.ecce puer meus nõ clamabit nec p̃tẽdet nec audieꝰ voꝛ eius in plateis calamũ cassatũ nõ cõteret z ticionẽ fumigãtẽ non extinguet. ¶ Jtẽ agnus iste i accerbissime passiõis sue doloꝛibus nõ clamabat:sz isti cruciatus hoꝛrendi foꝛẽt vt in illis hanc iniuria qspiã viroꝛ q̃rẽtur:ihs aũt Esaias.c.53.exp̃mit dicens tanq̃ ouis ad ad occasionẽ ductus ẽ z tãq̃ agn⁹ coꝛã tondẽte se obmutuit z non aperuit os suũ. ¶ Ex p̃libatis inducꝰ qual'r agnus iste ihs in grauibus coꝛpis cruciatibus alijsq̃z similibus non clamauerit.

¶ Agnus vt deus non clamabat. z rõnes huius. Capitu.16. A

Agnus Jste xp̃s ihs.de quo p̃ñs fmo trahitur vt deus est non clamabat deus qppe clamare neq̃:nã ad h vt aliqd nocẽs foꝛmare possit exigiꝰ vt illud aial sit sola qppe aialia vocãt vt ait Aris.in.2° de aia.c.de voce lz q̃dã oꝛgana vocare videanꝰ vt cythara:deus ãt al' neq̃q̃ est igiꝰ nec clamare põt. Minoꝛ ãt sic p̃stat:q̃ al' ex coꝛpe z aia ihs sistit deus aũt cõpõnẽ nullã hz cũ ihs simplices sit igiꝰ nec clamat. ¶ Jtẽ si aliqd clamare dz oz vt vocalia oꝛgana hẽat ö qb⁹ Aris.i.2° de aia i.c.ö voce.de⁹ tñ oꝛgana h hꝛe ñ p̃t igiꝰ nec clamaꝛ potit.istꝛa ãt vocalia deũ ñ hꝛe p̃robaꝛ qm̃ h vocãdi oꝛgana coꝛpea sĩ:de⁹ãt nec coꝛp⁹ẽ nec coꝛp⁹hz igiꝰ vocalia oꝛgana nõ hz. ¶ Jtẽ si qd voce formatuꝛ ẽ:nccĩuz ẽ vt aerẽ recipiat atqz illidat sz de⁹n ec susc̃ipe nec illidẽ põt igiꝰ voces nullas foꝛmabit maioꝛ ãt liq̃t:nã vt son⁹causeꝰ tria cõpoꝛa opanꝰ.s.duo cõpa aliq̃'r solida z aer:h.n.se illidũt z aer q̃ iter ea medi⁹susc̃ipiꝰ vtriusq̃z cõcussiõe cõfrigiꝰ z sic sonit⁹cãt⁹ẽ aut saltẽ duo coꝛpa exigũt q̃ꝛ altez solidũ ẽ. Reliquuz vo aer ex q̃ꝛ p̃cussiõe son⁹efficiꝰ. Ad vocis ãt formationẽ oꝛgana exigũt i qb⁹ vox foꝛmeꝰ.s.vt aer recipiaꝰ z recept⁹subtiliꝛeꝰ postea ãt emitaꝰ deũ ãt nulli⁹aeris susceptiuũ eẽ pz:q̃ idiuisibil' ẽ aer ãt extensã atqz ex h diuisibilẽ q̃titatẽ obtinz deus igiꝰ nec aerẽ recipe poterit nec vocare. ¶ Aliq̃s foꝛsitã dicet deũ fz se ip̃z vocaꝛ.i.voces foꝛmare ñ posse:q̃ idiuisibilis sbe ẽ cũ tñ coꝛp⁹aereũ sũmẽ i q̃ varios p̃iciat sonos icõueniẽs nullũ eẽ sic̃ plerũq̃z i veteri z nouo testõ repiꝰ. ¶ huic rñdẽdũ ẽ deũ vocaꝛ nullaten⁹posse.s.q̃ sic̃ p se ip̃z vocaꝛ neq̃.ita nec i assũpto coꝛpe h efficiet:de⁹ qppe coꝛp⁹ nullũ assũmẽ vz i q̃ loq̃ꝰ aut qcq̃ mot⁹agat sic̃ i 2ª.methaphoꝛa sup̃ pticula g ñ audiebaꝰ plibauim⁹. ¶ Cũ vo i vtroq̃z testõ loca aliqua repim⁹ q̃ deũ loq aut cõp⁹assũpsisse p̃bẽt dõz ẽ deũ hoꝛ nihil effecisse:sz singl'a angl'is ministrãtib⁹patracta foꝛe q̃ diffusius decl'auim⁹in secũda padoxa figurata sup̃ pticulam q̃ nõ audiebaꝰ pz igiꝰ ex p̃dictis q̃l'r agnus iste ñ audit⁹fuit.

¶ Pars septima methaphoꝛe tertie.s.agnus q patiebaꝰ. Capitu.17. A

Jn Prenoiata.3.methaphõ.pticl'a.7.q patiebaꝰ seqꝰ est ãt aduertẽdũ q̃ agn⁹iste q de⁹erat:erat ver⁹hõ z doloꝛes ceꝛasq̃z passiões vt alij hoies susc̃ipiebat. Sic̃ ãt i.i.methapho.diseruim⁹oẽs penalitates q̃ i nob isurreꝛe ex pthoplaustroꝛ cl'pa p̃riaria p̃uenerũt z q ab eis descẽdũt nccio has penalitates icurrũt.ö xp̃o ãt sic ñ erat xp̃s qppe de⁹erat z potuiss de⁹hoiez illũ assũptũ cui⁹ cõp⁹ z aiaz diuio vbo vnierat imunẽ ab oi pẽali⁹ꝰ p̃stituẽ:sz sic̃ efficẽ voluit poti⁹ hũane nãe p̃ditõnẽ accipiẽs vt penalitatib⁹ sic̃ ceti hominũ subiect⁹eẽt. ¶ Rõ ãt q̃ xp̃s penalitates assumpserit fuit ver⁹homo oẽs qppe hũana cõditiõe degẽtes h susc̃ipiũt. si igiꝰ nulla hoꝛ assũpsisset nec ver⁹hõ putaꝰet. ¶ Jtẽ ñ erat vllo mõ queniẽs xp̃z fuisse ipassibilẽ itẽtio nẽpe icarnati filij dei fuit vt i carne nr̃a vitia nr̃a õleret penas nr̃i sceꝛis eluẽdo si foꝛtassis ãt ipassibilitatẽ assũpsisset nos vt decreuerat redimere suis penalitatibus nequisset:opoꝛtebat g̃ incarnatũ vbũ in carne sua humanas penalitates assumeret.

B xp̃s vt de⁹ clamare nõ poterat.

C Tria sunt necessaria ad sonum causanduz aut duo saltem.

B Rõ cur xp̃s penas assũpserit.

¶ Passiones

£ xp̃s in adiscendo nullo egnit p̃ceptore.

D xp̃s in circũcisione sũma p̃udentia erat p̃ditus.

E Rñsio.

Ca.14. A

B

Quo clamor accipiat

Capitu. 18. A

¶ Passiones bifamiam secantur.

Nunc Quoq; vlterius ꝑsiderādū ē passiões diuidi. ſ. in passiones q̄ sola imaginatione originē hñt z in passiões q̄ real'r ab aliquo agēte extrinseco ifligunt.

B Passio qd.

¶ Est aūt passio in cōceptu cū qspiam sola tribiliū apprehē sione aut soli⁹ mali imaginatiōe torq̄t ēt si hoz nihil actu ꝑ ferre videat ex hac tū imaginaria passiōe verus inascit dolō qui lz ille nō sit q̄ credit aut spatur aliū tū quēpiā pululare firmissimis sentētijs atq; expimētis nō ābiguis cōprobatur

C Rō ꝓbans ex passione dolorem cō surgere.

¶ huius qdē signū est cū qs̄q; magnaz curaz mole deprimit hac tota corpis magnitudo affligit z corpore exsiccato amarissima morte iterdū homo cōsumit. Sic ait Salomō in ꝓuerbijs. Animus gaudēs florida facit etatē sps tristis desiccat ossa lz aūt in cūtis futuri mali expectatiōi⁹ si magna mole mētē opprimāt euenire liquet. ¶ Sz adhuc firmior est hec snia cū qd q̄si nobis molestū expectemus q̄ cognoscim⁹ notissime euenturū hec nāq; cure vt ꝑsentes affligūt dolores z sepissime verā mortē inducūt. ¶ In somnioz autē visiōe imaginaria lz euidēter pz: cum. n. qs tristiū visoz ꝑ somnū imagine detinet iterdū ita vere affligit ac ꝓtia eiz vrgerent mala quo fit vt q talia videt afflictiuo opiat sudore. ¶ Fit quoq; idētidē vt q talia viderit ad vzrā mestitiā ꝓpo catus cū cōmotarū passionum turna eū nō sentientē introrsus affligit veris lachrymis exundare cogat. ¶ Interdū āt ꝑmētis afflictiōis tantum excreuit malū vt qui sōno validissimo detinent cum eū imaginaria repentina mala cient repētino pauore cōcussus q̄si de morte expgiscere cōpellat.

D Aliō gen⁹ passionum.

¶ Alie autē passiões sūt quas realiter tolleram⁹ cū qspiā ab aliquo agēte extrinseco illatū malū ꝑfert. Oēs has passionū formas in se xp̄s tollerauit. ¶ Primo qppe mētalibus aut potius imaginarijs passiōib⁹ ꝑmebat: q: lz in eum ab extrinseco malum inferr: nihil sola tamē interior imaginatiōis cōmotio eū ad veros cōpellebat dolores vt fortassis sic magis q̄z gbusdā realibus passionib⁹ afficeret. ¶ Xp̄s qppe cū verus deus eēt oia q̄ futura erant cognouerat añq; fierēt quo fit vt cūcta que in corpore suo tolleraturus erat ꝓuidisset.

E Que erat cā ꝑcipua doloris in christo.

¶ Cū hic sup hec cogitās vtebat eū affligi nimis: ncēe erat lz aūt afflictiō in eo q̄z in ceteris hōib⁹ durior erat alij quippe q̄z iterdū igruētiū nōdū maloz imaginatiōe torqueant ea tū aliquomō sibi certissime euentura nō videt nō igit tā acrius ꝓtorquēt. ¶ Xp̄s aūt nō solū mala futura ꝑstolari notum erat: sz manauer at il la vt certissima illū expectare ipe qppe per singula mala ei euentura ēt ad minucias vsq; ꝓuiderat maiorem igit illi torsiōez ineē oportebat q̄z ceteris qui ea dūtaxat vt futura nōdū certa ꝑstolant. ¶ Hoc equidē cūctos inspiciendo liquet sic in oib⁹ cernimus vt si quisq; certa mala sibi affutura ꝓuiderit maiori torqueat accerbitate quā aliqua nō sibi certa mala expectaret. ¶ Itē adhuc in xp̄o speciali⁹ aliō quoddā erat q̄ eū adhuc acrius vrgeri malis ncēe erat: nā z si quēpiā cruciat⁹ tolleraturū aut mortis āgustias subiturū certa ꝓuisiōe fateamur nō tamē distincte cognouit quātus ei dolor assurget in ea quā operit ꝓpessiōe maloz aut mortis examine. ideo eū nō vltiō gradu dolorib⁹ affici ne cesse est. ¶ Xp̄s aūt non solū mala per singl'uz euētura mortemq; ꝓuiderat: sz etiā quāta penalitatis accerbitate affligēdus foret certissime ꝑcognouerat alias qppe eū cūcta nō cognoscē in patulo erat quo fit vt hec imaginaria apprehensio inextimabil'r sup ceteras curaz moles afflictiua sit. ¶ Ita vt nihil quātūcūq; horridū atq; difficile alioz imaginatiōe comprehensum huic adequari queat.

¶ Xp̄s cruciatus sibi affuturos minime cogitabat.

Capitu. 19. A

Hic Aūt de quo ſmonē agimus bñdictus homo christus: lz oia mala q̄ tolleratnrus erat certissima cōprehēsione si affutura ꝓuidisset sup ea tū assidua aut frequēti cogitatiōe neq; vtebat. ¶ Si fortassis h̄ que cognouerat quottidiana cōsideratiōe reuolueret nullus ei infelicior: aut miti⁹ loq̄mur doloz tolleratior in vniuerso reptus vnq; forz ēt eū paucissimis viuēt dieb⁹ nisi supnāl'r id fieret oportebat. ¶ Hoc euidēti illatiōe iducit in oibus qppe quas mēte concipē possumus imaginatiōib⁹ afflictiuis q̄ acriori torqueat cruciatu repiri vlla neqt q̄z h q̄ dño ihu eē ꝓcessa ē. ſ. vt oi ꝑ singulū ei futuros cruciat⁹ ꝓcognoscēt z quātū ex singulis affligēd⁹ erat ꝓuideret ncēiuz igit erat eū iextimabil'r sup q̄lz quātalz vrgētiū curaz molle depssū cōtorq̄ri lz pacto cunctis afflictis afflictior atq; si fas eēt cūctis miserādis misera billiorē occasiōe penaz fatēmur: sz miseꝛ ō xp̄o ꝓcedē fas fi est. ¶ Predcā aūt liquidant oēs qppe in magnis cogitatio nū molib⁹ degentes breues vite metas hñt atq; eas nō nisi toto corpe destituti atq; pene dessicati adipiscunt in xp̄o tñ curas afflictiuiores cūctis mortaliū curaz modis eē ꝑspicū erat eū igit breuissimis vite metis cōsumari oportebat.

B In magnis cogitatiōibus degētes cito, morit̄ tur.

¶ Ea aūt que ꝓposuim⁹ manifestissimo adhuc cōprobāt argumēto ingruēte eqdē tēpore dñice passiōis dignat⁹ ē in se passionē illā scire q̄ affuturoz sibi de ꝓximo maloz atq; ex lz igruētiū viuax ꝑsentaret effigies in qua tāta penali accerbitate eū cōtorsum scimus vt instātissime clemētissimū ꝑem exorauerit in h̄ ꝑba pr̄ si fieri potest trāseat a me calix iste. i. o pr̄ benedicte tātis mortis huius igruentis angoribꝰ ꝓmoz vt ꝓrsus mihi tollerabilis videat iō si fieri vllo mō pōt rogo vt transeat a me orifer iste cruciatus. ¶ Succedentib⁹ aūt huius afflictiue cogitatiōis incremētis z xp̄o ꝓlixi⁹ orā te tanta intra xp̄m cōflictantiū ꝓpassionū ciebat pugna vt sanguinei hūoris vberrime guttas exsudauerit toto corpore madefactus. ¶ Hec aūt a scīis in nullo hominū sola ꝑmenꝭ cure cōtorsiōe sequuta didiscimus nullus igit hominū. Ita horrēdas afflictiuasq; acrit passiões in imagine hūit vt bñ dictus homo ille ibs. ¶ Sic igitur hāc horrificā imaginationē igruēte tēpore passiōis hūit z ea cūctis horibus horribilius torq̄batur cōformi snia cōsenciēdū est vt si h̄ tota sue vite tēpore in eo mansisset futuroz sibi maloz cogitatio omniū hominū afflictior fuiss̄ i tribilib⁹ amaritudib⁹ tota degēt vite meta. ¶ Hoc aūt cōcedi rō nulla māifestat: sz poti⁹ dissonū est non ergo semper sic animo futura mala cogitatione voluebat pernigili.

Lap. 20. A

¶ Scire aliqd ꝑt ꝛz habitum aut in actuali specl'atōe.

Iuxta Aristo. igitur sentētiā in his dicendū erit in septimo ethicoz i. c. de sillogismo icōtinent. ſ. scire. n. dupliciter arbitramur aut scir̄ qdē ꝛz hitū aut scir̄ i actuali speculatione. ¶ Secūdū hitū scire dicimur cū aliq̄ pfecte intellectu cōphēdim⁹ q̄z clara i nob atq; firma notio manet z actual'r ñ itelligim⁹: sz cū voluerim⁹ itelligēdi i actu facultas nob ē hitual'r scire dicimur hit⁹ eqdē ē aliq̄ i itellectu ipssio difficulter mobil'a sbo vt sigs i dialecticis aut phisicis astrologicisue itelligēs satis ē nec tū actual'r considerat. Sz dormit cibū sūmit aut potū aut circa alia ꝓmonē agit: sz ei cū voluerit i dialecticis aut astrologicis itelligē actual'r ꝓptū ē dicimus ꝛz hitū dialecticā aut phiaz astrologiāue itelligē. Aliuꝭ āt itelligēdi mod⁹ ē cū qspiā circa aliq̄ actual'r specl'at vt sigs actual'r i dialecticis disputet aut specl'at. Idēptidē āt in phicis aut mathematicis ē. Ita igit i hoie xp̄o erat hitual'r qppe cogn̄erat q̄sti ei cruciat⁹ affuturi eēnt z q̄z acri⁹ i q̄lz horū affligēd⁹ foret lz āt hō xp̄s cogn̄scebat: q: vbū illū ad psone aut hipostasis vnitatē assūpserat aie illi⁹ bñdicte cūcta q̄ in vniuerso futura erāt reuelabat. hō tñ xp̄s h q̄ hitual'r sciebat ñ assidua cogitatiōe voluebat sicuti i nob ē q ñ oia q̄ scimus actual'r ꝓplamur. ¶ Hec tñ tē itra se voluebat cū illa cogitaꝛ digbat atq; id agē ōcēs erat veluti cū vrgēte tpe passiōis oia super se vētura mala z doloris q̄titatē reduxit ad mētē.

B Secundus modus.

¶ Ex plibat igit euidēt pz q̄l'r z qs xp̄s passiões i ꝑhensiōe imagiaria solū ptulerit. ¶ De alio passionū genere.

Lap. 21. A

Aliud Aūt passionū gen⁹ ē q̄ ab exteriori agēte paciēti ifligūt has idētidē xp̄s tollerādas suscepit ex assignatis sup rōnib⁹ aliogn ēt nos cōgrue vt ōcreuerāt redimē nequiss̄ qñ penalitatib⁹ suis nos redimēdo statuerat.

B Passiones que hoies afficiūt in duplici ſtōia.

¶ In hac āt aliq ñ modicū dubitatiōis hñt qs passiões aut lāgores i xp̄o fuisse ꝓfiteri ōbeam⁹. ¶ Aliq. n. xp̄s scabiē impetiginē vlcera z pedicl'os xp̄m hūisse aut saltē sic quēpiaz hoinū hr̄e potuisse astruūt z i sil'i ō alijs ābiguitate ꝓfūdūt.

¶ Ō vt itegre diserētes solidā snia diffinitū sit aduertēdū ē q̄ passiões q̄ i hoib⁹ cānt dupl'r euenire ncēio ē aut ex pdi tione nature hūane aut ex cōditiōe indiuidui ob malitiā: aut inordinationē cōplexiōis. ¶ Passiones autez que hoies afficiunt humanam cōsequētes cōditionē xp̄s pari afficere modo erat qppe verus homo xp̄s qua ex re oia cōsequētia hūana speciem in eo sequi necesse erat ¶ Ea autē que ex conditione indiuidui ob inordinatā cōplexionez in hominibus consequunt in christo nullaten⁹ fuisse arbitratu dignus est ipse quippe ordinatiōe atq; temperatiōe complexiones cūctis mortalibus habuit. ¶ Fuit nempe de quinta mixtione solus sicut Alber. magn⁹ theotonic⁹ i sua pua phisica describit

C Xp̄s fuit solus ex quinta mixtione.

ſerpſit quē alīq̄ quoq; ꝓsequūt doctores in eo igit egritudies ob malitiā cōplexionis nō fuisse patet. ¶ Hoc aūt exēplum ē fuit qppe in xp̄o fames:ē.n.fames cū stomacho vacuo aut euacuato digerēdū nihil manet:tūc.n.appetitus cibi seq̄t ad cōseruationē hūidi radicalis ⁊ calidi nālis fames igit passio ē:qua.hīs patit atq; tor.q̄t q̄ idiuidui cōditionē aut inordiatā cōplexionē nō ꝓsequit ſz naturalē cōditionē. ¶ Homo eqdē animal est q̄ alimēto in cibo ⁊ potu nutrit ⁊ pmanz:fames autē est appetit⁹ causatus cū in stomacho digerendū qc q̄z defuerit cōditionē igit ſpēi humane famis passio ꝓsequet nō idiuidui cōplexionē. ¶ Xp̄s aūt homo ver⁹ cōcessus i eo igit cūcta q̄ ſpēm ꝓsequūt hūanā cōseq; oportebat nec qſq̄z dicere poterit famē passionē idiuidui cōditionē cōseq:ſz potius ecōuerso. ¶ Cū.n.hō cōstitute nāe est.ſ.in pfecta sanitate tunc fame afficit tēporib⁹ qbus cōgruit ille tñ qui aut cōplexiōis male ē aut actual'r indispōsite nō ita fame torq̄ri solet in eo qppe natural' calor deficit aut magna supfluitatum cōgeries indigestaz ē. ¶ Inducit igit fam xp̄z affecisse nec hāc vt pote cōditionē ꝓsequētem idiuidui.ſ.cōplexiōis perueritatē:ſz naturalē potius cōditionē. ¶ Idem vt apparet Matthe.4.c.ſ.cū ieiunasset q̄draginta dieb⁹ ⁊ q̄dragita nocti bus postea esurīt q̄ verissime xp̄m fame affectū ꝓdit.

¶ De siti quam xp̄s passus est. Lap.11. A

Ipsū Quoq; sitim tolleraſſe ꝓsicuū ē sicut eni famē sic sitim tolleraſſe ꝓfiteri debemus corpa nanq; hūana ceterorūq; in id pfectoz aialiū cibo potuq; nutriunt eorūq; alterū sine altero aialis vitā diutius cōseruare negt oz igit vt quodlz aialium vtroq; alatur atq; eo idigēs sit.

¶ Et sicut fames ē appetit⁹ calidi ⁊ sicci.ſ.appetit⁹ cibi.ita siti ē appetitus hūidi ⁊ frigidi aut hūidi ⁊ calidi sic ē pot⁹ de sideriū. ¶ Sic igit fames passio ē cūctas aialiū spēs ꝓsequēs ita ⁊ sitis passio easdē ꝓsequit cūctas xp̄s āt aial ve erat eū igit affectū siti ꝓfiti necē ē. Idē omniū euāgelistaz clarissimis testimoniis cōprobat.ſ.q̄ xp̄s i cruce pēdēs paulo añq; ab ista luce discederet dixit sitio.i.potioz sitim. ¶ Hoc autē ſz q̄dā in alegorico exponētes sensu xp̄m sitiuisse.aiaz salutē dicāt sic qppe Micheas i quoddā loco testat⁹ ē dicēs emittā in dieb⁹ illis famē nō famē panis :ſz famē ⁊bi dei in sensu tñ historico aut litterali q̄ scripturaz fundamētū quoddā ē ⁊ qui p̄supponēdus sēp qm̄ iuxt Aristo. in methaphoris nō est arguē exponēdū esse censeo ō xp̄i vera siti corporea. ¶ Hoc āt sic liquidatur :nam cū sitis sit appetitus frigidi ⁊ hūidi aut calidi ⁊ hūidi cū istud defuerit sitim in aiali sequi necessariū est:sed in xp̄o hūidū ⁊ frigidū defeciſſe q̄ntitas tēporis prodit vere igit siciebat. ¶ Pz añs:q; xp̄s potū nō sūpserat ex no tēpore quo cū discipulis suis cenā degustauit extremā. ſ. q̄nta feria cū accubuisset sol in q̄ ⁊ ipe ꝓfessus ē nō bibā amplius vobiscū de ⁊ germine vitis donec bibā illud vobiscum nouū i regno p̄ris mei.vt hēt Mat.26.c. Cū aūt ⁊ ꝟba sitim exp̄mētia dixit erat fere hora iā nona ferie sexte pasceue cuz redēptor nr̄ vita defūctus ē. ¶ Itē ex fatigatiōe ⁊ labore sitis cōficit:sed in tormētis xp̄s nimis laborauerat cū igit siti affectū fuisse satis pspicuū ē:has aūt tāgit rōnes seraphicus doctor q dicit bonauētura i libro quē stimulū vocauit amor] ¶ Preter has aūt alie sūt adhuc magis i fundamēto rōnes ſ.q̄ xp̄s p̄ magnitudine cruciatuū sāguine prorsu⁹ exinanitus erat factis i corpore suo tātis atq; creberrimis cōfossuris q̄les flagellor plage.clauoz fixure spinaz pūcture in pedi bus manibusq; atq; capite verēdo xp̄i facte sūt:dñice.n. late ris aptura lācea militis nescio cui⁹ fcā nondū extiterat ⁊ aūt cū saluator accubuisset factū ē quotiesc̄uq; aūt corp⁹ aliq̄ eua cuaī humore sitis seqt oportebat igit in xp̄o sitiz seq nec q̄z libz:ſz magnā valde. ¶ Hoc aūt liquet:nam cū homo gspiā medicoz arte aliquo replente leuatur atq; plene purgaī humore magna in eo relingtur sitis si igitur euacuato illo i naturali humore atq;,corporis nimis nociuo segtur tanta sitis quanto maiorē sequi necesse erit cū corpus conaturali hūor in quo magis corporis vita fundaī ⁊ qui quātitatis maioris est euacuatur huius autem sanguis est in xp̄o igit sitim magnam cōsequutam fuisse tunc in passione claret. ¶ Item ⁊ adhuc ex p̄mitibus liquet. Cū.n.redemptor in limine mortis appositus se sitire proclamasset qui astabant ex ministris mō tis huius spongiam aceto plenam cui sel admixtū erat arundini imponentes b̄dicto oz domini ihu cpotandā applicuē ipse autem ſz satis sua torqueret siti cum tñ.ita amarissimum cōperisset vt ibidē subiungitur cū gustasset noluit bibere.i. cum eius inter palatū experiret saporē q̄ gustare est illud ñ deglutiuit q̄ bibere euangelista appellauit. ¶ Si tñ xp̄s solam sitim animaz salutis pati exp̄essisset atq; hanc solā pati exp̄essisset atq; hanc solā pateret nō degrotasset in palato illius potus saporē qui saluti aiarū exp̄mende nihil attinebat. ¶ Euidēt ex p̄dictis illatum est vera xp̄s aliquo modo siti affectum extitisse.

¶ Xp̄s frigoza passus est ⁊ estus. Capitu.23. A

Amplius Autem ⁊ xp̄s frigoza tollerauit ⁊ feruēte tempozis estu pustus ē ab his quippe passibilis fuit ⁊ passus ē. ¶ Nec qdē hec ei idiuidui cōditō attulit aut cōplexiōis indigesta itempies:sed spēi cōditio naturalis calor qppe ⁊ frigus potētie tactiue obiecta sūt oportet igit ea frig⁹ atq; calorē pati q̄ potentia tactiua informata fuit:xp̄s aūt vere potētiā tactiuam hūit cū equidē nō fantasticum aial eēt xp̄m igit frigoza ⁊ estus magna eū passione tollerasse liquet. ¶ Hoc aūt aialis naturā ꝑm se ꝓsequit ⁊ nō idiuiduoz cōplexiones aliq̄ nempe aialis indiuidua in q̄busdā specieb⁹ ꝓpter eē inclinata ad alterā ꝓtrarietatis extremitatē in potētia tactiua oīa hec ꝓtrietatis extrema nō sētiunt.ſ.q̄ aialia quedā sūt que frigiditatē aut nullaten⁹ patiant aut ab ea q̄ntacūq; sit valde leuiter imutent. ¶ Hoc āt q; cōplexio sua aquatica est ad extremitatē frigitatis declinans q̄ aūt frigidū est a frigido pati non est:q; ad actionem alterius in alterū requiritur a p̄ncipio dissilitudo ⁊ ineq̄litas a proportiōe aūt equalitatis nō ꝓuenit actio:nec motus causatur vllus:que.n.prorsus similia sūt actionē ⁊ reactionē nullā hīt terminus tñ actionis cū pfecta fuerit est similitudo agentis ad passum. ¶ Alia aūt animalia ad calorīs extremitatem inclinata sūt q̄z ob rem calorē nullatenus sentiunt: aut illum leuit patiuntur sic̄ est de illo monstro iter animalia qō salamandrā maiorū vocauit auctoritas. ¶ Hoc equidem in medīs ignibus viuit ⁊ cum pellis eius aliq̄ fece polluta purgari debz eo pacto quo cetera aq̄ticus abluit humor hoc valido ignis calor purgatur. ¶ Hoc tñ moderādū est:nec.n. semp salamandra medīs in ignibus viuit :ſz eos diuti⁹ quā cetera aialia pfert.humane aūt nature cōplexio:q; omnium cōplexionū temperatissima ē ad nullā cōtrarietatis extremitatē declinat mediū obtinens iter cūctas. ¶ Euenit igit ex naturali cōditiōe humane spēi homines singulos calorez. ⁊ frigus in potentia tactiua experiri. ¶ Xp̄m igitur calorem atq; frigoza passum :quia hec humane nature adiecta sunt fuisse perpessum liquet. B Tertie actionis est silitudo. C Mirabile de salamandra.

¶ Xp̄s corporis lassitudines passus est. Capit.24. A

Recepit Autē preter ⁊ xp̄s ihs fatigatiōis passiones:frequēt.n.in viaz pgressu lassabatur atq; ab inde fessus residebat. ¶ In quorūdā quoq; aliarum rerū opatione lassabatur sic̄ ceteris hoibus fatigatio euenit solet. ¶ Fatigatio nēpe in solis potētijs finitis corporeis organicis actiuis effici pōt. ¶ In potētijs aūt dr :quia qō nec potētia est nec potentiā hz fatigari neq̄q; valet sicut lapides ligna ⁊ ferrū fatigari nequeunt nullū eqdē horz aut potentia est aut potentiā vllā saltē hz. ¶ Amplius aūt fatigationē potentijs finitis sequi dr potētia qppe infinita fatigabilis nō est:nihil.n.maius a quo fatigari queat hz actio aūt appositiōe maiorū virtū cōficitur. ¶ Ulterius aūt potētia corporea dr non qdem q̄ potentia illa aut corpus sit aut corporis pars:ſz q; ipa in corpe ē ⁊ corpis virtus est q̄z ob cām intellectus nr̄ atq; volūtas ifatigabilia iuxt sē. ¶ Intellect⁹ nēpe nr̄ nūlli corpis pti colligat⁹ ē nec ē vtus corpis aut corpaliū ptiū p̄ns cōplexionē quo fit vt q̄tūcūq; actui speculādi insistam⁹ fatigatiōe depmamur nulla:ſz poti⁹ cū diuti⁹ itellectioni operā ꝺderim⁹ maiori ad itelligēdū succēdimur desiderio. ¶ Homines itidē qui accutiores ingenio sūt ⁊ ꝑm hitū sapiētiorem in speculando vlterius delectatur. B Fatigatio i qb⁹ fit. C potētia corporea tātus dicta sit.

¶ An intellectus speculando fatigetur. Capitu.25. A

Fortassis Aūt qspiā in ⁊ molieī icutē.ſ.q; hoies speculādo aut alīs qb⁹vis intellect⁹ actibus opaz tribuēdo lassaī atq; eos iterdū horz tediū torq̄t veluti si magnis cōpeis laborib⁹ vrgerēt ⁊ veloci⁹ hoinū qdaz his occupatiōibus q̄z corporeis actiōib⁹ fatigāt. Inferī igit itellectū eē fatigabilē potētiā atq; lassari freq̄nti⁹. ¶ Huic respondēdū ē intellectū in actu suo posse nullatenus fatigari ſz si interdū hō lassetur aut debiliteī speculādo aut quoslibz intellectionis B Solutio.

intellectionis actus hñdo nõ ideo euenire q; itellectiua potẽtia fatigabil' sit: ſ3 q; organice potentie fatigãt. ſ. fantastica vis ista qppe corporea ẽ, de q̃ infra abũdãtius diserẽt.

L Uñ sit qõ hõ speculãdo fatigeť.

¶ Actus ãt itellect⁹ sũt p̃suppositis actib⁹ fãtasie itellectus qdẽ itellectionẽ actualẽ cãre neqt nisi cũ potẽtia fãtastica super spẽs in fãtastica cella manẽtes actualr cõuertat sic inqt vr̃ sentire ille Aristo. tertio de aia: o; itelligẽtẽ circa fãtasmata speculari. ¶ Cũ igit potẽtia fãtastica defatigata fuerit eo mõ quo iferi⁹ diseret opatiõi sue opam dare neqbit t q; opatio itellect⁹ nulla nisi fãtasia cõuersa sup spẽs fãtasticas p;o cedẽ põt: nccium ẽ vt iterdũ hõ itelligẽdo lasset q̃ q̃ itellectũ quouis fatigari mõ ipossibile eẽ p̃spicuũ ẽ. ¶ Jdẽtidẽ ãt de volitiua potẽtia, diserendũ reo:lʒ. n. ml'ta voluerim⁹ volẽdo tñ neq̃q̃ lassari poterim⁹ qm̃ volitiua potẽtia fatigabilis nullaten⁹ est. ¶ Nec. n. homo frequẽt fatigatõe vrget volẽs sic itelligẽs qm̃ ad actus potẽtie volitiue nõ ẽ nccia q̃uersio actualis potẽtie fãtastice sup fãtasticas spẽs sic̃ i actu intelligẽdi p̃exigit. ¶ Et si fortassis q̃q̃ in actibus volitiõis q̃uer sionẽ sup fãtasticas spẽs coexigi dicat: q; volitio nõ p̃existente itellectiõe nulla fit ad itellectũ aũt regrit cõuersio sup fantasmata ad volutionẽ g̃ idẽtidẽ cõuersio sr̃ fãtasmata fiet q̃ ob rẽ cõsil'is'i volitiõe defatigatio cõsegt. ¶ Huic rñdẽdũ ẽ q; cũ itellectio fit sẽp actualẽ cõuersionẽ ad fãtasmata eẽ o;. in quo vsari itelligẽtẽ nccẽ ẽ: ſ3 cũ q̃q̃ vult nõ o; eẽ p̃tinuaʒ cõuersionẽ q̃m lʒ cognitiõe non p̃cedẽte volitio nulla sequatur tñ cũ semel q̃q̃ aliquid eligendũ eẽ censuerit volũtas in illud eligẽdo ferť nec p illo p̃tinuato actu o; eẽ vlteriozẽ in tellectionẽ t p̃r nec q̃uersionẽ sup fantasticas spẽs ad quã lassabať itelligẽs nõ igiť eq̃ in volitiõe sic̃ in itellectiõe fãtasie o;ganũ fatigať. ¶ Dõm igiť q; sic̃ cũ faber q̃q̃ vt õc; o; gana opatiua. ſ. istrumẽta pata ñ hʒ opari neqt q̃q̃ hit⁹ arʒ ei facl'tas sit t manuſq̃ suffragef idẽtidẽ. q; itellect⁹ ad opationẽ suã act⁹ fãtastice potẽtie coexigit cũ fãtastica potẽtia fatigata aut impedita fuerit intellectus intelligere ñ valebit.

D An potentia volitiua lassari possit.

E Obiectio.

F Solutio.

¶ De eadem re superiozi.

Capitu. 26. A

Jtẽ Ulterius in p̃dcã assignatiõe dicebať q; potẽtia o;ganica fozet. i. q; in aliq̃ corporis pte assigta eẽt t q; mẽbrũ regret õterminatũ in figura t cõplexiõe iuxta q̃litatẽ potẽtie o;ganice. ¶ Hoc pacto potentiã o;ganicã visiuaʒ dicim⁹ auditiua quoq; odoratiuã gustatiuã t sil'es haʒ nẽ pe quecũq; õterminatã corpis ptẽ in figura t cõplexiõe coexigit. ¶ Ocl'us nãq; potẽtie visiue o;ganũ ẽ t determinataʒ figurã hʒ differẽtẽ a figuris ceteroʒ o;ganoʒ q̃litas quoq; eidẽ differens iest. quoniam oculus aquatice complexionis est. ¶ Auditiua autem potẽtia aures tanq̃ o;ganũ hʒ t illud in figura ab ocl'is ceteriſq; o;ganis dñs ẽ qualitas quoq; eidẽ diuersa iest. qm̃ aures cõplexiõis aeree subtil' st. ¶ Nec qdẽ ẽ ad ipas aures q̃ chartilaginosa mẽbra sẽ referẽdũ ẽ: ſ3 ad o;ganũ ipm auditiue potẽtie. q; pellicula conãt aeris ẽ. ¶ Odoratiue ãt potẽtie o;ganũ vtraq; naris q̃ in ñ gura a ceteris o;ganicis mẽbris distincta p; q̃litas q̃q; ei simil' cũ ceteris nõ ẽ nẽpe cõplexiõis aeree grosse. ¶ De aliʒ in idẽ potẽtiʒ sẽsitiuis simil'r sentiẽdũ reo: i distinctiõe atq; assignatiõe o;ganoʒ. ¶ Dr̃ aũt hãc potẽtiã o;ganicã eẽ. q; cũ potẽtia ñ o;ganica ẽ fatigabil' nullo mõ ẽ potẽtia nõ o;ganica ẽ q̃ vllã corporis ptẽ sibi õminat i figura t q̃litate a ceteris dr̃entẽ i qua dũtaxat sedẽ hũit t in q̃ aut p q̃ operatur vult potẽtia digestiua attractiua expulsiua gñatiua nlla nẽpe haʒ corpis aliquã ptẽ tanq̃ o;ganũ exigit in q̃ opeť. iõ in actib⁹ suis haʒ lassatur nulla. ¶ Digestiua quippe potẽtia in nobis aut in ceteris aialibus fatigari nequit: nihil enĩ magis lassati sum⁹ cum digerẽ finierim⁹ quã cũ digerẽ icoauerimus. ¶ Non ẽ. n. in aliʒ sic veluti i potẽtia motiaeqdẽ lassamur magis cũ vnius leuce spaciũ cõfecerim⁹ q̃q̃ cũ illud metiri inchoauerim⁹. ¶ Jdẽtidẽ ãt appetitiua potẽtia i desiderãdo q̃ aiali cõueniũt nõ lassať. ¶ Jdẽ de expulsiua de generatiua quoq; idẽ cẽsendũ ẽ. ¶ Jn o;ganicis igiť potẽtiʒ dũtaxat seq̃t fatigatio. ¶ Quedã his agũtur de potẽtiʒ.

Capitu. 27. A

B Potẽtiarũ q̃dã actiue q̃dã passiue

Amplius Autem in p̃dicta assignatiõe dicebať q; potẽtia actiua fozet in potẽtiʒ qppe passiuis fatigatio nulla ẽ: q; fatigatio in actiõe t motu ẽ: ſ3 passiue potentie actionis instra nõ sũt ſ3 passionis. ¶ Jn quo aduertendũ q; potentiaʒ quedaʒ actiue quedã passiue sũt. Ad quaʒ distinctionẽ sciendum potentias actiuas eas esse q̃ sõm imutent t a sbis minime patianť aut imutenť potentie vero passiue sunt quas subiecta immutãt t ab eis nullatenus imutanť sba. ¶ Huius autẽ excẽpluʒ p; in potentia digestiua: potentie qppe digestiue obm alimentũ est: q; cib⁹ t potus hoc autẽ potentiaʒ non alterat digestiuã: sed a digestiua potius alterať alimentũ equidẽ antea panis t vinũ erat deinde vtute digestiue potentie caro efficit alterando. õ quo Aristo. in secũdo. de generatiõe t corruptiõe. ¶ De potẽtia quoq; expulsiua idẽ cõstat a suo nãq; non imutať obo ẽ qppe huius obm supfluũ in digestiõibus nõ cõueniens aliqua tenus aiali q; a potẽtia expulsiua immutať: q; ab ipa a cõpe expellit t ipa ab illo non immutať: sed potius eõrio. ¶ Est autem potentie generatiue obm ipsuʒ quod generandũ est: hʒ autem generatiua potentia actionem sup semẽ ipsuʒ de scindendo: alterando: t o;ganizando quouisq; animal perfectum fit sic igitur a suo obiecto non mutať: sed potius ipsũ mutat obiectũ. ¶ De his igiť. ſ. de appetitiua expl'siua attractiua digestiua generatiua potentiʒ dicendũ ẽ. ſ. q; potẽtie actiue t non passiue sunt.

D Potentia digestiua.

E Potentia gñatiua.

¶ Potentia passiua que sit.

Lap. 28. A

Sunt Autem potẽtie passiue que ipsa oba non imutant: sed ab ipsis potius imutanť. ¶ Sic enim potentia visiua: auditiua: odoratiua: gustatiua: t tactiua sũt omnes has quippe a subſtantiʒ immutari eas vo aliq̃tenus nõ imutare sbm p;. ¶ Qõ in visiua aũt potẽtia lʒ notũ ẽ ei⁹ eqdeʒ obʒ color aut lux ẽ: lʒ aũt a potẽtia visiua nõ mutatur: sic. n. lux aut color se hũt cũ nõ videnť sic̃ cũ videť. Color ãt aut lux visiuã imutat potentiã. ¶ Naʒ cũ nihil videm⁹ potẽtia visiua nullo mõ mutať. Cũ vo aliqd ituemur, potẽtia visiua imutať ad aliquã spẽs coloris ea qppe coloris spẽ actua tur q̃ ãtea nõ actuabať qm̃ i organo visus spẽs visibil' receptať. ¶ Auditiue aũt potẽtie son⁹ obm. ita se hʒ cũ nõ audiť sic̃ cũ audiť auditiua tñ potẽtia ab obo imutať: nã cũ sonus sit spẽs soni aut sonus ipe in aure ẽ quo iterdũ dolor segt t pauor stupor; incutiť cum vox fortiť sonans ẽ. ¶ Jdẽtidẽ autẽ potentia odoratiua gustatiua: atq; tactiua obm ipʒ nõ imutant: sed ab obo potius imutãt has igitur quinq; sensitiuas potentias passiuas esse constant.

B Obʒ visiue potentie.

¶ Potentie sensitiue interiozum organozum.

La. 29. A

Jdẽtidẽ Autẽ de potentiʒ sensitiuis interioʒ organoʒ dom est. ſ. q; potẽtie passiue sunt. ſ. sensus cõis imaginatiua fantasia memoria: t existimatiua. ¶ Sunt hʒ qnq; diuerse potẽtie organice q̃ oẽs in cerebro sẽ celulas quasdã itra craneũ hñtes p; organis. ¶ Hec ãt potentie passiue sũt abinuicẽ ex obis distinctionẽ sortite nullaʒ spẽs qppe p exterioʒ sensuũ organa suscepte in haʒ qualʒ penit⁹ sũt. ſ. vt oẽs spẽs visu auditu: odoratu: gustu: tactu apprehense in sensu cõmuni sunt eedemq; omnes in imaginatiua celula. ¶ Jdẽptidem omnes in fantastico organo in extimatiua autem oẽs t in memoratiua oẽs sunt. ¶ Hec tñ spẽs potentiarũ suis actibus differunt: nõ enim idem circa susceptam spẽm sensus cõmunis operatur q; himaginatiua potentia. nec enim imaginatiua q; fantastica nec idemtidem fantastica q; existimatiua memoratiue autem t existimatiue actus differre cuilibet notum satis est. qui autẽ cuiuslibet haʒ actus p̃pũ sint p̃sentis speculationis non est hoc ad secũdũ de anima ptinere dignoscit omnes autẽ hec interiores potentie passiue sunt quelʒ neq; receptiua potentie passiue sunt quelʒ nãq; receptiua potentia. passiua est: q; recipit t imutatur ab eo q; recepit. ¶ Ex p̃dictis aũt inferť potẽtiaʒ auditiuã visiuã gustatiuam odoratiuaʒ tactiuaʒ in actibus suis infatigabiles eẽ: q; actiue non sunt. Sic hẽtur ecclesiastices. ſ. c. ocl'us nõ satiabitur visu: nec auriʒ auditu. Si tñ hʒ i suis actib⁹ potẽtie lassaréť ñ appeteret sẽp i eis hre vacationẽ veluti q; i ãbl'ãdo lassať ptinue, pgredi ñ õsiderat.

B Quelʒ receptiua potẽtia passiua est.

Lap. 30. A

¶ Obiectio penes predicta.

Ad Hec ãt q̃q̃ obuiabit dicẽs has sensitiuas potẽtias infatigabiles non esse: nam cũ qs iqr diuti⁹ i aliqd ocl'oʒ acie fixerit vidẽdo lassať. Jdẽ q̃q; i gustãdo i odorãdo in tãgẽdo repim⁹: nã nõ sẽp gustãdo delectamur. nec odorãdo aut tãgedo i hoʒ q̃s sẽsatiõib⁹ iterdũ vex experimur dolorẽ aut saltẽ fatigatiõe dep̃mimur. de q̃ Arist. in. 7. ethi. t in libris õ sensu t sẽsato. ¶ Rñdẽdũ aũt huic ẽ potẽtias has sẽsitiuas minime suapte nã lassari: ſ3 i eaʒ actib⁹ fatigamur ex aliq̃ alẽo q; fatigatiõis occasio est. illud aũt nec potentia auditiua: nec gustatiua: nec visiua; nec gr̃q̃ aliarum est.

B Rñsio.

¶ Nam

¶ Nã siqs̃ gustãdo lassaꝝ nõ ideo lassaꝝ ꝙsi potẽtia gustatiua q̃ passiua ẽ fatigaꝝ: s̃ qz diuti⁹ gustãdo venꝫ replet⁹ ẽ ad cuius replectionẽ appetit⁹ cibi extinguiꝫ quo ꝑm⁹ in cibũ ãbe lãdo ferebamur ablato aũt appetitu gustatiuã potẽtiã delecrabil'r gustare impossibile est: ex q̃ defatigari ꝓdicamur.

¶ Sic autem fit interdũ cessatio gustatiõis aut in gustãdo lassamur non ꝙsi potẽtia gustatiua lasseꝫ: s̃ qz gustatiõis ozgana fatigenꝫ sicut siquis genaꝝ patiaꝝ doloze. ex diutia frequentiq̃s elevatione atq̃s depzessione sic q̃ in mãdẽdo ꝓficiꝫ.

¶ De tactiua potentia.

Cap. 31. A

Be Potentia autẽ tactiua attingẽtibus idẽ qꝫ de superioribus censendũ est: tactiua enim est qua frigus z estũ humoze siccitatẽq̃s duricie molliciẽq̃s appẽdimus.

B Fatigatio gd.

¶ Tactiua qppe potẽtia tãgẽdo minime fatigaꝝ ẽ tñ fatigatio' q̃dã veruq̃s cãtus doloz: qz iterdũ extremitatẽ ꝓtetaꝫ tãgimus q̃ repugnat ꝓportioni i qua cõplexio humana fundata est. ¶ Cõplexio qppe hũana oibus alium cõplexiõib⁹ tẽperatioz est iõq̃s in medio ꝓtetis ẽ. s. in medio calidi z hũidi frigidi z sicci. ¶ Si fortassis caliditas aliqua fozet hũane ꝓportionẽ cõplexiõis excedẽs eãq̃s tactiua potẽtia sentiremus neẽe erat ab ea destrui hũana cõplexionẽ vl' vt cuz magnus homini coapproximaꝫ calor quo hõ desiccaꝫ ꝙrit at q̃ pit. ¶ Quãq̃s igiꝫ in huius sensatiõe potẽtia tactiua minime fatigeꝫ tñ hũana cõplexio pit eius. s. q tũc tangit quam ob rẽ impossibile ẽ potẽtiã tractiuã i actu illo delectari.

L Cõplexio sum maria oibus aliis cõplexiõibus tẽpaꝫ.

¶ In odoratiua aũt potẽtia idem iudicandum est: odorati ua quidem potentia sicut cetere a suo obo immitaꝫ in quo actu pficiꝫ eius autẽ obm odoz ẽ q siue suauis sũ quis sit tediũ aut defatigatio nulla in potẽtia tactiua ẽ. s̃ iõ odorãdo lassamur qz iterdũ ꝓportiõi in q̃ hũana cõplexio cõfuatur odoz repugnat. ¶ Odorũ qppe qdã cõseruatiui nãe nr̃e sũt qz cõplexioni ꝓueniũt alij aũt nociui sũt z cãtiui morboꝝ siẽ qdã pestiferi odores. Cũ igiꝫ odoz nãe nr̃e ꝓseruatiu⁹ ẽ odorãdo neq̃q̃ fatigamur Cũ vo odores nociui atq̃s pestiferi sẽ in eoꝝ sẽsatiõe delectationẽ vllã seq ipossibile ẽ. ¶ Hic autẽ mod⁹ ẽ quo i odorãdo iterdũ lassari phibemur q̃s̃ igiꝫ potẽtia odoratiua minime fatigeꝫ: qz tñ odores iterdũ cõplexiõi nostre repugnãt ipossibile est nos in eoꝝ sensatiõe gaudere atq̃s per hoc tristari atq̃s lassari necessarium est.

¶ De auditiua potentia.

Cap. 32. A

Ad Audatiuã aũt potẽtiã accedẽtes siẽ in ceteris dõm in auditu fatigationẽ seq nullã: qz audim⁹ s̃ qz iterdũ soni nr̃e obuiãt cõplexiõi. quãdã pturbatiões iferẽtes.

B Quomõ auditui cõtigat fatigatõ

¶ Hoc ãt duplr' euenir̃ liquet ꝑ ãt h̃ fit mõ cũ aliq̃ voces nostras feriũt aures. q̃ s̃ se audito nociue sũt nec sine lesiõe audiri q̃unt. ¶ Siẽ cũ voces dure formãt nr̃z ꝓpe auditũ h̃ intra aures nr̃as magꝫ ipetu penetrãtes organa potẽtie auditue ledũt siẽ sepe horrẽde voces ꝓpe nos formãt qz aures nostras ipetu validissimo q̃ciẽtes ꝓnos i terrã ferũt. ¶ Has ãt cõplexiõi nr̃e obuiare q̃ i nimia fũdaꝫ eq̃litatis tẽpantia repugnare nimis pspicuũ ẽ. Sic q̃z iterdũ vt ita duro boatu voces ad auditũ vsq̃z pueniãt vt organo auditiue potẽtie rupto aut potius fracto penit⁹ surdi reddamur. ¶ Ad h̃ ãt acutiue itelligẽdũ inspiciẽdũ ẽ auditiuã potẽtiã in cõcauitate tipani auris nõ eẽ. i. in cõcauitate illi⁹ chartillaginose s̃be s̃ ꝑpe craneũ siue cerebrũ ẽ: est ãt h̃ mod⁹ vt q̃dã a nã ali ꝑ cranei pellicula rotũda affixa sic q̃ aere plena ẽ. ¶ Hũc ãt aerẽ nõ ab extra de cõi aere quo inspiram⁹ z respiram⁹ nã suscepit s̃ a formatõis exordio i vtero gignit. Aiali nasceti cognatus ẽ.

¶ In h̃ ãt huius pellicl'e aere potẽtia auditiua tãq̃s in ꝓpissimo organo diffusa ẽ q̃ si cãu rũperet aut frãgeret spirãte aere illo conato penit⁹ explosa vesica auditiua potẽtia depiret nec magis hõ cui hec euenirẽt q̃s lapis aut lignũ audiret.

¶ Cũ aũt voces fortes cãnt aer q in haꝫ formatiõe collidit aut potius ex collisiõe corpoꝫ terit ad aurẽ vsq̃z pueniẽs ñ sistit. s̃ igressus patẽtẽ ꝓcauitatẽ ad pelliculã conãlis aere tẽdit ipetu aũt suo tenuissimã illã cõnãl' aeris pelliculã rũpens explosoꝫ aere auditiuã potẽtiã excludit nec põt iã hõ vltra audire iam penitus surd⁹ effect⁹. ¶ Ut aũt h̃ icõmoda sepi⁹ nõ euenirent nã q̃ in oibus potẽtiã hz̃ puisiuã ozganũ potentie auditiue cõueniẽtu formauit effigie. ¶ Ita vt nec aures in q̃ bus aer cõnãl' ꝓtuat⁹ ẽ rotũdo atq̃s ãplo hiatu vult ocl'i patule fozẽt s̃ eas anfractuosas i quosdã formauit circulos. ita vt aer ꝓfract⁹ ex collisiõe ad aurẽ pueniret nõ recto itinẽ pelliculã cõnãl' aeris petẽt: s̃ q ipsi⁹ tipani auris circ'los anfractuose meaꝫ cũ se pellicule conãl' aeris applicaret vt sentireꝫ depsita oi impet⁹ fortitudine q̃dã cũ leuitate suscipeꝫ. ita vt nec pellicula frangẽs aut rũpens aerẽ conãlẽ explodaret.

¶ Si tamẽ hiatus tipani auris patẽtioz ac maioz fozet nullis̃q̃ anfractuosis curuaturis aer ex collisiõe fract⁹ cũ aurem subintraret recto itinere iterioza petens nullas ipet⁹ sui subtrãdo deponẽt vires quo fieret vt tãto fragoze ỏlicata illa cõcussa pellicula sepissime rũpeꝫ ex q̃ surdũ effici necesse erat.

¶ Cũ g̃ aliq̃ sonitus aut horrẽdi fragozes sũt nãe nr̃e atq̃s cõplexioni cõtrarij ipossibile ẽ in his auditiuã potẽtiã delectari hoc modo nobis interdum in audiendo fatigatio quedaz z tedia subeunt.

Capitu. 33 A

¶ Secundus modus quo in animalibus in audiẽdo fatigationes esse contingit.

Secũdus Modus quo in aialibus in audiẽdo fatigationẽ eẽ cõtingit est qm̃ q̃s̃ sonit⁹ ipse temperatus z cõplexioni nr̃e cõueniens sit nos sẽp in audiẽdo delectari nõ cõtinget. ¶ Quia z si auditiua potentia in eo q passiua est fatigabilis nullatenus fozet: est tñ vlteriꝰ quedã vtus actiua cõtẽtiua ꝓportiõis ozgani sm quaz ozganũ pmanet ineẽ suo cum ex multis̃ cõstet hec aũt q: actiua ẽ debilitari põt atq̃s fatigari. ¶ Et qm̃ obiectũ potẽtie auditiue agens in potẽtiã auditiuã agit ꝑ iter in ozganũ z actiuã vtutẽ ozganice cõtentiuam armonie illã actiuã potẽtiam aut virtutem fatigari necesse est cũ fatigatione aũt nõ consistit delectatio accidet igiꝫ ex h̃ audientẽ nõ delectari. ¶ Idẽ tidem autẽ de potẽtia visiua definiendũ reoznam z si visiua potẽtia sm se ipsam fatigabilis nõ sit dicente salomone ecclesiasticos. s. c. occulus nõ satiabitur visu nec auris auditu est tñ ꝑter visiuã q̃dã alia actiua virtus cõtentiua armonie ozgani: nec enim ista põt dici visiua qm̃ passiua qdẽ hec aũt actiua est de actiuis aũt dictũ est q̃ fatigabiles sunt.

B Cũ fatigatiõe ñ consistit delectatio.

¶ Cũ ergo hec fatigata aut debilitata fuerit delectabil'r videẽ impossibile est: fit g̃ vt plerũq̃s in videdo affligamur: s̃ hec passiones vt cũq̃s diminuũt assuetudine de hoc Aristotiles ethicoruz li. 7. in fine.

¶ Potentie interiozes intra craneum in cerebzo ozgana accipientes.

Capit. 34 A

Pzeter has ãt sẽsitiuas atq̃s passiuas potẽ. q̃ exteriozes sẽ qm̃ ozgana sua ex̃ capitis cõcauitatẽ hñt sũt alie iteriozes. s. q̃ itra craneũ in cerebzo ozgana acceperũt

B Obiectio.

¶ Hec ãt sẽ ẽsus cõis imaginatiua. fãtasia existimatia z memoratiua h̃ ãt siẽ z ꝓcedẽtes passiue sũt: iõ nullaten⁹ s̃ se fatigabiles: nõ. n. fãtasia i actu suo fatigaꝫ nec memoratiua z sic ỏ ceẽis. ¶ Ad h̃ aũt q̃s̃ obꝰciet fãtasiã z ceteras fatigabiles eẽ quod ex his q̃ sup̃ rñdebam⁹ satis aliqỏ cõprobari videẽ. s. q nos cũ iterdũ itelligẽdo fatigamur nõ iõ fatigamur tãq̃s itellect⁹ potẽtia fatigabil' sit cũ penit⁹ icorpozea sit: s̃ iõ fatigamur: qz fãtasia in fãtasiãdo ỏbilitaꝫ ad quã itellect⁹ q̃ndã h̃ cõiunctionẽ cũ eã in suo actu regrat. ¶ Huic rñdẽdũ est fãtasticã potẽtiã in actu suo minime fatigari: quia passiua nec sm̃ quoq̃ eius vllaten⁹ fatigabile ẽ S̃ z vt de s̃ziozib⁹ ꝑli bauim⁹. Ita z in hac dõm ẽ. ¶ Est. n. fantastica potẽtia passiua z ꝑter eã in ozgano ẽ quedã vtus actiua cõtinẽs ozgani armoniã hec ãt tenera ẽ z facil'r fatigabil'. Cũ igiꝫ h̃ debilitata fuerit fatigationẽ z tristitiã quãdã i fantasiando sequi necesse est.

C Respõsio.

¶ Idemtidem autem de existimatiua z memoratiua ceteris̃q̃ interiozibus passiuis potentiꝫ dicenduz est quod fatigabilis nulla sit nec ob eam in actu suo fatigatio consequatur.

Capitu. 35. A

¶ De duplici genere potentiarum fatigabiliuz.

Hec Enim que supza enarrata sunt si vult in vnam fozmaz compegerimus in aphorismatis resultabunt. modum inter omnes potentias que in homine aut quocunque animali sunt sola duo genera potentiarum fatigabilia esse scilicet potentias motiuas z vocum formatiuas.

B Loca potẽtie motiue z formatie

¶ Hec autem potentie in tribus locis cozporis animaliꝫ sũt scilicet in pedibus manibus z organis vocatiuis. ¶ Motiua namq̃s que pure motiua est z alias ambulatiua aut ꝓgressiua vocatur in pedibus est quãquam z in manibus atq̃s brachijs abusiue. hec sit vult in pueris qui nundum pedibus moueri plene possunt. ¶ Motiua autem que operatiua dicitur in manibus ꝓprie est.

¶ Interpretatiua vo siue vocũ formatiua in ozganis vocalibus ẽ. Fiet q̃z ex hoc vt in tribus homines z cetera aialia

pfecta

pfecta fatigenť.ſ.mouendo pedesſiue ꝓgrediẽdo mouẽdo q̃
qz manus ꝛ voces quaſcũqz formãdo nec qcq̃ aliud ieẽ po-
terit in quo alia vllatenus fatigãť. ¶ Quod quidẽ accidit.
qm̃ in his omniũ cõditiões fatigabilis potẽtie repimus.ſ.q̃
potẽtie ſint ꝛ q̃ finite ꝛ corpoꝛee ꝛ q̃ actiue ꝛ q̃ oꝛganice q̃
rũ ſingula de eis manifeſta ſũt. ¶ Potẽtie nãqz ſũt qm̃ non
ſũt corpoꝛa.nec corpoꝛ pticle ſed vtutes corpoꝛ ꝶ aũt nos
potẽtiã appellam⁹. ¶ Qð.n. finite ſint dicẽ nõ attinet.nã in
reb⁹ q̃ ſiue corpa ſiue corpoꝛ ptes ſiue corpoꝛ ꝓditiões aut
vtutes ſunt infinitũ nihil ẽ:ſola.n.nãm ſiue diuinã eẽntiã infi-
nitã eẽ cogſcimus ꝛquodlz attributoꝛ ſuoꝛ vt infinitã bo-
nitatẽ infinitã ſapientiã ꝛ ſic de ceteris q̃ vius vnũ infinitũ cũ
cta ſũt. ¶ Quod vo iſte corpoꝛee potẽtie ſint apparet nõ q̃-
dẽ corpoꝛeũ appellãtes ſolũ q̃ ex corpoꝛe cõſtat aut ex corpe
factũ ꝶ pacto ſola entia que aliq̃ mõ corpa ſũt corpea dici que
unt ſz corpoꝛeũ dico q̃ ad corp⁹ attinet tãq̃ corpoꝛis q̃dã cõ
ditio. ¶ Qð in his apparet nã motiua potentia in muſcłis
cruriũ ẽ:opatiua autẽ in neruis ꝛ muſcłis manuũ brachioꝛ
interptatiua vo i vocalib⁹ oꝛganis repiť. ¶ Corpoꝛ igiť vꝰ-
tutes ſũt q: ſba ſua corpoꝛ pticule ſũt. ¶ Quartũ hui⁹ ꝓdi-
tio.ſ.q̃ oꝛganice potẽtie ſint adhuc in his pz.nã oꝛganũ eſt
aliq̃ corpis determinata ps a ceteis in figura ꝛ cõplexiõe diſtãť
quẽadmodũ in occło ꝛ in aure pz de his aũt ſic eſt.q: motia
ꝓgreſſiua in ſolis muſcłis ꝛ neruis cruꝛ ẽ ꝛ in brachijs.
¶ Motiua aũt que opatiua dicit in muſculoſis q̃qz ꝛ ner-
uoſis brachioꝛ ꝛ manuũ ptib⁹ ꝛ nõ alibi ẽ. ¶ De vocatiua
aũt idẽ pz:q: oꝛgana vocalia a ceteris corpis ptib⁹ ſatis di-
ſtãt. ¶ Quinte potẽtie fatigabiľ cõditio erat actiua eẽ. Sũt
aũt actiue potẽtie q̃ obm trãſmutãt ab ipo aũt minime trãſ-
mutanť ſic de nãlibus potẽtijs.ſ.digeſtiua appetitiua ac gña
tiua pz q̃ in obm ſuũ agũt in eas tñ obm ſuũ nihil cauſat. De
his.n.ſic ẽ q̃ p̃ in potẽtia motia ꝓgreſſiua liquet:nã ipa hz
pro obiecto corp⁹ mobile in quod agit mouẽdo illud iſtrumẽ
taľ ab ipſo tñ illa nihil recipit. ¶ De motiua potẽtia q̃ opa-
tiua dr̃ idẽ pz qm̃ ipa tãq̃ obm hz quodcũqz opabile aut ſic
trãſmutabile ꝛ i illð agit ab eo tñ rõnẽ nullã ſuſcipit. ¶ Jdẽ
tidẽ aũt ð formatiua ſiue interptatiua dõm foꝛe liquet. cuius
obm voꝛ ẽ quã ipa agit eã formãdo ab ea ãt nec fit nec moue
tur vllaten⁹. ¶ Apparz igiť ex p̃dictis in hoie aut in q̃lz alí
duas dũtaxat fatigabiles eẽ.potẽtiã motiuã.ſ.large dictã .ꝛ
vocatiuam ſiue interpretatiuam.

¶ De chriſti fatigatione.

Capitu.36. A

Redeũtibus Aũt nobis vñ diſgreſſimus⁹ dõm
ẽ fatigationẽ paſſionẽ ſiue ꝓpeta
tẽ quãdã ꝛ cõſequẽtẽ ſpẽm hũanã eẽ qm̃ ꝛ in oib⁹ alíbus re
periť ſm q̃ ptigit in eis duas repiri potẽtias fatigabiles.mo
tiuã.ſ.ꝛ vocũ formatiuã. ¶ Ex his aũt magis adhuc pticula
ti attigẽtib⁹ dõm ẽ in xp̃o verã fuiſſe fatigatiõis paſſionẽ qm̃
hõ ver⁹ erat ꝛ has duas fatigabiles potẽtias in eo fuiſſe ſa-
tis ꝓſtabat. ¶ Ob ꝶ dõm ẽ xp̃m i itinerãdo fatigationẽ verã
ſuſtinẽ qm̃ laſſabať i eo potẽtia motiua q̃ i pedib⁹ ſuis ꝛ cru
rib⁹ erat. ¶ Jtidẽ cõcedi oꝛ xp̃z laſſari i opatiõe manuali.cũ
aliqd eũ ꝓtingeret opari qm̃ in manib⁹ atqz brachijs ei⁹ opa
tiua potẽtia ꝛ motiua q̃ ꝛ fatigabiľ ẽ ſic in ceteris erat.
¶ Adhuc aũt alia in xp̃o fatigatio accidẽ poterat.ſ.i vocum
formatiõe vt ſi clamoꝛe valido aut ſi magꝰ tẽpoꝛe ꝶ agẽt ꝶ ãt
q: potẽtia vocũ formatiua i cũctis alib⁹ fatigabiľ ẽ. ¶ Am-
plius ꝶ teſtimonio bea. Jo. 4. c. appz vbi xp̃s itinerãdo laſſa
tus apð puteũ ſediſſe dicať ſiue apð fontẽ vt alibi hr̃ ꝛ ſama
ritana mulr cũ eo loquuta ẽ. ¶ Ampli⁹ aũt ꝛ in xp̃o cõfiteri
oz. fuiſſe ſõnolẽtie paſſionẽ.ſ.vt ſõno grauari interdũ potuiſ-
ſẽt vt ſi nimis vigilare niteret dies multos atqz noctes i ſõ-
nes ducẽs opoꝛtebat eũ ꝑgũari ſõno.ſic ceteris hoib⁹ acci-
dit. ¶ Cũctis eqdẽ hoib⁹ natural ſſim⁹ ſõnus eſt. Sic teſtať
Ariſ. in libꝛo de ſõno ꝛ vigilia. ꝛ q̃q̃ multipharia differ̃ ho
mines cõtingat ſm exceſſũ ꝛ defectũ in magis aut min⁹ dorꝛi
miendo tum ex differẽtibus cõplexionũ armonijs qdã eqdẽ
cõplexiones hominũ ſũt que de ſõno magis exigunt. Que-
dam vo minimũ. ¶ Tum ex dr̃ia cibi ꝛ potus in quãtitate
nam qui vberioꝛes cibos ſumunt atqz fecũdioꝛes pot⁹ hau-
riunt equatis ceteris maioꝛes exigunt ſõnos. ¶ Tum ex la
boꝛ diuerſitate.qui enim abundãtius laboꝛant ſi cetera eq̃
ſint neceſſe eſt vt maioꝛi ꝓgrauenť ſõno q̃q̃ igitur hec mł-
tiplices hominibus dr̃ie fuerunt nemo tñ vnquã repiri pote
rit, qui in ſõnem diu vitam trahere poſſit ſicut incibatus ne-
mo diutiuas viuendo moꝛas trahet. ¶ Quia igitur xp̃s ſi-
cut ꝛ ceteri homo verus erat oporꝛtebat vt cum diu a ſomno
abſtinuiſſet multum grauareť atqz quandã cruciatus expe-
riretur modum ꝛ ſi in hoc niteret inſolitam moꝛã in ſomnez
trahens virium fatigatio ꝛ totius corpoꝛis defectio ſeque-
retur.

¶ Paſſiones extrinſece alijs agentibus chriſto infli-
gi poterant.

Sicut Aũt hec prelibate fatigationes in xp̃o ſicut ꝛ
in ſingulis hominũ eueniebãt ab intrinſeco.
Jta ꝛ quedam alie paſſiones ab extra infligi poterant a gen
tibus alijs. ¶ Hoc autem eſt cum aliquod cõtrarium com-
plexioni ipſius paſſi in illud agit. ¶ Huic autem penalitatũ
mõ xp̃s ſubiectus erat ſicut ꝛ ceteri hominum.nã ab exterio
ribus ꝓpeti poſſe non euenit ex cõditione idiuidui ſz ex ſpẽi
ꝓprietate. ¶ Unde ꝛ dici oz. potuiſſe xp̃m comburi flãmis
ipe nãqz homo verus erat cõplexio aũt hũana tanq̃ tempe-
ratiſſima mediat inter extremitatẽ calorꝛis ꝛ frigoris humi-
ditatis ꝛ ſiccitatis quodlz igiť extremũ cõtrarietatis in aliq̃
qualitate põt agere in hũanã cõplexionẽ ꝛ q: ignis hz extre
mitatẽ in caloꝛe poterat agẽ in corp⁹ xp̃i. ¶ Unde ſi ſe xp̃s
flãmis inieciſſet aut eũ qſpiã i medios cõieciſſet ignes corp⁹
eius incineres vſũ fuiſſet niſi eũ deus ſupnãtr eruere digna
reť. ſic ſi aliqð corpoꝛ noſtroꝛ in medijs ignib⁹ ponẽtur.
¶ Jdẽtidẽ aũt xp̃s a frigoꝛe pati poterat. nã ſi aer frigid⁹ fo-
ret vł aqua aut alterũ qcpiã circũdans corp⁹ ibu illud ſic no
ſtra corpoꝛa infrigidaſſet: vñ ſi in aliquo loco exceſſiue frigi-
da vł vt in niue aut gelidis aqs ſiue fremẽti boꝛea corp⁹ ſal-
uatoꝛis nr̃i diutius pmaſiſſet ncce erat vt his factis moꝛere
tur. Sic.n. in nobis accidit niſi ſupueniẽte miracło ab ꝶ libe
reť. ¶ Sic aũt ꝛ de alijs duabus q̃litatib⁹.ſ. humoꝛe atqz
ſiccitate dicendũ liquet. ab exceſſiua qdẽ hũiditate diſtẽpate
hũidũ fieri corp⁹ ibu ncce erat. ¶ A uehemẽti q̃qz ſiccitate
deſiccari ꝛ ſic iterdũ factũ eſt vt his agẽtib⁹ qualitatib⁹ cõp⁹
illud bñdictũ in diſpoſitiones varias mutareť. ¶ Propt haſ
aũt penalitates nãe i corpe ihu maria magdalene effudit vn
guẽtũ ſemel ſup pedes ihu cũ eẽt i domo ſymonis leproſi ac
cũbẽs in cena. Pedes nãqz illius bñdicti ihu ardoꝛe magꝰ re
gioꝛis illius tũ itineris laboꝛe atqz nuditate nudis qppe pe-
dib⁹ incedebat deſſicati atqz ardẽtes ꝛ cõtracti i rugas erãt.
¶ Effudit igiť maria magdalene alabaſtrũ vnguẽti vt ardõ
pedũ vnguẽti tẽpareť frigiditate: ſiccitas q̃qz illi⁹ mitigareť
humoꝛe de his habetur luce. 7. capitulo.

¶ Deus ſuffocari poterat.

Poterat Aũt alias adhuc ſubire penalitates. do-
minus ihs.ſ.q̃ ſuffocareť. ¶ Cauſatur
equidem ſuffocatio in alíbus: q: ptes vitaleſ circa pcordia tẽ
panť inſpirato ꝛ reſpirato aere.ſ.in eo q̃ cõtinue trahim⁹ ꝛ
expellimus cum aũt aqua multa ſubintrauerit. ita vt oia in
teꝛioꝛa repleanť itercludiť inſpiratiõis ꝛ reſpiratiõis. ita vt
nullus aer ſubintrare aut ide egredi poſſit vñ alľ moꝛi ncce
ẽ. ¶ Amplius aũt qm̃ vita alíũ pr̃tim pfectoꝛ ꝓſiſtit in obi
ta armonia caloꝛis naturalľ ꝛ hũidi radicalľ. Cũ vo altex ho
rũ ỏletũ ſit aut mutua fuerit ſublata ꝓpoꝛtiõis armonia aial
depire neceſſe ẽ aq̃ ãt ſubitrãte iteꝛioꝛa corpiſ atqz replẽte to
tius corpis diſſolui armoniã iter p̃dicta duo ncce ẽ vitã g̃ ỏ
ficẽ ſimľ ꝓſtat. ¶ Hãc qppe cãz multi ſtatuẽ voluerũt ſaꝛ tñ
calũniabiľ ẽ ꝑma aũt fundamẽtalľ huius cã ẽ. Ampli⁹ ãt xp̃s
a quoꝛz alio extrinſeco agẽte ppeti poterat vł vt ſiqs ei epo-
tandũ venenũ traddidiſſet aut ſi eũ beſtie aliq̃ peſtiferos ve
nenatoſq̃ hñtes moꝛſus attractaſſent aut ſi eũ fera aliq̃ lace
raſſet. ¶ Jn his enim oibus xp̃m pati potuiſſe ſicut ꝛ cete-
ros hoies ſatis pz. huius aũt oꝛigo eſt ipa hũane cõplexiõis
armonia cui venenũ repugnat. ¶ Jdẽtidẽ q̃qz laceratio du-
roꝛ iſtrumẽtoꝛ tenerritudini cõplexiõis hũane obuiat: ſic.n.
Ariſ. in fine ẽtij de aia dic. dura qdẽ vitam tollere: quia tol-
lunt ſenſum tactus in quo vita eſt

¶ Quedam quibus agentibus pati poterat.

Preter Hec aũt poſſibile erat corpus redemptoꝛis
noſtri a gladio lapide ꝛ ligno ꝛ q̃cũqz alia
re dura ꝛ ſolida q̃ quidẽ ob hoc fit qm̃ dura ſenſum tactus
auferũt in quo ꝛ vita ẽ. ¶ Jtẽ quoniã dura cõtinuitatẽ rei
auferũt iẽ pres mediationẽ faciẽtia: ꝓtinuitas aũt dat vnitatẽ
i vnitate vo eẽ ẽ cũ ens ꝛ vnũ eq̃ ꝛ ꝶ conuertibilitatẽ ſint iõ q̃
vnũ eẽ ỏſinit pariť q̃z eẽ ỏſiſtit. vt ait boe. ð ꝑſo. li. 3. ꝓſa ỏcia.

¶ Alia

Lquid potẽ tia appellať

Dſola dei nã ifinita eſt.

Eloca motiue potẽtie ꝛ opatiue ꝛ i terptatiue.

Forganũ cõ poris qd.

Gactiue po-tẽtie obz trã ſmutãt ꝛ ñ trãſmutanť

Fatigatio p ꝓprietas que dã ẽ inſe-quẽs huma nã ſpeciem

Lca. 37. A

B xp̃s flã-mis cõ buri po terat.

Lmaria magda-lene q̃ re ſup xp̃i pe-des vn-guẽtum ſemel ef fuderit. Lap. 38 A

Bquomõ cauſet ſuf focatio i aialibus

Lca. 39. B

¶ Alla aũt duroꝝ hũane cõplexiõis armonie officiũt quibusdã illatis dãnis. Prima equidẽ sũt vt gladij aut accuta q̃cunq; secantia atq; p sectionẽ tollẽtia vnitatẽ. ¶ Secũda vo sũt vt lapides z lig̃ z quecũq; põderosa q̃ pondẽ suo corpa alĩ atterũt z cõfringerũt aut sãguinẽ effluere cogũt in quo alis vita est iuxta illud leuitici.17.c.aia ois carnis in sãguine est idẽ deuteronomij.12.c.hec aũt penalitatũ atq; passionũ gña in xpi corpe claruerũt. ¶ Prio eqdẽ in circũcisione sua agẽte ferro passus ẽ cũ ꝑpucũ eius va caro vt ceꝛoꝝ breoꝝ moꝛis erat absciſſus ẽ vñ cruoꝛẽ effluxiſſe liquet Bãt tolleraꝫ doleuiſſe neceſſe eſt nec a lachꝛymis abſtinuiſſe crediderim imo nec qſpiã eũ nllo doloꝛis ſigno ꝓtẽto ſuſtinuiſſe rõnabilr ꝓfiteri valebit.multũ.n.B fidei nre detraheret de quo i plibaꝫ vberi⁹explicuim⁹. ¶ Patiebaꝫ q̃q; dñs ibs ab oibus alĩs corpibus i se vires aut põdus hñtib⁹quod ligdũ fit ex eo q; i hoꝛto ꝓpeſſus cũ cõphẽdẽtib⁹eũ miniſtris põtifi cũ atq; ſeuo eũ quoddã ipetu q̃tiẽtes ad terrã frequẽti⁹deũ ciebãt. ¶ Ab alĩs q̃q; ſolidis corpis q̃q; tollerabat anguſtiã vt cũ alaphas ptulit z cũ venerãdũ caput eius arũdine q̃teret dicẽtib⁹miniſtris qs ẽ qui te pcuſſit.de B Matth.27.c. ¶ Eodẽ aũt gñe penalitatis patiebaꝫ cũ ſeuiſſima flagella ſuſcepit erãt eqdẽ flagella ſolida corpa que carni eius illiſa magnũ cauſare doloꝛẽ neceſſe erat frequẽti⁹q̃q; cõcuſſiõib⁹ apiebãt ptes corpis bñdicti xpi vnde z mult⁹ pfluebat ſanguineus hũoꝛ. ¶ Idẽtidẽ aũt z durius ptulit cũ venerãdo capiti eius coꝛonã de ſpinis plexã milites ipoſuere q̃ nõ quidẽ ſimplr capiti ipꝛoperiũ atq; deriſionẽ ãbiti nec tñ hiti regni vt iudei exiſtimabãt ipoſuerũt ſz vt magni iflictiuã cruciatus. ¶ In his enim duricies ac accumẽ fuit q̃ duo inſtrumẽtales q̃litates ad nocẽdũ ſũt atq; his pfoꝛatũ ẽ bñdictũ re dẽptoꝛis nri caput vſq; ad durã cranei ſiue oſſis ſbaz q̃ itidẽ ſanguinis ybes defluere madoꝛeſ. ¶ Hic aũt fuit penalitatiſ atq; paſſiõis modus cum clauoꝝ fixione manuum z pedũ ptulit apturas.nã vt in his q̃ pceſſere magis extitit decꝛa tũ in qualz manũ vnũ ſuſcepit clauũ tenerrimã ei⁹carnẽ pfoꝛatẽ. ¶ In pedib⁹q̃q; fixus ſiue eũ in ſingl'is pedib⁹ſingulis cõfixũ clauis ſiue vtrũq; eodẽ pfoꝛatũ extimare malimuſ nihil differt.quoꝛuis.n.mõ in vtroq; pede eũ ꝓfixũ clauo cõfiteri neceſſe ẽ atq; ſine magno eũ hec ptuliſſe doloꝛ arbitrari fas nõ ẽ. ¶ Idẽtidẽ aũt latus eius lãcea gdã miles pilati apparuit.vnde ꝓfluxit ſanguis z aqua vt omnium euangeliſtaꝝ cõmunis aſſertio ẽ hec tñ aptio ſiue cõfoſſio vuln⁹oici nõ merek nec xps ibi aliquẽ tollerauit doloꝛẽ.iã.n.moꝛtem xps ſubierat in moꝛtuis aũt nocumẽti ſenſus null⁹ẽ vuln⁹ q̃q; ſolã nõ notat carnis apturã ſz viuẽtis eqdẽ. ¶ Hec igit que de multis pauca exẽplarit enarrata fuere in xpo accidẽrũt nec qdẽ ex indiuidui cõditiõe tanq̃ ex mala hec ꝓplexione ptulerit ſed ex cõditione humane ſpeciei. ¶ Totam nãq; ſpeciem iſta conſequũtur.

¶ Paſſiones que indiuiduum inſequuntur.

La.40. A **Accidũt** Preter has quedã alie penalitates q̃ ſpẽi non cõſequũt cõditionẽ:ſed indiuiduoꝝ ipſoꝝ qualitatẽ.malã.ſ.eoꝝ cõplexionẽ. ¶ Hec aũt in xpo ñ fuerint qm̃ cõplexio ſaluatoꝛis nri tẽpatiſſima omniũ hũanaꝝ fuit nec qſquã vnq̃ in toto oꝛbe reptus eſt. aut debuit repiri qui tam eq̃li atq; iuſta polleret cõplexiõe vñ i ea nihil eẽ videbaꝫ.quo aliqua paſſio oꝛiginẽ tanq̃ ex iſta traheret. vnde in xpo nec tuſſim nec catharrum:nec ſcabiem:aut lepꝛã tertianã ſiue q̃rtanã extitiſſe febꝛes ꝓcedendũ vllaten⁹ẽ q; ſatis liquet. ¶ Tuſſis eqdẽ z catharrus paſſiões ſũt que ſpẽi non conſequũt cõditionẽ. Sed ex ſupfluitate aut inoꝛdinatione alicuius humoꝛis pueniũt. ¶ Si enim ſpẽi conſequerẽ hitudinẽ oẽs homines reumaticos atq; tuſſim pacientes z cetera pdictoꝝ neceſſe erat quod notiſſima q̃litate illuſtre ẽ in dño ibu humoꝝ ſupfluitas aut inoꝛdinatio nulla erat hec igit in eo fuiſſe ab re eſt. ¶ Idẽtidẽ aũt coꝛpus redẽ ptoꝛi ſcabiẽ lepꝛã z vlcera pati nõ poꝛat:nã b ñ cõſequũt natura ſz indiuiduũ alioquin oẽs homines ſcabioſos vlceroſos atq; lepꝛoſos foꝛe neceſſe erat q; minime cernit indiuiduuz igit z nõ nãm cõſequũt. ¶ Hec igit ex qbuſdã factis i cõpoꝛibus aut circa coꝛpa coꝛruptiõibus pueniũt. ¶ Uidemus eqdẽ optie cõplexionata coꝛpa ſcabiẽ aut lepꝛã vlcera q̃q; ñ ꝓpeti de ſil'ib⁹q̃q; paſſionib⁹idẽtidẽ iudicãdũ ẽ. ¶ In xpo aũt nulla coꝛruptio ꝓuenire in hũoꝛib⁹poꝛat ab intra exiſtẽte bonitate cõplexiõis q̃ excellẽtiſſima in tota hũanoꝝ indiuiduo tũ latitudine fuit nec igit vlceroſus aut ſcabioſus lepꝛoſ⁹ eẽ potuit. ¶ Amplius aũt nec ẽtianã nec q̃rtanã aut ſil'es moꝛbos pati poterat:gñaltr.n.B ex qbuſdã iteꝛioꝝ ꝓueniũt deoꝛdinationis. ¶ Xps autẽ oꝛdinatiſſimaz habuit cõplexionẽ in oꝛdinatiſſimo aũt deoꝛdinatio nulla eſt neq̃q; igit harum egritudinẽ aliquã pati poterat ex coꝛruptiõe qppe indiuidui hec oia fiunt ſpẽm aut haꝝ nulla cõſequit. Penalitates aũt ſiue paſſiões q̃ in ꝓzibus enarrate ſũt hũanã ſpẽm ꝓſequũt q̃q; igit qſpiã hominũ oꝛdinatiſſime cõplexiõis ſit in eo tñ oẽs exiſtent. ¶ Ex plibatis cõcluſum euidẽti diſcurſu ſatis pz q̃ paſſiones in xpo fuerit z quas nũq̃ tulerit nãq; hũane ſpẽi cõditionẽ cõſequũt ipm ſicut ceteros afficiebãt q̃ vo ab ipſius indiuidui innaſcũt diſtempata cõplexiõe i ipo nec fuerint nec aſſumpſiſſe dicens fuit. ¶ Ex his igitur liquet xpz agnum eſſe qui patiebatur.

D Oꝛdinatiſſimã xps habuit cõplexionem.

¶ Pars octaua tertie methaphore quintus agnus q̃ non patiebatur. Capip. 41. A

Oꝛdinẽ Tertie huius methaphoꝛice padoxe in ſeq. pticula octaua occurrit.ſ.qui non patiebaꝫ ſ.q; agnus iſte nõ patiebaꝫ. ¶ Et qm̃ iſtũ agnũ xpm multipl'r paſſũ explicauimus q; qdẽ ſolida nitik vitate cũ nullatenus paſſũ ſalua vitate aſſeri nequit. ¶ Sed qz vt plerũq; in ꝓpoſitis dictum eſt agnus iſte xps deus z homo erat:qz eni homo erat multipl'r paſſus eſt vt vero deus erat nihil vnq̃ ꝓpecti potuit. ¶ Hoc aũt manifeſtaꝫ.nã vt ait Ariſ.in ꝓdicamẽtis ꝓpꝛiũ ẽ paſſiõis inferri ex actiõe vt igit aliqua paſſio ſit neceſſe eſt actionẽ oꝛdine quoddã ꝓcedere in deũ autẽ nihil agere valet deus igit pati nõ põt. ¶ Qõ vo nullũ agens in deũ ſit pz qm̃ agentis ad paſſũ ſemp ẽ ꝓpoꝛcio maioꝛis in eq̃litatis alioquin actio ipoſſibil'ẽ:ad deũ aũt nihil hz habitu dinẽ maioꝛitatis imo nec eq̃litatis:ipſe.n.ſolus ifinitũ ens ẽ in deũ igit nihil agere poſſibile eſt ipſũ igit pati ẽ ipoſſibl'e. ¶ Amplius aũt ois paſſio inuolũtaria eſt ſed ꝺ dei volũtatẽ nihil nec fieri nec tẽtari aut cogitari ſaltẽ põt deus igit a nemine pati põt huius iductiõis maioꝛ cõſtat. Minoꝛ autẽ ſic inducit qm̃ ſi qcpiã in deũ ageret.ſ.ꝺ eius volũtatẽ nitẽs id deo maius foꝛet q; ipoſſibile quidẽ liquet cũ ifinitus deꝰ ſolus ſit alia aũt ad eũ relata q̃ſi nullã obtinẽt ptãtis q̃ntitatem. ¶ Adhuc autem paſſio imperfectio quedam eſt adeo autem omnes eliminãdas eẽ ipfectiões patet cum ipe totius pfectiõis oꝛigo ſit in eo igit paſſio nulla eẽ poꝛit. ¶ Itẽ pfcã felicitas dicit ſtatum omnium bonoꝝ agregatione pfectum .Juꝛ boetium de conſolatione.libꝛ.3. proſa. ſecunda omni quoq; maloꝝ abſentiam cum felicem eſſe ſit habere quicquid vellis z nihil habere q; nollis:ſed deus perfecte felix eſt quin potius ipſe eſt vera felicitas in eo igitur nec vnquam paſſio fuit nec eſſe poſſibilis eſt. ¶ Amplius autẽ pati vt in hac methaphoꝛica paradoxa ſummi neceſſe eſt doloꝛem deſignat ex chriſti cruciatibus venientem ab hoꝛum tamen nullo deus aut ſubſtãtia aliqua pure ſpiritualis quicq̃ pati poteſt. ¶ Huius cauſa in pꝛomptu eſt hoc quippe varios chriſti cruciatus inſtrumentis quibuſdã naturalis actionis inflicta ſunt inſtrumenta autem quantitatem quandaz habẽt deus autem cũ pſone ſpiritus ſit in eum inſtrumenta agere non poſſũt quoniã applicari non põt quantũ non quãto. ¶ Ex predictis ergo inducitur iſtum manſuetum agnuz qui ſaluatoꝛ noſter eſt vt deus erat paſſum nõ fuiſſe nec vllatenus pati potuiſſe.

E Paſſio ẽ q̃dam imperfectio.

¶ Pars nona tertie methaphoꝛe quintus agnus qui moꝛtuus eſt. Capit .42. B

Nona huius quam ſepe nomino tertie methaphoꝛe exponenda occurrit particula ſcilicet qui moꝛtuus eſt quod ad agnum ꝓdictum refertur.ſ.quod ipſe moꝛtuus fuerint. ¶ In quo ſicut z in prelibatis .ita z hic pro hipotheſi tenendum eſt chriſtum verum deum z hominem eſſe duas perfecte habentem naturas.ſecundũ quarũ alterã humanam.ſ.moꝛtua eſt ſecũdũ vero reliquam diuinam.ſ. moꝛi nequiuit. ¶ Ipſe igitur vt verus homo erat veraz moꝛtem ſubijt. Si enim ſecus factum foꝛet nos ab ea qua tenebatur humanum genus eterne moꝛtis obligatione nequaquam liberati fuiſſemus. ¶ Nec quidem hoc ac ſi manus domini abbꝛeuiata foꝛet ſecus liberare non potens:tot eniz modi liberandi genus humanum deo extabant quot ipſe velle poterat idẽ nãq; deo facẽ eſt q; velle facere. ¶ Secꝰ tñ fieri non potuit in tempoꝛe cũ ab eterno z ante mundani oꝛbis

B Xps vt deus pati nihil poterat.

B Xps vt verus homo erat moꝛtez ſubijt.

E Idẽ deo eſt facer z velle.

B Flagella ſtia erã gb⁹ xpi coꝛpus pcutiebatur.

B Tuſſis z catarrũ xps nõ tollerauit.

E Scabies lep̃ z vlcera in xpo nõ fuerũt.

orbis secula, a deo iste liberatiōis modus decretus foret nos tñ cōfitemur redēptos fore. ꝓñs ḡ est vt xp̄m morte subīre fateamur. ¶ Xp̄m autem passū ita p se p3 vt stilo nō egeat cūcta. n. euāgl'iorū series imo vt abundātius quid dixeriz totus noui ac veteris testamēti canon ß mōstrat ß equidē iudei intētores petierūt. Pilat⁹ autē eis inducētibus capitalez tullit sententiā milites vo eam executioni tradiderūt eū va atq3 amara cōficientes morte. ¶ Fuit autē hec va mors va nāq3 ac vere magni ei cruciatus illati sicut vere quoq3 aiam expirauit. Sed vltra hec ad veram mortē nihil adiacet fuit. ergo vere mortuus q vere homo factus est. ¶ Hec āt mors in ß agno saluatore nostro idem euenit qm̄ ipse voluit nisi n. ipse nobis cōmori elegisset. eum iudei occidere nequiuissent. nec aliunde ei mors infligi potuisset aut euenisset erat quippe natura in potestate sua.

D A pilato xp̄s morti fuit addit⁹.

Capit. 43. A

¶ Dubitatio nunquid vere christus in cruce mortem obierit.

In his autem fortassis adhuc aliqs vlterius speculans dubitabit an vere xp̄s in cruce mortuus fuerit i quo quisquā cōtra niteř dices xp̄m mortem non gustasse. naz si in cruce mortuus est necesse est a corpore aiam extitisse disiunctā. ¶ Et tūc aut aia volente xp̄o corpori disiuncta est. s. nulla alia p̄existente cā nisi q3 ipse eam separe voluerit aut imani dolore hec diuisio inducta est. ¶ Nec quidē dici valz xp̄m nulla exigente cā eam de corpore abstulisse: hoc. n. pcō verus homicida extitisset vl'ut cū quis sibi manibus iniect⁹ se ꝓpria morte cōficit ß āt licuit dubie scelus graue ē z fortassis celer ceteror caput. ¶ In xp̄o aūt peccatū nullū extitit dicēte bea. petro in canonica p̄ma. c. ij. q peccatū nō fecē nec inuētus est dolus in lingua ei⁹ quimo nec potestas peccādi in eo fuit vt iducif p magistrū in. z. sētētiaz distinctiōe. 12. ¶ Idētidē aūt nō vr dicendū fore aiam a corpore xp̄i pre mētibus cruciatib⁹ fuisse seiunctā. nā cū xp̄i immanitate dolor pressus expirat nulle in eo manēt vires corpe penit⁹ ad extremā ōbilitationē deducto natura iam nō potēte dolori resistere in xp̄o tñ nihil tale accidit qm̄ cū expirasset dr excelsa voce clamasse ac si nihil vnq3 passus foret dolores igit ei mortē nō itulerūt. ¶ Ampli⁹ aūt cū quis fortior nāli cōplexione q3 alius est q3q3 ei equi vt reliqs cruciatus inferanř. tñ non ita cito vt alī morif. ¶ De xp̄o āt nō est cōcedēdū ꝙ ipse ceteris in nāli cōplexiōe debilior fuerit. nā vt in p̄libatis diffusius cōclusū est nullus ita cōueniētē hūit armonia iter oēs cōplexiōes hūanas sic ea q fuit in bñdicto corpe redēptoris nostri: sed nullus alius homo mortuus fuisset inflictis sibi vulneribus solis q redēptori nostro inflicta sūt quātūcūq3 debil' nāe fuisset ipe igit ex his ad mortez adductus non est. ¶ Hec aūt inductiōe liquēt nā z si in vita flagella saluator noster suscepit ex quoz pūcturis cōfracta atq3 diuisa cute vberrima sāguinis effusio fcā extiterit ad mortē tñ hec sufficiente nō p̄stabant cām. ¶ De fixuris aūt clauoz i manib⁹ atq3 pedibus q3q3 si nulla medicoz arte aut deo agēte cura te fuissent dicēdū est ꝙ mortē inflicture foret verū tñ nō ita cito mori poterat. ¶ Xp̄s nāq3 postq3 in cruce appensus est pauco tempore superuixit.

B Xp̄s ñ tñ ñ peccauit vez z peccandi potestas nulla erat in eo.

Capi. 44. A

¶ Quedam de christo z de latronibus cum eo in cruce pendentibus.

Apparēt Aūt q dicta sūt. nā xp̄s z duo latrones qui pēdebant eodē tēpore appēsi st xp̄s tñ hora nona expirauit iuxta omni euāgelistaz testimoniū latrones aūt tūc nō defecerūt. ¶ Hora nāq3 cōpletorij milites pilati venerūt vt deponerēt de crucibus corp⁹ xp̄i z eoz q cū eo crucifixi erāt ne manerent corpa eoz in cruce in sabbato die magno festiuitatis eoz latronib⁹ aūt q3 viuebant vt cito morerenř crura fregerunt ad xp̄m aūt cū venissent inuenerūt ꝙ iam expirasset adeo crura eius fracta nō sunt. vt p3 Jo. 19. c. ¶ Infertur igit rōnabil'r nullum hominē ita cito mori potuisse vt xp̄s mortuus est nullis alīs illatis vulneribus. ¶ Tot. n. plagas latrones q cū xp̄o pendebāt vt ipse suscepant eodē quoq3 eisdē tēpore iflicte sūt sed ipe ante eos defunctus dicif. ¶ Q3 aūt oibus eodē tēpore vulnera illata fuerit euidēs ē qm̄ eodē tēpore oēs crucibus affixi z appensi sunt vt satis innuif ex vbis euangelistaz sigs attendat. ¶ Quod autē eadē xp̄o z latronibus vulnera illata sint. nā vult xp̄s crucifixus est. ita z latrones cruci affixi sūt vt p3 Jo. 19. c. i. crucifixus est dñs ihs z cū eo alī duo necq3 q

B Xp̄o ac latronib⁹ eo. tēpore vulnera fuerūt illata.

cūq3 igit ad crucifixionē exigūt eque in latronib⁹ vt in xp̄o fuerunt. ¶ Ad xp̄m autē crucifigendū pedes eius z manus clauis perforati sūt vt his totū pondus pendēs corpis teneret. ita igit in latronib⁹ crucifixis necessariū erat vt pedes ac manus inductis clauis foz arenř. ¶ Nec qsquā existimet latrones cū xp̄o pendētes nullis clauis in manib⁹ z pedib⁹ vl'nera ptulisse dicēs eos fumibus alligatos cruci. ita vt manus brachīs crucis singl'is fumibus necterenř pedes quoq3 simul trunco siue pedi crucis firmo retinacl'o ligarenř sic in eccleſijs isipiēt valde pictores describūt. ita vt hāc iniuriā de nobis infideles in qbusdā dicant ꝙ pingim⁹ qual'r volumus nulla inq3 rōne ß arbitrari qs̄q3 debet vt immediate rō subiungeř. ¶ Hoc autē quoz̄dā vt in qbusdā alīs affolz in discreta deuotiōe inscodiatū reor pleraq3 equidē alia in hūc modū fcā sūt q̄ iam apud simplices in religiōis trāsiere cultum. ¶ Uolūt. n. penas dñi ibu a penis latronū distinguer vt in hoc q̄dā xp̄o reuerēna tributa videreř q3q3 iudei ß nō attenderint quin potius eū morte turpissima cōdēnare voluerint inhonestius adhuc q3 latrones ipos. ¶ Patet autē ꝙ dictum est iudei nāq3 latrones vt morerenř cū xp̄o appēderūt: sed si solū man⁹ z pedes cinctib⁹ ligati foret nllo alio inflicto nocumēto hoc cinciatu nisi p longā tēporis spectationē nō morerenř. ita vt p̄mus fame cōfecti q3 doloz⁹ examinati videreř. ¶ Jtē euāgelīste manifeste signāt latrones eadē vulnera q̄ xp̄s tollerauit suscepisse: nā sic eū dicunt crucifixū. ita de latronibus cōfiteř vt p3 Jo. 19. c. cum dicif crucifixerunt ihm z duos latrones cum eo vnum hinc z alīū inde z ihm medium. ¶ Sicut ß ipse clauis fixus est. ita z illi aliter equidē crucifixi minime diceréř: nam crucifixus cruci affixus dicif affixio autē sine clauis nō fit. ¶ Si igit crucibus alligati foret crucifixi minime dicerenř. ¶ Amplius autē ꝙ pene illate saluatori nostro rōnabil'r nō sufficeret vt aliqs eas tolleras ita velociter morereř adhuc apparet. ¶ Quoniā cū ministri pilati fregerūt crura latronibus vt cito morerenř ne sequēti die magne festiuitatis in patibulis affixi manerēt venerūt quoq3 ad ihm vt ei crura frāgerent existimantes ꝙ adhuc viueret z cū inuenissent eū defecisse i tactū reliquerūt corp⁹ eius existimabant tñ ꝙ rōnabil'r nundū mortuus eē debuisset alioquin ad eū nō veniſſent vt crura frāgerent. ¶ Sequif igit rōnabil'r aut de cōmuni alioz lege neminē ex tā paucis nec valde graui⁹ inflictis vulneribus mori debuisse. ¶ Idētidē autem aliorū hominū ß experientijs demonstraf alīj nāq3 cruci affixi sūt sed maiori tēpore in cruce ꝑmansere viuentes sic nāq3 de bea. andrea fuit qui p triduū pseuerauit in cruce pēdēs vt ex eius p3 historia. ¶ Jtē adhuc solidius ß inducif eum. s. nō debuisse aut potuisse rōnabil'r. ita cito mori illis inflictis vulneribus. naz cū Joseph abarimathia ciuitate inter iudeos nobil' decurio discipulus quidē ibu sed in absconditō pp metū iudeorū accessit ad pilatū vt peteret corpus ibu ad sepeliendū illud admiratus est pilatus si iā obīsset. ¶ Sic hr marci. 15. ca. cuz dicif z cū iam sero factuz eēt q3 erat pascue qd est añ sabbatum venit Joseph abarimathia nobilis decurio qui z ipse erat expectās regnū dei z audacē incidit ad pilatum z petīt corp⁹ ihu. Pilatus aūt mirabaf si iam mortuus eēt z cū cognouisset a centurione donauit corpus Joseph. ¶ Si tamē xp̄s talia vulnera suscepisset ex qbus rōnabil'r: ita cito mori debuisset non miraref pilatus an si iam obīsset videř ḡ ꝙ nō potuisset rōnabil'r. ita cito mori suscepto tā ꝙuo nocumēto. ¶ Aliqs aūt fortassis dicet vulnus ꝙ redemptor noster in latere ptulit ad causandā velocē mortem suffeciſſe. ¶ Respondēdum illud equidē ad xp̄m attinuisse nihil. nam quādo illud xp̄s suscepit iam expirauerat. vt p3 testimonio omniū euangelistarum. ¶ Induci ergo videt ex his xp̄m i cruce veram non subīsse mortem.

C Judei turpissima mors te christū cōdemnarunt.

D Latrones qui cū xp̄o mortui sūt eadē vulnera sūt passi q̄ xp̄s

E Dubita.

F Solo.

¶ Xp̄s veram mortem tollerauit z quedam alia de eodem. La. 45. A

His Autem respondēdū est christum veram tollerasse mortem sicut omniū euangelistaz testimonio cōprobaf totius quoq3 catholice fidei indubitata assertio hec est. ¶ Juxta modū autē quo mors xp̄i causata fuit aduertēdum est christū deū verū fuisse z hominē ideo sicut ei deo existenti cuncta ad nutum subiecta erant. ita quoq3 nature humane sue partes subiecte erant omnia quoq3 his accidentia aut quouis attinentia modo vt mors z vita. ¶ De

his igitur

bis igit faciebat vt volebat ⁊ qñ volebat poſat igit eas ſeiungẽ atq; ſeiungẽ.p ſolo nutu cũ vellet ⁊ pñr vnire ei ẽt meritũ vellet liberũ erat qũ ꝺ qꝺẽ alĩs hoib⁹ nõ adiacet. ¶ Nõ.n.ꝺñant näe ſue: nec moꝛiũf cũ volũt: nec viuũt ex volũtate qꝺẽ dũtaxat.

B Chriſt⁹ vite ac mortis i ſe ipſo erat

¶ Nã accidit vt moꝛiaf qs qñ vult. ſ. ſi ſibi manus iniecerit moꝛtẽ ꝓcurãs tũc tñ ñ moꝛif qñ ſolũ vult: ſꝫ qꝛ moꝛtẽ ſibi infert real⁹ agẽdo. ¶ Sic ẽ ĝ xp̃s vite ⁊ moꝛtis i ſe ipo erat. Ita ⁊ ſi aliq̃ colligãtia potẽtiaꝝ nãliũ actiuaꝝ vl̃ paſſiuaꝝ in ipſo erat dñs ipſi⁹ eẽt poſſ: qꝛ cũ vellet illã tenẽ colligãtiã cuz ãt colibitũ foꝛet q̃ nãl⁹ ꝓiũcta erãt diſiũgẽr. ¶ Et ꝟ modus ẽ q̃ ſacri doctoꝛes aſſignãt i hoie xp̃o ꝙ i paſſiõe ſua fuerit verus ⁊ plen⁹ ꝓphẽſoꝛ pfectã ſuſcipiẽte delectationẽ aia ſua in diuiſe viſiõis ẽntia q̃ ſp ei pñs erat: hãc ãt viſionẽ cũ ꝓñti delectatiõe fautionẽ vocãt i q̃ plena ꝓſtat felicitas. ¶ Erat ꝙq; accerbiſſime afflict⁹ pferẽs dolores amariſſimos: ita vt btiſſimus atq; afflictiſſim⁹ viroꝝ ſiml̃ dicẽr. ¶ Dec vẽ ſiml̃ nll'o viroꝝ ꝟ nãs eẽ poſſibile ẽ i aia eqdẽ rõnali nr̃a vires q̃dam pure ſpũales rõales ſiue itellectiue his ãt deũ coĝſcit atq; i eo cognito delectaf i q̃ plena felicitas hũana ꝓficĩ. ¶ Quã q̃ ꝟ gl'ia q̃ directe i potẽtias rõnales recipiẽ poſſeri⁹ redũdat i pres ſẽſitiuas q̃ ſẽ vires iferioꝛis ꝙditõis he ãt i deũ tẽdẽ ñ pñt qñ excedit ꝙditionẽ obiecti ſui. Sũt.n.ꝓter rõales vires i hoie alie q̃ ſẽſitiue dñr ꝺ qꝫ⁹ nũc tãgebaf: he.n.illi vt aial ẽ ꝓueniũt ¶ Sũt ꝙq; nã iferioꝛes rõalib⁹ qꝫ⁹ ſẽtim⁹ atq; vita liẽ imutamur ab his q̃ corpea ſẽ aut corpoꝝ ꝙditões. ¶ Dic ãt hitudinis modus his virib⁹ mutu⁹ ꝓſtat ꝙ cũ oẽs e uſdez aie vires ſint colligate ſẽ ⁊ ad eãdẽ opatiõez tẽdũt: ita vt in eã opationẽ i quã rõales tẽdũt vires ſẽſitiue ꝙq; feraf ⁊ i q̃ ſẽſitiuas moueri dixerim⁹ rõaleſ ꝙq; idẽtidẽ moueri ncẽe ſit.

¶ Nec tñ i ꝟ gſq̃ itellexerit vtrarũq; eũdẽ foꝛe actũ: nã nãles vires itellectõi vacãt ſẽſitiue ãt potẽtie nũq̃ intelligunt. Jdẽtidẽ ꝙq; ſẽſitiue ad ſẽſatiões ſẽ itellectiue tñ ſẽſatiõis actũ nũq̃ explẽt. ¶ Sz ẽ ſupioꝝ ſẽſus ꝙ tñ rõnales potẽtie i actu ſuo ſẽ q̃q̃ ſẽſitiue ñ ꝙpleãt aliquẽ itelligẽdi actũ vt rõales tñ ad illũ actũ rõnaliũ viriũ attẽte ſẽ: ita ꝙ nulli alti actui ſui gñis occupãf.

Aia operationũ nr̃oꝝ radicale ẽ ꝓncipiũ Ariſto.

¶ Hoc pacto q̃q̃ vires rõnabiles ſẽſatiõe nẽ nullã cauſẽt aut ſuſcipiãt ſẽſatiõez tñ q̃ a potẽtijs ſẽſitiuis ẽ attẽte ſẽ. ſ. tẽ nll'm ſpãliſ ſui gñis explẽtes actũ. ¶ Dec aũt viriũ ſẽſitiuaꝝ itellectiuaꝝ colligatio i nob ẽ ꝓp aie vnitatẽ i q̃ oẽs ſẽ. vñ cũ aia q̃ opationũ nr̃aꝝ ẽ radicale ꝓncipiũ iuxta ariſto. 2°. ꝺ aia ẽ itẽta opatiõib⁹ ſpeculatiuis ꝟ vires rõales ñ ꝓt vacare actib⁹ ſẽſitiuaꝝ potẽtiaꝝ. ¶ Cũ ãt cõrio vacat ſẽſitiuis expimẽt ꝟ potẽtias ſẽſitiuas ꝓtẽplatiõi ſpecl'atiue ꝟ rõales vires itendẽ negt. Doꝝ ãt tota vita exẽploꝝ plena ẽ: nã ſi qs i ſũmẽdo cibos: aut delectabiles armonias audiẽdo delectef. ipoſſibile ẽ tũc eũ delectari circa ſpeculatõez aut i actu fãtaſiãdi circa aliqd. ¶ Accidit ãt ꝓ: ſus eꝰ ſi qs magne atq; altiſſime ſpecl'atõi operã dederit cui penit⁹ dedit⁹ ſit huic opatiõi ñ poſit vacare delectatõi q̃ ẽ i cibo: aut i potu: vl̃ tactu ⁊ ſi quẽ tũc cibos ſũmẽ ꝓtigat neſciet an cibi ſapidi: aut inſipidi ſint ⁊ ſi audierit ñ diſtiguet cui⁹ ꝺditõis audita vox ſit. ¶ Et ſi qs hui⁹ ſpeculanti aptis oc'is ſe obiecerit neſciet diſtiguẽ qs ille ſit ac ſi neminẽ ꝓſpexiſſ. ¶ Q; ſi foꝛtaſſis ad altiſſimũ atq; extremũ delectatõis gradũ iſta itellect⁹ attẽtio puenerit negbit q ꝟ patiſ q̃q̃ vidẽ auditu pcipe frigus caloꝛẽue ſentire: aut cibum ſiue potum ſũmere ⁊ ſi ei cuncta ſentienda apponantur.

La.46. A

¶ Quedã attinentia ad ſuperioꝛa.

Apparet Aũt abundãti⁹ q̃ ocã ſẽ i his q raptum aut extaſim patiũf velut iterdum ꝓphis eueniebat. ¶ Accidit ꝙq; doctoꝛi gẽtiũ paulo iterdũ ꝙq; q⁹ buſdã añ moꝛtẽ ꝟ accidũt. ¶ Jn his.n.aia i corpe ẽ cũ extaſim patiũf qꝺ appet: nã ſi hñ moꝛtui eẽnt cũ hoꝛ q̃ſdã interdũ ꝓ triduũ: aut q̃triduũ raptos eẽ euẽiat ſic ꝺ eo q vulgariter tradan⁹ dict⁹ ẽ recitaf corpa coꝛ q̃uẽ odoꝛẽ emitteret ſic acciꝺit i corpib⁹ moꝛtuoꝝ atq; iã reſoluti icipent ſuccedẽtib⁹ ſibi nãlib⁹ q̃ditib⁹ reſolutionũ. ¶ Jn his tũ q extaſim aut raptuz patiũf nec q̃uis exalaf odoꝛ nec q̃uis reſolutio fcã appet. nã ſoꝛdida q̃dã ide tabes diffluẽ apperet moꝛtui igit q ꝟ patiũf ñ ſt. ¶ Cũ ĝ gſpiã rapt⁹ ẽ aia ei⁹ i corpe ẽ nihil tñ videt aut auditu pcipit nec cibũ aut potũ ſuſcipe ꝓt nec q̃uis aliã ſentiuã tũc ꝟ opationẽ. ¶ Jdẽtidẽ ãt motiua opatio i eo ñ eſt aia nãq; illa corp⁹ tũc mouẽ negt moueri nãq; nll'aten⁹ poſſet ẽ igne et circũpoſito vt ſic flãmis vrreret. Aut ſi ei varia cruciatuũ gña iſligerẽt moꝛi qdẽ poſſet: ſẽtire ãt minime: naz tũc ſpũs ille q art⁹ vegetat altiſſima occupat⁹ ſpecl'atiõe ſẽſũ i corp⁹ ñ iſluit q̃ doloꝛẽ aut aliquã quãuis ſentiam⁹ paſſionalẽ imutationẽ. ¶ Nec qdẽ q extaſiz patiſ ſol'tẽ ſẽſitiuiſ operatiõib⁹ q̃ aiales appellãf deſtitut⁹ ẽ: ſꝫ ẽt vegetatiuis actib⁹ q nãlũ potẽtiaꝝ eẽ ñr qꝺ mirabili⁹ eqdẽ ꝟ ãt appet qñ tũc nihil digeſtiua aut expl'ſiua: vl̃ appetitiua potẽtia opaf ita vt i hmõi corpe vital' calor nll's appeat. ¶ Qñ calorem ſpiritib⁹ reſolutis a corde ꝓueniẽtib⁹ cãri aiũt q cũ ꝓtinuis reſolutõib⁹ ml'tiplicãf calor ⁊ vigoꝝ corp⁹ iformãt cũ vo horũ penit⁹ ceſſauerit reſolutõ calorẽ atq; corpeũ ceſſare vigorẽ ncẽe ẽ ꝺ his tãgit ari. i li°. ꝺ ꝺria ſpũs ⁊ aie q̃q̃ a pleriſq; hũc ñ eẽ ariſtoteliſ libꝝ ferf. ¶ Cũ vero aia total'r occupata nullã alterã opationẽ ꝓncipiare ꝓt nequit ſpũs vitales atq; motiuos i corde reſoluẽ ex qb⁹ vigoꝝ ⁊ calor i corpe gñef q̃ ſit vt q talia patiſ ꝓſus vita defũct⁹ videaf ñ appete i ipo ali q̃ vitali opatõe. ¶ Hoc ãt ꝓp nihil aliꝰ euenit niſi: qꝛ aia tẽ ſũme attenta eſt ſecundum potentias rationales. Ariſto.

¶ Magna rõnalium potentiarum attentio facit vt nullã ſenſitiuam delectationem ꝓcipiamus. La.47. A

Amplius Aũt ex his iferf ꝙ cũ gſpiã magnã valde rõnaliũ potẽtiaꝝ delectatiõem expiẽt nequeat vllaten⁹ ꝟ actũ ſẽſitiuaꝝ potẽtiaꝝ delectari. ſi cibo ſũpto aut potu aut i q̃uis corpeo expimẽto. Jdẽtidẽ autẽ nec aliquã i eiſdẽ ſẽſitiuis ptib⁹ afflictiuã paſſionẽ tolerare ꝓt. ¶ Uñ ſi qs audiat aliqd qꝺ vehemẽter audire ꝓcupiuerat nec illã vnq̃ audierit ẽt ſi fames aut ſitis eueniant illas tñ nũq̃ ſẽtiet. Sic.n.vulgariẽ loq̃ntes i ſil'ib⁹ dicim⁹ ꝟ nocti b⁹ diebuſq; manẽt nll'o cibo aut potu vegetat⁹. ¶ Ex oppoſito ãt euẽit cũ qs vehemẽtiſſimã ꝟ aliq̃ ſẽſitiuã potẽtiã delectatõez expiẽt vt i viſu aut guſtu circa act⁹ rõnaliũ potẽtiaꝝ vacare negt vñ ſi ei aliꝰ itelligibilia apponãf circa illa nll'aten⁹ itelliget. ¶ Ampli⁹ ãt cũ delectatiõez ſẽſitiuã tñ excreuiſſe ꝓtigat vt ad altiſſimũ atq; extremũ ſẽſitiuaꝝ delectationũ graduũ deuenerit q̃ nll'a i ſẽſitiuis repiaf maioꝝ ñ ſolũ q ꝟ expiẽt alicui itellectõi vacare negbit: ſꝫ ẽt nll'aten⁹ qc q̃q̃ itelliget. ¶ Jdẽ ãt ad ſẽſitiuas potentias partiẽf. ſ. vt ſm nullã eaꝝ qcq̃ ꝓcipiat. Sic.n.i actu venereo accidit q ẽ act⁹ tactiue potẽtie ꝺ q̃ ari. ethi. li. vñ. ait aiũt.n.i ipo itelligẽ poſſe neminẽ. ¶ Jdẽtidẽ ãt ſi i ꝓte ſẽſitiua aliqs iſurgat doloꝝ ꝟ act⁹ rõnaliũ potẽtiaꝝ nll'aten⁹ delectari valebim⁹ velut cuz qs acutiſſimũ expiẽt doloꝝ circa nullã ꝓt vacaꝝ ſpecl'atiõnẽ: ſꝫ ad ſẽtiẽdũ doloꝝ: ncẽio quertiẽ. ¶ Uñ ſi qs validiſſimis doloꝝ⁹ circũſept⁹ foꝛet velut gehẽnalib⁹ icẽdijs mãcipatus q̃q̃ ſe ere⁹ mãifeſtũ reddẽt ſic ſe btis aiab⁹ i vita cẽna oſtenꝺit q̃ viſiõe bte ſẽ delectari qdẽ negret niſi ei ꝓ⁹ de illos auferret doloꝛes. ¶ Dec ãt oia eueniũt ꝓp nãlẽ colligatiõez rõnaliũ atq; ſenſitiuarum potentiarum in actibus ſuis cũ omnes in eadem anima ſint. B Qui delectatiõibus ſẽſitiuis pluriũ oppreſſus ẽ nihil itelligẽ põt Ari. 7. ethi.

¶ De quadã potẽtiaꝝ ſẽſitiuaꝝ atq; rõnaliũ colligatiõe in chriſto exiſtente. La.48. A

In xp̃o ſaluatoꝛe nr̃o cũ vus hõ foꝛet: ncẽm ẽ hãc ꝓfitẽi fuiſſe potẽtiaꝝ ſẽſitiuaꝝ atq; rõnaliũ vt i nob colligatõez vnica qpe i eo aia erat. ¶ Et cũ ꝟ rõales põas gcq̃ agẽt ſẽſitiue ad ꝟ attẽte erãt cũ vo i ſẽſitiuis ei q̃cunq; foꝛet opatõ rõales q̃q; ad ꝟ vacabãt. ¶ Qñ tñ nã ſua hũana ſue ſuberat ptãti poſſet cũ vellet haꝝ ſõluẽ colligãtiã. ſ. q̃ potẽtie rõales magnã i ſpecl'ari ꝺlectatõez expireẽt. vires ãt ſẽſitiue ad ꝟ nihil attẽderẽt: ſꝫ q̃ndã aliã diſtãtiſſimã aut ꝺlectatõnẽ aut triſtitiã expireẽt. ¶ Poſſet ãt idẽtidẽ ſẽſitiua ps eius magnis pfrui ꝺlectatõib⁹ rõalib⁹ virib⁹ illi⁹ ſũma rpleꝰ amaritudie aut q̃ rõales vires magnis ꝺlectatiõib⁹ pfũderẽt ad ꝟ nihil attẽdẽtib⁹ ptib⁹ ſẽſitiuis ⁊ ipe ſẽſitiue vires duriſſimis doloꝛib⁹ teneẽt. ¶ Jſte ãt mod⁹ ẽ q̃ xp̃s i paſſiõe exiſtẽs erat vus atq; plen⁹ ꝓphẽſoꝛ ſuſtinẽs amariſſimos cruciat⁹ ⁊ cruciatuũ acerbos doloꝛes. Theologi ãt ꝓphẽſoꝛẽ illũ vocãt q totũ bonũ ſuũ adept⁹ diuinã eẽntiã videns q̃ viſiõe beat⁹ ẽ. ¶ Hoc ãt xp̃o hoi ꝓtigit ab iſtãti ꝙceptõis ſue: nã ex tũc pſõe diuini ꝺbi vniuit ſibi aiaz illã xp̃i ad vnitatẽ pſone vl̃ hipoſtaſis vñ illa bñdicta aia ſp videbat diuinã eẽntiam. B Cõprehenſor quis appelletur. L Felicitas quid.

¶ Hãc ãt ſine maxima delectatõe eẽ ipoſſibile ẽ: nã felicitas ẽ plenitudo oiuz gaudioꝝ atq; alioꝝ bonoꝝ: ſꝫ i iſta viſiõe ẽ felicitas: q̃ i hac viſiõe ineffabilẽ eẽ delectationẽ: ncẽe ẽ maioꝛẽ eqdẽ q̃q̃ gſpiã imaginari poſſit qñ ãt hipoſtatica ſiue pſonalis vnio aie xp̃i ad ꝟbũ diuinũ i paſſione ſua nõ diſſoluta ẽ nec vnq̃ peꝛit cum dicat damaſcenus qꝺ ſemel aſſum- Damaſce.

B Qñ qs extaſim patitur nll'az tẽ ſẽſitiuaz ꝟ operationez

D In passiõe xpi aia diui nã vidit essentiam.

pñt nũq̃ dimisit. ¶ In passiõe diuinã vidisse eẽntiã aiaz xpi necm ẽ atqz tãta sibi fuisse delectatõe pfusã vt nll'a maioz illa i aliq̃ creata eẽ possz aut i illa imagiari eẽ. ¶ Eratqz ita itẽsa ỏlectatio vt nũc eã i celo hz:qz felicitas xpi nũq̃ diminuta aut augmẽtata ẽ. ¶ hoc.n.gñal'r i oib9 apphẽsoꝛib9 ẽ vt postq̃ semel pphẽsoꝛes effecti fuerit ãpli9 nec augeri: nec diminui valeãt cũ i ẽmio sint augmẽtũ ãt aut diminutio ad hos ptinet q pure viatoꝛes sẽ. ¶ Erãt ãt i xpo ptes sẽsitiue i qb9 hoꝛribil'r ãgustiabaf: nã acerbissimas tollerabat penaz ei nãqz tales ifligebãt cruciat9 vt gũissimos dolores sẽtire debẽt. Sic igit ỏe affligebaf atqz sup oẽz humanã existimatione dolores tolerabat. ¶ Appet igit i xpo dissoluta colligatio sẽsitiuaꝝ atqz rõnaliũ viriũ i suis actib9. nã virib9 rõalibus diuinã videbat eẽntiã atqz tãta fruebaf iocũditate vt nll'a i creatis eq̃ delect9 repiri q̃at aut imagiatõe pprehẽdi. ¶ In ptibus ãt sẽsitiuis vissimos atqz hoꝛrẽdos sustinebat dolores qbus sup oẽz hũanã existimatõez afflictus erat ℔ ãt i nll'o nr̃m nãl'r eẽ valebat: nã cũ nãlis potẽtiaꝝ rõnaliũ z sẽsitiuaꝝ i actibus suis colligatõ sit: necm ẽ vt cũ eaꝝ alter alicui actui vacãt alie huic attẽte sint ad nihil alteꝝ attẽdẽtes. ¶ Si igit qspiã nr̃m durissimos vt xps sustinuissz dolores pꝛsus afflictõibus rpleret eẽntqz rõales vires sẽsitiuaꝝ ptiũ attẽte dolorib9 nulli specl'atõi operã daꝛ posset aut cui vis itelligibil' delectatõe tenerẽt z q̃q̃ diuia eẽntia se videdã huic mõstraret itellectui pẽitus afflictus illi visiõi vacaꝛ ñ possz nec i ea vllatenus ỏlectari. ¶ Nã cũ aliqs dolor aut nõbilis ipꝛessio i ptibus sẽsitiuis cãtur iuicti ẽt trahimur vt ceteris actib9 itellectus omissis illũ dũtaxat dolorẽ attẽdam9.

Ca.49. A ¶ Impossibile eẽt quẽq̃ i toto oꝛbe ex sol' plagis xpo illat] tantũ sustinuisse dolorẽ q̃tũ ex his xps passus est.

Ex Prelibaf ãt illatõe nccã iducit ipossibile foꝛe quẽq̃ i toto oꝛbe terraꝝ ex sol' plagis xpo illat] tm̃ sustiuisse aut sẽsisse dolorẽ q̃tũ ex his xps i sua passiõe tollerauit. ¶ Nec ℔ qdẽ qspiã scripserit maxi[c] tẽpiei sue pplexiõis fm q̃ necm erat eũ magis dolẽ ego iflict] sibi z alijs punitiõibus. ¶ Sed in alterum specialiter causalitas huius reducenda est. hoc tamen etiam nemo nos diffiteri putet: nam cõplexionũ eq̃litas z tẽpies ad viuacitatẽ sẽsatiõis nimis coopanf. qõ appet. nã durius tollerat atqz vberius doleꝛ qspiaz hoiuz si baculo aut icusso carni sue ferreo stimulo pcutiaf q̃ si asinus ista tollẽt. ¶ hoc ãt qm̃ hũana pplexio i eq̃litate tẽpiei asininã atqz ceteꝛ bꝛutoꝛ excedit. ¶ De xpo ãt ad reliqs hoies idẽ erit ipe: nãqz tẽpatõẽ ceteris hoibus hũit cõplexionẽ alie tm̃ huius acrioꝛis doloꝛis i xpo eq̃lies cruciat9 ceteris tollerãdo fuit. ¶ Nã cũ nos qcq̃ patimur si nob qsq̃ ppatiaf dolores illos leuius tolleramus. Si vo nemo pso lator adest doloꝛ acrioꝛ ẽ. Sic ãt eueire diq̃scit per ℔ q̃ ẽ itra nos pꝛolatorẽ aliquẽ eẽ aut ñ: ẽ.n. doloꝛ aliqd catũ i ptib9 sensitiuis cũ diffiniaf doloꝛ eẽ fẽsus nocumẽti. Cãto ãt ℔ doloꝛe si ptes supioꝛes hũc dolorẽ ispiciãt atqz ptibus sẽsitiuis dolẽtibus pdoleãt minoꝛaf qõ tolleramus. Sic tm̃ sp eueit vt p tes rõnalibus sẽsitiuis pdoleãt sigñtes se dolẽ: qz sẽsitiue pferũt qd aduersũ. ¶ Amplj9 ãt z rõales viribus sẽsitiuis iterdũ solamẽ pstãt spẽ pferẽtes bonã doloꝛis velociter finiẽdi. Interdũ ãt q̃ndã aliũ solaminis igerf modũ. Jnuẽtes per hũc bꝛeuẽ dolorẽ magꝝ nob gaudia affuꝛa ñ igit nob nimis dolẽdũ eẽ q bõa valõ ml'ta p pſõa asseqmur dãna. ¶ Alj9 q̃ qz ml'ti pꝛsol'onis modi sũt qb9 se rõales vires sẽsitiuis ppicias exhibẽt q vberius sũt in eis q rõe z theoꝛematib9 mẽte magis abũdãt q sil'es sũt eis q̃s Ari. epidixios vocat i pꝛsol'o nib9 amicoꝛ ỏ ℔ ethi. li. 9. cũ ℔ igit i nob dolẽtib9 sẽtiãf: necm ẽ doloꝛẽ min9 sẽtiri q̃z al's sẽtiref. ¶ In xpo ãt patiẽte nll'us haꝝ pꝛsol'onũ mod9 erat. potẽtie nãqz rõales ei9. s. itellectus z volũtas ptẽplatõi diuie eẽntie vacates erãt atqz pñti ex visiõe delectatõi cũ vo visio ℔ atqz ỏlectatio extremã exigãt attẽtionẽ cũ altissima specl'atio atqz ỏlectatio sit ipossibile eẽt põs rõnales huic vacatiõi pꝛsus deditas cui9 alti opationi vacare. nã ℔ dato capacitatẽ qdẽ potẽtie repletã nõdũ eẽ. ne cesse erat qõ felicitati repugꝛt i q̃ plene ỏsideria nr̃a cõplenf. ¶ In xpo ãt sic erat cũ ipe sp pphẽsoꝛ atqz diuie specl'atoꝛ eẽntie existẽt. ipossibile qdẽigit erat ptes suas rõales. s. volũtatẽ z itellectũ sẽsitiuas ptes i qb9 acerrimi doloꝛes erant respicẽ posse vt hãc ỏ q̃ plibatũ ẽ ifluerẽt pꝛsol'onem. ¶ Vires igit sẽsitiue oi solamie ac adiutoꝛio viriũ rõaliũ necco amari9 toꝛq̃renf doloꝛes suos nll'o eos minuẽte plenissime sẽtiẽtes,

B Doloꝛes leuius patimur si nob qui spiã cõpatiatur.

C Doloꝛ quid sit.

D Rõales potẽtie iterdũ viribus sensitiuis solamen pstant

Ari. 9. ethi.

Quo pacto dolẽ eas acrius: necce erat q̃z si ℔ al's in foꝛa cõi paterẽt. ¶ Et qm̃ i nll'o hoiuz haꝝ põꝛ colligatio dissolui valet: sz cũ cuiq̃ vires rõales attẽdũt i id sẽsitiue q̃z ferunt z si cui sẽsitiue vacauerit vires rõales idẽtidẽ ad id attẽdẽ: necce ẽ. possibile vllaten9 videbaf vt qsq̃ i sẽsitiuis viribus i surgeret doloꝛ ad quẽ rõales ñ attẽdãt vireꝫ atqz vsqueq̃z pñt pꝛsolari conẽt. ¶ Quo fit vt si hi q xpo cruciat9 illati sũt cui9 illata foꝛẽt i eis tm̃ dolere vt ipe doluit ipossibile foꝛet. ¶ Ex ℔ ãt rõabili9 valde hõ xps vires suas sẽsitiuas i qbꝫ accerrim9 igruẽt passiõis tpe z pñtis erat respiciẽs nll'a supioꝛ viriũ pꝛsol'one leniri aut ab acerbissimis q̃dãmõ passionibus mitigari aduertẽs se q̃z se ea q̃ i ceteis hoib9 patientibus a viribus rõalibus pꝛsol'one accidit se a deo derelictũ p clamabat dicẽs iuꝛ id qõ hr̃ matth. 27. c. deus deus meus vt qd dereliqsti me. s. nll's alioꝛ viroꝛ i pferẽdis doloꝛibus sit pꝛsol'onum superioꝛum virium subsidijs destituitur vt in hoc hoꝛrifero cruciatu destitutus sum. Mat. thei. 27. capl'o.

¶ Quomodo moꝛs in christo causata fuit. La. 50. A

Nũc Uero ad eã igsitõez spãlius accedẽdũ ẽ q̃ q̃rebaf q̃mõ moꝛs i xpo cãta fuerit. i moꝛtib9 nãqz q̃ illat] vulnerib9 ifligũt: iõ moꝛs fit: qz nã dãnũ sibi rpugñs hz ẽ ãt pcruciat9 q iferũt. ¶ Cõtrarioꝛ ãt ℔ nãz ista pstat hitudo vt se mutuo destruãt. Cũ igit pẽalitates iferũt nã his resistit tollerãdo q̃ ad pt pꝛsuas se i eẽ cũ vo cruciat9 itẽsionẽ recipiunt aut tractu tpis extẽdũt nẽ ferre ñ valẽs debititaf atque tozmẽtis cedit atqz ℔ pacto aial moꝛit. ¶ hic ãt ẽ vt robustioris pplexiõis viri diuti9 egritudini z illat] resistãt vulnerib9 nec ita cito pp ℔ vt alij moꝛiũt. acrioꝛes q̃z pferũt cruciatus. Nã nãqz potẽs durioꝛa q̃ debil' tollerabit. Qui vo debiles coꝛpe sũt diutius cruciatibus ñ resistũt: sz i eis velociꝛ dãno nã cedit. Quo fit vt mioꝛibus iflictꝫ cruciatib9 q̃ ceteris hoibus moꝛiaf. Cũ vo eis dura sustinerẽ ptigerit velociter sustinẽdo deficiũt. ¶ In xpo ãt spãlius ℔ inerat vt q̃ q̃ vus hõ aia z coꝛpe pstãs sic ceteri eẽt erat tm̃ nãe sue dñs ius efficiẽdi hñs qcqd ex ea aut i ea facerẽ maluissz. ỏ coꝛpe ãt singulati ỏ aia q̃qz p se idẽ ius ei erat qõ nulli vnq̃ hoiuz nã pcedere valuit. ¶ Poterat ĝ xps cũ vellet aiaz i suo coꝛpe tenere cũ vellz poterat pꝛsimil'r cũ vellet seiũgẽ aut velocissime siue ml'tis exhaustis tpoꝛ curricl'is. vñ z si elegissz cũ p flagellis tactus ẽ aut p iflixo clauo moꝛi nll'a egdẽ vlteꝛioꝛi nãe sue fcã violẽtie subito moꝛeref. ¶ Addo ãt ad ℔ nullã vlteꝛioꝛẽ exactã violẽtiã. nã ceteris hoiuz facl'tas ẽ aias a coꝛpib9 separe cũ libuit. ℔ tm̃ eis ñ ptigit nisi illata q̃dã violẽtia. s. sibi ipis man9 igerãt. ¶ Christus ãt i ℔ cũctos excelluit vt nll'o sibi iflicto cruciatu aut veneno aut q̃uis assũpto pestifero sola volitõe aiaz a coꝛpe sepassz: nec ad h: ncẽe fuissz aliquẽ sẽtire doloꝛẽ. ¶ Ex eodẽ fũdam̃to ius erat xpo aiaz suã coꝛpoꝛi vnitã q̃ ad vellz tenẽ z q̃q̃ ferocissimos cruciatus irrogati foꝛẽt moꝛi ipossibile foꝛet. ¶ Vñ z si ptinua mille ãnoꝛ aut q̃nticũq̃ maioꝛis tpis successiõe flagellis cesus foꝛet aut cruci affixus teneref clauis moꝛi neq̃q̃ cõtingeret nisi eligeret moꝛi iubens animam a coꝛpoꝛe separari. Lap. 51. A

C Potestas xpi de aia sua

D Christ9 in q̃cẽs excelluit

¶ De necessitate moꝛtis christi.

Et Qm̃ ab eterno añ exoꝛdia scl'oꝛ xps disposuerat sua ferocissima nos mõte a pẽaꝝ atqz pctoꝛ libaf erũnis necce erat eũ moꝛi. ¶ Moꝛtẽ ãt sacrati[c] q̃tũ ad iflictiõez suã modus iste fuit. elegit. n. saluatoꝛ nr̃ acerrimis flagellis pugi durissimis pfoꝛari clauis spinaꝝ q̃z rigidis aculeis apiri ℔ q̃ qz diuti9 tollerauit. ¶ Quib9 addẽdũ ẽ q̃ i cruce p tres horas aut ãpli9 viuẽs pepẽderit i q̃ q̃tus fuerit doloꝛ tota illi9 bñdicti coꝛpis gui molle fixis máib9 z pedib9 sustẽtata atqz põdere suo ad iferius trahẽte nemo saꝑ admirari sufficiet. B Nom

¶ Et q̃q̃ iflict] his cruciatibus q xpo illati sũt cuilibet viroꝛ nll'o ita cito moꝛeref nemo tm̃ eẽ potuissz q his susceptj tãtos ide sustulissz doloꝛes. ¶ Et si cuiq̃ quis mõ ex aliqui b9 pẽalitatibus tãti seq̃reẽ doloꝛes: necm erat hũc bꝛeuissime moꝛi: nemo. n. tã acerrimos ita diutius doloꝛuz cumulos tollerasset sic i plibatq̃ declatũ ẽ. ¶ Nec dũtaxat isti doloꝛes tãti fuerũt vt qsq̃ eos sine acerrima moꝛte tolerare posset: sz tãti fuerũt vt nll's viroꝛ q̃tũcũq̃ cruda ei illata mõte tãtoꝛũ doloꝛ tã viuaces aculeos ptulissz. ¶ Cũ ãt iexcogitabiles sustulisset saluatoꝛ nr̃ i coꝛpe suo pẽalitates effuso sãguie vniuerso videʒ btã trinitas iã rõni atqz egtati dissõare boiez illũ ihm diutius cruciari cũ plene recuperãde humani gñis saluti satisfeciss aiaz ab illo coꝛpe separi decreuit vt nll'os vl

terius

teritus fetiret dolores. ¶ Et qñ ñ vt ceteris hoibus euenir solet vt nã doloꝛib⁹ reſiſtẽ ñ potẽti atq; p ꝟ ſuccũbẽte moꝛtã tur. Xp̃o euẽit. ¶ Sz tũc moꝛtu⁹ ẽ cũ voluit: iõ ñ erat ei⁹ de bilitata nã vt i ceteis moꝛiẽtib⁹ fieri cernit qn poti⁹ ita foꝛtaſ ſis vt añ valebat. ¶ Ob ꝟ ãt cũ eẽt i limine moꝛtis foꝛti boa tu clamauit cũctiſq; audiẽtib⁹ voꝛ illa trifica fuit. vñ t centu rio pilati miles vehemẽter i ꝟ ꝓmotus ẽ. Sic. n. xp̃s dure cla mauerat ac ſi nll'a ptuliſſz mala itegra manẽte nã. Nec qdẽ nãl'r i aliq̃ viroꝛ q moꝛtẽ i cruciatib⁹ ſuſcepiſſz ꝟ euẽit pote rat: nã cũ moꝛtẽ ſubiret debilitatũ foꝛe: nccẽ erat q̃ voces tã foꝛt] boat⁹ emittẽ ñ valẽt. Uñ ñ ĩmerito cẽturio clamãtẽ in ex tremo vite audiẽs ait vẽ fili⁹ dei erat iſte vt hr̃ matthei. 27. c. ¶ Poſt ꝟ tñ xp̃s i cruce aiaz a coꝛpe ſepauit vẽ igitur moꝛ tu⁹ eſt vt ceteri homines moꝛiuntur.

¶ Obones quedam penes predicta.

Prelibatis Ãũt his ꝓñs ẽ his q̃ obꝟciebãt rñde re. ¶ Prio ãt dicebat ſi xp̃s i cruce verã moꝛtẽ ſubꝟt aut eã plagaꝝ doloꝛib⁹ aut volẽte ipo atq; aiaz a coꝛpe ſepãte fcm̃ ẽ. Si vo eũ ſpõte aiaz a coꝛpe abſtuliſſe aſſeruerim⁹ homicidã ſui ipſi⁹ xp̃m facẽ videbimur. Si vo plagis vrgẽtib⁹ ꝟ fcm̃ ẽ fateamur ſtaꝛ qdẽ ñ videbit: nã cum moꝛtu⁹ fuiſſe dr̃ dure clamauit qõ i eo nãe foꝛtitudinẽ atte ſtaꝛ nemo tñ moꝛiꝛ niſi ad extremũ debilitata nã. ¶ huic rñ dẽdũ ẽ xp̃z vẽ moꝛtuũ ꝛz teſtimõia oĩuz euãgeliſtaꝝ ꝟ vo t i dictis plagis t volũtate ei⁹ iubẽte fcm̃ ẽ. va nãq; atq; ama riſſima ei vulnera iflixẽ iudei qb⁹ ſuſceptis qcũq; viroꝝ mo reret q̃ q̃ foꝛtaſſis ñ ita velociter xp̃s moꝛtu⁹ ẽ. ¶ Ex hiſ ãt iflictis plagis tã acerbi dolores t ãpli⁹ valde i xp̃o ꝓuenert q̃ duros qſq̃ moꝛiẽs plagis ipoſitis ferre poſſz. ¶ hec tam penalitates a iudeis xp̃o iflicte huic. Inducẽde moꝛti mini me ſufeciſſẽt t ſi maioꝛes mltipliceſq; his adderẽt niſi xp̃s ſpõte atq; iubẽs a coꝛpe bñdictã illã aiaz ſepaſſet. ¶ Cũ vo ad ꝟ obꝟciẽ xp̃m vez fuiſſe homicidã vt qppe q volẽs aiam a coꝛpe ſepauerit. Rñdẽdũ ẽ ex ꝟ minim: ꝟ inferri aia nãq; nãl'r i coꝛpe manẽ deſiderat cũ ꝓpe ipaz fcm̃ ſit eiuſq; nãlis mãſio ſit. ¶ Ob ꝟ ãt cũ qs dãnũ qõcũq; coꝛpi ifert q̃ aie ſepatio ſequaꝛ a coꝛpe aie iniuriã ifert qm̃ a ſuo nãli'domicilio excludit coꝛpi ãt iniuriã nullã facit coꝛp⁹ qppe iniuriã nullã recipe p̃t. Uelut ſi qs alicui⁹ dom⁹ hitatoꝛe iuitũ õ ſua hita tiõe pepulerit hitãti qdẽ iniuriã ifert domui ãt nullã dom⁹ qppe nec iniurie. nec vitupñ ſuſceptiua ẽ. ¶ Si qs vo ſe ipz occiderit aie ſue iniuriã faĉ q̃ õ nãli excludit domicilio. huic ãt aie homicida ſui ipſi⁹ iniuriã nullã agit iq̃tũ ipa male vo litiõis cã t auctoꝛ ẽ. ipa nãq; occidẽdũ eẽ eligit ſit ei tñ aliq̃ lis iuria i q̃tũ i coꝛpe illo nãl'r manere deſiderat.

¶ De chriſti poteſtate ſuper animam ſuam.

Hec Eni q̃ õ iniuria aie illata dcã ſt i xp̃o locũ ñ hẽbãt ipe nẽpe ptãtẽ hũit ponẽdi aiam ſuã t itez ſũmẽ di,eã t nõ ſolũ itez: ſz q̃tiẽs ei colibitũ foꝛet. ¶ Si igit tc̃ eã õ coꝛpe auferebat ad illõ eãdẽ p⁹ q̃drigita hoꝛas cũ maioꝛi gl'ia t honoꝛe redditur⁹ nullã illi,iuriã aut iuriẽ imaginẽ ir rogabat. ¶ Si vo nob idẽtidẽ facl'tas foꝛet vt cũ libet licitũ foꝛet aias a coꝛpib⁹ tollẽ eas cũ voluerim⁹ pfectõe t gl'ia au gmẽtatas reducẽdo nll'az eqdẽ iuriã ill'iferrem⁹. ¶ hoc tñ nll'i adiacet: nã ſi qs ſeml' ſeiũgerit a coꝛpe aiaz reducẽdi facl' tatẽ nll'az hz iuriã igit eis itulerim⁹ ſi qñ eas iuitas ꝓpo de hitacl'o excludem⁹ t ob ꝟ pctm̃ gũe ẽ velut ſi qs altez õ p õo expellẽt dõicilio ei i illõ redeũdi faciẽs ipotẽtẽ iuriã qdẽ irrogauerit. Si tñ qs ꝓpa õ domo cũ libet receſſerit itez ad libitũ reuerſur⁹ nll'az qdẽ aut hitatoꝛ ſpõte recedẽs iuriã ſu ſcipit aut irrogat dõicilio. ¶ hoc ãt iteresť cũ qs aiaz õ coꝛ pe expellit nũq̃ poſteri⁹ ruerſurã aut cũ eã educit p⁹ paululũ cũ maioꝛi rditurã honoꝛe. ¶ Ampli⁹ ãt xp̃s ſui ipſi⁹ hõicida dici negt: nã cũ qs ſibi man⁹ ꝓpa ſpõte igeſſerit pcti re⁹ ẽ. Si vo ꝟ deo iubẽte expleuerit iniqtate nll'a tenek qn poti⁹ nimiſ i ꝟ merek. ¶ Erat ãt foꝛtaſſis act⁹ iſte meritoꝛi⁹ ſup oẽs alios act⁹ qcũq; foꝛẽt qm̃ act⁹ difficilim⁹ ẽ hõ q̃z ſe ipz nãli atq; ex ceſſiuo nimis amat amoꝛe. ¶ hãc ãt occiſſionẽ licitã foꝛe cõ ꝓbaf: nã qcũq; hoiuz tenek vo vniverſal'r obediꝛ qm̃ vl'is dñs ẽ i ꝟ igit ſic i ceteis ſi iuſſerat obtẽpandũ ẽ. ¶ Sic. n. q dã õ catholicis doctoꝛib⁹ aſſerũt ſãſonẽ ſibi iteritũ ꝓuocaſſe ſpũ dei comotũ vt ſic iteriẽs pl'imos occidẽt philiſtinoꝝ ſic ope ꝓpletũ ẽ vt hr̃ iudi. 16. c. q̃ pacto eũ hõicidũ crie liberant. ¶ hic q̃z mod⁹ abrahe excuſatoꝛi ẽ ipe nãq; filiũ ſuũ deliba tiſſimo aio occidẽ voluit. õ q̃ geñ. 22. c. ¶ In xp̃o ãt ñ diſparia his iterceſſiſſe dõz ẽ ꝑfinitiõe nãq; eẽna totius bẽe trinitatis hãc durã xp̃s ſubꝟt mõtẽ qõ euidẽt conꝟcit ab eo egdẽ hãc tñſiſſe mõtẽ exoꝛtabat vt hr̃ matthei. 26. c. pr̃ ſi fieri ꝑt tñſeat a me calix iſte. vez tñ ñ ſic ego volo: ſz ſic tu tenaꝝ tñ eẽne im mutabiliſq; ꝑfinitõis bẽã trinitas hũc hoiez xp̃z ad mõtẽ in duxit. ¶ homicidã igit ex hac re eũ appellaꝛ neqbim⁹ qñ magis ꝟ fcõ laudãd⁹ erit. cũ ꝟ ſcẽ trinitati obediẽs feceꝛit mt' toſq; atq; duros laboꝛes tollerauit vt p̃z pſ. 16. pp vba labio rũ tuoꝝ ego cuſtodiui vias duras. ¶ Cũ vo qſpiã ſola peſſi ma ſua volutõe ꝓmot⁹ nulla a deo iuſſionẽ r̃cipiẽs man⁹ ſibi ipi igeſſerit peccat: ẽ. n. iniuri⁹ aie ſue q̃ õ ꝓpo nãliq; reni tentem expellit hitaculo. ¶ Obones penes ſupioꝛa.

Sed Adhuc ãt i pdcis maioꝛis iqſitõis motiua ſi xp̃s nãq; ñ ſolũ iuſſu dei moꝛtẽ ſbꝟt: ſz ãpli⁹ aiaz ſuaz ipe õ coꝛpe ſepauit. ¶ In eo ãt q ẽ moꝛtẽ ſbꝟſſe aut potius tolleraſſe dubitari negt qn vtuoſe egerit ibi nãq; ſola paſſio erat q̃ iuolũtaria ẽ: ſz i eo q ipe aiaz õ coꝛpe ſuo excluſit foꝛ taſſis cuiq̃ dubitãdi oꝛigo videbiť an iuſte vl'ſec⁹ egerit. ¶ Cui rñdẽdũ ẽ q ſi xp̃s iuſſu ſctiſſime trinitatis moꝛtẽ ſu biturus erat potueratq; nãl'r vt ceteꝛi viri cruciatibus õficere nã cedẽte doloꝛi atq; ꝟ mõ i eo aie t coꝛpis ſepatõ cãreť iui cto eo ſic cũctꝫ cõe ẽ atq; eq̃ vt i ceteis tpis tractu iſta ꝑficẽnť ipe ãt vt leuioꝛi ꝓpẽdio acerbos finiret dolores ſi aiaz a coꝛ pe ſecludebat peccaret: vus. n. homicida ſui ne tã diutiuꝫ cru ciat⁹ ferret. ¶ Ul'vt ſi qs iudicis diffinť ſe capitali plectẽdũ nouiſſz ſnia atq; ne tã acerbe patiať ſe ipz q̃uis moꝛte ꝑficit peccat. ¶ In xp̃o ãt ꝟ ſbſiſtẽ ñ poterat qm̃ ipe cruciatib⁹ q̃t cũq; t q̃tocũq; tpis ťctu iflictis moꝛi ñ poſſet ſic i ceteis acci dit. Nõ q̃ peccauit aie t coꝛpis vnionẽ diſſoluẽs õ q̃. j. dicek.

¶ Nõ ptigebat xp̃z pecccaꝛ ſepãdo aie ac coꝛpis vnionẽ.

Amplius Ãũt ñ ptigebat xp̃z peccaꝛ ſepãdo aie t coꝛpis vnionẽ. nã xp̃s de⁹ erat t ob hoc coꝛpis t aie ſue dñs ſic t oĩuz aliaꝝ reꝛ. ¶ Et ſic deuꝭ aut qlibz dñs nihil peccat agẽdo qcqd placuerit i reb⁹ ſuis. Ita t deus nihil mali vtẽdo aia t coꝛpe ſuo vt cũq; vellz facẽt nec i ꝟ aliq̃ aie iuriã irrogabat. Nã hoies ad poſſionẽ ſuã ñ ẽ aliq̃ iuſtũ polliticũ nec q̃uis mõ vt ait ari. ethi. li. 5. c. de iuſto politico. ſ. q qcqd hõ i re ſua vt i domo viea aut q̃cũq; ſuppellectili fecerit recte fcm̃ ẽ nec magis iuriã ifert hõ re bus ſuis ſic q̃ al'r agẽs nec q̃uis gũamiſ ſpẽz. ¶ hoc ãt in oibus q̃ a nob poſſideť eucit: ñ. n. ꝓtigit ill'iuriã fieri. ¶ Si ãt dñs poſſit iuriã facẽ ſuo ſuo q res ſua ẽ t hõ ẽ altioꝛ eſt atq; diffuſioꝛ ẽ iqſitio õ q̃ late diximus ſup exo. c. 20. t. 21. ¶ Deo ãt ad oĩa creata ſic ꝓſtat q oĩa ſũt poſſio eius vt hr̃ p̃s. 23. t exo. 9. c. ſ. oñi ẽ terra t plenitudo eius oꝛbis terraꝝ t vniverſi q habitãt in eo. ¶ Sic p̃z. p̃s. 102. q̃ mirabilia ſũt opa tua dñe oĩa in ſapiẽtia feciſti. Impleta ẽ terra poſſione tua. ĝ nihil ẽ in terra niſi poſſio dei. ¶ Cũ igiť deus cuncta poſſideat nll'i iniuriã irrogaꝛ ꝑt ꝓfoꝛmiter igiť nec animab⁹ idẽ ꝓbat ap'ls ad ro. 9. c. vbi õ p̃deſtinatõe atq; diuina p̃ſciẽ tia agit. ¶ Nullã igiť deus anime iniuriã irrogaꝛ ꝑt ſiue eũ in coꝛpe põat ſiue ſeiũgat ſic nihil domũ ſuã ĝuat ãplius eã deſtruẽs q̃ edificãs vl'reficiẽs. xp̃s ãt de⁹ erat t anime ſue dñs nihil igiť illi erat iniurius ſi eã a coꝛpe ſeparet nec in ꝟ q uis mõ iniq̃ agẽt. ¶ In nll'o ãt alioꝝ viroꝝ ꝟ accidit nullus nãq; coꝛpis aut anime ſue dñs ẽ. Nec ꝟ qdẽ õ coꝛpe t aia dixeriz: ſz nec qſq̃ ẽ dñs mẽbroꝝ ſuoꝝ. ſ. manuũ t pedum nll'az igiť haꝫ ptiũ ſibi ipũe ãputaꝛ valebit. Sic hr̃ ad legẽ agliã i. l. liber hõ. ¶ Cũ igiť qs ſibi mãus igerens aie t coꝛ pis diſſoluerit vnionẽ aie ſue iniurius valde ẽ atq; grauiter peccat. ¶ Xp̃s igiť aiaz a coꝛpe ſoluẽs i ꝟ nll'atenus pecca re potuit. ¶ De neĉitate huius gñis moꝛtis chriſti.

Amplius Ãũt neĉe erat hãc modũ moꝛti i xp̃o fu iſſe: nll's. n. alius intercidẽ potuit. Xp̃s nãq; redẽptoꝛ nr̃ diffinitõe eterna beatiſſime trinitatis moꝛi turus erat oportuit igiť aliquẽ aſſignari moꝛtis ei⁹ modũ: ſz ipoſſibile erat eũ mõ q̃ ceteris moꝛs euẽit moꝛi: nccẽ igiť fuit aliũ moꝛtis modũ in eũ intercidiſſe. ¶ Q̃ vlteri⁹ p̃z qm̃ ce teri homines nãe ſue dñi nõ ſũt ñ ẽ igiť eis facl'tas cũ volue rint animas tenere in coꝛpibus: aut ſola cũ liberauit eas vo litione ſequeſtrare. Sz tunc diſſolutio vnitoꝝ fit cũ id nãlis actio exigit. In xp̃o ãt ſic nõ erat qm̃ vbũ. q̃ ẽ ſecũda trini tatis pſona vnierat ſibi animã illã atq; coꝛpus erat q̃z iſtud vbũ diuinũ ille hõ xp̃s. neceſſe ẽ igiť vt ipſe coꝛpi illi atq; ani me dñaret. ¶ Nõ poterat ergo vnitoꝝ ꝟ fieri diſſolutio q̃ſt

£ Xp̃s in cruce moꝛtu⁹. cum vo luit.

Matthe⁹. 27. capl'o.

Lap. 52. A Obiect° prima B

Rñſio. £

D 1ª obo: an xp̃s vus ſui ſuẽit ho micida.

Rñſio £

F Q̃ ſe ipſum in terficit anime iniuriaz facit.

La. 53. A

B Xp̃s ſui ipſi⁹ ho micida nequit

£ Deo obedire tenemur D

Sanſõ iuſſu dei moꝛtẽ ſi bi intu lit.

Jud. 16. capl'o.

Gen. 22. capl'o.

Matthei 26. c.

La. 53. A

Dubitatio B

Solutio

Ari. 5. ethi.

B Deus ꝟõo ad omnia ſe habeat.

p̃s. 102. cap.

Apl's ad ro. 9. c.

£ Nullus ex moꝛtalibus dñs ẽ mem broꝝ ſuoꝝ q̃ ſit vt im punis eẽ ne queat q ſua pſcius ẽ mõ tis.

La. 55. A

B impoſſibile erat xp̃m moꝛi eo mõ q̃ ceteꝛi mo riuntur.

exigẽte nã: ſz iuſſu atq; electõe diuini vbi q̃ erat hõ ille xp̃s ℔ celebrãdũ erat. Quãq; g̃ pl'imi atq; fortiſſimi xp̃o cruciat⁹ illati foret ipoſſibile erat aiaz a corpe ſolui. Cũ ipo iubente etq; volẽte ℔ fieret. ¶ Et qñ oportebat ex diuia p̃finitione xp̃z mori nec erat ali⁹ ei mod⁹ moꝛ̃ poſſibil'. niſi vt ipe aiaz a corpe ſeparet. Recte igit atq; irrephẽſibil'r fec̃ hãc diſſoluẽs vnionẽ: nã ℔ emiſſo aiaz ſuã p hũani gñis recupãda ſalute exponẽ ipoſſibile p: ſus foret. ¶ In ceteis ãt ſec⁹ ẽ: nã cũ eis nll'a ſup corp⁹ ⁊ aiaz factas ſit eis iuictis aia ſeq̃ſtrat a corpe cũ nãe rõ ℔ exegerit. ¶ Obones penes ſuperiora.

La.56. A

Cũ Uero ſo ad ℔ obꝫciebat nãz hũanã xp̃i debilius firmatã ceteris hoiuz pplexiõib⁹ñ fuiſſe: ſz nll's viroꝝ eis vulnerib⁹ ⁊ plagis ſuſcept̃ q̃ xp̃s ptulit ita velociter moreꝛ xp̃s g̃ ñ moꝛtu⁹ẽ. ¶ Rñdẽdũ ẽ xp̃z debiliozis nãe ñ fuiſſe ceteris hoib⁹ qn poti⁹ ipe tẽpatiſſime atq; oꝛdinatiſſime extitit pplexiõis poteratq; cẽs cuicũq; hoiuz ferre dolores. ¶ Cũ vo obꝫcis nll'm tã puis iflict̃ vulnerib⁹ vt xp̃o illata ſit tã velociter moꝛi potuiſſe. ¶ Rñdendũ ẽ vulnera xp̃i fuiſſe letifera. ſ. vt qlibz viroꝝ eis irrogaꝫ moꝛi potuiſſz qnimo q̃li bet ſuſcipiẽtẽ moꝛi nc̃e eẽt niſi fortaſſis medicoꝝ arte curaꝛet. ¶ Nll's tñ viroꝝ erat q ita puis iflict̃ plagiꝫ tã celeriter abꝫſſz ſic̃ i ſupiozib⁹ extitit ꝓbatũ xp̃s tñ tã acerrimos in his doloꝝ ſtiml'os ſẽſit aut ptulit q̃ſtũ qs iflicta ſibi ferociſſima atq; diutiſſima mõte ptuliſſz ⁊ his ãpli⁹. ¶ Qz igit btiſ me trinitati rõabile viſũ ẽ vt his fcis nll'os vlteri⁹ hõ iſte ſẽ tiret dolores dignata ẽ aiaz ỏ corpe ſeq̃ſtrare. nã ſi ãplius p mãſiſſz vlteriores ſẽtiri dolores: nc̃e erat ℔ ad nihil ꝓcire vſũ ẽ. ¶ Quãq; igit oñi ihu pplexio ita fort] erat vt cuiuſcũ qz viri atq; ita feroces vt, qlibz doloꝝ tollerar̃ valebat. digtus ẽ tñ aiaz a corpe ſepare ℔ elapſo tpe tã puo i q̃ nemo viroꝝ moꝛeret hos ſolũ pferẽs cruciamina his ipe fit] plagis. ¶ Quib⁹ ſat] ſolide atq; i radice iductũ ẽ xp̃z ve fuiſſe moꝛtuũ q̃ iferẽ hũc agnũ q xp̃s eſt moꝛtuum fuiſſe.

¶ Pars decima zᵉ methaphoꝛe. ſ. agnus q ñ moꝛtu⁹ eſt.

La.57. A

Hulus Jã finiẽde zᵉ methaphoꝛe padoxe ptic'a decima ẽ. ſ. q ñ moꝛtu⁹ ẽ qỏ idẽtidẽ vt i ſupiozib⁹ xp̃z agnũ referẽdũ ẽ. ſ. q ipe ñ moꝛtu⁹ ẽ. ¶ In q̃ qỏ ſepi⁹ p̃ libauim⁹ ſupponaꝫ. ſ. xp̃z vex deũ ⁊ hoiez foꝛe vt ãt hõ erat moꝛtal' erat ⁊ ve moꝛtu⁹ oia nãq; aialia moꝛiũt. ¶ Qz autez de⁹ erat aut poti⁹ i eo q de⁹ erat moꝛi neqbat nec moꝛtu⁹ eſt agn⁹ igit iſte moꝛtu⁹ẽ ⁊ moꝛtu⁹ñ ẽ: qz de⁹ piter ⁊ hõ erat.

Nom̃ p declaratione. B

Qỏ xp̃s q̃ tenus deus erat moꝛi ñ poſſe cõpzobari

¶ Qz ãt deũ ꝫz diuinã eẽntiã moꝛi ipoſſibi'e ſit ml'tipl'r pui cit. ¶ Prio qñ moꝛi maloꝝ extremũ ẽ atq; vltimũ terribiliũ iuxt ari. ethi. li. 3. i. c. ỏ fortitudie: ſz i deo terꝛoꝛ nll's eſt igit moꝛs i eo ipoſſibil' ẽ. In deo ãt terꝛoꝛe nll'm itercidẽ pz. qñ terꝛoꝛ ipfectio ẽ i deo ãt ipfectỏ nll'a ẽ q ifinite pfectus.

¶ Amplius ãt quẽadmodũ gñatio ẽ via i eẽ rei eius q̃ ñ ẽ. Jta moꝛs ẽ via i ñ eẽ eius rei q̃ ẽ deus ãt deficẽ aut deſinit eẽ neqt qñ eternus ẽ moꝛi igit eũ ipoſſibile ẽ vtraq; haꝫ pti cl'aꝫ p ſe liq̃t. ¶ Preter ℔ ãt q moꝛi aut coꝛrũpi p̃t gigni p̃t: ſz diuia eẽ gigni negt. g̃ nec eã corrumpi poſſibile eirt ⁊ p̃r nec moꝛi. ¶ Pria ãtecedẽtis ptic'a pz. Qñ ℔ cõe ariſt. atq; oiuz ỏ nã loq̃ntiũ fũdam⁹ eſt vt oia coꝛruptibilia gñenť. Quo fit vt hos duos termios. ſ. gñabile ⁊ coꝛruptibile ſiue mõtale ꝙuertibiles eẽ aſſerãt. ſ. qz qỏ gñabile ẽ coꝛruptibile q̃z eſt qỏ vo coꝛrũpit gẽitũ fuiſſe ncẽe ẽ. ¶ Qz vo diuinã ſbaz ſiue eſſe tiã gigni ipoſſibile ſit appet ex totius catho⁶ fidei aſſertione nã pſonã diuinã ſecũdã gẽitã pfitemur qñ eã p̃r g p⁹ pſõa ẽ gẽuit. Eẽntia ãt diuia nll'atenus gẽita ẽ: nã ſi diuia eſſentia gẽita foꝛet aut ipa ſe ipaz gignet aut ab alio gẽita foꝛet. ſi aũt aliqd alteꝛ diuinã gñaſſe eẽntiã fateamur aut illỏ qỏ eſt gignẽs ẽ diuia eẽntia aut ñ. Si fortaſſis dicamus illỏ eẽntiaz diuinã ñ eẽ ml'ta ex ℔ ꝙueniẽtia ſeq̃rẽť. ſ. q aliqd añ deũ foꝛz illudq; deo eẽt pfectus cũ illa deo eẽ tribueret ⁊ ab illo nullũ eẽ recipet alia q̃z i hũc modũ icõueniẽtia ſeq̃rẽť q̃ penitus abſurda ſũt. ¶ Qz ſi fateamur id a q̃ diuia eẽntia gignit eẽntiã diuinã foꝛe: ſz aliã. Seq̃rẽť duos foꝛe deos qỏ ñ ſolũ ꝯ fidẽ catholicã militat: ſz i oẽz nãe rõnẽ ſic̃ id ſatis nãl'r induci poſſz niſi ſtilũ q̃ ad poſſumus ỏcurtare itẽdamus. ¶ Amplius ãt ſi vna eẽntia alterã gignat ỏ ea q̃ gignit q̃rẽdũ foꝛet an gẽita vl'igẽita foꝛet. Qỏ ſi fateamur illã gignẽtẽ diuinaz eẽntiã ab altera genitã foꝛe igremus ỏ tertia an gẽita vl'ige nita ſit ⁊ ſic erit ꝓceſſus ifinitas i dñs qỏ ẽ ꝯ ari. itẽtione in p̃ metha. ¶ Nã deus cã pma ẽ ⁊ i dñs i ifinitũ ꝓceſſo ꝓceſſu: nc̃e ẽ i cãz ꝓceſſu ifinitatẽ foꝛe: ſz ℔ q̃z ari. i p ethi. atq; metha. ⁊ pleriſq; ipzobat locis. Si ãt tertiã aut q̃rtã diuinã eẽntiã gignẽtẽ igẽitã fateamur: ſz al's ab ea gẽitas dicemus i alꝫs idẽ foꝛe. nã ea rõe q̃ vna igẽita ẽ ⁊ cetere igẽite dici poterũt. Nc̃e ẽligit hãc diuinã eẽntiã quã pfitemur a nll'o gẽinec gſq̃ dicẽ poterit hãc diniuã eẽntiã a ſe gẽitã. nã vt ẽ ari. fũdamtũ ⁊ oiuz q gcq̃ ſapiũt oz: iter gignẽtẽ ⁊ gẽitũ diſtinctionẽ itercidẽ realẽ q̃ ex re nll'm ſe ipz gignit vñ nec diuinã eẽntiã ſe ipaz poterat gñare nll'atenus igit diuia eẽntia gñabil'ẽ. g̃ nec coꝛruptibil' aut moꝛtal'. ¶ Quãq; ãt ỏ diuia ſba q̃ igenita ſit pfiteamur ỏ pſõa tñ gẽitũ eẽ pfitemur nec qcq̃ icõueniẽtis iferret diuinã pſonã gẽitã foꝛe i trinitate. Naz ⁊ ſi eã gẽitã aſſeramus a ſe tñ gẽitã eẽ ñ dicimus: ſz q̃ pſõa patris q̃ pma ẽ filꝫ pſonã gñet ipa ãt a nll'a alia genita ſit ſicut nec diuina eſſentia.

¶ Rationes aſſerentes deum moꝛi non poſſe. A

La.58. Moꝛs qd B

Adhuc Aũt i his ãplius ꝓbari p̃t: nã moꝛtes aie ⁊ coꝛpis vnitoꝝ ſepatõez pfitemur: deus aũt nec coꝛpus nec aiaz hz eũ igit moꝛi ñ poſſe liq̃t. ¶ Pria pti cl'a liq̃t deũ ãt nec aiaz nec coꝛpus hẽre pz qñ ſi deus aiam hꝛet ⁊ coꝛpus eẽt i aliq̃ ſpẽ al's qỏ abſurdũ ẽ deũ nãq; aial eẽ ñ pfitemur: ſz ſimplicẽ ſpñ. ¶ Preter ℔ ãt ſi deus coꝛporeus eẽt finit⁹ eẽt aut totũ vniuerſũ ꝛpleret. nã ifinitũ coꝛpuſ oia ꝛplet ℔ ãt ñ fit. g̃ aut finitus ẽ aut coꝛpus ñ hz: ſz finitum eũ eẽ ñ fatemur coꝛpus igit ñ hz ⁊ pñr nec moꝛi p̃t. ¶ Adhuc ãt moꝛs ꝙpositoꝝ paſſio q̃dã ẽ deus ãt ꝙpositus ñ eſt eũ igit imoꝛtalẽ eẽ pz. Maioꝛ appet. nã moꝛtẽ vnitoꝝ reſolutã diuiſionẽ eẽ aſſerimus: ſz vbicũq; vnitoꝝ pl'alitas ẽ ptinẽtiũ ad vnã nãz ẽ ꝙpositio hãc ãt de⁹ a ſe pẽitus eliminat. cũ ens ſimplex ſit. Deũ ãt ſimplicẽ foꝛe pz. nã deũ ſpñ ſolũ foꝛe cõfitemur atq; ex ℔ idiuiſibilẽ idiuiſibilia ãt qñ nll'az patiũť ſectionẽ imoꝛtalia aut icoꝛruptibilia ſũt ob ℔ aũt aie hũane ac ãgeli imoꝛtales ſũt qñ idiuiſibiles ſũt atq; ſimplices ſpũs.

Rñ⁹ ad Dubietatem B

¶ Itẽ moꝛs ſine inflicto doloꝛe ñ cãtur: doloꝛ aũt impfectio mag̃ ẽ: in deo tñ impfectionẽ nulla foꝛe liq̃t nec moꝛi igit poterit. ¶ Amplius ãt doloꝛẽ moꝛtẽ ꝙcomitari pz i deo doloꝛẽ nll'm eẽ liq̃t cũ doloꝛ ſẽſitiuaꝫ põꝛ paſſio q̃dã ſit q̃ in deo ñ ẽ cũ ſẽſitiuus ñ ſit: qz animal ñ ẽ nec igit i eo moꝛs ẽ. ¶ Itez moꝛs felicitatẽ moꝛiẽti aufert. cũ maxim⁹ bonũ. ſ. eẽ tollat beatitudinẽ tñ dei nll'o mõ auferr̃ p̃t. cũ vſq̃quaq; beatus ſit immoꝛtalẽ g̃ eũ foꝛe ncẽe ẽ. ¶ Mlta q̃z ex eadẽ radice induci poſſẽt ỏ qbus in p̃ſenti non expedit dilatare ſermonem.

¶ Dubi⁹ qd hoꝛ aptius de xp̃o predicať aut ꝙ ſit moꝛtuus aut ꝙ non.

La.59. A

Ex Prelibaꝫ qſpiã dubitãdi oꝛiginẽ trahet: cũ. n. dcm̃ ſit in hac methapho⁶. padoxa ꝙ xp̃s moꝛtuus ſit ⁊ ꝙ moꝛtuus ñ fuerat: qz deus ⁊ hõ erat: vt. n. hõ erat ve moꝛtu⁹ ẽ vt ãt ỏus erat nec moꝛi potuit nec aliq̃l'r moꝛtu⁹ ẽ q̃reť qd hoꝛ ỏ xp̃o. p̃pus aptiuſqz p̃dicabiť. ſ. ꝙ moꝛtu⁹ fueritan ꝙ ñ. ¶ In ℔ vt i ceteis aiaduertẽdũ q cũ xp̃s ỏus deus ⁊ hõ ſit vt hõ ẽ eũ moꝛi potuiſſe atq; ve moꝛtuũ fuiſſe cõfitemur.

B

¶ De xp̃o ãt vt de⁹ ẽ dicim⁹ ꝙ moꝛi illũ impoſſibile ẽ nec p pe dici p̃t eũ fuiſſe moꝛtuũ niſi eo mõ loquendi vtamur qñ theologi doctoꝛes ꝓmitta⁶ᵐ idiomatũ vocãt ℔ ãt ẽ vt cũ dicamus de⁹ moꝛtu⁹ẽ aut paſſus ẽ: ℔. n. ỏa ẽ q̃z̃ ñ ꝑpa. ℔ tñ nullaten⁹ recipiť de⁹ ꝫz deitatẽ moꝛtu⁹ẽ aut paſſus ẽ aut xp̃s ꝫz ꝙ de⁹ aut deitatẽ moꝛtes ſb̃ꝛt. Hec. n. ꝫz nll'm modũ loq̃ndi ỏa eẽ p̃t nec ſi ꝑpe nec ſi approꝑate vl' figurate loq̃mur: ſz ex oi pte falſa ẽ. nã in hac ſẽſus ẽ ꝙ de⁹ ꝫz nãz diuinã moꝛtal' ẽ.

C

¶ Chriſt⁹ igit vt de⁹ moꝛtuus nõ ẽ nec de eo dici p̃t ꝙ moꝛtuus ſit. ¶ Queſtio ſcitu digna.

La.60. A

Adhuc Alia dubitãdi ſ℔ appet oꝛigo. ſ. qd ỏ xp̃o magis ꝑpe dicať. ſimp⁹ accip⁹. ſ. ñ diſtinguẽdo ꝫz ꝙ ẽ hõ vl' ꝫz ꝙ ẽ de⁹ ꝙ moꝛtu⁹ ſit vl' ꝙ ñ. ¶ Cui rñdẽduz ẽ. ꝙ ꝫz ari. poſitõez i. 6. ethi. atq; alꝫs locis act⁹ ⁊ paſſiões ſp denoiant pſonã ſiue ſuppoſitũ ⁊ ñ ptẽ pſõe vl' ſuppoſiti nec aliqd qỏ ẽ i pte ſuppoſiti vl' ẽ ſuppoſiti, ꝑpetas. ¶ Et qñ i xp̃o ihu ſuppoſitũ ſiue pſõa vl' hipoſtaſis nõ erat hõ aſſumptus: ſz ỏbũ diuinũ vniẽs ſibi aſſũptã hũanitatẽ dicim⁹ xp̃m diuinã pſonã ⁊ nõ hũanã foꝛe ſic̃ tota ſacroꝝ doctoꝝ tradẽrit aſſertio deo ãt moꝛi nõ ꝙruit ꝑpus ỏ ipo igit ꝑdicam⁹ ꝙ nõ fuerit moꝛtuus q̃z ꝙ moꝛtẽ ſ℔ierit. ¶ Sic ãt i multis alꝫs ꝑdicatis ẽ q̃ ſacra theologoꝝ aſſertio ỏ xp̃o nõ ꝙfitek niſi additis ml'tis limitatiõibus. nã ſolida vitate ſubſiſtit ꝙ coꝛp⁹ xp̃i creatura fuerit, aia q̃z creatura ẽ. ẽt tota nã hũana aſſũpta

Solut⁹ Ariſto.

assũpta siue hõ assũptus si dicẽ maluerim⁹ creaka ẽ. ¶ De xpo tñ simp⁹ ñ ꝓfitemur ꝙ creaka sit. B. n. sacra scripꝰa ⁊ tota theologoꝝ abhoꝛret assertio xpi eqdẽ creatoꝛ ⁊ ñ creatura ẽ B tñ ꝓfitebimur xpm i ꝗtũ hõ solũ ẽ creaka. diuersitatẽ hoꝛ ñ sbsistit qm̃ xps suppositũ vl' hipostasis aut psõa⁹ diuia é ⁊ ñ hũana cũ vo xpo noiauerim⁹ nihil alteꝝ ꝓferẽtes aut limitãtes o xpo vt ẽ de⁹ itelligim⁹: qꝛ ipe diuia ⁊ ñ hũana hi postasis ẽ. ¶ Hoc mõ apls i epla ad hebꝛeos. c. ix, dicit xps ab heri ⁊ hodie ⁊ ipe, vsqꝫ i secla. i. xps ñ cepit eẽ nouit ex tẽ poze: ſz sp fuit ab eẽno nec ẽt vnq̃ finiet. Jn q̃ inuit ipm esse deũ: qꝛ nec cepit nec finiturus ẽ. xps tñ vt hõ ẽ cepit eẽ ⁊ añ B ñ erat. ¶ De B iudas i canonica sua. c. vnico ait. cõmõere ãt vos volo sciẽtes ꝙ ihs ppl'm suũ o ẽra egypti saluãs secũdo eos q ñ crediderũt pdidit. Nccm tñ ẽ h ihm sigre xpm ꝓ ut ẽ psõa diuia. nã ipe vt hõ, nat⁹ tẽ ñ extiterat cũ iudei o egypto educti sẽ. Cũ ãt o xpo aliqd nihil limitãtes aut asserimus aut fatemur o xpo vt de⁹ ẽ itelligi: ncẽe ẽ. ñ igit simp⁹ de xpo ꝓfitebimur ꝙ creaka sit nec ꝙ cepit: ſz ꝙ ab eẽno fuerit.

Apls ad heb. ij. capło

Judas.

Solutº fola' ad argu. C

¶ Ad q̃stũ ãt accedẽtib⁹ nob dõz ꝙ si simp⁹ igrak an xps moꝛtu⁹ sit nihil limitãdo ꝓpius. Rñdeꝛ ꝙ ñ moꝛtu⁹ sit q̃ ꝙ moꝛtu⁹ subierit. Nec qsq̃ ita sibi turbatõis oꝛiginẽ sũmat: nã q̃ ꝓpius o xpo dicam⁹ eũ ñ fuisse moꝛtuuꝫ quam moꝛtem subisse: tamen eum veriſſime moꝛtuum fuisse fatemur ip se egdez vt hõ ẽ moꝛtu⁹ extitit qõ ꝓcurãde saluti nre sufficiens fuit. ¶ Preassignat⁹ ãt rñsiõis mod⁹ obfuari pt i oib⁹ pticlis haꝛ methaphoꝛaꝛ i qb⁹ o xpo aliqd vt de⁹ ẽ ⁊ vt hõ ẽ pdicaꝛ. ¶ Ex pcedẽtibus ãt iductũ liqt q̃lr agnus qui et christus moꝛtuus est ⁊ non fuit moꝛtuus.

¶ De quarta methaphoꝛa. ſ. de serpente.

Capi. I. A

Nom ꝓ declaratione B

Quõ cõueniẽter xpm serpẽte appellem⁹ C

Rñº ꝓª D

Rñº 2ª E

Jacha. 9. capłº

Watt.

Watt.

Watt. xi. capi.

A sequẽtibus Aũt oꝛdinem epla q̃ vra mihi direxerat ꝛgia celsitudo iuxt methaphoꝛaꝛ ꝓtinẽtiã methapho. padoxa q̃rta occurrit. ſ. fuit posit⁹ fpes q iacuit ⁊ ñ iacuit q mouebat ⁊ ñ mouebat q audiuit ⁊ nun q̃ audiuit q vidit ⁊ nũq̃ vidit q sentiebat ⁊ ñ setiebat. ¶ Jn q̃ aduertendũ hãc 4ᵃᵐ methaphoꝛã o xpo exponẽdã nulli nãqꝫ ei⁹ cũcte pticle ꝓpetũt nisi xpo sic i applicatuo ꝓcessu patefiet. ¶ Jn his ãt pticla pª occurrit. ſ. fuit positus fpes. i q̃ aduertẽda duo occurrũt. Primũ q̃lr ꝓueniẽter xpꝰ fpẽtẽ appellem⁹. Scoz q̃lr fpes iste posit⁹ fuerit. ¶ Jn B ãt gñale tñsumẽtiũ documẽtũ supponak. ſ. cũ ꝓueniẽter trãsũptio fiat aliq̃ ꝓexistẽ debẽ sititudinẽ ei⁹ qõ trãsumik ad id ad qõ tñsumik. vñ aduertẽdũ ẽ ex qb⁹ fpentũ ꝓpetatib⁹ xps B serpẽs appellek. ¶ Ad B ãt duplex mod⁹ eẽ pt q̃ o xpo ista pdicẽt. Prim⁹ ꝙ xps serpẽs appellat⁹ sit ñ qdẽ ꝙ ipe fpes extitit aut i se aliqs fpẽtinas oñderit aut gesserit ꝓditões: ſz qꝛ iudeis cũ qb⁹ dñs dũ iter hoies vixit vsat⁹ ẽ tãqꝫ fpes apparuit. nã velut serpẽtine ꝓditõis ẽ vt venenuꝫ coctũ gerat ita ⁊ iudei arbitrati sũt xpi vtissimã doctrinã aliqs i se errozes cõtegẽ aut diurne repugre legi: aut ad aliq̃ causandã fraudẽ fuisse itroductã. ¶ Amplꝰ ãt q̃tq̃ xps i hitu hũilitatis ve inter iudeos appuit quemadmodum zacharias. c. ix. predixerat ipi tamen hipochzisim quandam in hoc latere suspicati sẽ aut alicuꝰ acqsitõis aut ambitiõis dignitatuz vl' honoris eẽ pncⁱ. ¶ Hoc qdẽ qm̃ ipi sic egisset vt oia ad laudẽ hoiuz ꝓponerẽt optãtes salutatões i foꝛo ⁊ pmas cathedras in synagogis pmos i cenis accubit⁹ atqꝫ vocari ab oib⁹ rabi. vtpz matthe. xxiij. hoꝛ tñ nihil i xpo fuit. ¶ Amplꝰ ⁊ i oclis phiseoꝝ dñs ihs ebꝛi⁹ atqꝫ vocaꝛ visus est. Sic. n. de eo pharisei enũciauerũt moꝛdacit arguẽtes. ſ. q̃re cũ publicanis manducat ⁊ bibit magr̃ vr vt pz matth. i i. c. ¶ Alibi ãt eũ acri⁹ atqꝫ euidẽti⁹ arguert dicẽtes h ẽ voꝛaꝛ ⁊ potatoꝛ vini ⁊ publicanoꝝ soct⁹ vt pz matth. i i. c. i his ãt fpẽtinã ꝓditõez i oculis phiseoꝝ dñs gestaꝛ visus ẽ hoꝛ tñ nihil extitit. ¶ Preter h ãt fpẽtũ carnes venenose atqꝫ pestiferẽ sẽ q̃ndã saniẽ ꝓtinentes. B ãt o xpo maliuoli iudeoꝝ arbitrati sẽ cũ ex adulterino coitu ꝓgenitũ foze opinati atqꝫ idẽtidẽ asserẽtes. Quoꝝ extitit iccẽtiuũ qm̃ Joseph cũ beatã sibi vginẽ despõsauit grãdeuus erat nec videbaꝫ gignẽ potuisse cũ vo eã q̃uidatã viderũt ab aliq̃ adultẽio viro fuisse cognitã opinati sũt. ¶ Ualidi⁹ ãt mõ suo B Joseph vir ei⁹ arbitrat⁹ ẽ. nã optime nouerat eb eo minime cognitũ extitisse cũ ḡ eã q̃uidã ꝓspexiſſz: nccia q̃si illatõe tenebat eã fuisse ab alio q̃uidatã: iõ cũ eẽt vir iust⁹ nolles eã traducẽ cogitauit eã occlte dimittẽ. qm̃ ab ãgło admonit⁹ ẽ. vt pz Matth. p. c. ó q̃ latius i pma methaphoꝛa pli batũ ẽ. ¶ Chꝛistũ igit iudei ex adultẽio natũ putabant quod macla q̃dã aut ifamia aut saltẽ ignobilitas vl' defect⁹ natalitiũ ẽ. ¶ Alij ãt iudeoꝝ q tãti facinoꝛis ó vgie ꝓceptões nõ facie bãt extimauerũt eũ Joseph filiũ eẽ. Sic pz luc. 3. c. ſ. erat ihs i cipies q̃si ãnoꝝ trigita vt putabak fili⁹ Joseph. ¶ Hij ãt q̃tq̃ o vgine tm̃ nefas ⁊ poꝛes ñ arbitrarẽt xpꝰ tñ ceteroꝝ hoiuz mõ ꝓceptũ eẽ credebãt. ſ. ex scie virili ⁊ i pctõ originali. ¶ Hic ãt mod⁹ venenositatis cuiusdã ẽ. Sic dic apls ad roꝛ 8. c. ꝙ vẽit xps i sili'tudinẽ carnis pcti. Sz h oia existẽtia carẽt. xps igit his fpes visus ẽ q̃tq̃ ñ existẽt.

Chꝛistũ iudei ex adultio natũ putabant esse arbitrabantur.

Luc. 3. c. Apostolus

¶ Cõuenienter xpm esse serpentem dicimus.

La. 2. A B

Alius Aũt applicatõis mod⁹ ꝓueniẽtioꝛ ẽ vt xpm serpẽtẽ ꝓdicem⁹ vt referak ad q̃ndã tipicũ fpẽtẽ si gtiuũ eoꝝ q̃ xps opatur⁹ erat. ¶ Ad cui⁹ ãpliozẽ euidẽtiaz supponẽdũ ẽ qõ hr̃ i li⁹ nũeroꝝ q i pẽthatẽco q̃rt⁹ ẽ. c. 21. ſ. ꝙ cũ iudei vagarẽt ꝓ varias defti solitudies ãno q̃dragesimo ab exitu o egypto i q̃ eos de⁹ i pmissã itroduxit regionẽ cũ iuxta duoꝝ regũ amoꝛreoꝝ. ſ. Og. ⁊ Basan terrã gderẽt cepit tedẽ ppl'm itineris ⁊ laboꝛis desiderauit q̃s reuerti i egyptũ mãna idẽtidẽ celit⁹ datũ fastidiebat dicẽs nauseat aia nr̃a sit ꝓ cibo isto leuissimo. ¶ Hui⁹ q̃ puaricatõis de⁹ i eos vidictã exercẽs misit ignitos fpẽtes ad q̃ꝛ moꝛsus vulnera pibat o ppl'o maxia mltitudo. ¶ Cũq̃z his afflicti mal' ad moysẽ cõuerterẽt eo ad deũ oꝛãte dcm̃ ẽ vt fpentẽ eneũ fabꝛicãs i altũ tollẽt vt qcũq̃z a fpẽtib⁹ moꝛderẽt respicẽ possz ⁊ qcũq̃ fpẽtẽ eneũ ꝓsideraſſet a mõsu veroꝝ fpẽtũ ⁊ mõte ꝓ eos iducẽda lib erat. De B ãt fpẽte qdã pue arbitrati sẽ ꝙ obfuata tẽ poꝛ hitudie fz astrologicas obfuatões aspectuũ plãeticoꝝ ⁊ ascẽdẽtiũ fabꝛicat⁹ sit. ⁊ ob B sanatiuã vulneꝝ vtutẽ ꝓexerit. ¶ Sz stak negt: nã fpes istõ ene⁹ nll'a moysi solercia: ſz diuia iussiõe fact⁹ ẽ. Si igit respiciẽtes fpẽtẽ illũ aliq̃ ex B vtutẽ ꝓhebãt ñ erat B a q̃uis nãl'r influxa vtute i fpẽtẽ illũ: ſz dei nutu ⁊ ope vt ab eodẽ vt⁹ sanatiua descẽdẽt a q̃ iussio de faciẽdo fpẽtẽ emanauit. ¶ Amplius ãt cũ q̃cũq̃z metaline imagies aut o q̃cũq̃z mã ꝓfici debẽt fz aspect⁹ stellaꝝ ⁊ motũ ⁊ astrologicã obfuatões vl' magoꝝ supstitões a fide ⁊ nãli rõe deuiãtiũ, oz vt i B magna tꝑoꝝ obfuãtia fiat nec qbus libz: ſz qbusdã spãlius ⁊ determinãtis. nã aspectus planetici aut obfuatõ ascẽdẽtiũ ad B ꝓueniẽtiũ q̃tidiani non sunt.

Cũ ãt moyses eneũ pfeꝰ fpẽtẽ diuia iussiõe admõitus feẽ igit eo mõ q̃ ous voluit aliogn pecassz qõ ñ fatemur. deus tñ nihil vnq̃ astrologica obfuatõe aut magoꝝ supstitõe ꝓfici iussit ispect] signis ⁊ astris vl' eorũ aspectibus. moyses igit B fabꝛicauit nll'a taliũ obfuatõe ꝓposita. ¶ Qõ ãt deus talia obfuãdo moysi nll'atenus iubẽt B efficẽ liqt. Nã itẽdebat deus eruditꝛ. iudeos i B vt nulla sit'iũ reꝛ astris aut toti celo vtutẽ attribuerẽt. nec crederẽt celestia coꝛpus sup opatões nr̃as aliq̃ hr̃e cãlitatẽ vt nõ timerẽt B. ¶ Nec igit aliqd p astrologicã ispectõez aut magicas cerimõias effici ipasset vt ide id qõ fieret vtutẽ ꝓhẽt: nã sic va i vbis dei ꝓdictio apperet. Sic appet Hiere. c. 10. iuxta vias gẽtiũ nolite discẽ ⁊ a signis celi nolite metuerẽ qm̃ leges ppl'oꝝ vane sũt. ¶ Et sic deus sig celi metuẽda ñ eẽ dixit ita ⁊ plaetaꝝ coꝛpus atqꝫ cetꝛa astra cũ suis oꝛbibus atqꝫ horũ aspectus ⁊ qcũq̃z vtutꝫ modus ab astrologiis i his assignatus nõ fuit igit eneus iste fpes vlla ꝓposita astrologica obfuatõe fabꝛicatus. ¶ Res mira de serpente metalino.

Hiere. c. 10.

La. 3. A

Amplius Aũt fpẽtẽ hũc vlla scie astroꝝ aut magoꝝ obfuatõe fcm̃ liqt. nã ex astroꝝ opatõe obfuata tãte vtut] efficaciã metalinus ille fpes ꝓhẽ negbat. ſ. vt eos q sbito moꝛiꝛi erãt nisi eñ ispicerent sanaret moꝛ vt i eũ oclꝝ aciẽ tetẽdisset. ¶ Qõ mãifestak in ceteris vasis aut imaginibus astrologice aut magice fact]. hoꝛ. n. nihil vsqꝫ hodie visũ ẽ qõ tãtã vtutẽ ꝓexerit. ¶ De B ãt eneo fpẽte dubitari negt qn moꝛ vt qcũq̃z i eũ oclos direxiſſz a fpẽtũ veroꝝ moꝛsibus moꝛtẽ iducẽs libaret. nll'a igit tali obseruatõe fpes iste factus erat. ¶ Itẽ q̃tq̃ astrologica aut magica q̃dã obfuatõe fpes iste factus foꝛet ⁊ sanatiuã vulneꝝ vtutẽ ꝛcepiſſz sola nãli influxiõe tñ sola visiõe B nãl'r cãri negbat vt pcussi a fpẽtibus curarẽt. Nã p visionẽ nll'a real' aut

B

Per visionẽ nll'a realis imutatõ cãtur i aiali videntẽ.

nālis imutatio cātur i aīali vidēte.ſ.q̄ p visionē vtutē aliq̄ aut nālē q̄litatē vidēs r̄cipiat:ſz ſolā ſpūalē imutationē recipit.ſ.vt p visionē ſpēs rei visibil'i organo visus recipiat nec qcq̄ alt̄ recipi valet:p visionē ifirmitaſ aut ſanitas i vidē te r̄cipi neqt qm̄ iſte q̄litates nāles ſt. ¶ Qō adhuc, magis liq̄t.nā ſi qs ignē iſpexerit ſolo ituitu i eo nll's ab igne cauſaī calor. Si qs āt niuē ſolo viſu ꝓtigat ex ꝟ nll'aten⁹ frige fiet aut ſi fp̄ētē vl' qcpiā alt̄ venenoſū ituit⁹ſit nullā ex ꝟ tabē venenoſitaſ ide trahet. Si tñ ſola viſiōe i vidēte aliqua real' mutatō cāret eo q̄ qs ignē vidēt calefieret qm̄ ignis calid⁹ē. Niuē q̄z ſolū ituētes algorē niuis nob ieē:ncēe erat: q: nix aliqd frigidū ē. Sic q̄z fp̄ēs viſus vidētib⁹ peſtiferam tabē icutēt cū ipe venenū i ſe teneat.i his tñ cetiſq̄z nālibus actō ib⁹:ncēm ē fieri ꝓtactū ⁊ applicatōez ꝟz potētie tactiue organa. ¶ Hoc autē ālī⁹ i medicinis ſanatiuis appet.nā ⁊ ſi efficacit̄ ſanatiuā vtutē ꝓtineat nūq̄z tñ egrot⁹ curabit' ſolo medicamīto⁹ aſpectu:ſz cū ea deguſtauerit aut carni ſue q̄uis mō applicuerit ad loca patiētia nocumītū. ¶ Liqde igit̄ ꝓbatū ē ex viſiōe nullā nālē ſiue rōnalē cāri q̄litatē: ꝟz ſo lā ſpūalē imutatōez. ¶ Sz q fp̄ētū morſus excepant viſo fp̄ēte eneo illico ſanabāt.iferē igit̄ ſanitatē hāc nll'a ex ſanatiua vtute q̄ i fp̄ēte illo exiſtēt ꝓuēire:ſz dei ſolo nutu ꝟ efficiebat iubēq̄ vt qcūq̄z fp̄ētē illū ſuo fcm iuſſu aſpexiſſz a fp̄ētū morſib⁹ ſanaret q̄z̄q̄ fp̄ēs ille ene⁹ ad ꝟ vtutē nullā bēret ſanatiuā velut ſi quis lignum aut lapides inſpexiſſet.

La.4. A ¶ Dubi⁹ ⁊ q̄dā ō baſiliſco ac ō lupo ⁊ ō mlīere mēſtruata.

Foꝛtaſſis Aūt i ea q̄ dicta ſūt aliqs molieſ dicēs fp̄ētē illū eneū ad ꝟ efficacē vtutē nāliter hūiſſe vt eos q a fp̄ētib⁹ ardētib⁹ vulnerati foꝛēt ſanaret ſolo i eū directo vulneratoꝛ ituitu. ¶ Et q ſola uiſiōe ñ ſole q̄litates ſpūales:ſz ēt iterdū nāles vtutes ⁊ ipreſſiōes cāentur Baſiliſcus āt hoꝛ nob patefaē vitatē. iſte eqdē ſolo uiſu aīalia viſa occidit ⁊ arboꝛes ificit ⁊ ſi ad ea tāgēda nūq̄z acceſſerit qn poti⁹ eꝫ euēit:pl'es.n.baſiliſcuſ viſu q̄z morſu necat.

B Quartū ad ſit veneni i baſiliſco.

¶ Nālis igit̄ imutatio ⁊ qdē valde magꝫ ſola viſiōe ꝓfici ꝑt vlla nāq̄z paſſio aut ipreſſio morte foꝛtioꝛ ē q̄ ſola viſiōe idu cit. ¶ Idētidē āt cū qs lupū a ꝑpe viderit log ñ poſit lupus tñ ei tē nihil nocet ad eū q̄uis accedēs mō.vñ cū aliqs ñ potētes log videm⁹ dicim⁹ lup⁹ ē i fabl'a.i.cū lupo loquutus ē aut lupū vidit vt ait Iſidoꝛus ethimologiaꝝ li.i i.ex ſola igi tur viſiōe real' imutatio ſeq̄t. ¶ Ampli⁹ āt i m'lerib⁹ mēſtruatiſ ꝟ appet.nā cū m'lier patit̄ ſāguinē mēſtrualē q p ſingl'os mēſes eis ꝓuēire ſolet ſi ſpeculū ꝓiūctū ſibi i pua diſtātia inſpexerit magno i illō ſpacio oc'oꝝ aciē figēs p⁹ ꝟ ſpeculū ſāguineis gutis aut pēit⁹reſpſū aut magꝫ ex pte mac'atū erit. atq̄z i atrū vtet̄ coloꝛē nll'a tñ ꝟ ꝑter visionē opatio ē ex ſola igit̄ viſiōe realē imuta^tm cāri poſſe liq̄t. ¶ Jtē ꝟ mānifeſtaē in iſantib⁹ q̄s vulgus faſtinatos vocat.i.oc'o ꝑcuſſos aſtruūt n.oc'os q̄ſdā foꝛe ſola viſiōe reb⁹ viſis egritudies iducētes ibi tñ ſola viſio ē i hac igit̄ nālem atq̄z realem imutationem fieri ſatis liquet.

¶ Solutio predictarum queſtionum.

La.5. A **His** Que p̄dctā ſūt rñdēdū ē ſola viſiōe nullā nālē ſiue realē cāri paſſionē.viſio eqdē ſpē viſibili fit q̄ ē ens q̄ſi pure ſpūale ñ hñs i ſe aliq̄ ō nālib⁹ q̄litatib⁹ nec eā cā re p̄t i eo i q̄ termiaē.ſ.mac'e rei videq̄. ¶ Sūt āt q̄litates nāles ꝟz q̄s actio ⁊ paſſio cātur 4^or.ſ.caliditas frigiditas hūiditas:ſiccitas.ſpēs āt viſibil' nec calida ē nec frigida nec ſicca nec hūida foꝛmal'r nec effectiue aut vtual'r.ſ. q̄ nec aliq̄ haꝝ q̄litatū i ſe hz nec eā i re viſa cāre p̄t. Sīc coꝛp⁹ celeſtia nullā haꝝ hñt tñ eas i iferioꝛib⁹ eleñtis ⁊ eleñtaſ cauſant.

B Qualitateſ naturales.

¶ Et ſic q̄litates 4^or p̄mas ñ cauſāt'uta nec aliq̄ aliā deriuatā ex hiſ.ſz opatō ſua ē vt videri faciat rē cui⁹ſpēs ſūt. Qō ſi viſa res aīali aliqō nocumīti iferat videti aut aīal vidēs i ipſa viſionē aliq̄ egritudi^m vl' q̄dcūq̄z malū ꝓxerit ñ ꝟ fit ex ipſa viſiōe:ſz aliqd alt̄ ē qō ad tactiuā potētiā attiet.vñ ꝟ qō i vidēdo nocumītū iferē idētidē ſeq̄ret ēt ſi res viſa ñ videret aut ſi aīal vidēs nihil vidiſſz. ¶ Hoꝛ āt cālitas ex ꝟ ꝓuenit q̄ q̄dā coꝛp⁹ſūt ifecta atq̄z tabida ⁊ q̄ſi peſtifera i ſe coꝛrupt̄os humoꝛes ⁊ putridaſ venenoſaſq̄z ꝓtinētia q̄litates hec āt i ſpūs reſoluūt atq̄z p ocl'os egrediūt: q: ptes iſte tenerri me ſūt ñ pōa p al's coꝛpis ptes meatū ſibi ꝓſtituē q̄z̄q̄ p. anbelitū hoꝛ aliqs egredi ꝓtigat. hi āt ſpūs p aerē tēdūt ⁊ cū i aliquā rē ſolid ñ aliq̄l'r ⁊ tenerā iſederit ificiūt ⁊ coꝛrūpūt illā. Sūt āt iſti ſpūs coꝛp⁹ſbtilia q̄ i modū fumoſitatū reſoluūt

L Spūs ſubſtantia ē calida ⁊ humida.

ſūt āt ſbe calide ⁊ hūide. Cū vo ō coꝛpe alicui⁹ egrediūt per ocl'os alioſq̄z coꝛpis meat⁹ p ſbtilitate ſui inuiſibiles ſūt. cū āt ad aliqō coꝛp⁹ tenerꝫ puenientes iheſerit frigiditate ſupficiei coꝛpis ſolidi cui iheret ⁊ aeris circūſtātis ꝓdēſanē atq̄z viſibiles effecti coꝛp⁹ appēt. Uelut ſi m'lier mēſtruata ſpecl'z r̄ſpiciat cū iſpicit ſpūs ꝓcedētes videri nequeūt:ſz cū ſpecl'o heſerit videri ichoāt iā i mac'as puerſi.eos nāq̄z ſpeculi frigiditas atq̄z aeris circūſtātis ſolidauit condenſando.

¶ Nulla realis operatio p viſum cauſari poteſt.

La.6. A **Cōſimiliter** Ad ſupiora dōz ē nullā realē opationē p viſū cāri nec poſſibile foꝛe vt talē qd cāet. Qm̄ viſio p ſolā ſpēz viſibilē cātur q̄ ꝓdictōez coꝛpalē nullā hz:ſz puī ſpūalē. ¶ Sūt tñ q̄dā aīalia tā humana ſpē q̄z i ceteris i qb⁹ venenoſi qdā humoꝛes ſūt ex qb⁹ ſpūs reſoluūt p pupillas ocl'oꝝ egrediētes atq̄z valde nocēt eiſ q b⁹ iheſerit:q̄ pacto vī p viſū aliq̄ realē ſiue nālē actōez cāri: ſz ñ cātur:ſz h⁹ nocumīti cā ſūt ipſi ſpūs egrediētes p oculos aīaliū pueniētes vſq̄z ad res his aīalib⁹ ꝓpiquas. ¶ Spūs āt hū q̄s nociuos atq̄z peſtē iferētes ſcim⁹ ad actōez viſuaz ñ ptinēt:ſz ad tactiuā pōm q̄ p applicatōez ⁊ ꝓtactū opatōez ſuā hz. ¶ Sic.n.hū ſpūs ꝓtigēdo nocēt qm̄ vſq̄z ad coꝛpa p ueniūt qb⁹ nocēt atq̄z eis iſidēt iherētes. ¶ Ampli⁹ āt humidū ⁊ frigidū calidū ⁊ ſiccū potētie tactiue obm ſūt ipam q̄q̄z im utāt.hū āt ſpūs nocēt vt humoꝛē atq̄z calοꝛē noxiū tenēt hāc q̄ realē ſiue nālē imutatōez ꝟz potētiā tactiuā ⁊ ñ ſm viſū aut aliq̄ alterā potētiā fieri liq̄t. ¶ Nūc āt cū ad ꝟ fp̄ēte eneo quē moyſes fabricauit applicaī ſtaī nō p̄t.nā ⁊ ſi in alīs reb⁹ videdo ſāitas aut egritudo ꝓhiī ꝟ tñ nihil tale eue niſſe poſſe liq̄t. ¶ Uiſio eqdē dūtaxat nll'ius real' ſiue nālis actōis cātiua ē:ſz cū aliq̄ real' q̄litas egritudis aut ſāitas i vidēdo ꝓhiī ꝟ ē qm̄ i videdo ſpūs p oc'os emittūt q iterdum egritudinē iterdū vo bonū aliqō cānt. Hoc vt metalino illi fp̄ēti ꝓuēire neqbat.nā nll'aten⁹ ſpūs aliq ex eo euapari poterāt. Cā āt ſatꝫ liq̄t.ſpūs nāq̄z vt ꝟ accipiī ſbtile valō coꝛpus ē atq̄z ex ꝟ iuiſibile.hūidū q̄q̄z ⁊ calidū ab aliq̄ dēſtoꝛi coꝛpoꝛe reſolutū actōe caloꝛis atq̄z ſbtilitate ſua poſteriuſ eleuatū. Hec āt p̄itus fp̄ēti illi metalio quē moyſes fabricauit repugnāt.i eo qppe caloꝛ aut humoꝛ nll's erat qn potiuſ due ꝑie q̄litates.ſ.frigidū ⁊ ſiccū.nā ene⁹ erat. ¶ Idētidē āt humoꝛ nll's i ꝟ fp̄ēte erat tāq̄z māle p̄ncipiū ex q̄ iſti ſpūs ſoluēnē deficiebat q̄q̄z caloꝛ q effectiuū p̄nci^m erat ad hos ſpūs reſoluēdū. Impoſſibile igit̄ ex ꝟ ſatꝫ ſoꝛe iducī vllos ex ſerpēte illo metalio ſpūs emitti potuiſſe ꝑcuſſoꝝ hoiuz ſanatiuos. ¶ Idētidē āt liq̄t hāc iductā i ꝑcuſſis ſanitatē cāri ñ potuiſſe ex aliq̄ nāli ōruata vtute i ſerpētē metalinum aſtrologica aut magoꝛum obſeruatione.

¶ Reſponſio foꝛmalis ad dubitationes predictas.

Cap.7. A **His** Aūt q̄ i ꝓriū iducebāt rñdēdū ē cū dr. baſiliſcū ſolo ituitu hoies ceteraq̄z iterimē aīalia i q̄ valde nāli⁹ imutatō ē.i viſiōe igit̄ ſola realē opatōez ⁊ imutatōez eē ꝓſtat. ¶ Dōz nec baſiliſcū: nec qōcūq̄z ō aīalibus ſola viſiōe cuiq̄z nocē poſſe aut q̄lēcūq̄z cāre realē imutatōez.ſ.ſi baſiliſcus qōcūq̄z aīal viderit.nā ⁊ ſi i viſiōe dūtaxat q̄litatē aliq̄ realē cāri poſſibile foꝛet rōabiliuſ erat vt id qō vī i vidēte aliqd cāret q̄z vidēs qcq̄z efficēt i re viſa. Cuiuſ oꝛigo appet.nā vidēs nihil agit:ſz patit̄ r̄cipiēs i ſe ſpēz rei viſe vſq̄z ad oc'oſ ſuos pueniētē atq̄z imutantē. vidēs tñ ad rē viſā nihil emittit:ſz r̄cipit ab eadē ſpēs. ¶ Quāq̄z i ꝟ ſat] platonici deuiarūt dicētes viſionē fieri p emiſſiōez radioꝝ viſualiuz vſq̄z ad rē viſā pueniētiū foꝛmāq̄z rei viſibil' ſecū i reditu ad oc'os vſq̄z videt] pducētiū. ¶ Hec tñ poſitō nll'a ꝓbitate fulcit̄.ipoꝛbat āt eā ari.i libꝛis ō aīa dicēs: videmus.n.nihil emittētes: ſz it⁹ r̄cipiētes. ¶ Sic q̄z appet ex pſpectiua piſani q̄ dr. pſpectiua cōis ꝓpoſitōe.lz.a li⁹ p cū dr mathematicos dicentes viſionē fieri p emiſſionē fruſtra cōari. ¶ Amplius āt appet. nā ſi viſio i emiſſiōe ⁊ ñ i receptōe iteriuſ ꝓſiſtēt eēt actio ⁊ ñ paſſio. viſionē tñ paſſionē eē ⁊ ñ actōez ꝓſtat p receptōez. q̄ ⁊ ñ i emiſſiōe ſit. ¶ Appet haꝝ p⁹ pticl'a. nā ſi cū videmus nihil recipiētes aliqd emittēmus: cū emittē actō ſit recipe āt paſſio: q: emittē ꝟ actō erat actiōez i vidēdo eē patebat. qm̄ āt i vidēdo r̄cipe nll'z ē qō ē paſſio nll'a i vidēdo paſſio erit:ſz pura actō. ¶ Uiſionē āt paſſionē foꝛe p̄ſcianus ſat] ꝓdit in maioꝛi volumine.li.8.vbi dīt q̄ ꝟ ꝟba audio ⁊ video ⁊ cetā ſignātia ſenſationes in voce actiua ſignt paſſiones.

Error platonicoꝝ

¶ Scōa rō q̄ viſio non fiat extramittendo.

L Qō viſio extra mittēdo vt plato credidit

1ª rō.

2ª rō.

Priſcia nuſ li.8.

A Cap.8.

Amplius

A **Amplius** Aūt si visionē emittēdo ꝛ ñ ꝛcipiēdo cā ri asseram⁹ visiuā põm actiuā eē: nccē ē nec vllaten⁹ passiuā foze. visiuā tñ passiuā asserꝛ nccē ē. visio g̃ ñ emissiõe: sꝫ ꝛceptiõe fit. ¶ Inductõis hui⁹ p³ pticula pz. nā si visio emittēdo fiēt: cū emittē pura actõ sit videꝛ puꝛ agē ēt. ¶ eāt visiua põa actiua ñ sit sat] liq̄t oēs nāqꝫ põaꝫ sē sitiuas vt tactiuā gustatiuā odoratiuā ꝛ ceꝛas passiuas appellam⁹. Sic eas cogmiat ari. i mltis locis. ¶ Jtē si emittentes aliqd ab ocl'is ꝛ nihil ꝛcipiētes viderem⁹: nemo ad tātā distātiā vidē possꝫ ad q̃ntā videt. nā vsqꝫ ad solarē globū: ad ipa qꝫ fixa astra videtes ptingim⁹. iter nos tñ ꝛ illa plurium q̃ ducētaꝛ miliū leucaꝛ iterpositō ē qō astronomi: nccq̃s i ducūt demõstratõib⁹. decl'at āt ꝟ alfragan⁹ i lib° suo quē de astrologia ꝓposuit i fine. ¶ Si. n. visio aliqd emittēdo cārēt nccē erat hos spūs ex ptib⁹ tenerrimis coꝛpoꝛ soluī. cū spūs coꝛpa sbtilia hūida ꝛ calida ꝛsoluta ex ptib⁹ humidis coꝛpis sint agēte atq; resoluente caloꝛe. ¶ Ad ꝟ tñ vt spūs isti ab ocl'is nr̃is emissi ad solarē globū aut astroꝛ octaui celi ꝛgio nē ptigerēt: nccē erat totū coꝛp⁹ i hmõi spūs solui nec ad ꝟ quis accedē mō ꝛ si tātā spirituū resolutõem cāri ꝓtigēt adhuc eleuari ñ posset vt ad celos vsq; ptigerēt. ¶ Ampli⁹ āt si emissis ab ocl'is spiritib⁹ visio cārēt: ñ possem⁹ sp videē ea q̃ nob directe opposita sūt: sꝫ iterdū ea q̃ i aduersū videmus tñ sp ea q̃ nob obuia sē fcā visiõe p lineā rectā. ñ igit̃ p emissiõez spirituū visio fit. ¶ hui⁹ iductiue rõnis maioꝛ appet. nā cuꝫ spūs ab ocl'is nr̃is ad aliqd vidēdū egrederēt q hūidi ꝛ calidi sē q̃q̃ sbtiles sint vēt⁹ tñ eis obuiās qm̃ verā q̃titatem hñr̃ potit eos ipellē ad aliq̃s dr̃iaz positõis. ¶ Et tē cū spūs illi ñ ifigāt i illa re q̃ directe añ ocl'os ē ꝓhibēte ipetu vētoꝛ sꝫ ad aliā rē i alēa positõe deducāt ꝓtiget vt ñ videat res q̃ p ocl'is ē: sꝫ que i aduerso iacet ad q̃s ipi spūs ab ocl'is videntis emissi ferrēt. ¶ Quo pacto cū euēiret vt spūs illi vēto ipulsi posterioꝛa peterēt eis reb⁹ q̃ p⁹terga nr̃a sūt se applicātes fieret vt ea q̃ p⁹terga nr̃a sē viderem⁹ qō manifesta falsitate notaꝛ. ¶ Euidēter g̃ collectū ē visionē nō emittēdo ab ocl'o spiritus: sed magis recipiendo causa.

Cap. 9. A ¶ De eadem re superiozi igitur.

Alia Aūt ex his iferrēt absurda. ſ. nos ml'totiens ea q̃ ꝓpe nos sē regiõe ocl'oꝛ nr̃oꝛ nec ml'tū distātia vidē tñ ñ posse. qō sat] absurdū pz. nā gcqd ocl'is nr̃is obꝯcit ituemur nisi aut fortassis imoderata distātie iteriectō fiat aut visiue põe ꝛ visibili aliqd visionē itercipiēs fuerit iteriectuꝫ visionē g̃ ñ emittētes: sꝫ suscipiētes iteri⁹ faciem⁹. ¶ hui⁹ illatõis maioꝛ pz: qm̃ spūs qb⁹ iste visionē cāri aiūt coꝛpa subtilia hūida atq; calida sē. cū g̃ eos circūdederit frigiditas q̃cū qꝫ loci i coꝛp⁹ solidū ꝏdēsabit eosqꝫ ñ visibiles pp dēsitatem reddet p̃sentiz si mag̃ circūstās frigiditas extitit. ¶ Sic. n. in specl'oꝛ supficieb⁹ ꝛelictū pz cū ml'ier mēstruata specl'z a ꝓpiquo ꝛ aliq̃to tpis mora ꝓspexerit. tē. n. cū specl'm ipa ituet spūs illi q ab ocl'is emittūt nll'i visibiles exītes a nemie conspiciūt: sꝫ cū specl'aris supficiei atq; circūstāt frigiditas aeriꝫ spūs i coꝛpa paulo dēsioza ꝓpegerit i specl'o aut gutte sāguinee aut alteri⁹ colozis macl'e visu notabiles cuilibz reliquūt.

B ꝓfir°. rõnis. ¶ Si igit̃ ꝟ pacto visio causāda foret. ꝛ magni frigozis tpe vt pruinaꝛ albicantiū vl' rigētis gelu qs ea q̃ a se aliq̃l' magna itercapedine seiūgunt respicēt spūs ab ocl'is nr̃is emissi cū p aerē ad rē vidēdā pueire conarēt circūstāte aeris friditate dēsarēt qm̃ coꝛpa calida ꝛ hūida sē. ¶ Oppzimēte āt violēto frigoze circūstāte: puus ille ac g̃cilis caloꝛ i illo latēs humoze expiraret q̃ fieret vt coꝛp⁹ illō iā dēsatū: nll'oqꝫ eleuāte sblatū caloꝛe i trā cadēt. ¶ Et si caloꝛē illi subtili coꝛpi circūstāte frigoze loci imanere ꝓtēdas: adhuc nihil eēt qm̃ p frigiditate circūstātiū coꝛpoꝛ illō coꝛp⁹ dēsatū g̃uitatē ꝟhēt atq; ex ꝟ i trā: nccio tēdēt motu suo. ¶ Sic. n. i ollaꝛ ebulli tiõib⁹ euēire liq̄t. cū. n. humoꝛ i olla feruerit: p̃ fortitudie caloris icluſi i humoze illo resoluunt ptes teneriozes humoris atq; i altū tollūt ad opimētū pueniētes ollaꝛ. cui inherent. Sꝫ postq̃s i ꝟ aliq̃lis moza tracta ē ml'tis hmõi exalatiõib⁹ ad opimētū olle pducūt igrossant ex adiūctiõe ptes iste atq; põdē suo iā gñate se i mālē humorē vñ exsurrexerāt relabū tur. ¶ Jdē āt sat] pz si qs feruēti olle ēt i aliq̃li eleuatõe manū directe suppoſuerit. nā tenē atq; leues exalatões i modū fumositatū ei p̃ iherebūt posteri⁹ āt ex adiūctõe i guttas aq̃ as ꝛglobate atq; põdē suo tracte i id vñ oꝛigine traxerāt collabent. ¶ Appet g̃ si frigozis magni tpe spūs isti emissi foꝛēt ꝑmēte exteriozi frigoze dēsarent. dēsatiq̃s i trā caderent vñ directe tēdē ñ ꝓtiget i res illas q̃ p ocl'is nr̃is sūt. Quo fieret vt ea vidē nob ipossibile foꝛet. qō sat] fl'm liq̄t. nā q̃tūcunq; frigoze cūcta ꝑmanꝛ eq̄ ea q̃ p ocl'is nr̃is sūt vidē valebimus ēt qꝛ aliq̃tulū distēt velut si nll'o frigoze ꝑmeremur. ¶ Inducit g̃ visionē nll'o emisso celebꝛari: sꝫ sola iteri⁹ scā recepti⁹.

¶ Scōa ratio ꝓncipalis qꝛ visio nō fiat extramittendo.

Predictis Aūt addq̃ciēdū ē qꝛ si visio p aliq̃s interꝛ fcāz susceptionē celebꝛareꝛ. cū extra aquam quis existeret ea que intra aquam sunt videre impossibile foꝛet. exītez quoq; itra aquam ea que extra aquam sūt nll'aten⁹ videꝛ ꝓtigeret: ꝟ tñ fl'a sūt. visionē g̃ ñ emittēdo: sꝫ iteri⁹ suscipiēdo fieri liq̄t. ¶ hui⁹ iductõis maioꝛ conꝯcif: nā cū spūs coꝛ⁹ sbtilia hūida ꝛ calida sint: cū ad aq̃s pueirēt obiectu gelidaꝛ aquaꝛ i eaꝛ supficie ꝏdēsareꝛ sic i supficie specl'ariū coꝛpoꝛ ꝏdēsanꝛ spūs emissi ab ocl'o mēstruate mulieris vt i ꝑcedētib⁹ explicuim⁹. ad ea g̃ q̃ itra aquā sūt: spūs hmõi penetraꝛ ñ posset vt eoꝛ ad nos spēz ferrēt. ¶ Jdez arguēdi mod⁹ ē i eo q itra aq̃s mersus q̃ aere sūt ituerī ꝓtēderet. spūs nāqꝫ ab ocl'o emissi apō pupille supficiē aquaꝛ frigoze ꝛ humoze dēsarēt ad res visibiles exteri⁹ pueire nō potētes. ¶ Et si ꝓtigeret aliquē itra calidas latē aq̃s idē euēiret. ñ. n. ē frigiditas dūtaxat ꝏdēsatōis cā: sꝫ ēt hūiditas ígēs magꝫ egdē hūiditas res teneas hūiditatē ꝓtinētes rarā ꝛ sbtilē ꝏdēsat. quis g̃ mō spūs itra aq̃s exītes ꝓfestiz aquaꝛ tractu dēsari: nccē erat. ¶ Hec tñ sat] nota fl'itate arguūt. nā ex aquā exītes q̃ iteri⁹ sūt ēt i pfūdo aquaꝛ pspicue intuemur nisi aut aquaꝛ cenositas turbās aut pfūditas magꝫ lucē tollēs ipediat. ¶ Sic āt itra aquā exītes: q̃ itra aq̃s sūt vident vñ ꝓtigit iterdū vt hoies itra aquā i aquaꝛ pfūditate ꝓiectas pecūias ígrāt ꝛ iueniāt. ¶ Ampli⁹ āt ꝓcessa emissione vt cā visiõis: si exītes ex aquā quis mō q̃ itra aquā sūt ituerēt aq̃ fluēte ipossibile foꝛet qcq̃s videꝛ vsus illā positõis pte quā ituebamur: sꝫ ad aliā ide distātē. sat] ꝟ tñ fl'z liq̄t emissionē. g̃ visio nll'a cātur: sꝫ p iteri⁹ receptionē. ¶ hui⁹ maioꝛ pz i aqs fluētib⁹. nā ꝛ si ñ sit ois aq̃ fluēs: nos tñ i ea loquimur q̃ fluēs ē: velut i fluminib⁹ ꝛ toꝛrētib⁹. Tūc. n. si qs lapidē latētē ſb vndis ituerī vellet spūs atqꝫ ocl'oꝛ aciē p̃ illaz ptē dirigeret i q̃ lapis ē. Cū āt spūs emissi supficiei aq̃ adheꝛēt pꝛiusq̃ ad iterioza aquaꝛ penetraꝛēt vt illi rei se ꝓiungeꝛēt q̃s nos videē desiderabam⁹: fluēs aq̃ eos ad aliq̃ntā eos p ferret distātiā, velut cū qs i rapidos aq̃ cursus lapidē mittit ñ. n. recto ictu fūdū petit: sꝫ aquaꝛ ipetu ad vlteri⁹ aliq̃ntulū pmouet. ¶ Eēt igit̃ ipossibile emissos spūs ab ocl'is nr̃is ad illā lapidē accedē i q̃s nos direxissem⁹ ꝛ ꝑnr lapidē illū videri ipossibile erat. qō i oib⁹ fluētib⁹ aqs euēiꝛ: nccē erat. ¶ Pz g̃ visionē spūz emissiõe cāri nll'aten⁹: sꝫ receptiõe quadam.

Cap. i i. A ¶ Sexta rō p̃cipua visionē ñ fieri extramittendo.

Ad hec āt alia sequūt absurda. Si. n. emissis spiritibus ab ocl'o ꝛ nihil ꝛcipiētes viderem⁹ oia: aialia videntia breuissime desicari: nccē erat atq; ꝓrsus deficē. hec tñ ñ eueniūt visionē igit̃ emittēdo nll'aten⁹ fieri liq̄t. ¶ Maioꝛ h⁹ pz. spūs nāqꝫ coꝛpa hūida atqꝫ tenera ꝛ calida sūt resoluta ex aliqb⁹ ptib⁹ hūidis digerente illas caloꝛe q̃diu g̃ visio fieret tādiu saltē spūuz ꝛsolutōez fieri: nccē eēt q̃ pacto hmõi ptes hūide ꝛ teneꝛ ex qb⁹ spūuz resolutō fieret: nccio deficeꝛēt pēit⁹ resolutõe exhauste p̃ñr āt aialis coꝛp⁹ deficeꝛ: nccē eēt desicatū ꝓrsus. h⁹ tñ ꝟriū sp pz: visio g̃ spūuz emissiõe nō cātur. ¶ Ampli⁹ āt si emissis spiritib⁹ visio cārēt: ipossibile videreꝛ vt videdo nob speculū: penetraꝛ ꝓtigēt p oia tñ gña vitroꝛ aliqd vlteri⁹ poterim⁹ ituerī cū singl'a nob diaphana sint nisi aut valō obscura sūt aut i pte posteriozi aliqō solidi⁹ atqꝫ obscuri⁹ ꝓiūctū hñt. visio g̃ emissis spiritib⁹ ñ fit. Maioꝛ h⁹ liq̄t qm̃ cū ml'ier mēstruata aut gspiā ifectos hñs oculos speculū paꝛ distās ispexerit: spūs ab ocl'is egrediētes supficiei coꝛpis adherētes circūstātis aeris atqꝫ specl'aris coꝛpis frigoze ꝏdēsanꝛ: quersi i coꝛpis soliditatē atqꝫ facti visibiles nec vlterius tñsire potētes. nob g̃ nihil dispar ꝓtigēt. ſ. vt vi trū ituētes specl'are illō videdo penetraꝛ ñ possem⁹. ¶ Econtrario tñ fit qm̃ q̃cūqꝫ specl'ari vitro ꝑpositō: nob qō vltra est clar̃ videre poterimus. nisi aut vitrū obscuꝛ valde sit vel in posteriozibus aliqd vitro appositū fuerit. visionē igit̃ emissis spiritibus fieri impossibile satis liq̄t. ¶ Preter ꝟ āt si emittētes aliqd ab ocl'is videremus: impossibile eēt nob celū videꝛ sꝫ oēs celos pspicue ꝓtēplamur emissiõe: g̃ spūuz visionē nul

Rõnis ꝓfirma°

Si visio fieret ex̃ mittēdo ñ videremus ad tātaz distantiaz ad q̃ntaz videm⁹.

3ª rõ ꝓncipalis.

D

Lap. 9. A

4. rõ.

B

Lã ꝏdensationis.

C ꝓfir° rõnis

Lap. i i. A

B Si ꝑ emissionē spirituuz ad ex̃ fieret visio nō post ml'tuz tp̃s coꝛpus deficeret.

C Si visio fieret ex̃mittēdo in speculo nihil videremus.

D Quod stā. ti opinionē platonis impossibile eſſet vt videremus celuz.

latenus fie ri ꝑz. ¶ Maior appet qm̃ spiritus q̃s interdum ab oc'lis emittim⁹ corpa hũida ⁊ calida sẽ atq; delicata nimis. vt ãt ad celũ vsq; penetrarẽt: nccẽ eẽt vt ad mediũ aeriꝭ itẽstitiũ ptrãsirẽt: i q̃ aer frigid⁹ ⁊ niger atq; dẽsus ẽ i q̃ lapides ⁊ g̃ndines atq; niues gnanᵗ. Est. n. loc⁹ iste in toto celo frigidissim⁹. vñ illuc pueniẽtes spũs ꝑdẽsari: nccẽ eẽt ꝑdẽsatos ãt atq; ꝑnr g̃ues effectos põdẽ suo ad iferiora trahi oportet: nec. n. vlteri⁹ ascẽdẽ posset. q̃ fit vt nob celũ vidẽ ipossibile fozet: ñ pueniẽtib⁹ illuc spiritib⁹ ab oc'o missis. ¶ Pret̃ ãt oportet eosdẽ spũs p ignis tñsir globũ: i q̃ cũ corpa hũida atq; tenera ⁊ delicata sint cremari: nccẽ eẽt ℔ g̃ dato: nll'a nob videdi celũ eẽt facl'tas. ¶ Sz fl'm ẽ qm̃ oẽs celos cũ astris suis lipide ituemur: vsq; ad celũ chrystallinũ quod'celuz aqueũ appellaᵗ oiuzq; visibiliũ extrema metha ẽ. visionẽ g̃ nullo emisso: sed suscepto interius fieri patet.

E Visio nr̃a vsq; ad quẽ finẽ celi tendat.

¶ Septima rõ precipua visionẽ nõ fieri extramittendo.

Cap. 12. A

Addiciẽdũ Aũt ꝑdicẽ: q̃ si visio aliq̃ emisso celebrarẽ ipossibile eẽt vt videremꝰ ꝓfesti vt oc'os apim⁹: ʒ mox vt oc'os apuerim⁹ obiectas nob res visu ꝓphẽdim⁹. visio igiᵗ emittẽdo ñ fit: ʒ recipiẽdo. ¶ Hoc appet. nã si emissis spiritib⁹ viderem⁹ necesse eẽt vt p oc'os aptos hẽrem⁹. Post ℔ ãt spũs ab oc'is emittẽm⁹. dein de ꝺo vt ipi spũs ad rẽ q̃s vidẽ volebam⁹ veniẽtes ei⁹ ad nos vsq; pferrẽt spẽz ptẽpladã ꝼz positionẽ platonicoꝝ. ¶ Hec ãt vt fierẽt: tpe q̃dã i digerẽt: idiuisibil'r. n. i istãti: fieri negrẽt vt oc'oꝝ spũs ad rẽ visibilẽ pueniret: eiusq; p℔ ad nos vsq; pferrẽt vidẽdã figurã. ¶ Appẽt ãt ℔ i sonit⁹ cãtiõe. fit. n. soni t⁹ ex aeris collisiõe. q fract⁹ i circ'os se diffudit ad modũ fluẽ toꝝ vsq; ad audiẽtiũ aures ei⁹ pueniũt spes q̃s ob rẽ ñ immediate vox sẽtit vt cãta ẽ. Velut si q̃s̃ distãter a nob lapidez vl' lignũ securi pcusserit: vox q̃dẽ ad pcussionẽ imediate ꝑse quef: nos tñ pcussionẽ a lõge vidẽtes: mox vocẽ ñ audiem⁹: ʒ aliq̃ndiu stabim⁹ expectãtes vt audiam⁹. ¶ Sic g̃ aer corꝑ ẽ atq; tpe q̃dã idiget vt moueaᵗ: ita spũs isti cũ corpa q̃dã hũida tenera atq; delicata sint sine successiõe moueri ñ poterat. ¶ Hoꝝ tñ fl'tas nota ẽ qm̃ mox vt oc'os apuerim⁹ q̃cũ q̃s obiecta sẽ ituemur. visio g̃ emittẽdo ñ fit spũs aliq̃s: ʒ recipiẽdo magis.

B Sonus q̃modo fit.

C Obie⁹ ꝛ rõnem.

¶ Huic ãt q̃s̃ obq̃ciet: data visiõe i spirituũ emissiõe. i istãti fieri posse visionẽ segᵗ ita vt apertis oc'is q̃ obq̃ciũᵗ mox cernam⁹: qm̃ maiora q̃dã his fieri sic ꝑspicim⁹. ¶ Nã cũ sol appet i oriẽte i istãti ẽ i occidẽte nec ꝓus ẽ in locis ꝓpinqs oriẽtiꝭ q̃s i locis ñ ꝓiũctis. nec citi⁹ i vna pte medũ q̃s i alia. ℔ igiᵗ pacto visus nr̃ i istãti spũs vsq; ad rẽ visibilẽ emittẽ ponit: ⁊ suscepta figurã eiusdẽ ducẽ ad oc'm. ¶ Cui rñdẽdũ nll'aten⁹ stat posse. luꝝ nãq; i istãti p oẽs 4.^or angulos marie distãtiũ q̃ttuor cardinũ mũdi m'ltiplicat: q; ꝛrieta tẽ nullã hz. ¶ Recipiᵗ q̃z i aere q diaphan⁹ ẽ atq; ex ℔ obeditiu⁹ suscipẽde luci: nec i se aer aliq̃s hz positiuã q̃lita^em r̃pugnãtẽ luci suscipiẽde. ¶ Nã ⁊ si tenebra i aere añ diffusã lucẽ sit q̃litas: tñ ñ ẽ: ʒ ꝓnatõ q̃dã. q̃s ob rẽ ei actio nll'a debeᵗ. cũ solũ forme positiue actõ ꝓpetat. Cũ vo alicui forme actio ẽ cui nll'a ꝛrietas ẽ resistẽtia nll'a possibil'ẽ. vñ i istãti fieri necesse ẽ: nll'o resistẽte.

D Rñsio.

Ari. 4. phi.

¶ De ℔ ari. 4.º phisicoꝝ cum de vacuo agit dicẽs q̃ si aliq̃d vacuũ dãdũ fozet: motᵗ i loco illo i istanti fiẽt: ñ resistẽte q̃litate medẽ. ¶ In emissiõe autẽ spũz fieri possibile nll'aten⁹ ẽt hmõi. nã spũs emissi corᵃ calida ⁊ hũida atq; delicata sᵗ i aere ꝛrietatẽ hñtia. euẽiᵗ g̃ ipossibile est: vt spũs ab oc'o emissi i istãti ab oc'o vsq; ad rẽ visaz pueniant eiusq; formã ad videᵗ oc'os susceptam pducãt. ¶ Satis g̃ mãifesta ꝛitate fulcit q̃ visionẽ emissis ab oc'o spiritib⁹ in istãti fieri ipossibile erat: ʒ ꝓus aliq̃diu oc'os eẽ aptos oportebat q̃s vt obiectas nob res ituri valeamus.

La. 13. A

¶ Octaua ratio principalis q̃ visio nõ fiat extramittẽdo.

Preter Hec ãt si visionẽ emissis spiritib⁹ fieri fateamur: ꝓus ea q̃ ꝓpiqua sᵗ q̃s q̃ distãt ncce est videri: ʒ ita ꝓiũcta sic magis a nob seiũcta cernũᵗ emissis: g̃ spiritib⁹ visio cãtur nll'a. hui⁹ maior ꝓbat. spũs nãq; corpa calida ⁊ hũida sᵗ ⁊ q̃s̃ ſbtilia sint corpa tñ sᵗ aliq̃s resistentiã hñtia i aere p quẽ moueri debẽt. eos g̃ i istãti moueri ipossibile ẽ vt i supioꝛib⁹ iductũ ẽ. ¶ Adhuc ãt spũs emissi corpa calida ⁊ hũida sᵗ: ex cã g̃ hũiditatis q̃ndã ꝛhẽt g̃uitatẽ q̃ ipedit istãtaneã actõez cũ g̃ spũs a nob emissi p mediũ moueãᵗ: ncce ẽ vt ꝓus ꝓpinq̃ loca q̃s distãtia tãgãt q̃ pacto ea q̃ piũctiora nob sᵗ ꝓus q̃s aliq̃l'r distãtia cerni ncce est. ¶ Hec tñ mãifesta fl'tate ñ carẽt. nã si qd nob ad duas leucas videdũ obiectũ sit i loco tñ i q̃ videri possit. aliudq; i eadẽ positione oꝛbis visibile sit: qõ ad decẽ aut vigiti leucas distet i loco tñ i q̃ videri q̃at sitũ: aptis oc'is eq̃ cito q̃ p vigiti leucas distãt sic ea q̃ p duas videbim⁹. visio g̃ ad rẽ videdam emissis spiritib⁹ ab oc'is nr̃is ñ fit. ¶ Ampli⁹ ãt si emissiõe fcã visio cãreᵗ: ipossibile nob eẽt mox vt oc'os apirem⁹ soiẽ aut astra reliq̃ cernerem⁹: ʒ aliq̃li iteriecta moꝛa nec pua qdẽ: ʒ mox vt oc'os aptos hũerim⁹ sol atq; ceᵗa astra nob vñr. visiones g̃ sine vlla spũz emissiõe fieri satis ꝓstat. ¶ Inductõis hui⁹ maioꝛ ꝓz. nã spũs qb⁹ emissis videẽ isti fateᵗ corpa sᵗ nec i istãti moueri pñt. vt i ꝑlibatiꝭ iductũ ẽ. ¶ Cũ g̃ id ad qõ emitti debẽt aliq̃tũ distet i pueniẽdo moꝛã aliq̃ntã ꝛhi ncce ẽ: a nob tñ vsq; ad q̃rtũ sol'oꝛbẽ atq; vlti⁹ vsq; ad octauã fixarũ stellaꝝ spherã spaciũ pluriũ quẽ ducẽtaꝝ milliũ leucaruz sit ncce eẽt vt i hmõi ptrãsitõe magᵗ traheᵗ moꝛa ñ g̃ solẽ aut astra gspiã videᵗ possꝫ mox vt ad illa videda oc'oꝝ aciẽ diri geret. ¶ Hoc tñ fl'm pz. nã mox vt gspiã oc'os aptos hũerit solẽ ⁊ ceᵗa astra ⁊ q̃cũq; obiecta oc'is ꝓspiciet. emissis g̃ spiritib⁹ visionẽ nullã fieri ꝓstat. ¶ Pret̃ ℔ ãt platonica positõ ꝺ spũz emissiõe ꝼz quoꝝ m'ltiplicatõez ⁊ directõez visio cãreᵗ stat negt. nã ad ℔ vt spũs ab oc'is nr̃is emissi reb⁹ videndis se applicarẽt eaꝝ ad nos pducẽtes figuras vt sic eas viderem⁹ oporteret eos rõalia agẽtia foze. ¶ Nã cũ ab oculis semel emissi fozẽt ad oc'os emittẽtis remeare ipossibile esset nisi aut eos gs̃q; redir ꝓelleret aut ipi rõe q̃dã sua ad ℔ moueren̄. ¶ Qꝺ ãt isti spũs a nll'o agẽte ad oc'os emittẽtium reducãᵗ satiꝭ ꝓstaᵗ videreᵗ. nll'm nãq; nãliᵗ aut ꝼz aliq̃s rõnẽ tale agẽs ꝓstitui posse vr̃. ¶ Qꝺ ãt spũs isti sua aliq̃ rõne in oc'os emittẽtiũ r̃dir nequeãt ex ℔ pz: qm̃ nec rõales aie nec ãgeli demõesue sᵗ nec aliq̃ alẽa itelligens substantia: cuz pter has nulla nisi deus sit.

B Pstᵒ rõnis.

C Pulchra cõfutatio huiusce platonice opinionis.

¶ Nona rõ principalis q̃ visio nõ fiat extramittendo.

La. 14. A

Amplius Aũt si visionẽ emissis spiritib⁹ fieri fateamur ad ℔ spũs sufficerᵉ ipossibile vr̃. ¶ Nulli⁹ eqdẽ visio fit: nisi i videte ei⁹ figura ꝓstiterit cũ vr̃ ℔ ãt spũs emissis reb⁹ videdis se applicãtes eaꝝ ad oculos nr̃os pducer figurã dñt. nos ãt cũ gcpiã videm⁹: ei⁹ extẽsiõez i lõgũ ⁊ latũ ꝓspicim⁹ tãte g̃ extẽsiõis ad hmõi visionẽ causã dã eẽ ncce ẽ quanta sit rei vise extẽsio ꝼz eã ptẽ q̃ vt sic spũs reꝝ videdaꝝ supficies opiãt eaꝝq; ad nos pducãt figuras. Alioqn ãt dato q̃ spũs ab oc'is videtiũ egredictes q̃ndã vis aꝝ reꝝ ptẽ opirẽt nec tñ totã obiectã supficiẽ ncce eẽ vt ea solũ ps videreᵗ q̃ spiritib⁹ emissis tegereᵗ. Cũ aliaꝝ ptiũ q̃s ñ tegerẽt ad videtes imagies pducer nll'aten⁹ posset. ¶ Difficile tñ nimis atq; ꝓsus ipossibile videbaᵗ: vt spũs ab oc'is nr̃is egredictes decẽ aut vigiti leucaꝝ tegerẽt latitudinez ⁊ directũ quaꝝ nos totã magnitudinẽ oc'is ꝛtuemur. visionẽ g̃ emissis spiritib⁹ fieri posse fl'z eẽ liq̃t: ʒ ncce ẽ ꝓ q̃ndã iter⁹ susceptõez ℔ effici. ¶ Preter ℔ ãt appet: visiõez nll'a cũ emissiõe: ʒ fcã susceptõe cãri. oiuz nãq; corpoꝝ que aut colorata aut lucida sũt ꝺditio ℔ ẽ: vt sil'itudinẽ suã i circuitu sui iporꝝ p totũ diaphanũ diffũdãt mediũ p aerẽ. s. ⁊ cũ aialiũ puenerit oc'os imago ℔ ibi sistat ipmq; aial videᵗ faciat. ¶ Hoc ãt suscepto nll'm ꝺ icõueniẽtib⁹ ꝓsequntibus platonicã positõez euẽit q̃ i ꝓximis ãnotata sũt. ¶ Hoc appet. nã si qõcũq; corpoꝝ nr̃is obtutibus obiecerimus: mox eius imago i pupilla nr̃a ẽ. et si nos añ cuiusq; hois animal'ue alterius ꝓspectuz astiterimus erit in oc'is eius ãbobus nr̃i figura duplex.

B Dia corpa colorata aut lucida circ'r aguntᵉ.

¶ Qꝺ si oc'is eius lapidẽ aut papiꝝ obiecerimus in oc'is illius lapidis papiriue foꝛa ineẽ cerneᵗ. idẽ ãt in qbuscunq; corpibus põaᵗ q̃ q̃s̃ obiectũ. ¶ Hoc ãt ipossibile fozet euẽir nisi cuiuslibz corpis ꝺditõ fozet i circuitu sui p totũ medium sui imaginẽ m'ltiplicaᵗ atq; diffũdeᵗ. ℔ pacto cũ nos corã aliq̃ steterimus oc'is eius geminã nr̃i spẽz corpis ituemur. ita vt qlibz eius oc'us pfectã nr̃i imaginẽ exꝑmat. ¶ Aliq tamen simplices arbitrati sũt figuras illas hoiuz q̃s alioꝝ oc'is cernimus ill' conatas foze. ¶ Cuius fl'tas mãifestis exẽplis depheᵈik. nã si qs se alicuius obiecerit oc'is suã i illius oc'iꝭ figurã cerneret. Si ãt alius se eiusdẽ oc'is opposuerit semoto ꝓri suã q̃s vt ꝓri i eiusdẽ oc'is figurã ispiciet. ñ g̃ videbunt eãdẽ imaginẽ aspiciẽtes singl'i: ʒ glibz suã ituebiᵗ ex q̃ manifestũ ẽ imaginẽ q̃ vr̃ conatã oc'is ñ foze qm̃ sic apõ oẽs eadẽ existẽt. ¶ Amplius ãt solidius ℔ mãifestaᵗ. nã si qs alteri⁹ oc'is se obiecerit: recto ſbfistẽs corpe imago illã q̃s i alterius oc'is cernit recta hitudie ꝓsteᵗ videbiᵗ. Qꝺ si videṡ se paululũ

C Qꝺ figure q̃s i oculis aliorum ituemur illis nõ sint cõte.

lulū dep̄sserit aut i aduersū se ꝓtōserit imago q̄z visa paululū dep̄mer atq; ꝓtorq̄bit i aduersū. Oēs q̄z mot⁹ pfecte exp̄met q̄s aspiciēs i se p̄mōstrauerit. Hec tñ pēit⁹ipossibl'ia fore, nisi h imago visa videt̄ bois spēs forz. ¶ Pret̄ h āt a q̄lz corpe spēz p totū diaphanū mediū i circuitu diffūdi conūcif: nā si vi giti aut trig⁹spect'a q̄si i circ'o posita fuerint: t qsplā i eorū medio stetit i q̄lz spect'orū bois illi⁹imago videbit. Q̄ si eis lignū aut lapidē i medio ꝓminētē posuerim⁹: i eorū q̄lz lapidis ima go ligni ue apparebit effigies. i oib⁹ āt alīs eūdē forē modū sa ꝑ expdict̄ liāt. ¶ Uisiōez ꝑ emittēdo fieri posse iuxē platōicorū positionē satꝭ falsū eē pz: sz p iti⁹susceptionē cāri ncēe est. s. vt singl'e res spēs suas p totū mediū m'ltiplicātes ad videntium oc'os eas vsq; extēdāt. ¶ Solo ad p̄m arg̃m supi⁹factus,

La.15. A **Hūc** Aūt redeūdū nob ē vñ disgressi sum⁹. s. ad ichoa tū arg̃m. s. rōnabl'i⁹atq; nāe ꝓformi⁹ vr: vt res visa aliq̄ cālitatē sup rē videtē hēat q̄z videt̄ sup visibl'e. visio nā q̄ passio ē t ñ actio. Cū ꝑ videns dūtaxat rei visibil'i se imagi nē sūmat nihil emittēs vt ex p̄cedētib⁹liāt ipossibl'e vr vt su p rē visā opationē aut imutationē aliq̄ realē vl' nālē hēat cū h nll'o actiōis mod⁹religāt. ¶ Res āt visa hz aliquē actionis modū sup rē videtē qm̄ spēz suā m'ltiplicās ad eā vsq; dirigit ipz q̄z videt illā spēz suscipiet vt videns fit imutat'. ista tñ imu tatō ñ ē actō ral' aut nāl'. sz spūal' cū spēl' p q̄s hmōi visio cāt aligd spūale sit ad spūales ptinēs q̄litates. ¶ Ex plibat ꝑ i ducit i visiōe nll'ā realē imutat⁹ aut actionē ꝓtar posse. visi bil' sup rē videtē aut videt̄ sup rē visā. ¶ Hoc ꝑ mō basili sc⁹hoiez aut q̄dcūq; aial videns: sup illō actionē nll'ā hz: sz ma gis hō sup basiliscū. nā hō visiquātū vis⁹ē a basilisco: spēz suā ad basiliscū mittit nec basilisc⁹qcq̄z i hoinē mittit iq̄tuz hmōi videns ē. ¶ Actō tñ t nāl' imutatio q̄s basilisc⁹sup visū hoiem hz: q: basilic⁹ē aial pestifer valōr: ex cui⁹ocul' spūs q dā egredientes ad hoiez vsq; pueniūt eū corrūpentes atq; illi co occidentes. Si tñ ptigēt vt basilisc⁹hoiez videt nll'is emis sis spīb⁹nihil magꝭ hoi basilisc⁹videt nocēt: q̄z si ab alīo hoie videt vl' ab asino. Qz tñ ñ ptigit basiliscū qcq̄z videt qñ spūs il los emittit nūq̄z eueniet vt hoiez a ꝓpiq̄ ispiciat eū ñ occidēs.

B Jn videndo nō imutatur realiter: sz spal'r.

L Basiliscus q̄le aial sit.

Lap.16. A ¶ Responsio ad quoddā argumētū t q̄dam alia.

Alteri quoq; obiectiōi q̄ idētidē iducebat sola visiōe aliq̄s realē cāri imutatione. s. qz lup⁹cū hoiez a ꝓpiq̄ pspexerit: reddet eū p aliq̄tū tpis spaciū ipotētē ad cla mādū. ibi tñ nll'e pt̄ visionē actio psistē appz: i visiōe ꝑ aliqua real' cābit imutatō. ¶ Rñdēdū ē ex sola visiōe lupi ad hoiez cāri nihil posse real'r i hoie. ¶ Cū ꝑ dr q̄r hō a lupo visus ad modicū clamaf negt. rñdēdū ē oc'os lupoz ifectos forē atq; p eos venenatos q̄sdā emitti spūs q cū ad hoiez ō ꝓpiq̄ existē tē puenerit eū ificiūt atq; locutiōis ipediūt organa. manebit qz ista ipotētia clamādi: q̄usq; emissoz spuū vt⁹pmānerit. si āt lup⁹hoiez a lōgiq̄ cernerz nll'ū ei ad loquēdū iferrz obstacl'z.

B Quare videntes lupū p modicū tēpus territi: stamus.

¶ Hi āt spūs ab oc'is cū emissi fuerit: res qb⁹ adheserit real'r pmutāt t ad visiuā pōz nihil attinet: sz ad tactiuā magis: q̄ p applicationē realē opationē suā hz spūs āt isti emissi rei ad q̄ pueniūt applicāt. ¶ Jdētipē āt spūs isti corpa calida t hu mida sē: sz hmōi q̄litates ad pōz visiuā nll'aten⁹ptinēt: sz ma gis ipsi⁹tactie pōe obiectū sē. ¶ Ampli⁹āt ētie argumētatiōi i hac pte obuiādū ē cū dr m'lierē ñstruatā specl'z a ꝓpiq̄ re spiciētē: sola visiōe nll'a applicatiōe fcā illō sāguineis guttis aut macl'is qbusdā ōfomib⁹respgē. macl'e ꝑ q̄ p realē imutatione fiūt sola actiōe visiua efficiēt. ¶ Rñdēdū ē visionē mē struate m'lier i specl'o nihil reale cāre: cū visio passio dūtaxat sit. Sz qz ñstruoz tpe m'lier oc'os aliq̄l'r ifectos hz: spūs ab oc'is egredientes aerē mediū tñ seūt ad specl'z veniētes. q̄ pe netrare neq̄unt: qm̄ illō dēsū atq; ꝓpactū cōp⁹ē. supficiei illi us adherētes circūstāt aeris atq; ipsi⁹specl'i frigor ꝓdēsati i macl'as solidas atq; visibl'es quertūt. ¶ Hec āt visiōi ñ ptigūt nā cū qs huiuscemodi oc'os ifectos hūerit eos aptos te nēs ēt si nihil videat nihilq; aspiciat qcqd sibi directe obiectū atq; vicinū ē ificiet. ¶ Rñ⁹ad 4^m arg̃m t q̄dā ō fasciatōe.

L Quō mulier tēpore mēstruorum inficiat speculuz.

Lap.17. A **Amplius** aūt q̄rte i hac pte obiectōi rñdētes q̄s di cebaf vulgatissime hr̄i pueros teneros t aliq̄ alia ō alīb⁹iterdū fascinatiōe ledi. s. q̄sdā egritudies pati q̄ p visionē ab aliq̄s alīb⁹iducūt. t dr̄ ista vulgarit oc'o pcu fa: sz ad imutatiōes reales ista ptinēt: i sola ꝑ visiōe real' erit pmutatō. ¶ Dōz erit. p'mi eorū q catholice vitati valde ihe rēt fascinatione nihil eē dicūt. nll'ū q̄z aial fascinatiōe ledi. i. oc'o pcuti pbibēt. nullūq; aut boni aut mali p oc'os ꝓsistere posse. ¶ Hoz āt mod⁹ sane vt isti cēsēt sūpt⁹ solidā vitatē p fert. ¶ Uulgares nāq; q ꝓ nomē suū ispietia ꝓfūdūt: arbi trāf atq; enūciāt q̄sdā hoies maloz oc'oz for: addētes q̄ si isti oc'o furibūdo aut inuido aut q̄l'rcūq; ad malū moto ali qd itueri voluerit: illō ledēt aut occidēt. q̄ si benignis illud oc'is itueāf nihil nocebūt. ¶ Hec āt penit⁹ fl'a sē: nec rep̄nāe ꝓgruūt. nā si aliqs oc'o neq̄z aut liuid⁹ foz res visas fascināf aliq̄n ꝑ egritudie q̄dā oc'i vl' toti⁹cōpis ꝓueirz: nec eēt in fac'tate videt̄ fascinar aut ñ fascinar: sz cū videt ncēe eēt vt illō ledēt ēt iuit⁹. Uelut siqs calid⁹sit itēse altiqs adiūgaf eū ncēe ē vt calefaciat q̄s q̄s ad ꝑ spōtane⁹ñ sit. Hoc mō nos q̄z fatebimur: oc'z nullū fascinātē forē nec qcq̄z oc'o ledi posse.

B Fascinationes dari fz est eo mō q̄ vulgares putant.

¶ Si āt fascinar dicaf videdo rei vise nocē: siue ꝑ spōtanee siue iuolūtarie fiat faci oz fascinatione aligd eē. t eē aliq̄z ho minū alioz̄q; al'iuz oc'oꝭ res visas fascinātes. ¶ Nec i ꝑ si dei catholice gs̄q̄ nos existimet aligd ōtraxisse. nā fides ca tholica solida vitas ē. vo āt iuxē Ari. p. ethi. oia pronāt existen tia: ei q̄ nll'a vitas nāl' repugnāt. ¶ Jn ꝑ āt ꝓsiderādū ē q̄ sic i cetis cōpis mḡis egritudinē eē ptigit: ita t oc'os egrotari ptiget. ¶ Si ꝑ leso vno cōpis mḡo. vapor aut spūs ide egre diēs: aut hūor tabid⁹ide solut⁹: ceta mḡa ptactu suo ific que ptigit: ñ disparit si oc'z egtari ptigat: ide egredientes spūs pesti feri eis qb⁹ihesert iferrēt nocumtū. ¶ Hoc āt icōueniēs nl'lū ifert: qn poti⁹ fz nāz ꝓcedi ncēe ē. aliogn speciali⁹aligd in oc'is: q̄s i cetis cōpis ptib⁹fateremur. s. cet̄a cōpis mḡa egtaf aut idispsita forē oc'os āt neq̄q̄s. Aut si oc'os egtaf aut idisponi sic i ceter] accidit fateamur: aligd adhuc spāli⁹ ꝑ mō i oc'is ad cetera mḡa pus ꝓsiteri ncēe erit. s. q̄ ceteri corpis arct⁹cū ifecti sūt: sua ptagiōe aliq̄ nocumta alīs mḡis ceterisue reb⁹iferre possint. oc'i āt cū eos egrotaf ptiget nulli rei lesionē iferre posset. ¶ Rōnabil'r ꝑ dōz ē: aliq̄s eēt idispositos aut ifectos oc'os q reb⁹ad q̄s se querterit nocē pñt. t ꝑ fascinaf siue oc'o pcutē vulgarit dr̄. Ex his ꝑ iferri pz fascinationē aligd eē t aliq̄s fascinari.

L Quid sit illud q̄ vulgares fascinationez dicunt.

¶ Qō nāl'r opinio de fascinatione cōuincatur.

Capitu .18. A **Ad** hec āt adhuc alia fūdamta igrēda sūt. Jn q̄ aduertēdū fz medicoz doctrinā q̄sdā morbos ꝓtagiosos forē. i. q̄ p ꝓtactū a qbusdā i alios trāseūt. velut scabies lep̄ pestilētie mōb⁹atq; ꝓsil'es. Cōfozmit ꝑ i oc'is accidē poterit q̄ siqs ifectū hūerit oc'z: ei⁹ifectō i alios ꝓtagiōe q̄dā ōriuef. nā siqs q̄ddā scabiei gen⁹q̄ i capite ē paciaf: t qs ei adheserit: q̄s q̄s eoz capita nullā hēant ꝓiūctionē i eo q nullā hz scabiē ex ꝑ accessu iducif scabies. Cōfōmiter āt siqs lepzos⁹fuerit: alterūq; ō vicio colloq̄f aut cū eo cibos sūmat t bibat si hec aliq̄s morā traxerit q san⁹erat lepzā iduet. q̄s q̄s hoz cōpa nū q̄s se reali applicatiōe ꝓtigerit. ¶ Si igif i his q sani sūt cōi cātib⁹ad lepzosos t scabidos: lep̄ aut scabies iducif q̄s q̄s in his cōpoz null⁹ꝓtact⁹sit cur i eis q ifectos oc'os hñt ꝑ nō eueniet vt eis q̄s viderit a ꝓpiq̄ noceāt: q̄s q̄s i ꝑ ꝓiūctio nulla sit. Hoc āt fascinatio dr̄ aut lesio iducta p oc'os. appz ꝑ ali quē posse. alios fascinar. ¶ Ampli⁹ꝑ i epidimie morbo appz q frequēter ex cōruptōe aeris gignif. imo cū ꝓpe pestē dicim⁹ sp cōruptōez aeris appellam⁹. ¶ Jn eis āt q peste pcussi sē ꝑ accidit. vt siqs eoz aliquē ñ peste pcussū e vicino frequēter aut aliq̄ta ꝓcta moza loq̄f ificiet eū. vñ hoz p̄limi morif.

B Quomodo causetur pestilentia.

¶ Quo fit vt i tpe vehemtiū epidimiaz i ea domoq̄ aliqs mortu⁹fuerit m'lti posteri⁹moriaf. ¶ Sic ꝑ i pestifero morbo q pcuss⁹ē: q̄dā ptagiōe alios ific t occidit. ita t i oc'oz egri tudie siqs eā patiaf eos q̄s viderit ex ꝑ ledet. ¶ Ulteri⁹āt ꝑ mānifestaf. pestifer. n. morb⁹sic i hoib⁹ cāf. nā p̄ aer celestiū cor poz specialib⁹ influētiꝭ corrūpif. aut ex aliq̄ discōueniēti nāe nr̄e mixtiōe i elemtꝭ fcā: ex q̄ fluis exalat odor ificiēs eos q̄s tetigerit. hūc āt ifectū aerē ore accipiētes ad vitalia itroz⁹ tra him⁹ ispirātes atq; respirātes. Sic. n. ifect⁹ vitalib⁹. s. corde t pcorq̄dē: lesi hoies moriūf. ¶ Cū āt aliqs hoinū ꝑ mō ifect⁹ sit: tot⁹aer quē iste ispirādo atq; respirādo trahit ptagiōe ei⁹ ifect⁹ē. vñ t ꝓiūctū sibi aerē q̄s tetigerit suatabe ificiet. Aliq̄ āt hōinū q ab ꝑ pestifero morbo imunes fūt: hūc aerē ispirā tes ifectiōe sil'i corrūpūf: nisi valde bñ ꝓplexionati fuerit. ita vt nā resistat aeris nocumto. ¶ Nō dispariter ꝑ cū qs oc'oꝭ ifectos hz: aut aliqs corpis ptes q̄ruz ifectio p spūs ab oc'is egredientes soluēda ē. tūc p oc'os cōpa q̄dā subtilia valde ca lida t hūida egrediūf: q̄ p sui subtilitate visibilia nō sūt. q̄ si alicui rei ad cōruptionē ꝓpiq̄ adheserit ificiūt eā atq; ledūt. q̄ fascinaf vulgariter appellaf. Hoc ꝑ mō satis pz fascinatio

nē aliqd eē nec q̄uis modo neganda est.

Capitu .19. A

¶ Quedam notanda penes superiora.

B Quod fascinatio nō sit prorsus ex nō ente.

Ad Supdictor̄ āt validiorē expositionē ꝓsiderāda sūt adhuc alia fūdamēta: q̄ iferūt nccio fascinationē eē: t aliqs oc'os fascinātes fore. ita vt fascinologia nō sit ꝓrsus ō nō ente. ¶ Fascinationē. n. appellam⁹: cū aliqd qcpiam videns ad eū corporal'r ñ ꝓiūct⁹ nec i eū alterꝫ qcpiā agēs eū ledit. Hoꝛ tñ frequētissima atq; vulgaria exēpla sūt. ita vt iam stilo ñ egeāt. fascinatio g̃ aliqd ē. ¶ Basiliscus. n. nob hozū iudiciū mōstrat. nā si basilisc⁹ quēpiā hoinū viderit ēt si eum moꝛdēs aut al's ñ tetigerit moꝛiet. Hic g̃ null⁹ diffiteri niteť basiliscū; occidē eū q moꝛiť: nec qs̄q̄ ꝟ negat. dici tñ negt ꝙ basilisc⁹ moꝛsu hoiez laniauerit: aut itoxicauerit: aut eū quis tetigerit mō. eū g̃ videdo dūtaxat occidit. ¶ Quāq̄ āt hoines basiliscoꝛ ñ hēant ꝓplexionē: qm̄ eoꝛ nā ita pestifera eē negt. aliq̄ iferdū tñ i eis coꝛruptio eē poterit: q̄ ꝓ oc'os egredies in ſps q coꝛpa delicata sūt eos q ꝓpinq fuerit atq; coꝛruptiōi dispositi ificiet. Inuisibil' tñ ista ꝑ spūs subtilitate fiunt. ¶ Hoc āt i lupo adhuc appꝛ. Cū. n. lup⁹ hoiez a ꝓpinq̄ ꝓspexerit: eū ad emittēdas voces aliq̄nta tēporis moꝛa ipotē tē reddet. nullā tñ tē actionē lup⁹ sup hoiez hꝫ: ſꝫ eū dūtaxat videt vt ait hisidoꝛus ethimo. li. xi. Confiteri g̃ nccē est hoinē a lupo fascinari cū eū solo visu ledat. ¶ Jdētidē āt i mens truaq; m'lierib⁹ ß appꝛ q̄ si spec'a a ꝓpiq̄ ꝓtēplēť ea sāguine is guttis ificiēt aut alīs respḡt mac'is. manifestū igit ē. ex earū oc'is coꝛpa q̄dā calida atq; hūida egredi q̄ ſps vocāť.

Nota quomodo a lupo fascinať

¶ Hi āt aut sani aut egritudinū iductiui sūt reb⁹ g̃ qb⁹ adhe rēt: moꝛbos q̄sdā iducēt. Sꝫ cū ſps isti nocēt: eos fascinatōnē cāre dicim⁹. fascinatio g̃ aliqd ē. ¶ Tres ꝓc'iones exprimētes tres ꝓditiones ad fascinationes necessarias.

Capitu .20. A

Ad Eoꝛ aūt q̄ de fascinatiōe dicunť vberiorē cognitionē: tres ꝓc'iones ponēde sūt exp̄mētes tres ꝓditiones q̄ ad q̄cūq; fascinationē nccie sūt. ¶ Pria ꝓc'io sit. qō ñ p̄t qlꝫ hō aut q̄dcūq; aial. aliū hoiez aut bꝛutū aial fascinaꝛ ſꝫ q̄dā sūt: q̄ fascinādi vtutē hñt: q̄dā vo ñ. Quedā q̄ sūt: q̄ a fascinātib⁹ pati p̄nt: alia āt fascinati. nationē pati nequeunt.

B Pria ꝓc'io.

¶ Hui⁹ fūdamētū ē: qm̄ fascinatio ex ß hoꝛtū hꝫ ꝙ gs oc'os ifectos hēat: aut aliq̄ coꝛpis ptē: t ex illo pestifero hūoꝛ agēte caloꝛ q̄dā ſps q coꝛpa calida t hūida ſt resoluaꝛ ꝑ oc'os egredientes atq; ꝑ leuitate sua vicinū aerē transeāt q̄usq; ad aliq̄ō solidū cōp⁹pueniāt cui ihereāt. Si āt coꝛp⁹ istō coꝛruptioni dispositū sit. f. facil'r passibl'e aliq̄l'r ificiet. Aut si dicamus totū aial' cōp⁹ infectū eē: hūoꝛē tñ illū resolutū ꝑ oc'os i ſps egredi idē fiet nocumētū. Hoc āt fascinare ē. Tale āt i oibus aialib⁹ repiri negt: nō. n. hñt oēs hoies infectos oc'os: aut aliq̄ coꝛpis ptic'az ex q̄ hūoꝛes resoluti per oc'os exitio sint. ¶ De aialib⁹ āt cetis idē pꝫ. ñ. n. ſt cūcta pestifera. ß. n. mō i oib⁹ idiuiduis hui⁹ gñis: ꝙ ē aial sēp moꝛbū dari nccē esset. ita vt nullū aial sanū foꝛꝫ ꝙ liqda ſtitate notaꝛ. ¶ Dōm g̃ ē al'ia q̄dā ſꝫ spēs suas pestifera eē. sēpq; ſps ex ß venena to hūoꝛ resoluētia. vñ q̄tiēs ß aliq̄ aiantia viderit alēt⁹ spēi q̄ ad coꝛruptionē dispositā sint ledēt ea. Hec. n. basiliscis euēit pestifera. n. coꝛ nā ē. nullū g̃ basiliscū vnq̄ eē ꝓtiget. q videdo alia aialia ñ fascinet. f. quēcūq; hoiez aut alterꝫ aial viderit solo visu moꝛtē iducet. ¶ Jdē āt lupis accidit. ē. n. eoꝛ nā hūane nāe ꝓria. iō oēs lupi q̄stū ad hoies pestiferi q̄dāmō ſt. cū. n. aliquē hoiez e vicio viderit eū ad tūc voces emittēdas faciēt ipotētē. lupis g̃ vniūsal'r euēit hoies fascinaꝛ. ¶ Cōsoꝛmiť āt q̄dā alia aialiū ſt: qb⁹ ex spēi ꝓditōe q̄uēit vt hoies ōbe ant fascinaꝛ. q̄ fit vt i t'lib⁹ aialiū spēb⁹ nullū aial sit ꝙ hoiem visū a ꝓpiq̄ ñ fascinet aut saltē fascinaꝛ ñ valeat. ¶ Alia aūt al'ia ſt qb⁹ hꝫ spēi ꝓditionē ñ q̄uēit vt hoies fascinare possint. euenit tñ qbusdā eoꝛ aliq̄ ſpal' coꝛruptō q̄ oib⁹ q̄ viderit fascinatiōis iferāt nocumētū. ¶ Hec āt biptita ſt: q̄dā nāq; eoꝛ magnā lesionē hñt sēpq; manēte. vñ ea q̄ viderit ad cōruptō nē dispositā: nccius ē vt sēp fascinēt. ¶ Alia āt ſt. qb⁹ moꝛb⁹ iste ꝓpetuus ñ ē ſꝫ ad aliq̄s tēporis moꝛā manēs. ſic i cetis tē poralib⁹ egritudinib⁹ accidit. hec āt si qcq̄ viderit ß tpre ad coꝛruptionē dispositū fabūt.

C Lupi natura humane nāe ꝓria ē.

D

¶ Q̄ō semp humana spēs possit fascinaꝛ nō inuenitur in ea.

Capitu .21. A

Circa hūanā vo nāz huiusmodi dōz: est. ñ. n. ē hūana spēs hāc ꝓñs ꝓditionē vt sēp fascinaꝛ possit. ß n. mō tota hūana nā coꝛrupta foꝛꝫ. ¶ Sꝫ ſtꝫ ē q̄sdā nāq; homines eē scimus: q nulli videdo nocēt. aliꝫ āt sūt: q res visas fascināt. ñ euenit g̃ ß ex ꝓditiōe spēi: ſꝫ ē ꝓditio ꝓñs q̄dā individua hūana. f. egritudo eis iterdū eueniēs siue ꝓpetua siue tēporanea sit. ¶ Ampli⁹ āt ß appꝛ: nā si vis fascinatia sū po testas fascinādi hūanā ꝓseqreť spēz: nccē erat oēs hoies fascinatiuā hr̄e vtutē. f. vt illā egritudinē aut passionē hr̄ent. ꝫ q̄ aliqd ꝑt alterꝫ fascinaꝛ. Quo iferreť: nullū hoinū posse alterꝫ oc'o ledē: ſꝫ ß fl'm liquet. qdā nāq; alios videntes nocēt eis solo visu potissime eis q adhuc etate teneri ſt. ¶ Hoc iducit: nā ꝫ Ari. 5. phicoꝛ t est positio oiuꝫ loquētiū de nā, ois actio ꝑ ꝓximitatē fit. cū āt aliō ꝫ nūerꝫ i alterꝫ agē dꝫ nccē ē vt iter se aliq̄s hēant ꝓximitatē. ¶ Ob ß āt Ari. ñ ꝓcessit motū iter duo sil'ia nec iter duo ꝓdictoria: ſꝫ iter duo ꝓria. sic pꝫ i. 5. phicoꝛ. c. ij. Si. n. vnū agēs alterꝫ nāl'r calefacē dꝫ: nccē ē vt alterꝫ eoꝛ calidū sit alterꝫ āt frigidū aut saltē ñ calidū. Si n. duo eq̄l'r callida fōēt: neutrū i alt'o caliditatē cāret. aut duo b⁹ frigidis exñtib⁹ neutrū alterꝫ frigefacēt. vnū tñ i alterꝫ aget cū i extr'mitatib⁹ ꝓximitatis steterit aut q̄uis mō saltē ꝓxia fuerit. ¶ Hec āt adhuc liqdi⁹ patefiūt i his q̄ nos expimur. nā si qs q̄ calid⁹ fuerit eiq̄ qcpiā calidū appositū fuerit nihil sentiet. velut si nihil ei appositū foꝛꝫ. Siqs āt frigid⁹ iten se fuerit. t carni ei⁹ aliqd frigidū adiūgať idētidē sētire ipossibl'e erit.

¶ Sil'e āt i cetis gñib⁹ ꝓximitatū. nā nullū sil'e sup suū simile actionē vllā hꝫ: ſꝫ actio t passio circa ꝓximitatis extrema sēp ē. ¶ Jn q̄ tñ ꝓsiderādū ē ꝙ q̄s̄q̄ actio t passio i ꝓxiꝰ sēp sint finis tñ actiōis i sil'itudie ē aut i ꝓsumata actio ꝫ nām erit. Qō manifeste conūcit. nā calidū i frigidū agit. Si āt vtrūq; calidū foꝛet. neutrū sup alterꝫ agēdi hr̄et ptātē. id tñ ꝙ calidū ē valde in frigidū nūq; ōsinet agē: donec illō ad caloris sui ꝓduxerit g̃dū. cū vo patiēs ad tātū caloris deuenerit gradū actio nulla nec motꝰ erit. ¶ Jdētidē āt si aliqd valde frigidū i valde calidū agat: nūq; actio ꝓsumabiť donec ad tātū frigiditatis excellētiā agēdo deuenit patiēs q̄tū ipsū agēs in frigiditate ē. p⁹ ß āt ois motꝰ ꝓsumatꝰ erit. ¶ Hoc pacto ois motꝰ ꝫ nāz ꝓximitate ſichoat ſꝫ ipfecta sil'itudie ꝓsumať. si actō de ꝓsumatis ꝭm nāz sit. Ex ꝓlibaꝫ g̃ iductū pꝫ ꝙ si oēs homines ꝫ spēz pestiferi eēnt. ita vt singl'i fascinatiuā hēret virtutē null⁹ alterꝫ fascinarz. actio nāq; i sil'ib⁹ nūq; ē ſꝫ i ꝓxiꝰ. hoc g̃ dato oēs hoies sil'es foꝛēt. f. fascinaꝛ potēteꝫ atq; si istā pestiferā tabē vniuersal'r ꝓtinētes null⁹ possꝫ alterꝫ fascinaꝛ.

¶ Sꝫ ē i basilisco. ita eēt i hoie si ex ꝓditōe spēi fasciaꝛ possit

Amplius Aūt basiliscis ß iest vt pestiferi sint. t fascinaꝛ possint atq; hoies ceteraq; al'ia solo visu iterimē. ß āt eis ex spēi ꝓditiōe iest. iō oib⁹ ieē pꝫ. nec vn⁹ alterꝫ fascinaꝛ ꝑt: ſꝫ visu alia ledūt. ¶ Jn hoib⁹ g̃ ꝓmit diffiniēdū pꝫ. f. ꝙ si ex ꝓditiōe spēi hoib⁹ euēirz vt fascinati nā hr̄ent vtutē null⁹ alterꝫ fascinarz: ſꝫ ipi alia al'ia fascinarēt. ¶ Preꝫ ß āt actio t passio nulla cāri ꝑt agēte t patiēte eq̄lib⁹ ꝫ pōam agēdi t resistēdi exñtib⁹ t ß i q̄litate illa ꝭm q̄s̄ motꝰ fieri dꝫ: ſꝫ ad omnē motū excellētia agēti i actia vtute defectꝰ āt patiēti exigiť. si tñ e ꝓhūane spēi ꝓditōe ꝓueniꝛz vt fascinaꝛ posset eq̄l'r oib⁹ ieēt hoib⁹ illa pestifera q̄litas ꝑ quaz fascinatio cāri dꝫ. null⁹ g̃ alterꝫ fascinaꝛ valēt. ¶ Jnductiōis hui⁹ ꝓma ꝑs liq't. scōa patefit. nā i oib⁹ idiuiduis aliq̄z ß in est vt cū aliq̄ passio ex ꝓncipijs spēi eis cōicať i oib⁹ eq̄l'r est. cū nā spēs: ex cui⁹ ꝓncipijs singl'e pululāt passiōes i eis eq̄l' sit. passiōes āt q̄ accidūt ex singularib⁹ ꝓditiōib⁹ idiuiduoz: ñ sūt eq̄les i oib⁹ idiuiduis eiusdē spēi. ¶ Ex ꝓdict cōclusū ꝑz ꝙ si hoib⁹ ex ꝓditiōe spēi fascinatiua ꝓueniret vtus: nullus alterꝫ fascinare possꝫ. ß tñ fl'm ē. spēs g̃ hūana ꝫ se fascinatiuā ꝓditionē ñ hꝫ: ſꝫ ß ex singularib⁹ accñtibus quoz̄dā ꝓuenit idiuiduoz. ¶ Est. n. i qbusdā ß fascinādi ꝓditio tāq̄s ppetuus lāgoꝛ: i alijs āt velut tēporanea egritudo. Hi āt qbuſ ß euenit alios hoies fascinare ꝑt. nec tñ oēs ſꝫ solū q̄ ad coꝛruptionē dispositi sūt. ¶ Inferť g̃ ꝙ fascinatiua potētia nō inest singulis hominibus aut aialibus: sed quibusdaz inest alijs aūt non. ß nāq; coꝛruptio ꝭm quā fascinatiua potentia inest: non est in omnibus animalibus: sed in quibusdam.

¶ Hi qbus fascinādi vtus inest nō hñt ex arbitrio i ß. tēpoꝛe potius qui in illo aut hoc illud fascinare.

Jn his q̄z aduertēdū ꝙ ista qb⁹ pestifēa fascinādi q̄litas iest: ñ hñt ex arbitrio pēdeſ q̄ñ fasciaꝛ velit: ſꝫ ēt si nolit fasciabūt. ¶ Ampli⁹ āt ñ ſbest eaꝛ libtati hāc vl' alterā rē fasciaꝛ ſꝫ id ꝙ ad cōruptōez dispositū ē fasciabūt aliq̄ nociua q̄litate ipssa i eodē. ¶ Quo fit vt iterdū fasciatiua pōaz hñs: t hui⁹ sibi ꝓsci⁹ eligat aliq̄s rē ñ fascinaꝛ q̄ñ illi nullū icomodū ifligē velleť: eū tñ fascinabit. qm̄ ad coꝛruptionē dispositā est. aliud

B Si i cūctis hōibus fascinādi vtus eēt alter alti obesse ñ posset.

Capitu .22. A

B Lōditio omniuꝫ indiuiduoꝛum aliquaꝛ speciez.

Capitu .23. A

B Fascina re in aia lib⁹ vnō ocrum habeat.

ē aliō ät ē ꝙ fortassis fascinaꝛ vellz: qz ei nocē cupit: illō tñ ef ficē neqbit. qñ ad resistēdū nocumti potēs ē. ¶ Hui⁹ fūdam tū ē: qz fascinaꝛ i aialib⁹ puēit ex q̄dā pestifera q̄litate exīte alicui aiali p modū cuiusdā egritudis. Qualitates ät näles näl'r opanť ñ subdite arbitrio nr̄o. ¶ Nō. n. sbē volūtati nr̄e sigs manū, calidā hūerit altiꝰq; eā adiūxerit: vt eū calidū reddat: nā ēt eo iuito: calida man⁹ eū cut: adiūta fuēit calefiet. idē ät i ceteis actiuis q̄litatib⁹ diffiniēdū pz. ¶ De hac ḡ pestifera fascinatia q̄litate dōz ē. ꝙ arbitrio nr̄o ñ sbīt: sz näl'r opabiť. patul' näꝫ ocłis exñtib⁹: fascinatiui egrediēť q iuiꝫ eis q̄ruz ips sūt: q̄scūꝫ obuios paꝫ distātes atꝫ ad corruptionē dispositos fascinabūt. ¶ Hz tñ his cui tal' q̄litas iest: aliqd in sua ptāte. qñ si clausos sēp oc'os tenē voluerit neminē vnq̄ fascinabit aut cū voluerit se ab illa re custodiť ne eā fascinet claudat oc'os z erit ipossibile eā fascinaꝛ. Si tñ id ꝙ fasciaꝛ ñ vult semel aspexerit illōꝫ suscipiēde cōruptiōi dispositū iui tus ēt illō fascinabit. ¶ Hoc ät satꝫ notū reddiť exēplo ei⁹. q manū aut calidā aut frigidā hz. Si. n. illā cuuis approximauerit eū calidū reddet. Si ät ab aliq̄ abstinuerit eū nūq̄ calefaciet. si tñ eā alicui adiūxerit: ñ sbest ei⁹ arbitrio an illō calefieri debeat qñ iā nccio calefiet. ¶ Nō disparitē ḡ cēsēdū ē i eo q fascinatiuā potētiā hz. nā si sēp oc'os clausos tenuēt nihil vnq̄ fascinaꝛ possibl'e erit. Qō si itēdū clausos itēdū vo aptos tenuerit itēdū fascinādi loc⁹ erit itēdū vo neq̄q̄. cū ät clausos tenuerit oc'os ei sbest neminē fascinaꝛ cū tñ eos apuerit iaz ei nihil subest an aliqd fascinetur.

La. 2. A ¶ Secūda conclusio de fascinatione.

Scda In hac īgstitiōe ō fascinatiōe pcłio sit aial hñs fascinatiuā vtutē ñ potit q̄dlz aial sibi oppositū a ppiq̄ fascinaꝛ sz illō dūtaxat ꝙ suscipiēde huic fascinatiōis corruptiōi dispositū ē. sic pz i teneris nisi b pestifera fascinadi ptās excedēs i vtute valde sit. tē. n. q̄dcūꝫ aial ad b relatū ad fascinationē suscipiēdā dispositū eē vr̄. ¶ Hoc ät satiꝫ liqt ná i qbusdā hoib⁹ hāc fascinatiuā vtutē eē pstēť: isti tñ neq̄unt oēs hoies q̄s ispexerit aut aialia singl'a fascinaꝛ: sz qbusdā nocumtū iferūt alīs ät neq̄q̄ nocēt. ¶ Rebus. n. teneris aut pue etaꝫ fascinationē facil'r iducē q̄unt eis ät q̄ dura atꝫ ānosiora sē b efficē neq̄unt. ¶ Hec ät ē snia Arist. q̄. ō aia. s. act⁹ actiuoꝝ sē i patiēte dispositō. i. ꝙ tl'is ē actio agēs i patiē te q̄l'ē pditio patiēs ad suscipiēdū. ñ. n. agit agēs sic actiuū ē: sz sic patiēs susceptiuū ē. ¶ Si. n. passiuū ad actionē suscipiēdā plene dispositū sit: plene i eo agēs ꝟz suā näz agē potit. si ät passiuū nll'aten⁹ dispositū, neq̄q̄ valebit agēs efficē. si vo paz passiuū disponať qua i eo agēs actio recipieť. ¶ Hoc ät satꝫ familiari exēplo ōducīť. Si. n. callidū apō aliqd ad cōbustionē dispositū apponať icēsionē cābit. Si ät illō ad pbustionē ꝓ: sit idispositū nll'a q̄tūcūꝫ agať iducēť icēsio. Idē ät i frigiditate cetisqz actiuis q̄litatib⁹ iudicādū ē. ¶ Quo sit vt celū nūq̄ cremari q̄at. nā z si sphera ignis ozbi lune pūcrissima sit nll'o p⁹t⁹ icidēte sz superficies vni⁹ alt⁹ superficiē tāgit: qz tñ celū nll'ā hz dispositionē ꝟz quā cremari aut pir possit nūq̄ cremabiť nec pibit. ¶ Si. n. Ari. iqt. q̄. ō celo z mūdo coz pora celestia ñ, suscipiūt aliq̄s pegrinas ipssiōes. s. ꝙ nūq̄ suscipiūt aliq̄s corruptionē aut alterationes ab extriseco pueniē tes: ꝟz q̄ celū pmutari possit z illa dispositio in cel' pegrina. i. exīnea appelletur.

B Agēs ñ agit sic actiuuz ē: sz sic ē dispositio patiē tis.

L Exēplū familiar D Orbis lune z si sphere ignis cō tuctissim⁹ sit nūq̄ tñ cremari potest.

Lap. 25. A

¶ De morbo epidimie.

Amplius aūt b ligdo ꝓbabiť i mōbo epidimie: fit n. hmōi morb⁹ ex aeris corruptiōe q̄ inē dū i tota vna ciuitate aut oppido eq̄l'erit: sz ñ eq̄ i oib⁹ ciuitas ptib⁹ morꝫ vicit. nec oēs i loco, illo peūt: sz qbusdā obeūtibus alīs illesi manēt. ¶ Cōtingit ät cū aliq̄s domū spāl'r pestifer aer iuaserit: tota dom⁹ illa eq̄ ifecta i oib⁹ ptib⁹ suis ē. i ea tñ ñ ptigit sēp oēs mori: sz q̄sdā ōficē alīs supstitib⁹. Hoꝝ ät fundamtū ē: qz vt i 3ª methaphoꝛica padoxa extitit plibatū sup p tic'ā q morꝫtu⁹ ē. morꝫ i aialib⁹ ꝓficiť: qñ nā dāno sēp resistē i potēs aliqñ, succūbit. cū. n. ē robustioꝝ nā atꝫ pueniētioꝝ cōplexiōis magꝫ nocumto illato resistit: q fit vt siue illaꝫ vulnerib⁹ siue qbuscūqz appositis mal' vl'inatis tardi⁹ moriāť aut magis resistāt q robustiozes nāe atꝫ pueniētioꝝ cōplexionis sť. nisi de⁹ al'r disposuerit ab eēno cui⁹ dispositiōi nll'ū nāe iudiciū. regl'a vl' iclinatio resistē vz. ¶ Cū ät pestifer aer i aliq̄ ciuitate aut domo ē: ipe nāe hūane repugnās sēp i eā agit nocēdo q̄stū pōt. q vo nām debilē atꝫ mozdinatā cōplexiōez hñt: nocumēto illato resistē ipotētes succūbūt pestifē q̄litati. atꝫ peūt. q vo robustioꝝ nāe sūt: resistē sufficiētes nocumē to nō succūbūt: sz viuētes pmanēt. ¶ Cōfozmi ḡ snia diffiniēdū ē in hac pestifera q̄litate: ꝟz quā fascinatio cāť. s. ꝙ siquis corruptiōi dispositus est: ita vt facil'r pmutari possit: patieť.

¶ Quedam attinentia ad superiora. Capitu. 26. A

Addebať Aūt in plibatis eos q teneri sūt: tam in hoib⁹ q̄s i brutis ad hāc fascinatiōnē sucipiēdā dispositos fore. duri eqdē b nō patiūť. ¶ Cui⁹ fūdamētū ē. qñ duricies ē q̄dā näl' potētia ad nō facil'r patiēdū. s. ꝟz quā patiēs resistit agēti ne i illud facil'r agē valeat. mollicies ät z teneritudo q̄litates sūt: q̄ näles ipotentie dicūť. s. ad facil'r patiēdū. qñ ꝟz eas agēs pōt facil'r in patiēs id ꝙ volu erit. dura eqdem nec facil'r frāgē nec pscidē possum⁹. mollia ät facil'r āputāti atqz cōfrigēti cedūt. ¶ Et sic i fractōe z amputatiōe accidit i cōbustiōe q̄z decernēdū ē. ea nāqz q̄ tenera sūt: si desiccata fuerint facillime cōburūť atꝫ puo ad b igne succedēte op⁹ est. q̄ ät dura sūt: z si desiccata fuerint nec faciliter exurūť nec pñt nisi a magꝫ igne cremari. Sic ät i stuppis capill' z lana: q̄ tenera z ficca sť pz. ligñ tñ duricie magnā hñt: vt ea q̄ ex nucea mā z mozo atqz illice sūpta sūt. b. n. difficil'ē z ñ sine magꝫ igne cremari pñt. ¶ Hoc mō sacra scriptu⁹ mē thaphoꝛis qbusdā vtēs duꝝ z molle accipit. eos nāqz duros vocat: q gratiā dei vocātē nō exaudiūt. nec sacris monitꝫ obediūt. nec a facinoꝛib⁹ z culpaꝝ enozmitatib⁹ discedē curāt. hi ēt obstinati alio noie appellāť. ¶ Hoc mō de⁹ ō pharaone rege egypti dixit ego idurabo coꝛ pharaonis vt hī exodi. 4. z 8. z. 9. c. b ät qñ pharao q̄stūcūqz a deo vrgētib⁹ plagis ōpsus fozet: iussis dei obtēpaꝛ noluit q̄ aduseqz extrema pcuss⁹ plaga iudeos exire cōpulit. nec tñ eos tūc adhuc penit⁹ ire p misit: nā eos recedētes vsqz ad mare rubꝝ ī sequut⁹ ē. vt hī exodi. 14. c. ¶ Mollē aūt sacra sciptura vocat eū: q̄ gr̄e dei nullo mō resistit: sz vt a deo vocať. ita monēti z vocāti obedit. z ad bona ꝓuocāti psentit. z si iterdū peccauerit ab eo monit⁹ facil'r cessat. Pz ḡ cōsimil'r ex pdictis pestiferā istā fascinādi q̄litatē sup hoies duros aut bruta aialia dura actionē hr̄e nullā. s. cū ista etatis sūt maturī: sz sup ea q̄ tenera valde sūt. q̄. n. dura sūt illi pestifere q̄litati resistūt: ꝟz quā fascinatio causať. ¶ Cū ḡ hō vl' aliqō aial aliqd visu suo fascinauerit: necesse ē vt illō tenex sit. z pue etatis: sic in infatib⁹ teneris aut i aialib⁹ brutis nouis puis sic in pullis z pozcis atꝫ filib⁹. in aialib⁹ aūt magne etatis z duris corruptio ista fascinatiōis cāri negt: nisi illa magꝫ valō sit. ¶ Ob b ät epidimie tēpoze b euenit vt ō puul' p'res q̄s de pfectis viris aut senibus moriāť. ipi nāqz teneri valde sūt. z cōplexiōes eoꝝ nimis passibiles. vñ pestifer atqz ifectus aer i eos maiozē imutationē q̄s in ceteris cāre pōt. ¶ De pestifera ät q̄litate ꝟz quā fascinatio cāri pōt. sic euenit. s. vt in reb⁹ teneris, imutatiua cālitatē bēat: sup res aut duras neq̄q̄. ¶ Ex b aut iducīť ꝙ apō vu'gares notissimū ē. s. ꝙ pueri teneri aliqñ fasciati sint de viris ät pfectis aut raro aut nūq̄ phibēt ꝙ fascineť. Sic q: pui sūt: z de suib⁹ q: i etate tenera sūt ꝙ fascinati iterdum sint pdicat. ō magnis ät z duris aialib⁹ b neq̄q̄ pstēť. Ex pdictis ḡ iducīť fascinatiuā imutationē i reb⁹ teneritudinē q̄s dā z nouitatē hñtib⁹ cāri dūtaxat. in duris aūt rarissime.

B Quid itelligat sacra scriptura p durum z molle.

L Tēpore pestis plures de pueris moziuntur q̄s de alīs natu maioribus.

D Pueri aliqñ fascinaꝛ ꝙ raro uir] pfectis accidit. Capitu. 27. A

¶ Quedam attinentia ad superiora.

Amplius Aūt i eadē subiūgebať pcłiōe: hāc fascinationē i reb⁹ teneris cāri dūtaxat. nisi ea q̄litas ꝟz quā fascinatō cāť excessiua ꝟz vtutē sit. ¶ Si. n. excessiua b pestifera q̄litas fuerit: nō solū tenera corūpēť: sz ēt q̄ dura sť dānificatiōez q̄s dā suscipiēt. ꝙ basilisc⁹ nob notū facit. videns nāqz oia fascinat z pimit. nec qdē teneros dūtaxat pueros sz viros q̄z magꝝ z c. aialiū. i b nll'a hita duri z teneri dr̄ia. ¶ Hui⁹ cā ē: qñ vt⁹ fascinatiua basilisci tāta ē: vt ad eam collata q̄lz aialis cuiusqz potētia resistendi inferioz viribus: sit. eque igiť oia aialia conspecta interimet. Sic q̄qz viros mature etatis vt teneros pueros fascinās occidet.

B Uirtus fātastica basilisci.

¶ De lupis aūt ad hoinē idē dicendū pz. Sūt. n. vniuesal'r infecti collati ad hūanā cōplexionē: qz eos nob nā ꝓrios feē qñcūqz. n. visū hominē fascināt eum ad tempus ad emittendas voces impotētem faciunt. est enim pestifera eoꝝ q̄litas ex qua sps cōtra hominem directi. sunt nociui valde. nō solū ḡ pueros teneros fascinabunt sed ēt integre etatis viros cū viderint ad loquēdū impotentes reddēt. ¶ Hoib⁹ ät quātū cūqz talis pestifera fascinandi q̄litas accidat eē nequit: vt in lupis aut basiliscis est: quoniā eis ex cōditiōe ipēi ñ euenit. ¶ Unde duntaxat teneros pueros: aut infantilis etatis

fascinare

fascinare poterūt alia q̄q tenera etaq; pue:q̄lia st q̄ i domib⁹ enutrita sūt cū nouit nata sūt i magnis ät ß ñ efficiēt. Si tñ iterdū q; p raꝛ ē accidat vt aliqs etat| itegre vir:aut duꝛ: z magne etatis aial bzutū fascinet:ß iō euenisse ꝓstat qm̄ ḡuis erat ista fascinandi vtus in eo q talia videꝫ fascinauit.

Capitu .28. A

¶ Tertia conclusio de fascinatione.

Tertia In hac igsitiōe de fasciatiōe cōcłio sit. aial q̄dcūq; potētiā fascinatiuā hñs negt alia ad hāc fascinationē suscipiēdā vbicūq; ea viderit fascinare: sz cū ea a ppinq̄ cōtēplaꝫ. ¶ Si. n. hō aut alīm aial fascinatiuā vtutez hñs aliqō aial tenea z ad fasciationē dispositū a dimidie leuce spatio aut q̄ttuoꝛ vł qnq; lapidis ictib⁹ituea fascinare negbit ac si nllā hret fascinādi ptātē. ¶ Nec pcise hoib⁹ ß euenit: sz z alīs alib⁹ ēt si eis fascinare ex spēi ꝺditiōe ꝓueniat at q; in eis maioꝛ huiusmodi pestifera q̄litas ist: ipsa nāq; nihil nisi a pua ꝓspectū distātia poterūt fascinaꝛ. ¶ In basilisco ät ß notissimū ē: nihil. n. sic nā pestifeꝛ fec: cui maioꝛ fascinatiua vtus ist qm̄ simł fascinare z itimē ei adiacet. ß q̄q illi ex spēi ꝺditiōe inatū ē, si tñ p tres aut q̄ttuoꝛ lapidis ict⁹ ab hoīe distet: z si pspicue hoiez videꝫ possit ac videat ei nihil nocē valebit. ¶ In lupis ät idē cēsēdū ē: cū. n. hoies a distāti ꝓspexerit: nullū videtes fascinatiōis iserēt nocumētū: sz hō vi sus libē vt añ loq valebit. cū tñ basiliscus a ꝓpiq̄ hoiez ꝓspexerit eū videꝫ itrimet. lup⁹ q̄z hoiez e vicio ꝓtēplaꝫ ad moꝛ locquēdū ipotētē reddet. ¶ Rō hui⁹ē qm̄ fascinatio cāt ſz vtutē spirituū emissoꝛ ab oc̄lis illaꝛ reꝛ: q̄ fascinatiuā potētiaz hñt. hi ät ſps solidis coꝛpib⁹ adherēt: vt hoib⁹ aut alīs alib⁹ in aere nāq; nec manē sēp trāseūtes: nec iherere infixi q̄unt. hāc ät rē cui iheserit ledūt. ¶ Cū vo id q; fascinādū sit longe distet: illuc emissi ſps nequnt puenire. a q̄litate nāq; circūstātis aeris ꝺdēsati i trā cadūt aut si puenire potuerit tā eoꝛ exclusо aut debł̄itato vigoꝛ nihil imutare q̄unt. ¶ Cū ät

ille erat vt eū a ꝓpiq̄ vidēt. vñ plurimos ꝓtigisſ mori dux ḃ agebāt quo dato ſpens inutil' fuiſſet. ¶ Appz ḡ hāc ſanati nā vtutē nō ex nāli opatiōe z aſtrologica obſuatiōe iducta3 foze: ſ3 ex diuia opatiōe. ¶ Jtē vtutes q̄ nāl'r opanť i' oīb⁹ hominib⁹ eq̄l'r opanť nulla data diſtictiōe an boni an peſſimi: an deuoti vl' ideuoti ſint. Si ḡ ſpēs iſte metallin⁹ aſtrologica opatiōe fabricat⁹ fuiſſ3 vtutē q̄s nālē ꝛriſſ3 nihil magis ſanitatē cauſaſſ3 i eos q boni erāt q̄ in eos q mali nec abūdāti⁹ i eos q cerimonias a deo iuſſas obſuāt q̄ i omniū cōtemptoꝛes. ¶ Oꝺ iferť vt q̄ xtūcūq3 aliq; iudei pcuſſi apꝺ ſpētē illū metallinū eēnt q̄l'rcūq3 exiſteret ſanāť. ¶ Uñ ſi aliq apꝺ ſpētē eneū fuiſſet z eū ñ ituebāť idētidē vt ceti ſanabāť: ſ3 fl3 é qm̄ ad ſanari req̄ſitū erat ituer vt p3 nūc. 21. c. cū dr̄ q ꝛſpiciētes i eū ꝓſeq̄bant ſanitatē. Si igiť ñ reſpiciebāt neq̄q̄ ſanabāť. ſi tñ ſpēs metallin⁹ vtutē ſanatiuā nāl'r hūiſ3 nō magis fuiſſet aſpicē q̄ nō aſpicē: q; vtroq3 mō ſanare potuiſſet

Lap. 31. A

¶ Obiectio q ſpens a moyſe conſtructus ſanitatiuus ñ diuinitus: ſ3 naturaliter inducebat.

Adhuc Aūt aliqs conabiť iducē ſpētē hūc aſtrologica fabricatū opatiōe fuiſſe atq3 nālē ex ḃ ꝛriſſe vtutē ad ſanādū. ¶ Nā ſi nā aſtrologica obſuatione diex z pūctoꝛ aliqd pfecti⁹ q̄ ſpētē hūc eneū ꝓducē v3 poterit q3 hūc ꝓducē. nā nāq3 aut q̄dcūq3 agēs potēs i excellēti⁹: poſit ꝓñ i q̄dl3 min⁹ illo. nā tñ aliqd excellēti⁹ eneo ſpēte curatiōes a moꝛſib⁹ ſpētū iducēte cāre p̄t: iō hūc q3 ſpētē cāre poſit. ¶ Hoc āt iducit qm̄ cāre aliq̄ ſba3 rōnalē mai⁹ val de é q̄ cāre q̄ncūq3 vtutē ꝺ ꝺditiōe coꝛpiſ. ſanare āt vulnera vt⁹ maťial'ē. ſic appet i oīb⁹ medicinis tā ſimplicib⁹ q̄ ꝓpoſitq. ḡ nā p̄t aſtrologica obſuatiō e cāre aliquā rōnalē vtutē i ali q̄ figura ferrea aut q̄l'rcūq3 metallia. h āt é pfectioꝛ forma q̄ ſit i tota nā. leui⁹ ḡ i aliq̄ metallia figura nāl'r cābiť vt⁹ vulnerū ſanatia. ¶ Oꝺ āt nāl'r aſtrologica opatiōe i mā metallia rōnal' vt⁹ cāri poſſit appet ex capitib⁹ metallinis q̄ ab antiqs aſtronomis fabricata ſūt q̄ ad oē q̄ſitū ꝓfeſti rñdebāť. ¶ Sic n. q̄ꝺꝺā caput metallinū Alb⁹t⁹ magn⁹ theutonic⁹ fabricaſſe aſtrologice dr̄. h. S. Tho. mag̃ tpe magiſtri extitit. rñdebat āt ḃ aſtrologicū caput oīb⁹ q̄ iqrebāť i q̄cūq3 gñe māe q̄rereť hoc āt. S. Tho. fregit dū i camerā Alb̄ti magni itroiret ad huc diſcipul⁹ ei⁹ exiſtēs. ¶ Alteꝛ āt huiuſmodi aſtrologicū caput i q̄dā loco tritoꝛū numātini. ſ. ciuitaſ3 amoꝛeū fuit i loco q tauara dr̄. q ad ḃ ſpal'r poſitū erat: vt iudeos cū i eodē loco eēnt, ꝓdez. vñ ſi aliq̄n iudeoꝛ ibi aliqs erat q̄s̄ a nemie agnit⁹ fozet: ipſū p ſe caput clamabat dicēs iudeū i loco illo eē. z ſepi⁹ ḃ frequērabat nūc̄q3 ab ḃ ꝺſiſtēs clamoze q̄uſq3 iude⁹ egrediēť ꝺ loco ḃ āt opidanoꝛ ipitia ꝓfractū é: ipo vitatē clamāte cū ipi fl3 dicē extimaret. Oꝺ āt talia capita aſtrologice fieri poſſint. ꝺubitari neq;. q̄ āt i his rōnal' vt⁹ ſit idētidē p3: nā ad oē q̄ſitū rñdē vtuq3 ronal' act⁹ é. z ñ cui⁹ q3 ſ3 altiſ ſime rōis atq3 ml'ta ſpeculāq;.

Lap. 32. A

¶ Rñſio ad obiectionē ſup factā z q̄dā de capite ab alberto magno cōſtructo.

Superioꝛibus Aūt rñderi ꝺ3 f3 nāq3 ipoſſibile foze ex mā metallia aliq̄s fieri imaginē: q̄ vulneꝛ curatia ſit. atq3 a ſpētū moꝛſib⁹ moꝛtiferis liḃať poſſit pcuſſos. ꝺ q ml'te fūdamtales atq3 i radice cāe date ſt pl'ime q̄q3 dari poſſēt. ¶ Sz adhuc pceſſo ḃ tāq3 iduci populi p aliquā nālē opationē ipoſſibile p̄ſ⁹ erat: q̄liq̄cūq3 excogitata nāli opatiōe cāri aliq̄s rōalē vtutē i aliq̄ capite ferreo aut al's metallio q̄ ad iqſita rñdē poſſ3. rñdēdū ḡ é cū ꝺ fabricato capite ferreo ab alb̄to mag̃ theutonico ꝺ ordinē pdicatoꝛ z ꝺ eo q i loco q tauara vl' i tritoꝛio numātino fuiſſe dr̄ obiciť: q ḃ fabricata fiūt z ad iqſita rñdēbāť. ml'ta q3 ſimil'r nūc capita fieri poſſēt. ¶ Ꝺoꝛ tñ q illa vt⁹ nāl': q̄ in capite illo erat ad iqſita rñdēs ñ erat i eo p aliq̄s nāe opatiōnē q̄tūcūq3 itercidēte aſtrologica obſuatiōe: ſ3 magica opatiō e demone adiutoꝛe. ¶ Nec tñ qſq̄s arbitrari velit ꝺmōes fautoꝛes ſceleꝛ z adiuuātes q i opib⁹ magicis: in aliq̄ mā metallina rōnalē vtutē cāre q̄āt. ¶ Hoc. n. omnē nāe excedit facl'tatē ēt ſm Ari ipe. n. igt ceas formas educi ꝺ potentia māe aia3 āt rōnalē ſolā eē ſup ꝺditionē māe z diuiną z ſolā educi ab eꝛ vt p3 i li. ꝺ al'ib⁹. ¶ Cū ḡ ois ꝺmonū opatō nālis. ſ. dūtaxat i applicatiōe agēti⁹ z paſſiuoꝛ vt latiſſime decl'auim⁹ exodi. 7. c. vt⁹ tñ rōal' ſ3 Ari. é ſup ꝺditionē māe ḡ excedit oēs nālē actionē. ¶ Quedā attinēcia ad ſupiora.

B Oꝺ illō caput ab alberto ꝓſtruct⁹ erat ꝑ magicas artē fiť illud q̄ erat i numāg.

Lap. 33. A

Amplius Aūt ñ ſolū ꝺmonū facl'tatē excedit i alit q̄ capite metallio vtutē rōnalē cāre: ſ3 ēt ē ſimplex ipoſſibl'e tl'ia effici: q; ad nll'ā ptātē ptinz rōnalē vtutē i mā metallia cāre tāq̄ ꝺditionē vl' ꝓpetatē illi⁹ imagis vl' capitis metallini. ¶ Si. n. aliq̄ vt⁹ rōal'nccē ē illā aut demonē aut angl'z bonū aut deū aut rōalē aiaz foze. ¶ Neq̄q̄ āt ꝺici p̄t hūc eē deū q i capite illo metallio loq̄ť ad iqſita rñdēs. de⁹ nāq3 ñ pūirz ad nutū maloꝛ hoinū ad iducēda g̃uiſſima erroꝛ diſpēdia i tali capite rñdēdo. ¶ Jtē ipoſſibl'e é ꝺ uz eē cū q i illo metallio capite loq̄reť. nā deū loq ipoſſibl'e é ſic late ꝓlibatū é ſupi⁹ i ſecūda figurata padoxa i ptícl'a q nō audiebat. ¶ Jꝺētidē āt nec āgel⁹ ꝺ bōis eē poťat. bon⁹ eq̄dē āgel⁹ null' nālib⁹ aut magicis opatiōib⁹ cogi p̄t vt i loco aliq̄ teneať. Sic tñ euenirz ſi i capite metallio bon⁹ āgelus ad loquēdū teneēť. ¶ Ampli⁹ āt nec aia hūana eē p̄t q̄ i capite illo rñſa reddit. nā tē aut aia illa nouit a deo creata fozet ad ḃ dū taxat vt i capite illo metallio exiſtēt. aut eēt ꝺ aiab⁹ p̄m⁹ creatis. ſ. q̄ alicui⁹ bois aia fuerit. ¶ Dici. n. neq̄q̄ p̄t q̄ de⁹ aiaz illā ad ḃ p̄cipe creauerit vt i illo capite fozet. deuſ nāq3 ad expletionē ſtultoꝛ z ſceleratoꝛ ꝺſideriꝛ hūas aias ñ creat. mag̃ nāq3 erroꝛ ſequūť diſpēdia ex poſitiōe aiaz i capitib⁹ metallinis. ¶ Jtē aia hūana cū ſit foꝛa z ps ſpēi ꝺmiat ſibi certā figurā coꝛpis z q̄ſtitatē z armoniā q̄litatū vñ aia hūana ſtare neq; i q̄l3 coꝛpe: ſ3 i ſolo hūano cōpe. i capitib⁹ āt metallis haꝛ diſpōnū nll'a ſbſiſtit. ibi ḡ nll'a aia rōal' ſbſiſtet.

B Oꝺ illa virtus q̄ erat i illis capitibus nō potuerit eſſe deus.

Capit. 34. A

¶ Simplicia iter ſe min⁹ differre nō p̄nt q̄ in ſpecie.

Ingrētibus Aūt nob ḃ magi i radice ꝺoz ē qꝺ ſimplicia iter ſe min⁹ differre neq̄unt q̄ i ſpē. nā ſimplicia aut foꝛme ſt aut ſimplices eēntie vt ꝓpius dicať. Hec āt large foꝛe appellāť. Cū āt haꝛ foꝛmaruz vl' eēntiaꝛ aliq̄s ab al'a differre p̄t. ñ differt niſi p ſe ipa3: cū nihil hēat niſi ſe ipa3: ſ3 ipa é eēntia ſiue foꝛa. nccē ē ḡ hanc ꝺriaz eē p foꝛmā ſiue p eēntiā q̄ vocať ꝺria eēntial'. ¶ Ꝺria āt q̄ p eēntiā ſit ñ p̄t eē minoꝛ ꝺria ſpecifica cū i eēntiꝫ ſpēs ſint vltie gña āt ſupioꝛa ſē. ¶ Ob ḃ āt q̄l3 āg̃l's ab alio ad minus f3 ſpēz ꝺiffert vl' eēntial'r: q; i eis nihil é niſi ſpēs vel eēntia i q̄ recipiať ꝺria. vñ ꝓfiteri nccē é tot angl'oꝛ z demonū ſpēs foze q̄t ōmones z āngl'i ſūt. ¶ Cū ḡ aie hūane ſimplices ſint: ñ hñtes i ſe ipis niſi ſe ipas: nccē eēt vt q̄l3 aia ab alia i ſpē ſaltē differr3. niſi eēt aliqd ad q ꝓiūctionē h3 ex q̄ ſoꝛtiť ꝺriaz ad al's aias. ¶ Si āt aie hūane q̄ foꝛe ſūt i ſpē differrēt: nccē eēt vt oēs bois i ſpē q3 differrent. ita q nll'i duo bois i ea. ſpē eēnt: ſ3 tot nāe z ſpēs eēnt: q̄t bois. z ſic hō z aſinus differūt qm̄ due ſpēs ſūt. ita z q̄l3 hō ab alio boie differret. ḃ tñ fl'z liq̄t. ¶ Ob ḃ ḡ ꝺoz é: iter aias hūanas ñ eē ſpecificā ꝺria3. erat tñ nccē hāc ſingl'is aiab⁹ adiuicē ineſſe ꝺriā cū q̄l3 aia ſimplex ſit. nihil i ſe hñs f3 q ꝺria3 ab altero ſuſcipiat niſi ſe ipa3 q̄ē ꝺria i ſpē. niſi aia ad aliqd hꝛet adherētiā f3 q recipit ꝺria3 ab altera aia. ḃ āt ē cōpus. ¶ Recipit nāq3 q̄l3 hūana aia q ſit vna nūo z diſticta i ꝺiuidual'r ſolū ab altera aia z ñ f3 ſpēz: q; i ḃ cōpe creať recipiēs eē. alia āt recipit q ſit altera nūo: q; i altero cōpe creať. ¶ Si āt coꝛpora aiab⁹ differēꝺi adiuicē ñ p̄ſtarēt oꝛiginē differrēt aie abinuicē i ſpē ſic aia bois z aſini. ¶ Ꝺz ḡ q ſic q̄l3 res recipit diſtictā eē nūo vl' ſpē ab aliq̄ alia re i eo iſtāti q̄ eē ſuſcipit q etiā aia hūana recipiat diſtictā eē nūo a q̄l3 altera p cōpus q in ipo cōpe eē ſimpl'r ſuſcipiat.

¶ Impoſſibl'e eſt aliquā animā ex coꝛpus humanū creari vt credidit plato.

Capitu. 35. A

Inducit Aūt ex p̄libaťq̄ q̄l3 aiaz hūanā i cōpe creari. nec é poſſibl'e aliq̄s aiaz hūanā eꝛ cōp⁹ hūanū creari. ¶ Sic pleriq3 ſimpliciū arbitrati ſūt. dicētes q̄l3 aiaz i celo a deo creatā foꝛ ꝺide i cōp⁹ aliq̄ tpe ifūdi. Oꝺ aliq̄l'r plato ex pte ſequutus eſt dicēs aias eſſe in aſtris deinde tēpoꝛibus q̄buſdā deſcēdere in coꝛpa hominū z calodemonū atq3 cacodemonū. ſ. bonoꝛ z maloꝛ angl'oꝛ. deinde mōtuis bis hoibus redibāť i aſtra. ¶ Sic p3 p boe. ꝺ cōſol'one li. 3. metro nono. cū dr̄. tu cāis aias parib⁹ vitaſq3 miores. puebis z leuibus curribus aptās. Jn trā celūq3 ſer] q̄s lege benig. apte ꝓuerſas reduci faciſ3 igne reuerti. ¶ Hoc tā git Augu. ꝺ ciui. dei li. 19. Ex dicť tollit iſana q̄rūdā poſitiō dicētiū. omniū hōinū aias ſiml'a deo creatas foze i celo deinde tēpoꝛibus ſuis in coꝛpoꝛa fundi. impoſſibl'e quidem é omniū aias ab exoꝛdio ſecl'oꝛ ſiml' fuiſſe creatas. Jꝺētidez ipoſſibl'e p̄ſus é aliquā animā creari eꝛ cōpus ſuū. aut añ q̄ cōpus ſuū oꝛganizatū ſit: ſ3 q̄l3 in coꝛpe ſuo creatur cum eius cōpleta oꝛganizatio eſt. ¶ Saḃ tñ poſſibile eēt omnes hūanas aias ab exoꝛdio ſiml' creataſ foze: ſi inuicē in ſpē differrent.

B Extra coꝛpus ꝓpriū anima nulla creatur.

ferrēt. tūc ñ erat eis op⁹ vt i corpib⁹ eē recipent: cūp ipa cōpa mutuo ñ differrēt: ſz ſm ſe ipas ſic oēs angli ſimł creati ſt at qz parit eēt ſuſcepunt. qz iter ſe i ſpē dzñt. Aia āt hūana ſuſcipit eē z differre ſm corp⁹. ncēe ē g vt i corpe creeł z eē ſuſcipiat. ¶ Impoſſibłe g erat aliquā aiaz in capite metallino qlīcūqz creari oz g hāc aiaz i aliq corpe hūano creatā fuiſſe atqz ſtetiſſe deide āt ide exiēs i metallinū caput itroieret. ſic pythagoras ponebat aias p corpa demigtiōe cōtinua labi.

Capitu. 36. A

¶ Qō aie q loqbāt i illis capitib⁹ereis nō fuerint autē ita qp in ipſa introierit vt pythagoras autumauit.

Sed Que dcā ſt ſtare nequnt. Si aia ſtās i capite metallino. i aliq hūano corpe pſuiſſz: ncēe fuiſſz vt p mortē corpis aia ide migrāſ i caput metallinū trāſigſſz. Quo dato oportēt vt aia hūano exuta cōpe aut padiſi gaudia aut eēna icendia gehēne aut purgatorias penas petēt. Si āt aia iſta celū petigſſz: i metallinū caput nll'aten⁹ aduenieſſz. ē nāqz beataz aiaz fruitio i diuia ptēplatiōe. Hec āt aie auferri negt: nec aia ide ſubtrahi quis mō nec demonū ſolertia nec potestate aut alicui⁹ nāł agētis vigore. nihil iā i eā facł'at qcq pēt deū hz. ¶ Idētidē āt aia h eē negt ō eis q purgatoria clemētia exercēt. Hec. n. a ōmonib⁹ñ puniūt nec i eaſ qcq pñt: iā. n. iſte ciues ſt ciuitatis dei angł'oz ptcipes: qq adillō ōgustādū nōdū puenē. ¶ Jō nec ipi ōmones pñt videē eas tōqueri aſtātes ill'ne i eis gaudeāt. atqz velut victores saturēt. Sic decł'at. S. T. ſup. 4. ſen. diſti. 20. nll'a g eaz aiaruz q penis purgatoriis mācipate ſūt i capite illo metallino icludi vz. ¶ Nec hāc q i capite alligata ē: de his q gehēnali carceri mācipāt: aſtruē cuiq lz. h. n. i iferno ſt q loc⁹ē ōmiat⁹i tra in q oēs dānatoz aie affligūt. nec cuiqz ide exeūdi loc⁹ daf: niſi cū diuia diſpēſatiōe aliq viuētib⁹ ꝓſpiciēdū daf eoz vtilitati ꝓcurāde q ſupſtites ſt. ¶ De h Greg. i. 4. dialo. ¶ Demonū g facultati neq ſubeſt q quis ō aiab⁹ gehēnali icēdio mācipatis educē metallino capiti alligādā. ¶ Qō ille aie loquētes i illis capitib⁹ ñ potuerit eē ex illis q i iferno ſunt.

Sā. T. ſup 4 ſenten. diſtin. 20.

Gregorius 4. dialogorum.

Capitu. 37. A

Amplius Aūt ſi h q i capite metallino ē de aiabus ifernali mācipat ſedi fozet ipoſſibłe videreł: vt q itelligit ſcirz z ad igſita singł'a rñdēt. Jn his nāqz capitib⁹ tria ꝓſulētib⁹ rñſa daf: q oēm dānataz aiaz facultatē excedūt. liqt g hui⁹ aiaz de mācipat gehēnalib⁹ penis nō eē. ¶ Hui⁹ iductiōis maior pz. qm aie corpe ſolute. pł'ra q i corpore itelligebāt itelligē neq ſunt niſi aliq i eis p reuelationez alicui⁹ ſupioris ſbe itelligēs illuſtratio fiat. Dānatoz tñ anime nulla i diuia eēntia cognitionē recipiūt: q vocaf cognitō i vbo cū h ſit potiſſima felicitatis portio. z quaſi tota felicitas. ab angelo quoque nullius rei cognitionem ſuſcipiunt. non vult enim diuine iuſtitie exigētia vt in aliq ſaltem letēt aliqd tale cogſcētes. ¶ Aie g q cōpe ſolute ifernali mācipāt nihil magis poſteri⁹ cogſcē valēt q hinc recedētes cogſcebāt atqz dū i corpe pmanerēt. hi tñ rōnales ſpes q in metallinis capitib⁹ ſūt: ad q dā rñdēt qb⁹ oēs hoies ꝓueniētes i vnū rñdē neſcirēt. aie igit dānate neq ſūt. ¶ Jtē nihil prodeſſe videt: tpoz z pūctoz z aſpectuū atqz ceroz aſtrologice diffinitoz obſeruatiōes ad iclusionē aie i capite metallio ſi aia illa cuiuſcq ꝓditiōis fozet. vt⁹ nāqz q ad has cerimoniales obſeruatiōes ꝓſeq pt nāł ē: deriuata ex i fluxu celeſtiū corpoz. nll'a tñ nāe ptās aliq⁹ aie a corpe ſolute peſt cum illa ſps ſimplex ſit nullā hns corporeitatē p cui⁹ cōiūctionē i eā celeſtia corpa dñent. De g obſeruatiōes ad itroducēdā aut alligādā aiaz metallino capiti neq pſūt. ¶ Ex dictis g i ductū liqt q cū rōnał'e ſba ad ꝓſulta in capite illo metallio rñdēs de⁹ aut angł's lucis vł' aia rōnał'e neqat ōmonē eē qui logē pz. ¶ Jpe aūt nullis hūanis opatiōib⁹ metallinū illud caput aut aliqō altez icludi poterat. ē qppe demonū ptās q cūqz hūana ptāte ſupioz. negt g ōmō vllaten⁹ ab hoie ad qd piā inuit⁹ trahi. ¶ Jtē iſte opatiōes atqz obſeruatiōes i huiuſ modi capitib⁹ fabricādis: nāe modū ꝓſequūt. ōmonib⁹ āt minime nā peſt. nā eqdē ſolis corpib⁹ aut corporeis reb⁹ aut vtutib⁹ corpoz pſidet. ōmones āt nec corpa nec corpoz virtutes ſt. nā g ſup eos nihil pt. ¶ Utrū āt demones ad corpa ꝓgregari aut a cōpib⁹ expelli aliqb⁹ herbaz aut rez ſuffumigatiōib⁹: q aut ſatis nāł qō ē: in pñti ōcurtādi ſtili gra omittē dā duxi. ¶ Illatū g ē hoies neq ōmonib⁹ pſidē: qm excellētioris nāe ipi ſūt. demones āt hoib⁹ pſūt. ¶ Qō ſi de exorzistis obiecerīs q ꝓiuratiōib⁹ qbuſdā de obſeſſis corpib⁹ demones excludūt. ¶ Rñdēdū ē demones iuitos ō obſeſſoz corpoz expelli. h tñ hominū nll'a vtute fit nec vboz virib⁹: ſz dei nutu atqz iuſſu fit. ¶ Eſt nāqz exorzistaz ordo vn⁹ de ecclesie ordinib⁹. ō miorib⁹. vba g atqz ſingł'e opationes ſue ex dei volūtate vigorē recipiūt. ¶ Sic. n. de pſbyteris ꝓſecrātibus ē. nulla. n. in ſacerdote ptās ē. nec tā efficacia ꝓferre verba pt qntūcūqz clamaret vt panis ſbaz i vez xpi ꝓuertat corpus: qz tñ a deo miniſter iſtitut⁹ ē: ſtupēda dei bonitas dignatur: vt platis ꝓſecratiōis vbis panis i vez corpus: z vinū in verum ſanguinem conuertatur.

¶ Quedam penes ſuperiora.

Lap. 38. A

In hoc aūt cūcta exemploz plena ſūt: młti eqdē viri boni ſola pceptionis forma. plato noie ibu ſup eos qui egrotabāt de corporib⁹ obſeſſoz demones expellebāt. Hec āt ex ipſoz virib⁹ fuiſſe neq pz ſz ex fidei imeritis pceſſa ſunt. ¶ Xps eqdē dixerat qp ſiqs tātā hret fidē ſic vnū gnū ſinapi z dicēt mōti huic trāſi hinc trāſibit z nihil ipoſſibłe erit ei vt pz Mat. 17. c. idē lu. 17. dr ſi hret fidē ſic gnū ſinapis z diceret huic arbori moro eradicari z trāſplātari i pfūdū maris obediet vobis. Hec ēt ad platione nois ibu fiūt qp nom magne excellētie ē: qz ñ ē aliō nom ſb celo hoib⁹ datū i q oporteat nos ſaluos fieri vt dr actuū. 3. c. ¶ Sic āt frequēt apł'i ad xpz cū mag gaudio remeabāt: dicētes dne i noie tuo ēt ōmonia ſubiciūt nob. vt hr lu. c. ¶ Cū vo redēptor nr a mūdo ſdūt ad pez aſcēdēs i celū hāc oib⁹ credētib⁹ vtutē reliqt. ſ. vt de corpib⁹ obſeſſoz demones valerēt excludē. z qp eis venena ñ nocerēt atqz cūctis loqrēt gētiū liguis z curarēt langoz varia gña z ſpētes de tra tollerēt. ¶ De his Mar. c. vltio dr ſigna āt eos q crediderint h ſequēt i noie meo ōmonia eiciēt liguis loquēt nouis: ſpētes tollēt: z ſi mortiferū qd biberit ñ eis nocebit ſup egros manus ponēt z bñ hēbūt. ¶ Pro culdubio g ex h iferī: nał'r hoies ōmonib⁹ nō pſidē. nā ſi ex nā excellēti eis ꝓueniret vt ōmonib⁹ peſſēt. frustra xps dixiſſet tāq miracłoſū qd exprmēs hāc ptātē ꝓcedē eis q baptizarēt. ¶ Ex pncipijs g his pz ōmones hoib⁹ nullaten⁹ nāł'r eē ſubiectos: ſz magis eos aliqten⁹ hoib⁹ pualē pp excellētia nature eoz ſup hūane ſpēi pfectionē. Jlli tñ q h metallina capita pficiūt: ſz documītoz aſtrologicoz obſeruatiōes ad introducēdā vtutē rōnalē i caput illō nāł'r ſolū h obſuāt. ſup demones g p h ptātē nullā hñt vt i his capitib⁹ maneāt aut loquāf. ¶ Hoz tñ mod⁹ē z origo. ōmones. n. hūani generis ſe uiſſimi hoſtes modis atqz vſutijs qtcūqz valēt hoies ōcipe at qz ſubuertē moliūt. ipi g iduſtriauerūt aut ven⁹ docuerūt homines: vt tlib⁹ artib⁹ iburi eēnt qb⁹ cū eis aliq ꝓherē ticipatio. ¶ Induxerūt qqz vt hoies exiſtimarēt eos vbis qbuſdaz aut cerimonijs poſſe p mi nihil tñ in re ē. q ſine fcō ſiue vbis aſtringi ad aliqd poſſint niſi qntū de⁹ illos cogi iterdū vult. ¶ Cū vo hoies his ſceleratiſſimis atqz ſupſticioſis artib⁹ deditis h metallina capita fabricāt qq cerimonie qſ i fabricādo obſuāt nihil poſſint vt ōmōes i his capitib⁹ aut alicubi eē cogāt: qz tñ i h aliqs cult⁹ diuin⁹ eis ipēdit. ipos hoies falle elabōrāt. hiſqz factis i ꝓpata capita igrediūt atqz ad qſita rñdēt. Si tñ oib⁹ his obſuaf capita illa ſubitraf nollēt libez eis eſſet. ¶ Quaf āt aſtrologi capita iſta aut ſi'es imagines ſub alib⁹ obſuatiōib⁹ tpoz z pūctoz z ñ al's faciūt. cā qz magis radice qr vt⁹ rōnał'i illo capite ad ꝓſulta rñdēs angł's lucis nec de⁹ nec rónał'i aia eē vz: ſz ōmonē eē ncēe ē lati⁹ a nob diſputata ſt ſup. 21. c. libri nūoz vbi ō ſpēte eneo agit. ¶ Ex p dict g i ductū pz ſpētē hūc metallinū a moyſe fabricatū obſuatiōib⁹ aſtrologicis fcm ñ fuiſſe: nec aliq ꝓxiſſe nālē vtutez.

Lap. 39. A

¶ De cauſa huius ſerpētis metallini.

Circa fabricationē hui⁹ metallini ſpēt ō q loqmur dicēdū ē cāz extitiſſe. qm iudei digne i pcoz ſuorū penā a ſpētib⁹ mōdebāt iñſa tñ dei clemētia q offēſa ñ hoſtilit punit: ſz filiał'r caſtigās erudit eos diſpdē nolens aliqd per quod curarenf effici voluit. ¶ Hanc autē ſanitatē poterat deus iducere in quolz iudeorū a ſerpentibus pcuſſorum cōfeſtim vt pcuſſus fozet nulla cerimonia exhibita aut tēporis tracta moza. voluit tamē deus hoc eo mō effici quo magis iudei bñficium huiuſmodi magni penderēt.

¶ Quia aūt vulgus ſolis ſenſibilis aſſuetū: magis p corporalia q̄s p ſpūalia itelligē vz ſignū q̄dā i hui⁹ ſanitatis collatiōe cōporeū tribuit. qp ad duo pficiebat. ſ. ad futuraz rez ſtatū ſignanduz z ad exprmendā cōditionē quādā ſtat⁹ ipſius ppł'i iudaici in pcuſſis. ¶ Quātū. n. ad ſtatum iudeoz tūc exiſtē tiū cōuenies valde fuit hūc ſpētē eneū fabricari. ſ. vt actō ex

ꝓxis fieret

B Uirtus quā xps oibus credentibus reliquit.

C Rō confirmans qp hoies nō preſint demonib⁹.

B quaf cō ueniens fuerit ſpētē eneus a moyſe ſtrui

C homines ō monibus ñ preſunt.

Sā. T. ſup 4 ſenten. diſtin. 20.

Gregorius 4. dialogorum.

Capitu. 36. A

Capitu. 37. A

B Cognitio i vbo quid.

C homines ō monibus ñ preſunt.

ꝫgs fieret vt quęaȝm a vis ꝓtib⁹ pcussi in moꝛ picꝛuꝫ i cidebāt.ita sanitas viso ꝓte eneo iducēt. ¶ Hoc āt nō fiebat tāꝯ ꝓpens iste metallin⁹aliquā i se vtutē sanatiuā nāle⁹ ꝫsisset nec in eū supnāl'r de⁹ vtutē aliquā deriuassꝫ:ſꝫ de⁹ volebat vt pcussi a ꝓtib⁹illū eneū ituerēt ꝓtē qb⁹ituētibus ipe moꝛ pfectā ꝓferret sanitatē. Quo pacto nulla āplioꝛ vt⁹ sanatiua i illo metallino ꝓte erat nāl'r defluxa aut supnāl'r tributa ꝯ sit i ꝙcūqȝ lapide vl' ligne siluaꝝ. Uñ si iussissꝫ de⁹ vt pcussi a ꝓtib⁹terrā ituerēt ⁊ qs pcussus ß effecissꝫ moꝛ eū pfecta sanitas ꝓsequuta fuissꝫ. Et ꝯꝯ ꝓs ille ene⁹ sanatiua nulla vtutē hꝫet nullus tñ sanitatē a moꝛtib⁹ ꝓtū ꝓsequi potat nisi eū ituebat. ¶ Hui⁹rō ē.qm̄ ista sanitas inducta i hui⁹ pcussis adeo supnāl'r cābat.ipe āt nulli ß ꝓferebat ei⁹ negligēti ꝓceptū.cū ipe ad sanatatis ꝓsequutionē aliquid spāl'r diffinissꝫ agēdū. Dic āt eneus ꝓs in ꝙdā altissimo vexillo posit⁹erat vt cūctis libē videā⁹paret.nā si i pauimento iacuissꝫ aut i tabnaculo moysi i custodia posit⁹ fuissꝫ. pleriqȝ a ꝓtib⁹ pcussi añꝯ ad ꝓtē videndū pueniſſēt moꝛiūt. Ut ꝙ oib⁹ pcussis a ꝓtib⁹ liberū foꝛet ꝓtē illū ituri vbicunqȝ exisſterēt ꝓs ille exaltat⁹ē sic ait xp̄s Joā.c.3.quęadmodum moyses exaltauit ꝓtē eneū i deſto.sic oꝛ exaltari filiū hoīs.

¶ Obiectio ⁊ quedam penes superiora.

La. 40. A **Contra** Ea q̄ dcā sē qſcꝯ istaret:dicēs q cū pcussi a ꝓtib⁹ eneū ꝓtēplates ꝓtē nullā ide magis ꝫhebāt sanitatē ꝯ ispectis lapidib⁹ vl' lignis siluaꝝ:ſꝫ sanitas a deo imediate sine aliq̄ istrumñtali agēte cābat.vt qd ꝓs iste metallin⁹fieri iussus ē: ⁊ i altū tolli. ¶ Rñdēdū erat cerimōiaꝝ vetis testi duas foꝛ finales cās.ſ.vnā ad pueniēti stat⁹iudeoꝝ q tūc erat. ¶ Alia ad futuroꝝ bonoꝝ vmbratilē significationē. ¶ In his duob⁹ secūd⁹ erat architetonic⁹ finis:q; ipe ē finis vltim⁹:⁊ cuiuſcꝫ alteri⁹ finis exñs ad huc vltim⁹ ⁊ pp hūc p̄ncipal'r oia fiebāt. ¶ Finis āt ꝑo.ſ.cōueniētia ad statū iudaicū erat vt iudei ſāitatē a deo ſuſceptā magis a deo eē ſcirēt ꝯ ab alio. ⁊ q; oꝑtuni⁹ p ſēibla ꝯ p ſpūalia mouēt.decuit aliqō coꝛpale dari signū ⁊ q; ipi a ꝓtib⁹ pcussi erāt deceti⁹ fuit ꝓtē in signū poni ꝯ aliqd altex. ¶ Scōs ⁊ architetonic⁹ cerimoniaꝝ vetis testi finis fuit vt sigrēt q̄ tpe messie i nouo ⁊ pfcō testamto eūētura erāt. stat⁹ nāq; iudaice pleb añ messie aduētū fuit stat⁹ ipfect⁹ sic dic̄ ap'ls ad hebꝛ.vij.neminē ad pfectū deduxit lex.ſ.lex mo
£ Lex mo ſayca q̄ distiguit ꝫ euāgeliū q nō vocaꝝ lex ſꝫ gr̄a vt hꝫ Jo. ꝑ.c.lex p moysē data ē:ſꝫ gr̄a ⁊ vitas p xp̄m facta ē. Uñ cūcta q̄ iudeis i veti testō dabāt futuroꝝ bonoꝝ tpe messie signa erāt.sic ap'ls nr̄ ad hebꝛ.10.c. vmbrā futuroꝝ lex.ſ.q; erat cōtinēs tāꝯ i vmbra vl' figura:ea q̄ futura erāt tpe messie.

saica ab euangelio differt.

¶ Ob ß āt i cerimoniꝭ vetis testi:q; sigtiue erāt messie futuri nll'a efficatia erat nisi ꝼm fidē messie futuri. Dis ꝙqȝ exercitati cerimoniꝭ nll'ā ꝓseqbāt efficaciā nisi i fide futuri messie.ſ.i eo q; p vsū haꝝ cerimoniaꝝ ꝓfitebāt futuꝝ messiā ꝯ ß ñ obligabāt explicite credeꝛ aut ꝓfiteri: ſꝫ sufficiebat qō eis vteꝛēt ad eū finē ad quē de⁹ istituerat. ¶ Ob ß āt i oibus cerimoniꝭ adeo dat⁹ i veti testō ⁊ cetis q̄ fcā narrāt:erat alia q̄ rō significādi ad ea q̄ tpe messie vēture foꝛēt. Sic ap'ls p⁹ ad choꝛi.c.10.ait oia i figura ꝓtigebāt ill'.ſ.i figurā eoꝝ q̄ acciderūt i nouo testō. ¶ Messias āt vētur⁹ erat ad hūani generis redēptionē ꝓcurādā mlta q̄ꝫ p ß factur⁹ iter ceta tam nihil tāti pōderis atqȝ tā efficax saluti nr̄e ꝓcurāde fuit quā tū saluatoꝛis moꝛs amara ōcuit.ꝙ vt i ß cerimoniali sig̃ moꝛs redēptoꝛis notaꝛet. ¶ Nā quēaȝm iudei a ꝓtib⁹ pcussi illū metallinū ꝓtē ꝓtēplates pfectā ꝓseqbāt sanitatē.ita ⁊ p fectioꝛi q̄dā mō nos saluatoꝛis nr̄i mōte vā donamur sanitate. ¶ Et qm̄ messias i cruce moꝛi ōstinauit ad pfectā exp̄ssionē signi ōcuit hūc ꝓtē i lig̃ i altū tolli. Et velut q toto coꝛde ꝓpūcti peccatoꝝ veteꝝ penitētes ad messiā ꝙuertūt eius doctrinā fide ⁊ ope assūmtes oiuꝫ suoꝝ peccaminū integram absolutāqȝ idulgētiā assequūt.ita ⁊ a ꝓtib⁹ pcussi cū illum metallinū ꝓtē i lig̃ eleuatū ituēt:sanabāt. ¶ Nō fuit ꝙ supuacuū hūc ꝓtē i altū fuisse eleuatū. ⁊ vt ad eū pcussi attēderēt sanitatē i grētes.qm̄ messiā ōsigbat i quē credētes verā eram⁹ ꝓsecuturi salutē. ¶ Hic mod⁹ē q̄ moyses ꝓtē ene
La. 41. A uꝫ in deſerto fabꝛicauerit atqȝ in altum tollerit.

¶ Christus quare serpens vocitetur.

In hui⁹ q̄rte methaphoꝛice padoxe exoꝛdio ꝓs nō dꝛ iste quē moyses fabꝛicauit:ſꝫ xp̄s q ꝓs ex assignat supꝛ cāis dict⁹ē:ſꝫ dꝛ ꝓs ipe pp ꝓtē illū quē moyses i deſto extulit. Hoc nēpe ei valde pueniꝛ.nā sic ꝓs iste metallinus a ꝛa eleuat⁹ i lig̃ pepēdit sic q̄ꝫ xp̄s i cruce pēdēs eleuatus ē. ¶ Et velut q istū ituerēt ꝓtē a voꝛ ꝓtū moꝛtibus sanabāt.ita sic q xp̄i passionē ꝓtēplāt firmit extimātes p eaꝫ nostrā fuisse causatā redēptionē plenā recipiūt oi peccaminū absolutionū ⁊ a cūctis reatib⁹ absoluūt. ¶ Hāc āt sil'itudiē exp̄ssit xp̄s cū semel ò passiōe sua memoriā agēt.vt hꝫ Joan. Ego si exaltat⁹fuero a ꝛa oia trahā ad me ⁊ Jo.3. Sic.n.exaltauit moyses ꝓtē eneū i deſto:sic oꝛ exaltari filiū hōis.i. si ego eleuat⁹fuero a ꝛa vt i aere pēdeā cruci affixus omnia trahā ad me oia redimēdo. ¶ Ex p̄dictis appꝛ qūo xp̄s serpēs appellat⁹sit ⁊ qūo posit⁹fuerit.ſ.q; in cruce pēdēs fixus sit. ¶ Circa hūc metallinū ꝓtē iudei valde rudes vtutes dei ig̃rātes ⁊ nāe potētiā atqȝ efficaciā specl'ari nō potētes g̃ uit errauerūt existimātes sanitatē cāri ab illo ꝓte vñ ei aliqd numinis attribuētes plurimi eū coluerūt.māsit āt i ppl'o isrl'itico vsqȝ ad tpa Josie regis q cū aduertissꝫ magnū offendicꝫ plebi in ß ꝓte mltoſqȝ illū colē cābusit illū. ⁊ in pulueꝛē vtēs ꝓꝑecit illū i toꝛrētē cedroꝝ i ihꝛl'm de ß.4.regū.c.23.

¶ Pars sc̄a methaphoꝛe.4.ſ.ꝓs qui iacuit.

Lapit. 42. A **Prefate** hui⁹ q̄rte methaphoꝛice padoxe pti cl'a.2ª ē q iacuit.ſ.q; ꝓs iste iacuit. ¶ Et q; xp̄s erat ꝓs iste vt in p̄cedētib⁹ patuit exponēdū de eo ē quo iacuerit.⁊ qm̄ xp̄s verus hō erat hoib⁹ aūt qm̄ coꝛpoꝛei sē hmtes hitudinē toti⁹ ad ptes iacere cōuenit:xp̄s ꝓpe iacē dicB Jacere qd sit. tur. ¶ Jacere āt ſm suā oꝛiginē ⁊ nois significationē nō est sedē vt qdā large valde sumūt:ſꝫ sup aliqd in longū extētus eē vt iacē sup pauimētū. ¶ Xp̄o aūt ista cōueniſſe liquet.nā ipe p noctē sōnū capiebat.tūc autē fiē ceteri toto coꝛpe extētus fuit.iacuit g̃ xp̄s. ¶ Ad ß aūt insiliet dicēs hūc iacendi modū xp̄o minime cōueniſſe.nā eū existimāt qdā nūq̄ doꝛmiuisse:ſꝫ dū apsli sui atqȝ discipuli p noctē sōnū capent ipse aut oratiōnū aut cōtēpl'oni instabat. Quā ob rē i ciuitatibus ⁊ oppidis p noctē nō manebat tāꝯ lecto nō agēs ſꝫ in campis manebat ex̄ vrbē hieroſolimā.ſ.in mōte oliuaꝝ.sic patet luc.21.c.cū dꝛ erat aūt dieb⁹ docēs in tēplo noctib⁹ aūt exiens moꝛabat in mōte q vocaꝝ olivueti ⁊ oēs ppl's ad cū i tēplo audire illū. ¶ Quidā aūt deuote de xp̄o recogitātes dicunt q
D Responsio. discipl'is dñi ihu iacētib⁹ in ꝛa p noctē cū eo in mōte:⁊ doꝛmiētib⁹ vt poterant ipe venīēs ad singulos eoꝝ aptabat eis suas vt pueniēti⁹ tegerēt ⁊ q; pre inopia vestiū:frigus patiebant nocturnū ipe eoꝝ pedes ⁊ men⁹ ceteraſqȝ cōpis nudas ꝓteꝛ afflans anhelitu suo calefaciebat.quo pacto eos pace sū ma cōpositos doꝛmire faciebat: nullā celi itemp̄ie patientes tāꝯ pueniēti⁹ doꝛmirēt stramētis. Qō āt xp̄s hec ad discipl'os egerit a nullo loco firmitudis accipiꝫ.iō eadē facilitate ꝓtēnit q̄ credi p̄t.vt cūqȝ tñ se rei stat⁹ hūerit eis q celestibus
E aliqd gustauerit ꝓtēpla talia dulcedo magꝝ ē. ¶ Qō aūt xp̄s Falsum est christuꝫ nūq̄ iacuerit ad doꝛmiēdū se disp̄nes fl'm ē.nā ꝯꝯ foꝛtaſsis ista qꝫ de xp̄o affirmare audeat cū xp̄s eēt aliquāte etatis quidam dormiendū iacuisse. vt p se mouēt negt tñ de eo vīsimil'r dici cū tenerrime etatis foꝛet ⁊ a mr̄e sua nutriret. Tūc ipa eū vt ei collibitū erat i lecto aut vbi voluiſſꝫ coaptabat nec ē vīsil'e al'r eū fuisse enutritū i sua ifātili etate ꝯ vt ceti ifātes enutriri solēt. Sic.n.pꝫ in natiuitate bñdicti dñi ihu.nā tūc eū deuota genitrix ei⁹ pauperib⁹ aduolutū pānis quos i diuersoꝛio hr̄e cōtigerat in p̄ſepio super fenū inter bouē ⁊ asinū collocauit. Sic hꝫ lu.2°. c.factū est āt cum eēnt ibi ipleti sancti dies vt pareret ⁊ pepe
F rit filiū suū p̄mogenitū. ⁊ pānis eū inuoluit ⁊ reclinauit i p̄ſepio. ⁊ in eodē.c.itē pastoꝛibus angeli dixerūt iuenietis infantē pānis inuolutū ⁊ positū in p̄ſepio. Sic ꝙꝫ in quodā q̄ Quod xp̄s dragesimali imo hēt.ſ.vagit infans iter arta positus p̄ſepia. dormierit ⁊ Nec dū taxat de xp̄o tenero ifantilis etatis pꝫ q; accubuerit corpore extensus iacuerit sicut ceteri homines. sed de eo ꝙꝫ cum eēt integre etatis vir liquet q; iacuerit atqȝ doꝛmierit. Cum semel xp̄s relinquēs turbas introiuit in naviculam cū discipulis suis ⁊ ecce ventus motus est magn⁹ in mari.ita vt nauicula operirēt fluctibus ipe vero doꝛmiebat ⁊ accesserunt ad eū discipuli eius dicētes domine salua nos perim⁹.vt habeꝫ Matthei.8.c. pꝫ ergo cuꝫ doꝛmiuisse sed qui doꝛmit iacet:alias eniꝫ gratus somn⁹ non est.

¶ Quod aūt in sōno isto extentus iacuerit pꝫ quoniā caput suum sup cervical aclinauerāt vt patet Marci.4.c.⁊ facta ē magna ꝓcella vēti ⁊ fluct⁹ introibāt in nauē ita vt ipleret nauis ⁊ erat ipe in puppe doꝛmiēs sup cervical ⁊ excitārūt eum atqȝ dixerunt magister nō ad te ptinet q; pimus.

¶ Amplius

¶ Ampli⁹ät idẽtidẽ p3 qm̃ xp̃s assũpsit oẽs passiões hũanas ⁊ ỏfect⁹ q̃ pcm̃ nõ fuit nec plenitudinẽ gr̃e ⁊ nãe integrita tẽtollũt. Sõn⁹ät ẽ passio p̃ñs ꝑditionẽ hũane nãe: eũ ḡ sõnũ suscipe nc̃ce erat. ¶ Qỏ ät sõn⁹ sit passio p̃ñs hũanã nãm ẽt statu nãe ꝑstãte i plibat⁹ decl'atũ extitit i.3ª. methaphoza. sup pticl'az q patiebat. ¶ Cũ ḡ sõnolẽtia xp̃o vt ceẽis hõib⁹ euẽi ret: nc̃ce erat eũ itdũ dõmir̃. ñ. n. videbat ß euitabl'e nisi i car ne sua miracl'z opat⁹ foret ꝙ nll'a rõe ꝓcedẽdũ ẽ. Hoc. n. dato dõm q̃z erit ꝙ ẽt si xp̃s cibo ꝟz nãz idigebat tũ miracl'ose sustẽtat⁹ cibo: nũq̃ refocillabat. ỏ xp̃o ḡ vt ỏ ceẽis hõib⁹ euidẽt liq̃t ꝙ dormierit ⁊ iacuerit. ¶ Quedã attinẽtia ad hãc secundam partem quarte methaphoze.

Capit. 43. A

Quãquã Ãũt ß mỏ xp̃s iacuisse dici p̃t atq̃ ista pticl'a vificari possz. s. ꝙ xp̃es iste iacuerit ñ ẽ tñ mod⁹ iste iacẽdi quẽ methaphoiza ista locutio tz.

B Jacere qd ꝑpe dicat.

¶ Ali⁹ät ẽ quẽ ꝑpius iacẽ appellam⁹. nã iacẽ ẽ cũ i lõgũ res extẽsa sibi ipi ñ initik: ſz ei ſr̃ ꝙ iacz adhẽt. tc̃. n. ꝙ iacet nll'is ad iacẽdũ ſic ad ſtãdũ aut ſedẽdũ vl⁹ idiget. Cũ ḡ qcq̃z lõgi tudine tota extẽſũ ẽ alẽi inixũ nll'aſq̃z ad ſe tenẽdũ vires hñs iacẽ ꝑpiſſime asſeret. Hoc ät cadauerib⁹ quẽit: viuẽtia. n. duz ſr̃ ad ſe mouẽdũ vires hñt aut ſtãdũ vl' ad q̃dcũq̃z positionis gen⁹ cadauera ät i ſe ad nihil hoꝛ hñt valẽtiã niſi vt iaceant ipa ḡ ꝑpe iacẽt. ¶ De xp̃i cõpe bñdcõ ꝓueniẽt asſerit. nã ip ſũ aliquãto tpe mortuũ extitit ⁊ tc̃ iacuit. Hoc tñ toto tpe iacuit q̃ exaniatũ extitit. ipe nãq̃z q̃dragita horis i morte mãſit trigitaſeptẽ dũtaxat cõp⁹ ei⁹ iacuit aut paulo pluſminuſue.

D Chriſtuſ in eqnoctio vnali mortuus fuit.

Hoc ät mãifeſtat. nã dñs ihs die paſcaes hoza nona mõtu⁹ ẽ iuxta teſtimo^m oi euãgl'iſtaꝛ ex eo ät tpe vſq̃z ad noctẽ tres hoꝛ erãt. ¶ Mortu⁹ nãq̃z fuit redẽptoꝛ nr̃ apỏ eqnoctiũ vnale. i eqnoctio iuxta nom̃ ſuũ noctib⁹ equãt dies ⁊ i eoꝛ q̃lz hoꝛ duodeci ſt. ¶ Hoc ät appz qz xp̃s i feſto paſche iudeoꝛ paſſus ẽ. ſ. i feſto azimoꝛ ꝙ ex eo colligit: qz i. 5. feria cene p̃cedẽti die paſſio^m ſuã cenauit agnũ cũ diſcipl'is ſuis cũq̃z ad mſa ſedẽt ait ỏſiderio ỏſideraui ß paſcha mãducar̃ vobiſcuz añq̃z patiar vt hec̃ luc. 22. c. Et in eodẽ. c. diſcipl'i igr̃etes a redẽptoꝛ nr̃o iqũt vbi vis vt parem⁹ tibi comedẽ paſcha. ⁊ itm apỏ te facio paſcha cũ diſcipl'is meis. ⁊ Mat. 26. c. dr̃ ſcig: qz p⁹biduũ paſcha fiet ⁊ fili⁹ hois tradet. ¶ Sequẽti ät die. ſ. i paſceue mortu⁹ ẽ. nc̃ce ẽ ḡ vt tc̃ paſcha eẽt. ꝙ colligit Jo. 18. c. cũ dr̃ ỏ iudeis q tulerũt ihz i domo pilati die q̃ mortu⁹ ẽ: ⁊ ſubdit ꝙ ñ itroierũt i ꝓtoziũ vt ñ ꝓtamiarẽt: ſz mãducarẽt paſcha. ¶ Paſcha. n. azimoꝛ iudeoꝛ apỏ eqnoctiũ vnale ẽ: qỏ ad mediũ martỹ fit. Judei ät m̃ſe ſuũ ꝓmũ ĩchoãt p̃ die lunationis q eqnocio vnali ꝑpigoꝛ fuerit ſiue lunatio illa eqnoctiũ ſuccedat ſiue añceſſerit ỏ qb⁹lati⁹ dixim⁹ exodi. 12. c. die ät. 4. decio m̃ſis hui⁹ ꝓmi ſui. ſ. martỹ paſcha celebrãt azimoꝛ vt hr̃ exodi. 12. c. ſẽp ḡ nc̃ce ẽ vt paſcha azimoꝛ eqnoctio vnali ꝑpiquũ ſit ſiue añ eqnoctiũ ſiũ paulo p⁹. ¶ Hoc mỏ nc̃ce ẽ die i q̃ xp̃s mortu⁹ ẽ. 12. horaꝛ aut paulo pluſmin⁹ue fuiſſe. vñ ab hoza nona q̃ redẽptoꝛ nr̃ mõtu⁹ ẽ vſq̃z ad noctẽ tres ſuperãt hoꝛ. In ſeq. ät nocte erãt. 12. aut q̃ſi ⁊ ſimil' ſupte. 15. horе erãt i die ät ſabbati ſuccedẽti. 12. hoꝛ erãt q̃ oẽs fiebãt. 27. in nocte ät ſeq. diei dñice duodeci q̃z horе erãt ⁊ ſic erãt. 39. his addit vna hora diei dñice reſurrectiõis eã qppe elapſaz fuiſſe aut ei⁹ magnã portionẽ ſerũt cũ dñs reſurrexit. ¶ Hoc igit mỏ. 40. horis xp̃s mortu⁹ ẽ. his tñ. 40. horis ñ ſẽp iacuit ſz dũtaxat trigita ⁊ ſeptẽ aut q̃ſi. ¶ Qỏ appz xp̃s nãq̃z hora nona mortu⁹ ẽ iuꝛ teſtimoniũ oi euãgl'iſtaꝛ. mãſit ät cõp⁹ benedicti ihu i cruce pẽdẽs vſq̃z ad ſol' occubitũ. Tc̃. n. de cruce ỏpoſitũ i ẽra iacuit: qm̃ ei⁹ bñdcã genitrix aliq̃z deuote femie q̃ cũ ea erãt eũ tc̃ honeſte ⁊ p̃ys lach̃ymis viſceroſis affectib⁹ deplãxerũt. ¶ Joſeph ät abarimathia ciuitate nobil' ỏcurio Nicodem⁹ q̃z q ad ihz nocte venerat ⁊ Joã. cognatus ihu ei⁹ funeris obſega ipẽderũt cõp⁹ ei⁹ i ſepl'chro tumulateꝫ Joſeph. ¶ Tũc. n. iacẽ cepit qm̃ tota ſua magnitudie ſup li teamia i pauim̃to extẽtũ erat mãſit ät ſic vſq̃ reſurrexit. Toto ḡ tpe mõq̃ ſue cõp⁹ dñi ihu iacuit. dẽpq̃ trib⁹ horis qb⁹ i cruce pepẽdit ia mõtuũ ỏ q̃dragita totũ mortis ei⁹ bñdicte tp̃s mẽſurãtib⁹ ſuperũt trigita ſeptẽ hoꝛ qb⁹ iacuit cõp⁹ dñi ieſu.

Capit. 44. A

¶ Quedam de triduo mortis chriſti.

Hoc Ãũt tẽpoze toto q̃dragita horaꝛ qbus xp̃s mortuus ẽ: corpe ⁊ aia eius ſeũcta fiunt. aia nãq̃z in ſinu abrahe ß tẽpoze mãſit cũ ſanctis patrib⁹ quos ide redẽptoꝛ nr̃ educturus erat. corp⁹ ät illi⁹ tumul'atũ erat ſz his duobus ſeũctꝫ ab iuicẽ: aial mortuũ eẽ nc̃ce ẽ. ⁊ ꝓñr his. 4. horis xp̃s hõ nõ fuit. ¶ Hõ eqdẽ dũtaxat ẽ: q corpe ⁊ aia rõali cõſiſtẽs ẽ: ꝙ in xp̃o nõ erat dũ mortu⁹ extitit. tũc ḡ hõ nõ erat. Manifeſtã. n. icludit ꝯdictionẽ quẽq̃z mortuũ eẽ: ⁊ tñ hoiez foze. oẽs nãq̃z hoies p morte eẽ pdũt. xp̃m tñ tota catholicorũ ⁊ ſacraꝛ ꝓtinẽtia ſcripturaꝛ aſtruũt ve fuiſſe mortuũ tũc ḡ hõ nõ erat. aliogn xp̃s p morte nihil pdidit ꝙ manifeſtaz ingerit ꝯdictionẽ. ¶ Quãquã magr̃. ſententiaꝛ. 3. li. diſtinctiõe 22. tenet xp̃m fuiſſe hominẽ toto triduo mortis ſue. ⁊ vez at q̃z pfectũ: ſz nullos ſibi i hac re ꝓcordes hz oẽs nãq̃z theologici doctoꝛes eũ ipobant in hac pte. ¶ Fũdam̃tũ ad iducẽdũ xp̃z i triduo mõtis ſue hoiez pmãſiſſe ß ẽ. ſ. hoiez dicimus idiuiduũ vl' pſonã corp⁹ ⁊ aiaz rõnalẽ hñtẽ. xp̃s tñ i triduana mõte ſua corp⁹ ⁊ aiaz hũit vt cũ viuẽt hũiſſe digſcit hoiez ḡ eũ eẽ ꝓſtat. Pria ſatis euidẽt cognita ſecũda hui⁹ iductiõis pticl'a pz: xp̃s. n. ñ ẽ pſõa aut ſuppo^m vl' hipoſtaſis hũana ſz diuia. nã vbũ diuinũ i xp̃o pſõa erat ⁊ nõ nã hũana aſſũpta aut hõ aſſũpt⁹ ſi dicẽ vel' filius ḡ dei. ſ. vbũ ve xp̃s vocabat. ⁊ erat. Hic ät xp̃s corpus ⁊ aiaz i triduana morte ſua hũit. iſta nãq̃z diuia pſõa. aiaz illã ſibi vniuit cũ nouit creata fuit. corpus q̃z idẽtidẽ cũ nouit orgãizatũ fuit. ꝙ ät vbũ diuinũ ſem̃ aſſũpſit nũq̃z reliqt iuxta auctoritate Jo. dama. ⁊ toti⁹ catholice ꝓfeſſiõis. illo ḡ tpe triduane mortis xp̃i pſõa diuia aiaz ⁊ corpuſ q̃ aſſũpſerat vnita tenebat. ¶ Hoc mỏ catholicoꝛ poſitio ꝓfitẽt ꝙ vbũ diuinũ cõpus xp̃i mortuũ ſibi vnitũ hr̃et i ſepl'chro. ⁊ ꝙ cũ aia ad iferos vnitũ q̃z deſcẽderit aut vt ꝑpius q̃dã loq̃mur mỏ ꝙ i iferno vbũ diuinũ aiaz xp̃i a corpe ſe iũcta ſibi vnitã hũerit. ¶ Nã aia ad iferos deſcẽdit vbũ aũt diuinũ ad nullũ aſcẽdit aut deſcẽdit locum qm̃ celũ ⁊ tram iplet iuxta teſtimoniũ hieremie. c. 23. ¶ Qỏ opi. magri ſen. ſ. ꝙ xp̃s fuerit hõ in morte nõ ſit cõueniens. La. 45. A

B Quod xp̃s mortuus exiſtens ñ fuerit homo.

C Opinio magiſtri ſniarus ꝙ xp̃s toto triduo mõtis ſue fuerit homo.

Huic Ãũt fundam̃to q̃ xp̃z i triduana morte ſua hoiez fuiſſe quicũq̃ obꝫci p̃t. ꝙ vt qſq̃z hõ ſit nõ exigit dũtaxat. vt corp⁹ ⁊ aiaz hẽat ſz ẽt vt ea vnita hẽat xp̃s ät quãq̃z ß tenuerit: ea iter ſe vnita nõ hũit hõ ḡ nõ erat. ¶ Aliqs ät huic fortaſſis rñdebit ñ ſolũ in xp̃o aiaz ⁊ corpus fuiſſe in triduo mortꝭ ſue: ſz ꝙ ea q̃z vnita ſibi hũerit. vbũ nãq̃z diuinũ ꝙ erat pſõa corp⁹ ſibi vnierat ſibi q̃z aiaz idẽtidẽ alligauerat ipa ät ſemel fcã vnio nũq̃z relicta ẽ. nã aſſũptũ a xp̃o nũq̃z relictũ ẽ. iuxta ſepe dictã damaſceni auctoritatẽ. ḡ i morte q̃q̃z xp̃s aiaz ⁊ corp⁹ vnita tenuit. ¶ Huic rñdẽdũ ẽ ꝙ vt xp̃s hõ eẽt due vniões corpis ⁊ aie exigebãt vna eaꝛ dũtaxat xp̃m hõiez neqbat. p⁹ vnionũ haꝛ ẽ ꝙ pſõa diuia ſibi aiaz vniuit i corpe vgis ipa q̃z corp⁹ vniuit idẽtidẽ: ſz ß vnio vt ipe hõ efficiat ñ ſuffic̃. nã hac vniõe ñ erat aia corpi vnita nec corpuſ aie ſz corpus diuie pſõe vniebat aia q̃z eidẽ vbo diuio vnita erat. ¶ Scõa haꝛ vnionũ ẽ, vt corp⁹ aie vnitũ foꝛz. ita vt ab aia vegetaret atq̃z eẽ reciperet. hac ät vniõe hõ ẽ hõ ⁊ aial p̃ma ät ad ß nihil cõferẽ. vt ḡ xp̃m vez hoiez fuiſſe ꝓcedamuſ nc̃ce ẽ vt i eo iſte due vniões corpis ⁊ aie fuerint: ſz tpe triduane mortis ſue i eo ñ pſtitẽt iſte due vniões hõ ḡ tũc ve ñ erat. ¶ Jn ß aũt ꝓſiderãdũ ꝙ toto tpe mort⁹ xp̃i ſcõa corpis vnio ⁊ aie ei defuit: ſz p̃mã nũq̃z reliqt: nã v. diuinũ ſibi cõp⁹ ⁊ aiaz vnierat hãc ät vnionẽ i morte q̃z xp̃s tenuit. nã corp⁹ in ſepl'chro vbo diuio vnitũ mãſit. aia ät i iferнũ deſcẽdẽs. ⁊ manẽs diuie pſone idiſſolubil'r vnita manebat. nã q̃ ſemel vbũ diuinũ aſſũpſerat nũq̃z reliquẽda erãt aiam ät ⁊ corp⁹. ſ. hũanã nãz xp̃s directe accepat nũq̃z ḡ ſeiũcta ab eo ſt. Nec ät vnio i xp̃o nihil magis fuit. cũ xp̃s viueret q̃z cũ mortu⁹ erat. ¶ Erat ät ſcõa corpis ⁊ aie vnio q̃ aia i corpe exiſtebat ⁊ hõ p hãc ſubſiſtebat. ⁊ qm̃ tpe triduane mortis aia bñdicti ihu a corpe ſeiũcta erat vt tota fides catholica cõfitẽt ⁊ aſtruit ſe qſ eũ hoiem tũc nõ fuiſſe. fuerat tñ tũc integer ac verus hõs ꝑma vnio ad efficiẽdũ hoiem ſuffeciſſet. ¶ Ex ꝓdictis ḡ illatũ ẽ ꝙ xp̃s in triduo q̃ mortuus fuit hõ nõ extitit.

¶ Quod corpus xp̃i in ſepulchro nullo^mo dofuerit alteratum. La. 46. A

Amplius Autẽ corpus bñdicti ihu tẽpoze quo in cruce pependit: ⁊ deinde iacuit in ſepulchro trãſmutatiõibus aliozũ corpoꝛũ non ſubiacuit. ſ. ꝙ non alteratũ eſt vt cadauera mortuoꝛ hominũ alterari ſolẽt. Corpus. n. hũanum atq̃z al'is cuiuſz ex pl'ib⁹ ptib⁹ diuerſaꝛ complexionũ atq̃z q̃litatũ ꝑpetaq̃ i ſe hñtiũ ꝓpoſitũ ẽ. ¶ Nec aũt ex ꝓrietatis ꝓditiõe alterutrũ ſe corrũpent aut ab extriſecis agẽtib⁹ altantib⁹ corrũpent niſi i eis magna q̃da vis armonica ꝓſiſtẽt q̃ totã corpis repugntis i altez machinã ꝓtineret.

¶ Anima

¶ Alia nāq; fōza coꝛpis hūani ei eē tribuit illōq; icoꝛruptuz ſuat. ipa nāq; q̄q̄ armonia ñ ſit vt Ariſtoxen⁹ pb̄o poeta z muſic⁹ tenuit referēte tullio li. p. thuſculanaꝝ qōnū z Ariſ. li. p. ō aia q̄dā tñ ptinz armoniā. ¶ Cū g̃ aia i coꝛpe extitit totalē ptiū coꝛpis diuerſaꝝ ꝓplexionū coꝛruptionē aut ipoꝝ hūoꝝ fieri ipoſſibl'e ē. cū at ipa machinā coꝛpis ōſtituerit ne ceſſe ē tā diſparē ac repugñtē machinā rectoꝛ ōſtitutā coꝛrū pi. ¶ Hoc at fūdam̃tal' rō ē q̄r cadauera coloꝛē z odoꝛē atq; q̄litates alt̄ a viuētib⁹ mutēt. moꝝ qppe vt aia vitali colōꝛ cō pus ōſtituerit: reſolui icipit agētib⁹ i altez p̄ꝛ q̄litatib⁹. z pauliſp̄ totalē ꝓuenit ōfectionē reſoluta z ōpdita ꝑoꝛi cōti nēti armonia z ꝓpoꝛtiōe p̄riaꝝ q̄litatū. ¶ Ob ꝺ at coꝛpa vi ta fūcta aliū odoꝛē ſpirāt. z cū i ſepl'chꝛis tecta manēt putre factiōe diſſoluta pēit⁹ cōrūpūt. ¶ In coꝛpe at bn̄dcō redem ptoꝛis nr̄i ſic factuꝝ erat i q̄dragita hoꝛis qb⁹ i moꝛte māſit aliq̄'i eo coꝛruptio ꝓ q̄ſtitate tpis fierat. Potiſſime cū ẽra il la i q̄ redēptoꝛ nr̄ moꝛtu⁹ ē calidioꝛ valde nr̄a hitatiōe ſit. ſ. i 3. exiſtēs climate vl'i p̄nci. q̄rti nr̄a at i. ſ. ſit. i tris at valde fri gidis tardi⁹ coꝛpa diſſoluūt. Uñ i gbuſdā tris excellēt frigi dis i ſi. ſepti. climaꝝ z p̄n⁹ octaui vl⁹ polū articū cadauera in q̄ſdā puteos aqs carētes ꝓfciūt vbi maꝝ tpe ꝓfuaꝝ z ꝓſtrin gēte frigiditate icoꝛrupta manēt nec g̃uē odoꝛē emittūt quē aderiz cadauera q̄ i hac ẽra ſt. z i alīs tris ſitis ad auſtralez vētū z magis ꝓpiqs linee eqnoctiali. ¶ Ex eo tñ q̄ xp̄s mō tu⁹ ē vſq; reſurrexit i ill' q̄dragita hoꝛis nihil magꝝ cōruptuz aut alt̄atū i coꝛpe ei⁹ fuit q̄ i eo momēto q̄ emiſit ſpz: ſz ꝓſus tenez z itegrū atq; bōi ſuauiſq; pmāſit odoꝛis. nec i ītioꝛi bus ſuis aliq; ſuſcepit mutationē. ¶ Sic. n. dixerat dauid. ps. 16. c. ñ dab̄ ſc̄tū tuū vidē cōruptionē. i. dñe facies vt coꝛ pus meſſie q̄ ſc̄m ē ñ expiaꝝ aliquā cōruptionē ſic i ſepl'chꝛo ceꝛa cōpa icineraꝝ. ¶ De ꝺ at lati⁹ dcm̄ ē i 2ª methaph. ſup p̄ticl'a q videbaꝝ. ¶ Ex p̄dictis iferꝝ quō fp̄ēs iſte q xp̄s erat iacuerit. ¶ Pars. 3. methapho. 4. ſ. fp̄ēs q non iacuit.

La. 47. A

Inchoate hui⁹ q̄rte methaphoꝛice padoxe p̄ticl'a ītia ē q ñ iacuit. q̄ ad fp̄ētē hūc referē dū ē. ſ. q̄ ipe ñ iacuerit. ¶ Et qm̄ xp̄s vt erat ver⁹ hō iacuit. dōz ē q̄ ipe vt de⁹ erat eēt fp̄ēs q ñ iacerz. ꝓia nāq; p̄dicata deo z hōib⁹ ꝓuenir̄ pz. qm̄ diuerſe nāe ſt. ve g̃ ō xp̄o dr̄ q̄ nō

B Uere ō xp̄o dici tur non iacuiſſe.

iacuit: q: pſōa vbi erat pſōa xp̄i ſz ipa ñ iacuit. Jacē nāq; eſt mēbza directa z p̄ſ⁹ extēta hr̄e: cū ſignificet hītudinē totius fz ptes ſuas z ꝓuenit cōpib⁹. vbū at diuinū coꝛp⁹ñ ē: ſz pur⁹ ſp̄s ei. g̃ iacē ñ ꝓuenit nec ſtaꝝ aut qd ſil'e. Jtē q iacet extēſaꝝ p tes hz pſōa vbi ptes nl'las extēſas aut i ſe collectas hēbat. q: idiuiſibl'e ē cū ſit ſp̄s. iacē g̃ nequit nec iacuit. Hoc at. ſ. q̄ nō iacuerit ō vbo diuino totiēs ve dr̄ q̄tiēs iacuiſſe ō xp̄o vt hō ē p̄dicaꝝ z eū iacuiſſe aſſeruim⁹. ¶ Eū eqdē p ſcriptura iacuiſ ſe aſſerit cū mr̄ ei⁹ illū recēt natū pauptaꝝ alligatū pānis i p̄ ſepio iter bzuta alia collocauit. ¶ Poſt ēt cū i etate tenera z ītātili nutriret ſil'r iacē dict⁹ ē qm̄ eū ſic mr̄ aptabat. q̄q̄ aūt xp̄s hō ꝺ ve ſuſcipet. pſona diuini vbi tā hoꝛ nihil aſſume bat ex cāis ſupi⁹ aſſigñ. ¶ Jdētidē xp̄z iacuiſſe ꝓfeſſi ſum⁹ q̄ niā aliq̄n dōmiuiſſe ꝓceſſū atq; iductū ē. vbū tñ diuinū nūq; dōmit i eo qppe nll'a ſōnolētie cā iſurgē pōt. Sic p̄s. 1. 20. dr̄ ecce ñ dōmitabit nec dōmiet q cuſtodit iſr̄l'. deū at iſr̄l'ē cuſto dē dixit q̄ ad vbū diuinū ptinz. ¶ Ampli⁹ at xp̄z i ſepl'chꝛo iacuiſſe aſtruim⁹. nā ibi cōp⁹ ei⁹ p lōgū extēſū atq; ſindonib⁹ ſuolutū fuit vt iductū eſt. vbi tñ pſōa nec moꝛi poterat vt ia cerz nec ptes hūani cōpis hēbat. fz q̄s i ſepl'chꝛo extēderet. ¶ Et ſi diuinū vbū i ſepl'chꝛo cū xp̄i coꝛpe iuꝛ catholicaz. z nccſaz aſſertionē ꝓfiteamur pmāſiſſe illō tñ extēſū fuiſſe nō fatemur qm̄ iacē negt. ¶ Appz g̃ ex p̄dict⁹ q̄ fp̄ēs iſte xp̄s i quātū hō ē iacuerit z vt de⁹ erat nll'aten⁹ iacē potuit. fp̄ēs g̃ iſte ñ iacuit. ¶ Pars. 4. methapho. 4. ſ. fp̄ēs q mouebaꝝ.

La. 48. A

Juxta Cōſequētia ſr̄e hui⁹ q̄rte padoxe methaphoꝛi ce p̄ticl'a. 4. occurrit. ſ. q mouebaꝝ. i. q̄ iſte ſer

B Motus qd refe rēte. Ariſt. 3. phicoꝝ.

pēs mot⁹ fuerit. z q: xp̄s fp̄ēs dict⁹ ē oꝛ vt mouēt. ¶ Sciēdū at iuꝛ Ari. traditionē. 3. pb̄icoꝝ motū eē actū entis i potētia fz q̄ i potētia. ſ. q̄ mot⁹ ſit act⁹ i re illa q̄ mouet. ſ. ipfect⁹ act⁹. Et iſte act⁹ rei vocaꝝ mot⁹ ſolū vt ipa ē i potētia ad aliqd. ſ. q̄ cū aliqd dz foꝛaz adipiſci: ē i potētia ad illā z acqſitio ſucceſſi ua z ptial' foꝛme illi⁹ añq; pfecte acqſita ſit foꝛa vocaꝝ mot⁹. ¶ Uñ añ acqſitionē foꝛe z p̄m⁹ q̄; ō foꝛa illa aut diſpōnibus ei⁹ nihil ſit i re i quā iducēda ē mot⁹ null⁹ ē. Cū ēt foꝛa plene acqſita ē mot⁹ nll's manet: ſz dū aliqd acqſitū nec tñ totū mo tus ē. ¶ Ob ꝺ at mot⁹ cōuenit reb⁹ q̄ oēs pfectiones ſuas ſi mul nō h̄nt: ſz q̄ſdā ſuſcepūt: q̄ſdā vo poſteri⁹ ſuſcipiēdas p̄ ſta'āt. z id q̄ ō pfectiōib⁹ acqrūt ñ ſim̄l' acqrūt: ſz ſucceſſiue z ꝑticulati. ¶ Xp̄o at ꝺ ꝓueniebat: q: ipe cōpoze⁹ erat. cōpoꝝ at z coꝛpoꝛearū rex ꝓditio ē vt oēs ſuas pfectiōes ſim̄l' ñ ha beāt: ſz aliqd nūc hēant alteꝝ at poſteri⁹ aſſequāt. z ſic ſuc cedētib⁹ ſibi tpoꝝ ptic'lis. ¶ Qō at xp̄s ſpāl'r motū hūit de⁹ minādo ad ſpēs mot⁹ poſteri⁹ diſſereꝛ. q̄ at gñal'r i eo motus fuerit. i. q̄ aliqs mot⁹ i eo fuerit nihil limitādo i q̄ ſpē motus fuerit appz ex eo q̄ h̄ lu. ꝯ. c. ibs autē p̄ficiebat ſcia z etate apō deū z hoies. creſcē tñ augmētatio q̄dā ē. Aut ſi creſcere ſolū ſz etatē accipiam⁹ q̄ ſolū dic̄ p̄ficē i tpe nihil denoiando de quātitaꝝ augm̃to idētidē mot⁹ ē. ea nāq; q̄ motū nullū ha bēt ſēp ſe h̄nt vt hui⁹ vl'i eodē ſtatu q̄ vo creſcit aut augm̃taꝝ aut q̄litēcūq; alt̄ variaꝝ z ñ hz pēit⁹ eūdē ſtatū. vñ i motu eſt. ¶ Quod in chriſto fuerint omnes modi motus ſe cudū q̄ homo fuit.

£ Quod in xp̄o fuerit il le motus q̄ eſt actus en tis in potē tia ſecūduz q̄ homo.

Lapit. 49. A

Amplius Aūt ñ ſolū xp̄z moueri fatebimur q̄ſi in eo large dict⁹ mot⁹ extitit. nam oēs modi mot⁹ ꝓpe dict⁹ repti ſē ibi. ¶ Sunt. n. q̄ttuoꝝ mot⁹ ꝓpe ſūpti large at ſex modi iuꝛ Ari. doctrinā pb̄icoꝝ li. ſ. c. ꝯ. ¶ Pri⁹ at hoꝛ ſex motuū vt ab eis q̄ large mot⁹ dicūt ſchoem⁹ ge neratō ē. i xp̄o. n. gño fuit: q: ipe i bn̄dcō ꝺginis aluo ꝓcept⁹ ē. nā añ ꝺ xp̄s vt hō gēit⁹ ñ erat: nec ꝓcept⁹ p⁹ ꝺ at gēit⁹ ñ exti tit. ¶ Fuit q̄q̄ i ſaluatoꝛ nr̄o. ſcōs mot⁹ large dict⁹. ſ. coꝛrup⁹ ñ qdē q̄ cōp⁹ oñi ibu cōruptū aut icineratū fuerit dicēte pſal miſta ps. 15. ñ dabis ſc̄m tuū vidē cōruptōez. ſ. cōp⁹ meſſie. q̄ ſc̄m ē. Fuit tñ i xp̄o aliq̄ cōruptio. nā gño z cōruptō. i. eiſdem reb⁹ opponūt. z eē q̄ res gñone acqrūt cōruptione pdūt. in xp̄o at ꝺ fuit. nā ipe ab eēno de⁹ erat ſcōa i trinitate pſōa nūq; tñ fuit q̄uſq; ex ygie ꝓcept⁹ z gēit⁹ ē. ibi. n. recepit eē hoiem q̄ erat gēitū eē. Hoc at eē gēitū. ſ. eē hoiez q̄ i eo gñone acqſi tū ē cōruptiōe ōpditū fuit. qm̄ moꝛtu⁹ ē z ibi eē hoiez pdituz ē ñ manēte ipo hoiez i triduana mōte vt i p̄dict⁹ ōcl'atū ē. q̄q̄ cōpus xp̄i cōruptū z icineratū ñ extitit vt ceteꝝ hominū mo rietiū cōpa putrefiūt. ¶ Fuerūt q̄z i dño ihu q̄ttuo modi mo tus ꝓpe dicti. ſ. augm̃tatō: alt̄atō: diminutō: fz locū mutatio ꝑmus at q̄ttuoꝝ ꝓpe ſūptoꝝ motuū. ſ. augm̃tatō i eo fuit. ip ſe nāq; cū nat⁹ ē tāte extitit q̄ntitaꝝ vt ifātuli illius tpis poſte rius vo ad itegrā viri pueit coꝛpl'entiā ꝓpoꝛtionata viri ſta tuta iter mag⁹ exceſſiuū z puū ōficiēs. Labaꝝ autē i xp̄o iſta augm̃tatō ex otinuo nutrim̃to ſuſcepto p maioꝛes ptes q̄ ō pditū eēt ō ipo coꝛpe augm̃tabl'i: ſic i ceꝛis nālibus augm̃ta tio ē. ¶ In xp̄o q̄q̄ ſcōs ꝓpe mutatōis mod⁹ fuēit. ſ. diminu tio. ñ qdē q̄ i redēptoꝛ nr̄o ſtatuꝝ ꝓceritas dimiuta ſit p cur uato⁹ aut ꝓſūptio⁹ q̄ i ſenibus euenir̄ ſolz. tē. n. ōficiēte calo re nāli z vib⁹ vegetātibus euacuaꝝ cuꝛ. z laxa tremit mbza q̄z curuāt z minō reddit ſtatura. xp̄s tñ ad ſenectuꝝ tpa ñ p ueit i diebus hitatōis ſue i carne. i. ea qppe etate vita caruit: q̄ hō floꝛētiō atq; robuſtiō z i ſingl'is cōpeis vtutibus excel lētiō ē. ſ. āno. 32. z paulo vltra aut q̄ſi dimidio. Erat tñ in xp̄o q̄tū ad aliqd dimiu⁹. ſ. i hūoꝛib⁹ ſuis z q̄litatibus. hūoꝛes eq dē cōpis eius ñ ſēp eūdē tenuerūt i q̄ſtitaꝝ idētitate ſtatū. ſz i ēdū maioꝛes itēdū vo minoꝛes extitiſſe eoſ pz. ſic i ceꝛis hoib⁹ in ꝺ muta⁹ p ꝓia fieri ſolz alioqn ñ buiſſz xp̄s ꝓnie⁹ ꝓplexio nē ſpēi hūane. nā ſi i his pfecta ſēp ſtetiſſz vnifōmitas erat i poſſibl'e i eo fuiſſe mutari⁹ etaꝝ. ſ. ō ifātili i puēilē z ſic i vltio res. Cuilz nāq; etati ꝓpa hūoꝝ z oīuz q̄lita⁹ cōpis hitudo rñdz. q g̃ eūdē i cōpis ſui q̄litatibus ſtatū ſēp tz nunq; ſemel habitā excedit etate. Quod de xp̄o falſū liquet cū ſacra ſcri ptura aſtruat eum etate pfeciſſe apud deum z homines. vt patet Luce. ſecūdo. c. ¶ Tertius quoq; ꝓprie ſūpte mutatio nis modus in xp̄o extitit q̄ alteratio dicīt. iſte aūt cōmunioꝛ modus ē. qm̄ p hāc res ab vna q̄litate in alterā ꝑmutaꝝ. ſ. ab vno coloꝛe in reliquū z a ſapoꝛe in ſapoꝛē ab odoꝛe i odoꝛē a frigido in humidū a calido in ſiccuz nec ē aliqs tā diffu ſus motus p omnia. ¶ Iſte aūt motus in xp̄o quādiu vixit: ſemper fuit in ceteris quoq; hoibus z aialibus idem acci dit. nā quodā tēpoꝛe frigēt alio calent nūc humectāt poſte riuſ vero deſſicant nunc triſtitiā induūt poſteriuſ aūt iocū ditate repleēt. nūc vigent deinde debl'ia efficiūt. ita vt nll'a ꝑs vite in animali ab alteratione vacet. ¶ Chriſtus autē ꝺ per tulit abundantius. nā nūc famelicus nunc moderate ſatur erat. nunc ſitibundus poſt vo ſobrie bibens. nūc cōfoꝛtatus poſt autē itinere fatigatus. nūc calebat interdum frigebat. z nunc letus poſt triſtis vt hominibus intuētibus cernebaꝝ.

£ In ter ris ſepti mi cli matis ca dauera ſpueris recōdūt me putre fiant.

£ Qō in xp̄o fuerint q̄ttuoꝝ modi motus ꝓpe dicti.

D Qō augm̃tatio in xp̄o fuerit.

£ Qō dimi nutio zqūo in xp̄o fue rit.

F Quod alte ratio i chri ſto fuerit.

G

¶ Uere

¶ Uer q3 i eo tristitiã iterdũ fuit vt igruẽte tpe passiõis.ỏ q̃ Mat.26.c.tristis ẽ aia mea vsq3 ad mortẽ. ꝛ Mar.14.c.cepit tedẽ ꝛ mest9 eẽ. ¶ De ꝟ q3 gñe mutatiõis altatie fuerũt oẽs dolores ꝛ cuncta nocumta q̃ i hõrifica ptulit passiõe.

¶ Ultim9 q3 mutatiõis mod9 q ꝟ3 locũ dr i xp̃o fuit.nẽo.n.q eũ vidisz igraꝛ potat eũ meueri local'r.mutationũ ꝓpe dicta tũ i xp̃o potissime ỏ locali mutatiõe tota euãgliox ꝓtinẽtia exẽplox plenã.ẽ. Ex ꝓpositꝫ plene p3 xp̃3 fpẽtẽ fuisse q moue bat. ¶ Pars qnta methaphor.48.l.fpẽs q ñ mouebat.

Capitu.50. A

Cõtinuate Quarte methaphor ptical'a qnta occurrit.l.q ñ mouebat.ꝛ qm̃ fpẽtẽ hũc xp̃3 eẽ asseruim9 eũ motũ ñ fuisse asserer ncce ẽ. ¶ Sz q3 xp̃m vt hõ erat ve mutatũ fuisse ꝓbauim9.ncce ẽ eũ vt de9 erat fpẽtem fuisse asseri q ñ mouẽt.ꝛ vult ỏ xp̃o vt hõ erat agẽtes ꝓbauim9 ei motũ gñal'r ꝓpetẽ motũ aliqué hũisse nihil disti guẽtes:posteri9 ãt ỏ q̃lz spẽs mot9 ei cõpetẽt iductũ ẽ.ita ꝛ ỏ deo aut scõa trinitaꝫ pſõa p̃ gñal'r motũ i ea nullũ eẽ iducẽt. Posteri9 ãt mõstrabit q̃lz ei mot9 spẽz repugr. ¶ In deo motũ nullũ eẽ iducit qm̃ iuxta Ari.traditiõe mot9 ẽ entiũ i potẽtia ad aliqd ꝓsequẽdũ.l.eoz q̃ totũ q hr̃e pñt.nõdũ hñt vel totũ q eẽ pñt nõdũ sit deo ãt eẽ i potẽtia ad qcq3 ñ ꝓuenit ei, g̃ mot9 qcũq3 repugt. Hui9 iductiõis minor p3.qm̃ de9 totũ suz eẽ simꝫ hz.nec ẽ i potẽtia ad recipiẽdũ id q ñ hz.nã cuz id q cuiꝫ aduenit illỏ pficiat si qcq3 deo venisse possibꝫe forz ad q ipẽ i potẽtia existerz cũ ei aduẽirz eũ pficerz q ỏitati repugt.Nõ.n.eẽt sũme pfecta aut plena pfectio cũ ei qd ỏficeret q adhuc ỏsiderari ꝛ recipi possz.deo g̃ ipossibꝫe ẽ vt qcq3 recipiat q ñ hz. ¶ Itẽ si de9 i potẽtia ad aliq3 suscipiẽdã pfectionẽ forz qs ei illã tribuẽt.repiri qdẽ impossibꝫe eẽt.nã q alti pfectionẽ tribuit pfectioz illo ẽ q recipit pfectionẽ .q̃ pacto q deũ pficẽt deo ꝓculdubio pfectioz forz.q nec itelligi nec fingi qdẽ pt. ¶ Idẽtidẽ si deũ moueri fateamur:eũ ab alto moueri ncce ẽ.nã oẽ q mouek ab alto mouek iuxta ari. traditionẽ i.5.t.6.ꝛ ꝑncip.septimi phisicoꝝ.a nemie tñ de9 mouek. nullaten9 g̃ de9 moueri pt.Hui9 iductiõis minor appz mouẽs nã q agẽs ẽ q ãt mouek ẽ patiẽs.agẽs ãt sẽp ẽ pstãt9 patiente q̃ pacto aliqd deo pfecti9 foret ſ,ãt mãifesta fl'itate p3.deus g̃ a nll'o moueri pt. ¶ Itẽ si de9 susceptiu9 foret alicui9 pfectiõis: q̃z nõdũ hr̃et ñ eẽt vsq̃q3 felix de9 tñ pfecte beat9 ẽ.ad nihil g̃.i potẽtia ẽ q nõdũ hẽat.Hui9 iductiõis maior p3.qm̃ si de9 alicui9 pfectiõis susceptiu9 existẽt q nõdũ hr̃et i se oia bõa nõ dũ hz̃et beatitudinẽ tñ statũ oiuz bonoꝝ aggregatiõe pfectũ diffiniũt vñ cũ qd abest q bonũ atq3 expectibꝫe sit plenũ eẽ ipossibꝫe ẽ.qm̃ eꝫ aliqd reliqꝫ q exoptek:nihil g̃ recipe pt q ñ hẽat. ¶ Idẽ p3 Malach.c.3.cũ ait ego dñs ꝛ ñ mutor vbi ỏ nll'o spãli motu ꝑmo fit:sz oẽs mot9 tollik qm̃ vno ꝓcesso oẽs possibꝫes forẽt:de9 g̃ moueri negt.

Capitu.51. A

¶ Qỏ in xp̃o vt deo non potuerit esse aliqua species motus.

Sicut Aliq̃l'r i vl'i ỏductũ ẽ deũ imobilẽ forꝫ. ita q3 iuduci p facile ẽ applicãdo ad qualz spẽm mot9.

B Quod non generatio i xp̃o non fuerit.

¶ Primã mot9 spẽz large sũmẽtes gñonẽ eẽ dixim9 vt appz i.gn.pbicoꝝ ꝟ3 q̃ aliqd ỏ ñ ente ad eẽ pducik.hãc ãt i deo impossibꝫe eẽ liq̃t.l.q de9 aut diuia eẽntia gñek vt i ꝓximo9 iductũ ẽ i expositiõe ẽtie figurate padoxe supticlaz q ñ patiebatur. ¶ Aliqs ãt i ꝟ fortassis arguet q cũ q̃lz pſõaꝝ de9 sit ei q̃ oẽs diuie eẽntie ꝓpetãt ꝓpetates.ꝛ diuia eẽntia gigni neq̃at diuiaꝝ q̃z pſõaꝝ q̃lz igñabꝫis erit.aut si aliq̃ diuiaꝝ pſõaꝝ genitã ꝓcesserim9 diuiaz q̃z eẽntiã gigni potuisse ncce ẽ fateamur. ¶ huic rñdẽdũ ẽ q diuiaz eẽntiã gẽitã forꝫ ꝓsiteri plima icludit absurda q̃ i sriozib9 ex pte enucleata sẽ. si tñ vnã ỏ diuis pſõis gẽitã forꝫ fateamur icõueniẽs nullũ ẽ vt i eisdẽ extitit ocl'atũ. ¶ Sz adhuc qs̃q3 obj̃ciet q sic̃ gño motus vl' q̃si mot9 ẽ:eiq3 cõrñdeat ali9 mot9 aut q̃si mot9 dictoz ius q cõruptio dr oia q̃z q gignũt cõruptibꝫia sint iuxta ari.positionẽ p ỏ celo ꝛ mũdo oi q̃z ỏ nã loq̃ntiũ oz.vt si diuiaꝝ p aliquã gẽitã fateamur:eã q̃z corruptibilẽ eẽ ncce erit.Qỏ diuie pſõe repugt potissime qm̃ ỏsinẽ eẽ negt. ¶ huic rñdẽm ẽ q gño ꝟ3 nois significationẽ dicẽ recipe eẽ.ꝛ i ꝟ dũtaxat in deo atq3 i creatur] gño repik. Deũ ãt ñ simpl'r appello.sz notio nal'r p aliq̃ diuiaꝝ pſõaꝝ.filio nãq3 q ẽ scõa i trinitate pſõa a pr̃e eẽ recipit q p̃ i pſõis ẽ vñ prez dicim9 i diuis filiuz gñasse.ꝟ mõ idẽtidẽ i creatur] gñationẽ eẽ pspicuũ ẽ.nã vnũ creatũ ab alto eẽ recipit.ꝟ mõ.l.cõik supta gñatio corruptiõi si opponik.nec oi gñoni repik aliq̃ corruptio repugns eritq3 sine corruptiõe gño.imo ipossibꝫe ẽ ꝟ mõ gñonẽ aliquã susci

pe ꝓietatẽ:q3 solũ dicẽ eẽ susceptũ. ¶ Et sic̃ ſba ñ r̃cipit ꝓiũ. nihil ei nãq3 ꝓiũ ẽ.ꝓformik gñoni q̃ solã ſba3 ab alio ꝓcedentẽ aut eẽ susceptũ forze dicẽ ꝓiũ vllũ eẽ poterit. ¶ Est ãt q̃dã gño i creatur]:q̃ ꝓsequ eaꝫ modũ hñs q̃dã ãnexã ipfectiõez q ỏ rõe gñonik ñ ẽ:sz q3 creata ipfecta sũt i gñone sua illã hñt ipfectionẽ. ¶ Si ãt illa ipfectio gñonẽ ꝟ3 se ꝓsequẽt:cũ in p sõis diuinis gño ꝓpissime repiat:eas q3 ista ipfectio ꝑns foret.sz ỏ ipfectio q̃ in gñone creaturaꝫ euenit ꝑditionẽ rei gignẽꝫ ꝛ gẽite seq̃t ꝛ nõ ipaz gñonẽ. ¶ Que repik i rebus generatis secũdũ conditionẽ genitꝫ ꝛ gignentis.

La. 51. A

Sũt Aũt i gñone creataꝫ rex ꝓsequẽtes ipfectiões q̃ dã ꝑditionẽ gẽiti ꝛ gignẽꝫ. Quaꝫ alta ẽ q id qỏ gignik:aliquõ eẽ hz aliquõ ãt illỏ ñ hũit.nec ẽ aliq̃ creatura p gñonẽ ꝓducta i q̃ ſ ñ sit.sẽp nãq3 res gẽita p9 gñantẽ i creatur] ẽ. ¶ Hoc ãt i gñone diuiaꝫ pſõaꝫ eẽ negt.nã q̃z q̃3 vna pſõaꝫ gẽita sit illa tñ eẽ ñ icipit:sz ab eẽno fuit nll'o ei eẽndi dato inicio. ¶ Idẽtidẽ ꝛ gño ꝟ3 q̃3 diuia pſõa gignik:ñ cepit eẽ:sz ipe pſõe gẽite coeterne ẽ ꝛ manẽs. ¶ Est ãt ꝑter ſ alia i gñone creaturaꝫ ꝑditio q gẽitũ p9 gñans sit.sz ſ q3 i gño ne diuie pſõe eẽ diffitemur.nã pr̃ q p̃ i trinitate pſõa ẽ filiuz q 2a i ea.bea.trini.pſõa ẽ gignit.sz prez ꝓcedẽ filiũ ñ ꝓfitemur: sz.pr̃ ꝛ filius ab eẽno sũt i eẽnitate eq̃les atq3 p ſ coeẽni q̃3 q̃3 ñ ꝓpe coeẽni:sz magꝫ vnũ et3 aut de9 eẽn9. ¶ Alia ãt ẽ r̃p creataꝫ gẽitaꝫ ꝑditio q sba rei gẽiti ñ ẽ ſba rei gignẽꝫ nec repiri vllaten9 vz.vt eadẽ nũo gẽiti ꝛ gignẽꝫ ſba fuit. ¶ Hoc q̃ q3 adiuie pſõe gñone abest.pr̃ nãq3 filiũ gignit:sz pris ꝛ filꝫ eadẽ idiuidual' ſba atq3 nũo eẽntia ẽ. Sps q3 paclit9:q ẽ ẽtia i bñdcã trinitate pſõa eadẽ cũ eis idiuidual' ſba vl' nã est.

B Quo differũt generatio que ẽ in diuinis a generatione que ẽ in creaturis.

¶ Amplꝫ ãt i creaturis:sẽp gignẽs ꝛ gẽitũ sũt duo idiuidua ſbalia disticta.i diuinis ãt pſõis eꝫtio p3 oẽs eqdẽ tres diuie pſõe vnũ idiuiduũ ſbale nãe diuie sũt aut potꝫ ipsa nã. ¶ Alia q3 i reb9 creatis gẽita cõditio ẽ.gẽitũ nãq3 nccio corruptibꝫe ẽ:vt hr̃ i p̃ ỏ celo ꝛ mũdo.i diuia ãt pſõa gẽita gño qdẽ ẽ corruptio ãt ipossibil'ẽ. ¶ Hui9 cã ẽ.nõ corrũpi ñ ꝓsequtur eẽ receptũ:q dũtaxat gñonis simpl'r sũpte appellatiõe iportat:sz ꝓsequ ꝑditionẽ creatuꝝ gẽite.nã creatũ gẽitũ ex mã ꝛ foza ꝓpositionẽ hz mã ãt imediate hz i se varias mixtiones: vñ i ea nccio corruptio iducek.ñ qdẽ qz eẽ susceptũ ẽ:sz qz eẽ q susceptũ ẽ ỏbꝫe ẽ ñ potẽs se i sui ipsi9 vtute ppetuar. Sit ñ ad eẽ receptũ corruptio nccio sequẽt i diuia pſõa genita corruptio eẽt aliqñ.qm̃ ipa va gñone subsistẽs eẽ recepit ac rcipit. Hoc ãt fl'z ẽ.nã cõruptio seq̃t:qz cõruptibꝫe ens ỏbꝫe ẽ i se ñ pmanẽs.ꝛ ad ñ posse sẽp subsistẽ aut se sẽp ꝑsuar corruptio ꝓseq̃t nccio.

C Quomõ cãm corruptio in mixto.

¶ In pſõis ãt diuis ſ ñ ꝓtigit qm̃ eẽ q pr̃ i diuis filio p gñonẽ cõicat firmũ ꝛ pfectissimũ ẽ:nll'a hñs p mixtionẽ:nec nãlẽ ꝓpositionẽ:sz eẽ simplicissimũ atq3 pfectissimũ ẽ repugt g̃ cõruptibꝫe tꝫe qd forꝫ:nihil.n.dari nec fingi qdẽ potit vñ tali ỏficẽdi aut cõruptiõis vlla isurgat occasio.

¶ De q̃dam gñonis rex creataꝫ conditione.

La. 53. A

Est aũt alia gñonis creataꝫ rex ꝑditio.nã q̃3 q̃3 gño nll'a cũ successiõe tpali fiat:ncce ẽ tñ vt aliq̃ fiat gño aliq̃ ꝑcedẽ q̃litatũ alterationes. Hoc ãt i diuia pſõa gẽita repiri negt.nã vt ipa gignẽt nll'a ꝓcedẽs alteratio ſ effic̃.nã si alteratio ad diuie pſõe gñonẽ ꝓcessisz:ncce eẽt vt aliq̃ tpe alteratio forz:i q̃ nõdũ scõa pſõa diuia gẽita forz.quo iferret vt oẽs diuie pſõe coeterne ñ forẽt.ꝛ sic vna pfectioz alꝫa forz.ꝛ tc q3 seq̃ret eã q̃ alꝫa ipfectiõ deũ eẽ ñ posse. ¶ Amplꝫ ãt si ad diuie pſõe secũde gñonẽ vlla alteratio ꝓcessisz ncce eẽt in deo fuisse motã.alteratio qppe ỏ q̃ttuoz motib9 ꝓpe dict ẽ ỏ gb9 Ari.i.5.pbicoꝝ a deo tñ oẽs motũ forze excluſũ ꝓbatũ est. Cã ãt nccitaꝫ puie alterationis i gñone rex creataꝫ ẽ ex ꝑditiõe rex gẽitaꝫ. ꝛ ẽ q̃ res gẽita formã recipit q̃ ei eẽ dat aut potꝫ mã formã suscipit. ¶ Oẽs ãt forme ſbales ꝑexigũt dispõnes in mã recipiãt sine qb9 ipossibile ẽ has existẽ formas.oz igit ꝑ vt añ gñonẽ iste dispones causẽt. Et qm̃ ipossibꝫe est has dispões nõ ꝓcedẽtib9 alterationib9 cãri qm̃ gdual'r ostãt gd9 aũt successiones reqrũt.ita vt in acqsitiõe rei successio sit sic̃ gdual' successio i acqsita re ostat.ncce ẽ igit vt i q̃lz creature alicui9 generatiõe alterationes generationẽ antecedãt.

B In generatione filij defuit dispositio precedens.

¶ In generatiõe ãt diuine pſone non solũ dispositiões iste non ꝓcedũt:sed ꝛ ꝓcedere impossibꝫe ẽ.ibi equidez nulla ſba lis forma gignik in mã:que dispões ꝑexigat in ea ad cãri.ꝛ pmanere ad quas ncce sunt alterationes puie. ¶ Generatio qppe diuina mãz ꝛ forma nõ hz sic̃ nãles gñones:sz pſonam genitam que horum nihil expetit.

¶ De alia

¶De alia generatiõis rex cãtax conditione.

La.54. A

Generatiõis Quocꝫ rex creatax alia adhuc ꝺditio ẽ.ſ.q ibi aliqꝺ ꝺãs eẽ ſit t alterutx eẽ ſuſcipiẽs mã nãcꝫ eẽ recipit forma ãt illõ tribuit.qm̃ mãe ñ hꝫ aliqꝺ eẽ ꝺtmiatũ alicui⁹ ſpẽi:foꝛa ãt q2 ẽ act⁹ ꝺtminat illã ad ſpẽz ꝺãdo ei q ſit ps ſbe alicui⁹ſpẽi. ¶Jn diuia ãt gñatiõe nihil ẽ q ß mõ eẽt tribuat nec q eẽ tale ſuſcipiat:ſꝫ ẽ aliõ q ꝺe ſubſiſtit.nã i diuia gñatiõe ẽ pſõa genita. ß ãt nec mã nec forma ẽ:ſꝫ ſba ſimplex. ¶Lã ãt diuerſitatis q̃tũ ad ß i gñatiõe diuia t rex creatax ẽ.qm̃ creata pfectũ abſolutũcꝫ eẽ ñ hñt.iõ ꝓꝺ q̃dã in eis eſt.t mixtio. ¶Jn cõ põne ãt aliq̃ ps ẽ q̃ ad eẽ magis ptinet.ſ.forma:t ß eẽ tribuat alt̃a ãt ẽ q̃ ad eẽ ñ.ita directe t pfecte ptinz:hãc ãt mãz appellam⁹. ¶Jn deo ãt eẽ puri⁹atcꝫ pfecti⁹q̃ i aliq̃ re ſit aut excogitari poſſit.ſꝫ cõez oiuz ꝓceptõnẽ tncẽitatẽ ꝓncipꝫ nature eẽ dicim⁹qm̃ ꝺux t cã p⁹ ẽ.iõ i eo nll'a ps ẽ q̃ eẽ ꝺet: t foꝛa appellet.nec ptícl'a eẽ recipiẽs q̃ mãz cogmiar ncẽe ſit: ſꝫ totũ eẽ ſuũ ſimplex t vnicũ ẽ.vñ nec mã nec foꝛa i deo ponẽda ẽ:ſꝫ puꝛ eẽ. ¶Al'a ãt potim⁹ſpecl'antes repire ꝺditiones i rex creatax gñatiõe.q̃ i diuia gñatiõe ñ.ß ãt ẽ:q2 ꝺditiões ille gñationẽ ſꝫ ſe ñ ꝓſequũt:ſꝫ rẽ gẽitã t gignẽtẽ.vnõ ſꝫ maioꝛẽ aut mioꝛẽ genitoꝛ t gñantiũ pfectiõez gñatiõis pfectioꝛes ꝺditões erũt. ¶Eſſentiale tñ q ſꝫ ſe gñatio ipoꝛtat.ẽ vt p illã aliqꝺ eẽ ſimpl'r ſuſcipiat.ß ãt i diuia gñatiõe re pit t pfecti⁹adhuc q̃ i gñatiõe rex creatax cũ p diuinã generationẽ aliqꝺ pfecti⁹ꝓducaẽ q̃ p gñationẽ oiuz creaturarũ ſiml' ſũptaꝛ.ſ.pſõa 2⁹.diuia genita. ¶Ex ꝓdict̃ g̃ pz iconueniẽs nll'ũ eẽ pſonã aliquã genitã ꝓfitemur.nã ex ß ñ iferẽ eã aliq̃mõ coꝛrũpẽdã. ¶Si tñ gño dicaẽ ſꝫ Ari.i.5.phiſico. ꝓgreſſ⁹ꝺ ñ eẽ ad eẽ.i.q ſba illa q̃ añ ñ fuerat eẽ capiat.i diuinis repiri illã ipoſſibl'e erit.nã ß mõ t ſi gñatio mot⁹ ꝓpe dict⁹ñ ſit:ẽ tñ q̃ſi mot⁹icludit q̃z enumeratas ſupi⁹ipfectiõeſ t al's q̃ igri poſſẽt.gño igiẽ ſic ſũpta i ſba diuia ãt aliq̃ diuiaꝛ pſõaꝛ ipoſſibil'ẽ.

La. 55. A

Amplius Aũt i ſba diuia aut aliq̃ pſonaꝛ diuiaꝛ ſcꝺs mot⁹ipꝛoꝓe dict⁹quẽ coꝛruptionẽ appellam⁹ipoſſibil'ẽ.nã ſi gño i eis ipoſſibil'ẽ coꝛruptio q̃z ideñtidẽ erit cũ gñabl'e t coꝛruptibl'e ſe ꝓſequaẽ iux̃ ari.p. de celo t mũdo. Et q̃cꝫ diuinã eẽntiã aut aliquã diuiaꝛ pſonarum modo gñatiõiſ creaturaꝛ genitã minie dicam⁹ facilius tñ ꝓcedam⁹diuinã eẽntiã cũ pſõis gñationẽ hui⁹eẽ ſoꝛtitas q̃z eas coꝛruptibiles foꝛe nulla qꝓpe ipfectio maioꝛ q̃z coꝛruptio ẽ. ¶Jtẽ diuinã eẽntiã aut pſonã coꝛrũpi ipoſſibl'e ẽ qm̃ oẽs gẽtes ꝓfitẽẽ deũ maxie pfectũ eẽ coꝛruptiõe ipfectio maioꝛ nulla ẽ.deũ igiẽ icoꝛruptibilẽ foꝛe liq̃t. ¶Jtẽ coꝛruptõ ꝟrietaꝫ illatio q̃dã ẽ:i deo ãt ꝟrietas nll'a ẽ nec ei qcꝫ ꝟrũ.icõruptibil'ẽ. ¶Hui⁹ãt rõis maioꝛ ẽ ari.ſ.pßico.ꝓ.ois.n.actõ ex ꝟrietate fit. Mod⁹ãt ß ẽ.q̃dã.n.nãlia ſt.q̃ i ſe ꝟrietaꝫ extrema hñt ſiẽ cõpoſita t mixta.ß.n.i ſe oia ꝟrietaꝫ extrema tenẽt caliditatẽ.ſ.t hũiditatẽ frigiditatẽ t ſiccitatẽ. ¶Jn hiſ ãt q̃cꝫ ab eẋ nll'ũ coꝛruptiuũ agens ſit coꝛruptio tñ aliq̃mõ nccio iducẽ:q2 iteſtinũ pflictãtiũ q̃litatũ ꝓtinuũ atcꝫ iextinguibl'e bellũ ẽ nũ q̃z niſi alt̃i⁹extremitatis coꝛruptiõe finiendũ. his ãt i ſe agẽtib⁹cũ vna q̃litas i aliã iualuerit p̃t armoniã ꝓplexiõis rei i q̃ ſt̃ extremitates ꝟrietatũ coꝛruptionẽ induci ncẽe ẽ. ¶Sic ãt i hõib⁹ t cũctꝫ pfectis al'ib⁹ i qb⁹oẽꝫ ꝟrie q̃litates ſt:q2 cõpoſita t mixta ſũt mixtiõe pfecta t ß nõ eq̃l'r:ſꝫ ſꝫ variã armoniã cõpleꝛiõis ſpẽi cuiuſlꝫ al's.t qm̃ i terdũ ꝓpoꝛtionẽ eaꝫ q̃z ꝓplexio al's illi⁹exigit.ſupgrediũt: coꝛruptionẽ ſeq ncẽe ẽ.vñ q̃cꝫ nihil'extriſecũ actiuũ al'ibus ad coꝛruptionẽ aduerſareẽ ncẽe erat a ſe ipſis coꝛrũpi cũ iti⁹ bẽant ſufficiẽtia coꝛruptiua.

La. 56. A

¶De mixtis nulla'i ſe ꝟrietatem habentibus:ſed ab extrinſeco coꝛrũpi poſſunt.

Alia Aũt ſũt q̃tra ſe ꝟrietatẽ nll'a hñt:ſꝫ q̃z coꝛrũpi ab itriſeco q̃ant.hñt tñ aliq̃s q̃litates.qb⁹ q̃litateſ alia rũ rex repugnt.ab ill'ãt coꝛrũpi pñt. ¶Hec ãt ſũt q̃ ꝓpoſita ex mã t foꝛa ꝓſtãt:mixta tñ ñ ſũt.t q̃ mixta ſũt mixtionẽ tñ pfectã ñ hñt.vocãt ãt a phiſicis ꝓpoſita t ñ mixta q̃ ex mã t foꝛa ꝓſtãt ãplioꝛẽ i ſe diſtinctionẽ ñ hñtes ſꝫ aliq̃s reſ diuerſa rũ nãꝫ t ꝺnoiationũ.ß ãt ſũt ꝺũtaxat q̃ttuoꝛ coꝛpa elemẽtoꝛ nihilq̃ altex i hac ſphẽa gñabiliũ t coꝛruptibiliũ ẽ:q ꝓpoſitũ qꝺẽ ſit:mixtionẽ ãt nll'ã hẽat. ¶Hec ãt elemẽtoꝛ coꝛpa ex mã t foꝛa ꝓſtãt:qm̃ ſbe ſimplices ñ ſũt ſiẽ ãgel⁹ t ꝺe⁹ vel alia.i his q̃z q̃litates ſũt q̃litatib⁹ alioꝛ repugntes nullũ tñ i ſe q̃litates ꝟrias hꝫ ſꝫ q̃s ab itriſeco coꝛruptionẽ patiaẽ.ß i ignẽ appꝛ:q caliditatẽ atcꝫ ſiccitatẽ hꝫ:q̃ alq̃s ꝺuab⁹ q̃litatibus ꝟriaẽ.hũiditati.ſ.t frigiditati:ille tñ i igne neq̃cꝫ ſt̃. Jdẽ tidẽ ãt i aeꝛ liq̃t.ipe.n.hũiditatẽ t caliditatẽ hꝫ q̃ alq̃s ꝺuab⁹ q̃litatib⁹ ꝟrie ſt̃.ſ.ſiccitati t frigiditati in aere tñ ß nõ ſũt. aer igiẽ i ſe ꝟrietatẽ nullã hꝫ. De aq̃ idẽ ꝺõz pz q̃ ꝺuas q̃litates hꝫ hũoꝛẽ.ſ.t frigiditatẽ q̃z neutra alteri ꝟria ẽ:ipe tñ ꝺuab⁹ alq̃s repugnt caliditati.ſ.t ſiccitati q̃ i aq̃ ñ ſũt ſꝫ i alio elem̃ to.i aq̃ g̃ ꝟrietas itriſeca nll'a ẽ. Nouiſſime ꝺ ẽra idẽ ꝺiſtinendũ pz.hꝫ.n. ꝺuas q̃litates frigiditatẽ t ſiccitatẽ q̃z alt̃a alt̃i nõ repugt:ſꝫ ꝺuab⁹ alq̃s caliditati.ſ.t hũiditati q̃ i terra nõ ſũt:ſꝫ i alio repiũt elemẽto.i ẽra g̃ ꝟrietas itriſeca nulla eſt.

B Nullũ elementoꝛ hꝫ ꝟrietatem intrinſecaz

¶Due cõcluſiões que ex dictis eliciuntur. Capit .57.

Ex Premiſſis ãt due eliciũt ꝓcluſiões.p⁹ſit.q nullũ elemtũ ſe ipz cõrũpe p̃t:ſiẽ al' p̃t cõrũpi a ſe ipo nll'o agẽte exteri⁹.ß iducit.qm̃ oꝛs actio i ꝟrietate fũdaẽ iux̃ ſniaz ariſto.ſ.phiſicoꝛ vt.ſ.explanatũ ẽ i hac figurata padoxa. nll'ũ tñ elemtũ ẽ q ẽ itra ſe ꝟrietatẽ aliq̃s teneat.vt nũc ꝓxie dcm̃ ẽ nullũ igiẽ erit elemtũ q i ſe agẽ poſſit aut ſe ipz coꝛrũpe. Jn al'ib⁹ãt eẽ ꝟrio accidit.q̃dlz nãcꝫ aiatũ i ſe ꝟrietatẽ hꝫ vt nũc in ducebaẽ.cũ i cdiz ſint q̃ttuoꝛ q̃litates actie t paſſiue ß ãt p̃n cipia ſũt oꝛs actiõis t paſſiõis.al'ia igiẽ i ſe ipis tabefcã ꝺficient t ꝓſũmẽ ẽt nullo extriſeco agẽte coꝛrũpẽte. ¶Ex ß q̃cꝫ alia ꝓcl'io i coꝛrelarij foꝛaz elicif.ſ.ncẽe ẽ elemta duraꝛ i eternũ niſi de⁹illa miracl'oſe coꝛrũpit.al'ia ãt ncẽio pitura foꝛ niſi de⁹illa aut eoꝛ aliqꝺ miracl'oſe ꝓſuauerit. ¶Nã elemta iterꝝ coꝛruptiuũ nullũ hñt ſingl'a tñ al'ia pfecta ꝟrietatẽ t coꝛruptiõis p̃ncipia itra ſe tenẽt.cũ ãt aliqꝺ ẽ niſi aut a ſe aut ab alio ꝺſtruaẽ.pmanẽ i eternũ ncẽe.q qꝺẽ ꝺ ſbz̃ ꝺixeri q̃ vexẽ hñt accidẽtia ãt ẽt nullo agẽte ad ſboꝛ coꝛruptionẽ finiti ncẽe erat. ¶Scꝺa pcl'io ſit q vnũ elemtũ ab altero pti cõrũpi q̃at i totũ ãt coꝛrũpi ipoſſibile ẽ.ß liqꝺo pz iductio.nã t ſi elemẽta itriſecã ꝟrietatẽ ñ hñt:vnũ tñ alteri repugt:q2 hꝫ ꝟrias q̃litateſ q̃litatib⁹ alteri⁹vult terra ẽ ſicca t frigida:aer ãt hũiꝺ⁹ t calid⁹ẽ vnũ g̃ alteꝛ agẽꝺo coꝛrũpet.qm̃ ſolida i eiſ ꝟrietas ẽ.ignis q̃z ẽ calid⁹ t ſicc⁹aq̃ vo frigida t hũida.ß ãt p fectã hñt oppoſitionẽ.vñ i alterutrũ coꝛruptiua ſunt.

B Nullũ elementoꝛ hꝫ ꝟrietatem intrinſecaz

¶Quedam attinentia ad eandem rem. Capitu.58. A

Amplius Aũt q̃dlz elemtũ p̃t agẽ i cetera elemta hꝫ.n.vnũ ꝟrietatẽ ad ſingl'a.ſũt qppe q̃ttuoꝛ.t q̃lz ad ceꝛa ꝟrietatẽ. ¶Nã q̃dlz elemtũ ad vnũ ꝺ tribus ſolidã ꝟrietatẽ hꝫ.ſ.i ꝺuab⁹ q̃litatib⁹.ad alia vo duo ꝟrietatẽ ſupficialẽ hꝫ.ſ.i vna q̃litate.velut ignis calid⁹ t ſicc⁹ẽ ꝟrietatẽ hñs ad aerẽ pp ſiccitatẽ aere calido t hũido exiſtẽte. hꝫ q̃z ignis ꝟrietatẽ ad aquã.iſta vo ſolida ẽ.qm̃ ignis calid⁹ t ſicc⁹ẽ.aq̃ ãt frigida t hũida.hꝫ ãpli⁹igniſ ꝟrietatẽ ad terrã cũ calid⁹ t ſicc⁹ſit terra vo ſicca.t frigida.t ß ſupficial' ꝟrietas ẽ.ſ.i vna ꝺũtaxat q̃litate. ¶Ampli⁹ãt aeris elemẽtũ ad cetera elemta ꝟrietatẽ hꝫ ad ignẽ qppe ꝟrietatẽ patiẽ.qm̃ aer calid⁹ t hũiꝺ⁹ẽ ignis ãt caliditatẽ t ſiccitatẽ hꝫ.q̃ ñ ẽ ꝟrietas ſolida ſꝫ ſficial'.q2 i vnica q̃litate ẽ. Ad aquã q̃z aer ꝟrietatẽ hꝫ:q̃ plana ẽ ſiue ſficial'.qm̃ aer calid⁹ t hũiꝺ⁹ ẽ aq̃ vo frigida t hũida.ad ẽrã idẽtidẽ ꝟrietaꝫ hꝫ oppoſitionẽ.ß aũt ſolida ꝟrietas ẽ.q2 aer calid⁹ t hũiꝺ⁹ẽ.ẽra ãt frigida t ſicca. ¶Aq̃ ãt ſiẽ ceꝛa ad tria elemẽta ꝟrietatẽ hꝫ. Ad ignẽ p q̃ ſolida ꝟrietas ẽ.q2 i ꝺuab⁹ q̃litatib⁹ opponũſ.aq̃ frigida t hũida exñs ignis vo calid⁹ t ſicc⁹ẽ.hꝫ q̃z ad aerẽ ꝟrietatẽ q2 aer calid⁹ t hũiꝺ⁹ẽ.aq̃ vo frigida t ß ẽ ſupficial' ꝟrietas i vnica q̃litate ẽre q̃z opponiẽ ꝟrietate ſficiali.q2 aq̃ frigida t hũida ẽra aũt frigida t ſicca ẽ. ¶Terra q̃z ad tria elemta ꝟrietatẽ hꝫ.igni nãcꝫ ſupficiali ꝟrietate opponiẽ i vnica q̃litate.igniſ n.calid⁹ t ſiccus.ẽra vo frigida t ſicca ẽ.ad aerẽ ãt plenã hꝫ ꝟrietatẽ ſiue ſolidã:q2 terra frigida t ſicca:aer ãt calidus t hũiꝺus ẽ.ad aquã q̃z q̃ꝺã hꝫ oppoſitionẽ.ſficialẽ i vnica q̃litate:q2 terra frigida t ſicca.aq̃ ãt hũida t frigida ẽ. ¶Oia igiẽ elemta iter ſe ꝟrietatẽ hñt.ſ.vnũ ad vnũ t vuuz ad ſingl'a tria t qm̃ ex ꝟrietate actio atcꝫ cõruptio ſeqẽ:ncẽe ẽ vt vnũ elemtũ i alterũ agens illud aliq̃ ex pte coꝛrũpere poſſit:

B Cur cõpoſita ꝺucto coꝛrũpẽte extriſeco ex ſe coꝛrũpunt.

C Aqua tribus elemẽtis ꝟriatur.

D Terra tribus elemẽtis etiam ꝟriatur.

¶Non equalis actio coꝛruptiua eſt in oibus elemtis. Capit. 59. A

Cõceſſa Aũt cõtrarietate inter omnia elementa.t potentia coꝛrumpẽꝺi ex aliqua parte non eq̃l' ẽ ꝓcedẽꝺa i oibus actio ad coꝛruptionẽ.nã actio ex ꝟrietate ẽ.ꝟrietas ãt iter elemta oia aꝺiuicẽ eq̃ ñ ẽ.actionẽ g̃ coꝛruptiuã oiuz iter ſe coꝛruptiuã eq̃l'r eẽ ipoſſibl'e ẽ. ¶Magis.ignis aget coꝛrũpẽꝺo in aquã q̃z in aerẽ vl' in terra.q2 magis opponũſ.magis q̃z coꝛrũpẽꝺo aer i ẽrã aget q̃z i ignẽ t

aquam

aquã. nisi in ℔ obstiterit ẽre firmitas atq; duricies: q̃ ab omni agẽte corru ptiuo se defẽdit. ¶ Duricies nãq; t soliditas q̃litates sũt q̃ vocãt nãles potẽtie: qbus dura t solida ne facilr patiãt: agẽti repugnt. vt ait Aristi. pdicamẽtis. Aq̃ quo q; magis igni obuiabit q̃; aeri t terre. terra idẽtidẽ abũdãti us corrumpendo aget in aerem quã in aquã t ignem.

Capitu. 60. A

¶ Nullum elementũ aliũ penitus corrũpere potest.

Quãquã Aũt ista elemẽta ex p̃rietate in alterutrũ agẽtia mutuo se cõrũpãt: se tñ totalr cõrũ pe ipossibĺe ẽ. nã t si valde aq̃ in ignẽ egerit neq; q; valebit totiꝰ mũdi ignẽ extinguẽ. vsa vice ignis in aquã agẽs totã aquã vniuersi cõsũmẽ atq; desiccare negbit. ¶ Terra q; t si exactissime in aerẽ egerit illũ penitꝰ corrũpe nõ valebit. aer quoq; quãtũcũq; in terrã egerit idẽtidẽ terrã oio nõ pfumet. cũ igit vnũ elemẽtũ i alterꝫ corruptiua actiõe agit: nõ illud penitꝰ: sed ex pte pfumit. ¶ Cã ãt hoꝝ multiplex ẽ. pma accipit ex pte dei ista ordinãtis t itẽdẽtis. voluit nãq; deꝰ: vt elemẽta eẽnt de ptibꝰ pncipalissimis vniuersi. volebat quoq; vt iste mũdus ab eo pdit nõ corrũpet: q pulcher valde atq; admirãdus erat atq; diuine magnitudinis bonitatis t sapientie vestigiũ qddã ẽ. Si aũt sic deus elemẽta disposuerat: vt eoꝝ alterꝫ cetera corrũpe posset aut vnũ saltẽ corrũpet peri rẽt ptes pncipales vniuersi aut saltẽ aliq̃ de eis t pñr mundus ipe piret: q in ptibus suis pncipalibꝰ pstat: q; ꝯ dei itentionẽ erat. ℔ mõ igit elemẽta ordinãda erãt: vt nullũ alterus totalr corrũpe posset. ¶ Altera huiꝰcã assũmit ex pditiõe ipsoꝝ elemẽtoꝝ. q; duplr ps. p qdẽ elemẽta abinuicẽ cõrũpi ñ pñt: ita vt vnũ ab altero totalr corrũpat pp magnitudinẽ t pfunditatẽ ipsoꝝ. Si. n. elemẽta pue magnitudines foꝛent: cũ vnũ sup alterꝫ pualeret agẽ incipiẽs. pfumẽdo tãdiu ageꝛ posset: quãdiu totũ pfũdisset. Qꝛ tñ magnitudo cuiuslꝫ eoꝝ admirãda ẽ: q̃; ps cuiuslꝫ eoꝝ destrui possit: tota tñ cuiuslꝫ elemẽti molles ostrui nũq; possit. ita vt quãtũcũq; de q̃lꝫ elemẽto corrũpat: semp maioꝛ ps icõsũpta maneat. Postea vo elemẽtũ illã agens in alterꝫ conuertit se i pstinã magnitudinẽ agẽs. t sũmẽs ex alio ptẽ mãe q̃ pmꝰ ex eo sũpta fuerat resoluẽdo illud i alterꝫ elemẽtũ. Hoc pacto iter elemẽta cõtinuuꝫ bellũ atq; inexoꝛabĺe t imoꝛtale ẽ. q; nũq; pace finieꝛ cõcoꝛdãtibus ipsis in vnũ qm̃ nã ad hoc obstat. nec alterius eoꝝ interitu desinet vnq; bellum.

B Cuiuslibet elemẽti ad mirande ẽ magnitudo

Capitu. 61. A

¶ Alia rõ incoꝛruptibilitatis in elementis.

Alia Aũt icoꝛruptibilitatis rõ in elemẽtis ẽ ex pte pditiõis elemẽtoꝝ. Sic. n. elemẽta oꝛginari potuissẽt vt abiuicẽ corrũpenf: ꝫ modꝰ iste hitudinis eis ñ pstat: ideo eis coꝛruptio oioda induci nõ pt: nũq; g̃ aut oia penitꝰ aut aliq̃ eoꝝ p̃sus corrũpet. Hoc aũt ps qꝛ elemẽta iuicẽ p̃rietatẽ hñt: t recipꝛoce agẽ i alterutrũ debẽt: atq; q̃tũ agẽdi excessus i alterutris exigit: tãtũ se coꝛrũpũt. ¶ Magis tñ iuicẽ se coꝛrũpunt elemẽta hñtia solidã p̃rietatẽ quã ea q̃ soluꝫ in vna q̃litate suscipiũt oppositionẽ. ¶ Uñ si elemẽta solidã hñtia p̃rietatẽ simlr posita foꝛẽt nccẽ erat vt se penitꝰ alterando coꝛrũpent: qꝛ nullũ mediũ ꝟmbolũ hñt. i. nullã mediã q̃litatẽ simílẽ i q̃ pueniãt. Sꝫ nec talr eis ordinis sitꝰ datꝰ ẽ q̃m ea q̃ solidã p̃rietatẽ nõ hñt: ꝫ supficialẽ. s. i altera q̃litate dũtaxat simlr locata sẽ. q̃ vo solidã hñt oppositionẽ nõ se ptigũt imediate: ꝫ p alia media elemẽta. q̃m q̃ nõ hñt solidã p̃rietatẽ aliq̃ ꝟmbolum hñt i q̃ pueniãt. s. aliquã mediã qualitatẽ. Ignis t aq̃ solidã oppositionẽ hñt: qꝛ ignis calidꝰ t siccꝰa q̃ ãt hũida t frigida ẽ. simlr g̃ locata nõ sũt. ¶ Aer q̃; t terra solide p̃rietatis hñt hitudinẽ: qꝛ aer hũidꝰ t calidꝰ ẽra ãt frigida t sicca ẽ. simlr g̃ locata nõ fuerint: ꝫ iter ignẽ t aquã aer mediat tollẽs solidã oppositionẽ. Inẽ aerẽ t terrã aqua mediat faciẽs nõ eẽ solidã p̃rietatẽ. ¶ Uñ iter oia elemẽta terrã tã q̃; omniũ elemẽtoꝝ cẽtrũ posita ẽ. apud ipsã vo aq̃ sita est q̃m ista duo elemẽta tãtã sititudinẽ. siẽ p̃rietatẽ hñt. ¶ Terra q̃ppe frigida t sicca ẽ. aq̃ ãt frigida t hũida. terra g̃ t aq̃ nõ hñt solidã p̃rietatẽ: ℔ oppositionẽ suscipiũt q̃tũ ad hũiditatẽ. hñt ãt inẽ se sititudinẽ t nõ se coꝛrũpũt pp frigiditatẽ: q̃ in ãbobꝰ elemẽtis ẽ. ¶ Aq̃ ãt t aer solide ñ opponũt: ꝫ i altera q̃litatũ. simlr g̃ posita sũt: vt sic se nõ coꝛrũperẽt. nã tãtũ aque aeri simílat: quãtũ repugnat. vñ quãtũ opponũt: se cõrũpũt iquãtũ vo sitia sũt: se pfuãt. nõ magis g̃ se oppugnabũt q̃; pseruabũt. Qꝛ ps qꝛ aq̃ ẽ frigida t hũida aer vo ẽ calidꝰ t hũidꝰ q̃tũ ad hũiditatẽ sites sẽ: quãtũ ãt ad frigiditatẽ aque t calꝛẽ aeris se opugnt. Apud aerẽ vltio locꝰ ignis positus ẽ. ℔ aũt se penitꝰ coꝛrũpe nequeũt. tãtũ. n. sibi repugnt quãtũ se pfuãt. nã ignis calidꝰ t siccꝰ ẽ. aer aũt hũidꝰ t calidꝰ quãtũ ad sititudinẽ caliditatis se pfuãt quãtũ ad dissititudinẽ sicci t hũidi se opugnt. nõ poterũt g̃ se totalr coꝛrũpe. ¶ Quã quã iter elemẽta sẽ q̃dã q̃ altera penitꝰ coꝛrũpe posset: t sic oia p̃sus interirẽt. sitꝰ tñ abstulit istã coꝛruptionẽ. in q̃ ifinita diuine magnitudis lucꝫ sapia vt sic elemẽta locarꝫ: vt ea q̃ alr locata se pẽitꝰ coꝛrũpent: sic locata se totalr coꝛrũpe ipossibile sit. ¶ Prout elemẽtoꝝ põdera exigebãt sic ipsis sunt loca distributa.

Lap. 62. A

Amplius Aũt ad hãc oiode coꝛruptiõis ũitationẽ mltũ pferũt nãlia elemẽtoꝝ singuloꝝ loca t põdera recte distributa: nã secũdum põdera sibi nãlr tradita tenẽt sua loca nãlr pueniẽtia ñ potẽtia ab alio eleuari vlr depmi. Terra. n. iter oia entia maximã obtinuit q̃itatẽ iõ idistin. nãliũ locoꝝ vltimũ possedit locũ. vñ i cẽtro reꝝ. t circa cẽtꝝ locũ accepit. ¶ Aq̃ vo nãlẽ accepit q̃itatẽ ẽre p pq̃; ꝫ minoꝛẽ qdẽ. vñ ñ accepit locũ ita hũilẽ siẽ trã: ꝫ ei cõiũctũ eãq; circũdãtẽ. ¶ Aeri ãt q̃itas data ñ ẽ ꝫ leuitas nõ ẽ tñ maxia leuitas: q̃ i oibus coꝛpibꝰ eẽ possit. accepit g̃ sublimẽ locũ nec tñ altissimũ locũ iter oia elemẽta: ꝫ i mediocre super aq̃. ¶ Ignis aũt siẽ iter oia elemẽtalia coꝛpa maximã leuitatẽ assũpsit. ita altissimꝰ ei locꝰ datus ẽ. nã sphera sua oꝛbi lume piũcta i pte sua supioꝛi est. vltra hũc aũt nullũ elemẽtũ aut elemẽtale coꝛpꝰ ẽ: ꝫ ipa celestia coꝛpa. hiꝫ aũt in ista reꝝ machina sic locatꝫ vnũ elemẽtũ negt alterius elemẽti locũ nãlẽ vsurpar. nã ad ℔ vt vnũ elemẽtũ alterius teneat locũ: oꝛ vt teneat deẽmiatã q̃itatẽ aut leuitatẽ: quã exigit locus illius elemẽti: ꝫ vnũ elemẽtũ negt alterius elemẽti q̃itatẽ aut leuitatẽ hre: nec igit locũ potit vllaten. vsurpar. ¶ Hoc pcõ trã eẽ negt i sphẽa ignis vl aeriꝭ. qm̃ sphẽa ignis vl aeriꝭ ẽ locus leuiꝭ coꝛpoꝝ terra ãt nullã leuitatẽ: ꝫ q̃itatẽ sũmã hꝫ. ¶ Sic q̃; aq̃ i sphẽa aeriꝭ vl ignis eẽ nõ ꝟz. nã iste oue sphẽ leuitatẽ aliquã regrũt aq̃ ãt leuitatẽ nullã hꝫ. ¶ Idẽtidẽ aer locũ aq̃ t terre possidẽ negt. qm̃ aq̃ t terra g̃ues sũt. t loca eaꝝ sũt loca exigẽtia q̃itatẽ aer ãt leuis ẽ. Aer q̃; possidere nõ pt sphẽrã ignis. nã t si aer subtilr sit: tñ sphera ignis exigit coꝛpꝰ maxie leue: qꝛ ẽ locus maxie leuiꝭ: aer ãt t si leuis sit: extremã: ꝫ leuitatẽ. nõ hꝫ. Hec ãt ꝫ pp̃a põdera singuloꝝ elemẽtoꝝ dixerim. aliqñ tñ pp õsiderũ replẽdi vacuũ vt nõ deꝛ discõtinuatio i vniuerso: vnũ elemẽtũ occupat ptẽ loci alterius. Ignis ãt i loco aq̃ atq; terre eẽ negt. qꝛ ista sunt loca coꝛpoꝝ q̃iũ ignis ãt iter oia elemẽtata t elemẽta leuissimus ẽ. ¶ Idẽtidẽ ignis sphẽrã aeris occupaꝛ negt: qꝛ q̃; aer cõpus leue sit: t locus eius sit locus coꝛpoꝝ leuiũ. nõ ẽ tñ locꝰ maxie leuitatis: quã regrit ignis in loco cũ sit leuissimus in coꝛporibus altioꝛẽ igit exigit locum quã sit sphera aeris.

¶ Quõ sitꝰ tollat coꝛruptionem oiodam in elementis penitus contrariã.

Lap. 63. A

Hic Aũt quẽ ꝺscripsimꝰ ẽ nãlr elemẽtoꝝ sitꝰ ꝫ loca: t põdera nãlia. q̃ posito q̃; aq̃ ignẽ penitꝰ coꝛrũpe appetat negbit repugnãte ei nã g̃uitati. nõ. n. valebit ascẽdẽ ad locũ sphẽr ignl: i q̃ ẽ maxia leuitas: cũ aq̃ g̃uis sit. Ecõtrario ãt si ignis hñs solidã p̃rietatẽ cũ aq̃ eã pẽitꝰ coꝛrũpe velit nõ potit obstãte ei nãli maxia leuitate. nã velit aq̃ ad locũ sphẽr ignis ascẽdẽ: negt ad coꝛrũpẽdũ totalr ignẽ obstãte ei q̃uitate nãli. ita ignis ad aquã pfumẽdã descẽdẽ negt obstãte nãli leuitate repugnãte loco aq̃. Hoc pacto admirabilr artificũ dei instituãda ista machina elemẽtoꝝ sapia ps: vt ea q̃ penitꝰ vicissiꝫ coꝛrũpẽda erãt: nullũ sibi i alterutrũ iferũt nocumẽtũ. Si cut. n. duo capitales atq; seui hostes q̃ spõtaneã iuicẽ aplecterẽt mortẽ vt eã vicissiꝫ ifligerẽt: totũq; pplm̃ suo fragoꝝ cõcuterẽt: si diuersis carceribus seiũcti teneãt: nihil sibi nocebũt. ita t duo elemẽta solidã hñtia oppositiõeꝫ se pẽitꝰ mutuo pfligẽtia lacerarẽt atq; ostruerẽt suaq; coꝛruptiõe totã vniuersi fabricã disturbarẽt: si iniũctura dareꝫ locoꝝ. locoꝝ tñ seiũctio ℔ imẽsa remouit dispẽdia. ꝫ adhuc i ℔ imẽsũ excessit admirãdi dei nãi sapiẽs potẽtia: qꝛ q̃to duo capitales hostes ne iuicẽ mortẽ icuciãt: pplmq; suo comoueãt ipetu distictis carceribus otinẽf. iuiti otinẽf vellẽtq; si libtas dareꝫ: pdire i publicũ. vt mutua bella gererẽt. Ignis tñ t aq̃ aer t terra capitales t solidos fouẽtes inimicicias: qꝛ plenã p̃rietatem hñt: nec se tãgẽ q̃unt diuersis manẽtes locis iuicti tñ ñ tenẽtur: ꝫ i locis suis nãlibus manẽt q̃ oserẽr neq̃unt nec ocupi scũt. q̃ potiꝰ t si possibĺe foret ex̃ loca illa manẽ elemẽta: ex̃ tamen

B Terre locus.

C Aque locus.

D Aeris locus.

E Ignis locus.

B Modus status elementoꝝ totali eoꝝ coꝛruptioni repugnat.

C Elementa oia secõtigẽtia nõ solida sed superficialez p̃rietatem hñt.

B Pl'chra elemẽtoꝝ cõparatio.

tñ manē nollēt. B. n. admirabile opus dei ē ex infinita sapiētia cūcta ordinata sūt. ¶ Quō nālis situs tollāt oīmodā in symbolicis elementis corruptionē.

3.64. i **Amplius** Aūt ꝫ pōdera ⁊ leuitates elemtoꝝ ꝫ q̄ loca nāl'r sibi determinant: nō solū tollūt vt elemta solidā ꝓtinētia ꝓrietatē ad se accedē nequeāt ad se penit⁹ corrūpēdū depssis gbusdā ⁊ alīs eleuatis i sublime: sed adhuc magis ꝫ fit ad tollēdā corruptionē elemtoꝝ nō hñtius solidā ꝓrietatē: ſz sibi q̄dāmō sil'iū ⁊ q̄dā ex pte repugnātius vt se iuicē penit⁹ nō corrūpāt. ¶ Nā q̄z q̄ elemta q̄ ꝓiūcta locis sē sil'itudiné q̄dā iter se hēant ⁊ ꝓrietatē: euēit tñ iterdū vt q̄litas illa i q̄ oppositionē suscipiūt: ad tm̄ augmē^m deueniat: vt penit⁹ ꝓria eē videāt ꝫ elemta nll'o symbolo iteriecto. Tūc q̄z iter se ita ferox corruptiuū bellū gerēt: ac si vnū cū altero solidā hīet ꝓrietatē. atq; se penit⁹ corrūpēt: nisi sedes nāles ꝫ tollerēt ꝫ pōdera ⁊ leuitates. Qō euidēti cōprobat exēplo ignis calid⁹ ⁊ sicc⁹ ē. aer āt hūidus, ⁊ calid⁹. i calore sil'itudiné hñt: i hūore ⁊ siccitate repugnt. iō cū ignis i calore ⁊ siccitate nimis supereuerit: aget i aerē tāq̄ i totalr ꝓriū. Jdētidē āt aer igni inimicat i hūiditate. cū igr aer i calitate ⁊ hūiditate ipoꝛtioabil'r excesserit: aget i ignē: tāq̄ eis solida ꝓstaret oppositio nll'o symbolo iteriecto. aq̄ ꝫ aeri ꝓiūcta ad aerē sil'itudiné ⁊ ꝓrietatē hz. i hūiditate sil'itu⁹ ē i friditate āt dissil'ank. iō cū aq̄ fm friditatē supereuerit: ita aeri obuiabit ad corruptionē: ac si nll'a eis iesset ꝓcordia q̄litat. sic q̄z ō ceteri elemti ē ⁊ p ꝓrias hitudies. ¶ Cōtigit tñ q⁹ q̄dā elemtales q̄litates abūdāti⁹ q̄dā tpe fortificēt q̄z alio: ⁊ q̄dam elementa alīs magis q̄dā tpe q̄z alīs aduersēt. Si igr sedes ñ disturbarēt actiōes q̄litatū ꝓriaꝝ: i illi tpib⁹ elemta se penit⁹ pfecissēt. Si. n. elemta sup se aliq̄z influētiā ñ recipēt: i se has mutationū vices nō hrent. tota tñ elemtal' regio a corpib⁹ celestib⁹ influētiā recipit. Jnē hīs āt q̄dā calitatē influūt q̄dā vo hūorē q̄dā frig⁹ q̄dā siccitatē. ⁊ ꝫ hāc celestiū corpoꝝ influētiā fortificāt aut debelitāt magis ⁊ mīn⁹ elemtales q̄litates. ⁊ q: sol toti⁹ cali ꝓr ē i fluēdo: cū vsus nos ōcliauerit trāsīes lineā egnotialē ⁊ appꝛopiquās ad tropicū cācri q̄ ē latitu⁹ vl' decliatio septētriōal': qñ nob ē ver ⁊ estas: q: radij sol' tūc potentiores sī: cū sint directi ascēdēteſ ad ppēdicl'arē: fortificāt ps sphere ignis: q̄ ē vsus nos ꝺ ptē septētriōalē vltra egnotialē iter eā ⁊ tropicū cācri: tūc ignis aduūct⁹ a corpib⁹ celestib⁹ agit i aerē potētissime dessicā⁹. ⁊ possꝫ illū ꝓsumē penit⁹ nisi ad ꝫ nāles sedes ⁊ leuitates atq; pōdera elemtoꝝ repugnent. Nam ⁊ si ignis iclieſ ad destruc^m aerē: cupet q; illū pēit⁹ absumē: ñ posset tñ repugnte sibi sua leuitate. oportēt nāq; vt adꝫ q⁹ ignis p totā sphērā aereā debēt descēdē eā ꝓrsus occupā⁹ atq; ꝓiū gēdo extremitatē suā extremitati aq̄ ⁊ terre. qō ipossibile vr. ¶ Nā sic aq̄ repugt ascēdē p totū elemtū aeris vsq; ad superficiē ꝓcauā sphere ignis. ita repugt igni descēdē p totā aeris sphērā. ignis qppe locū maioris leuitat⁹ nāl'r sibi determinat q̄z sit sphera aeris. ¶ Quedaꝫ attinētia ad supiora.

La. 65. A **Cōsimiliter** Aūt tpe ꝓrio q̄ sol decliat ab egnotiali vsus capcorniū: int egnotialē ⁊ tropicū capcornū q̄ ē ꝺcliatio meridiana: ⁊ icipit i medio q̄si mēsis septēbris: ⁊ vocat tps istō autūn⁹ ⁊ tpe q̄ sol redit a capite capcornū ad egnotialē: qō icipit i medio mēsis decēbris vsq; ad mediū martij: ⁊ vocat hiems: sol a nob valde recedit: ⁊ cāt magis friditas ⁊ hūiditas i terra nre hitatiōis: q̄ ē vsus polū articū siue septētriōalē icipiendo a linea egnotiali. in ꝫ āt tpe hūiditas aeris vigorat ⁊ agē pt i ignē ita vt illū pēit⁹ destruē possꝫ nisi loca nālia elemtoꝝ ꝫ ipedirēt. Aer namq; ascēdē negt ad totā ignis sphērā. qm̄ ⁊ si aer leuitatē hēat: maior tñ ē ignee sphere leuitas: q̄z fit leuitas q̄z exigit aereū corp⁹ negbit. q̄ p totā ignis sphērā aer ꝓcēdē nec illū penit⁹ opugnā⁹ destruē. ¶ Jdētidē āt i ꝫ tpe. s. autūno ⁊ hyeme aq̄ friditas vigorat ꝫ q̄z i aerē sibi ꝓiūctū ad corrūpēdū agē posset: ac si solidā oppositionē hrent. ageret q; aq̄ i aerē eū penitus corrūpē⁹. nisi ad ꝫ sedes nāles elemtoꝝ obuiarēt pp pōdera ⁊ leuitates. Aq̄. n. p totā aeris sphērā ꝓcēdē negt. nā aerei corpis sphera leuitatē exigit i corpe: qō i ea locādū ē qō i aq̄ neq̄z ē: cū ipa q̄uis sit ascēdē. q̄ p totā aeris sphērā negt ad ꝓsumē^m penit⁹ aeris elemtū. ¶ Hec āt q̄ accidūt i hac pte terre hitabil'i q̄ nos sum⁹ iter egnotialē ⁊ polū articū septētrionalē veniēdo a linea egnotiali vsus tropicū cācri: accidūt i alia medietate mūdi: q̄ ē ab egnotiali linea vsq; ad polū antarticū q̄ ē decliatio meridiana, ⁊ ē i ea tropicus capcornij. ſz ꝺrīs tpib⁹ accidit. ¶ Nā qō apō nos accidit: cū nob ver ⁊ estas ē accidit illi: dū ē nob autūnus ⁊ hyems. ⁊ q̄ apō nos sūt: cū nob autūn⁹ ⁊ hyems ē accidit illi. qñ nob ver ⁊ estas ē. ¶ Cā h⁹ notissima ē. s. q: tāta ē decliatio sol' ab egnotiali ꝺ caput capcorni siue tropicū q̄ ē decliatio meridiana siue austral' q̄ta ē declinatio sol' a linea egnotiali vsus tropicū cācri q̄ ē septētriōal' ⁊ sup nr̄as hitabilē terrā. ⁊ ē ista decliatio vl' latitu⁹ ꝺ polū articū. Qō tñ nob vno tpe accidit. eis alio ꝓrio tpe fit. q: decliatio austral' ⁊ septētriōal' ꝫ q̄s cānī iste diuersitates. sī i tpib⁹ ꝓrīs. ¶ De locis āt ⁊ locatōib⁹ actōib⁹ ⁊ corruptiōibus ⁊ nālibus pōderibus ⁊ leuitatibus elemtoꝝ ad determiatiōes locoꝝ alīsq; eoꝝ ppetatibus plime specl'ationes altissime ⁊ magni dulcoris ⁊ i fūdamīs nāe hri posset. in qbus magis ex pte altissimi dei sapiē⁹ in hoꝝ ordiatiōe pdit. ō qbus nō ē nr̄i ꝛplius dilatare pmonē. qm̄ nimis disgredi cogeremur. ¶ De his boetius sequēs platonicā positionē loq̄bat in 3⁰ de ꝛsol'one metro nono. qō icipit. O q ppetua. cū ait tu nūis elemta ligas: vt frigora flāmis arida ꝓueniāt ligdis ne puriꝰ ignis euolet. ⁊ mersas ōducāt pōdera terras. i. de⁹ colligauit elemta iter se i ꝓportiōibus nūalibus. s. q⁹ iter duo elemta hñtia ꝓrietatē solidā nō sit vnio nisi p duas medias q̄litates alterius elemti. sic i nūis solidis q̄s cubos grece appellare ꝓsueuimus se hz arismetice. vt iter duos cubos sp ne cessariū sit repiri duos nūos planos. q se hēant in ꝓportiōe ꝓtinua cū duob⁹ cubis. Sic iter octo. ⁊ 20. ⁊ 7. q sunt duo ꝓmi cubi q̄z ꝓmus ex biario 2⁹ ex ternario ꝛsurgit. duo nūi plani repiūt ꝓtiuo ꝓportiōales. s. duodeci ⁊ decē ⁊ octo. q se hñt mutuo i ꝓportōe sexqualtera. Et sic i nūis planis q̄s q̄dratos appellamus arismetice. sp nec̄ius ē iter duos q̄dratos ꝓrios vnicū dūtaxat repiri ꝓportiōalē nūz linealē. ita ⁊ iter duo elemēta hñtia ꝓrietatē supficialē ⁊ nō solidā vnā q̄litatē pcise repiri nec̄e ē. De nūis pz. vt q̄ternario ⁊ nouenario qui ꝓmi nūi supficiales sive q̄drati sūt. q̄z vnus ex binario alē vo ex ternario ꝛsurgit. repit vnus nūs supficial'. s. senari⁹. q istis i ꝓportiōalitate ꝓtiua se hz. s. i sexqualtera. ¶ De elemtis ꝑz q: ꝑ^mnt oppositionē solidā siue cubicā hñt ignis ⁊ aq̄. aer ⁊ tra. iō inter duo q̄libz hoꝝ itercidit vnū elemtū. qō duas q̄litates ꝓportiōales hz ad duo alia elemta solidā hñtia ꝓrietatē. ¶ In elemtis hñtib⁹ ꝓportionē supficialiū nūoꝝ. s. q̄dratoꝝ. q̄ sunt elemta ꝓiūcta ꝫ sitū: solū itercidit vnū medium ꝓportiōale. s. vna q̄litas ⁊ ñ aliqō elemtū. vt it aquā ⁊ trā: aerē ⁊ ignē. nā it aquā ⁊ trā ꝓportiōal' ē friditas iter aerē ⁊ ignē mediū ē caliditas. ⁊ ista sūt ꝓportionalia i q̄litate illa. Et ꝫ fit vt frigora flāmis ꝓueniāt. i. vt elemta frida ⁊ calida ꝓueniāt. s. aq̄ ⁊ ignis q̄ hñt ꝓrietatē solidā: ⁊ hñt mediū elemtū aeris: ne si simil' ponerēt: corrūpēt abinuicē. Et ꝫ ēt fit vt arida ligdis ꝓueniāt. s. tra q̄ ē sicca ꝓueniat aeri: q ē ligdus. i. hūid⁹. s. q⁹ cū hēant solidā ꝓrietatē: se penit⁹ ñ ostruār obsistēte situ. Et ꝫ ēt ne puri⁹ ignis euolibz. s. q̄tū ad leuitates ⁊ pōdera elemētoꝝ. s. q⁹ ista sūt ordiata i ꝓportiōe nūerali. qm̄ si ꝓportiōis modū excedāt: ignis factus purior. i. excedēs ꝓportionē alioꝝ i leuitate euolabit dimittēs ptiguitatē ad alia elemta. ⁊ sic māebit vniuersus discōtinuatū. Ul' pōdera deducēt trās mersas. i. magis mergeret trē cōprimēdo se i se ipas ⁊ idurādo p nimia q̄uitate. ¶ Pz igr de elemtis q⁹ sūt corpa cōposita ⁊ ñ mixta. iō cuz nll'm eoꝝ itra se ꝓrietatē solidā aut q̄lēcūq; hēat nll'z poterit corrūpi a se ipo. hz tñ q̄libet eoꝝ ad alteꝝ ꝓrietatē: vnū igr ab altero pti corrūpi poterit. ¶ De corpibus compositis alterius conditionis quā sint elementa.

D Determi. dictorum.

Capi. 66.

A **In** Supioꝝib⁹ dcm̄ ē elemta dūtaxat corpa cōposita ⁊ ñ mixta fore. alia āt cōposita ⁊ mixta erāt. qō qdē verū ē in regiōe elemtali q̄uabiliū ⁊ corruptibiliū. ꝓter ꝫ tñ sē alia cōpora ñ mixta alti⁹ ꝺditōis: q̄ cōposita sī: ⁊ ñ mixta. ¶ hoc qdē tā de planet⁹. q̄z de fixis astris: q̄z de orbib⁹ ipis celestib⁹ itelligēdū dixeriꝫ. h. n. cōpora cōposita sūt. qm̄ eoꝝ nll'ū ē. qō sba simpl'r sit: q: sba simpl'r spūs ē. ¶ Jtē nll'ū hoꝝ mā. aut foꝛa. q: nll'ū hoꝝ p se stare valz. ſz mā cū foꝛa. nisi foꝛa spūalis sit. vl' ut aia rōnal'. q̄ cū foꝛa hūani corpis sit: p se tñ stare ꝑt. qōlibet q̄ hoꝝ celestium corpoꝝ ex mā ⁊ foꝛa cōpositū est. Quā q̄z de mā celestium corpoꝝ. an sit eadem cū mā horum generabilium ⁊ corruptibilium apud philosophantes dubiū saꝫ ē. magis tñ rōni ꝓsentaneū ē celestiū ⁊ elemtaliū cōpoꝝ mās eādē ñ eē. nec easdē hre cōditiōes. ¶ Ex ꝫ aūt corpora celestia i se nll'az hñt ꝓrietatē. nll'ū qppe eoꝝ in se q̄litates hz solidā ꝓrietatē: aut aliq̄lē ꝓtinētes. nec aliqō eoꝝ q̄li-

B Boetius 3⁰ ō ꝛsola. metro. 9.

C Cur boeti⁹ dixerit elemēta nūis ligata pulcherrima rō.

B Elemta influētiā recipiūt a celo ꝫ elemtales q̄litates.

B Aduerte p ꝓrios tpib⁹ accidant istas hyems ver ⁊ autūnus i septētriōali ⁊ i meridiōali plaga.

B Corpora celestia nō sē mixta sz cōposita.

C Nll'a penitus ꝓrietaꝫ sperit in corporibus celestibus.

taſē aliq̄ḃ ꝫ: q̄ repugnet q̄litati alt̄ius coꝛpis celeſtis: hac. n. ꝓditiõe i celeſtib⁹ coꝛruptõ aut i totũ aut i ꝑtẽ ſeq̄ret. qõ falſitate nõt. ¶ Alia aũt q̄ ſũt cõpoſita ⁊ mixta: ſi mixtio tñ eoꝛ ꝑua ẽ: q; pauca hñt i ſe diuerſitatẽ valde ꝓpinq̄ vniformitati ⁊ nãe elemẽtali. q̄ cõpoſita dũtaxat ẽ mixta ãt neq̄q̄. ¶ Sic ẽ de lapidib⁹ ⁊ qbuſdã mineralib⁹ vñ ſic̄ elemẽta ſe ipa ñ coꝛrũ pũt: ſ3 in alterutrũ i ſe agũt: ita ⁊ ḃ ſe ipa nõ deſtruũt. Si igr aliqñ coꝛrũpũt: a ſe qdẽ ñ patiũt. ſ3 ab extriſeco coꝛrũpẽte. iõ ſic̄ elemẽtũ tre: q; cõpoſitũ ẽ ⁊ nõ mxtũ: ppetuũ ẽ: niſi ab aliq̄ agẽte extriſeco coꝛrũpat. nã ⁊ lapides ⁊ mineralia q̃dã ppetuari ꝑñt. niſi ab extriſecis coꝛrũpãt. ita ⁊ ſi mixta ſint: plenã tñ mixtionẽ nõ tenẽt. Sic q̃ ẽ auro ⁊ argẽto ⁊ ferro ſil'ibuſ q̄ dõz ẽ. q; ipfectã mixtionẽ hñt. ¶ Doc mõ cõpoſita ⁊ nll'a ten⁹ mixta aut cõpoſita ⁊ hũtia mixtionẽ ipfectã i ſe ꝛ̃rietatẽ itrinſecã nõ hñt. bñt tñ ꝛ̃rias q̄litates ad al's res. Res admixte pfecta mixtiõe atq̄ cõpoſite ſic̄ oia aialia ⁊ plãte: q̄q̄ plãte iſimũ gdũ pfecte mixtiõis hñt itra ſe ꝛ̃rietatẽ hñt. ¶ Ex ḃ ãt ꝺ iducit. ſ. q̄ mixta pfecta mixtiõe ab itrinſeco coꝛrũpenť. ⁊ ſi nihil ill' obſtiterit coꝛruptiuũ. cõpoſita ãt ⁊ nõ mixta aut mixta ipfecta mixtiõe ab itriſeco coꝛrũpi neq̃unt. ſ3 ſi i, eiſ̄ aliquo mõ coꝛruptio inducẽť: ncc̃e ẽ vt ab altero inducať.

¶ In deo nulla eſt contrarietas.

Nũc Uero ad iceptã ꝓpoſitionẽ redeam⁹ q̃ dulcedie ſpeciatõis ꝺ bitudine elemẽtoꝛ aliq̄ḃ diu dilata fuerat. oĩs coꝛruptio p ꝛ̃rietatẽ fit. ⁊ in eo qꝺ ꝛ̃rietatẽ nll'am hz: coꝛruptio neq̄q̄ fit. In deo aũt ꝛ̃rietas nll'a fit. fieri igr in eo coꝛruptionẽ aliq̄ ipoſſe ẽ. ¶ Qꝺ ãt in deo ꝛ̃rietas nll'a ſit ꝑ3 fit. n. in aliq̄ dupl'r ꝛ̃rietas: q; aut tota ẽ in eo. ſ. vt itra rẽ ſint due q̄litates aut pl'es. q̃ mutuã oppoſitionẽ hẽant. aut ps ꝛ̃rietaţ itra rẽ ẽ. ſ. vna q̄litas q̃ oppoſitionẽ hz ad aliã q̄litatez: q̃ in aliq̄ alia re ẽ. ¶ 2⁹ oppoſitiõis ꝛ̃rie mod⁹ ꝓcedit cõpoſitũ ⁊ nõ mixtũ aut mixtũ qdẽ ipfecta mixtiõe. Primus ãt mod⁹ reb⁹ cõpoſitũ ⁊ pfecta mixtiõe comixtũ ꝓtinet. ¶ In deo tñ cõpoſitiõis aut mixtiõis nll's mod⁹ ẽ. nã qꝺ mixtũ aut cõpoſitũ eſt: cõp⁹ ẽ aut coꝛpeũ: de⁹ ãt nec coꝛp⁹ nec coꝛpeũ qc̄q̄ ẽ. in eo igr cõpoſitio aut mixtio nll'a erit ⁊ ꝓñter nll'a coꝛruptio. Si. n. i coꝛpib⁹ celeſtib⁹ coꝛruptio nll'a ẽ. ſic̄ oẽs ꝺ nã loq̃ntes atteſtãť Et ponit Ariſ. 2° de celo ⁊ mũdo a fortiori ꝺ deo dicẽť. q; icoꝛruptibil' ſit. cũ pfectioꝛ oib⁹ entib⁹ ſit. ¶ Ampli⁹ ãt de⁹ coꝛruptionẽ ſuſcipe negt. q; coꝛruptio ẽ paſſio: ipa ãt ab aliq̄ agẽte ſp illata ẽ. agẽs ãt potẽti⁹ ẽ ſp patiẽte. deo tñ potẽti⁹ nihil eſſe ꝑt. nihil g̃ in deũ agẽ vz et ꝓñter nec coꝛrũpi. ¶ Jtẽ in eo qꝺ coꝛrũpiť: aliqd deſinit eẽ ⁊ alter̃ pmanet. in deo ãt ñ ẽ aliqd qꝺ deſinẽ eẽ q̃at alto pmanẽte. cũ totũ eẽ ſuũ vnũ ⁊ ſimplex atq̄ idiuiſibile ſit. coꝛrũpi g̃ de⁹ negt. hui⁹ iductõis maioꝛ p3 nã cũ aliqd nãl'r coꝛrũpiť: foꝛa ei⁹ nõ manet: mã ãt eẽ nũc̃ deſinit. cũ ingñabil' ⁊ icoꝛruptibil' ſit. vt iducit Ariſt. j. phicoꝛ. foꝛa ãt ⁊ ſi iterdũ pmaneat: vt in foꝛa hũana. cũ ꝺficiẽte hoie adhuc aia pmaneat. dõz ẽ ꝙ ibi aliqd tollit. ſ. vnio aie ⁊ coꝛporis. ⁊ ip̃s cõpoſitũ reſultãs iã nõ ẽ. ¶ Jtẽ illa coꝛrũpi ñt: q̃ eẽ cepũt: ⁊ eẽ firmũ nõ hñt. de⁹ ãt eẽ nõ cepit. qñ ab etno ẽ. eẽ q̃s ſuũ pfecti⁹ oib⁹ reb⁹ ẽ. coꝛrũpi g̃ de⁹ negt. ¶ Ex pmiſſis g̃ illatũ ẽ ꝙ quẽadmo^m de⁹ genit⁹ ñ ẽ ita ⁊ coꝛrũpi negt. hꝫ ãt erãt duo impfecti motus.

¶ Qꝺ augm̃tationem in deo ſuſcipi impoſſibile eſt.

Pertrãſitis Igit̃ motib⁹ iꝛoꝛe dicţ ꝺ eiſ̄ q mot⁹ ꝓpe appellãť dõz ẽ. in his ãt ꝓmus ẽ augmẽtatio. cũ aliqd tẽdit a minoꝛi q̄ſtitate in maioꝛez iuxt Ariſt. 5. phicoꝛ. c. 4. hũc ãt motũ in deo ſuſcipi ipoſſe p3. naz augm̃tatio in coꝛpeo ẽ: de⁹ ãt coꝛpeũ qd nõ ẽ. augmẽtari g̃ negt. ¶ Jtẽ in augum̃tatiõe q̄ſtitas ꝓtinua ſuſcipiť. ſ3 in deo q̄ſtitatẽ ꝓtinuã ſuſcipi ipoſſe ẽ: augmẽtari g̃ eũ nll'aten⁹ eẽ ꝑt. in deo ãt q̄ſtitatẽ ꝓtinuã recipi nõ poſſe p3. q; q̄ſtitas cõditio coꝛpiſ ẽ: de⁹ ãt nec coꝛp⁹ ẽ nec coꝛp⁹ hz. ¶ Jtẽ augm̃tatio fit p alim̃tũ ꝓuerſuz in ſbaz aial' aliti. ſ. in carnẽ ⁊ ſanguinẽ p maioꝛes ptes. q̃ fuit depditũ. in deo tñ ḃ nõ ẽ. q; nõ alit̃: nec alimẽto eget. alim̃tũ nãq̄ ad aiataz reꝛ ꝓſuationẽ ẽ. q̃ ſine alimẽto ꝓſuari ñ poterãt. de⁹ tñ alim̃to ñ ꝓſuať. q; eẽ ſuũ pmanẽs ẽ. nec aliq̄ re indiget. ¶ Jtẽ qꝺ alit̃ ⁊ nutrimẽtũ recipit. hz ſtomachũ in q̃ cib⁹ recipiať aut aliqd loco ſtomachi. ſ. aliq̄ ꝓcauitatẽ q̃ recipiať cib⁹ digerẽd⁹. in deo tñ nihil tale ẽ. cũ incoꝛpe⁹ ſit nõ igr alimto idiget: nec ſtomachũ hz. ¶ Jtẽ ſi de⁹ maioꝛẽ q̄ſtitatẽ ſuſcipe poſſ3: q̃uſq̄ illã accipet: eẽt in potẽa ad aliqd de⁹ tñ totũ ſuũ eẽ pfectũ hz. cuz nihil vltra hr̃e poſſit q̄ ḃeat: in deo igr mutatiõnẽ vllã ꝛ̃ augm̃tatiõnẽ fieri ipoſſe ẽ.

¶ In deo q̃s diminutionẽ fieri ipoſſe ẽ. q̄ ꝛ̃ motũ ꝓpe dictũ appellam⁹. nã diminutio fit ꝛ̃ q̄ſtitatẽ ꝓtinuã. in deo ãt q̄ſtitatẽ ꝓtinuã nullã eẽ liq̃t. diminutionẽ g̃ i eo fieri ipoſſibile ẽ. Qꝺ i deo ipoſſibilis ſit diminutio.

¶ Jtẽ q̄q̄ motus ꝛ̃ ſe aut in ſe aliq̄ḃ dicat ipfectionez: q̃ in deo ſatis ẽ excludẽda cuilibz loq̃nti ꝓceſſo tñ aliq̃ motu magl augmẽtationẽ eẽ fateremur qñ augmẽratio pfectionẽ q̄dã nõt. ꝙueniẽti⁹ igr deũ creſcẽ q̄ diminui fateremur. ¶ In motib⁹ ãt ꝓpe dicţ tri⁹ ẽ alteratio: q̃ ẽ variatio ab vna i alterã q̄litatẽ. vt Ariſt. ait phico. li. 5. c. 4. hũc motũ accidẽ deo ipoſſe ẽ. nã mot⁹ ab vna q̄litate in alterã aut ẽ icoloꝛib⁹ ⁊ ſapoꝛib⁹ odoꝛib⁹ ⁊ vocib⁹ friditate caſitate ⁊ ſil'ib⁹ q̃ ſũt in ctia ſpẽ q̄litaţ ⁊ ſũt obiecta ſenſitiuaz potẽtiaz. aut erũt alie q̄litates. Si ãt de his ſenſibilib⁹ loq̃mur q̄litatib⁹. dõz ẽ in deo nõ eẽ motũ alteratiõis ad tales q̄litates. oẽs qppe tles q̄litates coꝛp⁹ ꝑ. ſupponũt: cũ i coꝛpe ſint. in deo ãt coꝛpus nõ ẽ. cũ icoꝛpe⁹ ſit in eo igr ꝛ̃ ḃ motus ipoſſ is ẽ. Si ãt al's aſſumamus q̄litates q̃ vius paſſiões ſũt q̄q̄ modũ q̄litatũ gerãt ſic̄ triſtitia ⁊ gaudiũ ſpes. doloꝛ. ⁊ timoꝛ deſiderũ abhoꝛiatio. dõz ẽ i deo nll'az talũ foꝛe q̄litatũ. oẽs. n. he ipfectionẽ magnã dñt diminuẽtes a tãto bono. q̃tũ i deo cõis põit aioꝛ ꝓceptio aut ſapiẽtũ cõcludit illatio. nã qꝺ iterdũ letũ iterdũ ꝺo triſte ẽ. nũc doloꝛes nũc deſideria ſuſtinet. in ſe bonũ ſũmũ nõ hz qõ in deo ponimus. alie ãt hmõi inductiue rõnes multe hr̃i poterãt. de qb⁹ in p̃ſenti ſufficiant que dicta ſunt.

¶ Quod deus non localr moueatur.

Quartus In motibus ꝓpe dictis motus ꝛ̃ locũ ẽ q ab Ariſt. in. 5. phico. latro vocať. in. c. 4. ¶ hũc motũ deo aduenire ipoſſe ẽ. nã id ſm locũ mouet qꝺ locũ accipit locũ relinq̄ẽſ: in deo ãt tale qd aſſignari negt. i deo igr localẽ mutationẽ ipoſſez foze liq̃t. ¶ Qꝺ ãt deus neq̃at vnũ locũ relinq̃re alter̃ ſũmẽs appet qñ tũc aliqs locus foret in q̃ de⁹ nõ eẽt. qꝺ ſ'm ẽ. ſic p3 Hieremie. 23. c. celũ ⁊ trã ego ipleo dicit dñs. ¶ Jtẽ cũ aliqs ẽ i loco. quez adipiſcẽ cupit. nõ mouet. deus ãt vbicũq̄ eẽ vl't. ẽ locũ g̃ ñ mutat nec ad locũ tẽdit. hui⁹ iductiõis maioꝛ p3: q; locus ad quẽ q̃ſq̃ mouet. ẽ minus motus ſui. ⁊ cũ eũ acq̃ſierit: ceſſat mot⁹ q̃ ãt deus ſit vbicũq̄ eẽ vl't p3 qñ nõ eẽ ꝑt velle niſi i locis q ſt ꝛ̃ nll's locus ẽ. in q̃ deus nõ ſit. q; celũ ⁊ trã iplet. nll's g̃ locus eẽ ꝑt: i q̃ eẽ vellit. ⁊ ꝓñter mutari ꝛ̃ locũ negbit. ¶ Ampliꝰ ãt local'r nihil mouet: niſi loco cedẽs locũ accipiat. ſed deus negt locũ relinq̃re aut accipe: moueri g̃ illũ ipoſſe ẽ. Deũ ãt loco cedẽ aut locũ accipe nõ poſſe p3. q; deus locũ hãc negt cũ ſit in loco ſolũ coꝛpus iuxt Ariſto. diffinitionẽ. 4. phicoꝛũ. ſ. locus ẽ vltia ſuꝑficies coꝛpis ambiẽtis. deus ãt coꝛpus aut coꝛpeus nõ ẽ. in loco igr ee eidẽ nõ ꝓtingit. ḃ mõ nec locũ pdere nec acq̃rere ꝑt. motus g̃ ꝛ̃ locũ ei aduenire nõ vz. ¶ Jtẽ locus rẽ locatã pficit. cũ locus ponaţ ꝑm^m ꝓſuatiuum deo g̃ in loco poſito aliq̄ḃ ei ꝓſuatione ⁊ pfectiõem ꝓuenire ex loco ncc̃e erat. deus tñ a nll'o pfici ꝑt: qñ ſic id a q̃ deus p ficiť. deo pfectius foret. qꝺ hũana ꝓceptio abhoꝛret. deus igr in loco eẽ negt ⁊ ꝓñter nec moueri ad locũ. ¶ Jtẽ cuz aliqd ꝓpẽ locũ mutat. ſi ꝛ̃ rõnẽ mouet. ad aliq̄ḃ acq̃rẽdaz pfectionẽ q̃s in ꝓxi loco nõ hẽbat. mouet ḃ ãt i loco ad quẽ tẽdit ſi bi poſſibilẽ aut affuturã ſibi arbitrať. aliogn hũc motũ vanũ appellari ius ẽ. ¶ Dato g̃ locali motu in deo ingreť. an moueat ad iq̃rẽdã aliq̄ḃ pfectionẽ. q̃s ñ hẽat aut ad nll'ius pfectionis acq̃ſitiõez mouet. Si ãt nll'ius pfectiõis acq̃rẽde cã fcñ in eo motũ aſtruxerimus. vanũ atq̄ ſtultũ foze motũ ne ceſſe ẽ qꝺ ꝓceſſũ ⁊ auditu idigniſſimũ. ¶ Si ãt alicuius acq̃rẽde pfectiõis occaſiõe moueaţ. aut illã pfectionẽ p motũ recipit aut ñ. Qꝺ ſi p motũ in eo pfectionẽ acq̃rẽdã ceſſerimus eũ añ ḃ ipfectũ foꝛ oſtabit qñ ei aliqꝺ bonũ aberat. qꝺ ꝓceſſũ q̃s nõ mereť. Qꝺ ſi deũ ad aliq̄ḃ acq̃rẽdã pfectionẽ moueri fateamur eũ tñ illã pfectionẽ nõ acq̃rere. ingreť. an il lã pfectionẽ acq̃rere poſſit an nõ. Si ãt eũ pfectionẽ hãc acq̃rere poſſe ꝓceſſerimus acq̃rere tñ nolle. fateri ncc̃e ẽ motũ ſuũ ad nihil ꝑficẽ velle qꝺ motũ vanũ atq̄ ſtultũ efficit. ḃ ãt deo repugt. Si ãt deũ acq̃rere velle pfectionẽ fateamur. acq̃rere tñ non poſſe dicamus. ꝓfiteri ncc̃e ẽ deũ rebus nãlib⁹ ipfectioz ẽ foze nãlia qppe mouẽt. ⁊ ꝛ̃ hos mot⁹ pfectiões acq̃rũt. ad q̃s illa ꝺditio ſpẽi aut agẽtiũ excitatiua iclinauit. deus ãt ſi pfectionẽ illã ad q̃s iclinaret acq̃rere nõ valeret. ipfectioz nãlib⁹ cũctis rebus exiſtẽt. ¶ Ampliꝰ ãt ſi deũ ad acq̃ſitionẽ alicuius pfectõis moueri fateamur. q̃s acq̃rẽ ipoſſe ſit. aut ſcit ipoſſibile ſibi foze illã adipiſci aut neſcit an adipiſci ꝓtinget. ſi ãt fateamur

Quedam mixta a ſe coꝛrũpi nõ poſſunt.

Mixta pfecta ab intriſeco coꝛrũpi poſſunt.

Capi. 67. A

ꝑ⁹ rõ. B

Duplex in aliq̄ ẽ ꝛ̃rietas.

Ariſ. 2° celi ⁊ mũdi.

2ª rõ.

3ª rõ.

Ariſt. j. phi coꝛ.

4. rõ.

Capit. 68. A

ꝑ⁹ rõ.

2ª rõ

3ª rõ.

Confirmatio prioris rõnis.

4. rõ.

Deũ nõ eẽ i loco

5. rõ.

6ª rõ.

fateamur sibi ꝓstare ipol'es fore acqsitionē ei⁹: ad qō mouek. iunlē atqꝫ ꝓfus stultū fore hūc motum ꝓstat. nemo qppe ad qcpiā moueri dz: si illō sibi acqri ipol'e arbitraf. frustra tñ ꝛ stultā agē qcqꝫ a deo lōge ē. ¶ Qō si fateamur nescire deus an pfectionē ad qꝫ mouek acqrē possit. imane icōueniēs ē. Ꝫ pacto deū isipiētē fore quincek. qō absonū ē. pꝫ ḡ deū moueri nō posse. ex plibatis ḡ Ꝫ longa iductione ꝓclusuꝫ pꝫ deū mo ueri ñ posse. iste igr̄ fpēs q xp̄s vt deus erat motus nō fuit.

¶ Pars 6ª methaphore 4ª. s. serpens qui audiuit.

La. 70. A

Huius Quā sepe nomino q̄rte figurate padoxe pti cula sexta ē. q audiuit. s. ꝙ fpēs iste audierit ꝛ qm̄ xp̄s hūc fpētē fore ꝓcessimus. de eo ꝙ audierit ꝓcedē ncēe ē. ¶ Qō āt xp̄s aliqñ audierit. dubitari irrōnabile vr. audire nāqꝫ potētie auditiue actus ē. i xp̄o āt auditiuā ꝓstat eē vtutē. liqt ḡ ꝙ audierit. Qō āt i xp̄o auditiua potētia fue rit: liqt. naꝫ visiua: auditiua: gustatiua: odoratiua: ꝛ tactiua: potētie in oib⁹ pfectis aialibus sūt: q̄ hñt extremū gradū aie sensitiue iter aiata nō rōnabilia q̄sto igr̄ differētius qō rōna le aial ē has potētias sensitiuas hēbit. ō xp̄o āt hmōi erat: cū verus hō foret. de ipo ḡ ꝓstat: ꝙ audiuisset. cū hret potentiā sensitiuā. ¶ Jn Ꝫ āt dubitari qdē radicē nll'aꝫ bz: nisi fortas sis xp̄z hoiez verū fuisse difiteamur eū corp⁹ fantasticū acce pisse asserētes. s. si verā carnē de vgine (vt ecc'lia phibet) non sūpsisset: ꝫ corpus sibi formasset de aere. ¶ Si āt hmōi hūis set corpus: audire ꝛ videre cetere q̄s sensatiōes ipol'es ei foret. vt late diffuimus sup exodū. c. 7. ꝛ. 10. cū dicebaf: ꝙ cū angl'i nob appētes corpa de aere fabricata sūmūt: q̄ q̄ ibi ocl'os ꝛ nasuꝫ aures ceteraqꝫ corpis hūani lineā: ñta ꝛ distinctiones extrīsecus hēant: sic nos hre dignoscimur: audire tñ neq̄unt ꝛ videre odores q̄z fetidos aut suaues nec pcipiūt nec discer nūt. gustare āt nihil pūt: ꝛ si ori suo applicuerint aut itroꝛsuꝫ velut deglucietū trāsigētū trāsmiserint. tactiuā q̄s nll'am ex piunt q̄litatē. hoꝛ āt nālia fūdamīta ꝛ obuiātia q̄qꝫ atqꝫ solu tiones ibidē explicita sūt. ¶ De xp̄o tñ nemo rōnabil'r astrue reꝛ eū fantasticū corpus assūpsisse. ipe egdē pleraqꝫ vitatis nāe hūane in se ipo sig̃ dedit. Si. n. xp̄s fantasticū ex aere cō fectū hūisset corpus: sanguinem de illo pfluere ipol'e erat. de xp̄o tñ frequēter sanguineus pfluxit hūoꝛ. ¶ Primo āt de fluxus ab eo emicuit cruoꝛ in circūcisiōe sua. nā abscissa pti cula carnis sue ab eo sic a ceteris puul' circuncisis sanguis efluxit. Qō si i ei⁹ circūcisiōe nll's pūlgisset cruoꝛ: cūcti: q eus circūcidi ꝓspexissent: eū ñ fuisse hoiez mānifest o sibi quincerēt argu⁹. in ceteris nāqꝫ sanguineus ꝓfluebat hūoꝛ: cū circūci derenf. ¶ Jtē q eū tūc ꝓspexissent ceteriqꝫ qb⁹ Ꝫ notū foret: eū tāqꝫ alicuius mali ꝓdigiū aut monstrū existimarent vl' ex eo aliqō alīus ifligēdū malū: cū illū hoiez eē nll'aten⁹ arbitra renf. Hoc āt lucidissime in iudeis cāz bz pessima suspicādi: cū eū nouā atqꝫ iauditā ꝓferre doctrinā ꝓspicerēt nō ꝓcordātes p oia legi dei p moysē date. Arbitratu ḡ satis dignū erat eus demonē fore corpe idutū fantastico cū hoib⁹ quersantē vt do cēdo cūctos decipet. Ꝫ tñ neminē iudeoꝛ arbitratū fuisse ac cepimus. ipsi tñ qōcūqꝫ visil'e et si in paucū malū existimarēt ꝛ q̄ de xp̄o ꝓtestati sūt qppe q ei⁹ erāt emuli. ¶ Hoc tñ de eo dictū nō ē. sic alia iꝓperia: q̄ vsimilitudinē nō hēbāt: dicta referūt euāgeliste. appet ḡ iudeos nihil hoꝛ extimasse. Si tñ de xp̄o circūciso nll'e gutte sanguis defluxissent: Ꝫ ampliō arbitrati fuissent mala. ō eo igr̄ circūciso sanguis vt de ceteris fluxit.

La. 71. A

¶ Xp̄s non hūit corpus fantasticū.

Amplius Aūt si aereū atqꝫ p Ꝫ fantasticū xp̄s corpus assūpsisset: dū illō hūisset: manib⁹ at trectari a q̄q̄ ipol'e erat. nā corpa de aere fōata Ꝫ hñt. vt au diri clamātia ꝛ videri q̄nt: manib⁹ tñ aut pedib⁹ attrectari i possibile sit. ¶ Cuius rō ē q̄m aer corpus solidū nō ꝛ tactui resistēs sic carnes ꝛ ossa ceteraqꝫ sil'ia. Xp̄s tñ palpabaf: dū iter hoies quersatus ē multotiēs q̄z huc atqꝫ illuc pulsat⁹ ꝛ attrectatus diciebaf. corpus igr̄ aereū nō bz: ꝫ verā carnē ꝛ ossa. ¶ Sic bz luc. 8. c. cū iret xp̄s in domū archisinagogi vt sanaret filiā ei⁹: nā tetigit eū q̄dā ml'ier: q̄ a duodeci ānis flu xū sanguis patiebaf: cūqꝫ xp̄s iqsisset qs me tetigit ait petr⁹ ꝛ q cū illo erāt ꝓcepto: turbe te ꝓmūt ꝛ affligūt. ꝛ tu dicis qs me tetigit. Ecce oēs q cū xp̄o tūc erāt. ei igrēti testimoniū phibuerūt ꝙ tāgeret ꝛ cōprimeret. si tñ aereū assūpsisset cor pus cōprimi nequisset qm̄ cuilibet ſbe solide cōprimē volēti cessisset. sic nos i aere cōi expimur verū ḡ de carne atqꝫ ossi bus solidū corpus hēbat. ¶ Jtē xp̄s post resurrectionē suā

Luc. 8. c

2ª rō.

sacratissimā manib⁹ discipl'i sui thome de resurrectiōe dubitā tis in vitatis atqꝫ fidei testimoniū attrectat⁹ ē. cūqꝫ apō eū. ste tisset xp̄s ait iser digitū tuū huc ꝛ vide manus meas ꝛ affer manū tuā ꝛ mitte in lat⁹ meū ꝛ noli eē icredulus: Ꝫ fidelis. Post Ꝫ āt thomas misit digitū ꝛ manū iux̄ pcepta saluato toris i assignata loca: ꝛ tetigit. sic pꝫ ex seq̄ntib⁹ vbis thome ꝛ xp̄i. subiūctū ē. n. ñdit thomas ꝛ dixit. dñs meus ꝛ de⁹ me⁹ dixit ei ies⁹. q: vidisti me thoma: credidisti. i. q: palpasti me. de his Jo. 20. c. Si tñ xp̄s corpeā ſbam de aere assumpsisset. attrectari thome manib⁹ nequisset. ¶ Hoc idē iferri pꝫ ex his q̄ xp̄s ad discipl'os ait post resurrectionē suā. itroierat dñs ie sus ad eos Januis clausis: ipi. n. pclusi erāt pp metū iudeoꝛ ob Ꝫ existmauerūt corpus hre fantasticū ꝛ nō eē xp̄m. nā de xp̄o qn corpus verū hret nll'i eoꝛ i ambiguo vtebaf. vt qppe q magno tpe cū eo quersati fuerāt. Ꝫ an ille eēt xp̄s ambigu uz videbaf: ipe āt tollere volēs hāc ifirmoꝛ adhuc cordiū su spitionē dixit eis: vt tēptarēt corpus suū qm̄ si fantasticū cor pus foret: carnes ꝛ ossa solida in eo nō iuenirēt. Ꝫ tñ i eo vi derūt. ¶ De his luc. c. 24. cū dz ꝓturbati atqꝫ ꝓtriti existima bāt se spm̄ videē. ꝛ dixit eis qd turbati estis ꝛ cogitatōes ascē dūt i corda vra: videte manus meas ꝛ pedes: q: ego ipe sum spūs. n. carnē ꝛ ossa nō bz sic me videtis hre. ꝛ cuz ꝫ dixisset oñdit illis manus ꝛ pedes. ¶ Siqs spūs aereum corpus sumpserit attrectari aut aprehendi nō poterit.

Luc. 24. c.

Capi. 72. A

Ex Uerbis xp̄i nccio colligit. ꝙ si aliqs spūs corpus ae reū sūpserit. ꝛ si aliq eū attrectare atqꝫ cōprehēdē mo liāf. ipol'e erit. vñ cū se qcqꝫ apphēdisse ac tenē extimauerint nihil se tenē ꝓspiciēt. q: reuera nihil cōprehēderūt. ¶ Hoc āt in xp̄o eōrio accidebat. si tñ spm̄ aereū corpus assūmentē in corpe illo attrectari dicerem⁹ possibile fore atqꝫ solidū attre ctāti vt corpa nra videret: tactui nō cedēs. vba xp̄i oi snie pō dere vacua erant: nec cuiusqꝫ efficacie argu⁹ suo esse pateret. ¶ Nā si corpa de aere supto eq̄ vt solida ex carne ꝛ ossibus corpa attrectari possent: nō rndebat ipe apostoloꝛ ābiguita ti. s. an fantasma vl' corpus veꝛ foret: nec suū in Ꝫ pcludebat itētū dicēs tēptate ꝛ videte. q: spūs carnē ꝛ ossa nō bz. sicut me videtis hre. nā ō nāz si qd fantasticū corpus eēt: attrectā ti solidū videret sic va corpa aialiū ex carne ossibusqꝫ ꝓstātia nll'a i Ꝫ eēt distātia vi aut fantastici corpis. q̄z ob rē vba salua toris irrōnabil'r dicta foret: nihilqꝫ pficeret. Ꝫ āt absurdū cui libet pz. ¶ Dz igr̄ va aialiū corpa attrectari posse nec tactui cedē. Corpa āt de aere fōata a nll'o tāgere volēte attrectari posse: ꝛ si tāgi large ꝓtigat. qm̄ ꝛ hūc aerē cōez tāgē dicimur extēsionē nāqꝫ bz: Ꝫ q̄z ꝓtactus fiat. ¶ De xp̄o āt nō solū ꝙ qs eū tetigerit. Ꝫ ꝙ ēt vē ꝛ a ml'tis attrectat⁹ fuerit ꝓfitemur ipe igr̄ verū de carne ꝛ ossibus hūit corpus. ¶ Ampli⁹ āt Ꝫ appet in sanguine efuso de corpe ei⁹ de corpe tñ fantastico sā guis nll's efluere pt. de xp̄o tñ sepe sanguis abūdās pfluxit. qō appet i circūsiōe. ꝓter Ꝫ āt i oīone. q̄z ad pres fūdebat in gruēte passiōe. cū tota corpis xp̄i moles magnis cōcutiebaf angoꝛib⁹. dicēte ipo tristis ē aia mea vsqꝫ ad moꝛtē. i. tñ tri stoꝛ ac si moꝛerer. vl' occiderer. vt hr̄ matthei. 26. ¶ Tunc. n. crescēte amaritudinū mole. nec iā saluatoris nr̄i ies⁹ tenero pferēte corpuscl'o tātā pflictātiū vt videbaf afectionū cōmo tionē sanguineas exsudauit guttas. de Ꝫ luc. 22. c. cū dz appu it āt illi angl's de celo ꝓfortās eū. ꝛ fact⁹ ē i agonia ꝛ ꝓlixius oꝛabat ꝛ factus ē sudoꝛ ei⁹ sic gutte sanguis decurrētis i ter rā. Efudit q̄z sanguinē sacratissimū. cū flagellis cesus ē. cū spi nis pūctus ē spinea corona capiti reuerēdo iposita. cū ipedi bus ꝛ manibus clauoꝛ fixuras suscepit. Nec dūtaxat iste sā guinis effusiōes ferre st de corpe xp̄i bndicto. q̄ ad eū viuētē ptinebāt. Ꝫ eo q̄z exanimato i cruce pēdēte ad solis ocubituꝫ miles pilati lācea latus eius apiēs sanguini ꝛ aq̄ efluxeris abūdātissime viā fecit. vt oēs euāgeliste ꝓtestātur. Corpus ḡ dñi ies⁹ verū de carne ꝛ ossibus ꝓstitisse pz. nec de aere fabri catū fuisse vt q̄dā isani heretici fabulant. ¶ Ex his q̄z iferē eū audiuisse. qm̄ auditiuā hzet potētiā ꝛ organū determinatū adh. cū pfectus ꝛ verus hō existeret i oibus ptibus cōpe ſbe integer nec mōstruosus. Sic ḡ q̄s liqt hūc fpētez audiuisse. Quia xp̄s q verus serpens erat audiuit.

Luc. 22. c.

Determi. ca pituli.

¶ Pars 7ª methaphore 4ª. s. fpēs q nō audiuit.

Capi. 73. A B

Prefate Quarte methaphoze ptic'a septima ē q ñ audiuit. Ꝫ āt ad xp̄z q fpēs erat referri ne cesse ē. Sz qr de eo vt verus hō erat. ꝙ audierit solide iductū ē. de eo igr̄ vt deus ē idētidē iducēdū ē. ꝙ nō audierit. Hoc āt

Qz xp̄s vt de⁹ nō audi uit.

p⁹ ligde iducit.nã vt qs audiat organa auditie potẽtie i eo exigunt ipa q̃s vtus auditiua:ꝫ q̃ cãet auditio.i deo ãt nec auditiuã potẽtiã nec organa audiẽdi eẽ pz.cũ igit audire qcq̃ 2ª rõ. ipole ẽ. ¶ Hoc ãt ãplius pz.qm̃ potẽtie auditiue organa cor porea sũt determinata figurã obtinẽtia.in deo ãt corpeũ nihil assigri pt.nec igit organa hẽbit nec auditio i eo erit possibil'. 3ª rõ. ¶ Itẽ audire z videre z oẽs actus potẽtiaꝝ sensitiuaꝝ passiões sũt.passionẽ ãt in deo nll'az ꝓtingẽ possibile ẽ:audire g̃ negt. ¶ Huius positiõis.maior pz qm̃ oẽs potẽtie sensitiue passiue sũt iuꝝ Aris.positionẽ z alioꝝ de nã loquẽtiũ:ex potẽtijs aũt passiuis ncẽe ẽ passionẽ sp seq.in deo ãt passionem nll'az fore ꝓbatũ ẽ.s.in ẽtia methaphora sup ptẽ q nõ patiebat. ¶ Itẽ in audiẽdo recipit aial aliq̃ spẽz: q̃ añ nõ hẽbat 4ª rõ. i deo ãt nihil eẽ possibile ẽ q añ ñ fuerit audiẽ igr i illo ipole ẽ. Huius iductiõis maior pz.nã audire dũtaxat in ꝫstat:vt audiẽs recipiat spẽz ei⁹ soni:q cãt. Qõ ãt nihil in deo tal' recipi pole sit appet qm̃ iste spes sũt vt id qõ eas recipit:p eas sentiat aliquid quod alias nõ sentiret:aut intelligat aliquid q̃ alias intelligi ab eo impossibile erat.In deo autem nihil tale accidit quoniã pfectio aliqua de nouo accidere potest ei qõ ipfectũ ẽ.qõ ãt vsq̃q̃ pfectũ ẽ:ex nll'a pte nouꝫ pfici põt alioqn pfectus añ simpl'r nõ fuisset.deũ tñ total'r pfectũ oẽs Capit.74. A astruũt.audire g̃ in eo ipole ẽ. ¶ Obiectio z alia q̃dã.

Cõtra Ea q̃ dicta st:aliqs molieꝫ.tota nãq̃ sacra scriptura exẽploꝝ plena ẽ.Sic psalmista põ.qnto ait.vba mea auribꝰ pcipe dñe z itellige clamorẽ meũ.z i pꝰ. 6.exaudiuit dñs depcationẽ meã:dñs oronẽ meã suscepit.h .n.tota sacri canõis scripturaꝝ ꝓtinẽtiã replẽt.deuꝫ g̃ aures hre z audire pz. ¶ Ad h rñdẽdũ ẽ ipole foze deũ aures hze B Rñsio. vl' audire.aures eqdẽ sbe corpee ptes sũt deꝰ ãt nec corpus ẽ nec aliqd corpeitatis hñs.Hec tñ ad sacre scripture modũ p tinẽt.ipa qppe vt nos itelligẽ valeamꝰ:sic exꝑmit:ois.n.sacri canõis scriptura ad eruditionẽ nraꝫ fcã ẽ:vt nos p eã regulati deo subditi simꝰ:z felicitatẽ q̃ oiuꝫ agibiliũ hũanoꝝ fi nis ẽ:adipisci valeamꝰ:i q̃s q̃s oia desideria nra ꝛmin ãt dicẽte boetio de ꝓsolone.li.3º.,psa ẽtia. Si ãt sacra scriptura a nob itelligi nõ posset:neq̃ ꝓficẽ possꝫ.oportuit g̃ sacrũ canonẽ sub tali vboꝝ foza z sniaꝝ tribui hitudine:vt nob itelligibil' eẽt.Si tñ sacra scriptura cũ ꝺ deo logr:sic logr̃eꝫ vt i deo rese hꝫ nll'a hũanꝰ itell'a q̃tũcũq̃ nãl'r disposit⁹ad itelligẽdũ in talibꝰ itelligẽ sufficẽt. ¶ Preꝫ h ãt ad h exꝑmẽdũ vba nobis nll'a subessent.nã cũ i deo nll'a vicissitudo sit vt hꝫ Jacobi.c. Jacobi, j.c. ꝑ.nec tẽpoꝝ variatio:z qcqd i eo ẽ:pñs z simplex ẽ:ncẽe est vt vba p q̃ ꝺ deo loq̃remur:nõ sigr̃eꝫ p modũ ꝓteriti z futuri apꝺ nos tñ nll'a tl'ia vba sũt oia qppe vba tpa hñt tãq̃ ꝓpeta tẽ eoꝝ:z p modũ fluxus z fieri eẽntial'r sigñt.Si igr̃ ꝑpe qc q̃ enũciare cupiamꝰ:ipole prius fuerit vt p vba nra qcq̃ de deo affirmeꝫ. ¶ Ob h ãt ea q̃ deo pueniũt:ieffabilia dñr.qm̃ z si p itell'z nrz aliqd itelligi ꝺ deo ꝓtingeret abstrahẽdo ab oi ꝓditiõe motꝰ z mãe.z tpanee vicissitudis:eloq tñ illꝺ non daꝫ:q: vba tal'r exꝑmẽtia nll'a sẽ. ¶ Inferꝫ g̃ q cũ sacra scriptura ꝺ deo loq voluit.ñ debuit seq.ꝑpetatẽ eoꝝ.q̃ ꝺ deo enũciare vl' ꝫ q i deo sũt.ꝫ q: nos corpei sumꝰ z intell's nri sbe spũales cl'e mẽbris z i itelligẽdo ꝓnes aliq̃ ꝓditionẽ corpũ ncẽiũ fuit.vt sacra scriptura nob aliqd ꝺ ꝺo ꝓponẽs aliq̃ mõ ꝺ eo loq̃reꝫ tãq̃ de aliq̃ corpali hñte q̃s corpoꝝ ceteroꝝ ꝓditiones. ¶ Uñ cũ audire z videꝫ z cetere sensationes sint pꝛietates corpoꝝ quoꝝdã de deo in sacra scriptura h pdica bunt.quãq̃ deus.nec audiat nec videat vl' sil'e qd hẽat.

Capi. 75. A ¶ Alia ratio cur sic ut dixerat scripti sunt sacri canones.

Amplius Aũt nisi h methaphoraꝝ z tropoꝝ mõ facer canõ scripture vteꝫ.q̃sdã ꝺ deo p fectiões pdicamꝰ q̃ꝝ modũ i deo assignare cõit hoib⁹ nõ ꝓtingeret. ¶ De ꝺo.n.q recto⁹ sit vniuersi.z puiderit atq̃ disponat oia:q̃ fiũt affirmamꝰ.h ãt qz fieri negt.nisi deꝰ cũcta itelligat.cũ nõ itelligẽtẽ dirigẽ aliq̃ actionẽ ipole sit.prudẽtia qp pe dña ẽ.q̃ cũcta dirigũt.vt ait Ari.ethi.li. 6.asseruimꝰ g̃ deũ cũcta itelligẽtẽ.Et qm̃ nos itelligimꝰ q̃ videmus audimꝰ aut q̃l'rcũq̃ sentimꝰ.z qꝺ nõ audimꝰ videmꝰ aut aliq̃l'r sentimꝰ Aristo.6. ethico. itelligẽ i pole ẽ.ꝓformit i deo arbitramur qm̃ ipe oia itelligit q oia vidꝫ oia audit oia sentit q̃l'rcũq̃.sacra igr̃ scriptura h B Deus quo oia videat. mõ ꝓfiteꝫ deũ oia videtẽ.Sic Salomõ ait z hr̃ ꝓuerbiorũ. 15.c.i oi loco ocli dñi ꝓtemplant bonos z malos.Ex h igr̃ deũ oia videtẽ eẽ pz.deꝰ tñ nihil videt.qm̃ potẽtiã visiuam nõ hꝫ nec actũ videdi.nec organa visiua.nll'm g̃ locũ deus videt.

¶ Idẽ loquẽdi modꝰ i sacra scriptura circa auditũ ẽ. nã oibꝰ h inolitũ ac q̃si conatũ ẽ.vt cũ affligant imeriti nulla q̃ bũa fundũt.Si tñ eis h ifitũ foret deũ nihil audire posse.nll'a rõe ad deũ suas funderẽt q̃rimonias.nec magꝭ ad deũ q̃ ad lapidẽ vl' lignũ clamarẽt. ¶ Idẽtidẽ ãt i nccitatibꝰ cũctisq̃ amaritudinibꝰ hoies nll'a alioꝝ ope adiuti diuinũ iplorãt suffragiũ orãtes sibi talia aut talia fieri. ¶ Preꝫ h ãt affectꝰ suos hoies vboten⁹ deo pdũt.Si tñ existimarẽt deũ hoꝝ nihil audire.ad eũ nihil nec q̃rimonial'r nec supplicatorie ꝓclamarẽt desideria q̃s explicare nõ curarẽt.h.n.oia vana penitꝰ arbitraꝛ De⁹ quo aures hẽat. rẽt.cõis g̃ singl'is ꝓceptio ẽ q̃cũq̃ nos dixerimꝰ.deũ audire. ¶ Hoc mõ sacra scriptura deũ aures hze z q̃ dñr.audire testat.sepe nãq̃ pces nras a deo exauditas dicit.Interdũ aũt eas neq̃q̃ exaudiri ꝓfiteꝫ.Sic pꝫ.Joã.ix.c.scimꝰ q ꝓctores Jo. 9. c. nõ exaudiat deꝰ.Js ãt modꝰ ẽ.q i sacro canone deꝰ audire dr z aures hre.q̃q̃ ab re sit nihil.neq̃ sic in rebꝰ repiri vꝫ.sit tñ qm̃ sic itelligẽtie nre ꝓdescẽdit. ¶ Nec tñ i his modis q̃sq̃ arbitreꝫ sacra scripturã mẽtiri.nã q̃q̃ deũ aures hñtẽ nraſq̃ audiẽtẽ pces introducat.non inuit nec iubet a nob sic debere accipi.ſꝫ vl't nos existimare hũc modũ in ea introductũ foze.p prie ipfectionẽ itell's nri.qm̃ ad specl'anda ea q̃ ꝺ deo enũciãtur.nõ sufficẽt.si al's vt ꝓpe dici ꝓueniebat diceꝫ in deo tñ vt ad rerum ꝓpetatẽ loquamur hoꝝ nihil ẽ.

¶ Pulcherrima dubitatio circa dicta.

Ad Nec ãt aliqs fortassis iqret cũ deꝰ aures nll'as hẽat nec hre possibile sit vt qd vl't ad eũ in voce pces fũdi.z q cozã ipo in voce affectus nros atq̃ aflicti cordis nri amaritudines ꝓponamꝰ.hoꝝ nihil ipꝫ audire ꝓtinget. Js h ãt ex his q̃ ꝓdicta sũt supponẽdũ ẽ deũ nihil audire posse z aures nll'as hre.oia tñ q nos in voce ꝓponimꝰ.deũ cognoscẽ pꝫ.Nã velut cũ aliq̃ ꝓferẽte voces significatiuas aliꝰ audiẽs itelligit.qd ille voceꝫ significẽt.ita z qcqd nos vbo p tulerimus.deus nihil auditu ꝑcipiẽs solo itellectu ꝺiudicat. ¶ Et sic̃ sonos melodiaꝝ audiẽtes p auditũ apphẽdimꝰ vo cẽ acutã aut g̃uẽ altã vl' humilẽ armonicã aut oi armonia carẽte.ita z deꝰ solo itell'u vtes nll'as hñs aures aut audiendi exercitiũ oia h ꝑcipit. ¶ Idẽtidẽ ãt circa potẽtiã visiuã accidit.visu.n.an res alba vl' nigra sit aut alterius coloris magꝭ aut pua distãs an ꝓpinq̃ ꝑcipimus. deꝰ ãt nec visiuã potẽtia hñs nec visu vtẽs an res albe an nigre an luride an distãtes an ꝓpinq̃ sint.cogñscit.ꝺ ceteris ãt accidẽtibꝰ q̃ visu ꝺiudicãt idẽ ꝺoꝫ ẽ.Jn auditu ãt sic erit.nã cũ nos ad deũ pces fũdimꝰ aut amaritudines atq̃ desideria i voce ꝓponimꝰ.z si deꝰ auditiuã potentiã nll'az hẽat.h q̃s nõ magis audiat q̃s si lapidi diceꝫ.qcqd tñ ꝓtulerimꝰ orãtes aut ꝓrẽtes.ipe optie noluit pfectius adhuc q̃s si ei vlla audiẽdi daꝫ facultas.

¶ Dubitationis superius ꝓpositę rñsio.

His Aũt suppositis q̃ dicta sũt.s.q deus aures ñ hñs nec auditu vtẽs oia q̃ dñr.solo itellectu suo pfecte itelligit.pfectius ãt adhuc.q̃ nos cũ suus intell's purus sit pl'a q̃s h itellectu cõphẽdit q̃ nos oibꝰ his potẽtijs sẽsitiuis apphẽdamus.Cõueniẽtius fortassis alicui videꝫ.vt nras ei affectões solo aio pãderemus.pces q̃s iterius effuse aptꝰ videꝫ vt sic sola i eũ iterioze affectiõe eiꝰ miꝫ iplorerẽmꝰ. Sic q̃s sola iteriori cogitatione desideria nra ꝓponi possent nll'o penitꝰ vbo,plato. ¶ Hoc ãt nob facillimũ ẽ.cũcta q̃ nos prudẽt aut idiscrete,pferimus iterioze cogitatiõe cõprehẽdi p ncẽe ẽ. Poterimus g̃ facil'r cũcta ꝓcipe nll'o eoꝝ deriuato in vocẽ. ¶ Huic rñdẽdũ efusas pces iteriori cogitatione aut q̃stuosa desideria,pposita aut q̃scũq̃ affectiões sola interiori imagine enarratas ꝓgruẽt disponi.q tñ hoꝝ i vocẽ ꝓponũt. fructu nõ carẽt.fructuſioza.n.h.q mẽs cũ voce i publicũ effert vt cõit eẽ ncẽe ẽ.q̃ h q̃ sola iteriori cogitatiõe puoluũt. ¶ Jn h aũt vlterius ꝺoꝫ ẽ.q̃ h q̃ q̃q̃ deo effũdi pces nras fusecerit eas solo iteriori actu,ꝓponẽdo nll'o prius in vocẽ resultãte.qz ipe scrutat renes z cõda scies.qd vnusq̃sq̃ i abdito pectoꝛ] sui gerat.z si nll's ei illa itelligibiliõa expõne q̃dã reddiderit. ¶ Cõueniẽs tñ ẽ vbotenus pces effũdẽ.deus q̃s i voce ad se orari iussit.q̃q̃ ex h cũcta q̃ orauerimus.in vocẽ formare nõ tenemur. ¶ Ad h ãt rõnes fũdamẽtales sũt q̃ꝝ ꝓma ẽ.deus voluit vt hõ q creatura sua ẽ.ei obsequꝫ exhiberet cetera q̃s creata ad h subdidit vnũq̃q̃ iuxt̃ spẽi sue ꝓditionẽ z capacitatẽ. Quantũ ãt aliqd huic diuino famulatui abũdãtius applicat.pfectius ẽ,deoq̃ gratiꝰ acceptat: z qm̃ B Non tenemur cũcta q̃ oramus in voces formare. perfectius

p⁹ rõ.

pfectius qs deo exhibet famulatū.cū ei toto conamīe fuit q̄ cū ex pte iuuē virtū famulat:decuit vt ozās eo mō ozaret: q̄ magis oēs vires suas ad diuinū applicaret famulatū.naz in oīone obsequū cuiusdam deo genus exhibemus. Et q: si qs ad deū p̄ces fundēs aut affectionē exp̄mēs luctuosāue ppo nēs q̄rimoniā solo actu tacite cogitatiōis ß efficiat nll'o penitus in vocē deriuato:solū deo itell'm suū z volūtatē ppōit al's obmittēs vires diuino cultui applicare. Cōuenientioz g̃ ozādi modus ē qsquā ali⁹:q̄ magl vires singule ad diuinū ali qd agē famulant.s.cū itelleetu volūtate z voce p̄ces fundāt. Nā cū qs vbotenus ozat.p deo obseqū exhibet in actu iterio ri itell's z volūtatis.nemo qppe qq̄ oze pferret:nisi p̄ itell'm qd pferēdū sit dictauerit.volūtas āt illō pponendū eligat il ludq̄ executiuū potētiā foz̄andū.pponēdūq̄ iubeat. ¶ Iste āt mod⁹ ē:q̄ vniuerse hūane actiōes p̄incipiāt p tria p̄incipia eaz.s.itell's volūtatē z sensuz.i.executiuas potētias.de his Aristo.ethi.lib.6.in p̄n⁰.s.tria sūt dñatiua act⁹ z electiōis intellect⁹ appetit⁹ z sensus. ¶ Post opationē potētiaz iterio rū.s.itell's z volūtatis in oīone fuit deo vox nr̄a i vocali oīo ne.nā ß q̄s sic act⁹ iteriores ad diuinū famulatū ē. fuiūt q̄q deo in hac oīone vtutes iterp̄tatiue ceteraq̄ locutiōis orga na in formatiōe vocū. ¶ Magis g̃ deus a nob in oīone vocali colit q̄ in mētali qm̄ pl'a q̄ in nob sūt ad dei cultū in vocali q̄ in ea q̄ in actu iteriori ē dūtaxat:applicam⁹: z deo am pliozē in corpe nr̄o famulatū ip̄edimus nll'o in nob existēte: qō ad dei cultū nō assumat. ¶ Quasdā al's cerimonias i ip sa oīone facim⁹.s.genua flectim⁹ z manus in altū tollim⁹ .ß n.hūiliati cordis obseqū significāt:in q̄ de⁹nimis colit. ppe qō apl's in oīone man⁹ ad deū tollēdas admonebat. Sic p3. p̄ma ad thimo.ij.c.s.volo ozare viros i oi loco leuātes puras manus sine ira z disceptatiōe.genua q̄s flectēda i oīone exē plo suo eruditi dicēs.flecto genua mea ad deū p̄tez dñi nr̄i ie su x̄pi. ¶ Adhuc āt vt āpliuſ q̄ in x̄pi famulatuz redigi p̃nt: oēs ptes nr̄as redigam⁹ oc'os in deū ozātes erigim⁹ z si vehemēs deuotiōis motus in nob sit aut feruēs amoris stimulus:lachr̄ymas dulcissimas ab oc'is fūdim⁹. ¶ Et ß ozandi mod⁹ ceteris fructuosior ē.ad hūc nos icitat psalmista p̄s.no nagesimoq̄rto dicēs.venite,p̄cidam⁹ añ deū.plorem⁹ coraſdño q̄ fec nos.qm̄ ipse ē dñs de⁹ nr̄.nos āt pp'r ei⁹ z oues pascue ei⁹. ¶ Ex his g̃ euidēter appet ampliozē deo famulatū in nobis exhiberi cū in voce p̄ces effūderim⁹ aut luctuosas q̄rimonias,ptulerim⁹ singulaq̄ desideria nr̄a voce explicuerim⁹ q̄ cū ß oia sola animi actiōe fiūt. ¶ Jō q̄ q̄ de⁹ eoz q̄ dñr nihil audiat:oia tñ itelligat:q̄enientius ad eū oīo spūs nr̄i fundit cū in vocalē laudē,pponit q̄ cū i solā iteriozē affect⁹ nr̄i actionē deo supplicat. ¶ Scōa,pposite dubitatiōis solutio.

La. 78. A

Vocalis Oīonis p̄gruētius q̄ i solo itellectu faciē de cā scōa ē.qm̄ oātes qō desideram⁹:nobis fieri petim⁹ aut animi nr̄i amaritudines,pponim⁹ vl' cū cta desideria enarram⁹.s3 nob ipis q ß fundim⁹ cūcta manifestiora reddunt:si in vocē,illa ptulerim⁹ q̄ si solo intellectu ß fiāt.vocal'r g̃ p̄ces fundē q̄enies ē. ¶ Hui⁹ rōnis vigoz ex p te coz q ozāt attēdēdus ē.ad deuz nāq̄ nihil magis aut opz aut expedit vbotenus ozare q̄ iteriozi dūtaxat actiōe,pponē nihil magis aut min⁹ nihil planius aut obscurius de⁹ q̄ volumus:itelligit:cū ei vbotenus desideria nr̄a narramus q̄ si tacita cogitatiōe explicuerim⁹ ¶ Hoc āt appet.qm̄ deū nihil audiētē eē ex p̄dictis p3. nihil g̃ ei vocali,p̄clamatiōe poterit insinuari:si illō al's nō itelligat. ¶ Ampli⁹ āt si deo euidēcioza desideria z q̄litates aioz nr̄orum efficeremur:cū ei cūcta in vocē,p̄deremus q̄ cū sola iteriozi cogitatiōe,pposita foret:cōtingeret in deo eruditiōe aliqd āpliuſ notificari qō absurditate plenū ē. ¶ Jtē si euidēcioza deo fierēt.q̄ ei in vocē,ponunt q̄ q̄ secreta cogitatiōe fuant:discernit in deo nccē erat euidētius z minus euidēs obscurum z notius in itellectu. Quo fit vt cū ei cordis nr̄i secreta in vocē pferrem⁹: itelligē illa pfecte ptingēt.cū vo sola cordis actiōe affect⁹ nr̄os p̄de remus:ipfecte itelligē eū nccē erat. Quo dato i deo ipfectionē nōbilē motū q̄z iduci p3. qō pcessuz nr̄m nō merer. ad deū g̃ nihil differt affect⁹ nr̄os tacita cogitatiōe tractari q̄ in clamosas voces emitti. Ad nos tñ q ß corā deo nr̄o,pponimus mltū differt euidētioza egdē nob desideria nr̄a fiūt.cū ea voce ptulerimus q̄ si ea mētis cogitatiōe vsemus.pticulariusq egdē p̄ces sensibiliusq̄ atq̄ nāe hūane,pgruētiuſ in voce nr̄a pponunt q̄ sola itelligētia puoluant. ¶ Hoc āt z si cūctis hoib⁹ex p̄ditiōe hūane spēi appḧendere nate p̄ organa euenerit:abūdātius tñ in simplicibus q̄ in pitis ß fiēt.hi. n. vix se ipsos itelligēt si solo itellectu aliq̄ ad deū fundāt.excedit.n.purū itelligē ad eoz rudē puraq̄ sensibilitatē. q̄enientius g̃ ē oīones nr̄as ad deū in voce fundi q̄ intrinseca cogitatione tractari. ¶ Tertia p̄posite qōnis solutio.

Nom.

Capit. 79. A

Oratiōis Verbotenus p̄ponēde q̄enient⁹ q̄ al's adhuc tertia cā ē.ex deuotionis icētiuo. Oīones.n.obsecratiōes z petitiōes atq3 z affectū enarrationes deo facte ex deuotione acceptationē mererent.in qb⁹q̄ to amplius fuerit deuotiōis icētiuū:tāto magis p̄derās oīonis obsecratiōis meritū erit.in eo g̃ oīonis mō p̄ces fundi deeuit:q̄ in deuotiōis feruoꝛē vehemētius moueremur.maius tñ ardoris cuiusdā p̄uocatiuū ē.cū in vocē p̄ces nr̄e fundūt q̄ si illas in secreto nr̄i pectoris teneam⁹ in voce g̃ ozari q̄enientius ē. ¶ Hoc aūt i patulū deducit.qm̄ vocibus ea a nāture isita ē.vt aioz p̄uocatiue sint.cū ptineāt ad nāz aie in q̄ tū eius sig̃ sūt.iux illō Arist.in p̄ piarmenias.s.sūt ea q̄ sunt in voce eaz q̄ sūt in aia passionū note.i.voces sūt sig̃tiue pceptuū z apḧensionū interioꝛ aliquē g̃ vigoꝛē vba sup animū hēbūt cū ad ei⁹ nāz ptineāt. ¶ Hoc āt in rethoricis p̄spicuuz ē.vba nāq3 dulcia p̄grua,platiōe cū vult⁹ reuerētia vt p̄decet z oc'oꝛ vigoꝛe atq3 tot⁹ coꝛpis si illa expetūt motu. ¶ Recta q3 accētuatiōe p se placēt. z si iterduz in his sensus nll'o ab auditoꝛib⁹ attēdat.aut si sic vba ēt seipsis ß natiui muneris hñt vt placē possint. ¶ Hoc āt appet qm̄ frequēt aliq̄ alicuius p̄deris sīa rusticanis iculta vbis idecēti ordine incōgrua,platiōe auditoꝛes nihil mouebit. ¶ Nullas p̄suasiōis vires hñe.eadē āt p̄suasia ē qbusdā vbis cōpositā artificioso p̄cedēs ordine p̄grua,platiōe atq3 coꝛpis figuratōe auditoꝛes efficacit̄ p̄mouebit.de viribus āt eloquētie qd potuerit apud antiquos tulius agit in p̄logo rethoꝛice veteris. ¶ Ampli⁹ āt vboꝛ z vocū q̄rūlibet efficacie pādunt i musicis armonie:nāq3 ōbite modulate admirabil'r q̄dā excessiuo gaudio aios mouēt.magnā q3 i ōsideryſ mutationē audite faciunt armonie. Generosos qppe aios.s.liberos ab his q̄ qua sunt magisq3 intēdētes eis q̄ magna sūt ꝑz nāz nimiſ ista mouēt i dulci scia illoꝛ desideria atq3 cogitatiōes eleuātes q̄ q̄ añ auditas suaues has z p̄uocatiuas armonias passiōibus qbusdā aut detēti aut q̄dāmō depssi foꝛēt.trahunt.n.eos iste armonie ad q̄dā honestissima multū excedētia hos nō valde honestos passiōales actus. Hec āt p̄mutatōis efficacia z motus factus ab auditis armonīe nō oibus inest.qm̄ nō iest oi bus gnōsuz coꝛ est tñ ß in coꝛdib⁹ nāl'r excellētibus natis magis,atq3 efficacius imutari p̄ auditū q̄ p̄ tactū:q̄ iter ceteral sensationū vires mālioꝛ cūctisq3 aiantibus ēre coioꝛ ē.id pfecto bonū differēter ē q̄ paucoꝛ ē. ¶ Das āt intēse sentiebat i coꝛde suo melodicaz efficacias magnus ille Arist.quē deus ad altissimū igenū g̃dū puexerat.ß āt iuuenū mores istituēt in octauo politicoꝛ large de melodīs egit distinguēs doricā z phrygiā melodiā q̄dā etatibus qbusdā q̄enire faciēs aliā vo alīs.phrygiā a iuuenib⁹ excludēs qm̄ passiōalis valde z amā ē. Addit āt ad moꝛ mutatiōes eoꝛūq3 p̄firmationē in bono aut malo efficaces eē tales aut tales melodias.si i eis different delectemur.distinguit q̄z Aristo.ibidē de musicis istrumētis in qbusdā dicēs efficaciā ad p̄uocādā irā z aiositatez foꝛe.sic ea q̄ meatus vocis lōgos z strictos hñt.si media nō hēant respiracula sic tube classica z litui.alīs āt musicis instrumētis vis ē ad leticiā cōmouere.alīs āt ad passionē amatoriā.s.venereoꝛ lasciua desideria.alia āt ad altissime ptēplatiōis curas solicitos reddūt. Hec āt nec in oibus sūt.nec hi in qbus sūt.plenā haꝛ pmutationū ab armonīe rōnē reddere q̄unt.qm̄ nō insūt ex fundamētis aut p̄ncipīs cōibus nāe.i qbus cāe ꝑz nāz determinate z nob manifeste sunt.s3 ex quibusdā valde spālibus nāe viribus.q̄ꝛ cā magis latet sic suo mō in coꝛpibus cōplexionū pticulariū rōnes nō patēt.s3 ex qbusdā pticularibus nāe accidētibus ista eueniūt. Hec āt q̄ de armoniaz efficacia dicta sūt.soli expiunt. qbus tēperies magna oꝛgani auditus ē z anim⁹ excellent gnōsus. ¶ Cōcludit igit Aristo.in p̄dicto.8.politicoꝛ quoꝛūdā istrumētorū musicoꝛ armonias iuuenib⁹ circa rectos mores istituēdis q̄enire alia vo repugre valde. ¶ Cū g̃ voces z vba efficaciaz p̄mouēdi cordis p̄tinē pateat ex p̄dictis q̄enientius erit p̄ces nr̄as ad deū in voce fundi q̄ sola cordis cogitatiōe desideria nr̄a p̄ponere. ¶ Hec aūt appent qm̄ si qs oīones de-

B Nihil melius de⁹ itelligit qō voce,p̄ferr eo qō mēte a nobis p̄cipit.

B Quātū armonia gnōsos animos afficiat.

C Quid aris. i politicis ō musica.

C Hūane actiōes per tria p̄ncipia potētiarū exercutiuarū p̄nciplant.

D Magis de⁹ a nobis colit oratiōe vocali q̄ mēta li. Priaad thimo.ij. c.

B⁹ rō.

3ª rō.

3ª rō.

C Euidentiores nobis p̄ces nr̄e fiūt voce plate,

uotas a viris scis ꝓfectas in ꝙbus v̄boꝝ tenera dulcedo est: recitauerit:tātā iterdū vocū sentit efficaciā:vt in v̄as dulces exūdet lachrymas.qđ ꝓtingere nobis nō v̄r:si solo iteriori actu affectus ꝓponamus coꝝ deo in v̄ba nullatenus deriuando. ¶ Cōuenientius ḡ fuit in voce orari assistente ad ℔ cordis attētiōe q̄ in sola secreta cordis cogitatiōe ꝓfundi.

¶ Questionis ꝓpositę solutio.

Lapi.80. A

His Quoq; in voce formādaꝝ oꝛonū nr̄aꝝ cā q̄rta subit.s.vt nō solū nos ipsos in affectū quēdā oꝛādo voc:l'r ītēdamus:ſ3 vt ceteros q3 traham⁹ in idē. Cū qs v̄bo tenus oꝛat: z si alį audiētes nō oꝛēt:iterdū tn̄ v̄boꝝ suoꝛum ꝓtati dulcoꝛe ad oꝛādū accēdunt.qđ euenire ipole fozet:si sola interiori cogitatiōe ꝑces fundēde eēnt.decut ḡ in voce interdū oꝛari. ¶ Hoc āt icitatiuū fuit vt cūcte oꝛones in ministerio eccl'ie i voce fierēt, z qđ ad ipos eccl'iasticos mistros attinet:cūcta in vocū diuersa ꝓcoꝛdia modulatiſq; ꝓponunt armonijs:vt vocū ꝓcoꝛs diuersitas nō ꝙā audientib⁹ deuotiōis ꝓcuret dulcedinē. ¶ Potissime ℔ ppl'o alliciēdo facta fūt.his nāq; auditis ppl's magis ad cultus diuini ministeria attētus frequētius eccl'iaꝝ limina visitaret ad domū oꝛonis ꝙueniēs:sic q3 fieret:vt sepius ardētiusq; ad oꝛādū incitaret q̄ al's facturus fuiſſ3.hoꝝ tn̄ nihil accideret:si eccl'iastici ministri cūcta q̄ oꝛāt aut recitāt sola coꝛdis cogitatiōe reuoluerēt. ¶ Hoc q3 fuit q̄re in eccl'iaꝝ oꝛganoꝝ flatus in misterijs diuinis inoleuit. Sic.n.abūdātius ministeriū qđ deo ipēdimus honoꝛat.multi q3 his ꝓcitati vocib⁹ in qđā deuote ꝓtē platiōis genus efferunt.Hoc āt dauid speculatus deū a nob i musicis oꝛgāis colēdū dic.vt hi.ps.vlt.igēs.laudate eū i sono tube.laudate eū i psalt'io z cythara.laudate eū i tympano z coꝛo.laudate eū i coꝛdis z oꝛgano.laudate eū i cymbal' bn̄ sonātib⁹.laudate eū i cymbal' iubilatiōis.Sic q3 ps.70.Cōfiteboꝝ tibi i vasis psalmi:vītatē tuā de⁹ me⁹ cātabo i cythara sc̄s isr'l.Un̄ z veri testō ℔ inolitū fuerat.vt i honoꝛē dei ista vasa musica ꝓsonarēt. Sic ps.ij.regū.6.c.cū agit ō archa pactā de domo aminadab in ciuitatē dauid.dauid āt z oīs isr'l laudabāt coꝝ dño in oīb⁹ lignis fabricatis z cytharis z liris z tympanis z sistris z cymbalis. ¶ Nec solū ℔ fiebat spāt'r z q̄si a ptingētib⁹ in aliq̄ honoꝛe aut trāslatiōe arche dn̄i: ſ3 erāt de leuitis istituti:q soli huic opi mācipati erāt.s.vt in vasis musicis cārarent coꝝ dño.vt p3 p̄ palipo.25.c.q̄s in stituit dauid z totus isr'l.cū dī.igit dauid z magistrat⁹ exercitus se gregauerūt in ministeriū filios asaph z emā z idithū.q psalleret in cytharis z psalteriꝭ z cymbalis ſ3 nūm suū dedicato sibi officio fuiētes.nō ḡ incōueniēter in nouo testō factū ē.vt in eccl'ia dño ꝓfiteamur canētes in oꝛganis. ¶ Circa ℔ tn̄ inspiciēdū satis ē nō eūdē ꝓuocāde deuotiōis in oibus esse modū.ſ3 qđā vocibus delectati accēdunt:hos āt in vocib⁹ oꝛare sp decet alios q3 vocal'r psallētes audire. ¶ Alį v̄o fūt ꝙbus si iterdū deuotōis cuiusdā feruoꝛ obꝛepserit.Si qs eis colloq aut saltē apō eos loq cepit:ab insurgēte deuotōe tepescēt.hoc āt idē fit in qbusdā vt si tacita cogitatiōe in deū suc cēdant:cepintq; ēt solitarį aliqd ad deū vocal'r ꝓponē:mox in eis ceptus feruoꝛe desistet.his āt expediēs ē.vt oꝛones suas ad deū in secreto coꝛdis sui fundāt nihil vocal'r exp̄mētes ab alīs q3 seiūgi expedit ne ab eis vocal'r oꝛātib⁹ pturbent.

¶ Qua in re iterioꝛ oꝛo sine vlla v̄boꝝ exp̄ssione iterdū valde ꝓdest.p̄ qm̄ ꝙbusdā ℔ accidit:vt maioꝛi succēdant feruore:cū iteriori cogitatiōe curas z affectiōes suas puoluentes id qđ cupiūt:deo exposuerint q̄s cū iteriorē feruorē in voce ꝓfundūt. Sic nāq; in passionalib⁹ motib⁹ accidē p3.vt si ira in v̄ba aut lachrymas ꝓdeat:velocit decocta aut magis exsufflata expirauerit.si āt sola iteriori cogitatiōe suscepta aut existimatas iniurias ꝓtēplamur:acrioꝛi qđā atq; diuturniori stimulo pmouemur. ¶ Ob ℔ āt de⁹ iudeis adhuc ipfectis virīs fuſſit ne ꝓceptū irā in coꝛde tenerēt:ſ3 eos ꝙb⁹ irati eēnt:publ.ce arguētes ꝓderēt. Sic.n.velociꝰ euanescēt furibūdus ille mot⁹ aliogn pcm̄ in diuturnitate cārēt. Sic dī leuitici.19.c.ne oderis frem tuū in coꝛde tuo.ſ3 publice argue:ne hēas sup illū pctm̄. ¶ 2ª huius rō ē.qm̄ pleriq; lassant oꝛātes:si sē ꝓ in voce oꝛauerint.fiet his ḡ in alterutro pmutatio:vt sic oē tollat fastidiū.s.vt nūc in voce nūc in actu iteriori ꝑces ad deum fundāt. ¶ Ex ꝓdictis āt illatū satis reoꝛ ꝙenies esse:q ꝙ de⁹ nec aures hēat nec vllas voces nr̄as audire q̄t:cōueniētius tn̄ ē voce in pl'imū ad deū ꝑces fundē q̄ sola iteriori cogitatiōe ꝙuoluere. Sic q3 p3 ł3 q̄dā lōga illatiōe, ꝓpetem hunc xp̄m qui de⁹ erat:in q̄ tū de⁹ erat:miníme audiuisse.

¶ Pars octaua 4ª methaphoꝛe.s.fp̄es q vidit.

Lap.81. A B

Cōtinuate Predicte q̄rte padoxe figurate serie p ticula octaua adest.s.q vidit.i.q ꝓ ꝓēs iste q xp̄s ē viderit.℔ magnis sane iductōib⁹ p3.xp̄s qppe verus hō erat.iō ei videre vt ceteris hoib⁹ adiacebat. ¶ Ampli⁹ us āt vidē actus qdā aialis ē ꝑexigēs potētiā visiuā z oꝛgana huic actiōi subꝺuiētia. In xp̄o āt potētia visiua oꝛgana q̄ vidēdi erāt.xp̄m ḡ vidisse satis p3.nisi qs arbitret xp̄s nō fuisse verū hoiez nec aial.ſ3 coꝛpus fantasticū ex aerea ꝓfectū mā assūpsisse.℔ qppe dato xp̄s videre ipole erat.coꝛpa nāq; fantastica q̄s ocl'oꝝ figuras ceterorūq; mēbroꝝ lineamēta hīe videant:nihil tn̄ vidēt:cū potētiā visiuā nō hēant.coꝛpa .n.aiata ne q̄s fūt.de qb⁹ late diximus sup.7.z.20.c. exodi.

ℓ Remouet q̄ in oppositū dici possent.

Exo.20.c.

¶ De xp̄o āt tn̄ dici negt:q fantasticū coꝛpus hūerit. erat n.verus hō coꝛpus aiatū hn̄s.vt in p̄cedēti ptic'a iductū p3.

¶ Jdētidē āt de xp̄o q̄ viderit:p3 q2 hō erat:nisi eū sine oculis natū arbitrari velimus aut ocl'os hn̄tē.a natiuitate tn̄ ce cū extitisse.nasci.n.sine ocl'is quoꝝdā aialiū nāliꝭ ꝓditio est. q̄s sub cute in eis qdā philosophoꝝ ocl'os latē astruūt. sic talpe fūt aialia sub tra semp hitantia. ¶ Nasci q3 aliquē cū nec miraculū ē nec aliqd ab exoꝛdio secl'oꝝ isolitū. multi nāq; visiua potētia oꝛbati nascunt:de qbus in sacra scriptura sepe refert.vt p3 de ceco nato:cuius dñs ihs ocl'os appuit vt hi Jo.9.c. ¶ Hoc ēt exp̄mēto tā notū ē:vt stilo nō egeat. Si ḡ hoꝝ duoꝝ qcq̄ i xp̄o poneret:q̄s hō fozet:videre tn̄ sic manētē ipole ꝓsus erat. ¶ Ad hec āt rn̄dēdū satis p3 q xp̄s vt ceti hoies viderit:nec ꝑdictoꝝ i eo qcq̄ fuit. ¶ Primū qdē in xp̄o eē visimile nec ꝓbabile vllo mō ē:ſ3 magis oī visimilitudini obuiat.nā sine ocl'is nasci q̄rūdā aialiū ꝓditio ē.hūane tn̄ ꝓditiōi repugnat.qm̄ hō pfectissimū aialiuꝫ ē.pfectoꝝ āt aialiū ē ocl'os hr̄e. ¶ Et q̄s in ptibus sepatissimis a nobis.s.in extremitate traꝝ hitabiliū vl' vt ita dicā:in āgulis mūdi gētes q̄dā mōstroſe valde hitēt ocl'os hūtes: z si n̄ sit in eis idē positiōis modus.s.q nō hn̄t in eadē ꝑte coꝛpis sic figurata:vt nos hēm⁹.hi aūt ciclopes appellant.q vnum oculū grādē qdē dūtaxat hn̄t z hūc in media frōte locatū.de qbus Jsidoꝛus ethymologiaꝝ lib.ii.hoꝝ aūt erat poeticus fortassis ille poliphem⁹:q socios vlyxis ꝑ terrā ficuloꝝ cū ipso trāseūtes nauigio vectos ad lit⁹ āt applicātes pupes voꝛauit.de his Ouidius methamoꝛfoseos li.14.z Boeti⁹ de ꝓsolatiōe lib.4.metro vltio qō icipit.bella vis q̄uis opat⁹ ānis.

ℓ Ciclopes vnū in frōte hn̄t oculum.

Boetius de ꝓsol. lib.4.

¶ Alie āt gētes fūt q̄ z si in eisdē ptibus coꝛpis in qb⁹ nos hēmus:ocl'os sitos nō hēant.alibi tn̄ eos hn̄t.hi.n. z si aliqd ꝑ capite gerāt:capitis tn̄ figurā nō hn̄t.ocl'os in humeris locatos habentes.de his Jsidoꝛus ethymologiaꝝ lib.ii.

F Gētes i humeri oculos gestantes.

¶ Oēs igit gētes q̄tūcūq; mōstroſe sint: ocl'os hēbūt. z si differāt in nūo figura vl' positiōe.Xp̄s ḡ ocl'os hēbat saltez vnū:ēt si eū viroꝝ mōstrosissimū appellemus. ¶ Sz adhuc mōstrositas in xp̄o nll'a erat.nā hi q mōstrosi fūt iter ceteros ptēptibiles reputant z nullius auctoꝛitatis viri gnīmo q in coꝛpe mōstra gerūt:in aia q3 mōstra magna q̄s occulta gestare credunt.sic ait Aristo.in phisonomia q aīe coꝛpoꝝ q̄litates ꝓsequunt.Xp̄s tn̄ ꝓdicaturus z disputaturus aduenerat i hūc mūdū.vt ex v̄bis suis p3 cū ad v̄ginē rn̄dit ingrē tē ab eo.fili qd fecisti nobis.nā z ego z pr̄ tuus dolētes q̄rebamus te.ipe āt rn̄dit qd est q me q̄rebatis nesciebatis q i his q̄ pr̄is mei fūt:opz me eē.vt p3 luc.ij.c.vocat āt ea q̄ p̄is sui fūt p̄dicationē z disputationē.ipe nāq; añ ℔ in medio doctoꝝ exñs cū eis de legis q̄nibus disceprabat.ibi.n.illū dn̄a nr̄a inuenerat.vt p3 eodē.c. ¶ Si tn̄ xp̄s coꝛpe mōstroſus: aut deformis extitisset.nō fuisset pmissus ab hebꝛeis p̄dicare aut publice disputare.nec verba sua alicuius auctoꝛitatis hīent. ¶ Amplius āt secūdū stare negt.s.q xp̄s cecus nat⁹ ab vtero sit.nā tota euāgelioꝝ ptinētia eū vidisse manifestat sic p3 luc.19.c.q2 ihs vidit Zacheū in arboꝛe vidit q3 ciuitatē z fleuit sup illā.z Joā.p vbi vidit gamalielē.z fere rarus locus est euāgelistaꝝ qeū aut vidisse nō ꝓferat aut ex narratis ō ipso vidisse nō ꝓcludat. ¶ Jtē cecū eē ab vtero ipfectio magna est.℔.n.mō maioꝝ ps delectatiōis hūane z finis nr̄i. s.itellectiōis tollit.nā oculis pl'a in rebus cōꝛehēdimus q̄s ꝙ oēs al's potētias sensitiuas simul sūptas.iō carioꝝ nobis est potētia visiua q̄s cetere sensitiue virtutes.sic ait Arist.in ꝓ methaphisice.sensuꝫ visus plus diligimus.q2 pl'es nobis rerū dīas mōstrat.xp̄m āt hac ipfectione affectū foze magnū

Luc.ij.c.

Luc.ig. c.

Arist. ꝓ metha.

inconueniens

inconueniēs videbat. Xp̄s ḡ vidit vt ceteri. potentiā visiuā
hās ⁊ oēm integritatem nature.

¶ Pars nona methaphore 4ᵉ. ſ. ſerpēs q nō vidit.

La. 82. A B Xp̄s vt de⁹ non vidit.

Huius Methapho. padoxe pticula nona occurrit. q
nō vidit. ſ. ꝙ ſerpēs iſte nō viderit. ⁊ qm̄ ꝺdi-
ctoriox ad idē ſimultanea ipoſſis ē vītas. ⁊ de xp̄o vt hō ē: ꝙ
viderit inductū ē. de eo vt deus ē: ꝙ nō viderit p̄dicari ncēe
ē. ꝺdictio nāq; ad idē fieri ꝺz. iuxta Ariſt. in elēchiſ. ſ. aut ē
vt xp̄s ſz ꝙ de⁹ ē: ñ vidiſſe fateamur. Sic. n. ncēe ē. Ea gppe i
qbus viſio ē: opz vt potētiā viſiuā ⁊ organa videdi hēant. ſz
i xp̄o vt de⁹ erat: ſ. foze ipoſſe ē. i eo igr̄ vt de⁹ ē: viſio ipoſſ ē. ſ.
āt ſatis liq̄t. nā viſiua ⁊ organa videndi in corpeis entibus
ſūt. deus āt nec corpus ē nec corpeū aliqd: potentiā ḡ viſiuā
⁊ organa videdi nll'atenus hz. ¶ Jtē potētiā viſiuā ⁊ cete-
re ſenſitiue in aialib⁹ ſūt iuxt Ariſt. ꝯ. de aia. Sic q̄z in libro de
ſenſu ⁊ ſenſato. de⁹ āt aial nō ē nec ens aliq̄ō aiatū potētiaz
ḡ viſiuā nō hz ⁊ ꝓñr nō videt. ¶ Amplius āt in deo paſſio
nll'a recipi ꝟz. videre āt paſſionez eē ꝓz. de⁹ ḡ nō videt. maioꝛ
inducīt. qm̄ paſſiōes aut ipfectiōes q̄ſdā directe dñt aut aliq̄
mō ꝓſupponūt. in deo āt paſſio nullo mō ē. paſſio ḡ nll'a eſt.
Minoꝛ q̄z liq̄t. videre qppe potētie ſenſitiue actus ē. oēs āt
ſenſitiue potētie paſſiue ſūt iuxt Ariſt. doctrinā ⁊ alioꝛ loq̄n
tiū de nā. ¶ Jtē viſio in hoib⁹ ē: vt p ℔ recipiank reꝛ ſp̄ēs in
fantaſia: ſup q̄s ꝙuertēs ſe itellectus nr̄ itelligat. in deo aūt
nll'a ſp̄ērū fantaſticaꝛ ncēitas eſt ad intelligendū. ipſe. n. ſe
ipſo cuncta intelligit. viſione ḡ nō indiget.

¶ Obiectiones penes ſupioꝛa.

La. 83. A B ꝓ obo.

Cōtra hoc āt aliqs obīciet. ꝙ de⁹ videat. totus. n. ſa-
cre ſcripture canō deū vidē. pnūciat. Sic ꝓz p̄ſ
33. oc'li dñi ſup iuſtos ⁊ aures eiuſ in p̄ces eoꝛ. Sic q̄z puer
bioꝛ. iſ. c. in oi loco oc'li dñi ꝓteplank bonos ⁊ malos. ℔ mō
fabricatiōe tēpli ꝓſumata ſolomō oꝛabat dñz: vt oc'li ei⁹ eēnt
die ⁊ nocte ſup domū illā. pſpiciētes eos q ei⁹ ibi miſericoꝛdiā
iploꝛarēt. vt hz. iij. regū. c. 8. deū ḡ oc'los hr̄e ⁊ videre ex his i
duci ꝓz. ¶ huic āt ſic in ſupioꝛib⁹ rñdēdū ē. ꝙ de⁹ neminem
videt nihilq; audire p̄t. ſacra ſcriptura tñ ℔ locutōiſ gñe vtīt
nr̄o defectioꝛi itelligēdi mō ꝓdeſcēdēs. Niſi. n. ſic ſacra ſcri-
ptura loq̄reť. vulgares itell'o nr̄i itelligē nō valerēt: quo de⁹
ℏ q apō nos ſūt: itelligat. Nos. n. magna aut pua alba aut ni
gra nūos ⁊ figuras ſil'ia q̄z cetera viſiua potētia iudicantes
diſcernimus. deū āt oia ℏ itelligē ꝓfitemur. ei ḡ viſiuā poten
tiā q̄ nos ℏ pcipim⁹ attribuēda rectiſſime ſacra cēſuit ſcriptu
ra. de⁹ tñ nec videt nec potētiā viſiuā hz. ¶ Ad ℔ āt q̄ſq̄ obij
ciet deū vidē ꝓfirmās. magna nāq; deo ipfectio ipoſita vide
reť: niſi videret audiret ceteraſq; ſenſatiōes hr̄et. nā hec i aia
libus pfectiōes q̄ſdā dicūt. ℔ q̄ſcūq; ieriſtētē rebus pfectio-
nē deo attribuimus ꝼz regulā bti dionyſij: ꝼz q̄s apud theolo
gos modus ē in grēdi pfectiōes diuinas. in creaturis. n. pfe-
ctio magna ē vidē. ⁊ q̄cūq; ſenſatio in deo ḡ ℔ erit. ¶ Jtē iter
aialia ea q̄ viſiuā potētiā hñt: pfectiōis maioꝛis ſūt. q̄ aūt nā
viſiua oꝛbanť potētia: ipfectioꝛa iudicāť. idē āt circa auditū
ē. de deo igīť iudicabiť ꝙ videat atq; auditiuā potētiā hēat.

Ad ℔ āt rñdēdū ē. deū nec auditiuā nec viſiuā nec aliq̄s
ſenſitiuā hr̄e pōm. nec ē pfectio in deo hoꝛ aliqd hr̄e. ſz poti⁹
ipfectio. ¶ Cū āt obīciť oēs pfectōes in creaturis reptas i
deū referēdas: ꝺcedēdū ē. cū āt ſubiūgať videre ⁊ audire eē
pfectiōes q̄ſdā. rñdēdū erit. pfectiōes ſimpl'r. i. q̄ pure ſūt pfe
ctiōes: in creaturis repte in deū referēde fūt. pfectiōes tñ fm
qd ℔ nō hñt. ¶ De viſiōe aūt ⁊ auditiōe ceteriſq; ſenſitiuis
potēt⁹ ℔ dōm ē. ſ. ꝙ in ſe q̄ſdā pfectionē ⁊ ipfectionē gerāt.
in deo āt ſole ſimplices pfectiōes ſunt. ſ. ipfectiōib⁹ nō cōmix
te. videre ḡ ⁊ audire cetereq; ſenſatōes in eo nll'aten⁹ eē p̄ſt.
Qm̄ tñ videt q̄ſdā ex aliq̄ pte pfectionē gerit. a deo āt nll'a p
fectio ſecludēda ē. dōm ē pfectionē illā q̄s videt dicit in deo re
piri: nō tñ eo mō q̄ in aialib⁹ ē. ſz pfectioꝛi q̄dā alio mō. Audi
re q̄z q̄ſdā ipfectionē dicit ⁊ rurſus pfectionē q̄ſdā. ex ea aūt
pte q̄ pfectionē dicit. audire in deo ē. ex eo āt q̄ ipfectionē ge-
rit. ab eo ſecludēdū ē. audire āt ⁊ videre cetereq; ſenſatiōes
pfectionē q̄ſdā dicūt. i eo ꝙ p eas oīs cognitio nr̄a itellecti-
ua ſuſcipiť. ſine ſuſcepto nāq; phantaſmate nemo intelligit.
Quantū vo ad ℔ in deo pfectio audiēdi ⁊ videdi ē. nō qdez
ꝙ videat vl' audiat: ſz ꝙ cognitionē q̄ al's hr̄ p viſuz ⁊ auditū: in ſe hz. pfectiuſq; res nō vidēs nec audiēs intelligit: q̄s ſi
oia corpeis luminib⁹ oſperiſſet. viſu ḡ ⁊ auditu nō indiget.
¶ Dñt āt potētia viſiua ⁊ auditiua ipfectionē quādā qm̄ q̄

libet ipaꝛ vtus corpea ē corpeis oꝛganis determinata ⁊ vtēr
in deo āt corpeū nihil ē. potētiā ḡ viſiuā ⁊ auditiuā nō habz.
¶ hz āt alia ipfectionē viſiua ⁊ auditiua ⁊ q̄libet ſenſitiua
potētia. oēs. n. paſſiue vtutes ſūt iuxt poſitionē oiuz loquētiū
de nā. in deo paſſio nll'a ē. viſiua igr̄ potētia in eo nll'atenus
ē. hñt q̄z alia ipfectionē: qm̄ auditiua ⁊ viſiua atq; cetere ſen
ſitiue potētie ab obiectis q̄ ſūt aliqd extrinſecū: pficiunť. ſiue
obiectis nāq; potētie ſenſitiue opōnē nulla hñt. cū vo obie-
cta in potētias ſenſitiuas agūt: in eis ſenſatio ē. de⁹ āt a nll'o
extrinſeco pficiť: ſz in ſe ipo pfectionē ſuā ꝓtinet. videt ḡ ⁊ au
dire neqt. ¶ Alia q̄z ipfectionē oēs ſenſitiue potētie ſortiūť.
Sūt nāq; ad itell'z ſubordinate. nō. n. hee date ſūt: vt p eas tā
q̄z p oꝛgana q̄dā itell'a recipiat: vñ itelligē q̄at. q; p ipas reci
piunť ſp̄ēs ſenſibiles trāſlate ad phātaſiā: ſup q̄s ꝙuertēs ſe
itell'a itellectionē cāt. ¶ Jn deo āt nll'ius rei ſubordinatio ē.
q; ibi nō ē magis pfectū nec minus pfectū. ſz ſubordinatū ⁊
id cui ſubordinať vt ieq̄lia ſe hñt. in deo āt ℔ ipoſſe ē. qm̄ ſuū
eē totū idē ac ſimplex ē: nec ē aliqd q̄s ſubordiek nec cui ſub-
ordinek. Si tñ viſiua ⁊ auditiua potētie. in deo ponerēť. ne-
ceſſe erat eas diuino ſubordinari itellectui: vñ aliqd magis p
fectū aliqd āt ipfectiꝰ aſſigri ncēe erat. in deo igr̄ viſiuā vl' au
ditiuā aut aliq̄s ſenſitiuā potētiā eſſe ipoſſe ē. q̄s q̄s aliq̄s perfe
ctionē ex aliq̄ pte dicāt. illā. n. al's in deo poni ncēe ē: ſz nō cū
ipſa viſiōe. ¶ Rñſio ad obiectiones ſupius poſitas.

Lapi. 84. A

Cū Vero ad ℔ ſil'r arguebať. iter aialia pfectioꝛa eē q̄ po
tētiā viſiuā ⁊ auditiuaz ceteraſq; hēant: eis q̄' viſiua
aut auditiua carēt. Cōſoꝛmit ḡ in deo pfectiꝰ erit audire ⁊ vi
dere q̄s ℔ nō hr̄e. Dōm ē viſiuā potētiā ⁊ videre atq; ceteras
ſenſatiōes aliq̄ ex pte pfectionē iducere ⁊ alīūde ipfectionez
hr̄e. nō vidē āt ⁊ nō audire pfectionē nullā dicit qm̄ nō vidē
pura negatio ē. pure āt negatū ē nō ens. icludit ḡ ꝺdictionē
ꝙ aliq̄s pfectionē dicat aut ipfectionē. ¶ Quā ob rē in q̄libz
aiali pfecti⁹ ē vidē qō pfectionē dicit: q̄s q̄s ex aliq̄ pte ſecū cō
mixtā hēat ipfectionē: q̄s nō vidē: qō nulla pfectionē dicē p̄t.
¶ Jn deo tñ accidē ſic nō ꝙuenit. Si. n. in deo viſionē pone
remus: ncēe ē vt oēs ipfectiōes in eo eēnt q̄s vidē in cūctis
aialibus ipoꝛtat. qō nō ꝙuenit. de⁹ tñ nō vidēs nec audiēs p
fectionē in ſe hz q̄s vidē ⁊ audire ſigñt nullis ſtātib⁹ ipfectio
nib⁹ q̄s vidē ⁊ audire mixtas hñt. ¶ Jn aialib⁹ āt vt in deo
ꝓtingere neqt. in nll'o. n. eoꝛ pfectio q̄ ipoꝛtať p videt ⁊ audi
re repiet: niſi illō audiat ⁊ videat. ¶ Doc āt euidenti⁹ adhuc
ſit. vidē nāq; hāc pfectionē dicit ⁊ hz: vt p ipſ ſp̄ēs recipiank
in phātaſia. qb⁹ cognita nob fiāt: q̄ al'r caḡſci ipoſſe nob erat.
Jn deo āt ⁊ ſi nō videat: pfectionē iſtā repiem⁹. ipe nēpe nō
videſ oia itelligit: q̄ videſ itelligē poſſz. ⁊ adhuc pl'a q̄ p viſū
incognita nob ſūt. Jdēťidē ⁊ ſi de⁹ nihil audiat: cūcta tñ ei li
qdo itellecta patēt: q̄ audiēdo itelligē potuiſſet iſupq; pl'ima
q̄ auditu nll'o cogſcunť. ¶ Jn aialib⁹ āt ℔ non ꝓtingit. nll'm
qppe aial viſu carēs cogſcit ea: q̄ viſu cogſci ſolent ceteraq;
aialia id viſu apꝑhēdūt. qm̄ eas apphēdē neqt: vt videtes cō
phēdūt. Sic in ceco viro pſpicuū ē. ipe qdē itelligē non ꝟz: q̄
ceteri videtes viſu cōphēdūt. Jn auditu q̄z ſil'e repiť. aialia
nāq; nō audiētia id apphēdē neq̄unt: qō audiētia aialia co-
gnoſcūt. in ſurdis. n. ℔ pz ipi qdē in gñe vocū ⁊ ſonoꝛ nihil
itelligūt: qō ceteris hoib⁹ i pmptū ē. qm̄ auditu nihil pcipiūt.
Sic Ariſto. ait p̄ poſterioꝛ ꝙ ncēe ē illa ſcia carere cuius po
tētia cognitiua de obiecto illi⁹ carem⁹. ¶ Ex his āt illatū pz
deū nec audire nec videt nullāq; ℔ in deo ipfectionē dicē: ſed
poti⁹ pfectionē. ex hiſ q̄z pz ꝓpētē hūc q xp̄s ē vt de⁹ ē ñ vidiſſe.

B Determ. ca.

¶ Pars decima 4ᵉ methaphore. ſ. ſerpens q ſentiebat.

Capitu. 85. A B Xp̄s ſentiebat. C

Jn ea q̄s ſepe appello q̄rta padoxa figurata pticula deci
ma ē q ſentiebat. ſ. ꝙ ꝓpēs iſte ſentiebat. q̄'rcūq; aūt
ſentire accipiať: ncēe ē xp̄z ſenſiſſe: q ꝓpens dī. Xp̄s nēpe vt
hō vus erat vt ceēi hoiuz ſentiebat: q̄'rcūq; ſentire dicatur.
¶ Jn q̄ aduertēdū ſentire ml'tipl'r dici. ſentire eqdē iterdū. p
itelligē: iudicare: diffinire aſſumiť. Sic. n. qnq; de qbuſdam
aſtruimus q̄s bñ aut puerſe de fide ſentiūt. i. recte itelligūt vl'
iudicāt. ad idē q̄z ptinet qō dicim⁹: aliq̄s eē ꝙueniēt vl' puer
ſaz ſuiaz. i. iudiciū vl' diffinitionē. ¶ Dic q̄z modus in auctēti
cis ſcripturis frequēs ē. qm̄ tñ modus iſte a ꝓꝑa ſignificatio
ne h⁹ dictiōis alien⁹ ē ℏ ſentire nō accipiť ℔ mō. Sic nāq; ⁊
ſi vex foret. de ℔ ꝓpēte ꝙ ſentiret: vex ēt foret: ꝙ nō ſentiret
ſiue de xp̄o vt de⁹ ē ſiue vt hūanitatē iduit aſſerere malueri-
mus. Sētire ḡ ℔ mō non ꝙuenit accipi. ſz alioꝛ modoꝛ aliq̄
accipiēdū ē. ¶ Quoꝛ vn⁹ ē. vt ſentire. p actu ſenſitiuaꝛ po-

D Sentire ac non sentire christo conuenit.

tentiarū dicaf̄ siue sensitiue interiores siue exteriores potētie sint.aptius tñ de exterioꝛib⁹ qñq; accipiť. Cū.n.videmus;sentimus:cuꝫ auditu ꝛ olfatu qcq; ꝓcipimus: sentire dicimur. Cū gustare aut tāgere in nobis ē:qlibet nos sentiētes appellabit.h.n.sensitiue potētie sūt:q̄ hoꝝ actuū ꝑncipia sunt.

¶ Sic aūt de ℔ ſpēte q ē xp̄s:dici ꝓgruit q̄ sentiebat ꝛ nō sentiebat:alterū ad deitate aliud vō ad hoiez si retulerimus.

¶ Hic tñ modus huic padoxe figurate nō ꝙuenit.Sic.n.sū ptū supra vacuū aliqd faceret in hac serie padoxe.nā in primis h⁹ ꝓtextus ꝑticulis dicebaf̄.q vidit ꝛ non vidit audiuit ꝛ nō audiuit. ¶ Hec tñ due ꝑncipales sensatiōes sūt a duabus ꝑcipuis potētꝫs sensitiuis.Si ḡ cuꝫ dr̄.sentiebat ꝛ non sentiebat ꝑ ois sensatiōis actib⁹ vl'r assūpserimus:supflue dictū foret qñ idē bis sūmebaf̄. ¶ Alius modus accipiēdi sentire ꝑticulariꝛ ē.s.ꝑ actu solius tactiue potētie:q est tāgere istud nāq; tactus nomē ꝑ tactiua potentia apud vulgariter loquētes parūꝑ in vsum venit.cuius rō vi.qm̄ iste sensus tactus generaliꝛ ē ceteris sensitiuis potētꝫs alꝫs diffinietib⁹ sibi certas coꝛpis ꝑticulas tanq; oꝛgana.tactus aūt nullam spāl'r diffinit.ſz in toto coꝛpe eq̄l'r est. ¶ Nullū nāq; in toto hoie aut q̄libet aiali mēbrū ē aut coꝛpis distincta ꝑticula:in q̄ sensus aliqs nō sit:nisi qs calūniet de ꝑtibus nō ꝓpe viuentibus.q; sūt cōplexiōis tre:ꝛ modicū accedūt ad ꝑticipādā ꝓditionē aialis.sic sūt ossa ꝛ vngues atq; capilli iuꝫ Aristo. ſniaz.iij.de aia in fine.rōnabil'r ḡ q̄si ex hereditate assumpsit tactus:vt sensus vocaref̄:cum nihil aliud exp̄mif̄:potius q̄ alioꝝ sensuū qlibet. ¶ Iste aūt sensus in xp̄o sic ꝛ nobis fuit.ꝓ hūc.n.cūcta aialia dolores ꝛ delectatiōes calitatē ꝛ frigoꝛa molliciē ꝛ duriciē expiunt̄.Cetera q̄z ad hunc ꝑtinētia sensum.Hec autē xp̄s in bn̄dicta carne sua ꝑtulit.ipse qppe caloꝛē ꝛ frigoꝛa ficcitatē ꝛ hūiditatē tollerauit:cū h̄ accidentia sint ꝓña ipēi ꝓditionē.ꝛ nō isurgebat ex determinatione cōplexionis idtuidui in eo igif̄ eē ncēe erat. ¶ Amplius aūt xp̄s doloꝛes ꝑtulit.doluit nāq;:cū circucisus est va ei⁹ carne abscissa.q̄ ad lachꝛymas coactus est.vt ꝓlibauimus supꝛa in tertia methaphoꝛa.famē q̄z ꝛ vie lassitudinē ꝑtulit: vt in ea dē padoxa methaphoꝛica iductū ē. ¶ Preter h̄ aūt accerrimos doloꝛes in passione subst̄ulit seuis ei iflictiꝫ vulneribꝫ. tāta.n.hoꝝ cruciatuū imanitate ꝑmotus ē: vt h̄ q̄ ventura erāt sup eū:amplissime cognoscens.vt pz Jo.i8.c. humoꝛis sanguinei guttas exsudauerit:anteq; hoꝝ qcq; ei illatū foꝛet.de ℔ luc.27.ex ꝑdictis ḡ inductū pz.q ſpens iste q xp̄s erat senserit.

¶ Pars vndecima 4ᵉ methapho.s.ſpēs q nō sentiebat.

Huius Jā ꝯclūdēde q̄rte methaphoꝛice padoxe ꝑticula vndecima ac ex ℔ postrema ē.q nō sentiebat qđ ad ſpentē de q̄ iā largus ſmo trahiť:referēduꝫ est. ¶ Et qm̄ liqdo cōꝛobatū extitit in ꝓlibatiſ de ℔ ſpente qui xp̄s ē:q ſm hūanitatē ve senserit:restat vt ad eū ſm deitatē referentes q nō senserit p̄dicem⁹.xp̄s nāq; vt de⁹ ē. in neutroduoꝝ modoꝝ vltimoꝝ sentire potuit. ¶ Hoc āt iducič. nā adℓ vt aliqd sensitiuā potentiā hēat:siue sentire actū cuiuslibet sensitiue potentie appellemus siue ad tactiuā dūtaxat referre vellimus nēce ē vt vtutē coꝛpalē ꝛ oꝛgana sensatiōis coꝛpalia hēat.i deo āt hoc cadē ipossibile est qm̄ nec coꝛp⁹ ē nec aliqd coꝛporeū hz.eū ḡ sētire vt p̄dicič ipossibile ē. ¶ Pret̄ h̄ āt i oi sensatiōe passionē eē:ncēe ē qm̄ ipsa sensatio ē passio.i deo āt passionē eē ipossibile ē.eū ḡ sētire posse nō ptigit. ¶ Jtē cū sēsatio q̄cūq; cātur:potētia sensitiua ipsumq; aial sētiēs a spē obiecti patiť.nihil tñ ē:a q̄ de⁹ queat pati nll'o hñte sup ipm potētiā actiuā.deū igiť aut aliquā diuinaꝝ psonaꝝ sētire ipossibile ē. ¶ Jtē sēsus tact⁹ qui ꝑceteris differēter sēsus appellaf̄:ē ꝓꝑa vtus aialis.qm̄ oē aial sēsitiuū ē.nec q̄s sēsus ē:quē cūcta aialia q̄si ex nā gñis habeāt ꝑter tactū. Quedā qppe impfecta alia sūt:q̄ extremum gradū i ceteis tenēt i qb⁹ sola tactiua potētia repiť:q̄ doloꝛem delectationē frigoꝛa ꝛ estū humidū ꝛ ficcitates durū ꝛ molle sūt snia.h̄ āt sūt ꝓchilia q̄dā petris i mari afixa.q̄ nā saxis afixa sūt qm̄ eis nullū motū ℔ spēz suā tribuit.nec qdē vlluꝫ aial q̄ntūcūq; ipfectū a nā ostās eē ꝑt i q̄ tactiua vtus nō sit mlta tñ sūt qb⁹ ꝑter sensitiuā.s.tactiuā potētiā nulla inexistit. Hec igif̄ vt⁹ a nā gñis aialib⁹ nā diffinita ꝓstat:atq; cū ipsa aiali nā ꝙuertiť.nihil qppe nām aialē hz qđ aial nō sit. de⁹ āt aial nō ē:potētiā ḡ tactiuā nō hz. ¶ Ampli⁹ āt tactiua potētia fūdat in extēso:qm̄ obiectū suū ℔ extēsionē actionē suā hz:nec ī idiuisibile agē ꝑt.nc ē nāq; ē recipiēs ℔ tactū eē q̄ntū vt diuidi possit.i deo āt q̄ntitas nulla ē.tactiuā ḡ potētiā i eo eē ipossibile ē. ¶ Alie āt multiplices rōes iduci possēt:quibus āpliꝰ euidēs foꝛet tactiuā potētiā in deo nō eē ō quibus sufficiāt q̄ dicta sūt. ¶ Ex p̄dictis illatū pz hūc serpētez qui xp̄s erat potētiā sensitiuā tactiuā ꝛ ipsum sētire nullatenus habuisse. Cōsequēter totius q̄rte padoxe figurate explanatio qualiscūq; explicit.

C Deter. 4ᵉ methapho.

¶ Methaphoꝛa.5.que est de aquila.

Ontinētiā cedule in sequētib⁹ quaꝫ vra regia celsitudo mihi ſuuloꝝ minimo destinauit:gnta occurrit figurata padoxa. ¶ Cui⁹ tenoꝛ ē.fuit aq la q̄ volauit ꝛ nō volauit venit in loc̄ū a quo nūq; discessit qeuit ꝛ ñ queuit renouabaf̄ ꝛ ñ renouabaf̄.gaudebat ꝛ nūq; gaudebat.honoꝛata ē ꝛ nūq; honoꝛē susceꝑit. ¶ Hec aūt extrema methaphoꝛa ad xp̄m nccio referēda ē:sic tres ꝑcedētes referebanf̄.qm̄ singule ei⁹ ꝑticule nll'i nisi xp̄o cōuenire q̄unt vt in seq̄ntib⁹ ꝑ singula exponēdo patefiet. ¶ Hui⁹ vō ꝓma ꝑticula fuit aqla ſm historicā siue līalē expositionē ad xp̄m applicari negt:ſz methaphoꝛis nccio insistēdū ē.xp̄s nāq; cū vē de⁹ ꝛ hō existēt:aqla eē nō poterat. Juxta eā aūt doctrinā q̄ in ꝓlibatis ō trāsꝰptiōibus posita ē:ncēe ē:vt in cōueniētibus trāsumptōibus aliq̄ si'litudo sit eius:qō trāsumiť ad id ad qō fit transuptio quā ob rē opꝫ aliquā ꝓꝑietatū ꝓcoꝛdiā iter xp̄m ꝛ aquilam assignari. ¶ Prima āt hoꝝ cōformitas in volatu ē.qm̄ inter volatilia nullū eque vt aqla ad aeris vtices conaf̄ ascendere altissimū eni volatū hz. Christo āt hoc ꝓgruit ipse nēpe altius quam ceteri hoies volatū extullit qm̄ ad altissimū volando ꝙuenit locū. Hoc āt ligdo in sua ascēsione mōstratū ē tūc qppe vniuersā elemētalē trāscēdit regionē:septē q̄z planetarū excessit oꝛbes:steliferūq; subegit celū atq; chꝛystallini qō firmamentū moꝛe sacre scripture appellaf̄.supauit terga qō ēt astrologoꝝ atq; philosophantiū moꝛe ꝑmū mobile nūcupaf̄ extremo empyreo solio colocatus.hic eni ē finis rerum atq; vltimū celū vbi ē gl'ia btoꝝ. ¶ Hāc iniuria igiť dicēdū putaueri xp̄m q̄ntū ad hoc aglā dcm̄ ipse nāq; sup oia q̄ in vniuerso sūt transuolauit nec iā vllus ei in tota nā ꝛ rerum vniuersitate locus manebat ad quē cōscendere posset.

A Pars ꝑma methapho. 5.s. fuit aquila.

¶ Secūda cōuenētia inter chꝛistum ꝛ aquilam.

Aquilarum. Aūt secūdā ꝓditionē qua chꝛisto cōuenire queāt quidā non iniuria astruūt oculoꝝ viuacitatē. Jpse eni visiuā potētiā ꝛ oculos cōueniētius ad acute videndū dispositos q̄z oia al'ia hūt. nā ꝛ si qs cūcta aiantia ingsierit nullū tā acuti cōtuitus reperire valebit. ¶ Jn hoc āt manifestū reddiť.nā cū aliq̄ lux i tensa atq; fortis valde ē alioꝝ aialiū ocl'i nequeūt itueri. qō vesptilionibus nocticoꝛacibus ꝛ bubonib⁹ atq; noctuis accidit.hec eni oꝛto sole videre nequeūt aut debiliter valō videt. ¶ Hoc aūt iō euenit.qm̄ huius volatilia debiles ocl'os hūt ꝛ male ꝓplexiōis. Sic ait aristo.2° metha.sicut se hz oculus noctue ad lumē solis ita se hz itellect⁹ nr̄ ad ea que sunt notissima in natura.s.q̄ he volucres lumē solis itueri nequeūt sicut ꝛ nos ea q̄ sūt ꝑncipalissima in nā in cālitate atq; per hoc notioꝛa eē debebāt distincte cognoscē nō valemus. Nec q dē in his dūtaxat memoratis volatilib⁹ hāc ꝓꝑietatē causa uerim⁹.ſz i ceteris q̄z bn̄ ꝓplexionatis volatilibus hoc accidit q̄ cū lux foꝛtis fuerit:eā ꝓtueri neqbūt q̄ si eā speculari ꝓtēdāt magnū ex hoc oculoꝝ seqtur nocumētū. Uelut si gsp̄ia hium solē aspexisse voluerit nō valebit. Si vō in hoc eluctaf̄ magnū in ocl'is visus sui sētiet nocumētū. ¶ Sic arist. inqt.3°.ō aia excellēs sensibile tollit sensatiōez. Sicut in potētia tactiua intēsus valde calor aut frigus apponiť in auditiua vō excellēs sonus i gustatiua aūt excellēs sapoꝛ. in odoratiua āt excedēs odoꝛ. in visiua āt lux admirabilis. ¶ Jn aquila āt hoc spāle ad cetera volatilia ꝛ cūcta aiantia accidit q̄ nullū illoꝝ sit cuius acies ad lucē foꝛtē nō redūdaf̄ ꝛ ꝓsus obfuscef̄.agle aūt cōtuitus nll'i quātūcūq; luci foꝛti cedit. ¶ Jnter oia lucētia ꝛ splēdoꝛes solis fulgoꝛe nihil maius ē:sed ad lucē solis agle acies nō turbaf̄:sed in eū figit intuitū atq; vt oēs qui ō nā loquūf̄ ꝓhibēt solē in rota in deflexo cōtuitu speculaf̄:nec magnitudine lucis oculos claudere cogiť

Christ⁹ nō sensit. B

ꝑ⁹ rō.

2ᵃ rō.

3.rō

4.rō.

5.rō.

Jo.i8.c.

Luc.27.c.

Ca.86. A

Ca.i. A

B Pars ꝑma methapho. 5.s. fuit aquila.

C Pria cōueniētia iter xp̄m ꝛ aglaz.

Cap.2. A

B Aquile sūt acuti visus.

Arist.2° metha.

Arist.2° de aia.

cogit. hoc ēt ē: quo agle velut nāli quodā expimēto ꝓles ꝓpꝛias ⁊ degeneres ꝓtuenī. ē enī: vt interdū alie volucres in nido aglaꝫ ꝓles a se editas reponāt. aquile aūt velut quadā suſpitiōe ꝓmote ab alienis ꝓpꝛias ꝓles diſcrete ſingulos pulloꝫ in vnguibus ꝓtra ſolē leuāt: vt radios ſolis directo lumine ꝓtēplēt̄ur. Qui aūt hoꝫ ad ſolē imotos aptoſq; tenuerit oc'los: vt vera ꝓgenies ab aquila reputaī atq; filiali caritate diligīt ⁊ nutrīt. Qui āt hūc ſplēdoꝛē ferre non potētes oc'los in aduerſū cōtoꝛſerint aut clauſerint tā q̄; degeneres hoc expimēto ꝓbati a nido abꝫciunt. ō hoc Iſidorus ethymologiaꝫ li. vndecimo ⁊ ō ꝓpꝛietatib⁹ reꝝ libꝛ. 18.

¶ Chriſtus agle ſimilitudinē gerit ⁊ quedā de chriſto.

In hoc aūt qō de aglis dictū eſt: xp̄s aquilaꝫ magnā ſimilitudinē gerit. nā velut agle iter cetera aiantia fulgoꝛē ſolis acutius ꝓtuenī ita ⁊ xp̄s iter ceteros hoieſ eēntiā diuinā acutius atq; imediatius ꝓtēplaī: āgelos q̄; in hoc excellit. ¶ Nec qs nos hic ō xp̄o vt de⁹ ē ſermonē agere putet hoc enī mō ſe ip̄z intueī: nec ad aliquē alteꝫ ꝓferri p̄t, ſed de xp̄o vt hō ē: loquemur. Sic. n. acutius ceteris hoibus cōpꝛehēſoꝛibus ſiue viatoꝛibus diuinā ꝓtēplaī eēntiā. Angelos q̄; qz valde in h excellit. nā aīe illi bn̄dicte ſaluatoꝛis nr̄i data ē ſapiētia ſine mēſura: q̄ ē ſapia infinita aut cognitio oium eoꝝ q̄ deus nouit. Sic hr̄ Joānis. c. p̄. datus eſt ei ſp̄us ⁊ non ad mēſurā: de cuius plenitudine oēs accepimus ⁊ ꝑm ap'm in eo oēs theſauri ſapiētie ⁊ ſciētie dei abſcōditi ſūt. de hoc magiſter. 3⁰ ſiniaꝫ diſtictiōe. i4. vñ aia xp̄i cūcta nouit. ſ. q̄ ſunt ⁊ fuerūt atq; futura ſunt. ¶ Amplius aūt hūt ꝓuilegiuz qō nemini vnq̄ datū ē. nā qō ceteris hominū qui boni ſunt poſt mortē accidit ei in vita inerat ⁊ dū pateret ⁊ mortu⁹ extitit ⁊ vt gn̄aliter dicā ab inſtanti ꝓceptionis h̄ hr̄e cepit: poſtea vo hr̄e nūq̄ deſijt. Ceteri enī qui pie viuūt: duz eis vita manet expectāt bonū illud extremū: qō in diuina viſione cōſumaī. dū aūt ſupſtes eis vita ē: hoc nulli ꝓcedīt: ſz id ſolliciti ſemp inquirūt ⁊ ob hoc theologici doctoꝛes oēs qb⁹ adhuc ꝑſens vita agīt: viatoꝛes dicūt. nā h qō appetūt: nūq̄ daī: ſz illud ſemp attenti ꝓſequunt: vñ q̄ſi quotidianā viā agerent ſūt. Qui vo coꝛpe ſoluti in domino optimā doꝛmitionē acceꝑūt: in vita eterna bti atq; diuinā eēntiā videtes nihil vltra deſideāt qm̄ oē bonū qō deſiderabāt aſſecuti ſunt. iſti āt apud theologicos doctoꝛes cōpꝛehēſoꝛes appellanī: qm̄ bonū qō deſiderabāt iā poſſidēt nihil vlteꝛius ingrentes. hoc mō xp̄m cōpꝛehēſoꝛē dū in carne inter nos viueret: appellabamus. bonū nāq; maximū oium hoium ⁊ xp̄i vt hō ē: ipſa diuine eēntie viſio erat h̄ āt iā tenebat. Fuit. n. i hoie xp̄o ab exoꝛdio ceptiōis fue: nā diuinū vbū ſibi hoiem xp̄z vnierat iō aia bn̄dicta eiuſdē ſemp apte diuinā ꝓtēplabaī eēntiā per hoc totā ſuā btitudinē adepta. in hoc qppe tota hūana conſiſtit felicitas. ¶ hāc aūt viſionē ꝓfozmiter xp̄s tenuit dum iter nos in carne viueret ⁊ dū cruciatus acerrimos actual'r in ipa paſſiōe tolleraret. ſic ⁊ nūc cū in empireo ſedet a dextriſ dei. ncc̄e ē g̃ vt velut nūc q̄n in empireo celo ē: vbi gloꝛie locus ponīt eū ꝓpꝛehēſoꝛē appellamus: ita ⁊ ante paſſionez ſuā eodē fundameto ncc̄e erat eū ꝓpꝛehēſoꝛē ⁊ felicē p̄dicare: hoc āt nemini niſi ipi btā trinitas ꝓtullit. nullus g̃ hoiuz agla ꝓueniēter dici poterat p̄ē xp̄m. Ex eodē āt fundamento inſurgit q⁹ Joānes euangeliſta in aquila figuratus eſt: q̄ eſt vnū ō q̄ttuoꝛ aialibus q̄ vidit ezechiel añ thꝛonū maieſtatis dei. Sic q̄z eū figurat eccl'ia cū deſcribit q̄ttuoꝛ aialia añ thꝛonū ſedentis. qm̄ iter oēs euāgelioꝝ ſcriptoꝛes nemo tā ꝓfunda indagine deitatis myſteria ꝑſcrutatus ē. Ceteri nāq; circa aſſūpte hūanitatis ꝓditiones magis puagati ſunt. ¶ Ex ꝓpoſitis g̃ aquilaꝫ ꝓpꝛietatibuſ ⁊ pleriſq; alīs q̄ applicari poſſent chriſtum conuenienter aquilam dici patet.

¶ Pars ſecunda methaphoꝛe. ſ. ſ. agla que volauit.

Huius Extreme methaphoꝛice padoxe pticula ſecūda ē q̄ volauit. h āt xp̄s ō q̄ hec exponēda ꝓ poſuimus: in l'rali ſenſu nō ꝓueīt: ſz ad methaphoꝛas ncc̄io redeundū ē. volare egdē in l're coꝛtice volucrū nālis cōditio ē. xp̄s āt nec volucris ē nec alatus qm̄ verus hō erat: volare g̃ ei in methaphoꝛa ꝓuenit. Quo pacto hic integrā abſolutā qz trāſūptionē fieri ncc̄e ē ſicut in p̄libatis tertiā methaphoꝛā exponētes explicuimus. fit nāq; duplr trāſūptio. ſ. ꝑfecta ⁊ ſz ptē trāſūptionē ſz ptē appellare ꝓſueuimus: cū ꝓpoſitiōis ſubiectū trāſūptū ē p̄dicato nō trāſūpto: ſz in ſua ꝓpꝛietate manēte aut cū p̄dicatū trāſumitur nulla in ſubiecto trāſūptiōe facta. ¶ Perfectā aūt ⁊ abſolutā trāſūptionē nū cupare ꝓſueuimus cū in p̄dicato ⁊ ſubiecto trāſūptio ē nulla manēte vocū ꝓpꝛietate p̄maria in ꝓtextu. Sic āt h fcm̄ ē. qm̄ aquila oiuz p̄dicatoꝝ q̄ in hac figurata padoxa extrema ponunī: ſubiectū ē. ponīt āt ſz trāſūptionē. Chriſtus quippe ſm rē agla nō ē: ſz trāſumēdo. iſtud q̄z p̄mū p̄dicatū. ſ. que volauit trāſūptū. volatus eqdē ō xp̄o ſm l'ram dici non p̄ōt qm̄ nō volauit: ſz p aliquā attributionē. ¶ Hec āt ꝓticula q̄ volauit xp̄o ꝓueniī: q agla ē ⁊ h āt vt hō ē. qō ad aſcēſionez ſuā i celū referēdū ē. nā ſicut voluchꝛis cui volatus exnāe ꝓ ꝓpꝛietate ꝓuenit: volās alta trāſcēdit: ⁊ q̄cūq; loca petit: inq̄ eā volūtas aut nāe iclinatio duxerit. ita xp̄s in aſcēſione ſua altiſſima ꝓſcēdit loca. ¶ Hic āt xp̄i motus ad aſtra ꝓgrue volatus nomē accepit: qm̄ ipe verus hō erat: hoib⁹ āt, conuenit motus ꝓgreſſiuus: qz pedib⁹ mouētur ⁊ nō alis. motuz āt hūc eū dūtaxat q in ꝓceſſu p planū ē: dicim⁹ hūc qui ſuper ꝓtes ſolidas ipa aialia ſuſtinere potētes fit. p aerē vo nullus motus ꝓgreſſiuus ē: qz aer elemētū rare ſbe ē nullū animal magni pōderis ſuſtinere potēs. ¶ Qō igīt xp̄s in aerē ſcanderet altioꝛa q̄z vltra aerē peteret: nō accidebat in modum ambulatiōis: q̄ ē motus ꝓgreſſiuus pedib⁹ incitis factus: ſz ad volatū ptinet. Sic g̃ ꝓueniēter dr̄ q⁹ volauit. Nec qdē volatus dūtaxat iſte fuit: ſz vltra volatū aliqd volat⁹: nāq; tūc ē cū volucres p aera mouētur ſuis alis icite atq; regulate: q̄z q̄z aūt volucres grauia coꝛpa hēant: ēt ſi nō ita grauia vt homines latitudine tū alaꝫ ⁊ aliaꝫ plumaꝫ coꝛpis ſe mouentes ne cadāt ſuſtinenī ſub ſe aerē q̄ teneatur colligētes.

¶ Aer aūt quāq̄; leue coꝛpus ſit aliquas tñ vires hz ad ſuſtinēdū coꝛpa nō valde grauia: qm̄ nō ē coꝛpus penitus raꝫ quo pacto aues in aerea tenentur regione.

¶ Aues in ignea regione non poſſent ſuſtineri.

In Regione āt aerea q̄z aues penis incite ſuſtententur: ſi tñ igneā p volare vellēt regionē: in ea ſuſtinerī nō poſſent. Nec hoc qdē g̃ſq̄; ex h p̄ciſe eueniſſe arbitretur: qz ignis caloꝛe ſuo eas ꝓſumēs occidēt: ſz ex alīs adhuc cauſis. ¶ Haꝫ ꝓma ē pp iſpiratiōnē ⁊ reſpiratiōnē: nō enīz poſſēt volucres in ignis ſphera inſpirātes anelitū trahēr: qz id ō quo anelitū ꝓflātes ducim⁹ ⁊ emittimus: aer ē ⁊ ñ ignis. ¶ Scōa in his cā eſt: nā q̄z q̄z volucribus ale inſint: qb⁹ per alta ſubſtētenī: ⁊ ignis ꝓditio eas nō occideret poſſēt̄z ibi iſpirare ⁊ reſpirare ibi tñ ſe ſubſtētare nō poſſēt. vt. n. alites volēt coexigīt: vt alaꝫ extēſiōe h̄ efficiāt ſubſtinētes ſe i illo elemēto: p qō volatus iſte fit. Sicut in aere euenit. in eo nā qz ad eas ſuſtēdēdas ſufficiēs vtus in pēnis ē. Ignis tñ h negt: q: coꝛpus ſubtile valde ⁊ rarioꝛis ſubſtātie quā ſit aliqō coꝛpus in tota elemētoꝝ agregatiōe nō g̃ hz vires ad aliqd in ſe ſuſtinēdū. q̄z q̄z igīt ſatis volucres conarenī alis inctis ſe in igne ſubſtinere eis tñ effectus ñ ptingeret: ſz nccio inde in iferioꝛa coꝛruerēt. hoc āt liqde ꝓbabaī in hoib⁹ ſm artē natatoꝛiā. hoies qdē ⁊ē. aialia nullo adhibito artificio aut ſolertia coꝛpis ſup terrā ſubſtinēī: nec ide in aliqd alterū ruere valēt ꝑ dēſitate ⁊ duritie atq; cōpactiōe ſbe ei⁹. Si tñ hoies aqs incūberēt q̄ terra rarioꝛes ſūt atq; minoꝛis potētie ad aliqd ſup ſe tenēdū: niſi hoies q̄dā arte aut in dicta ſolertia manus ⁊ brachia crura ⁊ vniuerſū coꝛp⁹ ad ſe tenē dū pmouerit ſubmergi eos ncc̄e ē. Sic q̄z in auib⁹ ad alterū relatis ē. nā velut aer nullaten⁹ hoiez tenē volātē p̄t q̄ltercū qz coꝛpis ſui mēbꝛa mouerit: qz rare ſbe ⁊ paucaꝫ virtū eſt. Sic q̄z ignis alites p eū volare conātes tenē nō poterit: qm̄ ſubtilius ⁊ rarius iter oia coꝛpa elemētalia ē. Chriſtus tam̄ volauit p ignē: qz ad celos aſcēdēdo p ignē trāſire ncc̄e erat aſcēſio g̃ xp̄i ad celos pluſq̄; volat⁹ fuit. ¶ Ampli⁹ āt volucres nō ſolū p ignē uolare nequeūt: ſz difficili⁹ p celū volatu re erāt aptius qdē ſi p igneā regionē alites volātes ſbſtineī poſſent q̄z p celeſtē magnitudinē. nā ignis ⁊ ſi leuiſſimū rariſſimeq; ſbe iter oia elemētaria coꝛpa ſit aliq̄z tñ q̄ſi denſita tē hēbit ſz quā aliqd in eo quodāmō tenē poſſit: qz coꝛp⁹ elemētale ē. ¶ In celo āt hoꝝ nihil ē: qm̄ celū elemētale coꝛp⁹ nō ē nullā elemētalē in ſe p̄ditionē hns. i eo igīt volucres nl' latenuſ ſubſtineri volādo poſſēt nec ad ſe ſubſtinēdū adiuuare p celū g̃ volucrib⁹ ipoſſibilis volat⁹ ē ⁊ adhuc difficilioꝛ q̄z p ignē. ¶ Chriſtus tñ in aſcēſione ſua ſeptē erraticoꝛum aſtroꝝ penetrauit oꝛbes. octaui celi qō ſtellatū aut ſigniferū dr̄ trāſcēdit magnitudinē. nonicq̄ celi qō chꝛyſtallinū dicit aquoſā exceſſit ſubſtātiā empireū extremo vniuerſitaq̄ mar

L Quo pi culo ag le ꝓpos pullos ab alienis diſcernāt.

Cap. 3. A

B Chriſt⁹ vt hō p fect⁹ q̄z angeli deum vident.

L Chriſt⁹ ꝓuilegiū hūit qō nemini vnq̄ datum eſt.

D Cur homines dum viuūt dr̄ viatoꝛes

Chriſt⁹ fuit i vita ꝓpꝛehenſor.

E

F Celum empireū locus ē gloꝛie.

G Joānes in aquila eſt figurat⁹.

Cap. 4. A

B Trāſūptio duplr fit.

2⁰

L Chriſt⁹ volauit.

D hoibus cō uenit mot⁹ ꝓgreſſiu⁹

E Cur aues i aere detineri poſſunt.

La. 5. A

p⁹ cū.

2⁹ cū.

B Ignis ē rarioꝛis ſubſtātie ceteris elementis.

L Pulchra cōparatio.

Mirificus chriſti volatus.

gie situ regtur ꝑ scẽdẽs. maio: g̃ xpi quẽ cuiuscꝫ alitis volat⁹ fuit. Nũqd xpi volat⁹ i ascẽsiõe nal fuerit vl poti⁹ supnãliꝫ.

Capitu. 6. A Rñsio cuiusdã. B

In his ãt nũc igrẽdu restat an volat⁹ iste xpi sup ethereas sedes nãliꝫ aut supnãlis fuit. ¶ Huic qſcꝫ forsitã rñdebit hũc fuisse nãle motũ: nã tunc aliqd nal fieri ab aliq̃ agẽte dr: cũ a pn⁹. itrinseco illi⁹ agẽtis fit. Sic ẽ snia Aris. g̃. phisicoꝝ cũ dr. nã ẽ pn^m mot⁹ 7 qetis ei⁹ i q̃. ẽ. cũ vo res aliqd agit cui⁹ actiuũ pn^m itra ipaꝫ nõ ẽ mot⁹ ille nalis nõ ẽ. Jn xpo ãt hmõi erat. Jpse nãcꝫ i se deitatẽ hẽbat: cũ eẽt scõa psona i btã trinitate. de⁹ ãt istũ ascẽsuꝫ facẽ pt. erat g̃ nal ista ascẽsio.

C Doc. rñsio.

¶ His ãt dõꝫ ẽ. q̃ q̃cꝫ xps in se deitatẽ hret: 7 p hãc cũcta q̃ dicta sũt: 7 oia q̃cũcꝫ vellet: facẽ potuisset mot⁹ tñ iste ascẽsiõis in celũ nal nõ erat: qm̃ de⁹ nõ ẽ pn^m actiuũ nale: sed sup nãs.

ꝑ rõ.

¶ Jtẽ si hũc ascẽsuꝫ nalẽ fuisse dicerem⁹: qm̃ xps dũ vtute diuina iexistẽte sibi ß opat⁹ ẽ: iferri ncẽe erat oia dei opera nal facta extitisse: qm̃ ipe illa vtute sua effecit: ſꝫ ß nemo catholicoꝝ fatef. nihil. n. eoꝝ q̃ a solo deo facta sũt: nal fcm̃ cõ fitemur: ſꝫ cũcta ex infinita potẽtia vl supra nãe vires.

2ª rõ.

¶ Amplius ãt ncẽe eẽt vt cũcta miracl'oꝝ gña nal fierẽt. dõꝫ nãcꝫ oia illa nali sua vtute efficit extrinsec⁹ nll'o q̃sito: ſꝫ fides nõ fatef miracl'osas opatões nal fieri cũ oẽs q recta sapiũt: distiguãt opões miracl'osas ꝺ opões nales. Prẽt ß ãt si ascẽsiones xpi ad celos motu nali factã dicerem⁹: qm̃ ipse diuina vtute q̃ i se hẽbat: hũc effecẽ motũ: pari fũdamẽto dicẽ cõpellemur q oẽs opões xpi miracl'ose añ passionẽ suã nal fact sũt: cũ eadẽ iexistẽte sibi vtute ß ageret. ß tñ singli catholici diffitẽf 7 tãcꝫ hereticũ dãnãt asserẽtes. s. nãs extitisse oẽs hmõi act⁹.

3ª rõ.

D Angeloꝝ opationes sũt nales.

¶ De angel ãt eꝰ logmur dicẽtes q oẽs opões q̃s inter nos hñ: nales sẽ qm̃ actio coꝝ dũtaxat i pncipũs actiuis nae fũdaf. Sic. n. dicef q nll's angl'oꝝ lignũ aut stipulã cõburere poterit: nisi ei ignẽ applicuerit. si tñ ad ß i se ullã hret vtutẽ efficacẽ: nll'o apposito igne q̃cũcꝫ cõbustibl'ia exurerꝝ. Sic q̃s nemo angl'oꝝ aliqd ifrigidaf valebit: nisi ei aliqd frigidũ fofal'r aut effectiue apposuerit. Hoc pacto oẽs act⁹ angl'ici inẽ nos sup res coꝛpales vocãt nales qm̃ nll'aꝝ hñt vtutẽ imutatiuã haꝝ coꝛpaliũ reꝝ nec aliq̃ actionẽ nalẽ pncipiare pñt nisi applicãtes nalia actiua alĩs nal'r ad passionẽ dispositꝫ.

E Deus qũo agat in ß i ferioꝛa.

¶ Jn deo ãt sic nõ ẽ: qm̃ ipe nihil agit i ß iferioꝛa vtute naliũ reꝝ applicãdo nal'r actiua passiuis nalib⁹: ſꝫ se ipo nll'a extrinseca adiũcta vtute ß agit. Qñ si qd calefacẽ voluerit: igne apposito nõ idiget: ſꝫ pfecti vt voluerit: cõburef sua efficacia ifinita. Cõfozmit si qcpiã ifrigidare voluerit: nll'ꝫ frigidũ nal'r actiuũ apponet: ſꝫ se ipo illõ moꝝ vt voluerit ifrigidabit. ¶ Act⁹ g̃ diuini ad haꝝ res nales dici queniẽt neque unt. nll'is nãcꝫ nalib⁹ vtutib⁹ ad hos efficiẽdos vtit: ſꝫ suo ifinito vigoꝛe id effiẽ. 7 qm̃ xps de⁹ erat cũ aliqd tãcꝫ de⁹ aut diuina vtute efficẽt: actũ illũ supnalẽ dici ncẽe erat.

Capitu. 7. A

¶ Sic. n. õ ß ascẽsu. dõꝫ ẽ q istе xpi ascẽsus ad celos nal' nõ erat ſꝫ sup nãe cursuꝫ.

¶ Nom^ penes supnalẽ xpi ascẽsionẽ.

Circa hãc xpi ad celo ascẽsionẽ ꝓsiderãdũ ẽ: q̃ q̃cꝫ ß supnal'r 7 tãcꝫ pulegiũ ei collata ẽ: iquãtũ nãe excedebat vires: ei tñ soli nõ ꝓcessuꝫ ẽ: ſꝫ oĩb⁹ q̃s q scãs i dño dormitionẽ accepũt: ß ꝓcedeẽ. nã i celũ empyreũ p⁹ carnis resurrectionẽ portabanf. Fuit tñ i ß xpo collatuꝫ pulegiũ iter ceteros resurgẽtes: qm̃ ipe pm⁹ i resurgẽtib⁹ fuit. vñ eũ apl's pmicias resurgẽtiũ vocat. i. q pm⁹ future resurrectiõis exoꝛdiũ dedit. Sic q̃s pm⁹ i astra ascẽdit.

B Qꝛ xps pmus surrexit iõ pmus ad astra ascendit.

¶ Nec vꝫ si obꝺcias de aliqb⁹: q añ xpꝫ surrexerũt. sic de illo quẽ suscitauit helyas. vt hr. iij. reg. 18. c. 7 õ illo quẽ suscitauit helyse⁹. vt hr. 4. reg. 4. c. ml'to. n. tpe ß fcã st añ xpi resurrectionẽ 7 natiuitatẽ. nã oẽs hũ q surrexerũt: iterum mozituri reuixerunt.

C Cur cũ alĩ pus surrexerit xpꝫ sit dictus pmitie resurgẽtiũ.

¶ Xps ãt fuit pmicie resurgẽtiũ: qm̃ sic i gñali resurrectiõe nũcꝫ mozituri resurgem⁹: ita 7 xps imoꝛtal' fcũs surrexit. iuꝫ illõ apl'i. Xps resurgẽs a mortuis iã nõ mozif 7 mozs illi ultra ñ dña bif. Hoc ãt qõ pulegiũ eẽ dicim⁹ i ascẽsiõe ad empyreũ nõ ẽ existimãdũ õ aiab⁹ bonoꝝ itelligi: cuꝫ a carne solute illuc añ resurrectionẽ deferunf. nã aiaꝫ illuc tẽdẽ si sola ascẽsio i celũ attẽdaf: miracl'ꝫ nll'ꝫ ẽ.

¶ Nã eũ actũ sup nalẽ appellam⁹: q i agẽte pncipia efficacie nll'a hꝫ ſꝫ poti⁹ cões aliaꝝ actionũ modos ẽ. aiaꝫ tñ i celũ scãdẽ ꝺ nãs aut supnãs nõ ẽ. Sic. n. ignẽ ad celũ vsq̃ ascẽdẽ ꝺ nãs aut miracl'ꝫ nll'ꝫ ẽ. qm̃ nll'm ẽ. qõ illũ depmẽ dẽat: qꝛ illõ gue ñ ẽ ſꝫ leuissimũ elemẽtaliũ coꝛpoꝝ. ita 7 aiab⁹ ñ ẽ. s. nãs i celũ 7 sup celũ scãdẽ: cũ nll'aꝝ hẽant gũitatẽ. aia. n. nec coꝛp⁹ ẽ nec coꝛpis ꝓditionẽ ullã hꝫ: ꝺ q̃ i ea aliqd depmẽs vl'aguãs ꝓsequat: vt descẽdat.

¶ Adꝫ hũc ãt rõnabili⁹ ẽ aiaꝫ ascẽdẽ posse quã ignẽ. nã igniꝫ coꝛpea ſba ẽ ꝛrietatẽ hñs ad alia elemẽtaria coꝛpa ꝛrietas ãt ipediri ua ẽ. vñ ñ poterit actio pfecte explicari i eo: ſic i illo qõ ꝛrietatẽ nll'aꝝ hꝫ. Aia ãt rõnal' nec coꝛp⁹ nec coꝛpis pticl'a ẽ aut alt qd ꝓditionẽ coꝛpis hñs: nec qõ ad aliq̃ coꝛpa ꝛrietatẽ hre q̃ at: nec aliqd sibi resistẽ poterit sic igni resistit. pt g̃ aia libere sursuꝫ aut ifra moueri nll'o sibi coꝛpe nãli ipediẽte.

D Aia nõ supnaturalt' ſꝫ nal'r supra celos scãdit.

¶ Hꝫ ãt aia istũ motũ ascẽsiõis pfecti⁹ quã ignis. qm̃ q̃cꝫ ignis ad cõ cauitatẽ uscꝫ oꝛbis lune pueniat: ipaꝫ tñ celestis coꝛpis ſbaz penetrare negt. eũ nãcꝫ 7 si penetrare conaref: celestia coꝛpa ipedirẽt. aia ãt his obꝺcib⁹ detineri ñ pt: coꝛp⁹ nãcꝫ i alteruꝫ coꝛp⁹ dũtaxat actionẽ hꝫ: aia ãt coꝛp⁹ ñ ẽ. ipa igr ab eis ipediri negt: qn ipa penetret.

E Rõnabili⁹ ẽ aiaꝫ ascẽdere q̃ ignẽ.

¶ Ex pdictis illatũ pꝫ nll'aꝫ eẽ supnã lẽ opõnẽ aut miracl'osaꝫ aiaꝫ i celũ ascẽdẽ: nec q̃uis adiũcta vtute extriseca idiget: vt i celũ ascendat: ſꝫ sua nali vtute. s. qꝛ nec coꝛp⁹ ẽ nec coꝛpuꝫ ꝓditões trahit: libere ascẽdẽ aut descẽdere q̃ voluerit: hꝫ.

F Priuilegiũ sanctarum aiarũ.

¶ Sꝫ dõꝫ i hio ẽ pulegiũ aiaꝫ scãꝫ i ß eẽ: q aie coꝛpib⁹ vnite i resurrectiõe i celos ascẽdãt p⁹ coꝛpuꝫ resurrectionẽ. hũc ãt actũ q a pncipijs opãt rei expleri ñ posset ab extriseco ãt adiumẽtꝫ appositꝫ cõplef supnalẽ eẽ dicim⁹

G Qõ p⁹ resurrectionem beati celos ascẽdãt sup nalẽ ẽ.

¶ De ß ãt ncẽio sic dõꝫ ẽ. qꝛ i gñali resurrectiõe reunitꝫ aiab⁹ ipis coꝛpib⁹ hẽbũt coꝛpa ꝓditiões elemẽtares. s. gũitatẽ 7 dẽsitatẽ. ꝛꝫ ß ãt nã obstat: ut coꝛpa nra ascẽdẽ q̃ant. q igr tũc ad empyreas trãsuolẽt sedes: supnãli munẽ actũ erit.

¶ Hoc ãt i coꝛpib⁹ nris pueniet ex dotib⁹ coꝛpoꝝ gl'iosoꝝ erũt nãcꝫ fcã coꝛpa imoꝛtalia 7 vl'r ipassibilia 7 agilia ita vt i momento vbicũcꝫ placuerit eẽ possint ẽt si loca illa ide valde distẽt. poterũt q̃s q̃cũq̃ obstãtia coꝛpa penetrare ñ ipediẽte q̃uis opposito.

H Sic i resurgẽte dño iesu fcm̃ eẽ dignoscit: qm̃ ianua clausis itrauit ad discipl'os. vt hꝫ Jo. 20. 7 Luc. 24. c. al's q̃s ml'tiplices dotes gl'osa coꝛpa hẽbũt: ꝺ qb⁹ nũc nõ ẽ p singl'a enarãdũ.

¶ Nunqd xps a seipo aut adiuuãte extrinseco celos ascenderit.

Capi. 8. A

Ex Predictis ãt aliꝺ dubiũ suboꝛit cũ xpꝫ ad celos ascẽdit se dem̃ sit an seipo illuc scãderit aut ab alio illuc depõtat⁹ sit. s. an aliq̃ vt q̃liscũq̃ efficiẽs hãc ascẽsiõem fuerit xpo nihil agẽte aut ad ß saltẽ adiuuãtem potẽtiã aliq̃s habuerit.

B Rñsio.

¶ Huic rñdẽdũ ẽ. q si aliqꝺ de nãlib⁹ coꝛpib⁹ i celũ trãsferẽdũ foret ncẽe erat: vt illuc ab alio ꝺferrek. p se. n. neqbat ascẽdere. De xpi ãt coꝛpe alr sentiẽdũ ẽ. dõꝫ. n. ipꝫ p se nll'o apposito adiutoꝛe i celũ scãdẽ potuisse duob⁹ sũdamẽtꝫ.

B Cur xpi volat⁹ i celũ nõ dr assũptio sed ascẽsio.

¶ Prio ãt qm̃ ipe de⁹ ver⁹ erat. iõ q̃cũcꝫ facẽ voluisꝫ facillimũ erat i ß nll'o egẽs auxilio exẽ petito.

C Dubitatio ẽ xpꝫ aliquo i stro vl' sit i ascẽsione.

¶ Ob ß ãt xpi volat⁹ i celũ nõ dr assũptio: ſꝫ ascẽsio: qꝛ assũptionẽ appellaf ꝓsenim⁹: cũ aliqꝺ coꝛp⁹ i celũ tẽdit aut i quẽlibz locũ alicui⁹ celsitudis illũ non suis viribꝰ petẽs. ſꝫ alia potẽ latũ. ascẽsionẽ vo tũc dicim⁹: cũ i celũ aut i q̃libet altitudies q̃cũcꝫ ferf coꝛp⁹ a nll'o motũ. ſꝫ suis viribꝰ agẽs. xpm igitur i vtute sua ascẽdisse fatemur.

¶ Amplius ãt xps cũ i celũ ascẽdit: gl'ificatũ gerebat coꝛp⁹. ẽ ãt gl'ificatoꝝ coꝛpoꝝ ꝓditio: vt i momẽto vbicũcꝫ voluerint eẽ possint. hac g̃ agilitate xpꝫ dorat⁹. vt gl'ie coꝛpis sui effect⁹ cõpos nll'a adiuuãte vtute fult⁹ sol' dotib⁹ suis i celũ subito scãdẽ poterat. ß vo ꝛꝫ erat. q̃ i vtute sua illuc moueri potuisꝫ.

¶ De ß aũt dubiũ nll'ꝫ extat: nec q̃s ambigẽdũ putabit. an xps potuerit ad celos p se ascẽdẽ vl' ncẽe fuerit q ab aliquo agẽte extriseco iuuaref.

¶ Sꝫ i ß dubitãdi aliq̃lis vr oꝛigo. s. an xps celũ ascẽderit i aliq̃ coꝛpe tãcꝫ istro ascẽdẽdi suble uat⁹ aut ab aliq̃ vtute nãli vl' intellectuali adiut⁹: nã 7 si xpꝫ se ipo sua vtute fult⁹ ascẽdẽ potuerit liberũ tñ ei videbaf. an i aliq̃ re istral'r aut al's ascẽdẽ voluisꝫ.

¶ Ad ß ãt q̃s obꝺci et xpꝫ nõ ascẽdisse i celũ suis viribꝰ fultũ. ſꝫ ab alio fuisse portatũ. qõ p iducif ex eo qõ hr actuũ. p. c. vbi itroducif xps loquẽs p⁹ resurrectionẽ suã de spũ sci missiõe. 7 ꝛcludif õ ascẽsiõe ei⁹. s. 7 cũ ß dixisset. videtib⁹ eis eleuat⁹ ẽ. 7 nubes suscepit eũ ab oc'is eoꝝ. q ãt eleuaf. nõ mouef a se ipo ſꝫ ab altero õ xpo tñ dr ascẽdẽte q eleuat⁹ ẽ.

Actuũ. p. c.

¶ Jtẽ q̃ mouef nube suscipiẽte. a nube mouef. 7 suis viribꝰ nihil agit. õ xpo ãt sic scriptura refert dicẽs. 7 nubes suscepit eũ ab oc'is eoꝝ.

¶ Jtẽ 7 si xps suis viribꝰ fult⁹ ascẽdẽ potuisꝫ. rõnabile tñ valõ erat vt aliqd xpꝫ ascẽdẽtẽ ad ascẽdẽdũ adiuuaret aut cũ illuc deferret. Sic. n. dñoꝝ magnatũq̃ ꝓditio pm'gata ẽ. vt q̃cũcꝫ pl'ima se ipis agẽtes efficẽ possẽt: nihil tñ efficẽ vellint ſꝫ a suis suis ß fieri iubeãt. i deo q̃s notũ erat se ipso cũcta calefactibilia aut cõbustibilia calefacẽ aut cõburẽ posse frigefactibilia q̃s frigefacẽ nll'a aut calliditate aut friditate apposita. ſꝫ hoc

nihil

nisi ſe ipo agit. qn poti⁹ igni ceteriſq3 nälib⁹ agẽtib⁹ id pmit tit agẽdũ. ¶ De xpo ꝙ nõ diſparit cẽſendũ vr vt q̃ꝫ ſe ipo in celũ aſcẽdẽ potuerit: tñ ab aliq̃ angl'o vl' nube illuc porta-tus ſit. ß. n. mõ obitũ famulatũ a creatura ſuſcipet ñ täq̃ alie no pſidio egẽs ſ3 pp excellẽtiã ſuã faciẽdo ſibi a miniſtris ſu is ipẽdi famulatũ. ¶ Rñſio dubitatiõis tacte pcedẽti. c.

Lap. 9. A **Huic** Rñdẽdũ ẽ xp̃o aſcẽdẽtẽ i celũ a nll'a vtute creata agẽte aut iſtrali illuc portatũ. ſ. ab angl'o deferẽ-te vl' a nube: i q̃ deferret ſ3 ſuis dũtaxat virib⁹ fultũ aſcẽdiſſe i ß. n. nlli⁹ ex petita egebat ope nec eã expetẽ pueniens erat.

B Obiec⁰. ¶ Lũ ät ỏ nube obȝcit ỏ q̃ dr̃ actuũ p. c. ꝙ ſuſcepit xp̃m ab oc'lis apl'oꝝ: ⁊ ſic i celũ portat⁹ ẽ. ¶ Rñdẽdũ ẽ ꝙ nubes illa xp̃o i celũ ñ detulerit: nec portaꝛ potuerit: ſ3 ipe p ſe xp̃s aſcẽ debat i altũ. ¶ In q̃ pſideradũ ẽ. ꝙ xp̃o i mõte oliuaꝝ collo quẽte diſcipl'is ſuis. Jã ꝓmoni vniuerſo fine ipoſito deſcẽdit nubes: q̃ xp̃s circũdedit. ⁊ i illa aſcẽdit i celũ. ¶ Nõ ẽ ät i ß q̃rũdã iſiſtẽdũ iudicio. ſ. ꝙ nubes iſta. ỏ loco aliaꝝ nubiũ ad mõtẽ oliuaꝝ i q̃ xp̃s aſcẽſur⁹ erat: deſcẽderet eũq̃ circũdede rit ⁊ poſtea cũ ipo eleuata fuerit. ß oia ipa ex ſe ipa agẽte tã-q̃ ex iclinatiõe. ¶ Nec id q̃ arbitratu dignũ ẽ qõ ſimpliciũ m'loꝝ ſnia celebraꝛ. ſ. ꝙ nubes ß iuſſu dei ad locũ i quo xp̃s erat: deſcẽderit ⁊ p⁹ eũ eleuauerit. ß tñ falſa liqdo cõprobãꝛ.

C Pm ät cũ dr̃ hãc nubẽ ſe ipa ad locũ i q̃ xp̃s erat: motã de-ſcẽdiſſe. nã ß pacto nubes illa näli ſua iclinatiõe ferret: ſ3 ei⁹ näl' ipet⁹ erat: vt moueret ad locũ aliaꝝ nubiũ qõ ñ ꝓtigebat i illa nubecl'a. ¶ Appet ät ß. nã ſic i elemẽtarib⁹ corpib⁹ ſic ẽ: ꝙ illoꝝ qõlibz näl'r ferak i locũ ꝑnatiõis: vbi ẽ ppi⁹ atq3 näl' loc⁹ ei⁹. Jta q̃z nubib⁹ ierit: vt näl'r i locũ ſui ꝑfuatiuũ mo ueãꝛ. nec i altꝛ locũ ferri pñt: cũ ille ñ ſit ꝑfuatiu⁹ cõplexio nis eaꝝ. näli ꝯ mot⁹ nubes illa cũ q̃ xp̃s aſcẽdit: ỏ loco ceteraꝝ nubiũ vſq3 ad pedes ei⁹ deſcẽdẽ ñ potuit. ¶ Qỏ ſi qſq̃ dicẽ maluerit hãc nubẽ motã fuiſſe ipulſaz ab aliq̃ vẽtoꝝ ſpũ eã iaciẽte i ptẽ illã mũdi: i q̃ tũc xp̃s erat. ſtare ñ pt. nã cũ nu-bes ſpiritib⁹ pcellaꝝ ipellẽtib⁹ moueret: ncce ẽ ꝺ illã ptẽ mũ di moueri: ꝺ q̃ vẽti ipellẽtes flãt. ſit ät iſte vẽtoꝝ ipulſus ab angl'is mũdi i alios angl'os. ñ. n. dici pt hãc nubẽ icitãte vẽto fuiſſe. ppulſaz. qñ vẽt⁹ ñ flat a ſumitate celi directe vſus trã. ſ3 ab angl'o mũdi ad ãgulũ. Sic dr̃ ps. 103 4. ſ. q. pducit vẽtos ab extremo trẽ. ſ. ab angl'is mũdi vl' pũct⁹ oppoſit⁹ orizont⁹. ſ3 hãc nubẽ motã dñt ỏ loco aliaꝝ nubiũ ad pedes ſaluatoris nr̃i aſcẽſuri veniſſe. a nll'o ꝯ ventoꝝ ſpũ mouebatur. ¶ Nec aſtrui qdẽ pt hãc nubẽ ſolo dei iuſſu nll'o ſupaddito ad pe-des xp̃i deſcẽdiſſe. nã ad ß vt nubes iſta nll'o addito ſe ipſa diuinã expleret iuſſionẽ ncce erat: vt p ſe itelligẽs eẽt. nubẽ ät qd a deo iuberet: itelligẽ ipoſ'e erat. cũ ſit creatura irrõnat prſuſq3 ianimata. mãdato ꝯ dei nubes iſta dũtaxat moueri nõ potuit. ¶ Ampli⁹ ät deo iubẽte nubecl'e. illi ſe ad ſaluato ris pedes iclinare ipaq3 ß itellexiſſ3 ñ deſcẽdiſſ3 ſolũ a deo iuſ ſa. ¶ Nã ad ß vt ß nubes ſe ipſa efficeret: ncce erat: vt in il-la pn̄m aliqõ opatiuũ h⁹eẽt. q̃ efficax h⁹eẽt. aliogn id efficẽ ne quiſſet. velut ſi cuipiã de⁹ iubeat i celũ aſcẽdẽ nll'z ei modum ad aſcẽdẽdũ tribuẽs: aſcẽdẽ ipoſ'e erat. nã i ſe vires nll'as pn̄ cipij motiui efficaces h⁹ hz. q̃ꝫ ꝯ de⁹ illi nubi iuſiſſet: vt ad pedes xp̃i vſq3 deſcẽdẽt ⁊ ß itellexiſſ3: efficẽ tñ nequiſſ3 defi-ciẽte agẽdi pn̄⁰.

D De nube q̃ xp̃s circũda tus ẽ de lat⁹ i ce-lum. ¶ De hac igr̃ nube dõz ẽ xp̃s voluiſſe: vt ei täq̃ creatura ſuo creatori ꝓſentanea ei aliqẽ famł'atũ exhi beret circũdãdo corp⁹ ei⁹ dũ aſcẽdebat. ⁊ qñ ipa p ſe ſolã ß ef ficẽ negbat: iuſſit xp̃s angl'is ſuis: vt eã ỏ loco aliaꝝ nubiuz deducerẽt. Siue ät angl's hãc nubẽ deducẽs vn⁹ fuerit ſiue pl'es nihil differt vt cũq3. tñ eã aliq̃ vtute angl'ica deductã eẽ ncce ẽ: hi ät eã vſq3 ad xp̃i pedes hũiliauerũt. cũ ät xp̃s aſcẽ-dẽ cepit: angl'i q̃z illã nubẽ mouerũt: vt ei ꝓiũcta foret ſub eo poſita q̃ſi ſedes ⁊ circũdãs corp⁹ ei⁹: aliogn. n. nubes iſta di recte aſcẽdẽ nequiſſ3 i celũ: vt aſcẽdit. ¶ Qỏ ſi dõz foret xp̃s i hac nube i celũ portatũ: ncce erat vt eã ab angl'is motã exi ſtimauerim⁹ ⁊ itra eã xp̃s täq̃ i ſella geſtaria portatũ fuiſſe.

J Xp̃s q̃uo hac nube in celũ de-latus ẽ. ¶ Dõz tñ ẽ hãc nubẽ ñ geſtauiſſe täq̃ ſedes xp̃s i celũ: nec iõ ad pedes xp̃i ſtãtis i mõte oliuaꝝ deſcẽdiſſe: vt ide xp̃s ad celos ferret. ¶ p⁰ qdẽ nll'aten⁹ pueniẽt ſtare pt. qñ q̃ꝫ ab angl'is p q̃libet ptẽ aere regiõis facil'r moueri poterat. cũ tñ ad regionẽ ignis puẽtũ foret: eã cõburi ncce erat: niſi de⁹ eaz miracl'oſe ꝓfuaret. Qỏ pcedẽdũ ñ ẽ: qz miraculũ nll'z ncciuz erat nũq̃ tñ miraculũ ſine ncc̃itate ponẽdũ ẽ. ſ. ꝙ fiat p mira culũ id qỏ ſine miracl'o eq̃l'r fieri poterat: qñ pctm̄ ſiue ſup aacuũ ẽ miracl'a ꝓſtituẽ, vbi miracl'is res nõ eget. Sic Aril. ait. 8. topicoꝝ. ſ. pcm̄ ẽ p pl'a fieri qỏ fieri pt p pauciora. Sic igr̃ miracl'z qỏ infinitã potẽtiã pſupponit nunq̃ poni dz: vbi potẽtia finita ſufficit: q̃ ẽ ſine miracl'is. ¶ Ampli⁹ ät ⁊ ſi de⁹ cuſtodiuiſſ3 nubẽ illã p aereã regionẽ: ne flãmis cederet: cor pa tñ celeſtia penetrare negbat. qñ corpa celeſtia nihil in ſe recipiũt: qỏ ꝺditionẽ elemẽtalẽ hẽat. Uñ corpa hũana cũ il-luc pducent⁹ carnis reſurrectiõez: ñ erũt hñtia ꝺditionẽ ele mẽtalẽ qz gl'ificata erũt iã eẽne felicitaꝫ dotib⁹ excellẽtiã hñ tia: qñ imortalia ⁊ agilia erũt aliaſq3 btõꝝ hñtia dotes: qb⁹ oẽz elemẽtalẽ corruptiuã ꝺditionẽ deponẽt. Nubes aũt iſtã ꝺditionẽ retinebat elemẽtalẽ: qñ gl'ificãda ñ erat. dõz ꝯ ẽ ꝙ nll'az celoꝝ pticulã penetrauerit. Potiſſime qñ adhuc non ſolũ erat ꝺditionẽ elemẽtoꝝ hñs ſ3 ẽt de fecib⁹ elementoꝝ: qz nubes p reſolutionẽ factã ex vaporib⁹ eleuaꝫ a trã ꝺdẽſanẽ.

¶ Preꝫ ät qñ ſi nubes illa cũ xp̃o p ſpherã ipoꝝ corpoꝝ celeſtiũ trãſitura erat vt eũ aſcẽdẽtẽ täq̃ ſedes geſtaret: ncca riũ ñ videbaꝛ eã illuc aſcẽdẽ: qñ eãdẽ opẽ corpa celeſtia aſcẽ dẽti dño ieſu tribuiſſẽt. ñ ꝯ pueniẽt ꝓcedit mlta miracl'a ſine ncc̃itate exiſtẽ. ¶ Dõz ꝯ ẽ xp̃s ab hac nube i celũ geſtatũ nõ fuiſſe. ¶ Jtẽ ñ videbaꝛ pol'e vt xp̃s ab hac nube i celũ aut p aliq̃ ſpaciũ pticulã portaret. xp̃s. n. erat hõ ver⁹ hñs cõp⁹ hũa nũ vez ⁊ dẽſuz. ¶ Ita ät ẽ dẽſitas corpis hũani: ut a nube q̃ raritaꝫ aere aut paulo minoꝛis ẽ geſtari nõ poſſit ⁊ q̃ꝫ ſba nubis ml'tũ dẽſaret. vt in ſe dura corpa ſuſtinẽ poſſ3 ad tãtaz tñ dẽſitatẽ pueniꝛe neqbat niſi i trã aut lapideã ſoliditatez vteret. Hoc tñ ipoſ'e ẽ. nã q̃ꝫ ỏ q ſume poteſ ẽ. nihil obſtet qỏ ipe efficẽ ñ poſſit: qbuſdã tñ repugnat effici. Sic aũt ſbe nubis i eadẽ nã manẽti repugnat: vt i tantã duriciẽ ſolidek.

¶ Nã ſi q̃uis actiõis gñe ad tãtã ſoliditatẽ pueniret. iã non maneret ſba nubis ſ3 fieret lapidis aut trẽ nã. i q̃libz qdẽ ele mẽto cert⁹ gd⁹ ꝓportiõaꝛe raritaꝫ ⁊ dẽſitaꝫ ẽ. hãc ät träſgre di neq̃q̃ daꝛ. ¶ Sic aq̃ certũ ſibi diffinit raritaꝫ ꝯdũ. neqd qdẽ ad aereã pueire raritatẽ. ſ. hãc q̃uis mõ ptingẽ daret. pa riẽ q̃z aeris nãz cũ raritate idueret i aq̃ ſba manẽ ñ potẽs. hiſ ät raritatũ ⁊ dẽſitatũ diſpõnib⁹ mãe aduenientib⁹ fit elemẽto rũ i alterutrũ pmutatio. De q̃ lati⁹ diximꝰ i libro ỏ facꝰ medee cũ actũ ẽ, an aliq̃ artificio aut näe potẽtia ỏ ſba aerea equ⁹ ad egtãdũ p varia trãꝝ ſpacia pcurrẽdo ꝓfici poſſit: ita vt i eo aliqỏ põderoſuz geſtaret corp⁹. Nll'a igr̃ rõne euenire poſſet vt xp̃s i hac nube i celũ täq̃ i ſede geſtaria ỏ ligniſ fabricata portaret ẽt ſi angl'ici ſpũs eã p aera ſubleuarẽt. ¶ Ex pdictꝫ ät iferẽdũ p3 hãc nubẽ a xp̃o ñ ob ß aſſũptã fuiſſe. vt i ea täq̃ i ſede geſtatoꝛia portaret. Sz vt ea aſcẽdẽs circũdat⁹ foret xp̃s nã hz i celũ aſcẽdẽs vt apli⁹ teneriuſq3 ad dl'cedinẽ q̃dã ⁊ amoꝛẽ ſui pmoueret: nõ iſtãtanea eleuatiõe penetrauit ce los ſ3 ſucceſſiuis pgreſſib⁹ ferebaꝛ. vt diſcipl'i ſui aliqz q cuz eo i mõte oliuaꝝ aſcẽdẽte ꝑſtiterãt. pauliſq̃ eũ cernerẽt eleua ri. ß ät tãdiu fcm̄. q̃uſq3 diſcipl'oꝝ oc'li ꝑſpicẽ aſcẽdẽtẽ ſuffe cerũt. Et qñ honeſti⁹ xp̃s aſcẽdens i hac nube videret: qz vt i geſtatoꝛia ſede efferri cẽſerem⁹ q̃ſi ſec⁹ cũcte ei⁹ ſupficiales corpis viderẽ ptes. pueniens valde fuit. vt hac nube circũ amict⁹ foret. cũ vo aeree regiõis magꝝ pte trãſmiſſa xp̃s apl'o rũ oc'lis ituẽtiũ except⁹ eẽt. nubẽ q̃ aſſũpſerat. i. ꝑpo aeris ele mẽto reliqt celos aſcẽdit: nubes ät nullũ celeſtiũ attigit oz-bẽ nec ad igneã ſpherã vſq3 puẽit: nec ceteraꝝ nubiũ regio-nez exceſſit.

¶ Obiectio et q̃dã alia ad ſupioꝛa attinentia. Capitu. 10. A

Ad Aliud ät cũ i ß ꝑfirmabaꝛ. ſ. ſiẽ ꝓncipat⁹ obtinẽtes ⁊ ſi p ſe ipos pleraq3 efficẽ q̃ant illa tñ fuis efficienda iubẽt ita ⁊ in xp̃o factũ extitiſſe rõnabil'r argui pt. ſ. vt deus q cunctis creatis preſidet rebus a reb⁹ creatis quẽdã expete ret famulatũ. ſ. iubẽs: vt eũ aſcẽdẽtẽ aut angl'ici ſpũs aut ſba nubis ſubueheret. ¶ huic ſatis rñdẽdũ p3: de nube ſatiſ no tũ foze ꝙ ab ea aut i ea xp̃s in celũ geſtat⁹ nõ fuerit: vt ex pcedẽtib⁹ liq̃t. ỏ angl'is ät dubitãdi rõnabilioꝛ appet ozigo ſi qs dicere voluerit xp̃m ab angelis p totã aeris regionẽ ⁊ vſ q3 empyreas fuiſſe ſubleuatũ ſedes. in qbus gl'ie plenitudo eſt. ¶ hoc tñ adhuc pueniẽter dici negt: nã cũ qdã fuerit ac-tus: q̃s indignitatẽ quandã aut ſtat⁹ atq3 honoꝛis abiectio-nẽ inducere ꝓſtat. ⁊ ſi. n. facil'r eos ſe ipis explere valerẽt ne q̃q̃ tñ expedit: ſ3 eos poti⁹ famulãtib⁹ impare decet. ¶ Alij vo iterdũ ſũt q ⁊ ſi idignitatẽ aut honoꝛis abiectiõez q̃dã ñ iducãt tñ laboꝛes duros hñt hos quoq3 q pſunt deuitantes fuiẽtib⁹ iubent. cũ vo aliquas ptingit illaboꝛioſas eſſe actio-nes: nihilq3 indignitatis contrabentes nequaq̃ oportet vt

B Rñſio. C Dub⁰ magl locũ hz i an gelis. D Actus ſũt dupliceꝛ. E p⁰ ꝑfirma.

qui pſunt

qui ꝑsunt subiectis hoc iniungāt si se ipsis hoc efficere satis ꝛ. ¶ Hic āt cōformit̄ cēseri satis ꝓgruit: xp̄o. n. plena ascēdē di in celos facultas erat: nullo extrinsecus petito subsidio qm̄ gl'iosum corp⁹ ei⁹ iā btitudinis accepat dotes. inest autē hmōi corpibus agilitas gl'ie vt vbicūq; eē maluerit eis eē p̄sto sit. ¶ Amplius āt qm̄ verus de⁹ erat quā ob rē ꝟ ei velle erat qō efficere. nec qcq; velle possꝫ: qō efficere p̄sto nō eēt hec āt ascēsionis in celū actio nullā idignitatē aut neglecti stat⁹ abiectionē. iportat: ꝫ poti⁹ magnā ostētat potētiam qm̄ suo ascēdebat vigore nulli⁹ extranei subsidio fretus. hāc aūt ostēdi potētiā ipossibile foret si ab alio illuc portaret. ¶ Pre ter ꝟ āt qm̄ cū dn̄s ih̄s in celū suis viri⁹ ascēdere in ꝑmptū hēbat: si ab alio subleuatus ascēderet: poti⁹ suā ex ꝟ mōstra ret ieptā ifirmitatē: velut si qs eoꝝ qui p̄ncipatibus p̄sunt gressiuā habēs potētiā p se nec duo⁹ saltē passibus moueri vellet: alioꝝ gestamina semp poscēs. hoc. n. idignitatis satis magne iudicaret. ¶ Ampli⁹ q̄ꝫ ꝟ ascēsionis actus laborio sus nequaquā ē: qm̄ deo laborioſū nihil extat. Christo ḡ i ꝟ ascēsu labor nullus ineē poterat: cū in eo nulla sit fatigatio: nec qcq; amplioris laboris aut lassitudinis xp̄o addici p̄t: si ipe se ipo in celū nullo adiutus ascēderet quā si ab angelis illuc subuectus foret adiecta nube aut nō apposita. Qm̄ igi tur ꝟ ascēsionis actus ꝑpꝛio vigore expletus nihil in xp̄o idignitatis aut abiectiōis iducebat: ꝙueniētius fuisse arguit vt ipse nullo adiutus ascēderet: q̄ꝫ q illuc in aliq̄ gestatoria sede ab angelis portaretur.

¶ Obiectio ꝛ quedam naturalia.

Cum Jdēptidē in hoc cōfirmaī in deo hmōi repiri: ip se eqdē se ipso cūcta nō agit: ꝫ nāli actiōe illa efficiēda relinqt: velut se ipso nihil callidū frigidū aut humidū reddit: ꝛ si cūcta vt nāliter fiunt suo vigore explere posset.

¶ Huic rn̄dēdū ē: deū nihil callidū aut humidū frigidū aut siccū reddere: ꝫ ꝟ nālia agētia cōplēt. si enim se ipso efficeret hmōi deus supuacua multa foret: de⁹ tn̄ supuacuū nihil effi cit. ¶ Si. n. callidū ꝛ frigidū humidū ꝛ siccū facere qō nāliū cāꝝ efficacia ē deo solo agēte ꝓcederet: cūctus vniuersitatis nāliū agētiū ordo supuacuus foret: eis qppe hoc efficiendo rū vtus ineſt deo tn̄ id se ipso explēte nālibus agētibus effi ciēdū restaret nihil: vñ. eoꝝ vtutes ab oi actiōe ociātes eē ne cesse erat. Ut qd ignis in nā ncēitas vlla foret: si se ipso deus cūcta calefaceret: qd vo hui⁹ frigus ꝑdest si a deo cūcta infri gidanť. Sꝫ vt augustinus sup genesim ad lr̄aꝫ inqt: de⁹ sic cūctas res ꝙditas administrat vt eas ꝑpꝛios motus agere si nat. ¶ Amplius āt ꝙueniēs nō ē: vt cūcta p se a deo callidi tatē frigusue aut humiditatē recipiāt. nā hec q̄litates reb⁹ ad cōseruationē suā influunt si tn̄ a deo hec q̄litates reb⁹ ꝑdu cēde foret: nālibus entibus nō cōuenirēt. cūcta nāq; q̄ nālia sunt: aut mouētur aut ꝙditiōes motus sūt iuxta aristo. p̄ phi coꝝ. cū inqt subn̄cianť nob⁹ q̄ ꝺ nā hec aut oia moueri. i. no bis ꝓsiderantibus de nā reꝝ hoc supponēdum ē. vt oēs res nāles mobiles itelliganť aut ad motū ptinere. Agētibus ḡ ꝑ nām qm̄ in motu sunt actio p motū ꝙuenit: deus aūt si quid calefaceret aut frigidū redderet humidū siccūue: nō illō succeſſiuis ptículatim efficeret motib⁹: ꝫ subitanea qōlibet horū actiōe ꝑduceret hoc aūt nāliter pmanētibus ꝙueniēs nō ē. de⁹ igiť se ipso nec callidū aut frigiduꝫ efficere aliqd ꝺz aut ceteras iducere q̄litates: ꝫ cuilibet secundum suam virtutez actio relinquenda fuit.

¶ Applicatio eoꝝ q̄ ꝺ nā supi⁹ dicta ad ea q̄ ꝺ nube dn̄r.

Nunc Uero q̄ ꝺ nālibus dicta sūt ad ea q̄ ꝺ nube di cūtur applicātibus nobis dom̄ ē nō eē hmōi in nube aut angelis subuehētibus xp̄m in celos sicut ꝺ actioni bus nāliū efficiētiū dictū ē. Nā hoc nāle ꝟ officiuꝫ ignis vt callidū ꝛ exustū reddat: q̄ si hec de⁹ se ipo expleret: igni nā le munus adēptū foret. hoc āt nō cōuenit qm̄ vt dictū extitit nālibus entibus q̄litates p motū iducte ꝙueniūt de⁹ āt sine succeſſiua atq; ptículata duratiōe agit. Jn nube āt sic nequa q̄ꝫ ē. nā si nāle munus nubiū ꝟ foret vt portādis hūanis cor poribus in celū deseruirēt: xp̄s āt in celū ascēdēs suis ꝟ dū taxat viribus efficere voluisset inconuenienter extimaretur factum quoniam nubibus naturale munus sublatum esset. hoc tamē nubibus a natura colatū nō est: vt subuehendis humanis corporibus in astra obsequia quedam p̄stent. in conuenienter ḡ factum non extitit q̄ suis viribus xp̄s ascē derit nulla nubis subuectus ope. ¶ Jdētidē aūt de angelis diffiniendum reor. non est hoc angelorum opus: vt corpora nostra in celum ferant: alia autem actionum genera sunt q̄ se ipso deus non explet: sed angelis suis efficiendа iubet ve lut q̄ hominibus aliquando videantur eisq; nonnulla diui ne iussiōis referant verba: ꝛ in hunc modum cetera que si ne motu expleri nequeunt. ¶ Hec enim se ipso deus non ef ficit: nec quidē tanq; horum efficiendorum potestas nō sub sit: nullis enim terminis diffinita est potentie eius imensi tas. hec autem parui mométi sunt: quā q̄ꝫ efficacē sui ptātez coexigunt. potissime aūt qm̄ hoib⁹ ꝛ angelis hoc efficiendo rū facultas subest: ꝫ q: ꝟ impfectionē quādā hñt: quā a deo ꝓcedere ipossibile ē. deus ea efficere neqt: qm̄ deus nec imp fectus eē nec ipfecte opationis modū hre p̄t. Deus enim per motū efficere nihil p̄t: qm̄ causalitas p motū ifinitati pfectio nis repugnat. log igiť aut lapidē vel aliqd altez p modicuꝫ saltē mouere nō pōt. alia q̄ꝫ in hāc formā ab eo excluduntur ꝺ qbus latius supra in scōa figurata padoxa dictū ē. Jn hoc āt ꝺ q agiť horū nihil est christum. naq; suis dūtaxat viri⁹ fultum in celum ascēdisse infinitati ꝛ perfectioni diuine ni hil obstat. quin potius hoc ostentat. alias autem diuina ex cellentia non pateret. ¶ Ex his ḡ solide satis auctum reor christū ab angelis in celū portatū nō fuisse agente nube fuis se subuectum: aut in ea velut sede gestatoria consedisse: sed suis illuc viribus fultum peruenisse.

¶ Questio ꝛ quedam de celis.

His Autem succiſſis alia huic ambiguitas subozitur s. cum christum naturali vigore in celum peruenis se monstratum sit an totum medium pertransierit. s. totum spacium interiectum inter montem oliuarum de quo ascen dit ꝛ celum empireum in quo nunc etherea sede permanet. ¶ Ut aūt quid hec questio vellit amplius notum fiat: ad uertendum est q̄ cum dn̄s ih̄s in celum ascendit erat in mō te oliuarum quod hierosolimis adiacet vt hētur actū. p. c. di stat aūt mons iste a ciuitate hierosolima p dimidiā leucā. s. p mille passus vt eodē. c. hī. s. tūc reuersi sūt hierosolimā a mon te qui vocať oliueti qui ē iuxta hierl'm sabbati habens iter. i. tm̄ distās a hierl'm q̄ntū iudeis in sabbato ꝓgredi licitū erat s. p mille passus. Jn ꝟ āt mōte cū multa ad discipulos suos locutus fuisset in celum eleuatus est. Peribent quoq; q̄ lo cum viderunt in loco ascensionis dn̄i ihu lapidē quēdā esse saluatoris impressо vestigio cōsignatū. s. q cū ascēdit. pfun dū lapidi pedis sui reliqt caracterē: posteroꝝ sc'is bn̄dictam ascēsionē testaturū. cū talis impressio sit: q̄ humano ope facta a quolibet negareť. inde in locū gl'ie cōscendit. s. in empireas sedes. Ab ꝟ āt loco ascēsionis dn̄i ihu si qs in btoꝝ locū trā siturus p oia media sit: p̄mo ei pagrāti etherea tota regio ad iacet: de hinc totī sphere ignee sequiť magnitudo. post hoc autem totus celestium corporum globus. Jn quo transeun ti primo celū lune occurrit. Secundo loco adiacet mercurij planete orbis. Tertio post hūc veneris circul⁹ adest. Quar tus autem nature potens ꝛ totius vite origo solis orbis se quitur. Quintus vero circulus quinti planete martis. s. suc cedit. Post hunc autem sextus orbis in quo iuppiter plane ta manet. Ultimus autem septem planetarum saturnalis ē quoniam ibi saturnus mouetur. huic autem octauus cōse quitur fixarum stellarum orbis: qui ꝛ signifer dicitur: quia duodecim signa que in zodiaco sunt continet. alij aute hunc firmamentum appellant in quo stellas fixas esse certum est. Nonus autem celestis orbis consequitur qui primum mo bile iuxta astrologorum positionem dicitur eo q̄ ibi omnis corporee nature motus exordiuꝫ sūmat. hic autem sacre scri pture vocabulo chrystallinum celuꝫ vocatur: q̄ in se aquas gelidas contineat in chrystallinaꝫ duriciem solidatas. ꝟ aūt nonus orbis astrum nullum habet. huic vltimus orbis em pireus adiacet: qui nec astra gerit nec motum quēcunq; hꝫ. hic autem a nobis videri nequit. hic autem locus ē: vbi nūc anime sanctorum requiescunt: Post mortem autem atq; car nis generalem resurrectionem corpori iam animato beato rum ibi quietis dabitur locus. ad hunc autem locum chri stus ascendit cum eum in celos ascēdisse testamur. ¶ Pro posita ergo questio inuestigat an cum christus in celos ascē dit: singula horum transierit loca: an de terra paulisper ele uatus aliq̄ aeree regionis particulam succeſſiue transcen derit deinde in instanti in celo empireo fuerit loca media nō tangendo.

Solutio

Lap. ij. A

B Nom̄ ꝑ mum.

C Ubi erat chri stus cuꝫ ascēdit i celum.

D Peduꝫ vestigia testātia ascēsio nez xp̄i ad celos

E Ordo planeta rū ꝛ ce loꝝ p̄ spheraꝫ ignis.

F Octaua sphera firmam̄ tum ab alijs nū cupata.

G Celum Chr̄y stallinū.

H Empire us orb postremus in ter ce los loca tus.

I Declara tio que stiōis ꝑ posite.

F 2ª ꝑsit.

G 3ª ꝑsit.

H 4ª cōsit.

Ca. ij. A

B Rn̄sio.

C Nom̄ p̄m nā lia' hr̄e pro bas operationes alii ter ociose fuissent.

D Ad qd q̄litates rebus influuntur

Ari. p̄ phi.

Cap. ij. A.

La.i4. B

¶ Solutio ad q̄stionē ꝛ q̄dā de distātia celi ēpirei a terra.

Huic

p̄ rō.

Jnquisitioni respōderi debet ꝙ nullatenus dici potest christum mox vt de terra pedes extulit i empirea sede fuisse ita vt loca media nulla transierit.

¶ Obuiat eni huic qō hētur actuū.p̄io.c.vbi mānifeste ꝓcessus ei⁹ successiuus significaꝫ cū dr̄.ꝛ cū hec dixisset uidētib⁹ illis eleuat⁹ ē ꝛ nubes suscepit eū ab oc̄lis eoꝝ cūq; ituerēt illū in celū eūtē ecce duo viri astiterūt iuxta illos i vestib⁹ albis ꝛ dixerūt viri galilei qd statis aspiciētes i celū.ℏ ihs qui assūptus ē a vobis sic veniet quēadmodū vidistis eū ascēdē tē i celū. ¶ Ex his aūt ncēe vt xp̄s ꝑ aliquā pticulā aeree regiōis successiue trāsmigrādo cōscēderit.neqt eni esse vt apl̄i xp̄m ascēdētē desixis oc̄lis ituerent nisi paulisp moueretur. ¶ Amplius aūt qm̄ dr̄ apl̄os vidisse xp̄m eūtē.qui āt vadit trāsit:ncēe ē igit ꝙ xp̄s mediū trāsmigraret:nā in eis qui simul sūt i termino a q̄ ꝛ termino in quē trāsitus nullus ē nec ire ēi q̄ nll'a ē successio motus ò q̄ Ari.in p̄n.sexti phisicorū.

2ª rō.

¶ Rursus aūt nec dici pōt ꝙ quēadmodū xp̄s ꝑ aliquā aeris pticulā successiue trāsiuit ita ꝛ ꝑ oia alia medij iteriecta paulatiuo successu trāsiret quousq; ad empireas pueniret sedes:nā si iste modus ꝓcessus fuiss̄ in xp̄o ascēdēte quē duꝫ ab apl̄is ascēdēs videbaꝫ hēbat illuc vsq; ad cētum ānos ꝛ āplius nequaq̄ puenisset. ¶ Nā a terra celū empireū pl̄ib⁹ quā trecētis millib⁹ leucaꝝ distat coliata magnitudie i grossitie alioꝝ celoꝝ quoꝝ eleuatiōes a nobis magnitudines ꝛ distātie sciri p̄nt ꝑ ꝓsiderationē apparētiū astroꝝ in eis .hoc igit ꝓcedēs mō ad pueniēdū in celū empireū multis tpibus eguiss̄ qō ꝓueniēter dici negt. ¶ Aduertēdū aūt circa ascēsionē dn̄i ihu duos locutiōis eē modos quoꝝ vterq; verus aut apparēs satis ē. Primus ē vt dicaꝫ dn̄m ihm in ascensione ad celos ꝑ ꝑ quādā pticulā aeree regiōis dū apl̄oꝝ oc̄lis ꝓspici poterat paulatiuo ꝛ successiuo ꝓgressu ascēdisse. cum ꝫo ab oc̄lis discipulis subtrahi cepit.subito ꝛ velut in pūcto p oia medij spacia ptrāsiuit q̄usq; i empireā pueniret regionē nullo medio omisso qō in trāsitu nō tāgeret. ¶ Scōs positiōis modus vt dicaꝫ xp̄m ꝑ aereā regionē aliq̄ntulū successiuis ascēdisse ꝓgressib⁹ dū eū discipuli cōspicere valuissent cū āt ab eoꝝ oc̄lis defecit in istāti in celo fuit nll'a ptrāsitiōe fcā ꝑ loca media aeris ꝛ empirei celi.

Lap.i5. A

¶ Questio ꝛ quedam de diuina potestate.

B Rāsio ad qōnē

Nunc.

Aūt i his iquirēdū ē qs hoꝝ duoꝝ modoꝝ in positiōibus conueniētior sit. ¶ Qui satis rūderi p̄t vtrāq; eē sustētabilē positionē nec vr̄ aliq̄ mānifesta pati obiecta conuenientius tamen dicendum videtur.ꝙ cuꝫ christus in celum ascendit paruam aeris partem dum ab apostolis videbatur successiue nec in magna velocitate transierit cum vero eoꝝ effugit intuitum in instanti in empyrei celi sede locatus ē nullū iteriectū his locū transiens.

Ratio.

¶ Huius āt fundamētalis rō vr̄ qm̄ in opationibus diuinis nihil frustra appet.deo tn̄ possibile erat vt xp̄s imediate post q̄s in aeris regiōe fuit nullo iteriecto medio in celo empyreo eēt nihil tn̄ appet ꝓp ꝙ dicer̄ ꝓpellamur aut saltē iducamur xp̄m ꝑ oia loca media trāsiss̄e nihil ḡ hoꝝ trāsiuit:s̄ mox vt in aeris pte fuit ꝛ ab oculis discipuloꝝ euanuit in empyrea sede fuit. ¶ Qò āt deo possibile sit vt corp⁹ aliqò ab eo loco i quo ē in aliū satis distātē locū trāsferat nullo iteriecto medio ita vt ꝑ nullū mediū spaciū trāseat appet qm̄ his maiora effi cit. Maius ꝓculdubio ē ꝙ aliqò corp⁹ duo simul teneat loca aut in plurimis locis maneat.hec tn̄ deus quotidie efficit saluatoris nostri quippe corpus quotidie in empirea sede ꝛ in altari per consecrationē est.nec dūtaxat in vnico: sed in pl̄ibus q̄s ducētis millib⁹ altarib⁹. ¶ Hoc pariter q̄s si eis dēt pōt momētis vtrobiq; ꝓsecrata hostia sit aut saltē aliqñ in eis ꝓsecrata hostia simul siti ꝛ si simul ꝓsecrationes facte nō sint.facili⁹ ḡ erit vt corpus vno loco imanēs ad satis distā tē locū trāsierit nullo medio iteriecto. ¶ Hoc āt adhuc amplius declaraꝫ.nā si de⁹ egerit vt aliqò corpus simul ℏ ꝛ hispalis toleti ac burgis sit nō efficit vt in toto medio quoq; sit nā ꝛ si toleti hispalis atq; burgis corp⁹istud simul fuerit nō erit ncēio in toto terre spacio iteriecto his locis:s̄ in eis dūtaxat. Si ḡ ōtigit vt aliqò corpus simul toleti ꝛ hispalis sit pariter nulla loco itercapedinē occupās facilius satis videbit vt nūc corp⁹istò toleti sit imediate post ℏ hispaliꝫ sit nll'a media ptrāsiēs loca. Qò appet qm̄ ex ꝓia hypothesi vnū corp⁹ in duob⁹ simul locis ponī qò nā qdē negt efficē: s̄ vt⁹ infinita. Jn scōa vo simul nō ponīt in duob⁹:s̄ itermediorum tollit ptrāsitio sic i ꝑma q̄s ē. ¶ Alie āt acutiores spec'ationes sūt qb⁹ iducit idē corp⁹ i duob⁹locis simul eē.nob tamē plani⁹ fortassis speculātib⁹ suffecerit hitudo aie ad corporis passiōes. Qò.n.aie ex nā iest iterdū corpi diuinit⁹ ineē p̄t:s̄ aie nr̄e ꝛ cuilibꝫ ſbe itelligēti ex nā ℏ iest vt nūc ea q̄ ℏ sunt ꝓsideraōs mox ad ea q̄ rome fuerit speculāda se flexerit nihil eoꝝ q̄ in tota eoꝝ itercapedine agunt̄ iuestigās aut solicita.ℏ āt anime nā donat qm̄ spūs simplex ē nō alligatus ad locoꝝ leges sīt corpa his ncēio subiecta sūt. Cōformiter ergo de⁹ in aliq̄ corpe efficere potuerit ꝛ cū colibitū foret efficiet vt q̄s q̄s nā mot⁹ ꝛ locoꝝ legib⁹ corp⁹ a territorio hispalensis mutatū in romanā vrbē:ncēe ē vt singulas directe inter capedinis ptes trāseat ab his motus ꝛ locoꝝ legib⁹absolutū sit.tūc aūt cū hispalim egrediaꝫ in romana vrbe erit nihil eoꝝ q̄ media sūt trāsitē ac si romana ciuitas hispalen.vrbis portę cōtermina foret. ¶ De xp̄i corpe nō dispariter sentiendū ē.s.vt mox vt in aere fuiss̄ in celo empyreo eēt nulli⁹ medij trāsitū faciendo.nā si ℏ in xp̄o possibile erat nec erat aliq̄ cā pp quā in oibus locis medijs aeris ꝛ ēpirei celi eē dēbat ꝓuenīē⁹ ē vt postq̄s i aere fuerit mox i ēpireis sedib⁹ locaret nihil medij trāsitū.do. ¶ Qꝛ āt nll'a ad ℏ cā subsit vt ꝑ cūctaꝫ locoꝝ iterpositionē xp̄s ascēdēs trāsire debuiss̄ satis notuꝫ eē vr̄.nihil nāq; misterij aut rōnis in his sub appet.aut si qs q̄s aliquā trāsitionē xp̄i ꝑ totū locoꝝ itercapedinē ꝓtestetur ncēe ē vt piter hui⁹ cās assignet.quā assignare difficilimū foret nec vr̄ assignabilis. ¶ Ex p̄dictis satꝭ appet:ncēe eē huic assētiri positioni.ℏ pacto i quotidiana hostie ꝛ vini in calice ꝓsecratiōe xp̄m in hostia ꝛ calice pariter ꝓsistere in celo q̄q empyreo simul nec ad hoc media transit loca.

Lap.i6. A

¶ Modus ascensionis christi.

Jn

B Non poterat xp̄s absq; visitatiōe discipuloꝝ ex terris in celū ascēdere.

his igitur dōm ē ascēsionis xp̄i hūc fuisse modū: ip̄e eni i mōte oliuaꝝ ꝑpe iherosolimā cū btā vgine matre discipulisq; ꝛ alijs qui aderāt multa locut⁹ ē cōsolatus illos ne ò suo discessu fꝫ carnē.tristarenť.ip̄e.n.illis pare locū ibat ꝛ nisi ip̄e ab eis tollerek nō veniret spūs paclitus. Cū āt huic ꝓsolationi terminū iponeret.descēdit ò aerea regiōe que dā nubecl'a vsq; ad pedes saluatoris factaq; ē i modū troni aut gestatorie sedis vt sic xp̄s in ea sessurus videreť q̄s q̄s vt ꝑlibatū ē hec nubecula xp̄m nō tollebat qn potⁱ⁹ suis ip̄e viribus nitebaꝫ. Tollebaꝫ āt illa nubes paulatim in excelsum xp̄s q̄s cū ea ascēdebat ac si in ea sederet.maior tn̄ ps corpis saluatoris nr̄i nube velata nō erat vt sic discipulis vult⁹ ille vidēdus ꝓcederek corpis q̄s reliq; ꝑcipua portio. Hec āt paulatiua ꝛ successiua ꝑ aeris ꝑmū i trestitiū fcā ascēsio tādiu durauit q̄usq; ab intuētiū obtutibus frustrareť tūc āt hūc aeris locū adeptus nō vt ꝓius successiua eleuatiōe vsus ē: sed simul in instāti in ethereis sedibus vbi ꝑmansurus foret collocatus est. ¶ Sicut autē christus in instanti ab illo aeree regionis loco in empireas sedes in instanti conscendit potuisset quoq; a monte oliuarum in quo matri ꝛ discipulis collocutus fuerat in instanti ascendisse.cōueniens tamē nō extitit. Christus quippe eis qui illi ascensuro in monte oliuarū astabāt ꝑdixerat ꝙ ide i celos ascēsurus foret. Si āt mox vt ibi stetit in empirea fuiss̄ locat⁹ sede nullā aeree regionis ascēdēdo trāsierat ptē vt factū ē discipuli ei⁹ gbus se ab eodē loco ascēsurū ꝓtestatus fuerat euz ab oculis suis euanescere cōspiciētes nec tn̄ tolli videtes in sublime ꝑ celos motū qđ ò eo factū foret ignorātes cū nullū trāsitus illius cognoscerēt argumētū extimuissent valde desolati iextimabiliter cū magistri sui ꝛ dn̄i atq; toti⁹ boni inq̄ credētes salutē spabāt exitū nescirēt. Bn̄dictus ḡ redēptor nr̄ nollēs desolatos reliquere in discessu suo ꝫm carnē eos quos tn̄ iter eos manēs dilexerat quos ēt vsq; in finem dilexit vt patet Joan.xv.c.dignatus est in celum scandens per aliquam regionis aeree particulam paulatiuis ferri successibus vt sic cunctis discipulis suis ceterisq; quibus in monte oliuarum collocutus fuerat conspiciendus daretur qualiter a terra erectus paulisper foret videbantq; eum successiue per aerem ꝓpinquū terre tolli quem videntes agnoscebant fulgente vultu illo beatifico vt iam plene beatitudinis obtinente dotem. hec autem conspicientes replebantur gaudio inenarrabili sciētes dn̄z illū ac magistrū saluatorē atq; totū bonū quē tantū presentem dilexerant nūc quoq; teneri⁹ diligebāt cui ꝑ tres annos fere cōmunicauerant in celum tolli viderent.

Joā.i5.c.

¶ Jn hoc

¶ In ℔ q3 nimis in spe future resurrectiõis eop' z ascẽsiõis in celũ fortificabant. nã velut xp3 ascẽdẽtẽ ꝓspiciebant ita z aliqñ se ascensuros expectabãt. sic̃. n. xp̃i resurrectio eiꝭ resurgendi exẽplar z spes fuit ita z ei⁹ in celos ascensio nr̃e aliqñ
Apostolus ad cor. 15. c. future ascẽsiõiꝭ certissimũ dedit argu^m. hic mod⁹ arguẽdi est ap'li p⁹ ad Corin. 15. ſ. si xp̃s resurrexit z nos resurgem⁹. Nõ dispari ãt ſnia nob arguẽ l3 si xp̃s i celos ascẽdit nos q3 ascẽdemus. ¶ Ampli⁹ ãt ista xp̃i ꝓspecta ascẽsio vehemẽt assistẽtiũ xp̃o corda iflãmauit vt ipi q3 illuc ascẽdẽ desiderarẽt q̃ redẽptorẽ z dn̄z suũ ascẽdere ituebanꝭ cuz ipe dixisset vbi ego: suz ibi z minister me⁹ erit. vt hr̃ Jo. 12. c. ¶ Xp̃m igr̃ ascẽdẽtẽ
Joan. 12. c. ꝓcẽplãtes cũ magnã vndiq3 delectationẽ expirenꝭ tãq3 penitus desiderio z gaudio absorpti erãt defixis i eũ oc'lis. Jã vo ab oc'lis eop dn̄s ille ihs elabi cepat ipi tñ magis illo q̃ cepe rãt desiderio z amore parit absorpti i eã ptẽ q̃ ascendebat lumina defixa tenebãt. ¶ Nollẽs ãt pñissim⁹ saluator nr̃ eos q3 diligebat ei⁹ desiderio inanit affligi postq3 ab oc'lis eop euanescere cepit misit duos angelos virop mõstrãtes effigiẽ in dutos vestib⁹ albis. vt discipl'os ab illa tãti desiderij expectatiõe iã tollerẽt q ad illos accedẽtes dixerũt viri galilei qd sta
C Xp̃s suis virib⁹ in celũ ẽ elevat⁹ tis aspiciẽtes in celũ ℔ ihs q assũptus ẽ a vob sic veniet quẽ admodũ vidistis eũ ascẽdẽtẽ. de ℔ actuũ. c. p̃. ¶ In ℔ ãt adhuc manifestaꝭ q3 q̃q3 xp̃s ab angl'is in celũ elevat⁹ neq̃quã sit qn poti⁹ suis ipe virib⁹ ꝓscẽderit tñ cũ eo angelop ascẽdit multitudo honorãs z comitata illũ ex his ãt duos illos i vestibus albis ornatos ad discipl'os misit vt discipl'os ꝓsolarenꝭ eos in aspectu illo ãplius fatigari nõ pmittẽtes. Ceteri ãt angeli xp̃m comitãtes in sua nã simplici ꝓcedebãt nll'o elemẽtali corpe sũpto. angelos tñ q ad discipulos de loco expediẽdos missi sũt in assũptis corpib⁹ eẽ oportuit qm̃ discipl'is locuturi erãt. eis tñ nec loq potuissent nec ab eis videri nisi corpa assũpsissent in qb⁹ ℔ efficerẽt. ¶ Et sic̃ bi duo angeli virop effigiẽ assũpserũt de aereo elemẽto ita z vestiũ figurã eis supposuerũt. nã honestum satis viderenꝭ duo corpa virop siue
D Deter. cap. vã siue verop effigiẽ demõstrãtia depositis velaminib⁹ appere. ¶ Hoz ãt vestes teste sacra scriptura albe fuerũt qm̃ color iste decebat letitiã ascẽdẽtis redẽptoris nr̃i. ¶ Ex p̃dict̃ satis colligi daꝭ q̃l'r redẽptor in celũ ascẽderit. ſ. q3 mor vt in aeris pte q̃dã fuit in celo empireo stetit nullũ locop mediop transiens.

Capi. 17. A B Nõnullorũ rñsio. C Obiectio. D Rñsio. ꝑ⁹ rõ. 2⁹ rõ. E De⁹ isr'litis fecit ne p q̃ draginta ãnos vestes aut calciamenta ꝓsumerent. Deut. 8. c. F Facile ẽ i celo aliqd etnũ fuare z si sua nã cõruptibile sit

¶ De vestib⁹ q3 xp̃s hẽbat i ascẽsiõe dubitatio.

Amplius Aũt cũ dn̄s ihs i celũ ascẽdisse fateamur qspiã igret qd de vestib⁹ ei⁹ factũ sit q3 dũ illuc ascẽderet hũit aut vbi nũc sint. ¶ Cui aliq rñdebũt q3 xp̃s in celo easdẽ nũc vestes hẽat q3 hinc a nob ascẽdẽs tulit. ¶ Qõ si i hos arguaꝭ qõ vestes ille tot ãnop elapsis curricl'is attrite aut putrefacte nõ sũt. ¶ Rñdebitur q3 z si nãe ꝓditiõe p tãtã tpis diuturnitatẽ durare nequissent dei tñ nutu vsq3 hodie illese pmanẽt. hoc ãt rõnabil'r dictũ apparet. p̃ qm̃ in celo corruptio nulla ẽ. cũ ibi p̃rietas nulla sit. in regiõe ãt elemẽtali p̃rietas ois ẽ. iõ ibi gñatio z corruptio ẽ celũ ãt nullã elemẽtaliũ rep̃ ꝓditionẽ hz iõ ibi gño z corruptio nll'a iduci poterit. vñ vestes ille q3 saluator nr̃ secũ ascẽdẽs tulit ateri aut putrefieri neqbũt: q2 nullũ qõ eas corrũpat eẽ p̃t z qcqd alterũ i celis sit corrũpi nõ poterit. ¶ Ampli⁹ ãt dei nutu vestes illese pmanẽt z si nã loci eis ad corruptionẽ iducẽs repugret: de⁹. n. sic ꝓstituit vt incorrupte semp. maneãt. ¶ Simile factũ a deo in sacra scriptura repim⁹: ipsa. n. testimoniũ phibet de isr'litis q3 cũ egressi fuissent de egypto q̃draginta ãnis p varias vagati solitudines) nulli pp'op adheserũt q tẽ sibi formidolosi erãt cũ oẽs sibi infesti oppido forẽt vñ nec ab eis vestes aut calciamẽta hr̃e poterãt de⁹ aũt hop ncẽitati sufficere volẽs egit vt eop vestes toto illo q̃draginta ãnop tpe illese ꝓsisterẽt nullatenus putrefacte nec attrite: sz in ea penitus hitudine pmãserũt q̃ ỏ egypto eas eduxerãt. Calciamẽta q3 eop q̃ facilius atteri solẽt ℔ toto q̃draginta ãnop tpe lesa nõ sũt nec attrita aut vetustate cõsũpta q̃sq3 trã pmissaz isr'lite itrauerũt de ℔ deuterono. c. 8. hoz ãt cãe latius a nobis ibi iducte sũt. ¶ Si g̃ in vestib⁹ iudeop tãta fuit diuina dignatio vt tãto tpe nulla atterẽte vetustate ꝓsumpte forent. q̃sto ꝓfil'ius in vestibus saluatoris nr̃i dom erat accidẽ debuisse. ¶ Aliud q3 ad ℔ iducẽdũ icẽtiuũ ẽ. qm̃ facilius ẽ aliqd qõ f3 se corruptibile ẽ incorruptũ fuari in celo q̃ i terra: q2 ibi p̃rietas aut p̃rietatis nulla extremitas ẽ. iõ nulla actio erit cũ oiꝭ actio pm nãm fundet i p̃rietate: vt p3 ex Aristo. in. 5. phisicop. ¶ In arabicis vo solitudinibus per quas isr'lite q̃draginta ãnis vagati sũt p̃rietates solide erãt cũ in tota elementali regione p̃rietas sit potissime in tre superficie i q̃ abũdãtio exigit̃ p̃rietaꝭ vtus ad gñatiõis z corruptionis efficaciã. Si g̃ de⁹ dignatiõe sua supza nãe cõmunez modũ opatus nõ fuisset ncẽe erat hebreorũ vestes fuisse tanto tpe vetustate consumptas.
C In tra p̃ cipue p̃ rietas ẽ. z rõ dicti.

¶ Improbatio responsionis predicte.

Que Aũt hactenus de vestibus xp̃i dicta sunt falso initunt fulciméto. Xp̃s eqdem in empirea sede vestes nullas hz. sola. n. in vita eterna ea sũt q̃ ad btitudinis cõplemẽtũ qcq3 ꝓferũt. vestes tñ xp̃i ad gl'ie ꝓstitutionẽ efficere nihil q̃nt eas igit̃ nullatenus in felicitate padisi eẽ liquet. ¶ Hoc aũt satis p3 qm̃ btitudo ad aliud gen⁹ bonitatis ptinet, qõ ẽ vex bonũ vestes aũt aut tegẽde turpitudinis cã aut excludẽde tpis intẽpiei iuente sunt. de ℔ aũt inferius magis agek. ¶ Amplius aũt q btã illa eterne vite felicitate fruunt pfecta rõne degũt z pm nãe rectitudinẽ. tñ pm nãe ordinẽ pfectius ẽ corpus hũanũ q̃libet veste ỏ lino z lana aut q̃cunq3 mã ꝓtexta. rõni g̃ ꝓsentaneũ nõ est nec q̃is mõ possibile vt vestes de mã q̃is fabricata hoibus ad felicitatẽ ꝓsint xp̃s g̃ãn. felicitate padisi vestes nullas hẽbit. Jdẽtidẽ z cete
C ꝑ⁹ rõ i. p batõis. 2⁹ rõ. Boeti⁹ de cõso. lib. ij. p sa. 5. ri bti viri. ¶ Ob ℔ aũt boetius de ꝓsolatiõe lib. ij. ꝑsa qnta arguens p̃ eos q aliq3 felicitatis pticulã vestib⁹ ascripserint ait. Jta ne aũt nullũ ẽ vobis ꝓpriũ ac isitũ bonũ vt in exterrnis ac sepositis reb⁹ bona vestra q̃ratis. sic reruz vsa ꝓditio ẽ vt diuinũ merito rõnis aial non al'r sibi splendere nisi inanimate supellectilis posſone videaꝭ. z alia qdẽ suis rebus ptẽta sũt. vos aũt deo mẽte ꝓsimiles a reb⁹ infimis excellẽtis nãe ornamẽta captatis nec itelligitis q̃stam ꝓditori vro faciatis iniuriã. ille hũanũ gen⁹ terrenis oibus ꝑstare voluit vos dignitatẽ vram infra infima q̃q3 detruditis. ¶ Jtẽ ipfecti satis signũ ẽ vt aliqd corruptibile hũano artificio ꝓstãs id qõ tota btã trinitas effecerit pfectũ redderet. Saluatoris tñ nr̃i vestimenta de lana z lino ꝓstitisse p3 z ob ℔ eas corruptibilitati subiectas p3 artificiũ ẽt hũanũ eas ad eẽ pduxerat. Corp⁹ aũt dn̄i ihesu incorruptibile ẽ cũ p gl'ificationẽ suã imortalitatis cõpos effectũ sit. Corpus q3 illud bñdictũ totius sancte trinitatis mysterio i vginis aluo miris modis ꝓfectũ extitit. ab re g̃ est vt illud ab ipfectis mortalis ꝓditiõiꝭ vestib⁹ q̃q3 pulchritudinis aut felicitatis ꝓfeq possit. ¶ Qõ aũt corpus saluatoris nr̃i totius trinitatis ope expletũ sit satis liq̃t qm̃ nõ fuit eo mõ q̃ cetera hũana corpa fabricatũ. corpa qppe alioz hoiuz semine masculino cõmixto sanguini mẽstruali feminino ipsa vtute masculini agẽte in femininũ formanꝭ. quottidianis. n. actionib⁹ femine⁹ digerit̃ humor atq3 ꝓpaꝭ z soli daꝭ q̃sq3 pfectã formã humanaz semẽ illud induerit quod organizationem appellam⁹. ¶ In corpis xp̃i formatione lõge differenꝭ extitisse cognoscim⁹. ibi qppe nullũ masculinũ semen extitit qõ sanguinis vginis mẽstrualẽ ꝓtẽparet digereret atq3 formaret in corpus. ipsaz eqdẽ viro icognitam alma mater ꝓfitek eccl'ia. ¶ Unde ex viribus nãe ℔ ipossibile fuit vt ille vginis mẽstruus formarek sanguis vt p se in ei⁹ vtero erat. sz qõ virib⁹ nãe defuit ℔ supza nãe limites agens totius btẽ trinitatis imensa vtus effecit. Jn instanti. n. q̃dã mẽstrualis sanguinis beate vginis a ceteris seiũcta pticula in corp⁹ pfecte organizatũ formata est. aia q3 eodẽ formationis corporis istanti creata atq3 infusa mẽbris ẽ fuitq3 eodẽ istanti xps verus ac pfectus de⁹ z hõ: sz qdẽ corpe puus. dicit g̃ orthodoxop fides xp̃m de spũ scõ ꝓceptũ qm̃ btẽ trinitatis ope tota illa sacratissima gño aut passiua ꝓceptio celebrata est. De his aũt latius dictũ est in expositiõe p̃me figurate padoxe super p̃mã pticulã. ſ. vas clausum. Quia g̃ ℔ bñdictũ xp̃i corpus a tota trinitate miris modis fabricatũ fuerat satis dissentire rõni videbaꝭ vt ex corruptioni subiectis vestimentis qc q3 ei pulchritudinis accedere aut felicitatis potuisset.
B Xp̃i corpus totius trinitatis ope expletũ ẽ.

¶ Quedam attinentia ad superiora.

Amplius Aũt si xp̃m in felicitate padisi eisdẽ qui bus ℔ tegebaꝭ vestibus indutũ astruxerimus opz vt piter fateamur eas ibi alicuius necessitaꝭ aut vtilitatis vel iuuamenti cã manere. alioqn supuacuũ in deo fatebimur qõ stultũ est in actione agẽtis pm rõnẽ. adeo aũt longe quecũq3 talia absunt. ipse qppe cuncta disposittissime in ordine conuenienti producit. has tñ vestes xp̃o in felicitate paradisi conferre nihil p3 eas. ergo nullatenus habet.
Ca. 19. A

¶ Hoc aũt

¶ Hoc aũt euidẽtius deducit. Si.n. xp̃s vestib⁹ in celo empireo vteret vt inde q̃dã corpis inhoneste aut q̃ndã ptinẽtes turpitudinẽ ptes tegerent q̃s nudas vestib⁹ apparere illicitũ foret: aut vt aliqd decoris velatis pticulis ex ꝟ accederet nõ collato ad ꝟ q̃ ex his q̃dã ptes turpitudinis velarẽtur. hoꝛ aũt p̃mũ eẽ negt: qm̃ ꝟ dato nc̃e est vt fateamur cũ felicitate paradisi in xp̃o quasdam adhuc manere pticulas q̃s indecoꝛ sit in mãifesto cerni: qõ satis ab re ẽ. ¶ Nec gdẽ in xp̃o dũtaxat ſ3 ⁊ in ceteris q̃s eterne felicitatis pticipes cõcesserimus. Status q̃ppe glorie quẽlz q eius cõpos ẽ ad eã deducit pfectionẽ: q̃ in eo maioꝛia eẽ neq̃at: nulla g̃ huic pfection erit p̃iũcta impfectio. qm̃ solide btm̃ eẽ negt qõ aliqua ex pte miserũ est. In corpe aũt hũano aliquã eẽ maculã pena litatis cuiusdã genus quã in felicitate pfecta eẽ ipossibile nõ est in xp̃o igit̃ hmõi inhonestã aut indecorã pticulã nullate nus eẽ liq̃t. ¶ Scõm q̃s supꝛadictũ de xp̃o dici negt. ſ. vt iõ in ea vestes in paradisi felicitate fateamur: qm̃ eius corpi pulchritudinẽ quadã ⁊ honorẽ donãt. nã si qd alterũ pficit aut illõ pulchrũ reddit nc̃e ẽ vt eo qõ a se pficit pulchrius atq3 pfectius sit. ¶ De vestib⁹ aũt xp̃i ad eius sacratissimã carnẽ collatis hmõi dici negt: qm̃ caro eius qbusq3 vestimẽtis pulchꝛioꝛ ⁊ decẽtioꝛ ẽ. nllã g̃ cã3 eẽ appet q̃re rõni q̃uenĩter dictũ videat vt xp̃s in sedibus empireis vestes hẽat. eas g̃ nõ h3 cũ in eo frustra nihil ponẽdũ est. ¶ Amplius aũt vestes turpitudinib⁹ corporis tegẽdis inuẽte sũt. In xp̃o aũt nll'a corporis pticula turpis aut pudẽda ẽ: in eo igit̃ nequaq̃ vestes erũt. ¶ Huius inductiõis p̃mũ p3. qm̃ oiuz rõne degẽtiũ finis vestiũ hic ẽ vt pudẽda q̃q3 ⁊ in publicũ p̃odire indigna tegant. hic q̃s fabricataꝛ domoꝛ finis ẽ. voluerũt. n. mortales sic honestius q̃dã q̃ publicã cognitionẽ formidãt explere. sic hr̃ ecclĩastici. 29. c. iniciũ vite hois panis ⁊ aq̃ ⁊ vestimẽtũ ⁊ domus p̃tegẽs turpitudinẽ. Qõ aũt i xp̃o pudẽdũ nihil aut turpe sit mãifestũ est. nã hmõi pene sũt ei⁹ in q̃ sũt in felicitate aũt ẽpireaꝛ sediũ penalitas nll'a eẽ valet cũ oĩmodã ibi felicitatẽ astruxerimus: ibi igit̃ pseq̃nter oẽz maculã aut corporis deformitatẽ difitebimur: nll'a igit̃ talis macula in xp̃o esse valebit vt vestibus egeat aut ei vsquequaq3 p̃sint.

¶ Perfectioꝛ est status felicitatis paradisi q̃s status originalis innocentie.

Amplius Aũt pfectioꝛ ẽ status felicitatis paradisi q̃s status p̃mordial' atq3 original' innocentie in eo tm̃ nulla p̃thoplaustis vestis fuit nec eis nc̃arie aut oportũe videbant. In vita eterna igit̃ btis vestes nll'atenus aderũt. huius inductiõis maioꝛ app3 qm̃ in statu originalis innocẽtie ꝟ dũtaxat hoibus bonũ erat q̃ a pctõ adhuc imunes p̃sius erãt nec alicui penalitati subiecti erãt: aut morti. Erat q̃ppe innocẽtia ista aut original' iustitia gr̃a a deo gratis collata. phibẽs ne mortalitas q̃ hoibus inerat ex p̃ncipioꝛ spẽi sue cõditiõe noceret erãt tm̃ hoies potẽtes peccare atq3 cõseq̃nter mortalitati subiacere: sic̃ eis posterius pcti merito inflictũ est. ¶ Qui vero nũc in felicitate paradisi inexcogitatꝫ fruunt bonis amplioꝛa his bona nõ h̃nt qm̃ dotes gr̃ie tã in corpoꝛe q̃s in aĩa tenẽt quaꝛ nll'a in p̃mordialis innocẽtie statu fuit. Nõ. n. vsq3 quaq3 hoies p̃meue original' iustitie tenẽtes statũ felices erãt: qm̃ adhuc deficere posse eis inerat cuz posterius ceciderint. felix aũt circũquaq3 nõ est: q aliqual'r miser effici p̃t. Nũc. n. q felicitate paradisi fruunt imortales sũt q vero p̃meuã tenebãt iustitiã mori posse p̃mptũ habebant.

¶ Itẽ q statũ innocẽtie tenuerũt: ⁊ si tũc nõ peccauerant aut peccabãt peccabiles tm̃ erãt sic̃ eis posterius factũ est. q tm̃ felicitatẽ paradisi tenẽt peccare nll'atenus q̃unt: aut ea q̃s tenẽt gr̃a carere. ¶ Preter ꝟ aũt q p̃meue innocẽtie statũ tenebãt ꝺ felicitate eterna sibi cõscũ aut certi nõ erãt qm̃ in eis factũ ẽ: q peccarẽt. q̃ spem ei⁹ pdiderãt. nisi mediatoꝛis x̃pi gr̃a redẽpti foret. q vero phẽnis felicitatis gaudia expiunt de ea quã possidẽt felicitate firmitudinis atq3 certitudinis cõscũ sũt. qm̃ peccare neq̃unt illud tm̃ q̃ fruũt soli pctõ repugnat. vt eo auferri posset q igit̃ sibi cõscũ sũt q̃ peccare neq̃unt phẽnis felicitatis certa possessione letant. ¶ Differẽtius g̃ maioꝛ pfectioꝛq3 status est eoꝛ q empireas possidẽt sedes q̃s eoꝛ qui p̃mordialis innocẽtie statũ aliq̃n tenuerũt. ¶ Huius aũt fm liq̃t. nã cũ diuina ptãs formauit adã de limo terre nudũ plasmauit nullũ ei tribuẽs corpis tegm̃tũ. vt dicit. Gen. 2. ⁊. 3. c. euã q̃q3 cũ de latere viri dormiẽtis formauit nullo adhibito caruis sue tegm̃to eã eẽ dedit: vñ erãt nudi nec erubescebãt vt appet Gen. 3. c. ¶ Cũ vero d eliq̃rũt exarserũt i vtroq3 ad alterutrũ genitalia mẽbꝛa q̃dã passionali ad libidinẽ insurgẽte caloꝛe. quẽadmodũ nobis euenire solet: cũ in libidinẽ incitamur. hũc aũt p̃ius nequaq̃ expti fuerãt nec tale q̃d accidere potuisse arbitrabãt q̃ pacto de eo qõ acciderat ruboꝛe: suffusi sũt. Ob ꝟ aũt genitalia in qbus nouũ illõ acciderat adopire volẽtes de folijs ficus fecerũt sibi p̃zomata ad tegendũ dimidiã corpoꝛ partẽ. ¶ Hoc aũt inferẽ q cũ nã instituta erat nõdũ vitio hominũ infecta vestib⁹ nec eguit: nec vsa est. nulla. n. tũc eos ad hoc nc̃itas adigebat. qm̃ nõ erubescebãt nuditatis sue ac si nudũ eẽ malũ nihil foret. Nec ꝟ gdẽ iõ q̃ factũ putet q̃si tũc hoies nimis adhuc rudes q̃d bonũ honestũ aut verecũdũ foret ignoꝛarẽt. tãta q̃ppe tũc rõnis viuacitate vigebãt vt posterius viguerũt. pctõ tm̃ cõsũmato ruboꝛis q̃dã penalitas moꝛ p̃secuta est q̃ vestiũ nc̃itas ad honestatẽ tuẽdã inducta est. Uestiũ g̃ vsus ex pcti seq̃la p̃uenit ſ. ex penalitate ruboꝛis. a statu aũt felicitatis paradisi ois pena abest: cum ibi plenũ cõsũmatũq3 reperiaꝛ bonũ. in illa ergo perhenni felicitate paradisi vestibus nullus vtetur ⁊ consequenter nec xp̃s nunc quibusq3 vestibus tectus est.

¶ Quedam attinentia ad superioꝛa.

His Aũt addijcit cũ diuina ptãs hominẽ plasmare voluit cũcta ei nc̃ia p̃tulit vestes tm̃ ei nll'as tribuit. vestiũ g̃ hoi nulla nc̃itas aut opportũitas est. Qõ si hoi nato ⁊ viuenti vestes ad nihil nc̃e ẽm se fuerũt ei post mortẽz iã in felicitate paradisi degẽte multo rõnabilius cõferre neqbũt aut aderũt. hᵇ inductiõis p̃mũ liq̃t. Sic. n. deus res cõstituit vt singulis q̃ nã nc̃itas aut opportũitas exigit tribuerit q̃ aũt opportuna nõ sũt ſ3 supuacua nõ addiderit. aliogn cum cõdita subsistere neq̃ant nisi cũ eis q̃ opportũa ⁊ nc̃ia q̃q3 insũt tãdiu q̃ subsistũt p̃manere nõ accideret. ¶ Hic aũt p̃uus ordo rebꝰ ipositus foret. ſ. vt aliq̃ cõdita forẽt q̃ ordinis defectiõe depdi nc̃e eẽt. Hoc aũt in deo astruere nephas dixerim: cũ teste Aristo. politicoꝛ libro p̃imo: lucide didiscerimus deũ ⁊ nãm nihil supuacuũ opari. Pari g̃ censura dõm est nihil a deo ⁊ nã p̃ductũ cui nc̃ia q̃q3 aut nãli cõseruationi oportuna adiucta nõ fuerint. ¶ Si qd enĩz deo aut nã agẽte p̃ductũ astruxeris cui nc̃ia queq3 difiteaꝛis cõcessa fateaꝛis oportet. hoc frustra p̃ductũ foze. hoc tm̃ quisq3 confiteri recusabit cuicunq3 ergo genito p̃ducto aut creato deo aut nã agente quicqd spẽi cõueniens est cõcessuz foze cõsiteri nc̃e est. vt sic p̃genita aut p̃ducta cõstare queant. Hoc aũt inducit. nam si genitũ aut p̃ductũ ad cõuenientiã spẽi necessaria queq3 nõ habeat perituruz esse necessario erat supuacuũ aut est id gigni qõ cõfestim delendũ erit. ¶ Amplius aũt Aristoteles. 12. metha. ait entia vniuersi nolle male disponi sed cõuenientius disponi quo disponi queant. Si tamẽ sic vniuersitatis res administrari fateamur vt cuiq3 ad speciei necessitatẽ sũt nõ suppetãt: ⁊ p̃seruationi opportuna p̃auo ordine disposita foꝛent. Cũctis ergo genitis creatis aut p̃ductis a deo vel nã quecũq3 necessaria sint addijci confiteri nc̃e est. ¶ Hanc quoq3 assumptionẽ euidentius latiusq3 inducit Aristo. politicoꝛ libro primo dicens q̃ sicut cunctoꝛ ingeniatrix nã cũctis vt sint prouidet machinas quasdaz ⁊ argumenta essendi tribuẽs. ita ⁊ genitis rebus prouidet vt seruent. ¶ Unde dicit nãe esse virtutẽ prouisiuã ad p̃seruationem aialiũ vt sicut generationi cõtulit ita eis genitis alimenta tenera p̃parat p̃cedẽtibus aũt fm etatez firmioꝛa quedã iaz robustioꝛibus nutrimẽta ministrat. ¶ Ex hoc aũt prouenire inquit vt femelle post ptuz lac in vberibus hẽant vt inde editos ptus liquidioꝛi atq3 tenerrimo alant nutrimẽto. post aũt solidioꝛa quedã nature cõuenientia administrat. de hoc quoq3 Aristoteles primo ichonomicoꝛ: ait oia aialia a terra nutrimẽtũ recipere tanq̃ a matre. ipa ergo terra que nature pars quedam est sic nature ingenio disposita est vt cunctis viuentibus alimenta p̃rebeat.

¶ Duplex modus necessitatis in homine.

Potest Aũt ⁊ alias induci q̃ homini plasmato necessaria queq3 ad cõseruationẽ suã tribuerit. ¶ Duplex enĩz nc̃itatũ modus plasmato homini inerat. ſ. ad cõseruandã humanã spẽm in ipsis indiuiduis. ⁊ ad indiuiduoꝛ permanentiam. ¶ Ad indiuiduuz vero quodlibet humanum conseruandum cibus ⁊ potus necessarius est. nam cũctis animalibus hoc inest vt vitam alimento conseruent. alioquin eis nulla per naturã possibilis est cõseruatio.

¶ Nc̃itas

Ꝺ Quõ aliqua ex pte miserius est pfecte beatum tenẽ nõ potest.

Ꝺ Quod aliud p ficit eo pfectius est quõ p ficitur.

Ꝺ Innuẽtõ vestis ẽ vt regat pudẽda

Eccliasticus.

Ꝺ In xp̃o nihil est pudẽdũ

Cap. 20. A

Ꝺ Quid eẽt originalis illa innocẽtia p̃mis parentibus.

Ꝺ Hoies p̃meue originalis iustitie nõ erãt oio felices.

ꝺ 1ª rõ.

ꝺ 2ª rõ.

ꝺ 3ª rõ.

Ꝺ

Ge. 3. c.

Ꝺ Ut appet Gen. 3. c.

Ꝺ Stati post culpaz p̃mi parẽtes vsi sũt tegmentis. quibus tegerent ptes pudibũdas.

Ꝺ In paradiso ois pena abest.

Capitu. 21. A

Ꝺ Deus ⁊ nã nll'a frustra faciunt.

Ari. p̃ poli.

Ꝺ Aristotele

Ꝺ Entia vniuersi q̃s cõuenientius disponi p̃t disponũt.

Aristoteles

Ꝺ

Ꝺ Uñ est mulieres i vberibus post ptũ hr̃e lac

Ari. 7. icho.

Capitu. 22. A

Ꝺ Libus ⁊ potus singlis hoibus necessarius.

E Spēs ꝑter indiuidua nō ꝓmanēt

Aristoteles D In cōpoſitꝫ ⁊ mixtꝫ nulli idiuiduū ſempiternū E Deus optimus ꝑ hoi ſingula tribuit neceſſaria 2m indiuiduum.

Heñ.2.c. F Fons q ex loco voluptatis exit: ⁊ in.4. celeberrimos fluuios ꝑtitur.

G Deꝰ cōtulit ꝑ parentiꝫ ad ſpēi conſeruationē conducūt.

H Bti in padiſo veſtibus nō tegunt.

Capitu.23. A

B Veſtes hoi buꝫ ex errore ꝑ cōpate ſunt.

¶ Necēitas āt ſpēi ē ad ꝓmanētiā eiuſdē. ⁊ qm̄ ꝑter indiuidua ſpēm ꝓmanere ipoſſibile ē dicēte Ari. in ꝑdicamētis in ꝑdicamēto ſbe deſtructꝫ ꝓmis ſbīs ipoſſibile eſt aliqd alioꝝ remanere. ſ. deletis oibus indiuiduis q̄ ſt ꝓme ſbe ipoſſibue eſt aliquā ꝓmā ſbaꝫ ꝓmanere q̄ ad gn̄a ⁊ ſpēs ꝑtinet. Et qm̄ in cōpoſitis ⁊ mixtis nullū indiuiduū ꝓmanet in eternū cuꝫ quodlibꝫ cozruptibile ſit ad ꝓmanētiā ſpēi ꝑ gn̄onē eē ncēe ē: qua ex vno indiuiduo alterū oziginē trahat. vt ſic qbuſdā occaſuꝫ faciētibꝰ alijs āt ex his ſumētibꝰ oztū in eternā dura tionē ꝓmaneat ſba ſpēi. ¶ Et qm̄ ad gn̄ationē hmōi potētia actiua ⁊ paſſiua ⁊ ſūme nccia ſt. q̄ nā miniſtrat. ſexuū q̄ꝫ di uerſitas. ſ. maſculinū eē ⁊ femininū. nihil alteꝝ nccīū erit ho minibꝰ ꝑm nāꝫ hītibꝰ q̄ cōſeruādoꝝ indiuiduoꝝ nccitas exi gitꝫ cū ipſa q̄ꝫ cōſeruatione ſpēi. ¶ Diuine. n. bōitatis digna tio plaſmato hoi hoꝝ ſingula tribuit. ꝓmo ei in eis q̄ cōſer uādoꝝ indiuiduoꝝ rō exigit. puidēs cū ei cibā ⁊ potū tra didit ad hoꝝ eſcā ⁊ cūctas arbozes padiſi illius cuius colo nus poſitus fuerat cōcedēs: cū inqt Heñ.2.c. ex oi ligno pa diſi comede. de ligno āt ſcie boni ⁊ mali ne comedas. ¶ Ad potū āt hoi deꝰ fontē padiſi tribuit nōdū vino i vſuꝫ hominū deducto ſꝫ hꝰ aq̄ cūctis poculis ſalubꝝior erat. de ꝟ Heñ.2.c. dr̄ ⁊ fluuius egrediebaꝫ de loco voluptatis vl̄ ꝑꝫ alia lr̄aꝫ ⁊ fons egrediebaꝫ de loco voluptatis ad irrigandū padiſum q̄ inde diuidit in q̄ttuoꝝ capita nomen vni phyſon alteri gion alij tigris ⁊ q̄rto eufrates. Quāq̄ꝫ āt dn̄s ꝓtho plauſto de ꝟ padiſi fonte bibere nō iuſſiſſet qm̄ tn̄ eū colonū ⁊ agricolaꝫ loci voluptatis collocauerat vt ꝑꝫ Heñ.2.c. cūcta q̄ ibidē erāt eidē ꝓceſſiſſe atq; ſui effeciſſe iuris videbaꝫ eis dēptis q̄ ex preſſe ꝓhibebat ſicut de arboze ſcie boni ⁊ mali cautū eſt.

¶ Idētidē āt deꝰ ꝓtho plauſto q̄ ad ſpēi cōſeruationē nccīa erant cōtulit qō ad gn̄onē ſpectat. ⁊ qm̄ ſolū virū gignē im poſſibile erat cuius fundamtū ꝑꝫ ex ꝑlibatis in expōne ꝓme figurate padoxe ꝓticla ei feminā gn̄andi coadiutricē ꝓtulit huic. n. iunctꝰ gn̄ationis opus explere valebat. ¶ Sic. n. dr̄ Heñ.2.c. nō eſt bonū eē hoiem ſolū: faciamꝰ ei adiutoziū ſimile ſibi. ſ. faciamꝰ ei feminā q̄ ſimilis ſit ei in ſpē ſꝫ ñ in ſexu ⁊ iſta fuit adiutoziū. ſ. ad gn̄onē q̄ ꝑtinet ad nālē cōicationeꝫ ⁊ ad cōmunicationē iconomicā. ¶ Ex ꝑdictis colligīt q̄ cū deus plaſmato hoi nccīa q̄ꝫ cōtulerit veſtes tn̄ nl'latenus ꝑbuit eas hoi nccias aut opportunas ſimpl'r nō fuiſſe. ¶ Si g̃ in ſtatu inocētie ꝓmeue ꝓthoplauſto nr̄o veſtes nccīe nō exti terūt nec collate ſt in ſtatu felicitatis ꝑhēnis padiſi q̄ perfec tioꝝ nec parū ē nccīe minꝰ erūt. Eis g̃ bti ñ tegēt nec xp̄s q̄ꝫ nūc tegitur.

¶ De veſtibus a deo datis hominibus.

Amplius Āūt hoi in inocētia ⁊ nā inſtituta forma to deus veſtes nullas dedit. peccātibus aūt veſtimēta tribuit: veſtes g̃ hoi ꝑꝫ ſe nccīe aut oppoꝝtune nō erāt ſꝫ qm̄ peccāuit. ſ. vt penā verecūdie. i gēitalibꝰ ex pctō cōſeq̄ntē tegēt: nudis. n. illis ꝓdire i publicū magꝫ eos facēt ruboze ſuffūdi aut de ſe ꝓſus cōfundi. ¶ Hoc āt ꝑꝫ qm̄ ab exordio ꝓthoplauſtis deꝰ veſtes nl'as tribuerat ſꝫ vt lr̄a gene ſeos teſtat. c.3. nudi erāt ⁊ nō erubeſcebāt. poſtq̄ꝫ vo iuſſa dei trāſgreſſi peccāuerūt p̄t pizomata folijs de ficuū q̄ ipi ſibi ꝓtexuerūt deꝰ illis veſtes fecit. vt appꝫ Heñ.3.c. ſ. fec eis deꝰ tunicas peliceas ⁊ eiecit eos de padiſo. ¶ Ad nccītatē g̃ in diuiduoꝝ aut ſpēi in plaſmatis hoibus ꝑm ſe veſtes nō ꝓde rāt ſꝫ ꝓp peccati ſeq̄la ītroducte ſt. i felicitate tn̄ padiſi pctm̄ nullū: penalitas q̄ꝫ nl'a nec ruboꝝ ē ibi igīt veſtes eē ꝓueniē ter ſuſtineri negt. ¶ Preter hec āt ſi veſtes cuidā pulchritu dini coꝝpoꝝi hūano ītroducte fuiſſent potius eas deuꝫ ꝓtho plauſtis añ trāſgreſſionē ꝓmarīā ꝓtuliſſet cū iuſtitiā oziginā le tūc tenerēt pꝰ pctm̄ tn̄ dedit ñ g̃ ad q̄ndā coꝝpi hūano pul chritudinē augumtādā ꝓtulit ſꝫ ad ruborē nr̄ꝫ occl'tādū quē peccati merito ꝓthoplauſti ⁊ tota eoꝝ ꝓgenieſ mēbris geni talibus icurrerūt. huius inductionis ꝓmū ꝑꝫ. nā cū formati hoies i iuſtitia oziginali foret i gr̄a dei erāt. hēbat. n. eos ſibi deus g̃tos illos diligēs cū nōdū qcq̄ꝫ peccaſſent pp qō iram dei icurreret. Poſt pctm̄ āt filij ire facti ſt odiū dei icurrētes cū deꝰ oderit pctōres. rōni g̃ magiſ ꝑſentaneū videbaꝫ vt deꝰ qōcūq; bonū ꝓthoplauſtis añ lapſuꝫ q̄ꝫ pꝰ trāſgreſſione tri buiſſet. ¶ Huius āt ꝟa ꝓticula ex ꝑlibatis inducta ē. ſ. q̄ deꝰ hoi pꝰ pctm̄ veſtes tribuerit añ in nuditate ſine ruboze pma nentibꝰ eis. Quā ob rē inferri nccē eſt: veſtes ꝓthoplauſtis nullius augumētāde pulchritudinis cā datas: ſꝫ tegēde tur pitudinis nccītate ne ruboze ſuffūdamur. in felicitate āt pa diſi nulla penalis nccītas eſt veſtiū g̃ vſus ibi nequaq̄ꝫ erit.

¶ Preter hec āt ſi xp̄m in empireis locatū ſedibꝰ veſtibꝰ con tectū cēſcamus piter q̄ꝫ ⁊ in ceteris btis cēſeri par cā cogit. idem. n. oium ad ꝟ inductiuū vel diſtractiuū erit. ¶ Q̄d ſi obieceris potioꝝa xp̄i merita oibus hūanis meritis extitiſſe quā ob rē rōni cōſentaneū foze cū veſtibꝰ cōtegi ceteris i ſua nuditate manētibꝰ. ¶ Rn̄dendū erit ꝓculdubio cūctis hūa nis meritis xp̄i merita potioꝝa. Un̄ ſi i felicitate ꝑhēni veſtiū vſus vt in hac moꝛtalitate eēt. ſoleniozes nec in parū veſtes xp̄i ceteroꝝ veſtimētis eē deberēt. ipo tn̄ veſtibꝰ cōtecto cete ros in ſua manere nuditate nulli rōni cōcoꝛs eſt. Si g̃ xp̄m veſtibꝰ velatū in poloꝝ ſedibus arbitrari velimus ceteris q̄ꝫ felicibus defunctoꝝ varia cultus tegmina apponēda ſunt.

¶ De ceteris g̃ nō ꝓua nec cito extricabilis qō exoꝛta foꝛet: quō in reſurrectione veſtes hr̄e poſſent. nā nō erūt in eoꝝ coꝛpoꝛibꝰ veſtes: q̄s dudū hūerūt: qm̄ vel nullas ſepulti hūe rūt aut ille cū ipſis coꝛpoꝛibus longa ſepulchꝛali coꝛruptiōe attrite diſtabuerūt. ¶ Nihil g̃ hēs qd rn̄dere q̄as niſi vt cū ctos angelos dei pānoꝝ cōfectoꝛes veſtiū q̄ꝫ fabꝛoꝝ aſtruxe ris vt ſingulis btoꝝ veſtes qbuſ velādi ſunt diſtribuē q̄ant. hoc aūt abuſio irriſoria quedam eſt. ¶ Patet ergo nec xp̄m in terra viuentiū nec ceteros qui in vtroqꝫ homie aliquādo futuri ibidem ſunt veſtibus quibuſdam tegi.

¶ Dubitatio q̄ felicitas padiſi nō eſt futura ſine veſtibꝰ.

Ad hoc aūt qbuſdā aſtruēdū videbīt felicitatē padiſi ſine veſtibus nō eē futurā. Qm̄ inhoneſtū cuiqꝫ li quet genitalia oꝛgana reuelata cūctis mōſtrari in patulo. q̄ ſi eos velaminibꝰ carētes eē opoꝛteret ruboꝛe ſuffundi eos ō ſua nuditate ncce erat. in felicitate tn̄ padiſi nullū penalitaꝫ arbitramur eē locū veſtiū g̃ ad turpitudinē cōtegendā vſus erit. ¶ Huic rn̄dendū eſt. q̄ ſi nuditas genitaliuꝫ oꝛganoꝝ q̄cq̄ꝫ ruboꝛis aut penalitatis afferret nos q̄ꝫ cū ceteris ſpon te fateamur i illa felicitate padiſi veſtiū vſuꝫ cūctis eē nccīū ibi tn̄ nl'o in alterutrū de genitaliū nuditate viri ſuffundent ruboꝛe. ¶ Ad femias q̄ꝫ viris idē erit vt nl'i inuicē de taliū nuditate vereant. veſtiū g̃ ibi nulla poterit eē nccītas. Hoc aūt itaq̄ qm̄ pfectioꝝ ſtatus felicitatis padiſi ſtatu ꝓmeue ino centie oziginaliſqꝫ iuſtitie ꝓculdubio eſt. in ſtatu tn̄ iuſtitie oziginalis verecūdie ꝓthoplauſti imunes erant nihil de ſua nuditate q̄ tūc nuditas minime putabaꝫ erubeſcentes. erit ergo vt in perhēni empireaꝝ ſedium ſtatu oīs a beatis effu giat ruboꝝ: aut occaſio erubeſcendi. huius inductiōis ꝓmā particulā notā foze arbitroꝝ eamq; paulo ante firmauimus. Secunda aūt deducīt qm̄ in ſtatu ꝓmeue inocentie ꝓtho plauſti nudi erant nec tn̄ de ſua in alterutrū nuditate ꝓfuſi. dicente lr̄a geneſeos. c.3. nudi erant ⁊ nō erubeſcebant. In illa igitur qua plena cunctoꝝ bonoꝝ aggregatione beatitu dinē preſtolamur magis ab electis oīs ruboꝛiſ mā diffugiet. veſtiū ergo erit ſublata nccītas pariter ⁊ opoꝛtūitas. Nos eniꝫ de genitaliū oꝛganoꝝ nuditate ſuffundimur: qm̄ in eis paſſionalis qdā ardoꝛ ⁊ titilatio ꝑ ratiōis ſurgit iperiū. In felicitate aūt paradiſi nulla in electi paſſio aut inſurget aut dn̄abīt. verecūdie g̃ aberit locus. ¶ Sic. n. aſſerit Augu. 22. de ciuitate dei. in vita eterna nō magis erubeſcemuſ de geni talibꝰ mēbris q̄ꝫ de pulchꝛis oculis aut manibꝰ. ibiq; oīs an ticus genitaliū mēbꝛoꝝ vſus deficiet. qm̄ nullus viri ad fe minā acceſſus aut g̃natio erit nec ad acceſſum vlla in carne nr̄a facta titilatio. ¶ Sic. n. xp̄s rn̄dit ſaduceis ꝑ reſurrectō nis teſtificationē arguentibꝰ dicēs erratis neſciētes ſcriptu ras: nec virtutē dei. in reſurrectione eniꝫ nec nubēt: nec nu benf: ſꝫ ſt ſic angeli dei in celo. vt ꝑꝫ Mat. 22.c. ¶ Ipſi. n. vt eis videbaf ad ipoſſibile deducebāt aut g̃ue icōueniēs obꝫ ciētes de mr'iere q̄ a ſeptē viris ducta ē ſi reſurrectio ē cuius eoꝝ in reſurrectione erit: ipſe aūt rn̄dit p interēptionē vt ꝑꝫ ex dictis. in illa g̃ felicitate paradiſi ꝑꝫ nihil eē de quo nobis ruboꝛe ſuffundendū eſt. veſtiū ergo nullus erit vſus.

¶ Dubitatio ⁊ quedam de vulneribus chriſti.

Superioꝛibus Āūt adhuc q̄cq̄ꝫ inſiſtet dicēs q̄ ⁊ ſi nulli eoꝝ g̃ bti erūt veſtiū vſus aut nccīus aut opoꝛtunꝰ erit xp̄o tn̄ veſtes valō cō gruūt vl'neribꝰ ſuis ꝓtegēdis potiſſie tegēdo vl'neri bn̄dicti la ter| ſui q̄m illō āplo ꝑꝫ hyatu. ¶ Si qs āt ꝟ eliminaī itēdēſ aſtruat vl'nēa dn̄i ibu pꝰ r ſurrectōeꝫ ſic fuiſſe ꝓcluſa acſi nl'a ei vn̄q̄ illata foꝛēt dōꝫ ē ſtaī ñ poſſe. nā pꝰ ſactiſſima reſurre ctōeꝫ vl'nera ſuſcepta patētia vt in paſſiōe fuerāt ꝓma ſerūt.

¶ Hoc aūt

B Argumētū p bās xpi vulnera post resurrectōnes apta fuisse

¶ Hoc ãt p3 ex eo q̄ xp̄s ad thomã discipulũ in se ipso mãifestauit. nã cũ thomas de resurrectõe dñi ihũ dubitasset ⁊ nisi loca vulnez tetigisset: crediturũ se diffitebat: xp̄s hec q̄ pterat in corpe suo mõstrauit. de ꝟ Jo.c.20.dr̃. dixerũt ḡ alij discipuli vidimus dñm. ille ãt dixit nisi video in mãib⁹ ei⁹ fixurã clauoz ⁊ mittã manũ meã in lat⁹ eius nõ credã. ⁊ p⁹ ꝟ dixit ihs thõe infer digitũ tuũ huc ⁊ vide manus meas. ⁊ afer manũ tuã ⁊ mitte in lat⁹ meũ ⁊ noli eẽ incredulus sed fidelis. Hec ãt thomas vt xp̄s iusserat tetigit. qõ ex sub dictis eiusdẽ loci mãifestaꝝ vbis. s. rñdit tho. ⁊ dixit ei: dñs me⁹ dixit ei ihs q: vidisti me thõa credidisti. i. q: tetigisti. bti q nõ viderũt ⁊ crediderũt. ¶ Amplius ãt nõ solũ p⁹ resurrectionẽ suã xp̄s in corpe suo vulnez hũit cicatrices. ⁊ aliq̄ illatoz vlnez sti gmata siue ꝓfundas hũit cauaturas sic in vlneratis hoib⁹ p⁹ curationẽ relinq̄ solet. sed patẽtes vulnez hyatus hũit: sicut ea die q̄ ei plagas ipzesse iudei. s. vt vulnus bñdicto lateri eius lancea ipzessus iteriora carnis ad viã cordis penetrans vsq̄ ad ĩtima tũc patebat. ¶ Plage q̄s mãib⁹ i fixura clauoz ꝓpositе manuũ totã sbam penetrãtes tũc q̄s ab oppositо i oppositũ pueniebãt. in pedib⁹ ãt sili clauoz facta fixione cõfozmia vulnera adhuc extabãt. s. vt a superficie i supficiẽ penetrãdo venirẽt. ¶ Sic. n. adhuc in eo ꝓfũde manebãt fixure vt p eas ituẽtib⁹ lux ⁊ rex spẽs viderent. nlla carnis sba interposita. ß ãt in xp̄o admirabile erat ceteris q̄s admirabilius in lateris fixura patebat in ipo nãq̄s ꝓfũd⁹ hyat⁹ carnis sbaꝫ penetrãs vsq̄ ad p̄cordia viã faceat intuẽti. ¶ Ex his tñ nlm aut mortis aut nocumẽti xp̄o incẽtiuũ erat. nec hac magna corpis aptura sanguineus vllus defluebat hũoz: sic in q̄libꝫ alio euenire ncẽe erat q talia pateret. ¶ In xp̄o ãt siue in q̄cũq̄s corpe glorioso ex his in hãc formã fixuris patẽtib⁹ nilꝫ vite discrimẽ aut vllũ seq̄bat nocumẽtũ ẽt si ampliozes penetrabiliozesq̄s fuissẽt imo ⁊ si p̄cordia cũ ipo corde vite nre radice ferro ab opposito in oppositũ trãsfixa fozẽt. hui⁹ rõ ẽ q̄m corpora glorificata incozruptibilia atq̄s penitus impassibilia sunt quicquid eis insit aut euenerint.

L Nullus aut mortis aut nocumẽti incẽtiuũ erat.

¶ Quedã de xp̄i vulneribus attinẽtia ad superiora.

Ja.26. A

Hec Aũt vulnera vt ꝓdictũ ẽ relinq̄ patẽtia admirabile satis ẽ: nec oẽs id recipiũt qn poti⁹ doctoz theologicoz pleriq̄s astruũt nõ patẽtia vulnera: ꝫ ꝓ vulnerib⁹ cicatrices relictas fozẽ. ꝫ inuicti ẽt cõfiteri cogent oia vlnera saluatoꝛ siue pedũ manuũq̄s ⁊ lateris p⁹ sacratissimã passionẽ relicta fuisse patiẽtia vt tũc erãt cũ ei cruci afixo ipzessa sẽ.

Jo.20.c. ¶ Qõ ex vbis bti Joñs. 20. c. satis liq̄t. s. infer digitũ tuũ huc ⁊ vide manus meas. ⁊ afer manũ tuã. ⁊ mitte in latus meũ ⁊ noli eẽ icredulus ꝫ fidelis. ¶ Jussit. n. saluatoz nr̃ discipulo suo thome. in latus suũ manũ imittere. latus ḡ patẽs erat alioqn manũ mitti ipossibile fozet: ꝫ dũtaxat sup latus manũ ponẽt i cicatricib⁹ lateris mittere ãt nõ poss. ¶ Jtẽ ꝟ iddẽ ò fixeris pedũ ⁊ manũ ꝓstat. q̄ patuerint p⁹ resurrectionẽ. q̄m in ꝓallegatis dr̃ ⁊ mitte digitũ tuũ i loca clauoz: nõ. n. dixit pone digitũ tuũ sup cicatrices manuũ aut pedũ relictas ex fixura clauoz ꝫ dixit mitte. ncẽe ẽ igit vt clauos paterẽt fixure i q̄s digit⁹ mitti posset. ¶ Jtẽ p3: q̄m dr̃ i loca clauoz q̄ inferẽt adhuc ibi manẽ loca clauoz. s. fixuras. nã si curatis ꝓclusis q̄s vlnerib⁹ sole vlnez cicatrices relicte fozẽt ñ dixisset in loca clauoz q̄m fixure erãt loca clauoz q: ibidẽ claui extitерãt. cicatrices ãt vlnez clauoz loca ñ erãt: q: i eis claui nlli fuerũt ꝫ locoz clauoz signa. ¶ Ex his ḡ inferẽt q̄ vulnera redẽptoris nr̃i p⁹ sacratissimã resurrectionẽ ita apta penetrãtiaq̄s relicta sẽ vt in passione patuerant cũ crucifixus fozet. Sic q̄q̄s nũc manẽt. vñ ⁊ cũ venerit iudiciũ facturus illa bonis ⁊ malis in patulũ ferẽt his apte inuẽs eos sufficiẽter redemisse effuso sanguine suo q p hec vlnera late fluxerit. ipi aũt ñ attẽdẽtes vt pticiparẽt bonũ redẽptiõis illius pierũt. ¶ Tũc ãt irrisono mugitu clamabũt oẽs nequã inferoz se dibus mãcipãdi in p̄cordijs suis idicibili dolore cõcussi atq̄s lugẽtes q̄ tãtũ eis patẽs bonũ nõ accepint quã ob rẽ gehẽnalibus cruciatib⁹ detrudẽdi in eternũ sũt. ¶ Sic p3 apocalipsis. c. j. cũ agit de iudicio futuro sup oẽs gentes. s. videbũt q̄m pupugerũt ⁊ plãgẽt se sup eũ oẽs tribus terre. s. oẽs tribus ⁊ cogtiones maloz q̄m bonis solida iã ibi gaudia haurienda erũt. Potissime q̄m dicit oẽs tribus terre. i. oẽs tribus q̄ tũc erũt i terra. qõ dũtaxat malis ꝓuenit: ipi. n. soli in terra sedebũt cũ iudicauerit filius hois bonis in aerẽ eleuatis cũ dño iudicãte. ¶ Sic ait apl's ꝓma ad thessalo. c. 4. s. hoc. n.

B Argumẽtũ p bãs xpi vulnera post resurrectõnes apta fuisse

Jo.20.c.

B Vulnera christi post resurrectionẽ ita apta mãserũt quẽad modũ i passiõe patiebant.

Apoca. ꝓmo. c.

Apl's ad thessalo. c. 4.

nobis dicimus in vbo dñi q̄ nos q̄ viuimus ⁊ residui sum⁹ in'aduẽtu dñi ñ ꝓcueniem⁹ eos q̄ dormierũt. q̄m ipe dñs in iussu ⁊ in voce arcãgeli ⁊ in tuba dei descẽdet de celo ⁊ mortui q̄ in xp̄o sẽ resurgẽt ꝓmi deinde nos q̄ viuimus ⁊ rẽmanẽmur simul rapiemur cũ illis i nubib⁹ obuiã xp̄o i aera: ⁊ sic semp cũ dño erimus. ¶ Hoc ãt nõ ẽ itelligẽdũ de ascẽsu vltiato bonoz in celũ p⁹ resurrectionẽ. ſ3 de aduẽtu ad iudicãdũ. nã si de ascẽsu ad celos ꝓmo eẽt. diceret q̄ ipi boni ascenderẽt cũ xp̄o ascẽdẽte rursus in celos nõ tñ ß dr̃ qn potius de xp̄o ad ueniẽte. s. rapiemur obuiaꝫ xp̄o. ḡ q̄ sci rapient adhuc xp̄s venit ⁊ nõ redit in celos: adiudicãdũ. ḡ rapient. vt cũ dño in aer eleuati sint dũ iudicãt. ¶ Jtẽ p3 ß q̄m ibidẽ dr̃ rapiemur obuiã xp̄o in aera. ecce aerẽ terminũ raptus h⁹ diffinuit. Si tñ de ascẽsu scoz in celos ꝓmo fieret nõ dixisset rapiẽdos in aera sed in celũ aut paradisum rapient. ḡ ad aerẽ. i. ad istum inferiozem aereꝫ ꝓpinquũ superficiei terre vt xp̄o iudicanti assistant malis plangẽtibus relictis super faciem terre.

¶ Dubitatio q̄ xp̄s in vita eterna vestibus tegitur.

Capitu. 27. A

Nunc Aũt ad ceptã argumẽtationẽ redeũtes expositionẽ quozũdã dicemus. q̄ ⁊ si sci cũ resurrexerint nullis vestib⁹ induent. xp̄s tñ vestib⁹ egebit ad necessitatẽ vulnez tegẽdoz potissime ad vulnus amplissimũ lateris rationi. ḡ ꝓsentaneũ videbit xp̄s in vita eterna vestib⁹ copiri.

B Rñsio.

¶ Huic ãt rñdẽdũ ẽ nullã eẽ xp̄o necẽitatẽ aut opportunitatẽ vestiũ gra vulnez tegẽdoz qn potius inconueniens gue ẽ aliq̄ veste xp̄s adoptũ eẽ vt vulnera tegat. Sz potius dom ẽ vulnera saluatoris nr̃i in illa felicitate padisi apta cunctisq̄s mãifesta manẽ. ad ipa qppe felices illi scoz chori magna cũ iocũditate ituebunt in laudes mirificas ꝓrũpẽtes atq̄s dicẽtes q̄ ꝓ illa vlnera ipsi pcoz suoz veniã meruere atq̄s i illũ btitudinis locũ pduxẽ. Si. n. dñs ihs ß in corpe suo stigmata nõ recepisset eos redimi nõ ꝓtigisset. ¶ De ãt laudes beatoz pp vulnera redẽptoris nr̃i appent ex ea visione quã refert beatus Joan. in q̄ttuoz aialib⁹ ⁊ viginti q̄ttuoz seniorib⁹ de qbus apocalipsis. c. 5. cũ dr̃ ⁊ cũ appuisset agnus librum q̄ttuoz aialia ⁊ viginti q̄ttuoz seniores ceciderũt corã agno habẽtes singuli cytharas ⁊ phialas plenas odoramẽtoz q̄ sũt orationes scoz ⁊ cãtabãt cãticũ nouũ dicẽtes dignus es dñe apire libz̃. ⁊ apire sigcula ei⁹ q̄m occisus es. ⁊ redemisti nos dñe in sanguine tuo ex oi lingua ⁊ tribu ⁊ ppl'o ⁊ natione. ⁊ fecisti nos deo nr̃o regnũ. ⁊ sacerdotes. ⁊ regnabũt sup terra. ¶ Appet ḡ q̄ oẽs btoz chori q̄ noie viginti q̄ttuoz senioz ⁊ q̄ttuoz aialiũ desigñt deo laudes assiduas referunt q: in sanguine ei⁹ redẽpti sũt q̄ inferẽt q̄ vulnera eius cernãt per q̄ in laudũ ꝓtiões insurgãt. Et quãq̄ redẽptoz nr̃ xp̄s ihs in toto sacratissimo corpe suo ꝓ nobis plagat⁹ sit iuxta testimoniũ Esa. 53. s. a planta pedis vsq̄s ad vtice in eo nõ ẽ sanitas. insignius tñ i latere pedib⁹ mãibusq̄s plagat⁹ ẽ.

L Xp̄i vulnera in celo beatis gaudia ꝓstant.

Esa.53.c.

¶ Jdeo q̄q̄s ex toto corpe redẽptoris nr̃i fulgoz qdã ꝓdeat nobis pẽitus inextimabilis tãq̄ dos gl'iosa ꝓ susceptis cruciatibus. admirabilioz tñ adhuc ab eis locis ꝓcedet in qbuꝫ differẽtius ceteris vulneratus ẽ. s. a mãibus pedibus atq̄s latere. ¶ Huic. n. splẽdori sol cõtẽdere neqbit cũ ⁊ ipsa corpa quozũlibet btoz sic sol fulgere debeãt in illo admirabili atq̄s indicibili bono iuxta testimoniũ saluatoris. ¶ Hac igit differẽti luce vulnera xp̄i a ceteris ptibus distincta notabunt ita vt tãta fulgoris ⁊ pulchritudinis excellẽtia plena atq̄s superfluentia tegmẽtoz ope neq̄q̄s egebũt qn potius cũ in eis differẽtioz lux quã in ceteris corpis salua. nr̃i ptibus fuerit ita in eoz aspectu btoz gaudebũt chori: sic i ꝓspectu admirabilis vult⁹ eius dẽ. q ẽ delectabilis visu ⁊ plen⁹ oiuꝫ gtiaz vñ in eum angeli conspicere desiderant. vt ꝓz ꝓma pe. c. primo.

¶ Cõtra eos q̄ asserũt xp̄o vestes tenẽ vt vulnera tegat.

Capitu. 28. A

Cum Aũt q̄ talia astruũt de xp̄o enũciãt q̄ vestes aliquas habeat ad vulnez tegmenta: stare nequit.

ꝓ1ª rõ.

¶ Primo q̄m si dñs ihs in felicitate padisi manẽs vestibus indigeret. nullo de btis vestibus adopto xp̄m minorẽ in felicitate ceteris confiteri ncẽe eẽt. qõ falsuꝫ liq̄t q̄m ipse ceteris qui in felicitate paradisi sunt beatior est. si ḡ ceteri vestibus egent. nec xp̄s eis indigebit.

ꝓ2ª rõ.

¶ Amplius aũt si vulnera saluatoris nr̃i talia eẽnt. vt vestibus contegi eis opus fozet. vt nulla ei ò ipsis ruboris occasio insurgẽt adhuc xp̄s aliquꝫ penalitatib⁹ subditus fozet. ſ3 in felicitate padisi defectuꝫ nullus aut penalitas manet. xp̄i ḡ vulnera talia erũt. vt de eis minime debeat erubescere ⁊ cõseq̄nter nec tegmẽto egeant.

¶ Amplius

3ª rō. ¶ Amplius aūt si vulnera redēptoris nr̄i talia forēt vt eis patētib⁹ nō imerito erubescēdū foret ea plene concluſiſſet. ⁊ qō amplius eſt nullū illoꝝ reliquiſſet veſtigiū. vt nec qdē in cicatrice pateret vl'neris arg^m: ſz hec nō cl'a ſūt: nec obducta

4ª rō. cicatrix. qn potius ita parētia vt in cruce fuerūt derelicta ſūt nll'az igit̄ xp̄o deformitatē inducebāt. ¶ Jtē rōni magis ꝓſē taneū eſt xp̄m de patentib⁹ vulneribus ſuis gloriari q̄z rubo re ſuffundi. nā cū qs viriliter ꝓ patria bella agens ab hoſti bus aliq̄ excepit vulnera quoꝝ citatrices obduci nequeūt. ⁊ niſi fortaſſis ipſe bella ageret patrie exitū ingruebat: nulluz dedecus aut honoris diminutionez pp relictas cicatrices hz qn potius a tota cōitate ſi recte agat abūdātius honorar̄. cū cūctis palā ſic tuēde patrie deſiderio hec vulnera inflicta eē.

¶ Jn xp̄o redēptore nr̄o amplius adhuc p̄dicta cōſtant. nā ipſe gn̄is humani a diabolo pena ⁊ culpa redimēdi cā hec vulnera in ſacratiſſimo corpe ſuſcepit q̄ niſi ſuſcipe dignatus fuiſſet ſaluꝰ nr̄a fieri nequiſſet. ¶ Amplius ḡ eū nos ſic

Capitu. 29. A plagatū honorare debemus q̄z ſi nulla vulnera ſuſcepiſſet.

¶ Si deus in celo vllis veſtimentis tegereť longe ꝓcioſio ra eſſent his quibus in terra vtebatur.

His Aūt addicit̄ q̄ ſi redēptor nr̄ in felicitate paradiſi aliq̄s veſtes habiturus eēt, nō induereť eis qbus dum iter nos viueret amict⁹ fuit ſz aliꝰ longe p̄cioſioribus. Nā qcūqz in ſtatu felicitatis padiſi ſūt excellētiora valde ſūt eis q̄ apud nos ſūt ita vt de eis nec ſufficiēter admirari nob deť cuz nobis adhuc incognita ſint. iuxta illud. ſ. Corin. c. 2. ſed ſic ſcriptū eſt qō oculus nō vidit ⁊ auris nō audiuit: nec

Eſa. 64. c. in cor hois aſcēdit. q̄ ꝓparauit deuſ diligētib⁹ ſe. ⁊ Eſa. c. 64. auribus nō audierūt: ⁊ oculis nō viderūt. deus nemo vidit p̄ter te q̄ ꝓparaſti diligētib⁹ te: nccē eſt igit̄ vt ſ̄ veſtiū vſuſ in vita padiſi degētibus eēt ille admirādi precij ⁊ nūc inextima biles nobis foret. ¶ Si aūt ſ̄ gn̄aliter dictū eſt qd ſpāliuſ de veſtib⁹ ſaluatoris dōz foret q̄s ceteris p̄cioſiores eē rō exi gebat. veſtimēta tn̄ ſaluatoris nr̄i qbus duz in carne adhuc

B mortali viuēs optus eſt pauci extitere valoris: xp̄s eqdē nō vt honorareť. aut iter ceteros mortales veſtiū ſignitate pol leret in orbē venerat. ſz vt hūilitatis atqz pauptatis nos effi ceret amatores. qō in ſe ꝑmo edocuit. Sic ꝑz Matt. c. 20. nō

Xp̄s dū vixit ylī admodū habi tu erat con tentus. Mat. 20. c. veni miniſtrari ſz miniſtrare. ſz q miniſtrat minor eſt q̄z q re cūbit vt ꝑz ibidē. Un̄ ipſe teſtimoniū phibēs de Jo. baptiſta de ſe q̄z phibuit: q ꝓcioſis veſtib⁹ nō vtereť. Sic hr̄ Mat. c. i. q mollib⁹ veſtiunť in domib⁹ regū ſūt. Si tn̄ ipſe veſtibus mollibus ⁊ p̄cioſis vtereť non ꝓtulliſſet q mollib⁹ veſtiti in domib⁹ regū. ipſe qppe in nullius regis domo erat. Si igit̄ mollib⁹ veſtireť vba ſua inepta ꝓlata forēt. appet ḡ ſaluato rē pauꝑi fuiſſe habitu ꝓtectū. ¶ Ne qdē dūtaxat in habitu pauptate vſus eſt ſz in toto viuēdi ritu eā maxie emulatuſ ē.

Matthеuſ Sic de eo dixit Zacharias. c. 9. exulta ſatis filia ſyon ⁊ iubila filia hieruſalē ecce rex tuus veniet tibi iuſtus ⁊ ſaluator ipſe

Zacharias. Matthеuſ pauꝑ ⁊ aſcēdēs ſup aſinā ⁊ ſup pullū filiū aſine. hec aūt in dño ihu ꝓpleta fuiſſe euāgeliſte teſtant vt ꝑz Mat. xi. c. ⁊ luc.

Lucas. i9. Liquet igit̄ veſtes qbus ſaluator nr̄ toto tēpore q̄ iter noſ mortalis fuit indut⁹ eſt abiectas aut ſaltē p̄cioſas nō fuiſſe. Si tn̄ veſtimētis in felicitate empireaꝝ ſediū adopiēdus fo ret oportebat ea p̄cioſiora oibus hūanis veſtib⁹. ē. cūctā exi ſtimatione nr̄az eē quanq̄z ḡ aliqbus veſtib⁹ amict⁹ eē deret eis tn̄ n̄ velareť qb⁹ dū viueret vſus eſt. ¶ Jnoꝝ ḡ inepta po ſitio ſtare negt. ſ. q xp̄s eiſdē qbus hic opiebať veſtimētis in vita eterna tegať atqz cū eis in celos aſcenderit.

Capitu. 30. A ¶ Nec xp̄s nec aliq̄ beati in paradiſo veſtimētis tegunť.

Magis Aūt adhuc in radice inducit̄ nullū eoꝝ qui beata vita degūt in felicitate padiſi: nec ipm xp̄m ullis veſtimentis eē adoptū. nec his qdē veſtib⁹ q̄s hic viuētes habuerūt nec aliꝰ q̄ eis p⁹aſcēſū i aſtriferas domos donate ſint. ¶ Supuacue qppe penit⁹ forēt: qz nll'is defecti bus macl'is aut deformitatib⁹ tegendis accederēt. nā ⁊ ſi in vita felici aliq̄s defect⁹ ⁊ deformitates in corpib⁹ fateamur q veſtib⁹ tegēdi forēt ea tn̄ ſic adopiri ꝓſus eēt ſupuacuū. nā beatoꝝ oc'is iſta dos gl'ie erit vt pſpicaciſſimi ſint nec ſolū q̄ in ſupficie patēt ꝓemplenť ſz ēt que interius velata ſint.

Jn padiſo ſin guli ſin gulorꝝ pe netralia ⁊ iteſtina ad mirari po terant. ¶ Nec dūtaxat q̄ veſtib⁹ adopta ſūt illis in patulo erūt ſz ⁊ q̄ intra corpora. ſ. vt q̄libz beatus alteriuſ iteſtina ⁊ ſingula q̄ intra corpus ſūt cernat. ita vt nihil magis pateat vni btoꝝ alterius vultus ⁊ oculi ⁊ corporis exterior ſupficies q̄z cor inteſtina ⁊ q̄cūqz ſunt intranea mēbra occultis nāe ſedibus collocata. ¶ Nec his tantūmō contēta erit ſcoꝝ beatitudz ſz ⁊ cogitatiōes ſuas q̄ ſpūalia entia pure ſunt in alterutrū cōtēplabunť. deſideria q̄z ⁊ affectuſ ſingloꝝ cūctis in cōmu ne patebūt. ¶ Hoc aūt ex magnitudine dotū gl'ie. Niſi enim ſic felix illa cōſtituať vita pfectū degētiū bonū nō erit cū qs alterius cogitatiōes ⁊ affect⁹ ſcire deſiderās qō peteret mi nime adipiſci valeret. q̄ inferreť btitudinē illā plenūqz bonū nō eē: cū aliqd exteriuſ relinq̄reť qō adhuc deſideran poſſet. veſtimētis ḡ quanq̄z bti in felicitate padiſi tegerenť ꝓſus nihil efficerēt cū nihil ab alioꝝ oculis occultare valerent.

¶ Tūc igit̄ veſtes ſupuacue ponerenť eis ḡ bti nō vrunť. in felicitate nāqz eterne vite ſupuacuū nihil eſt qm̄ ſupflua recto repugnāt regimini. qō a deo lōge eſt. teſte Ariſto. nr̄o ꝑmo politicoꝝ. deuſ ⁊ nā nihil faciūt fruſtra. ¶ Ex his ḡ col lectū p⁹: q xp̄s indutus veſtib⁹ ſuis in celū nō aſcēderit nec eis aut quibuſuis aliꝰ ibi adopertus ſit nec quiſquam de beatis veſtium vllum vſum habeat.

Ariſt. ꝑ politico rum.

¶ Xp̄s dū vixit veſtib⁹ vſus ē ⁊ q̄dā ō qbuſdā paſſiōib⁹.

Lap. 31. A **Quanq̄z** Aūt redēptor nr̄ nūc veſtib⁹ nullis in pa diſi felicitate tegať duz tn̄ vixit veſtibus vſus eſt. qō ex oiuz euāgeliſtaꝝ teſtimoniꝭ cōprobať aſtruē tiū q̄ in paſſione eius milites miniſtri pilati. q patiētē eū ob ſuabāt atqz illata vl'nera iferebāt veſteſ ei⁹ ptiti fuerit. ⁊ ſup vnā ō veſtib⁹ ne diuidereť ſortiti fuerit. ¶ Diuerſitaꝫ aūt horꝝ rō ē qm̄ xp̄s i felicitate padiſi degēſ veſtib⁹ n̄ indiget: nec qſq̄z eoꝝ q cū eo erūt dū tn̄ in hac mōtali vita ſupſtes fuit veſtib⁹ eguit. qō ex duob⁹ iducit̄. Prio. ſ. ob cāz ſui. ⁊ pp eos i quoꝝ medio verſatus eſt. ¶ Haꝝ aūt prima nccitas veſtiū in xp̄o fuit: qm̄ dū vixit ruboꝛe ſuffūdereť ſi iter ceteros toto corpo re nudatus appuiſſet ſīc. id ceteri hoies erubeſcūt ꝑtim ſi vaſa genitalia denudenť. Nā ⁊ ſi xp̄s nihil peccauit: nec ab alio ꝓrit peccati tn̄ penas aſſūpſit. oēs. n. penalitates q̄ hūa nā nāz p̄mūr peccati merito inflicte ſūt. ex qbus ipſe aſſūpſit eas q̄ cōditionē ſpēi cōſeq̄banť ſz nō eas q̄ accidūt ex varia cōplexione indiuiduoꝝ ſic in tertia figurata padoxa ꝓlibatū eſt: ſup ptem q paciebať. ¶ Jnter cetera aūt penalitatū gn̄a verecūdiā ſuſcepit qm̄ ab adā hereditario iure cedit in po ſteros. ¶ Amplius āt qm̄ eū nimis verecūdia docebat. ipſe qppe viri pfectū cuiuſlz pfectiōes aſſūpſit. nō ſolū q̄ ineſſet ſz q̄ ineē poſſēt. ¶ De verecūdia āt hmōi. nā ⁊ ſi ſimpl'r pfectio nō ſit qm̄ paſſio q̄dā eſt ſm tn̄ quenētia ſtatus mortaliū lau dabil' valde eſt atqz ꝓbitatis indiciū. nā ſi qs inuerecūdus penituſqz effrons ſit: eū nullius bonitatis virū cūcti phibēt nec in ſ̄ q̄quā mētiunť. ¶ Ait. n. Ari. ethi. li. 2. t. 4. circa, ſi nē oēs virtutes eē laudabiles paſſiones aūt nec laudabiles nec rurſus vituꝑabiles foze: qm̄ nec bone nec male ſ̄: duas tn̄ ſpāliter paſſiones laudabiles eſſe dicit. ſ. verecūdiā ⁊ nemeſin. eſt aūt nemeūs q̄dā paſſio: q̄ dolemus cū mali hoies ꝛpoliciaꝝ turbatores dominanť ⁊ boni ſubdunť eiſqz inui demus. Qm̄ ḡ verecūdiā laudabilē paſſionē aſſerimuſ nccē ē: vt eā in xp̄o fuiſſe dicam⁹ eū modeſte verecūdū aſſerētes. ſ. q tm̄ verecūdareť q̄ntū viro alicui honeſto nihil peccāti ve cūdādū erat. Hoc āt dixeriz qm̄ ⁊ ſi vecūdia paſſio ſit medū tn̄ hz duaꝝ extrēitatū vicioſaꝝ: quēadmodū i ſinglis mora lib⁹ virtutib⁹ ē. ¶ Quidā nēpe ſ̄ q nihil vecūdanť: aut min⁹ q̄z vecūdādū ſit vecūdēť: hos āt effrōtes latinoꝝ vocauit ꝓ petas: hos āt iō effrōtes appellam⁹ qm̄ vecūdia potiſſimū in frōte ꝑz. Un̄ cū hoies erubeſcūt i trā vl'tus ducūt eos imobi liter tenē nō valētes. q vo vecūdiā nll'ā hnt i frōte motū nul lū ſubſtinēt. q̄ ſit vt frōtē nll'atenus hr̄e videať ⁊ ſic rōnabil' vſus obtinuit vt inuerecūdi effrōtes appellenť iſta āt extremi tas inuerecūdie ē defect⁹: q; q tal'r ſe hz aut nihil verecūdie hz aut ab ea quā rōnabl'r hr̄e ꝏbēt ml'tū deficit. ¶ Alia āt vecū die extremitas ē: q̄ ſupabūdātia dr̄. hec āt ē in eis q amplius q̄z deceat erubeſcūt h āt ꝛz ari. i. 4. ethi. cathaplex dr̄ qō gre ce dcm̄ i latinū ſtupid⁹ vtr̄. ſ. q ita vehemēť iſti erubeſcūt. vt cū eiſ; qcq̄z dr̄ mox ſtupēt ñ timore ſz ruboꝛ cōmoti hi āt cora cetis hoib⁹ icogniſ; loq ñ audēt: potiſſimū cora eis q aliq̄ ho noꝛe ⁊ dignitate p̄diti ſ̄. h āt vecūdie extrēitas nec laude di gna ē: nec rōni pſētanea. xp̄z āt nll'a haꝝ extrēitatū vecūdie affectū cēſere fas ē. q̄ libz eqdē i vitupiū ducit̄. ¶ Haꝝ āt me diū laudam⁹ qō vecūdia dcm⁹. q̄ ō eo vecūdamur de q rō ve recūdari iubet. hāc āt in xp̄o aſtrui nccē ē in eo qppe oē lau dabile extitit ſimpl'r ſm q hō: vel deus laudabile ſit. de his Ariſtote. ethico. libro ſecundo: ⁊ magis. in fine quarti.

¶ Quoniā

Bti beatoꝝ cogitationes ⁊ affectus plane cognoſcunt.

B Primus modus nccitatis veſtiuz i xp̄o.

Uerecūdia ⁊ ſi ſimpl'r pfectio nō ſit tn̄ hūane cōditioni laudabilis.

Ariſto. D Due ꝑcipue paſſiones laudabiles ſūt.

Nemeſis qd. E Effrontes qui ſint.

Ari. 4. ethico.

Ariſt. 2i ethico.

¶ Quoniã aũt rationi valde cõsentaneũ erat. vt xp̃s de eo erubesceret de quo ceteris hoibus ruboꝛ est. nudũ vero penitus esset potissime in parte genitaliuꝫ oꝛganoꝛũ verecũdum singlis hominũ est. vt ergo hunc ruboꝛem a xp̃o continue tolleremus. oportet vt in eo ruboꝛem sic in ceteris asseramus.

La. 32. A

¶ Alius necessitatis modus impulit xp̃m vestes habere.

Alius Aũt necitatis modꝰ i vestibꝰ xp̃o fuit: ipe eqdẽ in bñdicto coꝛpe suo penalitates nr̃as suscepit. vt a frigoꝛe. z estu hũoꝛe q̃z atqz siccitate pati posset: sic at z a cetis tẽpoꝛ ipoꝛtũitatibꝰ sic i tertia figurata methaphoꝛa plibatũ ẽ sup ꝓicl'ã q patiebat. Et qm̃ i tra|chanaã. s. i iudea vbi ipe i hac carne moꝛtali viuẽs versat ẽ oẽs hec tpalia q̃li tatũ ipoꝛtũitates erãt. oportuit vt ipe vestes hr̃et vt sic ab hil afflictiuis q̃litatibꝰ q̃uis mõ defẽsari posset aliogn xp̃s mlta a frigõe z estu pluuijsqz passus foꝛz dũ viuẽt. vñ i his sue passiõis icõmoda icboata foꝛẽt. ¶ Scõa aũt cã necitatis vestiũ i xp̃o sũmit ex cõpatõe quã hẽbat ad alios. nã z si xp̃s de sua nuditate nihil erubescẽt q̃z pẽitꝰ tegmẽto carẽt alij tñ hoies iter q̃s ipe ꝑuersabat erubescebãt si nudi foꝛẽt. Nec de se dũ taxat sz z xp̃s positis velamẽtis ꝓspicẽ verẽt. potissime si gẽitalia oꝛgana nudata foꝛẽt. z qm̃ oiuz rõnẽ degẽtiũ ꝓsuetudini z nãe obuiare pz toto cõpe nudũ apparẽ si xp̃s pẽitꝰ nudũ ꝓspexisset eũ viroꝝ stultissimũ nec iniuria estimarẽt. ¶ Hoc aũt itẽtiõi redẽptoris nr̃i valde obuiabat: qm̃ p̃dicatꝰ vẽiebat z eruditꝰ i his q̃ õ ipo credi oportebat. z q̃ agi. ß aũt fieri negbãt si nll'a ei auctas tãq̃ sensato viro ꝑberet. Si tñ eũ posito oi velamie ꝓspexisset nll'a eũ dignũ fuerẽtia extimarẽt qn potꝰ stulq̃ st'tioẽ rectissime arbitrẽt: nll'a igit ß mõ ꝟbis eiꝰ auctate ꝓcessa p̃dicatõis atqz eruditõis opꝰ inutilia ꝓfꝰ foꝛẽt. ¶ Dõz g̃ erit xp̃s ncẽiũ eẽ ꝟz id qõ i carne agẽ itẽdebat vestibꝰ tegi. dũ iter nos vsatꝰ fuerit. Nũc tñ cũ i celos ascẽderit opus nõ hz. vt quibusl̃z velamentis tegatur.

Cap. 33. B

¶ Opiniones ac obiectiones quedam penes superiora.

Nũc Aũt foꝛsitã gspiã opinabit i felicitate padisi nll'is vestibꝰ ꝓtectũ foꝛe. de cetis q̃z q i eo loco btitudinis fructũ hñt eadẽ suis diffiniri. Cõsequẽt aũt q vestes salua. nr̃i in celũ adducte ñ fuerit sz q eas añ celos r̃liq̃rit. ¶ Hoc mõ vt cũ p pmã aeree r̃giõis pticulã tardo q̃dã pg̃deret motu vt discipl'oꝝ suoꝝ patẽt obtutibꝰ vestes qbꝰ añ ꝓtectꝰ eẽt hr̃et. cũ vo ab eoꝝ oc'lis altioꝛa petẽs euãuisz eas r̃liq̃ret. ¶ Hoc aũt eẽ pokat vt vl' eas i aliq̃z mũdi pticulã a nob distãtẽ eiecisset aut illas i p̃iacẽtẽ mãz quertisset totali facta resolutione.

B Opinio quorundam de vestibus christi.

¶ Alijs aũt al'r videbit estimatiõe dignũ. s. vt saluatoꝛẽ dicamus pꝰ resurrectõez suã vsqz ad ascẽsiõis tpe. vestibꝰ qbꝰ pus velaret ꝓtectũ fuisse. cũ vo ascẽsurꝰ foꝛet iussu eiꝰ nubes vsqz ad pedes stãtis iclinata eũ ꝓtexit vbi tãq̃ vestimẽto adoptꝰ vestes i loco assistẽtibꝰ reliqt. ¶ Tũc aũt qbꝰ ß mẽtẽ astruẽt iõ xp̃s nube circũdatũ fuisse ne cũ vestibꝰ nudaret caro eius ꝓspicẽda daret. Sic q̃z nube tãq̃ vestimẽto velatꝰ. vt discerni nõ posset an nudꝰ vestitusue ascẽdisset. ¶ De vestibus aũt hi astruẽt q i mõte oliuaꝝ coꝛã astãtibꝰ relicte sũt. q z eas assũpserũt. de ß tñ scriptura nihil refert. ¶ Hec aũt fa positio cõsteꝛ neqt. nã si xp̃s pꝰ r̃surrectõez suã vestibꝰ adoptꝰ erat ve steſqz sue i loco de q̃ ascẽdit discipl'is astãtibꝰ relicte sẽt. discipl'i ꝓspicientes iesũ cũ eũ ascẽdẽtẽ lẽto g̃du ituerẽt cogscerẽt nudũ eẽ bi tñ vl'ut absurdũ ducũt discipl'oꝝ vidisse xp̃z nudatũ.

D Obiec°. E Rñsio.

¶ Hunc aũt foꝛsitã obꝟciẽt q z si xp̃s ve nudꝰ i celũ ascẽderit nubes tñ eũ ascẽdẽtẽ tegebat ita vt neq̃q̃z nuditas ꝓspiciẽda daret. ¶ Ad ß aũt ꝓfutãdũ ẽ: qm̃ ascẽdes xp̃s i altũ nube penitus adoptꝰ nõ erat: sz eũ plane discipl'i ascẽdẽtẽ ituebãt vt habeẽt actuũ. c. primo. Si ergo apud eos vestes reliquisset cognouissent eum cũ ascenderet nudum foꝛe.

La. 34. A B Quid actus sit de vestibus xp̃i postq̃ i celum ascẽdit.

¶ Improbatio opinionũ superius positarum.

His Aũt q circa p̃dicta vt cũq̃z subterfugẽ moliñt dõz ẽ has positiões. ꝓsus stultas foꝛe atqz q̃dã õ erroꝛe ꝓsurgeꝛ. ¶ Nã i p̃dictis q̃rit qd de vestibꝰ cũ qbꝰ xp̃s i celũ ascẽderit fcm̃ sit. Jn q̃ suppõit xp̃z dũ ascẽderet vestes hũis se. ß tñ mãifesta fl'itate notat. nã pꝰ resurrectõez suã xp̃s vestes nll'as hũit. Cũ. n. dñs ihs crucifixꝰ ẽ nudꝰ i cruce fuit: sic n. ait bea. Mat. c. 27. z Mar. 15. cũ. n. i cruce poni debuit milites pilati q ei' i passiõe custodes atqz cruciatuũ mistri erãt: eũ cũctis vestibꝰ exuerũt relict] ei dũtaxat gẽitaliũ vasoꝝ tegmẽtis. q̃ nll'us q̃licũq̃z crudelitate seuiat alteri auferet ob ve recũdiã hũane spẽi. ¶ Nec iã xp̃s talẽ in coꝛpe suo iĝminiã tollerasset. ß namqz oẽz penalitatis hũane spẽm excedebat.

¶ Sup ß aũt gẽitaliũ tegmẽta q̃dã foꝛtassis linteo cigerẽt ab vmbilico vsqz ad quãdã crurũ ptẽ pueniẽte. ß qppe sponte assensisset deuote m'ieres q̃ eiꝰ vbũ ꝑdicat audierãt fuerãtqz eũ a gal'lecute nũc tãdẽ eiꝰ tã amare passiõi atqz iniuste affi ctes g̃uissimo coꝛdis doloꝛe ferẽtes. De qbꝰ Mar. 15. c. dr̃ erãt aũt z m'ieres de lõge aspiciẽtes. Jnt̃ q̃s erat maª Mag. z. M. Jacobi minoꝛis: z Joseph z salõe. z cũ eẽt i Gal'leq̃bant eũ z ministrabãt ei: z alie m'te q̃ cũ eo ascẽderãt hierosolimã. de his q̃z Mat. 27. z Jo. 19. Si aũt nll'a aliaꝝ femiaꝝ tegẽdo coꝛpi salua. nr̃i nihil ꝑbuisset ipsa bñdcã mater cũcta capitis sui velamina ipẽderet: si res expeteret. ß g̃ fuit tegmẽ tũ coꝛpis salua. nr̃i: dũ i cruce extitit. ¶ Nã z vestes eius ñ erãt ei relicte. Jã. n. eas iter se milites ex pte diuiserãt. pti soꝛ titi possederãt: sic pz Jo. 19. cũ dr̃ milites g̃ cũ crucifixissẽt eũ accepũt vestimẽta eius. z fecerũt q̃ttuoꝛ ptes: vnicuiq̃ militi ptẽ vnã z tunicã. erat aũt tunica ꝓsutilis z desup ꝓtexta p totũ. dixerũt adinuicẽ ñ scidamus eã: sz soꝛtiamur cuius sit vt ipleret scriptura dicẽs. ptiti sẽ vestimẽta mea: z sup vestẽ meã miserũt soꝛtẽ. ¶ Cũ aũt de cruce coꝛpꝰ saluatoris depositũ est Joseph nobil' decurio ab arimathia ciuitate q erat discipl'us ihu in occulto pp metũ iudeoꝝ petierat q z accepat a pilato cõpus eiꝰ mercatꝰ ẽ sindone nouã z vnguẽti myrrhe z aloes q̃si libras cẽtũ vnxitqz coꝛpus ihu z inuoluit illud sindone. Sic. n. apt'atus i sepl'cro tumulatus ẽ. Jacuitqz vsqz ad sacratissimã resurrectionẽ suã. Quãq̃z g̃ in vestibus suis resurgere vellet nõ daret nisi i sindõe q̃ aduolutꝰ erat z i tegmẽtis vasoꝝ gẽitaliũ. Jn his tñ resurgẽs ñ extitit aduolutus. nã cũ eũ deuote femie i die resurrectiõis sue i sepl'cro vngẽdũ petẽrẽt iuenerũt duos Juuenes sedẽtes i albis. q erãt angeli dei vnũ ad caput tumuli. alterũ ad pedes. Jnuẽta q̃z sindone ẽ in q̃ saluatoꝛ nr̃ in sepl'cro circũtectus fuerat. Sic pz Jo. 20. c. cũ dr̃: z cũ se inclinasset vidit posita linteamina tñ nõ introiuit. venit g̃ symõ petrus sequẽs eũ z introiuit in monumẽtũ z vidit linteamina posita z sudariũ qõ fuerat sup caput eius nõ cũ linteaminibus positũ: sz sepatũ inuolutũ in locũ vnuz.

Joan. 20. c.

¶ Apparet g̃ ex dictis dñm ihm minime surrexisse aduolutũ sindone z sudario sic moꝛiẽs tectus fuerat sz relicta sẽ spolia in sepulcro ipso nudo resurgẽte. ¶ Nec. n. quisq̃z astruat priores vestes qbus viuẽs i carne moꝛtali post resurrectõez accepisse. nã z si pfacile ei extitisset de mãibꝰ eoꝝ q eas possidebãt diuisione z sorte subtrahere. de eis tñ nulla egit curam vñ z apud eos qbus obuenerãt in passione sua relicte sẽt. Cuius rõ pz eaꝝ nãq̃z vsus xp̃o iã oppoꝛtun̄ erat. qm̃ in felicitate padisi vestibus nemo tegit: beatoꝝ. vt ex ꝓbatis pz. ¶ Qõ si qbusuis astruẽdũ videret xp̃m z beatoꝝ choros in phẽnitate felicitatis vestibus cõtegẽdos nõ eis qbus hic vsi sũt adopiri cõgruebat: sz alijs lõge solẽnioꝛibus atqz pꝛecioſioꝛibus vt in ꝓbatis inductũ elt. nequaq̃z ergo xp̃o resurgẽti ncẽe aut opoꝛtune erãt vestes qbus dũ inter nos viueret cõtectus est. ¶ Dõm ergo est xp̃m resurgentẽ nudũ fuisse in eadẽq̃z nuditate cũctis apparuisse qbus eum facer canõ euangelistaꝝ apparuisse comemoꝛat. Jn ea quoq̃z habitudine celos conscendit in eternũ sub eadẽ nuditate manſurus. hunc q̃z tenẽt modũ coꝛpoꝛa sanctoꝝ que cũ dño ihu ad eterne illius felicitatis cuz surrexerint rapient. ¶ Nec a quoq̃z q sapiat obiciẽdã nobis reoꝛ xp̃i resurgẽtis z apparentis nuditatẽ tanq̃z sub inhonestate q̃dã ducẽdã. nullus enim in eo erat deformitatis aut ignominie signũ q nudus appuerit qn potius maioris gl'ie testimoniũ erat in bñdicto coꝛpoꝛe eius. q̃ si qbusl̃z vestibus cõtectũ foꝛet. ¶ Coꝛpus nãq̃z sacratissimũ redẽptoris in resurrectõe sua maxiaz oiuz coꝛpoꝝ cepit pulchꝛitudinẽ. ita vt in tota reruz vniuersitate nulla ei eq̃ri valeat pulchꝛitudo quã tanq̃z dotẽ gl'ie tũc induens nũc q̃z tz. ß dato rõnabilius erat tã admirãdã puleritudinẽ aspiciẽtiũ oc'lis cernẽdã dari quẽ coꝛruptibilibus vestibus adopatã foꝛe. ¶ Unde hãc iniuriã post resurrectõez cũctis qbus ß deus manifestare dignatus est coꝛpus redẽptoris nr̃i nudũ appuit: sicut vere nudũ erat. tãta erat tñ fulgoris in coꝛpoꝛe illo admirãda reuerentia tanq̃z supcellens decoꝛ. vt nulla in eo deformitatis aut turpitudinis mac'la notaretur quanq̃z nudũ eẽt sicut in nr̃is coꝛporibus videndũ erat si positis velaminibus publice ꝓspiciẽda darent. Sic. n. psalmista testatur. ps. 103. amictus lumine sicut vestimẽto. i. q coꝛpus redemptoris ita glorie z fulgoꝛe tegebatur ac si vestibus velaretur honoꝛabilius tamen.

D Xp̃s resurgens nudꝰ erat z nudus cũctis apparuit.

E Xp̃s resurgens ꝑfectissimũ coꝛpus sũpsit.

F Coꝛpus xp̃i in resurrectiõe nudũ apparuit.

Psalmista. 103.

¶ Obiectio

Capitu.35. A

¶ Obiectio quedam alia penes superiora.

B Fundamētū obiectio.

Quibusdā Aūt foztassis videbiť ꝛ si xp̄s resurgens atqꝫ in celū ascēdēs nullis de mā panni vestibus adopertus foret vestimenta tñ de aerea ſba fabzicasse iuxta figuraꝫ ei placitā vt sic adēpta nuditate honestū coz̄p⁹ei⁹ videreť. ¶ Hoc āt iducit ex cōformitate ad ag̃los appētes. Cū.n. saluato⁹ nr̄ ad celū ascēdēs suoꝝ oculis ꝓspect⁹ parūp ē demū ab eoꝝ euānisset obtutib⁹. duos misit ag̃los q discipl'os ō loco ascēsiōis expediret. ne lōgo ascēdēꝫ desiderio teneret dicētes. viri galilei qd statis aspicietes i celū. B ihs q assūpt⁹ē a vob i celū sic vēiet quēadmodū vidistis eū ascēdētē i celū. Hos āt duos viros q ꝛ āgeli erāt i vestib⁹ albis apparuisse sacra scrip. cōmemōat vt pz actuū. j. c. ō xp̄o igiť saꝫ rōnabil'r dōz vr̄ vt sic āgeli appuerūt sic ꝛ ipe i vesti b⁹albis appuerit. ¶ De āgelis q̄qꝫ q erāt i sept'cro. Jā resurgētis dn̄i iesu q i vestib⁹albis appuerint scriptura refert. vt pz Jo. 20. s. q maria flens iclinauit se ꝛ ꝓspexit i monumētū viditqꝫ duos āgelos sedētes i albis. ¶ His aūt rn̄dēdū ē: q sic dn̄s ihus i celū ascēdēs ꝛ a mōtuis resurgēs nll'as de pā no q̄ ppe si vestes hūit ita ꝛ de aerea ſba nll'a hūit tegmēta nec ex q̄libꝫ alia mā ꝓfec̄ qcpiā optoꝛū qō iducit ex eo qō hr̄ Joan. 20. c. Jo. 20. c. appuerat. n. die p̄mo resurrectōis discipul' suis congregatis i vnū pp timoꝛē iudeoꝝ Januis clausis. ꝛ cū eis n̄ erat Tho. dixerūt āt postea thome vidim⁹ dn̄z. ille āt dixit. nisi video i māib⁹ei⁹ fixuras clauoꝝ ꝛ mittā digitū meū in locū clauoꝝ ꝛ manū meā i latus ei⁹ n̄ credā. ¶ Et post octo dies iterū vēit iesus ad discipl'os suos. ꝛ erat tho. cū eis ꝛ dixit thōe ifer digitū tuū huc ꝛ vide man⁹ meas. ꝛ afer manū tuā ꝛ mitte i latus meū. ꝛ noli eē icredulus sz fidelis. B āt sic xp̄s thōe impauit ita ꝛ fcā sť qō ex vbis vtriusqꝫ colligiť. Subiūgiť. n. rn̄dit tho. ꝛ dixit ei dn̄s meus ꝛ de⁹ me⁹. B āt nō dixisset nisi qō añ ig̃rabat euidētissime coguisset. qō lucidius inducit ex sequētib⁹ vbis xp̄i. s. q: vidisti me thoma credidisti. bti q n̄ viderūt ꝛ crediderūt. Si tñ coz̄p⁹ dn̄i iesu vestib⁹ ꝓtectū foret n̄ vidisset tho. vl'nera salua. nr̄i nec manū misisz i latus de sup iectis tegmētis. ¶ Appz igiť xp̄z p⁹ resurrectōez suā i vestib⁹ nll'is appuisse sz pure nudatū. amictū tñ gloria ꝛ splendoꝛe.

Capitu.36. A

¶ Obiectio quedam de christo.

Luc.24.c. **Adhuc** Aūt gspiā p̄dictis ꝯmitek ingens resurgētē dn̄m iesū i vestib⁹ albis visū fuisse sic' colligi vr̄ luc. 24. c. cū discipl'is suis congregatis i vnū appuit die p⁹ resurretiōis itroīes ianuis clausis: ipi āt eū fātasma eē arbitrati sť. s. aliqd qō nō erat vez solidū coz̄p⁹ sz spūs corpis gestās ef figiē alioqn illū itrare. potuisse negarēt aut nescirēt. Xp̄s āt vt eis suspicādi tollēt occasiōez ondit eis vitate corpis sui. cū dr̄. ihs āt stetit i medio discipl'oꝝ suoꝝ ꝛ dixit eis pax vobis: ego sū. nolite timē. ꝓturbati vo ꝛ ꝓterriti existimabāt se spm̄ vidēre. ꝛ dixit eis qd turbati estis. ꝛ cogitatōes ascēdūt i corda vr̄a: videte manus meas ꝛ pedes q: ipe ego sū palpate. ꝛ videte: q: spūs carnē ꝛ ossa n̄ hz. sic me videtis hr̄e. Ex q̄ iā vr̄ ipz tūc vestib⁹ ꝓtectū foze: nā si ꝓsus nudat⁹ extitisz discipl'i in ipo itueri posset an coz̄p⁹ ex carne ꝛ ossib⁹ pstās hr̄et vl'si fātasma eēt cū eis loci ꝓpinqtate iungeret. Jussit tñ q carnē eius palparēt ꝛ videret si vā caro ꝛ ossa hr̄et: apparet g̃ tūc carnē suā aliqb⁹ vestib⁹ ꝓtecta fuisse. ita vt ab eis clare videri nō posset. Si. n. caro penit⁹ nuda patēt eis. xp̄s hoꝝ nihil dicturus erat. ¶ Amplius āt B ex eadē lra pz: cū subdiť ꝛ cuz hec dixisset ondit eis pedes ꝛ mānus. Si tñ ista oi posito tegmēto paterēt n̄ mōstrasset eis dn̄s ihs pedes. ꝛ mānus. sz ipsi pspicue pspexisset. ¶ His āt rn̄dēdū est: q discipl'i salua. nr̄i eū nudū ꝓsus pspexerūt totāqꝫ carnē ei⁹ lucide ituebāt. nec eis carnē suā tēdā palpādāqꝫ obtulit ac si eā clar̄ n̄ ituerēt sz in B eis ōsig̃bat i ꝓmptu eē: vt caro sua ab eis palpareť si expiñto discē vellēt qō eis besitatib⁹ nōdū fides mōstrauerat: ad B. n. vis⁹ exactissimū n̄ pstabat expiñtū nisi ꝛ tact⁹ arg^m subderet. ¶ Hoꝝ āt radix appet ex his q̄ iduxim⁹ in q̄rta figurata padoxa i expositiōe sup pticulā q vidit. Cū. n spūs coz̄poꝝ fātasmata sūmūt de aerea ſba sibi coz̄poꝝ solidoꝝ simulacra fabzicātes i eis videri ꝛ voces foz̄are p̄nt. palpari tñ neq̄ūt. ꝛ si qs conet illū māib⁹ attrectar̄ tāgētis mānus elabiť nihilqꝫ iter ipas tenētis mānus poterit repiri. velut si vētoꝝ flatus q̄ sq̄ mānu conet icludē conat⁹ effectu frustrabiť qm̄ cū exactissime icluserit nihil ꝓsus icluſū iueniet. ¶ Cōformiť āt i coz̄poꝝ fātasmatib⁹ q̄ spūs iterdū accipiūt eē ncēe ē. B. n. ex aerea ſba sūpta sť. attrectari g̃ neq̄ūt. ꝛ B conātes eludūt. nā ꝛ si ista coz̄pa nihil moueanť nosqꝫ i illa apphēsuri mānus tenaciť iniecerim⁹ nihil ꝓsus illoꝝ apphēdem⁹. Sūt. n. coz̄pa magnā hñtia raritatē. nec. n. tāta hñt oēsitatē atqꝫ soliditatē. vt apphēdētiū māib⁹ itercl'usa tactui n̄ cedāt. ¶ In his g̃ cōpoꝝ voꝝ solidoz̄ūqꝫ fātasmatib⁹ visus eludit ea va hūana cōpora idicās cū i eis nullā a vis coz̄pibus dephēderit eē distātiā. ¶ In eis tñ tact⁹ nullā p̄t pati fallaciā. Si. n. va coz̄pa fuerint atqꝫ solida vt coz̄pa hoiuꝫ voꝝ manib⁹ attractari apphēdi ꝛ itercludi poterūt: sic cetera hūana va coz̄pa patiūť. q si coz̄pis hūani fātasma. ꝛ n̄ coz̄p⁹ sit. ꝛ si videri qat plenā hūane speciei p̄ntās effigiē tactū tñ attractātē n̄ patieť. sz cū palpare conēť et si ꝓsens sit euanuisse iudicabiť. Et qm̄ saluator nr̄ xp̄s ihs veritatē resurrectiōis veluti i re ꝓstabat. ita ꝛ i existiatiōe nr̄a plenissime mōstrare voluit exactissimā maximāqꝫ platiōez. q i B gñe dari posset: in se ondē digtus ē. B āt erat si se māibus attrectādū offerret ocreuit igiť se videntibus discipl'is palpādū exhibē. nō qdē ac si eius carnē ꝛ vl'nera n̄ ꝓspicerēt sz vt resurrectōis sue efficatioꝛē ipendēt ꝓbationē.

¶ Arg^m resurrectiōis inductiuū qō dedit suis discipulis. La. 37. A

Sacratissime Aūt resurrectiōis sue p⁹ B xp̄s alterū dedit arg^m: qō n̄ erat tā efficaciter resurrectiōis inductiuū: sic tactus. s. q coā discipl'is suis comederit. ¶ Nā cū xp̄s discipulis suis dixit palpate ꝛ videte: q: spūs carnē ꝛ ossa n̄ hz sic me videtis hr̄e. ipsi credētes ꝛ pp reuerētiā dn̄i iesu n̄ tetigerūt carnē eius. in B āt eis magni meriti locus fuit. ¶ Hoc āt liqdať. nā si palpassēt: ꝛ iō credidissēt fides sua experiñto hūano ortū hūerat. vñ nullius meriti eēt. ipiqꝫ nimis icrepādi foret: atqꝫ eos xp̄s increpuisset sic thomā discipulū. q nisi palparet credē n̄ ꝓstitueret increpuit dicēs: q: vidisti me thoma credidisti. bti q me n̄ viderūt. ꝛ crediderūt. vt pz Jo. 20. c. ac si apte dicēt. thōa: parū. n. Jo. 20. c. aut nihil meruisti i B q palpās carnē meā resurrectiōez meā credidisti illis āt merēdi magnus erit locus q nihil videtes simpl'r credēt. ¶ Alios āt discipl'os qbus ꝑ xp̄s appuit dicēs palpate ꝛ videte: q: spūs carnē ꝛ ossa n̄ hz: sic me videtis hr̄e neq̄q̄ icrepuit. Euidēter g̃ ꝓclusū pz eos simpl'r credidisse nihil mānibus attractātes. ¶ In B āt nimis apud xp̄z meruerūt aliqd fidei relinq̄ntes. ob B āt xp̄s alterū eis resurrectōis sue arg^m demostrare digtus ē. s. q coā eis comederit. dicens hētis aliqd qō māducek. at illi obtulerūt ei ptē piscis assi: ꝛ fauū mellis. Et cū mānducasset coā eis sūmēs reliquas dedit eis. vt hr̄ luc. c. 24. ¶ Hoc āt euidēter nōbat ipz viuē. Lucas nā cibū sūmē sol' aialib⁹ ineſt: ncēe erat g̃ eū vez atqꝫ viuētē hoiez foze cū comederit. ¶ Hoc āt ꝛ si ꝓueniēs arg^m resurrectiōis eēt minoris tñ efficatie erat: q̄z tactiua attractatio. nā q̄q̄ sps i coz̄pis vi fātasmate sūpto cūctos act⁹ q ad vaz cibi sūptiōez exigūť ñ expleat nob tñ ve oia explē vr̄ ita vt distinguere nesciamus an ve cibū sūmat singl'a nāqꝫ i eo vñr q̄ in comedētibus ꝓtēplamur de his latius sup exodū. c. 7. disputauim⁹. ¶ Sic. n. cibū sūpserūt tres āg̃li q venerūt ad abzaā sub ilice mābre qs scriptura viros vocat. vt hr̄ Geñ. 18. hoꝝ eniz triū āgeloꝝ eadē die ad vespū duo declinauerūt i sodomā recepti i domū loth ꝓsbzini abzahe vbi azima ꝛ carnes comederūt vt hī gen. 19. c. ¶ De xp̄o āt ꝓformiť fieri potuisset. s. q q̄q̄ hō vus n̄ eēt sz sps i assūpto coz̄pis veri fātasma te comedēť effigiē discipul' mōstraſ potuisset ꝛ si ver̄ cūctos comedētiū n̄ expleret actus. ¶ Quāuis g̃ sūptio cibi in xp̄o post resurrectionē suā eiusdē resurgēť signū dedit n̄ tā efficaciter B mōstrauit quemadmodū tactus q falli nō poterat. Exo. 7. cap. Geñ. 18.

¶ Obiectiones quedam penes superiora. La. 38. A

Aliquis Aūt adhuc obijciet q discipl'i carnē xp̄i tetigerint attractātes cū eis ꝑ appuit. ꝛ dixit palpate ꝛ videte q: spūs carnē ꝛ ossa nō hz: sic me videtis hr̄e. ꝛ q: palpātes adhuc n̄ crediderint eū ve surrexisse qō appet Luc. 24. c. cū dr̄ ꝛ cū B dixisset ondit eis mānus ꝛ pedes ꝛ sequiť adhuc āt illis nō credētib⁹ ait hētis aliqd qō māducek vr̄ g̃ fz signū tradditū q: p̄ n̄ crediderint. ¶ Si. n. p^m signū nō expti fuisset palpātes sic eis xp̄s dixerat frustra imo icōueniēter valde subiūctū videret. s. adhuc illis nō credētibus ait hētis aliqd qō māducek. qō liqde cōprabat eos p^m accepisse sz p B nō credidisse. ¶ Rndēdū ē. q discipuli xp̄i videtes eū cū ipe loquut⁹ fuerit eis atqꝫ ondisset mānus ꝛ pedes nō dubitauerūt nec palpauerūt nec iō eis fz signū in ciboꝝ sūptiōe datū est: q: p^m acceperint eiqꝫ nō crediderint. sz q: xp̄s ad eoꝝ ꝓsolatiōez hoc adiūxit cuz noluisset tāgē vl'nera eius

C Et si ſpūs loq possint palpari tñ nequeunt.

Jo.20.c. eius attractãdo sicut thomas tetigit. Q; aũt discipuli nõ pauerint vulnera ei⁹ appet ex dictis bti Joã.20.ca. vbi cũ apparuisset eis ihesus nõ assistẽte thoma dixerũt thome venieti: vidim⁹ dñm. Ille aũt dixit eis: nisi videro in manib⁹ ei⁹ fixuras clauoz; & mittã digitũ meũ in locũ clauoz; & manũ meã in latus ei⁹ nõ credã. ¶ Ex his ĝ inferr; q; cũ thomas hoc diceret si discipuli xp̃i vulnera sic postea thomas attractauit tetigisset: nidissent ei nos misimus man⁹ in lat⁹ & digitos in locã clauoz; sz ip̃e audiẽs ab eis q; vidissent nõ credidit addens ad hoc q; mitteret digitũ & manũ in vulnera: ĝ manifeste apparet q; alĩ hoc nõ fecerint alioqn stulte ip̃e hoc supadderet si ĩã ceteri vulnera tetigissent. ¶ Cũ vo obĵcis q; discipli pauerint: q; xp̃s dixit palpate & videte: q; spũs carnẽ & ossa nõ hz sic me videĝ hr̃e: & subinferr; adhuc illis nõ credẽtib⁹ dixit: habetis aliqd qõ mãducer; ĝ expti sunt datũ signũ alis nõ diceret q; nõ crediderũt. ¶ Rñdendũ est q; nõ referr; ista clausula. s. adhuc illis nõ credẽtib⁹ &c. ad illã clausulã palpate & videte. Tũc. n. sensus eẽt qui arguir; sz ad aliã clausulaz imediatioẽ. s. cũ hec dixisset oñdit eis man⁹ & pedes: & nõ dr̃ q; ipsi palpauerint. Sic ĝ nõ expti sunt discipuli signũ qõ xp̃s eis offerebat in attrectãdo carnẽ ei⁹ sz eo oñdẽte man⁹ & pedes viderũt nihil de ei⁹ carnib⁹ ptigẽtes. ¶ Cũ ãt obĵcit q; nõ crediderint: q; dr̃ adhuc nõ credẽtib⁹ illis. Rñdẽdũ est q; istõ nõ credere nõ erat aliq̃ infidelitas q̃ est repugnãtia ad vitatẽ que credẽda, pponit deliberata intẽtione: sz dr̃ nõ credere admiratio q̃dã. Ex magnitudie q̃ppe rei vise pmouebanr;. Qui aũt admiranr; nõdũ ad aliqd fixã mentẽ hñt: nec tñ alicui repugnãt. Discipuli igr̃ nõ negabãt xp̃m surrexisse qõ infidelitas fozet: sz q: aliqd magnũ erat qõ videbãt: erat adhuc eoz; mens pterrita & ista in qbusdã eẽ solet media hitudo inter simplr̃ assentire & negare. ¶ Sz adhuc in apl̃is existimãdũ nõ est hãc fuisse incredulitatẽ que est nõ assentire ppl̃ admiratioẽz q̃ndã ex terroze: sz ex gaudio quodã: tã admirabile eni apl̃oz; coꝛda repleuerat gaudiũ vt seipos capere prę exultatione nõ potẽtes vix ad assentiẽdũ vitati de resurrectioẽ xp̃i attẽdere possent. Potentie nãq; nr̃e finite sunt: nõ cũ vni attẽdunt alteri attẽdere nequeũt. Hoc aũt nõ attẽdere ad vitatẽ resurrectiõis xp̃i inducebat: ne determinate assentirẽt: & hoc tollit pfectũ assensuz: qui vocar; fides. Scriptura aũt iter dũ large sumens oẽ qõ pfectã fidẽ nõ ptinet infidelitatẽ vl̃ nõ credere vocãt. Q; aũt hoc mõ discipuli nõ crediderũt pz luc. 24.ca. cũ dr̃ adhuc aũt illis nõ credẽtib⁹ & mirãtib⁹ prę gaudio. Ecce. n. infidelitatẽ illã nõ ptulit eẽ simplr̃ infidelitatẽ: sz admirationẽ: & gaudiũ. Adhuc aũt nõ credere qõ ex admiratione puenit: nõ semp equũ est. Si qs. n. admirat⁹ terroze cõcutiat: & ob hoc nõ simplr̃ assentiat infidelitati magis accedit q̃ si prę admiratioe gaudẽ nõdũ assentit. Nã gaudiũ de aliquo bono pcepto est. Terroz aũt de prẽsumpto aut expectato malo. Qui vo in pñtia magne atq; delectabilis rei admiratiuo terroze pcutir; nõdũ quicq̃ assentit: nã si pcipet prorsus gaudẽdũ de pñti bono erat. Infidelitas ĝ ibi & si nõ plenissima: satis tñ grauis est. ¶ Qui vo in pñtia enũciati boni admirar; & gaudet: & si oino nõ credat: q; potitellectiua vni itẽdẽs ad alterũ se determinare nõ valet: tñ satis credit. Nõ eni gauderet nisi bonuz sibi qõ dr̃ q̃litercũq; adesse crederet. In apl̃is aũt vtraq; incredulitas fuit: & vtraq; abolita est. Primo equidẽ admirati & pterriti suũtviso dño iesu: & tũc nõ crediderũt: sz magis putauerũt eẽ fantasma. Sic pz luc. 24. cuz dr̃ ihesus stetit in medio discipulorz suorz: & ait pax vobis ego sum nolite timere cõturbati vo & pterriti existimauerũt se spiritũ videre: & dixit eis qd turbati estis & cogitatiões ascẽdũt in coꝛda vr̃a: videte man⁹ meas & pedes meos: q; ego ip̃e suz. Postea aũt xp̃s oñdit discipulis suis man⁹ & pedes: & illi magis aio getati oẽm terroze qui inuaserat eos de coꝛdib⁹ expulerũt & prę terroze gaudio repleti sunt tũc iã aliqd credẽtes: nec tñ plene credebãt cũ magis gaudio pcepto q̃ vitati resurrectionis attẽderẽt. ¶ De hoc eodẽ. ca. dr̃ palpate & videte: q; spũs carnẽ & ossa nõ hz: sic me videtis hr̃e. Et cũ hoc dixisset oñdit illis manus & pedes. Adhuc aũt illis nõ credentib⁹ & admirantib⁹ prę gaudio: ait habetis aliqd qõ manducer;. Ad extremũ aũt & ipsa q̃dã incredulitatis ps que cũ gaudio existebat ablata est: cũ getato aliquãtulũ illo subitaneo gaudio de magnitudie rei pcepte ad seipsos redierũt & plene cognouerũt xp̃m surrexisse. Hoc aũt fuit cũ pterttis signis. xp̃s aũt alia sup addidit eos informãs interptatioe scripturaz & cibo sumpto coꝛã eis. hoc appet cũ dr̃ eodẽ. ca. Adhuc aũt illis nõ credẽtib⁹ & mirãtib⁹ prę gaudio dixit. habetis aliqd qõ manducer;: & illi obtulerũt ei prẽ piscis assi: & fauũ mellis: & cũ comedisset coꝛã eis: sumens reliqas dedit eis: & postea sequir; qũo eis exposuerit scripturas resurrectionẽ p̃fi mãtes. Patet ĝ apl̃os vulnera dñi iesu nõ palpasse nec circa resurrectionẽ visis manib⁹ & pedib⁹ infideles extitisse.

¶ Discipuli xp̃m nudũ viderunt. Capi.39. A

Predictis adĵcitur q; q̃q; saluator; nr̃ apl̃is dixerit q; carnẽ suã palparent fueritq; eoz; arbitrĵ eã tetigisse aut nullaten⁹ attractasse ex eadẽ tñ lr̃a, bti luche manifeste colligir;: q; discipuli xp̃m nudũ ituiti sint. Dicit. n. palpate & videte: qm̃ spũs carnẽ & ossa nõ hz. sic me videtis hr̃e. discipuli igr̃ anteq; qcq; tangerẽt redemptoris carnẽ p̃spiciebãt. Aliogn. n. nõ dixisset: sic me videtis hr̃e, falsuz equidẽ atq; publicũ fozet. ¶ Nũc vo his datis ingrer; an discipuli gl̃iosaz redemptoris nr̃i carnẽ veste detexerũt eãq; revelantes intuiti sunt. aut vestes ei⁹ nequaq̃ abstulerunt vel qcq; de carne detexerũt vt intueri possent. Q; si astruam⁹ eos xp̃m minime attractasse cũ lr̃a dicat q; co: nẽ suã viderũt: cõfiteri necesse erit vt carnẽ suã nudã tũc fuisse fateamur: ita vt nulla ex pãno aut aerea suba veste detegerer;. Si aũt dicar; q; apl̃i xp̃m manib⁹ attractauerint stare nequit: qm̃ in p̃libatis inductũ est: q; eũ nõ tetigerint. Sz & si eũ apl̃oz; manib⁹ attractatũ fateamur: induci neẽ est: vt etiã sic nudus extiterit ip̃e nãq; dicebat palpate & videte: qm̃ spũs carnẽ & ossa non hz: sic me videtis hr̃e. q̃q; ĝ eũ manib⁹ attractarẽt: pus tñ nec esse est ex his vbis vt carnẽ ei⁹ viderẽt. Nã & si dicam⁹ apostolos tetigisse xp̃i carnẽ: pcedẽdũ tñ nõ est vt eã pmo tetigerint q̃ eis xp̃s iussisset. alioquin audaces nimis viderenr; & irreuerenter se hñtes nec impune laberenr; nã verboten⁹ increpati fozet: sic thomas apostolus increpat⁹ a dño est: & sic maria magdalena miti⁹ lz quadã ex pte vbis admonita. Ipsa quippe inquirẽs dñm apud sepulchrũ in hoꝛto cũ eũ cognouisset illi⁹ pedib⁹ pcubens oscular; pabat: sz a dño increpata est dicente: noli me tãgere. Nõdũ. n. ascendi ad patrẽ meũ: vt pz Jo.20.ca. Sic. n. hĵ dñm tangere p̃sumẽtes nõ vocati increpati fozẽt & adhuc ampli⁹: qm̃ viri erãt. Ampli⁹ aũt qm̃ multi erãt oẽsq; errabãt. Grauioz. n. plurimoz culpa q̃ vni⁹ est. vñ pcta cõitatũ ceteris sunt durioza. q̃q; iura humana interdũ penas in pctis multitudinũ laxauerũt. Sic pz ex̃ de clerico excõicato vl̃ depposito ministrãte in ca. latores. de cui⁹ examinatione in p̃ti omittẽdũ duxi. Preter hec aũt graui⁹ hoz; delictũ fozet q̃ Marie magdalene. Hec. n. redẽptoẽ nr̃m exactissima cũ devotione pedib⁹ illi⁹ pcidẽs: deosculari voluit. Si aũt discipuli dñi Jesu ei⁹ carnẽ nõ admoniti attractarent grauiter peccare viderenr; qm̃ nulli⁹ devotiõis cã eis hoc inerat: nec vt ei⁹ pedes aut man⁹ humiliter oscularenr; sz vt de eo exp̃imẽtũ capent an vus hõ fozet. Si ĝ maria magdalene que de ei⁹ resurrectione nõ hesitãs devotionis soli⁹ cã osculari volẽs ire accedere vetita est: q̃to magis discipuli qui de ei⁹ resurretiõe adhuc infideles soli⁹ exp̃imẽti cã attractabãt. grauiter equidẽ increpãdi fozẽt. ¶ Dicendũ ĝ nec̃io videbir; q; si discipuli dñi Jesu carnẽ attractauerũt: eã tñ q̃lisq; admoniti fozent nõ tetigerũt: nã aliogn increpati fozẽt: qõ nõ extitit: ante ĝ q̃ iussi fozent nõ tetigerũt. pus tñ q̃ eis se palpare iusserit dñs Jesus ei⁹ carnẽ bñdictã illi clare viderũt. ¶ Naz cũ eis hec p̃cepti aut vt vius dicar; pmissionis cuiusdã diceretur: vba tñ saluatoris videbãt vt in eiusdẽ vbis pz: cũ dr̃ palpate & videte: q; spũs carnẽ & ossa nõ hz: sic me videtis hr̃e. Tũc ĝ cũ dicerenr; vba caro apparebat: quo inferr; carnẽ bñdictã xp̃i nudã discipulis appuisse. ¶ Ex vbis ĝ bti Joãnis 20.ca. inferri neẽ est: q; xp̃s discipulis suis nudus apparuisset. s. nulla veste aut de pãno aut aerea p̃tect⁹ suba qualitercũq; verba accipianr;.

¶ Obiectio & quedã de angelis. Capi.40. A

Sic aũt de xp̃i apparitiõib⁹ diffinito rñdẽdũ est: cũ obĵciebar; de angelis q̃s ad expediendũ apl̃os de loco ascẽsiõis xp̃s misit. hos. n. candidis vestitos scriptura cõmoꝛat. de xp̃o aũt q; nudus resurrexerit appueritq; hacten⁹ astruebar;. ¶ Huic aũt q̃spiã forsitã rñdebit xp̃m nullis indutũ vestib⁹ surrexisse: & appuisse: qm̃ ei vestes nullaten⁹ neẽ erãt. Ipse. n. vez; habebat coꝛp⁹ in quo videri posset. ¶ Angelis aũt vt viderenr; vestes neẽ erãt. Ipsi. n. in suba sua coꝛpulentiã nullã hñt qua videri possint: angelus suba spũalis B Solutio q̃rundã. C Suba angeli spũalis atq; idiuisibilis est.

C Obo

D Solu⁹.

E Obo

F Solu⁹.

G Infideli tas; q̃q; é qd me diu iter simplici ter assẽtire & negare.

Luchas 24.ca.

H Po⁹itel lectiua; vni intẽdens ad alterz se determinare nõ põt. Luchas 24.ca.

B Dubitatio.

C Rñsio.

D Discipli nõ nisi admoniti xp̃i coꝛpus tãgere poterãt p⁹ rsurrectõez Joã. 20. ca.

atq; idiuisibilis est: z p ß iuisibilis. Nullā. n. ī po⁹ visua īmutatōez facere pōt. Ut aūt viderenᵗ angeli: opz vt aliqd corpo reū assūmāt: hoc aūt est id qō induti erā t. ſ. vestes cādide: angelis igr erāt necia tegumēta. ¶ Dis aūt rndēdū est stare nō posse: nā vestes angelox nō iō assumpte sunt vt eos qui alᵗs iuisibiles erāt visibiles redderēt: qn poti⁹ ex hox rnsione in eos' pueniēter arguīt: nā si angeli vestes assumpserūt vt videren̄: nec̄e erat vt aliqd altex haberēt: ꝫ qō videri possent p̄ter vestes. Nā de his ingren̄ an corp⁹ ex aerea mā pfectū assūpserint vel nō. Si. n. ex aere fabricatū corpis veri fantasma z assumptū fateamur: illō est q̄ videri poterāt: nā aer cū ad magnā densitatē puenerit colorē fundit: ita vt visuz sic̄ cetera solida terminare q̄at. Ex aere aūt hui⁹ pdensatiōis corpa fabricari poterant: q̄ visibilia p se erāt: nec vllaten⁹ op⁹ erat vt his assumptis angeli vestes q̄scūq; assumerēt: vt in eis viderenᵗ. ¶ Si vo fateamur angelos corpa de suba aerea assumpsisse: in eis tñ videri nō possent: z ob ß nec̄e erat vt vestes sūmere in qb⁹ visibiles appareret. Tūc. n. ingret ex q̄ vestes angelorū pfecte foret: z rndebit̄ q⁹ de aere ad qō nec̄io īduceī corpa ab angelis facta visibilia fore cū eadē in vtriſq; mā sit z eiusdē pdensatōis. Quo adhuc iferē vestes angelis ad ß necessarias nō eē: qm̄ corpa vt visionē termiaret sufficiebāt. ¶ Si aūt astruere colibitū sit angelos q ex aere vestes sumpserint nulla corpa ex aere fabricasse: ꝫ q⁹ vestes dūtaxat assumpserint stare negt. ¶ Primo qm̄ si corpa ex aere nllᵃ isti angeli assumpsissent nihil discipulis dñi eloq potuissent ad qō destinati fuerāt. Locutio. n. orgāna iterptatiua exigit: qb⁹ vtuꝫ interptatiua piuncta sit. Uestes aūt de aere fabricate: nō sūt taliter se hñtes vt eis aliq̄ vtus iterptatiua vniri possit: nec̄e est igr vt corpa aerea assūpta sint qb⁹ vestes' ille cādide ihererēt. Hoc aūt dato vestes angelice nō iō sūpte erāt vt in eis angli visibileꝫ redderenᵗ: ꝫ vt ab eis corpa assūpta tegerēt. ¶ Amplⁱ⁹ aūt si angeli corpa ex aere nō assūpsissent: vestes q̄q; nullas assumerēt: ꝫ angelos vestib⁹ indutos fuisse planū est: vt hr̄ actuū p̄ ca. Opz g̃ vt corpa q̄q; assūpserint. Hui⁹ iductiōis pᵐ pz: qm̄ angeli sube spūales idiuisibiles sunt: vestiri g̃ nequeūt: nā vestiri solidox corpox est: velut si qs diploidē z tunicā cetera q̄q; idumēta z calceos aeri iduēdo fabricaret. Heniz vestes p se manerēt: nullusq; eis idut⁹ foret. De vestib⁹ aūt ab angelis sūptis ß dici negt angeli nāq; eas mouebāt. Scōm vo hui⁹ iductiōis pz: nā actuū p: dr̄ q⁹ appuerūt angli in vestib⁹ albis. Has aūt vestes ita ipi mouebāt eisq; tegebāt ac si aliqs virox ptect⁹ foret. Inferr̄ g̃ eos corpa ex aere fabricasse. Preter hec aūt z si dari posset q⁹ angeli vestes dūtaxat nō assūptis corpib⁹ accepissent: icōueniēs valde videret. Nō est. n. hic ordo in reb⁹: nā si difficultas pficiēdox ex aere corpox aspiciat̄ tāta in fabricādis vestib⁹ dūtaxat difficultas est: sic̄ si corpa fabricarenᵗ. corp⁹ q̄z decēti⁹ p se fabricatū eēt: opatiōiq; pueniēti⁹ q̄q; vestes sine corpe: pueniēs g̃ nullaten⁹ erat vt angeli vestes assumpserint non assumpto corpe: ꝫ magis vt corpus sine vestib⁹ hērēt. ¶ Dicēdū g̃ pz illos angelos corpora solitaria: nullis velata tegumētis accipe potuisse in qb⁹ terminata q vellent efficere potuissent: nō igr vestes assūpserūt vt visibiles foret: sed vt assumpta corpa velarent. Uestes tñ sacra scriptura eos habuisse refert: corpa igr assumpserūt. ¶ Quare angeli vestes sūpserūt ad discipulos descēdētes.

Ad hec aūt dōz ē nō fuisse hāc q̄ exprimit̄ cāz qr angeli vestes sumpserint ad discipulos descēdētes: xp̄s aūt resurgēs vestes nō assumpserit. ꝫ qm̄ pueniēs erat saluatorē nr̄um post resurrectionē suā nudū apparuisse: angeli āt ad ß nihil cāe hēbāt. ¶ Nā z si tā xp̄s q̄z angeli nullis ad se xp̄os egeāt velamētis: qm̄ tñ q̄cūq; apparitiōes fiūt fm pditōez eox qb⁹ est apparitio fiūt. oēs aūt hoies qb⁹ apparitiōes iste fiūt tecti vestib⁹ degūt. angeli g̃ cū eis apparēt vestib⁹ semp adopti eē cernunt̄. ¶ Ex aere qppe corporū solidox fantasmata capiūt fabricantes eo mō de quo late sup Exodū. 7. cap. disputauimus. Post hec aūt ex eodē dēsato aere vestiū simulachra sibi fingūt in qbus nobis amicti videnᵗ. ¶ Xp̄s aūt eiusdē modi vestib⁹ resurgēs velari debuerat: nisi aliqd in eo pfuisset cāe qō induceret vt oi posito tegmēto videret. Cā aūt nuditatis xp̄i in sua resurrectiōe qn̄ aliquibus visus ē fuit vt suā verā mōstraret hūanitatē: ita vt cognosci posset eū esse vnuꝫ xp̄m iesuꝫ qui a mortuis surrexisset. Eo qppe mortuo cūcti discipuli de resurrectiōe dubitauerūt. Sola aūt btā virgo z dña nra incōcussam resurrectiōis eius future fidē tenuit. Cum vero dñs iesus resurrexit veritatem resurrectionis sue elucidare voluit: eorum ambiguitates auferēs qbus resurgens apparebat: vnde hec spāliū apparitionū suax cā fuit: vt illi qbus resurgēs videbaᵗ eū surrexiſ se minime dubitarēt: ꝫ magis resurrectiōis testes eā ceteris qb⁹ id abscōditū erat revelaret: vt pz luc̄. 24. ca°. Si aūt xp̄s resurgēs vestib⁹ adoptus viderēt sic̄ angl'i appentes hñt: carо sua z vulnera neq̄q; patuissent eis qb⁹ appebat: q̄ magna suspicādi darēt occasio hūc nō eē xp̄m a mortuiſ resurgētē ꝫ fantasma qōdā: sic̄ discipuli p̄mo videtes arbitrati sunt: vt pz luc̄. 24. ca°. ¶ In eo. n. vestib⁹ adopto argumēta resurrectionis sue appere nō potuissent: nō. n. traddi posset caro palpāda: nec vulnera patefierēt: p̄sertim aūt vulnus qō lateri icussuz est. Hāc tñ corpiſ sui oñsionē xp̄s thome discipulo egit: vt pz Jo. 20. dicēs iferr̄ digitū tuū huc z mitte digitū in fixuraſ clauox z manū tuā i lat⁹ meū z noli eē incredulus ꝫ fidelis. Uestes. n. redēptoris manū in lat⁹ mittēdā exclusissent. Idētidē aūt nec arg^m resurrectiōis sue qō discipulis pgregaᵗ in vnū exhibuit mōstrare potuisset tegumētis amict⁹. ſ. palpate z videte: qm̄ spūs carnē z ossa nō hꝫ sic̄ me videᵗ hr̄e: vt pz luc̄. 24. ca. Uestiti Jesu. n. discipuli carnē pteplari nequissent: ipe q̄z ista pueniēter dr̄e nō potuisset: nudus g̃ tūc erat: z sic euz resurrexisse cūctisq; qb⁹ appebat videri ōcebat. Hoc tñ si spāliter nō itercidisset xp̄s resurgēs a mortuis vestib⁹ tect⁹ videret: q⁹ si nūc aliqb⁹ videret vestit⁹ apperz. Sic eū post ascēsionē suā in celos appuisse comemorat sacre scripture canō apocalipsis. ca. p̄ vbi dic̄ q⁹ cū eēt in exilio in īsula pathmos dñica die audiuitq; post se vocē magnā dicētē: qō videſ scribe in li° z mitte septē ecclesijs: z post ß uersus vidi septē cādelabra aurea z in medio septē cādelabrox similē filio hois vestitū podere z p̄cinctū ad mamillas ꝯona aurea: nō g̃ tūc oi posito velamēto appuit: sic̄ in resurrectiōe ꝫ magis vestib⁹ adopert⁹. ¶ Q; si obiectiſ ß in imagine ptigisse nihilq; fuisse realiter factū aut visione oculari a btō Joā. cōprehensuz. Aliqs fortassis rndēdū opinabit̄: hāc bti Joānis visionē realē fuisse solū aūt in imagine fuisse pcepta ea q̄ in aptōe libri septē sigillox enarrata sunt: ea qppe realr videri ptingere ipole erat: nā cūcta futura erāt aut q̄si cūcta: q̄ g̃ nō sunt realr videri nequibāt ꝫ in imagine. visio tñ ei⁹ q ambulabat in medio septē cādelabrox aureox realis fuerit. Hoc ēt carneis oculis ptēplat⁹ sit. Hoc. n. satis rōnabilr dici posse videt ꝫ hiſ nō itēdo. Adhuc tñ z si visionē hāc sola imagine factā pcesserim⁹ nllo itercidēte reali satis iferr̄ qō itēdim⁹. ſ. q⁹ xp̄s post resurretionē vestib⁹ tect⁹ appere debuerit: nā ea q̄ in imagine videnᵗ similanᵗ ad ea q̄ in re appent. Si g̃ in visiōe fm imaginē xp̄s i vestib⁹ albis appuit si realr videdus foret in vestib⁹ q̄z albis apperet: semp naq; imaginarie facta ad rez exp̄ssiones sūt. Signa aūt figūis pformanᵗ: appet g̃ q⁹ si xp̄s alicui videdus eē in vestib⁹ amict⁹ apperet. De ea aūt appitiōe quā p q̄draginta dies ad ml'tos habuit nllis tegumētis spālis rō data ē. Ex pdictis g̃ pclusuz pz: q̄re angeli discipulis appentes ascēdente dño Jesu in vestibus albis visi sunt. Ipse aute positis tegumētis ab oibus conspectus est.

¶ Xp̄s nec in sepulchro nec i resurrectiōe vllas vestes hūit.

Ex predictis aūt lōgis q̄z q̄z iductiōib⁹ collectū pz q⁹ sic̄ saluator nr̄ nllas i sepulchro vestes habuit: ita q̄z z resurgēs de pāno aut suba aerea nllis tegumētis adopt⁹ sit: ꝫ pure nudus appuerit. Nūc aūt ad exmū de solis femoralib⁹ saluatoris alicui magis curiose q̄z vtiliter vel devote ingrēdū videbiᵗ qd factū sit. ¶ De qb⁹ q⁹ in sepulchro fuerint nemini ambiguū eē pōt: q qc̄z attendit: nā de his dici negt sic̄ de vestib⁹ eiusdē qs diuisiōe q̄drifaria z isupiecta sorte milites in p̄ciū assumpserūt custoditi Jesu: vt pz Jo. 19. ca°. Nemo nāq; tā dur⁹ foret vt imemor hūane vecundie tā detestāda aggredi ausus foret: nec si qs q̄z auderet ß xp̄s passur⁹ erat vt plibatis dcm̄ est: māserūt g̃ i sepulchro. ¶ Ad hec aūt q̄z q̄z rndēdū fortassis nō eēt: ne tñ curiosis defuisse videamur dicēdū est: q⁹ vt pdictū est femoralia salvatoris cū eo in cruce affixo relata sunt itacta a militib⁹ pilati: eo quoq; de cruce depositō vt fuerāt pmāserūt. Irrōnabile eniz pr̄sus erat vt tales ptes corpis in saluatore nr̄o ab aliq̄ tāgerenᵗ ꝫ centū libriſ vnguēti myrrhe z aloes delibutū corpus ei⁹ syndone inuolutū est: vt pz Marchi. 15. ¶ Cū vo saluator nr̄ surrexit a mortuis linteamē quo fuerat aduolut⁹: i sepulchro relictū est. Sudariū q̄z qō capitī ei⁹ circūligatū fuerat vt hr̄

Solutiōis imp:ob.

Dubitatio.

Quō ex aere corpa fabricari poterant.

Imp:obatio.

Prima rō.

Scōa rō.

Uñ sit q⁹ angeli vestiri nequeant.

Capi. 41.

Exo. 7. ca.

Cā cur xp̄s post resurrectionē voluerit nud⁹ videri.

Lucas cap. 24.

Lucas

Joānes

Lucas

Apoca. p̄ capi.

Obo. Joānes

Solu° q̄rūdā.

Imaginarie facta ad rerū exp̄ssiones sunt. Et signa significaruz p̄firmātur.

Lā. 42

de femoralibus xp̄i qd actū sit. Dubita. Jo. 19. c.

Solu°.

Marc̄h°. 15. c.

Jo.20.c. rat vt hr̃ Jo.20.ca.cũ dicit:venit g̃ Symõ Petr⁹ sequẽs eũ z introiuit in monumẽtũ: z vidit linteamina posita: z sudariũ qõ fuerat ad caput ei⁹:nõ cũ linteaminib⁹ positũ:ſ3 sepatũ z inuolutũ in vnũ locũ. Cũ aũt de singulis mẽtio fiat de feminalib⁹ penitus subticuit scriptura. ¶Aliqs aũt fortasſis dicet: saluatorẽ nr̃m femoralib⁹ genitalia tectũ celos ascẽdisse. S3 hoc stare neqt.oĩa qppe iductiua:q̃ in p̄oꝛib⁹ posita sunt ne xp̃s z ceteri bti:in phĩni paradiſi felicitate degẽtes:vestibus adopti sint in hoc militãt.eadẽ nãq; icõueniẽtia iferes:si xp̃s feminalib⁹ tectũ astruxeris:velut si religs eũ vestib⁹ velari fa tearis. ¶In hoc firmiter tenẽdũ est xp̃m in celũ ascẽdẽtẽ nul lis feminalib⁹ fuisse p̄tectũ:siẽ nec ceteras vestes habuit.Du bitãdũ tñ satis vr̃ an feminalia in sepulchꝛo cũ linteamine z sudario relicta forẽt:de eiſ tñ scriptura subticuerit:talia nẽpe erant:de quib⁹ nulla erat referre vtilis aut honesta eruditio. ¶Hui⁹rõ eẽ poterit:nã sicut in ipa carniſ resurrectiõe salua toꝛis nr̃i:coꝛpus icoꝛruptibile eẽ cepit:ita z cũcta: ad coꝛru ptibilis hois statũ ptinẽtia relicturus erat:nec xp̃o aliq̃ haꝛ pticulaꝛ ex pãno aut q̃uis coꝛruptibili suba tegumẽta opoꝛ tuna erãt. ¶Nã iã insistẽtib⁹ eterne felicitatis dotib⁹ tãt⁹ de ei⁹ coꝛpe fulgoꝛ p̄cedebat:vt has coꝛpis ptes tegere: z p:ſus cunctis vidẽtib⁹ ocultare valeret:si honestatis qppiã allatu ra foꝛet hmõi facta p̄tectio. ¶Hui⁹ q̃q; satis vr̃ visimilitudiſ locus ex vbiſ bti Jo.20.ca.cũ dixit: z vidit linteamina posita: z sudariũ:qõ fuerat sup caput ei⁹:nõ cũ linteaminib⁹positũ: ſ3 sepatũ z inuolutũ in vnũ locũ. Fortaſſis.n.in hoc sudario feminalia tãq; min⁹honesta:iter cetera tegumẽta palã vt cete ra relicta nõ sunt:sed in sudario colligata:iõ q̃;q̃; linteamina in vnũ collecta nõ erãt sudariũ collectuꝫ z separatũ a ceteris erat.Alicui aũt fortaſſis turpe videbit:tã pticularia specula ri:ſ3 a nobis hoc excludẽdũ erit: qm̃ nõ sponte talia enũciamus:ſ3 ne curioſis satiſfactũ nõ fuisse videat. Poterit ãt qſpiã opinari secus.ſ.redemptoꝛẽ nr̃m feminalib⁹ tectũ surre xisse in eisq; apparuisse atq; mãsisse:q̃uſq; in celũ assumptuſ sit.Cũ vo in celũ ascẽderit:ea in aliquã secretã ptẽ oꝛbis eie cerit nulli repienda:aut plena resolutione in mãm p̄iacẽte cõ uerterit:ita vt cũ ad celos ascendit:nec vestibus vllis coꝛpo ris nec feminalibus adopertus fuit.

La.43. A ¶Q; ex duab⁹ positionib⁹ dictis secunda vitatẽ nõ ptineat.

Nunc aũt his duab⁹ positionib⁹ vlteri⁹ insistẽdũ est:q̃ eaꝛ visimilioꝛ sit. Quelibet aũt supficieten⁹ spe culantib⁹ rõnabilis apparebit. ¶Dicẽdũ tñ est:secũdã non eque rõni foꝛe psentaneã. Prima aũt hui⁹ suasiua saltẽ ratio est:sicut xp̃s resurgẽs:ex oi pte plenã induit imoꝛtalitatẽ oi reiecta coꝛruptibilitate:ita q̃q; decẽs fuisse p3:vt cũcte coꝛruptibilitatis ꝺditiões: z adiumẽta extrinseca coꝛruptibilis sta tus:tũc adẽpta foꝛent:feminalia tñ saluatoꝛis : coꝛruptibilia coꝛpoꝛa erãt:moꝛtaliſq; status ꝺseruatiua:tũc g̃ reici decuit.

2ª ratio. ¶Ampli⁹ aũt si saluatoꝛ nr̃ resurgens feminalia habuisset: in eo superuacua nẽcio eẽnt:nihil tñ xp̃s frustratoꝛiuꝫ vnq; egit:qm̃ de⁹ est.De⁹aũt z nã parẽs nihil vnq; frustra faciunt iuxta Aristo.p̃ polyticoꝛ.

B ¶Q; aũt inutile p:ſus eẽt saluatorẽ nr̃m resurgẽtẽ feminalib⁹ amitiri inducit. Si.n.in hoꝛ vsu aliqd vtilitatis eẽt:hoc eẽ nẽce erat:q; turpe qõdã videre tur:vt genitalia oꝛgana nuda foꝛẽt: z in eadẽ nuditate aliq bus ꝑspici reuelata. ¶Hec tñ xp̃o nõ ꝓgruũt:in eo nãq; re surgẽte:cunctus fulgoꝛ z decoꝛ coꝛpaliſ qui in aliq̃ creatura eẽ valebat:apparuit quo dato:nihil in eo videri poterat: de q̃ erubescendũ sibi foꝛet:nec qõ ceteri videntes aliq̃ suffunde reniſ ruboꝛe. Aliqd aũt ad erubescẽdũ manere incitatiuũ:pe nalitatis genꝰ est.A xp̃o tñ cuncte penalitates excluſe sunt cũ eũ plene beatũ astrui nẽce sit. ¶Feminalia.n.genitaliũ oꝛ ganoꝛ dũtaxat ocultatiua sunt:quo dato:q̃reſ an apparẽti bus genitalib⁹ redẽptoꝛis nr̃i aliqd ei ad erubescendũ para reſ incentiuũ:aut vñ videntes:ꝑfusione replereniſ dareſ mã: aut nec ei ruboꝛ vllus nec videntib⁹ verecundie motꝰ inerat.

¶Q; si dixerimus:nullũ eẽ ruboꝛis incitamentũ si saluatoꝛis nr̃i impudenda oꝛgana patefierẽt:velut in felicitate para diſi nullã nobis ruboꝛis mãm ingerunt:vt queq; coꝛpusculi nr̃i mẽbꝛa cunctis in cõmune cernanſ:cũ oẽs nr̃i coꝛpis par tes iã bonestate donate sint:oi impuritate atq; inhonestate abolita:quã in eis patiebamur:dũ moꝛtalis adhuc vite cõdi tio agereſ.Hoc aũt dato:supuacuũ manifeste foꝛet saluatoꝛi nr̃o post resurrectionez feminalia relicta fuisse. ¶Si vo eru bescendũ xp̃o asseramꝰ:si post resurrectõez suã genitalia va sa ei⁹ nuda paterent: z q; hec videntes nimio ꝑfunderentur ruboꝛe(qõ ꝓcessu indignũ est)dicẽdũ erat:de coꝛpe saluato ris tantũ ꝑsilire fulgoꝛẽ:vt cuncte:q̃ cuꝫ viderenſ inhoneste eẽnt pticule tegerenſ:ne cui facultas eẽt hoꝛ qppiã ꝓueri: vñ hoc opoꝛtunius tegendis pticulis illis eẽt:q̃; feminalia q̃ tãq̃; nẽcia tegumenta resurgẽti fuisse ponunſ:supuacua g̃ il la essent: q; palã inductũ est: in xp̃o resurgente ea nõ fuisse.

Tertia rõ. ¶Ampliꝰ aũt:hec feminalia que asserunſ:nequaq̃; xp̃o re surgẽti opoꝛtuna erãt:quicũq; ponaſ modus:nã si ruboꝛ vl lus eẽt:genitalia oꝛgana saluatoꝛis nuda p:ſus ꝑspici: que feminalib⁹ tegenda erãt:ẽt si feminalib⁹ ꝓteꝛeris:semp inho nestũ aliqd reliqsti.Xp̃s.n.resurgẽs oi posita veste viſus est: siue de pãno:siue ex aerea suba:sicut in p̃libatis illarũ p3. Si g̃ ei feminalia appoſueris:vt has pticulas ꝓtegas q̃s nudas relinqui inhonestũ astruis:nõdũ plene eas honestaueris:fe minalib⁹ ea ꝓtegens velamẽtis:qõ in cunctis vris:qui hone statis ꝑlatoꝛes sunt:euidẽs ꝓstat. ¶Inhonestũ quippe eis: nec impurũ asserit:si qs p:ſus nudatus solis feminalib⁹ ꝓtectus sit:ſ3 vt aliq̃tenus tãta nuditas honestet opꝫ ab vmbili co vsq; ad aliquã cruꝫ pticulã velamẽtũ aliqõ appensum eẽ.

¶Si g̃ xp̃m resurgentẽ:iõ feminalia habuisse astruxeris:vt haꝛ pticulaꝛ tolleret ruboꝛ nõ adhuc ei desiderij sui ꝓtinge bat effectꝰ:ſ3 q̃uenieti⁹ videreſ vt syndonẽ q̃q; qua in sepul chꝛo aduolutꝰ fuerat in resurrectiõe apparẽs habuisset. Hãc eniꝫ coꝛpoꝛi ab vmbilico ifra pendentẽ coꝛpoꝛi suo coaptans q̃enieti⁹ ruboꝛe abstulisset.Hoc tñ nõ egit:qm̃ linteamina z sudariũ resurgẽte dño in sepulchꝛo relicta sunt:vt p3 Joã.20. ca.g̃ nec feminalia xp̃o resurgẽti mãserũt. Jo.20.ca. ¶S3 a coꝛpe bñ dicti Jesu tãtus ꝑcedebat fulgoꝛ:vt has ꝓtegeret ptes: z q̃s cũq; al's:quas velari z ꝑspectib⁹ subtrahi:honestũ foꝛet:nec cuiusuis coꝛruptibilis subẽ ope ad tegendũ qcqd in coꝛpoꝛe suo erat opus erat:ſ3 differẽter iustius erat:vt ille admirãduſ fulgoꝛ iã glorioſi coꝛpis redẽptoꝛis icoꝛruptibilis facti:qcqd in eo velandũ erat(si qd tale esse poterat)ꝓtegeret vt incoꝛru ptibile seipso manẽs:nullius coꝛruptibilis honestareſ velamento.

'D ¶Prima aũt positio:q̃enieti⁹ est:ſ3 nec penit⁹foꝛ taſſis q̃enit:rõnabili⁹ equidẽ erit vt dicaſ feminalia saluato ris in sepulchꝛo nequaq̃; pmãsisse. ¶Oĩa quippe que in sa luatoꝛis tumulo remãsissent:discipuli ei⁹ ceteriq; fideles edu cerent:atq; sub diligẽti custodia honoꝛabiliꝛ ꝓpter saluatorẽ nr̃m custodirẽt:qõ qdẽ de feminalib⁹ minime q̃enieꝫ erat: in feminalib⁹ redẽptoꝛis nr̃i nihil quippe tale erat:qõ alicui⁹ reuerẽtie obseruationẽ mereretſ:nec de eiſ aliq̃ fieri mẽtio de bebat.Si tñ ibi mansissent:atq; cũ syndonib⁹ sudarioq; edu cereniſ:neẽ erat vt in aliq̃ honoꝛe ponereniſ:aut vsib⁹ inho nestis z vilib⁹ applicareniſ.Utriq; aũt icõueniẽs surgit:nã nõ decebat vt aliq̃b⁹ malis abiectisq; vsib⁹ mãciparenſ : qm̃ redẽptoꝛis nr̃i fuerant. Rursus aũt incõueniens erat ea aliq̃ veneratione digna hr̃i:q; feminalia erãt. ¶Dõm g̃ fortaſſis q̃enienti⁹ videbiſ q; saluatoꝛ nr̃ cũ resurrexit: aut p̃usq; re surrexerit in nihilũ p:ſus q̃uertit illa aut in p̃iacẽteꝫ resoluit mãm vt nulli creature ad vsuꝫ aliquẽ applicareniſ.Nõ.n.de cebat ex supra sumptis rõnib⁹. Post resurrectõez aũt in tota li nuditate pmãsit vestib⁹ nullis vtens nec feminalib⁹ q̃liter cũq; ꝓtectus.sic q̃q; visus est eis qb⁹ apparuit:vt in p̃cedẽti bus explanatũ est. Ex his aũt satis collectũ p3 qd de vestib⁹ saluatoꝛis post resurrectionẽ suã actũ sit: z si eis vestit⁹ celoſ conscendit vel an xp̃s ceteriq; beati in illa felici paradiſi ame nitate nudi p:ſus sint.

E ¶Q; p⁹ opio nõ sit rõna bilis: z si se cũda cõue niẽtio: sit.

E Rõ ꝓfutãs p⁹am opi.

F Opio ꝓpa doct.

¶Dubitatio de modo ascensus hoĩum in celũ. Capi.44.

A **Cum** aũt in p̃libatis de dño Jesu q̃liter in celũ ascẽderit p̃libatũ sit:nũc ꝓsequẽter de modo ascẽsioniſ cete roꝛ ingrẽdũ erit. ¶Cui rñdendũ est q; hoib⁹ duplex in celũ ascensus p3:p̃mũ quippe ascensuꝫ facim⁹:cũ aĩa luteo soluta carcere celũ libera petit:vel p̃us purgatoꝛia clemẽtia exercita iã excluſis vetustatib⁹ ethereas ſedes sola petit.Scõm vo ascensuꝫ asserim⁹ cũ in gñali carnis resurrectione aie coꝛpo ribus sociate in ethereas regiões ferenſ. ¶In hoc aũt dicẽ dũ multũ distare cũ aie coꝛpoꝛib⁹ seiuncte celũ libere petunt aut gehẽnali incendio vel purgatoꝛijs mancipanſ peniſ:aut hoĩes coꝛpoꝛe aiaq; cõstantes celũ aut infernas petũt ſedeſ.

B Duplex moꝛtalibuſ in celũ ascẽ ſus.

C Rñsio.

D Rõ diuerſi tatis. ¶Diuersitatis hui⁹ rõ est:qm̃ aie cũ seoꝛsuꝫ sunt:spũs puri sunt:cũ vero hoĩes sunt coꝛpoꝛea entia sunt: neceſſe est g̃ vt alia hoibus:alia alijs:q̃enientia sint.In his aũt ꝑsideratio ne dignũ sit q; cũ aĩa coꝛpoꝛe soluta:aut poloꝛ celsitudines:

E Aia a corpore seiuncta a seipsa nō ferf i destinatā sibi locū. Primo.

aut tartareas sedes vel purgatorias penas petit non ꝓperat illuc a seipa mota: ſz ab aliq illuc ferf. ¶ Qō cōuincif ex modo oādi eccl'ie: nā cū ꝓ aliquo vt in vitā eternā eat oaf: pcū talis ꝓceptio est: vt angeli illā aiaz assumētes in illā paradisi amenitatē ducāt offerētes eā in ꝓspectu altissimi. Hoc aūt ex multis collectis z orationibus in mortuorum exequijs patet. Jdē aūt in qbusdā respōsorijs z offerendis: q ad agenda defunctoꝝ ptinent eccl'ia cantat. Dicif. n. in q̄dā offerēda: ſz signifer sanct⁹ michael repsentet eā in lucē sanctaz quā olim abrahe ꝓmisisti z semini ei⁹. ¶ Amplius aūt de iferno hoc pz: nā aie que ifernas petunt sedes: inuite illuc eunt: cuz illic plene calamitatis loc⁹ sit: nemo tñ est qui talia desideret. spūs g qui iferno carceri mācipanf: illuc ire nō appetūt. nolētes g eos illuc ire impol'e est: necesse est igif vt inuiti illuc trahanf: ſz nullus sibiipi iniuri⁹ vel violētus est. Opz g aliquē aliū dari quilluc renitentes inuitasq aias nocentū trahat. ¶ Deo aūt ista nequaq cōpetunt: ipe quippe dns: z nō minister aut satelles est. act⁹ g isti purā executionē ꝓcernētes ei nō cōpetunt: ſz magis sentētiare iubere. Suis vo ministris executio delegata est. Alie aūt altioris indaginis z speculatiōis cause sunt: pp qs deo nequaq ꝓgruit: vt aias ad aliquē locoꝝ destinatoꝝ ferat: ſz vt hec ministris volūtatis ei⁹ executoribus hec iusserit. De his aūt nobis nūc ingrēdū nihil erit. ¶ Preter hec aūt sicut penas ifligere iudicij act⁹ nō est: ſz meri executoris. Judicare vo ei ꝓuenit: ita z reos trahere ad cruciat⁹ iudicātis actus nō erit: ſz delegatoꝝ ad hoc ministroꝝ. De⁹ aūt iudex est viuoꝝ z mortuoꝝ: z ꝓnceps oiuz regū terre: vt pz apocalipsis p.c. Qui vo ad gehēnalia ptrahunf incendia eterno carceri mācipanf: vbi sanctoꝝ suoꝝ plenā recipiūt vicē. Deus g p se eos illuc nō trahet: ſz eos illuc ptrahendos: suis satellitib⁹ demandabit. Jllatuz g ex supra dictis pz: spūs qui tartareos petunt cruciatus seipis illuc nō tendere: ſz ab alijs trahi: deus q eos illuc seipo agēs: eos illuc nō trahit. ab angelis g bonis aut prauis illuc ferri neēe pz. Sz ab angelis pacis: qs angelos lucis z dei appellam⁹: illuc eos duci nō ꝓuenit: nā maloꝝ spūs: qui eternis incēdijs mācipādi sunt: ad ciuitatē dei nequaq ptinēt: nec eis vllo mō illuc redeundi facultas pz ꝓsus. g rone caret: vt angeli lucis: qui ciuitatis dei ciues sunt: quoꝝ sors tota in gaudijs ducēda est: haꝝ infeliciū atrocissimarūq penaꝝ ministri sint: vt ad eternā mū seriā rōnales spūs trahant. ¶ Ex his aūt inferf q demones qui diuine iustitie apud iferos ministri sunt: has miserabiles aias ad penas trahāt: nā velut eis q inferēdaꝝ penaꝝ apud iferos ministri sunt ꝓuenit: ita q̄q vt trahēdoꝝ ad supplicia spirituū executio ꝓuenire dz. Hanc q̄q ministrationē infligēde eterne miserie aiab⁹ nocentib⁹: diuidi in plura gña minister ꝓueniēs nō est. s. q sicut angelis lucis: qui ciuitatis dei cōciues sunt: penaꝝ executio in iferno nō expedit: qm̄ ꝑ pacto eos ibidē morari neēe erat (qō nō expedit) ita nec eis ꝓueniēs erit vt nequā spūs ad supplicioꝝ loca trahāt. ¶ Dicendū g vr q demones vniuersas nocentū aias: qui illuc aliquo mō ꝓuenture sunt trahūt. Angelis aūt lucis nō ꝓuenit. Hoc aūt multipliciter accedit: pmo qdē: qm̄ demones toti⁹ nāe bu mane emuli valde sunt: ideoq quēcūq possint punire nimis cupiunt. Jteꝝ aūt qm̄ a deo hmōi ministerijs mācipati sunt. Sunt q̄q ꝓmptissime cuiq morituro assistētes: vt videāt si quid iuris eis sup illū est: q si miserabilis ille ac nequā spūs a corpore nocēs egredif deo iudicāte: eternis gehēne incendijs mācipandus mox vt a corpe egredif: in demonū incidit ptātē: qui illico rapiētes atrociter gehēne imergunt cruciatibus. Si aūt felix spūs: oi carēs labe: terrenuz deserat habitaculū: z si demones ei morīēti diligēter assistāt: nihil ibi sui iuris repientes in eū nihil agere q̄unt: qm̄ angeli lucis felicē illā aiam suis virib⁹ defensatā reddunt. Ad hoc aūt obstinata illa atrociq inuidia demones huic felicitati inuidētes dolēt: q eā cruciādā accipe eis fas nō sit. Ex ꝓdictis g euidēter inductū pz q aie que gehēne cruciatibus imergunf seipsis illuc nō tendunt ſz ab alijs deferunf.

Capi. 45. A

¶ Q nō seipsis sed ab alijs ducti in purgatoriuz eāt anime.

Nunc aūt de aiab⁹: que carcere luteo solute: purgatoria clemētia exercende sunt: idē dicēdū. reor: q seipsis illuc nō moueanf ſz ab alijs ad ea trahanf loca. Hoc aūt inducif qm̄ purgatorij carcer atrociū penaꝝ locus est sic gehēnalis miseria. Sicut g nulla aiaꝝ libens inferoꝝ sedes petit: ita z nulla purgatoria loca volēs adibit. ¶ Nā in purgatoriꝰs sedibus tanta cruciatuū imanitas est: vt ab inferoꝝ qualitate modicū aut nihil distet q̄tū ad cruciatuū magnitudiné z duritiē: ſz ex duratione distandi rōnē assumpserunt. ¶ Nam gehēnalib⁹ atrocitatib⁹ in eternū pmanere adiacet atq neēe est. purgatorie vo exercitatiue penalitates (z si nimis eas ꝓtendi ꝓtingat) extremi examinis nō excedūt diem. Alique aūt pauco tpe manēt vt āno vno aut biēnio: aut plus minusue sicut ifecte aut impfecte satisfactiōis modus exigit eoꝝ: que hic ꝓtritione deleta: satisfactione tñ ꝓsus abolita nō sunt. ¶ Sunt q̄q minores: q̄q z si atrocitatis q̄titate nō distent: minus tñ sentiunf: qm̄ eos qui talib⁹ exercenf penis: certa future btitudinis spes letificat. Eis. n. qui in purgatoriꝰs penalitatib⁹ affligunf: certa future felicitatis spes inē. Scientes aūt supuēturos ad eū locū: in q felicitas sūma est: hoc q̄q nullaten⁹ disturbari posse: magnis gaudijs exultāt: cū ista cogitantes se sup se vertūt. Eis vo qb⁹ in gehēnali incendio locus est: nulla futuroꝝ gaudioꝝ delusoria saltē spes subrepe pōt. Desperāt. n. se inde posse vnq egredi: qm̄ eis tenacissime in pena ista inheret sentētia eos. s. inde nūq exituros. Cū aūt hac cōmoti cogitatiōe se sup se flectūt hoc furioso tumultu iexcogitabil'r affligunf: est q illis hec penaꝝ fortassis atrocioꝝ. ¶ Habēt q̄z spūs neq gehēnalib⁹ incendijs mācipati eternū remoꝝsuz scellex. s. maloꝝ ꝓteritoꝝ memoriā: nec hāc sibi penalitatē seuissimā adimere queunt. Scōm hāc aūt penitēt dolētq: nec tñ ꝓterunt: ita vt eis verus atq fructuosus doloꝝ sit sed dūtaxat sciunt se ꝓtaua patrauisse z hoꝝ merito cuncta eis ifelicia euenisse. ¶ Hic tñ mot⁹: ptritionis act⁹ nō est: qz iste sibi ipol'is est: cuz a gracia dei debeat ꝓncipiari sine qua bonū nullū agere possum⁹: iuxta illud Jo. ıs. sine me nihil potestis agere. i. nisi ego ꝓueniēte gratia z ad opandū tribuero: vobis opari bonū impol'e est. Hic aūt pscientie vermis aut morsus neq viroꝝ spūs apō tartareas sedes inextimabiliter affligit: nā penis exterioꝝib⁹ adacti: z si deuz nemo directe odisse possit: qm̄ ipse toti⁹ boni fons est cui voluntas repugnare neqt: inq tū tñ cū haꝝ penaꝝ auctoreꝝ z iudicē atq pstitutorē credunt eū quodā odij fomite ꝓsequūtur. Demones q̄z: nō dispari rōne: quin poti⁹ amplioꝝ seuissimoq odio ꝓsequunf ab eis qppe gaudēti⁹ de eaꝝ miseria sibi penas iferri vident: ſz his iflictis se exosas nō bñt: qn potius miserenf: vrgente tñ pscientia scelleris seipsas atrociter exosas bñt. Recolūt. n. se scellera patrauisse: z hoꝝ exigētib⁹ malis: iustissime que tollerāt patiunf: ꝟ pacto seipos sibi maloꝝ sub imagine ꝓsentantes: neēe est: vt se oderint. Malū. n. cognitū nemo amare pōt. Hic aūt seuiētis pscie vermis: imo furiosa cōpunctio: cetera cruciatuū gña sua atrocitate deuincit: nā cū quis alteꝝ sibi molestū sentit: ei nocere quoad possit conaf: z si nocere nō ptingat eū saltē exosuz hz: seipm tñ nō odit: cū tñ aliquis grauissima scellera patrauit: si infanda atq horrēda valde sint seipsuz exosuz hz. Sic. n. ait Aristo. ethicoꝝ lib. 9. s. quib⁹ aūt multa z dura opa sunt: z pp malitiā odiunf: fugiunt viuere: z interimūt seipos aut fugiunt. Recordanf. n. multoꝝ z difficiliū: z talia altera sperāt ſz seipsos entes. Cū alteris aūt entes obliuiscunf nihilq amabile hūtes: nihil amicabile patiunf. Penitudine. n. replenf prauis: nec vtiq ad seipz bene disponf prauus: pp nihil hre amabile. Ex hoc aūt accidit q̄ aliqn videf. s. vt alique grauiū instandoꝝsibi consciū scellex nō potentes seipsos tollerare affligente cōscientia patrati scelleris se iterimāt. Sic in iuda saluatoris nri discipulo atq ꝓditore factū est: cum dñm atq redemptorē inoxiū vendidisset: hui⁹ tā horrendi memoratuſ alioꝝq infandoꝝ que ante apostolatū susceptū pegisse ferf vt credimus: grauiter intra seipsaz pmente pscientia affligebatur: pre inquietudine amari cordis in seipm ꝓcitatus seqz exosuz habens abiens laqueo se suspendit: z crepuit medi⁹ atq effusa sunt viscera ei⁹. ¶ Nō dissimile aūt huic cōscientie prave in se seuientis exemplū pz in edipolay regis filio z regine iocaste in thebana ciuitate ꝓuincie boetie que in grecia est regnū. Hic. n. layū patrē suū bello petens occidit matrē aūt incestans gemina grauidauit ple. Jnde quippe gemelli ethiocles. s. z polimites orti sunt. Horꝝ aūt infelix edipus sibi conscius prava in se deseuiente cōscientia: oculos funditus sibi eruit lucis cōmunis indignos. His aūt aliud deteri⁹ excidiū genus additurus erat se de altissimis scopulis in mare ioniū ꝓcipitare volens nisi antigona filia ceci patris iā ductrix facta a prave ꝓceptis inhibuisset: de hoc seneca tragedia qu-

B Cōueniunt z differūt inferni pena z purgatorij.

C Purgatorij pena minor mitioꝝq sit ea inferni

D Q penas suas dānati augeant.

E Nō mirenf dānati z si doleant de peccatis.

F Deū directe nemo pōt odisse.

G Q damnati seipsos odio ꝓsequunt

Aristo. 9. ethi. capi. 5.

H Mali i vita se odio habent.

I Pulchr exēplum de edipolay.

F Ferre aias ad loca destinata deo minime cōpetit.

Cōclusiōis cōfir⁰.

Apoc. p. c.

G Irrōnabile foret si ꝓpetuo cruciādi spūs a bonis angelis i ifernū ducerentur.

H Demones damnatos spūs ad iferos trahūt.

ta que dicit edipus carmine ꝓmo: de his late dictū est in libro de amore z amicitia sup platonico documēto ad regiā celsitudinē. Hic aūt ꝓficiētie ꝓraue cruciat⁹: in aiab⁹ gehēnali incendio mancipatis est: quo inextimabiliter affligunt. Hūc aūt sacra scriptura: z doctoꝝ sctōꝝ loquēdi modus: vermē cōscie vocat: de quo ysaye. c. vltimo vmis eoꝝ nō morietꝫ z ignis eorū nō extinguetꝫ ſꝫ erunt vſq ad saturitatē oī carni. Hic aūt cruciatus stimulus: in aiab⁹ purgatoria clementia exercitis nequaq̄ est: ipsi qppe in charitate dei z ꝓximi decesserūt: de patratis quoq; inique plene doluerūt. Hoc aūt dūtaxat eis restat: vt plenā quā nō egerūt penaꝫ pctōꝝ suoꝝ satisfactionē in purgatorio igne expleant. Ex hoc aūt nullus eis cōsciētie morsus, obrepit: de cunctis nāq; patratis malis plene doluerunt corde cōpuncte: dū in mortali vita manerent. seipsas q̄ exosas nō hñt. nullū q̄ in hoc: interiorē cruciatū tollerāt: qui purgatoꝝ ignib⁹ exercenꝫ: exteri⁹ tātūmodo afflictati. Ex hꝫ magna spirituū in gehēnali punitoꝝ igne: z eoꝝ qui purgatoꝝ punitionib⁹ alligati distātia cruciatus liquet.

Isay. vltimo. c.

Lu. 16. c.

B Cōtingit aliquez in purgatorio acriuſ angiq̄ aliquē i inferno existētē.

Matth. 25. c.

La. 47. A

¶ Quedam attinentia ad superiora.

Amplius aūt qui purgatorie afflictiōi tpaliter subditi sunt: multipl⁹ ab angelis ꝑciuibus: felicis illius ciuitatis dei ꝓsolationib⁹ recreātur: ad eos nāq; sepe veniunt: ea que in orbe apō caros z ꝓpinq̄s fiūt explanātes. His aūt attēti afflictionū suaꝝ atrocitatē leui⁹ ferunt. In eis vō qui gehēnali carceri mancipant: horꝝ nihil est: qm̄ angeli lucis nihil eoꝝ que apō caros fiūt reuelant: nec alteꝝ qdpiā pandunt: vñ ꝓsolationis vlli⁹ subrepat occasio: neq; eni isti ad ciuitatē dei ptinēt cui⁹ angeli lucis z btōꝝ aie cōcives sunt. ¶ De hoc luc. 16. c. z in his oībus: iter nos z vos: chaos magnū firmatū est: vt hi qui velint trāsire ad vos non possint z inde hinc trāsmeare. Hec aūt de his qui in iferno z paradiso sunt itelligunt. s. de sinu abrahe qui tūc paradisi tenebat locū: q̄; nō plene mōstraret itegritatē felicitat. ¶ In ꝓdictis aūt nimis differt iter penas gehēnalis carceris z purgatorij ignis: in atrocitate aūt in qbusdā nihil differre videtur: qn poti⁹ q̄sdā in purgatorijs ignib⁹ eē ꝓtinget acri⁹ cruciatos qbusdā qui gehēnali seueritate puniunt. Veluti si qs vnico mortali patrato: qō valde graue nō est ipenitēs migrauit a seculo iferuis sedib⁹ mācipat. Hui⁹ aūt cruciat⁹ z si fine careat: durus tñ valde nō est: si alijs cōib⁹ ꝓtulisse volueris. Si aūt qsq; mille patratis scelerib⁹: ad eoꝝ expiatiōnē nihil egisset: moriēs vō de patratis dolēs ꝓteret: ab eiꝫ ingnamētis solutus penas euadebat iferni purgatorios petēs ignes: ibidē de cōmissis penit⁹ satisfactionē expleturus. Maiorē q̄ eē neēe est eā penā: quā iste purgatoria acerbitate punit⁹ tollerat ꝓ decē millib⁹ sceleꝝ patratoꝝ: q̄; eā quā ifernali mancipatus sedi ꝓ vnica nec graui qdē culpa tollerabit. ad magnitudinē q̄ penaꝫ in atrocitate eis qui in tartareo carcere aut purgatorio igne sunt nihil differt. Aliō aūt est: quo in purgatorio exerciti ab eis qui in tartaris cruciant in penaꝫ q̄litate distinguunt: qm̄ q apō tartara sunt demonib⁹ torquib⁹ affliguntur: eoꝝ qppe q̄tidianus intuit⁹ atq; ꝓsociū molestū valde est. Hoc aūt (z si nihil addideris eis) qsi qdā ꝓsumat⁹ cruciatus est. Hoc aūt xpi sermone disserit Matthei. 25. c. vbi cū vba qbus de⁹ ipse: malis in die iudicij locutur⁹ est describeret: ait ite maledicti pr̄is mei in ignē eternū: qui parat⁹ est dyabolo z angelis ei⁹. Hic. n. penalitatū ꝓditiones edisserēs ꝓsortiū demonū: p seipm velut qdā atrocitatis gen⁹ collocauit: apō purgatoriū ignē: torquores demones nulli sunt. Hec. n. de⁹ nō finit fieri: demones qppe aiab⁹ bonoꝝ: nimis inuidet: qm̄ hereditatē pemnis felicitatis adepture sunt: a qua ipsi miserabiles: pfectionis tñ nāe deiecti sunt. affligerēt q̄ vehementer demones aias bonoꝝ virorꝝ: atq; hoc pacto vlciscerent suscepte offensionū: hoc tñ irrōnabile satis est. demones q̄ apud purgatorios ignes nullatenus esse constat.

¶ Qꝫ exītes in purgatorio aie nō torqueant a demonibus.

Supradictis aūt adijcit irrōnabile valde eē: qꝫ cū qsq; hostē deuincēs subiecerit hostili ptāti atq; ditioni subdat: cōmune tñ bonoꝝ apud purgatorios ignes exercitoꝝ: demones: cōtra qs eis pugnarat: iuxta apostolū deuicerunt: non q̄ aie demonū ptāti subdent. ¶ Nā hoc dato q̄libet alia penaꝫ ablata atrocitate: eis hoc grauis pena foret. s. qꝫ ipsi demōes in mūdo subiecerint: eoꝝ suggestiōib⁹ nō fauendo: eoꝝ rursum ditioni subiaceāt: vt in eas torquēdo deseuiat: molestius quoq; ducerent a demonib⁹ p annū purgatoriꝫs cruciatib⁹ exerceri: q̄; al's p duos aut tres torq̄ annos: velut q̄libet hoiuꝫ peligeret nec in paꝫ alicui incognito viro saluti: q̄; q̄ suo quouis mō hosti subdat. Hoc pacto si demonib⁹ facultas esset: vt aias in igne purgatorio exercerēt: in eas vberi⁹ seuientes receptaꝫ vlciscerent offensionū: he quippe quoad vixerunt: demonib⁹ ad ꝓraua suggerētib⁹ obstitere: quo nimis eas sibi offensas sentiebant: molestē ducētes q eoꝝ ꝓsilijs nō assenserint. ¶ Hic enim supboꝝ modus est: vt se nimis grauatos, existimēt atq; dejectos: si qs eoꝝ sentētie derogauerit. Demones aūt supbie tenent celsitudinē. Dicit. n. Job q̄ragesimoꝑmo de demone sub noie vehemoth ipse est rex sup oēs filios supbie. Demonib⁹ aūt ad ꝓbos viros hoc frequētatū est: vt eoꝝ suggestionib⁹ nō assentiāt. oderunt q̄ demones studiosos in vtute viros: eisq; nimis vbicūq; offensi forent: si q̄liscūq; daret facultas: hec tñ de⁹ nō sustinet. Si aūt post mortē studioso⁹ virorꝝ: aie demonū ptāti in purgatorijs ignib⁹ exercēde ꝓcederent: in eas, p sua deseuirent atrocitate: oēm inique cogitationis explentes seuitiā. Hoc aūt rōni satis dissonū eē patet. nō q̄ sunt demones aiaꝝ purgatoria clementia exercitaꝝ torto res. ¶ Nec hoc dūtaxat demonib⁹ inhibitū est: ne aiaꝝ exercendaꝝ habeāt facultatē: ſꝫ z illis interdictū est: ne ad eas videndas vadāt: cū in ipsis purgatorijs ignibus puniunt: eis quippe in sua afflictione positis: demones astare nequeunt: ne de eis patientib⁹ gaudeāt: quādā quoq; vindicte spēm inde trahant. In hoc. n. magna aiab⁹ eēt molestia: cū hostes suos: de eaꝝ afflictione cernerēt congaudere. Demones q̄ torquendaꝝ aiaꝝ apō purgatorij loca: facultatē nullā hñt. nec eis q̄; cū puniunt iterſunt. De his sanctus thomas sup q̄tū distinctione. xi. ¶ Eedē quoq; aie purgatorijs manētes receptaculis: ab angelis lucis nequaq̄; torquētur. Di. n. in charitate existētes: aias purgatorijs manentes locis diligunt: qm̄ eas ciuitatis dei cōcives fore certissime sciunt. egre igit angelici spūs ferrent vt illas aias in purgatoria q̄dā atrocitate punirent: q̄s paulo post in vita eterna cōcives habituri erant. Sed ecōtrario eas: quo ab eis cōcessuꝫ est ꝓsolanꝫ: referētes talia quib⁹ leui⁹ que tollerant patianꝫ: de qb⁹ supradictū extitit. ¶ Solus q̄ de⁹ est: qui his purgatorijs receptaculis aias manentes torquet: nō quidē tāq; de⁹ eis actualiter punitiones infligat: quicq; agens: ſꝫ qm̄ diuina iustitia ab exordio il lū indeficientē succendit ignē. Ibi. n. nullo ministrāte: illi diuino alligate incendio: ꝓ meritoꝝ qualitate: quousq; cōmissoꝝ satisfaciendoꝝ mensurā expleuerint cruciant. ¶ Tunc eis liber in ethereas sedes patebit accessus.

¶ Obiectionis ratio superius allate.

Nunc vero ceptū resumat argumentū: purgatoria sedes atrocitatis magne locus est: velut tartarea receptacula. Ad penaꝫ aūt loca nemo libēs accedit: ad purgatoriaꝫ tñ penaꝫ receptacula aias ire patet. eas q̄ illuc nō ꝓ se ire: ſꝫ ab alijs trahi neēe est. ¶ In hoc aūt velut in supioribus diffiniendū est. s. qꝫ sicut de⁹ aias gehēnalib⁹ mancipādas sedib⁹: seipso illuc nō trahit: qm̄ officijs hoc nequaq̄; est iudicis ſꝫ ministri: ita quoq; aias purgatorijs māsionib⁹ exercendas seipso nō trahet: ſꝫ ministris suis hoc exequētib⁹ imperabit. Ministri aūt dei in his que spūalia sunt: angeli lucis z demones sunt: nec tñ idē vtriſq; ministerij gen⁹ traditū est ſꝫ qbusdā hoc alijs vero alteꝝ. Nūc aūt de aiabus in purgatoria ducendis supplicia dici nequit: qꝫ a demonib⁹ illuc trahanꝫ: aie quippe bonoꝝ post defunctū mortē corpus ad ciuitatē dei ꝓsus attinēt. Demones aūt ciuitatis opposite certissimi ciues sunt. nihil q̄ eis cōicationis est: nec qcq̄; opis demones cū bonoꝝ aiab⁹ hr̄e queunt: que purgatorijs incendijs affligēde sunt. ¶ Ampli⁹ aūt idē ex ꝓposita rōne ꝑz. de⁹ eni neq̄q̄ ꝑmittit: vt aie bonoꝝ: a demonib⁹ igne purgatorio affliganꝫ: ne q̄litercūq; ibidē de eis vindictā sumāt: ex eodez q̄s incētiuo eisdē iterdictū est ne aiaꝝ puniēdarū purgatoria seueritate iterfint afflictionib⁹. Differenti⁹ q̄ inhibitū erit: ne demones bonoꝝ aiaſ ad supplicia purgatoria trahāt: qm̄ tractus ad penā: punitōis quota ps est. Pena aūt ꝙuolūtaria est in tollerāte. si q̄ demonib⁹ ꝑtrahēdi bonoꝝ aias in supplicia facultas tributa foret: in hoc pene quādā explentes ꝑticulaz de ipsaꝝ aiaꝝ angustia letarenꝫ. Hoc aūt ipe bonoꝝ aie molestē ferrent: vt a suis hostib⁹ punirenꝫ: tātaq; in hac pductione penalitatis tollerarenꝫ: q̄tus in aliq̄ purgatoriaꝫ penaꝫ suscepture erāt. ¶ Dicendū q̄ qꝫ a demonib⁹ illuc nequaq̄;

B Supboꝝ modus.

C Inhibitū ē demonib⁹ in purgatorio exītes aias ītueri.

D Qꝫ de⁹ solus q̄ purgant aias torqueat.

Capi. 48. A

B Rūsio.

C Ministri dei in spūalibus.

C Formaliſ responsio.

trahanť:ſz angeli lucis hoc efficiant. Modus aũt hic eſt:ꝙ cũ in charitate decedẽs cõmiſſoꝝ ſuoꝝ aliquã adhuc ꝓticulã ꝓ ſatiſfactiõe deflendã hz:angeli lucis decedẽti interſunt: abigentes ide aereas demonũ ptates ⁊ ſpũales negtias. Jpi qdẽ demones ſi ſeuiẽdi pmitterer facultas aiam egredientez ſuſciperẽt vt tartareis ſupplicijs mergerẽt:volũtaſ tñ effectu caret. Angeli.n.lucis eã in purgatoriã ducũt mãſionẽ:ibi eaz in icendio relinquẽtes:purgatoriã exercendã ſeueritatẽ quo ad iuxta pfinitũ a deo tps ⁊ penaꝝ q̃litatem diffinitã ſatiſfactionẽ expleuerint. Nec tñ angeli lucis aiabus ibi adſunt:vt puniãt:vt in ꝓzib⁹ declaratũ eſt. Cũ vo pfinitã penaꝝ q̃:tita tẽ eaꝝ que purgatorio exercenť igne:expleuerit:angeli lucis aſſiſtentes eã in eterne lucis manſiones vehunt.

Capi.49. A

¶De aiabus libere celũ petituris.

De aiabus aũt que carcere luteo ſolute moꝝ libere celũ petiture ſunt vt in ceteris definiendũ eſt:ꝙ ſeipis in ethereas nequaq̃ tendãt ſedes:ſz ab alijs ꝓducanť. Aia quippe egreſſa a coꝛpe qd de ea futuꝝ ſit ignoꝛat cũ ex alteri⁹ hoc diſpoſitione depẽdeat.opz ğ vt alterũ eã ducentẽ aſſignemus in quãcũq; triũ mãſionũ ducenda ſit.Cũ ğ eterne felicitaţ gaudia aia coꝛpe egreſſa aditura ſit angeli lucis eã comitãtes eunt illã ante faciẽ altiſſimi ꝑſentãtes.Jn hoc.n.angelis nimis gaudere dať:cũ ſediũ ſuaꝝ ruinas:de bonoꝝ ſpiritib⁹ repleri videť. ¶Ob hoc ğ rõni ſatis ꝓſentaneũ eſt:angelos obuiã aiab⁹ in vitã eternã euntib⁹ exire:ꝑſertim angelo cuſtodi aĩe illi⁹ hoc cõpetet.Jſte.n.laboris ſui fructũ exptus.ſ.ꝙ cuſtodita ab eo aia: hereditatẽ ſalutis aſſecuta eſt:nimis gaudet:aĩe q̃z gaudẽti ꝓgaudet ſciẽs labore ſuũ nõ fuiſſe ſupuacuũ. Suſceptis.n.cõſilijs ⁊ auxilijs ei⁹ aia ſaluatõis fructu potiť. Hic aũt angelus ꝓcipuus comitatus aiaz illã bñdictã ſiſtet eã coꝛã dño offerẽs ei laboꝛes ſuoſ.

A Aia a coꝛpoꝛe egreſſa qd de ea futurum ſit ignoꝛat.

¶Dicendũ ğ eſt bonoꝝ aias:angeloꝝ manib⁹ in celũ duci. Angelis aũt tenebꝛaꝝ in hoc nulla miniſterij facultas attributa eſt:ipſi qppe aias bonoꝝ in purgatorias ſedes ducere nequeũt vbi eſt toꝛmẽtoꝝ locus q̃tus differẽti⁹ nequibũt ꝓducere ad gaudia btõꝝ. Nec.n.demonib⁹ pmiſſuz erit felicitatis illi⁹ gaudia ꝓtemplari. Ex plibatis ğ ꝓbabili ſatis inductiõe collectũ reoꝛ:aias de coꝛpe egreſſas ad quãcũq; pfatoꝛũ triũ locoꝝ ꝓduci debeãt:ꝓ ſe nõ tẽdeť:ſz illuc ab alio duci.

A Angeli aĩa bus in vitã eternã euntib⁹ obuiaz exeunt.

Capi.50. A

¶Quõ aĩe carne ſolute ad tria loca ſe conferant.

Huic ingſitiõi ampli⁹ inherẽtes ingremus:qs modus eſt:quo in pfata loca aĩe carne ſolute de qb⁹ nũc ſermo eſt eant. ¶Jn quo ſupponendũ reoꝛ velut ad ſequẽtis ingſitõis ypoteſim vbi tria pfata ponanť loca. Neſciẽti.n. vbi hec loca ſint icõueniẽs ſpeculatio eẽ negt:qũo aĩe in hec tria ducanť loca. ¶Et qm̃ hec tria loca eẽ cõis ſuppoſitio ẽ. de q̃libz eoꝝ vbi eſſe dicať ſigillatim ingrẽdũ eſt. Hoc aũt qm̃ de aiaꝝ poſt mortẽ gaudijs ⁊ paſſionib⁹ ingſitiuũ cũ de locis hoꝝ expiendoꝝ ingrať duo pſupponere neẽe eſt. ¶Primũ eſt aias poſt coꝛpoꝝ mortẽ manere:qm̃ nõ enti nullũ aut bonũ aut malũ accidere põt:alteꝝ vo eſt aliq̃ poſt mortẽ aiab⁹ letoꝝ aut triſtiũ:diſtributoꝛẽ ⁊ arbitꝝ eẽ:naz cũ aĩe ex nã ſua hoc nõ habeãt:niſi eis aliqs qui poſt mortẽ leta aut triſtia diſtribuat apponať:aiab⁹ gaudiũ aut triſtitiã poſt mortẽ manere impoſſe eſt. Apud eũ igr̃ qui aias negat poſt coꝛpoꝝ mortẽ manere:ſz eas cũ coꝛpib⁹ vno ꝓcludi defectu:q̃ſtio iſta locũ nullũ hz. Si.n.aiaſ ſubſiſtere deficiẽtib⁹ coꝛpib⁹ negauerim⁹: eis aliqõ bonũ aut malũ accidere impoſſe eſt. ¶Jdẽ aũt ſi ſecundũ.ſ.deũ eẽ diffiteamur inducef:nã ſi ad leta ⁊ triſtia diſtribuẽda arbiter neciuſ eſt:neminẽ ad tãtũ negotiũ cõſtituiꝛ:niſi ipz rex ꝓncipẽ deũ:quẽ qui eẽ negauerit pariter q̃z bona aut triſtia aiab⁹ poſt mortẽ negabit accidere. ¶Jn q̃ cõſiderãdũ eſt quoſdã pꝛoꝝ an de⁹ eẽt dubitaſſe:alios vo deũ eẽ totaľ negauiſſe:quoꝝ diagoꝛath ⁊ ꝓthagoꝛas ob hoc indigniſſimi pꝛoꝝ in hac re ſic diffinierũt vt alter deos eẽ in dubiũ reuocaret. Alius aũt oino nõ eẽ diceret. De his lactãtius de nã deoꝝ lib⁹ ꝑ.c.2. ¶Hoꝝ q̃z epycuri⁹ eſt:qui deos eẽ oio negauit:vt ait Augu.de ciuitate dei lib.19.ita vt non imerito de his apõ pſalmiſtã ps.13.7.52.dicať dixit inſipiẽs in coꝛde ſuo nõ eſt de⁹. His igr̃ de ingſitione penaꝝ ⁊ gaudioꝝ aiaꝝ poſt mortẽ:locoꝛũue in qb⁹ hec exerceanť cura nulla eſt:qm̃ nõ exñte deo:nemo eẽ poterit:qui aiab⁹ poſt mortez gaudia: aut penas diſtribuere queat. ¶Hec aũt poſitio qm̃ ineptiſſima eſt:in eã niti arguẽdo nõ expedit. Per ſe.n.ei⁹ liq̃t ineptitudo:hãc q̃z cõuincit Ax.12.metha.in fine vbi ꝓceſſu quodã

B Si de⁹ negatur neq; bonũ neq; malum ipſi aie p⁹ moꝛtez ꝓtinget.

C Jneptiſſime aliqui pꝛoꝝ de deo opinati ſunt.

D Cõfutatio opinionis pꝛoꝝ ꝓperam de deo ſentientiũ.

nãli:agens de oꝛdine ⁊ ꝓncipatu reꝝ ait:entia vniuerſi nolle male diſponi:mala eſt pluralitas ꝓncipũ. bon⁹ eſt ğ vn⁹ ꝓnceps. Hũc aũt qui vnic⁹ ſup oĩa ꝑſidet:qcũq; ille ſit:nos deuz appellam⁹.deũ igr̃ eẽ pz. ¶Jtẽ nõ opz in hos argumentoꝝ multoꝝ eẽ aculeos:nã deũ eẽ(vt ab inueſtigatiõe ſylogiſtica aliqñ ꝙſcamus)näliter argutũ eſt:nec ſolũ deũ eẽ:ſz etiaz eẽ eternũ: ⁊ alia pleraq; attributa. De his apľs ad romanos.c. ꝓmo iuiſibilia dei ꝑ ea q̃ facta ſunt a creatura mũdi itellecta ꝓſpiciunť ſempiterna q̃z ei⁹ deitas. Jntẽta ğ ſuppoſitio q̃ſtionis nr̃e ex hac pte labefactari nequit:qm̃ deũ eẽ cunctoꝝ ꝓdit aſſertio. Ex ꝓdictis aũt ſuppoſitionis intente ad inquiſitionẽ de trib⁹ locis aiaꝝ ꝑm fundamẽtũ collectũ eſt.ſ.deũ eẽ.

A Apľus ad ro.ꝑ capi.

¶Opiniones multiplices de natura anime.

Sicut aũt in hoc ꝓ fundamẽto pꝛoꝝ quoſdaz deliratẽs cõperimuſ:ita ⁊ in ſcõo ſuppoſito plurimoꝝ deliratio exoꝛiť. ¶Quidã nãq̃:q̃ſq; deũ eẽ fateanť: aias tñ eẽ poſt mortẽ negant:qm̃ eas tales ſubas eẽ faciũt: qbus poſt coꝛpoꝝ ſepationẽ manere impoľe ſit. ¶Quidã.n.aiaz nullã ſubaz veꝛe ſubſiſtẽtẽ eẽ dicunt:ſz quãdã coꝛpis armoniã:qua coꝛpus debito ſubſiſtit oꝛdine. Hoc aũt ariſtoxenus poeta magnus ⁊ muſicus dixit: ⁊ quidẽ aliqd vitaţ ꝓtinẽs: ſz ab arte ſu nõ multũ receſſit. ¶Alij.n.aiam coꝛ eẽ aſſeruerunt. ¶Al aũt cerebꝛũ. Alij ſanguinẽ. Alij aerẽ quo ſpiramus ⁊ reſpiramus:q̃z poſitiones:⁊ pleraſq; alĩs Ax.recitat ꝑ de aĩa: ⁊ Tulius ꝑ libꝛo tuſculanaꝝ qõnũ. Si tñ horũ alicui crediderimus:aias cũ coꝛpoꝛib⁹ deficere:atq; ex ꝑs manere eẽ:nr̃az de aiaꝝ receptaculis qõnẽ eſſe liquet. Si.n.aia coꝛpis armonia ſit:cũ ipa moꝛte coꝛpus reſoluať: aiaz manere impoľe eſt:cũ armonia nlľa ſit in eo qõ coꝛrũpiť aut ꝓſus coꝛruptũ eſt. Coꝛ aũt aut cerebꝛ:ſi aiam aſſeramus:eã aliqñ pituꝛã eẽ ſatis pz:nã cerebꝛ cũ q̃dã carnis medulloſa ꝓticula ſit:aliqñ diſſolui neẽe eſt:coꝛ identidẽ coꝛporis mẽbꝛ qõdã eſt.ceteris ğ moꝛte ſolutis illud incolumẽ reſidere ſaţ falſum liquet.De aere aũt nemini ambiguũ fuerit ſi eũ aiam eẽ dicamus.nã cũ ipa vita inſpiratio ⁊ reſpiratio claudiť:igitur aiaz interẽptã eẽ pz:hanc vulgatioꝛẽ tñ poſitionẽ eẽ ſcimus: nã cũ inſpirationẽ ⁊ reſpirationẽ in oĩb⁹ aĩalib⁹ eẽ cernãt:in eis tñ qui iã vita functa ſunt ꝑs nullaten⁹ eẽ pz:aerẽ igr̃ molliſſimũ inſpiratũ ⁊ reſpiratũ aiam tradiderũt. ¶Hãc aũt iſipiẽtes poſitionẽ tenuere:vt pz ſapie.2.c.dixerũt.n.impĩ cogitãtes apõ ſe nõ recte:exiguũ eſt ⁊ cũſtedio tps vite nr̃e nõ eſt re frigeriũ:in fine hoꝝ:nec eſt qui agnit⁹ reuerſus ſit ab inferis: qz ex nihilo nati ſumus ⁊ poſt ꝑs erimus: tãq; ſi nõ fuerim⁹: qm̃ fumus ⁊ flat⁹ eſt in naꝛib⁹ nr̃is:⁊ ſermo ſcintille ad cõmouendũ coꝛ nr̃m:qz extinct⁹ cinis erit coꝛpus nr̃m ⁊ ſpũs nr̃ tãq; mollis aer diffundeť:⁊ träſiet vita nr̃a tanq; veſtigiũ nubis:⁊ tãq; nebula diſſolueť:que fugata eſt a radijs ſolis: ⁊ a caloꝛe illi⁹ aggrauata:⁊ nomẽ nr̃m obliuionẽ accipiet ꝑ tps:⁊ nemo habebit memoriã opeꝝ nr̃oꝝ. Umbꝛe.n.tranſitus eſt tps nr̃m:⁊ nõ eſt reuerſio finiſ nr̃i:qm̃ ꝓſignata eſt:⁊ nemo reuertiť. Ecce.n.impĩ iniqtatẽ de ſtatu aiaꝝ in viſceribus ꝓceperũt:ſz ꝓſeſtim iniuſtitiã paꝛituri ſunt. Sequitur.n. ibidẽ venite ğ ⁊ fruamur bonis que ſunt:⁊ vtamur creatura:tãq; minuẽte ſceleris:vino pcioſo ⁊ vnguẽtis nos replea mus:⁊ nõ ptranſeat nos flos tpis nr̃i:coꝛonemus nos roſis anteq; marceſcãt:nullũ ſit pratũ:qõ nõ ptrãſeat luxuria nr̃a: nemo exoꝛs ſit luxurie nr̃e:vbiq; relinq̃muſ ſigna leticie:qm̃ hec eſt ꝑs nr̃a ⁊ ſoꝛs. Ecce.n.aiaz molliſſimũ aerẽ putauerũt. Ab ꝑs aũt in greco aĩe nomẽ trahiť. Animos.n.eadẽ lingua vent⁹ eſt. Jã vo qui aiam ſanguinẽ eẽ dicũt:qd ambigẽdũ ſit ꝓſus nõ hñt:nã ipm ſanguinẽ in moꝛte gelari liquet:in pulueꝛe ac ſoꝛdidã tabẽ poſt paululũ puertẽdũ. Quicqd ğ hoꝝ aſſeueris neẽe eſt vt aĩe eternitatẽ aut pmanẽtã poſt mortẽ tollas. ¶Has iſipiẽtiũ poſitiões repꝛobat tuli⁹ libꝛo ꝑ tuſculanaꝝ qõnũ aĩe imoꝛtalitatẽ ꝓfirmas:ſz rethoꝛicis qdẽ ſuaſionib⁹ magis q̃z nälib⁹ fulcimẽtis:ſolidioꝛib⁹ vtiq; foꝛtaſſis idẽ iducere valeremus:ſi in id nũc conaremur:ſz ad aliõ tendendũ eſt. Solidius aũt Ax.moꝛe ſuo iducit aĩe imoꝛtalitatẽ:ipꝛobãs antiq; ſatis inſipidas poſitiões in libꝛis ſuis de aĩa. Jmmoꝛtalitatẽ aũt aĩe:qm̃ nõ eſt de ꝑditiõe mãe: ſz ab exẽ ⁊ diuina oẽs ꝑbi qui aliud ſapiũt cõfitenť:vt Plato ⁊ Anaxagoꝛas Socrates ⁊ pypatheticus Ax.⁊ Stoyci generaľr.

C Hec opinio de aĩa.

D Tertia opinio de aĩa.

¶Ex plibatis ſcõi fundameti vitas pz:ad ingſionẽ de locis animaꝝ coꝛpoꝛe ſolutaꝝ.ſ.an a coꝛpoꝛe ſolute anime remanere queant.

E Oꝛ opiniones dicte nõ ꝙuenãt

¶De ſtatu

Sapiẽ. 2°.ca.

F Aĩa grece gd.

G Ariſto. opinio de aĩa.

¶De statu animarum.

La.52. A

Ut aũt qõ inquirit: solidius. atq; vberius enucleatis quibusdã principijs cognoscat: de aiaꝝ statu ingrendum est vt sic de locis: de quibus intẽtio inquirendi fuerat concludat. ¶In quo interdũ nãli vtamur iudicio. nõ quidẽ catholice fidei derogãtes positioni: sz eam magis adornantes atq; vt possumus eã ex nãlibus euidentiorẽ faciẽtes. psertim admonente apl'o petro cano. p^a. c. 3. estote parati reddere rõnem oi petenti vos de ea fide z spe que in vobis est. ¶Ex principijs ergo nature hec pclusio danda est. eoꝝ que in vita acta sunt: bonoꝝ siue maloꝝ restat aiabus post mortez nãliter locus gaudij vel doloꝝ. ¶In cuius ampliori euidentia psiderandum est: q; catholici in hac pte tenẽt specialiorem modũ loquendi q̃s oẽs qualitercũq; loquentes. dicũt eni aias post mortem imortales remanere: easq; post multa tẽpora cũ deo placuerit ad diẽ iudicij adeo assignatum: ad corpora redituras qõ resurrectio vulgariter appellat. Et tũc si fideliũ firma positio nihil vlteri⁹ addidisset: satis liquebat post eã resurrectionẽ gaudiũ aut tristitiã hoibus ꝓuenturã. sine his eni vita hoiꝝ duci nequit. ¶Quãtũ vero ad corpoꝝ resurrectionẽ: spãle in catholicis est. nulla eni phoꝝ positio hoc recipit iõ cũ paulus: apõ athenas in ariopago phoꝝ resurrectionẽ corpoꝝ pdicaret. delectati sunt prio viri illi athenienses. pmoti dulcedine eius: qõ dicebat q; vere ꝓpositio ista delectabilis est: ei qui credit vt p3. prima ad thesalo. c. 4. vbi apl's iubet nos pdelectari adinuicẽ in sermonibus de resurrectione. Deinde videtes resurrectionẽ repugnare oib⁹ que ipsi sciebãt: aut scire se putabant: z eis que nãliter fieri posse existimabãt deriserũt eũ. quidã de stoycis z epicureis eum semінatorẽ verboꝝ appellantes. i. q; sola verba diceret nullaz realitatẽ. aut veritatẽ ptinentia. alij aũt eum anũciatorem novoꝝ demonioꝝ dicebant: q; iesum z resurrectionẽ pdicaret de his actu. 17. c. ¶Resurrectio aũt corpoꝝ a nemine phoꝝ negat: tanq̃ nature repugnet. nulli eni principio nature repugnat. ficut latissime in duci posset: si ad hoc nra nũc flecteret intentio. sz ob hoc eã fieri aut futurã esse negant: q; nullũ agens fm nãm est qõ tante virtutis sit: vt resurrectionẽ corpoꝝ causet. Sic nãq; in nãlibus. multa phi pcedunt: que fieri nõ repugnat: sz nunq̃ futura esse asserũt: qm̃ nullaz tante virtutis potentiã esse credũt. Sic eni nullus terrã fm se totã moueri credit includere pdictionez cũ quelibet eius ptícula moueri possit: z muite moueant. Aꝝ. tñ nr̃ prio de celo z mũdo dicit terram non posse moueri: q; non est aliqua potentia potens eam pellere de medio mundi.

La.53. A

¶Animabus post mortem leticia z angustie inerunt.

His autem positis: que de resurrectione corpoꝝ sacroscancta orthodoxoꝝ eccl'ia pfitet: satis liquet aiab⁹ post mortẽ leticiã: aut angustias inesse necesse eẽ. hoc tñ phi nõ pfitent. Sed z si nobis phi nõ assentiãt in resurrectione corpoꝝ: qm̃ ignorãt ifinitatẽ diuine po^e: qua mortuos suscitare possit: z imensitatẽ bonitatis ei⁹ qua id efficere velit: tñ pcesso eo qõ ipi nobiscũ sentiunt. s. aiaꝝ imortalitatẽ: satis inducit: qõ intẽdimus. s. aiab⁹ post mortez delectatões aut penas manere. ¶Nã aie manẽtes post mortẽ: z si in corpib⁹ nõ maneãt: intellectiue tñ z volitiue sũt: q; igr̃ aliqd volũt: aut illõ assequunt: aut semp id tenẽt: aut nõ. Si semp bonũ qõ semel assequunt tenẽt: delectari eas necessarie: q; ad boni psecutiõez nãl'r sequit delectatio. ¶Si aũt bonũ qõ semel assequunt aliq̃n pdiderint tristari eas atq; penalitatib⁹ affici opz. Qm̃ sic aliqd nobis bonũ pñtia sua delectabile est: ita z absentia sua tristitiã afferat opz: qm̃ bonũ q̃ inerat ablatũ est. Si aũt aias post mortẽ manẽtes: qõ volũt nõ assequi fateamur: necius est eas tristari: q; z in nobis viuẽtib⁹ tristitia est: cũ q̃ desiderauerim⁹ nõ euenerit. Rursus aũt aia post mortẽ itellectiua ẽ: itelliget g̃ qm̃ ociosa nõ erit: q; animo semp itelliget. nulli⁹. n. carnee molis oppssiõe grauabit. Hic. n. corruptibilitate corpis ab itellectõe ipedimur: z recordamur: iuxta illõ sapiẽ. 9. c. corp⁹ qõ corrũpit: aggrauat aiaz: z terrena hitatio depmit sensuz ml'ta cogitatẽ. deposita g̃ oi aggrauate corpis mortalis ineptitudine: aia semp in itellectiõe vacabit. Nã itelligere fm se delectabile est: z ipa aia separata nõ hz aliqd fm qõ fatigef: q; nõ est iã po^a vnita corpi: sic cuz in nobis est: q; tũc pp ꝺditionẽ deficientiũ organoꝝ fatigatio in itelligendo cãtur. Post mortẽ aũt separata: q; nũq̃ fatigabit: semp itelliget. Hoc aũt dato aut id qõ aia itelliget post mortẽ: est sibi bonũ aut malũ. Si aũt qõ itelligit malũ sibi est: nec̃ius est: vt hoc itelligẽdo tristet: cũ malũ sibi ineẽ sentiat in q̃ est vã tristitia. Si aũt qõ itelligit bonũ sibi sit: erit nec̃ius vt itelligẽdo delectet: qm̃ bonũ ꝺdelectatiuũ ẽ nãl'r ei⁹ po^i q̃ ẽ. Ex pncipijs g̃ nãe nec̃ia illatõe iductũ p3 pcessa aiaꝝ imortalitate penalitatib⁹ qbusdã aias defunctoꝝ affici aut gaudijs qbusdã frui.

¶Qr̃ Aꝝ. an gauderet vel pateret aia post mortẽ subticuit. Lapi. 54. A

Amplius aũt cũ de ceteris q̃ nãlia sunt: aut nãliuz rez quodãmõ ꝺditiones tãgunt Aꝝ. nr̃ pleniss̃ime: z si in oĩb⁹ sententiose tractauerit: de hac re oĩno subticuit. s. an post mortẽ aiab⁹ gaudia vel doloꝝ vlli manebant. Quo magis iducit ex iḋustria factũ: nã si id: qm̃ de hoc agere nõ curaret subticuisset: z si nõ plene iterdũ: aliõ tñ expssisset: de ß tñ nihil vnq̃ disseruit. vr̃ g̃ nõ ex negligẽtia aut inaduertẽtia omisisse: sz ex electiõe subticuisse. Qõ duob⁹ incitamẽtis factũ vr̃. ¶Primo ex ipi⁹ Aꝝ. magna prudentia: ipe nãq; vt ex singulis ei⁹ libꝛis p3: vbicũq; loquat solidissimis atq; multũ euidentib⁹ vtil̃ rõnib⁹. Jn mã aũt de penis z gaudijs aiaꝝ a corpe solutaꝝ: z de locis penaꝝ z gaudioꝝ z ꝺditiõe eoꝝ ambiguũ valde est eis: q; solis nãe inituñ fulcimẽtis. Cũ hec ex q̃dã dei sũmi rez iusti arbitri sentẽtia puenire debeãt: z cũ ipe libꝛ agẽs sit: diffinitũ in his nãl'r loqntib⁹ nihil astrui pot: sz reuelatiõe q̃dã idigẽt: vt sciant: cũ nullius liberi agẽtis factũ (q̃ q̃s fm pfectã rõnẽ regulet) añq̃ fiat pfecte cognoscere possim⁹. Aristoteli aũt nihil tale inerat: cũ solis rõnis pratice z speculatiue pncipijs niteret: sz si qdpiã sibi reuelatũ foret velut alicui ppheꝝ cui ipe firmissime assentiret: tñ adhuc nõ tetigisset: in stilo ponẽs: sic̃ nãles z methaphysicas z dyaleticas plurimas posuit traditiões. Nã ipse ß solũ describebat: qõ manifestis pbatiõib⁹ induci poterat. Hoc aũt q̃ q̃s sibi pstaret: illõ tñ aliq̃ sylogistica nec̃itate inducere nõ valebat: pelegit igit̃ de his penit⁹ subticere: q̃s aliqd semiplene enũciare. Credẽdũ est tñ: eũ aliqd itellexisse: nã illi qui nã ingenio pollẽt satis nãl'r idicãt: hoc ꝓueniẽs eẽ. Nõ. n. rõnabile vr̃: vt act⁹ humani qui in hac vita equã pmioꝝ: siue in bono siue in malo nõ suscepunt vicẽ: in eternũ sic maneãt: sz vt magis post resolutum morte corpus: aie eoꝝ vices iustas accipiant. De hoc aũt quid intellexerit nihil differt.

Lapi. 55. A

¶Scõa cã q̃re Aꝝ. de aiaꝝ corpe solutaꝝ statu subticuit.

Secundũ vo Aꝝ. nr̃i motiuũ: vt de aiaꝝ corpe solutaꝝ statu subticuerit fuisse vr̃: qm̃ ipe vitatũ itroductoꝛ atq; eruditoꝛ eẽ voluit: modoꝝ tñ viuendi humanoꝝ destructoꝛ litigiosus esse noluit. ¶Nã z si aliqd plene Aꝝ. de hac re itellexisset: z id fortassis nec̃ijs fulcimẽtis iducere voluisset: tñ q; i ß repugnare videret oĩb⁹ policijs que tũc erãt: ẽt si aliq̃ tũc ꝓuenieter fm illõ tps ordinate videbant. ¶Si. n. post mortẽ bonũ aliqõ: aut malũ ineẽ aiab⁹ asseraꝛ: illõ maius bonũ eẽ aut malũ aiabus p3: q̃s id qõ in vita expimur: cũ ea que viuẽtes sentimus bona aut mala fm corpus sunt qõ nõ est pncipale in nobis. Post mortez aũt qcqd illud sit: siue bonũ siue malũ maiꝰ eẽ nec̃ius est: qm̃ aiab⁹ aduenit: in qb⁹ vl' totũ eẽ nr̃z: iuxt̃ platonicã positionẽ est: vl' maioꝛ ps z pncipalioꝛ eẽ nr̃i: iuxta Aꝝ. ethi. libꝛo. 9. t. 10. ¶Jõ ß supposito cũ maiꝰ bonũ humanũ post mortẽ sit: illa erat cõueniẽter ista z ordinata policia: q̃ iducebat hoies ad hoc vt post mortẽ bene se hr̃ent. Eas aũt q̃ ad ß optime se hr̃ent: optimas eẽ p3. Que aũt de ß nihil attẽderẽt iordinatissimas eẽ policias. Et q; eaꝝ policiaꝝ: que Aꝝ. tpe ꝓsistebãt: nulla aliq̃tenus ad bonũ illõ qõ post mortẽ euenit hoies dirigebat: nulla bñ statuta videret. repugnaret g̃ in ß oĩb⁹ hoĩb⁹ q tunc erãt ꝑter q̃s iudeis qui pauci erãt z hãc spẽ future vite semp tenuerũt. Quãq̃s iter eos saducei nõ credebãt resurrectionẽ nec spũs aliquos aut angelos ꝓcedebant: de quo Matth. 22. z actũ. 23. c. deuitauit g̃ Aꝝ. aliquid de aiaꝝ statu post mortẽ enunciare: etiã si sibi aliqd vtcũq; cognitũ foret.

Lapi. 56. A

¶Qr̃ Aꝝ. egerit aliq̃ de aiaꝝ statu post mortẽ.

Nec in ß tñ nobis oẽs ꝓsentiũt. Aliq. n. dicũt: Aꝝ. aliq̃ de statu aiaꝝ post mortẽ fuisse loquutũ: obꝛiẽtes nobis in' ꝑmis libꝛ de pomo qui z de morte Aꝝ. nomẽ assũpsit: z est vltim⁹ in quis ei⁹ nãlib⁹. ¶Quib⁹ rñdẽdũ est: hũc nõ eẽ Aristo. libꝛ qõ ex ei⁹ stilo satis claret: nã liber de pomo nihil nisi q̃dã nulli⁹ põderis hystoriã ptinet. Tot⁹ aũt Aꝝ. stilus magnis obscuritatib⁹ z sniaꝝ difficultatib⁹ plen⁹ est. Distãt. n. iter se Aꝝ. z libꝛi de pomo sniaꝝ grauitates z stili velut si qs tulliana aut demosteniꝭ eloquẽtiã cuiuis barbari-

B Catholicorum opinio de aiab⁹

B Traditões Aristo.

B Que sentiunt aie p⁹ mortẽ maioꝛa sũt his q̃ in vita.

B Qr̃ liber de pomo qui Aꝝ. iscribitur non sit Aristo.

C Loquẽtes de resurrectõe ôle ctamur.

D Quare phi resurrectionem negent.

B Qr̃ necessario aie post mortẽ le tenẽt vel doleãt. Pule^a ad pcl'onẽ rõ.

C Qr̃ post mortem aia itelligat. Sapiẽ. 9°. ca.

ca vix vba sonare sciēti coēḡret. ¶Ampli⁹ z in sūia hoc pz. Tot⁹.n.liber de pomo:sentētijs Ar.in alijs libris repugnat: nā ibi deū Abrahā z Isaac z Jacob ꝓcedit z ꝓfert: qō ab oi phante ꝓtus alienū est. Nulla ḡ rōne ꝓcesserim hūc libꝝ ali quā Aristo.sūiaz ꝓtinere:ſz magis ab aliq̄ arabico ꝓfect⁹ est.

Ł Obo

Stilus.n.ei⁹ arabicā redolet eloq̄tiā. ¶Sz adhuc qſq̄ in hoc obȷ̄ciet:ingens Arist.felicitatē z ifelicitatē posuisse post mortē: z ꝓseq̄nter solutis a corpe aiab⁹ penas z gaudia tribuisse. Sic.n.hȝi vȝ ethycoꝝ lib° ꝑ in.c.posterioꝝ aūt amico rūq̄ fortune cū ait:fortassis aūt ingrendū vȝ circa eos qui defecerunt an cōicent bono aliq̄ vl' oppositis. Videt aūt: z si re dūdat in ipos:qōcūq̄ bonū siue ꝓtrariū fragile qōdā z puū: vel simpl'r vl'illis eē:sit aūt nō tale z tātū:vt eos qui nō sunt felices eē faciat:aut eis q sunt auferat btitudinē.ponit ḡ aliō redundare bonū vl' oppositū. Aliqs ḡ vȝ post mortez ponere felices:qb⁹ nō pōt tolli felicitas:ꝑ quecūq̄ bona vl' mala adueniant: z alios eē post mortē ifelices: qb⁹ felicitas ꝓuenire nō possit:q̄tacūq̄ ꝓmutatio fiat in ꝓnepotib⁹ vel amicis viuētib⁹. ¶Huic rndendū est: Aris. hec nō posuisse: ac si ꝑ hec itelligat aliquā felicitatē aut ifelicitatē eē post mortē: ſz intēdit de felicitate que in vita est.ſ.q ꝑ ea q̄ ꝓnepotes aut amici alicui⁹ faciūt vel suscipiūt:nō efficit ipe felix vel ifelix.ſ.q nō tollit ei⁹ ꝓterita felicitas vl' ifelicitas. Ob hoc aūt itroducit ea

D Rñsio.

q̄stio quā Aristo.mouet ethycoꝝ lib° ꝑ.c.ꝓnepotū aūt fortunas. Posuerat.n.ꝯditiones feliciū in vita: z felices viuentes

Ɛ Dubitatio.

diffiniuit:cuiq̄ tñ fortassis dubiū videret an sic̄ nemo felix dici pōt:q̄diu viuit nisi in bono finierit:an sic post mortē dōm fozet: z an fortune vl' ifortunia amicoꝝ vl' ꝓnepotū felicitatē tollerēt eis:q felices mortui sunt: z an eis qui felices nō sunt

f Rñsio.

felicitatē apponerēt. ¶Rñdet ḡ:qd igr̄ ꝓhibet dicere:felicez fm vtutē pfectā opantē: z exterioꝝ⁹ bonis sufficiēter ditatū

ꝑ ethi.c.4.

nō ꝓtingēti tpe ſz pfecta vita:vl' apponēdū z victurus sit z si nituras fm rōnē:q̄ futurū imanifestū nobis. Felicitatē aūtē finē ponimus z pfectū oino. Si aūt ita est btōs dicemus viuentiū:qb⁹ existūt z existēt q̄ dicta sunt. Beatos aūt vt hoies. Cōstat ḡ ex imediate dictis eos solos btōs ponere:q viuētes sunt. Si aūt aliq bti vl' miseri post mortē sunt:nihil tāgit. Ex

Łapi.57. A

supioꝝ⁹ ꝓcessu⁹ est q fm nūm ꝓcessa aiaꝝ imortalitate necessariū est eas post mortē delectari vel tristari. ¶Sz adhuc nō ꝓstat fm nūm an ꝓcessa aiaꝝ imortalitate:post mortē dolores aut amaritudines q̄scūq̄ inflictas ꝑ peccatis aie tollerent:an ꝓ⁹ bonis actibus delectentur.

¶Ex verbis Ari.oñdit aias post mortē vl' dolere vl' tristari.

Accedētibus aūt nobis ad intētionē Aristo.dicendū est:q z si Ari.ex ꝑpositis incētiuis de statu aiaꝝ post mortē explicite nihil loquut⁹ fuerit:ex vbis tñ suis in vnā velut formā redactis:nēcio ifertur aias peccatrices post mortē pctoꝝ suoꝝ penas tollerare. Bo

B Optima rō oñdens ꝓpositū.

noꝝ aūt viroꝝ aias magna gaudia expiri:hoc q̄z fm nām eē neēe est. Inducēdi aūt modus talis sit:aie post corpoꝝ solutionē si imortales manēt:nēciuz est vt semp itelligāt:cū itellect⁹ nō sit po⁸ fatigabilis:cū est sepat⁹a corpe. Nūq̄ ḡ fatigabit:nō hñs coherētiā ad ꝯditiones organoꝝ. Si ḡ aliq̄d bonū sibi itelligūt:nēciuz est:vt delectent. Si aūt itelligūt aliq̄d malū:nēciuz est vt tristent:ſz nēciuz est vt mali post mortē itelligāt semp malū: z boni nēciuz est vt bonū semp sibi itelligant. ḡ impole est qn maloꝝ aie post mortē nō tristent z doleant valde. Bonoꝝ aūt aie semp letent. Hoc aūt ex nīla alia cā malis euenit:nisi ꝑ pctis:imo ipa pctā iferūt eis istas penas:q̄s ferre cōpellunt:q mali sunt:qō pz:naz in viuētib⁹ sic est q cū aliqs est,cū alio:delectaī z tristaī fm ea q̄ in alio reperit z collocunt. Cū aūt solitari⁹ est:nēciuz est vt delectet z

Ł Probi z si solitarij existāt delectā tur eōrio ē de malis.

tristet fm ea:q̄ itra ipz sunt. ¶Jō si iste qui solitari⁹ est bon⁹ est:semp actib⁹ bonis insistēs delectabit itra seipz:q̄ veniūt sibi in mentē act⁹ boni q̄s fecit de quib⁹ nō modicū delectaī. Aduertit q̄z pñtes actus bonos:sperat ēt silr se in futurū melioza alia opaturū:ex qb⁹ gaudijs imensis repleī:magis ista recogitās q̄; qñ cū alijs est. ¶Quo fit vt qui valde bom sūt:

Aristo.9. ethi.

magis velint solitarij iterdū eē q̄z cū alijs. Et ꝺ vocaī quiuere sibijpis:de hoc Aristo.ethy.lib°.9.ait. Et.n.quiuere sibijpi talis vult delectabilr ipsuz facit. Operatoꝝ.n.delectabiles z theozematib⁹ mēte abūdāt:ꝺoletq̄ z ꝺdelectaī maxime sibijpsi. Impenitibilis.n.vt est dicere. Si aūt aliq mali sunt qñ solitarij sunt affligunt:qñ veniūt eis in cogitationez mala q̄ fecerūt z ea q̄ q̄tidie facinoza patrāt:sperāt q̄z se semp deteriora patraturos. Ex his aūt nimis affligunt: z seipos odio hñt: atq̄z fugiunt ingrentes alios cū qb⁹ cōicēt:ne sic magnis angustijs crucient. Cū vo neq̄unt ꝓsus has declinare cogitationes:seipos nimis exosos hñtes atq̄z ferre nō potētes occidunt. De his Aristo.ethi.lib°.9.ait:qb⁹aūt multa opa sunt z dura: z ꝓp malitiā odiunt fugiūt viuere z iterimūt. Seipos aūt fugiūt. Recozdant.n.mltoꝝ z difficilia z talia altera sperant fm seipos entes:cū alteris aūt entes obliuiscūt:nihilq̄z amicabile hñtes nihil amicabile patiunt. Penitudine enim replent:praui vero vtiq̄ videt ꝓprauus:nec ad seipsum amicabiliter disponi:ꝓpter nihil habere amabile.

Aristo.9 ethi.c.5.

¶Quedam attinentia ad superiora.

Sicut in viuētib⁹ de quictu z gaudijs atq̄z tristitia dictū est:ita z in aiab⁹ a corporis carcere solutis dicēdū est:veriusq̄z atq̄z ampli⁹ ibi eē neēe est. ¶Nā aiabus ad seipas quiuere abūdanti⁹ est:q̄; viuētib⁹:qñ viuētes adinuicē collocutiōe: z qbusdā corporalib⁹ cōiatiōib⁹ quiuūt: cōdelectant q̄z z ꝓtristant de his q̄ sunt in alterutro. In aiabus aūt post mortē:qñ fm phoꝝ positionē quā nūc discutiē dā suscepimus:corpa nō manebūt:nēciuz est vt sibijpis magis quiuāt.ſ.quertētes se in seipsas. Et tūc nēcium est:vt aie bonoꝝ in se querse cernāt bona q̄ fecerūt:q̄ in eis manent: z de his itēse valde delectent. Rursus aūt nō repiunt in se malū aliq̄:qō eaꝝ delectationē iterpollet atq̄z impediat. Opz ḡ vt delectatio illa sincera atq̄z pmāsiua sit. Cū ḡ hmōi aie in eternū maneāt itelligētes:ab actuali itellectione nūq̄z cessantes: nec fatigate z bonū suū:qō est eas fecisse bonū dū viuebant: semp eis maneat:nēciuz est:vt in eternū sine aliq̄ itermissione delectent:cū nullus eis tristabilis act⁹ itercidere possit:de quo doleāt. ¶In aiab⁹ aūt viroꝝ ꝓtauoꝝ:post mortē eōrio fieri neēe est:ipe quippe in eternū sic aie bonoꝝ intellectes manēt: z qñ sibijpis quiuūt:nēciuz est vt de eo qō in ipis est delectent vel tristent. Et q: ꝓtauoꝝ aie post mortē nullū bonū inuenire q̄unt in q̄ delectent:ſz sola mala z facinoza q̄ dū viuerēt patrauerūt:nēciuz est:vt ista recogitātes multū tristētur. Et adhuc aūt ampli⁹ intēsiusq̄ dolebūt:q̄; mali hoies de seipis in vita:qñ eis in mentē veniūt q̄cūq̄ scelera ꝑpetrata. Hoies nāq̄ in vita q̄dā desideria passionalia hñt: fm que ferunt in malū qōdā:apparēs delectabile: z in facinoza. Ratio aūt z itellect⁹ in eis sunt:que ad optimū deꝑcant iuxta Ari. ꝑ z nono ethi. Si igr̄ isti hñtes ptē sensitiuā repugnante prirōnali ita acriter de patratis scelerib⁹ iterdū dolēt:q̄;to ferocius dolebūt aie post mortē in quib⁹ nō est aliq̄ ps affectiua: ſz solū itellect⁹ z volūtas. Nā tūc nihil est qō ipediat intellectū z volūtatē a doloze maloꝝ patratoꝝ z odio quodā: neēe est vt tūc rō nīa:ꝑ patratis malis in eternū doleat. Viuētes tñ cū multa z nepharia valde fecerūt:eozūq̄z sibi cōscq̄ sunt: cū eoꝝ recozdant iterdū occidūt seipos nō potētes se tollerare. Quis ḡ aut q̄;tus erit ille dolor: z amari cordis angustia: quā nēcio patient aie ille miserabiles q̄ hinc magnis cū scelerib⁹ decesserūt. Neēe ē.n.hūc dolorē maiorē eē:q̄; sit mors: z cū ista angustia sit eis ꝓtinua: z vsq̄ in eternū:q: nō est in ptāte eaꝝ nō itelligere aut recozdari hoc nēciuz est vt in aiabus miseris peccatricib⁹ post mortē maior semp maneat dolor q̄; sit mors:vnde vellent ipse miserabiles aie mori si possibile eēt ne tā diuturnis afficerent malis.

Łapi.57. A

¶Necessariū est aias decedentes in pctis desiderare mori.

Quod aūt fm nāz sit nēciuz aias decedētes in pctis desiderare mori si pole eis foret appet:q: fz nūm bonū appetim⁹: z magis bonū:magis appetim⁹: ſz minus malū est magis bonū in cōparatiōe ad mai⁹ malū. Ꝓpositis ḡ duob⁹ malis ineq̄lib⁹:nēciuz est fm nūm vt illō qō nobis min⁹ malū ē:appetam⁹:ſz mai⁹ malū eē ꝓbatū est:doloꝝ quē in q̄tidiana ꝑpetuaq̄ patratoꝝ maloꝝ memoria aie peccatrices post mortē sustinēt:q̄; q̄cūq̄ moꝛs. Nēciuz est ḡ q magis vellēt mori q̄; viuere in illo acerrimo diutinoq̄z doloze. ¶Oꝛ si dicas aias decedētes hinc cū scelerib⁹ posse post mortē euitare cogitatōes atq̄z memoriā sceleꝝ vt nō tristent de eisdē:stare nō pōt:nā tāta libertas est aie nīre in vita:q̄;ta post mortez est:ſz in vita illi q scelerātissimi sunt: qñ soli sunt nō ꝑt euitare memoriā sceleꝝ suoꝝ:nō fugiētes tristitias q̄ sunt in cōicando sibijpis fugiūt seipos:q̄rentes alios cū qb⁹ cōicent: z si neq̄ant semp alios hre cū qb⁹ cōicent:nec suoꝝ ꝑt memoriā facinoꝝ deuitare iterdū occidūt seipsos. Sic ḡ merit aiab⁹ post mortē:q: neqbūt ꝑteritoꝝ maloꝝ memoria deuitare

B Acrius dolēt dānati duz recozdā tur de ꝑ teritis.

Aristꝑ ethico.

Łapi.59. A

B Dānati non ꝑnt non recozdari eoꝝ q i vita patrarunt.

deuitare. ¶ Nec ineſt eis remediū: qđ in viuentib⁹ eſt. Si. n. ad alios cōicatio nobis ſit: aliq̄ mō tollimus aut lenim⁹ dolores ⁊ anguſtias inſitas nobis: aiab⁹ aūt in alterutrū cōicatio nulla eſt: ſz ſibiipſis vacāt: iō nec̄iuz eſt: vt ſemp illis afficiant anguſtijs. Quo fit vt ille miſerabiles: nec tñ miſerāde aie que hinc magnis cū ſcelerib⁹ deceſſerūt: in eternū patratoꝝ ſcelerū affligant dolore nō potētes illā accerrimā memoriā deuitare. ¶ Hec āt eſt altiſſime ſpeculātiū pboꝝ ſnia. ſ. q̄ ipamet bona nullo alio addito ſibiipſis pmia ſunt: ⁊ ipa ſcelera ſuiipoꝝ pene ſint. Cū ipſa bonoꝝ geſtoꝝ memoria nobis delectationē: qua in eternū gaudere neće ſit tribuat: ⁊ ipa ppetra ta ſcelera anguſtias atrociſſimas nobiſ infligāt: q̄s pati neće ſit in eternū. ¶ Hec aūt nāl'r pure dicta ſunt nullo fidei fundamēto ſuſcepto: qm̄ nūc vt pn̄a nāe nō vt fidei fundamenta ſectantes: eloquimur: ⁊ ſi nihil fidei catholice obuiem⁹: multa quoq; ex eadē radice ſil'ia dici poſſent de qb⁹ ſufficiāt que dicta ſunt. Ex eis quidē q̄ natura ſola: pene ⁊ gaudia aiab⁹ coꝛpoze ſolutis maneāt conſtat.

L Bona ipa nullo alio addito ſibiipſis pmia ſt.

D Deter. nālis pe nes ſuperiora. La. 60. A

¶ Q̄ furie infernales animi cōmotiones in dānatis ſint.

Hoc aūt in ſe expientes doctiſſimi iter poetas: in penis iferni tres furias locauerūt vltrices ſceleꝝ. Sunt aūt furie animi cōmotiōes ⁊ memorie ſceleꝝ aut veri⁹ ipe cogitatiōes: q̄s tres furias poſuerūt ſm q̄ ſcelerati viri: treſ motus afflictiuos: nll'o exteriori appoſito malo in aīa patiunt. ſ. p̄teritoꝝ ma loꝝ memoriā p̄ſentiū cogitatiōez: ⁊ futuroꝝ maloꝝ ſpez: de qb⁹ Ariſto. ethi. lib°. 9. ſic plibatū eſt. ¶ Hec q̄z in ſe qlibet vir doct⁹ expiet. Poete aūt iſta pſiderātes tres furias poſuerunt: qđ vaciter ſic eſt: qm̄ ⁊ ſcelerati viri iſtas tres furias viuētes patiunt: in iferno aūt in oib⁹ ſunt. Hanc tñ furiaꝝ cām phi ⁊ poete ignoꝛabāt: ſz hec a deo venit: nā indidit nobis de⁹ vim q̄dā aie quā pſciētiā aut ſindereſim appellamus ſm quā nećium eſt de malis triſtari ⁊ maloꝝ p̄teritoꝝ hīe memoriā: ⁊ p has memorias ſibiipſis mali diſpliceant: vt ſic nulla nec in p̄ſentib⁹ bonis qb⁹ mali frui intēdūt eis pfecta cōtingat delectatio. Sic. n. ait Augu. iuſſiſti dñe: ⁊ ſic eſt pena ſit ſibi oīs inordinat⁹ aīus. Hec aūt q̄ nāl'r dicta ſunt fidei catholice multū pſonāt: cū fides catholica ſolidiſſima vitas ſit. Uero aūt oīa pſonāt exītia iuxta Ari. ethi. lib°. p. vnde hec oīa q̄ nūc dicta ſunt a fide catholica aſſeruntur: ſed ⁊ plura alia apponunt que ex fide reuelata ſunt. Hec tñ q̄ nāl'r dicta ſunt. ſ. q̄ decedēteſ i ſcelerib⁹ neće eſt ipoꝝ maloꝝ memoria: ⁊ ipoꝝ aſſidua cogitatione toꝛqri: ⁊ hāc eē eis eternā atrociſſimā atq; indefinentē penā: ſic in ſtudioſis actib⁹ finiētes vitā: opz ipoꝝ bonoꝝ delectatione in eternū teneri: nec vlla triſtitia hec iterpollari bona: hanc dico penā: quā nāl'r loq̄ntes poſuimus ſacra ſcriptura vermē ⁊ pſciētie coꝛroſionē vocat. ¶ Nā ſic vermis coꝛrodēdo pforat: ⁊ deſtruit ita iſta ſcrupoloſitas in eternū affligēdo pdurat. De hoc Iſa. c. vltimo cū de ſtatu miſeroꝝ ingehēnali mācipatoꝝ incēdio agat: dī vmis eoꝝ nō morieť: ⁊ igniſ eoꝝ nō extingueť: vmē aūt coꝛrodētē pſcientiā appellauit. ¶ Uocat q̄z iſta pena: que nāl'r iducta eſt penitētia apud iferos: ſm q̄ ſcelerati maloꝝ ſuoꝝ memoreſ anxianť: de hoc hētur ſapiētie. c. 4. ⁊. 5. vbi de dolore quē p ſcelerib⁹ ſuis mali pcipiūt plene agit cū dī. Ueniēt in cogitationē pctōꝝ ſuoꝝ timidi ⁊ traducēt illos ex aduerſo iniq̄tates eoꝝ: tūc ſtabunt iuſti in magna pſtātia aduerſus eos q ſe anguſtiauerūt ⁊ qui abſtulerūt laboꝛes illoꝝ videtes turbabunť timoꝛe hoꝛribili ⁊ mirabunť in ſubitatiōe iſperate ſalutis gemētes ⁊ p̄anguſtia ſpūs dicētes: hi ſunt q̄s aliq̄n habuim⁹ in deriſuz ⁊ in ſil'itudinē improperij: nos inſenſati vitā illoꝝ exiſtimabam⁹ inſaniā ⁊ finē illoꝝ ſine honoꝛe: ecce qūo cōputati ſunt iter filios dei ⁊ inter ſctōs ſoꝛs illoꝝ eſt. Ergo errauimus a via vītatis ⁊ iuſtitie lumē nō illuxit nobis ⁊ ſol intelligētie nō oꝛt⁹ eſt nobis: laſſati ſumus in via iniq̄tatis ⁊ pditiōis: vias difficiles ambulauim⁹. Uiā aūt dñi ignoꝛauimus. Quid pfuit nobis ſupbia: aut diuitiaꝝ iactantia: quid nobis ꝓtulit. Trāſierūt. n. oīa illa tanq̄z vmbra: ⁊ tāq̄z nūciuſ p̄currēs: ⁊ tāq̄z nauis: q̄ ptrāſit fluctuantē aquā: cui⁹ cū pterierit nō eſt veſtigiū inuenire: nec ſemitā carine illi⁹ in fluctibus: aut tāq̄z auis q̄ trāſuolat in aere cui⁹ nullū ſigniť inueniť arg^m itineris illi⁹: ſz tñ ſonitus alaꝝ verberās leuē ventū ⁊ ſcindens p vim itineris aerē: motis alis trāſuolauit: ⁊ poſt ſ nullū ſignū inueniť ituneris illi⁹: aut tāq̄z ſagitta emiſſa in locuz deſtinatū diuiſus aer ꝓtinuo in ſe recluſus eſt vt ignoꝛeť trāſitus illi⁹. Sic ⁊ nos nati ꝓtinuo deſinim⁹ eē ⁊ vtutis quidē nullū ſignū oſtendere valuim⁹: in malignitate nr̄a ꝓſumpti ſumus. Talia dixerūt in iferno qui peccaueruntq̄ ipi ſpes tāq̄z lanugo que a vēto tollit ⁊ tāq̄z ſpuma gracilis q̄ a ꝓcella diſpgit: ⁊ tāq̄z memoria hoſpitis vni⁹ diei p̄tereuntis.

¶ Quedam attinentia ad ſuperiora.

Sic q̄ poſt mortē aiab⁹ ſceleratoꝝ viroꝝ manere ſuppli cia: aiab⁹ aūt bonoꝝ gaudia ſine fine relinq ex ſolis fundamētis nāe ex plibatis inductū ſit. ¶ Et ſi ex ſupiorib⁹ ſup aiaꝝ imortalitate fundati: eaꝝ gaudia ⁊ punitiōes poſt mortē induximuſ: qđā tñ aiaꝝ pcedētes imortalitatē: q̄dā aſſerta p coꝛpoꝛa aiaꝝ demigratiōe: oēm penalitatē excludunt: in qb⁹ pythagoꝛas auctoꝛ eſt. ¶ In quo vnā pclusionē poſuerimus hoꝝ inſanie repugnātez. ſ. aiaꝝ demigratio ꝓtinua p coꝛpoꝛa: iuxta pythagoꝛeoꝝ poſitōez: nō pōt ſtare: nec aiaꝝ poſt mortē tollit punitionē. Hec aūt vt euidētius cōꝛo benť: attendēdū eſt q̄ pythagoꝛas iter antiq̄s magnus ſatis phs: aie imortalitatē poſuit: penaꝝ tñ inflictionē excluſit: dixit nāq̄z aiab⁹ poſt mortē nulla remanere ſupplicia aut gaudioꝝ fruitionē ſz eas ꝓtinua demigratione p coꝛpoꝛa labi dixit. ſ. q̄ cū vnū hoīez mori ꝓtinget: aīa ei⁹ egrediēs mox alterius hoīs coꝛpus itrabat. Eueniebat tñ vt iterdū aie de hūanis coꝛpoꝛib⁹ egredientes: in alia hūana coꝛpoꝛa itroirent. Interdū aūt in volatiliū aq̄tiliū ⁊ greſſibiliū: ſic eis ſoꝛs obtuliſſet. Propter hoc aūt pythagoꝛas frugalitati vite nimis ſtuduit: alijs eā amādā ac inſectādā admonēs. Carniū vo cibos valde deuitādos admonuit: de hoc Seneca epiſtolaꝝ lib. 10. epl'a. 108. ¶ Hanc q̄z pythagoꝛicā poſitionē recitat Ouidius methamoꝛfoſeos. 15. dicēs partite moꝛtales: dapib⁹ temerare nefandis. Coꝛpoꝛa ſunt fruges ſunt deducētia ramos: ponere poma ſuo tumide in vitib⁹ vue. Addidit q̄z pythagoraſ aliā inſaniā. ſ. aīam ſuā in poꝛib⁹ ſeculis in alijs fuiſſe viris. ſ. q̄ aia illa fuerit in euſoꝛbo milite troiano. Sic quoq; eū fuiſſe moꝛtuū in bello troiano. Deinde aūt qbuſdā factis trāſmutationib⁹ ad eū puenerit. ¶ Hāc poſitionē recitat Ouidius methamoꝛfoſeos. 15. dicēs ꝑmo nō eē timendas penas inferoꝝ poſt mortē: qm̄ nulle ſunt: ſz iſta ſunt figmenta poetaꝝ incutientiū hoib⁹ timoꝛē: cū ait: O genuſ attonitū gelide formidine moꝛtis: qd ſtiga qd vmbraꝝ qd minima vana timetis: materiē vatū ⁊ falſi picula mundi: moꝛte carēt aie ſempq̄z poꝛe relicta: ſede nouiſ hitant domib⁹ manētq̄z recepte: ipe ego nā memini troiā tpe belli: panthoides euſerbus erā cui pectoꝛe quondā: he ſit in aduerſo aſta minoꝛis atride.

L Exposītio vſuū q̄rūdā pſei ſatirici

A Opinio pythagoꝛe de anima poſt mortē.

B Ouī. 15. methamoꝛ.

¶ Solus pythagoꝛas tenuit migrationes animarum. Lapi. 62. A

Nec hui⁹ poſitiōis auctoꝛ pythagoꝛas in hac re ſolitarius extitit. Alios. n. hui⁹ demētie habuit ſectatoꝛes hanc quippe de trāſitu aiaꝝ poſitionē eui⁹: latinoꝝ poetaꝝ fere ꝑmus tenuit: vt de aia homeri ſolēniſſimi poete grecoꝝ: iactandi aliq̄tenus dareť facultas. ¶ Fuit equidē homerus excellētiſſimus grecoꝝ poetaꝝ. Eui⁹ aūt q in latinis p̄ in vrbē romanā tpe ſcipionis africani duct⁹ eſt: fuit de poꝛib⁹ latinoꝝ poetis. Ut aūt ea q̄ diceret abūdātioꝛi ſoliditate atq; auctoꝛitate tenereť aiaz homeri atq; pythagoꝛe ſe habuiſſe pbibuit: q̄z alter iter poetas. Ali⁹ vo iter phos ſui tpis. pcipue in phis italie claruit: phoꝝ eqdē italoꝝ pythagoraſ oꝛigo extiterat: vt ait Augū. de ciuitate dei. ¶ Addidit q̄z pythagoras: iſtā aiaz ꝑus fuiſſe in euſoꝛbo: ſz ſm enarrationē pſei: nō ponit gradus aīe in euſoꝛbo: ſz q̄ fuerit iſta aīa in euſoꝛbo: ⁊ poſt eū nullo iterpoſito p̄ loco: dī fuiſſe in homero q meonides dī. 1°. loco in quodā cigno. 3°. loco in pythagoꝛa pho ſamio. 4. loco in quodaz pauone. 5. loco in euio poeta doꝛmiente in parnaſis mōtib⁹ apō fontē pogaſeū iter muſas. Satiricus aūt pſeus vītatē reꝛ acuti⁹ ſpeculat⁹ ei⁹ poſitionē ipſo bauit: irridens eā ſatiraꝝ modo: vt pz in q̄rta ſatira ſua q̄ incipit rē ppli tractas: cū ait coꝛ iubet ſ euū deſcertuit eē: meonides qntuſ pauone ex pythagoreo. ¶ Hoꝝ aūt pſianoꝝ verſuū ſenſus eſt: q̄ eui⁹ fact⁹ eſt meonides qnt⁹. i. excitat⁹ fuit a ſomno in q̄ aduenit ei aia homeri: ⁊ fuit fact⁹ meonides. i. homer⁹: dī fuiſſe meonides qnt⁹. i. qnt⁹ homer⁹: q̄z fuit qnt⁹ ab homero: recipiēdo illā aiaz. ſ. q̄ poſt euſoꝛbū: in q̄ aiaz illā pythagoras fuiſſe aſſeuerat: fuerit in homero: in q̄ tpe: an fuerit facta aliq̄ ſucceſſio alioꝝ: nō enarrať: ſz dici opz: deide 2°. loco fuit in quodā cigno. Tertio aūt loco fuit i pythagoꝛa pho ſamio: q̄rto loco in q̄dā pauone: qnto loco ī euio poeta. vñ meonides qnt⁹. i. qnt⁹ ab homero q meonides dī fuit. ſ. ſuſcipiēdo aiaz ei⁹ qnto loco. Dī ēt pauone ex pythagoꝛeo: q̄z euius

aiaz homericā:quā se suscepisse testat⁹ ē ex pauōe quodā immediate suscepit: vt ꝓz ex supiozi enūciatiōe.dr aūt pauo pythagozeus:qm̄ post pythagozā mox in pauonē aia illi⁹ transmigrauit a quo in cuium deriuata est.

Capi.63. A

¶ Q opinio pythagoze ō migratiōe aie ō coꝛpe i coꝛp⁹ sit fl'a

Nunc aūt enarrate positiōi ex parte insistētes: dicēdū hāc pythagozeoꝝ sniam tollētē aiaꝝ gaudia ꝛ dolozes demigratiōe q̄dā facta per coꝛpa: insaniā potius q̄ꝫ physicā foze positionē:nā aie a coꝛpibus sepate alīs coꝛpozibus vniri nō possunt:nisi illis que reliquerūt:vt catholici cōcedūt ꝛ satis hoc induci poterit. Nō qdē q̄ necessariū sit animas coꝛpib⁹ reuniri: ſz q̄ nō est aliquod incōueniēs:nec militat p̄ nālia fundamēta aias coꝛpibus reuniri q̄ꝫ q̄ꝫ pbi reuniendas negāt:q; vt dictū est nullā tāte virtutis potētiā eē existimāt que sufficiat hoc inducere:aias tm̄ post moꝛtē alīs coꝛpozibus vniri q̄ꝫ eis in qb⁹ fuerūt tā catholici q̄ꝫ pbici negāt.

Rō aduersus pythagoꝛam.

¶ Hoc aūt satis nāliter induci pōt. ꝓio aūt ꝓbatur aiaz que in coꝛpe vnius hois fuerit nō posse infoꝛmare alterius hois coꝛpus:qui nouiter gigni debeat vel quomodocūq; se habeat. Et vt hoc foꝛtius inductū sit:concedamus q̄dā que nāles nullo mō cōcederēt ꝓp eē valde difficilia ſcz q; de⁹ possit aiaz vnius hois ponere in coꝛpe alteri⁹. Nā ſz de⁹ possit aiaz que in vno hūano coꝛpe fuerit in alio ponere:ß qdē cōcederet diffinitiue ſcz q; intra coꝛpus illō sit: ꝛ nō ex̄. nā sic de intelligentijs cōfitemur: ꝛ nāles ß dicūt diffinire intelligētias sibi locū tm̄ nō erit in coꝛpe illo vnita foꝛmal'r:ad hoc q; det eē illi coꝛpozi.

B Foꝛmal'r eē in coꝛpe ꝛ diffinitiue eē in coꝛpe differunt.

¶ Multū nāq; differt intelligētiā aut spiritū aliquē eē in aliquo coꝛpe diffinitiue vel foꝛmaliter:nā de angelis cōcedimus q; possint eē in coꝛpib⁹ hūanis vel bestiaꝝ: eos tm̄ ibi foꝛmal'r esse impoſe est. Quod ꝓz.nā q̄ꝫ q̄ꝫ angelus suba simplex sit velut aia hūana:cōtinet tm̄ in se totā nāz speciei.iō nō pōt alicui rei foꝛmal'r vniri vt det illi eē:nā dare eē foꝛmal'r alicui rei est dare eē per intrinsecū. hoc aūt nō ptinet ad id qō ē totaliter ens i actu quēadmodū angelus. Nā entia que sunt totaliter in actu pñt deriuare actionē que cōseq̄t totalē pfectionē rei:nō tm̄ pñt deriuare eē: q; hoc soli foꝛme cōpetit que nō est pfectū eē cōtinēs:ſz est perfectio alteri⁹. vñ id qō alteri esse dat ſm aꝝ.2°. de aia actus illius est: ſz nō est ens in actu. qō aūt i actu est alterā rē actuaꝛ neq;. Qm̄ cū aliq; res actuaꝛ suscipiēs eē foꝛmal'r actuās ꝛ qō actuaꝛ faciūt vnū ens simpl'r. Nō.n.manet subsistēs aliqd hoꝝ duoꝝ cōponētiū ſz tertiū qō resultat:ß aūt mō i oib⁹ cōpositiōib⁹ accipiť 3ª spēs.ſ.q; aia ꝛ coꝛp⁹ se hñt i cōpositōe vt actuās ꝛ actuatū:cōpositiōe tm̄ facta nō ē aia ens illō qō ē nec coꝛp⁹ ē ens qō sbsistit:ſz hō.

Aristo.2° de anima.

Capi.64. A

¶ Q aliqō actu existēs alteri nō possit dare eē foꝛmaliter.

Solida aūt snia ē:q; ea q̄ in actu sunt actuare nihil queūt dādo eē in cōpone.nā si id qō est ens in actu daret eē foꝛmal'r alteri nece erat vt ex cōpone nō resultaret vnū ens:ſz duo entia.q; illud qō erat añ ens in actu: maneret vnū ens actu subsistēs ꝙuertibile p̄ alia entia.ꝛ cuz p illā cōponē alteꝝ ens causeť:eēt illud alteꝝ ens distinctū ab ente pfecto qō sbsistebat añ cōponē.essent igr̄ p cōponē duo entia.ſz ß ñ pt stare:q; ip̄z qō actuabile erat ꝛ p se sbsistere ñ potēs:poneret tāq; vnū sbsistēs p se. ¶ Si āt fortassis al'r ß statuam⁹.ſ.vt id qō erat ens in actu p se: ꝛ actuabat:ꝛ id qō actuabať: ꝓstituerēt vnū ens in actu simpl'r:ꝛ pfectū. sic aia ꝛ coꝛpus ꝓstituūt hoiem.neciuz tūc erat:vt id qō erat ens in actu:efficiat nō ens in actu pfecto:vt nō subsistat p se:ſz ipm cū eo qō actuať:ꝓstituat vnū tertiū ens in actu ꝛ simpl'r. Et sic iā qñ actuaret nō eēt ens in actu p se existēs: ſz solū esset act⁹ ꝛ pfectio alteri⁹ tāq; ps vel pfectio eius qō fit. Jō cōstat nō posse ens in actu:alteꝝ actuare.ſz id qō nō est ens in actu ꝛ ē act⁹.dare āt alicui eē foꝛmal'r:est ifoꝛmare illud.iō nō pōt ens in actu dare alteri eē foꝛmal'r.angelus āt est ens in actu ꝛ ptmēs in se totā rōnē spēi.est q̄ ipossibile q; alicui coꝛpi humano vl'alicui⁹ pecozis eē det:q̄ꝫ q̄ꝫ itra illud sit. ¶ Apparet āt adhuc ampli⁹ manifestissimis nature exēplis.nā qia aduenies coꝛpi nōdū aiato dat illi eē simpl'r: ꝛ fac eē hoiez:tm̄ si hō viuēs:vniat sibi coꝛp⁹ nō viuēs nō dabit eē illi coꝛpozi: vt sit ens viuēs.q; hō ens in actu ē: ꝛ nō act⁹. aia āt est act⁹: ꝛ nō ens in actu ꝛ est tāq; pfectio ꝛ ps alicui⁹.hō āt est tāq; totuz ꝛ nulli⁹ pfectiu⁹. Nā si hō eē dare posset:qm̄ embꝛio est in alno materno:ꝛ disponibil' ad aie susceptionē:mater q̄ ē ens i actu:daret eē illi embꝛiōi faciēs illud eē ens pfectū:sic postea (st aia aduenīente.ſz nō hz cōpletū embꝛio: donec aia aduenīat q̄ nō est ens actu.ſz act⁹ ꝛ pfectio ꝛ ps:iō satis appet q; entia in actu nō pñt dare eē foꝛmal'r alicui:ſz solū ens impfectū:qō tm̄ est actus vl'pfectio. De angelo tm̄ satis ꝓz: q; pōt eē in coꝛpe aliq̄ tāq; motoꝛ illius.nā ꝛ demones ꝛ angeloſ sepe scimus mouere aliq̄ coꝛpa.de aia āt hūana ꝓfoꝛmiter dicēdū est:q; p̄t poni p virtutē diuinā in quolibet coꝛpe vt ibi sit diffinitiue.ꝛ foꝛte vt moueat si tāte poᶜ est vt mouere coꝛp⁹ ipsiuz sufficiat.ß mō aia hūana:in lapide ꝛ ligno aqua ꝛ ferro:atq; coꝛpib⁹ bestiaꝝ eē p̄t. Nec in ß aliqō incōueniēs est. Sic dicūt catholici aias alligatas eē igni ifernali. Et gregoꝛi⁹ quandā aiaz in gelu iuenit:peccatoꝝ suoꝝ cruciatus tollerātē.pbi q̄ꝫ asserūt itelligētias celestib⁹ oꝛbibus alligatas eē: qō est in aliq̄ loco diffinitiue ꝛ nō foꝛmal'r eē.i.dādo eē foꝛmal'r.oēs tm̄ tā catholici q̄ꝫ physici negant:animā humanā posse vniri lapidi dando esse humanū manētibus qualitatibus lapidis scilicet duritie ꝛ frigiditate.dato q; perderet subst̄ialis forma lapidis.nā durities lapidis ꝛ frigiditas ꝛ carētia distinctiōis oꝛganoꝛū repugnāt armonie quā anima requirit vt vniať alicui ad dādū eē:ideo impossibile est q; illi vniať ad dādū esse.

£ Quid viderit greg.

¶ Q aia hūana non pōt vniri alteri coꝛpozi hūano nisi suo.

La.65. A

Nunc aūt magis accedētes: licet per q̄sdā lōgas ꝓbatiōes qm̄ sic natura rei exigit: ad id quod intendebamus.dicēdū est q; sicut impossibile est aiaz humanā vniri alicui coꝛpozi nō humano:q; in eo nō pōt repire armoniā quā ipsa requirit:q; ita impossibile erit vnā aiaz humanā alteri coꝛpozi humano vniri si in eo nō repiť dispositiōes armonie sue:sed in nullo coꝛpoze pōt aia dispositiōes armonicas quas regrit reperire nisi in coꝛpoze illo cuius est.impoſe est q̄ꝫ q; aia exiens de vno coꝛpe hūano in alterū aliqō ad informādū introeat. ¶ Quod vō dispositiōes armonice: quas aia regrit eē nō possint nisi in illo coꝛpe in quo ꝓio fuit ꝓz q; illa armonia qua aia coꝛpi vnibilis est nō repiť nisi in illo coꝛpoze cui vnita fuerat. Quod inducit:q; aia recipit eē vnā distinctā numero p̄ oēs alias aias ex vnibilitate quā hz ad materiā signatā cū nō recipiat eē vnā numero a specie sua q; tūc differrēt aie humane in spē ſz sunt oēs in eadē spē.q; nō accipiūt in diuiduatione ex nā spēi ſz ex vnibilitate ad māz signatā que est aliqd extrinsecū. Et q; signatio māe que est in vna mā nō sit in alia:cū due ptes māe sint iter se distincte: ꝛ q̄libz ptes māe adinuicē differūt:ex qbuſ sunt coꝛpoza humana ꝛ alia cōposita:neciuz est vt altera vnibilitas sit ad vnā ptē materie ꝛ alia ad alterā.necessariū est q̄:vt ea q̄ ꝓ istas vnibilitates eē suscipiūt diuersa sint. ¶ Nō poterit q̄ vna aia hr̄evnibilitatē ad plures ptes māe:q; tūc seq̄reť q; vna aia eēt plures aie:nā si aia suscipit eē vnā in se ꝓ vnibilitatē ad hanc signatā mām:opz vt si alteri māe vnibilis fuerit altera aia sit: ꝛ si multis ptib⁹ māe vnibilis sit neciuz est vt eadez aia plures aie sit. Data aūt vnica vnibilitate in q̄lz aia:ēt si ponať in alio coꝛpe q̄ꝫ in eo cui⁹ erat:nō poterit vniri illi:nā nihil vniri pōt alicui nisi qō ei vnibile ē:aia aūt solū ē vnibilis illi coꝛpi in q̄ erat foꝛmal'r ad dādū eē. q̄ in q̄cūq; alio ponať : ē ipole q; aia illi foꝛmal'r vnita sit ad dādū eē. q̄ illa aia q̄ in vno coꝛpe fuit: nō pōt trāsire in alteꝝ coꝛpus:vt in illo sit ꝛ esse tribuat.

£ vna aia non pōt hr̄evnibilitatez ad pl'es partes māe.

¶ Ratio ex accidentibus ꝓfirmans ꝓcedētē ꝓclusionem.

La. 66. A

Huius aūt saq̄ poterim⁹ exēplari vti positōe in accīti bus:nā foꝛᶜ accītales iter se distinguunť. Et accipiūt eē vnū ꝓ subta:nā iō ista albedo ꝛ illa sūt due albedines:q; sūt in duob⁹ subiect̄. Si aūt eēnt in eodē subto eēt eadē albedo. Sic̄ q̄ albedo vni⁹ subi alteri⁹ subi albedo eē neq;: q; peūte sba illa cui⁹ est albedo ipa albedo deficeret:ita cū aia q̄lz recipiat:q; sit ista aia p vnibilitatē ad istō coꝛp⁹:si recipet q; eēt i altero coꝛpe ia desineret eē ista aia q̄ erat: ꝛ sic ñ eēt ia illa aia q̄ fuerat:ſz icipet eē alia aia p aliā vnibilitatē q̄ ē cā idē titaꝫ vl'diuersitaꝫ:aut si dicerem⁹:q; ista aia ē eadē q̄ hz vnibilitatē ad alteꝝ coꝛp⁹:cū p nouā vnibilitatē icipiat eē aia noua eēt vna aia due aie:qō icludit ꝓdictionē sic̄ q; albedo q̄ est in vno subo sit albedo q̄ ē in altero subo aut vna albedo eēt due albedies. ¶ Si qs fortassis ꝓdicť respōdeat nō eē sile de idiuiduatōe aiaꝝ: ꝛ idiuiduatiōe accītiū:q; accītia trāsmigrar neq̄unt:vt q̄ i altero subo fuerit ad alteꝝ trāseāt:q; coꝛrūperenť:i aiab⁹ aūt nō seq̄reť coꝛruptio ad sepatōes. ¶ Rndēdū est q; q̄ꝫ uis accītia vni⁹ rei idiuiduata trāsire possint ꝛ poni in aliq̄ alia re:nō infoꝛmaret tm̄ illā:vt albedo exīs i papiro si tolleret ꝛ poneret in lapide nō infoꝛmaret lapidē nec eēt albedo lapidis:q; deficeret i lapide ratio subiectalitatis scilicet

B Ex vnibilitate quā hz aia ad māz aia nūo distinguit ab alīs.

B Obo p̄ rōnem.

£ Solu⁹.

q; accidētia

q̄ accītia illa eēnt a lapide ⁊ emanassent ab eo. Sicut ꝑ3 de accītib⁹ hostie: q̄ ablata penitus ſuba panis in aere: aerē tñ nō informāt: cū nō dicam⁹ aerē eē albū albedine hostie. Nec q̄tū q̄titate hostie nec circularē circularitate hostie. Sic.n. de aīa nr̄a rōnali eſt: quāq̄3.n. ipſa a nobis ablata: in aliq̄ alio corpe poneret: tñ illud nō ifōmaret: ſ3 eēt ibi ſic demones ſē in vētre q̄rūdā hoium: q̄s arrepticios appellamuſ: ⁊ eoꝝ qui hñt phitones ſic de q̄dā puella legit actū. 16. ca. de cui⁹ ventre paulus demonē phitonē excluſit. Demones tñ nō informant. Sic aīa poſita in alio corpe nō informaret: nec vegetaret: q3 deficit rō vnibilitatis ad illud corp⁹ cū nō ſit iſta mā ſignata in q̄ ⁊ ꝑm quā ſuſcepit iſta aīa q̄ eēt vna aīa humana. Et ſi ß mō vna aīa poneret in corpe illo cui⁹ nō fuerat a ꝑn⁹ aīa: quāuis ibi ſtaret nō eēt illud corpus viuēs: ſ3 putrefieret ſicut cadauera: exiſtente tñ interius aīa rōnali: qm̄ nihil magis differt illā aīam eē interius q̄3 nihil eē intra cū nō ſit illi⁹ corpis aīa. ¶ Euidēter g̃ ꝯ inſanā pythagoreoꝝ doctrinam concluſu3 eſt vnam aīam non poſſe tranſire ꝑ diuerſa corpora ad illa informandum.

Actuū 16.c.

La. 67. A

¶ Si aīa ſoꝛt⁹ aliō corp⁹ q̄3 ſuū ifōmaret: ſoꝛtes g fuit amplius nō poſſet eē: nec corpus q̄ ifōmaret diceretur eius qui fuit.

Ex his eni3 q̄ ꝯ ineptā pythagoricā pōnē arguēdo cōcluſimuſ: ſequit q̄ ſi poſſe eēt in reſurrectione corpa hoiu3 ifōmādo aīaſ trāſmigrāſ tot eēnt hoies quot añ fuerāt: ſ3 de p̄rioribus nullus ſtaret. Demōſtratū. n. in ſuperioribus eſt: aīam vnius corpis nō poſſe in alt̄z corpus migrare ad illud informādū. Si tñ dareť q̄ deus poſſet vnā aīam alteri corpi cuiuſ nō erat inducere: ⁊ eā illi formal'r vnire: vtpote q̄ aīam platonis mortui induceret in corpuſ ſocraſ ⁊ aīam ſocraſ induceret in corpus platonis: ſequereť q̄ nō eēnt ia3 illi hoies q̄ ante fuerāt. ¶ huius aūt rō eſt: q3 in cōpoſitū eēntia accipit̄ a mā ⁊ forma: cū vtraq3 dicat̄ ꝑs eēntialis rei. Cuꝫ g̃ eēntia rei ꝑſiſtat in indiuiſibili: ſi aīa ſocratiſ inducat̄ alicui corpi: q̄ nō ſit corp⁹ ſocratis: ſ3 platonis. Cū aīa nō ꝑtineat totam eēntiā rei: ſ3 mā ⁊ forma illi⁹ qui reſultabit ex aīa ſocratis ⁊ corpe platonis nō erit ſocrates: q3 tūc darem⁹ q̄ totuſ ſocrates ꝑſtaret ex aīa ſocratis: ⁊ corp⁹ ſuū nō eēt ꝑs eēntie ſue q̄ ſunt incōueniētia. g̃ iſte hō nō erit ſocrateſ. ¶ Etiā iſte hō nō erit plato: q3 iſte ſolū ꝑtinet corp⁹ platōis. Corp⁹ aūt q3 eſt ꝑs mālis: nō ꝑtinet totā eēntiā rei: iō vbi fuerit ſolū corpus platonis: non erit Plato. ¶ Eodē mō de illo hoie q̄ eſt reſultans ex aīa ſocraſ ⁊ corpe platonis: econtrario q̄3 in p̄ dicēdū eſt: nā ibi ſolū eſt aīa platonis: g̃ non eſt Plato: q3 aīa ſola platonis: nō ꝑtinet totā eēntiā platonis. Jbi q3 corp⁹ ſocratis ſolū ē: nō eſt g̃ ſocrates: qm̄ corpus ſocraſ: non ꝑtinet totā eēntiā ſocraſ. ¶ Et ſic antea ex his duobus corpibus ⁊ duab⁹ aīab⁹ reſultabāt ſocrates ⁊ Plato: nūc aūt facta huiuſmōi cōmutatōe erūt duo hoies: ſ3 nō erūt ſocrates ⁊ Plato. ¶ Sic: nāq3 eēt cū aīa bti Petri nunc ſit in vita eterna: ⁊ aīa bti Pauli ſit̄r ⁊ poſt reſurrectiōez p̄iūcta aīa, bti Petri corpi eius erit beatus Petrus: ⁊ añ reſurrectiōez nō erat his duobus diſiūctꝫ. eodē mō redibit in reſurrectōez btūs Pauluſ: vt ſit btūs Paulus. cū nūc nō ſit btūs Paulus. ¶ Si tñ in reſurrectiōe gñali de⁹ poneret aīa3 q̄ fuit bti Petri: in corpe q̄ fuit bti Pauli: ⁊ aīa3 bti Pauli i corpe q̄ fuit bti Petri apl'i fieret p reſultatiōem duo hoies: q nō eēnt btūs Petrus nec btūs Paulus: ſ3 q̄dā alī duo hoies: q nūq̄ ante fuerūt. ⁊ impoſſibile eēt q̄ exiſteret btūs Petr⁹ ⁊ btūs Paulus nec erat poſſe eos aliquatenus reſurgere. ¶ Et ſic ſi in gñali reſurrectiōe oēs aīe pmutarenť: ita q̄ nulla aīa induceret corpi i q̄ añ informās fuerat. ſuppoſito g̃ q̄ iſte aīe poſite in alīs corpozib⁹ informare poſſent: ſeqūreť q̄ nullus hō de his q ante fuerāt reſurgeret: q3 nulli ꝑſiſteret ſue ꝑtes eēntiales. ſ. aīa ⁊ corp⁹. ¶ Eſſent tñ tot hoies: quot añ erāt: q3 tot aīe ⁊ tot corpora eēnt in reſurrectiōe illa quot añ fuerāt: ⁊ tot vniōes aīa rum ⁊ corpoꝝ quot ante fuiſſent: iſti tñ hoies nō eēnt nouit geniti: tanq̄3 aliqd eēntiale eoꝝ tūc nouiter eē cepiſſet.

La. 68. A

¶ Quedā impoſſibilia penes ſuperiora.

Ceteruꝫ aūt in paſſumpta pōne pythagorica: quam Ouidius. 15. methamor. recitat: ꝑtinebať ſe fuiſſe euforbū militē in bello troiano: q̄ ēt aīe ꝑtinua ōmigratione p corpa trāſeāt. Et q̄ cū q3 comedat carnes pecoꝝ: cōtinget interdū q̄ comedat carnes p̄ris ſui ⁊ q̄ eū occidat. idē aūt de carnibus mr̄is ⁊ fratrū ceterorūq̄ ꝓpinquoꝝ. ¶ Hec enim vl'r negāda ſunt. nulli q̄ppe eoꝝ aliqd rōnabile ſubeſt: qn potius oīa hec impoſſ'ia ſūt: rōni ⁊ toti nāli p̄hie repugnātia atq3 q̄buſcūq3 apparētibus fundamētis. ¶ Q3 aūt i his ꝑmū dicebať difficilius elidi erat. ſ. q̄ aīa p varia corpa demigrare poſſet: nō.n. videbanť ſic manifeſta incōuenientia: ad hanc pōnē ſic ad ceteras ꝑticulas: de q3 infra dicet. ¶ Hec aūt in ſup̄apoſitū improbata eſt. ſ3 adhuc ß idem patere pōt: qm̄ aīa recipit q̄ ſit vna p vnibilitatē ad corpuſ in q̄ p eſt. Si aūt deberet in alterū corpus tranſire: cū illud ſit altera mā ſignata neceſſe erat vt iſta aīa hꝫet aliā vnibilitatē: cū variatis terminis vel altero terminoꝝ relatiōes neēe eſt multiplicari ſiue variari iꝑm reſpectū vel relationē q̄ recipit eē ab eis: ſed iſta aīa recepit indiuiduationē. ſ. q̄ ſit iſta aīa p hāc vnibilitatē: g̃ neēe ē vt recipiat aliā indiuiduationē p aliā vnibilitatez. Sed due indiuiduatōes faciūt duo indiuidua: ſic due hūanitates ꝑticulares faciūt duos hoies: g̃ iſta aīa erit due aīe: q3 includit ꝯdictiōez. Aīa g̃ q̄ fuit euforbi militis in bello troiano pempti nō fuit aīa pythagoze nec homeri nec Enij poete: iō Perſeus poeta ſatyricus q acutius hāc vitatē ꝓplat⁹ ē irriſit pōnē Enij ⁊ pythagoze in hac re in ſatyra q̄rta. ¶ Amplius aūt ſi vna aīa trāſiret in corpus: q3 p̄ius non informauerat cū habit⁹ ſpeculatiuus ⁊ factiuus atq3 practicus ſint i intellectu: ⁊ habitus virtuoſi in volūtate ⁊ intellectus ac volūtas manēt: ⁊ iſti habitus ſibi radicaliter inheſerūt: neēe erat vt cū aīa trāſiret in alt̄z corp⁹: iſti habitus comitareť trāſeū tē ad alterū corp⁹. ¶ Q3 ſi q̄ſq̄ obiecerit: habit⁹ morales nō poni in aīa rōnali: ſ3 in parte affectiua q̄q̄ in p̄ñti nō ſit de ß ſpeculādū ſaltē habitus intellectui practici ⁊ factiui atq3 ſpeculatiui manebūt: p quos hñs illos intelligeret: ⁊ nō oportebat vt q3 hō ad ß q̄ ſciret adiſceret: ſ3 aliq̄ docti naſcerētur. Cū.n. intellectus ſit ꝑn⁹ intelligendi: ſic intelliget vt ē diſpoſitus vel habituatus: ſed in iſta aīa manēt habitus tā ſpeculatiui q̄ practici g̃ ꝑ3 eos poſtea intelliget. ¶ Plato aūt q̄q̄ nō tenuerit pythagoricā pōnē: poterat tñ in ß rñdere ꝑm ſuā pōnē q̄ aīa p̄iuſq̄ corpi vniať: oīa nālia intelligit: q̄ ipſam cognoſcere poſſ'e in corpe exiſtētē q̄tūcūq3 p̄ficiať: ſ3 invnione ad corpus ꝓp impfectionē māe obliuiſciť oīuꝫ q̄ ſciuerat: ſ3 poſtea p doctrinā excitať illa cognitio q̄ añ fuerat: ⁊ ſic nr̄a ſcia q̄ nūc acgrit̄ nihil aliō ē niſi reminiſcētia eoꝝ q̄ obliti ſumus ꝑ3 Platonē. ¶ Hec tāgit Boet⁹ ō conſolatōe lib. 3. metro. xi⁹. cū ait q̄ſq̄ ꝓ fundamēto veſtigat verꝫ: cupitq3 nullus ille dennis falli. Jn ſe reuoluat intimi lucē viſus. Lōgoſq3 i orbē cogat inflectēs motus. aīumq3 doceat qcqd mollit̄ ex̄ ſuis retruſu3 poſſidē theſauris. Dudū q̄ atra texit errozis nubes nitebit ipo p̄ſpicati⁹ phebo. nō oē nāq3 mēte ōpullit lumē. obliuioſa3 corp⁹ inuehēs mollē. Heret. pfecto ſemē itroꝝ ſu3 veri q̄ excitať vētilāte doctrina. Nā cur rogati ſpōte recta cēſeť. Jmmerſus alto viueret corde fomes. q̄ ſi platōis muſa pſonat verꝫ. q̄ q̄ſq̄ diſcit imemoꝝ recordať. hūc platōice pōnis modū ad rñdēdū vr̄ ſecut⁹ pythagoꝛas dicēs q̄ aīa exiēs de corpe vni⁹ ⁊ itrāſ corp⁹ alteri i⁹ obliuiſcebať ſui: iō neſciebat c⁹ aīa fuerat. Jꝑe aūt diē ſe cognouiſſe q̄ aīa ſua fuerit aīa euforbi militis troiāi p ieiunia mlta. ſ. q3 oꝛgana ſic diſpōebat: vt itellect⁹ eis ad actū ſuū ꝑindigēs pur⁹ eēt ⁊ itelligē poſſet qcqd vellet. ¶ Q3 platonis data rñſio ſit falſa.

B

Corp⁹ ē ꝑs nālis

B

Q3 vna aīa eēt due aīe ſi informaret aliō corpus.

C

Si daretur opinio pythagoze aliquis naſceret doctus.

D

Rñſio platonis q̄ dari poſſet ſoluens incōueniēs poſitum.

Boetius ō conſo. lib. 3. ii. metro.

Capi. 69. A

Platonica aūt aut pythagoꝛica i hac ꝑte rñſio nulliſ initiť fulcimēt̄ fl'a. n. mānifeſte ē. Nā cū i aīa ip̄imāt̄ hit⁹ ꝑctici ⁊ ſpecl'atiui ⁊ factiui: ⁊ aīa trāſeat in alt̄z corp⁹ data q̄ ꝑꝑ indiſpōnē oꝛganoꝝ adhuc ml'tū teneroꝝ ñ poſſit hō p illoꝫ hit⁹ itelligē: ſ3 cū tpiſ tractu ⁊ cibozq̄ētia ōducāť oꝛgana ad talē diſpōnē: vt itellect⁹ poſſit eis vti q̄ēnť icipiet itelligē pfcē ꝑ3 illū hitū: ⁊ ñ idigebit vt poſtea doceať: ſ3 videm⁹ nullū eē hoiez: q ad ſciēdū ñ idigeat doctrina ſaltēt ōclareť ei termini: q nullo mō q̄ēnť ⁊ pfecte ab itellectu apꝓhēdi p̄ñt niſi p̄i⁹ doceamur q̄tūcūq3 itellect⁹ acutiſſim⁹ ſit: qm̄ t̄mini ad ſignificādū ad placitū poſiti ſī. Cognitꝫ aūt t̄minis artꝫ alicui⁹ aliqs itellect⁹ pp magnū lumē ſuū poterit ſe ōducē i cognitōez pfectā artꝫ illi⁹ vl' m'toꝝ q̄ i illa arte ſ'. Sꝫ i hoib⁹ n'lū un̄q̄ vidim⁹ aut legim⁹: q ñ egeat magro q̄tū ad aliqd. ſ. q̄tū ad terminos artꝫ ſaltē: g̃ nulli⁹ aīa trāſit i alt̄z. Pꝫ ꝓntia q3 cū ille: q hꝫ hitū ſcie p̄ctice vl' ſpeculatiue nō ſolū cognoſcit pcl'ones: ſ3 ēt t̄minos artꝫ: imo magiſ terminos ⁊ p̄ncipia q̄ pcl'ones vt ait Ar. p̄ poſterioꝝ. cū ille q iſtā aīaꝫ ſuſcepit icipiat tpe q̄ ipediť tū oꝛganoꝝ ablatū ē itelligē ꝑ3 hitū illū ñ ſolū cognoſcet pcl'ones: ſ3 ēt itelligeret t̄mios. g̃ nō idiget magro ad aliqd ſ3 p ſe ſolū itelliget totū q̄ ali⁹ intelligebat

B

Oēs idigēt p̄ceptore.

telligebat: cui ista aia p̄ fuit. Hāc opionē tenuit Ennius poeta: z vt se poetaꝝ iactaret egregiū aiaꝝ hoēri se suscepisse phibuit: fuit excellētissim⁹ iter grecos poetas: vt ex ꝟ pateret eū scire q̄ cūq; Homer⁹ cognouisset. ¶ Hoc āt ap̄li⁹ māifestat: q: Plato nō dic i pūctōe aie ad corp⁹ total'r abiadi sciaꝝ: ſ3 ipediri mole carnis aiam ne intelligat: ea q̄ ante intelligebat. Et pythagoras ēt dicit p ieiunia posse recupari sciaꝝ q̄ fuit prius in eo qui viuebat p illā aiam. est g̃ sic habitus ipeditus z nō abolitus. Sicut g̃ est in nālib⁹ q̄ cū aliqua res hēat vtutē ad aliqd opandū z phibeat ab aliq̄ agēte. nō oꝫ q̄ ad ꝟ vt res illa agat iuuet ab aliq̄ agēte augēte potētiā: ſ3 solum q̄ tollat phibēs agere. Ut si lapis ſ3 sua grauitate tractus descēdere ad ima pōt z ponat aliqd in q̄ teneat ne descendat: ad ꝟ q̄ exerceat actū suū. ſ. q̄ descēdat nō oꝫ q̄ ab aliquo adiuuet ipellēte eū deor sum: sed q̄ solū tollat illud qđ phibeat actionē. Sic ēt pz i habitibus sciētificis. Si. n. aliqs sit geometra vel phisicus ſ3 habitibus: z postea efficiat ebrius vel somno oppſſus vel incurrat maniā aut epilepsiā vel sil'es passiões: in qb⁹ vetat total'r actus intellectus: nō pōt ille sic se haberi ꝟ habitū hēat q̄ intelligat: q: nō sūt disposita organa: cū tñ deuenerit ad cōgruā dispōnē organoꝝ incipiet intelligere pfecte ſm hitū quē ante hēbat hñs illam aiaꝫ: z q̄ manet in illa aia: nōq; nō indigebit aliquo mō doctore: sed nullus ē: qui nō indigeat doctore mō quo supra dcm ē g̃ nō trāsit vna aia de vno corpe in aliud.

Capi. 70. ¶ Insania pythagore q̄ fuerit miles euforbus in bello troiano interfectus a rege menelao.

A **Predictis** aūt alia pythagoraſ insaniam supaddidit. ſ. q̄ ipse fuerit miles euforbus i bello troiano interēptus a rege Menelao. Hec tñ erat positiōis sue ofirmatio sic g̃ positio incōueniēter assignata erat: ita z ꝟ falsum est. ſ. q̄ nūq̄ aia sua fuit in euforbo vel Homero nec i pauone vel cigno aut aliq̄ hoiuꝫ. Eedē q̄z rōnes militāt ꝯ istō exēplū q̄ militabāt ꝯ p̄ncipalē pōnē. ¶ Ampli⁹ aūt z pythagoras addidit q̄ aia exiēs de corpe hūano interdū ingrediebaſ in corpa hoiuꝫ: interdū vo i corpa bestiaꝝ: sic repiret dispō nē in corpib⁹ ad ingrediēdū in illa z vt forme capacia essent.

B Ex aia hoiſ nō possit ingredi i corpora bruto rūvt pythagoras arbitratus est. ¶ Cōtra ꝟ dcm militant oia argumēta fcā ꝯ supiorē pōnem eiusdē nā si vni⁹ hois aiam in corpus alterius trāsire impol'e erat a fortiori esset ipol'e transire in corpa bestiaꝝ. plura nāq; ad huius trāsitū incōueniētia ꝓsequunt. ¶ Adhuc tñ p̄ter incōueniētia posita sequunt alia icōueniētia ad istā pōnē. ſ. si dicamus aias hūanas ingredi in corpa bestiaꝝ. Primo q: ois forma reqrit debitas dispōnes in mā in q̄ oꝫ suscipi. dispō nes tñ corpis hūam z corpoꝝ bestiaꝝ nō sunt eedē: g̃ aia humana nūq̄ pōt recipi in corpib⁹ bestiaꝝ. Patet ꝟ q: ad ꝟ: q̄ aliqua forma recipiaſ in mā sic aia in corpe reqrit in corpe ꝺbita magnitudo. nā si ponaſ aliq̄ ps māe tāta sic vnus digit⁹ vel vna manus nō poterit ibi recipi aia hūana dato q̄ posset fieri orgāna pua z delicata cū sit magna organoꝝ pluralitaſ z puitas māe nō poterit aia hūana vegetare illud corpus q: tā pua orgāna nō pñt eē conueniētia ad explēdas organicas opatōes aie ꝓueniētes vt vegetet corp⁹. Aia tñ vt vniaſ corpori: necesse est vt corpus tale sit in quo operari possit: q: aia vniſ corpi nō solū sic forma māe: ſ3 ēt vt motor mobili z finis ei qđ est ad finē. Juxta Aꝝ. 3°. de aia. motor tñ reqrit organa determinata in magnitudine z figura p q̄ agat. Etiā si detur aliq̄ ps materie tāta sic vna magna turriſ illa nō poterit vegetari ab aliq̄ aia hūana: q: nō est tātaꝝ viriuꝫ vt cōplere possit opatiões reqsitas ad sanitatē z bonā habitudinē tāti corpis ſ3 est dare certā ꝓportiōnē magnitudinis in q̄ſ3 spē ad ꝟ q̄ informeť mā p forma illius spēi: z sic est de reb⁹ cuiuscūq; spēi q̄ requirūt debitā magnitudinē. ¶ Et pp ꝟ diuerse res hñt diuersas magnitudines in reb⁹ nature. ſ. in indiuiduis suis: z res vnius spēi nō ꝓueniūt ad magnitudinē ꝓueniētē alteri spēi.

Aris. 2°. de anima. De ꝟ Aristo. 2°. de aia. ſ. de vegetatiua z nutritiua potētia ait oiuꝫ nā cōstātiū positus ē numerus magnitudis z augmēti. ¶ Reqrit ēt ad introductionē aie vel alteri⁹ forme in mā ꝺbita figuratio siue organizatio: sic videmus in fetu humano z aliorꝫ aialiū z in ipsis arboribus. nulla nāq; arbor sic figurari pōt vt hō aut sic capra aut alie res nāles: q: nō posset fieri digestio sufficiēs si eēnt arbores in pte superiori grossiores q̄z in trūco: qui est locus digestiōis in ipsis. ¶ Reqrunť ēt ad ꝟ q̄ forma recipi possit in mā debite q̄litates: nā alie q̄litates sic in mā cū introduciť forma hūana; q̄z cū introduciť forma equina vel caprina. ſ. alia teneritudo reqriť z alius gradus caliditatis: aut frigiditatis z sic de ceteris. Ista aūt nō sunt eadē in oibus nālib⁹ reb⁹. imo nec in oib⁹ aialibus nec sunt sic i vno aiali sic in alio si respiciaṅ diligēter: q: vel in supficie corpoꝝ in figuratōe membroꝝ vel intra cutem in diuersa anatomia diuisionis corpoꝝ semp reperieť aliqua diuersitas.

Lap. 71. ¶ Nunquid diuersitas quātitatis z organizationis sint ſ3 numerum ad introductionem forme.

A **Nunc** aūt his p̄positis q̄ p̄mitti neciū fuit: q̄riť an ista diuersitas q̄titatis z organizatiōis z ceterarū rerū sint necia ſm numeꝝ ad introductionē forme: aut non. ¶ Si aūt dicas q̄ sic habeť intētū. ſ. q̄ cū in bestijs nō sit talis dispō: q̄lis ē in corpe humano nō poterit ibi introduci forma hūana. ſ. aia z sic cessabit dcm pythagore. ¶ Si āt dicas q̄ nō sint necessarie iste dispōnes sequeť q̄ nā frustra opať i faciendo: cōstat nāq; q̄ plus laborabit nā faciēdo dispōnes z organizatiões z quātitatiuas dimēsiones q̄ sunt in corpe hūano cū plures sint z subtiliores: q̄z faciēdo dispōnes z organizatiōes in corpe vnius vermis vel colubri. ¶ Si g̃ non sunt magis necie ad introductionē forme substātialis iste dispositiões: q̄z ille: cupuacuus labor nature ē: qđ nullo mō cōcedēdū est: cū entia nālia sint ordinatissima. Juxta Aꝝ. in fine. 12. methaphi.

B Entia nālia sūt ordinatissima. ¶ Jtē pz istas dispōnes z dimensiones varias necessarias eē q: aie hoium z bestiaꝝ hñt diuersas vtutes opatiuas. z q: opatiões vegetatiue z sensitiue ꝓsuppo nunt organa: g̃ ſm numeꝝ virtutū opatiuaꝝ sic reqriť nūerus potentiaꝝ z diuersoꝝ organoꝝ: g̃ nō debēt esse tales dispositiões organice vel dimēsiones ꝓ aiabus brutoꝝ sic ꝓ aia hūana. Quia si aliq̄ aia hñs multas potētias vniať corpori hñti pauca organa: nō poterit exerceť oēs opatões suas iō nō poterit teneri colligata illi corpi. ¶ Jtē si nō eēt necia ista organoꝝ multiplicitas z lineamētoꝝ ad introductionē aie: sed posset introire in corpus aliaꝝ dispōnū sic ē corp⁹ cuiusꝫ bestie: ita posset introire in corp⁹ valde dissimiliū dispōnū sic sunt corpa lapidū z arboꝝ z alioꝝ entiū nāliū. ¶ Sꝫ hoc valde magnū incōueniēs est: vt aia hūana informet materiā lapidis manētē sub illa figuratōe z dēsitate atq; frigiditate: nullus q̄z ꝟ cōcederet tāq; valde absurdū: g̃ nec trāseūt in corpa bestiaꝝ. ¶ Jtē si aie hūane ex eo q̄ nō regrūt determinatas dispōnes vt dr̄ pñt trāsire in corpa bestiaꝝ: g̃ aie bestiaꝝ ꝓñr non regrētes debitas dispōnes poterunt gigni in corpibus hūanis: z sic alique forent bestie hñtes corpa hūana: qđ absurdū valde est. Si g̃ ꝟ non ꝓcedit: nec alteꝝ ꝓcedi ꝺz: q: eēlis cā est absurditatis.

C Fōma ē tot⁹ operationiſ p̄n⁹. ¶ Jtē ꝟ impol'e est: q: opatio cuiusꝫ rei est ſm formam quā hꝫ q: forma est p̄ncipiū totius opationis z actiōis: sic mā est p̄ncipiū ois passiue mutatiōis. Sic. n. ait Aꝝ. 3°. phi. sicut opatio dat cognosci formā sic trāsmutatio dat cognosci mām: cū g̃ variant actões necesse ē formas variatas eē. ¶ Si g̃ in corpa bestiaꝝ aliqñ trāsirent aie humane necesse erat vt corpora bestiaꝝ hrent earūdē acrōes quā hoies hñt. ſ. vt intelligerēt z vellēt z facerēt cetera i hūc modū q̄ ptinēt ad prudētiā z actiões hūanas: ſ3 nulla bestia est q̄ hēat act⁹ hūanos nec vnq̄ visa est: g̃ nunq̄ aia alicui⁹ hois intrauit in corpora bestiaꝝ. ¶ Nec valet si dicas q̄ſdā bestias hre prudētiā vt sūt vulpes z taxones vel castores z simie: vt cōiter dr̄: q: videnť hre actus quoſdā sil'es oib⁹ actibus hūanis: ſ3 de hiſ dicit Aꝝ. ethicoꝝ lib. 6. q̄ nō ꝓprie hñt vim prudētie q̄ est iudicatiua de bonis z malis agibilibus: ſ3 quādā potētiā q̄uisiuā ad vitā q̄ ē q̄dā nāe solertia. ¶ Sꝫ ob hoc q̄ simie in q̄dā figuratiōe vult⁹ z in q̄busdā cautelis humanā prudētiā z figurā imitanť poetica licētia occasionē habuit dicēdi eas oliꝫ magnos hoiuꝫ ppl'os fuisse. Postea vo a Jone in simias ꝓuersos retēta ꝓris nāe q̄dā leui saltē effigie de qb⁹ Ouidius methamoꝝ. lib. 7.

D Simie oli fuerť populi. ¶ Amplius aūt solidi⁹ iferunť q̄ dcā sūt. ſ. q̄ nūq̄ trāseāt aie in corpa bestiaꝝ: naꝫ ꝟ in cōpositis eēntia accipiať a mā z forma ipsa tñ forma ē: q̄ dat esse materie: z determinat eā ad certā spēz actuādo eā. Scōz ergo varietatē formaꝝ: ita sūt varietates spērū: ſ3 aia hūana est q̄dā forma specifica differēs ab aliꝫs formis specificis: g̃ ipsa dabit corpi i q̄ fuerit eē ſm suā spēm. necesse ē g̃ q̄ vbicūq; aia rōnalis formal'r vnita fuerit: q̄ sit illud. ¶ Si g̃ aia hūana exiens de corpe hūano introierit in corpus bestie organizatū z dispositū ad recipiedū formā neče est: vt recipiat eē humanū z iā nō erit bestia illud cōpositū: z tūc falsuꝫ erit q̄ aie hūane sint i bestijs: ſ3 i hoib⁹: ꝟ tñ ē impoſe. ſ. q̄ aliq̄ bestia sit hō: g̃ impol'e est aiaꝫ hūanā intrare in corpora bestiaꝝ.

¶ Pythagorica

Cap.72 ¶ Pythagorica alia positio.ſ.q; ſi quis comederet pecorum carnes:poſſet ibi cõedere carnes prīs ſui aut alioꝝ ppinq;.

A **Amplius** aũt in hac pythagorica põe aliud dictũ eſt.ſ.q; ſi qs comederet carnes pecoꝝ: poſſet ibi comedere carnes prīs ſui vel mr̄is:aut alioꝝ ppin quoꝝ.ob ꝟ aũt introducere conabaſ frugalitatẽ dicẽs vitan dã nimiſ foꝛe carniũ comeſtionẽ. ¶ Hec ãt ſubſiſtere neq;nt oĩa.n.ſupra inducta p̃ ꝟ militãt.nã hic p̃ſupponiť q; aĩa prīs mei vel mr̄is trãſire poſſet in coꝛpe beſtiaꝝ.ꝛ ꝟ ſupra improbatũ eſt.S3 p̃ter rõnes ill as:alie aũt adhuc ſunt.ſ. q; nõ poſ ſint eẽ carnes huius pecoꝛis carnes alicuius boĩs: iõ nemo ſic comedẽdo comedet carneꝫ prīs vel mr̄is. dato qppe aĩam hũanã poſſe intrare in coꝛpa beſtiaꝝ ꝛ inforꝫare ea. Tñ ſic ſupra dicebamuſ ſi deus poneret aĩaꝫ bti petri in coꝛpe qõ añ fuit bti Pauli ꝛ aĩam bti Pauli in coꝛpe qõ ante fuit bti Petri:iã nullus eoꝝ eẽt Petrus aut Paulus:ſ3 eẽnt duo boieſ nouiter formati q;nũq; ãte extitiſſent. ¶ Ita cũ hic aĩa alicuius viri poneret in coꝛpe alicui⁹ beſtie ꝛ inforꝫaret illud atq; inde reſultaret cõpoſitũ qõ eẽt hõ: nõ eẽt ille cui⁹ aĩa ibi erat nã aĩa nõ cõplet totã eẽntiã in cõpoſitũ:ſ3 aĩa ꝛ coꝛp⁹:ibi tñ ſola aĩa viri poꝛis eſt:ḡ nõ ẽ ibi vir poꝛ q fuerat p̃ alteri⁹:ꝛ p̃ñr nec carnes eius. ¶ S3 adhuc dato q; aĩa cõpleret totã eẽntiã rei.ſ.q; vbicũq; eẽt aĩa eẽt hõ cuius erat aĩa illa nõ ſeq̃reť ꝟ:nã dareť tunc q; ex eo q; aĩa alicui⁹ viri mortui itroiuit coꝛpus alicuius beſtie:q; illud cõpoſitũ reſultãs ex aĩa hũana ꝛ coꝛpe illi⁹ beſtie eẽt vir q añ fuerat. ¶ Et tũc ſi vir q ante fuerat fuit p̃ aliquoꝝ ẽt diceť q; iſtud cõpoſitũ tale ſit p̃ illoꝝ genitoꝝ: ꝛ tñ ſi aliqs de filiꝫ viri poꝛis comedat de carnibuſ illius coꝛpis in q̃ eſt aĩa prīs ſui q̃q̃ illud cõpoſitũ ſit p̃ ſu⁹ tñ nõ comedit de carnibus prīs ſui. Quia carnes prīs ſui de qb⁹ iſte fili⁹ deciſus eſt coꝛrupte ſunt recedẽte aĩa: ꝛ iſte in qbus nũc aĩa eſt nõ ſunt carnes p̃ris ſui:ſ3 carnes alicuius beſtialis coꝛpis.nã recedẽte aĩa p̃ris ſui ab iſto beſtiali coꝛpe nihil remanebit ibi qõ ad p̃rem ſuũ ptineret. ¶ Si tñ aliqs occideret illud cõpoſitũ reſultãs ex aĩa p̃ris ſui: ꝛ coꝛpe beſtiali in q̃ erat occideret p̃reꝫ ſuũ:qm̃ ex hypotheſi data aĩa p̃ris ſui ibi exiſtẽs faciebat q; illud cõpoſitũ eẽt qõ alias fuerat p̃ aliquoꝝ boĩuꝫ. Poſtq; tñ occidiſſet illũ p̃rem ſuũ ꝛ comediſſet carneſ:nõ comedebat carnes p̃riſ ſui:q: iã ibi nihil õ p̃re ſuo manebat. ¶ Ex p̃dictis ḡ ſatis neceſſarīs illatiõibus cõcluſum videť:q; poſitio pithagorica circa aĩaꝝ demigratiõem p coꝛpora prorſus erronea eſt.

La.73. ¶ Qõ gaudent vel triſtant aĩe locus aſſignãdus ſit in quo vel perpetuo gaudeat vel perpetuo triſtetur.

A **Hunc** aũt varīs erroꝛibus extirpatis:q; nr̄aꝫ õ trib⁹re ceptaculis aiaꝝ inq̃ſitõeꝫ excludebãt:qbuſdaꝫ eni qm̃ aĩas ipſas nõ manẽtes poſt mortẽ: aliꝫ aũt qꝛ aiab⁹ daq; imortalib⁹ eaꝝ letitiã ꝛ penalitates p q̃ſdã trãſmigratõeſ excludebãt:pticularius ad inq̃ſitiõeꝫ nr̄aꝫ accedẽtes:dicem⁹ q; aiabus poſt mortẽ i aliq̃ leticia aut penalitate pmanẽtib⁹ neceſſe ẽ aliq̃ eẽ loca aſſignata i qb⁹ hec:q̃ eis pgruũt: aut tol lerẽt aut ſuſcipiãt. ¶ Pro q̃ ſit vna pcl'o.delectatiõib⁹ gaudẽ tes vel ſupplicia ſubituras aĩas coꝛpe ſolutas oꝫ aliqb⁹ locis eẽ imãſuras.i.,q; neciuꝫ ẽ aĩas poſt mortẽ eẽ i aliqb⁹ locis ad tollerãda ſupplicia,p pctis vel vt gaudiiſ pfruanť. ¶ Nec.n. mihi in hac pte repetẽdũ ẽ an aĩe ſ3 nãlia fundamẽta penas poſt mortẽ aut gaudia ſuſcipe debeãt:cũ ꝟ i ſupioꝛib⁹ lucide cõꝛobatũ fuerit:ſ3 ſolũ iducẽdũ ẽ:q̃'r in aliqb⁹ locis imãſu re ſint. Qõ ſatis pz:nã aĩas poſt coꝛpoꝛ mortẽ pmanere ſupra pceſſuꝫ ẽ: ꝛ ab oĩb⁹ phis pti,pbatũ ꝛ pti p̃ſuppoſitũ ẽ: ḡ cũ ipſe infinite nõ ſint: ita vt in oĩ loco ſint vt catholici õ deo pfiteneť:neceſſe ẽ,vt alicubi ſint. ¶ Nec in ꝟ dõz ẽ cas ,pp̃e eẽ in loco cũ ſolis coꝛpib⁹ ,pp̃e locari ꝙueniat p q̃ſtitatẽ ſua:q; in aiab⁹ nullaten⁹ ẽ:ſ3 dicim⁹ aĩas eẽ diffinitiue i locis.i.q; diffiniũt ſibi aliqs ptes mũdi:i qb⁹ ſunt:nõ q; ibi,pp̃e ſint:ſ3 q; ita ibi ſunt q; in nullo alio loco ſũt: ꝛ ſic hoĩe viuẽte dicim⁹ aĩam in coꝛpe eẽ:nec tñ coꝛp⁹ replere:aut ibi ſm leges locoꝝ eẽ ibi tñ eẽ. ¶ Ita igiť p⁹ reſolutũ mortẽ coꝛp⁹:aĩa ſtare poterit i ali qb⁹ aliꝫ locis diffiniẽdo ſibi illa loca ꝛ non alia. ¶ Hucuſq; nãl'r iductũ ẽ:ſ3 an aĩe poſt mortẽ ſint i celo vl'i terra aut i vi ſcerib⁹ terre vl'i diuerſis aeris ptib⁹ patere ſufficiẽter nãli idu ctiuo neq:ſ3 aſſumpt̃ fidei fundamẽt̃ hec hñtur. ¶ Saţ ãt rõnabiliť dici dẽret:ẽt nulli⁹ fidei exñte põne:q; aie ille q̃ i vtu tib⁹ ꝛ actib⁹ bõis ſtudẽtes a coꝛpib⁹ diſceſſere: i loco excelleti eẽ debeãt:ſic i celo:cũ ,pbauerimus eas in eternũ nulla data interpollatõe gaudere dẽre: ꝛ aie q̃ ſcelerib⁹ iplicite coꝛpoꝛre liq̃rũt incolatũ videť dẽre i locis triſtib⁹ eẽ:ſ3 he qdẽ ſuaſorie rõnes ſũt:neceſſitas aũt demõſtratõis in his nulla ẽ. ¶ Hoc nãq; p̃ſuppõit aliquẽ eẽ iudicẽ diſtributoꝛẽ penaꝝ ꝛ gaudio rũ,p ſcelerib⁹ aut ſtudioſis opatõib⁹. De q̃ apõ eos q; ſola nãli rõne ſpeculãť nullo fidei illuſtrati fulgoꝛe ſaţ magnũ dubiũ ẽ.nobis aũt qb⁹ ex imẽſa dei nr̄i dignatiõe i fine ſeculoꝝ icarnato vbo dei occultoꝝ vitas patefacta ẽ hec clari⁹luce pſtãt.

¶ Quedam attinentia ad ſuperioꝛa. La.74. A

Hunc aũt vt ꝓdecet ab exoꝛdio vt valemus auſpicãteſ qd antiq(ꝛ ſi nõ recte p oĩa)ſenſerint:qm̃ ꝟ eo rũ excedebat vires ex pte pſcrutari opep̃ciũ eſt. Dis.n.noua gauderet ingenia:q̃ ſeculoꝝ vetuſtate iaꝫ pene abolita ſunt. ¶ Plato aũt ꝛ ſi p oĩa pythagoꝛicus nõ extiterit: pythagoꝛeoꝝ tñ põnẽ in qbuſdã imitatus ẽ dicẽs aĩas hũanas in cõ paríb⁹ fuiſſe aſtris: ꝛ inde in coꝛpa deriuatas i q̃dã q̃ſi penã poſt exitũ aũt a coꝛpib⁹ moꝛte ſoluť:itęꝝ ad aſtra ꝙuerti.rurſus ꝺo i alia coꝛpa redeũť:ita vt in eis ſit infinita circulatio. B Quid de aĩa ſenſerit Plato.

¶ De his Aug.de ciui.dei.lib.ĩ9.de ꝟ Boeti⁹de ꝓſolatõe lib. 3.metro.9.vbi p oĩa platonicus eſt:cũ de aĩa mundi tetigiſſet aĩas q̃z hũanas intactas eẽ noluit dicẽs. Tu cãis parib⁹ aiaſ vitaſq; minoꝛes. Proꝺeb is ꝛ leuib⁹ ſublimes currib⁹ aptãs. Jn celũ terrãq; ſeris q̃s lege benigna:ad te ꝙuerſas reduci fa cis igne reuerti. ¶ Boeti⁹.n.hic hũanas aĩas vocauit aĩas ꝛ vitas minoꝛes.aiaſ.n.ab aiando dixit qm̃ aĩe aiant.i. iforꝫãt dãtes eẽ ſubale. ¶ Aut aie vocanť qm̃ ſm grecã oꝛiginẽ vẽtus ſunt. Aiam nãq; p̃mi atq; rudis ſcl'i viri aerẽ inſpiratũ ꝛ reſpiratũ putauerũť:ſatis leui cõ̃ciẽtes argumẽto. q; ſola vi uẽtia iſpirare ꝛ reſpirare videãt.vñ ei cõgruũ ad ꝟ a vẽto no mẽ impoſuerũt:de q̃ in p̃libaţ tactũ ẽ. Uocat ẽt aĩas hũanas vitas minoꝛes:ẽ.n.gñale oĩ aie: q; vita ſit mõ qdẽ formal'r:ſ3 eẽntial'r:nã ſi formal'r aĩa vita eẽt:vbicũq; eẽt viuẽs:illud eẽt aĩa tñ in coꝛpe aliq̃ eẽ poterit: ꝛ nõ viuificabit. Ut ſi ingredia tur aliq̃ aĩa in coꝛp⁹ hũanũ:qõ iã tabefactũ ac pene reſolutuꝫ eſt illud viuificare neqbit:ẽt ſi interi⁹ſit:atq; illud local'r mo ueret:quin potius ꝛ ſi aĩa a coꝛpe ſemel egreſſa:rupta ſemel illa formali atq; vitali vniõe in illud ſtati redire pmittať:viui ficare nõ poterit. ¶ Nã ꝛ pp ꝟ aĩa a coꝛpe egreſſa: qꝛ illõ ſic diſpoſitum viuificare nequibat: imo ꝛ ſi aĩa aliqua introeat coꝛp⁹ nouiť oꝛganizatũ ꝛ ad aiationẽ diſpoſitũ:niſi ab aliquo formal'r vnita fuerit coꝛp⁹ nihil magis viuẽs erit:q̃ſ ſi aĩa nul la in eo eẽt. Hoꝝ aũt cãe nãles fortaſſis alibi exponẽť. ¶ Eſt igiť aĩa vita:nõ qdẽ formalis:ſ3 ipſa formalis vita:q̃ aial qõz viuit: ꝛ eẽ pticipatũ coꝛpi ſm ſpẽm ab aĩa: illo ãt eẽ pticipato manẽte p ptinuũ influxũ aie reſ viuit. Jllo ꝺo adẽpto aial mo riť.aĩa aũt vita ẽ:ſ3 eẽntial'r:qm̃ ẽ q̃dã eẽntia:vel nã cui⁹ forma lis act⁹ẽ dare eẽ: ꝛ illud eẽ ab ea pticipatũ vita ẽ. Hoc aute oĩ aie ꝙeũt:vt vita ſit: q̃re aiaꝫ hũanã vitã eẽ neceſſe ẽ:ſ3 eãvitã mioꝛẽ Boeti⁹appellauit.qõ qdẽ,pferẽdo ad aiaꝫ mũdi dcm̃ ẽ. Aiaꝫ.n.mũdi platonico moꝛe Boeti⁹poſuerat eodẽ metro cũ ait:tu triplicis mediã nãe cũcta mouẽtẽ pnectẽs aĩaꝫ p ꝓſona mẽbꝛa reſoluis:q; ꝓſecta duos motũ glomerauit i oꝛbẽ.Jn ſe met reditura meat mẽtẽq; pfundã.Circuit ꝛ ſil'i ꝙuertit ima gine celũ. ¶ De hac ãt nobis:ſi p ſingula enucleandũ foꝛet: grãdis: ꝛ inextimabilis ꝛ fortaſſis pñti inq̃ſitõi ,puincia eẽt. ¶ Hãc aũt cũ ad aiaꝫ boĩs ꝓtuleris: neceſſe ẽ:vt maioꝛẽ aiaꝫ aſſeras.nã aĩa maioꝛ dr̄ qm̃ maioris pfectõis eẽntial'r ẽ. qõ de aĩa mũdi ad aiaꝫ hũanã ſatis pſtat.Differũt.n.p ſpẽm:ſ3 due ſpẽs nũq; ſunt eq̃lis pfectiõis ſubalis: qm̃ eſt impoſ'e pfectã includẽs õdictiõeꝫ:ſic duos nũeros eſſe eq̃les.de ſpẽb⁹ nãq; ait Ar.x°.methaphi.ſpẽs ſunt ſic nũeri. ¶ Oꝛ ãt differãt ex platonica põne ignoteſcit.Dicit.n.tres eẽ ſpũum nãs:quarũ primã in ſepatis⁹absolutiſq; ſubſtãtiis poſuit.Scõaꝫ ꝺo aiaꝫ mundi dixit. Tertiã aũt in boĩbus ꝛ demonibus poſuit. Cũ ait Boetius. Tu triplicis mediã nãe cũcta mouẽtẽ:cõnectens aiaꝫ.Uocauit.n.aiam cũcta mouẽtẽ ipſam aiaꝫ mũdi quã di xit eẽ mediã triplicis nature. Alia ḡ humana q̃ tertia eſt: ꝛ ex trema in nã ſpũum minoꝛ erit in ſubali pfectiõe.vita ḡ minor appellabiť. Appellat q̃z eã vitã minoꝛẽ ab efficatia : nã cũ aĩa nõ ſolũ ſit forma:ſ3 ẽt motoꝛ ꝛ finis iuxta ſniam Ar.nr̄i.3°. de aĩa ea q̃ plures opatiões in coꝛpoꝛe habuerit: magis hz õ rõne motoris. Alia aũt mundi potiſſimas hz opationes. Jpſa nãq; totã vniuerſitatis mũdi molem mouet. Dixit.n. Plato: oĩa elemẽta ꝛ elementata: ꝛ ipſa celeſtia coꝛpa viuificari hac aĩa mundi.imo totã reꝛ vniuerſitatẽ: p̃ter ea que alias aĩas habent

E Aĩa eſt foꝛ malis vita.

D Aĩa hoĩs vita minoꝛ dr̄.

E Tres ſunt ſpũum nãe

B Diffinitiue eſſe in loco.

C Dubiuꝫ de loco aiaꝝ p⁹ mortẽ.

D Rñſio. Ariſ.3°. de anima.

hñt sic aialia cũcta ⁊ calodemones atq; cachodemões. Hoc notat Boeti⁹ vbi supra. cũ ait: pnectẽs aias p ꝓsona resoluis. mẽbra. n. ꝓsona vocaꝝ illa: q̃ nõ hñt magnã diuersitatẽ ptiũ in eẽntia: ⁊ denoiatione sic sunt oia homogenea. Hec. n. ꝑpe informaꝝ ab aia mũdi. ⁊ q̃dã que nõ sũt plene homogenea: sz homogeneoꝝ nũeꝝ parum excedunt: vt sunt oia plantatiua. Hec. n. qm̃ aiam p se mouẽtẽ nõ hñt: mouenꝝ ab aia mũdi ¶ Et dicunꝝ mẽbra ꝓsona: q; sunt homogenea aut q̃si. Alia aũt nõ sũt homogenea: sz ꝓsus etherogenea. hñtia ptes organicas variaꝝ rõnũ ⁊ denoationũ. Hec g̃ aia mũdi resoluta est. i. ligata p mẽbra ꝓsona. i. p oẽs ptes mũdi q̃ sũt homogenee: ⁊ vocaꝝ ꝓsone: aut modicũ excedũt homogeneitatez vt in plantatiuis: ⁊ has oẽs mãles ptes imo totũ ipm vniuersuz ꝑter aialia q̃ in se hñt ꝑn^m sui mot⁹. sic dicit Boeti⁹. tu triplicis medie nature cũcta mouẽtẽ pnectens aiaz. ¶ Dixit g̃ hãc aiam cũcta mouere: aia aũt hũana solũ hũanũ mouet corpusculum: g̃ incõpabil⁹ fere aia mũdi excedit aiam hũanaz. vñ hac iniuria hũana aia dr̃ vita minor. ¶ Quãq; q̃dã al⁹ itellexerũt. s. aias dicẽtes eẽ spũs hũanos: vitas aũt minores aias brutoꝝ appellauerũt. q̃ rationabil⁹ dictũ arbitrarer: ni si sequẽs ira huic repugnaret. Dicẽs has vitas feri in celũ ⁊ in terras ⁊ rursus in astra redire. aias tñ pecoꝝ nemo vnq; i astris eẽ astruxerit: nec illuc redituras. De aia g̃ hũana itelligi necesse ẽ. ¶ Ampli⁹ aũt cãis paribus aias ⁊ vitas minores. puehi currib⁹ sublimib⁹ dixit. ⁊ seri in celũ ⁊ terram. i. q; iste aie applicaꝝ corpib⁹ ad viuificãdũ: ⁊ ꝟ cãis parib⁹. i. eadẽ rõne. s. q; sicut aia mũdi toti reꝝ vniuersitati p mẽbra ꝓsona religata est: ad mouẽdũ cũcta: vt Boeti⁹ exꝑssit: ita ⁊ vitaſ minores. s. aias hũanas ex eisdẽ cãis corpib⁹ hũanis ꝓiuncte sunt. s. vt vegetent moueãt ⁊ ifoꝛmẽt. ¶ Ampli⁹ aũt dicit q; deus aptat vitas istas minores sublimes currib⁹ leuib⁹. i. q; deus ponit istas aias in astris ꝓueniẽtibus sue leuitati vt ibi maneãt quouscq; in corpa diffundanꝝ. ¶ Uocanꝝ aũt astra currus quidẽ ꝑp modũ motus: qm̃ astra indesinẽter mouentur: ⁊ q; in eis aie sunt: aias q̃z moueri necesse ẽ: ⁊ si p accñs ¶ Uocanꝝ aũt leues currus: qm̃ astra leuia sũt leuiterq; mota: vel q; sunt de nã leuissima ꝑm platonicã põnẽ. s. ò nã ignis Existimat. n. plato corpa celestia eẽ de nã elemẽtoꝝ: vltra elemẽta aũt corpuſ nullũ ꝓstituit. Aꝝ. tñ ⁊ alĩ q rectius sensisse videnꝝ nam celestẽ quintã eẽntiã posuerũt: In his aũt curribus aie manẽt: quousq; (vt plato ait) in terrã ⁊ celuz diffundanꝝ. ¶ De his enim subdit in eisdẽ vsib⁹. in celũ terrãq; seris. deus aias in celũ serere dr̃ qm̃ aliq̃s eaꝝ de astris tollẽs: ponit in corpa angeloꝝ ꝑm suã põnẽ. Dixit. n. eẽ demões duplices: quos nos angelos appellamus. s. angelos bonos qui dicunꝝ boni demões: vel boni scientes. ⁊ alĩ sũt cachodemones. i. mali demones vel mali scientes. Hos aũt dixit hẽre corpa sic Apuleius Platonicus refert eosq; aialia asseruit. vñ aias hr̃e asseuerat q̃ in astris quodã fuerũt: sz deus eas serit in celũ. i. ponit in corpib⁹ demonũ hoꝝ: qñ eẽ incipiũt: ⁊ hi in celo habitãt. s. qdã in celo: alĩ aũt in aere. Si g̃ aie i celũ serũt de modis aũt aialiũ celestiũ rõnaliũ ⁊ aereoꝝ magis inferius differeꝛ cũ alioꝝ antiq̃ꝝ põnes exponenꝝ. ¶ Addit q̃s aias istas in terrã seri: q; de⁹ aias istas ifundit in corpa hũana vt sunt hoies. ⁊ hi in terra moranꝝ. ¶ Addit aũt in ꝑdcã platonica põne Boetius. q̃s lege benigna ad te cõuersas reduci facis igne reuerti: aias eni istas ad deũ ꝓuersas dicit: q; cũ corpus morte resoluiꝝ: aie in astra vñ venerãt reuertũr: ita q; ibi sint ⁊ rursuſ i alia corpa redeãt: cũ tps fuerit. siliq; cursu iteꝝ in astra redeãt. Dicit has lege benigna ꝓuersas. i. q; de⁹ istas aias ad astra p⁹ resolutũ morte corp⁹ ex benignitate sua rediꝛ facẽ. nã exnã sua redire eis nõ erat: sz eis de⁹ ꝟ donat. Nã aiaſ plato asserit: i corpib⁹ velut i carcerib⁹ detineri: iõ cũ ide i astra in qbus ꝓius fuerãt redierint: benigni⁹ cũ eis agit: vt sic terreno põdere releuenꝝ. ¶ Dicit aũt eas reuerti reduci igne. i. q; aie in astra redire queũt: reducẽte eaſ ignea q̃litate. in quo plato innuit celos eẽ de nã ignea ⁊ astra eẽ puꝝ ignem. ⁊ q; nal⁹ silia a silib⁹ adiuuanꝝ: si aie redire debeãt in astra oz esse ꝓditiõez aiaꝝ igneã. ¶ Sic in aiam quẽdã igneũ vigoꝛe antiqui aiam eẽ dixerũt. Propter ꝟ aũt poete cũ finxerint, prometheũ hoies formasse de luto eius pectori ignem applicuisse ferũt: ⁊ sic eũ aiatũ reddidisse. ¶ Primo naq; hoiez de luto formatũ insensibilẽ fecerat: cuius opus minerua mirata spopõdit ei: vt si qd vellet de celestibus donis ad suũ opꝰ adiuuandum inquireret. Ille nihil se scire ait: que bona in celestib⁹ haberenꝝ: sed si fieri posset se vsq; ad superos eleuaret: atq; ex inde si qd sue ꝓgruũ cerneret: atq; melius in re: oculat⁹ arbiter ꝑsumpsisset. Illa inter oza septẽplicis clypei sublatum celo opifice detulit. dũq; videret oia celestia flãmatis vegetare vaporibus clã ferulã phebi applicans rotis ignẽ furatus est: qm̃ pectusculo hois applicans: aiatũ reddidit corpus. de hiſ fulgentius mithologiaꝝ lib. 2°. in fabula ꝓmethei. ¶ Aiam ergo nãe ignee eẽ putant. iõq; celestib⁹ corpibus ꝑcipue ipis astris: ꝓsentanee nature eẽ autumãt. Un̄ ⁊ in eis eẽ dicũt. Ex ꝑdictis g̃ ꝑz qd plato de statu aiaꝝ corpe solutaꝝ senserit. ¶ Q; Opinio Platoniſ sit quasi opinio pythagoze.

Hãc aũt platonicã põnẽ: ⁊ si total⁹ pythagorice nõ consentiãt: in multis tñ eadẽ eẽ manifestuz est: nam quẽadmodũ ex pythagorica positiõe dicebaꝝ: aias p corpa demigrare: ⁊ ꝑ platonicã põnem aiaꝝ demigratio necessaria est. ¶ Hoc tñ distat q; pythagoras aiam ab aliq̃ hũano corpe solutã in aliud moꝝ ingredi testabaꝝ nulla interiecta alterius status q̃litate. ¶ Plato aũt aias cũ corpoza egresse sint ad comparia astra redire. deinde aũt post aliquanta tpa i corpoza relabi dicit. Hec aũt corpa: non sũt ea q̃ ꝑfuerũt: ergo aia eadẽ ꝑ diuersa corpa demigrabit. ¶ Nã cũ in hac ꝑte directe incidat in põnẽ pythagoricã: necesse est vt eadẽ incõuenientia ad platonicã ꝓsequanꝝ que in pythagorica repiunꝝ. Sed hec late in ꝓlibatis improbata est. ¶ Et qm̃ ꝓsistẽte positione platonis argueret: q; aia que semel fuerit in vno viro cũ ad alteꝝ deueniret hẽret oẽm sciam: quã in prioꝛi hũit. dicẽ aiam qdẽ nal⁹ oia scire. que nal⁹ cognoscibilia sunt: sz cũ intrat in corpus mole carnis grauatã oia obliuisci: deinde auteꝫ ventilante doctrina oia excitari: iõq; infert nr̃m adiscere nõ eẽ aliud ò nouo corpe: sz ꝑteritoꝝ actual⁹ cognitoꝝ recordari. ¶ Inducit aũt ꝑdicta qm̃ si quis ab aliquo viro iquisierit que nihil vnq̃ eruditus sit de aliqua ꝓpositõe speculabili: eꝰ ꝓncipia ordinate sumat: patẽs ꝓmo de ꝓncipiꝫ: ⁊ deinde p singula vsq; ad ipm ꝓclusionẽ ꝓueniẽs rñdebit ingñitus i eo qò nũq̃ didicerit. Hoc tñ accidere nõ posset nisi q talia ingrũ tur intellectu suo veritates illas hẽret recõditas. ¶ Sic. n. in puero q acolitus dicebaꝝ: factũ esse refert: q cũ seriatim ingrirẽt de ꝓncipiꝫ: rñdit de passiõib⁹ quadrati cum nullus eiz vnq̃ docuisset. ¶ Sed hec stare nequeũt. cũ. n. ꝑ dicat: aiam nal⁹ oia cognouisse que nal⁹ cognosci pñt: añq̃ in corpus ingrediaꝝ nõ vr̃ ꝓuenient dictum. Nam si aia scit: necesse est vt sciat p aliq̃s spẽs q̃s in seipsa hẽat: sic de aliꝫ intelligẽtiꝫ dicimus q; intelligẽde sũt pleneformis: vt p⁹ in libzo de cãis. i. spẽbus informatibus ad intelligẽdũ. Aie tñ hũane sũt imperfectiores ceteris subst̃tiꝫ intelligẽtibus: q; in se nõ hñt aliquas spẽs: ꝑ quas actuenꝝ: sz total⁹ sunt in potẽtia ad intelligere: ⁊ spẽs ab obiecꝫ suscipiũt ꝑ potẽtias sensitiuas. ⁊ hec causa est: q̃re aiabus corpa organica assignata sunt. Aliꝫ aũt supioꝛibus intelligẽtiꝫ nulla corpa assignata sunt: sz simplices absoluteq; manẽt: ꝑ se intelligere potẽtes. Aie aũt a corpoꝛibus ad itelligẽdũ adiumẽta trahũt. ¶ Nõ est g̃ verisile: q; ẽt si aie añq̃ in corpe sint in astris ponanꝝ: oia nal⁹ cognoscibilia scire queãt: qnimo nec vr̃: qũo qcq̃ eis cognoscer̃ possibile sit: qm̃ id quo nal⁹ ad scire determinanꝝ nõ hñt. s. organicaſ potẽtiaſ ad apprehẽdẽdũ obiectoꝝ cognoscibiliũ spẽſ. ¶ Impossibile est aias in astris poni anteq̃ in corpe sint.

Amplius aũt hoc impossibile est. s. vt aie in astris ponanꝝ anteq̃ in corpe sint: nã vt prioꝛibus satis lucide inductũ est: aie hũane nõ suscipiũt idiuidua tionẽ ex nã spẽi: qm̃ tũc quot eẽnt aie tot eẽnt spẽs aiaꝝ: sz ꝟ falsitate euidẽti notaꝛ: accipiũt igiꝛ idiuiduatõez ex vniõe ad signatã mãm. Sz aie cũ in astris sunt: nõ fuerũt adhuc in corpoꝛibus: q; ꝑ fuerũt in astris q̃s essent in aliquo corpe: g̃ non poterũt ille accipe indiuiduationez: nisi ex mã signata. s. vt ꝑ fuerint in corpe q̃s in astris: q̃ infringiꝛ platonica positio: aut si eas pmo in astris fuisse ꝓtẽderis: necesse ẽ q; eaſ iudiuidua ri asseras: sine vnione ad mãm signatã: ⁊ ꝓter differẽt p spẽz qò falsum est: aias g̃ in astris fuisse anteq̃ in corpibus essent impossibile est. ¶ Item hoꝛ fulcimentũ prius falsitate plenum est: ideo enim animas in astris fuisse asserũt: qm̃ corpa celestia ignea eẽ autumãt: ipsa aũt astroꝝ corpoza purissimũ ignẽ affirmant. aiam quoq; complexionis ignee esse ferunt. ideo naturaliter similia in similibus manere opinati sunt. ¶ Sz in his vtrũq; falsuz est. corpa nãq; celestia de ignea eẽ nã: aut quauis elemẽtali ista impossibile ẽ: qm̃ in elemẽtis ꝓ-

rietas

f Astra q̃re currus leues appellẽtur.

g Demones sunt duplices.

h Promethe⁹ de luto hoies formabat.

La. 75. A

b Aia nãliter scit oia.

c Intelligẽtie sũt pleneformes.

La. 76. A

rietas est. ℨrietatē aūt comitaſ actio ⁊ paſſio gñatio ⁊ corruptio: ⁊ ois motus tā ꝓpe q̄s impropꝛie dictus. qđ repugnat ī corruptibilitati. Lorpa tñ celestia oēs q qcq̄ sapiūt incorruptibilia ꝓfitenť. de suba g̃ ignis illa eē impossibile ē. De ß aūt grādis oziret �somo: ſz nec in singulis expedit imorari. ¶ Aie q̄s de nā ignis nō sūt. ⁊ si ß indocta sensit antiqtas. ob ß enīz existimauerūt: qꝛ igms fons totiꝰ caloꝛis ē: ipse q̄s maxie actiuus inter cetera elemēta ē: ⁊ in motu subtilissimus ac leuissimus: atq; ad incorporeitatē magis q̄s cetera corpa applicas se. que singula alie q̄s ignis ꝑditões aiaꝝ ꝓprietati ꝓcordāt: ipse. n. caloꝛē in corpe faciūt. cū. n. qcq̄ viuit calidū ē potissime in eis q̄ terestria: ⁊ volatilia viuentia sūt: cū aūt illa mori ꝓtigerit frigoꝛe teneri necesse est. ⁊ ob ß antiqtas moꝛtē gelidam eē finxit deā: vt ait Ouidius metamoꝛphoseos. i5. O genus attonitū gelide formidine moꝛtis. ¶ Ignis q̄s actiuꝰ maxime est. Sic. n. cūcta viuētia dū viuūt actionē hñt cū ꝺo vita defuncta sūt actio eis nulla inest. ad motū q̄s ignis aptissimꝰ ⁊ subtilissimꝰ est: viuētia ēt ꝑ aīam cū viuunt mouēť dū autē vita carēt ad motū inepta sunt. ignis ēt ad spūalez magis q̄s cetera corpa accedit nām. Sic q̄z de aīa videť: spūs enīz est. ¶ Multa q̄s in hūc modū igni: ⁊ aie symbola aut q̄si symbola eē videnť: q in re haud iniuria qbusdā videaſ antiquoꝝ nō incōueniēs aīam vapoꝛē igneū eē. ¶ Sz hec qdē stare neqeūt: nemo. n. aīam spūm quēdam eē dubitauerit: nisi dissipiat nimis: ignem tamen: ⁊ quācūq; substantiam ignee natu re corpus esse ꝓculdubio patet.

¶ Rationes asserentes animam non esse ignem.

Amplius aūt si aīam nr̄am ignē eē asseramus impossibile eēt aīas hoīuz q̄uis mō excelle re bestiaꝝ aias: nā in vtrisq; igneus vigoꝛ aīa eē diceť: sed in his distātie euidētia est: ignē g̃ aīam hūanā asseuerare absurditate nō vacat. ¶ Itē si aīa hūana de nā ignea eēt cū ignis sit de ꝺditiõe elemētali impossibile erat aīam hūanā excedere ꝺditionē elemētalē: ſz nulla q̄litaſ elemētalis sufficit ad intelligere: ⁊ velle: g̃ aīa nr̄a nō eēt intellectiua: ⁊ volitiua. Consequētia ꝓz qm̄ res nāles hñt opationes suas ꝑ q̄litates suas. In elemētis aūt nulla q̄litas opatiua est: nisi qttuoꝝ ꝑme q̄litates: ió qcqd elemēta agūt ꝑ istas q̄litates agūt. in igne autē caliditatē: ⁊ siccitatē locamus oēm: oēm g̃ actionē suā necesse est vt vel ꝑ caloꝛē: aut siccitatē ꝓncipiet: itelligere tñ: ⁊ velle nō ꝓncipiaſ ꝑ calidū: ⁊ siccū: g̃ aīa nō est vis ignea. ¶ Itē nulla vis actiua excellit suū genus. ſ. q̄ agere nequit in ea q̄ sunt vltra genus suū vt corpalia nō ꝑnt agere vltra genꝰ corꝛois. ſ. in spūs. Sic̄ visibilia nō ꝑnt agere vltra genus visue potētie. ſ. i auditū: ⁊ auditiua negt agere vltra genus audibiliū. ſ. i odozabilia: ⁊ in hūc modū de ceteris. Sic g̃ vt corpalis nō excedit corpa: aie tñ opatões excedūt corpa qm̄ circa eterna: ⁊ penit⁹ incorpalia: vt deū ⁊ itelligentias speculamur: ⁊ circa relatiões ⁊ habitudines q̄ corꝛoꝝ nām excedunt: aia g̃ ignea vis nō est. ¶ Itē oēm elemētalē ꝺditiõez excedit ꝙuertere se supza se: qꝛ ꝙuertere se ad aliud ē agere in alterū: ꝙuertere se supza se est agere in se ipm: nulli aūt ꝺditiõi elemētali aut rei corpalis ß ptinet: qꝛ nālia q̄ sunt de gñe corꝛoꝝ i alterū dūtaxat agūt: in se ipsa aūt agere nequeūt: aia tñ cuiꝰ actū dicimꝰ intelligere nō solū cetera intelligit: ſz ⁊ se ipsam intelligit: sic̄ ⁊ cetera: ignea aūt virtꝰ ad agēdū i cetera ē: in se ipsaz aūt minime: g̃ nō est aīa vis ignea. ¶ Itē ꝺditões elemētales agūt ꝼm ℨrietatē qꝛ in nā tota actio fundať sup ℨrietatē vt ꝓz ꝑ Aꝝ. 5. phisicoꝝ. Aia tñ actionē suā nō hz ꝑ ℨrietatē: qꝛ tūc determinaret se ad vnū genꝰ itelligibiliū: vel volibiliū. ſ. calidoꝝ vel hūidoꝝ vel frigidoꝝ: ⁊ ageret in illō: in aīa aūt ista qcq̄ agere ex nā ℨrietatis ē simpl'r impole. Sz aīa nō determinaſ ad intelligēdū ꝼm vnū genꝰ ℨrietaſ: ſz eq̄'r itelligit in frigidis: calidis: hūidis: ⁊ siccis: nec solū ista: ſz ēt excedit oia corpalia: vt ēt itelligat: ⁊ velit q̄ nō sūt corpalia: necesse est g̃ aīaz nō eē ꝺditiõe ignea aut alicui⁹ elemēti. multa aūt i hūc modū induci possent: ſz suffecerint que dicta sunt.

¶ Opinio Platonis de scire animarū.

Amplius aūt cū Plato asseuerat aīas in astris existētes oia scire q̄ nā'r cognosci pñt: cū vo in corpa dilabunť obliuiscunť. hec stare nequnt. qn potius aīa vnita corpi abūdāti⁹ intelligere deberet: qꝛ corpꝰ hz ozgana q̄ determinat sibi aīa ad actus suos itelligēdi. ſ. vt actꝰ organoꝝ ꝑuꝝ sunt. sed quelz res adiuuaſ in opatione sua cū applicanť ea q̄ cōnālia sunt: aia g̃ cōiūcta organis itelligēdo aut gebiť: cū ꝑ organa accipiat q̄ itelligeť possit. ¶ Et si dicam⁹ a ꝑn° cū aīa ꝑmū in corpꝰ delapsa fuerit pp teneritudinez organoꝝ: ⁊ indisponē intelligere nō posse: cū tñ hec ad debitū statū ꝙuenerint: aīa sufficiētius intelliget ꝑ illa q̄s alias itellectura foret. Tūc subito nullo docēte q̄s q̄s peritus eēt. Naz cū in actu ois scia nā'r cōpossibilis sit in aiab⁹ añq̄s in corpa de astriś delabanť iuxta platonicā assertionē: ⁊ obliuionē pp corꝛoꝝ ineptitudinem inductā dicit: nō oz vt postea paulisp cognitio ꝑexistēs acqraſ: ſz ablato ipedimēto mollis carnee a ꝑn° ad intelligere obuiantis oia sil'intelligat cū oia in actu habuerit nec nūc nouiter iquisitiua ē. Sz q̄tūcūq; aīa disponaſ ad intelligere existēs in corpe necesse ē vt semp veritates succedsiue acqrat mäifeste g̃ apparet has veritateſ nō ꝑfuisse sed nūc nouiter causari in aīa. De his magis dictum est cum de positione pithagozica ageretur.

¶ Reflexio argumenti platonis contra ipsum.

Amplius aūt cū platonici tradūt nos itelligere veritates reꝝ tā recte de illis ꝼm ozdinē ꝑncipioꝝ inquirimur ēt si nūq̄s eruditi fuerimus. ¶ Dom est ß potius ℨ ipm militare platonē. Nā nobis ß euenit pp duo. ſ. qꝛ ꝑncipioꝝ nālē cognitiõez hēmus. Scdo qꝛ nā'r pcl'osiões inducunť ex habitudine ꝑncipioꝝ. Nā ꝼm Aꝝ. ꝑ posterioꝝ ⁊ vt nos exꝑimur ois scia: ⁊ notitia ex ꝑexistēti fit cognitiõe ſ. ex cognitiõe ꝑncipioꝝ. In ipsis q̄s ꝑncipijs nā'r in virtute manēt pcl'ones: vñ idē Aꝝ. ꝑ posterioꝝ ait q̄ posita in sillogismo ꝓpõne maioꝛi ⁊ minoꝛe nō est aliq̄ moza qn intelligaſ pcl'o: qꝛ nā'r ex illis resultat. ¶ De ꝑmis aūt ꝑncipijs qn nobis nullo docēte cognita sunt ambiguū nulli est: qm̄ ipsa rex expiētia mōstrat ⁊ ob ß ipsa ꝑncipia cões aioꝝ ꝙceptiões appellamus: qꝛ oēs ai illaſ ꝙcipiūt nulla in ß diuersitaſ opionū interiecta distantia. ¶ Ea ēt dignitates vocamꝰ: qꝛ ꝓpões: q̄ ꝑncipia sūt i seipsis dignitatē hñt vt eis credit nulla ꝓcēdēte eruditōe. Tūc igr̄ cū q̄ls sit i actu ꝑncipioꝝ illa sine aliq̄ doctrina nāli itellectꝰ vigere cognoscēs. ⁊ hītudo ꝑncipioꝝ ad pcl'oneſ depēdēteſ ex eis nēcia sit. fit vt qñ aliqs q̄sierit ō vita te ꝑmoꝝ ꝑncipioꝝ ab aliq̄ q nihil vnq̄s didiscit rñdeat ō eoꝝ vitate. Et cū imediate q̄sierit ō aliq̄ pcl'one ōpēdēti ex illo ꝑn° nulla alia iteriecta rñdebit q̄s. Nā sic̄ ipm ꝑnm ꝑ se cognitū ē ita ⁊ hītudo depēdētia ex ꝑn° ad pcl'ones imediatas ē mäifesta ⁊ illi⁹ pcl'onis iuēte ad aliā imediatā: ⁊ sic ß ꝓcessu pueriť vsq; ad spāliſſimam pcl'onē cuiuſz artis. ¶ Ex his ät appet q̄ ꝑ hec platonica assertio nō ꝑfirmeť: ſz potiꝰ infirmeť. Nā si aliquē i actu sciuisse oia asseruerimꝰ: ⁊ oblitū fuisse: postea vo ea q̄ cognita fuerāt reuiuiscere: nō solū de pcl'onibꝰ rñdere sciret qñ recte ingrereť: ſz ēt si ingrereť nullo ordine posito vel preuio ō ꝑncipijs ⁊ imediate de vltia pcl'one artiſ: nā si aliqs ió rñdet ingsitꝰ: qꝛ in actu hz ītra se ea de qbꝰ rñdet: cū oia in actu hēat: ō q̄ls eoꝝ ve ꝙferre poterit cū iā nullū eoꝝ ad alterū ōpēdētiā vllā hēat: inq̄tū cognitū ē in actu: ſz cū ē cognoscibile. Sz solū ingsiti rñdēt: inq̄tū ꝑ ingrunť ō eis q̄ ꝑ se nota sūt: ⁊ ꝓnter de eis q̄ imediate depēdēt: alꝰ aūt rñdere nesciret: nō g̃ isti hec rñdēt: qꝛ aliqñ in se hoꝝ cognitionē hūerint aut nūc hēant. Sz qꝛ ex vtute cognitoꝝ necessario ōpēdēt ipsa cognoscēda: cū ordo necessarie illatōis iter illa ē: qō i oibꝰ syllogismis: ⁊ ꝙsequtijs necessarijs appet: ibi. n. iducit id qō. i cognitū ē ab eo qō ē cognitū: qꝛ ordo illi⁹ ōpēdētie necessariꝰ est. ¶ Est ät ⁊ hꝰ alteꝝ signū qñ nō repiet plato aut q̄s hꝰ pōnis asserto: ß i q̄ls hoie: ſz in eis solū q nāli pollent igenio. hi. n. iterrogati ꝑ ordinē: ēt si nūq̄s eruditi rñdēt ad ea de qbꝰ ingrunť. Et ß ē: qꝛ hi q nāli q̄dā vigent acumine sic̄ ꝓma ꝑncipia cognita hñt. ita quoq; ⁊ pcl'ones cognoscūt: cū cognoscāt habitudinē ꝑncipioꝝ ad imediatas pcl'ones. Qui tñ igenio caligāt: ⁊ si ō ꝑncipioꝝ vitate q̄siti vā rñdeāt: mox tñ vt ō ꝙsequtibꝰ vitatibꝰ ingraſ ōlirare icipiāt: qm̄ habitudo hoꝝ mutua illis cognita nō ē: ſz doctrina q̄dā egēt. ¶ Si tñ aie oiuz eēnt in actu itelligēdi oia añq̄s ōlaberenť i mēbra: eq̄ isti: q̄s i gēio hebetes appellamꝰ ad oia rñdeꝛ valerēt: sic̄ q valētissimi sūt. Ex dictis aūt aliq̄'r manifestū sit de pōne platonica circa habitudinē aiaꝝ corpe solutarum ⁊ an stare possit.

¶ Virgilij opioviox platōis opione ō locis aiaꝝ cōpe solutaꝝ

Hec aūt q̄s q̄s plato senserit aſ'r tñ Virgiliꝰ platōicꝰ: atq; poeta opinatꝰ ē: ⁊ si poeticꝰ ei mos gerēdus sit: vita ti tñ catholice magis ꝓsentaneꝰ est q̄s pura platōica assertio. Disputat. n. ō locis aiaꝝ corpe solutaꝝ q̄sdā platonicaſ assertiões statuēs ſz poeticis integumētis. de qbꝰ in. 6. Eneydos.

Introducit

B Ignis fons totiꝰ caloris est.

Ouidiꝰ is. metamoꝛphoseoſ

Obo.

Cap. 77 A

ꝑ rō

2ª rō.

3ª rō.

4ª rō.

1ª rō.

Cap. 78 A

B Impugnatio.

C Rñsio.

D Impugnatio rñsiōis.

Cap. 79. A

B Pria pricipia nā'r cognoscim⁹. Aris. ꝑ posterioꝝ tex. primo.

C Primoꝝ principioꝝ noīa multiplicia.

D Improba. opinionis platonis.

E Ingenioſi ⁊ rudeſ nō eq̄'r pcl'onibꝰ assentiūt.

Cap. 80. A

B Eneas petit sibillam cumanā de descēsu iferni.

Introducit.n.eneā troianū petētē a sibilla cumana vt eū p infernas ducat sedes q̄ pacto ei anchisē pīez suū videre atq; ei dē colloq ptingeret. Quo fret⁹ dictu sibylle cū eneas anchise alloq̄ret ō oīb⁹: q̄ sibi ingrēda occurrerāt: q̄r apō iferoꝝ agere loca. Pater vt eneas sciscitat⁹ fuerat rūdebat. Tādē inq siuit an de tartareis illis sedib⁹ i celū aīas aliquas ire ptingeret: vel aliq̄ i corpe reuerti. ad ꝟ aūt anchises pī q̄si aliqd magnū enodare nitēs: p̄ de nā aīaꝝ disseruit: dicēs quō i singulis reb⁹ aīa cēt: t de aīa mūdi. Adiūxitq; aias mox a carneo solutas carcere iferoꝝ petere loca: ibiq; iuxta delictoꝝ q̄litatē varios suscipe cruciatus. q̄busdā viuaci igne sceleꝝ exurunt. alīs aūt in magnitudine vasti equoꝛis sub pfunditate fluctuum facinoꝝ eluunt pene. q̄dā aūt suspēse ad auras pendent. Cū vō tēpoꝝ diuturnitate sceleꝝ maculas p:fus eluerint ad elisios mittūt cāpos q tartareis sedib⁹ ꝓpinq sūt: ipsosq; poteꝝ cōis ꝓceptio btōs vocat cāpos: i q̄b⁹ cū p mille annos p stiterint nullo penit⁹ remanēte q̄ purgari debeat in aīab⁹: ꝛ ad modū ignis puri plenā adeptis sinceritatē oēs illas aīas elisioꝝ cāpoꝝ p vices suas deus ad letheū amnē fcō ꝙocat agmine: vbi cū obliuiosaꝛ illā aquā hauserint: sui ipaꝝ p:fus oblite velut si inebriate fozent i corpa redire desiderāt: quam obliuionē ob hoc deus fecit vt ad corp⁹ gratis redire curarēt. redeūt g̃ iteꝝ in corpib⁹ victure rursusq; sedes tartareas atq; elisios petiture cāpos. ¶ Hec positio cū Platonica sat cōsonat qn poti⁹ virgilius vt qbusdā vr̄ cū p:fus platonicā teneat positionē nihil aliud q̄s plato exp̄mere voluit. Plato tñ plane vt pbm decet: virgilius aūt p qbusdā circulatōes iuxta poetaꝝ officia obliquauit. Differt aūt ista positio a pitagoꝛeorū positōe. Nā illa nec in astra iuxta platonicā pōnē nec in ifernas sedes atq; elisios cāpos iuxta virgiliū reducēs facit: ꝛ moꝛa corpib⁹ exeūtes in alio corpe siue boium siue bestiarum vt soꝛs obtulerit subintrare cogit.

¶ Uersus Uirgilij in.6. qbus eneas alloquit anchisem.

Que autem de Uirgiliana pōne circa aiaꝝ statū enarrata sē hūtur a virgilio eneidos lib.6. cū introducit Eneas loq̄ns: t anchises pī rūdēs: t dī. O pī an aliqs ad celū hinc ire putādū est: sublimes aias: iterūq; ad tarda reuerti: corpa: q̄ luci⁹ miseri⁹ tā dira cupido Suspicit anchises atq; oꝛdine singula pādit. Dicā eqdē nec te suspectū nate tenebo. Principio celū atq; terras cāposq; liquētes. Lucētēq; globū lune: titaniaq; astra. Spūs int⁹ alit. totāq; infusa part⁹. Mens agitat molē: t magno se corpe miscet. Inde hoīum: pecudūq; genus: viteq; volātū. Et q̄ marmoꝛeo fert monstra sub equoꝛe pontus. Igneus ē illis vigor t celestis oꝛigo. Seminib⁹: q̄: tū nō noxia corpa tardāt. Terreniq; ebetant art⁹: moꝛibūdaq; mēbra. Hinc metuūt: cupiūt q; do: ēt: gaudētq; nec auras: respiciūt clause tenebris: t carcere ceco. Quin t supmo cū lumīe vita relingt: nō tñ oē malū miseris nec fundit⁹ oēs. Coꝛpoꝛee excedūt pestes: penitus q; necesse ē. Multa diu ꝓcreta modis inolescere miris. Ergo exercent penis. veterūq; maloꝝ. Supplicia expēdūt alie pēdunt Inanes. Suspēse ad vētos: aliis sub gurgite vasto. Infectū eluit scelus: aut exurit igni. Quisq; suos patimur manes: ex inde p amplū: mittimur elysiū: t pauci leta arua tenemus. Donec lōga dies pfecto tpis oꝛbe. Lōcretā exemit labē: purūq; relingt. Ethereū sensuz: atq; auraz simplicis ignem. Has oēs vbi mille rotā voluere p annos. Letheū ad fluuiū deꝰ euocat agmine magno. Scilicet imemoꝛes supa vt q̄exa reuisant. Rursus: t incipiāt in corpa velle reuerti. ¶ In ꝟ infero penaꝝ multiplicitatē⁹ i eodē sexto Uirgili⁹ cē asserit: itaq; enūerari neq̄ant: cū ait. Nō mihi si cētū ligue: oꝛaq; cētū. Ferrea vox oēs sceleꝝ cōphēdere formas. Oīa penaꝝ pcurrere noia possez. Jn ꝟ āt Uirgili⁹ nō solū ifernū eē eluēdis sceleribꝰ deputatū asseruit: ꝛ ēt vbi fuerit exp̄sit. Dixit.n. illū eē i terra siculoꝝ q̄ olī ciclopia aut trinacria: aut sicāia dcā ē. Nūcvo vulgariť Sicilia dr̄ apō ciuitatē cumaꝝ: a q̄ sibilla cūana: vel cumea dcā ē: quā oꝛatur⁹ eneas adūt tāq; apollinis vatē vt ei iferni reseraret abscōdita oīdēs ei ānchisez pīez suū. ¶ Hui⁹ āt cā ē qm̄ i sicilia q̄dā voꝛago ē patēs q̄ fumifocos eructuat ignes: quā poete ethnā vocāt. Alia q̄s ē quā vulcanū dicunt idētidē exmicās ignib⁹ euomitis. Null⁹ igit poetis q̄ēētioꝛ in toto oꝛbe ad ponēdū ifernū loc⁹ visus ē. q̄; terra siculoꝛum. In hac aūt statuit virgili⁹ ad stigiū fluuiū nautā aīaꝝ ad ifernas sedes trāseūtiū poꝛtitoꝛē quē charon nūcupauit. Descripsit q̄s tres iferoꝝ iudices nīta q̄s p̄sonaꝝ dudū enee cognitaꝝ supplicia ōsignauit t cās. alia q̄s ad idē ptinētia. ō qb⁹oī b⁹ p totū sextū eneidos agit nullo penit⁹ mixto. ¶ Hāc eādez pōnē segt Seneca i tragedia p̄a c⁹ titul⁹ ē. Hercule⁹ furēs: cū itroducit theseꝰ cū hercule ō iferis egressus amphitriōi regi ꝓncipatū iferoꝝ: t habitudinē enarrare: cūctarūq; aiaꝝ cruciat⁹ vt p; i carmīe sexto: qō icipit. Utꝝ ne visus vota ōcipiūt meos. Hāc eādē pōnē ꝛ Ouidi⁹ metamoꝛ. lib. 4. Idē aūt oēs alīs poete exp̄sserūt q ꝓꝓrie poetice locuti sunt.

F Seneca pōit infernū.

G Ouidi⁹ infernus ponit. Ca.82.

A

¶ Duo loca aiaꝝ post mortē t q̄dā de campis elysijs.

Ex dictis aūt hoꝝ duo aiaꝝ receptacula p⁹ moꝛtez maner p;. s. purgatoꝛiū t paradisū. ¶ Primus eqdē loc⁹ in q̄ Uirgili⁹ ceteriq; poetaꝝ aias p flagitioꝝ mēsura puniri dicūt infernus dici negt eo mō q̄ nos catholice loq̄ntes ifernū appellam⁹. Infernū eqdē catholicoꝝ vocat assertio penalē locū i q̄ seueritate penali aie i eternū cruciant remissiōe pēit⁹ iterdicta. Nullū tñ Uirgilius locū assignat i q̄ penalis q̄cūq; acerbitas aliqn̄ n̄ termineť. Nā cū illas stigias sedes aie subitrauerit vsquequo iuxta sceleꝝ mēsurā penaꝝ q̄ntitas exequeť: illic mācipate sē. cūctis aūt veterib⁹ maculis digne sublatis ad cāpos elysios trāsmittunt vbi leticie locus ē: nulla nāq; ibi irrogat penalitas. ¶ Scōs loc⁹ quē aiaꝝ a corpe solutaꝝ poete receptaculū faciūt ad cāpos elysios ptinet vbi aie i amenis vagant locis cū ōlicteꝝ ꝓdignas penas eluerint. Hūc nō iniuria qs padisuz. appellare valeret. nā vt in padiso nos simplr̄ qtē ponim⁹: ita isti quādā in elisijs cāpis cōstituūt q̄ nos de padiso ꝓdicam⁹. Nos.n. eas aias q̄s in celo collocam⁹ integrā puritatē cōsecutas fuisse asserimus: nec in eis q̄q; eluēdū relinq. aut q̄uis purgādū mō. ¶ Alie tñ q̄ ad elisios trāseūt cāpos quāq; nihil vlteri⁹ meroꝛis aut alicui⁹ penalitatis sublature sint. Ad totalē tñ nōdū puritatē puenerūt q̄tā in celesti igne vel ethere ponūt. Cū vō p mille annos singule in elisijs cāpis pmāserint penit⁹ depurant: ita vt ethereū sensuz: t simplicis aure: igneeq; nāe puritatē suscipiāt. ¶ Alia ōzia paradisi quā fides catholica astruit a positōe elisioꝝ cāpoꝝ ē. q; q semel eterna vita potiť i ea sp manet: q tū de stigys sedib⁹ ꝑm virgilianā pōnē in elysios trāsibāt cāpos ibi mille ānis manētes instar puritaꝝ celestis ignis reducebant: tūc in agmē magnū adeo aduocati lethei fluminis aq̄s bibētes eoꝝ q̄ ptullerāt obliti: ac si nunq̄ q̄q; boni aut mali prulissent i corpa redire desiderabāt: atq; redibant.

C Hanc eādē pōnē de paradiso ōzie sunt quas assignare facile ēet. Cās aūt q̄re poete singula hoꝝ dixerūt ꝓcipue Uirgili⁹ q in his magis instat: t q̄liter virgiliana positio ad platonicā reducatur speculari differētis ꝓsideratōis negociū est: iō a pīi secludaf. ¶ Hāc aūt virgilianā pōnē: t ceteroꝝ poetaꝝ ō recepta culis aiaꝝ post moꝛtem antiqui philosophi iter gentiles improbāt. Pitagoꝛas nāq; ifernū: t penas aut gaudia p⁹ moꝛtē eē negauit asserēs ista cē poetica figmēta: t q; aie sp transeāt p corpa. Cui⁹ pōnē recitauit Ouidi⁹ methamoꝛphoseos. i;. dicēs. O genus atonitū gelide formidine moꝛtis: qd stigā qd manes: qd numina vana cauetis: materiē vatū falsiq; picula mūdi: moꝛte carēt aie semp̄q; ꝓꝛe relicta sede: nouis habitāt domib⁹ manētq; recepte. Sz h⁹ positio i ꝓcedētib⁹ ipꝛobata ex pte ē. Alīq; tñ rōnabili⁹ in hac pte locuti pōnē poetarū de receptaculis improbāt. Sic.n. Tulli⁹ p lib. tusculanaꝝ qō nū eā improbat atq; apō oēs phos eā asserit ipꝛobari. ¶ Uilipēdit q̄s atq; exꝛobat Juuenalis poeta satyric⁹ hāc pōnez Satyra sc̄a q̄ incipit: vltra sauramatas libet ire t glacialez. Cū ait: eē aliqs manes t subterranea regna. t cōtū t stigioranas in eq̄re nigras atq; vna trāsire vadū tot millia cimba: nec pueri credūt nisi q nondum ere lauantur.

E Pithagoꝛe opinio de aīa t inferni penis.

F Tulli⁹ ō statu aiaꝝ.

G Juuenal⁹ negat ifernū eē Cap.83.

A

¶ Animas ad celos euolare: t quedā de oīs.

Addunt aūt poete quoꝝ ꝓcedēs positio extitit aias in celo esse. has aūt de stigys sedibus: aut elisijs campis ascēdere nō ponebāt: ꝛ ex terra ipsa ferebanť in celū nullo impediente. ¶ Hos aūt q de terra in celū ascenderunt deos dicunt viuentes in corpib⁹ t aiab⁹. hos ēt stellas esse asseuerāt. quālibet nāq; magnā stellā aut cōstellationem plurib⁹ astantem astris deū dicūt. ¶ Sed in his deoꝝ numerositate trifariam fecerūt ptitionē. quosdā selectos deos idest multum electos appellantes: alios autem semideos q; ex media parte dij sunt. Tertij autem rustica numina appellantur. ¶ Primi autem qui selecti. idest seoꝛsum electi aut valde electi dicebantur vigintiduo erant de quibus Seneca

B Stellas t stellatiōes eē deos.

B Deos eē in triplici ōzie.

B Multiplices pene in inferno.

C Multiplex nome Sicilie.

D Ethna mons in sicilia

E Charon lator aiaꝝ.

B Infernꝰ fm Uirgilium quō differat a pōne fidelium.

C Campi elisi ōr padisus

D Cāpoꝝ elisoꝝ a paradiso ōria.

a ōria.

P Deos generari? mixtiõe seminũ.

in multis locis. de his quoq; tãgit Aug. lib. 6. c. 7. ô ciui. dei. ¶ Dos. n. deos selectos diffinũt q exutroq; parẽte dy sẽ geni tos: nãq; t genitrix dy fũt. deos nãq; selectos atq; p ꝯ maxi mos sexuũ cõmixtõe vt cũctis aialib⁹ quẽit. plẽ gignere poe te palã ꝓfitent t ꝓferũt: de his Marcian⁹ minceus felix capel la lib⁹ de nuptijs mercurij t phisiologie ꝓsa ꝑ⁹. ¶ In 2⁹ gra du deoꝝ semidei ponebant. hij. n. itegre dy nõ sũt sz ex dimi dio deos eẽ nois eoꝝ origo ꝓdit. Sz aũt q: nõ extitit eis vterq; parẽs de⁹: sz vnũ parẽtẽ deũ: alterũ aũt hoiem hẽbãt. ¶ Oẽs aũt huiuscemodi semideos poete ꝑ hoies mortales fuisse asse rũt: postea vo i celũ ad astra trãslatos ipsosq; i astra ꝙuersos asseuerãt. Sic. n. Romulũ semideũ dicũt qm̃ eũ martis: q de⁹ erat filiũ: t ylie virginis filie ministris regis affirmãt. Sz in ꝛ romani poete nimis auctori vrbis sue romulo indulserũt. nã ylia romuli mr̃: cũ virgo vestalis ab amuliõe auunculo suo ef fecta foret: vt ex ea nulla regnatura ꝓles nasceretur ministri auo mr̃no successura ꝑ stupꝝ a q̃dã ignoto viro defloꝛata ẽ: quã cũ amulio ꝓgnãtẽ repisset vsq; ad pt⁹ effusionẽ ꝓseruans iuxta vestaliũ vginũ antiquã legẽ viuẽtẽ tumulauit. puuli ãt in tyberi expositi a q̃dã lupa enutriti fũt. Ne tñ romani auto rẽ suũ vrbis: pãs i natalib⁹ ôfectũ pati ꝓsiteanť: si eũ ignoti cu iusdã viri filiũ ꝑdicauerint: a marte deo belloꝝ matrẽ ei⁹ gra uidatã tradiderũt. de his tãgit paul⁹ oroſius libro de ormesta mũdi. ¶ Herculẽ q̃s semideũ dicũt qm̃ pr̃ ei⁹ Juppiter de⁹ ex titit mr̃ tñ ei⁹ mortalis fuit. s. almena vxor regis amphitriõis idẽ de ꝓseo filio Jouis t dães. Jdẽ ô mercurio Jouis t vni⁹ de septẽ pliadib⁹: q̃ maia dẽ filio. Alijs aũt semideis ꝑ posteꝛa origo erat. s. vt eaꝝ ꝑtes mortales foret: mr̃es ãt deas hũisset. Sic. n. eneas fili⁹ anchise viri troiani: t veneris dee ꝑdicať. Achilles q̃s a peleo t thetide gẽit⁹ ẽ. peleũ. n. mortalẽ asserũt vir: thetidẽ aũt maris deã: atq; iter selectos cõputatã. multi q̃s in hũc modũ de semideis sũt. ¶ Preter hos aũt alij semi dei sũt q̃s ex neutro parẽtũ deo natos dicũt: sed eos ad mira bilũ factoꝝ gl'iaz supza celoſ tollẽs vertit i astra. Sic. n. ml'ti in celo stellificati referũť. Sic septẽ pliades q̃ alio noie septẽ athlantides nũcupãť a pre mr̃eq; mortalib⁹. s. athlãte: t ple yone i celo locauit antiqtas. quã septẽ stellaꝝ cõstellatiõem vulg⁹ septẽ capellas vocat. ¶ Sic q̃s septẽ ỹades q̃s latine situlas appellam⁹ i celo gẽtilitas collocauit q̃s vulgato noie ꝓferẽtes gallinã cũ pullis appellam⁹. ¶ Jdẽ de Calistone q̃ alio noie parrasis dr̃: t ô archade filio ei⁹ in septẽtrionales cõ uersos vsas. ¶ Tertiũ gen⁹ deoꝝ in rusticis numinib⁹ col locať. hoꝝ aũt q̃dã i celo sť: alij aũt neq̃q̃. eoꝝ ãt numinũ ru sticoꝝ: q celestes mãsiões nõ hñt: q̃dã aliq̃n i celo manebunt alia aũt nõ: sic ôclarauit Ouidi⁹ metamoꝛ. lib. ꝑ. cũ ô diluuio deucaliõis icipiat: i q̃ iuppiter vniuersaz terrã ôlere noluit ne cũ ea rustica numina q̃ nõdũ i celũ ꝙuenerãt deleręť. ¶ Alia ãt hoꝝ i celo sũt ô qb⁹ Marcian⁹ mine⁹ felix capella in lib⁹. ꝑ de nuptijs mercurij: t phisiologie in ꝓsa penultima. vbi totũ celũ in. xvj. mãsiões diuidit: i q̃rũ q̃lz dy aliq ô rusticis nũini bus morabanť. De his aũt dicit q Jouis iussu conꝛogati sũt vt deliberarẽt an mercurij. t phisiologie deberẽt cõiugalia fe dera copulari. de his dys poete in numera deliramẽta cõfin gunt de qbus penitus subticuisse expediens est.

¶ Quedam ad superiora attinentia.

Omnium aũt hoꝝ deoꝝ turbã tam selectoꝝ q̃s semi deoꝝ quã rusticoꝝ numinũ gẽtilitas feli cẽ fecit. hij. n. i q̃dã tertio loco aut receptaculo erãt q padisus dici posset. ¶ De his vo dissil'e est ad aias q̃ i elisijs morant cãpis. nã q̃ elisios cãpos tenẽt euoluta mille ãnoꝝ rota ad le theũ flumẽ agẽte deo ꝙuocanť: vbi hausto obliuiõis poculo oiuz: q̃ ptulerãt imemores fcĩ: i corpe redire ôsiderãt: ac rede unt. aie aũt q̃ sup astra sunt: aut in astroꝝ ꝙuerse ſbaz ãpliuſ in corpa redituꝛe nõ sũt: sz i eisdẽ i eternũ manẽt. ¶ Sic aũt ꝓ virgiliana positio a phis repꝛobať: ita t ista ipꝛobãda est qm̃ manifestiones errores ꝓtinet: si inspicianť. apõ antiqs igr q aliud sapiebãt: nulla ꝑcedẽtiũ fouer opio. ¶ Nec. n. ꝯ vti ã q argui expedit: nã cũ liqde errores ꝓtineãt: a seipsis arguũť in ea aũt arguẽdo niti fortassis ꝙueniẽs ẽ: q̃ cũ in re falsitatez ꝓtineãt: veritaꝫ tñ aut ꝓbabilitatis cuiusdã gestãt effigiem.

¶ Tullij opinio de aiabus: t de beatitudine.

Inspectis aũt positiõib⁹ q̃ ꝑcessere Tulius roma ne eloq̃ntie pr̃: q tam in rethoꝛica: q̃s in phia satis floꝛuit: q t phoꝝ ãtiq̃ꝝ fere nouissim⁹ extitit añ xpi natiuitatẽ ꝑ ãnos nõ q̃draginta defunct⁹: in gręs ô statu aia rũ post mortẽ aias imortales eẽ dixit easq; de ꝓditõe celestis ignis ex q̃ oia stellaꝝ corpa fũt. Post mortẽ aũt lucteo solute carcere liberiores sũt in itelligẽdo. Leuitate q̃s sua i celos cõ scẽdũt: solari corpi: aut aliaꝝ stellaꝝ se orbib⁹ cõiũgẽtes: t q: aie de nã ignis celestis (vt ipse opinať) sunt sil'ia q̃s a sil'ib⁹ ad iuuanť: necesse ẽ vt aie nostre celestib⁹ cõiũcte corpib⁹ ad itel ligẽdũ aptiores sint: atq; liberiorẽ actũ hẽant. Ex eo aũt emi nentissimo loco terre globũ: t maris anfractuſ: t obliq̃s circu latiões: atq; aci eaꝝ regionũ distẽsionẽ ituenť: t itelligũt cũ cta q̃ sũt. In his aũt ꝓfectũ deoꝝ gaudiũ ꝓsistit; a q̃ nũq̃ sibi cessandũ est: nec aliaꝝ gerẽdaꝝ rex curas hñt. De his Tul lius li. ꝑ tusculanaꝝ qõnũ. ¶ Inter oẽs aũt i supioꝛib⁹ enar ratas gẽtiliũ pões: nulla ẽ q̃ ita rõni: atq; fundamẽtis catho licoꝝ ꝓsentãea sit. Hec tñ adhuc a catholica põne satis discoꝛs ẽ. ¶ Primo qdẽ q: nulla p⁹ defunctũ morte coꝛp⁹ aiab⁹ eluẽ doꝝ scelez purgatione relingt. ad ꝓcipationẽ tñ fruct⁹ vite eterne neminẽ catholica ꝓsentit positio: nisi eũ q̃ pẽit⁹ ab his expiat⁹ ẽ. ¶ Scõo differt a põne catholica: qm̃ catholice lo quẽtes i visiõe dei btitudinẽ collocam⁹: cũ de⁹ sũmũ bonũ sit. Dic tñ Licero in cõsideratõe toti⁹ celestis globi: t elemẽtariſ regionis aspectu atq; ꝓfecta negligẽtia felicitatez ponit: sz in hoc quãq; amplius aliqd sit suffecerit tñ qõ dictũ est.

¶ Marcianus mineus felix capella de beatitudine t q̃daz de varijs dys.

Marcianus mine⁹ felix capella ꝓfcõ vir magni igenij q i qbusdã poetaꝝ i aliꝝ aũt purã vt ipsi vr̃ secut⁹ vitatẽ de felicitate i qbusdã fidei catholi ce ꝓcordauit: ait nec qdẽ poetico moꝛe: sz q̃ztũ ei itelligi datũ ẽ totã mũdi h⁹ magnitudinẽ a sũmo celoꝝ cardie vsq; ad ter rã multiplicũ spũz nũerosa varietate repletã: ac distinctã fo re: vt phisiologia Junone teste didiscerit ¶ Totã nẽpe cele stiũ coꝛpoꝝ magnitudinẽ a sũmo vsq; ad ꝙauũ lunaris glo bi i duas secuit ptiões. nã a sũmo celi vsq; ad solis orbẽ spũz q̃sdã ihabitare dicit: q corpa astroꝝ supioꝝ ihabitãt: atq; mo uẽt ignea nã fulgẽtes. hos deos celestes appellamus rex oc cultaꝝ cãtoꝛes: q qm̃ mũdanaꝝ rex curã nullã gerũt ipassi biles appellãť. ¶ De his. n. ait lib. ô nuptijs mercurij: t phi siologie i. 2⁹. pla. 2⁹. alii in qt q̃s ignite sbe flãmãriſq; suspicim⁹ ab ipo etheris: ipeq; supioꝛis ãbitu vsq; ad solarẽ circulũ de meates ipi dñr dy: t celites al's phibẽť cãrũq; latẽtiũ archana ꝓponũt: sũt. n. ꝓres: nec ad modũ eos mortaliũ curaꝝ vo ta sollicitãt: apatheiq; phibẽť. Illic Jouẽ regnaꝛ certissimũ ẽ. Cõseq̃ntť aũt in 2⁹. celestis globi ptiõe a solari regiõe vsq; ad ꝙauratẽ lunaris circuli trifarias spũales sbas collocat. ôos. s. t genios atq; lares. deos. n. ꝑmos collocat i ipoꝝ astroꝝ la tẽtes coꝛpib⁹ atq; in ipsa celesti vagãtes magnitudine q̃s dic ptãtẽ hr̃e minoꝛẽ eis quos supꝝ descripsim⁹ nec eq̃r eẽ felices. hos q̃s somnijs: t augurijs t vaticinijs: t in aialiũ extis ꝑsi dere aũt. Interdũ ẽt inq̃rẽtib⁹ ô occultꝫ vocal'r rndere: interdũ vo celesti significatiõe vt in flumie: aut cometis currẽtib⁹ vel alteri⁹ gñis rex mãifestaꝛ latẽtia. ¶ Scõi ãt i hac celesti ife rioꝛi regiõe genij sunt. hos. n. ꝑsidere hoib⁹: t ppl'is ait. ꝛ pa ęto vt cũ qsq̃ mortaliũ i lucẽ erupit: ei geni⁹ addať: q spũs q̃dã celestis ẽ fidel'r: ardẽterq; cõmissũ sibi custodiẽs eiq; ꝙue niẽť i agẽdis ꝑsulẽs. hij. n. custoditoꝝ a se cogitatões supioꝛi b⁹ enũciãt dys: q ex re angelos. i. nũcios eos vocatos dic. hos ẽt ꝑstites a ꝑsidẽdo vocari inqt: qm̃ cõmissis sibi ꝑsint. In hũc aũt modũ ppl'is singul'sic t ꝓuatꝫ viris genios custodes a di uina supuz ptãte assignatos ait: q fcã ppl'oꝝ diligẽter curẽt: hosq; dicit a ppl'is exoꝛari sic a q̃z suus geni⁹ exoꝛať. In his quo ipũ ductus sit: vel an casu vera ꝓtulerit nescio: sed a sa cre scripture diffinitõe: in his q̃ de genijs dixit nihil deliraſſe ꝓstat. Sic. n. sacra scriptura tã noui q̃s veteris testamẽti ange los ꝓsonaꝝ ꝓuataꝝ custodes asseuerat: t ipsoꝝ ppl'oꝝ hec eadẽq; facer q̃ iste rettulit. Tertiũ ãt i hac celesti scõa regiõe lares sť q aie fuer mortaliũ q̃s meritoꝝ excellẽtia ad eũ duxit icolatũ. Sũt. n. iste aie puriſſime q̃: t iterdũ tãta puritate vige re q̃unt: vt Jouialẽ trãscẽdãt orbẽ. De his i eadẽ ꝓsa dixit. at ifra solis meatũ vsq; ad lunarẽ globũ scõe btitudis numina sub pariſq; potẽtie ꝑ q̃ tñ vaticinia: t sõnia atq; ꝓdigia cõpo nunť. Hec aruspicio exta phisicalãt admonẽtia q̃dã voceſq; trãsmittũt auguraq; loquũť hoib⁹: plerũq; n. q̃rẽtes admonẽt vel syderis cursu: vel fulminiſ Jaculo: vel ostẽtaria nouitate. Sz q̃m vnicuiq; deoꝝ supioꝝ singl'i qḡ ôseruũt ex illoꝝ ar bitrio istoꝛũq; comitatu: t gñalis oiuz ꝓsul: t spãlis singuliſ

Julij mors q̃ ꝑpe fuerit

C Aie sepate aptius itel ligũt.

D Beatitudo ꝓsistit i itel lectõe rex.

E Beatitudo q̃s põit tul lius in quo differt ab il la quã po nũt xpiani.

Capi. 86.

B Dy sõnioꝝ t ocultoꝝ.

C Dy genij dant in cu stodiaz ho minum.

D Dy lares fuerũt aie mortaliũ.

B Opinio mãifeste falsa nõ indiget improbatiõe. Ca. 85.

A

mortalibus genius admouerĕ: quē ēt pstitē eo q̄ pſit oīb⁹ geredis vocauerūt. Nā ⁊ ppli genio cū gñalis poſcit ſupplicāt ⁊ vnuſqſq; gubernatori ppio depēdit obſequiū. iōq; dr genius qm̄ cū qs hoium genitus fuerit mox eidē copulaf. Hic tutelator fidiſſimuſq; germanus eium aios mēteſq; cuſtodit. ⁊ qm̄ cogitationū archana ſupe annūciat poteſtati ēt angelus poterit nūcupari. Hos oēs gray demones vocant apo toy dumonias latini medioximos vocauerūt. Qui quidē oēs minus lucide ſplēdētiſq; nature q̄z illi celeſtes ſic ꝓſpicis approbanf: nec tm̄ ita ſunt corpulēti vt hoium capianf obtutu.

E Lareſ ſunt aie beatoꝝ

¶ Hic igif lares hic poſt mēbroꝝ nexū degūt aie puriores: q̄ plerūq; ſi meritoꝝ excellētia ſubuehanf: ēt circulū Jouis: ⁊ flāmantia ſepta trāſiliunt. Oꝝ aūt aie carcere luteo ſolute in ſupiorē celi ptē aliq̄n trāſeāt: ſi magni meriti extiterint: idem Marcianus lib. 2. pſa vltima indicat dicēs phoꝝ ibi eē nūerositatē ingens. Eleētoꝝ q̄z pſides: angeliciq; ppli pulcherrima multitudo. aieq; ptērea btoꝝ vetꝝ q iā celi tēpla meruerant greſſus maiugene ſeq̄banf. Linum: omeꝝ: mātuanūq; vatē redimitos: canēteſq; ꝓſpiceres: orpheū atq; ariſtoxenū fidibus ſonātes. Platonē: archimenidē: ſperas aureas deuoluētes. Ardebat heraclitus: vdus: thales: circūfuſuſ athomis democritus videbaf. Samī pitagoras celeſtes q̄ſdā numeros replicabat. Ariſtoteles q̄z p celi culmina endelichiam ſcrupuloſius regrebat. Epicurus vo mixtas cū violis roſas: ⁊ totas apportabat illecebras voluptatū. Zeno ducebat feminam, puidētē. Archeſilaus collū intuens colūbinū: multuſq; ptērea palliatoꝝ ppl's ſtudijs diſcrepantib⁹ diſſonabat.

F Aie phoꝝ in celo.

G Scie acqſite remanēt in animab⁹ beatis.

Capl'z. 87. A

¶ De ſectione ſphere actiuoꝝ ⁊ paſſiuorum.

Cum aūt Marcianus mineus felix capella totā ſupioris etheris ⁊ celeſtis globi capacitatē ſpiritib⁹ diſtribuerit plibatis: eam ptē q̄ a celo lune vſq; ad terrā reſtat i duas quoq; ſectiōes bipartit. In p̄a iuxta lunarē circulū verſus terre ſoliditatē ſemideoꝝ variā collocat multitudinē ō q bus ſupra ex pte dictū eſt: hos. n. greci emicheos vocant. i. ex media pte deos quos mortales aliq̄n fuiſſe aſſeritq; ibi nunc eoꝝ manere ſpūs. Vocat aūt ſemideoſ nō ex eadē origie quā ſupra tetigimus: nā nō ſibi ꝓueniūt oēs phi atq; poete. Dicit g̃ ſemideos illos fore q̄s q̄ſi dei q̄dā, puidētia ad vſez mundi vtilitatē geniti ſūt: vt herculeſ q mōſtra domuit alij q̄s q hūanis negocijs artes q̄ſdā neceſſarias aliaſq; putileſ iuenerūt. De hoc in p̄dicto lib. 2°. pſa. 2ª. ait. De hinc a lunari circulo vſq; ad terrā qcqd interparet interſticij ꝓprij ptitiōe diſcernif: ⁊ ab orbe lunari interfuſa medietas diſpaf: ſi ſupior portio eos (ſicut cōſpicis) claudit: quos emitheos dicūt quoſq; latine ſemones: aut ſemideos cōuēit memorare. Hi aias celeſteſ gerunt ſacraſq; mētes atq; ſub hūana effigie in totius orbis cōmoda, preanf. His aius datus ex ſempiternis ignib⁹: que ſydera ſtellaſq; vocamus. Qui qdem plerūq; ſui miraculo fidē fecere celeſtū. vt in hortu herculis geminate noctis obſequiū: ſerpenteſq; idē paruus oblidens vim muniris apprebant. Tages ſultis emicuit: ⁊ ritum ſtatingētis ſypnumq; mōſtrauit. Damō apparuit cū cornib⁹ arietinis: ⁊ veſtimēto lanitio: atq; ſitiētib⁹ vndā fontis exhibuit. ¶ Quid loquar eos q ꝑmi mortalib⁹ vſus rez maioraq; cōmoda ꝑſtiterūt: vt vitē Dionyſius apud thebas. oſiris apō egyptios hauſtū vini: vſumq; cōperiēs. frumētū yſis in egypto. tritholem⁹ apud athicos docuere. eadēq; yſis lini vſum: ſemētēq; mōſtrauit: cōminuende frugis: farris fragmēta pilumno ſignat Italia: aſcribit aſclepio grecia medicinā. ¶ Alij q̄s hui⁹ gñs hoies indiuinandi vſum: ⁊ preſciam, preati: vt carmētis in archadia ab effuſo p vaticinia carmine memorata ē. ¶ Sibilla vel erithrea q̄q; cumea eſt: vel frigia: q̄s non decē (vt aſſerūt) ſed duas fuiſſe nō neſcis. i. erophilā troiani marmēſi filiā: ⁊ Symachiā hyppothenſis filiā: q̄ erithrea, pgenita: ēt cumis vaticinata eſt. ex hac diuinādi poſſibilitate aphioraus: mopſuſq; celebrati.

L Inuētores nouaꝝ rerum.

Capl'z. 88. A

¶ Quedam de aiabus ⁊ de dijs ad ſupiora attinentia.

Ad ſecūdā aūt aeree regiōis ptē: q̄ a media aeris pte, ptēſa terre contermina fit. hemitheos: ⁊ manes: atq; heroes idē marcianuſ ponit. ¶ Nō. n. oiuz ſemideoꝝ q̄s greci emitheos memorāt eadē excellētia ē B iō ⁊ ſi qdā cōiūctā lunari orbi portiones aſſumpſerint: alij tm̄ minoris meriti ſcōaz q̄ terre, ppinqor ē ptitionē poſſederunt. Hic q̄s heroes ſunt: q̄s q̄dā ſpūales valde: atq; aereos viros appellāt hūanā, prſus in virtute cōditionē ſupgreſſos: a qb⁹ moraliter loq̄ntes virtutē heroycā appellamus: de qua Arg. ethi. lib. 7. Marcian⁹ tm̄ eos heroes a terra vocat: qm̄ hi ſpūs ſunt: q i terrenis corpib⁹ aliq̄n fuerūt. ¶ Addit aūt ⁊ in hac regiōe manes ēē: qui aie ſūt q̄s dicit ibi eē añq; hūano corpi vnianf. Hos manes dicit in cōmixtiōe viri: ⁊ femine miſceri ſeminib⁹: eoſq; corpa vegetare. ¶ Jn q̄ iſti aſtruūt oēs aias hoiuz añ corpoꝝ formationē pfuiſſe i aerea regiōe: ſic qdā de nris arbitrati ſunt oēs aias a deo ſil' fuiſſe creatas: ⁊ poſtea ſucceſſiue in formatiōe corporū eiſdē admiſceri: ſz iſ falſū i ſupiorib⁹ q̄z iprobatū ē: cū ō pōne pithagorica ageref. Dee aūt aie manes vocāf: q: de parētū ſeminib⁹ manāt: nā cū ſeminibus cōmiſceanf: cū decidūt: ex eiſdē manare phibenf. ¶ Cū aūt a corpe aie iſte ſolute fuerint q̄dā limures dicunf: alie vo larue phibenf, ac manie: nā ſi bone i corpib⁹ fuerit cū ab eiſdē receſſerit manes: ⁊ agathos eas dicim⁹. Si vo moꝝ prauitate in corpib⁹ puertāf larue vocanf: ⁊ cachodemones: ⁊ ſic vi uētes i corpib⁹ dlectāf: ita p⁹ mortē gaudēt i eiſdē. ¶ De his in eadē, pſa ait. Al medietate vo aeris vſq; i mōtiū: terreq; ꝓſinia hemithei: heroeſq; vſanf: q ex eo q̄ terrā herā veteres dixere: heroes nūcupati: ibiq; manes. i. corpi hūano ꝓſules attributi: q parētū ſeminib⁹ manauerūt. Deniq; hec oēs aeris a luna diffuſio ſub plutonis ptāte ꝓſtitit: q ēt ſūmanus di q̄ſi ſumm⁹ maniū: hic luna q̄ huic aeri peſt, pſerpina memoraf. ¶ Uez illi manes q̄m corpi ſuo illo tpe tribuūt q̄ ſit pma cōceptio ēt p⁹ vita hiſdē corpib⁹ delectanf: atq; cū his manētes appellanf lemures: q ſi vite poris adiuti fuerint hōeſtate: in lares domoꝝ vrbiūq; vtunf. Si aūt deprauaf ex corpe larue phibenf: ac manie. manes igif hic tā boni q̄z truces ſūt ꝓſtituti: q̄s agathos ⁊ cachoſdemonas memorat greca diſcriptio. Sūt āt ꝑdicta ſpūum gña q̄dā alij q circa ipz terre globū in aere q̄dā detinēf. circa terrā nāq; aer repculſiōe radioꝝ elatoꝝ calefit: ⁊ eleuatōe hūiditatū q̄rūdā igroſſaf: ex q̄ calo ⁊ turbidus fit. Mte āt aiaꝝ a corpib⁹ egreſſe cū ethereas ſedes petere enitāf turbidi aeris madore: ⁊ calore iuoluūf: vbi fz iudicij plutonis q beionis autvedi⁹. i. malus ꝛppiter: aut malus de⁹ dr arbitriū puniūf: vñ poetaꝝ originē poſitio ſūpſit aias in flegetōe torq̄ri. ſ. in fluuio q̄dā ardēti. ¶ De his i eadē, pſa ait. Circa vo ipz terre circulū aer ex calore ſupo atq; ex halatu madoreq; iſero turbidat⁹ egrediētes a corpib⁹ aias q̄dā fluēti eſtu colliđ nō facile patif euolare. hincq; tractū pyr phlegetonta ſolertia poetice adūbratōis alluſit. atq; i eo phēni ſtrepitu voluptata collidif aiaꝝ: q̄s vedij adiudicarit impietas. i. pluto quē ēt ditē, veionēq; dixere. Hic. n. ē i gñali aiaꝝ ſtat⁹ fm pōnē marciani quā ex ſupioꝝ⁹ pſecuti ſum⁹. Preter hos aūt ⁊ ipos viuētes hoies q nōdū ſtatū ſuū hūt: qm̄ viatores corruptōi appropinquātes ſūt: inter viuētes ſūt q̄z terra fz Marcianū ⁊ gētiles poetas plena phibeē ipaq; terre ſecreta q̄ hoib⁹ ſūt penetrāt. Quoꝝ q̄dā i mōtib⁹: alij vo in lacub⁹: ⁊ flumib⁹ hitāt: ad q̄s ēt niphe: driades: orreades: ⁊ vaiades: atq; mapee ptinēt: hos. n. gētilitas panes: ſatyros faunos: ⁊ nimphas vocat: atq; ſiluāos. Ouidi⁹ āt p̄ lib⁹. metamorphoſeos ad deos iſta ptinēf dixit: ſz ea ruſtica numina appellanf: ō qb⁹ dic q̄ ad tps i terra manēt: poſteri⁹ aūt i celū trāſferrēf. nā vt Marcian⁹ ait mortales ſūt quāq; lōgo tpe viuāt. ¶ De his. n. idē Ouidi⁹ ait. ſē mihi ſemidei ſt ruſtica numina nimphe. fauni: ſiluaniq; ⁊ mōticole ſatyriq; z: q̄s qm̄ nō dū celi dignamur honore. q̄s dedim⁹ certe terras hitare fitiam⁹. De his dī q̄ quāq; p⁹ lōga tpa moriāf: diuinādi tm̄ ⁊ nocēdi: atq; icurſandi: pſentiēdiq; ptātē hnt. De his marcian⁹ eadē, pſa ait. Jpaz q̄z terrā q̄ hoib⁹ inuia ē referciūt longeuoꝝ choꝛi: q hitāt ſiluas: nemora: lucos: lacus: ac fontes: fluuioſ: appellāturq; panes: fauni: ⁊ fones: ſatiri: ſiluani: nimphe fatui: fatue: vel fantue: vel ēt fane: a qb⁹ fana dcā ſt: q̄ ſoleāt diuinare. hi oēs p⁹ plixū eū moriūf: vt hoies: ſz tm̄: ⁊ pſciēdi ⁊ icurſandi: ⁊ nocēdi hnt pſentiſſimā ptātē. ¶ De his āt q̄ſq; Marcian⁹ nō exprſſerit qd p⁹ mortē hituri ſint: Ouidi⁹ tm̄ dixit eos i celū trāſferēdos. Addit q̄z idē Marcian⁹ de illo vo deo q ceteroꝝ deoꝝ: ⁊ rex pr ē feliciſſimū eē: eiuſq; diuerſaz valde fore btitudinē: ab ea quā ceteri minores dij: ⁊ hoies: ⁊ alij ſpūs ſentiūt: eūq; nullo celeſtis magnitudis teneri loco. Sed vltra ipam extremi celi magnitudinē: quodam empireo vel ſpirituali celo teneri aſſeruit. hic enim eſt: a quo tota rerū machina mouetur atq; defenditur in ſuo manens curſu. ¶ De quo in eodē lib. 2°. pſa vltima Marcian⁹ itroducēs phiſiologiā orātē ait. Jpaz vo q̄ ambitū cohercet vltimū: ſpe-

C Aie ſūt i aer añ formatōes corporum.

D Dij Silueſtres.

E Verſus Ouidij ꝑmo metamor.

F Deus ē feliciſſimus nec loco tenetur.

rā miris raptīb⁹ incitatā: poloſq; ⁊ axē ex celi ſūmitate vibra
tū ꝓfundā trāſmeare terrā: atq; ab ipo totā celi molē: machi
nāq; tor̄i tāti opis: tāteq; rōnis prez: deūq; nō neſciēs ab
ipa ⁊t deor̄ noticia ſeceſſiſſe: qm̄ ex mūdanas btitudines eū
trāſcēdiſſe cognouerat empyreo quodā: itellectualiq; mūdo
gaudētē: iux̄ ips extimi ambit⁹ murū inixa genib⁹ ac tota mē
tis acie coartata diu cuj⁹ ſilentio dep̄cat. Ex his ḡ inductū pj
qd Marcian⁹ circa oiuj⁹ ſpuūm btitu dinē: aut miſeriā: ſiue i
corpib⁹ mortalib⁹: ſiue imortalib⁹ ſint: aut ꝓſus a corpe ab
ſoluti. Quā poſitionē an vā ſit incurſare non expedit: nā ⁊ ſi
in quibuſdā rōni adherere conat: ſaltē in modo eor̄: tm̄ que
dicta ſunt plurima falſa neceſſario ſunt.

¶ De locis aiar̄ corpore ſolutar̄ catholice hic agit.

La.89. B **Sed** qm̄ iuxta Ar̄. nj⁊ ethi. lib. p̄ oēs ꝓſcrutari opinio
nes fortaſſis inutile erit. Fufficies aūt ad eas ire
dere q̄ vītatē magis hr̄e videt. Cū ḡ de varijs famoſis: ibuſq;
antiq̄r̄ poſitiōib⁹ circa ſtatū aiar̄ corpe ſolutar̄ dcm̄ ſit: for
taſſis intēpeſtiuū nō erit ad vītatē catholicā accedere: qd de
his diffinierit locis. Et qm̄ in trib⁹ locis: de qb⁹ ingrebat in
fernū p̄or̄ē eē dicim⁹: de eo p̄us ingrēdū eſt. In cui⁹ aſſignatio
ne circa locū pleriſq; occurrit dubitatio: qbuſdaj eū in aere:
alijs in celo: alijs alibi collocātib⁹.

B Infern⁹ nō eſt i ſpera ignis.

¶ Juxta qō ſit vna ꝓclo. ſ.
infern⁹ quē ſtatuit poſitio catholica ꝓueniēter poni inqt in re
gione ignea. i. ꝙ infern⁹ in regiōe ignis eē nō p̄ot. Nūc varijs
tā poetar̄ q̄ gentiliū p̄hor̄ poſitionib⁹ ex pte tactis: ⁊ ex pte
diſcuſſis: ad eā q̄ catholicor̄ eſt accedim⁹. Oēs nāq; q pban
tes: aut poetice loq̄ntes in hac pte de ſuo exp̄ſſerunt: nihil a
deo illuſtrativītatē: quā catholica poſitio ſtatuit ptingere ne
querūt. Que ſi ad alias poſitiones gentiliū p̄hor̄: ⁊ poetar̄
ꝓferāt ablato oi fidei fundamēto: ⁊ diuina in hac re aliq̄li de
claratōe: ⁊ auctoritate ſola nāli rōne in vtriſq; inſcripta app⁊
hāc ceteris rōnabilior̄ē foꝛe. Et ſi oēs p̄poſite poſitōes: ſin gu
lareq; alie q̄s nāli rōne hoies excogitare: ⁊ ſtatuere valerēt i
vnū collate alicui viro magni iudicij p̄tarent: q in nulla ea⁊
differēti⁹ quā in ceteras affect⁹ foꝛet: ꝓculdubio rōnabilior̄ē
aſſereret catholicā poſitiōez. ¶ De viliſſima turpiſſimi: atq;
iſpictis machometi ſatis rudi poſitōe q̄ſtū ad vitā eternā di
cere nō attinet: nā ipa euidētiſſime irrōnabilior̄ eſt oib⁹ gētili
cis: atq; poeticis poſitiōib⁹ ſupi⁹ enarratis. Catholici aūt tra
ctatores tria aiar̄ receptacula p̄ncipalia eē ponūt: q̄ſq; poſt
hec alia q̄s ſint. De his aūt dubitari negt: qm̄ teſte ipſa ſacra
ſcriptura ꝓfirmāt. ſ. gehenne ſupplicia: ⁊ purgatorias ſedes:
atq; inuiſa gaudia padiſi. ¶ Prim⁹ horū locor̄ eſt gehenne
receptaculū: vbi incendia magna: atq; frigora: aliaq; varia⁊
gña penar̄ ſunt: que nobis ie excogitabiles ſunt: iuxta vgilia
nā aſſertionē in ſexto eneidos cū dr̄: nō mihi ſi centū lingue
oraq; cētū: ferrea vox oēs ſceler̄ cōphēdere formas: oia pena
r̄ p̄currere noia poſſez. ¶ In B aiar̄ receptaculo demōes
ſunt: q angeli ſm nāz ſunt: ꝫ malitia ſua demones: aut dia
boli nūcupant. hi eternis ſupplicijs mācipati ſunt. ¶ hic q̄s
indefinētes pene ſunt: ⁊ eſt iſte loc⁹ vnic⁹ ad penas ſepat⁹ ab
alijs locis diſtinct⁹: necvbiq; vt aliq extimauerūt dicētes aiaſ
eternis icēdijs traditaſ ibi puniri: vbi pcta cōmiſerūt. ¶ hoc
tm̄ ſtare negt: qm̄ ꝓtingit q̄ aliqs in mltis locis peccauerit: ḡ
in mltis locis deberet ſil̄ puniri: ꝫ nō ꝓtingit eādē aiaz i mltis
locis ſil̄ puniri: ḡ non punit in locis in qb⁹ peccauit. Ni
ſi fortaſſis dixeris q̄ aia punit p q̄lz pctō in loco in q̄ deliqt:
ſ punit in vno loco in q̄ deliqt p pctis q̄ ibi patrata ſunt: de
inde in alio loco p pctis: q̄ ibidē facta ſunt: q̄ pacto in ſing⁹is
locis: atq; in oib⁹ punitiones ibidē patrator̄ recipiet pctor̄.

C Jlle ſi q̄ p̄dicta ſunt ſtare
nequeūt: qm̄ p̄ſupponūt celeſtia corpa ex elali mā eē: qō i do
ctrinā oiuj⁹ p̄hor̄ militat p̄ſertim Ar̄. ⁊ pypatheticor̄. idē
tidē q̄s p̄ catholicor̄ doctor̄ poſitōez. ¶ Jtē ſi pz vlteri⁹: qm̄
corpa celeſtia ĩcorruptibilia: tā ſm ptē q̄s ſm totū oēs ꝓcredit
aſtruūt: elalia tm̄ corpa corruptibilia ſūt: ipa nāq; elalia cor
pora q̄ſq; ſm ſe tota nullā corruptionē patiant: ne aliq̄ deſit
de ptib⁹ p̄ncipaliſſimis vniuerſi: ſm ptē tm̄ corrūpunt. Si igr̄
celū: aut elemūtū: aut elemūtatū corp⁹ eēt i eo aliq̄s cauſari cōru
ptiōez nece erat: nulla tm̄ corpib⁹ celeſtib⁹ pegrina aduenire
ꝓcedim⁹ ipſſionē. ḡ nec elemūtū: nec elemūtatū ē. ¶ Ampli⁹ aūt
nō ꝓuenit iſta poſitio q̄ſtū ad id qō dicit. ſ. q ifern⁹ ſit in corpi
bus ſup̄ celeſtib⁹: nā infernus meroꝛi ſumi locus ē: nō de cet
igitur q ſit in iocundioꝛi: atq; perfectiſſima orbis parte: ꝫ in
ea que imperfectioꝛi: atq; ad infligendum penas apta: ſcilicet

C Jnferni poſitio chriſtia noꝝ rōnabilioꝛ ē ceteris

D machometi poſitio de btitudie ceteris irrationabilioꝛ

E Aiaruꝫ ſeparatar̄ triplex locus.

F Infern⁹ ē i loco determinato.

G Obo.

H Rñſio

I Obo.

K Rñſio

catholice obuiat aſſertioni: nō eſt ḡ idē loc⁹ punitiōis: ⁊ deli
cti. Si aūt aliq̄n (qō rar̄ eſt) aliqs aias eterno mācipatas igni
p diuerſas terrar̄: atq; maris: ⁊ aerear̄ regionū loca penas
tollerare cognouerim⁹: hoc regulare nō eſt: ꝫ ad qōdā miſte
riū vtilitatis viuentiū eſt: vt hoc cognito aliqd in viuentib⁹ p̄
muteſ. De hoc Gregoꝛi⁹ dialogoꝝ libꝛo 4°. ¶ Dōm eſt igit
eos: q in moꝛtali culpa deceſſerunt eternis penis eē ſubos in
quodā receptaculo ad B ſpāl̄r determinato: qō a nobis lati
nitatis moꝛe infernus appellat.

L Alie aliq̄n i ſpāli loco puniunt.

¶ Quedam de inferno. Capi. 90.

A **Suppoſitis** aūt q̄ in p̄cedētib⁹ dicta ſunt. ſ. iferni locū nō vbicūq; pctm̄ fuerit eē: ſ aliquē eē determinatū locū ad has penalitates: adhuc qbuſdā ſatis deliratū eſt. ¶ Quidā nāq; hūc penar̄ vnicū locū i aere caliginoſo eē voluerūt: q̄r aliqle vī eē motiuū: qm̄ infernus penar̄ loc⁹ eſt. In aere aūt caliginoſo iſta ꝓuenīēter fiūt: cū loc⁹ ipe penalitatib⁹ adaptet. Eſt. n. ibi calitas nimis afflictiua i gradu exceſſiuo qō ifernali loco cōpetit. q̄litates nāq; actiue ⁊ paſſiue ſunt organa: ſiue inſtrumēta q̄dā ſubar̄ agētiū: ⁊ patiētiū. De aūt oēs actiue: ⁊ paſſiue q̄litates ꝫ poſitio nē oiuj⁹ de nā loq̄ntiū q̄tuoꝛ ſunt. ſ. calitas: ⁊ friditaſ: humoꝛ ⁊ ſiccitas. ¶ Harar̄ due. ſ. calitas: ⁊ friditas ſunt magni actiue. Alie aūt ad patiendū magis directe ſunt q̄s ad agendū cū duab⁹ p̄oꝛib⁹ ꝓferanť. ifern⁹ ḡ ibi eē p̄pe dr̄: vbi iſte due i gradu intēſiſſimo ſunt: ⁊ q: itēſiſſim⁹ caloꝛ in elemēto ignis eſt. Exceſſiuū aūt frigus in aerea regiōe: in aere caliginoſo videbit alicui nō icōueniēter dcm̄ ifernū in ignea: aut aerea eē regione. Fuit aūt hui⁹ poſitiōis oꝛigo. Quidā. n. volētes platonice inniti poſitiōi cū ipo platone ſanxerūt totā machinā mū dialē ex q̄tuoꝛ ꝓſtitui elemēt: ita q ꝓter q̄tuoꝛ elemēta: ⁊ foꝛmata ex his coꝛpa q̄ elemūtata vocamus nihil in tota coꝛpoꝝ vniuerſitate eē. Quo pacto ipos celeſtes oꝛbes: atq; aſtroꝝ corpa elemētares ſubas crediderūt: vñ celū ſubaz ignea dixerūt: ⁊ aſtra corpa eē ex igne ꝓſtātia puriſſimo. Demōſtrat. n. hoc celi nomē. Celū. n. apō poetas: atq; alios antiq̄s etiā doctiſſimos ſcriptoꝛes ether dr̄. Ether tm̄ ex ſua ꝓmaria oꝛigine igné notat. Et q: ꝫ aſtrologicā atq; nota ſatis poſitione planeta diſtempatioꝛ in calitatis influxu mars eſt in celo martiſ puriozé: atq; viuatioꝛē ꝓſtituerūt igné. ¶ Addiderūt q̄q; fle getonte fluuiū: q ab oib⁹ poetis apō iferos eē aſſerit: atq; ardens: ⁊ vrēs ex greca oꝛigine iterp̄tat celū martis eē: ex q̄ inferūt iferoꝝ loca ipi⁹ celi martis eē q̄dā receptacula. ſ. in medio: ⁊ viciniori loco ignee regiōis. Hāc (vt qdā referūt) tangit poſitionē marcian⁹ felix capella libꝛo p̄ de nuptijs mercurij: ⁊ phiſiologie ꝓſa p̄ª diſtinctiōe ſcōa ꝓſe: q̄ icipit verū eoſdē amnes diuerſicoloꝛ fluētoꝝ vnda raptabat: vbi de planetaꝝ ꝑditione agit. ¶ Hec tm̄ Marciani intētio nō eſt: qn potius flegetontē qd poetica obliq̄tiōe adoptū eē dicit iuxt terre circulū in ipa p̄ regiōis aeree p̄ori p̄icula ponit: dicēs iuxt terrā ex caloꝛe ſupioꝛi aerē calefieri quodā q̄q; eleuato a terra madoꝛe obnubilari: ita vt humoꝛi caloꝛ mixt⁹ fluctu q̄dā ſit. Cū aūt aie coꝛpoꝛa egreſſe ſupioꝛes etheris p̄tes petere enitant nubiloſo quodā: atq; madido eſtu fluctuātes ferunt: ne trā ſeāt: ibiq; eis tādiu pena eſt: q̄ diu pluto aiaz de⁹ adiudicarit. De B lib° 2°. de nuptijs mercurij: ⁊ phiſiologie ꝓſa 2ª ait.

Circa vō ipz terre circulū aer ex caloꝛe ſupioꝛi: atq; ex halatu madoꝛeq; ifero turbidat⁹ egredientes a coꝛpib⁹ aias q̄dā fluēti eſtu colidēs nō facile patiť euolare. hinq; tractū pir. flegetonta ſolertia poetice adūbꝛatōis aluſit: atq; in eo phēni ſtre pitu volutata colidiť aiaz q̄s vedi⁹ adiudicarit ipietas. i. pluto quē ēt ditē veronēq; dixere.

D Flegeton fluui⁹ a q̄ buſdā dr̄ ce lū martis

E Celum eſſe ſubſtantiā ignea

F Impugnatio opinionis q̄ infernus ſit in igne.

G Elemūta coꝛ rūpūtur ſm ptē ⁊ nō ſz totū.

vt ipsa loci facies atq; ꝗlitas seipsa errorē quēdā: atq; timorē incutiat. In corporib⁹ aūt celestib⁹ horū nihil est cū illa sint pfectissima in tota nāe vniuersitate. Nō congruit ḡ vt in corporib⁹ celestib⁹ inferorū locus asserat. Alie aūt rōnes induci possent de quibus suffecerit.

Capi.91. A

¶ Infernus nō est in aere caliginoso.

Quēadmodū aūt qdā delirantes in ignea regione: atq; celestib⁹ corporib⁹ infernoꝝ locauerūt sedes: ita ꝛ qbusdā visuꝫ est ad hoc caliginosuꝫ aerē ꝓuenire: qō stare neqt. Sit igr̄ ꝙ eternoꝝ suppliciorū qui infern⁹ dr̄ in aere caliginoso nequaq; statuīt. Sensus hui⁹ est q⁹ infern⁹ poni nō pōt in aere caliginoso. De caritate enī excessiua q⁹ in igne ponerēt supradcm̄ est. Nūc aūt de frigiditate: que scōa ꝗlitas in actiuis ponīt dr̄ q⁹ ipsa in aere caliginoso excessiua sit. s. q⁹ in toto vniuerso nō sit tāta frigiditas ꝙta est in aere caliginoso. Infernali aūt loco cōpetit aliq; ꝗlitas nimis afflictiua ꝗlis est itēsa frigiditas in gradu excellenti: ḡ in media aeris regione. s. in aere caliginoso est. Ista. n. media aeris regio excessiuā toti⁹ nāe rex ꝓtinet friditatē: nō qdē ex nā aeris: qm̄ aer ꝼm se calidus: ꝛ hūidus est. Principat⁹ aūt frigoris ꝼm nām in elemēto aque est: aer tn̄ frigidior actualiter ꝙ aq; est. Hoc aūt ꝓz q⁹ nix frigidior est aq̄tico elemēto: niuis tn̄ gñatio in aere a regione est: ꝛ nō in aq̄. Opz ḡ locū in q̄ niues gignunt frigidiorē eē loco in quo aque sunt.

B Aer caliginosus ē frigidissimus

L Niues generātur in aere.

¶ Jtē grandines ꝛ lapides magni geniti p methororicā impssionē frigidiores sunt aq̄. Opz ḡ vt locus ille in q̄ gignunt frigidior sit ꝙ aq̄: qm̄ id qō gignīt attrahit pcipue vtutē a loco gñationis cū ab oib⁹ ponat locus gñationis tāq; pncipiū rei genite: ꝛ hoc q⁹ genitū gignīt in loco in vtute influētie recepte in loco: in q̄ fit gñatio: sz oia hec in aere gignunt. ḡ frigidissim⁹ loc⁹ est aer p cui⁹ actionē res tā frigide gñant.

D Locꝰ ē pnᵐ gñationis.

¶ Jtē si aq̄ eēt frigidior aere eēt in medio sui frigidior ꝙ in aliq̄ sui superficie tā superiori ꝙ inferiori: cū in medio nō habeat mixtionē cū aliq̄ alio elemēto. s. nec cū terra nec cū aere. In superiori nāq; superficie aq̄ aeri ꝓiungīt: in inferiori aūt terre pmiscet a q⁹ ad aliquā exīneā ꝗlitatē pduci pōt qō in medio fieri nequit. sz hoc falsuꝫ est: qm̄ frigidior est aq̄ in superficie superiori q̄ aeri ꝓiungīt. ꝙ in medio: ḡ nō est frigidior aere. Hoc appet q3 tpe magne hyemis pisces fugiētes superiores aque ptes ꝓpter nimiā frigiditatē yma petūt vbi tāta frigiditas nō est ꝙta in pte superiori. ¶ Jtē iter oīa frigidissima q̄ in vniuerso sunt: aq̄ gelida. s. ipm gelu frigidissima est: gelu tn̄ nō gignīt in aq̄ ex vtute actiua aque: sz ꝓpter actionē aeris: est igr̄ frigidior aer aq̄. Qz aūt gelu vtute actiua aeris: ꝛ nō aque gñet appet: qm̄ si ꝓpter aquā fieret: in medio aq̄ gelu ꝑus ꝙ in superiori superficie gigneret: in medio nāq; aq̄ purior est nulli exīneo cōmixta elemēto. s. nec aeri nec terre. Fieret igr̄ vt gelu ꝑus in medio aque ꝙ in alijs ptib⁹ gigni ichoaret: ita vt pua crusta fieret: deinde paulisp ꝓcrescēs vsq; ad superficiē aq̄ pueniret vbi aeri ꝓiungīt. Penit⁹ tn̄ eprio fit nā cū aq̄ icipit ꝓgelari in superficie ei⁹: qua īmediate aeri ꝓiungīt q̄dā pua crusta gelidaꝝ aquarū fit: deide ꝓtinuis vsus ꝓfundū adaugef incremētis q̄lsq; tota aq̄ gelida fuerit: īmo tota gelu facta: aerē igīt a q̄ in aq̄ itensa causat frigiditas aqua frigidiorē eē necesse est esse.

E Gelu gñatur vtute aeris ꝛ ē frigidissimū.

Capi.92. A

¶ Aer est frigidior terra.

Sicut aūt aeré aq̄ frigidiorē eē inductū est: ita idētidē de ei⁹ collatiōe ad terrā dicef. s. eū maiorē ꝓtinere frigiditatē ꝙ in terra sit. Si. n. terra frigidior aere eēt cū aq̄ gelida fiat ex actiōe magni frigoris nece erat vt magis terra frigefaciēs aquā gelidā efficeret ꝙ aer: qō falsuꝫ est nā aer gelu in aqs causat: ꝛ nō terra: qō appet: qz si terra gelidas aq̄s efficeret cū oē nāle agēs agat in ea q̄ ꝓpinqora sunt: qz actio ꝓtactū est iuxta Ar. 20. de gñatione ꝛ corruptiōe icipet aq̄ gelida fieri ab ea pte qua īmediate terre ꝓiungīt. s. in inferiori superficie: ꝛ ꝓtinuis incremētis vsq; ad superiorē aque superficiē: in qua aeri ꝓiungīt pueniret. Ecōtrario tn̄ accidere semp manifestū est: naz cū aq̄s gelidas qsq; fieri ꝓspexerit: ꝓ a superiori superficie aq̄ vbi aeri ꝓiuncta est crustulā quādā gigni videbit q̄sq; adaucta frigiditate agēte ꝓtinue aq̄ ptes ꝓgelenī vsq; ad imū. Necessariū est igr̄ ꝓfiteri aerē aq̄ ꝛ terra frigidiorē eē: ꝛ ꝓnter aerē eē fridissimū qō in tota rex vniuersitate sit: ꝙ ei a cōplexione sua nulla ei frigiditas insit: sz calidus: ꝛ hūidus est. Modus aūt quo aer cū nō sit ꝼm nām frigidus: sz calidus: ꝛ hūidus tātū infrigidef: vt sit frigidissima rex est: qm̄ ꝼm cōem: ꝛ directā nāe actionē calida calefaciūt. Frigida aūt

Ari. 20. de gñatione.

B Aer cuz ex sui nā sit calidus ꝛ hūidus vñ fit fridior oib⁹

in frigidāt hūida humefaciūt. Siccoꝝ aūt actio est desiccare. Est aūt ali⁹ actiōis modus quo frigida calefaciūt: ꝛ calida frigefaciūt: de humidis aūt: ꝛ siccis idē iudiciū est. ¶ Jste scōs ristasin: ꝗsi actio ex ꝛioꝝ resistētia. ¶ De hac aūt actōe multa in nā exēpla patēt: velut si qs valde frigidas man⁹ habuerit cū eas p̄ ad ignē applicuerit acriorē friditatē sentiet: ꝙ anteꝙ eas applicuisset: hoc igr̄ mō caliditas frigefacit. hui⁹ cā est: qz ꝛia nāl'r in seipsa agūt: ꝛ a seinuicē fugiūt. Cū aūt aliqs nimis frigidus igni se applicat caliditas in frigiditatē agit: vt eā destruat. Frigiditas aūt in seipaz ꝓiungīt vt ei resistat: ꝛ cū aliq̄ vtus: vel ꝗlitas ꝓiungīt fortior est seipa diuisa: iuxta cōem regulā in nā: ois vtus vnita fortior est seipa diuisa: vñ neciuz est fortiorē eē illā friditatē cū ei caliditas magna ꝓiungīt: qcūqz. n. ꝗlitas actiua tūc fortiorē actionē hz cū ipsa fortior est. Nece est igr̄ vt magis frigeat qui nimis frigid⁹ existens igni accedit: ꝙ anteꝙ applicef: ꝛ ibi cū p̄ adiunct⁹ fuerit magnū sentit cruciatū: cū intēsissime agat frigiditas recedens a caloꝛe ignis. ¶ Propter qō iterdū accidit vt q in alpib⁹ magnā frigiditatē suscepit: cū ad ignē fortissimū applicetur manus ei: aut pedes cadāt a reliq̄ diuisa corpe: qō nō acciderent cū in magnis alpiū frigoris⁹ iste ꝓsisteret: nec accidisset si vlteri⁹ ꝓmansisset: qz hic repcussa frigiditas a caloꝛe igneo fortior efficit: ꝛ cū sit ꝓpetas ignis ꝓstringere: ꝛ a maxia frigiditate ꝓstrictio maxia ꝓsequat tāta ptiū frigidaꝝ ꝓstrictius fiet: vt abinuicē seiungant: ꝛ sic man⁹: aut pedes cadāt a reliquo diuise corpe. ¶ Aliō aūt sil'e huic exēplū ꝓz. s. q⁹ frigiditas calefaciat qō in fabris appet: qui volētes intēsiorē facere ardorē carbonū ignitoꝝ: sup eos aquā guttatim spgūt: ꝛ tūc maior ꝙ ꝓfuerat ignis insurgit. Cā aūt hui⁹ est: qz cū aq̄ sup carbones iacit calor in seipz colligit: ꝛ angustat: ne supueniente frigiditate vincat: ꝛ qz vtus vnita maior est seipa diuisa fortior calor efficit: ꝛ acri⁹ exurit: multa his sil'ia in nā exēpla sunt. ¶ Jste modus actiōis ꝓ antiparistasin est: quo niues: ꝛ grādines: fulmina: ꝛ fulgura cetere quoq; methororice impressiones causant de his Aristo. in libris metheororꝝ.

C Antipa ristita actio.

D Frigid⁹ si igni approꝛpi querit i mediate maiorez friditatē sentiet.

E Virtus vnita fortior ē ipa diuisa.

F Aq̄ sup ignē aspersa accendit ignē.

¶ Fumositates nō ascēdūt vsq; ad exīmitatē aeree regionis.

La. 93. A

Nunc aūt dom est q⁹ regio aeris tenet a superficie terre: ꝛ aquaꝝ vsq; ad igneā regionē. Ad hāc aūt regionē ascēdūt de terra: ꝛ aqs multe exalatiōes: atq; vaporez diuersaꝝ ꝗlitatū quoꝝ qdā humidi: alij sicci sunt. Hoc aūt qz sol caloꝛe suo subtiliat: ꝛ digerit has fumositates: ꝛ incorporatus illis eleuat eas in aereā regionē: nō ꝓnt tn̄ iste fumositates vapoꝝ: aut exalationes surgere vsq; ad igneā regionē ad extremitatē aeree regiōis. ¶ Qō triplici rōne factū videt. ꝓ q⁹ nequeūt fumositates iste ad regionē igneā accedere: qz cū fumositates iste terree sint ꝙ ꝙ ñ sint terra: nec ptes terre: retinēt tn̄ quādā terre ꝓditionē in grauitate: iō eis loc⁹ alicui⁹ grauitaꝝ cōpetit. Spera aūt ignea: ꝛ extremitas aeree regionis loca sūme leuitatis sunt: nō igr̄ poterūt cōpetere istis fumis eleuatis a terra. ¶ Scōa aūt cā haꝝ: q⁹ ꝗlitas istaꝝ fumositatū est ꝛia ad ꝗlitatē spere ignee: ꝛ extremitatis aeree regiōis: nā ꝓditio haꝝ fumositatū est q⁹ hūide sint vt in plurimū: aut siccitatē quādā terrestrē habeāt cū friditate. In exīmitate aūt regiōis ignee: ꝛ aeree caritas magna est sz ꝛijs ista lex est vt cū mutuo se expellant in eodē subo eē: aut loco non possint: ñ poterūt ḡ hee fumositates terrestres i regiōe ignea: aut exīmitate aeree regiōis apō ignē ꝓsistere. ¶ 3ª in his cā ē qm̄ iste fumositates nō sunt directe el'a: aut el'ata: sz qdā impuritates el'oꝝ potissime ipsi⁹ terre. Cōditio aūt ignis est oēs ipuritates ꝓsumere: ꝛ ꝗlz res seipsaz ꝓseruare cupit: ꝛ mortē pniciēq; deuitat: vt ait Boeti⁹ de ꝓsolatiōe lib. 3°. pſa. vndecima: nec ium est vt ista ab exīmitate: ꝛ ꝓfinio aeree: ꝛ ignee regiōis fugiētia aliū locū iferiorē teneāt. Hoc aūt est: qz istivapores a terra eleuati manēt sup terre superficiē in ipa aeris regione. Fit. n. ista eleuatio p radios solis reflexos: vel incidentes. Dos enim radios in corporib⁹ radiosis distinguimus.

Pria cā

2ª causa

B Contraria mutuo se expellūt

3ª cā.

C Ignis oēs ipuritates deuorat

¶ Cuiuslibet astri radij sunt duplices.

La. 94. A

In quo succinto ꝼmone supponēduz est solis: ꝛ cuiuslz astri duos esse radioꝝ modos. s. radios incidētes: ꝛ directos: ꝛ radios reflexos: ꝛ obliqs. ¶ Primi sunt q directe veniūt a corpe solis: vl' alicui⁹ astri vsq; ad terrā: quā nō ptrāseūt pp cōpactā soliditatē: hij ab astris venientes vsq; ad terrā nllo medij obiectu ꝓfringunt: nec reflectūt. Jncidētes aūt radij sunt: qz i aliō cadūt: iuxta nois sui originē .s. ab astroꝝ

scilicet ab astrox coꝛpib⁹ supꝛ terrā incidūt. ¶ Secūdi vocā-
tur radij reflexi ⁊ oblīq:hi sunt qui a terra ꝓsurgūt. Luꝫ.n.in
terrā inciderint radij directi astroꝛ:qꝛ illa est dēsa nō valent
ptrāsire:sꝫ surgūt ex ipa in aerē resilientes. Sic in oīb⁹ rebus
duris eē videt:nā si lapis lapidē:aut ferrū tetigerit ꝓfestim i-
de discutit:atq; resilit. ¶ Hos aūt ꝙs reflexos radios appel-
lamus eē appet:qꝛ si ponat vas aliqō magnū aq̄ plenū vt le-
betes:vel pelues:aut caldarie ad solē: ⁊ sic iuxta aliquē parie
tē:ad quē ante radij nulli solares ptingebāt obiecta aliquaꝝ
mediaꝝ rex:ex illa aq̄ radij resilient tangētes: ⁊ illustrantes
parietē ac si in eū solares radij inciderēt. Sꝫ isti nō sunt radij
directi: ⁊ incidētes cū sol directe illū parietē tāgere nō possit
⁊ ante ꝫ nō tāgebat:sꝫ nūc vident ex appositiōe aque in qua
fiat reflexio. neēe est igr̄ ꝑter radios icidētes alios eē:q reflexi nominent. Nō.n.possum⁹ dꝛe illos eē radios icidētes:qm̄
icidētes radij sunt q in aliquā rē solū incidūt. nullus ḡ istoꝝ
resurgit:sꝫ qui reflexi nūcupant. Cū igr̄ fieri dꝫ aliq̄ eleuatio
fumositatū terrenaꝝ fieri negt a radijs icidētib⁹: nā cū ipsi in
aerē nō resurgāt irrōnabilr dictū videt ꝙ aliqd eleuēt ad ae-
reā regionē. Scōi igr̄. ſ. radij reflexi sunt q aliqd in aerez ele-
uant: ⁊ ad hos ptinet fumositates exhalationū: ⁊ vapoꝝ ad
aereā subtiliādo: ⁊ digerēdo eleuare regionē: ⁊ q̄tū isti radij
surgūt tātū secū eleuāt terrenas fumositates. ¶ Et qꝛ in ver-
nali: ⁊ estiuali tpe radij isti reflexi magis eleuant:cū radij ici-
dētes sint directiores pp multū ad nos appꝛopinq̄re solē ver
sus ꝑpendicularē eleuabunt magis terrene fumositates ver
sus ignee spe regionē elōgate a terra multū. In tpe aūt hye-
mali sunt iste fumositates exhalationū ⁊ vapoꝝ ꝓpinquores
terre:qꝛ p̄humiditate tpis grossiores sunt:atq; pōderosiores:
⁊ radij solis nequeūt eas mltū eleuare. ¶ Et ꝫ potissime:qm̄
sol in ꝫ tpe multū declinat a nobis descēdēs a ꝑpendicylari:
⁊ cū sint radij incidētes modicū directi:sꝫ q̄si veniūt a latere
radij reflexi modicū insurgent:paucūq; eleuare valebit has
terrenas fumositates.

¶ Totius aeris regionis tripartitio.

His aūt suppositis neēe est totā aereā regionē trib⁹
ptitionib⁹ q̄ q̄; nō eq̄lib⁹ distributā fore:q̄
fm pbos intestitia appellant. Haꝝ aūt portionū pⁿ est q̄ aeri
caliginoso: ⁊ terre circulo itercipit. Hec aūt serena vt in pluri
mū est:qꝛ in ea nō sunt vapoꝛes aut exhalationes in q̄ntitate
notabili. ¶ Scōa aūt portio caliginosi aeris est in q̄ exhala-
tiones: ⁊ vapoꝛes sunt:in hac q̄s niues sunt. Indē ēt ad nos
imbꝛes fluunt:ibi q̄s grādinū ⁊ fulminū ceteroꝝ q; methaoꝛi
coꝛ entiū gñatio est. ¶ Tertia aeree regionis pticula est supꝛ
aerē caliginosuꝫ vsq; ad igneā regionē. Ad scōaꝫ regiōis ae-
ree pticulā vapoꝛes: ⁊ exhalatiōes pueniūt:in q̄ sūma frigi-
ditas q̄ in toto vniuerso sit cātur ꝫ mō ex actōe p antiparista
sim. ſ. ꝙ iste fumositates q̄ ex nā terre:aut aque frigide sūt fu
giūt a caloꝛe pᵉ ptis regiōis aeree ad mediū spere:vel regiōis
aeris: ⁊ rursus fugiūt a pte supꝛioꝛi regionis aeree pp caloꝛē
supꝛioris pticule. Sūt.n.itercluse a duab⁹ calidis regiōib⁹. ſ. a
pᵃ poꝛtiōe aeree regiōis:q̄ calida est pp radios solis reflexos
ibi exñtes: ⁊ calefaciētes:ēt ab extrema pticula aeree regiōiꝭ
q̄ calida est pp ꝓpinq̄tatē ad igneā sperā. Ut igr̄ iste exhala-
tiōes: ⁊ vapoꝛes se ꝓseruēt:q̄ frigide sunt a ꝺrijs fugiētes in
se ꝓdensant: ⁊ p vnionē vtus maioꝛ efficit:sic ꝑlibatuꝫ est de
eo:q magnū frigus passus in manib⁹ eas ad ignē applicat:nā
tūc maioꝛ fit frigiditatis intēsio. Nō est aūt alⁱ⁹ locus in toto
vniuerso in q̄ ptinue p antiparistasim frigiditas fortificet:nisi
in aere caliginoso:q iter duas calidas regiōes est. neēe est igr̄
vt maioꝛ toti⁹ vniuersi frigiditas in caliginoso aere sit. Cū igr̄
in ꝫ caliginoso aere q̄litas maxie afflictiua in gñe suo. ſ. maxi
ma frigiditas foꝛet ꝓueniēter alicui dici videret:vt in eo ifer-
nus:q penaꝝ maximaꝝ locus est statuat. ¶ Ampli⁹ aūt ꝫ
iduci vꝛ aucte apli i epla ad ephesios. c. vlti. cū ait iduite vos
armaturā dei: vt possitis stare aduersus insidias diaboli: qꝛ nō
est vobis colluctatio aduersus carnē: ⁊ sanguinē: sꝫ aduersus
principes: ⁊ ptates aduersus mūdi rectoꝛes tenebꝛaꝝ haꝛ:
ꝺ spūales negtias in celestib⁹. Innuit igr̄ nobis apls manife
ste pugnā eē ꝺ demões q sunt in celestib⁹. i. in pte aerea. Nō
.n.pñt dici celestia loca celoꝛ:qꝛ ad illa demões nō aspirant.
Patet aūt:qꝛ demōib⁹ dicat:qm̄ a pn⁹ dixit iduite vos armatu-
rā dei:vt possitis stare ꝺ insidias diaboli. ¶ Ampli⁹ aūt idē
pꝛ:qꝛ nobis nō est colluctatio. i. pugna p tēptatiōes nisi ꝓtra
carnē ⁊ sanguinē. i. ꝺ ea q̄ sunt itra nos:aut ꝺ id qō in mūdo
est:aut ꝺ demões:q gñis humani capitales hostes sunt. Hec
aūt pugna quā hic apls noīat nō est ꝺ carnē ⁊ sanguinē:qō
est aliqd in nobis:cū exꝑsse ꝫ apls insinuet. ḡ aut ꝺ ea q̄ i mū-
do sunt:aut ꝺ demões. De his aūt ꝓcupiscibilib⁹ q̄ in mūdo
sunt itelligi negt. Quia ista nō vocant pncipes ⁊ ptates ⁊ re
ctoꝛes tenebꝛaꝝ. ¶ Itē nō sunt spūales negtie: qꝛ nec mala
sunt fm se aut negtie qō graui⁹ qdē est: nec ēt i celestib⁹. i. in
aerea regiōe:sꝫ iter nos sunt. ¶ Sꝫ de demōib⁹ itelligēdū est
q pncipes mūdi: ⁊ rectoꝛes sunt: ⁊ ptates tenebꝛaꝝ iuxꝝ illō
Jo. 20. nūc iudiciū mūdi est: ⁊ pnceps mūdi hui⁹ eiect foraſ.
⁊. Jo. 14. venit pnceps mūdi h⁹: ⁊ i me nō hꝫ qcq̄: ⁊ luc. 22.
nūc est hoꝛa vr̄a: ⁊ ptās tenebꝛaꝝ: q̄ oīa ad demões nec̄io re
ferēda sunt. Hos aūt demões apls negtias spūales in celesti
bus hitātes dixit. i. in aere:qꝛ nō sunt in alia regiōe:nec voca
uit eos ptātes in terrestrib⁹:aut i ignea regiōe hitātes. Demo
nes tñ in iferno sunt. Infern⁹ ḡ in aerea regione est. De demo-
nib⁹ aūt qn in inferno sint dubiū nullū est. infernū ḡ ibi eē
constat:ad hoc infra respondet.

¶ Infernus in terrena locatur regione.

Qui enim ifernū in aerea locauerūt regiōe:vt ex
dicēdis ꝓcludet:rōni ⁊ auctī nihil cō
sentaneū dicūt. Sit ḡ ꝓcło:ifernū quē ad eterna supplicia di-
cimus eē paratū in terrena regiōe opꝫ eē locatū. Hoc aūt ex si
gnificatiōe h⁹ nois fm oēs linguas:in qb⁹ est appet. Accipio
aūt oēs linguas. ſ. pncipales que tres sunt. ſ. latina hebꝛea: ⁊
greca: vt ait Jsidoꝛus ethymologiaꝝ libꝛo 9°. qō identidē ex
supscriptōe crucis dñi Jesu pꝛ:nā titulus ei⁹ latine:hebꝛaice:
grece ꝓscript⁹ est: vt pꝫ Jo. 19. c. ¶ Jn lingua aūt latina iferni
nomē ab ifra oꝛiginē trahit. Infern⁹ tñ respcū nr̄i dī. opꝫ ḡ vt
ifra nos sit:sꝫ regio aerea nō est ifra nos:nec vlla alia nisi dū-
taxat terra. eū ḡ in terra eē nēēe sit. ¶ Itē ex greco noīe ꝫ idē
appet nā i greco gehēna:aut gehēnō dr̄:qō nos ifernū appel
lamus:illō tñ idē grece:qō ꝑfunda terra signat. ge.n.terra ē:
enon aūt ꝑfundū notat. ¶ Jdē ex hebꝛea appet oꝛigine. Jn-
fern⁹.n.i hebꝛeo seol dr̄:qō ifernū pariter: ⁊ sepulchrū signat
sꝫ seol aliqd qō ifra nos ē notat. oīuꝫ ḡ linguaꝝ ꝓpetas ifer-
nū sub terra eē ꝓdit. ¶ Itē ꝫ pꝫ nūi. 16. c. nā cū de dathan dī:
⁊ abiron: ceteriscq; sceleris sui cōplicibus:ꝙ terra submersit
eos:dī descēderūt viuentes in ifernū. Infern⁹ ḡ in terra erat.
Aliogn.n.nō potuissent illuc descendere dathan: ⁊ abiron.
¶ Jdē pꝫ ps. 85. dñe liberasti aiaꝫ meā ab iferno iferioꝛi: vbi
siue accipiat cōparatiu⁹ cōparate: siue absolute: neēe est vt i-
fra nos ifern⁹ sit. Nā si ponat cōparatiue opꝫ saltē duos infe
ros eē: ⁊ alteꝝ eē altero iferioꝛē: ⁊ tñ vtrūq; ifra. ḡ infra nos.
¶ Itē appet ꝫ ex eo qō dī Jsa. c. 7. ſ. pete tibi signū a dño deo
tuo: siue in pfundū iferni: siue in excelsuꝫ supꝛ: vbi Jsayas du
as distinxit locoꝝ positiōes. ſ. supꝛ: ⁊ ifra supꝛ dixit eē excelsū:
ifra dixit ꝑfundū iferni. ¶ Itē neēe est poni ifernū in terra:
⁊ nō in aere:qꝛ ꝑcipue pena iferni est in igne:sꝫ in caliginoso
aere nō est ignis. ḡ nō est ifern⁹. Assumptū iducit:qꝛ pene i-
fernales sunt maxie. ḡ fieri debēt in q̄litate maxie afflictiua:
sꝫ nll'a magis:aut eq̄ afflictiua est vt cal'itas ignis;opꝫ ḡ ignē
poni vbi ifern⁹ fuerit. Firmi⁹ aūt adhuc pꝫ ex eo qō hr̄ matth.
25. c. ſ. ite maledicti pr̄is mei in ignē eternū: q pat⁹ est diabo-
lo: ⁊ angelis ei⁹ ab oꝛigine mūdi: ignē igr̄ ꝑcipuā iferni penā
posuit: vel magis ipꝫ tāq; totā iferni penā designauit. Qꝛ aūt
in aere caliginoso ignis nō sit manifestū est:qm̄ regiōes ele-
mētoꝝ distincte sunt:sꝫ aer caliginosus est in media aeris re
giōe. ḡ ibi ignis neq̄q̄ est. ¶ Huic rōni qsq; fortassis obuia-
bit dicēs:ꝙ sic in terra ignē ponim⁹ q̄ q̄; ipa elemētū: ⁊ spera
distincta ab ignea regiōe est: ⁊ q in terra ifernū collocāt in ea
ignē ponūt:ita in aere caliginoso ignē: ⁊ ifernū poni licebit.
¶ Rñdēdū his est:dicta stare nō posse:nā si in aere caligino
so ifernalia icēdia ponerim⁹ nll's effect⁹ sequet de his ꝙs seq
nā'r videm⁹. Si.n.in caliginoso aere ignis eēt ponere locuꝫ
ille calidus: ⁊ qdē valde calidus. ḡ nō possent ibi gigni grā-
dines: ⁊ niues q̄ ex magno frigoꝛe gñant:idē de fulminib⁹: ⁊
pluuijs ⁊ oīb⁹ methaoꝛoicis ipssiōib⁹: nulla qppe ipaꝝ gigne
ret:si loc⁹ ille calid⁹ poneret:cū oīa hec fiāt ꝑ excessuꝫ frigoꝛis:
niuis ꝓdēsantis. Locus aūt maxie frigoꝛis ⁊, cuiuscūq; calo
ris q̄tūlz pui mltū distātes sūt. aer ḡ caliginosus itēse frigid⁹
est imo frigidissimus: ⁊ nō est ibi caloꝛ aliqs igne⁹ nec ifern⁹.
¶ Rñsio ad rōnes supius allatas ⁊ q̄dā de demonib⁹.

Ad rōnes aūt ꝓpositas iducētes ifernū in caligi-
nosi aeris q̄dā locari pticula satꝫ facili-

B Quo causent radij reflexi.

C Radij icidētes.

D Eleuatio vaporū a qb⁹ radijs fiat.

La. 95. A

B Niues grādies ⁊ huiuſ gñant i medio aeris.

C Sūma friditas est i medio aeris.

D Demones stāt in aere.

E Nom de de monibus.

B Lingue ꝑncipales sūt tres.

Prima rō.

Scōa rō.

Tertia rō.

Quarta rō

Quinta rō

Sexta rō.

D Pena ifermi maxima in igne.

Matth. 25 capi.

D Obiectio.

E Rñsio.

Capi. 96. A

Capi. 97. A

Ad p̄am rōnem.

ter rñderi pōt. ¶ Ad p̄am cū dr̄ ifern⁹ est in loco vbi q̄litates afflictiue sunt intēsissime: ſz in aere caliginoso frigiditas intē sissima toti⁹ vniuersi ē. Infern⁹ g̃ ibi ē. Dōm q̄ ex ſ̄ mō arguē di iducit̄ poti⁹ p̄riū. Nā in iferno nō solū est vna q̄litas actiua intēsa: ſz oēs: si tn̄ in caliginoso aere eēt: solū ibi poneť frigiditas intēsa: z nll'a caliditas: z cū in caliginoso aere sit sola frigiditas: vt in p̄dictis iductū est. eēnt g̃ ſ̄ mō oēs pene iferni vna pena. ſ. in frigore qō euidētissime falsuꝫ est.

Ad 2am rōnem.

¶ Ad 2am rō nē q̄n arguit̄ de dicto apl'i. ſ. nō est nobiſ colluctatio aduersuſ carnē: z ſanguinē: ſz aduersus p̄ncipat⁹ z ptātes z rectores tenebr: aꝝ haꝝ: z ſpūales ſ neqtias ſ i celestib⁹.

B Demones sunt biptiti

¶ Rñdeť q̄ ſi ex hac auctoritate iduci possit q̄ demones in aere sunt: nō tn̄ p̄z q̄ ifernus sit in celestib⁹. ſ. in aere. Demones nāq̄ bipartiti sunt. Quidā. n. tēptātes sunt. Alij aūt puniētes z puniti. In q̄ sciēdū est q̄ vbicūq̄ demōes sunt ifernū suū semp secū portāt. i. semp hñt penā quā in iferno habituri erāt: ēt ſi ibi semp eēnt. ¶ Sz adhuc qdā sunt q in iferno sunt vbi sunt aīe dānator: z isti demones puniunť ibi: atq̄ aīab⁹ vt ministri dei penas parāt. hi aūt neq̄q̄ nos ad malū ſuggerēdo solicitāt: nec alicui nr̄m real'r: aut in p̄ceptu ledūt: q: de carcere illo infernali nō exeūt: z isti nō sunt in aere: nec ifern⁹ in q̄ isti māci pati sunt in aere est.

C Demones aerei tēptāt z bonos z malos.

¶ Alij demōes sunt ad tēptandū hoies deputati: q bonos z malos idistincte solicitant ad p̄raua: penas q̄z corpales: z alia nocumēta aliq̄n bonis: z aliq̄n malis iferūt. Q: aūt demōes nefarios hoies iterdū tēptent appet ex eo q hr̄ Jo. 13. c. de iuda cū dr̄ accepta bucella panis igressus est in eū Sathanas. ſ. q̄ post q̄z panē p̄secratū de manu xp̄i accepit merito p̄uaricatiōis sue cepit eū diabolus acri⁹ tēptare: q̄z añ tēptauerat. Nec est sensus q̄ intrauerit demō in iudā ad torq̄ndū eū: vl' ad loq̄ndū p eū sic in obsessis ab spiritibus imundis: vl' arteticis est. Quia de iuda nihil tale p̄cedit: ſz intrauit fortiter tēptās: z ad nefanda scelera ipellēs.

D Demones dupl'r in hoie itrāt.

¶ Jtē demones tēptant bonos viros sic appet de btō petro: q tēptat⁹ fuit tpe passiōis xp̄i ad negādū eū. De ſ̄ luc. 22. c. dr̄. Symon Symon ecce Sathanas expetiuit vos: vt cribraret sic triticuꝫ: ego tn̄ orabo p te: ne deficiat fides tua: z tu aliq̄n p̄uersus cō firma frēs tuos. fuit tn̄ petr⁹ tēptat⁹ a demone: z supat⁹. Ter. n. xp̄m negauit.

Luc. 22. c.

¶ Jtē demōes cruciādis hoib⁹ p̄sunt eoſq̄z cruciāt: sic p̄z in obsessis a demōib⁹: z arteticiſ. hi. n. a demōibus puniunť. Demones aūt aliq̄n viuētes bonos p̄mūt: iterduꝫ vō nefarios. De malis p̄z vt in egyptijs. Demones. n. intulerūt plagas egyptijs q p̄tōres erāt. de q̄ ps. 77. misit i eos irā suā idignatiōez p angelos malos. Q: aūt boni q̄z a demonib⁹ puniant viuētes: p̄z i Job q vir bon⁹ erat: eūq̄z sacra scriptura comēdat: tn̄ illū Sathanas tēptauit: z inflixit oēs penalitates q̄s p̄tulit: vt p̄z Job p̄ z 2°. c.

E Nō ſ̄differt an bonos vel malos demōes dū viuunt puniant.

¶ Jn ſ̄ aūt nihil differt an bonos vel malos: isti demōes dū viuūt puniāt: q: ſ̄ secreto dei iudicio agit̄: cui Sathane ministratiōi puniēdo p̄ueniat. Isti aūt tēptātes aut puniētes nō sunt in iferno ſz in aere. Et de his loq̄t apl's cū ait nō est nobis colluctatio aduersus carnē: z ſanguinē: ſz aduersus ptātes: z p̄ncipat⁹: z rectores tenebr: aꝝ haꝝ in celestib⁹. i. in aere hitātes q̄ celū in sacra scriptura appellať. Manifeste. n. de his loquit̄ cū dicat eē nobis colluctationē nō aduersus carnē: z ſanguinē: ſ̄ ptra aereas ptātes. Colluctatio. n. tēptatiōez: z pugnā quādā signat. g̃ illi qb⁹ nobiscū colluctādū est in aere sunt.

F In aere caliginoso nō est ifernus.

¶ Alij aūt demōes in iferno sunt: z p̄ hos nō est nobis colluctatio vlla: q: nihil in his reb⁹ agūt: z isti nō vocanť aeree ptātes: ſz ifernales. Inductū g̃ p̄z ex hac apl'i auctōe in aere caliginoso ifernū neq̄q̄ eē: ſ̄ in terra eū eē dici nece est. ¶ hāc positionē a p̄n⁹ poete q̄q̄ fidei catholice ignari tenuerūt: sic p̄z ex virgiliana positione in 6°. Eneidos: z Seneca in tragedia p̄ma cuius titulus est Hercules furens: carmine 6°. z Ouidius methamorfoseos lib. 10. 4. z Juuenalis satiricus in satira scōa.

Capi. 98. A

¶ De qualitatibus quibusdā inferni.

B Sit⁹ iferni.

Accedendū aūt post hec acuti⁹ ad vitatē de loco iferni omissis cūctis erroribus supra ex pte tactis: z ex pte iprobatis. Dōm q̄ ifern⁹ est in terra: nec tn̄ in ſ̄ficie terre ſ̄ in densitate. ſ. itra terre grossitiē i spera: z mole ei⁹. Et vbi ifern⁹ est ponit̄ qdā vacuitas terre: q̄ tenebris crassis plena est: ita q̄ in toto orbe tenebrosior loc⁹ nll's est: z ſ̄ q: ad illā ptē iferor nullius de astris radij penetrare p̄nt: vt illustrēt illā horrēdā tenebrā: atq̄ eternā noctē: nā infern⁹ in remotissimo loco vniuersi est respcū astror: nā in cētro terre est. Nullus aūt loc⁹ a celo distātior est q̄z cētrū mūdi.

Jn hac aūt iferor ifelici sede calor itēsior est q̄z ſ̄ sit in toto vniuerſo: nā ibi est ignis magis vrēs q̄z in toto orbe: tn̄ lucis nihil hz ignis iſte: ſz vt nimia tenebra. Et ſ̄ vt cū ignis iſte p excessiuū: z ineffabilē calorē dānatis itollerabiles dolores infligat p lucē nullū p̄stet oblectamētū: nā lux delectabilis ē i oculis nr̄is: vt ait Salomō eccl'iastes. c. xi. ſ. dulce lumē: z delectabile in oculis hoiuꝫ videre sole. Cā aūt h⁹ nimie obscuritatis in ifernali igne vr̄ eē ex mā in q̄ fomētať. Jgnē. n. hūc in pice pabulū ſuscipe aiunt. Nullus aūt ignis nigrior eē poterit q̄z ignis picis: z resine. nā tot⁹ vr̄ velut qdā fumus teterrimus: aut q̄ſz fumo qcq̄z obscuri⁹. De igne aūt nihil penit⁹ hr̄e videť nisi ei⁹ intēsissim⁹ atq̄z itollerādus calor ſ̄ p̄deret. Positio aūt hoc sat̄ rōnabilis eē vr̄: nā i oib⁹ alijs ignib⁹ ſ̄ appet. Nō. n. sunt oēs ignes eq̄l'r lucidi: ſz qdā lucidiores: z alij nigriores p̄m dr̄iaꝫ cōbustibiliū rer: qō freq̄ntissima expientia cūctis notū effecit. ¶ Ampli⁹ aūt in ſ̄ gehēne loco aq̄ frigidissima est: in q̄ qui dānati sunt affligunť: nā sic calor nimiuꝫ pena afflictiua est: z magna frigiditas. vtrūq̄z g̃ p̄ cruciatib⁹ ipioꝝ tradi debuit. Nec abre: aut absurde dictū qs estimauerit i iferno aquā fore: nā cū ibi veꝝ: corporeūq̄z ignē eē nō ambigat̄: ita neq̄z aquā eē irrōnabile est: ſz poti⁹ rōni valde p̄sentaneū: vt a duob⁹ extremis maxim⁹ p̄ficiat cruciat⁹. ¶ De ista penalitate apō iferos Job ait. c. 24. trāſibūt ab aqs niuiū ad calorē nimiū: z ſ̄ eis durissime pene icitamētū est: vt tāta i eis distēperies sit: nā cū nimis ifrigidati fuerint seui⁹ calor aget: z cū vehemēter calidi fuerit itēsius frigiditas cruciabit. Sic ſ̄ p̄ de eo q nimiū in manib⁹ frigus patiēs eas igni applicabat dixim⁹. Grauiorē. n. iste friditatē p̄cipiet: acriuſq̄z cruciabit̄: cū man⁹ gelidas igni applicuerit: q̄z cū eas in pura frigiditate tenebat.

¶ De agētib⁹ aūt nālib⁹ q̄ in iferno tāq̄z organa vel instrūta cruciat⁹ posita ſ sunt: dōm est q nō hēant ibi agēdi modū nālē: q: agētia nālia q̄n sūt in eq̄li gradu poē actiue eq̄liter agūt in māz eq̄ dispositā: vt si sint duo calida: aut duo frigida in eq̄lib⁹ gradib⁹ nec iuꝫ est eoꝝ eē actoēz eq̄lē. Cū vō fuerint in eq̄les q̄litates actiue sequunť ineq̄les actiōes. Jn iferno tn̄ eq̄rio est: q: ibi p̄sistit ignis vnic⁹: z vni⁹ modi: vl' q̄titatis gradualis in calore: tn̄ nō eq̄l'r agit in aīas dānatoꝝ: ſz qdā magis: qdā vō min⁹ affligūt. Exēte. n. illo igne eq̄li ſ̄ näz nō tn̄ ibi q̄libet affligit q̄tū ignis afflictiu⁹ est: ſz q̄tū scelera sua exigūt vt cruciet. ¶ Dōm ſ̄ l'r de illa aq̄ frigidissima: quā apō iferos sacra scriptura p̄firmat: nā illa eq̄lis imo eiusdē frigiditatis apō oēs exēs nō eq̄l'r oēs cruciat: ſz vt eoꝝ vitia meruere. ¶ Et sic rei hui⁹ diffinitio est q̄ apō iferos sunt agētia nālia penaꝝ illatiua: nō tn̄ puniūt q̄tū punitiua sunt: ſz q̄tū deo placet vt puniāt. ¶ Jn his peniſ iferni nll's ordo in p̄ma nēdo ē: nā cū aliqs fuerit i magno calore trāſferret ad nimiū frigus. Cū aūt fuerit in frigore trāſferet ad calorē: z alie dispōportionate mutatiōes in ip̄is punitis fient q̄ oi repugnāt ordini: vt p̄z Job. c. 24. trāſibunt ab aqs niuiū ad calorē nimiū: ista tn̄ est p̄ditio sediū inferoꝝ. Vocať. n. locⁿ vbi nll's ordo ſz sempiternⁿ horror inhabitat. Sic p̄z Job. 10. c. Jn taxatiōe tn̄ penaꝝ iustissimus dei puniētis ordo est: nā q̄libet solū tantū punit̄ q̄tū p̄meruit: z sic se hñt differēter gradus penaꝝ sic fuerint differētes gradus culpaꝝ. Plurima. n. apō iferos sūt de qbus qcq̄z agi posset: ſz de eis p̄ditionib⁹ dicta ſ̄ficerint. ¶ Quedam de portis inferni.

Adhuc aūt circa iferoꝝ sedes qdā vlteri⁹ cogitātes ifernū ostia q̄dā hr̄e dixerūt. ſ. q̄ porta patēs q̄dā sit q̄ aie in ip̄as ifelicitaꝫ itroeāt sedes. Sic. n. ethna mōte terre siculoꝝ iferni os appellāt. ¶ Jn q̄ sit hec p̄cl'o: ethna mons: vulcan⁹: z vessenus nō sunt apture ad eū locū q a nobis vocať infernus. Cū. n. qbusdā visus sit iferni q̄dā ora eē ethnā mōtē terre siculoꝝ: q vulgariter mōgibel dr̄ de his iferoꝝ apturis eē asserūt. Alij aūt mōtes hmōi sunt: vt vulcan⁹ in eadē ſ̄ula siculoꝝ. Vessen⁹ q̄z sil' mōs est in cāpania, puincia italie. Jn his. n. q̄b⁹ sunt magne vorragines patētes z obscure: ita vt iterdū ignes eructuēt cremātes q̄z e vicino adiacētia loca tātoq̄z illi⁹ ignis efficatiā eē in cremādo p̄z: vt saxa q̄s q̄ſ liq̄facere: aut in cineres q̄uertere videať. De his. n. a qbusdā idubitato astruit̄ q̄ iferni ora q̄dā: vl' vorragines sint: q: ibi ignes eructuaꝝ videt̄ qs ad nihil aliō: nec ex aliq̄ alia cā eē putāt: nisi q̄ ex gehēnali carcere p̄deāt. Jn quo oēs q stigias sedes ponūt tā catholici q̄z gētiles p̄sonāt. ſ. q̄ apō inferos ignis ſ̄t. Quidi⁹ aūt qa vt ve poeta figmētis studet q̄s hec iterdū ad q̄sdā al's vitates octoꝝ queat. De mōte ethna: z

eructuationib⁹

C Infernꝰ q̄re ē ob ſcurus.

D Jn iferno ē aq̄ frigidiſſima.

Job. 24 capi.

E Jn iferno agentia nālia nō nāl'r agunt.

F Agētia nālia penaꝝ iferni non agūt vt p̄nt ſz vt deꝰ vult

G Cruciati i frigore aliq̄n cruciāť i calore. Job. 2. c. La. 99. A

B Ethna z vulcanus nō ſūt portę iferni

C Ethna terra gigantū.

D Gigātes pugnarunt cū dijs.

E Typheus princeps gigantū.

F Sicilia hz tres pcipuos mōtes.

eructationib⁹ igniū de eo aliter sentit. Terrā.n.siculoꝝ in qua ethna mōs est olim terrā gigātū fuisse pſupponit: in q̄ nihil fallit: cū ozosi⁹ auctoꝝ certissim⁹ in libroꝝ 3° de ozmesta mūdi ℔ asserat. Dicit ēt ab antiq̄ ibi gigātes cū dijs pugnauisse: vt eis eiectis celū eripent: in q̄ vt affect⁹ nō careret effectu mōtes mōtib⁹ ſuppoſuerūt: vt ait Ouidi⁹ methamoꝛfoſeos lib. p̄. Hoꝝ aūt gigātū p̄nceps atq̄ ſtatura ꝓcelioꝛ typheus fuit: q̄ p mirāda ſui: atq̄ icredibili magnitudie de terra genit⁹ dī: ac ſi de semine humano nemo tm̄ cōcipiet vt fozmari potuerit. Huic totā siculoꝝ insulā ſuppoſitā ferūt cum alijs eiusdē factionis: z cōpugnatiōis pticipib⁹ aliaꝝ terraꝝ mōtes ſuppoſuerūt. ¶ Cōtinet aūt sicilia tres mōtes p̄cipuos. ſ. ethnā pachinū z peloꝝ. Lilibe⁹ aūt q vn⁹ de mōtib⁹ siculoꝝ est cū pdictis aliq̄ ex pte coincidere dī: z ob ℔ insula illa poetico vocabulo: z antiq̄ ſcriptoꝝ moze triuacria dicta ē q̄ſi tres, hns mōtes. Acroſ.n.in greco mōs est. Cū aūt tota hec insula typheo gigāti ſupiecta sit iste montiū pticule typhei ptib⁹ distribute ſunt. ſ. q̄ ſup caput: z fauces ei⁹ sit mons ethna: ſup pectoza z ventrē pachin⁹ mōs iniect⁹ sit: ſup crura aūt peloꝛus mōs: aut altiſſimū ꝓmōtoꝝiū pateat. ¶ De ethna ſup caput z fauces iacēte typheo hī p Ouidiuꝫ methamoꝛphoſeos. i4. in p̄ vſu: cū de trāſitu vlixis p terraꝫ siculoꝝ lra dze vellet ait: iāq̄ gigāteis iniectā faucib⁹ ethnā liq̄rat: ꝛc. idest iā trāſierat vlixes ethnā q̄ est iniecta ſup fauces typheei gigātis. Et tūc cū de cā eructuātiū igniū de mōte ethna q̄rif̄ rñdet Ouidi⁹ ℔ ꝓuenire ex ſpiraculo gigāteo. Aſtruit.n.poetico moze gigātē il lū terra p̄ſſuꝫ nōdū oꝑſſum: ſꝫ ſub terra viuere. Iſte.n.igneū chaos ex oze vomit p mōtis illi⁹ apturā. Et cū iſula illa triuacria ſiue sicilia vt vulgari vocabulo vtar freq̄ter terremotib⁹ ꝓcutiāt dicit ℔ eē: q; toto gigāteo coꝛpoꝛi ſupiecta est: qui cū se in alterutrū lat⁹ verterit cōmutās positionē neēe est vt penit⁹ a fundamentis iniectā concutiat insulā.

B In sicilia q̄re fiūt terremot⁹. Ca. 100.

¶ Quedam de terremotibus.

A **Contra** hāc aūt ouidianā positionē de ethna monte argui nō expedit: q; cū in re poetica sit neēe est vt cū ſolū in coꝛtice fuerit pq̄sita nō modicā ꝓtinet falsitatē. De eructuatiōe aūt hoꝝ igniū: q̄m de ℔ p̄ncipal'r inq̄rif̄ infra dicem. ¶ De freq̄nti aūt terremotu insule siculoꝝ cā pꝛ: q; terremot⁹ fit ex inclusis ſpiritib⁹ ventoꝝ: z fortificatis p aliq̄ tpa p groſſitiē terre: exhalatiōes z vapoꝛes qb⁹ cū nō pateat adit⁹ ſi foꝛtiter ꝓcusserint necium est terre fieri q̄dā aptionē: vt iclusus exhalet vētoꝝ ſpūs: z ꝓcutiat terra ex iteꝛioꝛi impulſu ventoꝝ collidentiū: z ex aptiōe eoꝝ in exitu de ℔ Aꝛ. in 2° metheoꝛoꝝ. In terra aūt siculoꝝ hec maxie ſubſiſtūt pp duo. p̄ q; tota terra siculoꝝ mari affluit cū insula q̄dā a ꝓtinēti italia diuiſa sit in locis scille: z caribdis: vt ait Solin⁹ in poliſtoꝛ. Loca aūt apō mare crebꝛi⁹ terremotū ceteris parib⁹ patiunt: q̄m in illa magis ventoꝝ ſubintrat ſpūs. Scōa aūt cā est: q; tota illa terra est mōtuoſa: in mōtib⁹ aūt: q; terre tumores ſunt: pluꝛes cauerne ſunt q̄; in terra plana: z ob ℔ neēe ē eē pluꝛes terremot⁹. De hac aūt igniū eructuatione in ethna mōte alr sentit Uirgilius in 6° eneidos: q; aut illā voraginē atrā iferni os eē putat: aut ſe ℔ exiſtimare oſtēdat: vñ cū vellet introducere Eneā loq̄ntē patri ſuo anchiſe exñti apō iferos: z recipiēti ab eodē inq̄ſitoꝝ reſpōſa q̄ſtū ad futuꝝ ſtatū gentiſ ſue: q̄ romanoꝝ effecit populos de pſonis iſignib⁹ vrbis rome q̄ poſtea pullularēt: nō posuit eū itroꝛſſe in iferū in aliq̄ pte itineris: qō a troiana vrbe vſq; ad siculoꝝ terrā est: cū in toto illaꝝ terraꝝ iteriectu nulla talis eructuātiū igniū ponat voꝛago. In ſicilia aūt q; ethna mōs ignes eructuat: z vulcanuſ itroduxit ibidē Eneā loq̄ntē ad ſybillā cumanā de ciuitate cumaꝝ: vl' vt ait Marcian⁹ in 2° de nuptijs mercurij: z phisiologie ſybillā eritreā ab eritra ciuitate: quā iō cumanā appellauit antiqtaſ: nō q; cumiſ nata ſit: ſꝫ q; ibi vaticinauerit. Ad eā aūt Eneas locut⁹ ē: vt illū itroduceret in iferū. ¶ De hac aūt ethne mōtis ruptōe: q̄ ignes eructuat vulguſ cōi diffinit ſnia iferni eē apturā: qō exiſtimāt: q; inde igneū globos ꝓdire ſciūt. Ex ℔ aūt iferni ſedes ibi arguūt. Et q; vt facile vulg⁹ solet qbuſdā exñtib⁹ multa impite cumulare addunt in hac ethnei mōtis voꝛagine gemētiū aiaꝝ audiri lamēta. ¶ Nec ℔ qdē vulgo dūtaxat dī: ſꝫ z qdā doctoꝛes catholici ℔ tenēt: de ℔ franciſcus de mayronis in 4° ſuo ſniaꝝ in pflatu circa finē cū agit de vltī resurrectiōe. Dicit.n.q; post diē iudicij clauset dñs mōtē gibellū: z alia foꝛamina iferni. Uocat aūt mōtē gibellū eū quē poete z antiq̄ ſcriptoꝛes ethnā vocāt: q̄m mōs gibellus vulgari celebꝛat sermōe. De vitate tm̄ hui⁹: z causis eructuatiōis apō antiq̄s pbos pquisitū est: multis tm̄ cā igneta māsit. ¶ Empedocles vo q; pbs: z poeta erat oziundusq; de terra siculoꝝ nimis conat⁹ est vt ingreret hui⁹ eructuatiōis cām: cūq; ℔ ingſitur⁹ voꝛaginē illi, ꝓpius accederet ab igne: z fumo ſubito erumpēte ꝓfocat⁹ ē: vt certissimi hyſtoꝛiographi tradūt. Oꝛati⁹ tm̄ iter poetas qdē magn⁹: ſꝫ in hac pte velut nimis moꝛdaꝝ z liuidus ifamauit empedoclē dicēs ip̄z desideraſſe vt tāq̄ imoꝛtalis de⁹ haberet: ad cui⁹ expimētū de se populis exhibēdū positis veſtib⁹ in flāmas ethne voꝛaginis inſiliꝫt. De ℔ idē in libꝛo ſuo de artificio ſuo poetico ait: dicā siculiq̄s poete narrabo iteritū: de⁹ imoꝛtalis haberi dū cupit empedocles ardēte frigidus ethnā inſiliꝫt falsis liceat pire poetis. ¶ Ethna z alij siculoꝝ mōtes nō sunt inferni poꝛte z quedam de exhalationibus igniū.

C Empedocles siculus ab ethne ignibus cōbustus.

Capi. ioi.

A **Ex antiquoꝝ** aūt positionib⁹ nō plene pꝫ de ruptura ethnei mōtis z igniū eructuatiōe qd sit: z a qua ꝓuenit oꝛigine: z an iferni sedis aptura q̄dā velut ostiū sit: aut qōdā alteꝝ. ¶ Dōm tm̄ rōnabil'r vī z ſm̄ solidā satis vitatē: ethnā mōtē siculoꝝ aliaſq; sil'r terre rupte voꝛagies flāmas estuātes iferni oꝛa nō eē: nec eructuatos ide ignes ex iferno venire vllaten⁹. Sꝫ hec nāl'r causanf̄ diſſoluēte terremotu: z apiente ſic̄ in pleriſq; terre locis sepiſſime mōſtrāt patētes hyat⁹: nā cū terra agēte motu suo ex viſcerib⁹ ſuis rūpit iterdū fractura apta relinquit. Interdū aūt cū semel diſſoluerit in ſeip̄aꝫ ptib⁹ coeūtib⁹ recludit. Jn qbusdā aūt veri⁹ sine vllo terremotu ptes terre igne adurēte cōbuſte ſunt: q̄ cū aduſtio paulatim ad terre ſupficiēs q; puenerit ruptura fieri aduſtis: z diſcōtinuatis ptibus neēe est. Cā aūt eructuatiōis flāmaꝝ in his locis est: q; in eis abūdat ſulphurea mā: q̄ est de maxie velociter iflāmabilib⁹: ſic̄ pꝫ in nutrimētis igniū: q; cū ignē leuē ſcintillātē excuſſuꝫ de lapide in cōbuſtū pānū ſuſcepe volum⁹ nō repim⁹ aliq̄s mām ita faciliter inflāmabilē: q̄ ab illo igniculo debili inflāmeť niſi ptez papiri ſulphure liniam⁹ qua facil'r ignis icēdit. Jn his ēt terre hyatib⁹: ꝓcauitatibus q; aerei ſpūs ſunt: q cū iterdū cōmoti collidanf̄ ad ſulphureā māz ip̄a ex ꝓcuſſiōe nāl'r calefit: z q; velociter iflāmabilis est cito inflāmaf̄: z tūc magna ps ſulphuree māe cremari incipit: atq; cōbuſtionis flāme p terre rupturas efflant. Fit aūt ℔ ſpāl'r in ethna mōte: q; ibi ſulphuree māe copioſa moles est. Preter hāc tm̄ mōtis voꝛaginē ſunt alij hyatus terre qb⁹ flāme ꝓdeunt: ſic̄ est mōs vulcan⁹ in iſula siculoꝝ. Est ēt veſſen⁹ mōs in cāpania: de q̄ crebꝛo igniū eructuationes fiūt: ibi nāq; basus poeta: atq; pḥs ꝓſei ſatirici poete magiſter incēdio aſſūpt⁹ est: ſic̄ empedocles ethnei mōtis voꝛauit icēdiū. De hac veſſeni mōtis flāmaꝝ eructuatiōe ait boetius de ꝓſolatōe lib. p̄ metro. 4. qō icipit qſq; cōpoſito ſeren⁹ euo. Jn q̄ ſentire ſe ꝓdit nullū iferni os eē: ſꝫ mltis terrā abūdare ꝓcauitatib⁹ in qb⁹ ventoꝝ ſpūs latēt: ille q̄ꝫ cauernoſitates ſulphure plene ſunt vbi ex ꝓcuſſiōe vētoꝝ ad ſulphureā māz ipa ſuccēdit: flāmaꝝ q; ꝓdeūt globi. Et q̄ diu ſulphuree illi⁹ māe crematio durauerit manebit eructuatis ignis glob⁹: cū vo māe cōbuſtibilis moles defecerit eructuātiū flāmaꝝ reſidebit vapoꝛ exundās. Sic.n.ait ibidē: aut q̄tiēs ruptis vagus caminis: toꝛquet fumifocos veſſen⁹ ignes. Si.n.illa iferni oꝛa crederet eēnt directe patētia oꝛa ab infimis ꝓuenictia gehēne ſedib⁹: z p eadē ſemp ignis ille ſpiraret: ſꝫ nō ſemp p eādē ptē ſpirat: ſꝫ dicit eē varios caminos. i. clibanos: vl' foꝛnaceſ in qb⁹ ignis sit: z q; de oib⁹ fiāt viciſſim: vl' accñtal'r eructuatiōes: qō est eē varios caminos q; multi ſunt. Mōs aūt vagus est: q; nō ſemp ex eiſdē flāmas exeſtuat: ſꝫ ex qbuſdā nūc: poſtea vo ex alijs nullo obſeruato oꝛdine. Cōditiōes aūt ſulphuree māe q̄ſtū ad ℔ q; in terre cauernis sit: z q; cito iflāmabilis est: z inflāmeť ex leui ꝓcuſſione patēt adhuc ampli⁹ in ꝓcuſſiōe aq̄z balneoꝝ. ¶ Aque qppe balneoꝝ calide: atq; pene feruētes de ip̄a ſua ſcaturigine manāt: qō iuxta Aꝛ. doctrinā: z alioꝝ pḥoꝝ iō euenit: q; aque iſte p loca ſulphuroſa meant ex q̄z trāſeuntiū ipetu ſulphurea iflāmaf̄ mā: ip̄aſq; trāſeūtes calefacit aq̄s. Et ſicut fuerit maioꝛ copia ſulphuree molis in loco ſcaturiginis: z trāſit⁹ fontaliū aq̄z: ita ide oꝛte aq̄ maioꝛē: minoꝛēue iduēt caliditatē: ex q̄ accidit q̄dā balnea ita calida eē vt vix ſuſtineri queāt: alia vo tepeſcunt.

D Porta inferni vulgo notiſſi.

E Balneoꝝ aq̄ q̄re ſunt calide.

¶ Ethna vulcanus veſſenus mōtes nō ſunt inferni oꝛa.

Capi. ioꝛ.

Solidioꝛibus aūt adhuc inducit fulcimentis ethnei mōtis: atq; vulcani: veſ-

B Ignis ethne non ſp eructuat

ſenicꝫ cāpanici vagas: ceteraſcꝫ vorragines iferni ora nō eē: nec illas flāmaꝝ eructuatiōes de iferna ꝓdire ſede. ¶ Nā ſi de iferno igniſ ille eructuaret aut ꝓtinua eructuatio foret: aut nūcꝫ inde eructuaret. Sꝫ ꝫ falſuꝫ eſt qꝫ aliqñ ignis iſte eructuat: ꝛ nō ſemp: ḡ ab iferno⁹ locis ignis iſte nō efflaſ. Cō ſequētia pꝫ qꝫ ignis iferni ſemp vnifo:miter ardet: ꝛ in eodē gradu calid⁹ eſt: ne vnꝯ dānati refrigeriū vllū hēant: vl' quiſ modo ab alicui⁹ pene rigore ſoluanſ. Si ḡ gehēne ignē tātis ſemel icremētis adauctū ꝓcefferim⁹: vt ab ipō centro terre ad ſupficiēvſcꝫ ptingat: ꝛ ſup eā eructuet cū eqliſ ſemp ſit: ſemp in eodē gradu ſup terrā eructuaret: ſꝫ ꝫ falſuꝫ eſt: qꝫ aliq̄ tpe iſte eructuatiōes fiūt: alio aūt fieri nequnt: aut nō fiūt: nō eſt igī iſte ignis ab iferna efflat⁹ ſede. Ad ꝫ aūt qſpiā rndere co nabiſ hūc eſſe tartareū ignē: ſꝫ nō ſemp eructuari: qꝫ nō nāl'r efflaſ ab iſimis: ſꝫ ad maloꝝ punitōez. Hāc ḡ eructuatiōez ali qñ de⁹ fieri patiſ: aut poti⁹ iubet: ꝛ efficit: vt mali torq̄anſ ſp: tñ nō efficit: qꝫ maloꝝ punitio ab illo igne neᷓcia ſemp nō eſt.

C Obiectio.

D Rñſio.

¶ Cui rndendū eſt ſtare nō poſſe: nā ſi iſte igniū eructuatio nes diuino nutu ex igne iferni ad hoiuꝫ pcōꝝ punitiōes fie rent: ſic ignis egreſſuſ ē de altari holocauſtoꝝ: ꝛ cōbuſſit na dab: ꝛ abiū filios Aarō delinq̄ntes in ſacerdotio ſuo: cū ob tuliſſent ignē alienū: quē deus vetuerat: vt hꝫ Leuitici. io. c. ꝛ ignis q̄ a dño egreſſus cōbuſſit ducētos: ꝛ qnq̄gintaviros: q iſurgētes in moyſez: ꝛ Aarō offerebāt thura coꝝ dño: vt pꝫ nūi. i6. c. nūq̄: eēt aliq̄ taliū igniū eructuatio: qn aliq̄ viri pec cantes cremarenſ: aut aliq̄ eoꝝ ignis aſſumeret: aut fructus terre eoꝝ vorax flāma diſſiparet. Sꝫ hec falſa ſunt. Nā inter dū pua flāmaꝝ exeſtuatio fit: ita vt cū in ipoꝝ mōtiū verticibus emicuerit ad iferioꝛa q̄cꝫ: ꝛ plana nō deſcēdat: ita vt ſe piſſime eructuate flāme nemini mortaliū directe: vel idirecte iferāt nocumētū: nō ḡ fiūt iſte inflāmatōes a deo illas ſpāl'r fa cieē. ḡ nec ab iferna ſede ignis iſte eructuat.

Leui. io. c.

Nūi. i6. c.

E Cuiuſdam obiectio.

Aliq̄s aūt q̄ dcā fiūt al'r ꝓbare conabiſ. ſ. qꝫ iſte igniū eructuationes ab iferno nll'aten⁹ ſint: nā ſi ꝓ has mōtiū vorragines ifernalis ignis erū peret ille eēt total'r obſcur⁹: ꝛ pice⁹ ipo teterrimo fumo obſcu rioꝛ: qm̄ ignis gehēne hmōi ē cū piceā māꝫ in fomētū hēat: ēt vt dānaꝝ nullū lucis ſue p̄ſtet oblectam̄tū: ſꝫ igniſ q ꝓ ethnei atqꝫ vulcāi mōtis: alioꝝ qꝫ hyat⁹ erūpit lucidus ē ſic hic cōis nobis ignis. ḡ nō eſt ab iferna ort⁹ ſede.

F Rñſio.

¶ huic rndēdū ē ni hil huic iducit: nā dato qꝫ iſte vorragies iferni ora eēnt: igniſcꝫ eructuās de ſtigiis erumpet locis poterat eē ita lucidus ſic ē. Nā ignis luꝝ aut ſuſcedo: ꝛ in ꝫ magis aut min⁹ hr̄e de luce ex nā fomēti ꝓuenit: ſm qꝫ fomētū ei⁹ magis: aut min⁹ diſpo ſitū ē ad lucē vl' fumoſitatē atrā cauſandā i igne: cū ignis iſte quē nos ꝓſpicim⁹ nihil aliō q̄ſ fum⁹ iflāmat⁹ ſit. Et q̄ſq̄ iferni ignis ab origine obſcur⁹ ſit: qꝫ mā picea ē: quā in iferno ꝓ fomēto hꝫ: tñ cū erūpat ad terre ſupficiē trāſiēs ꝓ ꝓcauitates cauernoſaſ terre iuctā māꝫ ſulphureā iflāmaret: atqꝫ ex eadē cauſata mā lucida eēt: iuꝝ ſulphuris ꝓditionē. nihil ḡ rō iſta iducit: de eo qō ipꝛobare intēdit. Hoc tñ ꝓ nullo ſuſcepto ex plibaꝝ ꝓcluſuꝫ manet foramina ethnei mōtis: q alio mō vul go mōs gibellus dr̄: ꝛ vulcani: atqꝫ veſſeni: alioꝝ qꝫ hmōi lo coꝝ rupturaſ nō eē iferni oꝛa nec ꝓ eavapoꝛē igneū ex iferna ſede exhalare.

Capi. ioz.

¶ Obo penes ſupioꝛa: ꝛ q̄dā alia.

A Sed adhuc ex eiſdē fundamētis qſcꝫ arguet di cēs qꝫ iſta ſunt oꝛa iferni ꝛ ignis ide ille erūpat. Et qñ dicebaſ ſup arguēdo qꝫ ignis iferni nunq̄ ad ꝫ ſufficit vt exeat ꝓ terre voraginē ſꝫ ipſe accedit vſcꝫ ad aliq̄ ptē groſſiciei terre ꝛ ad hāc ſemp ptingit regulariter ibi aūt iuenit mām ſulphureā quā iflāmas maioꝛ efficiē ꝛ ptigeꝛ pōt vſcꝫ ad terre ſupficiē. Et ſic ignis iferni erūpit ꝓ ruptu ras ethnei mōtis: ꝛ alioꝝ mōtiū qꝫ q̄ſq̄ ipe ꝓ ſe ad exeūdum ſufficere nō valeat: tñ cū maioꝛ fiat ex iflāmatione ſulphuree māe quā i medio iuenit ptigit ad emicādū ſup terre ſupficiē.

B Rñſio.

¶ Ad ꝫ dicēdū qꝫ ſtare negt nā poſito iſto caſu neceſſe erat vt ignis ethne mōtis: ꝛ vulcāi: atqꝫ alioꝝ ſemp erūperet: aut poſtcꝫ ſemel erūpe deſiuiſſet nunq̄ amplius erūpet: ſꝫ ꝫ fal ſum: ḡ poni negt qꝫ iſte ignis iferni ſedib⁹ euaporat⁹ ſit. Con ſequētia pꝫ qꝫ cū ignis iferni ſm iſtuꝫ modū ponaſ accedere vſcꝫ ad aliq̄ ptē groſſiciei terre ꝛ nō vſcꝫ ad ſupficiē crema ret ſulphur qō ibi eēt: ꝛ totū qō in medio ē ꝓ qō ille ignis erū pit ad ſupficiē terre. Quia ignis poſtcꝫ in aliq̄ mā cōbuſtibili icēdiſ nō extiguiſ quouſcꝫ illa totaliter exuſta ſit: niſi ab aliq̄ extiguaſ. Et ſic ſi aliq̄ mā eēt in illo ſpiraculo ifernal' vorragi nis ſulphurea cōbuſtibil' illa nō ceſſaret cōburi quouſcꝫ cō buſta eēt: cū vo ſemel foret exuſta nihil vltra maneret cōbu rēdū: iō nō poſſet vlterius erūpe ꝓ illud os iferni ignis: ſꝫ fal ſuꝫ eſt: qꝫ freq̄nter: ꝛ iterpollate igniū eructuatōes fiūt: ḡ nō eſt ignis iferni nec vorago patētis inferni. Modus tñ quo ꝫ fit eſt: qꝫ qꝫ hoꝝ mōtiū multas ꝓcauitates ſulphure plenas hꝫ: ꝛ iflāmaſ ſulphur in aliq̄ eaꝝ: ꝛ dū illa ꝓcuſſio durauerit ardet ſulphur: ꝛ fiūt eructuatiōes igniū: ꝛ q̄ſq̄ vnius ꝓcau itatis ſulphur ardeat poſtea alterius ꝓcauitatis iflāmabiſ ſul phur: ꝛ fiet eructuatio: ꝛ ſic nō ſemp in eodē loco mōtiū fiēt igniū icēſiōes.

Boetius met⁹. 4. lib. ꝓmi. de ꝓſol.

¶ Et ꝫ eſt qō ſignat boeti⁹ metro. 4. lib. i ꝓ mi de ꝓſolatiōe ꝓallegato cū ait: aut quotiēs ruptis vagus ca mini: toꝛquet fumificoſ veſſenus ignes. q: dicit vagū eē veſſe nū in caminis ſuis: ḡ nō ſemp in eodē loco ardet: ſꝫ nūc i vna pte: nūc aūt in alia.

¶ Ex p̄dictis ḡ iductum pꝫ q̄liter ethnei mōtis vorago ifernaꝝ ſediū aptura nō ſit: nec ignis ide eruc tuās de iferno erūpit. ſic aūt in alīs locis ſiūz eruptionuz. pꝫ ēt vñ tales igniū eructuatiōes fiāt: ꝛ pp qd.

¶ Cū āt ppl's dicit lameta gemētū aiaꝝ in ethne mōtis audiri vorragie. dicēdū qꝫ ppl's faciſ plura fingit q̄ poete magiſcꝫ poetiſ q̄ vul go credēdū eſt: qꝫ poete ſciūt qō fingūt: ppl's āt qō dicit igno rat. Juxta exigētiā aūt de ſtatu aiaꝝ dubitatiōis. ſ. an aiabus poſt moꝛtē gaudia: aut doloꝛes vlli accidāt ex pte ſatiſſactuꝫ eſt: ſꝫ adhuc plura dicēda manēt: cū de ſola ifernoꝝ poſitiōe hacten⁹ dictū ſit: ꝛ ꝫ qdē nec vſcꝫ ad vnguē ꝓductū ē. ō aliꝰ āt q̄ aiaꝝ ſtatū poſt moꝛtē ꝓcernūt ꝓſequenter dicēdū erit.

C Lu⁹ ſit ꝓpl's dicit lameta gemētū aiaꝝ in ethne mōtis audiri vorragie. dicēdū qꝫ ppl's faciſ plura fingit q̄ſ poete magiſcꝫ poetiſ q̄ſ vul go credēdū eſt: qꝫ poete ſciūt qō fingūt: ppl's āt qō dicit igno rat. Juxta exigētiā aūt de ſtatu aiaꝝ dubitatiōis. ſ. an aiabus poſt moꝛtē gaudia: aut doloꝛes vlli accidāt ex pte ſatiſſactuꝫ eſt: ſꝫ adhuc plura dicēda manēt: cū de ſola ifernoꝝ poſitiōe hacten⁹ dictū ſit: ꝛ ꝫ qdē nec vſcꝫ ad vnguē ꝓductū ē. ō aliꝰ āt q̄ aiaꝝ ſtatū poſt moꝛtē ꝓcernūt ꝓſequenter dicēdū erit.

C Populus faciliter fingit.

¶ De purgatoꝛiꝰ locis.

Ca. io. A

Ab exordio eni cū de ſtatu aiaꝝ coꝛpe ſolutaꝝ agere iceperamus dictuꝫ eſt tria eē p̄ncipalia aiaꝝ receptacula. ſ. ſtigias ſedes: ꝛ purgatoꝛia loca: atqꝫ empiree eterne felicitatis māſiōes.

B Purgatoꝛiū qd ꝛ vbi ſit

¶ De p̄ āt ex pte hactenus actū eſt nūc vo: ſꝫ bꝛeuius de ceteris: qd catholica fides qdue poete aut rō nālis in his aſtruere queat ediſſeren dū eſt: ſꝫ ſuccinto qdē ſermōe.

¶ Nūc igiſ de. 2°. hoꝝ recepta culoꝝ. ſ. de purgatoꝛiꝰ locis agendū eſt. qd purgatoꝛiū ſit: ꝛ vbi ꝓſtituēdū ſit. Jn q̄ p̄ qbuſdā obꝛepit dubitatiōis ſcrupul⁹ an aliqs locus determinatus ad purgationē p̄fixus aiabus ſit: an varīs locis ſiue vbi peccauerūt puniaṅ. de q̄ fortaſſis aliqd poſterius diſſereᷓ. nūc tñ velut in ſupioꝛib⁹ ſatis iductū pꝫ: vnū atqꝫ determinatū eē ifernaꝝ ſediū locū: in quo dānatis aiab⁹ eterna ſupplicia penali acerbitate eluēda ſint: ita ꝛ vnū: atqꝫ certū eē locū aiab⁹ exercēdis purgatoꝛia clemētia: vt in pfectā ſatiſſactionē penaꝝ ppeſſiōe reſarciāt pari ſnia. p culdubio determinādū eſt.

C Aie mo rtium multipli ci ſtatu inuenīū tur.

¶ Jn q̄ aiaduertēdū in gñali ē cir ca ſtatū obeūtiū. qꝫ cū qs ſine charitate moꝛtali nexu iplicit⁹ extremū diē clauſerit ifernis ſedib⁹ mācipaſ eterna aiaduer ſiōe plectēdus.

D Purga toꝛium vſcꝫ ad diē iudi cī dura bit.

¶ Quidā in charitate decedūt patratoꝝ ſcele. cōmiſſa dolētes ſꝫ his nō plene. p ſingulis penaꝝ ptib⁹ ſatiſſactū eſt: vt culpe quātitas exigebat. his qdā plene ſoluē di penaꝝ debita locus p̄figit: in quo tādiu manēt quouſcꝫ ſꝫ altiſſimā dei ſapiētiā: atqꝫ arbitriū ſufficiēter ſcelez ſingl'arū qꝫ culpaꝝ debita luerit. deide vo in eternū empireaꝝ ſediuꝫ felicitatez ꝓducuṅ.

E Aie aliq̄ que ſpeciali pur gatoꝛio aliquā do pur gantur.

¶ Hic āt purgatoꝛiꝰ locus vſcꝫ ad iudi cī diē dūtaxat extēdeᷓ. vſcꝫ ad quē terminū cūcti qbus aliqd p̄teritaꝝ maculaꝝ in viuētib⁹ nō plene abſterſaꝝ eluēdū eſt ſufficiēter. p q̄tiſcūcꝫ cōmiſſis agere poterūt: ita vt cū iudiciꝰ dies aduenerit nll'i ibi manēdū ſit: nec i eternū q̄ſcꝫ erit: q ibi puniri debeat: aut poſſit: infernalis aūt ſedis dura penalitas eterna ē.

Grego. 4° dyal.

Jn ꝫ tñ adhuc itēdēdū eſt qꝫ q̄ſq̄ eluēdoꝝ ſcelez q̄ purgāda ſūt vn⁹ determiate loc⁹ aſſignat⁹ ſit: accidit tñ qbuſ dā aiab⁹: vt i varīs locis. p impfecta cricieē ſatiſfactōe. Q⁹ du pl'r euenire dignoſcit p̄ qdē qꝫ aie iſte i eis locis punitōeſ q̄ſ dā ferāt. i qb⁹ q̄dā eis facinoꝛa acta ſūt. hoc. n. ſaᷓ rōni ꝓſen taneū ē.

¶ Alio mō p̄dicta euenire q̄unt: vt iterdū defuncto rū aie i qbuſdā locis hoib⁹ cogniᷓ patiāᷓ: ꝛ ſi i eis nūq̄ iniq tatis qcꝫ egerit pp ꝫ ſolū: vt ab aliqb⁹ videri: ꝛ audiri q̄ant q̄ pacto eaꝝ cognoſcaᷓ ſtat⁹: atqꝫ his q cognouerit pctoꝝ fu gieᷓdoꝝ ſtimulus magn⁹ ſit ne i talia icidāt gña toꝛmtoꝝ: aut vt aliqb⁹ punite aie colloq poſſint ſtatū ſuuz exponēteᷓ: atqꝫ remedia libatiōis velociꝰ ingrāt: de hiſ ml'ta Grego. in. 4. dyalogoꝝ.

Q⁹ vo aie q̄ ſupplicꝫ non plene adēptoꝝ vicioꝝ maculas: aut reat⁹ q̄ſdā pene i varīs locis tolleret ex p̄dictis cauſis accñs ē: regulariter tñ vn⁹ oīb⁹ loc⁹ p̄fix⁹ ē in q̄rūcūcꝫ nōdū expletoꝝ in ſatiſſactiōe ſcelez ſatiſfactio expleaṫ. De ꝫ aūt virgilius cū i lib. 6° eneydos de purgatiōe aiaꝝ: q̄ ad cā pos eliſios trāſiture ſūt agit tres purgatōis deſcribit formas .ſ. in igne:

scs in igne: in aq̃: ⁊ aere. Ait. n. g̃ exercent penis vetex q̃ malox supplicia expẽdũt: alie pendunt inanes suspẽse ad ventos: alqs sub gurgite vasto: ifectũ eluit scelus: aut exurit igni .s. q aie de pterit scelerib⁹ penas tollerãt: sz q̃dã ponunt suspense ad vẽtos: alie igne cremant. Alie aũt sub aq̃x pfunditate sũt. Hos aũt punitiõis modos in aiab⁹ Augu. catholice loquens ꝓcedit: ⁊ asserit. Jpe. n. platonẽ: ⁊ virgiliũ nimis sequit de his in libris de ciuitate dei: his tñ ꝓcessis ad hũc locũ vnũ pfigi opz: q eluẽdis scelerib⁹: purgãdisq aiab⁹ pfixus sit. Hic aũt ītra terre magnitudinẽ ē. s. i ei⁹ grossitie sic in pcedẽtibus de iferni sedib⁹ dcm̃ ē: nec q̃q̃ ali⁹ loc⁹ purgatoꝛi⁹ situãdo ꝓuenit: nisi terre pfunditas: qm̃ ifernalis atq purgatoꝛi⁹ loc⁹ ꝓtermini sunt. ¶ Nota q̃dã penes supra dicta.

Ad hec aũt vt his amplí⁹ itẽdat aiaduertẽdũ est q moꝛe sacre scripture ois locus penalis: q̃ aie corpe solute pctoꝝ penas luũt ifern⁹ large appellat: h⁹ nois oꝛigo est: qm̃ ois talis loc⁹ ifra nos ē: vt in plibatꝫ explicuim⁹. Jste aũt ifern⁹ sic gñal'r sumpt⁹ q̃tuoꝛ hz loca: q̃ syn⁹: vl' ptitiones q̃dã appellant: pm⁹ hoꝝ dãnatoꝝ ifern⁹: vl' lacus dr: qm̃ in ß aie i eternũ dãnate acerbe puniunt. Scos aũt purgatoꝛi⁹ loc⁹ est: in q̃ aie inexplete satisfactiõis purgatoꝛia clemẽtia exercite reliqas explent. Tertí⁹ hoꝝ syn⁹ ē pueroꝝ limb⁹ i q̃ eterna cecitate dãnati sunt puuli i oꝛiginali culpa decedẽtes: siue a iudeis: siue xp̃anis: siue qbuscũq gẽtib⁹: aut cuiuscũq rit⁹ oꝛiginẽ traxerint. Quart⁹ ⁊ extrem⁹ locoꝝ ē syn⁹ abrahe: q sctoꝝ patꝝ limb⁹ dr q̃ añ xp̃i mortẽ sctoꝝ patꝝ aie tenebãt. Oꝛ aũt in iferno distinctiões aliq̃: aut syn⁹ sunt appet ex eo q hr̃ ps. 85. cũ dr liberasti aiaz meã ab iferno inferioꝛi. appet g̃ aliũ ifernũ nõ eẽ ita pfundũ: vt ille ē: de q̃ se dauid a deo libatũ gratulat: alioqn nulla eẽt ifernoꝝ collatio: collatio eg dez duoꝝ ad min⁹ hĩtudo relatiua ē. ¶ Ampli⁹ aũt in iferno distinctõez q̃dã ieſſe locoꝝ appz ex eo qõ xp̃s retulit: ⁊ hr̃ luc. 16. c. vbi de diuite epulone agit q comedebat splẽdide: ⁊ de laçaro mẽdico: q sil'eadẽ die mortui sũt: factũq est vt moꝛeret mẽdic⁹: ⁊ portaret ab angelis in synũ abrahe. Mortu⁹ ē aũt diues ⁊ sepult⁹ ē in ifernũ: eleuãs aũt oculos suos cũ eẽt in tormẽtis vidit abraã a lõge: ⁊ laçaꝝ in synu ei⁹: ⁊ ipe clamãs dixit miserere mei: ⁊ mitte laçaꝝ: vt itingat extremũ digiti sui i aquã: vt refrigeret linguã meã: q̃ crucioꝛ i hac flãma. Et dixit illi abraã fili recoꝛdare: q̃ recepisti bona in vita tua. Laçarus aũt sil'r mala. Nũc aũt hic ꝓsolat: tu aũt cruciaris. Et postea cũ aliã cãm adderet q̃ ß ipol'e eẽ ꝓbabat ait: ⁊ i his oĩb⁹ iter nos: ⁊ vos cahos magnũ firmatũl̃: vt hi q velint hic trãsire ad vos nõ possint: nec ide huc trãsmeare. Appet g̃ distincta eẽ ifernoꝝ loca cũ cahos iter vtrũq noiatũ locũ abraã eẽ astruxerit. Xp̃s q̃z dixit q diues vidit laçaꝝ a lõge: qõ ad idẽ titatẽ loci nõ atinet. Oꝛ g̃ iter ifernalia loca distinctio aliq̃ sit lucide: atq solide cõꝛobatũ ē: q tñ sit q̃druplicis distinctio syn⁹ nõdũ pz: sz ꝓcessis: q̃ dicta sũt: satꝭ rõnabil'r iduci põt: ⁊ i eis q̃ subiungent ampli⁹ id ageẽ. Predicte aũt iferoꝝ q̃tuoꝛ portiões sic distinctos acceperũt sit⁹: vt ifern⁹ dãnatoꝝ: q pmus ē in maxia pfunditate locat⁹ sit. s. in cẽtro terre. Alĩ aũt tres syn⁹ ꝓseq̃nti oꝛdie sup eũ locati sũt. Hoc aũt apperaũcte psalmiste ps. 85. cũ dr dñe libasti aiam meã ab iferno inferioꝛi. opz g̃ inferioꝛẽ poni ifernũ illũ: ꝺ q̃ dauid se a deo libatũ refert: qõ de iferno q ē syn⁹ abrahe: siue scoꝝ patꝝ limb⁹ dici neqt. Ab ipo. n. dauid neq̃q̃ libat⁹ ē: sz ibi cũ ceteris scoꝝ aiabus vsq ad xp̃i resurrectõez detent⁹ ē. De limbo ẽt puuloꝝ itelligi neqt: qm̃ dauid circũcisus ē: p circũcisionẽ aũt i veteri testamẽto oꝛiginalis macula tollebat. ad eũ g̃ locũ dauid ire neqt postq̃ semel circũcisus ē: nec de penis purgatoꝛijs agit. Ad has. n. sctm̃ viz dauid descẽdisse nõ asserit: sz aiaz ei⁹ corpe solutã moꝝ ad synũ abrahe descẽdisse. De iferno g̃ dãnatoꝝ dic se libatũ: nõ q in eo aliq̃n fuerit: q̃ q ibi semel ē nũq̃ ide exire valet: sz q̃ ne illuc descẽderet a deo factũ ē qõ libatio vocat. Jn ß autẽ iferno dãnatoꝝ penalis acerbitas eterna ē: vñ aie q̃ semel tartareis illis sedib⁹ puniẽde mãcipate sunt exire postea i eternũ neq̃unt. Sic. n. pfitet sacra scriptura ingens i iferno nll'a ē redẽptio. Jste. n. dãnatoꝝ ifernalis loc⁹ ab oꝛigine mundi pstitit. Sic ait xp̃s matthei. 25. c. ite maledicti p̃ris mei: q pat⁹ ē diabolo: ⁊ angelis ei⁹ ab oꝛigine mũdi. Jn ß ẽt dãnatoꝝ loco ab oꝛigine mũdi semp aliq fuerũt: q puniret. s. diaboli: q pfestim vt creati sunt peccauerũt atq tartareis illis sedib⁹ positi sũt. Deide ꝺo discurrẽtib⁹ tẽpoꝝ ꝓmoꝛdijs hoiuz q̃s aie in eo loco puniẽde mãcipate sunt q̃ꝝ ꝓmus fuit chaym ꝓmogenit⁹ ade: hunc. n. Augu in. 14. ⁊ 15. de ciuitate dei refert q ciuitaꝫ diaboli caput extiterit. Hec aũt puersa ciuitas exitũ suũ in penis iferoꝝ hz. Ex eo aũt tpe miseraꝝ aiaꝝ supplicia in gehẽna manẽt: atq in eternũ manebũt.

¶ De scda purgatoꝛia sede.

Quatuoꝛ aũt ꝓdictoꝝ sinuũ: aut portionũ iferni gñal'r dicti supꝰ distinctoꝝ 2ª purgatoꝛia sedes ē: q̃ ad ß data ē: vt aie q̃ culpaꝝ suaꝝ penas dũ i vita fuerũt nõ expleuerũt plene suscipiãt resarcientes. Hic aũt locus supꝰ ifernũ dãnatoꝝ ē: in q̃ penaꝝ multiplicitas ē: sz ꝑcipua in igne ē. Hic. n. locus demões nll'os hz: q ibi penas neq tie sue hẽant: aut purgãdas aias toꝛq̃ant: qn poti⁹ nec pmittit deus: vt animabus igne purgatoꝛio punitis assistant: cuz puniunt: vt in ꝓcedẽtibus declaratũ est. Hic aũt purgatoꝛiarũ penaꝝ locus ab oꝛigine mũdi: sicut inferni sedes ꝓditus est: atq in eo posit⁹: ibi tñ ab oꝛigine mũdi: q penas illas tolleraret: nemo fuit: sic de iferno dcm̃ ē: nã i iferno dãnatoꝝ ab oꝛigine pstituti seculi demões ꝑ iniqtate sua maxia cruciãt. Jn loco aũt purgatoꝛioꝝ supplicioꝝ demões nulli sunt: qm̃ ꝺmonũ supplicia eterna sũt: pene aũt purgatoꝛij loci aliq̃ tpe finiunt. ¶ Aie q̃z hoiuz ibi nulle eẽ potuerũt ab oꝛbe ꝓdito: nã a ꝓditõe oꝛbis vsq ad mortẽ p̃mi hois. s. abel anni multi fluxerũt sic refert methodi⁹ martyr i libꝛo de cilicidib⁹. i. de seculo p millenarios cõputato. Toto aũt ß tpe nll'os penis purgatoꝛijs mãcipat⁹ fuit. De abel ꝺo dubiũ est an cũ aĩa ei⁹ coꝛpoꝛe soluta fuit purgatoꝛia petijsset loca: in qb⁹ alicui⁹ saltẽ leuis pcti inexpleta cõpleret satisfactionẽ: an mox ad scoꝝ patrũ euolasset synũ. Hoc tñ scoz certi⁹: visimiliusq est: qm̃ ⁊ si qcq̃ viues peccauerit pena martirij vniuersa deleret pctã sic in aljs martirib⁹ ꝓfitemur: pstertim cũ de eo saluatoꝛ nr̃ testimoniũ phibeat: q iustoꝝ ꝓmus fuit: vt pz matthei. 23. c. Jn ß aũt aduertẽdũ ē: q̃s fuerit stat⁹: aut ꝓditio moꝛietiũ ab oꝛigine seculi. Jn p⁹. n. etate oꝛbis ꝓditi: q̃ cũ oꝛbe nouiter ꝓdito ichoans vsq ad diluuiũ ptẽdit anni fuerũt duo milia ducẽti q̃ginta duo fm cõputationẽ trãslatiõis septuaginta iterpt̃ũ: ⁊ fm hebꝛaicã vitatẽ: atq biblie nr̃e lr̃az mille sexcẽtis q̃ginta q̃tuoꝛ annis mãsit: vt ait Augu. de ciuitate dei lib. 15. in hac moꝛietiũ ꝓditio hec fuit. s. q q decedebãt: aut añ q̃s ad annos discretiõis: ⁊ liberi arbitrij puenirẽt vsuz decedebãt: aut cũ iã puenissent: si añ vsuz liberi arbitrij: ⁊ discretõez decederẽt nõ erat in eis aliq̃ actualis culpa: q̃ eos iferni dãnatoꝝ dignos efficeret: sz in eis solũ oꝛiginalis erat macula: in q̃ nascebant. Ad vitã aũt eternaz hac macula de formati itroduci nõ poterãt: sz ad vnũ de q̃tuoꝛ locis iferoꝝ enarratoꝝ ire necesse erat. Nõ q̃dẽ ad dãnatoꝝ infernũ: vt plibatũ est: nec ad purgatoꝛioꝝ supplicioꝝ loca: qm̃ ad hec nll's nisi q iã rõnis cõpos actual'r deliq̃rat: ⁊ de cõmissis dolẽs incõpletã satisfactionẽ egerat ducebat. Manebãt g̃ duo loca. s. syn⁹ scoꝝ patrũ: ⁊ pueroꝝ limb⁹. s. q i oꝛiginali macula decederẽt: ad pueroꝝ limbũ eos ferri nece erat: q cecitatis magne loc⁹ ē in q̃: ⁊ si pene doloꝝ nulle sunt: est tñ ppetua tristitia de carẽtia diuine visiõis p quã ē btitudo. Si aũt ab oꝛiginali macula absoluti erãt syn⁹ abrahe q alio noie scoꝝ patꝝ limb⁹ dr petebãt: in q̃ vsq ad xp̃i passionẽ nll'a pena exerciti pmanebãt. ¶ Jn ß tñ ꝓsiderãdũ est q̃sdã voluisse in pª etate pctm̃ oꝛiginale in nll'o deleri potuisse donec ad annos discretõis hõ puenisset: tũc ꝺo p pm actũ bonũ quẽ in deũ dirigeret siue sacrificij: vel alteri⁹ cerimonie: aut saltẽ amoꝛis itrinseci macula illa absterget. Quo pacto q̃cũq paruuli in pª etate seculi defecissent nece erat i eternũ eẽ dãnatos: qm̃ oꝛiginali macula carere nõ potuerũt: qõ satꝭ graue ē vt aliqõ tps de⁹ hoib⁹ sine salutis remedio dederit: qõ ad dei bonitatẽ fortassis satꝭ dissonat. Aljs aũt vr̃ q in hac etate p sacrificia: ⁊ oblationes adimeret oꝛiginalis macula: qõ si ad eos i qb⁹ macula deleri dz referre voluerit grauẽ ē q̃: id qõ dcm̃ a pmis est. Aljs aũt placet q in puulis remitteret culpa oꝛiginalis ꝑ fidẽ parẽtũ: sic puulis baptizatis i fide parẽtũ baptismus ꝓfert: maioꝛib⁹ aũt sacrificia ad deletionẽ culpe ꝓficiebãt. ¶ De ß magister sniaꝝ in 4° distinctione pª: ⁊ ibidẽ Grego. ait: qõ apud nos valet aq̃ baptismi: ß valet apud veteres: vel ꝑ puulis sola fides: vl' ꝑ maioꝛib⁹ vtus sacrificioꝝ. ¶ Hec autẽ vltima positio iustioꝛ est: magisq bonitati dei ꝓsentanea: qõ sic itelligẽdũ est. s. si puuli in illa etate nascerent a parentib⁹ fidelib⁹. s. deũ verũ colẽtib⁹: ⁊ credentib⁹ ea q̃ solũ in vl'i: ⁊ a nã suscipiẽda sunt. s. q deus est: ⁊ in se credẽtib⁹: atq sperãtib⁹ remuneratoꝛ sit: iuxta apo

f Purgatoꝛiũ locus ẽ infra terrã La. 10s. A

B Infern⁹ gñaliter sumpt⁹ hz q̃tuoꝛ loca.

C Infern⁹ hz loca distincta.

D Liberat aliqs ab aliq̃ malo cuz p seruat ne cadat.

E Infern⁹ ē ab oꝛigine mũdi.

f Chaym p̃mus mortaliuz i iferno Capi. 106. A

B Purgatoꝛiũ ē supꝰ ifernũ.

C Jn purgatoꝛio nll's ē demon.

D Purgatoꝛiũ ē ab oꝛigine mũdi.

E Pena martirij satisfacit ꝑ oĩbus peccatis.

F Tps ab oꝛigine mũdi vsq ad diluuium.

G Nom.

H Oꝛiginalis culpe deletio multiplex.

I Nom.

stolū ad hebreos.c.xi. Mox vt nascebant pueri ab originali culpa saluabant: q̄ fides parētū cū iā ecclā nō expectabat vlteriora tpa: i qb⁹ hāret efficaciā: ſ3 eā imediate hēbāt. Quo dato ipole erat aliquē ō puul' nat̄ i p̄ma etate a fidelib⁹ parētib⁹: deūq3 colētib⁹ ſi añ tps discretiōis: t vſus liberi arbitrij mozerēt pgſſe eternal'r: qm̄ mox vt nascebāt liberati erāt ab originali culpa. Jn q̄ meli⁹ cū eis agebat q̄ cū puul' nat̄ tpe date circūcisionis. nā ſi añ octauū diē pueri hebreoz eo tpe q̄ circūcisio erat mozerēt culpa originalī eis remitti nō poterat cū p circūcisionē: q̄ i die octauo pferebat abstergēdū erat. ¶ Nec enim circūcisio pueniri poterat: vt añ octauū diē fieret: q̄ q̄ qdā ſ3 senserit: qō vr̄ tenere magr̄ sniaz i.4. i fine p̄ distictiōis ō ſ3 magis dixim⁹ sup genesiz i.c.17. ¶ Ex ſ3 āt alterz accidebat. ſ.q i p̄ma etate ſi aliq puul añ ānos discretiōis mortui sūt ō linea filioz chayn illi eternal'r pierūt: aut rarissimi saluari potuerūt. Cui⁹ cā ē qm̄ p lineā chayn icepit: t tēdebat ciuitas dyabolivt ait Aug. li.15. ō ciuitate dei. t oēs fere illi mali viri erāt deo nō adherētes: atq3 infideles filij: g̃ eoz ex ipoz fide nullū pſeq poterāt emolumētū: cū illa nl'la foret. aut ſi aliq eoz bōi erāt: t fideles rarissimi fuer. ¶ Jn linea āt seth filij ade q̄ fuit ſcda linea gñatōis i p̄ma etate a p̄rio accidē necē fuit: cū oēs fer viri bōi eēnt: atq3 ō fideles: qō sacra scriptura ō eis testat vocās filios chayn filios hoiuz: t filios seth filios ōi: vt p3 ge.6°.c. cū dr̄ igressi sūt filij ōi ad filias hoiuz: t.ſ. filij seth ad filias ō stirpe chayn. ¶ Cū āt aliq⁹ a pie fideli nat⁹ ñ fuerat ita vt abstergēda originali macl'a parētū fides minie pfecisſ3 ab ea libari ñ poterat q̄ſq3 discretiōis tpa: t liberi arbitrij attigisſ3 vſū. Et ſ3 ē qō dic̄ Sze.ſ.q i parētib⁹ pficiebat vt⁹ sacrificioz.ſ. ad ſ3 q̄ tolleret macula originalī i pentib⁹ erat vt⁹ sacrificioz. qō itel ligēdū ē qm̄ aliqs effect⁹ parēs.ſ. etaz mater: t nōdū fuisset in eo deleta macula originalī deleret p sacrificia. ¶ Dr̄ āt de sacrificijs. nō qdē q̄ nō ecē ali⁹ modus ōlēdi hāc maculā i adultis illi⁹ etaz nisi p sacrificia. nā t p oēs alios act⁹ cerimoniales oblatiōis cuiusq3: t laudis dine: t oz̄onū vl' ieiunioz: aut q̄rūcūq3 cerimoniaz in deū tradētiū. De sacrificijs tñ dr̄: qm̄ nihil magis erat in oīb⁹ actib⁹ latrie deitaz exp̄ssiuū: aut significatiuū q̄ offerēs crederet eē aliq3 deitatē q̄z offerre sacrificia t ob ſ3 ea de⁹ magis sibi accepta dicebat q̄; reliq̄ in statu veteris testamēti. Et nō solū p act⁹ q̄ſcūq3 cerimoniales in deū culpa originalis in adultis delebat: ſ3 ē p quēcūq3 actū in charitate: qō app3 p quēcūq3 actū charitaz mortalia pctā delent t efficit hō grat⁹ deo: ſ3 nemo grat⁹ deo eē pōt q ad mortē eternā obligat⁹ est: qm̄ q deo grati sūt ei sūt vniti dicēte apl'o 2ª ad chozin.c.6° q diligit deū vn⁹ spūs ē cū eo: ſ3 ptib⁹ dei: aut vnitis deo debet eterna felicitas. g̃ necē erat q̄ p p̄ma actū charitatis tolleret originalis culpa. Quo fit vt qñ p aliqs de cōmissis pctis doleret aut qñ veniēs ad adultā. ſ. discretiōis etatē op⁹ aliqō in charitate faceret nl'la actuali culpa pcedēte pcti originalis macula tolleret. Primuz p3 qm̄ ptritio de cōmissis remissionē pctoz opat. Remissio aūt p gram fit: sine q̄ collata pctā aboleri impole est: cū ipa sit formal'r redēptiua pctoz: vt dicit scūs Thomas sup 3m sniaz distinctōe.20. De⁹ aūt solū efficiēter culpā delet: passio vo xpi pmeritozie. S3 gra cū nl'la culpa stat. g̃ ipole ē in eo q de cōmissis tūc pterebat originalē manere culpā. Scōm p3. ſ.q si qs ad etatē discretiōis pueniens: nl'la pcedēte in eo culpa actuali aliquē actū bonū i charitate ageret. ſ. dirigēdo in deū necē erat in eo deleri originalē culpā. Nā hūc opantē aliqd dirigēdo i deū: in q̄ nl'la actualis macula pcessisset necē erat eē in charitate. Charitaz aūt cū nulla culpa: aut macula: vel reatu eterne mortis stare pōt. g̃ in eo deleret. Alioqn daret q̄ aliqs posset tota vita i charitate manēs: t ſm eā opans: atq3 decedēs eterna dānari morte: qō p̄sus impole est. p idē ipole est in charitate exīte hāre maculā originalē: q: illa manēte sum⁹ filij ire: t vasa mortis obligati ad mortē eternā: p3 g̃ quid de paruuloz statu dicēduz sit qui ante vſuz liberi arbitrij in p̄ma etate decedebant.

Aug. li.15. de ciui. dei.

Gene.6.c.

Capi.107. A

¶ Quedam ad suprādicta.

Nunc vo dicendū est si illi q in hac p⁸ nascentis seculi etate decedebāt erāt puecti ad vſuz discretiōis: t etatē aliql'r adultā. ¶ Pro q̄ pſiderādū est q̄ eo tpe hoib⁹ nulla a deo pcepta vite regulatiua tradita erāt: nec obligabātur ad aliquē spāle modū viuendi: aut colendi deū: ſ3 in lege nāe viuebāt. ſ.q̄ nullā aliā legē regulatiuā habebant nisi eā quā nā eis tribuerat. Vocat aūt nā ipsa ꝺditio speciei humane: est nāq3 hō ſm spēm suā itellectū hās: qui in practicū: speculatiuūq3 distinguit. Jn pratico aūt sunt ea q̄ directiōi agēdoz pficiunt. Sicut g̃ nobis itellectū hre nā est: ita t ꝓpositiones q̄ in itellectu nro sunt nullo docēte: ſ3 ipsa determinā te nā ex p̄ncipijs rōnis pratice nālia sunt: t hoies ing̃: tū p ea dirigunt dicunt viuere p legē nāe qm̄ pceptū lex ē. pcepta g̃ agendi q̄ nāl'r insūt nālis lex appellant. ¶ De hac lege loq̄tur apl's ad romanos.c.2. dicēs gētes q̄ legē nō hāt nāl'r ea q̄ legis sunt faciūt eiusmōi legē nō hātes ipi sunt sibi lex: qui oñdūt opus legis scriptū in cordib⁹ suis testimoniū reddēte illis pscia ipoz: t iter seinuicē cogitationū causantiū: aut ēt defendētiū. Jstiſ g̃ lex nāe est vt gñal'r: t satis ꝺ dixerim⁹ qcqd pscia total'r faciēdū: aut vetādū dicit. ¶ Jdeo qſqs agit cō scientiā peccat dicēte apl'o ad romanos.14. oē qō nō est ex fide ē pctm̄. i. qcqd est cō id qō hō credit eē bonū: ē pctm̄. Et p̄n cipaliter: atq3 magis exp̄sse hoies in hac lege nāe obligabāt ad decē pcepta decalogi q̄ postea de⁹ dedit ifi l'tis in mōte synai: vt p3 Exo.20.c. Jn ſ3 aūt tpe p̄me etatis idola nll'a fuisse referunt: qm̄ hoies recēter in memoria habebāt seculū creatū fore a deo: t illū eē vez deū: ſ3 in 2ª etate idoloz cultus cepit exoziū. Colebāt aūt tūc hoies deū: ſ3 ad nullū modū cultus spāl'r obligati erāt: cū nulla lex determinās pcessisset: ſ3 aut i sacrificijs sic: vel al'r factis: vl' oz̄onib⁹: vl' ieiunijs: aut diuinis laudib⁹: vl' qbuscūq3 actib⁹ in hūc modū. Jn his. n. ſi originalis culpa deleta nō fuisset ex fide parētū in puulis qñ ad adultā etatē pueniret. ſ. in q̄ vſus liberi arbitrij: t aliq̄te discretionis hērent in p̄ actu facto in charitate directo in deū remittebat reat⁹: t pferebat gra: sic tpe date circūcisionis in veteri testamēto p ipaz circūcisionē fiebat: t nūc in nouo testamēto p baptismū efficit. Tales aūt qñcūq3 post ſ3 mozerent in originali macula decedere nō poterāt: nec dānari in eterna tenebra limbi pueroz. De his g̃ dōm est q̄ aut in pctis actualib⁹ mortalib⁹ diē claudebāt extremū vltimate ipenitētes: aut in charitate: t de cōmissis dolētes decedebāt: siue i inocentia p⁹ remissionē originalis culpe añ aliq3 actualē culpā. Si vo peccatis mortalib⁹ grauat⁹: t ipenitēs eo tpe qs decessisset ifernalib⁹ incēdijs mācipabat sic nūc in statu noui testamēti fit: t fiebat in veteri. Si aūt qs peccasset: t in charitate decedēs de eis doleret remittebant ei: nā sicut nūc p ptritionē cū ꝺposito pfitēdi: t obediēdi eccl'ie in satisfactōe pctoz tollunt reatus: ita t tūc: t ab origine creati seculi in q̄cūq3 gēte ſ3 obtinuit: vt sola ptritōe peccamina delerent. Un ēt si qs eo tpe tota vita idola coluisset: aut alijs se facinoribus: t flagitijs imiscuisset mox vt de eis doleret remissa erāt dicēte ezechiele. Si ipius egerit penitētiā ab oīb⁹ pctis suis oium iniqtatū ei⁹ qs opatus ē nō memorabor. c.18. eq̄lē. n. vigorē ptritio oī tpe hz. ¶ Jn his aūt q de pctis dolētes in p̄ma etate ōcedebāt distinguē dū est: q: aut peccaminū suoz satisfactiōez viuētes expleuerāt: aut neq̄q̄. Si vo cōpleuissent aie a corpoz⁹ solute mox in limbū scoz patz q̄ synus abrahe dī descendebāt: vbi vſq3 ad xpi passionē pmanebāt nullā penā sentictes. Si vo plena de cōmissis satisfactōez nō egissent ad purgatoria loca ferebant vbi tādiu manebāt q̄ſq3 pfectā satisfactōez iplerēt. Si aūt aliqs de punijs i purgatoria clemētia añ xpi passionē explere pctoz debita supplicia ptingeret trāsferrebant in synū abrahe: nā expletis supplicijs debitis nll'i in purgatorio loco q penalis est manēdū erat. Deide aūt i limbo scoz he aie manebāt expectātes saluatoris passionē añq3 ad vitā eternā nemo ptingere potuit. ¶ De decedētib⁹ in 2ª etate.

Lib. Aug. de ciui. dei. Lapi.108. A B

Lex nāe t pcepta ei⁹.

Apl's ad ro. 2.capi.

Lex nāe obligat ad decē pcepta.

Jdola ceperūt i 2ª etate

De pctis dolētes i p̄ma etate differūt.

Scda etas mūdi.

Cum de ꝺditioe decedētiū in p̄ma etate dcm̄ sit: nūc ad eos q in 2ª etate vitā clausere trāseūdū est. ¶ Jn 2ª etate iā puerilis t pcedētis seculi q̄ totū tps ptinet a diluuio factovsq3 ad tps q̄ abrahā egressus de mesopotamia venit in terrā chanaā: t accepit circūcisionē āno vite sue nonagesimo nono: vt p3 gen̄.17.c. fluxerūt āni trecētioctogīta octo anni: vt p3 cōputādo ānos gñationū singulariū a tpe diluuij vſq3 ad natiuitatē abrahe: q̄ oia hēnt gene.xi.c. t his supaddendo annos nonagintanouē: qs egerat abrahā cū circūcidit carnē ppucij sui. Jn ſ3 aūt toto tpe fuit eadē ꝺditio decedētiū: q̄ fuit in eis qui añ diluuiū decesserūt: t eedē distinctiōes de illis habēde sunt: vt de ꝓoib⁹. Jn ſ3 aūt differt q̄ in tota p̄ma se culi etate idola nulla fuisse referunt. Jn tpe aūt post diluuiuz vſq3 ad datā circūcisionē abrahe multe gētes idola coluisse legunt. Obligatio aūt nulla magis tūc: aut determinatio ad cultū diuinū: aut lex data erat q̄; in p̄ma seculi etate: ſ3 adhuc sola lex nāe in hoib⁹ pmanebat. Totū aūt tps qō ab abrahe circūcisione

Tps 2ª etaz mūdi.

circūcisione vsq; ad legez datā iudeis in mōte synai fluxit q̄ drigentoz t sex annoz est: vt appet latissime ex cōputatiōe quā fecim⁹ gene.15. t Exo.12.c. Jn ꝟ aūt tpe differēs modus fuit moziēdi q̄tū ad statū aiaz a corpe solutaz: q̄ in alijs tē pozib⁹. Nā tūc iudei descendētes de gīe abrahe ab originali macula: t reatu sola circūcisiōe liberabant: q: q̄ q̄ a p̄n⁰ boibus salus ab originali reatu p parentū fidē cēt: q: de⁹ iā dederat spāle p̄ceptū abrahe t semini ei⁹ erat ablatū in eis istō remediū t sola circūcisiōe saluādi erāt qō ad viros extendiē q̄bus ierat sexus potēs recipe circūcisionē. Jn feminis aūt nihil tale fiebat ſꝫ p ipaz parētū fidē saluabant: sic dicit Gregorius t hr 4⁰ sniaz distinctione p⁹. Jō si aliq̄ iudeoz nō circūcisi ad adultā etatē puenirēt in qua aliq̄s cerimonias sacrificioz aut alterius generis facerēt in deū dirigētes: aut eū diligerēt nō tolleret pctm originale q̄usq; circūcideren̄. Sic si qs a xp̄ianis parentib⁹ oztus sciēs se nō baptiçatū t ad etatē adultā iā ꝓuect⁹ nō se faceret baptiçari. Jō si de iudeis decedentib⁹ agaī a tpe date circūcisiōis vsq; ad datā legē moysi: dicēdū est q̄ aut isti moziebant añ circūcisionē vel post. Si enim añ circūcisionē mozerent eternal'r dānabant ad limbū puuloz. Si vo post tp̄s circūcisioniſ facte mozeret aut i pctō mortali ipenitēs decedebat: aut i charitate: t de cōmissis dolens moziebat. ¶ Si.n. decederet ipenitens ifernis sedibus mācipabat. Sic.n. t nūc q charitate p̄uatus moziē mox ifernali icendio detrudiē: semp; hec lex cōiſ extitit. Si aūt decedens i charitate decederet: aut aliq̄n actual'r peccauerat: aut nō. Si.n. inocens foret. ſ. vt post deletā originalē culpā nūq̄ qcq̄ mortale cōmisisset in synū abrahe q limb⁹ patz dī dedu cebaī. Si vo aliq̄n mortale cōmisisset: nūc tñ in charitate decederet: aut de cōmissis debitā satisfactionē expleuerat aut ne quaq̄ si expleuisset idētidē in synū abrahe ducebaī. Si vo inexpleta foret: tādiu purgatoziys detinebaī incēdijs: q̄usq; inexpletā cōpleuisſ sarcinulaz remissionē. Cū aūt plena facta foret i penalitatib⁹ solutio si añ mortē xp̄i ꝟ accidisset ad libū patz reducebaī vt ibi vsq; ad xp̄i mortē expectās redēptōez maneret. ¶ De circūcisione penes gentiles.

Cum aūt de hiſ q de genere abrahe circūcisionē suscepe rūt dcm̄ sit. ō gētilib⁹ q eo tpe. ſ. a circūcisione data vsq; ad dationē legis fuerūt dicēdū ē. ¶ De q⁹ ꝟ, p̄ ostat q⁹ nō tenebanī ad circūcisionē. nā circūcisio abrahe t semini ei⁹ tradita t iniacta est vt habeī genes. 17. c. Cū dī dixit deus ad abrahā tu custodies pactū meū t semē tuū post te i gñatiōib⁹ suis. ꝟ ē pactū q̄ obseruabiſ iter me t vos t semē tuū post te circūcidet ex vobis oē masculinū t circūcidet carnez p̄pucij vīi vt sit signū federis iter me t vos. Gētiles ḡ ad hāc circūcisionē datā nō obligabāt: q̄m nō fuit itētio legislatozis eos obligare cū ad eos lex data nō sit. ¶ Si tñ aliq ō gētilib⁹ ad circūcisionē trāsirēt p ea delebanī i eis peccata. ſ. originał macula sic i iudeis accidebat. Jō aut gētiles illi⁹ tpis circūcidebāt aut nō: si circūciderent: dicēdū ē ō eis penit⁹ sic ō iudeis q: in nullo differebāt. Si āt nō circūciderent aut ōcedebāt añ q̄ puenū ēt ad vsū liberi arbitrij t etatē alicui⁹ discretiōis aut nō. Si añ vsū discretiōis: aut erat adēpt⁹ originał culpe reat⁹ aut nō. si nō erat adēpt⁹ p fidē parētū vt i p̄cedentib⁹ ōclaratū est ad pueroz libū originali depſi macula: in eternuz dānati ferebāt. Si āt adēpt⁹ reat⁹ foret ad synū abrahe iter scōs pies ō scēdebāt. Si vo post q̄ discretōis attigissent etatez mozerent aut ¡mortali ōcedebāt culpa aut neq̄q̄. Si vo mortalib⁹ depſi ōcedebāt i eternū gehēnalib⁹ icēdijs mācipādi erāt. Si aūt vitio mortali carētes ōcederēt: aut añ q̄ actual'r peccauerunt aut qcq̄ cōmiserūt mortifer. Si āt nūq̄ peccauisset ad synū scōz patrū ferebāt. Si vo aliq̄ eis mortifera labes p̄cta foret: aut de ea plene satisfactū i penalitatib⁹ erat: aut nō: si satisfactū foret ad synū scōz patrū descendebat hmōi. Si vo nōdū futura satisfactio ipleta esset tādiu i purgatozio ōtinebaī q̄usq; ad nouissimū q̄drātez p̄solutū foret. Cū āt hec ipleta eēt si añ xp̄i mortē ꝟ accideret ad libū scōz patrū trāsferend⁹ erat. ¶ Predicta ꝓbant. nā gētiles q: ad suscipiēdā circūcisionē obligati nō erāt saluari poterāt ea nō suscepta. iō si ōcederēt i inocētia. ſ. abolita originali macula añ oēm p̄ctā culpā aut de peccatz suis dolētes plena p̄cedēte satisfactōe neēe erat vt saluarenī scōz patrū libū petentes. nec poterāt gehēne icēdijs mācipari. Quo suscepto in gref quez locū isti ōcedentes petebāt: dici neqt q⁹ isti vita defūcti eterne felicitatz peterēt sedes. nemo nāq; vitā eternā adipisci potuit q̄usq; xp̄s redēptiōis nr̄e p̄ciū soluit. ¶ Jdētidem āt dici neqt sic decedentes. puerōz libū petere: q̄m illi dūtaxat illic manent q originali soluz culpa grauati decesserūt. hi āt q̄m hāc maculā iā deposuerant limbo pueroz teneri neqbāt. ¶ Amplius āt nec dici poterit hos apud purgatozias manere sedes. nā purgatozia clemētia illis sol' est q de cōmissis dolentes i expleta tñ penitētia decesserūt. q tñ inocens mortuus est: aut de cōmissis plena tam satisfactione nihil p q̄ puniēdus sit hz. apō purgatozias ḡ sedes neq̄q̄ manebit. Manet ḡ dūtaxat syn⁹ abrahe q est loc⁹ scōz patz in q̄ tal'r decedētes debeāt pmanere. Ex p̄dictis ḡ iductū pz q⁹ gētiles q a tpe date circūcisionis vsq; ad datā legē in mōte synai decesserūt si inocētes aut de cōmissis plena hita satisfactōe defuncti sūt synū abrahe q ē loc⁹ scōz patrū petebāt. ¶ Qui ex gentilib⁹ ad purgatoziū loca tēdebāt.

Si vero gētiliū q̄spiā cōpleta nōdū satisfactiōe sed de pctis dolēs t ex pte satisfacto decessisset: purgatozia clemētia i sedib⁹ purgatozijs exercēdus erat: qō appet. Nō.n. hic gehēnalib⁹ supplicijs mācipādus erat cū de cōmissis doluisset: idētidem q̄m ꝟ suscepto nihil differret aliquē ipenitentē vltimate mori aut de vniuersis dolēdo scelerib⁹ qō falsuz liqt. ¶ Amplius aūt phēnitatē felicitatis hūc asseq nō ꝓtingebat: q̄m añ saluatoris passionē nemini ꝟ ꝓtingens fuit. Preter ꝟ: q: q invite eterne felicitate suscipiēdi sūt ab oib⁹ maculis t reatib⁹ absoluti eē debēt: q vo aliquā pene pticulā expiēdā hñt nōdū ab oib⁹ reatib⁹ absoluti sunt. ḡ ad vitā eternā nō admittunt. ¶ Jdētidem aūt dici neqt hos in pueroz limbo locādos q̄m hic locus eis solis debeī q macula originali depſi decesserūt. Qui vo de cōmissis dolētes aliq̄ li p̄missa satisfactiōe: t si nō plena decesserūt culpa originali nō grauant ad limbū ḡ pueroz deficiētes nō tēdūt. Ad synū q̄s abrahe hmōi decedētes tēdere neq̄unt: ibi qppe soli detinent q iusti vsque q̄q̄ sunt nihil eluendū supplicijs hñtes. Ibi aūt aliqd adhuc flāmis exurendū hñt: q: nōdū plene satisfecerūt. manet ḡ eis dūtaxat purgatoriⁱ locus vbi vsq; ad penaz p̄solutionē clemēter exercēdi sunt. Gentilis ḡ q de cōmissis dolēs nōdū plena satisfactiōe decedebat ad purgatorias nēcio tendebat sedes. ¶ Ampli⁹ aūt neēe erat vt cū gētilis q ob inexpletā satisfactiōez purgatoria adierat loca decedens: cū ibidē qō viuenti defuerat expleuerit ad synū abrahe trāsferaī: qō appet. Hūc.n. q semel purgatozia clemētia exercit⁹ est ad gehēne cruciat⁹ trāsferri est ipoſe: cū a purgatiōis loco ad penalitatē acerbā gehēne minime trāseaī. Ad limbū q̄s pueroz a purgatozijs sedib⁹ trāsmigrare impoſe est: q̄m in limbo pueroz illos dūtaxat puniri ꝓstat: q̄s originalis culpa grauat: in purgatozijs vo sedib⁹ actualiuz culpaz inexpleta cōpleī satisfactio. ab vno ḡ in altez trāsit⁹ impoſis est. Preter hec aūt a minori pena in maiorē trāsit⁹ nunq̄ fit ſꝫ eō rio. pene tñ purgatozie minores sunt dānis limbi pueroz: q̄m in limbo pueroz manere eternū malū est. Purgatozijs aūt implicari penis tpale malū est. a purgatozijs ḡ locis i locū limbi trāsit⁹ nll's fit. ¶ Ampli⁹ aūt q purgatoziū ignē egrediē, oiuz facinoz suoz penas eluit: pene aūt pctis cor̄ndēt. q ḡ ignez iā exit purgatoziū gehēnalia incēdia aut pueroz limbū ampli⁹ nō sustinebit. vterq;. n. penalis loc⁹ est q̄s q̄ varie. Hic q̄s purgatorio iā liberat⁹ igne padisi felicitatē asseq nō poterat: nā eterne vite ianua vsq; ad saluatoris mortē cunctis ꝛcluſa māsit. restat ḡ solus abrahe synus de receptaculis aiaz corpore solutaz. Appet ḡ aias gentiliū que purgatozia clemētia ꝓteritaz maculaz penitus exsoluissent cruciat⁹ in synuz abrahe mox transferendas esse.

¶ De lege data in monte synai.

Tempus aūt a lege data in mōte synai iudeis eundē ꝑ oia vī hr̄e modū: q̄tū ad ꝓditionem decedētiū: q tpe date circūcisiōis. ſ. ex q̄ data est vsq; ad legez datā. Qō ꝓ in gentilib⁹ appet: ipi qppe nulla data lege maiorē obligationē q̄s añ habuerūt: nā sic ad circūsionē obligatoſ eos nullaten⁹ eē ꝓbauim⁹: ita t de lege data ꝓfomiter dicēdū est. Nā circūcisio est ianua ad totuz vetus testamētū: t ea suscepta obligat qs ad veteris testamenti cerimonias vī: vt pz ad Gal'. c. 5. cū dī ego paulus testificoz oi hoi circūcidenti se q⁹ debitor sit vniuerse legis faciēde. Sicut ḡ nemo xp̄ian⁹ eē valet nisi baptismate dilutus sit: ita nemo ad legē obligat⁹ erit: aut itrare poterit: nisi caro p̄pucij eius circuncisa fuerit. Gentibus autem ad circuncisionem obligatio nulla erat ergo nec ad legē. ¶ Amplius aūt hoc pz: quoniā lex neminē

D Gentileſ saluari poterant absq; circūsione.

E Nemo añ xp̄i mortez celi gliaz ē adeptus.

Capi. iio.

A

B Quib⁹ debeaī pueroz limbus.

C Gentileſ ex purgatorio i synu abrahe: q̄q; ad mitti poterant.

D Pene purgatorie minores sunt dānis limbi

Capi. iii.

A

B Circūcisio ianua ē ad totū vetus testamētuz.

C Lex neminē obligat: nisi eos qb⁹ data est.

Exo. 12. capi.

Gregō.

D Circūcisio fieri potuit dēberēt cultū originalem.

E Lex sp communiſ extitit: vt p peccato mortali apōi seroſ pleteremur.

La. 109. A

B Gētiles nō tenebanī ad circūsionem.

C Si quiſ ex gentilib⁹ circūcidebaī dele banī ei⁹ pctā q̄s admodū t semini abrahe.

obligat nisi eos qb⁹ data est. Lex aũt data in mõte synai solis iudeis iposita ē: qđ appet Exo.19. vbi deus blãditijs qbusdã collatoꝝ bñficioꝝ iudeis suadet vt eius legẽ suscipiãt. Cũ ait vos ipi vidistis qd feceriꝫ egyptijs ⁊ qũo portaueriꝫ vos sup alas aglaꝝ ⁊ assumpseriꝫ mihi. Si g̃ audieriꝫ vocẽ meã ⁊ cũ stodieriꝫ ꝓceptũ meũ eritis mihi i peculijs de cũctis ppl'is terre mea eni est ois terra: ⁊ vos eritis mihi in regnũ sacerdotale ⁊ gens scã Et postea seqr qũo ppl's ꝓsensit accipe legẽ cuꝫ dī. Rñdens ois ppl's sil'r aũt: cũcta q̃ locutus est dñs: faciem⁹. Ecce g̃ q̃liter spãli ꝓsensu eoꝝ lex data est: ⁊ si eã recipe recusarẽt deus eã nõ dedisset. Ad gentiles ãt ℔ fcm̃ nõ est: q: nec ipsi suscipe ꝓsenserũt nec deus aliq̃s ppl'os ꝓsuluit an legem ab eo suscipe vellẽt: ad obseruãdã g̃ hãc legẽ nemo nisi israelite tenebãt. Precise g̃ gentiles q tpe date legis erãt ad obseruatiõez legis nãe tenebãt. gentilib⁹ ãt ab hoc tpe vsq̃ ad xp̃i mortẽ ⁊ euãgelij publicationẽ idez status mãsit nec qcq̃ obligatiõis acqsitũ est. Jõ dicẽdũ est q ꝓ si qs gentiliũ añ etatẽ discretiõis decederet: si fide parẽtũ originaĺ culpa ei abolita nequaq̃ foret: aut ad etatẽ aliq̃ discretiõis pueniens i ea dũta xat originali labe maneret ad puerorũ libũ tẽdebat. qđ appet. nã ad libũ scõꝝ patrũ hmõi aia ferri negbat: qm̃ ille iustoꝝ locus erat sic nũc amenitas padisi. õcedẽtes ãt i originali macula iusti nõ erãt ad eũ g̃ locũ nõ descẽdebãt. ¶ Amplius vo padisi felicitatẽ ij adipisci negbãt: qm̃ hic locꝰ nulli aut iusto aut iniq̃ añ saluatoris mortẽ reseratꝰ ẽ. Preter ℔ qm̃ eoꝝ hic solũ locus est q oi labe mũdi ⁊ oi reatu penaꝝ absoluti sunt. Qui ãt originali macula ificiunt vtrũq; hoꝝ hñt: padisi g̃ felicitatẽ nõ attingebãt. ¶ Jdẽtidẽ ãt purgatorijs sedib⁹ imorari nõ poterãt: qm̃ hic locus eoꝝ est q de cõmissis dolẽtes satisfactiõez inexpletã hñt: q tm̃ originali macula decedẽtes grauant: i peccato mortali obeũt nec de ꝓtractis dolẽt: aut culpa in eis deleta est purgatorias g̃ sedes neq̃q̃ adibũt. Nec qdez in gehẽnalib⁹ supplicijs hmõi decedẽtes detrudunt: qm̃ solũ illi supplicia patiunt gehẽne q i mortalib⁹ decedentes de patratis neq̃q̃ doluerũt. Qui vo sola originali tenẽt labe ⁊ nulla adhuc actualia facinora cõmiserũt gehẽnalib⁹ neq̃q̃ cruciatib⁹ addigent: Solũ g̃ limb⁹ puerorũ manet de locis aiaꝝ corpe solutaꝝ. ad hũc g̃ ibant. Sñal'r g̃ diffinitũ sit q̃ gẽtiles ab exordio orbis ꝑditi si dicere voluerimus: aut a tpe circũcisiõis date vt ꝓprius dicamus: añ vsuꝫ liberi arbitrij in culpa originali decedẽtes aut si pueniẽtes ad vsuꝫ liberi arbitrij ⁊ aliq̃te discretiõis i ea dũtaxat mozerent: ad limbũ puerorũ descẽdebãt ibi i eternũ mãsuri. Sñal'r q̃s diffinitũ sit gẽtiles siue ab initio creati orbis siue a circũcisiõe data añ vsuꝫ liberi arbitrij deleta originali culpa decedẽtes aut ad etatẽ discretiõis pueniẽtes ⁊ in innocentia deleta originali macula obeũtes vl' de patratis scelerib⁹ plena satisfactiõe ꝓmissa ad synũ scõꝝ patrũ vsq̃ ad xp̃i mortẽ descendebãt pmãsuri. Hoc ãt neciuꝫ ꝓz. nã sic decedẽtes gehẽnalib⁹ supplicijs teneri nõ poterãt. illi eni dũtaxat ijs tenent malis q de patratis ipenitentes decedunt. In his aũt nulla mortalis macula fuit aut si fuit: prius q̃stũ ad culpã ⁊ oẽm pene reatũ deleta est. hi g̃ gehẽnalib⁹ nõ manebũt locis: nec rursus padisi felicitatẽ assẽq̃ pñt: q: ℔ nulli añ mortẽ redẽptoris datũ est. Nec hi q̃s purgatorias petebãt sedes. Hic. n. locus eoꝝ est q cũ de actualib⁹ mortalib⁹ doluerint plenã eoꝝ viuẽtes satisfactõez nõ egerũt. hi tm̃ aut neq̃q̃ de actualib⁹ qppiã hũerũt aut de eis ꝓprius satisfactiõez exple uerũt g̃ purgatoria nõ exurent flãma. ¶ Ad limbũ q̃s puerorũ his descẽdendũ neq̃q̃ est: qm̃ hi q originali labe ifecti decesserũt tenẽt dũtaxat. Hi ãt dũ viuerẽt hmõi deposuerũt maculã. eis g̃ solũ syn⁹ abrahe de oib⁹ aiaꝝ receptaculis manet.

¶ Quedam penes supradicta.

Repetentibus g̃ nobis eãdẽ ꝓclonẽ dõm est q̃ si gẽtilis ab orbe ꝑdito vsq̃ ad mortẽ saluatoris deposita originali tabe inocens mozeret aut de cõmissis plena satisfactiõe ꝓmissa synũ abrahe q limbus scõꝝ prũz dr̃ petebat. Si vo gsq̃ gentiliũ ab orbe icipiẽte vsq̃ ad xp̃i mortẽ de cõmissis scelerib⁹ ipenitẽs decederet gehẽnalib⁹ icendẽdus in eternũ mãcipabat. Hoc aũt oi etati gẽti ⁊ sexui ⁊ ꝓfessiõi vniuersale est. Nihil. n. ad ℔ differt an de xp̃anis: aut iudeis: sarracenis: aut qbuscũq; gentib⁹ decedẽs fuerit. Si ãt aliq̃s de gentilib⁹ toto ℔ tpe. s. vsq̃ ad xp̃i mortẽ de cõmissis pctis plena ꝓmissa satisfactõe decederet ad limbũ abrahe descendebat: vt ꝑz ex rõnib⁹ supra assignatis. Si vo qspiã de gẽtilitate de patratis sibi q̃tcũq; scelerib⁹ dolens mo rereꝰ satisfactione nõdũ finita aut nõ cepta: solo dolore vo de cõmissis ꝓcedente: toto hoc tpe: neẽe erat vt ad purgatorias descenderet sedes tãdiu ibi puniẽdus q̃usq; ad nouissimũ q̃drantẽ debitas exsolueret penas. his vo ꝑsolutis ad limbuꝫ scõꝝ. s. ad synũ abrahe trãsferri neẽe erat. Ad iferni qppe cruciatus descẽdere nõ debebat: nec ad puerorũ limbũ nec synũ abrahe: nec padisi amenitatẽ ascendere poterat ex rõnib⁹ supra assignatis in ℔ casu. Cũ vo satisfactio vsq̃ ad vnguẽ finita foret ad synũ abrahe trãsit⁹ erat vsq̃ ad redẽptoris mortẽ. La.iij.

¶ Que dña fuerit iter iudeos q añ legẽ datã post circũsiõez iposita erãt ad eos q p⁹ legislatõez vsq̃ ad xp̃i mortẽ extiterũt A

Nunc vo de iudeis dõm est cũ de gẽtilib⁹ egerim⁹: in quibus ℔ diffiniẽdũ est: paruã ineẽ dñaz etiã q sub data lege fuerũt vsq̃ ad xp̃i mortẽ ab eis q fuerũt a data circũcisione vsq̃ ad legislationẽ. In ℔. n. differrebat: qm̃ iudei q a data circũcisione vsq̃ legislationẽ extiterũt ad solã legẽ circũcisiõis obligati erãt. In alijs aũt poterãt facere ex arbitrio: dũ tm̃ non militarẽt ꝓ ꝑcepta legis nãe exꝑssa aut ꝓ qõcũq; ꝓscie dictamẽ. Jõ nũq̃ mortaliter isti peccarẽt nisi cũ aut circũcidi recusabãt vel negligebãt si ptingeret aliquẽ adultũ in circũci suꝫ foze: vel vt ꝓueniẽtius dicamus si parẽtes circũcidere aut negligerẽt aut recusarẽt: vl' cũ ꝓ legẽ nãe agerẽt. Cũ vo lex suscepta est nõ solũ ad circũcisionẽ supra legẽ nãe obligati erãt sed ẽt ad oia legis mãdata ꝓ que agẽtes mortaliter peccabãt fm ipi⁹ legis determinationẽ. In ceteris aũt plena erat similitudo iudeis q añ legẽ datã post circũcisionẽ iposita erãt ad eos qui post legislationẽ vsq̃ ad saluatoris mortẽ extiterũt.

¶ Si. n. aliq̃s post datã legẽ iudeus incircũcisus vsq̃ ad xp̃i mortẽ decederet: ad limbũ puerorũ descẽdebat: nã limb⁹ ẽ sedes eoꝝ q dũtaxat originali macula deprimunt. hi aũt in ea solũ decedebãt. illuc g̃ eis tẽdendũ erat. Si vo post datã legẽ vsq̃ ad mortẽ saluatoris gsq̃ de iudeis post circũcisionẽ in totali inocẽtia decederet: aut de cõmissis plena satisfactione ꝓmissa limbũ scõꝝ patꝝ. s. synũ abrahe petebat: eedẽ qppe in ℔ rõnes sunt q̃s in ꝓcedẽti tpe date circũcisiõis: añ datã legẽ eẽ ostendimus. Si vo qspiã de iudeis a data lege vsq̃ ad xp̃i passionẽ suscepta circũcisione ⁊ de patratis sibi pctis dolẽs: plena tm̃ nõdũ hita satisfactiõe aut nõdũ cepta mozeret purgatoria clemẽtia vsq̃ ad vniuersoꝝ suppliciorũ debitorũ ꝑsolutionẽ exercẽdus erat: i ꝓtib⁹ rõnes date sũt. Cũ vo satisfactũ eẽt ꝑ cõmissis ad synũ abrahe vsq̃ ad saluatoris passionẽ trãsibãt. ¶ De statu q̃dã decedentiũ. La.iij.

Alius aũt stat⁹ decedẽtiũ fuit a morte saluatoris vsq̃ ad publicationẽ dati euangelij q a ꝓtib⁹ differens eẽ ꝓuincit. Fuit aũt publicatio euãgelij post mortẽ xp̃i ꝑ apl'os ⁊ coadiutores eoꝝ fideles facta. Dicit aũt facta publicatio euãgelij nõ qdẽ cũ ꝑ apud aliquã gentẽ euãgeliũ ꝓdicatũ est ꝙ cũ apud oẽs gentes sufficienter vocẽ apl'oꝝ ⁊ alioꝝ diuulgatũ est: ita vt credere possent q̃ vellẽt nec q̃q̃ euãgelij ignorãtia ptenta se tueri posset. Quo aũt stat⁹ tpis hui⁹ itermedij a ceteris tpib⁹ differẽs sit ꝑ ꝓ qdẽ de gẽtilib⁹. hi. n. eo tpe ad circũcisi oñẽ: aut ad legẽ mosayca obligati nõ erãt sic nec añ ℔ obligabant. Sz adhuc nũc magis ab obligatiõe recedebãt q̃s in ꝓcedẽtib⁹ seculis: ꝓus qdez ⁊ si gentiles ad circũcisionẽ ceteroq; iudaicos rit⁹ obligati nõ eẽnt: circũcisio tm̃ in se ꝓficiẽs erat ipisq; ꝓfecisset gentilib⁹ si eã acceptarẽt. Nũc vo oia exinanita morte redẽptoris erant: ita vt in se circũcisio ⁊ cetera cerimonialia nulli⁹ eẽnt vtutis ꝓtentiua aut effectiua ⁊ si gẽtiles ad iudaismũ ꝙuerterenꝰ nihil ꝓfecisset aut ofecisset: sz eẽnt sic cũ liberi in lege nãe manebãt: nã ⁊ ipis iudeis q a ꝓmordio in his manserãt cerimonijs nihil talis ꝑderat exercitatio. Jdentidẽ aũt gẽtiles hui⁹ tpis ad legẽ euãgelicã obligati nõ erãt: nulla nẽpe lege obligati: nã sup aliq̃s virtutẽ ꝓsequiẽ q̃usq; ꝓfecte publicata sit qđ nõ ꝓtigit de euãgelica donec p totũ orbẽ apl'oꝝ insõnuit tuba ⁊ in fines orbis terre eoꝝ efficatia vba audita sunt. De gẽtilib⁹ g̃ q ℔ tpe siue nõdũ pueniẽtes advsuꝫ rõnis siue eũ aliq̃ ex pte attingẽtes: qui tm̃ culpã originalẽ nõdũ exuerãt dicendũ est q decedẽtes ad limbũ puerorũ trahebãt. Qđ qdẽ oi seculo ⁊ etate gñale est vt qcũq; sola originali deꝑssus macula decesserit ad puerorũ tendit limbũ. Dic. n. locus macule illi ꝓprius est. De tpe g̃ decedẽtis aut etate seculoꝝ nihil differt: cũ tm̃ originalis macula dũtaxat ꝑmaneat. Si aũt ℔ tpe aliq̃s de gentilib⁹ mozeret abolita originali culpa inocens adhuc manẽs vel de cõmissis plena ꝓmissa satisfactõe ad paradisi amenitatẽ ferebatur. In

Exo.19.c.

D Judeis lex data est eorũ cõsensu.

E De⁹ de lege gentiles noluit ꝓsulere.

F Lex gẽtiliũ q̃ ad istaꝫ tpa obseruata est.

G Loc⁹ i quez iusti mortui tẽdebãt

D Quib⁹ cõscriptus sit purgatorij locus.

J Gentiles q moziebãt añ vsuꝫ liberi arbitrij ꝑ petua limbi pena dãnati sunt.

Capi.iij. A

B Syn⁹ abrahe limbus scõꝝ prum appellatur.

B Euãgelij publicatio qđ

tur. Jn hoc aũt ſtat⁹ iſte a ceteris ꝓximis ſeculis nimis differt: nã ꝓxim⁹ ſtatib⁹ qcũq; ꝫ mõ hñs extremũ clauſiſſet diem ad ſynũ abrahe ducebat: nũc vo ad vitã eternã: qõ ſic iducit: nã q inocẽs aut de cõmiſſis dolens: z plena ſatiſfactiõe expleta decedebat: gehẽnalib⁹ claudi negbat ſupplicũs: qm̃ ipenitẽs nõ decedebat. ¶ Amplius aũt purgatorijs ſedib⁹ huic nihil eluendũ erat: nã hic loc⁹ eis dũtaxat eſt ꝓfixus q ſatiſfactiõez aut nõ expleuerũt aut de pctis doluerint: ſatiſfacere tñ nõ ceperũt. Preter ꝫ etiã ad pueroꝝ limbũ deſcẽdere nõ debebãt hmõi: qm̃ eiſ loc⁹ ille ꝓgruit: q originali ifecti macula dũtaxat obeunt: in his aũt abolita iã eſt. ¶ Ad ſynum q̃z abrahe ſiue limbũ ſcoꝝ patꝝ deſcendere nõ debebat: qm̃ iſte fuit loc⁹ iuſtoꝝ in q̃ detẽti erãt q̃uſq; ſaluator mozereť q mozte ſua hos qui detẽti erãt z ceteros redimeret q̃ſdã ſufficiẽter z efficiẽter: q̃ſdã aũt ſolũ ſufficiẽter: oẽs vo efficiẽter. Nõ erit g̃ aliqs talis locus opportun⁹ ad detentiõez aiaꝝ btãꝝ: qm̃ ceſſabat cã detentiõis. ad vitã g̃ eternã ferri neẽe erat: vel ſi poſt mozte xpi añ publicatũ euãgeliũ decedentes pure in inocẽtia aut cõpleta de cõmiſſis ſatiſfactiõe ad vite eterne nõ trãſferrenť amenitatẽ: nũq̃ dareť q talr decedẽteſ vitã ꝓſeq̃renť eternã: qm̃ nulla maior diſpoſitio fieri poterat ſiue ex ꝑte redẽptoris ſiue redẽptaꝝ aiaꝝ ad ꝫ vt illã phẽnẽ ꝓſeq̃renť paradiſi felicitatẽ. Dicendũ g̃ q vt decedẽtes eo tpe vt dcm̃ eſt: mox i ſedes ethereas ferebanť. Si vo q̃ſq; de gentilib⁹ ꝫ tpe. ſ. poſt mozte xpi vſq; ad plenã ꝓmulgationẽ euãgeliꝫ decederet de cõmiſſis qdẽ penitens: nec tñ plena eozũdẽ ſatiſfactõe ꝑmiſſa purgatoria clemẽtia exercendus erat: vſq; ad ſolutiõez vniuerſi debiti: ex rõnib⁹ ſuꝑpoſitis. Nõ. n. erat ali⁹ loc⁹ ad quẽ ferri deberet. Cõpleta aũt ſatiſfactiõe delictoꝝ ad vitã eternã cõ uolabat. ¶ Jn ꝫ q̃z hui⁹ tpis ſtat⁹ a ꝓxim⁹ differebat: naz in ꝓcedentib⁹ ꝓſoluta debita ſatiſfactiõe aie oino purgate in ſynũ abrahe trãſſerebanť: nũc aũt in vitã eternã. ¶ Rõ aũt h⁹ diuerſitatis eſt: qm̃ purgataꝝ oino aiaꝝ loc⁹ ipa eterne felicitatis ſedes empyrea eſt: z ad hãc toto tpe añ xpi mozte ſcoꝝ viroꝝ aie ꝓuolare debebãt. Sz qm̃ illuc nemini niſi p ſangui nẽ teſtamẽti mediatoris patebat iter: detinebanť q̃ſq; redẽptor ſanguinẽ effuditſſet. Cũ vo xps mozt⁹ eſt iã patebat iter cũctis diſpoſitis: nihil g̃ ipediebat qn aie tũc ad vitã eternã diſpoſite mox vt a coꝛpib⁹ egrederenť vitã celeſtez peterent: nõ nõ detinebanť i ſynũ abrahe nec in eo aliqua de ſanctis aiabus poſt mozte mediatoris manſit.

¶ Quedam penes ſuꝑadicta.

Sicut aũt tps a mozte ſaluatoris vſq; ad pfectã publicatiõez euãgelij in gentilib⁹ decedẽtib⁹ a ceteris ſeculoꝝ ſtatib⁹ differẽs fuit: ita z idẽ ad iudeos ꝓferendo dicendũ eſt. ¶ Jn ꝫ enim tpe iudei ad circũciſiõez aut ad q̃cũq; ꝓcepta legis moſayce obligati neq̃q; erãt. cũ ipa enim mozte redẽptoris legalis obligatio extincta z ſepulta eſt. Si g̃ q̃ſq; iudeus eo tpe incircũciſus mozereť nõ ſeq̃bať ex ꝫ q i peccato originali decedebat. nã obligatio ad circũciſiõez extincta erat. poterãt nẽpe baptiſmate xpi ab originali culpa liberari. Idẽ nidẽ aũt ꝫ medio tpe iudei ad legẽ euãgelicã z ad baptiſmatis ſuſceptiõez obligati nõ erãt. nulla nãq; lex vires obligãdi cõ ſeq̃ť q̃uſq; plene ꝓmulgata ſit lex ãt euãgelica ꝫ medio tpe ꝓmulgata nõ erat. iudei g̃ mediꝰ duoꝝ teſtõꝝ ꝫ tpe ab vtroq; liberi erãt. Nã qõcũq; illoꝝ obſeruates ſaluarenť: ſz ad neutruz determinate obligati erãt vtrũq; tñ illoꝝ exuere nõ poterãt ſz ad altez eoꝝ obligabanť ſz nõ determinate. Si ãt neutrũ hac libertate vtentes obſeruare vellẽt ſaluari nõ poterãt: ſz tenebanť illud magis obſeruare qõ eiſ ꝓſcia determinaſſet. Sicr determinat apl's ad Roma. i4. c. vbi õ cerimoniꝭ legiſ an ꝫ tpe nõdũ pfecte publicati euãgelij obſeruari ꝺberẽt: agit. Et dicit q illi q credebãt ſe obligatos ad obſeruationẽ cerimoniaꝝ nõ diſtinguẽtes diẽ: z oẽz diẽ obſeruarẽt: q ꝓſcia eis dictabat obſeruare debere: q vo itelligebãt ſe obligatos nõ eſſe ad hãc obſeruationẽ: diſtiguẽtes iter diẽ: z oẽm diẽ: nõ debebãt obſeruare cerimonias: q̃ nihil ꝯ ꝓſciaz agendũ erat cuz oẽ qõ ꝯ fidẽ fit peccatũ ſit. ¶ Hoc ãt tpe ſi qs õ iudeis poſt ſuſceptã circũciſionẽ in inocentia mozereť aut de cõmiſſis pfecta ſatiſfactiõe ꝑmiſſa ad paradiſi felicitatẽ ꝓteſtim euolabat. Jn ꝫ ãt differt tps iſtud a ſtatu elapſoꝝ ſeculoꝝ qm̃ in nullo ꝓteritoꝝ tẽpoꝝ decedentes in inocentia aut cõmiſſoꝝ exꝑte ſatiſfactõe vitã eternã petebãt: ſz in ſynu abrahe tenebanť. Diuerſitatis aũt rõ eſt: q̃ in ꝓteritis ſeculis vite eterne ianua clauſa erat cũ xps nõdũ ſoluiſſet ꝓciũ redẽptiõis nre: iõ iuſti qui mozieban q̃ſq; ad vitã eternã: diſpoſiti erant tñ in ſynu abrahe vſq; ad mozte redẽptoris ꝓſtolari neẽe erat. Jn tpe ãt qõ iter xpi mozte z euãgeliꝫ publicatiõez itercidit: qm̃ ſaluator mozte iã ſubierat ianua vite eterne cũctis ad hãc diſpoſitis patebat: nec oportebat decedẽtes i hac diſpoſitõe ad limbũ ſcoꝝ patꝝ deſcẽdere aut ad aliquẽ locũ adire ꝑ aliqd tps ꝓſtolaturi. Si vo aliqs de iudeis ꝫ tpe de cõmiſſis hita ꝓtritione: nec dũ tñ plena ſatiſfactiõe mozereť clemẽtia purgatoria exercẽduſ erat q̃uſq; ꝛcte labis exemiſſet reatũ. Cũ vo oia deleta foret ad ſynũ abrahe nõ trãſibat vt in ꝓcedentib⁹ ſeculis gñale erat ſz mox ad eterne vite felicitatem ꝙuolabat. Hec aũt ex ꝓpoſitis rõnibus patent.

¶ De alio ſtatu decedentiũ. Capi. iii6.

Alius aũt ſtat⁹ a cũctis ꝓxim⁹ differens poſt hos ſegť .ſ. poſt publicationẽ pfectã euãgeliꝫ vſq; ad finẽ mũdi. Jn ꝫ aũt tps iſtud a ꝓxim⁹ differt: q lex euãgelica q̃ iã publicata erat oẽs homes ad cuſtodiã ſui obligabat: quã ſi nõ obſeruauerint ſaluari eos ipoſſe eſt. Hoc aũt eſt q̃ nimis differt lex euãgelica a moſayca: nã totũ tps q̃ durauit ad libtatẽ gentiliũ ꝓceſſuz eſt. Nihil. n. ad hui⁹ obſeruatõez obligati erãt: iõ q̃ſq; nõ obſeruarẽt nihil i ꝫ mortalr peccabãt. Legis aũt euãgelice modus ab ꝫ diſtãs ſatis eſt: nã qcũq; ad hãc obſeruãdã teneť. Et ſi qs alicui⁹ gentis ppli nationis aut ꝓfeſſionis fuerit: q hãc legez aut nullaten⁹ obſeruare velit aut eã ex aliq ꝑte ifringat mortali grauať reatu ne q̃uis mõ ſolui poterit niſi eã obſeruare reincipiat. Qui aũt lex moſayca gentilẽ nullũ obligaret ſz dũtaxat iudeos appet: qm̃ eis ſolis data eſt ipſiq; a deo ꝓſulti ſunt an eã vellent z bñficioꝝ enarratõe ad eã acceptandã ſuaſi ſunt: alie aũt gẽtes nec ad ꝫ ꝓſulte ſunt aut eis qcq; collatũ eſt vt in ꝓxim⁹ declaratũ eſt: z hr Exo. i9. c. Lex aũt euãgelica oẽs obligat: q: oib⁹ collata eſt oib⁹ q̃z gentib⁹ in voce apl'oꝝ z alioꝝ coadiutoꝝ ꝓmulgata eſt. Sic. n xps inſerat: z hr Matthei vltimo. c. z magis Marchi vltimo dicit eũtes in mũdũ vniuerſuz ꝓdicate euãgeliũ oi creature: q crediderit z baptiſat⁹ fuerit ſaluus erit: q vo nõ crediderit cõdẽnabit. Cã aũt q̃re lex euãgelica oẽs gẽteſ obligare debuit: lex aũt moſayca ſolos iudeos eſt: q: lex euãgelica ꝓcernit ſtatuz pfectũ ordinantẽ homes ad eternã felicitatẽ: in q̃ eoꝝ totũ bonũ eſt. Fuit q̃z iſta lex data in ꝓceptis vniuerſalib⁹ q̃ nõ determinanť magis ad modũ viuẽdi vni⁹ gẽtis q̃z alteri⁹ q̃ obrem cuilibet ꝓuenire q̃unt. Lex aũt moſayca nõ ꝓtinebat ſtatũ pfectũ deducentẽ homez ad pfectõez ſic de ea apl's diffiniuit ad hebreoſ. c. 7. ſ. neminẽ ad pfectũ deduxit lex: ſz erat q̃dã diſpoſitio ad ſuſcipiendã legẽ euãgelicã q̃ pfectionẽ ꝓtinebat. ſ. vt homes aſſuefacti in gto legis z occupati in cerimoniali faciliuſ iducerenť ad obſeruãdã legẽ pfectiõis. ſ. euãgelicã. ¶ Amplr aũt lex moſayca ꝓſiſtebat in q̃buſdã ꝑticularib⁹ ꝓceptis tã cerimonialib⁹ q̃z iudicialib⁹ q̃ nõ ꝓueniebãt oi nationi: ſz ei ſoli genti iudeoꝝ de q̃ meſſias naſcitur⁹ erat. Tã ꝑticularẽ. n. ſtatũ z ꝓditiones ꝓcernebãt leges moſayce: vt ẽt ſi oẽs alie gentes eas ſuſcipere vellent: eis nõ ꝓueniret. Cũ g̃ lex euãgelica poſt pfectã ꝓmulgationẽ ſuã oẽs homes ad cuſtodiã ſuã obliget neẽe eſt vt ſi qs nõ ſuſcepto baptiſmo q ad legẽ euãgelicã introit⁹ eſt z ꝓcipiũ de ꝓceptis noui teſtamẽti in eternũ dãnatus ſit. Erat. n. hic duplex pcti genus z vtrũq; qdẽ ad eternã dãnationẽ ſufficiẽs. ſ. originale qõ nõdũ deletũ erat: q: illud deleri nõ poterat: niſi ꝑ baptiſmũ cũ oẽs obligati erãt ad iſtũ modũ expiationis pcti originalis ſic in iudeis tpe veteris teſtamenti nll's erat modus expurgãdi originalẽ labẽ niſi ꝑ circũciſionez ad quã ſpãlr obligati erãt. Erat aũt z ꝓter ꝫ pctũ mortale ſi hic q nõ baptiçat⁹ decedebat ad etatẽ diſcretiuã ꝓuenerat cũ recuſaret illud accipe qõ accipe obligabať. Hũc g̃ eternaliter dãnari gehẽnalib⁹ ſupplicijs mancipatũ neẽe eſt. Si vo aliqs poſt publicatũ euãgeliũ imbaptiçat⁹ moriať anteq̃z ad diſcretionis ꝓuenerit ãnos labẽ originalẽ nõdũ exemit que niſi ꝑ baptiſmũ ꝫ tpe admi neqt. ad limbũ g̃ pueroꝝ hunc deſcendere neẽe eſt q originalis culpe loc⁹ eſt. ¶ Nec quidẽ gehẽnalib⁹ incendijs mãcipabiť: q: in mortali actuali nõ deceſſit cũ iſte baptiſmũ ꝓtenere aut recuſare nõ potuit q nihil intelligere valuit. Si vo adulte fuerit etatis: q: tã originali q̃z actuali mortifera ꝑmiť culpa gehẽnalibus adigi cruciatibus neẽe eſt. Si aũt qs aſſumpto baptiſmo ac ꝑ ꝫ originali labe exempta in pfecta inocentia deceſſerit aut de cõmiſſis dolens plenã eoꝝ ſatiſſactionẽ ꝓmiſerit ad vitã eternã mox ꝙuolabit vt ex ſuꝑpoſitis rationib⁹ liquet. Si aũt ali-

£ Sedes empirea locus eſt eterne felicitatis.

La. iij. A

B Judeorum lex ex xpi ſanguie ſoluta fuit.

Apl's ad Ro. i4. c. £ Oẽ qõ fit ꝯ fidẽ pctm̃ ẽ, D Diuerſitas hoꝝ tẽpoꝝ a ꝓxim⁹ in his q moziebãtur iſontes. Diuer. rõ

A

B Quãtũ pec cet qui aliq ex ꝑte fidez euãgelicaz, infringit.

£ Lex euãgelica oẽs obligat. Matthe⁹ Marchus

D Cur lex euãgelica oẽs obligauerit. lex vero moſayca ſolos iudeoſ

£ Lex moſayca nõ ꝓtinebat ſtatũ pfectũ. Apoſtolus

F Duplex pcti genus.

quis suscepto baptismate in mortali decesserit iferno3 detrudi sedib⁹ nece est. hoc quippe oib⁹ tpibus gñale fuit vt qcūq3 his pressus decesserit in eternū gehēne incendijs adigat. Cū aūt quispiā de peccatis plene dolen3: plena tñ satisfactōe nōdū pmissa decesserit purgatorijs sedib⁹ detinet tādiu illa clementia purgatoria exercēdus q̄dusq3 vniuerse labis reatus exemerit. Cū vo hec cōpleta sint ad vitā eternā trāsire necesse est ad nullū alio3 loco3 transeundo. Nō. n. ad synū abrahe trāsibat velut in statu p̄cedentiū seculo3: ibi quippe iusto3 aie detineri solebāt: qm̄ nōdū redēptionis nr̄e ianua manifesta erat. ¶ Ex p̄dictis illatū p3 de statu aiā3 a corpore soluta rū. s. que loca peterent in quocūq3 tpe & statu hoies morerētur ab exordio seculo3 vsq3 ad finē eorūdem.

Capi.iii7. ¶ Pene purgatorij ab orbe condito vsq3 ad eius interitum sunt durature.

A **Nunc** aūt redeūtib⁹ nob⁹ ad ea q̄ de purgatorio dicēr cepamus: dicēdū est penas purgatorias ab orbe p̄dito vsq3 ad eiusdē p̄sūmationē pmanere: ita q⁹ nullū fuerit tps aut etas in q̄ hoib⁹ pene purgatorie nō tollerarēt siue añ mortē saluatoris siue post eā. Jn hac āt purgatoria clementia q̄ in igne exercēt añ mortē saluatoris tā aie gentiliū q̄s iudeorū puniebant. Qm̄ iudei i lege mosayca saluabant gentilib⁹ q̄s i solius legis nāe obseruatiōe salus erat ēt si legē mosaycā nullatenus obseruarēt. ad eā qppe obligati neq̄q̄ erāt: vt un p̄cedētib⁹ declaratū ē. Cū ḡ hoc aliq de cōmissis qdē dolētes nec tñ plena satisfactiōe premissa decedebāt purgatorio igne oēs scelez eximebāt reatū. Hoc idē a tpe mortui saluatoris vsq3 ad cōpletā euāgelij pmulgatiōez māsit cū nec iudei ad mosaycā determinate nec euāgelicā obligati erāt ls ad alterā ide terminate tenerent. Gentiles vo ad neutrā tenebant vt i p̄dictis iductū ē: iō qūcūq3 saluabant. Promulgatiōe āt cōpleta euāgelij nemo decedēs ad purgatorias sedes tēdit nisi euāgelicā fidē pfessus sit baptismatis regenerat⁹ lauacro. ¶ Sarraceni āt iudei atq3 pagani t quorūcūq3 rituū gentes purgatorijs sedib⁹ teneri nequeūt qm̄ eos decedētes gehēnali carceri mācipari nece ē. Hoc āt q⁹ oēs quotcūq3 hmōi in originali atq3 mortali culpa decedūt actuali si etas capax fit discretionis. Paruuli nāq3 eoz nōdū rōnis attingentes vsū originali solū deprimunt culpa qm̄ baptisma emūdatiuū nō suscepūt. Qui vo iā adulti sunt duplici tenentur piaculo originali. s. t actuali: originali quippe quia baptizati non sunt: actuali autem quia baptisma contempserunt.

B Qui nunc ad purgatoriū p̄tendere possint.

Capi.iii8. A ¶ Quedam de xp̄i descensu ad inferos.

De purgatoriis āt sedib⁹ xp̄s ad iferos post mortē suā descēdēs nullos traxit ad padisi amenitatē eos ducēs. Nā q purgatorijs cruciatib⁹ exercebant ad p̄solutiōez debite satisfactiōis his cruciatib⁹ imanebāt. ¶ Tūc ḡ q̄rit si xp̄s ad iferos descēdēs de purgatorio igne aliq̄s eduxit aut hi plene p cōmissis satisfecerāt: aut neq̄q̄. Si vo scelez suoz plene eluissent cruciatibus labē i purgatorio igne iā eis manēdū nō eēt ſ3 i synu abrahe quē scōz patrū limbū dicimus. nō ḡ hi de purgatorijs ignib⁹ educerēt ſ3 de synu abrahe. Si vo aliq̄s a xp̄o eductos astruamus q plene p cōmissis nō satisfecissent absurdū p̄fitemur. Hoc pacto dici nece erit aliq̄s q nōdū plene mūdi sint manēr in vita eterna. neminez eni illa admirāda nec tñ plene nobis excogitata felicitas padisi recepit nisi oib⁹ p̄sus mūdū inq̄namentis. Hoc ḡ necīuz est vt dicamus xp̄m ad celos ascēdētez nullū de his q purgatoria clementia exercebant secū eduxisse: ſ3 hi cū cruciatib⁹ plene p̄creta exemissent labez ab his liberati supplicijs in celū ferebant. Hec āt incōcusse vā sunt nisi euenisse dicamus vt cū xp̄s in celos ascensurus esset aut ex tpe q̄ ipse descendit ad iferos aliq de cōmissis expleuerit satisfactiōez. tūc eni hi cū xp̄o exeūtes in celū p̄scendissent. sic alio qn exituri erāt de purgatorijs supplicijs si xp̄s nō moreretur.

B Qō scitu digna.

C Solutio. q. scitu digne. ¶ Proprie ḡ loquētib⁹ dicendū est q⁹ xp̄s nullos de purgatorijs sedib⁹ eduxerit. nā t si aliq eo exeūte exierit eis tñ ex ei⁹ morte aut exitu ad ls q⁹ de purgatorijs supplicijs exirent nil accessit nilq3 p̄tulit. Profuit tñ eis quodā alio mō. naz si xp̄s tūc mortez nō subijsset q̄s̄q̄ isti purgatoria supplica exuerent in limbo tñ scōz detinendi erāt ad sedes empireas nequaq̄ ascensuri. Qz vo tūc xp̄s mortuus est eos ad vite eterne felicitatez p̄duxit. Eos āt xp̄s vē t directe eduxit in celū secū ferēs q in synu abrahe tenebant: qz hi soli p̄pe redēptorez expectabāt: alij tñ t si eis saluatoris mors p̄desset tñ nō expectabāt.

¶ Amplius āt aiaduertendū est gehēnales cruciat⁹ t purgatorias penas ineq̄les duratiōe esse. nā gehēnalis afflictio eterna est. Quilz nāq3 q illic tenet i his in eternū affligit nec vlli quātūcūq3 lōgoz sec'oz ibi trāsegerit spacia exuere atrocēs illos cruciat⁹ dat. Qui vo purgatoria detinent sede i eternū ibi nō manēt ſ3 tādiu cruciant quādiu illos cruciari commissoz q̄titas t diua iudicatio cogit. Preter hec q̄s purgatorie pene cū eterne nō sint nec ēt extremi examinis. s. diei iudicij tps excedūt. Cū ipso eni ordine seculoz p̄sumato purgatorij q̄s extinguunt cruciatus. post āt nemo ibi cruciabit quātacūq3 pctā p̄cesserit. Unde si qs añ diē iudicij p mēsez aut octo dies salte vl' quātūcūq3 pui discursus tpalis inexpleta de cōmissis satisfactiōe q iuxta magnitudinē patratoz t resarciēdoz p trigita aut q̄dragita ānos purgatorijs supplicijs exercēdus foret i pauco illo tpis discursu totū ls seueritatē pferret qōcūq3 in trigita aut q̄draginta ānis ſblatur⁹ foret vt pēa illa diē iudicij nō excederet. Tota eni manēt duratio ad felicitatē scāz ptinet aiāz. nihil ḡ illius sibi i penalitatib⁹ ducendū est.

D Dña penarū inferni t purgatorij.

¶ De limbo puerorum.

La.iij. A B Quib⁹ limb⁹ a deo p̄scriptus fit.

Cum de duob⁹ locoz gehēnaliū locis actū sit de tertio supueniendū est. Hic. n. limb⁹ puerorz appellat. Jste. n. locus illis a deo dispos't⁹ est qui añ etatē capacē vsus rōnis decedentes in originali macula: qz baptiçati non sunt: aut alio mō ab illa emūdati piaculo depmunt: velut p̄pus dicamus hi soli in ls detinent loco: qui in sola originali macula die claudūt siue iō originali macula expiati nō sunt: qz baptismatis eos vnda nō abluit siue cū circūcidi deberēt nō circūcisi sunt aut eo tpe quo fides parentū eis suffragari debebat ex iniqtate parentū nihil p̄tulit. Dico aūt in sola originali macula decedentes: nā si qs originali macula p̄ssus obeat cuz q̄ t actuales plures hēat in limbo puerorz nō manet: ſ3 in tartareis sedib⁹ collocādus est. ¶ Oēs nempe de stirpe adā geniti p decisionē seminalē imediate originalē maculā p̄trahūt nisi ls de⁹ spāliter adimere voluerit vt in btā virgine factū creditur. Causat aūt hec originalis macula in nobis pp pctm̄ p̄thoplausti ade iuxta apostoli testimoniū ad romanos. c. 5. vbi late inducit quo oēs in adā peccauerūt t in ipso moriunt: in xp̄o aūt oēs iustificati sunt t viuificant. Hoc aūt est: qm̄ adaz totius nāe humane pater erat: totāq3 in labijs suis p̄tinebat: potuit ḡ totā inficere ſ3 p pctm̄ quicūq3 peccat inficit. Adam aūt q⁹ in se totā p̄tinebat spēm nō solū peccabat vt p̄sona: sed velut tota nā: iō cū ex hoc pctō infect⁹ est nō solū ipe p̄sonal'r infectus est ſ3 t totā quā in se p̄tinebat humanā ifecit spēm. Cū ḡ nos p seminalē nascimur deriuationē maculā originalē p̄trahimus: nō qdē a parētib⁹ nr̄is imediate ſ3 ab adā: naz parentes nr̄i nō p̄tinent in se totā nām: iō nām inficere neq̄unt. Personalis aūt coingnatio nō est ab vno in alte: ſ3 eā in se qlibet hz. Dicimur ḡ in pctō nati originali: qz ab illo originē trahimus qui totā infecit nām. De hac etiā originali macula ait apostolus: oēs nascimur filij ire. i. oēs q̄n nascimur sumus in ira dei: nemo tñ in ira dei esse pōt: nisi merito pctoz. ḡ q̄ncūq3 quis nascatur: in pctō nascit. Sz istō nō est aliquod peccatū qō agamus: qz cū nascimur nondū quicpiā boni aut mali egimus. ḡ est pctm̄ qō p̄trahimus t vocat originale: qz ex origine illud contrahimus. s. cū nascimur imo cū in vtero p̄cipimur in ipsa aie rationalis vnione ad corpus.

D A quo imediate trahatur originalis culpa. Apl's.

¶ De hoc etiā psalmista ps. 50. ecce in iniquitatibus cōceptus sum z in peccatis p̄cepit me mater mea. non enim pōt esse cōceptio nostra in peccatis nisi de originali macula intellexerimus. nullū eniz alte: tunc vel agimus vel p̄timus. Nisi forte quis hec peccata aut iniqtates ad p̄cipientem feminaz: t non ad prolem p̄ceptam referre malit. ſ3 hoc nō p̄uenit. nam tunc mater in peccato p̄cipit cum a viro nō legitime accepto in fedus matrimoniale cognita p̄cepit. dauid aūt de legitimo matrimonio natus est. Et dato q⁹ per damnatam aut quouis modo illicitam copulam natus foret: talem turpitudinem de matre sua non expressisset. de originali ergo peccato p̄cepte prolis necessario intelligendum est. Si ergo proles cōcepta mox vt nata est obeat aut in ipsa ab vtero effusione: ita vt p⁹ mortua q̄s plene nata sit aut cum intra vterū fuerit nonduz matura ad vterum relinquendum decedat: in peccato originali moritur q⁹ nullo remedio emundatiuo abluta est.

psal.50.

La.ix. A ¶ Quāto tpe mori qspiā non poterat absq3 originali sorde.

Ab orbe p̄dito vsq3 ad circūcisiōem dat̄ abrahe vt qdā astruūt qcūq3 añ vsuz rōnis decederēt originali

originali culpa ḡuati moriebāt. Dicūt enī pctm originale toto illo tpe duaꝝ etatū seculi aboleri nequisse: nisi aliqb⁹ cerimonijs directi i deū vt sacrificijs vl' filiab⁹ aut saltē qbuscūqꝫ actibus charitatꝫ. hec āt nulli ifūt vsqueq capacē rōnis etatē attigerit: ad illud igit vsqꝫ tps a pctō originali nemini salus esse poterat. Quōcūqꝫ ḡ qs toto ß tpe morerē puſq; ad etatē rōnis capacē pueniſſet i originali macula eū mori neĉe erat. Sz ß nō simpl'r ē vez: qm vt supi⁹ declaratū extitit tota duaꝝ etatū pmaꝝ seculi discursu puuli i fide pentū ab originali macula liberabāt fic i veteri testō p circūcisiōez: t nūc p baptismū. Sz ß gnale i eis remediū nō erat nā tūc fides pentū genitis saluādis pficeret cū parētes fideles eēnt. s. de deo rectā bnteſ fidē eūqꝫ colētes nec quersi ad ydolaꝝ isanias ples i eoꝝ fide saluarenť. Si tñ parētes de deo nihil crederēt eoꝝ q̄ nal'r cognoscē possent: sz simulacroꝝ ifisterēt cultui t variꝫ superstitiōib⁹ filiꝫ puuli i fide pentū nō saluabāt cū pentū nulla fides existeret. hi ḡ vsqꝫ ad etatē rōnis capacē ab originali elui nō poterāt i q̄ actib⁹ suis mūdarenť. Si vo hi i etate nōdū rōnis capaci defecissent neĉe erat i originali eos macula decessisse. ad limbū ḡ pueroꝝ hos descēdere neĉe erat. ¶ Post data vo circūcisiōez vsqꝫ ad legislatiōez factā i mōte synai israelitꝫ oēs gentiles decedētes i pua etate añ rōnis vsuz neĉe erat in originali labe decedere: nisi fide pentū adiuuarenť. Et qm ß tpe tota terra varijs superstitiōib⁹ t simulacroꝝ cultib⁹ plēa erat pentes cū fideles nō eēnt filios adiuuare fide sua nō poterāt: de deo nihil recte sentiētes: vñ oēs fere gentiliū filiꝫ tūc añ rōnis vsuz deficiētes i eternū dānabāt ad limbū pueroruz descēdētes. Si āt gētileſ ad etatē pueniſſent adultā in p̄ actu cerimoniali aut q̄litercūqꝫ bono quē i deū dirigerēt quē theologi actū latrie vocāt: q; talē i deū referimuſ tanq̄ ei debitus saluabanť ab originali macula. Jā vo q̄litercunq̄ se hīent ad limbū pueroꝝ descēdere nō poterāt. Jn eo āt tpe qō a lege data i mōte synai vsqꝫ ad publicatū euāgeliū fuit gentilib⁹ idez modus a culpa originali eruēdi fuit: q in p̄cedentib⁹. s. vt fide pentū i pua etate vl' fide sua t opatiōe i adulta. Judeis autē post datā legē i mōte synai imo p⁹ datā circūcisionē i abrahaz vnicus modus emūdādi originalē labē fuit. s. vt circūcideren tur puuli octo diez vt habeť gen. 17. ¶ Jn feminis aūt q̄ circūcisiōis capaces nō erant pp carētiā sexus fides sufficiebat pentū vl' q̄dā sacrificioꝝ cerimonie de qb⁹ ex pte dcm ē: t alia qd infra dicēť. ¶ Jn his ḡ pctm originale nō excedebat diem octauū deputatū ad masculos. Jn feminis āt p̄sertim vt nate erāt abolebaťoriginal' macula: qm i his fides pentū suffragabaťsz fides pentū nō magis ad diē p̄m q̄z septimū q̄z octauuz vl' ad millesimū ḡ imediate vt nate erāt feie tollebaťi eis macula originaľ. Si forte p sacrificia fieri hāc culpe abolitiōez di ceremus ad tps sacrificioꝝ differēda erat neĉio abolitio pcti. Et in ß melius erat feminis q̄z viris iter iudeos qm̄ paruuli añ octauū diē iter iudeos decedētes q; circūcidi nō poterant eternal'r pibāt. feie āt q; imediate vt nascebāť salue erāt securius q̄z masculi se habebāt. Qualitercūqꝫ ḡ iudei se hīent nō excedebat i eis originaľ culpa octauā diē. Jn gentilib⁹ āt iter dū pmanebat illa p totā vitā viroꝝ: et si cētū aut ducētis āniſ viuerēt imo plurimi gētiliū i pctō originali decedebāt et magno tpe viuētes. Hoc āt iō accidebat quoniā plurimi gentiliū t fere omnes fili infideliū parentū erat. s. de deo male sentiē tium t idola colētiū ideo in pua etate i macula originali nō expiabāť fide eoꝝ cū i eis nulla recta fides eēt sz oīs p̄uitas i itellectu t affectu. Cū vo pueniſſent ad etatē rōne vtētē idoloꝝ culture t alijs illicitꝫ se tradebāt i ß vsqꝫ ad mortē pseuerātes. vñ nihil i eis vnq̄ erat q̄ originalē maculaz exuere possent: q; actū nullū vnq̄ i deum dirigebāt. Jn hac āt mori eos neĉe erat ß pacto: cū nunq̄ abolita foret nec tñ ad limbū pueroꝝ isti descendebāt: q; cū plurimis actualibus grauarentur peccatis gehēne sedes eos decedentes susceptura erat.

¶ Omnes gentes p̄ter xp̄ianis post legem euāgelicam moriuntur originali crimine infecti.

Post publicationē āt euāgeliꝫ oēs iudeos: t sarracenos paganos: t cuiuscūqꝫ rit⁹ gētes t pp̄los p̄ter eos q̄ fidē xp̄i pfitēť i pctō originali mori neĉe ē. Q; ad baptismatis susceptiōez oēs hoies obligāt nihilq̄ aliud eis eē p̄t quo originalis macula deleaťaut i equaleti. s. i sanguie. Sz hunc quoq; baptismuz appellamus: nā baptismus flāminis t sanguinis sine desiderio aut p̄formitate aliq̄ ad baptismū flumiſ esse nequit. Soli aūt xp̄iani sūt q̄ sine originali reatu decedět: qm̄ in eis baptismus regnatiōis lauacrū est ad emūdationē originalis macule ceteroꝝq̄ pctoꝝ si q̄ fuerint. Si tñ qs eoꝝ nōdū renatus baptismi lauacro decesserit originalez nōdū exemit labē: iō eternal'r dānat⁹ libo pueroꝝ tanq̄ carceri sempiterno mancipaťHec aūt vl'r va sunt: nisi cū qs filius xp̄ianoꝝ parētū inaduertēsia imbaptizatus manet: t postea hoc in oblionē trāsit. ipse aūt q̄ filiꝰ xp̄ianoꝝ est rebaptizatū estimat cum adultā etatē ptigerit nec ingrere curat an baptizatuſ sit cū ceteri xp̄iani baptizati sint. Si hic recte q̄ alma mr ecclia recipit crediderit cū decesserit originalē nullā culpā h3. in eo. n. fides de baptismo t ceteris q̄ ortodoxa positio recipit sine baptismo originalē culpā deleuit quaz alias fides p baptismū deletura erat. Huic āt ad eternā salutē nihil obstat nō baptizatū eē. ecclia q̄z p eo ōfuncto orabit et si post eiusdē mortē p̄stiterit eū sine baptismo decessisse. Sic habeť ex in decretalib⁹ in titulo ō clerico nō baptizato. i. c. aplicā. vbi papa aucte bti Augu. in. 8. de ci. dei. qui ait. Sepe hoib⁹ baptisma sacrū pferri inuisibl'r opante in eis gra iuisibilis dei: cū nesciť an baptizatus qspiā sit: vel cū aq̄ sacramētalis omissa nō ob cōtēptū: sz pp̄ inuincibilē ignorātiā fuit. idē ēt in eodē. c. beati Ambro. auctoritate pfirmaťAug. in. 8. de ciui. dei.

¶ Si tñ aliqs filiꝰ xp̄ianoꝝ ad adultā puenies etatē se nō baptizatū fuisse manifestis documentis cōpereritbaptizari dz. pōt tñ baptizari cū ꝺdi ōe. imo dz fm formā quā tradidit ecclia. s. si tu es baptizatus ego nō te baptizo t c. vt pz exde baptismo t eius effectu. c. p̄. Quāuis tñ aliqs dubitet t documēta manifesta nulla inueniat quibus edoceaťeū baptizatū eē nō dz baptizari: si filiꝰ xp̄ianoꝝ est: t inter xp̄ianos semp nutritus. Si tñ cōpereritlucide se baptizatū nō fuisse baptizādus ē. Sic pz in decretalib⁹ in titulo de p̄sbytero non baptizato. c. veniens.

Amb̄rosiꝰ. B

Quō baptizari debeat q dubitat an sit baptizatus nec ne.

¶ Quedam ad superiora attinentia. Cap. iii. A

Si vero qspiā de sacerdotibus fuerit ministrās in sacerdotio suo de q̄ euidētissimis pstat pbatio nibus q̄ baptizatus nō sit: baptizari dz. t itez pmouēdus ē incipiēdo a p̄a tōsura q̄z q̄z itez oēs ordines nullo facto saltu sumpserit. t ß vsqꝫ ad illū ordinē in q̄ ministrabat cū baptizatus ē siue p̄sbr vsqꝫ ad p̄sbyteratū siue dyachonꝰ vsq; ad dyachonatū t sic in ceteris. Sic hētur in eodē titulo de p̄sbytero nō baptizato. c. si qs p̄sbyter. Hi aūt sacerdotes q̄ existimāt se baptizatos cū nō sint qn̄ pmouenť nullū ordinē vere suscipiūt. Baptismuſ oīuz sacroꝝ noui testamēti ianua ē: iō eo nō suscepto nullū sacm suscipi pōt: ordines āt sacra sūt. ¶ Amplius aūt ß apparet: nā si iste sic ordinatus aliquē pus ordinem suscepiſſet nō reordinareť. ecclia tñ eū ordinari iubet. apparet ḡ eū nullū ordinē suscepisse. ¶ Est q̄z aliud accidēs ys sacerdotibus q̄ cū ordinati nō sint cōficere eucĥie sacm nō possunt. hoc enim solius p̄sbyteri efficere est. Hi aūt t si videanť cōficere, pferentes verba que alīj veri p̄sbyteri pferūt cum pfecrant: nihil tñ efficiūt: qm̄ collatā ordinis ptātē nullā hnt. Velut si qs pure laycus i apparatu vba pfecratōis pferret ēt totam missaz celebrans pspicuum est eum nihil efficere posse: qm̄ laycus est. ¶ Amplius aūt hi sacerdotes nō baptizati existimātes se baptizatos absoluere nequeūt eos quoꝝ peccata in pfessiōe audierint. Absolutio qppe actus ē a duabus clauibus ecclie. s. a scia discernendi t ptāte ligandi atq; soluendi: que simul in ordine solius sacerdotiꝫ pferunť. ad sacerdotum ḡ nō. pmoti has claues nequaq̄z hnt nec absoluūt Sic aūt est de ceteris actibus qui ptātē alicuius ordinis exigunt. nā cū isti ordinē nullū hēant nequaq̄z poterunt efficer qō intēdunt: aut agere videnť. Cum tñ hi sacerdotes nō pfecrati celebrātes digne t deuote pfecratiōis vba, pferunt existimātes se qcq̄z facere sic ceteri veri sacerdotes efficiūt: t p⁹ illum panē t vinum sumentes q̄ arbitranť in vez corꝰ xp̄i t sanguinē vsa tantā in aia sua gratiā suscipiunt sicut si vez corpus xp̄i t sanguinē suscepiſſent: q̄z q̄z fm veritatem nihil nisi purum panem t vinū assumpserint. Causa huius pz q; hic inuincibilis ignorātia est nihilq̄ hic obmissuz est p̄tēptu aut negligentia aliqua sacerdotis. ¶ Jdētidē aūt in laycis q de manu talium sacerdotū eucĥie sacramentum accipere conanť accidit. Nā cum isti volunt eucĥiam suscipe arbitrātes illum sacerdotem sine vllo scrupulo cōficere posse: t hāc quā confecit esse eucharistiam quāquā corpus christi t sanguinē nequaq̄z suscipiant sed purum panem t vinum q; sacerdos iste conficiendi potestatē nō habuit: tantā tñ gratiā suscipiūt quantam veruz corpus christi assumentes suscepturi erant.

¶ Si aūt

Aug. in. 8. de ciui. dei.

B

Baptismuſ ianua ē sacramētoꝝ noui testi.

C

Purus laycus missaz celebrās nihil efficit.

D

Jn q̄ gdu ptigat vt sacerdos ex me ro pane t vino tātā gram accipiat ac si esset xp̄i corpus.

Ca. iii. A

B

Act⁹ latrie apō theologos qd sit.

Ge. 17. c.

C

Quō femine ab originali culpa dissolueret apō legē mosaycam.

D

Quot dieſ apō iudeos durare poterat originaľ macula.

¶ Si aũt hec sic nõ ꝓsisterẽt magna atq; intolleranda incõue nietia seq̃renť.s.multos sine aliq culpa sua ꝛ nihil efficere vl teri⁹ potẽtes eternal'r dãnari. Dec aũt oi egtati repugnãt. nimis q̃z diuine bonitati obuiarẽt. ¶ Ampli⁹ aũt cũ qs taliũ sacerdotũ aliq̃s ꝓsitẽtes audierit absoluere negt: ꝛ ipsi q̃s talis sacerdos absoluere vr̃ nullatenus absoluti sũt: qz claues ad ligãdũ ꝛ soluẽdũ iste nõ hũit. Deus tñ q sum⁹ sacerdos ẽ in ꝟ casu ꝓsitẽtes absoluit: q̃tũ ad id q⁹ claues eccl'iasticoꝝ ministroꝝ effecrure erãt: qz hi q ꝓsitẽť nihil vltra efficere q̃unt. Est enim hic erroꝛ publicus ꝛ inuincibilis ignorãtia. ꝯriũ.n. sciri negt nec ꝓsumi vllatenus rõnabile est. Q; si act⁹ ordinis q̃s isti administrãtes faciũt nulli⁹ eẽnt efficacie: oia ꝓfusa eẽnt ꝛ plimis magnũ dãnũ imeriť seq̃reť. ¶ Dãnũ aũt publicũ p erroꝛ ꝓsentiẽdũ nõ ẽ: ꝟ magis vt erroꝛ public⁹ veritati nõ noceat. ꝟ.n. oĩs rõ recta dictat. ¶ Jura q̃z hũana id sequũť vt p3 digestis de iudicib⁹ in lege barbari⁹ philipp⁹ vbi dr̃ q⁹ Barbarius Philipp⁹ fu⁹ erat ꝛ pp notã fuituꝫ iudex eẽ nõ poterat q roma vadẽs ignorato q⁹ xp̃s eẽt iudex ꝓstitut⁹ ẽ: q cum magno tpe iudicasset, in multis cãis diffiniuit: ꝛ recte qdẽ. Lõptũ aũt p⁹ multũ est eũ seruũ, foze cui p̃ñ erat illũ iudicẽ ꝓstitui nõ potuisse nec fuisse iudicẽ ꝛ p̃r sñias ab eo latas nulli⁹ eẽ momẽti tãq̃ a ñ iudice latas. Quia tñ cũctꝫ ei⁹ sentẽtijs retractatis magnus erroꝛ fortassis reipublice ꝛ singulis ꝛ ppl'o ñ ambigue seq̃bať decretũ ẽ oẽs ab eo datas sñias ratas eẽ. Jn sacerdotib⁹ aũt de qb⁹ fmo fit sil'e p oĩa ẽ. appet ḡ cũcta q̃ ab hmõi sacerdotib⁹ fcã sĩ ꝛ sic̃tũ ad ptãtẽ agẽtis nulla fozet ꝛata tñ ꝛ plena efficatia manere ac si a veris sacerdotib⁹ effecta fuissent. Hoc tz Bernardus in gloſa. c. si quis p̃byter. in titulo de p̃esbytero non baptiçato.

Capi.123. A ¶ Casus in quo non baptiçatus ab oziginali culpa eximiť.

Alius aũt casus est in q̃ q baptiçatus nõ ẽ ꝛ ꝓstat sibi baptiçatũ nõ eẽ ab oziginali labe ꝓtsus eximiť. Hoc aũt vt si qs baptiçari velit ꝛ cũ baptiçari festinet in itinere moziť: aut si qs baptiçari ceptus ꝑus expiret q̃z baptismus expleať. Hi.n. ab oziginali ita plene mũdanť ac si baptismati⁹ fonte renati fozẽt: ꝛ qũ in eis baptism⁹ cũ fide effectur⁹ erat sola fides cõplcuit. Sic p3 i decretalib⁹ in titulo de p̃sbzo nõ baptiçato. in. c. aplicã. Ambzosius. Jpe.n. impatoꝛẽ valẽtinianũ baptiçatur⁹ erat q cũ in itinere ꝓsitus eẽt vt ad baptismũ ꝓpinaret moꝛte p̃uẽtus ẽ de q̃ dic̃ Ambzosius q⁹ gram baptismalẽ nõ ꝑdidit: aut veri⁹ ea nõ caruit ing ens⁹ vẽtrẽ meũ doleo: qz quẽ regñatur⁹ erã amisi: ipse tñ gram quã ꝓsecutur⁹ erat nõ ꝑdidit. ¶ Jn ceteris aũt casib⁹ quotiẽs quis imbaptiçatus diem claudat oziginali culpa ꝓtsus decedit atq; limbo puerozum immergitur.

Ambzosi⁹.

Cap.i.24. A ¶ Nõ oẽs i oziginali culpa ẽdentes i pueroꝝ libo mãcipãť.

In precedentibus q̃s dcm̃ ẽ ẽdentes dũtaxat in oziginali macula sedib⁹ libi pueroꝝ detineri. Nõ.n. vez ẽ oẽs in oziginali culpa decedẽtes inj̃ limbo pueroꝝ mãcipari. pleriq; nẽpe oziginali macula p̃sti decedũt q tartareis sedibus imergũť. velut in iudeis sarracenis ceteriſq; paganoꝝ ppl'is accidit. De his enĩ ꝓspicuũ ẽ q⁹ oẽs i oziginali macula decedãt. nã nullũ emũ datiuũ h⁹ remediũ ẽ ꝑter regñatoris lauacrũ baptismale. in q̃ cũcte macule cuiuscũq; gñis abluũť: has tñ gẽtiles nõ ablui baptismate p3. ab oziginali ḡ macula eas i eo ritu manẽtes ab stergi impole ẽ. Sarraceni tñ iudei: atq; oĩus paganoꝝ nationes cũ eas ẽdẽ ꝓtigit ñ i libo pueroꝝ: ꝟ gehẽnalib⁹ icẽdijs imergũť: qm̃ ꝑter moꝛtale qd oziginale ẽ mlta alia actualia hñt pctã. Cũ vo q̃spiã in pctõ actuali decedit siue ꝑter ꝟ oziginale hẽat sine neq̃q̃ tartareis sedib⁹ collocať: vbi pcõꝝ suoꝝ actualiũ ĩ eternũ penas luit p pctõ q̃z oziginali qd i libo pueroꝝ pasſur⁹ erat suffert. ¶ Pzo vtroq;.n. i iferno dãnatoꝝ sufficiens ꝛ pueniẽs ꝟ spẽz pena ẽ tã p actualibus p se q̃ p oziginali.

B Oziginali culpe ꝑuatiõis pena debetur. ¶ Jn libo aũt pueroꝝ ꝯrio ẽ: qm̃ p sola oziginali macula pena ibi data suffic̃ p actualib⁹ vo neq̃q̃. nã oziginali culpe ꝑuatiõis pena debeť sic̃ culpa ꝛ act⁹ ei⁹ i sola ꝑuatiõe ẽ actualib⁹ vo debeť pena sensus i actuali iflictiõe penaꝝ: sic̃ ipa i actiõe ꝓsitũt. Jn gehẽnali aũt mãsiõe dãnatoꝝ vtraq; pena ẽ: qz grauioz ẽ cruciat⁹: iõ tã oziginali q̃z actuali pena hec suffic̃. ¶ Jn limbo aũt pueroꝝ sola pena ꝑuatiua, nõ ḡ sufficiet eis q in tartareis dãnatoꝝ sedib⁹ collocanť. Jn gẽtilib⁹ aũt vt cõiter ꝟ accidebat potissime ab eo tpe q̃ idoloꝝ cult⁹ ꝛ varia sup̃stitio oz bẽ possidere cepit. nã rari eoꝝ tũc erãt q in oziginali nõ decederẽt macula ẽt si multo tpe supuiuerẽt. Nã fide pentũ i puaetate nõ mũdabanť: cũ vo ad discretiõis capacẽ ipsi pueniſſẽt nõ hẽbãt aliqd q̃ talis macl'a eluereť cũ moꝛ ydolatrie ꝛ alijs imũdicijs traderenť. his igiť nõ i libo pueroꝝ manẽdũ erat: ſ3 in tartareis mãsiõibus. ¶ Jlli aũt ad pueroꝝ limbũ descẽ debãt q oziginali macula decedentes nihil alterũ impie egerãt. Di aũt erãt qui in etate puula moꝛte occupati ꝑus moziebanť q̃s peccandi acquirerent facultatem.

¶ Quedam de limbo puerozum.

La.i25. A **In hoc** aũt de q̃ agiť pueroꝝ limbo pena sensus nulla ẽ. s. pena frigoris aut caloris ꝛ i hmõi alie q̃ ptinẽt ad aliquã iflictõez: ſ3 ꝑuatiue pene sĩ. s. in ꝑuatiõe sola dine visiõis ꝓsistẽtes. Dec.n. q̃ ꝑuãť btifica visio ẽ in q̃ boi b⁹ totũ bonũ qd hr̃e p̃ñt ꝓsistit. Alie qppe rõnales talẽ pfectionẽ ſ3 nãz hñt: vt deũ itelligẽ possint ꝛ in eo delectari. Cũ vo a corpib⁹ soluunť eis tps ẽ vt deũ videãt ꝛ fruanť. Si vo ꝓtingerit eas corpe solutas deũ nõvidere nec in eo delectari pena illis ẽ: qz eo bono carent qd alias habiture eẽnt: nisi peccassẽt De⁹ aũt qz iustus ꝛ iustitia ẽ iuxta q̃litatẽ ꝛ q̃titatẽ culparũ penaꝝ mensurat q̃titatẽ ita vt in oib⁹ eq̃litas sit cũ iustitia in eq̃litate ꝓsistat iuxta Aꝝ. ethicoꝝ. li. 5. Culpe aũt oẽs ꝑuatoẽs sũt eaꝝ tñ q̃dã in ꝑuatiõe sola alie vo in positiuo q̃dã fundãť que aũt in pure ꝑuatiuo fundanť, nullũ positiuũ ꝓsupponũt in actu volitiuo nec in actu executiuaꝝ potẽtiaꝝ fundanť positiuã penã de⁹ infligit. Quãobrẽ q in aliq actuali mortali decedũt igne gehẽnali i eternũ cruciañ. in ꝟ aũt aliaꝝ receptaculo pene frigoris ꝛ caloris sũt ꝛ sil'es. q̃ pene sũt in positiuo actu ꝓsistẽtes. ¶ Original' aũt macula sup̃ pure ꝑuatiuo fundať in sola qppe original' iustitie ꝑuatõe ꝓsistit quã tenere obligabamur. pena igiť q̃ ꝑ ꝟ pctõ ifligiť i pura ꝑuatõe ꝓsistit. s. vt q in sola originali labe decedũt in eternũ dina visiõe ꝑeť in q̃ totũ hũanũ bonũ qd felicitaſ vocať ꝓsistit. ¶ Jn ꝟ aũt puerozum limbo nulla in sensu pena ẽ. s. frigoris aut caloris aut alteri⁹ modi. ignis nãq; aut demões vl' aliqd dolorẽ aut pauorez incuties ibi nõ est. Oia tñ bona ꝛ delectatões qb⁹ ifelices aie ille ꝓsolari possent absunt ita vt ifelices ꝓtsus sint. Et velut in hac gehẽne ptícula hũantib⁹ interioꝛ tenebra est i ꝑuatiõe visiõis dine q̃ ẽ lux intellectus nr̃i ita ꝛ exterioꝛ tenebra est. s. ꝑuatio interioris lucis. s. q̃ oculis videri dz. ¶ Est ḡ ibi i loco illo infelici eterna caligo atq; palpabiles tenebre ne saltem miseris aliquod lucis obletamentum sit.

La.i26. A ¶ De limbo puerozum.

In hoc aũt pueroꝝ libo ꝺ q̃ agiť ab exordio orbis cõditi nõ fuerũt q hac eterna punirenť cecitate velut in inferno dãnatoꝝ a ꝑmordio seculoꝝ q punirenť fuerũt. Jbi nãq; demões ab initio extiterũt q moꝛ vt creati sunt trãsgressoꝛes effecti tartareo carceri mãcipati sũt. Postea aũt aliq̃ta successiõe scl'oꝝ ibi q̃z spũs hoiz eẽ cepunt. Jn libo ãt pueroꝝ nulli demões sũt: q puniãt aut puniant: ſ3 sole aie in pctõ oziginali decedẽtiũ. S3 ab exordio orbis ꝑditi. s. cũ ipso orbe creato nemo imediate in oziginali ẽcessit reatu ḡ populatio libi nõ cepit cũ orbis ꝑditõe siẽ populatio carceris gehẽnalis. Assũptũ p3 qz nemo in oziginali pctõ decedere potuit nisi de posteris ade. Di ẽt q nũc in libo detinenť in nouissimo die examinis horrẽdi cũ ceteris q aliq̃n hoies fuerũt resurgẽt qm̃ resurrectio gñalis erit: nihil qppe ad hũanã spẽz vnq; ptinuit qd ibi nõ resurgat. De his tñ neciũ nõ ẽ vt cozã dño ceteris astãtib⁹ in die iudicij ꝓsentenť in valle Josaphat in qua iudiciũ futuꝝ a doctoꝛib⁹ asseriť. Sic vr̃ sonare illud Joel'. c. 4. cũ dr̃. Quia ecce i dieb⁹ illis ꝛ in tpe illo cũ puertero captiuitatẽ Jude ꝛ hierusalẽ ꝓgregabo oẽs gẽtes ꝛ deducã eas i valle Josaphat ꝛ disceptabo cũ eis. Et qbusdã interpositis dr̃: erũpite ꝛ venite oẽs gentes de circuitu ꝛ ꝓgregamini: ibi.n. ecumbere faciet dñs robustos tuos. ꝓsurgãt ꝛ ascendãt gentes in valle Josaphat: qz ibi sedebo vt iudicem oẽs gentes in circuitu. Q; aũt hi nõ ꝓtenť in iudicio rõ esse vr̃: qz iudiciuz fiet de his q̃ vnusq̃sq; ꝓtaue egit aut ꝓbe vt q peccauerũt iustam opum suoꝝ vicez recipiãt videãtq; se cozã toto orbe iuste ꝓ patratis dãnari. Di aũt nihil egerũt ꝓ q̃ dãnari debeant sed ꝯxerũt originale ꝑ q̃ visione dei ꝑuati sunt in eternum nõ ḡ his opus est deo iudice pctm̃ suum eis demõstrãte: cuz nõ ipsi peccauerit: ſ3 a parentibus peccatũ contraxerint. Hoc aũt quidam existimant sed nos cũ ceteris cozã deo iudicante ꝓsentari aut nequaq̃ nihil differt. ¶ Amplius autez sciẽdum hos qui in limbo puerozũ patiuntur in eternũ ibi mãsuros. pena quippe cuiuslibz mortalis peccati in eternũ manet.

C De⁹ ẽ sum⁹ sacerdos.

E Perfectio aie rõnalis a nã insita.

Arist. 5. ethicoꝝ

C In libo pueroꝝ nulla sẽsus pena est.

B Soli posteri ad e in oziginali pcõ ꝺcessert Joel. 4. c.

C Qui in libo sũt pueroꝝ nõ aderũt ante deuz vt subiũgãtur alicui sue.

D Origiale pcrīm mortale est. E Notandū de libo.

Qui vo in lībo pueroꝝ sūt in mortali peccato decesserūt. originale qppe mortale est q̄ꝫ de actualib⁹ nō sit. Sicut g̈ q in actuali mortali decedit i eternū gehēnalib⁹ incēdijs mācipat ita q in originali diē claudit i eternū in lībo pueroꝝ illa interiori ꝛ exteriori affligit tenebra. ¶ Sciendū āt de hoc puerorū limbo a xp̄o tpe passiōis ꝛ resurrectiōis sue nullos eductos fuisse. oēs qppe de iferoꝝ locis educti ad vitā eternā cōscenderunt ad eā tū nemo ascendit nisi q pfecte mundus est. De limbo g̈ pueroꝝ nullos secū xp̄s eduxit: quia illi i mortali peccato qō originale dī: in eternum manent.

Luca.i.7. A

¶ Quartus sinus apud inferos.

Lucas.16.c.

Cum in prioꝝ⁹ de trib⁹ receptaculis aiaꝝ in iferno distinctis actū sit de q̄rto aliqd enarrare operē erit. ¶ Est āt q̄rtus atq; extremus synus iter ifernalia loca limb⁹ scōꝝ patrū quē xp̄s cognosci ōdit p beatū Lucā ca.16. cū dī fcm est vt moreꝛ mēdicus ꝛ portareꝛ ab angelis in synū abrahe. mortuus ē āt dives ꝛ sepult⁹ est in ifernū. eleuās āt oculos suos cū eēt in tormentis vidit abrahā a longe ꝛ lazaꝝ in synu eius. hūc āt limbū scōꝝ patrū vocāt q: in ls soli viri iusti ꝛ total'r ab oi ostagiōe exēpti erāt. Nemo nāq; ibi erat q in mortali decessisset crīe aut q aliqd penalitatis p icō pleta satisfactiōe explendū hīet. ij qppe ad alios tres synus vt in plibatis distinctū est ptinebāt. ¶ Descēdentiū vo ad scōꝝ patrū limbū modus hic erat. q gcūq; adēpta originali macula aliq̄ de supp̄ descriptis emūdatiuis remedijs in inocētia moreꝛ ad libū hūc descēdebat si añ saluatoris mortē ōcessisset. Aut si qs semel adēpto originali reatu aliqua actualia flagitia ppetrasset de qbus plene añ obitū satisfecisset ad libū scōrū ferebat. ¶ Hec āt additio decētiū ab exordio additi orbis fuit vsq; ad datā circūcisionē: ꝛ inde gn̄al'r vsq; ad mortē saluatoris. siue gētilis ille siue hebreus foret. Q; si qs q̄ls hoꝝ añ saluatoris mortē elapsoꝝ tēpoꝝ de cōmissis dolēs iperfecta tū satisfactiōe ōcessisset ad purgatorias descēdebat sedes: vbi tādiu cruciatib⁹ purgatorijs exercebat: quousq; vniuersum pterite labis reatū exemisset deinde aūt ad scōꝝ patrū limbū trāsferebat. ¶ In hoc aūt q̄rto synu iferoꝝ penaꝝ locus nō erat: qm̄ q ibi mācbāt nullā culpā aut reatū hēbāt pp q̄ penalitatib⁹ affligēdi eēnt: nec qdē eis q̄ in sensu sunt nec eis q̄ in dāno. s. in tenebris interioꝝ⁹. ¶ Hūc aūt locū iō diuina bonitas ab exordio scl'oꝝ cū ceteris aiaꝝ receptaculis struxit: q: vir q quocūq; tpe in inocētia aut cōpleta de cōmissis satisfactiōe decederēt vite eterne felicitatē pfesti habituri erāt: q: ad hāc suscipiēdā pfecte dispositi erāt. ¶ Idētidē aūt ꝛ q de cōmissis dolētes incōpleta tū satisfactōe decedētes purgatorijs ignib⁹ tenebāt exēpta p̄sus labe ad vitā eternā mox recipiē di erāt. Et q: toto seculoꝝ pteritoꝝ lapsu vsq; ad saluatoris mortē ianua vite eterne clausa extiterat nōdū soluto p̄cio redēptiōis nr̄e s3 xp̄s moriēs vite portā reserauit: nec̄e erat quē dā poni locū in quo vsq; ad id tpis aie viroꝝ iustoꝝ ab exordio seculoꝝ decedētiū pmanerēt. ¶ Hic aūt ē ille locus quez lcōꝝ patrū limbū appellamus q ad stabil'r manendū nō erat sed vt ibi p̄missam atq; p̄culdubio affuturā p̄stolarent redēptionē. s. vsquequo padisi porta reserata foret. ¶ Hic autē locus a ceteris trib⁹ aiaꝝ receptacul' differebat: qm̄ i alijs aliqd penalitaꝝ erat in ls aūt nihil. Nā q in alijs tenebāt locis aliq culpa grauabāt aut onus satisfactōis inexplete eos p̄mebat quāobrē vbicūq; existerēt nec̄e erat vt aliq̄ gn̄e penaꝝ affice ret. ¶ Qui aūt in limbo scōꝝ patrū erāt nulla culpa tenebā tur nec aliquā inexpletā cōpleturi erāt satisfactōez: iniustū g̈ satis videret eos aliquo penalitatum genere afflictari.

Luca.i.8. A

¶ Quedam de noibus limbi patrum.

Hoc enim q̄rtū aiaꝝ apud inferas sedes receptaculū: qō nos sanctoꝝ patrū limbū dicim⁹ sacra scriptura synū abrahe freq̄nt̄ appellat. Sic. n. p3 Luc. i6. vbi xp̄s dic̄ mēdicū laçaꝝ ab angelis portatū in synu abrahe. diuitē q̄s i tormētis gehēnalib⁹ acriter afflictatū introducit clamātē ad abraham ꝛ ad laçarū q erat in synu ei⁹. ¶ Nec nos cū qbusdā arbitremur hūc scāꝝ aiaꝝ locū añ xp̄i passionē synū abrahe: iō vocatū qm̄ ibi abrahā p̄mus steterit. nā añ eū pleriq; ad eum locū descenderūt. Sic. n. de pthoplausto adā p3: q q̄ꝫ a p̄n⁹ peccās. postea tū vir iustus ꝛ timoratus deo fuit. tāti. n. boni ꝑuatio q̄ꝫ expiri cepit in terrestri padiso qō idētidez culpa sua pditū nouerat eū nimis cautū reddidit atq; vite ei⁹ exosū ꝛ in ea velut in q̄dā diuturno luctu manētē atq; i ppetuo desiderio illi⁹ quā semel cognouerat felicitaꝫ. Un̄ ō eo sacra scriptura testimōiū reddit q vir sanct⁹ fuerit. Sic p3 sapie. c. io. s. hec illū q p̄m⁹ formatū ē orbis terraꝝ p̄ adeo cū sol⁹ eēt creat⁹ custodiuit ꝛ eduxit a delicto suo. ¶ Preter ls āt añ oēs q ad limbū scōꝝ descēderūt abel fili⁹ ade p̄m⁹ fuit q qm̄ deū diligēter ac deuote colebat ōuscq; sacrificia illi⁹ susceptabat exterminat⁹ ē a fratre suo chayn vt p3 Gen. c. 4. Tota aūt sacra scriptura de ls testimōiū phibet q vir scūs sit. ¶ Potissimū āt ē xp̄i pcontū de eo q hētur Matthei. 23. c. vbi dic̄ vt veniat sup vos oīs sanguis q effusus ē a sanguie iusti abel vsq; ad sanguinē Zacharie filij barachie. ecce. n. iustū vocauit abel. hoc ēt hētur ad hebreos. c. xi. s. fide plīmaz hostiā abel quā chayn deo obtulit p quā testimoniū p̄secut⁹ ē iust⁹ testimōiū phibete munerib⁹ ei⁹ deo ꝛ p illā defūct⁹ adhuc logr̄. ¶ Hic āt cū obijt ad limbū scōꝝ moꝝ descēdit cū inocens moreꝛ: nulla qppe peccata i eo p̄esserāt q̄ꝫ merito ad alia loca descēdere ōbuisset: ꝛ si aliq̄ peccata hūisset iā de eis plene satisfeciss et cū scripturā cū iustū vocet. Dato q abel q̄dā hūisset peccata q̄ viuēdeploraſſet: de eis tū nō plene satisfeciss et cūcta obl'o ad satisfactōez p martyriū extiguebaſ. Eo. n. q Zelās ōi latriā ꝛ iustitiā emulatoris frīs sui mānu pcidit ab oi onē satisfaciēdi libat⁹ ē ipa. n. martyrij susceptio plena ꝛ superogans satisfactio erat. ¶ Hoc qdē catholicū documētū apō oēs theologicos doctoreś ē q: ēt si qs ducēta milia patrauerit mala. p qb⁹ ei i vita dolēti ī purgatorijs ignib⁹ āpli⁹ q̄ꝫ p mille ānos manēdū eēt si p xp̄i noie aut p ofēsiōe cuiuscūq; pbitaꝫ mortē subeat mox ad scā trū etherea ꝙolabit felicitatē. Martyriū qppe cuiuscūq; satisfactōis faciēde q̄tūcūq; magna sit extiguit obl'onē. ¶ Dōs g̈ ex ijs p3 p̄m⁹ fuisse abel viꝝ fcm̄ q ad scōꝝ limbū descēderit. ¶ Post hūc āt descēdit adā p̄ ei⁹. pus nāq; abel q̄: adā moꝛtuus ē: q: p⁹ mortē ei⁹ adā genuit seth dicēs posuit mihi dn̄s semē aliō. p abel quē occidit chayn vt hētur gen. 4. c. ¶ Post adā tert⁹ ad libū ōscēdēs fuit fili⁹ ei⁹ seth. Prius āt adā q̄ seth moꝛtu⁹ ē: vt colligit Gen. 5. c. ꝙputādo ānos ade ꝛ filij ei⁹ seth ꝛ ānos q̄s hūit adā cū genuit seth. nā adā vixit ānis octingēt⁹ post q̄ꝫ genuit seth ꝛ seth vixit ānis nongēt⁹ ꝛ duodeci. g̈ cētū duodeci ānis mōtu⁹ ē adā añ seth. q̄ patent i eodē. c. Q; āt seth fuerit vir iust⁹ ōscēdēs ad libū scōꝝ ꝓstat: q: oēs ō stirpe ei⁹ viri sci appellāt vsq; ad finē h⁹ p⁹ etaꝫ circa diluuiū cū iā oīs caro corꝛupat viā suā vt appet Gen. 6. c. ¶ 4⁹ ōscēdēs ad libū fuit enos fili⁹ seth. iste. n. vir scūs fuit: qm̄ sacra scriptura testaꝫ de eo q ipe cepit iuocare nomē dn̄i sup terrā vt appet Gen. c. 4. Sz iste moꝛtu⁹ ē p⁹ seth ānis nonagitaocto q: seth vixit postq̄ꝫ genuit enos ānis octigēt⁹ septē. Enos vo vixit annis nongēt⁹ quinq; vt p3 gen. 5. c. Et sic ō ceteris viris scis p lineā seth: vsq; ad noe dōs saꝝ rōnabil'r vr̄: q: oēs ad libū ōscēderit scōꝝ: potissime ō illis qs sacra scriptura i illa linea enūciat. Qm̄ pter hos m'ti alij i eade fuerī linea q̄ i sacra scriptura ñ ꝙputāt: ō q nō ē ide p̄sumēdū qō ō eis q scripti sī: qm̄ null⁹ q i linea seth script⁹ in sacra scriptura repiꝛ pōt i diluuio vt p3 ex ꝙputatōe qua fecim⁹ Gen. c. 5. ¶ M'ti tū ō ijs q ñ sī i eade linea scripti q̄ꝫ ō eade fuerī diluuio assūpti sī cū p aq̄ꝫ sole octo aīe saluefcē sī. s. noe ꝛ tres filij sui ꝛ vxores noe: ꝛ filioꝝ triū. ¶ Post hos āt ō noe mānifesti⁹ adhuc ē: q: ad libū ōscēderit q̄ꝫ ceteri q: ō eo mānifestioꝛa testimōia sūt i sacra scriptura: vt p3 Gen. 7. cū dr̄. ingredē tu ꝛ oīs dom⁹ tua i archā: te. n. vidi iustū coꝛā me i gn̄atōe hac. ¶ De eo ēt testimōiū reddit q iust⁹ fuerit Eccli. 44. c. s. noe iuēt⁹ ē pfect⁹ iust⁹: ꝛ i tpe iracūdie fact⁹ ē reconcilatioꝛi⁹ dimiss⁹ ē reliquū ēre cū fcīs ē diluuiū testamta scli posita sī apō illū ne ōleri posset diluuio oīs caro. ¶ Laudat ēt eū apl's ō fide ad deū vt hr̄ ad Hebre. xi. s. fide noe rēsō accepto ijs q̄ adhuc ñ videbāt metuēs aptauit archā i salutē dom⁹ sue p quā dānauit mūdū ꝛ iustitie q̄ p fidē ē hēs ē istitut⁹. ¶ De enoch q i hac etate p⁹ fuit añ noe sacre scriptur testimōiū redūt q: vir scūs fuerit ad libū tū nō ōscēdit: sz rapuit eū dn̄s ꝛ trāstulit i padisū. sic p3 eccl'iastici. 44. c. s. enoch placuit dō ꝛ trāslat⁹ ē i padisū: vt det pēitētiā gētib⁹. De ls ēt apl's ad hebre os. c. xj. ait. fide enoch trāslat⁹ ē ne videret moꝛtē ꝛ nō inuenie baſ q: trāstulit illū dſ. añ trāslatiōez. n. testimōiū hēbat placuisse dō. Hi igr̄ oēs alīq; plīmi añ abrahā ad scōꝝ synū ōscēdēr nō ē g̈ recte dcm: iō vocari hūc locū synū abrahe: qm̄ ipe illuc p̄m⁹ ōscēderit. Itē ls staſ ñ pt. nā ō abrahā hr̄ Gen. 25. c. ōficiēs moꝛtu⁹ ē in senectute bōa, pueccq; etaꝫ: ꝛ plen⁹ diez ꝙgregatus q̄ꝫ ē ad ppl'z suū. Et ls exponūt doctoreś ō ꝙgregatōe ad viros scōs; p⁹ mortē. Opz g̈ q aliq̄ i lībo iā existerēt cū ipe illuc descēdit: q: dr̄ ꝙgregat⁹ ad illos, prim⁹ aūt ad nullū ꝙgregari pt.

Et nō solū

Sapie. x. c.

Gen. 4. c.

Matthe. 23. c.

C Catholicū documētū.

D Prius abel descēdit ad libū. s. pruz

Scōs adā.

Tert⁹ seth E Quot ānis vixit adaz.

4⁹ enos.

F Octo q ex diluuio exē pti sunt. Noe.

Eccl'iastic⁹ 44. c.

Apl's ad heb. xi. c.

Enoch.

Eccl'iastic⁹ A postolus Gen. 25. c.

Et nō solū aliq̄ p̄cessisse i libo p̄bāt: sz ēt multi: q̄ dr̄ congregatus ad ppl'm suū: vn⁹ tn̄ aut duo vl' pauci ppl'z nō faciūt. Alii q̄ ātē istū ppl'm vocāt angelos: sz ꝑ sup gene. c. 25. ip̄z obauim⁹. Nec̄e ē g̃ locū hūc synū abrahe pp aliā cām vocari. ꝑ āt ē q̄m i tota nā sic obtinuit vt a dignioꝛib⁹ denoiet res: sz i toto libo null⁹ eq̄ iust⁹ z deo accept⁹ erat vt abrahā iō ab eo denoiari ꝺ buit. ¶ In ip̄o q̄z ppl's dei accepit exordiū: nā añ eū nēo ppl's dei vocat⁹ ē q̄z̄q̄z̄ i linea seth ꝺscēdētes ab adā filij dei vocabā tur i q̄z̄tuz differebāt a ꝺscēdētib⁹ p lineā chayn q pessimi erāt de q̄ gen̄. 6. c. Deus q̄z ad abrahā maiorē mōstrauit familiaritatē q̄z̄ ad aliquē antiq̄z patriarchaz sic̄ pz ex ꝓcessu genes a ca. 12. vsq̄z ad. 24. ¶ Oēs q̄z posteriores viri sci cū a deo aliqd ꝑcabāt cōmemorādo merita abrahe ꝑcabāt z se ꝑ mō exaudiēdos estimabāt vt freq̄nt̄ pz i exodo z i libro nūoꝝ atq̄z i pleriscz libris veteris testi. ¶ Ampli⁹ āt ꝓmissiones fcē ꝺ dā da terra chananeoꝝ q̄ erat diuisa i septē gētes vl' i decē vt pz gen̄. 15. c. z ꝺ messia nasciturō ꝺ semīe suo nulli añ abrahā fcē sūt. In eo q̄ppe cūcta ichoata sunt. Nā z si oia noui z veteris testi volumia plegeris neminē inuenies ad quē ꝑ ista dcā sī. Sic eni ait apl's ad Gal'. c. 3. abrahe fcē sūt ꝓmissiones z semini ei⁹. q. d. nō fuerūt fcē ꝑ⁹ alios. ¶ Diuz āt haz rōnū z pluriū fūdameta habenī diffuse p ꝓcessu⁹ geneſis z habenī sil' ecclesiastici. 44. c. cū dr̄: abrahā magn⁹ pr̄ multitudis gētiuz z nō est inuēt⁹ sil's illi i gl'ia q ꝓseruet legē excelsi: z fuit i testō cū illo. i carne ei⁹ fec̄ stare testm̄ z i tētatiōe inuēt⁹ ē fidel': iō iureiurādo ꝺdit illi gl'iā i gēte sua crescere illū q̄si terre tumulū: z vt stellas exaltari semē ei⁹: z fec̄ hēditari illos a mari vsq̄z ad mare z a flumīe vsq̄z ad terminos orbis terre. Et i ysaac eodē fecit mō pp abrahā pr̄ez ip̄i⁹ bñdictionē oiuz gentiuz ꝺdit illi z testm̄ suū ꝓfirmauit sup caput Jacob. agnouit eū i bñdictiōibus suis z dedit illi hēditatē z diuisit ei ptē i tribub⁹ duodeci z ꝓseruauit illi hoies misericordie iuenientes gr̄az i ocul'ois carnis. ¶ Ex p̄dictis āt rōnib⁹ alijsq̄z in hūc modū q̄uenies satis pz debuisse vocari synū illū scoꝝ ab abrahā q̄z̄q̄z añ ip̄m plures i eo manerent. ¶ Qūo ad sinū abrahe iustoꝝ aie siue iudei siue gentiles eēnt descendebāt.

Capi. 129. A

Adhūc scoꝝ libū siue synū abrahe iustoꝝ viroꝝ aie descēdebāt siue iudei siue gētiles cēnt. Cui⁹ modus hic ē. ab exordio orbis ꝺditi ōcedētes aut i etate adulta moriebāt aut ꝑuſq̄z ad etatē rōnis capacē q̄uenirēt. Si vo in pua etate decederēt aut merito fidei pentū original' culpa abolita erat: aut neq̄z. ¶ Sz si fides parētū fuisset vt i pliba tis expositū ē macula i puulis tollebaī q̄ pacto decedētes parvulos ad libū scoꝝ ꝺferri nec̄e erat qm̄ cū plena inocētia diē clauserāt. ¶ Si vo nulla pentū existēte fide puuli neq̄z iuuarenī i originali illos decedere nec̄e erat: z ꝑ mō ad limbū pueroꝝ descēdere q originalis macule locus ē. Cū vo hō ad etatē rōe vti z ꝓsiderar potētē q̄uenisset p p̄m actū bonū quē in deū dirigeret originalē maculā poterat expiare. Hic āt si p⁹ q̄z originalē eluisset reatū in inocētia manēs decedebat ad synū abrahe ferebaī. qō appet. nā hic gehēnalib⁹ incēdijs ꝺ'rudi nō poterat: q: i mortali nō decedebat pctō. gehēna tn̄ dāna toꝝ p actuali z mortali culpa locus est. Preter ꝑ āt nec purgatorijs sedibus detinēdus erat: q: ibi illi dūtaxat exercenī q inexplete satisfactōis reatu tenenī. hic āt nihil eluendū hz cū nihil dignū pena cōmiserit. Ad limbū q̄z pueroꝝ descendeī ne qbat: q: ibi soli tenenī q originalis macule reatu grauanī. in ꝑ āt ois macula exēpta est: Uite q̄z eterne gaudia adipisci nō poterat. nā ad hūc locū nemini accessus patuit q̄usq̄z saluatoris moꝛs illū reseraret. ¶ De receptaculis āt aiaz corpe solutaz nullū manet: necesse est g̃ vt i synu abrahe q reliquus est hmōi decedēt aia cōmoreī. Si q̄s vo post aliq̄ mortalia patrata decederet aut ille de cōmissis doluerat aut mime. Si vo nequaq̄z doluisset qm̄ ipenitēs erat ad gehēne incēdia descēdē nec̄e erat vbi in eternū manēdū erat. Si vo de cōmissis ante mortē doleret aut de eis explerat satisfactōez aut mime si explesset debitā satisfactionē ad synuz abrahe descēdebat: nihil nāq̄z in eo erat pp qō alteꝛ locū petere deberet. Si vo plenaz de cōmissis satisfactōez nō egisset purgatoꝝ sedib⁹ detinendus erat q̄usq̄z debite satisfactiōis expleret mod⁹. Cū vo hāc supplicijs exercitus expleuisset ad synū abrahe trāsferendus erat: q: nihil in eo erat pp qō vlterius supplicijs purgatoꝝ immanēdū eēt. ibi aūt manebat vsq̄z ad mortē saluatoris. iste aūt fuit modus oiuz ōcedētiū ab exordio orbis ꝺditi vsq̄z ad circūcisionē abrahe datā qō est tp̄s duaz etatum seculi.

B Ex fide parētū origialis macula in pueris tollebatur.

¶ De mutatione decedentium de statu seculi quoad cōditiones data circūcisione. Ca. 130.

Data aūt circūcisiōe aliquātū de statu p̄oris seculi q̄ tū ad ꝺditiōes decedētium mutatū est. Nā suscepta in abrahā circūcisiōe qcūq̄z circūcideret siue de gētilib⁹ siue de iudeis ille foret ab originali macula in ipsa circūcisiōe saluabaī. Jō cū inter iudeos aliqs suscepta circūcisiōe moreret ēt si añ etatē rōnis capacē decederet parētib⁹ ēt nō suffragātib⁹ p fidē in originali macula decedere non poterat. iō ad limbū abrahe iste descēdebat. Ad infernū q̄ppe dānatoꝝ nequaq̄z ferri poterat qm̄ nullo mortali actuali grauabaī. Ad purgatorias q̄z sedes idētidē nō tēdebat: q: iste inexplete satisfactōis locus ē: huic aūt explēdū nihil māsit. cū nullū vnq̄z pena dignū egerit. ¶ Nec qdē in pueroꝝ limbo detineri poterat: q: ia ei originalis ablata fuerat labes. Nullus aūt ei de aiaz corpe solutaz ꝑter synū abrahe reliquū receptaculum erat ad hūc g̃ hmōi ferri nec̄e erat. Si vo iudeus post datā circūcisionē inadulta moreret etate ia in eo originali abolita macula aut in pctō actuali mortali decedebat: aut nō. Si vo nullo adhuc mortali patrato decederet ad synū abrahe descēdebat: nulla q̄ppe aut culpa aut satisfactōis explende onus ad aliud aiaz receptaculū ire cogebat. Si āt in mortali culpa decederet impenitens qdē. i. de cōmissis nō dolēs gehēnalibus detrudi cruciatib⁹ nec̄e erat. ¶ Si aūt patrat̄ qbusdā mortalibus doleret expleta ꝑ eisdez debita satisfactiōe ad limbū scōrū descēsus erat: vt ex p̄dict̄ pz. Si vo ꝺ cōmissis p̄cessisset dolor nec tn̄ expleta facinoꝝ satisfactio foret purgatoꝝ cruciatibus expleri nec̄e erat vbi cum oīs macula supplicijs assumpta foret: ad limbum abrahe transitus ei erat.

¶ Quedam de gentilibus. Cap. 131.

Hic aūt modus quē in iudeis post datā circūcisiōez assignauimus in gētilib⁹ fuit post datā circūcisionē vsq̄z ad mortē saluatoris. ¶ Data. n. circūcisiōe gētiles g̃pe eē cepunt: q: tūc data circūcisiōe abrahā: z posteri eius cepunt eē ppl's dei a ceteris gētib⁹ signaculo circūcisionis diuisi. Sz adhuc ꝓpius gētiles dici sūt suscepta lege ab israelitis in mōte synay: quā nulle alie gentes suscepunt. Lex aūt facit vnū ppl'm ab altero distinguī. gētiles aūt q a data circūcisiōe abrahe vsq̄z ad mortē saluatoris fuerūt: imo vsq̄z ad publicatū euāgeliū ad synū abrahe descēdē poterāt q̄druplr. ¶ Primo qdē si q̄s eoꝝ a parētib⁹ fidelib⁹ natus. s. q de deo recte sentirēt: q̄ nāt̄ sentiri poterāt z idoloꝝ imūditias caverent in pua etate ante tp̄s discretiōis decederet fide parentū in eo macula tollebaī originalis ad synū g̃ abrahe descēdere nec̄e erat. Fides nāq̄z parētū iter gētiles in puulis originalez culpā adimere potuit: rari tn̄ parētes fideles hēbāt: cū oēs fere ad idola declinarēt: iō hic modus inter gētiles rarus fuit. ¶ Scōs aūt modus erat si q̄s de gētilib⁹ in pua etate ab originali macula in fide parētū expiat⁹ ad adultā pueniret etatē aut si nō expiatus fide parētū ad etatē rōnis capacē impenso aliq̄ actu cerimoniali in deū directo: ab hac liberaret si vsq̄z ad mortē nullū mortale patraret i plena inocētia pmanēs ad synū abrahe descēdebat. Qō appet qm̄ ad dānatoꝝ supplicia gehēne huic eūdū nō erat: q: nulla actuali mortali culpa tenebaī. Idētidē aūt ad purgatoria loca hic nō pgebat: q: nihil ei igne cremādū manebat cū nihil vnq̄z pena dignū patrauisset. Ad limbū q̄z pueroꝝ descēsus nullus erat: q: ille originalis culpe locus ē q in hmōi decedēte abolita prius erat. Talē g̃ morieti nullū aiaz restabat receptaculū: nisi synus abrahe. Ad hūc g̃ descēdere debebat. Nā ad vitā eternā nulli vnq̄z ad mortē vsq̄z saluatoris trāsitus patuit. ¶ Terti⁹ modus descēdēdi ad synū abrahe in gētilibus erat: cū qs mortalia patrans de eis doleret siue ꝑ in cultura simulacroꝝ siue in q̄cūq̄z genere pcti eēt. Postea aūt plena habita satisfactiōe decederet: ad synū abrahe talib⁹ iter erat. huic nāq̄z ad gehēnales sedes: aut purgatoria loca: aut ethereas empyrei māsiōes aut pueroꝝ carcerē trāsit⁹ nullus erat. Rō aūt ex p̄dict̄ pz. De padisi loco cā manifesta est. De alijs aūt pz: q̄m penalia loca sūt: huic aūt nihil inest pp qō puniri vllaten⁹ debeat. ¶ Quart⁹ aūt modus q̄ gentilibus in hoc tpe patebat descēsus ad synū abrahe est si quis quibusdam mortalibus perpetratis de eis dolens non expleta satisfactione ad purgatorias sedes descēderet: ibi aūt cū debitam satisfactionez expleret ad synū abrahe transferebatur. Nam completa supplicioꝝ debita ꝑ scelerib⁹ tolleratōe in cruciatibus vlterius immanendū nō erat.

B Quo tē pore gētiles esse cepint.

C Quōgētiles descenderī, poterāt ad libuz s. patrū. Prim⁹ modus.

D Fides parētū iter gētiles i puulis originalē culpam adimer poterat. Scōs modus. Terti⁹ modus.

Quart⁹ modus.

¶ Patet

¶ Patet ḡ ex dictis q̄ nō solū iudei ad ſynū abrahe deſcendebant ſz ēt gentilibus ab orbe ꝑdito vſq; ad plenam euāgelij ꝓmulgationē illuc multipliciter iter patuit.

¶ Quando aie in ſinu. ſ. patrū eſſe ceperunt.

La. 152. A B Rūſio.

Amplius circa iſtō q̄rtū aiaꝝ receptaculū ſpeculā dū occurrit q̄n aie ibi eē cepūt ⁊ q̄n eē deſierūt vel an aliq̄n euacuef. Cui rñdēdū i ꝟ ſcōꝝ libo ab exordio creatōis rer̄ nō fuiſſe aias ſīc i iferno ab initio rer̄ ꝑdita rū fuerūt q ꝓiicef. ſ. demōes ipi q mox vt creati ſūt ceciderūt. In libo āt ſcōꝝ nō accidit huiꝰ: q̄n ibi dūtaxat iuſtoꝝ viroꝝ aie erāt: q̄ ſine mortali culpa ⁊ orīgiali reatu ⁊ oī ſatiſfactōis onere a corpibꝰ diſceſſerūt: aut ſi quā ōcedētes habuerūt ꝓuſq; ad libū ſcōꝝ puētū foret eā penitꝰ ꝓſoluerūt. a ꝑnō tñ orbis ꝑditi nō fuerūt aliq̄ viroꝝ iuſtoꝝ aie a corpibꝰ ſolute ḡ limbꝰ ſcōꝝ a ꝑnō orbis ꝑditi aias nullaſ hūit. Nā vt ſuꝑ iductū ē ꝑmꝰ hō q i toto orbe mortuꝰ fuit iuſtꝰ abel extitit. hic tñ vſq; ad ānū ab orbe ꝑdito ſm Joſephū libro ꝑ antigratū mortuuſ nō ē. ¶ Amplꝰ āt i ꝟ ſynu abrahe aiabꝰ i eīnū manēdū nō ē velut i gehēnalibꝰ ſupplicijſ aut libo pueroꝝ. In ꝟs. n. duobꝰ receptacul' aie ſemel recepte i eīnū manēt. i ſynu āt abrahe vſq; ad mortē xp̄i dūtaxat aiaꝝ ſcāꝝ fuit icolatꝰ. huiꝰ āt rō vt exꝓlibat ꝓz ē: q̄ q ſine culpa mortali actuali aut orīginali ꝑmēte aut onē iexplete ſatiſfactōis ōceſſit ad vite eīne gaudia diſpoſitꝰ ē. nihil qppe ei ex ſe ōficit vt ad hec diſpoſitꝰ ſit. Si ḡ aie iuſtoꝝ mox vt a corpe ſolute ſē gaudioꝝ loca ñ aſſequūtur ex eis ñ ē ſz ex ꝑditiōe ethereaꝝ ſediū q̄n reſerate ñ ſē. Et q: vite eīne māſio nulli ꝓcedēda erat: q̄uſq; ꝓ oībꝰ peccatis nr̄is plēa eēt fcā ſatiſfactio q̄ ꝑ ſolū mediatorē nr̄m xp̄m ieſuz fieri poterat: neēe erat vt nulli aiaꝝ ad vitā eīnā pateret igreſſus vſq; ad mortē ſaluatoris. Jō viri ſci q ex ſe nihil habebāt q̄a fruitiōe btifica ipedirenf toto ꝟ tpe ipediti i ſynu abrahe māebāt vbi nulliꝰ afflictōis hēbāt exꝑimētū. Fcā āt redēptiōe ꝑ ſaluatorē neēe erat vt oēs viri ſci ad padiſi recipenf ſedes q: tūc nihil aut ex ꝑte ſui aut ex ꝑte redēptoris māebat explēdū. Ad qō neēe fuit vt xp̄s mortēs oēs q i libo ſcōꝝ erāt educeret cū dūtaxat hic eiꝰ ꝑſtolarenf mortē ⁊ ꝓſequētē redēptionē. ¶ Poſt mortē āt ſaluatoris nemo ad abrahe ſynū deſcēdit: q̄n q̄uſq; i iuſtitia ꝓfecta ōficeret nl'o actuali mortali aut orīgiali ꝑſſus: aut alicuiꝰ iexpleto ſatiſfactiōis onē alligatus mox vite eīne gaudia ꝓſeq̄bat: q̄n iā vite eīne porta ꝓ omnibus icognita ſecul' patefacta erat. ¶ Ex ꝑdictꝫ ſatꝫ iducif q̄ cū xp̄ſ ſurrexit ⁊ ad celos aſcēdit nō ſolū ſecū de aiabꝰ ſcōꝝ vinculoꝝ iudeoꝝ duxit: ſz ēt de aiabꝰ gētiliū. Hoc āt appet q̄n xp̄s eos oēs ſecū tulit q̄s mortēs atq; ōcēdēs ad iferos i ſynu abrahe iuenit. Nō eni erat vllar̄ de aliq̄ aiaꝝ ibi manētiū q̄ magis ibi relinq̄reſ q̄ cetere. oēs qppe iuſtoꝝ viroꝝ aie erāt: ſinguł' adipiſcēde vite eīne ꝓfecta erat diſpō. iniq̄ ḡ agi videreſ cuz ea aia: quā deꝰ reliq̄ret i ſinu abrahe cū nihil magis īduceret q̄ſdā eaꝝ ibi manere q̄ al's. Sz vt euidētiſſime i ꝓbꝰ indu ctū ē i ſynu abrahe tā gētiliū quā iudeoꝝ aie erant: xp̄s ḡ ad tartara deſcēdēs de ſynu abrahe aiaz adꝫ ꝓthoplauſti ⁊ iuſti abel: atq; noe ⁊ ſil'ū viroꝝ ſcōꝝ ſecū duxit. Hi tñ gētileſ fuerī q: nō ſuſcepunt aliq̄ circūciſiōis ſignaculū: i abrahā nēpe ꝟ ichoatū ē: nec legē directiuā a deo recepūt: q: iſta ꝑ ꝑ moyſen i deſto ſynay data ē. Sz i ſol' nālis leges ꝑcepꝫ vita duxerūt i hac āt poſteriores gētiles q iuſti erāt vixerūt a tpe date circūciſiōis vſq; ad mortē xp̄i. Cū ḡ ōcederēt ⁊ i ſynu abrahe lo carenf ꝓgruū erat vt xp̄o reſurgēte ⁊ aſcēdēte ab iferis: cū eo iſte ſancte gētiliū aie ꝓſcēderēt ſīc aie iudeoꝝ. Ex quo ſatꝫ rōnabile vr̄ aie ſocratꝫ ⁊ platōis atq; Ariſ. ſil'ūq; phoꝝ ad libū i morte ipſoꝝ deſcēderīt poſtea āt cū xp̄o reſurgēte ide i ethereas aſcēderit manſiones. His quippe vita ſtudioſa erat ⁊ vicia caſtigabanf ad vnguē ne qd ihoneſtū eis accederet cautiſſime aduertebant: qō ſatis colligi datur ſi eoꝝ dicta ⁊ facta ex hyſtoꝝ philoſophoꝝ aduertamus.

La. 153. A

¶ Quomodo differat ſinus abrahe a limbo puerorum.

Nunc vo circa iſtud q̄rtū receptaculū aiaꝝ qō ſynum abrahe appellamꝰ ſpeculādū occurrit qūo differat a libo pueroꝝ. Nā ad cetera ſi ꝓtuleris dōia euidēs eſt. In gehēnali qdē carcere pēa eīna ē i ſynu āt abrahe nec pēa vlla ē: nec ibi i eīnū manēdū ē ſz ſolū vſq; ad mortē ſaluatoris. In purgatoꝝ q̄ſ ſedibꝰ ⁊ ſi i eīnū manēdū nō ſit: acriores tñ ⁊ magna cū acerbitate pene ſūt. ⁊ ſi cū clemētia exerceāf. i ſynu āt abrahe nec icolatꝰ i eternū ē: nec vlla penal' ſentiē iflictio q̄ aut tpal'r aut i eīnū duratura ſit. ¶ Reſtat ḡ dūtaxat ſpeculā dū qūo differat ⁊ an qd differat iter ſynū abrahe ⁊ libū pueroꝝ. Hui' i q̄ſtiōis motiuū ē q̄n diuerſa ꝟs locis manētibus aiabꝰ ꝑditio eſt: locoꝝ ḡ diſſimil' dz eē hitudo. Nā q i limbo pueroꝝ tenenf orīgiali macula ifecti ſūt. i q̄ lucē clauſerūt. q̄ ⁊ i eis i eīnū manet. Qui vo i libo ſcōꝝ ſūt: nulla actuali mortali aut orīgiali culpa tenenf: aut iexplete ſatiſfactiōis vllius pōdēr obnoxij ſūt. Sz dūtaxat ibi manēt: q: nōdū vite eterne ianua apta erat q̄ i xp̄i paſſiōe apiēda erat: vt i ꝓcedētibꝰ explanatū ē: nō ḡ debuit i ꝟs vllū eē genus pene ſīc i eis q i limbo pueroꝝ erāt cū nihil hīent cui pēa rñderet. ¶ Quibuſdā tñ vr̄ nihil differre iter hitudinē limbi pueroꝝ ⁊ ſinꝰ abrahe: limbꝰ nēpe pueroꝝ nihil ꝓtinebat penalitatꝫ i ſenſu: ſīc i frigore: aut calore vl' ceteris iflictiōibꝰ: vt i ſupiozibꝰ magiſ patuit. Cuius cām eē dixim⁹ q: orīginale pctm̄ in nullo poſitiuo fundaf in eis in qbꝰ eſt ſiue q̄ſtū ad rōnales potētias ⁊ p̄ncipia actuū hūanoꝝ ſiue q̄ſtū ad potētias executiuas ſz in pura p̄uatiōe orīginalis iuſtitie. Nulla ḡ pena in eis poſitiua corporalis aut q̄liſcūq; aſſignari debuit: ſz ſola p̄uatio diuine viſiōis. Hāc aūt penalitatē ſuſtinere cogunf. ¶ Eādē vo pena litatē ſuſtinere videnf: q in ſynu abrahe ſūt. Diuina. n. viſiōe carebant, dum ibi manebāt. Si. n. eū ibi vidiſſent ꝓfecta illiſ ꝛo cūditas eēt: atq; felicitaſ: vñ in vita eterna eſſe dicerenf: nihil qppe ad cōpletū eoꝝ bonū deeſſe videbat: q̄n i loco nihil differt an hic vel ibi beatitudo ſit: dū tñ reuelata facie deū cernat

¶ Hoc tñ nō ſtat: q̄n incōtinua ſpe manebāt aie viroꝝ ſcōꝝ apud inferos ꝓmanētiū de meſſia vēturo ad liberādas eas at q̄s de lacu in q̄ nō erat aq̄ educēdas ad gaudia padiſi in ſanguine teſtamēti ſui. Si tñ has que in ſynu abrahe erant diuina viſiōe carētes dicam⁹: nihil differre vidēf a ꝑditōe aiaꝝ ꝓmanētiū in limbo pueroꝝ: nulla ḡ in alterutrū eis dōia erat.

¶ Rūſio ad ſuperiora ⁊ obiectio quedam.

Ad hec aūt q̄ſpiā fortaſſis conabit rñdere: dicēs nimis intereſſe in aiabꝰ que in limbo pueroꝝ ſunt q̄ ibi vſq; hodie manēt: atq; eis vſq; in eternū ibidē manendū ē: q̄ vo in ſynu abrahe erāt nō hēbāt hūc velut ſempiternā māſionē: ſz vſq; ad ſolā redēptoris mortē ꝑſiſtere cogebanf: q eas ide eduxit. nūc nulla ibi manet. ſatꝫ ḡ in ꝟ iteref.

¶ Cōtra ꝟ aūt aliqs obiiciēdū putabit nō ſatꝫ recte hāc dōiā aſſignari duoꝝ receptaculoꝝ aiaꝝ. Nā ⁊ ſi aie in puuloꝝ libo ꝑſiſtētes in eternū manere hēbāt: aie āt q̄ in ſynu abrahe tenebanf ꝑpetuā ibi māſionē nō accepant: tñ adhuc data aliqua pena aiabꝰ manētibꝰ in ſynu abrahe ē. Nā velut aie puuloꝝ in ſuo limbo manētes eternā diuine viſiōis patiunf ꝓ tōez ꝟ eis dūtaxat pena ē: ita ⁊ aie viroꝝ iuſtoꝝ q̄ apud ſynū abrahe manebāt hac carētia diue viſiōis afficerēf eo tpe q̄ eis ibi manēdū erat. ¶ Ex q̄ aliqd fortaſſe ñ paꝝ abſurdū ꝓſecerim⁹. ſ. ab orbe ꝑdito vſq; ad deſcēſuz ſaluatoris mortēq; ad iferos eq̄ fuit pena aiaꝝ i ſynu abrahe manētiū ⁊ eaꝝ q̄ i libo pueroꝝ māebāt: ⁊ vſq; hodie ꝓmanēt. Sz adhuc iſtō icōueniēs, vr̄. nā pēa i eis ſil'is eē dz q i culpa ſil'es extiterūt cū vo culpaꝝ diſſil'itudo ē pene q̄z ꝓportional'r diſſil'es eē debēt Et q: aie in libo ſcōꝝ ꝓmanētes ⁊ q̄ in libo pueroꝝ erant nō hēbāt cōparē aut ſil'es cām patiēdi. cū illi q in limbo puuloꝝ manebāt in orīginali mortali ōceſſiſſent. Qui vo i ſynu abrahe erāt nullo tenebanf actuali aut orīginali reatu nec iexplete ſatiſfactiōis onere ꝓmerenf pena eq̄ in eis eſſe non debuit.

¶ Modus ḡ rñdendi q̄ ſil'is pena aſſignaf eis q tūc in ſynu abrahe ⁊ his q in limbo pueroꝝ conueniens non eſt.

¶ Alia rñſio: ⁊ quedam penes ſupradicta.

Fortaſſis quiſpiā huic al'r rñdebit q̄ſito dicēs eis q erāt in ſynu abrahe nō fuiſſe ſil'itudinez pene: cū eis q erāt in limbo pueroꝝ: nūc aūt poſt paſſionē ſaluatoris: q̄n ꝟ tpe nulla fuit cū ibi nullus cōſiſtat. Sz adhuc in tpe qō ab orbe ꝑdito vſq; ad xp̄i paſſionē fluxit in q̄ vterq; locus habitatores habuit dicēt nō fuiſſe vtriuſq; ſil'ez pena. Q̄n puuli q in limbo erant patiebanf plenā ⁊ oīmodā execationē intellectus: q vo in ſynu abrahe erant: non patiebantur hanc excecationē. ſed erat intellectus eoꝝ lucidus ſatis.

¶ Ad qō aīaduertendum eſt q̄ habitus intellectus q ſunt qualitates q̄dā infixe ⁊ ꝑmanētes in intellectu cauſate ꝑ doctrinam aut ſpeculatiōis exercitiū circa aliqō genus obiecti: aut ꝑ infuſionē ⁊ total'r diuinā operatōez manēt i intellectu pꝰ mortē eius cuius iſti habitus ſunt atq; ꝓſequunf aiaꝝ q̄cūq; ierit. Hi āt habitus ſūt qbꝰdā hoies ꝑfecte acute facil'r ⁊ delectabiliter intelligunt: dum viuunt. Sic. n. ait Ar. 2°. ethicorum. ſignum

Lapi. 134. A

Lapi. 135. A

B Q̄uo differat limbus ſ. pr̄uz ⁊ libꝰ pueroꝝ.

C Opio q̄rūdaz de dōia limborum.

D Cōtra opi. predictam.

B Obo ad reſponſiōem

B Notādū

Ariſtotiles

signū agenerati habitus est delectationem aduenire opibus.

C Habit⁹ itellectual' manere in aia post corporis solonē.

C Amplius aūt sciēdū q̄ vna q̄litas cāta in intellectu nr̄o q̄ ōlectabil'r & facil'r speculamur ea q̄ ad genus artis grāmatice ptinēt: vocat grāmatica aut hit⁹ grāmatic⁹. Qualitas q̄s qua speculamur circa genus artis & obiecti dyalectice dyalectica q̄litas: aut hit⁹ dyalecticus appellat: & ꝟ mō ponimus in ceteris gn̄ib⁹ obiectoꝝ speculabiliū aliquos habit⁹ ꝓsideratiuos hi aūt hitus manēt i aia post solutionē a corpe. Q; si aia bis hitib⁹ iformata vite eterne gaudia petierit erūt isti hit⁹ ad intelligēdū pfectiores: pl'es q̄s ꝛcl'ones p eos intelligemus atq; lucidius & firmi⁹ q̄s cū p eos viuētes specularemur. C Si ät aia bis hitib⁹ informata gehēnalib⁹ incendijs mancipet aut purgatoria detineat mās̄iōe vl' ad qōcūq; alte aiaꝝ recepta culū a corpe soluta tēderit manebūt isti hit⁹ eq̄ pfecti ad itelligendū vt in viuētib⁹ fuerāt nihil pfectōis suscipiētes. C Am pli⁹ aūt ꝓsideratōe dignū ē excellētiorē potētiā iter oēs q̄ sūt in aia itellectū eē. Quāobrē cū pōit nobis dr̄ia: q̄ ab alijs aia lib⁹ distemus rōnales a rōne siue intellectu appellamur: nec vocamur volitiui a voluntate q̄s q̄s volūtas ita sit ꝓpa hoiuꝫ vt intellectus in nullo.n.ceteroꝝ aialiū volūtas vllatenus ē: sic nec itellect⁹. Si tñ volūtas pfectior q̄s itellectus eēt cū oēs denoiatōes i nā a pfectioribus fiāt vocarent hoies volitiui a volūtate tāq; in modū dr̄ie: sic vocant itellectiui ab itellectu vel rōnales. C Intellectus aūt q: ē pfectior potētia in aia & pfectiōez suā recipit p hit⁹ intellectiuos cū hac pfectōe carue rit nimis impfectus ē: & afflictio nō itelligēs. C Si aūt itellectus hitib⁹ itellectiuis pficiat gaudiū & pfecta letitia i itellectu ē. nā totū gaudiū itellect⁹ ē i itelligēdo. C In ꝟ ät differt inter eos q i limbo pueroꝝ & eos q in synu pueroꝝ tenebāt. nā q in limbo pueroꝝ erāt nulli defuncti sē nec aliq̄s hit⁹ aq sierūt in intellectu qb⁹ intelligere q̄ant. nō. n. eos dū vixerūt p̄angustia tpis hr̄e potuerūt. C In eis vo q i limbo erāt sec⁹ accidebat. nā aie ille in stoꝝ. cū a corpe solute sē hit⁹ itellectus hēbāt. maiozi. n. tēpoꝝ spacio viuētes habit⁹ itellectiuos acq rere potuerūt. i intelligendo: q̄ q etate nō sustinebunt eandē penam quā paruuli patiuntur in limbo.

C Impugnatio responsionis: & quedam alia.

Ad supradicta aūt speculātib⁹ nobis: dōm ē stare non posse: qm̄ ista rn̄sio imptinēs ē: & falsuꝫ p̄supponit. C Primo qdē & si vā suppo nerent: rn̄sio tñ imptinēs eēt. Nā & si q ad limbū pueroꝝ descēdebāt hitib⁹ intellectiuis carebāt: & in hac carētia afflictio q̄dā eis erat: & ad limbū scōꝝ dscēdētes hit⁹ speculatiuos ha berēt in intellectu qbus vacātes delectarent: & si'ez eis q i li bo pueroꝝ erāt nō paterent pena: nō ꝓueniebat ex ꝓditōe lo coꝝ in qb⁹ manebāt: ſz ex ꝓditōe etat illuc descēdētiū. Quia hi magni illi vo i pua adhuc etate. Sz cū duoꝝ locoꝝ ꝓueniē ter dr̄ia assignari dz nō ē assignāda ex hitudine aliq̄ ibi manētiū q: ꝟ ē loq p extrinseca rei: ſz ex nā locoꝝ diuersitas assi gnāda ē. Ut si ꝟ mō accideret q qcūq; ad limbū pueroꝝ descēderet in q̄cūq; etate aut q̄l'cūq; decessisset hac penalitate afficer̄ q ꝓuar̄ intellectōe. Et q tēdētes ad libū scōꝝ patrū q̄licūq; defungerent etate neēe eēt q: i tali loco erāt hit⁹ intellectiuos hr̄e: ſz hec falsa sūt. C Ampli⁹ aūt rn̄sio ista falsuꝫ supponit. ſ. q descēdētes ad limbū pueroꝝ: q: in pua eta te decedebāt in q̄ nihil adisc̄ere potuissent carebāt hitib⁹ itel lectiuis: & hac carētia afficiebant. Qui vo in synu abrahe sē: q: in magna etate decedebāt hit⁹ potuerūt hr̄e sciētificos: q: bus itelligētes nō afficiant velut hi q in limbo pueroꝝ sunt. C Utrūq; tñ falsuꝫ ē & p q̄tū ad eos q i limbo erāt pueroꝝ. nā & si q̄tū ad aliōs vez sit qō dr̄: tñ vl' nō ē ꝓstās vñ vitas p accñs erit. Qō pz in gētilib⁹ si q⁹ p̄rib⁹ ifidelib⁹ & ydola co lētib⁹ nascerēt nō poterat in etate pua originalis in eo macu la deleri: cū fides parētū ad ꝟ nō suffragaretur: q: nulla erat. C Postea vo ad etatē pueniēs rōis capacē nec ad iniqtates vllas deflecteret nec rursus aliquē actū spālē in deū directuꝫ ageret: q̄ macula originalis tolleret nec tollebat in eo ille tem tus hic aūt in ea ꝓsistēs hitudine ad etatē sat adultā poterat puenire: in q̄ hit⁹ sciētificos acqrere potuisset. C Cū vo ꝟ de cederet ad limbū pueroꝝ descēdebat: q: i eo originał adhuc macula pmanebat: & hac sola pmebat. poterat tñ iste cū in li bo pueroꝝ eēt p hitus q in eo erāt intelligere velut hi q in sy nu abrahe erāt. C Nō eēt g̃ ista ꝓuatio intellectōis in oibus q erāt in lībo. Uñ mābit incōueniēs. ſ. q pene in synu abra he & in limbo pueroꝝ eq̄les sunt. C Hoc q̄s qō dicebat de his q in limbo scōꝝ erāt vl'r vez nō ē: ſz maiores ampliores q; ad huc patiē defect⁹. Nā ꝟ qō dicūt aliq̄ten⁹ stare posset: si oēs q ad synū abrahe descēdebāt in adulta sat etate morerent: ſz ꝟ nō stat. tā in eis q moriebant ō gn̄e gētiliū q̄s de gn̄e iudeoꝝ.

C Nā in iudeis tollebat originał macula p circūcisionē: hec aūt i die octauo fiebat: vt pz Heñ. i7. c. Scz g̃ mox puer circū cisus morer̄ ad synū abrahe dscēdebat. C De his g̃ pleriq; decedere poterāt añ etatē in q̄ habit⁹ itellectiuos acq̄siuissent vñ neēe erat pati illā ignoratiā atq; excecatiōez & afflictōez q̄ est i carēdo hitib⁹ intellictiuis. C In hac g̃ pte equā hēret ex cecatōez: & pena cū eis q in libo pueroꝝ erāt. imo qō ampli⁹ ē aliq eēnt in limbo pueroꝝ: q hac nō afficer̄ penalitate vt i p̄cedētibus iductū ē. in synu aūt abrahe excecatōis aut vius cecitaꝫ pena eēt. C In gētilib⁹ q̄s decedētib⁹ ad synū abrahe idē pz: qm̄ si hi a parētib⁹ fidelibus nascerēt vt in p̄cedentib⁹ expositū ē: in pua etate mox natis meritis fidei parētū macła tollebat. C Hi g̃ si pfestis morerent ad limbū abrahe descēde bāt qb⁹ nullus hitus cognitiuus inesse poterat: eādē g̃ pate rent cecitatē & pena quā hi q i limbo puuloꝝ eēnt: nec ex ali q̄ pte differrēt. C Ampli⁹ aūt & ſ verū eēt: qō supponebāt. ſ. oēs q descēdebāt ad synū abrahe iā etatis adulte fore qō ma nifeste falsuꝫ erat: adhuc ñ stat qō dicūt. C Multi nāq; adul te eratis viri sūt rudes nimis: q hit⁹ intellectiuos nullos acq rūt ita vt in eis delectari queat. hoc tñ aliq ad libū scōꝝ dscē dere poterāt vñ eādē ibidē cecitatē hēret quā puuli i libo suo Nō stat g̃ vt syn⁹ abrahe & libi puuloꝝ dr̄ia in ꝟ p̄sistē dicat.

C Alia responsio ad quesitum.

Accedentibus aūt nobis ad h⁹ q̄siti vitatē dōz ē dupl'r ad ꝟ responderi posse.

C Prio qdē differre eos q in synu abrahe erāt ab his q i lim bo puuloꝝ tāq; ppetuū a tpali. nā q in limbo puuloꝝ semel fuerūt: ibidē in eternū mānsuri sē q vo i syno abrahe erāt: ppe tuū nō hūt incolatū: ſz vſq; ad xp̄i passionē pmānsere. nunc vo eoꝝ nemo ibi ē. C Ampli⁹ tñ differūt qm̄ & i eodē tpe q̄ qdā in limbo scōꝝ. alij vo i limbo puuloꝝ manebāt differebāt: nā bis q in limbo puuloꝝ erāt i penā datū ē: q tūc & vſq; i eternū manerēt: nūq; inde exituri nec vnq; diuinā viderēt eēntiā nec vidētes delectarent in q̄ totū bonū hūanū ē. C Dis vo q in synu abrahe erāt nulla penalitas ipposita ē: nec locus, vllus in penalitatē p̄fixus. nulla. n. macula aut actuali aut originali pmebant: nec inexplete satisfactiōis eos vllū gnabat on⁹.

C Si forte obiecer̄ eos q in synu abrahe erāt: ita ibidē ante xp̄i passionē fuisse detētos: sic q in libo puuloꝝ erāt tenebāt Ita q̄s eodem tpe vtroq; diuina visiōe eq̄l'r fuisse p̄uiatos.

C Rn̄dēdū ē eis q in synu abrahe tenebant nihil i penā assi gnatū fuisse: ſz q: ad vite eterne gaudia & diuinā eēntiā vidē dā admittēdi nō erāt q̄sq; morte redēptoris p̄ciū redēptiōis fuisset solutū: tenebant in synu abrahe nec diuinā videbant eēntiā nec in loca padisi erāt. C Hoc ät nō iō accidebat tāq; eis i penā darent: ſz q: al'r fieri aut disponi ō eis ꝓuenient di uine iustitie neqbat. Nā ꝓuati dīna essentia: aut vt apti⁹ dixe rim⁹ ipe bonoꝝ aie nō videt⁹ dīnā essentiā in nullo loco ꝓue nienti⁹ esse poterāt q̄s in synu abrahe. Si igit defect⁹ aut pe nalitates aliq in his q in synu abrahe erāt & his q in libo ꝓ puuloꝝ eq̄les eēnt ex accidenti erat. nō. n. itendebat lex pena aliquā iponere eis: q in synu abrahe erāt: ſz q: ēt si oēs ei au ferrent penalitates dūmō eis diuina visio nō ꝓcederet melio ri mō esse nequibāt q̄s erāt. Cū vo in supioꝝ⁹ argueret eq̄ls culpis: pene q̄s culpaꝝ eq̄ri debent. Si vo culpe ineq̄les fue rint: pene q̄s eq̄litatē nullā hr̄e debent. Sz eoꝝ qui in limbo puuloꝝ sē: eoꝝq; qui in synu abrahe ꝓmanebāt culpe eq̄les nō erāt: imo nulla inter eos collatio esse poterat cū hi q i libo puuloꝝ erāt originali pmerent reatu. Qui vo in synu abrahe nec mortali nec actuali tenebant macula aut inexplete satis factōis pōdere grauabāt: pene g̃ eq̄les eē iniustū valde erat.

C Rn̄dendū est penas eoꝝ qui in limbo puuloꝝ & eoꝝ qui in synu abrahe erāt nec equales nec inequales esse qm̄ entis ad nō ens collatio nulla polis est. Hi quipe qui in libo puulo rū erant hac pmebant pena q: in loco illo manerēt in eternū non exituri. nec vnq; diuinā visuri essentiā. eis vero qui i sy nu abrahe quiescebant nihil penale ipositū erat. Nequaq; g̃ q in libo puuloꝝ sunt & q in synu abrahe equant in pena.

C Quedam penes supradicta.

Amplius aūt & si nihil respexerimus ad hoc q: est aliqd ipositū eē penale ijs q in limbo alijs vo nihil

Lapi. i36. A
La. i37. A
La. i38. A

D Intellect⁹ iter aie potētias excellentior.

E Gaudiū in tellectus.

B Cōtra fundamentuꝫ rn̄sionis.

C In iudeis originał macula tollebat p circūcisionem. Heñ. i7. ca.

D Obo.

E Rn̄sio.

B Obo.

C Solo.

p⁹ dr̄ia.

2⁹ dr̄ia.

ꝺo nihil qꝺ ſatis magnū eſt adhuc ex ipſa ꝓuiatiõe ꝺine viſiõis q̄ vtriſq; inerat eq̄les nõ ſunt. Nã q in ſynu abrahe manebãt fixã tenebãt ſpẽ q; ide aliq̄n exituri eẽnt: ⁊ ꝺinã viſuri eſſentiã. Hoc aũt nõ tanq̄ optimãtes arbitrabanꝰ: ſꝫ certiſſime ⁊ imutabiliter ꝟ euẽtuꝝ eẽ nouerãt. in q̄ magnū eis gauꝺiuꝫ erat: nec nimis afligebãt: q; aliquãꝺiu ab hac ſpe ſepati eẽnt ſciẽtes ſe ſolidis bonis poſterius gauiſuros. ¶ Qui vero in limbo puuloꝝ erãt nihil ꝺe ſe tale nouerãt ꝓ certitudinẽ: nec vllatenus ſuſpicabanꝰ aut ſpabãt: ſꝫ potius deſpabãt ſcientes ſe ꝺcũ nũq̄ viſuros: nec ullis gauꝺijs potituros ad felicitatẽ ptinẽtib⁹ in q̄ eis affligẽꝺũ erat. ¶ Amplius aũt q in ꝝ ꝺuob⁹ morabanꝰ locis diſſimiles valꝺe erãt. nã q in ſynu abrahe manebãt: ab oĩ culpa imunes erãt in gr̃a ꝺei ⁊ charitate pmanẽtes. ¶ Hoc ẽt ꝓculꝺubio eis notũ erat. ſciebãt enĩs ſe a ꝺeo ꝺiligi. hũc q̄ꝫ q̄ ꝺiligebanꝰ amoꝛẽ nequaq̄; extiguẽꝺũ aut minuẽꝺũ eẽ in eternũ. ¶ Hoc nẽpe eis nõ mediocre nec ꝺe vulgarib⁹ gauꝺiũ erat. qꝺ famuli aꝺ ꝺn̄os expiunꝰ. nimis eni gauꝺẽt famulãtes ſi ſe a ꝺn̄is ꝺiligi ꝓſpexerit: ⁊ ſi in pn̄ti eis nulla bõa ꝓferanꝰ gauꝺẽt tn̄. Cũ aũt hũc amoꝛẽ pmanẽtẽ arbitrenꝰ ẽt ſi in alijs affligant ꝟ ſolo affligẽtiũ curaꝝ ⁊ opꝝimẽtiũ laboꝝ ſolamẽ accipiũt. Qui aũt in limbo puuloꝝ erãt hoꝝ nihil hẽbãt ſꝫ eis ex oppoſita cũcta fiũt. Sũt eni in originali reatu in q̄ ſe manere ſciũt: ⁊ q; ei⁹ merito ibi in eternum manẽt ꝺina viſiõe carituri. ¶ Ampli⁹ aũt ſe in ira ꝺei eẽ ſciũt: ⁊ q; illos ꝺeuꝰ exoſos hẽat eo mõ q̄ creatoꝛ creature ſue irat⁹ eſſe ꝺz. nã ve ira nulla eſt vt pꝫ ſapie. c. 6. ¶ Eos vo in ira ꝺei eẽ pꝫ. qm̄ i eo ſtatu manẽt in q̄ ab vtero erupunt. Qui aũt i ſtatu q̄ natus eſt manet in ira ꝺei ſemp eſt eos. g̃ in ira ꝺei eẽ cõſtat. Q; aũt q in limbo puuloꝝ ſunt in ſtatu natiuitatis ſue maneãt appet: qm̄ ſic cũ naſcerenꝰ nihil bõi aut mali aꝺhuc egerãt: ita ⁊ q in libo ſunt nihil boni aut mali egerũt anteq̄; illuc itroirẽt. Nã ſi malũ egiſſent aꝺ aliuꝺ aiaꝝ receptaculuꝫ ferri neceſſe erat. Si vo bonũ iꝺẽtiꝺẽ: vt pꝫ ex ſupioꝛib⁹ inductiõib⁹. Itẽ qm̄ g̃ cũ nati ſunt i originali macula ꝺe vtero exierũt ita ⁊ cũ in libo ſunt in eoꝺẽ manẽt ſtatu. ¶ Hoies aũt ꝓfeſti natos in ira ꝺei eẽ apl's ꝓꝺit aꝺ epheſios. 2°. c. ſ. oẽs nos ſcimur filij ire. i. qñ hoies naſcunꝰ: in ira ꝺei ſũt g̃ cognoſcẽtes ſe in ira ꝺei eẽ nõ modicũ affligenꝰ. nõ eſt igit̃ equũ malũ eis q in ſynu abrahe: ⁊ ꝝ q in libo puuloꝝ. ¶ Ampli⁹ aũt q in ſynu abrahe erãt q̄; q̄; añ paſſionẽ xp̃i detinebanꝰ ne itroirẽt in ſedes ethereas paꝺiſi: erãt tn̄ ꝑciues ciuitatꝭ ꝺei: ſic̃ angeli ꝺei q tũc in vita eterna erãt. ¶ Angelici aũt ſpirit⁹ hos cõciues ſuos eẽ cognoſcẽtes ꝺiligebãt eoſ in charitate atq; iuſſu ꝺei frequẽter illos viſitabãt reuelãtes eis q̄ꝺã in qb⁹ valꝺe ꝓſolabanꝰ: potiſſime enarrãtes eis ſuã ſalutẽ e vicio affuturã. Sic̃ oĩb⁹ doctoꝛib⁹ theologicis ꝓcoꝛs ſnia ẽ: angelicos apparere ſpũs eis q in purgatoꝛijs ignib⁹ exercenꝰ. Qui aũt in libo puuloꝝ ſunt: nihil ſolaminis: aut reuelatiõis: vel bñficij alicui⁹ ab angel' ſuſcipiũt: qm̄ ciuitatis ꝺei ꝑciues neq̄q̄ ſũt. ſic̃ ꝺemões ⁊ aie gehẽnalib⁹ mãcipate ſupplicijs. i pctõ nãq; mortali originali ſunt atq; ira oipotẽtis ꝺei. nihil g̃ cauſe ſub eſt q̄re angeli ſci eis ſolamẽ aliq̃ afferre ꝺbuerit. Apparet g̃ ex p̃ꝺictis ſtatũ eoꝝ q in lĩbo pueroꝝ ſunt ⁊ eoꝝ q in ſynu abrahe eq̄lẽ nõ eſſe. nec vtriſq; eaſꝺẽ ꝺari penas cũ nulle eis q in ſynu abrahe ſunt ꝺenk. ⁊ argumentũ factũ non tenet.

¶ Alia ſolutio ⁊ quedam ꝺe originali culpa.

Poteſt aũt alr huic q̄ſito ⁊ aꝺhuc ꝓueniẽtiuſ rñderi. ꝺicemus eni q; iter penã eoꝝ q in lĩbo puulorũ erãt: ⁊ eoꝝ q in ſynu abrahe ꝺifferebat ꝺũ in ſynu abrahe aliq fuerũt. ¶ Dicẽꝺũ aũt q; q in ſynu abrahe erãt aliq̄; hẽbãt penã. q̄ qꝺẽ nõ erat pẽa ſenſus. ſ. frigoris vl' caloris aut ſiꝰ q̄litatũ: ſꝫ pena erat in ꝓuatõe ꝺine viſiõis toto tpe q̄ mãſerũt in loco illo. ſ. vſq; aꝺ paſſionẽ xp̃i. ¶ Hãc aũt ꝓuationẽ penalẽ ſuſtinebãt: qm̄ eis ꝺeus in penã ipoſuerat: ſic̃ eis q in limbo manebãt ꝓuatio viſiõis iſti⁹: pena erat. ¶ Nõ tn̄ iõ ꝟ accidebat q: illi aliq̄ mortali actuali aut originali p̃merẽr culpa aut aliq̄ inexplete ſatiſfactiõis onere p̃emerenꝰ nihil eni ſibi tale inerat. ¶ Sꝫ imediate aꝺ hec q̄ſpiã arguet ꝺicẽs cur ꝺeus illis hãc iferebat penã cũ peccaꝫ aut pctoꝝ reatib⁹ ꝺũtaxat pene ꝺebeanꝰ. in his aũt nihil tale inerat. ¶ Rñꝺẽꝺũ eſt hos ꝓ peccato originali puniri: nõ qꝺẽ q̄ſi tũc hãc originalẽ i ſe maculã hẽrẽt: q: iã ꝺeleta erat: ſꝫ q: nõ plene redẽptũ erat. ¶ In quo ꝓſideratione ꝺignũ eſt q; peccatũ originale eſt macula q̄ ꝺã: vl' culpa quã aia nr̃a icurrit: cũ coꝛpi ꝛũgit̃: ⁊ ob ꝟ ſoluꝫ. q: ꝛiũgit̃ coꝛpi ꝺeriuato ab aꝺã ꝓ ꝓpagatiõe ſeminalẽ, ipſe eni totã humanã ifecit ſpẽm. Hec aũt originalꝭ macula a nobis eximit̃ tũ actiõe nr̃a tũ actiõe ꝺei. actio vo nr̃a aꝺ hãc maculã eluẽꝺã ꝓſus nõ ſufficit. Deus aũt: ⁊ ſi ꝓ ſe ſufficeret. nõ tn̄ ſine actiõe nr̃a aliq̄li tollit. ſ. q; ꝺeus vẽ tollit originalẽ maculã ⁊ quãcũq; maculã peccatoꝝ ſꝫ tollere nõ vult: niſi nos egerimus aliq̄; diſpoſitõꝫ: quã ipe fieri vult aut iubet. Cũ vo nos egerimus qꝺ ex nobis ẽ: ⁊ ſi nihil actio nr̃a ꝺe ipa pcti macula aut reatu tollat: ꝺeus tn̄ imediate cũcta tollit. Ut aũt ſciaꝫ q̄ ſit actio nr̃a quã o͂s vult p̃cedẽ: aut iubet aꝺ oĩnẽꝺã maculã originalẽ ꝓſiderãꝺũ ẽ q; ab exoꝛdio oꝛbis ꝓditiꝰ ſq; aꝺ datã circũciſiõꝫ abrahe tollebaꝫ macula originalꝭ i puul' ꝓfeſti naq; fidepentũ ſi parẽtes fideles eẽnt. ſ. ꝺ ꝺeo recte ſentiẽtes q̄ſtũ nãl'r ſentiri poterat ñ ꝓuerſi aꝺ ydoloꝝ culturã: ẽt ſi i gꝺuſꝺã alijs mortal'r peccarẽt. nã ꝑua opatio ñ tollit meritũ fidei qñ fides ſbſiſtit: op⁹ g̃ fidei ſine aliq̄ alia cerimõia ſufficiebat vt ꝺs maculã originalẽ tolleret puul' merito parẽtũ. Si vo parẽtib⁹ ꝺe ꝺeo fides nulla recta eẽt: ſꝫ magis aꝺ ꝺemonũ culturã ꝓuerſi eẽnt puuli ñ poterãt aꝺiuuari meritũ fidei parẽtũ q̄ nulla erat. ¶ Manebat g̃ macula i puul' vſqꝫ aꝺ etatẽ rõis capacẽ ꝑ ueniẽtes aliquẽ actũ i ꝺeũ ꝺirectũ agerẽt ꝑ quẽ macl'a tolleret originalꝭ ⁊ ſi q̄ alia ꝑexiſteret. Uſqꝫ q̄ aũt actũ bonũ ſpãl'r i ꝺeũ exerceret nõ poterat i eo macula originalꝭ abſtergi. Uñ i eiſ q fide parẽtũ mox nati hãc originalẽ ñ exuerãt labẽ ſi pueriẽtes aꝺ etatẽ rõis capacẽ ꝑue ſp oparẽr ipol'e erat originale ꝺleri pcñ. ¶ Data aũt circũciſiõe abrahe ꝑ circũciſiõez ꝺlebaꝫ originalꝭ macl'a ſiue fides eẽt i parẽtib⁹ ſiue ñ ⁊ ſiue ille cui abſtergebaꝫ pctñ aliquẽ actũ i ꝺeũ ꝺirectũ agẽt ſiue ñ: imo ſine aliq̄ alio actu macl'a illa ſoluebaꝫ. Hoc aũt nõ ſolũ i iuꝺeis qb⁹ ꝺata ẽ circũciſio fiebat: ſꝫ ⁊ ſi gẽtiles circũciꝺereꝰ ad eaꝺẽ eis circũciſio ꝓficiebat. In iuꝺeis aũt iſte mod⁹ auferẽꝺi ꝑ circũciſiõez vſq; aꝺ xp̃i mortẽ ⁊ initiũ noui teſtamẽti mãſit. In gẽtilib⁹ vo poterat eẽ iꝺẽ mod⁹: ſꝫ q ꝺ eis circũcideꝫ penit⁹ trãſibat i ritũ iuꝺaicũ ñ manẽs i gẽtilitate. Eis vo q i gẽtilitate mãere volebãt erat mod⁹ ille q ab initio oꝛbis ꝓditꝰ vſq; aꝺ datã circũciſionẽ abrahe fuit. Pctñ originale ꝓdictꝰ mõis abſtergebaꝫ q̄ſtũ abſtergi poterat ꝑ aliquã cerimoniã vl' actũ fcñ ab hoie ꝺeo ꝓferẽte vrutẽ. nec tn̄ penit⁹ ablatũ erat q: aꝺhuc manebat aliqd auferẽꝺũ. Et q̄ſ̄ q̄; factꝰ cerimõijs vl' actib⁹ ſupꝺictꝰ ꝺeuſ cuilꝫ pctñ originale remitteret q̄ſtũ aꝺ ipꝫ tn̄ nõ pẽit⁹ ꝺimiſſũ erat: q: nõ erat pena ſublata q̄ tollerãꝺa ꝓ eo erat. Alia nãq; pena ẽ quã qlꝫ ꝓ pctis ſuis tollerat alia aũt q̄ſ oꝫ tollerare mediatoꝛe. Et q: qõlꝫ pctñ ẽ offẽſe vl' iniurie ifinite cũ ꝺ illũ fiat q ꝟe ifinit⁹ ẽ cõmẽſurãꝺo ſatiſfactõez iniurie aꝺ eq̄litatẽ arithmeticã q̄ i hac cõmutatiua iuſticia regrit̃ neẽe ẽ vt aliqs ꝓ ꝟ pctõ patiaꝫ c⁹ paſſio ſit meriti ifiniti. Tũc. n. ꝓſus auferenꝰ pctã: ſꝫ ñ ꝓ facientib⁹ hoib⁹ act⁹ q̄ſꝺã aut cerimõias aꝺ ablatõez hoꝝ pctoꝝ. nã hmõi act⁹ ñ ſufficiũt aꝺ talẽ ablatõez cũ ñ ſint ifiniti meriti. neẽe erat g̃ q; ꝓp iexpletã ſol'onẽ penaꝝ ꝺbitaꝝ ſiue ꝓ pctõ originali ſiue actualib⁹ hoieſ ipedirenꝰ ab igreſſu in vitã eternã ⁊ ꝺina viſiõe quouſq; penit⁹ eluereꝰ pena mõ aſſignato. ſ. p mortem alicuius qui in infinitũ mereretur.

¶ De pena originalis peccati.

Cum g̃ originale pctñ vl' qõlꝫ actuale põt total'r tolli aut ex pte tolli ⁊ ex pte manẽ aut nullo mõ tolli ita pena equãꝺa ẽ q̄ ꝓ ipo ꝺbeꝰ. Si. n. pctñ originiale aut actuale penit⁹ ablatũ ſit nihil penalitatiſ ꝓ eo ifligit̃ directe aut iꝺirecte. Si vo pctñ ſiue originiale ſiue actuale ex pte ablatũ ſit nec tn̄ i totũ: q̄ꝺã penalitaſ ifligẽꝺa mãet: ſꝫ ñ magna. Cũ aũt nulla ten⁹ pctñ remiſſũ ſit magna ꝓ eo pena ifligẽꝺa. ¶ Hoc aũt ex p̃ꝺictꝰ liq̄t. nã q i libo pueroꝝ ſt̃ nullaten⁹ ab originali macula exẽpti fuerũt: q: nec ipi aliqd aꝺ hmõi ꝺletõez fecerũt nec aliqs ꝓ eis. nec ipa redẽptio mediatoꝛis illis aliqd ꝓfuit cũ mẽbra ei⁹ nõ ſint: q: g̃ ex nulla pte ab eis culpa originalꝭ ablata ẽ ex oi pte penã ꝺbitã ꝓ originali tollerãt. ¶ Eſt aũt totalꝭ pena h⁹ pctĩ carẽtia ꝓpetua viſiõis ꝺiuine. Hãc aũt q in libo puulorũ ſt̃ tollerare cogũt. Alij vo ſũt qb⁹ originalis reat⁹ ex oi pte abolit⁹ ẽ ſiue q̄ſtũ aꝺ iꝺ qꝺ ꝺeus p ſe agit ſiue q̄ſtuꝫ aꝺ actus aut cerimonias q̄ꝫ hoies p̃mittũt. Hi. n. nullã penã ſenſitiuã aut ꝺanũ tollerãt: qm̄ nec ꝺiuina viſiõe ꝓuanꝰ. Sic aũt ẽ i eis qui baptiʒati antequaꝫ in aliquod mortale inciꝺerint ab hac luce recedũt. Hi nãq; aut alij loco eoꝝ egerũt qcqꝺ fieri poterat ⁊ ꝺebebat vt ab hac originali ſoluerenꝰ labe: q: baptizatus ꝺecedẽs iſte eſt. Deus q̄ꝫ qcqꝺ ex pte ſua agẽꝺũ erat ꝓpleuerat aꝺ huius pcti remiſſionẽ. ſ. q; xp̃s ꝓ ꝟ ⁊ ceteris moreꝛet ⁊ moꝛiẽꝺo ſatiſſecit. Dis g̃ q aſſumpto regñationis lauacro anteq̄;

Sapie 6. c.

B Hoies q̄ꝑmuꝫ nati ſũt in ira ꝺi ſũt. Apl's.

C Theologoꝝ omniuꝫ ſnia.

La. 139. A

B' Obo. C Sol'o. D Original' ctpa qd ſit.

D Originalis culpa ptim nr̃a actiõe ptiꝫ ꝺiuina ope a nob ſubleuatur

F Notãꝺũ.

E Circũciſiõe originalis macula ꝺelebaꝫ

G Qõlꝫ pcñ eſt offenſe infinite.

Capi. 140. A

B Totaliſ pena peccati originalis.

cro anteq̃ in aliq̃ vicia iuoluant decedũt nulla pena tollerãda manet: ſz pſertim decedẽtes vite eterne gaudia pſequunt. ¶ Alij aũt ſũt qbus pctm̃ originale ex pte adẽptũ ẽ: ſz nõ pr ſus ablatũ. Hi aũt ſũt q q̃tũ p eos fieri debebat ad remiſſionẽ fecerũt de⁹ tm̃ nõdũ fecerat q̃ ad hui⁹ deletionem pcti facturus erat. Hi nẽpe ſũt q in ſynu abrahe añ xp̃i paſſionẽ tenebãtur. Qr cũ viuerẽt q̃tũ in eis fuit egerũt vt iuſſus erat: aut vt de⁹ fieri volebat ad hui⁹ deletiõem pcti ſiue p cerimonias aut quoſcũq; actus. Un̄ nõ debuerũt eternal'r puniri qm̃ iã i eis iſte macule aut reat⁹ nõ manebãt. nã qui in ſynu abrahe erãt originalẽ maculã nullã hẽbãt velut illi q erãt in limbo puerorũ. Jn his qppe plena macula originalis manebat. Quia tm̃ in his q erãt in ſynu abrahe nõ erat pr̃ſus originalis deletus reatus: qr nõdũ ad expletionẽ ei⁹ xp̃s tollerauerat penã quaz ſublaturus erat: neceſſe erat vt aie ſic manẽtes aliqlẽ penam tollerarẽt dum p eis a mediatore plena fieret expiatio. Nam aliqd manebat ſoluẽdũ. Iſ aũt p nullũ tolli poterat: niſi p mediatorẽ dei z hoium xp̃m ieſum: z qr tũc xp̃s p eis ſoluebat qcqd ipſi tollere negbãt: iuſtiſſimũ erat: imo q̃ſi neceſſariũ vt ipi penitus a pena quacũq; ſoluerent plenam btitudinem inducẽtes ad diuinã pducte viſionẽ: pena aũt aiaz p quaruz pctis originalib⁹ xp̃s nõdũ ſatiſfecerat erat vt diuina carerẽt viſiõe. Hãc aũt in ſynu abrahe pferebãt. Et qr nihil de macula originali eoz q in limbo pueroz manebãt abolitũ erat. De ptõ aũt originali manẽtiũ in ſynu abrahe multũ ablatũ erat ſ. q̃tũ hũana opatiõe agi poterat obedięte diuinis iuſſionib⁹ z deo pferẽte efficaciã iuſtitie modus expoſcebat vt inequalis eẽt pena eoz qui in ſynu abrahe z eoz q i limbo pueroz manebãt q̃q̃ vtriq; penã aliquã tollerabãt.

Capi.141. A ¶ Notandũ penes ſupradicta.

Circa ea vo q̃ dcã ſũt adhuc vlteri⁹ pſiderãdũ ẽ q̃ q̃q̃ in ſynu abrahe eẽnt aie iuſtoz q̃ nullũ vnquaz mortale patrauerãt ſz ſolũ originalẽ macl'az p̃xiſſent: a q̃ per aliquã cerimoniã aut actũ p̃pium directũ in deũ aut fidẽ parẽtũ libate fozẽt: tm̃ nõ p hac ſola macula nõdũ cõplete expiata ibidẽ tenebãt ſz ẽt p pctõ mortali. Non qdẽ q in eis eẽt aut ipi aliq̃n patrauiſſent nã ſi ſic accidiſſet gehẽnalib⁹ ſupplicij detruſi fozẽt: ſz qr illã ptẽ ſatiſfactionis q̃ reſidua erat ipſi explere nõ poterãt. hec qppe infinitũ meritũ exigebat qõ in eis nequaq̃ erat. Hoc aũt inducit. nã q erãt in limbo ſcoz p̃ium p qbus nõ erat plene ſatiſfactũ in pctõ originali nõ deceſſerũt nec tũc in eo manebãt: cũ eis dũ viuerent adẽptũ fozet ſz formaz tollẽdi ſupius diffinitam. Nec tm̃ p̃ſus adimi potuit qr ad Iſ vt p actu illo plene ſatiſfieret neẽe erat vt aliq̃ cuius actus eſſet infiniti meriti aliqd p illo pateret ſatiſfaciẽdo hic aũt xp̃s mediator eſt. Si g̃ peccatũ originale p actũ nr̃um p̃r ſus adimi nõ potuit: ſz neẽe erat vt aliquã p eo pateret penã quouiſq; mediator dei z hoium xp̃s p̃ſus ſua morte redimeret. neciũ magis erit in pctõ mortali actuali. ¶ Nã z ſi nos ỏ illo patrato nimis cõteramur z q̃tũ nobis ſubeſt ſatiſfacientes p illo penas tolleremus: nõ poſſumus penitus ſatiſfacer qr offenſe infinite ẽ: iõq; exigit vt qs p eo ſatiſfaciat cui⁹ act⁹ infinite meritoꝛi⁹ ſit. hic aũt xp̃s eſt: nullũ g̃ pcm̃ actuale mortale penit⁹ remitti z deleri poterat: q̃uſq; xp̃s morer. ¶ Ex Iſ aũt inferr neciũ eẽ q ẽt ſi qs nulla mortali actuali aut originali culpa affectus decederet nec inexplete cuiuſuis ſatiſfactiõis onere p̃ſſus in ſynu abrahe maneret: tollerãs penalitatẽ p̃uatõis diuine eẽntie: q̃uſq; xp̃s ad deletionẽ illi⁹ culpe z aliaz pateret. ¶ Hoc aũt inducit Iſ mõ peccatũ qdẽ mortale actuale maioris grauitatis eſt q̃ peccatũ originale ſolũ: ſz p pctõ originali nemo ſatiſfacere integre p actũ ſuũ quẽcũq; valet. nec g̃ p actuali mortali velebit. Maioꝛ inductõis hui⁹ pz: qr pene ꝑm ꝓportionalitatẽ ad peccata infligunt cũ iuſte

Deut.25.c. inferunt. Juxta illud Deut.25.c⁰. Juxta menſurã delicti erit z plagaz modus: z ſic hẽtur apocalipſis.18.c. quãtũ glĩfica uit ſe in delicijs ſuis tm̃ date illi de tormẽto. Deus tm̃ maioribus cruciatib⁹ puniri facit eos q mortal'r peccauerũt q̃ eos qui ſolo originali crimine grauantur: maius g̃ actuale pctm̃ mortale q̃ originale eſt. Hoc aũt pz: qr p originali pctõ deus dũtaxat dat penã q̃ eſt in limbo. p pctõ aũt actuali dat penaz que ẽ in gehẽna dãnatoz. Sz pena in limbo puuloꝛ ſoli⁹ diuine viſiõis p̃uatio ẽ. Pena aũt gehẽne dãnatoz ẽ: ptim i p̃uatõe z ptiz in inflictiõe penali. eſt. n. ibi p̃uatio viſiõis dine eẽntie ſic in limbo. ¶ Ampli⁹ aũt ibi penaz multiplicitas in caloꝛe z frigoꝛe ceteriſq; incõmodis iſligit. oẽs. n. penaz modi a nobis excogitabiles ibi ſunt ampliora q̃z q̃ noſ imaginari valeam⁹. ¶ Scõm aũt qõ in hac argumẽtatõe ſuppõebat erat neminẽ p pctõ originali ſatiſfacere poſſe qõ ex p̃cedẽtib⁹ inductũ ẽ: ãplius tm̃ iducit. Si qs. n. p aliquẽ actũ ſuũ aut cerimoniã p pctõ originali ſatiſfacere poſſet: ẽt ſi x̃ps p eo morẽ non ſubiſſet mox vt a coꝛpe aĩa ſoluta foꝛet oi labe p̃ſus expẽpta libera celũ peteret nullũ aliũ receptaculũ aiaz p̃ius petẽs. Falſitas tm̃ euidẽs ẽ: nã Iſ ꝓſtito cũ abrahã ita vir ꝓbate patiẽtie: obediẽtie: z fidei in tota ſacra ſcriptura p̃dicet: tãtũq; deo familiaris. Moyſes q̃z dei ꝓſecretalis nimiũq; dilectus q cũ eo oꝛe ad os loq̃bat ſic loq ſolet hõ ad amicũ ſuum vt pz exo. 33. c. cũ diuina eẽntia apte revelata ẽ: qõ de maximis bñficijs ẽ: q̃ cuiq; mortaliũ ꝓferri p̃t: neuter tm̃ hoꝛ vite eterne gaudia mox aĩa a coꝛpe ſoluta petijt: ſz in ſynu ſcoz detẽti ſunt. ¶ De abrahã pz Luc. 16. c. De q̃ ſaluatoꝛ nr̃ teſtimõiũ phibuit. De Moyſe aũt eadẽ rõ ẽ. nullus g̃ ceteroꝛ q̃tũcũq; ſanctitate polleat: ꝓpꝛio actu originalẽ labẽ eximere poterit. ¶ Ex his ãt adhuc foꝛti⁹ illatũ ẽ neminẽ ꝓpꝛijs actib⁹ p aliq̃ actualiũ pcoꝛ mortaliũ ſatiſfacere poſſe: cũ actual'r originalibus maioꝛa ſunt. ¶ Ex his q̃z necio illatũ pz: oẽs aias q̃ aliq̃n mortali labe ꝓtracte fozẽt: z ſi q̃tũ p hoiem puꝛ ſatiſfieri poterat ſatiſfeciſſent: ſiue de pctõ dolendo ſiue alia opa laborioſa ſatiſfactoꝛia faciendo nõ poterãt ſufficiẽter hãc labẽ eximere z p̃r neẽe erat illas aliq̃s ſubire penas vſq; ad moꝛtes mediatoꝛis q p oib⁹ erratis integre ſatiſfactur⁹ erat. De aute penalitates i ſola p̃uatõe viſiõis diuine eẽntie ꝓſiſtebãt q̃uſq; x̃ps moꝛeret: locus aũt haꝛ penalitatũ erat ſynus abrahe. ¶ Cũ igit aliqs añ mortẽ ſaluatoꝛis defeciſſet cui nulla mortalia patrata foꝛẽt: culpã q̃z originalẽ p aliq̃s act⁹ vel cerimonias eluiſſet: ad ſynũ abrahe deſcẽdebat: hãc penalitatẽ p̃uatõis viſiõis diuine eẽntie vſq; ad mediatoꝛis mortẽ tolleratus. ¶ Hoc ãt qm̃ q̃dã z maxima qdẽ ſatiſfactõis ps reſidua erat: q̃ p ipm expleri negbat: ſz ſolo meditatoꝛis actu. ¶ Cõfoꝛmiter aũt ſi qs qbuſdã patratis moꝛtalib⁹ dolẽs de cõmiſſis: z vt alicui moꝛtali ſatiſfacere poſſe eſt: atq; debitũ ſatiſfaceret: ad ſynum abrahe deſcẽdebat: qr non fuerat expleta ſatiſfactio. non qdẽ ea quã hic defunctus expleturus foꝛet: ſz ea quã iſte explere non potens: x̃ps ſe ad tollerãdã iniecerat.

¶ Quedã penes ſuperioꝛa.

La.142. A

Ex predictis aũt dubitãdi occaſio ſub apparet cuz. n. dcm̃ ſit eos q oriģnali adẽpta labe p aliquã cerimoniã vel actũ ſz exigẽtiã tpis z pſona rũ añ xp̃i paſſionẽ decedebant: nullo moꝛtali patrato in ſynu abrahe vſq; ad moꝛtẽ mediatoꝛis detineri: diuine viſiõis paſſuros carentiã: qm̃ q̃dã ps ſatiſfactionis p originali reſidua erat: p ſolũ x̃pm ꝓſumãda. Ampliozes g̃ penas in eodẽ ſynu abrahe paſſuruſ foꝛet: q originali expiato emũdatq̃ q̃z qbuſdã cõmiſſis moꝛtalib⁹ p qb⁹ dolẽdo z laborãdo viuẽs ſatiſſecit cũ illuc deſcẽderet añ paſſionẽ ſaluatoꝛis. ¶ Primi nãq; in ſynu abrahe p ſola reſidua ſatiſfactõe p originali culpa: quã x̃ps expleturus eẽt tenebant. Scõi aũt p reſiduo qõ in oꝛigi nali manebat: ampli⁹ẽt p reſiduo ſatiſfactiõis qõ i pctõ moꝛtali p ſolũ mediatoꝛẽ manebat agẽdũ. Et q: in recta diſtributõe penaz q̃ſtitati culpaz cõmẽſuranꝛ pene: acrius diuturniuſq; puniri debuit q p reſidua ſatiſfactõe pci actualis moꝛtal' z original' pariꝛ i libo ſcoz manebat q̃z q p reſiduo explẽdo i ſatiſfactõe p reatu originali i libo detẽt⁹ vſq; ad paſſiõez mediatoꝛis erat. ¶ Huic ãt foꝛſitã aliq̃s argute rñdẽ conabiꝛ neq̃q̃ ineq̃lẽ eẽ penã ad magis z min⁹ i eis q i libo pueroz: z i his q i ſynu abrahe mãebãt. qm̃ vtroꝛũq; pena p̃uatiua ẽ Jn p̃uatõe ãt ñ ẽ dare magis aut min⁹ nec grad⁹ nec exceſſus q̃ſtitat̃. ſic i cecitate. cũ. n. ſemel quẽq̃ ve cecũ diffinierim⁹ nullus eo magis aut min⁹ cec⁹ eẽ vz. Sic z i ceteris p̃uatiõib⁹. ¶ Jn poſitiuis ãt entibus: q̃ ve aliq̃s hñt entitatẽ magis aut min⁹ dari p̃t: ſic i gradib⁹ albi z nigri z ſil'ũ q̃litatũ albi⁹ z nigri⁹ ꝓfitemur. ¶ Eadẽ ãt collatio ꝓſtat peniſ q i gehẽnalibus mãſiõib⁹ ỏtinẽr qm̃ p ipie factũ ibi manẽt: i qb⁹ poſitiuũ aliqd ibi ẽ pene eoꝛ culpaz coꝛrñdẽtes: ꝓformitati i põne ꝓſtũt. ſ. i ppeſſiõe caloꝛis z frigoꝛis: z ſil'ũ ſenſibiliũ q̃litatũ. ¶ Hoc mõ eiſ q in hac horrẽda dãnatoꝛ ſede manẽt adiuicẽ collatio ꝓſtat: vt aliquẽ maioꝛib⁹ affectũ cruciatib⁹ p̃dicem⁹. ſ. vt maioꝛib⁹ frigoꝛis: aut caloꝛis ſtimulis: z ceteraz afflictiuaz q̃litatũ. ¶ Jdẽ aũt habitudinis modus ꝓſtat eis q purgatoꝛia clemẽtia exercẽt. nã hoꝛ pẽalitates poſitiue ſũt ſic ipi p actualib⁹ ſatiſfaciũt peccatis in qb⁹ aliq̃ poſitiua actio aut realitas eſt.

¶ Qui vero

B Moyſes deus veluti amicũ allocut⁹ ẽ. Luc.16.c.

B Obo.

C deluctio q̃rũdaz.

D Jn p̃uatõe nõ ẽ magis aut minus nec exceſſus aliqs.

¶ Qui vo in limbo pueroꝝ ⁊ in ſynu abrahe manẽt penalitates ſuas in ꝓuatõe hñt. Nã carẽtia dine viſiõis his ꝑ pena eſt: hec tñ pura ꝓuatio ẽ. Nõ g erit magis aut minꝰ ita vt quẽ diuina viſiõe magis altero ꝓuatũ aſſeram⁹. Jn limbo g puerõ nulli ḡuio: q̃ alteri pena ꝓſtat. ¶ Sic q̃z in ſynu Abrahe cũ iõ, oẽs puniti dicãt q: dina viſiõe ſolũ carẽt: nemo abũdãtioꝛẽ q̃ ali⁹ penã hẽbit. Quo iferẽ: nihil magis puniri eũ q ꝑ ſola inexpleta ſatiſfactiõe ꝑ originali labe a xp̃o facienda ibi manet: q̃z cui tã ꝑ originali q̃z ꝑ actuali mortali aliqd expiãdum manſit quod a chriſto tolleretur.

¶ Obiectio ꝓtra ea que dicta ſunt.

Nunc aũt ꝯ p̃dicta qſq̃z obj̃cer̃ valebit dicẽs q q in libo ſctoꝝ ſũt ꝑ q̃cũq̃z cã ſint dine viſiõis ꝓuatione ſuſtinẽt: in q̃ pares eẽ nemini abiguũ fuerit: qui tñ in ſynu Abrahe ſũt ab angelis ꝓciuib⁹ ſuis mlta ſolamis gña ⁊ gaudioꝝ modos accipe ſoliti ſt cũ eis pleraq̃ reuelauerit. Et ſic dina eẽntia videda ꝓuari penalitas in ꝓuatione ẽ: ita ⁊ ꝓuari gaudijs q̃ ab ãgelis ꝑſtari ſolẽt penalitas ꝓuatiua. Et quãq̃z nemo q̃at magis alio dina viſiõe ꝓuari: cũ vteraq̃ ꝓuat⁹ ſemel extiterit: ꝑ tñ ꝓuato dina viſiõe addici gaudioꝝ ſpirituũ beatoꝝ ꝓuatio. Poterat g̃ hoc pacto cuiq̃z de his q i ſynu abrahe manebãt abũdãtioꝛ eẽ penalitas q̃z ceteris cũ plures ei ꝓuatiões affuerit. ¶ Ad hec vero rñderi debz q cuiq̃z de manẽtib⁹ in ſynu abrahe maioꝛ ineẽ penalitas poterat ſi ei plures ineẽnt ꝓuatões. Dõm tñ ẽ q iter oẽs q erãt i ſinu abrahe nemo erat cui maioꝛ pena aut abũdãtioꝛ ꝓuationũ ieſſet multitudo. q̃q̃ vnus dũtaxat maneret: qꝛ nõdũ ꝑ xp̃z reliqe peccati originaꝫ illi⁹ redẽpte erãt. ali⁹ qꝛ tã originaꝫ macule q̃z actu alis ei manebat reſiduũ ꝑ xp̃z eximẽdũ. ¶ Rõ aũt ꝑdcoꝝ ẽ qꝛ ſi qs ibi maneret cui dũtaxat originaꝫ macule manebãt ꝑ xp̃z explẽde reliqe nõ hẽbat i ſe maculã originalẽ aut reatũ: qm̃ ß qbuſdã actib⁹ vel cerimonijs i ſeculo iſto ꝓmiſſis dũ viueret ablata erãt manẽte eo dũtaxat ꝑ q̃ xp̃s ſol⁹ ſatiſfactur⁹ erat at q̃z poterat. ¶ Si aũt qſq̃z actualia mortalia cõmiſiſſet adhuc viuẽs neẽe erat eũ ꝑus ꝑ cõmiſſis dolẽtẽ tñ affligi laborib⁹ ſatiſfactoꝝ q̃ſtũ aliqs hõ puruſ ſatiſfacẽ dẽret: ⁊ poſſet: aut ſi hec viuẽti inexpleta manerẽt neẽe erat purgatorio igne ab ſumi poſtea ad ſynũ abrahe vſq̃z ad mortẽ mediatoꝛis mãſurũ deſcẽdere. ¶ Cũ g̃ ꝑ pctis actualib⁹ tm̃ ſatiſfeciſſet q̃ſtuz alicui puro hoi ſatiſfaciẽdi facultas ẽ: irratiõabile ꝓ:ſus erat vt poſtea in limbo ſcoꝝ ſiue ſynu abrahe ampli⁹ pati ꝑ q̃s ỏbeat. ¶ Sic g̃ ei q in limbo ſcoꝝ ſemel manẽ dabaꝫ nihil differebat an multotiẽs ⁊ varijs pcõꝝ gñib⁹ ỏliqſſet q̃z ſemel. iã eni ꝑ ſingul' hoꝝ q̃ſtũ debitũ hoi ſatiſfacẽ erat ſatiſfcm̃ erat: nihil g̃ oneris ꝯponẽdũ erat. ¶ Et ſi qs dicat ſi ꝑ pctõ originali eũti ad ſynũ abrahe exẽpta hac labe i vita manẽdũ erat i penalitate carẽtie diuine viſiõis vſq̃z ad mortẽ ſaluatoriſ ⁊ id qõ mãebat xp̃o ſoluẽdũ de reliqs actualiũ nr̃oꝝ poſtq̃z nos ſatiſſecerim⁹ ẽ tñ q̃ſtũ ꝑ originali aut ampli⁹ g̃ ꝑ eo ãpli⁹ manẽdũ erit q̃z ꝑ originali dũtaxat. ¶ Rñdeꝫ q q i limbo ſcoꝝ ſt: q̃z q̃z ibi penalitate q̃dã afficiãt i ꝓuatiõe viſiõis diuine eẽntie cũ nõ ponũt i loco illo directe vt penas patiãt: ſz vt ibi maneãt q̃ſq̃z xp̃s ꝑ eis ſatiſfeciſſet: qõ eis explẽdũ manebat nec expleri poterat ꝑ illos: iõ nihil differebat an xp̃s multa ꝑ eis tolleratur⁹ an pauca foret cũ ipſi de his actu ſuo nihil poſſet adimere. Qꝛ aũt ad penã i libo ſcoꝝ directe ñ ponerẽt q̃z q̃z ibi penã aliquã hẽnt appet qꝛ ß dato qñcũq̃z aĩe aliqd hr̃ent pp qõ ibi eis manẽdũ eẽt: illuc ỏſcẽderẽt ẽt ſi xp̃s iã mortẽ ſubijſſet ⁊ inde ferrenr̃ i celũ. Sic purgatorie ſedes in penã aiab⁹ nõdũ plene expiaꝫ indicir̃. ibi tñ manẽt ẽt p⁹ mortẽ xp̃i q̃ſq̃z debita ſatiſfactionẽ exſoluerint. de limbo tñ ſcoꝝ ſecus: nductũ g̃ p⁹ eos q in limbo ſcoꝝ erãt eq̃lẽ p oĩa hr̃e penalitatem nec alterum altero plures habere ꝓuationes.

¶ An grauioꝛes penas q̃ſpiã ex his patiaꝫ q in limbo ſunt.

Succiſis aũt ꝓzib⁹ ꝓñs ẽ ptrãſire an eoꝝ q in limbo puuloꝝ erant. q̃ſdã alijs g̃uioꝛes ppeti penas aſſerẽdũ ſit. ¶ huic q̃ſq̃z ſic in ſupioꝛibus ꝺe limbo ſcoꝝ rñdẽdũ putabit. ſ. q cũ pena limbi in ꝓuatõe ꝓſtat i ꝓuatiõe aũt nõ ẽ repire magis aut minus. ¶ Ad ß aũ dici ꝑt q q̃z q̃ſtũ ad diuine viſiõis carẽtiã nemo eoꝝ q in libo puulorũ ſũt maioꝛẽ alio penalitatẽ ferre poterat cũ oẽs penit⁹ hac vi ſiõe ꝓuati ſint poterat tñ deus alicui maioꝛẽ i tollerãdo hanc ꝓuatõez triſtitiã iferre q̃z ceteris. Uelut i viuẽtibus expimur. Quidã. n. ſt q moleſti⁹ ferũt ꝓuatiõez aut abñtiã alicui⁹ boni q̃z alij i eodẽ bono ablato tollerarẽt: ſic ỏs vni eoꝝ q in limbo manẽt maioꝛẽ triſtitiã infligẽ poterit q̃z alijs: ⁊ ß mõ amarius puniret. ¶ His rñdẽdũ ẽ ꝑ⁹ eẽ modos qb⁹ gdã eoꝝ q i libo puuloꝝ ſt acri⁹ q̃z ceteri punirent: nemo tñ g̃uioꝛes alio penas tollerat. Rõ aũt hoꝝ ẽ: qꝛ pene debẽt eẽ ieq̃les aut eq̃les ꝯ q culpe eq̃les aut ieq̃les ſt. oib⁹ tñ q i libo erãt culpe ꝓſtabãt eq̃les. Cõfoꝛmãte g̃ iuſtitia cõmutatiua pene eq̃les eẽ debebãt. Qꝛ aũt oiuz q i libo puuloꝝ erãt culpe eq̃leſ ꝓſiſterẽt eui dẽs ẽ. nã i pctis actualib⁹ vnũ altero mai⁹ eẽ accidit: ex diuerſ cãſ originale tñ alteꝝ altero mai⁹ eẽ ipoſſe ẽ. Quãq̃; i ß nimiſ inter phos differt iter eos dico q̃s ſtoycos vocãt: ỏ qb⁹ Tullius Seneca Zeno ⁊ Criſipp⁹ atq̃z ꝓſil'es ſũt ⁊ iter pipatheticos q̃z ꝓnceps nr̃ Ariſtotiles ẽ. Peripatetici q̃ppe aſſeuerãt pctoꝝ ineq̃litatẽ qb⁹ fidei catholice oĩumq̃z catholicoꝝ poſitio ꝓſentanea ẽ. Stoici vo pctoꝝ eq̃litatẽ ꝓſtituũt dicẽte ſepiſſime Seneca in epl'is alijſq̃z locis. Si gubernator euertat nauẽ auri vel palee in re qdẽ differt i arte vo nihil. Sic q̃z Tull⁹ i padoxa tertia q̃ icipit pua ingt. ait pua ingt culpa vt magna ẽ. i. eq̃ grãdis eſt pua culpa vt magna. ¶ Ponere aũt fundamẽta pipatheticoꝝ atq̃z ſtoicoꝝ: ⁊ qũo ſtoycoꝝ fundamẽta deficiãt latiſſima atq̃z ſpeculatiua ingſitio foret de q̃ ſu ꝑſedẽdũ ꝑ ſingula erit. ¶ Sz i ß ſupficial'r iuestigãtib⁹ nob ſuffecerit vnica rõ̃natio q̃ ſatꝫ euidẽs ẽ. ſ. tũc aliqꝺ opus humanũ recte fcm̃ ẽ: cũ oẽs circũſtãtie illius act⁹ recte ſũt. tũc q̃z act⁹ ꝑuus ẽ: cũ nõ oẽs circũſtãtie act⁹ i debita rectitudine obſeruãt: ſiue i vna ſiue i pl'ib⁹ erratũ ſit. Jn actu aũt eẽ pñt ſeptẽ vel octo circũſtãtie iuxta Aꝛ. doctrinã ethi. lib. 3. ⁊ in puerſitate cuiuſlz eaꝝ peccaꝫ neẽe ẽ vt g̃ui⁹ peccẽt cũ i duab⁹ earũ erraꝫ q̃z ſi in vnica. ⁊ ſi in trib⁹ errẽt g̃ui⁹ deliq̃rimus q̃z ſi in duab⁹: ſic q̃z vſq̃z ad puerſionẽ oiuz ſil'ſumptaꝝ. ¶ Hoc aũt ampli⁹ iducir̃ vt ſi dixerim⁹ quẽq̃z aliqd facere q̃l'r nõ ꝺz hic deliqt in vna circũſtãtia: q̃ ꝺr q̃l'r. Si aũt ali⁹ fecerit qppiam nõ qñ ꝺz deliqt in circũſtãtia qua qñ appellare ꝓſueuimus. ß aũt ẽ cũ ad aliquẽ actũ tp̃s limitatũ ẽ: qõ nec ꝓueniri nec ꝑtermitti vel dilatari ſz: vt lege vel ſpãli alicui⁹ decernẽti iuſſione cautũ ẽ. Nũc vo dicamus alium hoiuz feciſſe aliquẽ de ꝑdictis duobus actib⁹ delinquẽs in duab⁹ circũſtãtijs. ſ. q nõ egit qñ fieri reſ debat: nec q̃l'r fieri debebat. ¶ Poſtea vero dicamuſ duos viros in eodẽ actu ꝯz ſpẽm delinq̃re alteꝝ tñ q: nõ egit quando debuit ſolum: alium vero quia non egit quando debuit nec qualiter debuit errans in duab⁹ circũſtantijs. Quo dato inqretur an hꝫ eq̃l'r deliq̃rint an ineq̃l'r. q ſi fateamur grauius deliqſſe eũ q deliqt nõ obſeruãs q̃l'r nec qñ in actu: eo q dũtaxat puertit circũſtãtiã q̃ ẽ qñ: ẽ qõ itẽdit. ſ. alterã alteꝝ maioꝛẽ ineq̃litatẽ. Si aũt dicere malueris eq̃l'r erraſſe eũ q deliqt puertẽs qñ i actu cũ eo q puertit q̃l'r agẽdũ eẽt ⁊ qñ ſit: ſequit nullũ eẽ delictũ errare in q̃l'r agẽdũ ẽ: qõ falſũ eſt. ¶ Appet tñ qñ hoꝝ duoꝝ delinq̃ntiũ alt deliqt i qñ agẽdũ eſſet: alius vo in q̃l'r ⁊ qñ actio dirigenda ſit: erroꝛ g̃ vnius delicto alterius eq̃bit in puerſiõe circũſtãtie hui⁹ qõ ẽ quãdo ¶ Hoc aũt dato inquireꝝ de circũſtãtia q̃ eſt q̃l'r an erroꝛem cauſet in ope cum puertat. Si aũt aſtruxeris peccatũ eſſe in ope cũ q̃l'r puertat q̃ eſt circũſtãtia modi. ſeq̃r q cũ erroꝛ qui eſt in puerſiõe circũſtãtie tp̃is. ſ. qñ qd agendũ ſit maius eſſe peccatũ in eo actu q̃ quis puertit duaſ circũſtãtias. ſ. qñ ⁊ q̃l'r q̃ ſũt circũſtãtie modi ⁊ tp̃is q̃z in eo actu q̃ quis deliquit peruertẽs dũtaxat circũſtãtiã tp̃is q̃ eſt qñ. ¶ Si vo dixeris q peruerſio circũſtãtie q̃l'r nõ addat aliquã grauitatẽ delicti ſuper trãſgreſſionẽ circũſtãtie q̃ eſt qñ: ſz ita ſit ac ſi ſola circũſtãtia tp̃is puerſa foret: nec̃io fateberiſ puerſionẽ circũſtãtie modi. ſ. q̃l'r ꝑm ſe delictũ nullũ ꝓſtituere ac ſi nihil peruerſitatis foret. ¶ Nam ſi hec per ſe delictũ ꝓſtitueret cũ alteri circũſtãtie ꝓſtituẽti delictũ adderẽ maius fieri neceſſe erat. Hec. n. cõditio reꝛ vni⁹ gñis eſt q cũ aliq̃ ponat aliquã magnitudinez ⁊ alia ei ſuperaddita ſit maius quid effici neẽe eſt. Hoc tñ falſuz eſt: nemo quippe ẽt inſanus ꝓfitebiẽ trãſgreſſionez q̃ eſt circũſtãtie modi: peccatũ nullũ ꝓſtituere. nã ex eodez fundamento induci põt circũſtãtiã tp̃is: q̃ eſt qñ: de q̃ ꝓceſſuz eſt q cauſaret in actu peruerſitatẽ cũ nõ eſſet vt decet: nõ cauſare peccatũ. Nã deẽ de aliq̃ q quippiã egerit vbi nõ oportet deliquit. n. in circũſtãtia locali: ⁊ huius actuz ꝓfiteberis eſſe delictũ vel erroꝛem. dicam⁹ vo alteꝝ deliqſſe qñ egit quicq̃z vbi nõ oportebat ⁊ qñ nõ oportebat. ¶ Ecce. n. hi duo act⁹ quoſ delicta vel pctã nec̃io ꝓfiteris ⁊ ſi nemo cogat vltroneꝰ ꝓfiteberis eq̃les ſt q̃ſtũ ad trãſgreſſionẽ circũſtãtie q̃ ẽ vbi ptinẽte ad locũ. Quo dato aut hos act⁹ ỏlicta eq̃lia vocas. aut ieq̃lia

Si vo

E In libo pueroꝝ nulli g̃uioꝛ q̃ alteri pena eſt. La. 143. A

B Sol'o ꝺbonis.

L Predicatoꝝ rõ

D Obo.

E Sol'o.

L. i44. A

B Sol'o ꝺrũdã.

L Alia ſol'o.

D Quidã eorũ qui in libo ſt acri⁹ puniũt ẽt ſi grauioꝛes penas non patiant.

E Peripathetici fatent i eq̃litatem peccatoꝝ.

F Stoici eq̃litatez culpaꝝ aſſeuerant. Seneca Tullius

Ariſtoteles 3°. ethi.

Si vo ineqlia hēo qō negas asserēs puā culpā eē ita grauēt magnā. Si vo eqlia astruxeris neēe ē vt qō añ pstruxeras ō struas. dixeras. n. pctm eē si qs trāsgrederet circūstātiaz tpis nūc tñ pfiteri cogeris i trāgressiōe h⁹ circūstātie pctm nl'lū eē. Nā cū he duo pcta. s. i trāgressiōe vbi z qñ eqlia sunt q̄tū ad trāgressionē q̄ ē in circūstātia dicēte hitudinē loci z tu ea sim pl'r eqlia astruas neēe ē vt trāsgressio circūstātie q̄ ē qñ nullā faciat puersitatē aliogn addita sup puersitatē q̄ ē i circūstātia locali maiorē efficiat trāsgressiōez neēe ē: sz pri⁹ pfessus fueraſ puersitatē eē i trāsgressiōe circūstātie q̄ ē qñ. ḡ eris in metha.

¶ Et ꝟ mō iducet ō singulis septē vl'octo circūstātijs actuū q⁹ in nulli⁹ eaz trāsgressiōe peccatuz sit qō. prius absurdū ē. Plures āt ad ꝟ rōnes z saţ fundamētales iduci poterāt: sed

H Una maior est culpa altera. suffecerit qō dcm ē. ¶ Ex pdictꝫ ḡ iductꝫ saţ solide liąt alterā altera maiorē eē culpā. Appet igit̄ pma ps antecedētis h⁹. s. cl'pā q̄dā mortalē actualē altera eē maiorē. ¶ Ob ꝟ āt leges hūane maiorē qbusdā scelerib⁹ q̄s alijs inferūt cruciatū. De leges⁹ q̄z diuinis idē pz i toto veteri testō ac nouo. Sic. n. z apō tartareas sedes atqz purgatoria loca q̄dam aie acrioribus q̄z alie cruciatibus puniuntur.

Capi. 145. A ¶ Nullum originale peccatū altero maius est.

Huius antecedēţ alia erat pticula nullū originale peccatū altero originali maius eē. Qō pz qm̄ originale nō fundat sup aliquē actū positiuū sic in actualib⁹ est sz ē q̄dā culpa macula z reat⁹ quā icurrit aia cū corpi vnit: qz priūgit corpi ōriuato ab adā p seminalē ppagatōez. Cōsistit āt in ꝑuatōe solū iustitie originalis ōbite inesse. Et qm̄ ꝟ nō est trāgressio circūstātiaz positiuaz aliq̄rū sic in pctō actuali p q̄rū violatōez icurrat maior vel minor puersitas sz nūez circūstātiaz ōordinataz z eaz hitudinē: sz solū pfistit ꝑuaricatio originalis in ꝑuatōe. Jn ꝑuatōe āt magis aut minus pōle nō ē sic in pōrib⁹ oñsuz ē negt aliq̄ originale pctm altero maius eē. ¶ Si ḡ duo ob soli⁹ originalis delicti maculā cruciatibus: aut qbusuis penalitatib⁹ subīciēdi forēt nō deberēt alt altero gr̄uiorib⁹ affici penis: sz q in limbo puuloz sī: ob soliuſ originalis macule reatū tollerāt qcqd hñt: nihil ḡ gr̄ui⁹ alius altero tollerare debebit. ¶ Q. aūt q in limbo puuloz sī soli⁹ originalis culpe penas patiāt ex pdictꝫ satis appet. s. q⁹ illi in limbū descēdebāt q̄s soli⁹ originaľ culpe gr̄uabat reat⁹. nā siq̄s decedēs culpa actuali teneret et si parit originali macula p̄mereť gehēnalib⁹ icēdijs imergēd⁹ erat. ¶ Si ḡ soli i puuloz limbo tenebanť: q originalis macule dūtaxat onere gr̄uabāť: saţ liąt q̄scūqz in puuloz detētos limbo soli⁹ originaľ culpe penas luere: cū nihil aliō hēant: pp qō torq̄ri aut pūiri q̄l'rcū q̄ debeāt: nullū q̄s originale altero maius: ē neēe alteri⁹ penā eoz q in limbo puuloz sūt alioz pena maiorē nō eē. ¶ In ꝟ vo pfideranda ē q̄dā regula saţ notabilis. s. q⁹ a pn⁹ orbis pditi añ datā circūcisionē z postea vsq̄z ad finē seculi nemo semel aut pl'ies actual'r peccauit mortal'r cōmittēdo q ad puerorum limbū descenderet.

B Regula de limbo puerorum.

¶ Postq̄s enim mortal'r peccaret quōcūqz se hret neqbat descēdere ad limbū puerorum. Qō inducit nā cū qs mortal'r peccabat aut pterebaſ de illo aut nō. Si āt nō pterereť añ mortē q̄s q̄z cū originali q̄s sil' decederet nō poterat tēdere in limbū puerorum: sz in gehēnā dānatorum q locus eis q in mortalib⁹ decedūt deputatus ē. Si aūt q mortale patrauerat añ mortē de cōmissis doleret neēe erat vt q̄s q̄z ante ꝟ semp fuisset in mortali tūc decideret atqz prius piret. ¶ Nā sic in tpe date legis z circūcisiōis iudeis tollebaſ macula originalis p circūcisiōez ita i gētilib⁹ semp añ mortē xpi cū adulti eēnt tolli poterat p quēcūqz actū directū in deū: si i qua etate fide parētū ablata nō fuisset. contritio aut act⁹ direct⁹ i deū originale tollere poterāt. ¶ Si aūt dixim⁹ q⁹ nūc nō pōt tolli originale p contritōez nisi baptism⁹ assumaţ dōm ē. q⁹ regl'a sp stat: nā aut p contritiōez tollit pctm mortale in eo q cōteriť aut nō. si tollit neēe q̄s ē originale tolli. Si aūt nō tollaţ mortale nō tollet originale. ¶ In gētilib⁹. n. q añ xpi mortē ab orbe cōdito fuerāt: qz nō erat aliq̄ obl'o ad certā legē p contritiōez tollebanť sp peccata mortalia z p quēcūqz actū directū in deū tollebaţ originale. ¶ In iudeis aūt erat determinatio ad accipiēdā circūcisionē: iō saluari ñ poterāt ab originali: nisi accipient circūcisionē. ¶ Si ḡ aliqs de iudeis q forte nō circūcisus eēt doleret de pctis mortalib⁹ dolēs q̄s ō ꝟ mortali q⁹ nō sūpsisset in trāsactꝫ tpis⁹ circūcisionē tollebanť p contritiōez mortalia z ipm q̄s originale. ¶ Si aūt dolēs de aliqb⁹ mortalib⁹ nō doleret q⁹ circūcisus nō fuisset nō tollebaţ aliqō mortale peccatū nec originale nō qdē tanq̄ contritio ad tollēda pcta aliqñ ipotēs fuerit: sz qz va atqz pfecta contritio nō ē cū de qbusdā dolemus si de alijs nō doluerim⁹ aut in alijs maneam⁹. ¶ Idē āt casus ē si qs ꝟ tpe siue fili⁹ xpianoz siue ō q̄cūqz gēte natus baptismaţ lauacro tinct⁹ nō foret. nā hic in mortali pctō erat qm̄ sacrū regnatōis lauacrū nō sumebat. ¶ Si ḡ ō cūct⁹ mortalib⁹ doleret neēe erat vt ō ꝟ q̄s pterereť q⁹ hacten⁹ ibaptiſa tuſ māsisſz: z tūc ipo doloze añ susceptū baptismā tā mortalia q̄z originalia aboleť. ¶ Est igit̄ gñale q⁹ i q̄cūqz statu contritio si va z pfecta ē oia pcta tā actualia q̄z originale delet actualia qdē directe originale aūt indirecte. ¶ Nā cū mortale pctm p cōtritionē deleť gr̄az cōferri neēe ē q̄ macula pcti deturpās imaginē di formal'r deleaţ. Sz gr̄a nō psentit secū culpā mortalē z obligationē ad mortē eternā cū efficiat hoiez dīformē. Culpa tñ originalis ē mortalis reddēs hoiez obligatū ad mortē eternā: z tollēs a deiformitate: ḡ collata gr̄a hoi dolenti de pctis p contritionē neēe ē vt originalis culpa si i eo pfuit deleatur. Cū ḡ deleret: i cōtritis ḡ nō mānebat. ¶ Stat ḡ data regula q⁹ q semel mortal'r peccaret añ passiōez xpi ad libū puerorum descēdē nō poterat. Et si supior pbatio sufficiēs sit ad oē tpus vt iductū ē: tñ adhuc magis iduci pt de tpe p⁹ euāgelij pmulgatōez vsq̄z ad pfūmationē secli. Nā q in ꝟ tpe mortal'r peccat aut ē xpian⁹ aut sarracen⁹: iude⁹ vl' pagan⁹: aut cuiuscūqz rit⁹. Si. n. effect⁹ xpian⁹ sit ad libū puerorum descēdē negt: qm̄ p batismatis lauacrū hec originalis macl'a deleta ē qua hōteſ dūtaxat ad libū puerorum ōscēdebāt. ¶ Si āt sarracen⁹: iude⁹: aut cuiuscūqz gētis vl'rit⁹ sit: aut ad fidē xpianorum aliqñ redit aut nunq̄. Si vo aliqñ ad rectā fidē puertiť in baptismo originale cū oib⁹ actualib⁹ q̄ pfuerit deleť. Quōcūqz ḡ post ꝟ de cesserit ad libū puerorum ōscēdē negt qm̄ iā originale ablatū ē: pp qō erat ōscēsus ad limbū puerorum. ¶ Appet q̄z ex pdictis eorū q in limbo puerorum sunt nullū altero grauius puniri nec ad hoc est aliquod rōnabile inductiuum.

¶ Dubiū: an Jeremias z Jo. bapti. qui in vtero sctificati sūt post obitum in limbum descenderint.

La. i. 46 A **Quoniā** aūt in pūlibatis dictū ē añ mortē mediatoriſ ōi z hoiuz xpi ianuāvite eterne clausā fuisse: nec qspiā illuc itroire potuit sz illi q nulla originali aut actuali macl'a guati: nullo q̄s iexplete satisfactōis onē pssi decedebāt: ad synū abrahe ferebanť: vsq̄z ad xpi passionē mansuri.

¶ Cuiq̄z ābigēdū videbit de eis q in vtero sctificati sunt. De Jeremia pz Je. c. p. cū dr. Et factū est vbū dñi ad me dicēs pus q̄z te formarē in vtero noui te z antequā exires de vulua sctificaui te: z ppbaz in gētib⁹ dedi te. in q̄ satis nota ē oium catholicoz doctoz snia dicētiū: eū in vtero sanctificatū. ¶ De bto Joāne baptista eadē oib⁹ doctor⁹ catholicis q̄ ō Jeremia snia ē: iō ecc'lia i solēnitate eius dē cātat id qō ad se dcm a dño refert Jeremi. ca. p. Jnducūť aūt catholici doctores satis rōnabil'r ad asserēdū de bto Joāne q⁹ sctificat⁹ in vtero sit. nā deus sup ipz miraculose opat⁹ ē: cū adhuc eēt i vtero faciēs eū moueri vt inclinareť ad quādā exhibitōez reuerētie mri saluatoris nri veniēti ad helisabeth Joānis mrez. Sic hētur Luc. c. p cū dr. z factū ē cū audiuit salutatōez marie helisabeth exultauit infans in vtero ei⁹. z postea ipsa spū scō mouēte ait. Ecce. n. vt fcā ē vox salutatiōis tue in auribus meis exultauit infans in gaudio in vtero meo. ¶ Hi āt q in vtero sctificati sunt pctm originale nō hēbāt: si ḡ actuale nullū cōmitterēt sic de q libet hoz duoz asserīť cū decederēt nō restabat eis qcq̄z pp qō ad limbū scoz descēderēt nec ad aliū aiaz receptaculū sz mox ad vitā eternā puolarēt. Nā i ceteris q ad limbū scoz ōscēdebāt z si p actualib⁹ satisfactū eēt si q̄ egissent: z originale ablatū tñ reliqe q̄dā māserūt q̄ p ipsos expiari nō potuerūt sz debebāt p xpm expiari. ¶ Jn sctificaţ tñ ab vtero qz nullū actuale erat nec originale nulli⁹ reliqe manere posse videbāt p qb⁹ xps satisfactur⁹ eēt: z isti vsq̄z ad mortē suā tenerēt in sinu abrahe. ¶ Ad ꝟ rñderi dz: q⁹ sctificati i vtero. sic btūs Jo annes z Jeremias: si añ xpi mortē ōcederēt ad limbū scoz. s. ad synū abrahe ferebanť: quāobrē cū tā btūs Joānes q̄z Jeremias in vtero sctificati añ xpi passiōez ōcesserit: ad limbū scoz ōscēdēr⁹: vsq̄z ad xpi mortē ibidē sic ceteri pmanētes. ¶ Hoc aūt iducit: nā q i vtero sctificabanť aut dū viuerēt aliqd mortale pegerūt aut nihil. q̄s ista distictio nō recipiet ab olb⁹ catholicis cū dicāt sctificatos i vtero ꝑfirmatos z iperabiles factos. Qō ñ ipedit. nō. n. asserim⁹ eos peccasse: aut peccare potuisse: sz ō eis pditiōal'r logmur. Cōditio āt nemini piudicat.

Si ergo

D Quātū possit q tritio p⁹ pcta ad missa.

Luc. i. c.

B Jn vtero sctificati peccatū originale nō hēbāt.

L Solo ad dubium.

D Probatio solonis.

E Cōditio neminī preiudicat

Si ꝯ diceremur quēcꝫ eoꝝ mortal'r peccasse aut dolebāt de patrāt aut minime. Si nō ꝓtererent gehēnalib⁹ mācipant i cēdīs. Si vō eos ō peccāt dolētes feceris atq; pfecte vt puro hoi possibile atq; dignū ē laborātes ꝑ omissis satisfeciss̄et ad limbū abrahe descēdebāt. Nā q̄dā reliqe satisfactionis impctis actualib⁹ mācbāt ō qb⁹ ꝑ hoiez puꝝ satisfieri ipossibile erat: ſ xpo eluēde manebāt: iō in limbo sctōꝝ redēptionē illā expectaturi erāt. ¶ Si āt in vro sctificatos postcꝫ de vulua erupint nullū icurriſſe pctm̄ astruxerim⁹ adhuc ncce est hos añ passionē xpi decedētes ad limbū sctōꝝ descēdere. nā ꝯ. in pctō originali ꝓcepti sunt. ¶ Cū. n. aliqs i vro scificatus erat originalē maculā ꝓius ꝓxerāt cum descēderet ō stirpade ꝑ ōriuationē seminalē cū de⁹ tñ eos i vtero sctificabat debebat i eis originalē culpā cū āt erūpebāt i lucē nll'o originali fecti erāt: q; eis ablatū erat i eo tñ sic ceteri geniti sūt. hȳ ꝯ ad limbū sctōꝝ moriētes descēdebāt: nā nihil a ceteris differūt: nisi ꝙ alīq i pctō originali ꝓcipiunt atq; erūpūt ex vro: postea vō ꝑ aliqs cerimōias aut act⁹ tollit. Scificati āt in originali ꝓcipiunt: ſ nō nascunt i pctō cū añ natiuitatē ablatū sit. ¶ Sicut ꝯ illi q i pctō originali eruperūt i lucē postea āt cerimonijs circūcisiōis aut qbuslibet alijs illō exuebāt dece dētes ad limbū sctōꝝ descēdebāt ēt si nihil vnq̄ mortale pgisset: q; semel in illis pctm̄ originale fuit z q̄cꝫ postea dele ret tñ plene ablatū nō erat qm̄ adhuc manebat aliqd expiandū ꝑ mediatorē. ¶ Jta cū qs in vro scificabat ꝑ originale ꝓ erat iō q̄cꝫ ꝑ sanctificationē delerēt tñ nō penitus delebat qn aliqd maneret posterius ꝑ xp̄m expiandū. ¶ Nā sic circūcisio aut q̄libet cerimonie q̄ deo iperāte aut volēte efficaciā hēbant nō sufficiebāt delere originalē maculā ēt si de⁹ illā deletionem operaret: ſ semꝑ manebat aliqd expiandū ꝑ xp̄m: ita z scificatio ꝑ deū solū fcā in vtero nō ꝓius originalē adimebat reatū qn aliqd ꝑ mediatorē satisfaciēdū manēt. ¶ Cū. n. scificatio hoꝝ fiebat in vtero nōdū xp̄s mortē subierat: iō satisfactio illa nō poterat eē tāte efficacie vt oīno ꝓius deleret ne qd ō ꝺ morte mediatoris eluendū manēt. in- f erat: ꝯ eis ſp aliq̄ obligatio vt decedētes ad ſynū abrahe descēderēt. ¶ Sic ꝯ ad ꝓpositā dubitatōez diffiniēdū erit oēs i vro scificatos q añ saluatoris mortē decesserēt ēt si i vita neq̄ qcq̄ peccauiss̄et ad limbū sctōꝝ descēdē: q; nōdū i eis oīs originalē reat⁹ ablat⁹ erat vsq; ad mortē saluator]. ¶ De hieremia āt dōz ē q fuit vir scūs atq; ꝓpha et vite icōtaminate atq; scificat⁹ i vro moriēs tñ ad libū scōꝝ descēdit eūq; inde xp̄s tā passus eduxit.

Deter. dubij.

¶ Dubi⁹ an Joāne baptista ad libū scōꝝ p̄m descēderit.

ca.14.7 A

Nūc Uero ō btō Joāne baptista cuiꝯ ābigēdū videbit qm̄ ipe añ xp̄i passionē mortu⁹ ē z ō eo nūciatū ē xpo q ab herode occisus eēt z doluit de q̄ matthei.14.c. an ad ſynū abrahe cū ceteis scis p̄rib⁹ descēdēt. ¶ Rñdēdū est Joānē baptistā i vro scificatū p⁹ mortē suā i ſynū abrahe descēdisse sic Dieremias ōscēdit q i vro sic z beat⁹ Joānes scificat⁹ erat. ¶ Nā scificatio i vro fcā ñ tollebat originale pctm̄ pcessisse i scificato q̄cꝫ facēt tā nō manē cū ꝯ pfuerit negbat total'r tolli ita vt ñ manēt aliqd p⁹ ꝑ xp̄i mortē redimēdū qō al'r redimi nequisset. ncce ꝯ erat vt vsq; ad saluatoris mortē manēt beat⁹ Joānes i libo sctōꝝ. ¶ Si vō qs obȳciat Joānē baptistā a xpo fuisse baptizatū. z ob ꝺ penit⁹ originale deletū qm̄ baptism⁹ xp̄i tollit originale z actualia si sint. Un si quis mltis mortalib⁹ z ipo originali ꝑsus baptizaret ab oīb⁹ penit⁹ exēpt⁹ erat ita vt si ꝓfestin mozeret ad vitā eēnā euolaret. Sz Joānes baptista a xpo baptizat⁹ ē. ꝯ ꝑ illū baptism̄ originalē macl'a ꝓius auferret sic tollit i nūc baptizatis cū ꝯ mozeret nihil bret q̄ tēdēt i libū scōꝝ. Nō eni ō btō Joanne qsq̄ astruit nec audēt asserē q aliq̄n mortal'r peccauerit z bui⁹ aliq reliqe manerēt ꝑ xp̄z redimēde ꝑ qb⁹ teneret expectare mortē saluator] i ſynu abrahe. ¶ Oēs qppe catholici doctores asserūt beatū Joānē nūcꝫ mortal'r peccauisse cū ō eo xp̄s tm̄ ꝓtulerit testimoniū. ſ. iter natos mulieꝝ ñ surrexit maior Joanne baptista. vt p⁹ matthei. 11.c. Si tñ mortal'r peccauisset aliqs eo maior surrexiſſz cū ō qbusdā aliꝯ dicat q mortal'r ñ peccauerit. ¶ Ampli⁹ āt qm̄ eccl'ia supponens eū mortal'r peccare ñ potētē ait recessisse i defectū vt ñ peccaz saltē venial'r i vbo leuissimo vt hētur i q̄dā hymno solēnitatē ei⁹. ſ. antra defti teneris sub ānis ciuiū turmaꝫ fugiēs petisti ne leui saltē macl'are posses femie vitā. ¶ huic āt rñdēdū ē q ēt si baptism⁹ xp̄i añ passionē suā istitut⁹ ꝓret vt magister

Matt. B Solut⁹ C Dieremias. i vtero sanctificat⁹. est Obiect. D.

E Joānes baptista nūquā mortal'r peccauit

matth.

F Soluti.

smiaꝝ i q̄rto distinctiōe tertia iducit: ncce erat vt Joānes ēt ꝺ baptismate locus ad limbū scōꝝ descēdēt cū añ passionē saluatoris decessiss̄. ¶ Cā hui⁹ ē: q; si qs añ passionē saluatoris baptismate ei⁹ tigeret hac lotōne ab originali culpa cunctisq; ingnamētis baptizat⁹ expiabat effect⁹ pticeps redemptōis xp̄i ñ tñ liberabat penit⁹ añq̄ xp̄s mortē subiret. Naꝫ fruct⁹ passiōis xp̄i cōicari negbat añq̄ eēt: oportebat ꝯ vt qcūq; decessiss̄ sic baptizat⁹ añ mortē saluatoris ad libū scōꝝ descēdēt. ¶ Baptism⁹ qppe xp̄i i se ipo vt a se tātā nō hz effi cacia vt p eū a delictꝫ emūdemur. Sz hāc vtutem dūtaxat hz passio saluatoris nr̄i ipa qppe vaciter ē meriti infiniti iō p eaz vniuersa ꝺlicta soluūt. ¶ Hoc āt iducit: nā si baptism⁹ xp̄i in se ipo hāc hēret efficaciā vt oēs recipiētes illō simpl'r z pfecte emūdarēt ab oīb⁹ culpis tā actualib⁹ q̄cꝫ originali z a penis ꝑ his ꝺbitꝫ ita vt si ꝓfestiꝫ decederēt ad vite eēne gaudia quolarēt. cū istō sacramētū añ xp̄i passionē istitutū foret iuxta smiaꝫ magistri smiaꝝ li⁰. 4. distin. 3. postcꝫ illō istitutū ñ eēt ñ erat ncce vt xp̄s mozeret qm̄ qcqd mors illi⁹ nobis bñficij allatura erat iā baptism⁹ ꝓfecte ꝓtulisset. ¶ Hoc tñ falsissimū ē z q̄uertēs totā catholicā positōez. nā alma mr̄ eccl'ia astruit nobis pctā ꝓdonari ñ potuisse nisi xp̄s ꝑ nobis patereꝝ. Sic eni p⁹ Esa. 53. cui⁹ liuore sanati sum⁹. i. ꝙ nos ꝑ vulnera bñdicti ihu ab oīb⁹ maculꝰ z penis libati sum⁹. ñ ꝯ hz i se hāc efficaciā baptism⁹ a xpo istitut⁹. ſ. vt ꝑ illū ab oīb⁹ eripemurmalis: ſ hec erat vtus passionis mediatoris nostri ihesu.

H Baptismus nō tātū hr̄ efficaciā vt a pctis oībus dilluamur.

Magister sententiaꝝ

Esai. 53. c.

A

¶ Nullū ē tā efficax sacramētū qō ꝑ se possit pctā dissoluē. La. 148.

Hoc Jdētidē: euidēs ē ex eo ꝙ oēs doctores catholici z tota mr̄ eccl'ia ꝓfiteꝝ. ſ. ꝙ oia sacramēta efficaciā receperūt a passiōe saluatoris ñ erat igit efficacia opis in illis. ſ. i passiōe. ¶ Dōz ꝯ gñal'r ē z ml'tū catholice nllū esse tā i nouo q̄ i veteri testō sacramētū ꝑ qō ꝑ se penit⁹ aut ex pte pctā deleāt. Qō ꝑ appet i sacramēt veteris testi. nā i his ceri mōialib⁹ opatiōib⁹ siue sacramēt nihil erat ꝑ qō total'r aut ex pte ꝑ se aut istrumētal'r pctm̄ aliqō deleret nisi circūcisio. Cetere qppe cerimōiales expiatōes ꝓficiebāt dūtaxat qbusdaꝫ macl'is aut irregularitatib⁹ corpalib⁹ abstergēdis q̄ iterduꝫ phibebāt hoies ab accessu ad res sacras. Jnterdū vō a cōicatiōe ppl'i z ꝓtactu sacroꝝ. Sic̄ sepissime hr̄ i li. leuitici. ſ. c. 11. z vsq; ad. 17. z i li⁰. nūeroꝝ. c. 5. z. 19. atq; i ml'tꝫ alijs locis li broꝝ moys. ¶ Circūcisio āt q̄ erat sacramētū veteris testi tollebat pctm̄ originale. ñ qdē ꝙ circūcisio hāc i se ptinēt efficaciā aut ꝙ act⁹ iste cerimōial' tāti meriti eēt vt eā recipiētes mererenꝰ oīuꝫ culpaꝝ aut ipsi⁹ saltē originalē deletiōez. ¶ Liberatio āt a pctō originali i veteri testō erat ꝑ fidē. circūcisio qppe i se nihil erat nisi qōdā signū distinctiuū ppl'i dei a ceteris ppl'is: q; ppl's ille a cūcꝫ distinct⁹ morib⁹ z ritib⁹ eē dēret cū de eo messias nasciturus foret q ēt ppl's ad messiā ordinabat. Jn eo āt ꝙ a iudeis cerimōial' iste act⁹ z caracter circūcisiōis sūmebat i fide futuri messie ad quē ista fiebāt siue ista fides eēt i mānifesta ꝓtestatōe siue occl'ta tollebat ꝺ mō originale ꝑ circūcisionē ex fidei meritū deo ꝺ agēte. ¶ Ampli⁹ āt appet ꝙ ꝑ fidē aut ꝑ ꝙuersionē ad deū originale magis tolleret q̄cꝫ ꝑ circūcisionē. Nā añ datā circūcisionez iter oēs alios hoies pctm̄ originale tollebat ꝑ p^m actū bonū ꝙuersiōis quē hūissent in deū. data q̄z circūcisiōe ꝺ idē mod⁹ i oīb⁹ gētilib⁹ vsq; ad xp̄i passionē mānsit ñ ꝯ ipa i se circūcisio: ſ magis ꝙuersio i deū vl' fides originalē abstergebat labē. ¶ Jn sacramēt āt noui testi idē dōz ē. ſ. ꝙ ipa i se ipis ñ hēant efficaciā pctōrū delēdoꝝ z penaꝝ solūēdoꝝ ēt si loquamur ō baptismaꝰ lauacro z ō pnia q̄ naufragātiū tabl'a 2ª ē. p q̄ duo oia deleri pctā sn̄ia oīuꝫ catholicoꝝ nec dubia qdē vllaten⁹ ē. ¶ Quā q̄cꝫ i ijs differt qm̄ ꝑ baptismū oia delenꝰ. ſ. originale cū actualib⁹ i pnia āt sola actualia originale āt nequaq̄z. ¶ Jdē āt ꝯ tū ad penas pctoꝝ differt. nā i regnatiōis lauacro oīs macl'a originalꝰ z actualꝰ abstergat. pene q̄z ꝑ ijs debite soluūt tota liter. ſ. vt si qs baptizat⁹ ꝓfestiꝫ decedēt q añ ml'ta scelera pertrauiss̄ i sedes ethereas rapeꝝ. ¶ Jn pnia aūt oēs actuales culpe tollūt pene tñ ꝑ his debite ñ soluūt nisi q̄tū ad q̄ndā pticulā que virtute clauium aboletur.

C Jn penitētia actualia tm̄ pctā delenꝰ non āt originale

A

¶ Quedam attinentia ad superiora. La. 149.

In His āt dōz ē q ſacramētū regenerationis z pnie i se ip sis efficaciā ñ hñt vniuersoꝝ delēdoꝝ pctoꝝ nec alicui⁹ aut ptis alicui⁹ pcti. ¶ Nā baptism⁹ nō ē tale ens i q̄ sit aliqs actus vl' cerimonia ſz quē deberēt pctā dimitti. Qz in se nihil hz ꝓmeritoriū aut nāliter equalens deletiōez faciens

B Liberatio a pctō originali in veteri lege erat ꝑ fidez nō āt circūcisio

ꝓma rō

2. rō

C Passio xpi est meriti infiniti.

di pctōz. ¶ Passio ät bñdicti saluatoz nr̄i ñ ē sic̄ sacrāmta noui ac veteris testi. passio nāq; saluatoris ē meriti ifiniti: qz tollerabat eā q erat meriti ifiniti. s. de⁹ z hō cui⁹ opatio q̄libet ifiniti meriti ē i eo q opatio i caritate q̄ ē ab aia xpi: qz ē opatio alicui⁹ vniti vbo diuino ex ea pte trahit ifinitatē i merendo siue: qz ipz suppositū operās diuinū ē z ñ hūanū. ¶ Pec cata ät nr̄a simil'r supta z q̄ fcā a pncipio sē z q̄ vsq; ad finē se culoz fiēt i se ve ifinita nō sūt. passio ät xpi erat i se ipsa sine aliq̄ adiūcto extrinseco ifiniti meriti: qz erat act⁹ ei⁹ q poterat i i finitū mereri. ipa igit̄ näliter tal' erat q̄ equaleret ad auferen dū pctā nr̄a cū maius eēt bonū i ea q̄ malū i pctis nostris. ¶ Rōnabil'r g̃ dcm ē oia hūana pctā q̄ ab exordio sec'lorum vsq; ad termios oiuz etatū i ipo die iudicij deleri posse p pas sionē qm̄ oia simil'r supta nec i nūero nec i cl'pa ifinita sūt. Cū g̃ passionē xpi hic posueris cl'paz vo nr̄az mlt'itudinē ptuleris maioris pōderis repiet bonū qō i passiōe ē. s. meritū ifi nitū q̄ malū vl' cl'pe pctōz nr̄oz. ¶ Scōz g̃ nälē exigētiam hita rōe mēsure z mēsurati ēt si nihil passiōi xpi fauean⁹ ipa pmereť vt p ea oia hoiuz pecamia deleāť. Uelut si qs equū p formica daret ex nā appet pueniēter z vltra modū satisfa ctū: nā equ⁹ i valore tā fz pfectōz spēi q̄ fz rōnē vsus nimis formice valorē excedit. ¶ Hitudo tñ maioris excessus ē fm nāz passiōis xpi ad pctā oiuz hoiuz. nā cū passiōis xpi meritū ve ifinitū sit pctōz nr̄oz simil'r supтоz cl'pe ifinite nll'atenus sint li ät passiōis xpi merita i ifinitū excedē mala pctōz nr̄o rū. Qlibet nāq; finitū q̄ntūcūq; magnū sit i ifinitū excedit ab eo qō ē ifinitū. Nec dūtaxat b ō hūanis pctis dixeriz: sz ēt si eis oiuz demonū pctā piūxeris ñ eqparabūť meritū passiōis xpi b qdē ifinita sūt. pctōz ät mala sp manēt finita i nūero z cl'paz q̄uitate. iō passio mediatoris nr̄i xpi ibu ñ solū suffecē ad redēptionē pctōz hūanoz: sz z si cū eis demonū pctā iūcta foret. demones tñ xpo moriēte redēpti nō sūt. ¶ Cā ät q̄ re demones passiōe saluatoris redēpti ñ sūt cū ipa vtrisq; de lēdis suffeciss ē: qz rōabile fuit hoies redimi ō demonib⁹ aūt irrōnabile foret. ¶ Quare ät aut i q̄ rōnabile fuerit hoies a deo redimi ō demonib⁹ ät idē ñ fuit disputare altissime foraſ sis spec'latiōis erit. Qm̄ b depēdet ex pditiōe libi arbitrij an gelici z hūani. s. ang'lic̄ libez arbitriū semel vīū ad liqd pos sit se puertē ad ꝓriū sic̄ ō hūano ē z ō fūdamtis ei⁹ ō qbus de curtādi stili cā i pñti reliquaſ. ¶ Ponit ät scūs thomas cāz quinqz super tertium sententiarum distictione prima articu lo. secundo in responsione ad argumentum quintum.

C Finitū ab i finito p infi nita excedi tur

E Cur demo nes a pas siōe christi non fuerit redempti

S. Tho.

La. 150. A

¶ Passio christi aliquid habetur qō meretur solutionem peccatorum: quod in nullo alio sacramento est compertum.

Conclusum Aūt māet ex pdictis nullā eē silitudi nē iter passionē saluatoris z inter sa cramēta noui z veteris testi: nā passio xpi hz aliqd i se fm qō mereť näliter remissionē oiuz pctōz. ¶ Et adhuc ūplius cū ptineat meritū ifinitū qō näliter ppōderat cl'pis oib⁹ q̄ näliē nec vllo mō sūt puersitatē ifinite. ¶ Sacramēta ät in se nihil tale hñt qō näliter ppōderet ad malū qō ē i aliq̄ pctō ita vt p illō destrui dēat. ñ g̃ hñt sacramēta i se ipis efficaciā fz q̄ oia aut aliq̄ deleāť pctā q̄ q̄ i collatiōe sacramētoz vniuersa ab stergūť ōlicta. Cū ät tota alma mr̄ eccl'ia pfiteť z est assertio xpi p sacramēta oia pctā deleri ñ ē sensus q sacramēta i se aliq̄ efficaciā ptinēt fz quā pctā deleāť z ista opatio ipoz met sacramētoz sit. Sz ē sēsus q sacramēta noui testi sūt istra q̄dā qbus nob merita passiōis xpi z efficacia cōicanť. vtus nāqz z merita i passiōe xpi sūt qbus nob vniuersa pctā z iterdū i qbusdā pene pctōz abstergūť. b tñ merita cōicari nob neq̄ unt nisi aliqbus istris ad nos ōscēdāt. ¶ Sacramēta ät sē b istra qb⁹ vt⁹ passiōis xpi i nos ōriueť i q̄tū nos ei piūgūť. qm̄ xps ē caput nr̄z z hz grāz capitē fz q̄ oia q̄ ipe faē pfūt nob tā q̄ mēbris suis. ¶ Caput ät nūq; deriuat vtutē sua nisi in mēbra vnita sibi: qz idiscōtinua deflux⁹ ē ipossibil'. opz g̃ aliq̄ eē q nos deo copulēt b ät sūt sacramētales exercitatōes q̄ nos deo vnitos faciūt atqz ei⁹ vtutē pticipātes. Sic q̄z ō ags irrigātib⁹ superficiē tre dicimuſ: ois eni aq̄ q̄ aliquā ptē tre irrigat ex aliq̄ fōte originē sūmit. ad loca tñ illa q̄ irrigat tūsire ñ pos set nisi aliq̄ aq̄ ductus aut aluei torrētū z fluminū eēnt qb⁹ ad irrigādū aq̄ tūsmearet. ¶ Eadē ät hitudo passiōi xpi ad sacramēta noui testi ē. nā ois vtus siue meritū delēdoz nr̄oz pecaminū a passiōe xpi ōriuať ad nos tñ ista merita deriuari ñ posset nisi p istra q̄ sūt sacramēta. ¶ De idulgētijs q̄z q̄s ec clesiaz plati pcedūt idētidē dōz ē. siue cū papa pferat siue cū miores plati. Qñcūq; eni gcq̄ nob adimiť ō pēa q̄ p pec catis tolleraturi eramus b ät oz vt ō aliq̄ tollať i q̄ supabun dās sit. Est. n. b ō meritū passiōis xpi q̄ supabundat ad oēs de fectus nr̄os ex meritū q̄z scōz q̄ cū satisfactoria essent z ipsis minime necaria mäserūt i thesauris eccl'ie cuius dispēsatio i plat eccl'iaz ē. ¶ Hec g̃ vtus efficax q̄ i nob p collatas in dulgētias a plat nob ptes q̄dā debitaz penaz p pctis adi mūť i plat ñ ē. Qm̄ eoz merita ñ sufficiūt vt p ea nob pctā deleať cū iterdū p se ñ sufficiūt potissime cū idigni mistri sūt sz ē vtus a meritū scōz z passiōis xpi pncipalius b ät in the sauro mr̄is eccl'ie ex benignitate ꝓditoris nr̄i ꝓfuata manēt. ¶ Et qm̄ plati sūt mistri z dispēsatores eccl'ie i thesauro ei⁹ merita passiōis xpi z scōz deriuať i nos p ipos. s. cū ipi volūt dispēsare ꝓcedēdo nob ptē illoz meritoz. b ät mō cōit loqui mur q plati nob idulgētias tribuūt ad relaxationē q̄rūdam penaz ñ q ipi i se ipis hāc vtutē absolutōis efficacē ptineāt ad pēas relaxādas qm̄ ista vtus a passiōe xpi ē: sz dicimus i dulgētiā hāc nob a plat ꝓcedi: qz vtus passiōis xpi i nos per eos tāq; p mistros z media deriuať. Cōtinet g̃ i se ipa passio xpi efficaciā q̄ ōlicta nr̄a tollať: sacramētū ät nll'm b ptinet: sz dūtaxat istra q̄dā sacramēta sūt qbus i nos vtus passiōis salua toris deriuať q̄ sine medijs deriuāda ñ erat. ¶ Et qm̄ añ morte saluatoris nihil erat i q̄ meritū eēt aut vtus pctōz de lēdoz ñ potat p aliq̄ sacramētū deriuari i nos vtus remissio nis pctōz. ¶ Instra qppe i se nullā hñt vtutē: sz eā a pncipa li agēte recipiūt. q̄ iō ad actionē ptineť dñr: qz p ea vtus pnci paliū agētiū deriuať i effectū. Uelut i aq̄ rigāte supficiē ter re ipa qdē aluei suis fluminū vl' torrētū ducit ad ea loca q̄ irrigāda sūt cū tñ i fōtali scaturigine aq̄ defuerit aluei aq̄ du ctuū nihil adiumēti pstabāt ad irrigandū. ¶ Cū igit̄ baptis mus sit instrm q̄ i nos deriuať oium cl'paz plena absterſio atqz debitaz p eisdē relaxatio penaz q̄ deriuatio fontal'r a passiōe xpi ē cuius merita z efficacia i nos p regñatōis lava crū deriuať cū passio xpi nōdū pcessiss negbat i nos deriua ri vtus remissiōis pctōz aut relaxatōis penaz siue i totuz si ue ad q̄dā cū ñ sit aliqd vñ vtus ōriuaret q̄ q̄ sit aliqd p qō ōriuatio fierz. Uelut si fōte nōdū erūpēte aliqs fecisz alueos ducēdaz aq̄z capaces q̄ q̄ eēt id p qō ōriuatio fieri possz nū dū tñ qcq̄ vñ aquaz deriuādaz ozigo eēt aut eēt calamus z nemo scribere potēs. aut serra z nullus secās z i hūc mo dū ō ceteris instris siue pncipalibus agētibus. nll'a. n. b pa cto actio seq̄ret. ¶ Quāq̄ g̃ qspiā baptismo xpi lotus foret añ xpi passionē ēt si eū xps ipe baptizaſz qō maximū erat si añ eiusdē saluatoris morte decederet ñ tollebať p b pēa debi ta total'r p culpa originali nec qcq̄ ō penis pctōz actualiū: sz ad synū abrahe b descēderet ēt si cū eo optime ageret quā uis suscepto lauacro baptismali i nll'o deligsset. ¶ Quāquā igit̄ dicať beatū Joānē baptistā baptismate xpi lotū fuisse ēt ab ipo saluatore: qz tñ añ eius passionē ōcessit ñ erat baptis mus tē tāte efficacie vt eū ab oibus pēis ōbiq̄ p originali eri puerit. ¶ Ncce erat igit̄ vt decedēs ad synū abrahe ōscēdis set. nec mox aia corpe soluta libera poterat ethereas petere mansiones. ¶ Quedam de baptismo.

Sacramēta noui testa mēti sunt i strumēta q̄ dam qbus merita pas sionis chri sti nobis cō municatur B

C Si idulg̃ē tie date a pontificib⁹ ꝓsunt z est merito pas sionis xpi.

La. 151. A

Nūc Uero baptismus saluatoris plenā hz vtutē: qz pas sio xpi a q̄ trahit efficaciā ia pterijt. pñt g̃ iā p eū i nos passiōis dñice merita ōriuari. ¶ Ncce ē igit̄ vt nunc si q̄sq; b regñetur lauacro z mox aia corpis soluať retinaclo i ethereā liba felicitatē eat. aut si baptismate tict⁹ postea nul la se pūe opatōis labe ifecerit ōcedēs padisi amenitatē mox adibit. Si qs tñ añ mediatoris passionē lauacro regñatiōis ab eo istituto tictus foret vsq; post morte saluatoris supstes factus ñ erat opus imo nec ōcebat vt post morte redēptoris itez baptismate lauareť. Et q̄q̄ baptisma a pncipio susceptū oiuz penaz pfecte delēdaz istrm ñ extiterat nunc tñ remisse erūt. z si post susceptū baptisma ñ deligss mox vt corpe sol uereť aia i ethereas itura erat mānsiones ac si tē nouiter ba ptismus post redēptoris passionē susceptus foret. ¶ Si tñ b añ passionē baptizatus decessiss añ saluatoris mortez per duas aut tres horas siue paululū añ q̄ saluator expiraret ne cesse erat vt ad limbū descēdiss nec mox soluta corpe aia ce lestē icolatū adire mereť. ¶ Jā. n. baptismus a passiōe recipe efficaciā poterat ēt si pcessiss ea q̄ q̄ p tpe illo q̄ pcesserat ef ficacie nll'ius erat. sic i aq̄ductibus pz. Si. n. aq̄ductus ante fōtalē scaturiginē fiat iutil'ē. Si tñ fcō aq̄ductu fōtal' ozigo fluēta emittere cepit icipiet aq̄ductus pficere, z ex eo tpe dū

B Si quis baptiza tus cōfe stim de cessisset ex vita priusq; xps fuis set pas sus ad li bū cōmi grabat.

taxat q̄

taxat q̄ scaturigo fōtal' ad supioza ꝛre erupit. Jta ꝛ baptiſm⁹ cū añ passionē xp̄i efficaciā ñ hꝫet i ipa ꝓlumata passiōe suu3 cepit hꝫe vigozē. Nec solū baptiſm⁹ q tē nouit ꝓferebaſ: ſ3 ꝛ q ꝓ⁹ suſcept⁹ fuerat dū tñ is cui collat⁹ erat ſupſtes fozet.

¶ Cā āt diuersitaſ hui⁹ ē: q3 baptiſm⁹ quē q̄ſpiā añ xp̄i moꝛ tē ſuſcepit efficaciā ſuā añ hāc mediatozis moꝛtē ñ tenuit cū ea deriuet⁹ vt⁹ p oia sacrāmta. ¶ Toto āt tpe q̄ iſte baptiza t⁹ extitit añ moꝛtē ſaluatozis baptiſm⁹ i eo efficaciā ſuā nō te nuit: opoꝛtebat g̃ vt ſi ß toto tpe moꝛeꝛek ad limbū deſcēdēt. nōdū baptiſmate gc̄ꝫ efficiēte. ¶ Cū vo xp̄s moꝛtu⁹ ē cepit baptiſm⁹ hēre ſuā efficaciā: iō ipemet baptiſm⁹ alicui collat⁹ q añ moꝛtē ſaluatozis efficacie nulli⁹ fuit p⁹ eiuſdē moꝛtē effi caciā hēbit vt p illū remiſſio fiat pctōꝯ. ſ. vt oēs pene q̄ añ re miſſe nōdū erāt remittāt: nā aduenīte passiōe efficax eſſe ce pit. ¶ Qō appet qm̄ ſi q̄ſq̄ añ moꝛtē xp̄i baptiſmate ei⁹ tict⁹ fozet q moꝛtuo xp̄o ſupſtes eēt ſi huic oēs pene aut relige pe naꝯ ñ erāt ex ß baptiſmate remiſſe qō añ passionē ſuſcepat: ncēe erat vt ō nouo baptizareꝯ p⁹ xp̄i passionē vt i eo baptiſ m⁹ ſuā hꝫet efficaciā. ¶ Sz ß falſū ē qm̄ baptiſmaꝫ lauacro lot⁹ rebaptizādus ñ erat. ncēe g̃ erat vt cū qs baptizaret añ passionē ſaluatozis ꝛ i eo efficaciā collatū lauacrū tē ñ hēret aduenīte passiōe icipet plenā hꝫe efficaciā. ¶ Jta vt eo mo mēto q̄ ſaluato⁹ moꝛeꝛek emittēs ſpm̄ remittebāt oēs pene p̄ teritoꝯ pctōꝯ añ baptiſmū. Et sic i oibus q ß mō baptizati eſſent. ¶ Obiectio ꝺ̄ ꝓdicta ꝛ quedam alia.

Fortaſſis Āūt ꝺ̄ ſupꝛadicta q̄ſq̄ molieꝯ dicens ba ptiſmū a xp̄o añ passionē ſuā iſtitutū añ eādē passionē plenā efficaciā hūiſſe. ſ. q̄ ſi qs ante ſaluatozis passionē baptiſma aſſūpſiſſ3 moꝛ oiu3 iniqtatū actualiū ipſi uſq̄ originaľ cľpe pene deleꝛēt ꝛ ſi eū tē moꝛi ꝓtigēt i ethere as ſedes ꝓfestiꝫ ferꝛeꝯ ad limbū ſc̄oꝯ ñ deſcēdēs. Et cū dicebaſ ſacrāmtis ñ ieſſe remittēdoꝯ pecaminū atq3 ſoluēdaꝯ pena rū efficaciā: ſ3 ß a passiōe xp̄i ꝓueniūt atq3 p ipa ſacrāmēta nos tāc̄ꝫ p inſtra ōcurrit ꝛ sic nōdū exiſtēte passiōe p ea deri uari nihil poſſe. ¶ Rñdēt q̄ q̄ſq̄ baptiſm⁹ añ passionē xp̄i ſuſcept⁹ a passiōe eiuſdē efficaciā nullā ſuſcipet recipiebat tñ a xp̄o iſtitutoze eiuſdē ꝛ ß vt⁹ ſuſcepta ad plenariā penaru3 atq3 cľpaꝯ remiſſionē ſufficiebat ō eis q̄ añ baptiſmū patra ta fozet. ¶ Huic rñdēdū ē baptiſmū a xp̄o iſtitutū añ passio nē ſuā ab ipo efficaciā recipe nec tñ qdē ß recipiebat vt p eū i nos oiu3 penaꝯ relaxatio ꝛ cľpaꝯ fiēt abſterſio: ſ3 tm̄ tē ſu ſcipiebat a xp̄o iſtitutoze q̄ſtū circūciſiōi efficacie ierat. ſ. vt ce teris remiſſis ad eūdū i ſynū abꝛahe manēt obligatio. Hoc āt i actib⁹ ſaluatozis ipfectōez nll'az diē aut i ſacrāmēt⁹ ab eo iſti tuē. nā xp̄s erat vn⁹ de⁹ cui facl'tas erat remittendi pctā nr̄a ēt p nl'la re aut nihilo p̄miſſo: ita vt p eis nihil pateꝛeꝯ aut licuiſſ3 ei peccamia nr̄a delē iperāti aliqd leuiſſimū facere vt pote q̄ aliquē lapidē oſculemur aut modicū panis deguſte m⁹ atq3 p his cuiq3 agēti plena fieret pecaminū abſterſio de bitaꝯq3 relaxatō penaꝯ. ¶ Q3 tñ de⁹ iuſt⁹ erat iuſtitia ſua exegit vt ne ſic fieret remiſſio pctōꝯ: ſ3 deſtiauit vt nulli⁹ pe caminis plenā poſſ3 fieri ꝛmiſſio dōec ipe hūana carne vela t⁹ i eoꝯ ablutionē atq3 ſolutiōez moꝛeꝛek. Hec āt fuit inſtō al tiſſimi diuini ꝓſilꝫ iuxta toti⁹ oꝛthodoxoꝯ poſitōis ſtabilita tē ꝛ ſacre ſcripe documīta. Exiſtēte āt i nob ß diuino atq3 eē no decreto ipoſſibile erat xp̄3 ſtatuiſſe aliqō ſacrāmtū qō añ passiōez ei⁹ ab ipo vtutē efficacē ſuſcipet peccaminū delēdoꝯ atq3 oiu3 relaxādaꝯ penaꝯ: ita vt eo ſuſcepto añ passionem ſaluatozis ſi moꝛi ꝓtigēt moꝛ ad ethereas ſedes nl'lo p̄miſſo euolādū fozet. Et qm̄ ab eꝛno ß decretū ab iſinita diuie iuſti tie tot⁹ ſctiſſime trinitaꝫ magnitudīe exierat ipoſſibile erat baptiſmū ab ipo iſtitutū nob ß añ passionē ſuā ꝓferre q p eū vniuerſa peccamia atq3 pctōꝯ pene p̄ſus tolleꝛēt. ¶ Am pli⁹ āt appet nullā ex ß i actib⁹ xp̄i ipfectiōez videri nec in ba ptiſmate ab eo iſtituto. nā sic baptiſma a xp̄o datū ē: ita ꝛ cir cūciſionē de⁹ ipe iſtituit atq3 abꝛahe ꝓtulit. vt p3 Gen. 17. c.

¶ Si g̃ iperfectōez aſtruam⁹ i baptiſmate ſaluatozis qm̄ cū ab eo collatū fozet añ passionē ei⁹ delēdis criminib⁹ atq3 rela xādis penis vniuerſal'r ñ ꝓficiebat añ ei⁹ moꝛtē fateri ꝓñr ne ceſſe erit ipfectū fuiſſe deū: q3 ab eo collata circūciſio oia deli cta cū ſuis penis coꝛreſpōdētib⁹ añ ſaluatozis moꝛtē ñ tolle bat. ¶ Hoc tñ fl'm ē qm̄ ob ß deū ipfectiozē nl'laten⁹ facim⁹: appet g̃ baptiſma a xp̄o collatū ñ hūiſſe añ passionē ei⁹ effica ce vtutē tollēdoꝯ pctōꝯ oiu3 ſiml' cū oib⁹ penis debitꝫ ꝛ ꝓnti b⁹ ipa pctā nec ex ß aliquā eē ipfectionē i xp̄o iſtitutoze, aut l baptiſmate ab eo iſtituto. ¶ Jō q̄ q̄ beat⁹ Joānes baptiſta a ſaluatoze nr̄o regenerat⁹ fozet: q3 tñ añ ei⁹ passionē ōceſſit ad libū ſctōꝯ deſcēdē cogebaſ cū non poſſ3 liber ledes ethe reas tranſuolare.

¶ Concluſio q̄ ſacramenta ex ſe ipſis nullā efficaciā ha beant delēdoꝝ peccatoꝝū niſi quatenus inſtra q̄dā ſūt. La.153. A

Nūc Uero vt i ſupioꝝib⁹ iferebaſ dō3 p3 passionem dn̄i ihū ſolā eē q̄ oiu3 peccaminū abſtergēdoꝯ ꝛ pēa rū relaxādaꝯ i ſe ipa vtutē h3 efficacē ꝛ ſupabūdantē. atq3 p ipſā cūcta ōlicta hūani gn̄is ſufficiēter expiata ſt. ¶ Sacra mēta vo i ſe efficacē vtutē alicui⁹ cľpe aut ōbite pene relaxan de ñ hñt: ſ3 dūtaxat iſtra ſē gb⁹ i nos vt⁹ ꝛ merita passiōis de riuāt vt redēptōis atq3 remiſſiōis pctōꝯ ꝛ vniuerſaꝯ pena rū efficaciā capiam⁹. ¶ Eſt āt nūc dō3 q̄ q̄ſq̄ baptiſm⁹ a ſal uatoze iſtitut⁹ remiſſiōis pctōꝯ ꝛ penaꝯ i nob inſtra l'r effi caꝯ ſit tñ ñ erat nccm vt p⁹ passionē ſaluatozis ꝓferret p quā plēa pctōꝯ atq3 penaꝯ abſterſio ꝛ relaxatio fcā erat. ¶ Nā ñ exiſtēte baptiſmo fuiſſ3 modus ali⁹ q̄ originaľ macľa delere tur ꝛ actuales ſi q̄ pceſſiſſēt atq3 oēs pene ꝓñtes tolleꝛēt ſic i oib⁹ hoibus ab oꝛbe ꝓdito fuit i p⁹ ꝛ 2ª etatibus ſcľi vſq3 ad datā circūciſionē abꝛahe. ꝛ ſic i gētilib⁹ poſt datā circūciſionē vſq3 moꝛtē ſaluatoziſ ꝛ publicatū euāgeliū māſit. Hi nāq3 vľ moꝛ nati ab oꝛigiali cľpa fide parētū libabāt aut ſi i parētib⁹ fideſ ñ fozet māebāt i cľpa oꝛigiali vſq3 ad etatē ꝛ discretoez opari potētē i q̄ p p̄m actū bonū quē i deū ꝙuerteꝛēt remitte baſ eis oꝛigiaľ cľpa atq3 reatu. ¶ Et ſi poſt ß nihil vſq3 ad mōtē deliqueꝛēt ad libū abꝛahe ōſcēdētes ferebāt. Nōdū. n. plena fieri poterat oiu3 penaꝯ ōbitaꝯ p pctō remiſſo q̄uſq3 ſaluato⁹ mōtē ſubiret cuius amariſſima passiōe vniuerſa au ferꝛēt ōlicta atq3 pene ſoluerēt ꝛ patēt ianua paꝺiſi. Sic. n. ꝛ adhuc ꝓfectius accidiſſ3 i nouo teſtō ñ dato regñatiōis la uacro. qm̄ puuli fide parētū ab oꝛigiali macľa piareꝯ. Aut ſi q̄uis mō iexpiari māſiſſēt cū pueniꝛēt ad etatē rōe vti potētē p p̄m actū ꝙuerſū i deū ß abſtergereꝯ q̄ pus fide pētū eluēda erāt. Hoc āt q3 ñ erat peioꝛis ꝓditōis tp̄s qō erat ſb nouo te ſtam̄to q̄ tp̄s alioꝯ ſtatuꝫ ſcľi. Si g̃ i hoibus q erāt ex legē moyſi i p actu q̄ i deū ꝙuertebāt oꝛigiale ꝓfozmi ter ꝛ adhuc rōabiliuſ i nouo teſtō vľ puuloꝯ macľas fides pētū aſſūmēt aut cū ad etatē rōis capace pueniꝛēt actib⁹ hoꝯ i deū relaxꝫ tolleꝛēt. Sic. n. futuꝯ eēt niſi xp̄s ſpāliť eluendis originalib⁹ macľis regñatōis lauacrū iſtituiſſ3. Nec qdē dū taxat ß fuiſſ3 i ſtatu noui teſti i deletōe oꝛigiaľ macľe qō i an tiquoꝝ ſtatu p̄ceſſerat. ſ. vt cū qs ſe i deū ꝙuertēt macľa ſol ueꝛēt oꝛigiaľ manēte obligatōe ōſcēdēdi ad ſynum abꝛahe.

¶ In ſtatu tñ noui teſti moꝛ vt i deū ꝙuerſio fcā eēt macula deleꝛēt atq3 oīs tolleꝛēt obli⁹ eūdi ad ſynū abꝛahe: ſ3 ſi pmanēt i eo ſtatu vſq3 ad mōtē. moꝛ vt aia a coꝛpe ſoluereꝯ liba celū petiťa erat. qm̄ iā tñ ſierat moꝛs mediatoꝛ| p q̄ oia pec cata atq3 eoꝝundem pene ſublate erant.

¶ Qō xp̄s ſacrāmtū baptiſmi nobis reliquerit tribus ra tionibus factum videtur. Ca.154. A

Quāquā Āūt a pctō oꝛigiali i ſtatu noui teſti mō ſupdicto ſine ſacrāmtō iſtituꝫ eripi po tuiſſem⁹ iſtituit tñ xp̄s regñatōis lauacrū. Qō trib⁹ rōib⁹ fa ctū vr̄ gb⁹ rōnabile viſū ē baptiſmaꝫ debē iſtitui lauacrum.

¶ Prīa qppe qm̄ ꝛ ſi i nouo teſtō actib⁹ ꝙuerſiōis nr̄e i deū aut fide parētū i pua etate macľa oꝛiginaľ vt i ꝓoꝛib⁹ ſecľis ō leri poſſ3: q3 tñ erat vn⁹ dn̄s ſpāli⁹ legiſlatoꝛ noui teſti decuit q̄ vnū determiaret actū q̄ macľa oꝛiginaľ abſtergēda foret. iſte vo act⁹ fuit baptiſm⁹. Jrrōnabile nec paꝯ videbať vno le gis ꝓditoꝛe exiſtēti hoies ſbiectos ei varīs ritib⁹ circa idē vi uē ꝛ opari cuilibꝫ ꝑut i mētē veniret. Cōgruētius g̃ fuit ba ptiſmū iſtitui q̄ oēs ſb lege xp̄i manētes ab oi oꝛigiali macľa ꝛ oib⁹ ꝓtib⁹ penis libarenť q̄ ꝙ cuilibꝫ ꝑmitteret ageꝛ vt ei i mētē vēiret ad hāc maculā abſtergēdā. Hūc āt modū de⁹ tenuit i veteri teſtō. nā ꝛ ſi hoies ab oꝛigiali reatu libari po tuiſſēt eo mō q̄ libati fuerāt i ꝓcedētib⁹ ſecľis añ datā circūci ſionē. ſ. accedētes ad discretōis etatē p actu recto a macľa ſol ueꝛēt oꝛiginali: q3 tñ ipe ppľi hebꝛaici legis ꝓditoꝛ erat inſti tuēs ei agēdi nozmā voluit certū atq3 diſſinitū dare modū q̄ oib⁹ iudeis oꝛiginaľ cľpa eluēda eēt. ß āt fuit circūciſiōis mo dus ad quē oēs tē iudei obligabāt nec poterāt alľ maculā il lā auferꝛ cū lex eos ad certū agēdi obligaſſ3 modū. ¶ Qō ſi qs obꝯiciat ꝙueniētius eē qō i ꝑma etate atq3 ſecūda ſecľi añ datā circūciſionē erat q̄ id qō nūc qm̄ ibi mľtꝫ mōis oꝛigiaľ Obiectio B

macle patebat remediū nūc vo vnico. ¶ Rndēdū ē B ñ iō fu isse tāq̄ stat⁹ille q̄uenētior atq̄ pfectior fozet: ſz qm̄ ipfectior erat lege carēs nec potat eē determinat⁹ad aliqd cū null⁹ legis pdit⁹ ocreuiſſz. Nōdū.n.de⁹ vllā hoib⁹ agēdi aut viuēdi nor mā ōderat. vt āt ñ manēt i eis macla ozigial' pcesserat vt per quēcūq̄z actū rectū q̄uerſiōis i deū B macla tolleretur.

¶ Jnſtōnis baptiſmalis lauacri in nouo teſtamento.

Jnſtōnis Baptiſma l'lauacri i nouo teſtō ſcōa exti tit cā vt ſignū eēt diſtictiuū xp̄ianor⁹z a ceīs gētilib⁹ altius rit⁹. Nā q̄q̄ lex euāgl'ica vl'is eēt toti or bi data oēſq̄z ad ſui obligās obſeruatōez: qr tñ xp̄s p̄nouerat ñ q̄uertēdas ad illā oēs gēteſ rōabile fuit dari aliq̄ ſignū di ſtictiuū q̄ xp̄i cl'tores q̄s xp̄icolas aut xp̄ianos appellam⁹ a ceīs gētib⁹ diſtiguāt. Nll'a qppe gēs aut ppl'os ē q̄ ſe ſalutez q̄ſecutrā p̄ſidat i regñatiōis lauacro p̄ter ppl'os xp̄icolar: Sil'e āt feē de⁹ i veti teſtō circūciſionē iſtituēs i fedus cū iu deis z tāq̄ ſignū diſtictiuū q̄ iudei a ceīs gētib⁹ ſegregati vi derēt ſīc colligit. geñ. 17. c. z ad romanos. c. 4. ¶ Fuit igit cō uenies i nouo teſtō ſignū aliq̄ dari q̄ xp̄ianis a ceīs gētib⁹ diſtictio vlla patēt B āt ſignū baptiſm⁹ fuit. nl'la nāq̄z gēs p̄ter xp̄ianos B tigit. ¶ Tertia āt rō ē iſtituti baptiſmat⁹ ma gnū piculū i eis qb⁹ ozigial' macla abſtergēda fozet. Nā i gē tilib⁹ ab exordio orbis pditi vſq̄ ad mortē ſaluator nemo ab ozigiali macla ſolui potat q̄ſq̄z ad etatē rōis capacē p̄ueniret i q̄ actib⁹ ſuis libareť vl' i pua etate merito fidei parētū fieret hui⁹ abſterſio. ¶ Qō ſi aliq̄ hoz modoz ñ ōleta ozigiali ma cla qs decedēt i eēnū dānabat qō magnā p̄nūb⁹ difficl'tatē i gereret. Nā cū ō bis q hac etate viuūt ml'ti añq̄ ad adultaz aut plene rōis capacē etatē p̄ueniāt moriāt pl'imi cū ozigiali macla ōcederēt atq̄z eēnal'r dānareť. B āt iextricabile malu z erat. ¶ Decuit g̃ vt xp̄s legiſlator nouī teſti aliqd ſtatuēt q̄ ñ ſolū eis q etatē attigiſſēt adultā: ſz eis q̄z q nati nouit erāt remediū eluēdi crīs atq̄z iueniēde ſaluť hēreť. Hoc āt baptiſ m⁹ē. q̄ ñ tm̄ eis q etatē rōis capacē attigētes actib⁹ ſuis mere ri poterāt: ſz eis q̄z q cū naſci cepint ptiz egreſſi ex vt̄o ptim vo in tra mr̄na manētes viſcera aliqd p̄ncipale corpis fozis exerūt i q̄ baptizari p̄nt. ¶ Nā ſi hi ſic baptizati nōdū pfecto egreſ ſi ab vt̄o moriāt a cl'pa ozigiali abſoluti i eēne felicitat̄ bita cla tēdūt. id āt i q̄ puer nōdū egreſſus ex vt̄o: ſed q̄ndā fozis corpis ptē pferēs baptizari p̄t caput ē qō ē p̄ncipal' corporiſ ps ſi vo manū ſolā ifās ptulerit baptizari nequibit.

¶ Eminentia baptiſmi ſuper circunciſionem.

In Hoc āt excellēs valō ē baptiſm⁹ ſup circūciſionē: qr i circūciſiōe ozigial' macla abſtergi potat: ſz vſq̄z ad diē octauū ñ fiebat vt p̄z Geñ. 17. potat āt iteriz q̄ſpiaz mori q nccio dānabat qm̄ nōdū ei ozigial' macla ablata erat. In ſacra m̄to āt regñatōis nullū diē ad pferēdū illō puul' expecta re tenemur nec horā: ſz mox vt qs nat⁹ ē baptizari p̄t. nec ſolū poſtq̄ nat⁹ē: ſz z añq̄ plene ex vt̄o egreſſus ſit. dū tñ p̄n cipalior ps. ſ. caput egreſſa ſit. ¶ Sciēdū āt q mod⁹ auferē di ozigiale pctm̄ i iudeis ñ fuit vnic⁹. Circūciſio qppe abſter gēde macle ozigiali i maſcl'is pfuit i feis vo nequaq̄ cū ei⁹ capaceſ ñ eēnt pp carētiā mēbri i q̄ fiēt circūciſio. Jn B ēt ma gna ē baptiſmi ſup circūciſionē excellētie dignitas. nā baptiſ m⁹ eq̄ feis vt viris ad emūdationē a crie p̄fic. ¶ Feie āt iter iudeos: qr peiozis pditōis q̄ viri eē ñ debāt hēbāt purgatio nis ſue modos q̄ſdā. i q̄ qdā dñt pctm̄ ozigiale dupl'r remitti debē. ſ. vl' actu aliq̄ i diſcreta etate q̄ ſe agēs i deū p̄uertēt aut aliq̄ cerimōiali actu B efficiēdū erat q hr̄et ex diuia iſtōne ef ficaciā remittēdor criminū z potiſſie ozigial' macle. ¶ Pri m⁹ hoz modoz abſtergēde ozigial' macle i p̄ma z ſcōa etati b⁹ ſecl'i māſit cū nōdū circūciſio data eēt. māſit q̄z i gētilibus vſq̄z ad xp̄i paſſionē. Tpe āt date legis veīs z circūciſiōis ñ mā ebat modus iſte ōo dāte q̄ſdā ſpāles cerimōias qb⁹ macle abſtergereť. Et qr i viris auferebāt macla ozigial' i cerimōia li actu circūciſiōis: nc̄e erat aſſigri aliquē aliū cerimonialez actū i q̄ feis eadē macla tolleret qō eē aſtruūt i p̄mis cerimo nijs q̄s de⁹ fieri iuſſit nat⁹ feis. ſi oblatōib⁹ i lege ſtatuť cū ſe mie naſcereť. nā cū aliq̄ feia ſuſcepto ſeie maſcl'z pepiſſz erat īmūda ſeptē dieb⁹ iuxt̄ dies ſeparōis ml'ier] mēſtruate z circū ciſo puero i octauo die māebat trigita trib⁹ dieb⁹ i ſāguie pu rificatōis ſue z ſiml' erāt q̄dragita i fine. q̄rū vēiebat pariēs i ſcūariū offerēs agnū ānicul̄ū vl' par turturū aut duos pul los colūbar. Si vo feia naſcereť mr̄ ſtabat octuagīta dieb⁹ i purificatōe p⁹ ptū z ꝓpleť ill' offerebat idē ſacrificiū qō i pue ro nato. vt h⁹ leuitici. 12. c. ¶ Jn B āt ſacrifi⁹ fcō p feis dice bāt hi earū maculā originalē aboleri. fiebat g̃ i pueris nat̄ ozi ginal' pcti ōletio die octauo i feis vo p ſacrificia i octuageſi mo. ¶ Circunciſio fieri non poterat añ octauum diez.

De Circūciſiōe āt q̄q̄ forte vtili⁹ fuiſſz die p̄ fieri nato puero q̄z expectari octauū vt q añ octauū moziebāt eēnal'r ñ dānareť ñ tñ pmiſſū ē fieri añ diē octauū pp piculū circūciſor puulor. Graue qppe diſcrimē erat pueꝛ recēter natū p̄ma die circūcidi i tāta carnis teneritudie pl'imi qppe illoꝛ mozereť effuſo illoꝛ ſanguie. i octauo āt die ſūt aliq̄tu lū duriozes: iō ñ fuit tē picl'm circūcidēdi. ¶ Qō āt i feis na tis a data circūciſiōe ex iudeis vſq̄z ad mōtē ſaluatoris z pu blicatū euāgeliū aliq̄ abſtergēde macle ozigial' eēt remediū nll'i ſb ābiguo fuerit aliogn nc̄e erat oēs pire ñ hñtes a deo iſtitutū remediū qō bōitati ñ paꝛ repugnat. ¶ Sz modus quē tribuūt p̄cedētes. ſ. p̄cerimōias ſacrificioꝛ factas die oc tuageſimo i eis originalē abſtergi maculā z añ B neq̄q̄ ſtar negt. Prio qdē qm̄ nimis lōga metha auferēde macle eis p̄ fixa erat añq̄ pl'imas femiaꝛ mori ꝓtingēt z eēnal'r dānari. Sz nec i B nimis iſiſtēdū ē cū i gētilib⁹ q fide pētū ñ iuuabāt lōgior eēt t̄min⁹ remiſſiōis. ſ. i etate capaci rōis. Sz qm̄ poſi tio hoꝛ obſtat poſitōi ſcoꝛ q̄ dēpta eoꝛ auctoꝛitate cui ē ni mis fauēdū adhuc rōnabilior ē. ¶ Dñt. n. i eis q naſcebāt ō iudeis p circūciſionē ōleri ozigiale ſi viri eēnt i feis vo p fidē pētū z p̄cedētiū poſitōez ꝓfutār. Eſt. n. poſitō iſta bti Grego rij z hr̄. 4. ſniaꝛ diſti. i. cū dic. Querit ō viris q fuerūt ante circūciſiōez z ō feis q̄ fuerť añ z p⁹ qō r̄mediū ꝑ pctm̄ hēreť. Quidā dñt ſacrificia z oblatōes eis valuiſſe ad remiſſionez pcti: ſz meli⁹ ē dicē illos q ō abrahā p̄dieŕt p circūciſionē iu ſtificatos. ml'ieres vo p fidē z opatōez bona vl' ſuā ſi adhte vl' pentū ſi puule. ¶ Ampli⁹ āt qō dñt ō ſacrificijs p q̄ ozigial' macla i feis tollereť ñ tz. nā ſacrificiū qō in die octuageſimo ml'eris pieť feiaz fiebat ñ erat ad emūdat^cm p̄cepte z nate p lis: ſz ad purificationē pārieť z p ea ozabāt z ñ p puella na ta. ¶ Sic p̄z leuitici. 12. cū dr̄ cūq̄z expleti fuerit dies ei⁹ ſiue p filio ſiue p filia deferret agnū ānicul̄ū i holocauſtū z pul l̄ū colūbe ſiue turturē p pctō ad hoſtiū tabernacl'i teſtimōij z tradet ſacerdoti q offeret illa corā dño z orabit p ea z ſic mūdabit a pfluuio ſāguis ſui. ¶ Jtē ſtar negt qm̄ ifantulis i veti teſtō tollebat macla oziginal'i octauo die circūciſiōis z tñ die q̄drageſimo purificatōis mr̄is offerebāt eadē ſacri ficia q̄ offerebāt qñ feia naſcebat: q ñ offerebāt ad deletionē cl'pe oziginal': nā tē nat⁹ ifantul' nihil hoꝛ offerret. ¶ Dōz g̃ B ſacrificia nihil ꝓferre pueris nat⁹ aut feis nec ad B fieri vt p̄deſſēt: ſz p pietibus expiā dis dūtaxat erāt. Sz i feis natis ō iudeis poſt datā circūciſionē macla ozigial' p fidē pētū tol lebat mox vt naſcebāt. vñ melius cū eis q̄z cū infantul' age batur vt in p̄emiſſis expoſitum eſt.

¶ Alia eminentia baptiſmi ſupra circunciſionem.

Adhuc Aūt q̄ſq̄z dicet aliā i eē ſacrām̄to regñatiōis excellētiā ſr̄ circunſionē. ſ. q baptiſmate loti ab oīb⁹ cl'pis z pēis ōbiſ vl' q̄lit̄cūq̄z p̄ntib⁹ abſoluebāt ita vt ſiqs baptizat⁹ ꝓfeſtiz decedēt ad vitā eēnā ꝓolaret. Jn circū ciſiōe āt ſec⁹ erat. nā ōcedēs ñ euolabat mox vt ōcedēt ad ſe licitatē padiſi ēt ſi nihil labis p⁹ aſſūptā circūciſiōez i ſe ſuſce piſſz: ſz ad ſynū abrahe ōſcēdebat. ¶ Ad B āt r̄ndēdū eſt q baptiſm⁹ ē ſacrām̄tū i ml'g excellēs circūciſionē vt expoſitū i p̄cedētib⁹ē i B tñ ñ excedit. Nā q̄q̄ g ſuſcepto baſptiſmali lauacro ōcedūt mox vite eēne gaudia aſſequāť z q tpe veīs teſti ſūpta circūciſiōe decedebāt ad ſynū abrahe p⁹ ferebāť vitā eēnā vſq̄z ad xp̄i paſſionē neq̄q̄ ꝓſecuti tñ B ñ ꝓueniē bat ex virib⁹ baptiſmaꝛ z ōfectu circūciſiōis: ſz ex pditōe ſta t⁹ tpis i q̄ baptiſm⁹ obligauit z i q̄ circūciſio vigorē ſuū tenu it. Tpe qppe circūciſiōis fuit poſtq̄ ipſa abrahe collata eſt vſq̄z ad xp̄i paſſionē: tē. n. vigorē ſuū tēuit. Toto āt B tpe qr nōdū fuerat paſſio redēptoris p q̄ oīuz peccaminū z debita rū pēaꝛ plena r̄miſſio fit ipoſſibile erat p regulā diuini ōcre ti ſuꝑdata alicui⁹ pcti pena ꝓſus tolli ēt ſi mlta ſacramenta ad B eēnt. ¶ Baptiſmaꝛ āt tpis ē p⁹ paſſionē mediatoris p q̄ plenaria r̄miſſio fit pctoꝛ a q̄ baptiſm⁹ efficacē vtutē hz ita vt p ipz oia pctā z eoꝛ pene tolli poſſint. Si tñ baptiſm⁹ fuiſ ſet a p̄nc⁹ date circūciſiōis cū ipa circūciſiōe ita vt ābo eſſent ſacrām̄ta abſtergēdi ozigial' cā data neutꝛ eoꝛ oiomodā ſo

ciſſet

La. 155. A

B Nulla gēs ex baptiſmo ſalutem ſperat p̄ter chriſtianos

C Congruuz fuit i nouo teſtō ſiquaz dari quo de p̄hēdi poſ ſet diſtictio xp̄ianor z aliaꝛ gētiū 3ª. rō

D Decuit i no uo teſtō no bis reliq ba ptiſma ipm p̄ ceteris ſa cramenta

E Jnfans aliqua tm̄ pte eius ex vte ro matris emiſſa ba ptizari p̄t ſz nō quecūq̄z

La. 156. A

B Mod⁹ abſtergēdi ozi ginale in iu deis multi plex fuit.

C Qūo mulie res exſolue bant ab ori ginali apō hebreos

D Oblatiōes q̄ a mulieri bus fiebāt p ozigināli deponendo

Leu. 12. c.

La. 157. A

B Impug tio ꝓ op poſitōez q̄runda ō abluē do ozigi nali in mulieri bus

p̄ma rō

C Alia po ſitio bti Grego.

2. rō ꝓ p maz opt nionem

Le. 12. c.

3. rō

D Deter. q. S. Grego.

La. 158. A

B Unſit q̄ ſtatiſ mozies poſt bap tiſmuz tēdit in padiſuz nō āt is q ſtatim poſt cir cūciſio nez dēſ ciebant

cisset remissionē: ſz habuisset baptiſm⁹ ſolū eādē vtutē: quā dicim⁹ a ꝓncipio habuisse circūcisionē. Q̄ ꝑz i eo qđ ꝓbatū ē ō his q̄ añ xp̄i passionē baptizarēt ei⁹ baptiſmate ⁊ decederēt qm̄ ad ſynū abrahe ōscēdebāt siē si circūcisi forēt: nec magis ꝓficiebat baptizari q̄z circūcidi qz nōdū exñte passiōe salutoris nō poterat ꝑ aliqđ sacramtū plēa fieri remissio. Eodē mō si circūcisio nūc cū baptiſmo duraret ita q⁹ ñ excluderet ꝓp tp̄s nouī testi ncce erat vt eādē hr̄et efficaciā quā baptiſmus. Nā si nūc circūcisio excluſa nō eēt ſz hr̄et efficaciā quā hūit ab ātiq̄ añ mortē ſaluatoris: tolleret pctm̄ ozigiale siē a ꝓncipio tollebat cū data ē. ¶ Tūc si qs ſuscepta circūciſiōe mozeret q̄rit an iret ad ſynū abrahe siē a ꝓncipio an mox ad vitā eťnā ꝑuolaret. Si. n. ad vitā eťnā sic circūcisus ascēdēt nihil differt baptiſm⁹ a circūciſiōe ſz eadē vtriq̄ vis efficiēdi ē. Si āt dicat circūcisū ꝑ ad ſynū abrahe descēdē: stare negt qm̄ tūc post mortē xp̄i manēt stat⁹ ſynus abrahe: qō. ō. i. ꝓbatū ē. nā xp̄s moriēs oēs q ibi erāt eduxit. Simil⁹ q ibi manebāt: ob hoc solū erāt qz xp̄s redēptur⁹ eos nōdū mortu⁹ fuerat: mortuo q̄ saluatore neminē illuc descēdē ꝓtigēs erat. nā tūc nūq̄z ide educeret. Sic q̄ dabit q⁹ circūcisus mox ascēdēs ad vitā eťnā ꝑuolaret qō ē eq̄le baptiſmo. ¶ Simil⁹ āt si baptiſmus fuisset a tp̄e date circūciſiōis vsq̄z ad xp̄i mortē ꝓseuerās ⁊ circūcisio sola post mortē saluatoris ꝓmanēt accidisset penit⁹ eꝝrio. ſ. vt baptiſm⁹ nūq̄z hūisset vni oiuz peccaminū ō lēdoꝝ ⁊ penalitatū suaꝝ simil⁹ ⁊ circūcisio q̄tū ad vtriq̄z plenā hr̄et efficaciā. Ergo baptiſm⁹ nō ħz aliqđ sup circūcisionē ex se ipo aut ex virtute collata ei ꝑ istituētē: ſz ex cōditiōe status tp̄is i q̄ manet. Que dicta sē patēt. qm̄ si baptiſm⁹ dat⁹ foret tp̄e date circūciſiōis ⁊ manēt solū vsq̄z ad xp̄i passionē ñ posset tollē oēm culpā cū penalitatib⁹ ꝓsequētib⁹ q⁹ virt⁹ tolledi ħ ꝓuēiebat ex passiōe xp̄i q̄ nōdū fuerat. ¶ Patet ēt cū ꝓbatū ē ō illis q baptizabāt a xp̄o si añ passionē suā decederēt q⁹ descēderēt ad ſynū abrahe. ¶ De circūciſiōe āt si maneret sola p⁹ passionē xp̄i q⁹ efficēt plenā pctoꝝ ⁊ penaꝝ solutionē appet. ⁊ q⁹ ōcedētes ꝓfestim irēt ad vitā eťnā. Nā cū ꝑ eā saltē tolleret culpa pcti ozigiał siē a ꝓncipio istitutōis ei⁹ tollebat solū manēt obligatio circūcisis ad descēdēdū i ſynū abrahe siē añ passionē xp̄i māebat ſz ad sctoꝝ libū p⁹ xp̄i mō tē nemo descēdit: q̄ circūcisi ꝓfestiz ōcedētes si nūc circūcisio manēt ad vitā eťnā ꝑuolarēt. ¶ Pręt ħ āt ąpl⁹ ꝑz qm̄ aliqō tp̄s fuit i q̄ baptiſm⁹ nō effecit plenā pctoꝝ solutionē atq̄z penaꝝ ſz baptizati ad ſynū abrahe ōscēdebāt. aliqō q̄z tp̄s fuit in q̄ circūcisi solū ꝓfestiz ad vite eťne gaudia sēbāt. q̄ circūcisio baptiſmū excellēt ħ tñ ex solius tp̄is cōditōe erat. ¶ Primū ꝑz qm̄ btm̄ Jo. bap. a xp̄o baptizatū dicim⁹: ipe tñ ad sc̄oꝝ limbū descēdit qm̄ añ xp̄i passionē decessit: oēs q̄z ꝓfitēt eū illuc ōscēdisse. ¶ De cetis āt q xp̄i baptiſmate icti sť ⁊ añ passionē ei⁹ ōcesserūt idē dōz ꝑz: qm̄ nemo sine xp̄i passiōe plene poterat emūdari ipa tñ nōdū fuerat. Q⁹ vo aliq̄ solū circūcisi ꝓfesti decedētes ad ethereaſ ꝑuolarēt ſz appet. nā pueri q⁹ p⁹ xp̄i mortē añ euāgelīū publicatōez iter iudeos circūcisi sť atq̄z decesserūt i statu illo ncce ē vt ꝓfestim liberi ad vite eťne gaudia trāſmearēt. ¶ Nā circūcisio adhuc vires tenebat suas q̄ vsq̄z euāgelīū publicatū ē: qm̄ oia legalia ꝓ⁹us abolita sūt: q̄ circūcisis p⁹ mortē xp̄i añ publicatū pfecte euāgelīū remitteret culpa ozigiał. Si q̄ tūc mozerēt aut mox vitā eťnā assēqrēt aut i ſynū ōscēderēt abrahe. dici āt negt q⁹ i ſynū abrahe descēderēt. q̄ mox i vitā eťnā ꝑuolarēt. añcedēs ꝑz: qz stat⁹ libi sc̄oꝝ fuit añ xp̄i mōtē p⁹ ea vo nll'uſ ibi fuit. vt ex ꝓpoſ ꝑz.

¶ Quedam attinentia ad superiora.

Adhuc āūt ąpl⁹ ista fulciūt: qz circūcisio tēuit oēs vires suas. ⁊ alia cerimōialia veteriſ testi aliqs vires hūerūt vsq̄z ad publicatū euāgelīū ⁊ decł'atū ōberi obſuari ab oīb⁹: quāq̄z nō obligabāt eos q existimabāt legē euāgl'icā nōdū publicatā eē ſuādā: ⁊ nō mosayca: ſz ad hr̄e vires suas nihil diffēbat: qz siē a pn⁹. date circūciſionis q⁹ eā suſcipet ab ozigiali mūdabak ita ⁊ tūc. ¶ Hoc dato circūcidere aliqs p⁹ xp̄i mortē ꝑ duos vł' treſ dies: aut toto tp̄e añ publicatū euāgelīū: ⁊ circūcisus ꝓfestiz mozerēt. tūc aut iste cōfesti ad padiſi felicitatē tēdebat: aut ad libū sc̄oꝝ ōscēdebat. Si. n. dixeris eū ꝓfestiz i celū trāſuolare ꝓñs erit circūciſiōis tātā eē efficaciā siē baptiſmi. ſ. vt circūcisi ab oīb⁹ culpis atq̄z culpaꝝ peniſ liberenť ⁊ ad vite eťne trāſeāt māſiōes. Si vo dixeris ad ſynū habrahe eū descēdisse stare negt: qm̄ loc⁹ iste nō fuit ꝓstitutus tan q̄ aliquarū animarū eternū receptacu-

lum: sed tanq̄ tēpoꝛale detētiuū. ſ. vt aie bonoꝝ viroꝝ vsq̄z ad passionē xp̄i ibi manerēt. ¶ Aia q̄ ei⁹q circūcił⁹ ⁊ ꝓfestim mortu⁹ post tres dies: a morte ſaluatoris aut añ publicatōez euāgelīū ad libū sc̄oꝝ ōscēdē nō poterat: cū ꝑ passionē redēptoris oēs ide educti fuisset vt i ꝓpoſ ꝓbatū ē. Cū igiť cūcti q̄ ꝑfuerāt i ſynu abrahe: inde educti fuerāt quo ħ nouť illuc descēsur⁹ erat. ¶ Jtē si hmōi aia ad ſynū abrahe descēdisset qñ ide liberāda erat. nō vr̄ qñ. nā xp̄s nō erat iterū moritur⁹. vt de ſynu abrahe aias denuo exñtes libaret: ſz nll'us alius termin⁹ vr̄ i q̄ de⁹ ide educē debuisset aias q̄ nouť illuc irēt post xp̄i passionē: nō q̄ vllaten⁹ dici ꝑt aliquā aiaz p⁹ xp̄i passionē ad ſynū abrahe descēdisse. Sic. n. tota ortbodoxoꝝ ꝛz eccł'ia. Neq̄q̄ q̄ dici ꝑt iudeū q p⁹ tres aut q̄rtuoz dies a passione xp̄i circūcisus aut añ publicatū euāgelīū ꝓfestiz morieba: ad ſynū abrahe descēdisse. ¶ Ampli⁹ āt nec dici ꝑt hūc ad gehēnā descēdisse dānatoꝝ. nā loc⁹ iste eoꝝ ē q mortalib⁹ actualib⁹ patraq̄ ipenitētes decebāt. ¶ Nec dici ꝑt hūc ad loca purgatoꝛ̄ ignis ōscēdisse. ē. n. purgatoꝛia sedes his dūtaxat affigta q mortalib⁹ ifecti aliqñ doluerūt inexpleta tñ satisfatione aut nōdū cepta decesserūt. ħ āt de q̄ fmo ē actuale qđ comittē nequit cū eēt puer dūtaxat octo dierū. ſ. qñ circūcił⁹ ⁊ pariter mortu⁹ ē: q̄ i gehēne icēdia aut purgatoꝛios ignes descēdē nō dēbat. ¶ Ad libū q̄z pueroꝝ iste descēdē nō poterat: ibi. n. dūtaxat externa atq̄z iteriora tenebra cruciat eos. q i ozigiali culpa decesserūt. ħ tñ p⁹ xp̄i passionē ꝑ biduū aut triduū aut añ publicatū euāgelīū circūcił⁹: mortu⁹ ē. q̄ ad libū puuloꝝ ōscēdēdū ei neq̄q̄z erat. cū manēt ozigialis macula. Q⁹ vo circūcisio collata hmōi puul'ozigialē auferēt macł'az ncce ē cū a ꝓnci⁹ ħ efficēt nisi dixerim⁹ tp̄e passiōis xp̄i nll'us penit⁹ circūciſiōi māſisse vires. qō falsū est: vt ex ꝓdictis liq̄t. ¶ Ampli⁹ āt ncce ē vt circūciſiōi sue manerēt vires vsq̄z ad euāgelīū plene publicatū ꝑ vniu⁹sū orbē. Nā baptiſm⁹ ⁊ vniuesał'r tota lex euāgelica oiſq̄z hūana sāctio obligādi vireſ neq̄q̄ sortiť: q̄usq̄z ꝓm⁹l'geť. oportebat igiť vt dū lex euāgelica ñ obligabat mosayce legi pſtie remanerēt efficiēdi vires. alio qn darek ncc⁹ q⁹ vna nō succeſſisset alteri. nā succesſor ꝑdecessoris iura imediate ꝓsequť. Hoc āt ꝑz qz fuisset tp̄s medīū iter legē euāgelicā atq̄z mosaycā: i q̄ nec lex mosayca q̄q̄z ꝓficēt: nec lex euāgelica quāq̄z obligaret ſz ħ absurdū ē potiſi me cū euāgelica lex maioꝝ testimōio veteri testō succesſerit. Ncce ē q̄ ꝓfiteri legē mosaycā tādiu efficiēdi ⁊ si nō obligādi vires suas tēuisse. q̄usq̄z euāgelica veritas plene toti orbi ꝓm⁹l'gata ⁊ diuulgata ē: atq̄z obligare cepit. ¶ Cū vo lex nouī testi obligare cepit vet⁹ testm̄ cepit. nll'as nec efficiēdi nec obligādi hr̄e vires. nō. n. ſtabat vt obligāte lege euāgl'ica oēs gētes aliq̄ alia efficiēdi vires hr̄et. Eēt. n. ħ supuacuū cū ceri monijs nouī testi oia ncc⁹ia pleniſſime efficēnť ⁊ ad hec cogeremur manerēt āt cerimōie alteri⁹ legis ꝓficē potēteſ ⁊ nulli vnq̄z ꝓficerēt. ¶ Nō q̄ erat rōnabile vt lege euāgelica icipiēte vniuerſał'r obligare. lex veteriſ testi aut alius viuēdi mod⁹: vllas hr̄et vires. ¶ Jllatū q̄ ex ꝓdictq̄ manet q⁹ iude⁹q ꝑ biduū aut triduū p⁹ mortē saluatoris circūcił⁹ mozerēt aut añ plene ꝓm⁹l'gatū euāgelīū ad ſynū abrahe descēdē nō debebat: nec ad icēdia gehēne aut purgatorios ignes aut libū puuloꝝ tenebrā. q̄ vite eterne gaudia mox ꝓsecutur⁹ erat: cū nll'a alia aiaꝝ a corꝑe solutaꝝ maneāt receptacł'a. ¶ Cōclusū q̄z ex ꝓdictq̄ ꝑz: aliqō fuisse tp̄s i q̄ circūcisio oēm abstergebat macł'az ⁊ tollebat penā ⁊ circūcisi mox descēdētes ad vitā eternā ꝑuolabāt. siē nūc i baptiſmo fit. ¶ Hoc āt fuit totū tp̄s ab ea hora q̄ xp̄s aiaz emisit i cruce vsq̄z ad ꝓfectā publicationē euāgelīū cū oia cerimonialia veteris testi vires suas pdē icepūt. Et sic ꝑz qđ itētū erat. ſ. q⁹ q̄q̄z r̄gnātōis lauacrū excellētius sit circūciſiōe nō erat tñ maioris dignitatis in ħ q⁹ ꝑ baptiſmū oiuz peccaminū ⁊ penaꝝ plena fiebat r̄missio ⁊ vite eterne ianua pādebak. qō nō erat in circūciſione. nā ħ nō ꝓueniebat ex cōditione virtutis ampliozis vniuſ sacramenti q̄z alterius: ſz ex cōditione tempoꝛis vtriusq̄z.

¶ Quarta rō cōꝛobās institutionē baptiſmi.

Institutionis Baptiſmalis regñatiōis i nouo testō rō q̄rta ē remissio q̄ fit i peccatis actualib⁹. Nā ⁊ si baptiſmus delēdi ozigialis reatus cā ꝑcipue institutus sit delēdis tñ actualib⁹ proficit. Quia si quis ducēta millia infandoꝝ scelleꝝ patrauisset: ⁊ cōuersus ad euāgelicā veritatē baptiſmale tingerēt: mox oim horum peccaminum culpe ⁊ macule atq̄z reatus absterſi erant pe-

C Questio qua querit q circūcisus nūc moriens se cōferat.

D Joānes bap. baptizatus a xp̄o fuit.

A Lą. 159. B Circūcisio ēt tēpoꝛe xp̄i ⁊ p⁹ publicatuz euāgl'iū vires ꝑ pias tenuit.

C Succesſoꝛ predecessoris iura posſidet.

D quā p⁹ lex noua obligare cepit ille lex mosayca efficiē di ⁊ obligā di vires amisit.

E De emiatio p̄misse qō nis in. 158. capi.

F Coꝛrelariū scitu dignū

A Capi. 160.

narū quocꝫ plenaria fiebat relaxatō:ita vt si ꝶ baptizat⁹ ꝓfectiꝫ decederet liber i ethereos trāsibat icollat⁹ nullo penali p̄ us loco detēt⁹. ¶ Jn ꝶ āt nimis baptismaꝫ lauacrū excellebat modū expiatōis original' macl'e q apō veteres ab exordio orbis ꝓditi vsqꝫ ad datā circūcisionē p̄ duas etates secl'i māsit. ¶ De eiſ.n. qb⁹ i pua etate fide parētū original' macl'a dele baſ collatio nll'a ē cū hi nihil añ patrauerit. Sil'r ꝙꝫ de his qb⁹ ad etatē capacē rōnis pueniētib⁹ añ q̄ꝫ qcq̄ꝫ iniqtatis ageret bonū ichoauerūt qb⁹ originał macl'a deleta ē:hi.n.nihil p̄ter originalē maculā hēbāt qō deleri deberet. Sꝫ siqs i etate p̄ sua parētū fide qm̄ nulla erat neq̄q̄ expiat⁹ p̄mordia vite rōnis capacis iniqtatib⁹ iplicās tādē cōmissoꝝ doleret originał macl'a cū ipsis actualib⁹ dolebaſ: q̄q̄ originale idirecte actua lia vō directe tollebanſ: vt i p̄dictꝫ expositū ē:pēaꝫ tm̄ p actua lib⁹ debitaꝫ nihil tollebaſ. Jō si mox ōfeciſſet cui sic culpe delete fūt: nō iret i ſynū abrahe:ſꝫ i purgatoriū locū p̄ patraꝫ satiſfactur⁹:ꝶ āt expleto i ſynū abrahe trāseūdū erat. ¶ Jn ꝶ aūt idētidē excellētia baptiſmi sup circūcisionē pz:nā circūci debanſ qm̄ erāt diex octo nihil ipie egerāt:solā ḡ originalē maculā hēbāt eluēdā. Si tm̄ q circūcidebaſ etaꝫ adulte foret ꝛ aliq̄ mortalia patrauiſſ:sic gētiles cū ad ritū iudaicū puer tebātur circūcidebanſ ꝛ p̄ circūcisionē eis originał macl'a tol lebaſ: ꝛ ipa actualia si dolerēt de patraꝫ atq̄ efficiebanſ de ppl'o dei:ad penaꝫ tm̄ p mortalib⁹ debi taꝫ relaxationē nihil ꝶ agebat:ſꝫ adhuc p eis satiſfaciēdū māebat:vt asserūt cū solū dicāt ad originalē maculā circūcisionē p̄fecisse. Ex p̄dictꝫ illatū pꝫ q̄ quāq̄ in nouo testamēto nō erat necessariū istitui baptismalē lauacrū:qz ali⁹ modus eluēde originał macule eē poterat:tm̄ ꝓgruū valde fuit ꝓpter q̄ttuoꝝ assignatas rōnes.

¶ Questio an si virgo ante christi passionez decedēs vitam eternam illico possediſſet.

Ex p̄dictꝫ aūt dubiū ſbappet. dictū ē. n. añ xp̄i passionē ianuā regni celestis clausaꝫ māsiſſe:nec vlli additū patuiſſe ēt si i vtero mr̄is satiſfact⁹ foret:ita vt p̄us eēt sctūs q̄ nat⁹ ſꝫ ad ſynū abrahe hi descēdebāt velut Hieremias ꝛ Joa. baptiſta q̄ꝝ vterq̄ i vtero sāctificat⁹ē. Ex his ḡ occasio dubi tādi isurget cuiq̄ de btā v̄gie si añ xp̄i passionē decessiſſet an libera vitā eternā petēt vl' ad limbū sctoꝝ ei descēdēdū foret. ¶ Ad ꝶ āt dicēdū ē de dña nr̄a nūc nullū ambiguū relictuꝫ eē an e corpe soluta celestē ascēderit icollatū vl' scoꝝ petierit limbū qm̄ post passionē saluator] aliquātis tpib⁹ defūcta ē cū ianua vite eterne disposit cūctꝫ patebat. Nullū igit dubiū est de aia gl'iose qn corpe soluta mox celū petierit. m'te qppe ad ꝶ rōnes fūt q̄s abūdātissime notas arbitroꝝ. Nec solū aiam v̄ginis i celū ascēdisse ꝓfesti ex corpe solutā p̄fitemur:ſꝫ ꝛ doctores catholici velut Hieronym⁹ i lectura quā fecit p̄ festiul tate ascēsiōis v̄ginis pie tenēt atq̄ tenēdū suadēt corp⁹ ei⁹ in celū postea fuiſſe sublatū. Quia nō videbaſ rōnabile vt beatū illō corp⁹ itra cui⁹ viscera saluator nr̄ nouē mēsib⁹ clausus extitit: ꝛ de cui⁹ ſba veritatē corpis humani suscepit lege cōi alioꝝ corpoꝝ i terre pulueres vteret. Si tm̄ dña bn̄dcā p aliquot dies añ morte saluator] defūcta fuiſſ sic btūs ioānes baptiſta ābiguū videret an ei ad limbū scoꝝ descēdēdū foret vl' ad eternaꝫ māsiones ꝓfesti euolaret. Jn ꝶ āt p foꝛa rn̄dēdi disti gui posset an aliq̄ mortale aliq̄ patrauiſſet vl' nō: ꝛ si peccauiſſet an ō comiſſis doluiſſet vl' nō:ſꝫ i his distiguē supuacuū p̄sus ē cū luce clari⁹ p̄stet dñaꝫ nr̄aꝫ gl'iosam nihil vnq̄ mortale aut veniale patrauiſſet sic eccl'ie orthodoxoꝝ aucitas ꝛ oiuꝫ sctoꝝ doctoꝝ ꝓfirmat ſnia. Hoc aūt suppositō q̄ sup ponēdū erat dicēdū ē dñaꝫ nr̄aꝫ v̄ginē nullā hūiſſe actualem culpā p̄ q̄ aliquā corrn̄dētē penā tollerare ōbēt i gehēna dānatoꝝ aut apud purgatorios ignes. Sꝫ in originali macula differt gbusdā asserētib⁹ q̄ neq̄q̄ ꝓxerit: alīs vō dissētientib⁹. Et q̄q̄ de ꝙceptiōe v̄ginis iter hos differat de natiuitate tm̄ oib⁹ cōis ſnia ē q ī originali nata nō fuerit. Nā ſꝫ qdā eā i originali macl'a ꝙceptā astruāt: mox tm̄ spū sctō p̄gnatā dicūt ꝶ mō cū nata ē nihil i ea originał macl'e relictū erat. ¶ Jn p̄ti āt nihil specl'ari aut disceptare curādū q̄ haꝫ positionū. aut verioꝛ aut saltē rōnabilioꝛ sit sic in p̄cedētib⁹ dcm̄ nob ē. Sꝫ rn̄dēdū ē ſꝫ vtrāq̄ positionē. i. qd cogātur dicē i hac qōne sustinētes has positōes. ¶ Jlli āt q dñaꝫ nr̄aꝫ i originali ꝙceptā dicūt ſꝫ nō natā cū p̄us eā purgatā asserāt fateri ꝓpellunt eā p aliqō modicū māsisse i originali macula siue illō paucū siue mai⁹ sit. Ex ꝶ āt si añ xp̄i passionē morerēt quātūcūq̄ purgata aut scificata foret obligabaſ manē vsqꝫ ad morte saluator] in libo scoꝝ. Nā ex hac macl'a quā aliq̄n i v̄gie fuiſſe asserūt: si sic māsiſſet erat obligata ad libū pueroꝝ ad eternaꝫ tenebraꝫ si āt postea eā spūs sctūs purificauit nō potuit tm̄ purificari qn manēt obligata ad libū abrahe. Nā vt in p̄cedētib⁹ late expositū ē:sola xp̄i passio erat p quā culpaꝝ atq̄ penaꝝ plena fiebat solutio:añ eā vo q̄q̄ sacramētoꝝ eēt q̄cūq̄ multiplicitas aut scificatio i vtero plena remissio fieri neqbat p̄alitatū q̄rūcūq̄ actualiū culpaꝝ atq̄ originał. Cuꝫ ḡ pena directe p̄ pctō originali aut indirecte p̄ns p scificationē suā p̄lene remissa nō foret:qz nōdū erat passio xp̄i ncēe erat:vt si eā añ q̄q̄ morte subiret ex hac luce trāsire ꝓtingēt ad libū sctoꝝ deferret cū ceteris viris sctis q̄ p̄esserāt. ¶ Ampli⁹ aūt si btā virgo originalē culpā icurrerat ꝛ aliq̄n purgata extiterat vt p̄dictū ē nihil iter eā ꝛ hiemiā atqꝫ btm̄ Jo.bap. atqꝫ ceteros q i vo purgati fūt differret. Qō pꝫ: Qz hi i originali macl'a ꝙcepti ſt: quā de⁹ ab eis i matrū aluo abstulit. ¶ Hic āt modus scificationis ſm hoꝝ positiōez ē. ſ. vt p̄ maculā originalē icurrerit deinde expurgata i matris aluo extiterit. Sꝫ q in vtero scti ficati fūt. ꝛ postea decesserūt añ xp̄i passionē ad libū sctoꝝ descēderūt vl'ut hiemias ꝛ Jo.bap. vt i p̄ozib⁹ p̄batū ē. ¶ Apparet ḡ ncēm foze. vt dña virgo ad libū sctoꝝ descēdēt si añ morte saluatoris decessiſſet iuꝛ ꝙsequētiā positiōis hoꝝ. ſ. q p̄ i originali ꝙcepta postea emūdata fuerit. ¶ Si vo btāꝫ dñaꝫ nr̄aꝫ virginē sine originali ꝙceptā ꝛ natā asseram⁹: ꝛ ꝙsequēter nec purgatā i vtero cū purgari neq̄at q nll'aꝫ maculā incurrit: iuꝛ positionē cōez fratrū minoꝝ q̄ pietatē magis tangit atqꝫ rōnabiliuꝫ ē eā teneri q̄uscꝫ qcpiā in hac maioꝝ diffiniret auctitas adhuc maius dubiū eminet. Nā cū eccl'ia ꝙcedat btāꝫ v̄ginē nihil vnq̄ iniq̄ aut distorte egisse qō veniał' aut mortalis puersitas dici posset nō corrn̄debit ei vllus locus penalis i q̄ de actualib⁹ i aiab⁹ corpe soluꝫ exerceat vindicta. Jta cū i ea nll'a fuerit originalis macula nll'us ei debuit corrn̄dē locus i q̄ p originalib⁹ vlla pena sentiaſ. Sꝫ in libo sctoꝝ manē ē puniri i p̄uatiōe diuine visiōis. ḡ btā virgo cuꝫ nihil peccauerit ꝛhēdo aut agēdo q̄q̄ añ passionē xp̄i moreret illuc descēdē nō debuit. ¶ Jtē oēs q ad libū sctoꝝ ōscē debāt iō ibi tenebanſ: qz nōdū plene remisse erāt pene iniqtatū suaꝝ actualiū: cū originali aut solius originał': cū nōdū trā ſsisset passio mediatoris p quā ꝶ effici dēbat. Sꝫ dñe nr̄e nll'a religa erat ñ plene remissaꝝ penaꝝ: cū nll'a ei pena rn̄dēt: qz nō icurrerat vllā culpā actualē: aut originalē pp quā ei pena dēret. nō ḡ vr̄ rōnabile ip̄aꝫ ōscēdē ad ſynū abrahe. vt ibi pateret diuine visiōis p̄uationē: tāq̄ penā p pctō originali aut in aliq̄ alio p̄ali aiaꝛ ꝛceptacl'o: q̄q̄ añ saluator] passionē illā ōcedē ꝓtigisset: ſꝫ vt mox ōfucta i ethēas euolaꝛ māsiones.

¶ Responsio ad dubium precedētis capituli.

His rn̄dēdū q̄ si dña nr̄a vgo añ xp̄i passionē ōcessiſſ ēt si originalē i ꝙceptu ñ icurriſſ macl'a i ſynū abrahe ōscēdisset. Et sic gñal'r diffiniēdū ē q̄ qūcūq̄ virgo dña nr̄a añ morte redēptoris nr̄i ōcessiſſ siue i originali macl'a cōcepta foret siue neq̄q̄ ad libū scoꝝ nccio ōscēsura erat ibiq̄ cū ceteis māsiſſ vsqꝫ ad morte saluatoris cū reliqs scoꝝ aiab⁹ educēda. ¶ Hoc āt pꝫ. Si. n. dña nr̄a i originali macl'a ꝙcepta fuiſſ ꝛ postea i vo scificata liq dū erat ip̄aꝫ ad libū scoꝝ ōscēsurā fuisse si añ xp̄z passū mozeret vt ex p̄dictis pꝫ. Si āt originalē nll'ā i ꝙceptu macl'aꝫ icurriſſ ꝛ añ saluatoris mozeret passionē idēptidē ncēe erat vt ad scoꝝ libū ōscēdēt. Qō pꝫ qz cū qs i originali macl'a ꝙcipiebaſ lꝫ eū de⁹ i matriſ vo purificarꝫ scificās aut postea natū p aliq̄ cerimoniā vl' actū suū mūdū. Tm̄ ñ tollebat ei penā q̄ i ſynū abrahe i p̄uatiōe diuie visiōis sublatur⁹ erat si añ saluatoriſ mozeret passionē. Sic āt q̄q̄ bta dei gēitrix originalē macl'aꝫ neq̄q̄ icurriſſ tm̄ ad libū scoꝝ ōscēdē obligabaſ cū pcūm originale icurrer tenebaſ lꝫ ñ icurrerit. ¶ Quilibꝫ.n. ōriuat⁹ ex adā p semis ōriuatōez. ſ. ex p̄ctōe mar] ꝛ femie imediate originalē macl'aꝫ icurrebat: sic ē toti⁹ eccl'ie diffinitio. Et idē Augu. docet i libro de fide ad petrū. ¶ Si āt dña v̄go ñ icurrit ꝶ fuit ex spāli p̄uilegio ei collato faciēte p̄fuādo ne cadēt. Nā cū ncēz eēt btē v̄gini sic cuilz ceteroꝝ macl'a originalē i ꝙceptu icurrē. nisi de⁹ ex spāliſſimo p̄uilegio ne icurrēt p̄fuaret: equū erat ne cadēt p̄ fuaꝛ: ꝛ cū cecidiſſ eleuaꝛ qō erat ab originali emūdādo sctificaꝛ. ꝶ āt qz ineuitabile ſꝫ p̄ſ ncēz vt originalē icurrēt macl'a nisi de⁹ spāl'r p̄fuaret. Si tm̄ deo neq̄q̄ p̄fuāte maculā icurriſſ originalē ad ſynū abrahe moriēs descēdē obligabaſ: si añ xp̄z passū mozi ꝓtingēt. si deus ḡ illā spāliſſime p̄seruauit ne caderet q̄

A Cap. 161.

B Alia excellentia baptiſmi sup circumcisionē.

B Solutio.

C Quod virginis corp⁹ in celū fuerit sublatū.

D Responsio ad quesituꝫ penes viaꝫ thomistarū

E Solutō ex sentētia scotiſtaꝛ.

F Dubiuꝫ ortuꝫ ex solutiōe scotiſtarum.

A Ca. 162.

B Rō p̄ma p̄bans solutionē.

Augustinus. i libro de fide.

cadēt q̄ aliogn nccio casura eēt: ita ad limbū scōz descendē obligabit: ac si cecidisset si añ passionē mozeret mediatozis.

L Declaratio ex q̄da cōparationis sumpta.

¶ Amplius aūt ꝫ apparet ex lege ppl'oz. Si. n. i aliq̄ ppl'o decretū fozet. vt q alīū de luto cadētē eleuaret: ab eo certā recipet pecunie q̄ntitatē. Si qs tal'r disposit⁹ imediata dispositione eēt. vt casurus nccio videret imo ꝛ iā labi icipet ꝓxꝰ si qs eū ꝓus'q̄ ꝛe icūbēt ne cadēt substineret aut labētē nō ꝓxꝰ lapsū in gradū ꝑozē restitueret. ita q nec ꝓxꝰ cadēt sistēt⁹ ē: aut cū iā laberet ab alto erect⁹ fuit: ad taxatā pecūiarū sūmā obligabit si erigēt: ac si eū iā dudū ꝛe icūbātē erigēt imo magis rōnabiliter tenebat. ℔ āt q: ꝛ si ꝓxꝰ nō cecidit nccio tñ casur⁹ erat. si q̄ i oziginali macula cū qs añ passionē saluatozis in oziginali macl'a ꝓcipiebat q̄ q̄ de⁹ eū in vtero sāctificaret: obligatū tñ relinq̄bat ad penā carētie visiōis diuine quā i ſynu abzahe sustinē ōbebat vsq̄ ad mozte mediatozis.

¶ Si q̄ de⁹ aliquē ab oziginali macl'a ne eā icurreret ꝑseruauit. quā nccio icursur⁹ erat nisi ipe ꝑfuaret. ꝛ ℔ fuit añ salua tozē passū ita iste ad limbū scōz obligabit: q: sic libat⁹ ē velut si illō icurrēs postea a deo libaret. ¶ Sic āt ō btā vgine fuit peccatū oziginale nccio icursura erat nisi eā de⁹ ꝑseruaret: q: ex ꝓiūctōe maris ꝛ femie gnāt. de⁹ tñ ne pctm̄ oziginale icurreret eā ꝑfuaꝛ voluit: ita q̄ obligata erit ac si i oziginale icidisset.

D Correlariū scitu dignū ō virgine.

¶ Si tñ de⁹ eā i matris aluo iā ipctō oziginali ꝓcipā expurgasset sciſicaſ atq̄ pcti oziginal' penā remittēs ad limbū scōz nccio descēsura erat si añ mozte saluatozis decessisset. q̄nq̄ q̄ sine oziginali ꝓcepta fozet q: de⁹ eā ne icurrēt libabat. obligabat ad ſynū abzahe descēdē cū mozeret añ mozte redēptozis Illarū q̄ ꝑs q̄cūq̄ mō dña virgo ꝓcepta fuisset si añ saluatozē passū mozeret ad limbū scōz nccio descēsurā. ¶ Ampli⁹ aūt adhuc mānifestat q: añ mozte saluatozis vite eēne ianua clausa erat. s. q̄ nemo illuc ire potat accipiēdo ꝓpositionē hāc in eo sensu: quē sacra scriptura p eā facit. ¶ Si q̄ dña virgo añ mozte saluatozis vita ōfūgeret cū vite eēne ianua clausa erat q̄ño illuc itroiret. neq̄q̄ possibile videbat. nccie ē vt btā vgo sic moziēs ad ſynū abzahe ōscēdēt q: añ xp̄z passū ōcedebat.

A La. 163.

¶ Obiectio contra ea que determinata sunt.

Huic Aūt q̄stiā dissiliet dicēs ꝓclionē hāc neq̄q̄ stare q̄m rō ei⁹ solida ex oi pte nō ē. s. cū dr q: btā vgo oziginale icurrisset. ꝛ i vtero sciſicata fozet. ꝛ libata ab oziginali si añ mozte saluatozis vitā claudēt: ad ſynū abzahe nccio descēsura erat: q: de⁹ ꝑseruauit eā ne cadēt q̄ alias nccio casura erat oz vt ad descēdēdū in ſynū abzahe obligata dicaꝛ si vita careret añ passū mediatozē. Dicēt. n. hāc rōnē nō ee efficacē. nā si ℔ ꝓc'io nccē efficax eēt: ꝓfozmit̄ ꝛ alia simil' valēt. s. nil'us hō bonū facē ꝑt: nisi de⁹ ad faciēdū gr̄az ꝓtulerit p̄ q dē ad volēdū illō p gr̄az mouēs: ōnde ad efficiēdū atq̄ finiē dū coopās fiē ꝑs Jo. 15. c. s. sine me nihil potestis facē. i. si ego nō dedero gr̄az mouētē ꝛ coopantē nil'ū bonū facē poterit. Si igit aliq̄n a malo r̄cedē aut mala facē euitam⁹ nisi p gr̄az dei ee nō ꝑt. ¶ Tūc g̃ arguerem⁹ hoies nō euitāt mala nisi deo distrahēte illos a malis: ꝛ si mala actualia cōmisissēt i inferno puniri nccē erat si ipenitētes ōcederēt: aut in purgatorio si inexpleta pnia fozet: g̃ cuz nō possint euitare mala nisi p deū obligabūt ad penā istoꝝ malozꝝ: q̄ acturi eēnt si de⁹ eos ñ eripet: sic si ea ꝓpetrassēt ꝛ sic tenebūt descēdē ad gehēna lia icēdia cū mala q̄ nō fecerāt deo adiuuāte ꝛ distrahēte ab illis eēnā icēdū gehēnal' mererent penā. ¶ Hoc āt imēsū incōueniēs ē. nā q̄libꝫ hominū decē millia scelez aut cōmuniū pctōz. patrare posset nisi de⁹ eū distraheret ne peccaret. Sic g̃ ꝓ illis si feciſſ tenebaꝛ ad gehēnā aut purgatozios ignes. ita tenebūt oēs ad eēna gehene iccēdia: q: oēs ne facerēt mala a deo ꝓfuati sē. Et sic nemo iret ad vitā eēnā: qō repugnat oi catholice positiōi ꝛ fūdamētis atq̄ itētiōi xp̄i nos redimētis cū nccē sic nos eternal'r dānari. Nō ꝑt igit vllaten⁹ manē ista rō ꝛ ꝓcq̄nt nec illa q̄ iducebaꝛ ad ꝓbādū vgine bñdictā obligatā ad ſynū abzahe fuisse si añ xp̄m passuꝫ mozeret ēt si nullā oziginalē maculā i eo ꝓceptu icurrisset. ¶ huic rñdēdū est datā. s. ꝓclionē de btā vgine verā eē p oia. s. q̄ q̄ q̄ nullaꝫ oziginalē maculā i ꝓceptu icurrisset: tenebaꝛ ad ſynū abzahe descēdē: si añ xp̄z passū ōcessisset. ¶ Q. ō vo obijciebaꝛ nō cōcludit nec qcq̄ hz pfecte silitudinis. nō ē simile de oziginali. ꝛ de actualib⁹. nā i oziginale nolētes ꝛ ꝓxꝰ inuiti icidim⁹. ꝛ cū nobis ℔ nccm sit volūtati nr̄e libtaſ nil'a ē: cū ꝓcipimur an i pctō oziginali ꝓcipiamur: aut neq̄q̄ cū vo aliqd nccē est ꝓtingē ita vt nullaten⁹ euitabile sit nisi deo spāliť ex potētia

B Solus ad instā tias alla tas.

C Originale culpā nemo asfugere pōt.

sua opante: q̄tū ad vtilitatē aut dānū q̄ inde opans aut patiens ꝓsecutur⁹ erat: tātū ē ac si iā factū fuisset ēt si nō fieret. Et q: ꝓxꝰ nccm ē vt cū ꝓcipimur i oziginali macl'a gñemur tātū ē nccē eē absolute cadē i oziginalē maculā. sic eā icurrē q̄ztū ad penā aut dānū q̄ inde ꝓsequūt. ¶ Sic igr̄ si btā dei genitrix aut qslibꝫ ō rligs i oziginali macl'a ꝓcept⁹ fozet deusq̄ in vto eū sctificaret ad limbū scōz ōscēdēdi ei manebat obligatio: vt ibi carētia diuine visionis vsq̄ ad mozte mediatozis plecteret. ¶ Si g̃ de⁹ btāz vginē aut quēcūq̄ ab oziginali eripuisset. s. ne i illō ꝓcept⁹ icurrēt. ita erat obligat⁹ ad ſynū abzahe velut si ve hāc maculā icurrisset ꝛ postea sciſicaret. ¶ De actualib⁹ vo peccatꝫ simile nō ē: qm̄ nō nccimur icidē i actualē mortalē aut venialez culpā: sic maculā oziginalē cogimur icurrere. nolētes. n. ꝛ ꝓxꝰ inuicti oziginale ꝓbimus: ꝛ nō incurrimus actualia mortalia aut venialia nisi id libe egerimus: cū ad oēs actiōes nr̄as liberū arbitriū nob isit. magna igr̄ dr̄ia actualib⁹ ꝛ oziginali ineſt: nā ꝛ i culpā oziginalē dei solius spāli bñficio nō icidam⁹: q: tñ simpl'r nccim erat nos icidere i hāc maculā nisi de⁹ ꝑseruaret rōnale satis vr̄ nos icidē debere i penā quā tollerāt q oziginale icurrerūt ſ ꝛ deo postea agēte sciſicati sī. Jn actualib⁹ āt ñ ē hmōi ſ ꝛ liberū nob ē peccare vl' nō peccare. nō igit rōnabile vt i culpis actualib⁹ qslibꝫ patiaꝛ penā gehene aut purgatozij ignis quā p mōtalib⁹ habitur⁹ erat: q̄ icurrē potuit si icurrisſ. ¶ Cū vo arguiť ex textu euāgelij bti Jo. 15. c. s. sine me nihil potestis facē. dōz nō ee idē in faciēdo bonū ꝛ faciēdo malū aut omittēdo facē malū. Nā ad ℔ q̄ act⁹ bon⁹ sit ꝛ meritoꝛi⁹ exigit caritas: q̄ ē habit⁹ a deo ifusus: nec agrit opib⁹ nr̄is sic mozales vtutes agrūt. Et q: istū habitū nos nō gignim⁹ ſ ꝛ de⁹ illū nob infūdit: qñcūq̄ illū habuerim⁹ ꝛ nō possim⁹ sine caritate bonū aliqō agē. g̃ sine deo a q̄ solo caritas ē: nihil facere possum⁹. s. nullū bonuꝫ meritoziū p qō deo acceptissimus ꝛ mereamur vitā eternaz.

¶ Nā i ℔ heresis pelagiana ē. s. q̄ hō saluari potaꝛ ꝛ bonū agere ex puris nālib⁹. s. q̄ q̄ztq̄ de⁹ gr̄az nō infūderet: ad bñ opandū in aiam viri: potaꝛ hō ex actib⁹ intellect⁹ sui: ꝛ volūtatis dirigēdo ꝛ eligēdo ꝓmereri: talia faciēs p q̄ saluareť hāc n. ifamā pelagianoꝝ heresiz dānauit eccl'ia. qm̄ finie x̄pi r̄pugnabat. s. sine me nihil potestis facē. de hac heresi ponit ysidorus ethimologiaꝝ lib. 8. c. 5. ¶ Alio mō itelligi ꝑt ꝓdicta aūctas saluatozis. s. q̄ nemo opus aliqō bonū efficē ꝑt qō sit bonū ſm oēs circūstātias suas mozales: nisi de⁹ eū mouerit p gr̄az pulsatiuā: vt aliqd bonū moueri possit ꝛ illō cōplere. Hec āt ē gr̄a ꝑueniēs q̄ a scis doctozib⁹ accipiť: quā hō a deo recipe dz: vt vellit bonū facere. q̄libꝫ āt hoꝝ modoꝝ vita te fulciť aūctas saluatozis. s. q̄ nihil bonū velle aut efficere sine deo possumus. ¶ Ad id vo qō ē malū facere nō ē simile Q: q̄ztq̄ bonū efficere nō possim⁹ nisi nos de⁹ ad ℔ spāl'r mouerit: nō tñ ē nccē vt mortal'r peccem⁹ ēt si de⁹ nos deserat. s. q̄ q̄ztq̄ gr̄a dei ꝑueniēs ꝛ coopās nos penit⁹ deserat ad bonū volēdū ꝛ efficiēdū nihil mouēs. ꝛ i faciēdo nihil adiuuāś nō erat nccm ex ℔ vt mox pctā mortalia iciderem⁹. Nā ℔ dato nccē erat nos libo carere arbitrio: q: tps eēt i q̄ ēt nolētes ꝛ total'r inuiti mortal'r peccarem⁹ ſ ꝛ ℔ penit⁹ fallū ē. ¶ Dom̄ g̃ est ipossibile eē hoib⁹ qcq̄z boni facere nisi de⁹ ad faciendū mouēdo ꝛ coopando adiuuerit. nō tñ esse nccm vt mortal'r peccēt ēt si de⁹ eos nullaten⁹ adiuuerit. ¶ Ex ꝓdictꝫ g̃ ꝓclusū ꝑs q̄ si btā virgo añ passionē x̄pi decessisset siue in oziginali ꝓcepta fozet siue neq̄q̄: nccē erat ad scōz limbū descendere vbi ꝑmansisset cū ceteris vsq̄ ad mozte saluatozis.

¶ De paradiso ꝓcipuo animaꝝ receptaculo.

Jn Precedētib⁹ āt de q̄tuoz gehene distictis locis atq̄ aiaꝝ receptacul' egim⁹ introducētes ea pp vnū eoz. s. purgatoziū locū q̄ iter eos secūd⁹ ē: atq̄ iter tria ꝑncipalia receptacula. de qb⁹ a ꝑncipio ceptū fuerat: eandē ꝛ hitudinē. Nūc vo de ⁊tio ꝑncipali aiaꝝ receptaculo qō padisuꝫ vocāt agēdū restat. ¶ Jn q̄ ꝑmo aduertēdū ē q: sacri doctozes ex aūcitate scripture duplicē padisū distinguūt. ꝑ⁹ ē trestris padisus de q̄ logť sacra scriptura Ben. q̄. c. in hac. n. fuit posit⁹ adā nouit de tra formatꝰ. iste ē q̄dā locus in tra in altissimis collib⁹ vniuersi i pte oziētali: vltra indiā lōge ab oi hūana habitatiōe. Colles āt i qb⁹ trestris ē padisus lati valde sī ꝓtinētes satis magnū tre spaciū i lōgitudie ꝛ latitudie. Sūt. n. in hoc padiso arbozes faciētes fructū iuxta oē genus arboꝝ. ꝛ plures q̄z in tota hominū hitatiōe fuit fructꝰ q̄z eoꝝ dulciozatq̄ saluberiozꝰ ē oib⁹ fructib⁹ arboꝝ q̄ sī ꝑ totā tre latitudinē.

D Uenialia aut actualia pctā nō icurrimus. nisi id libere agamus.

E Solutō ad argumētū. D. Joānis.

F Ut act⁹ meritoziꝰ sit ꝛ bonus nccia est caritas.

G Heresiś eorū q̄ existimāt hoiem saluari posse officio tātum nāe.

Ysidorus.

H Alia expositio ad dcā Jo. in euangelio.

J Bñ opari non possumus nisi deus adsit male vero non cogimur agere. etiā si deus absit.

K Ultima. q. solutio.

A Cap. 164.

B Duplex paradisus.

C Descriptio loci delitiarum.

D Arbor vite in loco deliciarum.

E Fluuius q̄ ī q̄ttuor diuidit noiatissimos fluuios.

F Phison fluuius.

G Gyon fluuius.

H Tigris fluuius.

I Eufrates fluuius.

Ex ꝟ ât mozte ſacre ſcrip. locꝰ iſte hortꝰ voluptaſ appellatꝰ vt appꝛet genꝛ̄.ij.c. Eſt ât locꝰ iſte tēpatioꝛ i q̄ditatibꝰ eleīt alibꝰ q̄ſ ſit i toto vniuerſoꝛiō q̄ alioꝝ vite ſalubꝛioꝛ. vñ vita hūana diuturnioꝛ valde eēt q̄ ꝟ: ſi ibi hoibꝰ hītādi dareſ locꝰ: nec vl la egritudinū ꝑmereſ moleſtia. Jn hac ât padiſo ſiue hozto voluptaſ arboꝛ q̄dā ē quā ſacra ſcrip. arboꝛē vite cognoiat. ō q̄ ſi q̄s aſſueſcēt i cibū ſūmē viuēt i eīnū. vt pꝫ genꝛ̄.ij.c. Jn medio ât loci hꝰ padiſi fons qdā magnꝰ erūpit q alꝛ fluuiꝰ appellaſ ⁊ diuidit ī q̄ttuoꝛ capita: nomē vni phyſon alti gyō. ētio tigris. quarto euſrates. hi ꝑ diuerſas ꝛas labūſ tādē maribꝰ abſumūſ. ¶ Per ꝛas. n. icognitas de ꝛeſtri padiſo ꝓcedūt ītrātia ꝑ frōtē oziēt̄ ꝛe idie iterdū ât ꝛe vozaginibꝰ abſoꝛpta alīs inaſcūſ loc]. ita vt ō capitibꝰ eoꝝ varia atq̄ numiſ dſcorſ ſnia ſit. ¶ Primꝰ hoꝝ fluvioꝝ. ſ. phyſō ē q circuit oēz terrā eiulat ⁊ iuenit ī eo aurū ⁊ aurū ꝛe illi⁹ optimū ē. Nomē fluuij ſecūdi ē gyō ⁊ ipe circuit trā ethiope. Nomē fluuij ītij ē tigriſ ⁊ ipe vadit ꝟ aſſirioſ. Nomē q̄rti ē euſrateſ q trāſit ꝑ medīa babyloně: ⁊ tāgit ēminos ꝛe ꝑmiſſōis a laꝛe ſeptēt ionali. ō his flumibꝰ hꝫ genꝛ̄.ij.c. fuit ât ꝓſtitutꝰ locꝰ iſte ꝛeſtris padiſi ad hūanā hītationē. Nā vt ſcōz doctoꝝ cōis diffinitō ē volueꝛat deꝰ hoibꝰ hītādā tradē padiſū niſi peccauiſſēt: ⁊ ibi ḡeuiſſēt: nll'a icomoda famiſ frigoziſ aut eſtꝰ ceteoꝛūq̄ maloꝝ vnq̄ ſenſuri. ꝟ q̄ppe ex meritoꝝ ꝑcti ꝓthoplauſti i poſteros hēditarie ōriuata ſr̄. ¶ Cū vo iſti hoies ꝑ gnationē ad aliq̄n tulū nūm pueniſſēt trāſferret illos deꝰ p ſucceſſiōes i padiſū celeſtē nec mōtē vnq̄ guſtauerāt. ¶ Durauerat ât mod⁹ iſte gignēdi i ꝛeſtri padiſo ⁊ trāſferēdi i ethereaſ ſedes q̄ſq̄ cōplet⁹ fuerat nūerꝰ el'ctoꝝ. ſ. hoiz q̄s deꝰ ab eīno ad ſuā ꝑticipā dā ꝑelegēat felicitatē finiṫ ât gnoibꝰ electoꝝ i celū q̄z oibꝰ trā ſducṫ nll'a āpliꝰ gnatio aut ſucceſſio hoim fuiſſet i ozbe ꝓthoplauſti tñ pctō oia ꝟ ꝓordinata bōa generi hūano ipedita ſt. ¶ Dec ât an q̄'r patēt genꝛ̄.ij.c. nā i ſexto die q̄ deꝰ foꝛauerat hoiez poſuit eū i ꝛeſtri loco voluptaſ. vt hītarz ibi atq̄ colꝛet terrā ne ꝓſus ocio vacaret. Jn ꝟ ât die. 6. euā ō latere viri dormiēt foꝛauit diuina ptās quā ade ꝑſētās i ſociā vite ⁊ gnatōiſ adiutoꝛiū: qm̄ ñ erat bonū hoiez eē ſolū. Jn hac eadē die eua tētata a ōmone ſcellꝰ opata ē viro q̄z ſuaſit: ⁊ vicit. ⁊ ipe a pctō īmunis ñ extitit ābo q̄z i eadē die ō loco voluptaſ iducti pelicꝫ tunic] eiecti ſt: vt ꝓbauimꝰ ſup genꝛ̄.c.ij. ¶ Poſuit aūt deꝰ quēdā cherubin ad cuſtodiā padiſi ⁊ gladiū flāmeū atq̄ vſatilē. vt ibidē dr̄ ad cuſtodiā ligni vite cherubin qdē ad arcēdos demōes poſit⁹ ē gladius ât flāme⁹ ⁊ verſatil' eſt murus qdā igneus circūdās totā latitudinē padiſi vt vie ⁊ locus hoibuſ inacceſſibiles ſint. vt hr̄ genꝛ̄.ij.c. ibi eniz latiſſime de his ⁊ cauſis hoꝝ plurimiſq̄ alijs deſeruimus.

Genꝛ̄.ij.c.

A Cap.165.

¶ Duo viri iuſti q nūc hītant padiſum terreſtrem.

Jn hac ât ꝛeſtri padiſo nūc duo hītāt viri. ꝑmꝰ ē enoch vir gdē iuſtꝰ q ī ꝑma etate deo placuit ⁊ trāſlatꝰ ē i padiſū. vt pꝫ ge. ſ. māifeſtiꝰ ât ꝟ hī eccl'iaſtici. c. 44. ſ. enoch placuit ꝺo ⁊ trāſlatꝰ ē i padiſū vt det hoibꝰ prudētia. ō ꝟ ēt ad hebꝛeos. ii. c. ¶ Secūdꝰ ât vir ē helyaſ theſbiteſ: ꝓpha dñi quē deꝰ rapuit i curru igneo aſtāte ſibi heliſeo ſic hr̄. 4. regū. c.ij.

4. re. 2°. c.

¶ Dis ât nōdū mortē guſtauerūt nec guſtabūt q̄ſq̄ in tpe antixp̄i p̄dicēt coꝛā gētibꝰ ſic ō enoch. dr̄ vbi. ſ. ꝙ trāſlatꝰ ſit vt daret gētibꝰ ſapiēti. ō helya vo hr̄ malachie. c. vltio cū dr̄. Ecce ego mittā vob helyā ꝓphaz añq̄z vēiat dies dñi magnꝰ ⁊ horribil': ⁊ ꝙuertet coꝛ patrū ad filios ⁊ coꝛda filioꝝ ad patres ne forte veniā ⁊ ꝓcutiā ꝛaz anathemate. ¶ Hos aurix ꝓus filius inigtaſ occidet: ⁊ iacebūt cadauera eoꝝ i ciuitate iheꝛl'z i platea ō qbꝰ ml'ta doctoꝛes nr̄i ſup. ii. cap. apocalipſ. ¶ Jſti ât nll'a iduūt vetuſtatē q̄ſtū ad coꝛpoꝝ diſpoſitiōez ſz ita floꝛētes coꝛpe ſr̄: atq̄ bñ diſpoſiti vt ꝑ⁹ die q̄ i locū illū voluptaſ ducti ſr̄: ⁊ āpliꝰ qm̄ ō arboꝛe vite māducāt q̄ eos icōſūptos ſuat ⁊ ōficē ex ſe ipſis ñ potērtes. ¶ Eſt ât enoch hñs ānoꝝ ſex millia ⁊ āpliꝰ ſupputaſ eiſ qbꝰ vixerat añq̄z igrediēt padiſū: vt pꝫ ex diſcurſu gnonū ꝑ⁹ etaſ: q hñr genꝛ̄.c.ſ. Cōputaſ q̄z oibꝰ ānis ab exoꝛdio oꝛbis cōditi ſubtractꝫ eis q efflueꝛat añ eiꝰ natiuitatē. ¶ Helyas ât ē ānoꝝ plus q̄ triū millīū ducētoꝝ: ⁊ vltra. ꝙputādo ab eo tpe q̄ fuit. ſ. ſub r̄ge achab rege iſr̄l' ⁊ ſub rege Joſaphat rege iude. hoꝝ. n. tpe floꝛuit. ⁊ tpe regis ioꝛā rapt⁹ ē i padiſū. de ꝟ in q̄rto regū. ij.c. Cū ât hi de padiſo ꝛeſtri ad p̄dicādū vēturi egreſſi fuerit: nll'i illuc ingrediēt i eīnū. ¶ Hic ât locꝰ ō q̄ ꝓmo ē ꝓpe nō dr̄ padiſus ſz magis locꝰ delicioꝝ aut hortꝰ voluptaſ. ſic apparet genꝛ̄.c. maxie i ſra hebꝛaica. Cū ēt ſacra ſcrip. aut catholici doctoꝛes

B Tēpus ⁊ etas enoch habitanter in loco deliciarum.

C Etas. Helye.

de padiſo loquūr nō ē eis ꝓmo ō hac padiſo: niſi cū exꝑſſe ꝑ tulerint. nos q̄z cū padiſū tertiū aiaꝝ coꝛpe ſolutaꝝ receptaculū aſſignam⁹. de terreſtri nō agim⁹ ſz ō celeſtib⁹ māſionib⁹.

¶ Jn qua parte ſit paradiſus animarum deſcriptio.

Aduertēdū Aūt nob āpliꝰ circa ꝟ ē. padiſū quē aiaꝝ receptaculū dicim⁹ nō eē locū aliquē i ꝛa: aut i aliq̄ eleīntali regiōe: ſz i celeſti ſba. Ad cuiꝰ āpliozē notitiā ſciēdū celos eē decē. ſ. celeſtes oꝛbes: vl' circulos q̄z. ꝑm ē celū lune q̄ ō imediate ſup igneā r̄giōez ē. ¶ Secūdū vo mercurij celū. ¶ Tertiū celū veneriſ. ¶ Quartū celū ſolis. ¶ Quitū celū marṫ. ¶ Sextū celū iouis. ¶ Septimū celū ſaturni. Jſti ât vocāṫ ſeptē oꝛbes vl' celi planetaꝝ ſeptē. Jn q̄lz vero hoꝝ celoꝝ vnica ſtella ē: quā planetā. i. ſtellā erraticā vl' ōclinātē appellam⁹. ita q̄ i ꝑ celo ſit ſola luna i. ij. ât ſolus mercuriꝰ. i ētio vo ſola venꝰ: ⁊ ſic vſq̄ ad ſeptimꝰ q̄ ſaturnus. Sūt ât oꝛbes iſti i eo oꝛdie q̄ enarrauim⁹. ita vt celū lune ſit magis ꝓpinquū nob. ⁊ celū ſaturni diſtāti⁹ a regiōe elemētali: ſit ceteri ât itermedū. ¶ Sup celos ſeptē planetarū octauꝰ oꝛbis collocaṫ q dr̄ ſtellatū celū: qm̄ i eo ſtellaꝝ innumerabil' nob copia ē: has ât ſtellas fixas appellam⁹: q: nō ſt̄ declinātes vl' errātes ſic planete. ¶ Nonꝰ ât oꝛb ſup hūc ē q a ſcis doctoꝛibꝰ chꝛyſtallinꝰ appellaṫ: q: ad modū chꝛyſtalli vl' gelidaꝝ aq̄ꝝ ſit. Sacra ât ſcrip. iſtō celū vocat aq̄s celeſtes vl' ſup celū vt pꝫ ge. c. j. ¶ Scōz modū aſtrologoꝝ ꝑm mobile dr̄ q: iſtō ē ꝑm coꝛpꝰ qō i tota nā moueri repiṫ. iſte ât celeſtiſ oꝛb rapit ceteos oꝛbes ⁊ ipetu ſuo ꝑ ptactū mouet eos ꝟ motū nālē eoꝝ. ¶ Motꝰ qppe nālis ſeptē planeticoꝝ oꝛbiuz octaui oꝛbiſ ſtellati ē ab occidēte i oziēt̄. ꝑm ât mobile mouet iſta coꝛpa oꝛbiū violēter rapiēdo ab oziēte i occidēt̄. hi ât nouē oꝛbes dūtaxat motū hñt ⁊ ꝑ diſtictos motꝰ eoꝝ aſtrologi coḡuerūt eē nouē diſtinctos oꝛbes motos. Hos nouē oꝛbes itelligētie mouēt: q̄s nos āḡlos appellam⁹ q̄ ipis coꝛpibꝰ vnite ſt̄ q̄ſq̄ nō foꝛal'r ſz vt motoꝝ mobili iuxta ſniaz Ariſto. in. ij. methaphiſice cui ſacre ſcri. auc̄itaſ ꝓſētanea ē. vt pꝫ Job. c. 9. cū dr̄ deꝰ cui reſiſtere ire nemo ꝑt: ⁊ ſub q̄ curuāṫ q portāt oꝛbē. portare ât oꝛbē ē ipa celeſtia coꝛpa mouē. ꝑ motū ât hoꝝ coꝛpoꝝ cānt oēs gnatiōes ⁊ coꝛruptōes i ꝛa iuxta ſniaz Ariſtō. ō gnone ⁊ coꝛruptiōe. Sup hos ât dicim⁹ ⁊ vltimꝰ oꝛb ē q ēpyreꝰ dr̄ nll'z aſtrū ꝓtinēs nec qppe motū ſz ꝟ oiuz alioꝝ ceteoꝝ cōditōez ſtabile i eīnū manēs. Ob ꝟ ât ꝓbicis atq̄ aſtrologis ꝟ celū incognitū extitit ab ātiq̄ ⁊ vſq̄ hodie incognitū manet: q: nullā hz nālē opationē q̄ inueſtigari poſſit an ſit.

Ariſtot. Job.

Ariſtot.

¶ Quedam de celo empyreo.

Be hoc celo dōz ē: ꝙ nullā hēat influctiā ſup res nāles gnando ⁊ coꝛrūpēdo ſic i ceīs coꝛpib⁹ celeſtib⁹ ē. cāe ât h⁹ explanate ſt̄ ſup. iz. c. exodi. Jn ꝟ ât elucz ifinite ſapiētie diuīe ꝙueniēs diſpoſitio: q: ſic ſeīūxit nouē celeſtes oꝛbes vt motib⁹ ſuis varḭs ifluerēt ad gnonē: ⁊ coꝛruptōez reꝛ nālū: ad vſ⁹ ⁊ famil'atū hūanū. ita vnū celeſtē oꝛbē ſupmū ſegregauit: q nec ifluereṫ nec qcq̄ hoibꝰ dū viuūt ꝑficēt ſz ad eoꝝ gtē ꝑ⁹ mortē diſtict⁹ foꝛet. Jn ꝟ ât ſt̄ aie btōꝝ ⁊ āḡlici ſp̄s. ⁊ ſic ibi nūc bonoꝝ viroꝝ aie coꝛpe ſolute vſq̄ ad extremi iudicij diē manēt: ꝑ illō vniu̇ſale exame aie bonoꝝ r̄ſūpt̄ cōpib⁹ ibi erūt. ita vt tot⁹ hō ibi maneat. Et tūc erit ꝓpe tps gl'ie: ⁊ ꝓſummate letitie vniꝰ aīa ⁊ coꝛpe ꝙgregatiſq̄z i vnū oib⁹ ill' q vite eterne ꝑticipeꝫ futuri ſt̄ i gl'iosa ciuitate dei. loc⁹ ât iſte ēpyrei celi padiſuſ ꝓpe dr̄. q: aie viroꝝ bonoꝝ ⁊ āḡlici ſp̄s ibi gaudia plēa r̄cipiūt. potiſſima ât rō cur padiſū appellam⁹ ē dei viſio. ibi qppe cūct̄ i eodē loco manēt⁹ clare cernik tā hūanis q̄ āḡlicis ſp̄ib⁹. ¶ Jn q̄ āpli⁹ aiaduertēdū ē deū vbiq̄ eē nec alicubi abūdātiuſ q̄ alibi cū eē ſuū plenū vbiq̄ ſit: ſz alicubi ſe coḡſcibilē atq̄ āḡlicū redit: alibi ât neq̄q̄ vbi aūt deꝰ ſe cognitū redit ꝓſumata letitia ē. Q: deꝰ totū bonū ē ⁊ bonitatis fons atq̄ excellēti⁹ qō coḡſci ꝑt. cū q̄ itellectꝰ nr̄ illū coḡuerit erit in excellētiſſima cognitōe: iō ncce ē vt ibi itellectꝰ marie gaudeat q̄ſ gaudē poſſit. ¶ Jntellectꝰ nāl'r ad ſolū itelligē ē tāq̄ ad actū ſibi deꝰmiatū vñ i ꝟ dūtaxat ncce ē illū ōlectari. ¶ Volūtas ât i bonū nāl'r ferk velut i obiectū ſuū. ſ. ſic viſiua pōa i lucē ⁊ colozē. auditiua i ſonū. odoratiua in odozē. ⁊ ō ceteris i hūc modū. Et q: deꝰ q̄z maximū bonū ē cū itellectꝰ illō tāq̄ altiſſimū ⁊ viſſimū ens itellexerit: ⁊ volūtas illō tāq̄ optimū cōphēderit: ⁊ ꝑſentē habuerit. ita vt fieri poſſit ncce ē itellectū ō obiecto ſuo maxie ōlectari: ⁊ volūtas q̄z de ſuo qō vtrūq̄z idem eſt. Ecce igit̄ in deo maximū gaudiū intellectus q̄ſ ſit poſſibile ⁊ imaginabile ⁊ volūtatis identidē letiꝫ

A Ca. 166.

B celi nūero decē.

C Planeta qd.

D Situs celi ſtellati in q̄ ſtelle fixe ad iacent

E Celum chꝛyſtallinum.

F Primū mobile.

G Motus nālis. 7. planetarū oꝛbiū.

H Deus vbiq̄ ē ēt. ſ. ſe cognoſcibilē alicubi ꝑfect⁹ alicubi vo nō.

I Volūtas in bonū nāliter fertur.

Potencia maxia vtriq; maximū sit iest. ¶ De ät sūt ꝑpe hūane potētie z actꝰ eaꝝ ꝑpe hūani iuxt sniaz Aris. ethi. li. vj. cū g actꝰ istaꝝ pfectissimi fuerit z gaudiosi totꝰ bō q i biꝫ potissime cōsistit pfectꝰ z gaudiosus ē atq; p ꝫ felix. Hoc. n. maximū bonū ē qđ hoibꝰ aduenire ꝓt: z tm bonū ē vt nemini cognitū sit ꝓusq; illō expiat nisi deo: qm nec auditū vnq; nec visū ē: sic ꝓ Esa. lxiij. c. cū dī a sec'o ñ audierūt z nec aurib⁹ ꝓceperūt. ocul⁹ nō vidit deꝰ absq; te q ꝑpasti expectātib⁹ te. ¶ Sic ait apl's ꝓ ad corinth. c. ij. s. ocul⁹ nō vidit nec auris audiuit: nec i cor hois ascēdit q ꝑparauit deꝰ biꝫ q diligūt illū. ¶ ät iexcogitabil' atq; ve admirāda ōlectatio quā itell'ꝫ nr z volūtas i pn̄tia dei clare cogniti ꝓcipiēt gl'ia vocat. Et qm deꝰ clare seipm cognitū redit aiabꝰ nr̄is z āg'licis spiritib⁹ se reuelāꝫ i celo empyreo z nō alibi regulariter locꝰ ille ēpyrei paradisus appellat.

Apl's ꝓma ad corinth. ij. cap.

¶ De paradiso quedam.

Lm. i68. A

Nemo ät arbitrari vellit locū illū paradisū appellari ex aliq; ꝓditōe q ipsi⁹ sit siē sic ꝓpetates corpoz: ſz qm̄ ibi se deꝰ notū redit z nō alibi. Quā ob rē si deꝰ dignaret aiabꝰ nr̄is se reuelare i celo lune aut mercurij vl' saturni z nō in ēpyreo vl' si deꝰ se aiabꝰ nr̄is fruēdū z cognoscēdū i regiōe terrestri ꝓberet z nō i celesti eēt paradisus ẽra z nequaq; celū: aut si tā celo quā i ẽra eq; se cognoscēdū offerret eq; vtrobiq; paradisus diceret. Aut si i iferno hāc deꝰ facēt mānifestatōez ne cesse erat ifernas sedes paradisū dici. Sic. n. quōdā fuit cū xp̄s descēdit ad lymbū stetitq; ibidē cū aiabꝰ bonoꝝ viroꝝ vsq; ad hozā resurrectōis. s. ꝓ hozas q̄dragita. ¶ In ꝟ. n. tpe bn̄dicta aia [saluator] corpe segregata dscēdit ad iferos vnita diuino verbo qđ ē scđa in trinitate pſōa: ibiq; iter sctoꝝ viroꝝ aias stās eis se reuelauit. Tūc. n. ceperūt ille btē aie felicitatē ēt ꝓcipes diuinā eēntiā ꝓtēplātes. Qꝛ ät locꝰ limbi paradisus fuerit ꝫ istā assignatā visionē appet ex vbis xp̄i matthei. 27. cº. q vocauit hūc locū paradisū tpe q ibi aia sua vnita vbo diuino māsit cū dix̄ latro i cruce pēdēs meméto mei dn̄e dū veneris i regnū tuū. ad quē xp̄s ait amē dico tibi qm̄ hodie mecū eris i paradiso. ¶ Neče ē ät vt de limbo itelligat q ē q̄dā pꝫ gehēne. nā xp̄s i die vener [pascheues ista locutꝰ e: ſz ea die n̄ ascēdit i celū ēpyreū ſz pº q̄dragita dies a resurrectōe sua. neče ē igit ō limbo sctoꝝ itelligi. Qꝛ sit paradisus. ¶ Est. n. locꝰ ille vnꝰ de q̄tuoz aiaꝝ receptacul' q ponunt apō iferos. ibi ät aia bōi latronis nec i alio loco paradisi erat cū aia [saluator] nr̄i. Cū saluatoris nr̄i spūs tē maneret i limbo sctoꝝ. ¶ Uocabat ät locus ille paradisus qꝛ ibi tē se diuia eēntia btis aiabꝰ reuelabat ad fruēdū siē nūc i celo ēpyreo patefit. ¶ Ampliꝰ ät neče ē itelligi auctoritē bti matthei de h̄ paradiso q i limbo sctoꝝ erat. nā xp̄s latrōi dix̄ hodie mecū eris i paradiso: ſz de paradiso celesti itelligi negt. nā i eadē die latrōiꝫ aia i celo ēpyreo neq; fuit. ¶ Nulla qppe aia i celū ascēdit ēpyreū q̄usq; saluatoꝛ nr̄ q̄dragita dieb⁹ pº resurrectōez suā illuc iuit: fecitq; aliꝫ ascēdē di viā. ¶ Sic. n. scriptura ait ascēdit iter pādēs añ eos. s. q saluatoꝛ nr̄ ascēdēs in celū ceteris viā fecit q nunq; cognita fuerat nemine añ h̄ ascēdere: neče ē igit vt eadē die qua xp̄s moꝛtuus est latro in limbo fuerit: z ibi paradisus dicatur.

B Paradisus appellatur qꝛ in eo deꝰ sit: z vbi deꝰ ibi z paradisus nūcupatur.

Matthe⁹. 27. capº.

Lm. i69 A B Solo. C Gl'ia qđ Aristoteles ꝓ ethicoꝝ D Gl'ia an gelorum cū initio rex exorta est. E Gl'ia q̄ hoibꝰ in celo debeb cum hoibus postmodū icho auit.

¶ An paradis. gl'ia ab initio rex fuerit vl' postmodū cepit.

Nunc vo iuxt ea q de paradiso dn̄r speculādū occurrit: an paradisi gl'ia ab exordio rex fuit vl' postea cepit: z si i eēnū duratur⁹ ē vl' qn̄ finitur⁹. s. sūt eternꝰ siē ifernꝰ z limbꝰ puerorum vel tpal' siē purgatoria sedes z limbus sctoꝝ. ¶ Huic ät rn̄dēdū ē gl'iaz eē ōlectatōez q̄dā i apꝓhēsiōe dei vt. s. expositū ē i cui⁹ceptōe ipi q suscipiūt felices sūt. ¶ Jō neče ē ibi exñtes rōnales eē creaturas. nā iuxt Aristo. ꝓ ethi. bouē aut equū nemo felicitabit i q̄ oēs irrōnales creaturaꝫ a felicitate secludit. ¶ Dee ät rōnales creature felicitatē eēne capaces āgeli z hoies sūt. Quātū vo ad gl'iaz āgeloꝝ dicēdū ē paradisū cepisse a rex exordio. ¶ Nā i ꝓ die imo añ oēz diē i ꝓncⁱ oiuz oēs āg'lici spūs cū ipo ēpyreo celo creati sūt: i q ē paradisus: immediate. n. de āg'lis q deo adherē voluerūt i bono ꝓfirmati sūt: ne peccare posset: aut pdē suā felicitatē: q vo ꝓsūptione q̄dā elati i suis nālib⁹ ꝓfidētes atq; i seipsis suā eē arbitrātes felicitatē a deo reꝓbati sūt z obstinati. s. i malo obdurati z mox in iferna sede locati. ¶ Qui ät deo adheserūt ꝓfestiꝫ felicitatē suā iceperūt: gl'ia g paradisi q̄tū ad sortē āgeloꝝ cepit cū eis in pº die creatōis: aut si dicē velimꝰ añ oēz diē: h ät in eēnū manet. ¶ Quātū vo ad sortē bonoꝝ hoiuz nō cepit gl'ia ista ab exordio creatōis rex. nā i ꝓncⁱ o: bis ꝓditi nulli hoies decesserūt: q vite eterne gaudia ꝓseq; possent. siē āgeli ex eo q̄ creati sūt in paradiso pmāserūt. Et dato q̄ alig hoies ab origine orbis ꝓditi decessissēt ethereas sedes ꝓfestiꝫ asseq nō dabaꝫ: qꝛ nemo ad vitā eternā ascēdē potuit vsq; post resurrectionē saluatoris. añ hāc. n. modū ꝓsus oēs peccaminū penalitates ablate erāt siē i supioribꝰ ꝓbatū ē. ¶ Dicendū g ē gl'iaz hoiuz i paradiso celesti vsq; ad diē ascēsiōis dn̄i nr̄i nō cessisse: ꝟ. n. ill' fuit pª dies gl'ie i cel' quāq; nō eēt simpl'r pm⁹ dies paradisi. ¶ Nā dies passiōiꝫ dn̄i iesu fuit pª dies simpl'r q̄ aie gl'iari in deo ceperūt reuelata eis diuina eēntia: ita vt eadem eēt dies sūmate redēptionis z icepte gl'iatōis qđ ad excellentissimū ordinē ptinet. s. vt passio saluator] imediate suā hzet efficaciā. ¶ Sic. n. saluatoꝛ nr̄ moriēs dixerat secū pēdēti latroni hodie mecū eris i paradiso. in celo tn̄ ēpyreo vsq; ad diē ascēsiōis redēptoris gl'iate nō sūt. extūc. n. icepta gl'ia sctoꝝ vsq; hodie manet atq; ꝟ mō vsq; ad diē māebit iudicij. Post illū vo diē magnū dn̄i bti q ꝓcipes ciuitatꝫ dei futuri sūt in corpoze z aia vnitis in illa manebūt inenarrabili rege vsq; in eternū nunq; desitura siē de gehēnalib⁹ icēdijs dictuz est.

D Solo integra ad quesitum.

E Pria dies q̄ aie gl'iari in deo ceperunt.

¶ An equa sit gloie felicitas omnibus qui in celo sunt.

Lapm. i70 A

Circa hāc scoꝝ felicitatē i vita eēna āpliꝰ speculādū doc currit q̄ nō oibꝰ q i felicitate padisi manebūt eq; erit gl'ie ꝓticipatio. Sꝫ qđ āpliꝰ deū cognoscēt z itēsiꝰ gaudebūt: aliꝫ vo min⁹ z itelligēt z letabunt ꝫ mēsurā eq̄liū aut ineq̄liū meritoꝝ qbꝰ illā felicitatē adepti sūt. ¶ Nā cū merces vite eēne i cognitōe ꝓsistat: iuxt id qđ hz ioānis. xvij. cº. s. ꝟ est vita eēna vt cognoscāt te. cū hāc felicitatē ꝑpe merita ꝓferat diuina dignatio neče ē vt ei abūdātiꝰ h gl'ie ꝓceptio cōicet: q viuēs potioza merita būit. Et cū ſba gl'ie i visiōe atq; cognitione diuie eēntie ꝓstet: neče ē vt clariꝰ deū cognoscat abūdātiusq; i eo cognito delectet: q dū vixit excellētioza merita habuit. ¶ Aliqs ät ifiliet fortassis i ea q̄ dcā sūt: dicēs ipol'e eē vt in vite eēne felicitate qs alio felicioꝛ sit itelligēdo pl'a capiens aut delectatōe ꝓcipiēs. Nā i vita eēna padisi hoibꝰ ꝓsumata z plena reges ē z finis appetitꝰ: qm̄ ꝓsequūtur. oē qđ volūt: nec sūt i desiderio alicuiꝰ bōi qđ nō hēant z ꝓfecte fruantur. nā si qđ desiderarēt qđ eis nōdū adesset ex oi ꝓte felices nō eēnt. Siē hoibꝰ nūq; h ꝓtigit felicitaꝫ qꝛ nūq; oiuz appetitui eis ꝑuēit qetatio qꝛ aliq eis absūt q̄ ieē vellēt z alia ſsūt q̄ abesse cuperēt. Ex his g ꝓz nemine i vita eēna felicē futuꝝ q̄usq; itell's suꝰ oia ꝓcipiat q̄ desiderat z oia ad q̄ ē i pōa ad itelligēdū. Si. n. dicam⁹ hūanos itell's ad magnā itelligēdi excellētiā elenari: nec tn̄ ꝓtigē eis vt oia desiderata z ad q̄ in pōa sūt itelligāt nō eēnt vsq̄quaq; felices. ¶ Sic. n. nunc adiuicē hoibꝰ ꝓstat. nā ꝟ q̄dā sup alios excellēter valde itelligāt null⁹ tn̄ aut q̄ vult ꝓsus aut totaliter ad q̄ i pōa ē ad itelligēdū itelligit. iō dū viuim⁹ sp itellectui nr̄o desiderīū āplioza itelligēdi iest: nec in vlla itellectiōe sufficiēs sibi in itelligēdo videt. ¶ Si tn̄ vllaten⁹ hoi ꝓtigeret vt tm̄ itelligē valeret ad quāta itell'ꝫ su⁹ in potētia ad itelligēdū ē satisfactū sibi in itelligēdo videret nec vlterius operaz daret āplioza intelligēdi.

B Gl'ia est bonū ꝓfectū.

¶ Si igit i paradiso gl'ia ē q̄ ē ꝓfectū bonū neče ē vt itell's nr̄ itelligat oia q̄ desiderat itelligē: z ad q̄ ē i potētia vt oia desiderata z ad q̄ in pōa sūt itelligāt nō eēnt vsq̄quaq; felices. ¶ Intellectibꝰ tn̄ hūanis tal' habitudo ꝓstat q̄ z si nō oēs eq̄l'r itelligāt qꝛ nō eq̄lia nec eq̄li acumie igenij: nēo tn̄ ē q nō sit i potētia ad eq̄liter itelligēdū ceter] ēt excellētissimis. ¶ Jō nō putabit sibi in itelligēdo satisfactū nec erit q̄usq; eq̄ cū q̄ls z acutissimi viri igēio itelligat: z siē altissima igēia nō saciank q̄usq; oia ad q̄ i potētia sit itellexerit: nec qōlibet q̄tūcūq; rude igenīū sufficiēs sibi erit q̄usq; illa eadē itelligat. ¶ Cū g hūani itell's ad itelligēdū eq̄ ipotētia sint cū oēs sint eiusdē nāe: aliogn ꝫ spēz vnꝰ altero pfectioꝛ eēt cū pfectibiliozi. i. i potētia capiēde maioꝛis pfectionis sit. seqꝫ q̄ nulli eoꝝ pfecta cōstabit leticia quousq; minimo eoꝝ ꝫ pntē itellectōez tāta itelligē ptingat quāta itelligit altissimꝰ: z sic oēs itell's in cognoscēdo erunt eq̄les. ¶ Quo fit vt nō videak clariꝰ atq; ampliꝰ diuinā eēntiam cognoscere btā dei genitrix quā aia minoꝛis meriti q̄ sit in tota felicitate padisi. Quia ad tāta est in potētia itelligēdi aia minoꝛis meriti q̄ sit in felicitate padisi ad quanta est aia genitricis glorioſe dei. cū eiusdē natura vtraq; sit.

¶ In padiso tm̄ z totꝫ libz itelligit ad quot ꝓus erat i pōa.

Capl's. i71. A

Ad hæc aūt rn̄deri opz oibus aiabꝰ padiso manētibꝰ ꝓfectā cōstare leticiā z tm̄ q̄libet ptinet quātū ptinere pōt: cuilibet q̄ ptigit totū ad qđ nāliter erat i potētia: q̄ ob rē plena ei contingit leticia z appetitui getatio, hoc tamē dato

adhuc

B Notan[m].

adhuc semp ieēlitas cognitōis ꝓstat aiabus manētib⁹ in feli citate padisi. ¶ Ad cui⁹ quādā euidētiā ispiciēdū ē itellect⁹ nr̄os eē ipfectiores ſbas iter oēs ſbas spūales: maioris qppe pfectōis nālis āgelici spūs sūt. maioriscz pfectōis diuina ſba. z ꝑm q̄ dīa in pfectōe ſbe spiritib⁹ iest: ita in eoz itellectiōibus maior excellētia est. Et qm̄ itellect⁹ nr̄i in oib⁹ subsātijs spūalib⁹ ipfectōis gradū extremū tenēt neēe ē vt paucioza oi bus alijs itelligētib⁹ ſbijs speculari queāt. Et q: intellect⁹ nr̄ nō ē itelligētia sepata: sīc angelici spūs: qb⁹ ad corpa cōmerci um nullū ē ſz nāliter corpi vnit⁹ ē: tāc̄z ps spēi hūane atcz ex ꝑditiōe spēi determinat ad manēdū in corpe. ¶ Ampli⁹ aūt itellect⁹ nr̄ nālit⁹ vlli⁹ itelligibil' spēz in se hz: ſz oēs p sensitiua suffragia mēdicat acgrēdo p qncz potētias sensitiuas qncz genez obiectoz. Et q: spēs iste itelligibiles p sensitiuas po tētias mēdicare a reb⁹ corpalib⁹ assumunt secū q̄cz q̄sdā ꝑditiones corpoz trahūt itellect⁹ nr̄ nāl'r ad itelligēdū in potē tia eē nō potuit nisi ad res corpales z corpoream ꝑditōes: z he sūt oēs res nāles. ¶ Un̄ si alicui hoiuz daret oēs res cor poreas vniuersi ituēri atcz pfecte cognoscē tā elemēta z ele mētata q̄ celestia corpa cū oib⁹ ꝑditōib⁹ eoz z causis h̄ itelli geret cūcta ad q̄ itellect⁹ su⁹ erat i potētia itelligēdi in qb⁹ qe sceret nihil vltra inuestigāo nisi fortassis vlteriora eē q̄dā specula da ex fide aut al's audiret vl'a deo ad h̄ speculāda moue retur. Hoc āt nulli hoiuz q̄ aduixit collatū ē: nisi homi xp̄o q de⁹ parit̄ z hō erat. De⁹ aūt ē ſba pure spūal' sup oēs corpeita tē atcz corpoz ꝑditionē. iō itellect⁹ nr̄ nō ē in potētia nāli ad clarā dei cognitōez. deo qppe nll'a corpal' cozrūdet spēs q̄ co gnosci valeat ab itellectu nr̄o mō hūano z connāli itellectui nr̄o. ¶ Quāobrē q̄ius itellect⁹ nr̄ deū clare cognitū nō h̄bet si oia nālia. s. corpa z ꝑditōis z cās eoz cognoscēt nihil am plius cognoscere desideraret nec eēt nāl'r in potētia amplio ra inuestigandi aut intelligendi.

D Deus ē sub stātia pure spūalis.

A Lapl'z. 172. Notan[m].

¶ Penes predicta.

Nunc Aūt iuxta p̄dcā ꝓsiderādū adhuc ē q̄ cū aliq̄ fe licitabil' aia ad regionē puenit ethereā de⁹ ei in fūdit clarissimā cognitionē oiuz corpaliū tā elemētaliū q̄ ce lestiū z ꝑditionū suaz atcz cāz: z sic nō manet ampli⁹ ille in tellect⁹ in potētia nāli ad vlteriora itelligēdū. Et quā nihil ei vltra itelligēdū daret nō maneret ei vllū itelligēdi desideriū ſz qes cū tm̄ h̄bet q̄stū nāl'r cape poterat nll'a i eo vlteriori ma nēte capacitate aut potētia. ¶ Nā cū sua capacitas i sol' cor palib⁹ entib⁹ z ꝑditiōib⁹ atcz cāis eoz ꝓsistat: h̄ suscepto ma nere vlteriozē capacitatē ipole ē. ¶ Ampli⁹ āt sciēdū hāc de corpib⁹ reb⁹ z ꝑditōib⁹ atcz cāis a deo datā cognitionē aia bus vite eterne gaudia agrētib⁹ eēlē eē i oib⁹ nec i h̄ excedit itellect⁹ dei genitricis aiaz alicui⁹ exñt̄ i padiso q̄stūcūcz pui meriti sit. ¶ Tāta eni z eā lucide de elemēt̄ z elemētat̄ de corpib⁹ celestib⁹ z motib⁹ eoz ceteris atcz ꝑpetatib⁹ ō plāt atcz aialib⁹ eorūcz dīa aia minoris meriti q̄ sit i tota padisi vni uersitate nota h̄z q̄sta aia vginis bñdicte z q̄stū ad eā eis bo na sūt. nā ſz nāz itellect⁹ bñdicte vginis z cuiuslibet hois sūt vni⁹ spēi: necesse ē igit̄ pfectionē substātialē eoz eē eēlē. Un̄ quāc̄z cū dña bñdicta viueret sine alicui⁹ gre spāl'i fusiōe so la dispositōe nāl' luminis itellect⁹ sui z dispositōe ꝓueniēti or ganica pl'ib⁹ vir] altioza ꝓspicēt: neēe tm̄ erat rudissimi viroz itellectū ad tāta itelligēda eē i potētia z tā acute ad quāta in tellect⁹ vginis erat i potētia. Et q: i vita eterna i felicitate pa disi pfectū bonū ē oēs euacuant defect⁹ z cūcte cōplent iopie z vacuitates q̄s hoies dū viuerēt patiebant neēe ē vt qcūcz ibi fuerit oia itelligat ad q̄ ē i potētia itelligēdi ſz nāz. Et vt ꝑbatū ē oēs hūani itellect⁹ sūt eq̄ in potētia ad itelligēdū res nāles ꝑditōes z cās eoz: cū g̃ hī itellect⁹ fuerit i felicitate pa disi: neēe ē vt entia corpalia z ꝑditiones suas eque itelligāt. ¶ Nā si darem⁹ aliquē itellectū hūanū i felicitate etherea se dis abūdātioza de nālib⁹ atcz acuti⁹ itelligē alijs itellectib⁹: cū oēs itellect⁹ eq̄l'r i potētia sint ad itelligēdū res nāles z cō ditiones suas iferret eas aias q̄ tāta z tā acute sic alie de nāli bus nō itelligūt nō h̄i cōplemētū p oib⁹ ipfectōib⁹ suis q̄s in vita corpali tenuerūt q: nō tāta itelligūt ad q̄sta sūt i potētia vt itelligāt. Quo dato nō eēnt pfecte felices. ¶ Supradcō aūt mō dicēdū ē q: oēs itellect⁹ q i vita eterna st̄ i oib⁹ defecti bus quos tenuerūt z capacitatibus iā cōpleti sūt: nec sunt in potentia vt intelligant amplioza z excellentioza q̄s intel ligunt cum eorum capacitas repleta sit.

A Lap[m]. 173.

¶ De quodam modo intelligendi.

Amplius Aūt aduertēdū ē: q̄ sup hāc itellectōez de oib⁹ reb⁹ nālib⁹ z ꝑditōib⁹ eaz ē aliꝰ mod⁹ itelligēdi z itellectio. s. cogscē deū clare. z i B ē felicitas padisi. z q̄stū ad B nō ē i pōa nāli itell'ꝰ nr̄ q: ñ h̄z capacitatē p illo nec aliq̄d ꝑm q̄ ad talē puēiat itellectiōez. Un̄ si aia a corpe soluta i celo ēpyreo pōret vbi alie aie btē st̄ z de⁹ nihil ei supnālē capacitatē apponēt nō videt deū clare nec āplioza ibi de deo itelligēt q̄s nūc cū i corpe degit. ¶ Sz dicēdū ē q̄ cū aia btificāda ēpireā petit sedē visiōe diuia felicitādi: q: de⁹ ē ens pure sup nāe ꝑditōez nō h̄z aia nr̄a aliquā vtutē p quā clare illū cognoscē possit nec capacitas ei aut potētia nāl' ad B recipiēdū ē. de⁹ dat cuilz itellectui capacitatē vt illū clare i telligē valeat. ¶ Hec āt capacitas nō ē eq̄ in oib⁹ aiab⁹ qm̄ q busdā āpli⁹ alijs vo min⁹ ꝓcedit: z tūc q̄sta ē capacitas itellectui collata ad deū itelligēdū tm̄ ē i potētia ad eū itelligēdū. ¶ Si āt magnā ꝓtulerit capacitatē in potētia ad m'ta itelli gēda erit: si vo paucā erit i potētia ad pauca itelligēdū ō deo. Hāc āt capacitatē de⁹ cōplet q: q̄stā alicui capacitatē itelligē di de seipo ꝓtulerit tāta eū mox itelligē fac̄. Si. n. de⁹ alicui in tellectui magnā ō seipo daret capacitatē tm̄ modica facēt itel ligē eēt ille itellect⁹ i potētia ad itelligēdū pl'a ō deo: z sic nō dū eēt felix q̄uscz illa eēt expleta capacitas. Et q: oēs q i vita eterna st̄ felices st̄: neēe ē vt q̄stā qs de deo capacitatē ad itel ligēdū hūerit. tāta itelligat z q: de⁹ ō seipo tāta alicui itelligē da tribuat ad q̄sta itelligēda ei tribuit capacitatē. B mō aliqs i nll'o intellectu ōfect⁹ manebit aut potētialitas. Hec āt capaci tas q̄s de⁹ su⁹ pnāl'r tribuit ō seipo itellectib⁹ felicitādis nō ē eq̄ oib⁹ ſz gdualē h̄z dīā iuxta dīaz meritoz. nā q amplioza h̄z merita maiorē capacitatē recipit z euidētius atcz pl'a de deo itelligit. Alij āt qb⁹ mioza viuētib⁹ merita extiterūt mio rē de deo recipiūt capacitatē: z ꝑnr paucioza itelligūt vñ mi nus felices st̄ cū p illō itelligē felicitas sit. ¶ Hoc mō diuer sitas ꝓcordāda ē subapparēs. s. q: oēs q i vita eterna st̄ eēles i felicitate st̄: nll'i tm̄ aliqs ōfect⁹ aut capacitas iexpleta māet velut i mēsuris ieēlib⁹ ē. duoz. n. vasoz ieq̄l'r capaciū cum vtrūcz plenū fuerit neutrū ad aliqd āpli⁹ potētialitatē aut ca pacitatē h̄z. Ineq̄l'r. n. ista recipiūt tm̄ nulli ad maiora capaci tas māet. ¶ In btis vo mod⁹ iste ē. de⁹. n. ill' ieēles ō seipo ca pacitateſ ōdit iuxta ieēlitates meritoz. iō cū he capacitates plene fuerit: neēe ē vt magis itelligāt qd̄ bti q̄s alij: tm̄ null⁹ in potētia ad āplioza itelligēda erit cū capacitates eoz plene st̄. Ad argumētatōez āt quā qd̄ faciebāt q̄ ꝑbare nitunt oēs q i vita eterna st̄ eq̄l'r deū itelligē: z ꝑnr oib⁹ equā ꝓstare felicita tē rndēdū ē. ¶ Cū. n. dicūt oib⁹ q i padisi felicitate st̄ ꝑpletas eē potētialitates cūctas desideria z capacitates. s. q: tāta itel ligūt ad q̄sta itelligēda i potētia sūt. Sz oib⁹ boib⁹ h̄ cōe ē q: sint eq̄l'r i potētia ad itelligēda: oz q̄sq̄ nō ist oib⁹ eq̄l'r itelli gē est tm̄ potētialitas eq̄l'. ad itelligēdū q̄ oēs eq̄l'r intelligēt. ¶ Rndēdū ē oēs pōalitateſ atcz capacitateſ itellectuū ad in telligē eēles eē q̄stū ad ea ad q̄ itellect⁹ st̄ nāl'r i potētia. Hoc āt ē q̄stū ad oia entia nālia. Sūt. n. oēs hūani itellect⁹ i potē tia ad itelligēdū oia corpalia z eoz ꝑditōes ac cās: z q̄stuz ad h̄ dicēdū ē q: sic potētialitas i oib⁹ itellectib⁹ eq̄l'r ē ita oēs i vita eterna eq̄l'r itelligūt. ¶ Oēs. n btoz itell's cūcta nālia i telligūt nec itelligit pl'a de nālib⁹ aut acuti⁹ excellētioz btūs i tota padisi vniuersitate q̄s minim⁹ q viueq̄ mimoz extitit me ritoz. B mō vez oib⁹ btis equā ꝓstare capacitatē atcz intelli gē sic in supiozib⁹ declatū ē. ¶ Preē hāc capacitatē nālē ē q̄ dā alia supnāl'r collata quā de⁹ ꝑmiū btis ꝓcedit vt eū itelli gē clare q̄ant. in h̄ āt sic merita ꝑp q̄ dant fuerūt ieēlia ita z capacitates inequales fiunt z ꝓsequenter magis qd̄ alij vo minus intelligunt. alij tm̄ ad maiora q̄s intelligat capacitas aut potentialitas manet: nec vllus defectus inest.

B Oēs i vi ta eterna st̄ fe lices.

¶ Quomodo anime ad receptacula tendant.

C Qui maiora de se me rita deo ꝑstiterit maiorē q̄cz itel ligētiā ō deo ha bebūt.

Cum āt plibet ō trib⁹ ꝑcipuis aiaz corpib⁹ solutaz re ceptacul' egerim⁹ q̄l'r ad h̄ tēdāt supueniēdū ē. ꝑp h̄ eni lōga nob ex supiozib⁹ ō his loc] extitit speculatio. In q̄ supponēdū ē q̄ ō i supiozib⁹ dicebat. i. aias bonoz viroz cor pib⁹ soluta fine aliq̄ onē iexplete satisfactiōis mox i ethereas ferri sedes. q ꝙ i charitate decedētes a corpib⁹ alicui⁹ explē de satisfactōis onē ꝑmunt purgatorias sedes petūt tādiu ibi pmāsure q̄sq̄ iexpetā satisfactōez exegerit. hac āt ꝑpleta in ēpyreas euolāt rgiōes. Alie āt maloz ve mortalib⁹ ꝑesse: atcz ipenitētes ō corpib⁹ discedētes ꝓfesti eēnis icēdijs inoluunt a nerui. mod⁹ āt eūdi aias ad ista receptacla vnit⁹ ē: q̄stū tm̄ sint diuersi.

D Tñ itel ligē feli citaſ hu mana ē

E Lōpara tio pul chra.

F Sol'o argumē ti q̄ ꝑba tū ē oēs q i celo sūt eq̄l'r tm̄ intelli gere.

G Oēs btō rū itell's cuncta nālia in telligūt.

A La. 174

B Notā[m].

sint diuersi. ¶ In hoc autem sciendum est q̄ cuz anima coꝛ poze soluta hoꝛ receptacl'oꝛ qȯcūqz petīa ē nō erat opꝰ vt qs eā illuc ferret q̄si ad eūdē opē ferēs ipa illuc ire ipotēte.

Anima post coꝛpis solutionez q̄ tendat manifeste cog̃scit nec q̄ ferat aliq̄ indiget.

¶ Nā siue sursū siue deoꝛsū tēdēdū sit difficl'tas nulla ē. q̄m nll'a g̃uitas dñat sic̄ qbusdā elemtoꝛ ita vt difficile sit supioꝛa petē loca: sz leuitas ei magꝝ iest. cū q̄libz elemto ipoꝛportionabil'r excellētioꝛ i leuitate sit. Potissie qm̄ hūanꝰ spūs ñ ē vᵗ fatigabil' ita vt alicui laboꝛi cedat sic̄ i expōe supioꝛis q̄rte meta. padoxe iductū ē. Aia igit nll'o coꝛpe iſtꝛo q̄ ferat eget. Sic. n. ait Sꝛegoꝛiꝰ q̄rto dialogoꝛ aia vehicl'o ñ idiget. Hoc tñ ꝯ vgilianā positionē militat i. 6. eneidos ꝛ ꝯ senece positionē r̄gedia ꝑma q̄ dr̄ hercules furēs carmie. 6. di. tē. n. oēs aia ad iferoꝛ tñsitaſ sedē ꝑ stigiā tñsmeaꝛ paludē aut fluuiū vt gdā vocāt. vbi pōtitoꝛ sedet dictꝰ carō aiaꝛ millia pupe vctās. Jn qbꝰ vexꝛ ē vgiliꝰ ꝛ magnos poetaꝛ alia secreta itelle xisse q̄ sapiētibꝰ viris patēt ꝟ tñ vulgaribꝰ suadebāt qm̄ ꝛ ipi psuasū sic hēbāt. poete āt eis aplaudē cupiētes ꝟ poetico stilo recitātes q̄sdā al's iterdū vitates abscōdebāt. ¶ Prop̄t ꝟ āt Juuenal' poeta satyricꝰ icrepat poetas recitātes. ista figm̄ta q̄ icredibilia eē dic̄ i satyra scōa q̄ icipit. vlt̄ sauromatas libet ire ꝛ glacialē. cū ait. eē aliās māes ꝛ sb̄terranea regna. ꝛ cūctū ꝛ stigio ranas i eq̄re nigras. atq; vna tñsire vaduz tot millia timba. nec pueri credūt nisi q nōdū ereleuanť. Jn qbꝰ Juuenal' aias sub r̄a apō iferos ñ eē dicit. nec poꝛtitoꝛē eaꝛ nec pupē ꝛ stigios ānes. Ex p̄dict̄ āt illatū pz aiab' coꝛpe solutis null'm ad tēdēdū i ōbitas sedes adminiculū eē nccīuz. Nūqd aie cōpe solte cū r̄ceptacl'a petīe sē illuc paulisp. eāt.

Juuen.

La.175. A

Amplius Aūt i his speculādū occurrit. an cū aie coꝛpe solute aliq̄ receptacl'a petiture sūt illuc paulisp eāt. s. ꝑus p q̄ndā spaciū ptē mote deide p alterā an siml' illuc tēdāt tñseūdo oēs ptes locoꝛ itermedias loco i q̄ coꝛpꝰ aia solueť ꝛ loco i q̄ māsure sūt. an moꝛ vt coꝛpa reli q̄rint nll'o iteriecto aut tpis aut magnitudis ptñsire spacio i receptacl'o suo sint. s. i purgatoꝛio loco vl' ethereis sedib' aut etnis gehēne icēdḡs. ¶ Dōz āt ē aias ō coꝛpe egressas aliq̄ receptacl'a petīas ñ tñsire aliq̄s ptic̄las succesſiue mediozū spacioꝛ. s. q̄ dū aia coꝛpe soluta ep̄yreas sedes petīa ē ñ pertrāsit aereā regionē aut sphere ignee globū. nec p magnitudinē ꝑfūditaſ oꝛbis lunar] ꝛ ꝑr p magnitudinē circl'i mercurȳ. nec p alios itermedios oꝛbes vsq; ad ep̄yreā regionez: ſz moꝛ vt ō coꝛpe egressa fuerit i ep̄yreo icollatu ē. ¶ Sic q̄z cū aia ad stigias tēdit sedes: ñ tñsit p totā tre magnitudinez ꝛ grossicē vsq; ad abissū i ipas tartareas r̄giōes. sz nll'o horū ptñsito moꝛ vt a coꝛpe egredīť i gehēna ē. ¶ Hoc āt ñ. q: aia sit tāte agilitaſ. vt i instāti q̄si oia ꝟ spacia trāsire q̄at. Sz q: nullū hoꝛ locoꝛ tñsit q̄n potiꝰ moꝛ vt a coꝛpe egressa fuerit nll'o ptñsito i suo receptacl'o q̄ māsura tēdit ē. s. in iferno aut purgatoꝛio loco vl' ethereis sedib'. velut si ep̄yrea sedes purgatoꝛiū ꝛ gehēna imediata eēnt coꝛpi ō q̄ aia hūana egredīť. ¶ Aia. n. cū sua petit receptacl'a ñ tñsit loca media ñ tāq̄ ꝑdio vti vellit: ſz q: ēt si cūcta tñsire voluerit ipossibile ē. Nā si media loca sibi ptrāseūdū eēt. ncc̄e erat vt moueri possz. aiaz tñ coꝛpe solutā moueri ipossibile ē. ¶ Rō huiꝰ ē q̄m si aia ꝑ oia media loca iteriecta coꝛpi ō q̄ egredīť ꝛ r̄ceptacl'o in q̄ tēdit moueret. ncc̄e erat: vt motꝰ iste ꝓtinuꝰ vel discōtinuꝰ foꝛet. s. q: aut ꝑ oēs ptes medḡ nll'a itermissa moueret aut neq̄q̄. ¶ Si āt dicamꝰ ñ moueri ꝑ oēs ptes medḡ ſz cū nūc staret in vna: ꝑfestiz staret in alia distātia in de medḡs ñ ptñsitḡ ñ erat iste motꝰ q̄m̄ in motu pōīť mediū ꝑ q̄ fit motꝰ: ꝛ termini ꝛ in terminis nullꝰ motꝰ fit. ſz tota ſba motꝰ i medio ē. ꝟ tñ termini sūt mediū āt nullū ē. ¶ Si āt dicamꝰ motū aie ꝑ spaciū ꝓtinuū foze. s. vt tñseat singl'as ptes medḡ seq̄reť q̄ aia q̄tūcūq; velociter moueret ñ possēt ptñsire in decē millibꝰ ānoꝛ q̄titatē vniꝰ digiti i latitudie. ¶ Hoc āt pz q: mobile coꝛpꝰ ptñsit singl'as ptes medḡ ꝛ r̄plet sua magnitudine singl'as ptes medioꝛ locoꝛ cū motꝰ local' sit ſz acqsitionē ꝓtinuā locoꝛ ꝛ depditionē locoꝛ aia āt idiuisibil' ē necesse ē igit vt oia idiuisibl'ia media ptñsiret. ¶ Nō. n. ꝑt aia ptñsir ꝑ diuisibl'ia locoꝛ cū idiuisibil' sit ꝛ ñ occupet magnitudinē. ncc̄e ē igit vt cū ꝓtinue tñserit tñseat ꝑ oia idiuisibilia medḡ. ¶ Et q: nll'a ꝑs spaciḡ ē q̄tūcūq; pua q̄ i ifinitū diuisibil' ñ sit. iuxt aꝛist. sniaz in 2° ꝛ. 6. physicoꝛ. ncc̄e ē: vt aia sp mota nūq̄ ꝛpleret vnā ptic̄laz spaciḡ tñseūdo q̄tūcūq; pua foꝛet. ¶ Nā ad tñseūdū illā necē erat ifinitū tꝑs cū i q̄li bet pte magnitudis ifinita idiuisibilia sint. Jnfinitū ēt iptrāsitū ē. i. impt̄rāsibile iuxt aꝛist. ¶ Pz g̃ aiam nll'atenꝰ moueri

D Anima indiuisibilis est

posse ꝑ aliq̄ spaciū diuisibile siue ꝓtinuꝰ motꝰ ille sit siue discōtinuū ponē maluerimꝰ. motꝰ g̃ ꝑ se in aia local'r ipossibil'ē.

¶ Rationes asserentes animā nullatenus moueri. La.176. A

His Aūt addic̄ aiaz nll'atenꝰ moueri: nā oē q̄ mouet ꝑz doctrinā oiuz ō nā loq̄ntiū ptiz ē in termino a q̄ ꝛ ptiz in termino ad quē. aiaz tñ ptiz eē in termino a q̄ ꝛ ad quē impossibile ē aiaz igit moueri pz ipol'e. Q̄ō pz. nā cū aia alicubi fuerit. ncc̄e ē eā eē i idiuisibili cū ñ possit maioꝛē occupare q̄titatē q̄z ipa sit si ipa idiuisibil' sit. g̃ repug̃t ei eē siml' i ꝓte termini a q̄ ꝛ i quē: q̄m sic eēt idiuisibili: cui ꝑs ꝛ ꝑs diuisionē dicāt. ipossibile g̃ ē aiaz moueri. ¶ Ampliꝰ āt cū aliqd mouet tñsit ꝑ oēs ptes spaciḡ illiꝰ p q̄ō mouet: aiaz āt tñsire p aliq̄s ptē spaciḡ p q̄ moueri dz ipossibile ē. g̃ moueri eā nll'atenꝰ ꝓtiget. Q̄ō āt ñ possit aia tñsire aliq̄s ptē medḡ p q̄ō tñsitura ē pz. nā aut mouet ꝓtinue aut discōtinue. Nō qdem discōtinue: q: iste ñ erat motꝰ cū ñ tñseat p aliq̄s ptē medḡ: ſz cū mobile fuerit i aliq̄ ēmio ꝑfectiz erat i alt'o: q̄ō magis vocareť mutatū eē. Si āt dicamꝰ motū istū ꝓtinuū eē: ncc̄e ē vt aia tñsiret oia idiuisibilia media vt. s. iducebat: ſz ꝟ ipossibile ē q: ista idiuisibilia sē ifinita ifinitū āt ipt̄rāsibile ē. vt pz in. 6. physicoꝛ. Sz adhuc relicto ꝟ icōueniēti q̄ō. s. iductū ē aliō appet. nā dato q̄ aia possz tñsire p oia idiuisibilia q̄ sūt i medio tñ ñ tñsiret p mediū. Nā ic̄ aia ista ñ tñsiret sup aliq̄s ptes diuisibiles magnitudis ptñsibil'. ſz sup idiuisibilia eiꝰ q̄ sūt pūcta. Jndiuisibilia āt ñ sūt ptes ꝓtinui ꝛ diuisibil'. nā totū i ptes suaſ resoluit ꝛ ex eis ꝛstat ꝑ ꝓpositionē nullū tñ cōtinuū ꝓponi ꝑt ex idiuisibilibꝰ nec resolui i idiuisibilia vt inducit aꝛist. 6. ethi. c. ꝑ. Si qs igit solū tñseat sup oia idiuisibilia alicuiꝰ magnitudis ñ tñsit sup aliq̄s ptē illiꝰ magnitudis. nā oia idiuisibilia siml' sūpta alicuiꝰ magnitudis ñ sūt ptes illiꝰ magnitudis: aut vna ꝑs saltē ñ potit: g̃ aia moueri sup aliqō spaciū cū nullas illiꝰ spaciḡ ptes ptñsire q̄at. ¶ Ampliꝰ ꝟo aiaz ꝓtinue moueri p aliqō spaciū ipossibile ē. naz dato q̄ tñsiret p oia idiuisibilia q̄ sē i medio ñ tñsibat ꝓtinue per medium. Nā i magnitudie q̄ diuisibil' ē iter duo idiuisibilia sp ponit aliqd diuisibile: sic̄ i linea iter duo pūcta siue copulantia siue ēminātia q̄ idiuisibilia sūt sp cadit linea media q̄ diuisibilis ē. neq̄q̄. n. copulāt sibi iuicē duo pūcta: non. n. ē pol'e nec imaginatōi subiectū cognito qd sit pūctꝰ. Jn supficiebꝰ q̄z inter duas lineas i tñsuerso sp ponimꝰ mediā supficiē. nequeūt n. due linee ꝑz lata sibi copl'ari cū eis latitudo nll'a sit. Jn cōpibꝰ q̄z iter duas supficies i tñsuerso sp coꝛpꝰ collocamꝰ. Si g̃ aia moueret ꝑ oia idiuisibilia alicuiꝰ spaciḡ. q: iter idiuisibilia duo sp ē aliqō diuisibile mediū. Sup diuisibilia āt ñ trāsit aia seq̄ neēario motū aie ñ eē ꝓtinuū. Quo iferť motū neq̄ q̄z eē. q: motꝰ ꝓtinuꝰ ē. discōtinuꝰ āt nūq̄z erit sic̄ tꝑs ꝛ magnitudo ꝓtinua sūt ꝛ se iuicē ꝓsequūť. s. motꝰ magnitudinē ꝛ tēpus motū iuxt aꝛist. sniaz i. 3. ꝛ. 5. ꝛ. 6. physicoꝛ. eadē ēt aliorū ō nā loq̄ntiū sniaz ē. ¶ Ex his g̃ pz ipossibile eē aiaz ꝑ aliqō spaciū moueri. Quo iferť qō. s. dicebať. s. q̄ cū aia ō cōpe egredīť ñ tñsit ꝑ loca iţiecta iter cōpꝰ a q̄ egressa ē ꝛ r̄ceptaculū qō petit. s. ep̄yreū locū pūgatoꝛios igneſ aut stigiū carcerē.

La

¶ Quedā de aniabus capit. 177.

A

B

Impossibile est aiaz ꝑ spaciuz moueri.

Ea Aūt q̄ ꝓlibata sē i aiab' soluti a cōpe locū tenēt q̄m ꝑ se moueri neq̄t media spacia tñseūdo. q̄ tñ i coꝛpib' sūt ꝑ spacia mouēť oēs ptes medḡ tñseūdo ñ qdē q̄si ipe ꝑ se ꝑ totū mediū tñsiꝛ possēt. ſz q: i coꝛpib' sūt. Coꝛpa āt ꝓprie mouēť ꝛ q: ncc̄e ē aiaz eē ybicūq; cōp' fuerit dū ei vnita est ncc̄e ē aiaz local'r moueri cōpe mutāte loca. Dic āt motꝰ i aia ñ ē ꝑ se. ſz ꝑ accidēs: q: iuxt aꝛist. sniaz motꝰ nob mouēť oia q̄ sūt i nob. ¶ Et sic̄ aiaz i coꝛpe formal'r vnitā manētez moto coꝛpe moueri dicimꝰ ita si alicui alt'i coꝛpi ad mouēdū vniať moto illo ipa q̄z mouebiť. Velut si aliq̄ aia hūana cōpe egressa lapidē aliquē vl' lignū ꝑ aerē vl' sup ērā mouēt q: coꝛpꝰ illō motū ꝓtinue ꝛ ꝓꝑe mouebať. ncc̄e erat aiaz ei ad mouēduz vnitā ꝓtinue moueri. ſz cōpꝰ illō p se aia vo p accidēs. ¶ Hic idē modꝰ motꝰ i āgel' ē. nā āgelꝰ i sbe sue simplicitate manēs nisi aliqō coꝛpꝰ assūpserit aut alicui ad mouēdū se vnierit moueri ñ potit ꝑ mediū. ſz nūc stabit i vno pūcto medḡ ꝛ immediate nll'o ptñsito medio erit i q̄cūq; alio loco q̄ntūcūq; distet. Et si vellet āgelꝰ manēs i simplicitate sue nāe moueri ꝑ totū mediū tñseūdo singl'as ptes erit sibi ipol'e. r̄pug̃t. n. simplicitati ꝛ idiuisibilitati nāe sue. Oia. n. icōueniēcia q̄ de aia iferēbāť ad ꝟ q̄ ñ possit tñsiꝛ ꝑ mediū ō āgelo q̄z iferenť q̄m ābo simplicis ꝛ spūal' nāe sūt. Sz mouebiť āgelꝰ vt ō aia dcm̄ ē. s. q̄ nūc sit i vno pūcto vl' loco ꝛ nll'o medio interiecto nec per transitis aliquibus spaciḡ stabit si voluerit ad ducenta millia

C Angelꝰ nisi coꝛpꝰ assumpserit moueri non pōt.

ta millia leucaꝝ. Nec magis ãgelꝰ mouabit tñſiẽs ducẽta mil
lia leucaꝝ q̃ tñſeũdo vnũ digitũ i tñſuerſũ. cũ huiꝰ ẽ: qz ñ tñ.
D Angelꝰ ita velociter p trãſeat magnũ ſpaciũ ſicuti puuz ſit p totũ ſpaciũ mediũ. ¶ Nã ſi ãgelꝰ p oẽs ptes mediozum ſpacioꝝ tñſiret: q̃ q̃ velociſſime moueret. ncẽe erat eũ ãpliꝰ mozari p tñſeũdo magnũ ſpaciũ q̃ puuz: qz tñ ãgelꝰ ñ trãſit p aliq̃s ptes medioꝝ ſpacioꝝ: nihil magiſ mozaꝝ tñſeũdo de cẽ miliades leucaꝝ q̃ ſi tñſeat digitũ i tñſuerſũ. Si tñ ãgeli corpa aerea ſibi ſũpſerit. pauliſp mouebũ tñſeũdo oẽs ptes medꝝ quẽadmodũ tñſeũt ipa corpa q̃ aſſũpſerit. Sic appet ỏ tribꝰ ãgel' g i effigie virozꝝ ad abzahã venerũt ſedẽtẽ i ꝓualle mãbze ſb illice. bi. n. tres ibãt ꝯ ſodomã ꝛ abzahã recto itinẽ ꝓcedebat cũ eis. vt ꝑz ge. 18. c, hoꝝ ãt duo ãgeli itroierẽt i ciui tatẽ ſodomoꝝ eadẽ die ad veſpeꝝ ꝓcedẽteſ itinẽ tãq̃ viri vt
Geñ. 18. c. ꝑz geñ. 19. Sic q̃ ꝑz ỏ raphaele ãgl'o g duxit thobiã iuniozez i ciuitatẽ rages p mł'ta trꝝ ſpacia ꝛ reduxit ãbulõs cũ eo i
Thob. 5. c. forma viri. vt ꝑz thobie. 5. ꝛ. 6. c. Nec dũtaxat ãgeli ſuſcipien tes hũanas effigies i qbꝰ alĩs hoibꝰ hoies videãt moueri q̃ unt. ſz ẽt cũ nil'o corpe ſũpto applicãt ſe alicui corpi qõ ex ip ſos ẽ ꝛ illõ mouẽt. Velut ſi qs ãgeloꝝ lapidẽ vnũ aut hoiez mouẽt: neceſſe enim tunc erat vt angelus continue mouere tur ſic mouebat homo vł' lignũ. qz ãgelꝰ illi corpi moto appli citꝰ erat tãq̃ motoz mobili. ¶ Hoc mõ ãgelꝰ qdã mouit aba cub a iudea vſq3 i babilonẽ pẽdẽtẽ i capillo vno ỏticis: ꝛ po ſuit eũ ſup lacũ leonũ i babilõe cũ aluevlo ſuoꝝ q̃ cibos meſ ſozibꝰ ỏportabat: q̃s danieli i lacu poſito ꝓtulit. de q̃ danieł. 14. c. ¶ Hoc mõ ãgelꝰ qdã mouebat colũnã nubis ꝑcedentẽ iudeos exeũtes ỏ egypto p deſertũ ꝛ ſic nubes illa pauliſp mouebat: ita ꝛ ãgelꝰ ille tñſiẽs oia loca q̃ nubes illa ptñſiret ỏ q̃ exo. 14. Jn q̃ appet illos nimis errare q dñt aias ỏ corpe egreſſas aliq̃tũ ſpacũ manẽ q̃ſq3 ad receptaculũ qỏ petũt accedũt. ſ. etherea regionẽ vł' gehẽnã aut purgatozios ignes ꝛ q̃ oia itermedia loca iter corpa a q̃buſ egrediuntur ꝛ rece ptacula ad que tendunt perti anſeãt.

¶ Nũqd quando anime corpozibus ſolute petunt recepta
La. 178. A cula aliqua eis ianua reſeruntur.

B Rñſio. Jn ꝑdcis alia ſub appet ãbiguitas. ſ. an qñ aie corpibꝰ ſolu te etherea ſedẽ petunt aut gehenne loca vł' purgatozios ignes aliq̃ eis ianua reſeret: q̃ illuc itroeãt. ¶ Cui rñdendũ ẽ nullã huiꝰ poztã nec eẽ nec apiri. ꝓ ãt circa iferni loca ſpecu lãdũ occurrit idẽ circa purgatozij locũ ꝛ pueroꝝ libũ. h. n. ſi bi loca ꝓtermia ſt i corde tre: qỏ. j. nos ẽ. vt i ꝑzb' ꝓbatũ ẽ. Jter ãt ad iſta penalia loca é p viſcẽa tre. l. ſi qs illuc tẽdẽ de beret viator: ncẽe erat trã ſcindi aut aliquẽ magnũ patẽ hya tũ vſq3 ad locũ i q̃ pẽalia iſta receptacł'a ſũt. ¶ Cũ tñ aiabus dãnatoꝝ ad ſtigias ſedes deſcẽdẽdũ ẽ nll'a tre vozago aut fe neſtra magꝝ vł' pua apiꝛ: q̃ iter aiabꝰ pateat vſq3 i penalitatũ
ꝑ rõ loca nec ab ãtiq̃ aliqd tale ꝓditũ ẽ. ¶ Hoc ãt dupl'r ꝑz. ꝑ qui dẽ ex his q̃. ỏ. iducta ſũt. ſ. q cũ aie ỏ corpibꝰ egreſſe recepta cł'a ſua. padiſi aut auerni vł' purgatozie cleñtie petiſe ſũt ñ tñſeũt ſpacia media: ſz moꝝ vt a corpibꝰ egreſſe fuerit i iferno ſũt aut i etherea ſede. Hoc q̃ ꝓfiſtẽte nulliꝰ feneſtre vſus ncẽa
2 rõ ri ẽ. vt iſernꝰ aut aliỏ aiaꝝ pateat receptaculũ. Poꝛta qppe i gehẽna ncẽaria eẽt. vt illi q fozis manerẽt itra recipenꝛ. ſed vt iductũ ẽ aia iferna petiſa mãſionẽ moꝝ vt corpe ſoluta fue rit itra ipa gehẽne icẽdia ꝓuoluta ẽ. poꝛta q̃ i iferno nulla ex pedit aut aliq̃ vozago vł' hyatꝰ. ¶ Scõa ad idẽ rõ ẽ. qm̃ poꝛ ta ſit vt aliqd itroeat qỏ ñ exiſtẽte põta vł' hyatu igredi ñ va lebat. aie tñ ꝛ cuilibz ſpũi eq̃ facile é p lapidẽ aut parietẽ vel lignũ itroire ſic̃ p patẽtẽ ianuã ñ oportebat igiſ nec q̃litercũ q3 expediebat. vt ianua q̃cũq3 i iferno patẽt q̃ igreſſuris aia
b' iter pãderet. ¶ Qỏ ãt aiabꝰ eq̃ facile ſit lapidẽ aut pietez penetrare ſic̃ p poꝛtã tũſire ꝑz: qz cã q̃re hoi puiũ ñ ſit lapidẽ aut pietẽ penetre. ſic̃ p poꝛtã adiꝰ ꝑz ẽ reſiſtẽtia vniꝰ corpis ad alteꝝ. Qỏlibz nãq3 eoꝝ diuiſibile ẽ dimẽſiões hñs. ſed neqꝛ fieri penetrtio dimẽſionũ iuxꝝ ariſt. doctrinã qnto phiſy coꝝ. ¶ Jn aiabꝰ ãt eꝛrio accidit. qm̃ aia dimẽſiões nll'as q̃n titatẽ hz quã ob rẽ nullũ corpꝰ occupare ꝑt nec ẽi ß penetrtio dimẽſionũ. nã aia idiuiſibil' ẽ. iỏ ſibi idiuiſibile ꝓpetit i tũſitu nã nec ipa corpa penetrbit nec ei corpa vllũ ꝑſtabũt ipedimẽ tũ. ¶ Quãq̃ igiſ aia gehẽnalẽ petiſa ſedẽ totũ mediũ ptrã ſiret ñ erat ncẽe aliq̃s eẽ feneſtras factas aut hyatꝰ terre qui
La. 179. A. bꝰ aialibus ad viſcera terre ꝛ tartarea regna patẽt acceſſus

¶ Obiectio contra predicta.

Cõtra hec ãt aliqs moliet iducẽ nitẽs viã eẽ q̃ eat in tartareas ſedes ꝛ poꝛtas qbꝰ illuc itroitus ſit.

¶ Sic. n. ꝓbit Uergi. i. 6. eneidos vbi latiſſime ỏſcẽſũ ỏſcribit auerni ꝛ loca qbꝰ illuc eat atq3 locoꝝ ꝓditões. logt ãt ꝑ ỏ ſibila cumana vł' oꝛitrea vt alĩ appellare volũt. Dec. n. eneaz ad iferos deſcẽdẽtẽ dirigebat dicẽs tros anchiſiade facił' de ſcẽſus auerni. noctes atq3 dies atri ꝑz ianua dicis. ſz reuoca re q̃dũ ſupas euadẽ ad auraſ. Hoc opꝰ ß labor pauci q̃s equꝰ amauit iuppiter aut ardẽs ỏduxit ad ethera vtꝰ dũe gẽiti po tuẽ. tenẽt media oia ſilue. cocituſq3 labẽs ſynu circunuenit atro. Jn qbꝰ ſibila ad eneã logt dicẽs enea. tros. i. troiane an chiſiade. i. fili ãchiſe. facile ẽ ỏſcẽdẽ ad auernũ. Janua qppe ditis ꝑncipis iferoꝝ dieb' ꝛ noctib' patẽs ẽ. ſz rdire ab iferis ad videdũ celũ ꝛ ſpirãdas iſtas auras labor ẽ ꝛ rariſſimi pñt niſi filij deoꝝ ꝛ hi q pp magnaꝝ vtutũ excellẽtiã i ſydera tñt lati ſũt q̃s ſemideos appellauit gẽtilitas ꝛ i circuitu huius ũni qdã fluuꝰ niger ẽ cocitũ illũ appellauit ãtigras. ¶ De põtis q̃s ꝛ deſcẽſu ad iferos euidẽtꝰ. idẽ Uerg. agit i eodem ſexto eneydos dicẽs. via tartarei q̃ fert acherõtis ad vndas. Turbid' huic ceno vaſtaq3 vozagie gurges. Eſtuat atq3 oẽz cocito erutat arenã. Poztitoꝛ ß hozrẽdus aq̃s ꝛ flumia ꝓ uat. Terribili ſcaloꝛe charõ. Ecce. n. ỏſcẽſũ ꝛ flumia poſuit circũdãtia regionẽ iferoꝝ ꝛ ipꝰ aiaꝝ poztitoꝛẽ q charon ỏ. Sene. i ꝑ trag. ¶ Hãc eãdẽ ſniaz ỏ via ꝛ ỏſcẽſu ad iferos põit ſeneca in tra gedia ꝑ q̃ ỏꝛ hercules furẽs i carmie ſexto vbi itroducit rex amphitriõ q̃rẽs a theſeo ꝑſorte hercul' ỏ ỏſcẽſu ad inferos ꝛ põtis. ¶ Jdẽ q̃s Ouj. meta. li. 4. cũ ỏ iferꝛoꝝ ſitu agit. ſ. eſt via ỏcliuis funeſta nubila ſaxo. duẽ ad iferna ſ pmuta ſilẽtia ſedes. Stix nebł'as exalat iers vmbzeq3 recẽtes deſcẽdũt il lac ſimulacraq3 fũcta ſepł'chzis. Paloꝛ hyemſq3 tz late loca ſenta nouiq3 q̃ ſit iter manes ſtigiã qỏ ducat ad vrbẽ ignoꝛãt vbi ſint nigri fera regia ditis. mille capax adiꝰ ꝛ aptas vn diq3 poꝛtas. Urbs hz. ¶ Quoꝝ ſnia ẽ. via q̃ itur ad iferos ꝛ ỏcliuis. i. ỏſcẽdẽs ꝛ nebł'oſa opta fagis triſtibꝰ atq3 loca iti neris iũcta ſũt. qm̃ ꝛ ſi ibi mł'ti ſint nemo tñ logt qcq̃. ibi. n. fluuꝰ vł' lacꝰ vt aliꝰ plz: ſtix dcã ẽ q̃ nebł'as exalat. illuc. n. ỏſcẽdũt aie rẽter egreſſe ỏ corpib' ꝛ figure corpoꝝ q̃ manẽt i ſepł'chzis. ß loca itineris ſpinis plena atq3 palida ſt facie ꝑ tẽdẽtia hyems. aieq3 nouit ſolute cõpib' q̃ ad vrbẽ iferna per gaſ: iter iḡrates ꝑ ſiluas vagãt errates. hz tñ ciuitas illa mil le itroit' ꝛ ãpliſſia receptacł'a. oẽs ãt q poetice loquũt hunc ſequuntur modum ponẽtes iter ad iferos ꝛ poꝛtas: quibus illuc itroeãt aiabus. g̃ introeuntibus loca inferozum poꝛtaz aſſignare neceſſe eſt. La. 180. A

¶ Reſponſio obiectionis mote precedenti. c. B

His Rñdẽdũ ẽ ñ eẽ hãc poetaꝝ itẽtionẽ q̃ i coꝛtice lr̃e deſignet cũ officiũ poete ſit vitatẽ qbuſdã exgſitiſ modis loquẽdi palliare: ſz q̃dã alia itelligebat ſecreta ỏ qbꝰ ꝑ ſingł'a dici ñ expedit. ãpliozẽ. n. illa opis facerẽt diffuſionẽ. ſz iſta pp vulgares ſic enarrabãt q̃ vulgarib' credita erãt ꝛ ipſi poete. iỏ ꝓferebãt exoꝛnãtes vt ſic q̃s vitas putaret. ¶ Et q̃z q̃dã hoꝝ a poetꝫ ſic vt dicebãt credita eẽ fateamur poꝛtaſ ſis icõueniẽs nullũ erit qm̃ ãpliozes iterdũ iſanias ex itẽtio ne ꝓtulerũt nec qdẽ ipi dũtaxat. ſz ẽt ꝑbi q vitatẽ q̃ ad eis fa cł'tas fuit igrẽ molliti ſũt i pleriſq3 defecerũt. vt ab ariſtotile mł'toties eoꝝ ãtiq̃ ipꝛobãt poſitões. Quocunq3 igiſ poete iſta ꝓtulerit ſiue ex itẽtiõe ſiue vulgarib' ſuadẽtibꝰ recipiẽdi ñ ſt. qm̃ rões i eos ncẽe militãt. vt iductũ ẽ. ¶ Adhuc ãt q̃ſ
Obiect. piã obiciet ñ ſolũ poeticis fultũ eẽ dogmatibꝰ iferoꝝ loca põ tas hr̃e ꝛ viã q̃ illuc tẽdat. ſz ꝛ ß expiẽtia teſte coḡſciẽ. nã i i ſula ſiculoꝝ mõs ethna famos ẽ i q̃ rupta q̃dã grãdis ẽ q̃z os eẽ iferni vulgar' ſnia ꝓdit. Eſt q̃s vulcanꝰ mõs terre eiuſ dẽ i q̃ rupta ſimił' ẽ. huic fidẽ accõmodãt. qm̃ ꝑ has terre ru ꝑas ignũ eruptuatões magne fiunt. addũt q̃s i his gemen tiũ aiaꝝ audiri lamñta. ¶ His rñdẽdũ ẽ ruptura ethuei mõ D Rñſio ꝗ ꝛ vulcani ſimiliũq3 ñ eẽ iferni vozagies aut patẽtes poꝛtaſ nec ignis q̃ ꝑ eas erũpit ỏ ifernis ſedib' ꝓdit. ſz ſũt apture q̃s ignis i ipis tre viſcerib' ꝓcepꝰ faẽ exurẽs atq3 conſumẽs q i ſulphurea mã oꝛtũ hũit. ß latiꝰ. ỏ. iductũ ẽ cũ ỏ iferni locis. agẽt. ¶ Cũ vo dñt gemẽtiũ aiaꝝ eiulatꝰ reſonare dõz eſt eẽ E Aie in i ferno clamare neq̃unt. falſũ. nã ꝛ ſi ibi iferꝰ eẽt voces tñ audiri aut fozmari ñ pote rãt. Qỏ ꝑz qm̃ voces i oꝛgãis vocalibꝰ dũtaxat fiunt cũ ille q vocaꝝ dz oꝛgana vocalia hũerit vt ait ariſt. in 2°. ỏ aia. aiabꝰ tñ a corpib' ſe iũctꝫ ſic vt i inferno manẽt vocalia oꝛgana nll'a iſũt qbꝰ voces fozmaꝝ q̃ant. voces g̃ nll'as fozmãt. ¶ Si qs vo dicẽ velit facł'tatẽ vocãdi aiabꝰ manẽ apỏ iferos. naz ꝛ ſi corpa cõata ſibi tẽ vnita ñ hẽant: ꝑñt tñ fozmare corpa ỏ ae F Obiecti

ꝛe in qbus

re:ſ qb⁹ formabũt voces. ¶ Ad ꝟ ãt dõz ꝓ aĩab⁹ i ſerno nulla eẽ ptãtẽ vocatiuã nec corpa aerea ꝓiũcta hñt:ſ qb⁹ vocare possint. corpa nãq; aerea ad aliq̃ ſpãlẽ opationẽ assũmũt. ſz i ſerno nll'a vꝝ nccia opatio pp q̃ corpa recipe debeant imo nullã hñt opationẽ ꝑter recipe pẽas corpa igit ñ assument.

Rñſio ſ.

¶ Ampli⁹ãt ꝛ ſi aie q̃ apõ ſeras ſedes manent aerea corpa fabricãtes sibi suscipẽt: de⁹ q̃z eis q̃tũ agẽ posſẽt: agẽ ſinẽt ñ posſẽt i assũpt̃ corpib⁹ manẽ apõ ſeros. Corpa qdẽ aerea ad aliq̃ soliditatẽ pdẽsata hũida atq; tenera ſt. i igne g̃ gehẽne manẽ ñ posſẽt. ſz mox ꝓsumẽda erãt. ẽ. n. ignis gehẽne vorax valõ: oiaq; hmõi corpa velocit̃ ꝺuaſtaret. ñ vꝝ g̃ vllaten⁹. vt aie i ſerno vocar q̃ant. ¶ Cũ vo qdã i voragie ethne mõtis ꝛ vulcani alioꝝq; ſimiliũ gemẽtiũ aiaꝝ audiri lamẽta afferũt rñdẽdũ ẽ hãc fictõez eẽ dicẽtiũ. nihil quippe tale eſt.

¶ Obiectio contra predicta ꝛ quedam alia.

Ca.Bi. A

Adhuc Aũt q̃ſpiã ad pdcã iũſtet ñ ſolũ ex poeticis atq; vulgarib⁹ fulcim̃t̃ patẽ iferoꝝ vbẽ por g̃ ꝛ voraginib⁹ patẽ atq; clauſuriſ iterdũ: ſz ꝟ ẽt elici ex ſacre ſcripte teſtimõ̃ys. Sic. n. dauid ꝑs. 23. ſcribit dicens attollite portas ꝓncipes vr̃as: ꝛ eleuamini porte eẽnales: ꝛ introibit rex gl'ie. Hoc ãt ecclia itelligit atq; recitat õ porꝛ iferoꝝ ꝛ de mõib⁹ claudẽtib⁹ illas ꝛ xp̃o õſcẽdẽte atq; ꝓfigẽte vectes ei⁹ õmões ãt haꝝ portaꝝ ꝓncipes appellãt q; ipis loc⁹ ille inhĩ tãdi ꝛ alias mirabiles loco illi mãcipates puniẽdi ptãs data ẽ. ¶ Ampli⁹q̃z appet iferноꝝ loca portas hẽre ꝛ vias illuc õducẽtes. ſic. n. i agẽda ꝑ mõtuis i q̃dã rñſorio cãtat ecclia. ſ. liba me dñe õ vi̇ iferni: q portas ereas ꝓfregiſti ꝛ viſitaſti i fernũ. ecce. n. iferni porte eree pdicãt ꝛ vias illuc pduces hẽre. ¶ Idẽ ãt Eſa. ſ. c. dr̃ ꝑ ꝟ dilatauit ifern⁹ aias ſuã: ꝛ aperuit os ſnũ ſine ẽmio. ecce. n. os iferni dilatatũ ꝑs. Xp̃s q̃z in ferni portas ꝓmemorat. Sic ꝑs matthei. 16. c. ſ. tu es petr⁹ ꝛ ſr̃ hãc perrã edificabo eccliaz meã ꝛ porte iferni ñ ꝓualebũt aduerſus eã. ifern⁹ g̃ portas hz ꝛ illuc pducẽtes vias. ¶ Hu ic ãt rñdẽdũ q ꝛ ſi ex vbis ſacre ſcripte iferi videat ifernuz vias hr̃e ꝛ portas ñ ẽ tñ iſte ſẽſus: q i lr̃e cortice ſonat. ſz ad ſẽſũ alegoricũ iſta vba referẽda ſt. mlta nẽpe i ſacra ſcripta ſt̃ q̃ ꝟz lr̃e corticẽ itelligi nll'aten⁹ valẽt: ſz ad alegoricã ptrahẽda ſunt. Sic. n. vt i pl'imũ i ꝓbis ẽ q i ſẽſu pabolico loquũt ſz ad q̃ndã aliũ ſẽſũ reducũt. ¶ Sic ãt i his itelligẽdũ ẽ nullas eẽ iferni portas nec voragies patẽtes aut itinera: ſz ſcriptura vocat iferni portas vl̃ ſeras ꝓformãs ſe mõ vulgaris locutõis inuẽs ifernoꝝ ſedes obſeratas validis porꝛ ꝛ vectib⁹ foꝛe. vt ſignificet difficl'tas exeũdi. Et qm̃ q gehẽnalib⁹ icẽdẽs ſeml' mãcipat nũq̃ ide exit vocãt porte iferni eẽnales i. i eẽnũ clauſe manẽtes atq; ꝓtinẽtes negs exeat. Sic. n. ꝑs pſ. 23. eleuamini porte eẽnales ꝛ introibit rex gl'ie. Et qm̃ durissimũ erat cuiq; ſeml' manẽti apõ iferos egredi ide: positus ẽ has portas durissimas eẽ ꝛ q; durissimoꝝ calibs eẽ vꝝ de ere posite ſt̃. Sic. n. vocat ecclia portas ereas i rñſorio ꝑ mõtuis dicẽs liba me dñe õ vi̇ iferni q portas ereas ꝓfregiſti. Qõ ãt ꝟ testimõia ſacre ſcripte i qb⁹ ifern⁹ portas hr̃e dr̃ ꝺm alegoriã accipiẽde ſint ex eiſdẽ ꝑs. nã i auctoritate Eſaie di cebaꝝ ꝓ ꝟ dilatauit ifern⁹ aiaz ſuã ꝛ appuit os ſuũ vbiq; vl lo ẽmio. hic dr̃ aiaz iferni eẽ qõ mãifeſte falſũ ẽ. aia nãq; i ſolis alĩb⁹ ẽ ifernũ ãt nemo aial appellabit q qcq̃ ſapiat. ſz vocaꝝ aia õſideriũ denorãdi aias õfunctoꝝ. ¶ Os ãt dr̃ aptuz ſine ẽmio. vt ſignet̃ ãpla ꝛceptio aiaꝝ. ſ. q mlte reciperẽt q̃z ob rẽ aptũ os ſic i alĩb⁹ eẽ debat. ¶ Idẽ ãt ex auctoritate ſalnatoꝛ] math. 16. ꝑs dr̃. n. ꝛ põte iferi ñ ꝓualebũt adũſus eã. ex q̃ ꝑs euidẽt portas iferni neq̃q̃ p portꝛ] aſſũmi: qm̃ iſte põte ñ ꝓualebũt i q̃ inuiſ aliq̃s vires aiate rei ad iuadẽdũ ꝛ pugndũ hr̃e: ſz porta aiatũ nihil ẽ cui ꝓualẽ aut ſucũbere inſit. i aiatis. n. reb⁹ nll'a tal'i eſt actio. ¶ Ex vbis tñ ſaluatoꝛis alis q̃s vires ieẽ ꝑs portis iferni ad ꝓualẽdũ. nã ꝛ ſi ñ ꝓualeat ꝺ eccliaz q; xp̃s eã fũdauit aliq̃ mõ tñ ꝓualẽ potãt ꝛ vires eis ad pugndũ inerãt. Si ãt porte iſte eẽnt mãles õ qb⁹ vex eẽt q ꝓualẽ ñ posſẽt vba ſaluatoꝛis ſupflue dcã videret. ¶ Nã mãifeſtũ videbat q porte q̃ mãles ſt̃ nll'aten⁹ ꝓualer posſẽt. velut ſi qs diceret puluerẽ ꝛe ñ ꝓualitur ꝺ eccliaz. ꝓſus. n. ſupflue dcm̃ videret. Xp̃s tñ ſupflue nihil dicẽt. nefas. n. ꝟ ẽ nccẽ ẽ igit vt porte ille õ qb⁹ xp̃s loq̃bat aliq̃ten⁹ ꝺ eccliaz ꝑ ualere posſẽt niſi ipe faceret portis ãt mãlib⁹ ꝟ ipossibile eſt ꝙuenire cũ nll'a eis corr̃ndeat actio q; nihil aiatũ ſt̃. ¶ Nccẽ ẽ igit hãc xp̃i auctoritatẽ ñ itelligi õ portis iferni mãl'r ſumptis. ſz nccẽ ẽ vti alegoria ita. vt porte iferi aliqd ſpũale ſit. ſ. tẽptatiões demonũ q̃ ad ꝟ nitũt. vt totã a fũdamẽtis ſubuertãt eccliaz. Vocãt q̃z porte iferoꝝ ꝓſecutões terrenoꝝ pnci pũ i xp̃ianos ad deletõez nois xp̃i debachãtiũ ꝓpellẽtiumq; xp̃icolas ad ifanda ſacrificia idoloꝝ ſb capitali ſnia. Vocãt q̃z põte iferi vſucie hr̃ticoꝝ ꝺ catholicos ad vitatẽ catholicã. ſobuernãdã. ꝟ. n. oia iferoꝝ porte ſũt q: ipa ſũt ꝓncipiũ pditõis eternal'i gehẽnã. Hec ãt ſiml' porte iferi aut q̃uis eaꝝ ñ ꝓualuer̃t ꝺ eccliaz xp̃i. vniuerſe. n. qm̃ õmonũ molim̃ta erãt corruerũt. ¶ Ex pdcis illatũ ꝑs ꝟ ſacre ſcripte teſtimõia cuz quemẽter exponãt ñ iducẽ gehẽnalib⁹ ſedibus portas vllas aut hora eẽ. ¶ Incõcuſſa g̃ manẽt q̃ dcã ſũt. ſ. nll'a itiera ad infernas ſedes pducẽtia eẽ nullaſq; portas aut seras vl̃ patentes voragies q̃ hora appellam⁹. nll'a. n. via aie i eterna icẽdia tẽdũt nullaſq; ad igrediẽdũ portas hñt nulliſq; idigẽt. Qõ ſi ſtigie vbi aliq̃ pductiua illuc via eẽt aut porta vl̃ patens voragõ ñ erat nccẽ vt illac aie ſtigiꝺ icẽdiꝺ mãcipãde pergerãt nec p patẽtes itroirẽt portas. cũ. n. eis libeꝛ erat atq; p facile p totã terre groſſiciẽ nll'a data via aut patẽtib⁹ ingredi portis ſiẽ ſi via latiſſima exiſteret: atq; ãpliſſime ꝛ ſp patentes porte ex rõib⁹. ã. tactis. ¶ Prio qdẽ qm̃ p mediũ ñ transeũt: iõ via eis nll'a nccaria imo nec poſſibil'ẽ. cũ via mediuz iter ẽmios dicat. ¶ 2º qdẽ qm̃ ꝛ ſi daret vllaten⁹ aias trãſire p mediũ tñ nihil eis mediãtia corpa ꝑſtabãt ipediñti cũ aia idiuiſibilis ſit ꝛ diuiſibili ſpacio tranſitura non egeãt.

Ffie q̃ritur via aut portis ñ egeãt.

¶ Qũo aia a corpore egrediatur cuz ſoluta fuerit corpe.

Ca.182. A

De Aia ãt i ꝓlibaꝝ dcm̃ fuit q̃ q̃libz loca tñſire nll'o pedi⁹ipedimto obſiſtẽte: an clauſa vl̃ apta ſint. Et ſic õ aia dñr relata ad alteꝝ. ſ. ad altera corpa: ita ſi eã ad corp⁹ i q̃ ẽ ꝓferam⁹. ſ. q cũ aia p mõtẽ a corpe ſoluit ꝑt egredi p ptes apertas ſicut per os ꝛ nares: aut per partes clauſas vt per dorſum ꝛ latera manus caput ꝛ pedes. ¶ Multumq; errar̃ probantur q: mortib⁹ aias ſolutas ore ſp exalari dñt vel ut ſi ille loc⁹ tñſit⁹ eaꝝ ſit. ñ. n. magis egredi ore q̃z p ceteras corpis ptes imo ſi ſtricti⁹ ꝓpriuſq; loq velim⁹ aia nec p os nec p q̃ſcuq; corpis ptes a mortẽte emittit q̃z eã egredi ãbiguũ ñ ẽ. Emitti qppe aiaz p os aut ceteras corpis ptes ẽ tñſire p mediũ. ſ. p os aut p groſſiciẽ ceteraꝝ ptiũ aiaꝝ corpis ſz cũ armõia corpis hũani ꝟz q̃z aia i corpe ꝑſtat pit moritur hõ q p hãc duaꝝ ptiũ vnionẽ ꝓſiſtit ꝛ mox nll'o fcõ aia i gehẽnali ſupplicio aut etherea ſede vl̃ purgatoria clemẽtia collocata ẽ nec tñſit p corpis ptiũ aut ſiẽ nec tñſit p locoꝝ me dioꝝ ſpacia. ¶ Jn ꝟ ẽt nimis õlirãtes arguũt q fatentur ꝛ aſtruũt ifandiſſimi ide aiaz p os emitti õbuiſſe cũ pũt: ꝟz ob ꝟ oꝛe emiſſa ñ ẽ: q: oſcl'at⁹ fuerat ſaluatoꝛẽ nr̃z q̃ eu⁹ ꝓdidit militib⁹ miſſis a ꝓncipib⁹ ſacerdotũ. vt tenerẽt eũ. ipe. n. eis ſignũ õderat dices quẽcũq; oſcl'at⁹ fuero ipe ẽ tenete eũ. Jbs q̃z ait. Juda oſcl'o t dis filiũ hois. õ his matt. 26. ꝛ marc. 14. ꝛ lu. 22. Sz cũ moriꝛ⁹ fuit aia idigna egredi p ifãdũ illõ os q̃ nr̃z. pdiderat redẽptoꝛẽ ñ potuit. ſz p ruptionẽ viſceꝝ emiſſa ẽ. vñ corruit medi⁹ ꝛ effuſa ſũt viſcera ei⁹. ſic ꝑs actuũ. ꝑ. c.

B Arguit q̃rũ dã opinio õ anima iude

¶ Jõ hi aſſerũt iudã mediũ crepuiſſe ꝛ effuſa eẽ viſcera ei⁹ vt aia q̃ p os egredi ñ poterat p vẽtris egrederet rupturam. ¶ Jſti. n. i mlti õlirãt. ꝑ qdẽ i fũdam̃to hoz: ſupponũt. n. q aia a corpe i oib⁹ moꝛiẽtib⁹ ſoluẽda p os emittit qõ falſũ ẽ. nã vt ꝓlibatũ ẽ nihil magis p os aia egredit moꝛiẽtiũ q̃z p ceteras corpis ptes q̃n poti⁹ ſi recti⁹ dicer̃ maluerim⁹ p nulla toti⁹ corpis ruptura aut ptẽ aia egredit. ¶ Errãt ꝛ vlteri⁹ dicẽtes aiaz iude coactã fuiſſe p viſcera effuſa ꝑdire: q: p os aditꝰ ei ñ potuit qõ abſurditat] magne ꝙuicit. nã ꝛ ſi aia p viſcera egreſſura foret ñ erat nccẽ vllã fieri ruptura aut viſceꝝ effuſionẽ. Aia qppe idiuiſibil'ẽ nulla obtinẽs q̃titatẽ tã ãpli igit patẽtiſq; hyat⁹ ad ei⁹ emiſſionẽ op⁹ ñ erat q̃n poti⁹ nulli⁹ apture. nã p quãlibz ptẽ ẽt ſi minima eẽt ꝓceſſo minimo dato egredi poſſet cũ ipa ſit min⁹ quolibz minimo in q̃titate dato vl̃ q̃liter cũq; aſſignabili. vñ ipoſſibile ꝓſus eſt. iõ fuiſſe effuſionẽ viſceꝝ factã qm̃ ipi al'r adit⁹ ñ pateret. ¶ Ampli⁹ ãt cõceſſo q aia p aliq̃s ptẽ corpis patẽtẽ exita foret. q̃ ñ apta neceſſe eẽt alicubi fieri ruptura ñ iferẽ. iõ nccias fuiſſe viſceꝝ effuſionẽ: q: p os adit⁹ ñ patebat. ¶ Mlta qppe patẽtia ꝑter os i corpe hũano fũt. poterat nẽpe ei p aures adit⁹ eẽ idẽtidẽ q̃z p nares p ocl'os ẽt cũ lachryme q̃ corpa ſũt p ocl'oꝝ fũdũt q̃ſdã apturas. poterat q̃z p quẽlibz iferioꝝ hyatuz libere emitti. ¶ Ampli⁹ q̃z ꝛ ſi cũcta memorata deficerẽt posſet ꝛ p põſas cõpis ptes egredi. p has. n. hũoꝛes q cõpa ſt̃ egrediũt. ꝑs igit iudã ñ crepuiſſe me⁹ nec iõ effuſa eẽ viſcẽa ei⁹ q: aia q̃

C Jmprobatio opinio.

pmarõ

2.rõ

3.rõ

4.rõ

p os

Eſa. ſ. c

Math. 16. c.

B Rñº ad obiectionem.

C Quo ſacra ſcriptura dicat iferni portas cum nll'e ſint ꝑs. 23.

D Aia iferni

matthe. 16. c.

E Quid p portas iferi voluerit xp̃s in euangelio

pos emittēda erat. p viscez effusionē exiuit. sic isti ad pauca aduertētes ꝓfingūt. Sz ruptura z effusio h viscez i penā iude data ē atqz i etnā ignominiā vt sic ifād⁹ille atqz virozꝫ pes sim⁹ ꝯ fas nr̄z ꝓdiderat redēptorē eiusqꝫ ꝑter h singularem
Captu. 183. A dn̄m. ita ignominose mortis ꝑpetua macula notaretur.

¶ Quo aiab⁹ ad ēpyreā sedē pduci ꝓueniat felicitandis.

Nūc ār cū i ꝑlibatis expositū sit nllaz eē determiatā aiabus viā q̄ ad iferoꝫ sedes ꝓperādū sit nllasqꝫ miserabil'huiꝰ z dolētis vrbis portas aut aditꝰ. ō ethereis sedibus supueniēdū erit. q̄r aiab⁹ illuc pduci ꝓueniat felicitādis.

¶ De purgatorio ār loco z pueroꝫ libo atqꝫ synu abrahā iqrī spāl'r ñ oz. idē qppe aiab⁹ mod⁹ ꝓueniēdi illuc ꝓstat. sic ō stigia sede dcm̄ ē. cū isti q̄ituoꝫ gehēnales recessꝰ cōiūcti sint. vt ꝓpositū ē.

¶ De sede igit ēpyrea dōz ē nll'ā eē i celo portā. q̄ aiab⁹ ad felicitatē padisi itroit⁹ sit. nll'ā ꝙz eē illuc pducētē via q̄ p aereā regionē extētā a tre circ'o sphērā ꝙz igneā tēdat p globū celestiū cozpoꝫ. s. ozbis lunaris mercurial' atqꝫ veneri ceterozūqꝫ planetaꝫ ipiusqꝫ stellati ozb atqꝫ chrystalini q̄usqꝫ ad ēpyreā sedē puētū sit.

¶ Nō ē. n. vlla ruptio aut hyat⁹ vl' porta i his celestib⁹ corpib⁹ fcā: q̄ aiab⁹ i celū diffinit⁹ trāsitus sit sic aialib⁹ vias z itroit⁹ assignam⁹.

¶ Hui⁹ ār due iductiones sūt: q̄ i supiozib⁹ ponebāt. ꝑ qm̄ aia quocūqꝫ erit media spacia locoꝫ ñ trāsit ꝙz mox vt a cōpe exierit i gehennali seō. aut ēpyreis māsiōib⁹ē aut si nihil iter cōpa a qb⁹ aie egrediūt z loca ipa ad q̄ pgēdū ē distet. Nō igit fenestre vlle aut hyat⁹ i medīs corpib⁹ facti sūt aut q̄r cūqꝫ fieri expedirz cū aie h loca ñ subitrēt: cū p locū nō trāseāt. porte tm̄ ad igrediēdū. vie ār ad ḡdiēdū ncce eēnt. nihil ḡ hoꝝ ē.

¶ Scōa ār ad h iductiua rō ē. aia nepe idiuisibil' ē nll'az obtinēs q̄titatē loco. ḡ corpeo ñ idiget ad trāseūdū vl' subitrādū ꝙz si trāsit⁹ ei vll⁹ sozꝫ p idiuisibilia futur⁹ erat. porta igit nll'a fcā ē.

B Obiectio.

¶ Aliqs tm̄ nitet i ꝑdcā dicēs aliquā eē aiab⁹ ad padisi sedes porta factā z cōsimil'r viā q̄ eat. nā sepe i sacra scrip. vl' locutiōib⁹ sctoꝝ doctoꝝ ō padisi porta recolit. velut cū dr̄ añ xpi passionē fuisse padisi clausā portā.

C Solutio.

¶ Huic rndēdū ē h dici ꝙz alegoriā i sensu ār strali neq̄q̄ posse accipi. nā cū dicim⁹ añ redēptoris passionē vite eē porta eē clausā. ē sēsus q añ morte ꝑdictā nemini ad sedes ēpyreas patebat accessus. sic i domib⁹ ē: q̄m̄ seris ꝓcluse sūt.

¶ Sic q̄z bta dei genitrix porta celi aut padisi dicit. sicut in quodam hymno suo hēc: qz ipsa nobis illuc eū di ozigo qu edam fuit: cum peperit saluatorem.

Capit. 184. A

¶ Quis modus est euntium hōiuz in vitā eternā aut in gehēne incēdia cū cōsumata vl' resurrectiōe h petierit loca

Que ār i ꝑtiōb⁹ trāsitu aiaꝝ locādaꝝ apō ethereas sedes aut i gehēnalib⁹ recessib⁹ mācipādaꝝ dcā sūt. aiab⁹ q̄ corpe solute illuc tēdūt cōgruēt adaptari possūt.

¶ Sz igret qsptū. qs mod⁹ ē eūtiū hoiz i vitā etnā aut in gehēne icēdia cū ꝓsumata vniuersali resurrectiōe h petierit loca.

¶ In q̄ satis ꝓstat ñ eē penit⁹ eādē rndēdi sniaz q̄ in aiabus corpe solutis. nā ō aiab⁹ qz simplices spūs sūt dici negt pauliſp a terra i ēpyreā sedē vl' ad vrbē stigiā puēturas moueri. nā mediū locoꝝ spaciū ñ ptrāseūt ꝙz mox vt i terra fuerit i ethereis māsiōib⁹ aut i stigio carcē sūt.

B Diuersa motus rō i aiabus z corporib⁹ beatis

¶ De corpib⁹ ār i resurrectiōe néo pōt idē dicē. nā z si aiab⁹ separatis ꝓprius nll⁹ mot⁹ ꝓueniat corpib⁹ tm̄ ꝓprie dict⁹ mot⁹ iest. aiab⁹ ēt p mediū trāsit⁹ ipossibil' ē. corpib⁹ ār satis ꝓgruit. nihil ḡ ꝓhibet vt facta resurrectiōe gnali sctoꝝ corpa pauliſp i celū cōscēderent trāseūtes aereā pauliſp regionē igneāqꝫ atqꝫ celestiū cōpoꝝ globos: q̄usqꝫ ad ēpyreā sedē puenerint.

¶ In his tm̄ dōz: q z si ꝑdcā fieri satis possint alit tm̄ res ꝓstabit. s. vt cū corpa in gnali resurrectiōe i aerea fuerit regione nll'a ei⁹ pte pauliſp trāsita aut ignea euolata regiōe nll'āqꝫ tot⁹ celestis magnitudis trāseūdo āplitudinē i ēpyreis erūt māsiōib⁹ sic de aiabus dcm̄ atqꝫ iductū ꝓstat. Ite q̄z fuit ascēsiōis mod⁹ saluatoris i celū vt in ꝑlibatis expositū ē.

¶ Utcqꝫ ār ꝑdictoꝝ duorū modoꝝ cū corpib⁹ nr̄is i celū p resurrectionē ascēsuris possibil' eēt. Scōs tm̄ q dict⁹ ē. tenebit. cui⁹ rō ē: qz corpa nr̄a i celū ascēdē q̄ocūqꝫ eis illuc iter pateat. sine miracl'o fieri negt.

¶ Tūc ḡ deo faciēte ascēsū nr̄z cū sit supfluū p totū mediū pauliſp fieri ꝓgressū. z deo eq̄ facile sit corpa nr̄a illuc si mul pducē vl' p successionē dōz q ea nullis interpositis medīs perducat.

Capit. 185. A

¶ Responsio dubietatis precedenti capl'o tacte.

Respōderi ḡ ad ꝑdcā dz nll'as portas i celestib⁹ ozbib⁹ gb⁹ ingressus pateat hoib⁹ ad ethereas māsiōes: eē nec eis vllas diffinitas patē qb⁹ p resurrectionē illuc ꝓuenire ōbeāt. sic nec aiab⁹ corpe solutis illuc pcurris ist a assignāt.

¶ Nā velut aie ad ista pgētes receptacl'a media locoꝝ spacia ñ ptrāseūt. sz vt corpib⁹ solute sē i suis moꝝ receptacl'is sūt. ita z corpib⁹ nr̄is illuc ascensuris eueniet. vt loca media ñ ptrāseāt. sz cū i terra fuerint: nll'o ptrāsito ꝓsti sint i etherea regiōe. Null' ḡ portis aut vl' illuc pducētib⁹ i resurrectiōe op⁹ erit. Et si iā ab ātiq̄ existerēt prozsus eēnt inutiles. cū itinerib⁹ ñ ꝓcederēt nec portis factis ꝑ itrarēt. cū p mediū trāsitū nll'ū agāt.

¶ Ampli⁹ ār z i etherea regiōe porte hmōi eē negbāt. q̄m̄ celū diuisionē nll'ā aut ruptionē vl' patētē h̄z hyatū vacuitatē qppe ꝓsiteri ncce erat si porta q̄dā p totā celi magnitudinē a pncipio lunaris ozbis i ptactu sphē ignee vsqꝫ ad ēpyreas māsiōes ponem⁹ p oiuz iter medioꝝ ozbiū āplitudinē.

¶ Nec poterat qs ñdē hanc ꝓsequētē ex ꝓdictis vacuitatē aerea repleri ꝑba. h qppe i regiōe tre z aq̄ ꝓsitemur. ne qd vacuitatis z discōtinuitatis i ozbe ꝓseq̄t i celesti tm̄ ꝑba h fieri negt z q̄m̄ nihil aliene nāe si bi patit comisceri. cū ñ sit ō nā elemtali corruptibl'i atqꝫ gña bl'i.

¶ Ampli⁹ ār si aliq̄s a pncipio iferiozis supficiei ozbis lune p totā mediā celoꝝ magnitudinē vsqꝫ ad ēpyrea loca fenestrā patētē ꝓcesserim⁹ nihil ꝓdesset ad id qō itēdebat. naz h loca fenestraꝝ i diuersis ozbib⁹ ñ sp simil' eēnt sz q̄sdā ad q̄s dā ptes mūdi al's vo ad alterā eē ptigēt. q ió fieret qz corpa celestia ñ eḡli velocitate mouēt sz q̄dā tardi⁹ alia ār velociꝰ. ió ēt si aliq̄n simil' sint ncce ē p⁹ paucū seiūgi. velut si nūc oēs planete i ꝓiūctiōe eēnt. ñ pmanēt eis ista ꝓiūctō sz p⁹ paululū seiūcti forēt qbusdā velociꝰ alīs vo tardi⁹ motis. nec ad alterā oiodā redibūt ꝓiūctionē vsqꝫ ad satis magni tpis lapsū.

¶ De fenestris ār q̄ p ptes diuersoꝝ celoꝝ facte eēnt idē seq ncce erat vt cū semel eoꝝ ꝓiūctio tollēt vsqꝫ satis magꝫ tpa alia eis ñ eēt ꝓiūctio z ꝓiūctꝫ modica manēt simil'tas. ñ ḡ ꝑdesset huiusmodi fenestre i celo fce hoib⁹ p⁹ resurrectionē igressuris. cū simil'rarissime eēnt.

¶ Et cū simil'tas fieret ñ tm̄ manēt vt qs ab iferiori usqꝫ ad supiozē ptē sufficeret trāsmeār. nā z si cō pora igressura duoꝝ aut triū celestiū corpoꝝ patētes fenestras simil'repirēt al's ār ide p motū seiūctas. cū p illas celoꝝ magnitudies ꝓcēdisset vlteri⁹ ascēdē ñ poterāt. sz ncce erat i pte illa ad subigrediēdū celestiū ozbiū fieri scissionē. nll'aten⁹ ḡ positō ista ō fenestris celoꝝ star̄ ꝑt. ml'ta nāqꝫ icōueni⁹ ex eis assequūt. Potissime q̄m̄ nēo nos ꝓpellit ad has fenestras i celo ponēdas. q̄m̄ corpa scoꝝ i resurrectōe ad celum ascēsura ñ trāsibūt locoꝝ media spacia. sz mox vt i aerea fuerit regiōe expleto vniuersali iudicio i ethereis erūt māsiōib⁹ nll'o ptrāsito locoꝝ iteruallo. diuisiōes ḡ aut fenestras nll'as patē ncce ē nec expedit. cū h fiāt vt p eas trāseat.

B Fenestre nō sunt in corporibus celestib⁹

¶ Ampli⁹ ār dato qō corpa scoꝝ p⁹ resurrectionē ad ēpyreos ascēsura incolat⁹ pauliſp i successiōe mouēda eēnt ita vt p oēs ptes me dū mouerēt. s. aereā atqꝫ igneā regionē z totū globū celestis magnitudis vsqꝫ ad padisi gl'iosā ciuitatē adhuc ncce ñ erat has patētes i celo eē portas. corpa nāqꝫ hūana p ipaz sbaz z magnitudinē celestiū cōpoꝝ trāsirēt nll'a data diuisiōe aut vacuitate. sz miracl'osus eēt iste trāsit⁹ fcā penetratiōe dimsio⁹ i corpib⁹ sic xpo r̄surgēte factū ē cū ianuis clausis itroiuit ad discipl'os. vt p3 Jo. 20. z Lu. 24. c. Mod⁹ ār trāsit⁹ iste fuit. vt corp⁹ xpi ñ cohibēt q̄titatē suā ad idiuisibl'e vt p idiuisibile. patēt itroit⁹ sz i tāta latitudie z lōgitudie i q̄ta manēt p portas clausas subitrarz. Et cū trāsḡt ñ diuisūxit ptes ianuaꝝ q̄s dā iplens ad locū vnū al's vo ad alteꝝ vt sic ei patēt itroit⁹ p mediā diuisio⁹. sz ibi erāt ptes corpis sui vbi erāt ptes porta rū. nec tm̄ ptes corpis saluatoris ipediebāt ptes portaꝝ easdē q̄dāmō cohibētes nec ptes ianuaꝝ excludebāt ptes corporis. Iste idē mod⁹ extitit cū ō monūmto redēptor nr̄ exiuit lapide suppōito. Idē q̄z cū nat⁹ē ō bñdce vgis vt⁹ edit⁹ i lucē nll'a itegritatꝫ fcā ruptura. sic i. i. metha. pado. āpli⁹ expositū ē.

¶ Ita q̄z i ascēsu ad ēpyrea loca ꝓcesso trāsitu p mediū cōpa nr̄a trāsiret p sbaz corpoꝝ celeⁿ nihil diuidēdo aut cōdēsādo. sic i aer medio ad motū cāndū facim⁹. sz q̄ta sūt corpora nr̄a i latitudine z lōgitudine tm̄ ō celesti magnitudie occupēt q̄ eis trāsit⁹ eēt. nec tm̄ i pte illa scissionē vllā fieri necesse erat. sz vbi magnitudo quq̄ aut sex cubitoꝝ ō cōpe hūano eēt magnitu⁹ totidē cubitoꝝ celestis sbe ita vt vnū corp⁹ ñ excludēt aut ipedirz altez velut si ibi eēt solū corp⁹ hūanū aut solū corp⁹ celeste. z duo corpa i eodē loco adeq̄to ꝓsisterē hec aūt ꝓpe viri⁹ effici nequnt. sz miraculo opus est.

¶ Ex ꝓdictis

¶ Ex ꝓdictis ꝫ ꝑz qꝫ sit modꝰ ascensionis cōpoꝝ hūanoꝝ ad empyreos incolatus pōt vniuersalē resurrectionē nll'a ad ℔ data via aut fenestris in celo patentibus.

¶ Obiectio qꝺ in celo sint fenestre patentes.

La.186. A

Aliquis aūt fortassis obꝺiciet i celo uiā aut fenestras eē patētes: qb⁹ ad felicē dei pueniaꝝ ciuitatē Sic.n. ait Ouidi⁹ methamorphoseos li.i. ponēs galaxiā. i. circulū lacteū eē uiā pueniēdi in domū dei cū ait. ē uia sublimis celo manifesta sereno. lactea nomē hz cādoꝝ nobil' ipo hac iter ē supis ad sūmi tecta tonātis. ¶ Huic rnꝺēdū ē hāc albā uiaz ab Ouidio positā n eē uiā q ad aliq̄s ꝓgaꝝ locū sic i ꝛa itinera pōim⁹. Sz vocaꝝ ℔ via qdā circul⁹ alb⁹ siue lacte⁹ i octauo celo stellato: quē astrologi greco vtētes vocabl'o galaxiā appellauerūt. q i latinū alb⁹ vl' lacte⁹ dr̄. vulgares hūc circulū viaz sci Jaco. vocāt. ¶ hūc. n. circulū Oui. uiā appellauit qm̄ ꝑs quedam celi lōga z āgusta cādorea ceteris coniunctis diuisuncta ē ad modū maz' q sit i ꝛa. ¶ Cum āt Oui. ꝺ. hāc eē iter ꝺꝫ ad sūmi tecta tonātis. poetica fictio ē. ℔ tn̄ posuit: q: itro ducē volebat. qūo oēs ꝺꝫ i vnū collecti sē inituri ꝓsiliū cū Jone. qūo mūꝺ⁹ a sedib⁹ ōlēꝺ⁹ eēt ꝓpr̄ peccatū licaōis z alia q̄ tē tpis inoleuisse asseuerat. ad ℔ fec uiā q̄ꝺā q̄ ꝺos ad atria magni Jouis aduētasse ꝺic. ℔ āt galaxias ē. i. circ's ille alb⁹. Si mil' āt mod⁹ q̄stū ad celestes māsiōes z vias pōit a Marcia no felice capella ꝑmo li. ꝺ nuptiꝫ mercurij z philologie. ꝑsa penul. ¶ Ampli⁹ qsq̄ sacre scrip. testimonio iducē conabitur i celo eē fenestras. ℔ ītdū apiāf. iterdū vo clause sint. sic ꝑz genē. 7. cū ꝺ diluuio agit. s. rupti sūt oēs fōtes abissi magne z cataracte celi apte sūt aliquā ḡ i celo apturaz eē ncē ē. z ꝑ eā pokit fieri itroit⁹. ¶ Huic rnꝺēdū ē. ex ℔ nihil ꝓuici. qm̄ celū n accipit ibi ꝓo celestib⁹ corpib⁹. sz ꝑ aerea regiōe. Juxta illꝺ ꝑs. 8. volucres celi z pisces mar]: vbi celū aereū appellauit ꝺ eo qppe pluuie fluūt n āt ꝺ celestib⁹ ozbib⁹ qm̄ ibi nulle sunt. de quo magis sup eūdē locū genesis late diximus.

¶ Quo dānatoꝝ corpa p⁹ diē iudicij inferas sedes petent.

La.187. A

Cū de mō q̄ corpa p⁹ resurrectionē i etheas regiōes ascēdēt dcm̄ sit ꝓns igrere erit quo miseris resurgētib⁹ ad stigiā vrbē ꝓperādū sit. an itinē q̄dā pgāt. z si eis igressuris porte q̄dā patebūt. ¶ De mō āt q nūc. ad iferas pgit sede nemini. ābiguū fuerit. qm̄ aie solute corpib⁹ illuc tēdūt qb⁹ iter aut porta n cōpetūt vt ex ꝓzib⁹ iductū ꝑz. p⁹ resurrectōnē āt se vnit̄ corpe z aia hō corpore⁹ manēs nāl'r itinē q̄ pgat. Et porta q̄ ei i loca clausa addit⁹ pateat idiget. ¶ Ad ℔ āt qsq̄ rndebit. nec via porta ituris ad stigias sedes p⁹ resurrectiōez op⁹ eē. nā velut corpib⁹ sc̄oꝝ i ascēsu ad ēpyrea loca iter nll'ū. atqz porta neq̄q̄ patebit: ita cū corpa dānatoꝝ i gehene icēdia oscēsura fuerit. de⁹ miracl'ose ea ꝑ solidas ptes ꝛe clause trās. faciet aut faciet. qꝺ mox vt i loco iudicij ꝓstiterint exple to examie illo horrēdo dānatoꝝ corpa itra gehenalia icēdia. nll'o medio ptrāsito sint. q̄ pacto nec porta iferoꝝ. nec illuc ꝑ ductia via ꝓficiet. ¶ Ad ℔ āt obijciēdū cuiq̄ videbit staꝛ n posse. nā hz de⁹ ꝑ bonis miracl'a faciat eos supnāl'r i celū eleuādo ꝑ iniqs tn̄ neq̄q̄ facit. qm̄ id n merenť. nec de⁹ ℔ mal' gaudiū largiet vt ꝑ eis sue magnitudinis ōmōstret potētiā.

B Rūsio, ad dubium.

¶ Dōz ad ℔ pueniēt ē rōi saꝛ ꝓsentaneū eē. qꝺ de⁹ malorum cōpoza ꝛe soliditatē nll'a fcā ruptiōe aut patēti vorazine trās. faciat aut ea nll'o medio ptrāsito subito pacto iudicio eē faciat i gehena. Cū vo dr̄ deū nll'a ꝑpr̄ iniqs miracl'a facē. rnꝺēdū ē vez qd si miracl'm, ad gaudiū aut exaltationē. vl' qouis bonū ꝓficiat dānatoꝝ. Si tn̄ miracl'a i āpliozē iniq̄m pūitionē aut miseriā tēdāt icōueniēs nll'z ē pp iniqs q̄dā fieri miracl'a. Nec. n. ificiari possum⁹ miracl'a fieri ꝑ dānaꝛ. duo. n. saltē ꝑ ipis fieri ꝓfiteri ꝓpellimur. ¶ Primū qppe ē. qm̄ nāl'r ignis aut aq̄ z ceteꝝ pēalitatū corpalū gña q̄ i iferno sūt in aias dānatoꝝ agē neq̄ū: cū spūs sint. corpib⁹ āt sup corpa solū facl'as ē ibi tn̄ grauissima penalitas i his iligit. Scōz miracl'z sr̄ dānatos ē. qz nāl'r nll'z cōp⁹ aial' diu i igne icōsūptū manē ꝑt. de⁹ tn̄ efficit vt cōpa dānatoꝝ i eēnū gehene ignib⁹ mācipata sint nec tn̄ vllaten⁹ cōsūmāt. ignis tn̄ gehene viuatioz atqz voratioz q̄z ignis iste nr̄ ē. ncē ē ꝓfici q̄ꝺā ꝑ dānaꝛ miracl'a fieri ℔ tn̄ n cedūt i gaudiū aut exaltationē vl' bonus vllū dānatoꝝ: sz ad eoꝝ vberiorē miseriā. ¶ Tertiū miracl'z adiūgi ꝑt qꝺ eos resurgē faciet cū iustis r̄surrectio tn̄ miracl'o sū op⁹ ē. ¶ Qꝺ ḡ de⁹ ꝑ dānaꝛ ℔ efficiat vt fiml' i iferna sede ponāf nll'o ꝑ trāsito medio aut qꝺ oia ꝛe media trāseūtes. nec ꝓducēte via egeāt nec patēti vorazine icōueniēs nll'ū ē sz hec miracl'a in eoꝝ malū cedūt. ¶ Ex dictis ꝑz qꝺ modⁿ sit aiab⁹ solutis a corpe tēdēdi i ethereas māsiōes aut i stigiā vrbē. z qꝺ corporibus aiabus resumptis p⁹ gñalē resurrectionem tēdēdi in eadem habitacula. ¶ Quis modus sit animabus consistendi in celo ac tartaris locis. Capit. i 88 A

Prioribus aūt ꝺre rescissis capitib⁹ nūc alteruz āputādū manet. s. qꝺ mod⁹ sit aiabus ꝓsistēdi in celesti ēpyreo receptacl'o aut apō tartarea loca. B

¶ Huic rnsuri ꝑmitam⁹ apō iferos q̄ttuoꝝ eē receptacl'a. s. dānatoꝝ sedes z pueroꝝ limbū purgatorios recessus atqz synū abrahe vt in ꝑlibatis distincta sūt. Duo āt horꝝ locoꝝ sūt aiaꝝ solutaꝝ a corporib⁹ receptacl'a alia vo aiaꝝ corporibus vnitaꝝ loca cōtētiua sūt. z si semp nō ꝓtineāt. purgatoria. n. sedes z limb⁹ sanctoꝝ quē synū abrahe appellam⁹ aiabus solutis a corpibus destinata sūt: nūq̄. n. i eisdē corpa vlla extitē. Syn⁹ qppe abrahe quōdā aias sanctoꝝ ꝓtinuit. s. vsqz ad xp̄s passū postea vo nll'a ibi fuit nec in eēnū erit. oēs. n. secum xp̄s tulit. ¶ In purgatorio q̄z igne aiaꝝ solutaꝝ corporib⁹ locus est. sz vsqz ad diē iudicij ℔ manebit icolatus postea vo nll'i ibi manendū erit. qm̄ tūc omniuz expletis penalitatibus in sedes ethereas cū xp̄o z ceteris sanctis ascēdētib⁹ euolabūt animab⁹ tn̄ corporib⁹ semel solutis vsq̄ ad resurrectionē gñalē corpa nō resumūf: apparet ḡ in his duob⁹ receptacl'is nulla corpa aiabus vnita eē cū post diē iudicij in eis pmanēduz neq̄q̄ sit. ¶ In alijs āt duobus aiaꝝ receptaculis corpa q̄ꝺ erūt. s. apud tartareas dānatoꝝ sedes z in limbo pueroꝝ. nā oēs aie q̄ semel ℔ subintrauerint loca post diē iudicij z in eēnū ibi manebunt. ¶ De sedibus aūt purgatorijs z synu abrahe dicendū ē. qꝺ q̄tū ad ꝓditionē aiaꝝ in eiusdē locis receptaꝝ nō erat ncē hr̄e magnitudinē aut extēsā capacitatē aie qppe cū q̄ntitatē nullā hēant oēs q̄tāt sūt ēt si infinite forēt in pūto q indiuisibil' ē capi possent. ¶ Dōm tn̄ purgatorij uz locū. z synū abrahe aliq̄z magnitudinē obtinē capacitatis q̄s aie ibi manētes horꝝ nihil exigebāt. qꝺ duabus rōnibus cōuincit. ¶ Pria qdē qm̄. sci doctores totā iferoꝝ capacitatē i q̄ttuoꝝ receptacl'a vl' synus distinxerūt. Infernus tn̄ q diuidit ē locus has igit q̄ttuō ptes diuisiōis ncē ē obtinē magnitudinē. Corpale. n. in incorpalia diuidi negt. indiuisibl'e n. nō diuidit i idiuisibilia. sz in semp vltius diuisibilia cuz ex idiuisibilibus n cōponaf diuisibile. Sic ē Aris. snia. 6. physi cox in ꝓncipio. ¶ Scōa ad ℔ rō ē qm̄ vt scis doctorib⁹ cōis snia ē in purgatorio ē ignis. apl's q̄ idē ponit p⁹ cor. 3. c. cum dr̄ opus vniuscuiusq̄ ql̄e fuerit ignis ꝓbabit ignis āt corp⁹ ē. cū sit elemētū q̄titatē ḡ occupabit ꝑr̄ āt loco idigebit. de his āt locis sciri negt qs horꝝ maior sit aut q̄ntū qlz teneat magnitudis. nll'a. n. rō in his dari pōt. vt ad iducendum aut cōcludēdū sufficiens sit. nūc ergo incognita manent.

¶ De pueroꝝ limbo ac damnatorum receptaculo. Capit. i89 A

De Reliqs duobus gehenalibus receptacl'is. s. de limbo pueroꝝ. z stigia vrbe aut receptacl'o dānatoꝝ dicēdū ē qꝺ loca sint aias cū corpibus cōtinētia nō qdē aīs iudiciū sz post. ꝺ his ḡ māifestius ē. qꝺ corpea sint extēsionē quādā ꝓtinētia cū ibi ml'ta corpa recipi debeāt. ¶ In limbo qppe puuloꝝ ml'ta corpa erūt. nā ꝺ gētulib⁹ iudeis q̄z atqz xp̄ianis pl'rimi puuli ꝺfecerūt ozigiali ifecti macl'a. oib⁹ tn̄ q i ozigiali dūtaxat macl'a ꝺfecerūt ad puuloꝝ limbū eūdū ē. nll'ū eis al'ꝝ receptacl'z distictū ē. oēs. n. hi i die iudicij resurgēt cū ceteis i cōpib⁹ reunitis i libo i eēnū pmāsuri. In gehenalib⁹ āt icēdijs dānatoꝝ nūerosa ppl'oꝝ ml'tipliciuz erit ꝛba z qdē tāti nūeri. vt nūeꝝ vicē iuꝛ credēt atqz p⁹ ifinita eē. ifini. n. admodū gēs ē q̄ tartareis ignib⁹ mergit. oēs qppe q xp̄i fi. n ꝓfitēt eēnis supplicijs mācipāt. ꝺ eis ēt q xp̄icole sē oēs qui exꝛ caritatē ꝺcesserit eēnal'r dānari ncē ē. ¶ Juꝛ qꝺ specl'andū occurrit cū hi tā magne ml'titudis sint. an iferⁿ tāte capacitatis loc⁹ sit vt cuicūq̄z loc⁹ assigri sufficiat i q̄ distincte a ceteris locari z suscipe pēas valeat aut quo sē. Aliqs āt dicet n esse apō iferos tātā locoꝝ capacitatē. vt cuiq̄z assigri loc⁹ valeat a ceteris distict⁹ qr: cū ꝛba illa q̄si nūeꝝ excedat reqrebaf admirāda capacitas atqz locoꝝ extēsio quā forte difficillimū foret assigri i corde ꝛe. Sz dicet iferna sedē magnā qdē capacitate foꝛ nec tn̄ tātā vt ad distiguēdū cuilz locū sufficēt distinctuz a ceteris. sz qō hi sint i solidis loc] ꝛe ꝑ diuisionū penetrōnē s. qꝺ sint itra ipaz ꝛe ℔az nll'a diuisiōe ptiū cāta i ꝛe ptib⁹. sz sic dicebaf deū miracl'oste efficere vt dānatoꝝ corpa ꝑ terre viscera clausa transiret nulla ꝓrsus ruptione aut vora-

B Nūqd infernus tante capacitatis sit vt cuicūq̄z locus assignari sufficiat.

gine

gine facta.ita efficere cõformiẽ poterat. vt dãnatoꝝ corpora intra terre soliditatẽ manerẽt nulla fcã terre scissione nec pti um elongatione aut cõdẽsatiõe. Sic quoq; clausi oia penali
D Obiectio. tatũ gña recipe potant.q alꝫ recepturi eẽnt. ¶ Aliqs autẽ fortassis nitẽr inducẽ tantã eẽ stigie sedis latitudinẽ. vt oẽs illuc eũtes distinctis atq; aliq̃l'r distãtib⁹ locis manẽ q̃ẽt sua q̃q; supplicia receptur⁹: nec solũ qui recipiẽdi iteri⁹ sũt. ſ3 z si
E Responsio. oĩs hoim multitudo ibi mãsura foret. ¶ Sic notat ouidius methamorphoseos li. 4. ꝺscribẽs dispositionẽ dom⁹ inferni. cũ ait Mille capax addit⁹ z aptas vndiq; portas vrbs h3.i. q vrbs ifernal'ẽ valde magne capacitatis hñs mꝫtos recessus z introit⁹ z portas ad recipiẽdũ sp patẽtes. ¶ Huic rñdẽdũ q nullũ inferẽdo piudiciũ vitari si quã cõtinet dictum istud Ouidianũ nullã facit ꝓbationẽ. Qui. nempe poetice loquit aut vulgarib⁹ gẽtilib⁹ sm ia erat. z sic poete eis suadebãt ad lꝫ nullũ aut rõis aut auctẽtici dicti iducit fulcimẽtum.

¶ Quãq; tñ poetaꝝ in hac pte minim⁹ auctoritatis loc⁹ est: cũ sola vulgi dcã z credita recitãt. vr tñ Ouidianũ dcm̃ aliq̃n
F Sol'o dubꝫ. tũ cõtinere vitatẽ. ſ. q⁹ loc⁹ iferne sedis magnã ptineat latitudinẽ in q̃ manere possint oĩs. q̃tq̃t illuc descẽderint. ¶ Est ãt loc⁹ iste q̃dã vacuitas i corde terre i q̃ ignis ẽ oiaq; cruciatuꝫ gña q̃ apꝺ tartara memorãt. ¶ Hoc ãt ꝺoꝫ rõnabil'r valꝺ vꝫ. qm̃ vl' oẽs q apꝺ tartareas sedes manẽt i corde tre sũt in aliq̃ vacuitate. vl' nemo eoꝝ lꝫ hꝫ sꝫ oĩs itra tre spissitudineꝫ fꝫ dimẽsionũ penetratiões sũt ita. vt nulla scissio aut vacuitatis spaciũ i corꝺ tre sit: q; ibi dãnati manẽt ac si eoꝝ ibi nemo manẽt. ſ3 totũ clausũ aut solidũ sit vl' vt paries aut lapis.
E Probatio solutio. ¶ Hoc pꝫ q; nõ appꝫ nec dari pt vlla rõ. q̃re qbusdã cõsistẽtib⁹ itra terre spissitudinẽ alq̃ i vacuitate maneãt. Quidã tñ sũt itra cõcauitatẽ terre: i q̃ ignis z alia gña penalitatũ sũt. oẽs igit itra q̃ꝺã ãplissima erũt cõcauitatẽ i corde terre in q̃ valde mꝫti capi possẽt. Qꝺ ãt qdã i pcauitate q̃ꝺã i corde terre i ipa iferna sede maneãt. appꝫ. qm̃ sancti doctores ifernũ locũ q̃ndã eẽ ponũt. Si tñ i iferno nulla tꝫis cõcauitas foret in
D Deter. dubꝫ. q̃ dãnatoꝝ corpa manerẽt sꝫ eẽnt i viscerib⁹ terre solide nulla hñtis scissioné fꝫ ea q̃ ꝓdicta sũt ifern⁹ loc⁹ nõ eẽt. nã loc⁹ ẽ supficies corpis cõtinẽtis. z sic cõcaua ẽ ad aliqd ptinẽdum ibi tñ nõ eẽt aliq̃ supficies cõtẽtiua: cũ vacuitas ñ sit i q̃ qcq̃ cõtineri posset: ſ3 ipꝫ corp⁹ solidũ z idiuisũ ẽ. ¶ Ꝺoꝫ igit ẽ infernũ eẽ pcauitatẽ magnã in corde terre i q̃ recipi q̃t corpa oiuꝫ dãnatoꝝ distincte atq; diuersimode cruciari iuꝝ exigẽtiaꝫ meritoꝝ. ¶ Hoc ãt nꝫ⁹ vr iductiuũ icõueniẽs. nã cũ sphera terre magne sit q̃ntitatis q̃q̃ itra ipsã magna stigie sedis vacuitas sit nullũ icõueniẽs ẽ. nec ex lꝫ deficiet colabẽtib⁹ supioꝝ ptib⁹ itra magnas illas pcauitates stigie sedis z aliorũ locoꝝ penaliũ. tãta qppe ẽ terre firmitas vt colabi neque at. Potissime q: de⁹ q ẽ agẽs ab itẽtiõe. ad aliquẽ destinatuꝫ finẽ voluit h sic manẽ. vt neq̃ maloꝝ suoꝝ penas luant.

¶ Nec ex lꝫ segr aliqꝺ vacuũ i vniuerso. nã illa magna cõcauitas iferoꝝ receptaculoꝝ igne aut aere plena ẽ vel ptim ex
A Capit. i 90. vtroq; nõ erit igit vacuitas.

¶ Quomodo beati in celo empyreo maneant.

Enucleatis ãũt qbusdã sentẽtijs de mõ manẽdi dãnatoꝝ apꝺ iferã vrbẽ ad eos q in ẽpyrea sede manebũt calam⁹ vtẽd⁹ ẽ. q̃l'r. ſ. ipi i suo ẽpyreo maneãt receptacl'o. ¶ Jn q̃ supponẽdũ ẽ padisũ eẽ q̃ꝺã receptacl'z. q̃ aie a corpe solute añ resurrectionẽ ipoꝝ btoꝝ manẽt cũ vo resurrexerunt resũptis corpib⁹. ibi tot⁹ hõ manebit btũs effect⁹. ¶ Hũc ãt locũ i nll'o nouẽ orbiũ motoꝝ ponim⁹
B Situs paradisi. sꝫ i decio orbe q extrem⁹ ẽ atq; eẽna gete manẽs quẽ ẽpyreuꝫ appellam⁹. Nemo ãt arbitrer padisũ locũ eẽ magnũ vacuitatis z capacitatis cuiusꝺã i q̃ felicib⁹ manẽdũ sit. nulla qppe i orbe vacuitas dari pt. Nec qꝺ opinari phas ẽ eẽ aliqꝺ speciale receptaculũ aiaꝝ z corpoꝝ btoꝝ oĩ corpe solido carẽs aer tñ repletũ. ne q̃ pcedat vacuitas sic in nris hitacl'is fit. Jbi qppe nullũ corp⁹ solidũ replẽs ẽ. ſ3 aer dũtaxat q cũ corpus rare sbe sit nullũ itrare aut manẽ volẽtib⁹ pbet impedimẽtũ ac si nullũ ibi ens foret. nã lꝫ magne absurditatis z cõfusũ indignũ erat. vt iter corpa celestia aliene nãe corp⁹ quod cũq; maneret. Potissimũ. q: cũ ẽpyreus loc⁹ ab elemẽtali regiõe distãtissim⁹ sit i q̃ actõ z passio corruptõ z gñatio z ꝛrietas ẽ fꝫ q̃ cãt elemẽtal' nã z pmanet. nõ maneret ãr i sua pfectiõe aer detent⁹ i ẽpyrea sede atq; ibidẽ violẽte teneret aut ꝓ nãlẽ iclinationẽ. violẽtũ tñ nullũ ppetuũ est iuxta oiuꝫ nãliũ positionẽ. ¶ Nec qs ẽt diffinir valebit padisi locũ supra
A La. 19 i. doꝝsuꝫ ẽpyrei celi eẽ. ſ. sup euerã supficiẽ ẽpyrei orbis. nã sup ẽpyreũ nihil ẽ nec plenũ nec vacuũ qm̃ ipꝫ ẽ vltimũ corpoꝝ z rex toti⁹ vniuersitatis rex. ¶ Quãq; qdã deficiẽtes scrutinio cũ ad aliqd magnũ eleuari vellint existimãt sup ẽpyreũ celũ q̃sdã eẽ magnas vacuitates: fꝫ lꝫ nihil ẽ. ¶ Dicit tñ lꝫ phãtasiant vl' qz vt credo capitis vrgine patiũr vl' qz magnas i capite vacuitates hñt. z de vacuis speculari iducunt. nec hi cõphẽdere valẽt quo corp⁹ ẽpyreũ rex tmin⁹ sit z vltra eum nullũ ens. ¶ Doꝝ igit padisũ locũ eẽ large. dictũ itra spissitudinẽ ẽpyrei orbis. nec ẽ aliqs loc⁹ pr⁹ vacu⁹ nec ẽt aere plenus sed ipsum celeste corpus intra cuius spissitudinem animẽ beatorum sunt quas nos in paradiso esse dicimus.

¶ Rñsio ad dubium motum precedenti capitulo.

Juxta Ea q̃ de padiso cepta sũt doꝝ ẽ añ diẽ iudicij in sedib⁹ padisi aias dũtaxat beatoꝝ z angl'icos spũs eẽ corpa ãt aut hoies i vnitis aiab⁹ sbe corpali neq̃quã sũt. Et q: aie q̃titatẽ nullã magnitudinis hñt. nõ oꝫ. vt eis locus assignet i quo eẽ debeãt. oẽs qppe i idiuisibilitate puncti capiẽt. Jõ siue posuerim⁹ i corpib⁹. ſ. celestib⁹. ſ. i ẽpyreo vacuitatẽ q̃ndã eẽ in q̃ mãsio aiaꝝ eẽ possit siue oia solida nulla data vacuitate asseram⁹ nihil differret q̃tuꝫ ad aias. nam vtroq; dato eq̃ bñ se hñt. ¶ De statu tñ p⁹ resurrectionẽ cui
B Obiec. q̃s isurget ãbiguitas cũ beatis cõiũctis aiab⁹ z corpib⁹ i illa felicitate pmanẽdũ sit corpa ãt locũ ad manẽdũ exigũt in empyreo tñ loc⁹ nullus eẽ vr. ¶ Huic rñdẽdũ ẽ. q ꝓt gñalẽ corpoꝝ resurrectionẽ bti in corpib⁹ resũptis manebũt in empyrea sede. nec erũt in aliquo loco vacuo celesti sba. i. quo nõ
C Rñsio. sit ps celestis corpis. ſ3 itra magnitudinẽ atq; sbaꝫ celestiꝫ orbis manebũt. velut siqs hominũ intra vnũ lapidẽ aut parietẽ esset nulla ꝓexistẽte aut nouiter facta ruptura vel cõcauitate in lapide illo aut pariete. Hoc ãt erit ex dotib⁹ vel ꝓuilegijs corpoꝝ gl'oso⁹. qbus facilis erit trãsitus p lapides ligna aut pietes z q̃ſlꝫ res solidas nulla facta diuisiõe aut fractiõe in ipsis solidis corporib⁹: ſ3 ex penetratiõe dimẽsionuꝫ. Sicut corp⁹ saluatoris nr̃i trãsiuit ad discipulos p⁹. resurrectionẽ suã ianuis clausis. sic pꝫ Jo. 20. c. z luc. 24. Jta ãt erit corpib⁹ beatoꝝ manẽtib⁹ in felicitate padisi cõsistẽ intra spissitudinẽ corpis ẽpyrei. velut si in aliquo manerẽt habitacl'o in quo nulla alia replectio ẽ nisi aeris: que nõ ẽ ipeditiua corpoꝝ solidoꝝ. Jlla ãt ps magnitudinis ẽpyrei orbis qua a se inuicẽ beatoꝝ corpa distinguenẽ. cum ꝓrius cõiuncta ñ sũt nihil obstabit qn vn⁹ beatoꝝ ad quẽlꝫ aliorꝝ valeat accedere sedib⁹ gradiens. velut si sup terre soliditatẽ moueret. aer vndiq; claudit ſ3 ãbulanti quomin⁹ ad ꝺsideratũ pueniat terminũ. nihil obstat. q̃q̃ iste corpalis ibi ꝓgressus necessari⁹ aut expediẽs nõ erit vllatenus. ¶ Ampli⁹ ãt sba illa celestis orbis duob⁹ beatis iteriecta alterutris mutuã visionẽ non excludet nec ipediet. sicut aer medius non ipedit. quin vn⁹ hõ alterꝫ videat: ſ3 poti⁹ iuuat. Et sicut spẽs visibiles qb⁹ fit visio trãseũt atq; multiplicãt p aerẽ mediũ q̃usq; ad ocl'os ituẽtiũ puenerint. ita p illã corporeã celestẽ sbaꝫ mꝫtiplicabũr at q; deferẽt. nã corp⁹ illud z cetera celestia dyaphana sũt sicut corp⁹ aereũ. Et adhuc pueniẽti⁹ dispositũ ẽ ad spẽs mꝫtiplicationẽ z ꝓgressionẽ p mediũ ẽpyreũ corp⁹ quã aereũ: q: lucidi⁹ ẽ atq; tã rare sbe sic aerea mã si raritatẽ i celestib⁹ appellare fas ẽ. nullã q̃ tenebrositatẽ hꝫ nec vllaten⁹ visũ ipedit.
D Deter. locoꝝ animarum. ¶ Hoc ãt satis exẽplarit manifestat. qm̃ nos videm⁹ astra fixa: q̃ in octauo celo sũt. iter lꝫ ãt z nos interecta sũt corpa septe celestiũ orbiũ planetaꝝ q̃ q̃titatẽ nobis q̃si iextimabilez cõtinẽt p totã tñ ipaꝫ spẽs visibiles trãseũt vsq; ad nos pueniẽtes. alioqn stellas nobis vidẽ ipossibl'e erat. cũ nulla visio sine visibilib⁹ fiat spẽb⁹ nec tñ spẽs iste interiectis medijs cõporib⁹ qn ad nos deferri valeãt ipediũr. ¶ Sñal'r ãt qcqd hic hoies facẽ i aere pñt. i corpib⁹ celestib⁹ facẽ poterũt nullo eoꝝ ipediẽte felicitatẽ. lꝫ ãt eis i eternũ manebit i possessiõe gaudioꝝ q nemo nouit: nisi q degustat. vñ nẽo viuẽtiũ ea vidit. aut audiuit sic hr̃ Esa. c. 64. ſ. a scl'o nõ audierũt z aurib⁹ ñ pcepunt. ocul⁹ ñ vidit de⁹ absq; te q̃ ꝓpasti diligẽtib⁹ te. idẽ ponit apl'ꝰ ꝑma ad cor. c. 2. ¶ Hec ãt ꝺ purgatorijs locis atq; tartareis sedib⁹ z padisi receptacl'o i qb⁹ tã lõgus nobis tract⁹ ẽ ꝓmo dicta sũt vt mõstrer stat⁹ aiaꝝ p⁹ mortẽ i locis illꝰ ad q̃ trãsiture sũt z ascẽsus vl' volatũ eaꝝ ad eadẽ receptacl'a sicut dñs ihs resurgens a mortuis volauit in ethera i quo mãsio eius in eternum est.

Nũquid

¶ Nõ g̃ nullꝰ dei descẽsus ad carnẽ sumẽdã volatꝰ dici possit.

Ex superioribus autem expositũ patet aqui lã istam de qua sermo agebatur: christũ fuisse: qui ad celũ volauit post resurrectionem suã. Vocatur autem ascensus iste volatus: q; ꝓpria conditionẽ naturalis põderiꝫ corpoꝝ humanoꝝ ascendebat in ethera: hoc aũt diuina agente virtute: vel ex ꝓditione dotis corporis iam glorificati. Nunc vero iuxta eadem quis inquiret: cum christus filius dei verbũ eternum de celis incarnandus in virginis aluo descendit: ꝛ post resurrectionem suam ascẽdit in astra: qui ascensus volatus dictus est: an descensus ad carnẽ sumendã volatus dici queat. ¶ Cui aliquis respondebit dicens hunc descensum volatum esse: nam volatus in salutore assumiꝫ ſm similitudinẽ ad actum auium: quibus ꝓprie conuenit volatuſ: alites tamen non soluꝫ volare dicunꝫ: cum per ethera ascendunt: sed etiam cum descenderint: xp̃s tamen dicitur volauisse: cum per aerem conscendit in ethera post resurrectionẽ: vt ibi maneret: consequenter ergo volasse quoq; dicemus: cum de celo in terrã carnẽ assumpturus descenderit. ¶ Huic responderi debet ascensum xp̃i resurgentis ad celum conuenienter ſm methaphoraꝫ potuisse dici volarum: descensus tamen ad carnẽ assumendam nequaquam volatus appellabitur. Nam cum alites volant: mouentur ꝑ partes aeree regionis transeuntes: cum volatus sit ſpecies motus: sicut saltatio ꝛ progressio iuxta Arꝫ. io°. ethicorum. Cum tamen verbum diuinum in virginis aluo carnem assũpsit: nihil localiter motus est. Nam deus ante incarnationeꝫ verbi in toto orbe erat: ꝛ in qualibet re vniuersi: ꝛ ẽt in virginis aluo: cum sit aliquod ens de vniuersitate rerum. Tunc quoq; quãdo carnem sumpsit: in omnibus rebus simul erat. post incarnationẽ autem identideꝫ in omnibus est. Cum igitur verbum diuinum vere deus sit: necesse est: vt semper vbiq; fuerit: ꝛ sit. Alioquin deus ,infinitus, non esset: necꝫ ex omni parte perfectus. Quapropter dicendum est filium dei ante factam incarnationem extitisse in virginis aluo: sicut in ceteris rebus erat. ꝛ cum carneꝫ sumpsit: non venit ab extra aliquid assumpturus: sed intra erat: ꝛ si non eo mõ: quo postea fuit. Nam ante suſceptam carnem erat in beata virgine: sicut in lapide vno aut ligno conseruãs eẽ: quod tribuit. postea autem erat in ventre illo benedicto non solum vt conseruans: sed etiam vt inde humanam carnem assumens. nullam ergo ſm locũ filius dei mutationem suſcepit: cum carnẽ assumpsit in virginis vtero: ideo descensus ille largissime dictus nequaquam volatus dictus est. ¶ Ascensio tamen in celos domini Jesu quadraginta diebus post resurrectionem suam volatus dicitur. ibi quippe verus: ꝛ ꝓprie dictus localis motus fuit: nam ante hanc ascensionem corpus saluatoris nostri erat in terris: ꝛ nequaquam in celo. post ascensionem vero in celo fuit ꝛ non in terra,. Nam licet corpus saluatoris nostri miraculose simul in mltis locis esse poterat. ſ. in celo ꝛ terra: sicut nunc: cum est in hostia consecrata: est in celo empyreo: ꝛ in terra atq; in plurimis terre partib⁹ est. tñ ante ascensionem suam xp̃s dũtaxat in terra erat: in celo aũt nequaquam. postq; vero ascendit: cepit esse in celo empyreo: ꝛ non erat in terra. Fuit igiꝫ verus motꝰ atq; volatꝰ ascẽsus xp̃i ad ethera. Descensus autem nequaquaꝫ: q; non fuit motus verus ad incarnandum. ¶ Cum vero sacra scriptura in simbolo fidei dicit xp̃m descendisse ad assumendum carnem: respondendum est. in scripturis sacris frequentes esse parabolicas locutiones: atq; methaphoraꝫ. quoniaꝫ tenet modũ loquendi; qui vulgaribus intelligibilis sit. quamobꝛeꝫ necesse est interdum figurate locutiones: atq; transumptiões actuum vel passionum humanarum ad deum. Et quoniam vulgaribus non est iudicio cõprehẽsibile: qualiter de⁹ vbiq; sit cum ipsi hoc nequaquam cernere queant: q; deuſ occupatiuus loco: rum non est: existimant esse deum uelut quendam potentissimum regem: cuius tronus in celo est: cum vero aliquid in terris dispositurus est: dicunt eum ad terras descendere. Et hunc modum locutionum tenet sacra scriptura: vt condescendat modo loquendi vulgarium: q; q; nõ sit iste modus diuini esse: atq; permansionis. Hoc autem: quia si sacra scriptura res que enunciande sunt de deo: ꝓferre vellet: sicut in seipsis sunt: aut eas nequaquam dicere posset nullis existentibus ad hoc exꝑimentibus uocibus: aut si quas ſignificatiuas reperiret voces: tam difficilem haberent intellectũ: vt nullus ad eaꝫ sufficeret comꝑehensionẽ. ¶ Amplius aũt ꝛ si diceꝛet filiũ dei in celis dũtaxat fuisse: cuꝫ carnem assumpturus erat: ꝛ nõ in terris: sicut angeli qui determinãt sibi certa loca: cũ essentie finite sint: ꝛ in alĩs locis nequaq; sunt. Sic quoq; aie nostre que ſpiritus sunt: ꝛ cuꝫ carnẽ assumpturus esset: ad terrã descenderet: nõ poterat vocari descensus iste volatus: q; ſpiritus eo ꝙ indiuiſibiles sunt: moueri nequeunt. Filius aũt dei ſpiritus est: cũ sit deus: ꝛ deum ſpũm dicimus iuxta illud Jo. c. 4. deus ſpũs est ꝛ eos qui eũ adorant oꝑtet in ſpũ ambulare. nõ poterat ergo moueri: ꝛ ꝓsequenter nõ erat in eo volatus. Concluſum ergo ex ſupra positis ꝑz hanc secundã particulã quinte methaphoꝛice paradoxe. ſ. qui volauit intelligi de aquila: que est xp̃s: q; ascendit ad ethereas mansiones quadraginta diebus post resurrectionem: nec cuiq; alteri adaptare valemus. Jo. 4. c.

¶ De tertia parte quinte methaphoꝛe. ſ. aqla q̃ nõ volauit. Capi. 193. A

In hac quinta methaphoꝛa iã dudũ cepta tertia particula est: que non volauit: qõ ad aquilã refertur que in ꝓncipio huius figurate paradoxe ponit. ipſa qppe oĩum eoꝝ que hic memoꝛant ſubiectum est. Et velut de xp̃o aquila noiato enunciabamus ꝙ volauiſſet ita de eodẽ enũciare necesse est ꝙ nõ volauerit: quod dupl'r intelligi potest. ¶ Primo quippe ꝙ xp̃s in eo actu quo volauisse dicitur nõ volauerit referendo volatuꝫ ad aliqõ alteꝝ. ¶ Secundo vt volauisse ꝛ nõ volauisse de eo diuersis tempoꝛib⁹ ꝓdicentur. Juxta scõam acceptionẽ. ſ. ꝙ volauisse ꝛ nõ volauisse in xp̃o ad diuersa tempoꝛa referanꝫ dicendũ est ꝙ xp̃s volauit cum de terris in celos ascendit vt superius expositũ est. Xp̃s etiã nõ volauit quando descẽdit carnẽ sumere. Hoc aũt ex ꝓpositis fundamentis ꝑz: verbũ quippe diuinũ quod carnẽ descẽdit assumere erat ſpũs: ideo q̃; nõ eẽt vbiq; nõ poterat moueri cũ ſpũs non sit mobilis ꝑ se existens. ¶ Amplius aũt q; verbũ diuinũ filius dei existens vbiq; erat ideo volare mouerι aut descendere nequibat carnẽ assumpturus in virgine cũ iã ibi eẽt ante carnis sumptionẽ. Ꝓeter hoc aũt intelligi põt ꝙ xp̃s nõ volat cũ incipit eẽ in hostia consecrata ꝛ ante hoc esset in celo empyreo. Quantũ ad scõam ꝑsonã deitatiſ. ſ. verbũ diuinũ quin vbiq; sit dubiũ nullũ est nec magis hic q̃; alibi ꝛ ista scõa ꝑsona vniunt ſibi iſtõ coꝛpus saluatoꝛis. B

¶ De ipso tñ coꝛpoꝛe redemptoꝛis manifeſtũ est ꝙ nõ sit vbiq; ſed est in empyreis ſedibuſ: cũ vero ſacerdotes conſecrãt ꝓferẽtes verba que xp̃s ꝓtulit ꝑsecrando ꝑ virtutẽ verboꝝ: q; deꝰ vult est ꝓfestim verus coꝛpus xp̃i cũ ſanguine ꝛ aĩa in hostia ꝛ calice sicut in expoſitione ſecũde methaphoꝛice paradoxe dictũ est. Et sic quibuſdã videbit ꝙ coꝛpus xp̃i venit de celo empyreovt sit in hostia. Xp̃s nõ est vbiq; ſz ꝺs C

¶ Sz in hoc dicendũ est ꝙ in ꝑsecratione nõ venit coꝛpus xp̃i de celo empireo trãſiens ꝑ mediũ nec empireũ locũ dimittit: ſz manet i empireo celovt ante ſteterat ꝛ illũ nõ dimittẽs incipit esse in hostia in qua ante neq̃q; steterat: qõ ꝑz. nam sicut cũ ſimul mille hoſtie aut plures cõſecranꝫ in qualibet eaꝝ ꝛ in calice est veruꝫ ꝛ integrũ coꝛpus xp̃i nec opus est vt ab vna in alterã transeat ad hoc ꝙ in oĩbus sit ſz in oĩbus ſimul est: ita stare põt atq; ſtat in oĩbus illis hoſtĩs ꝛ in celo empireo ſimul. nec opus erit vt de celo descendat empireo ad hoc vt in oĩbus illis sit: nã ſi neceſſe esſet eũ de empireo loco in ꝑsecratione descendere vt in hostia sit nõ maneret in felicitate empirei incolatus qõ inconuenienti nõ caret. Ex hoc quoq; ſequereꝫ ꝙ exñte ꝑsecrata vna hostia ſi alia ꝑsecranda foꝛet neceſſe erat vt ab illa in alterã trãſiret: qõ falſiſſimũ est: q; tunc impoſſe erat in eodẽ tpe eẽ niſi vnicã hoſtiã ꝑsecratã: q; in pluribus ſimul xp̃s eẽ nõ poſſet: hoc tñ ꝓtra totã catholicã poſitionẽ est. Etiã diuiſa eadem hostia in plures partes nõ poſſet eſſe in q̃libet eaꝝ totus xp̃s ſz in altera illaꝝ quod ꝓtra catholicaꝫ aſſertionẽ identidem est. Et quod deterius est in nulla eẽt: q; cũ in vnica partiũ eẽ deberet ꝛ oẽs eq̃les interdũ ſint ꝛ nõ ſit maioꝛ ratio quare in vna q̃; in altera ſit aut in oĩbuſ aut in nulla eẽt ſz ipſi nõ ꝓcedunt eẽ in oĩbus. g̃ in nulla est. Quo pacto in hostia ꝑsecrata ꝑ diuiſionẽ ceſſaret eſſe xp̃s in hostia. Ex quo ſequiꝫ ꝙ nulluſ ſacerdos celebꝛans ſumit euchariſtiã: q; ſacerdotes celebꝛãteſ ꝓuſq; ſumant in tres partes diuidũt hoſtiã. g̃ in nulla illaruꝫ triũ erit coꝛpus xp̃i. Et ꝑsequenter vulgares etiã nõ ſument euchariſtiã: q; eis hoſtia aſſumenda diuidiꝫ cũ integra ſumi nequeat. ¶ Amplius autẽ dato ꝙ ſacerdos celebꝛans accipiens hoſtiã nõ diuideret euchariſtiã ſumere nõ poterat: qñ

D

¶ Quõ xp̃i coꝛpus veniat in hoſtia.

¶ Quõ ſacra ſcriptura dicat deuꝫ ad aſſumendaꝫ carnẽ deſcẽdiſſe.

consecrat sub duplici spē.s.in vino ⁊ pane ⁊ dicunt in vtroq3 esse verum corpus xp̄i ac sanguinem: sed ex superiori positio ne quorundam sequebatur q̄ in vno solum esse posset ergo vel erit in hostia solum vel in solo calice: sed non est maior rō quare sit in vno q̄3 in altero: ergo in ambobus est vel in neutro: sed non in vtroq3 ergo in neutro.

Lapi. i94. A

¶ Quedam attinentia ad superiora ⁊ obiectio.

Hec enim absurdissima sunt ⁊ contra dicta ⁊ facta xp̄i qm̄ ipse consecrauit panez: ⁊ postea fregit ⁊ dedit de eo cuilibet discipulorum. in quo innuit q̄ in qualibet illarum partium erat corpus suum alioquin nullus cōmunicasset de apostolis qō est falsissimuz. Non enim est intelligendū q̄ xp̄s prior quolibet specialiter panem consecrauerit. nā tunc oportuisset ipsum duodecies cōsecrauisse quod nullo modo ex littera habetur Matthei. xxvi. c. ⁊ p̄ma ad corin. xi. vbi de hoc: sed magis q̄ semel tm̄ ista prolata sint. similiter p3 Luc. 22°.

B Obo.

¶ Et si aliquis obijciat huic sententie q̄ prius fuit facta diuisio panis q̄3 consecratio cum prius verba prolata fuerint ⁊ fractio p̄cesserit: vt patet Matthei. 26. ⁊ Luc. 22. c. ergo singulas particulas consecrauit ⁊ non totum panem ⁊ sic totiens conseruat quotiens bucellam alicui dabat. scilicet duodecies propter duodecim bucellas datas duodecim apostolis.

L Rñsio.

¶ Respondendum est q̄ non debet sumi in euangelijs ⁊ alia sacra scriptura semper argumentum ex ordine dictorum: sed solum ex dictis: nam tunc nulla anticipatio nec recapitulatio nec interpositio esset in sacra scriptura: sed hoc falsissimum est. Loca enim ista plurima sunt vt stillo non egeant.

Mar. 14. c.

¶ Sed adhuc ex isto eodem loco ex quo arguitur destruetur argumentum istud. nam3 Marchi. c. 14. vbi de hac consecratione agitur prius ponitur xp̄m dedisse apostolis panem ⁊ postea consecrasse: tamen hoc nemo concedit: q⁹ quādo porrexit' xp̄s iam consecratio facta erat. Non enim postea fieri conuenienter consecratio, diceretur nec fieret. non enim deberet dicere hoc est corpus meū: sed ipsum est corpus meū q⁹ ipse non teneret manibus: sed apostoli. patet cum dicit accepit iesus panem ⁊ benedicens fregit ⁊ dedit eis ⁊ ait sumite hoc est corpus meum: sed hoc ab omnibus negatur. ergo conformiter non est arguendum in alijs ex ordine. s. q⁹ dicit q̄ fregit ⁊ postea dixit hoc est corpus meum. Quāq3 adhuc si ex eisdem verbis apostolorum ta3 Matthei q̄3 Marchi q̄3 Luche arguere velimus adhuc reperietur priorem fuisse cōsecrationem quā fractionem: q⁹ dicitur accipiens Jesus panē benedixit ⁊ fregit: sed manifestum est hanc benedictionez nihil fuisse nisi consecrationem. ergo prius consecrauit panem q̄3 fregit: ⁊ sic per vnicam consecrationem fuerunt omnes ille bucelle. i. postea diuise p̄secrate: ⁊ sic esset si diuisum fuisset in decem milia.

D Irrefragabile testimoniū de cōsecratione in calice.

¶ Sed adhuc si quis dure ceruicis his assensum pertinaciter accommodare nollet. Habemus ꝯ eū irrefragabile testimoniū de p̄secratōe in calice: q⁹ illa semel facta ē ⁊ ex illo calice oēs biberūt. q̄ pars quā qlz bibebat ptinebat pfecte corpus christi vel nulla ergo p vnicaz p̄secrationē erat christus i. i2. partib⁹ vini ⁊ in qualibet integre.

Mat. 26. c.

Q⁹ aūt de calice semel cōsecrato omnes biberint patet Matthei. 26. cuz dicitur ⁊ accipiens calicez gratias egit ⁊ dedit illis dicens bibite ex hoc omnes. ergo ex eodem semel cōsecrato omnes biberunt ⁊ sic per vnicam consecrationem partes ab omnibus bibite consecrate sunt.

Lap. i95. A

Q⁹ autem discipuli biberint ex eo calice quem xp̄s semel consecrauit patet Marchi. i4. cuz dicitur ⁊ accepto calice gratias agens dedit eis ⁊ biberūt ex eo oēs.

¶ Improbatio contra predicta: ⁊ quedam alia.

Amplius autem ⁊ si quis nulli rationi obedire volens diceret q⁹ quando quilibet bibebat xp̄s cōsecrabat illud qō manebat vel resumebat calicē ⁊ iterum consecrabat stare nequit: q⁹ semel consecrauit ⁊ mandauit q⁹ illud consecratuz diuiderent apostoli inter se. Si tamē pro quolibet calicem resumeret ⁊ consecraret iterum non diceret eis q⁹ diuiderent inter se: sed cuilibet solum dedisset per se.

Luc. 22. c.

Q⁹ autem omnes illud semel consecratum diuiserint patet Luc. 22. cum dicitur. ⁊ accepto calice gratias egit: ⁊ ait accipite ⁊ diuidite inter vos. apparet ergo vnicam consecrationem profecisse pro. i2. partibus vini cōsecrandis.

¶ Amplius aūt ex necessitate rationis arguitur: quia aut discipuli in cena domini sumpserūt sanguinē dñi in spē vini aut nequaq3. Si āt dicaf q⁹ nequaq3: hereticū est ⁊ facimus xp̄z mendacē q dixit se tradidisse corpus suū ⁊ sanguinē discipulis. Si aūt p̄sitemur q⁹ susceperint q̄ritur qm̄ xp̄s p̄secrauit vinū calicis ⁊ tradidit p̄ discipulo an totū calicē biberit vel nō. Nō potest astrui q⁹ totū biberit: q⁹ Marchi. c. 14. dī biberūt ex eo oēs. ⁊ Luc. 24. euidentius ponit q⁹ diuiserint inter se cū dī accipite ⁊ diuidite inter vos. Cū ergo primus biberit ⁊ an aliquid ceteris bibendum relictum sit queritur an qui postea biberūt ibi sanguinē ⁊ corpus xp̄i assumpserint vel non. Si enim qlz inde bibens corpus ⁊ sanguinem dñi sumpsit cū hoc vnica consecratione factum sit. ergo diuiso illo vino consecrato p vnicaz p̄secrationem in qualibet parte diuisiōis manebat corpus ⁊ sanguis saluatoris. quod intendebaf. Si autem dicas q⁹ primus bibens corpus xp̄i ⁊ sanguinem solum sumpsit. g̃ xp̄s delusit ceteros quibus dixit se dedisse corpus ⁊ sanguinem suum ⁊ nihil contulit. Et p̄ter hoc stare nequit q⁹ cū xp̄s p̄ferens verba super calicem cōsecrauit aut totum vinum consecrauit aut nihil cum partes non eēnt ibi distincte. ergo vel totum cōsecrauit vel nihil: sed aliqd p̄secrauit vt euāgeliste p̄firmant. g̃ totum p̄secrauit. sed p̄mus nō totū bibit. ergo ibi mā sit corpus xp̄i. Sed non poterat manere pars corpis ⁊ sanguinis: sed totū q⁹ alioqn xp̄s dilacerareť in sumptione qō ē absurdū ⁊ hereticū. ergo p̄mus bibens integrum xp̄m sumpsit ⁊ integer p̄ scōo bibente mansit ⁊ sic de ceteris vsq3 ad duodecim. Non igit oz vt quādo p̄secraf vna hostia si alia ē p̄secrata q⁹ xp̄s inde trāseat ad eā q̄ consecraf p̄ore deserta: ⁊ p̄fr cū fit p̄secratio ⁊ xp̄s nouiter incipit esse in hostia q⁹ descendat de celo empyreo vt sit in hostia. Ideo cū p̄secratio fit xp̄s ex virtute institutiōis sue p. v̄ba p̄secratōis incipit esse in hostia: ⁊ nūc est in celo empyreo ⁊ hostia cū ante dūtaxat eēt in celo empyreo ⁊ cum incipit esse in hostia non volat descēdens ad hostiam quāq3 pauca aduertētibus videtur q⁹ xp̄s descendat de empyrea sede ex necessitate consecrationis.

B Xp̄i corp⁹ p. p̄secratiōis v̄ba incipit eē in hostia. La. i96. A

¶ Hec ad suprādicta attinent.

Duobus ante expositis modis dici p̄t xp̄m nō voluisse. ⁊ quāq3 hec veritate fulcianf intētio methaphore non est ad aliquē hor modor: sed ad idem tp̄s vtraq3 p̄dictiōis extremitas referēda est. s. q⁹ in eo actu q̄ xp̄s volare dicebaf ascēdens ad celos dicaf quoq3 nō volare

B Que in xp̄o fuerūt nāe.

¶ In quo vt sepe id dictū ē supponaf in xp̄o duas fuisse nās diuinam atq3 humanā: humana aūt nā. s. corporea. p̄prie hz q⁹ volauerit ascēdēs ad ethera. ibi nēpe verus fuit motus cū aia ⁊ corpus saluatoris ante tp̄s ascēsionis in empyreo nūq3 fuissent. Quantū ad diuinā nām nullus fuit volatus: q⁹ volatus ē verus motus. in diuina tm̄ suba immobilitas semp fuit quod p3 qm̄ id qō volat: volatu ad eū tendit locū in quo p̄us non fuerat. xp̄s tm̄ vt deus erat semp in empyreo fuerat sicut ⁊ in oībus entib⁹.

¶ Hoc aūt nr̄o p̄cessu p3 cū dicamus deū patrem filium ⁊ spūm sctm̄ semp in empyreo fuisse g̃liam angelicis spiritibus exhibendo. nā cū deū vbiq3 p̄fiteamur patrem quoq3 ⁊ filium atq3 spūm vbiq3 p̄fitebimur: qm̄ oēs tres vna individua substantia atq; nā sunt. neēe est igit vbi vnus fuerit alter quoq3 esse. imo quod amplius est necesse est alterum in altero esse. Juxta illud Jo. i4. cuz xp̄s reprehēdit philippū dicentē domine ostende nobis patrem ⁊ sufficit nobis. dicit ei iesus tanto tpe vobiscum sum ⁊ non me cognouistis philippe qui videt me videt ⁊ patrez: qūo tu dicis ostende nobis patrem. non credis q⁹ ego in patre ⁊ pater in me est.

L Necē ē alteram diuinas p̄sonam in altera esse.

¶ Amplius aūt ascensus in celū nō fuit volatus quantū ad diuinā nām in xp̄o. nam cuz qs volat ab eo loco discedit a quo volat deus tm̄ a terra non discessit ascendente xp̄o in celum sed ibi in eternum manet sicut ante fuerat q⁹ deus vbiq3 est.

La. i97. A

¶ Q⁹ amplius manifestatur Matthei vltimo vbi xp̄s p̄festim post hec in celum ascensurus discipulis suis loquitur dicens ego enim vobiscum sum vsq3 ad consummationem seculi.

¶ Ex predictis ergo expositum patet qualiter christus in celū ascēdens non volauerit.

¶ Pars quarta methaphore quinte. s. aquila que venit in locum a quo nunq3 recessit.

Consequenti ordine cepte vltime paradoxe particula quarta adest. s. que venit in locum a quo nunq3 recessit, de qua dicēdum est sicut de ceteris huius paradoxe ⁊ precedentium trium particulis ō xp̄o exponi necesse esse. In quo qm̄ duplex nā est cuz sit gigas gemine substantie iuxta testimonium sacre scripture inquirendum est qūo cuiq3 applicenť ⁊ cui eaz potissime congruant. Daz prima substātiaz diuina est. cui hec verba dupl̄r applicari

cari queũt. ſ. ꝑſe aut ſm methaphorã. q; ſi hec de xpo enũcia re velimus q̃tũ ad diuinã nãz ſm ꝑpriã ſignificationẽ hoꝝ terminoꝝ: ire venire aut recedere nõ ꝯgruet haꝫ vlla ꝓticula. diuina quippe ſuba nec aliquoꝝſuz tendit nec ab aliq̃ vnq̃z diſcedit loco: hoc quippe impoſſe atq; inopinabile itelligẽtib⁹ eſt: nã cũ ipſa infinita ſit neceſſe eſt vt vbiq; ſit. Si aũt aliquoꝝ ſum ire aut ab aliq̃ diſcedere loco daret abſurditatib⁹ cia repplerentur. Sumptis g̃ ꝑpriis his terminis de xpo inq̃tũ de⁹ eſt dici nequit q; aliquẽ acceperit aut reliquerit locum. Nõ g̃ hoc mõ exponet que venit in locũ a quo nũq̃z diſceſſit: deitas nempe nec ad aliquẽ locũ venit nec indevnq̃z receſſit. Si aũt ſm methaphorã ſumptiſ terminiſ hãc particulã de xpo iuxta diuinã nãm applicare voluerimus aliter dicendũ erit: multa equidẽ ſacra ſcriptura de deo fatetur in methaphora que in ſenſu hyſtorico execrab. Fatemur g̃ hoc mõ de deo q; ad aliquẽ locũ veniens inde aliqñ diſcedat: eũ quippe ad aliquẽ locũ venire dicimus cũ ibi aliqd noui agit quod ante nõ efficiebat. Velut ante ꝓfuſionẽ labioꝝ in babilonice turris edificatione de⁹ ibi eẽ nõ dicebaſ: qñ nouũ nihil efficiebat: ꝛ q; poſt hoc edificatiũ ꝓfuſo labio idyomata diuiſit in gentes dr in babilonẽ veniſſe deus. Sic ꝓz Geñ. xi. c. ſ. deſcendit autẽ dñs vt videret ciuitatẽ ꝛ turrim quã edificauerũt filij adã. ꝛ iterũ in eodẽ. c. dicit venite ꝛ deſcendamus ꝛ ꝓfundamus linguã eo rũ ibi. Hoc tropice locutionis gñe vtentes dicemus filiuz dei veniſſe ad aliquẽ locũ. ſ. in virginis aluũ ꝛ q̃q̃z iſte aduentus ꝑpriꝫ aduentuſ nõ fuerit: q; tñ aliquid noui factũ eſt qđ ante nõ efficiebaſ. ſ. q; carnẽ ſumpſit quã ab eterno nũq̃z aſſũpſerat dici põt verbũ diuinũ veniſſe in virginis vterũ. Alia autẽ particula. ſ. a quo nũq̃z diſceſſit nõ põt applicari xpo in hoc ſenſu methaphorico ſm naturã diuinã: nã velut tropice locutionis gñe vtentes vere dicimus q; xpo in virginiſ vterũ aduentauerit: ita ꝛ eũ inde aliqñ receſſiſſe verũ eſt. ¶ Nã nouẽ dũtaxat menſib⁹ verbũ diuinũ carnẽ aſſumẽdo ꝛ ſub aſſumpta manẽdo ſtetit in virginis aluo. Expleto aũt tpe in lucem editus eſt nec ibidẽ vltra mãſit in aſſumpta carne. Xpo g̃ in q̃tũ deus erat a virginis vtero recedebat: ꝑdicte locutionis tropice modo: nam velut aliquãdo carnẽ aſſumere cepit quã ante nũq̃z aſſumpſerat ita aliqñ aſſumere deſijt ꝛ ſub aſſumpta manere in vtero. Xpo g̃ deus a loco in quo aliqñ fuerat diſceſſit: nõ põt igiſ in hoc ſenſu ꝑdicta applicari particula.

Geñ. xi. capi.

B Nouez mẽſibuſ xpo ſtetit i virginis aluo.

La. i98. A

¶ Expoſitio 4.ᵉ ꝓtis 5ᵉ methaphore ꝓut xpo erat homo.

Alia aũt in xpo natura eſt. ſ. humana ſm quã ẽt ꝑdicta verba applicari queunt. vnde ſm ꝑpriã vocuz ſignificationẽ aut ſm methaphorã applicatio fieri põt. Si aũt ꝑpria vocũ vtamur ſignificatione manifeſtũ eſt: qñ ꝯgruũt: xpo egdẽ vt homo erat ad aliqua loca venit imo ad plurima qñ tota vita ſua in motu erat vt expleret opus ad qđ miſſus erat. ſ. ſeminando doctrine verbũ. Secũda tñ particula i hoc ſenſu nõ ꝓuenit. ſ. a quo nũq̃z diſceſſit: nã q̃q̃z xpo ad multa veniſſet loca: nullus tñ fuit a quo non diſcederet niſi de empyrea ſede intelligere voluerimus: qñ poſtq̃z ſaluator noſter in celos aſcendit ab empyreo nũq̃z diſceſſit: ꝛ iz in quotidiana conſecratione in hoſtia ꝛ calice ſit: a celo tñ empyreo nũq̃z diſcedit vt in ꝓximis expoſitũ eſt. Hoc autem q̃q̃z veritate nixum ſit: nõ tñ accedit ad ſenſuz huius methaphorice locutionis quod ex eiuſdẽ verbis manifeſtũ ſit. Non enim dicitur q; aquila iſta iuit ad aliquẽ locũ a quo nunq̃z diſceſſit ſed q; venit in locum a quo nũq̃z diſceſſit. Q; ergo xpo in empyreã ſedem aſcenderit nõ eſt venire ſed ire: qñ venire verſus nos eſt. Xpo igitur inquãtũ homo erat nõ venit in celũ empyreũ ſed iuit. Non põt ergo iſta ꝓpoſitio de aſcenſu xpi in celũ intelligi q̃q̃z inde nunq̃z diſceſſerit. Si vero de xpo vt homo eſt hanc ꝓpoſitionem intelligi voluerimus ſm ſenſum methaphoricũ ſtare nequibit: nam ſi xpz ad aliquẽ locũ ſm methaphorã veniſſe fateamur: nullus tñ erit locus de quo xpo ſm methaphorã non receſſerit: quod pz. nam xpo ſm q; homo nunq̃z in aliquẽ locum venit ſm veritatem motus a quo vere non receſſerit. Differentius ergo facilius concedetur in ſenſu methaphorazꝫ nunq̃z eum in aliquẽ veniſſe locũ a quo nunq̃z diſceſſerit. Facilius quippe eſt ꝓpoſitionem in ſenſu allegorico vel quocũq̃z miſtico verazꝫ efficere q̃z in litterali: qđ patet: nam de deo multa ſm tropicum loquendi genus concedimus que ſm littere veritatez magne fozent abſurditates pertinentes ad hereticã prauitatẽ. ¶ De xpo quoq̃z vt homo eſt multa methaphora vtentes fatebimur que in veritate ſre negaremus: ipſe quippe in hoſtia conſecrata eſt non ſolũ vt deus: ſed vt homo: q; ibi verũ corpus ſuũ ꝛ ſanguis manẽt. Et adhuc ꝑpriꝰ in hoſtia eſt inquãtũ eſt homo q̃z inquãtũ eſt deus ex viribus verboꝝ conſecrationis que de corpore ꝛ ſanguine ꝑferunt nihil attingẽtia deitatẽ ſicut latius explanatum extitit in ſecunda paradoxa figurata ſup particulam qui videbatur. Hic aũt xps homo q̃:q̃z in milibus hoſtiaꝝ in conſecratione eſſe debeat a celo empyreo non diſcedit. Si tñ receſſum ſm methaphorã aſſumi placuerit concedetur xpm de celo diſcedere aut in terram venire vt homo eſt: qm̃ quotidie eſſe ſumit in qualibet hoſtia conſecrata: ꝓius vero q̃z cõſecratio fieret nullus erat motus in hoſtia nec ibi xps erat. Hoc aũt vulgares ad aliquẽ locũ venire dicunt cum quis ibi eſſe incipit vbi ꝓius non ſteterat. Nequeunt ergo predicta de xpo vt homo eſt ſub methaphora dici.

¶ Dubietas penes predicta.

Capi. i99. A

Cum autem ex predictis conſtet has duas ſimul particulas de xpo ſm q; deus eſt ſm litteraleꝫ ſenſum nõ predicari: nec ambe ſm ſenſuz allegoricũ: nec de eo vt homo eſt ambe ſm litterã enunciañ ſm methaphoram quoq̃z de eo vere vtraq̃z non predicatur: inquirendum reſtat an accipi poſſint: ita vt altera pars de chriſto vt deuſ eſt enũcietur: altera vero xps vt homo eſt ꝯgruat. ¶ Tũc q̃z erit duplex modus. ſ. vt vtraq̃z ſm allegoriam accipiaſ aut vtraq̃z ſm litteram aſſumenda ſit. Si aũt vtraq̃z ſm littere primariaz ſignificationem aſſumaſ erit iſta applicatio. ſ. q; xps ſm q; deuſ in aliquẽ veniret locũ vere a quo ſm q; hõ in ſenſu methaphorico nunq̃z receſſerit. Et tũc vtraq̃z pars falſitate manifeſta notaſ. nam xps vt deuſ erat in nullum locũ vere veniſſe potuit: quoniam vbiq; totus ꝛ ſemp eſt atq; in hunc modũ ſemper fuit vt in precedentibus inductum eſt. ¶ Secũda quoq̃z ꝑs falſitate nõ caret. nam xps vt hõ nunq̃z in quẽq̃z locoꝝ venit a quo non receſſerit. Si forte de celo empyreo arguere velis q; xps poſtq̃z ibi ſtetit nunq̃z inde receſſit. Reſpondendũ eſt q; xps ſm q; hõ non venit in celum emphyreum ſz iuit in illud vt ꝓius declaratum eſt. Poſſumus aũt ecõtrario hec intelligere. ſ. q; xps ſm q; hõ in aliquem locũ venerit a quo ſm q; deus nunq̃z receſſit. hoc aũt fulcit i veritate manifeſtuz pz. nam xps vt hõ erat ad multa venit loca ab eis tñ vt deuſ erat nunq̃z diſceſſit nec a quouis alio locoꝝ. nec tñ eſt iſte ſenſus quẽ intendit iſta figurata paradoxa vt in ꝓximis expoſitũ eſt. Aliter aũt hoc dictum applicari põt xpo ita vt vna particula de eo vt deus eſt alia vero de eo vt hõ eſt itelligaſ: vtraq̃z tñ ſm methaphoram. ſ. q; xps venit ad aliquẽ locũ a quo nũq̃z receſſit. ſ. q; xps ſm q; deus venit in aliquẽ locũ a quo ſm q; hõ nunq̃z receſſit. Hoc tñ ſtare nequit qm̃ altera pars iſtarum vera eſt. ſ. q; xps ſm q; deus venit in aliquẽ locũ aſſumpto venire ſm tropum. hoc nẽpe tota ſacra ſcriptura cõcredit.

B Obiectio. C Rñſio. D Impꝛobatio expõniſ

¶ Secũda particula falſitatem continet. ſ. q; xps ſteterit in aliquo loco aut venerit ad eum a quo ſm methaphorã nõ receſſerit vt hõ erat. nam ẽt ſi nunq̃z ſm ſenſum litteralem a celo empyreo xpſ recedat ab illo tñ recedit qtidie ſz methaphoram vt ꝓius expoſitũ eſt. Aliter aũt ꝓpoſitio iſta ecõtrario intelligi põt. ſ. q; xps ſm q; hõ in aliquẽ locum venit aſſumpto venire ſm methaphoram a quo ipſe vt deus erat nunq̃z diſceſſit aſſumpto receſſu ſm eundem modũ tropice locutionis. Hic aũt ſenſus ſtare nequit. nam ſz prima pars. ſ. q; xps vt hõ venit in aliquẽ locum methaphorice ſumpto venire veritatez ꝓtineat. nullus tñ locus eſt a quo deus ſm methaphorã non recedat. Quotidie enim in ꝓſecratione xpſ vt homo ẽ de celo venit aſſumpto venire ſm methaphoram. ab eadem tñ hoſtia xps vt deus eſt recedit ſi receſſum methaphorice aſſumamus: q; eſſe incipit alias. Sic enim dicimus deũ ab aiabus recedere cũ male fieri inceperint. Sic pz yſa. c. 59. iniquitates veſtre diuiſerunt inter vos ꝛ deum veſtrũ. ꝓius tñ cuz eis deus fuerat. hic enim recedere ſub methaphora aſſumiſ. non põt igiſ iſte ſenſus manere. Nunc aũt dicendum eſt predictas particulas de xpo, vt deus eſt accipi debere dũtaxat: ꝛ non eſt accipiẽda vtraq̃z ſm ſenſum methaphoricũ nec vtraq̃z ſm ſenſum litteralẽ. ſz altera in methaphora alia vero ſub veritate ſenſus litteralis. ſ. q; xps ſm q; deus venit carnẽ aſſumpturus in virginiſ vtero ab eodẽ tñ nunq̃z receſſit. vtraq̃z aũt veritate fulciſ. ꝓima in ſenſu tropico ꝓtinet veritatem. ſ. q; xps vt deus venit carnem aſſumpturus in virginis aluuz aſſumpto venire ſub methaphora. ſm veritatem littere non

E Quid ſit deũ ab aiabuſ recedeꝛ

B In hoſtia xps vt deus ꝛ hõ eſt

pōt exponi q̄ non venit in virginis vtez filius dei ſz ibi ſem per extiterat ex quo beata virgo eſſe cepit ſicut in ceteris fuit ⁊ erat. Sed venit in virginis aluū aſſumpto venire in miſti co ſenſu. ſ. q̄ nouū effectum filius dei fecit in virginis vtero quē ante hoc nunq̄ fecerat. qm̄ aliq̄n ab ipſa ⁊ in ea carnem ſuſcepit quā ante hoc nunq̄ aſſumpſerat. poſt hoc ēt nunq̄ carnem in eadē ſuſcepit. Hoc igit̄ modo accipiendū eſt q̄ xp̄s in aliquē locum venerit. ſ. in virginiſ vtez. ¶ Secunda in hac particula eſt. ſ. q̄ xp̄s vt deus nunq̄ diſceſſit ab vtero virginiſ. deus enim vbiq̄ ē. nec ad aliquē locū ire pōt q̄ in eo iā ē nec ab aliq̄ diſcedere poteſt: q̄ nihil eſt quo tēdat. Uelut ſi aliq̄ corpus ſm quātitatem infinitum foret ad nullū locum ire po terat qm̄ iam in eo erat. nec ab aliquo loco diſcedere valet q̄ non eſt quo vadat. hoc aūt modo neceſſe eſt hanc particulaz exponi de xp̄o. ſ. q̄ venit in locum a quo nunq̄ diſceſſit.

Capi. 200. A

¶ Pars qnta methaphoze qnte. ſ. agla que quieuit.

Huius quinte figurate paradoxe particula qnta eſt. que quieuit. hec aūt particula ad xp̄m qui aq la dī ſicut cetere prepoſite particule referri dz. In quo aduer tendum iſtud verbū quieſcere equoce dī. ſignat enī ceſſare a motu maxime a locali: ⁊ ipoztat delectari ſiue ſz rōnē ſiue ſz ſenſitiuā virtutem vt in aīalibus eſt cū aliq̄ obiectū delecta bile applicitum eis eſt in quo gaudeant ⁊ delectenť. Cum vo quiſq̄ horum aliqd tale hz eum quieſcere dicimus. Hec autē duo impoztanť per vnicam vocē in idyomate hyſpanico: iſta tñ latina dictio quieſcere non equaliter vtrūq̄ ipoztat ſz nos trahimus ad illa. propria aūt eius ſignificatio eſt a motu ceſ ſare. Hac aūt tantūmodo ſignificatione viri peritiſſimi qbus in proprietate vocū diſtinguēdi cura eſt hac dictione vtunť.

B Dubitatio.

¶ Nunc vero qm̄ in hoc termino equiuocatio eſt cuiq̄ iam biguo erit in qua ſignificatione aſſumendus eſt. an in vtraq̄ equaliter aſſumi queat.

C Riſio.

¶ Cui reſpondendum eſt quieſcere hic pro ceſſatiōe a motu neceſſario ſumendū eſſe ⁊ nequaq̄ pro gaudio vel leticia quauis. nam ſi hic quieſcere ip̄m letari diceremus aut tam pro letari q̄ pro motus localis ceſſatione aſſumať ſupflue eſſent due particule que infra habenť. ſ. que gaudebat ⁊ non gaudebat. neceſſario igit̄ dicendū eſt ſolum accipi pro ceſſatione a motu locali. Et qm̄ quies motum pre ſupponit non pōt dici quieſcere qō nec per ſe nec p accidens moueri pōt. quo fit vt impoſſibile ſit hanc particulam de deo intelligi. tunc enim nec moueret nec quieſceret. Sed de xp̄o vt hō erat intelligit̄. hoc enim mō in eo pprius motus ē. quā obrem pprie quieſcere poterat. xp̄s qppe vt hō erat ad nām pertinebat corporalem que eſt ſubiectum oīum motuum. ⁊ q̄ terminus motus quies eſt vt apparet ex toto pceſſu librorū ph yſicorum Ariſtotilis ſicut in xp̄o varij modi motus erāt ita quoq̄ erant varie quietes. Erat in xp̄o motus alteratiōis qua res de vna qualitate mouetur in alterā. Hāc enim in xp̄o poni neceſſe eſt: quoniā aliquando frigidus: interdū vero ca lidus erat. Sic quoq̄ de ceteris qualitatibus que ſunt condi tiones corpoz ad quas eſt motus ſm quas ipſe patiebatur a cauſis agentiū naturalibus de quibus late dictū eſt in para doxa tertia figurata ſuper partē: qui patiebatur: ⁊ non patie batur. Quantū ad hunc motū alterationis in xp̄o aſſignare tur in eo quies. ſ. conſumatio in acquiſitione alicuius forme qualitatiue ⁊ q̄ non ſit vlterior actio ad generationez forme illius. Erat autem in chriſto homine alius motus qui dicitur augmentatio. hunc enim ad maiorem quantitatem dicimus iuxta Ariſtotilē. ſ. phyſicorum. hunc aūt in ſe chriſtus mo tum ſuſcepit: quoniā in quantitate augmentum ſuſcipiebat ad maiorem ſtaturā ſicut in aliis hominibus mediocris ſta ture motus ad maiorem quantitatem fit. Sic ait Luchas in fine ſecundi capituli. ſ. Jeſus autem pficiebat ſcientia ⁊ eta te ⁊ gratia apud deum ⁊ homines: pficere ſm etatē eum di xit. i. ſm magnitudinem corporis congruentē etati: nam non poteſt eſſe ſenſus q̄ eum creuiſſe etate dicat. i. q̄ ſemper plu res annos ⁊ menſes haberet. Sacra quippe ſcriptura quic quid dicat ad declarationem aliquarum veritatum dicit que ſub ambiguo tenerentur aut nullatenus cognite eſſent niſi ſcriberentur. Cum vero aliqua veritas eſt per ſe nota: ita vt nemini in dubium venire queat ſuperfluum eſt illam ſtillo ānotari. Sic autem de hac veritate eſſet ſi intelligendum fo ret q̄ chriſtus etate proficeret. i. q̄ ſemper plures menſes ⁊ annos haberet: hoc quippe neceſſarius erat q̄ dum chriſtus viueret plures ſemper annos ⁊ menſes haberet: nam hoc

D Quies eſt termin⁹ motus.

Ari. phyſi. 5.

E Dubium.

cunctis entibus generale eſt. Ambiguitas tamen videbatur an chriſtus in quantitate corpulentie ſm conuenientiā eta tis ſue creſceret. Quidam nāq̄ hominum ſunt quibuſ iuxta etatē concors ſtatura eſt: alijs vero nequaq̄: vt ergo hoc am biguum tolleretur dictum eſt q̄ creſcebat etate. ſ. in corpulē tia debita ſm etatem. Quies autem in chriſto ſm motū aug mentationis fuit adepto ipſo maiorem quantitatem in qua corpus chriſti fuit quando augmentari deſijt: his duobus enarratis motibus correſpondent quietes que ſunt termini ipſorum motuum. Ulgares tamen nullam quietem ponūt terminantem hos motus. Ulgares nāq̄ quietē non vocāt ceſſationem motus dūtaxat ſed ceſſationem a laborioſo mo tu. in alteratione aūtē ⁊ augmento laborem nullum eſſe ſci unt in eo qui augmentatur ⁊ alteratur. nullam ergo quietez his motibus contrariam ponunt. Alius autez motus ſm lo cum eſt quē Ari. ſ. phyſicorum lationem vocat. pertinet eni ad pedes manus ⁊ organa iterpretatiua. ſ. organa vocis for matiua. In progreſſione enim aut in opere manuali aut vo cuz formatione motus localis tolli nequit. In his autem qui es eſt que eſt ceſſatio ab his motibus. his vero motibus vul gares quietem tanquam terminum conſtituunt. q̄ non ſo lum eſt ceſſatio a motu ſed etiam a labore cum tales motus ſemper laborioſi ſint. Hos autem motus ⁊ labores coniun ctos xp̄s ſuſcepit: ideo cum vere ceſſaret ab eis habebat quie tes oppoſitas eis ⁊ ſunt termini. Ex autem fatigatio que mo tum localem conſequitur in xp̄o fuerit patet Jo. 4. c. Cum di citur erat autem ibi fons Jacob. ieſus autem fatigatus ex iti nere ſedebat ſuper fontem. illud autem ſedere ei quietis alla tiuum erat. ¶ In operatione quoq̄ manuali xp̄s fatigabať quoniam delicate erat complexionis atq̄ nimis ſentientis la borez. ceſſare autem ab his motibus ei quies erat. In vocū quoq̄ formatione labor erat velut in eis q̄ longo clamore vo ciferant pz. hi enim nimis fatiganť. ſic predicantibus legen tibus atq̄ diſputantibus accidit. Xp̄s autez ſepiſſime iudeis predicationis diſſerebat verbum cum eis quoq̄ frequēter cō ferebat in quo ei laſſitudinem quandam euenire neceſſe erat ab his igitur ceſſare motib⁹ ei quies erat. Alij quoq̄ afflictio num ⁊ laborum ac tediorum modi ſunt qui xp̄o ex conditio ne aſſumpte paſſibilitatis eueniebant. a quibus ceſſans quie ſcere dicebatur. Ex predictis ergo illatum patet quomodo aquila iſta quam xp̄m eſſe predicamus quieuerit: ab omnib⁹ motibus ceſſans. ¶ Adhuc autem iſtud quieſcere ad ſupra dicta referri poteſt. ſ. q̄ aquila iſta volauerit ⁊ quoniam vo lare motus eſt atq̄ fatigatio q̄ aliquando ab illo volatu ceſ ſauit quieuiſſe predicabitur. Hoc autem verum eſt in xp̄o ſm q̄ homo. ſ. q̄ in celos aſcendens volauerit vt in precedenti bus expoſitum eſt. dum autem volabat quieſcere non diceba tur ſed ceſſatio a volatu cum in celo empyreo fuit. Hoc autez ⁊ ſi verum ſit. non tamen intenditur in hac figurata metha phora ſed quod ſupra tactum eſt.

¶ Pars ſexta methaphoze quinte. ſ. aquila q̄ nō quiit. Ca. 201. A

Continuate extreme figurate paradoxe pars ſe xta occurrit. ſ. que non quieuit. qō conformiter de xp̄o qui aquila eſt vt cetere particule exponē da eſt. Et quoniam contradictionis vtraq̄ pars de eodem ⁊ ſm eandem conditionem: aut fundamentum dici nequit iu xta Ariſt. primo poſteriorum ⁊. 2. elenchorum. ſed de xp̄o ſz q̄ hō erat diximus q̄ quieuerit aliqd. de eo ergo ſz q̄ homo di ci nequit q̄ non quieuerit ſed vt deus. ¶ In hoc autem ad uertendum eſt quietem dupliciter accipi. ſ. ſm vſum vulga ris ſignificationis. ⁊ ſm phyſicamus acceptionez. Ulgarez autem inſequentes modum dicimus ad quieſcere cum non mouetur ſiue ei motus poſſibilis ſit ſiue nequaquā. Et iuxta hoc loquendi genus deus quieſcere dicitur: q̄ nō mouetur. De angelis quoq̄ idem confitebimur. ⁊ hoc modo precedēn tem particulaz de deo fateremur. ſ. q̄ quieuerit. ¶ Aliter aūt quieſcere accipitur iuxta Ax. documentum. ſ. quieſcere res dicitur que non mouetur ſed moueri poteſt vt patet. 4°. phy ſicorum. quo infertur indiuiſibile non poſſe quieſcere. Indi uiſibile nāq̄ moueri nequit. Quod autem non mouetur nō quieſcit. Quo ſequitur vt puncta non moueantur: quoniam idiuiſibilia ſunt: nec quieſcent. angeli quoq̄ ⁊ anime atq̄ de us q̄ indiuiſibilia ſunt motuz aut quietē nō recipiunt. Quā q̄ ergo xp̄s vt homo erat quieſceret ceſſans a motibus ⁊ la boribus. Ut tamen deus erat non quieſcebat quoniam vt de

B Quies dupl'r accipit. p̄ mō.

2° mō.

us erat

us erat nullus illi motus accidebat a quo cessans quiescere diceretur: nec erat in potentia ad huiusmodi recipiendū. Hoc enim infinite pfectioni dei repugnabat. Ex predictis ergo illatū ꝑz qualiter chr̄istus qui aquila erat queuerit ⁊ nō queuerit. ¶ Pars septima methaphore qnte. s. aqla que renouabat.

Ordine consequenti qnte huius methaphorice paradoxe particula septima est: que renouabatur: qō vt cetera ad chr̄istū aquilā referendū est: ⁊ ponitur hic aquilaꝝ conditio. s. renouari. ¶ In quo consideratione dignū est de aquilaꝝ renouatione inqrere. Dupliciter aūt renouationem accipere ꝓtingit: primo equidē renouationē dicimus cū aliquid fm corꝑis habitudinez ⁊ vires atqꝫ operationem ⁊ ceteras dispositiones vetustas in perfectā ⁊ ꝑsti nā conuenientis statute habitudinē ⁊ in vires atqꝫ operationem robustā redit. Aliter autem renouatio accipi pōt. s. qꝫ aliquid quondā fuerit deinde esse perdito nouiter ad esse quod prius nō tenuerat redeat. ¶ Primus renouationis modus aquilaꝝ conditio est. aquilis nāqꝫ veteraſcentib⁹ magna oculoꝝ caligo accidit: ita vt clare intueri nequeant aialia que venatu apprehēdere debent: magnā quoqꝫ alaꝝ grauitatez incurrunt plumisqꝫ nimiū vetustis volatus eis difficilis est. rostrū etiaz quo feriunt aialia valde adūtū redditur ⁊ vngues recurui: ita vt nō faciliter aialia venatu apprehendere queāt. Cum autem iste aquile sibi messe senserint clarissimū fontez aquaꝝ frigidaꝝ inquirentes primo altissimo volatu nubes ethera petunt quousqꝫ concite motu valido ⁊ labore calefiāt atqꝫ calore resoluantur pori. Tunc autem ad modū tormēti volatu precipites gelidaꝝ aquaꝝ fonti se imergunt vbi aqe per porosam intrantibus apertionem magna fit imutatio in eis. Quo fit vt veteribus plumis cadentibus alie nouiter renascantur: vnde depositō pondere priorum penarum ⁊ vetustate ad volandum aptiores fiunt. Rostro quoqꝫ lapides feriunt vt sic eius quedam pars conteratur. in vnguib⁹ aūt idem agunt quo pacto oīa nouiter renascuntur: sic habetur de ꝓprietatibus rer̄ li. 12. c. de aquila. Hanc autem aquilarum artificiosam renouationem psalmista inuit ꝑs. 102. cum dicitur renouabitur vt aquile iuuentus tua. ¶ Secundus renouationis modus est cū aliquid esse desinens nouiter eē incipit. Hanc autem in fenice aue arabica esse patet. Fenix. n. vnicus est in toto orbe. s. in arabicis solitudinibus: viuens quadringentis aut quingentis annis. Cum vero ad tantam senectutis grauedinem venerit vt vetustatis incomodis obsita delectabiliter viuere nequeat nidū de aromaticis ⁊ valde siccis lignis construit ita candenti estu eiusqꝫ fota ⁊ leui alarum afflatu ignez concipere queant vbi media sedens velut in tumulo suo exuritur. Quo in cinerem versa post triduum ex cinere illo paruus vermis animatur manente virtute ꝑ̄is fenicis qui paulatiuis ꝓuectus incrementis alas sumit verusqꝫ fenix efficitur viuens iterum per quadrigentos aut quingentos annos. Hoc pacto fenicū successio fit: ita tamen ꝙ vnicus fenix semꝑ sit. de hoc patet in li. 12. de ꝓprietatibus rerum. c. de fenice. Hec autem renouatio que fenicibus accidit omnibus hominibus aliquando congruet: nam licz nunc oēs esse desinant: in die tamen extremi iudicij omnes ad esse redibūt. Ex eadē nempe materia ex qua constituerūt viuentes ⁊ in quā decedentes resoluti sunt iterum reficient corꝑa eorum. deus quoqꝫ animā corꝑi renouato coniunget vt verus atqꝫ perfectus homo sit. Nimis tamen renouatio hominū in generali resurrectione a renouatione fenicum differt: fenicū quippe renouatio pure naturaliter fit. s. agentibus solis causis naturalibus ⁊ mediantibus dispositiuis q̄litatibus elementalibus manentibus in materia fenicis resoluti. Hec enim instrumenta agendi naturaliū causarum sunt. Ad hominum autem in extremo iudicio renouationem non sunt alique naturales cause agentes: quoniam ad hoc sua actio non attingit: nec sunt ibi alique qualitates dispositiue: quoniam forma que est anima rationalis non vnitur corꝑi per virtutem alicuius agētis pure naturalis. ¶ Amplius autem cum fenix resoluitur non fit renouatio: ita vt fenix idem numero qui preextiterat redeat sed alius ex eadem materia gignitur. Hoc autem facultatez causaꝝ pure naturaliū nequaqꝫ supergreditur velut si fenix qui preextiterat idem numero redeat. In resurrectione autem idem qui precesserat homo redit ⁊ non alius cum principia substantialia compositionis maneant eadem. Hec autem renouatio ad chr̄istū referenda est: sed inquirendum est an de chr̄isto fm ꝙ homo est aut fm ꝙ deus hoc intelligi debeat. ¶ Dicendus hoc intelligi non posse de chr̄isto vt deus est: quoniam in ipso renouatio nulla est: q̄ motus nullus accedere ei pōt. Sed dicendum hanc renouationem necessario intelligi de chr̄isto vt homo est. Chr̄istus equidē vt homo est subiectus erat cunctis penalitatibus ⁊ transmutationibus quibus ceteri hominuz subꝫciebantur ex conditione speciei. Renouari autē est mutari fm habitudinem corꝑis aut vires vel conditionē operationum: aut incipere esse quod ante esse desierat. Hoc autē xp̄o ꝙgruebat vt homo erat: eū igitur renouari ꝓcedēduz est. ¶ Nūquid xp̄s vt aquila vel vt fenix renouabatur. Capi. 203. A

Aliquis autem in hoc inquiret cum chr̄istus fm ꝙ homo renouaretur nūquid renouaretur vt aquila vel vt fenix. ¶ Cui faciliter respondendū est chr̄istuz in hac figurata paradoxa aquilam nuncupari: necesse est igitur vt aliqua similitudo sit inter aquilaruz renouationem ⁊ chr̄isti: quod verum est in vniuersali. s. ꝙ aquila renouatur. chr̄istus quoqꝫ vt homo renouabatur: in speciali tamen nullam mutationis aquilaꝝ ⁊ chr̄isti concors dispositio est: sed conformitas renouationis in chr̄isto ⁊ fenice est: quod patet ꝙ aquilaꝝ renouatio dūtaxat qualitatū alteratio est: esse aūt non permutatur: ita vt esse deperditum recuperetur simpliciter. Fenix autem fm esse mutatur: quoniam esse quoddam perit ⁊ alterum incipit. Chr̄isto autem hec acciderunt: nam dū inter mortales vixit nulla ei aut aquilarum aut fenicum renouatio accidit sed renouatio fuit: quoniam ipse per mortem esse humanū perdidit ⁊ illud postea in resurrectione recuperauit. Unde caro eius que in sepulchro omni vitali motu vegetatione ⁊ opere atqꝫ compage destituta erat reunita ei anima renouata fuit in resurrectione: de hoc ꝑs. 27. s. ⁊ refloruit caro mea ⁊ ex voluntate mea confitebor illi. Psal. 27. c. ¶ Nec solum caro chr̄isti refloruit ⁊ renouata est assumens esse qō ante perdiderat. s. esse humanum: quoniā chr̄istus in triduo mortis sue non fuit homo ⁊ post resurrectionem suam cepit esse homo in quo est renouatio sicut in fenice: sed etiam caro chr̄isti nouam virtutem ⁊ qualitates accepit. Ante passionez quippe suam saluator noster mortalis erat: ideo mortuus est, post passionem autem suam iam imortalis atqꝫ impassibilis manet. Chr̄istus quoqꝫ ante passionem suam multarum afflictionum susceptiuus fuit sicut ceteris hominibus accidebat: post passionem autem nullius afflictionis aut amaritudinis susceptiuus fuit. Sic enim ait apostolus ad roma. 6. c. chr̄istus resurgens a mortuis iam non moritur ⁊ mors illi vltra non dominabitur. Corꝑus quoqꝫ saluatoris nostri ante passionem suam obscuruz ⁊ ponderosum fuit sicut cetera corꝑa humana: post passionem suam corꝑus illud leue ⁊ agile valde fuit: ita vt per aereas regiones transcurrere posset atqꝫ in empyreum conuolare. Fuit quoqꝫ lucidum sicut sol quod ei ante passionem nequaqꝫ contigerat. Poterat quoqꝫ ianuis clausis subintrare: ita vt ei nulla murorum aut structorum edificiorum quicqꝫ prestaret impedimenti vt cum ad discipulos ianuis clausis intrauit vt patet Jo. 20. ⁊ Luc. 24. quod ante passionem suam accidisse nequaqꝫ legimus. Chr̄istus quoqꝫ nondum passus fatigabile corꝑus habuit: vt patet Jo. 4. vbi dicit eum ex itinere fatigatū sedisse super fontē. Aplꝫ ad roma. 6. c. B

Post mortem autem nequaqꝫ fatigabile fuit. De ceteris aūt dotibus corꝑorum gloriosorum idem dicendū est habuit qꝫpe eas xp̄s post resurrectionē ꝛz ante mortē nullā habuerat. In quibus aliq̄liter renouatio aquilaꝝ renouationi corꝑoriꝫ saluatoris nostri similitudinē quādā hz. Aquilis quippe renouatis alaꝝ maior agilitas: oculoꝝ intensior pspicitas virūqꝫ maior firmitas accidit: rostri quoqꝫ ⁊ vnguiū quenientior dispositio ⁊ habilitas in ceteris q̄litatibus. Sic. n. in saluatore nr̄o multe q̄litates dotiū gloriosaꝝ post resurrectionē fuerāt quaꝝ nulla ei viuenti infuerat. Idē aūt ceteris beatificandis hoib⁹ accidit: nā dū sub hac mortalis corꝑis cōditione manerent nullas beatoꝝ dotes hīt: cū vo resurrexerint corꝑa incorruptibilia erunt: cetere quoqꝫ glorie dotes erūt q̄s de xp̄o enarrauimus: alꝫ quoqꝫ ampliores: qua in re magna in eis renouatio facta erit. In his tñ xp̄o ⁊ ceteris differendū ꝑz nā post resurrectionez oibus bonis dotes glorie indifferēter inerunt: viuentib⁹ tñ nullis insunt ēt si pfecti viri valde sint. Xp̄s tñ ante passionē suā dotib⁹ glorie dū voluit sus est. Sic. n. in trāsfiguratione sua: qm̄ facies eius ⁊ oēs Xp̄s post mortē corꝑis dotes habuit. Xp̄s aīa passionē dotibus glorie vsus est.

partes corporis que patebāt resplenduerūt sicut sol ⁊ vestes eius sicut nix refulsere. Sic ꝑz matth.17. hec tñ claritas glīosorū corpoꝝ dos est. Xps quoq; aliqñ ante passionem suā alia dote vsus est que agilitas dr. s. qꝫ sup aq̄s maris vndispedibus incedens nō mergerek. Sic ꝑz Matth.14. nā cū discipuli eēnt in q̄dā naucula ⁊ xps nō eēt cū eis venit ad illos q̄rta vigilia noctis ambulās sup aq̄s at illi existimauerūt fantasma eē ⁊ clamauerūt: xps aūt eis se postea ꝓbuit cognoscēdū. Alia quoq; corporis glorificati dote xps ante mortē vsus est .s. inuisibilitate. Hoc aūt ter factū legīt: ꝓmo cū illū naçareni ꝓcipitare voluerūt ducentes eū ad montē excelsum: ipse vo ꝓ mediū eoꝝ de monte descendere incepit illis nō videntibus. Sic.n. dicīt. Jesus aūt trāsiens ꝑ mediū illoꝝ ibat: vt ꝑz luce 4.c. Uerū aūt cū iudeos xps valde increparet ⁊ se diceret antiquiorē abrahā tulerūt lapides vt iacerēt in eū: ipse vo abscondit se ⁊ exiuit de templo. i. fecit se inuisibilez de hoc Jo.8.c. in fine. Iterū aūt xps iudeis dure respondens cū eum lapidare vellent euasit manus eoꝝ: vt ꝑz Jo.io.c. Xps igitur q; deus erat habebat has dotes corpoꝝ glorioſoꝝ in ptāte sua: ideo cū vellet vtebaī illis: q; condecebat. Uiris autē bonis a lege mortalitatis nōdū absolutis hec non suberant: ideo eis ante mortē nō vtebantur. Ex p̄dictis ergo expositū ꝑz q̄liter aquila que erat christus renouabatur.

¶ Pars octaua methaphore qnte. s. aqla q̄ nō renouabaī.

Huius iam finiende quinte methaphorice paradoxe particula octaua est que non renouabaī. hāc aūt particulam sicut ceteras in hac methaphora ad xpm referri necesse est. ſz q; xpm duas sepe naturas ꝓtinere dictum est diuinam. s. ⁊ humanam ingrendum est in qua haꝝ intelligendū fit vel an in vtraq; congruat quod dr. Cui respondendum vtriq; posse hanc applicari particulā ſz ei potius inquātum deus est. xpm enim vt hoiem renouari supra ꝓcessum. de eo non renouari enunciari nequibit nisi ad alterꝝ referatur tē pus. s. xpm renouatum aut reflorentem in resurrectione concessimus qm̄ caro eius reflorvit. Temporꝝ particulis cuz ad huc sub mortalitatis ꝓditione degebat non renouabatur q; in eo nulla talis fiebat mutatio qualis postea in resurrectiōe facta est. Jn hoc aūt sensu q̄z q̄; aliqualiter particula ista assumi valeat, ꝓuenientius tñ ad alterꝝ trahitur. nam ⁊ si in xpo vt hō erat ante passionem suam non fiebat illa admiranda renouatio que postea facta est: tñ quādiu ante passionem mortalis vixit aliq̄z ꝓtinue suscipiebat mutationem que renouatio dici pōt. Ad alterꝝ ergo sensum trahenda est ista particula. s. vt de xpo exponaī ⁊ ꝑm q; est deus. de quo manifestū est q; renouari nequeat. qm̄ renouatio vetustoꝝ ꝓditio quedam est. s. q; nihil renouatur nisi ꝓrimo veteresçat. deus aūt vetus non efficīt ergo renouari nequit. ¶ Amplius aūt renouatio motus quidam est cum sit alteratio ꝓrioꝝ qualitatum in nouas. in deo āt motꝰ nullus est iuxta illud Malachie. 3.c. Ego dñs ⁊ non mutoꝝ. renouatio ergo nulla est. De motu aūt tam in generali q̄z in spāli q; in deo esse nequeat declaratum fuit sup quartam paradoxam figuratam sup partē qui non mouebat. ¶ Preter hec aūt renouatio dupliciter fit. s. aut ꝑm dispositionem ⁊ qualitates aut ꝑm esse: in deo tñ neutrū accidere possibile est ergo nec renouabiī. Q; aūt deo renouatio ꝑm qualitatiuas dispositiones aduenire nequeat apparet. qm̄ in deo qualitates nulle sunt pp ipsam diuinam essentiam ſz totum qcqd est simplex ⁊ vnum est. si igīt in eo renouatio fieret necesse esset vt ꝑm essentiam renouatio fieret: ſz ea que ꝑm q̄litatem fit differt a renouatione que est ꝑm essentiam vt renouatio que est aquilaꝝ a renouatione fenicū vt ꝓrius declaratum est. ergo non inest deo renouatio ꝑm qualitateſ. Jtem qō renouaī pfectius efficitur q̄z ante fuisset maioribus resumꝑ viribus ⁊ melioratis oibus corporalibus dispositiōibus. deo aūt perfectio nulla maior ādenit: q; tunc ante hoc pfectus non fuisset qō de deo fateri nefas est. ¶ Amplius aūt quicqd deo inest semp inest cum sit eternum ⁊ in eternis non differt eē a posse esse iuxta Aristo. si igīt aliquid deo aduenire potest iam illud sibi inest. renouationem aūt huius esse impossibile ꝑz. qm̄ renouatio est in ea re que aliqd nouiter recipit qō ante non habuisset. ob hoc enim nouum dicitur: qm̄ vetera ꝓcessere. potissime renouatio dr. s. post vetustatem inducta nouitas. Jtem renouatio fenicū in deo esse nequit: qm̄ illud est ꝑm essentiam renouari. s. qō esse substantiale depditum iterū resumaī. deo aūt accidere hoc ipossibile ē qm̄ hoc pacto deitas esse cessaret quo nihil absurdius. Nam deus est vnuz ne cesse esse. ergo deficere impossibile est. non enim pōt imaginari qūo deitas deficere queat qm̄ ab altero corrumpi pōt: q; nihil ea potentius est. nihil etiā ꝓietatis hz a quo labefactari vsq̄ possit. Preter hoc ēt non est ens ex nihilo vt desistente aliqua cā a ꝓseruando eam tendat in nihilum ꝑm ꝓditionem entitatis producte ex nihilo. ipsa quidem seipsa subsistens a nullo esse traxit ideo deficere negt. Jdeo ⁊ si dari posset deum velle deficere qō pariter impossibile est deficere tñ non posset qm̄ maxima in entitatibus perfecto est ⁊ inuitus ēt esset: sed quidem casus hic non admittiī. ¶ Amplius vero si deuz renouari fateamur necesse est vt eum aliqñ defeciſſe cōcesserimus. cum tñ deum deficere positum fuerit eum ad esse redire impossibile est. Naz quoꝝ substantia totaliter semel pit in idem numero redire impossibile est iuxta Aristo. 2. de generatione ⁊ corruptione. Si tñ deuſ semel periret cum substantia eius simplicissima est non posset redire ad esse q; totum peribat qcqd erat. in simplicibus enim aut totum pit aut nihil. cū in simplicibꝰ ptes non assignenī ſz sint indiuisibile. Jn hominibus aūt mortuis cum resurgent non tota substantia pit. nā substantia hois corpus ⁊ aīa sunt: hoꝝ aūt nihil pit: q; anima incorrupta manet. Corpus aūt ⁊ si dissoluaī vsq̄ elementa vt si in auras diffugiat vel in aquaticos resoluaī humores aut ignis leuitatem induerit vel terre pondus accipiat semp manet tota illa mā ex q̄ corpus fuit: sola igīt hoꝝ duoꝝ vnio deest ad cōplendum hoiem: si tñ tota suba depisset: ita vt nihil de corpore maneret: aīa quoq; defecisset impoſe erat per vllā potentiā hmōi hoiez resurgere. Jn deo aūt si deficeret nihil maneret. renouari ḡ includebat ꝓdictionē. ¶ Amplius aūt ⁊ si deitas semel deleta aut in nihilum deficiens renouari posset. nihil tñ erat qō eā posset renouare: nā in ceteris q̄ siue nāt'r siue p actionē diuinā renouanī causas agentes ꝓstituimus aut ipas nāles aut deū. Si tñ defecerit deitas nihil est q̄ restaurari q̄at cū supra se agentē nullā cām habeat. deū ḡ renouari impoſe est. Ex p̄dictis ḡ expositū ꝑz quid accipiendū sit cū dicitur que non renouabatur.

¶ Pars nona methaphore qnte. s. aqla que gaudebat.

In hoc ordine qnte hui⁹ figurate ꝓdoxe ptícula 9ª est: q̄ gaudebat: qō ad aqlā xp̄z referēdū est. s. q; ipe gaudebat. Et cū hic ponanī ptícule due q̄ sunt vtraq; ps ꝓdictionis poterat vtraq; ad xp̄z hoiez referri ꝑm diuersa tpa: nā aliqñ letabaī ⁊ aliqñ tristitia plen⁹ erat. Hāc aūt ptículā de xpo vt deꝰ erat exponi nō ꝙuenit vt inferi⁹ magis exponeī: ſz ad ipz vt hō ē referri dz. ¶ Jn q̄ aduertēdū est gaudiū duplex fuisse in hoie xpo. ꝑ⁽ⁱⁱ⁾. n. fuit q̄dā letitia ꝓcepta i eo ſz ptē rōnalē. s. in ītellectu ⁊ volūtate ⁊ ista erat quā aīa ei⁹ suscipiebat ex ptēplatiōe diuine eēntie. Hoc. n. spāle xps iter ceteros mortales hūit: q; ceteri ēt si boni sint: viatores tñ semper sunt. s. tendētes in illā eternā felicitatē quā sumope affectāt: eā tñ q̄diu viuūt nūq̄z tenēt. Sz illiſ post defunctū morte corpus ꝓtinget: vñ cōprehēsores nōdū sunt. Xpſ hō dū viueret plen⁹ cōprehēsor erat. s. q; aīa ei⁹ diuinā videbat eēntiā dū in ß mortali corpe degeret: atq; in ea vita fruebaī oib⁹ gaudijs supfluēs sic post resurrectionē suā fruit. Uñ q̄tū ad ītellectū ⁊ volūtatē xpi nulla maior post resurrectionē: aut ascēsionē in ethera gl'ia adhesit q̄z a ꝓceptiōis istāti ihesisset: ſz corpi ei⁹ gl'iose accesserūt dotes q̄añ nō ꝑfuerāt. Quātū vo ad ß gaudiū saluatoris vl'r diffiniēdū est q; ei nūq̄z iterciderit. nl'a q̄z isurgēs tribulatio: aut abstulerit aut diminuerit: vl'r iterpolauerit ſz die noctuq̄ manebat. Nā ēt si interdū saluator nr̄ ad capiēdā getē a corpalib⁹ motib⁹ ⁊ fatigatiōib⁹ sōnū nocturnū capet siue diurnū: sic ꝑz matth.8.s. ecce vent⁹ magn⁹ fact⁹ ē in mari: ita vt naucula opirek fluctib⁹: ipe vo dormiebat ⁊ accesserūt ⁊ suscitauerī eū dicētes: oñe salua nos pim⁹: idē marchi 4. ⁊ luc.8. Tñ itell'z ⁊ volūtas sua a ptēplatiōe diuine eēntie nō cessabāt: ita vt ſp fruerenī sic nūc fruunī i felicitate padisi: nec magis xps p die q̄z p noctē fruebaī. equū. n. illi vtrūq; tps erat. Aliqs tñ obūciet xp̄z nō posse p noctē frui dū sōnuz capet: siue p die dū aliqs inter⁹ eēt occupatiōib⁹: qm̄ h⁹ ꝓditioiſ itell'us nr̄ ē vt cū sōnū capim⁹ nec ipe nec cetere po⁶. rōnales nec aiales actū vllū hr̄e possint: ⁊ cū alijs occupatiōib⁹ itēdimus itell's nō ꝑt vacare itellectōi. Xps āt ver⁹ hō erat. ista ḡ ꝓpetas ꝓsequnz ceteros hoies q̄ ē ꝓditio spēi i eo eēt. ¶ Rñdēdū ē itell'm ⁊ ceteras vtutes tā rōnales q̄z aiales vl' nāles eādē hr̄e ꝓditiōez in xpo quā i alijs hoib⁹: ⁊ sic i alijs hoib⁹ nō pōt causari

Matth.14. capi.

Luc.4.c.

Jo.io.c.

Arist.2. de gñatione.

Mala.3.c.

Matth.8° capi. Mar.4.c.

Obo.

Rusio.

Lapi.204. A

Lap.205. A

B Duplex gaudiū in hoie xpo fuit

B Dupl'r fit renouatio.

C Potissima renouatio quid.

pōt cāri speculatio dū in somno sūt nec cū ad alia diuertūt ita ꝛ in xpo accideꝛ. Sz ista ꝓditio qdē iō in hoib⁹ ē: qm̄ intellect⁹ q̄q; ꝯ se nō sit virtus organica nec alligata organo tn̄ ꝓiup ponit spēs in fantasmate vt itelligat sup q̄s ỽtaꝫ Juxta Ari. 3°. de aia. ſ. opz itelligētem circa fantasmata speculari: q: nāl'r in se non hz spēs per quas intelligat. Unde cum nō fuerit facta ꝓuersio ad fantasmata nihil intelligemus. ¶ In xpo aūt hoc idē accidebat q̄tū que per spēs mendicatas a rebus coꝛporalibus intelligunt q̄ cōseruant in fantasia: sed si aliqd sit q̄ per purū intellectū apprehendaꝫ nulla facta ꝓuersione ad fantasmata nihil impediet hō intelligere in somnijs. Sic aūt erat de visiōe diuine eēntie ꝛ fruitiōe in aia xpi: qm̄ hec non fiunt p spēm aliquā de deo ꝓceptā: ſz p eēntiā q̄ clare cognita est ꝛ pñs. ¶ In hz qppe differt visio dei que est in vita eterna ꝛ cognitio quā nūc de eo hēmus qm̄ nūc videmus per spēm tūc aūt facie ad faciē vt ait apl's ꝓma coꝛin. 12. Apls p⁹ coꝛin. 12. Non g̃ indiget intellectus nr̄ aliq̄ ꝓuersiōe sup fantasticas spēs: q: nulla est spēs abstractiua p quā sit visio btifica ſz p ipsam clare visam ꝛ pñtē eēntiā. nihil g̃ magis impedimenti ad fruendū aia xpi in somno q̄s in vigilia hꝫet. ¶ Ampli⁹ aūt qm̄ ꝛ si fieret fruitio ꝛ visio btifica p aliquā spēm illa nō eēt de acceptis a reb⁹ coꝛpalibus nec esset aliqd fabꝛicatū p similitudinē aut trāsumptiōez ad illā: sed esset spēs a deo solo cāta in intellectu nr̄o de seipso. Et tūc ēt ad intelligēdū p hanc nō haberet intellectus aliquā ꝓuersionē ad fantasiā: sed seipso intelligeret vñ ꝛ in sō no intelligere posset vel occupata fantasia circa alia. Quo fit vt siue per spēm siue per eēntiā visio xpi beatifica fieret nihil magis ꝓplareꝫ intellectus eius diuinā eēntiaz in somno q̄s in vigilia ꝛ nihil magis cū occupat⁹ fozet q̄s cū oi vacās occupatiōe. ¶ Amplius aūt ꝛ si xps aliqn̄ affligereꝫ nimis tn̄ ista ei delectatio nō decidebat nec minuebaꝫ vñ ꝛ in passione sua cum ei insurgeret grandis tribulatio tn̄ aia sua ita fruebaꝫ diuina essentia sicut ꝛ nunc fruit. Nec incidebat in intelletum ꝛ voluntatē eius qcq̄ sollicitudinis aut amaritudinis: ſz ita gaudiū plenū erat ac si nihil angustie aut penalitatis inesset perfecta tn̄ amaritudo ꝛ attrocissimus doloꝛ in ꝓte sensitiua erat ita vt ſm ꝓtē sensitiuā plenā sine vllius iocunditatis admixtione hꝫet amaritudinem ꝛ ſm ꝓtē intellectiuam plenis gaudijs frueꝫ ac si iste due ꝓticule nihil sibiinuicē attineꝫēt De quo late dictū est sup quarta padoxam sup particulā qui sentiebat. De hoc aūt gaudio aie saluatoꝛis nr̄i qō in aia rōnali erat hic nō agit: sed de quodā alio qō tristitijs ſm sensuz aduersaꝫ: ꝛ de quo verum sit q̄ aliqn̄ in saluatoꝛe nostro fuerit ꝛ aliquando non.

Ca. 206. A ¶ De gaudio quod passionem vocamus.

Aliud aūt gaudiū est qō est affectio q̄dam quam nos passionē vocamus ꝛ est in ꝓte sensitiua sic̄ doloꝛ ꝛ spes ꝛ timoꝛ. Proueniūt aie affectiōes iste ex ꝓditione aialis nō ꝓsiderādo spāl'r nām humanaz. vñ ceteris ēt ꝓter hoiez aialib⁹ ista videmus accidere. in xpo igit̄ q: hō erat hec poni neēe est. nā ipse suscepit ea q̄ ꝓfq̄banꝫ veritatē nāe hūane sic̄ sunt iste passiōes. maxie aūt pz de gaudio q̄ in xpo fuerit. nā cū in eo tristitia eēt in eo q̄s gaudium eē poterat ꝛ aliqn̄ erat. nā oppositoꝛ ꝓditio hec est vt circa idē fiant nisi cū subiectum determinat sibi alteꝛ eoꝛ a nā. Sz circa xpm tristicia erat in ipso g̃ erat gaudiū aduenire potēs. cū nāl'r xps nō determinet sibi tristiciā. Q; aūt in xpo tristicia fuerit apparet ex plūbus sacre scripture locis. Sic. n. pz Matthei. 26. ꝛ Marchi. 14. ſ. ꝛ sumpto petro ꝛ duobus filijs Zebedei cepit tristari ꝛ mestus eē tūc ait illis tristis est aia mea vsq̄ ad moꝛtē. Itē qui flet mestus est nisi mēdaces atq̄ femineas lacꝛymas fuderit qō saluatoꝛi nō ꝓuenit. Accepimus tn̄ saluatoꝛē nr̄m interdū ploꝛauisse vt pz Luc. 19. Qm̄ videns iesus ciuitatem cognoscens sibi in bꝛeui affuturas calamitates ex cōpassione ploꝛauit. Nā ipse affectus hēbat humanos ꝛ qm̄ in terra illa enutritus fuerat hūano mō chaꝛiorē sibi illā q̄s ceteras faciebat. terra cognita igit̄ ac tūc recēter affectiōi sue humane pñtata calamitatū mole hieroſolimitanā oppꝛessura vrbē teneras effudit lacꝛymas dicēs qm̄ si cognouisses ꝛ tu ꝛ qdem in hac die q̄ ad pacē tibi nūc aūt absc̄dita sūt ab oculis tuis Diligebat q̄s dn̄s iesus tenerrime laçaꝫ fratrē marie magdalene ꝛ Marthe vt pz Jo. ii°. perhibentibus testimoniū sozoꝛi bus eius. ſ. dñe quē amas infirmaꝫ. iō cū eum suscitaturus ac cessit monumento eius astans fleuit atq̄ infremuit spū vt habetur codē. c. nā cū q̄reꝛet a sozoꝛibus illius vbi posuissent eū lacꝛymas sudit. ¶ Nec ß vt qdā dicunt iō factū est: q: iesus ad moꝛtalitaꝫ miseriā eū resuscitās reuocaturus erat: sed q: hūana affectiōis teneritudine ꝓcito ꝓdoluit ꝛ ploꝛantib⁹ cōploꝛauit iudeis. Ut pz cū dr̄. iesus g̃ vt vidit eā ploꝛantē ꝛ iudeos q venerāt cū ea ploꝛātes ifremuit spū ꝛ turbauit semetipsum ꝛ dixit vbi posuisti eum. dicūt ei dñe veni ꝛ vide ꝛ lacꝛymatus est iesus. dixerūt g̃ iudei ecce qūo amabat eum. ꝛ post hoc sequit̄ iesus g̃ rursus fremens in seipso venit ad monumentum. Apparet g̃ ex ꝓcedētibus xpm tristatuz. neēe est igit̄ leticiā sibi iesse posse ex nā ꝓrioꝛ. cū xps nō ōterminet sibi tristitiā ſm nām. Et nō solū appet xpm potuisse gaudere sed ēt aliqn̄ gauisum fuisse. nā cū gaudiū ꝛ tristitia imediata ꝓria sint ex lege eoꝛ neēe ē vt susceptibili alteꝛ eoꝛ insit. ¶ Xps aūt susceptibilis hoꝛ erat vt ex ꝓcedētib⁹ declaratū est neēe est g̃ vt alteꝛ eoꝛ sp̄ sibi inesset g̃ vel tristitia sp̄ sibi inerat vl' aliqn̄ gaudebat: ſz xps fuisse sp̄ in tristitia falsuz ē g̃ aliqn̄ gaudebat. ¶ Q; aūt xps nō semp tristareꝫ saꝫ pz qm̄ tūc oib⁹ videreꝫ meꝛēs qō falsuz ē: varias. n. i se xps mōstrabat affectiones. Interdū qppe oñdebat effigiē valde gaudentꝫ: vt cū puulos amplexareꝫ atq̄ bñdiceret: isti. n. tristiū hoiuz actuꝫ nō sē. sic pz Marchi. 10. amē dico vobiſ qſqs nō recepit illud regnū dei vt puulus nō itrabit in illud ꝛ cōplexās eos atq̄ ꝓnēs manus sup eos bñdicebat eos. ¶ Aliqn̄ aūt vultū indignāꝫ sicut cū eiecit ementes ꝛ vēdentes de tēplo fcō funiculis flagello: vt pz Matth. 21. ꝛ Jo. 3°. c. Sic ēt qn̄ increpabat discipulos dicēs gñatio icredula ꝛ puersa quousq̄ ero vobiſcū vsq̄ quo vos patiar: vt pz Matth. 17. nō g̃ semp tristati effigiē exhibebat. ¶ Ampli⁹ aūt si semp xps tristitiā vultu mōstraret ac gereret non diceꝛet de eo spāl'r in sacra scriptura aliqn̄ q̄ tristareꝫ: ſz interdū expꝛimiꝫ q̄ tristis fuerit vt in ꝑallegaꝫ locis g̃ nō semp tristis erat. ¶ Ꝓter hec aūt q aliqn̄ tristari icipit nō semp tristis fuit: ſz xps aliqn̄ tristari cepit. g̃ aliqn̄ tristis nō erat. Sic appet Mat. 26. ſ. ꝛ assūpto secū petro ꝛ duobus filijs Zebedei cepit tristari ꝛ mestuſ eē. appet g̃ aliquādo xpm fuisse gauisum.

Ca. 207. ¶ De affectibus qui in christo erant.

In his tn̄ hūanis affectibus quos in xpo fuisse asserimus aduertēdū est q: nō ꝓsus ita fuerunt vt in ceteris hoib⁹ sūt. iō eos sacri doctoꝛes distinguūt q: has affectiōes in nobis passiōes vocāt. in xpo aūt ꝓpassiones q̄si ꝓcul a passiōib⁹. i. q: nō sint de ꝓditōe passionū nr̄aꝝ. de qb⁹ in. 3°. sniaꝝ. distin. 15. Passiōes. n. istos motus vocamus ſm quos aliqd patimur. ꝛ eni in nobis he insurgētes passiōes rō nē nr̄az aut subꝫciūt aut impediūt aut ꝓturbāt. vel ab agēdo faciliter tollūt. Un̄ nobis ꝑ oēs passiōes pugna est: iō circa passiones regulādas ꝓsistūt oēs virtutes moꝛales: vt pz ex sniꝝ Aris. 2°. ethicoꝝ. Et iste passiōes nobis volētib⁹ ꝛ nō aduertentib⁹ insurgūt nec cessant quotiēscūq̄ volumus: ſz cū rogauerimus ꝛ suaserim⁹: vt pz p̄ 7. ſ. ethi. eo q: nō dñaꝫ hō passionib⁹ suis ꝓncipatu despotico sic̄ ptib⁹ oꝛganicis: ſz ꝓncipatu politico tanq̄ liberis: vt pz p̄ politicoꝝ. in vincēdo tn̄ eas difficillim⁹ nobis laboꝛ est. Jn xpo aūt nihil tale erat. non. n. fuit in eo vnq̄ aliqs passionalis motus q insurgēs ptē ꝓturbaret rōnalē eā sibi subꝫciens aut ab opando impediens: vel in opando ꝓturbās. Nec vllā vnq̄ habuit difficultatē alicui resistēdo passioi velut in nobis vsus quottidianū efficit. Nec ēt eo nolēte qſq̄ appetitiue ptis aialis insurgebat motuſ. sed cū ipse iubebat insurgebāt ꝓpassiōes. vt si vellet timere iubebat timoꝛē insurgere. Si aūt gaudere elegisset motū gaudij insurgere faciebat. Sic q̄s de tristitia. De doloꝛe aūt aliter est: q: incusso nociuo doloꝛ nāl'r seq̄baꝫ: ſz post q̄s eius iste insurgebāt ꝓpassiōes idē qō in aliꝑ hoib⁹ nāl'r efficiebāt. vt si tristitia insurgeret vehemēter sic̄ ceteri tristabaꝫ eratq̄ i ptāte sua q̄s tū vellet passionalē excitare. ¶ Ꝑz aūt de tristitia valida quā ingruenti tpe passionis sue suscepit. nam ꝛ tantū in hac motus atq̄ concussuſ est vt distillarent gutte sanguinee in sudoris modum defluentis in terram facto ipso in hoꝛrifera agonia atq̄ ꝓlixius oꝛāte vt pz Luc. 22. c. habebat tn̄ saluatoꝛ nr̄ hoc iuris in ꝓpassionibus suis q̄ q̄s grauissime eēnt vt de tristitia nūc dictū est tn̄ cū iuberet eas cedere ꝓfestim cedebāt erat ei qdē sup ꝓpassiōes pluſq̄ ōspotic⁹ ꝓncipat⁹: ꝛ sic eo solū iubēte ifurgebāt ita cū ei colibitū fozet pēt⁹ ōficē neēe erat. ¶ Q; autem saluatoꝛ noster in se ꝓpassiones cōcitaret ꝛ nō insurgerent ipse in eo pz Jo. ii°. c. cuz dicit iesus. ergo vt vidit eam ploꝛantē ꝛ iudeos q cum ea erāt ploꝛantes fremuit spū ꝛ turbauit

Aris. 3°. de aia.

Apls p⁹ coꝛin. 12.

B Jn xpo tristitia fuit.

Luc. 19. c.

Luc. 22. c.

Aris. 2. ethi

Mar. 10. c.

2° rō.

3ª. rō.

4.ª rō.

ꝛ turbauit se ipsum. Ecce. n. nō dixit ꝙ turbatus est: sed ꝙ turbauit seipsum quasi iuris sui esset qđ in his efficere voluisset ꝛ nulli passioni sup eum quicq̄ licebat: sed ipse eas concitabat cum congruum foret. ¶ Ex predictis euidenter inductū ꝑ christum aliq̄n gauisum ꝛ aliquando tristatus fuisse ꝛ q̄r intelligenda sit particula ista de aquila que gaudebat.

Cap. 208. A ¶ Pars decima methaphore qnte .s. aquila q̄ nō gaudebat.

His aūt consequenti ordine huius extreme figurate paradoxe pticula decima adest exponenda. s. que non gaudebat. Hec autem vt prelibatum est ad xp̄m relata necessario poterat ad hoiem aut ad deum trahi. ꝛ cum de xp̄o vt homo erat dictum fuerit ꝙ gaudebat referri nō potuit ꝙ nō gaudebat nisi ad diuersum tp̄s. s. vt altero tpe gaudens esset alio vero mestus. Sed hoc nihil est: qm̄ hoc modo de quocūq̄ veram efficere vtrāq̄ p̄dictiōis particulam ꝑfacile est. non est igit̄ iste sensus methaphore: referenda est ḡ ista pticula ad deum. s. ꝙ xp̄s vt deus erat nō gaudebat.

B Duplex est gaudium. ¶ In hoc autem aduertendū est gaudium duplex esse. vno mō gaudiū dicit simplicem delectationē de aliquo concepto bono ꝛ inuariabilem. alio modo gaudiū importat motū passionalē factus in parte sensitiua ex apprehensione obiecti delectabilis in p̄senti. ¶ Primā aūt delectatōez vel gaudiū in deo statuimus: qm̄ ipse ex apprehensiōe sui ipsius in infinitū delectatur. Est quippe gaudiū de p̄nti bono: in deo aūt hoc aptius q̄ in nobis euenit. nā deus maximū bonū ꝛ immensus bonū est ipse quoq̄ intelligēs est ꝛ sibiipsi maxime p̄sens: necesse est igitur ꝙ seipsum cognoscēdo in immēsum gaudeat: ꝛ q: seipm semp cognoscit semp istud ei gaudiū inerit. Unde Ar̄. i. metha. cum de deo quē p̄mā intelligentiā vocat octo ꝓcludere t passiones eū fm alteram ea ꝛ maxime gaudiosus eē vocauit. Et necesse qdē est gaudius magnū deo ineſſe. nā sine gaudio bonum nullū plenū est. Deus tn̄ felicissimus est gaudiosus ergo maxime erit. ¶ Amplius aūt qm̄ deus bitudo nr̄a est erit igit̄ aliqd valde letum. nā in tristabili nemo perficitur vñ si pos̄e foret deū sūmum bonū existētem gaudiosum nō eē felicē nequaq̄ vocaremus: ꝛ si felicitas tristis eēt nemo eam tolleraret. Sic. n. ait Ar̄. ethico. lib. 8. s. nullus aūt p diez pōt cōmorari cū tristi nec cū nō delectabili. maxime. n. nā vī triste quidem fugere: appetere aūt delectabile. Et post ibi in eodez ꝛ bti aūt vtilib⁹ qdē nihil indigent. delectabilibus aūt. cōuinere. n. volunt aliqb⁹. triste aūt paucū tp̄s fuerūt. Cōtinue autē nullus vtiq̄ sustineret nec ipm bonū si triste ipsi esset.

Ari. 8. ethi cor. C Deus ē maximū bonū ¶ Est igit̄ deus maximum bonum ꝛ in seipso maxie gaudiosus. ꝛ qm̄ nā sua simplex atq̄ eadē semp est nō variabil̄ in deo delectatio: s̄z semp in eodē gaudebit. Sic ait Ar̄. ethi. li. 7. in fine s. q: si hmōi nā simplex sit semp eadem actio delectabilissima erit pp quod deus semp vna ꝛ simplici gaudet delectatione. Deo igit̄ gaudiū sibi consubstantiale. s. ꝙ a nā sua alienū aut distinctum non est sepandum nunq̄ est. Sed de hoc qdem nihil agit̄ hic sed potius de gaudio cui aliqua opponit̄ aduersitas ꝛ interdum calamitatibus vel angustiis interpollatur. Gaudium autem qō ab ipsa diuina nā distinctum non est eq̄ eternum ꝛ indefectibile est vt ipsa sempiterna deitas.

Cap. 209. A ¶ De alia gaudij acceptione.

Aliter aūt gaudiū sumit̄ ꝑ quadā passionali affectiōe insurgente in parte sensitiua ex apprehensiōe p̄sentis boni. Hoc aūt gaudiū aialib⁹ singulis ineſt de quo prelibatum extitit ꝙ in xp̄o hoie fuerit. ¶ De hoc dōm est ꝙ in deo nequaq̄ sit. qm̄ istud gaudiū ptis sensitiue affectio q̄dam est in deo autē nec affectiōes nec ptem sensitiuam colocamus gaudiū ḡ nequaq̄ erit. ¶ Amplius aūt gaudium qō passionale est sinceꝛ bonū nō est s̄z est cū quodā corpis motu imo ꝛ maxima passionalia gaudia maiores motus corpis exigūt ꝛ fūt de p̄ditione mäliori. deus ḡ nihil tale hz q simplicissimus est. Itē gaudiū est passio de ꝓcept̄ ꝛ apphensis bonis q̄ ab ex apphēdunt̄: vt p̄z in oīb⁹ hmōi apphēsiōib⁹. deus aūt ab ex bonū nullū accipit cū in seipso sūmū bonū sit gaudius ergo passionale deo nequaq̄ ineſt.

B Obo. S̄z ad ß qs obiciet qm̄ sepe in sacra scriptura dr̄ de deo ꝙ gaudeat. nec est gaudiū illō de seipso qō sibi ꝓsubstātiale vocamus. S̄z de gaudio qō est per apphēsionē boni alicuius exterioris in aliq̄ accidēti. Sic

Deut. 28. c. ꝓ Deut. 28. c. s. ꝛ sicut letatus est dn̄s sup vos bene vobis faciens vosq̄ multiplicās sic letabit̄ disperdens vos atq̄ subuertens. Et sicut deo gaudiū istud scriptura ineſſe p̄obat ita quoq̄ eum tediū aut tristiciam suscipe oppositus innuit que in gaudio ꝙsubstantiali non habeb̄. Sic p̄z genesis. 6. c. ꝛ tactus dolore cordis intrinsecus delebo inquit hoiem quē creaui a facie terre ab hoie vsq̄ ad aiantia. a reptili vsq̄ ad volucres celi. penitet enim me feciſſe eos. ¶ His rñdendum ē deitati gaudiū nullum aut tristiciā accidere: magnā enim in deo impfectionem ista dicerent vt ex p̄cedētibus p̄z. Cum vero dī deum letari cum iudeis bene faceret ꝛ rursus cū eis male faceret dicendū non inui ex hoc deo ineſſe aliquē motū nouiter qualem nos gaudiū appellamus: aut tristitiaz. qm̄ deo nihil nouū accidit siue bonū siue malum: q: bonum suū sempiternū ꝛ equale semp est. nam si ex tpe eueniret deus nō semper bonū sūmum fuit cum ei quicq̄ boni accideret. ¶ Itez si bonū deo accideret necesse est vt ab altero ꝓueniret. s̄z id qō alteri bonum ꝓfert eo maius ē cui ꝓfert: aliqd ḡ deo maius foret. Quo inferꝛ altez eē deū ꝛ non eū q ab alio ꝑficerēt cum cōmunis oium ꝛceptio deū esse dicat id quo nihil melius excogitari pōt deo ḡ aliqō bonū accidere impos̄e ē. ¶ Preter hz aūt ꝛ si deo aliqd accidere fateri deberemus malū tn̄ ei nequaq̄ accidere deberet cū pus bonū sit tristitia tn̄ malū quodda est deo igit̄ nō accidit. Nam ꝛ si triste deū interdū fateamur nece est vt eū iam nō felicem existimemus aut ex oi pte felicē cū nihil sit qō ita felicitati aduersef̄ vt tristicia. nulluſ nēpe tristiciā diu sustinere valet ꝛ si ipz bonū triste eēt: nemo illud eligeret vt ait Aristo. ethi. li. 8 ¶ Dicēdū igit̄ deo nullā aduenire tristiciam nec leticiā s̄z ista dici fm methaphorā ꝛ trāsumptionē ad actus humanos. Cum enim qs agit id qō ei placet atq̄ bonū vr̄ letari dī. s̄z deus recte agit cū iudeos p̄o bonis actib⁹ suis qbusdam tpalibus ꝑspitatibus effert. idētidē cuz eos ꝑ scelerib⁹ suis punit recte agit ꝛ ß agendū decernit: letari ḡ dī. Nullus tn̄ ei leticie aut tristicie motus in ß euenit: q: nō sunt ista talia que deū ad leticiā aut tristiciā pmutare possint cū in se bonū suū totum habeat. ¶ Cuz aūt obijciebat ꝙ deus doluerit ꝛ penituerit eū: q: creauerit hoiem ꝛcetera alia cū terra iniqtatibus repleta foret. Rñdēduz est in deo nullam tunc nec vnq̄ accidisse tristiciam ēt si oia ad malum verterent̄: ēt si deo ab intentione repugnarent. ¶ Nam tristicia de aliquo apprehēso malo est. deo aūt malum nullū accidere pōt ꝛ actus nr̄i ei mali nō sunt. s̄z si mali sunt nobis auctoribus mali sunt. ipsi aūt deo boni. q: sola diuina vis est cui ipsa ēt mala bona sunt cū eis cōpetenter vtendo alicuius boni elicit effectū. Nam ꝑ imensam dei sapiam oia ordinata esse necesse est. ꝛ si qd ab assignata sibi ordinis ratione deceſſerit in aliū hz in ordinē tn̄ relabi cōpelletur sicut ait Boetius de ꝓsolatione li. 4. ꝓsa. 6. Nihil ḡ magis deuz penituit qm̄ oia ad malum ꝓuersa sunt ante deletionē cathaclismi q̄s cū ea creauit. Nec magis deus letaf̄ de aliquo hoie cum ex benignitate sua eū in vita eterna beatificat q̄s cum aliqs in eum mortaliter peccat. ex his enim que ex̄ sunt nullū ipsi bonum aut malum est. Sed ista fm methaphorā. de deo sacra scriptura enūciat vt sepe eum iratū dicit sepe quoq̄ manus ꝛ pedes habere ꝛ cetera humana corporis mēbra que nemo tn̄ quicq̄ ītelligens de deo vere dicta existimat. Sic enim hoibus accidit vt cū aliqd effecerint qō postea bonis plene vt ipsi volunt nō fuerit illud delent. deus aūt ista oia fecerat ꝛ q: ad iniqtatē vertebant̄ ea deleuit videbat̄ ḡ iratus ea destruere. nos enim opa nostra nunq̄ destruimus nisi cū eis irati sumus. Sic igitur deū delentē que creauit efficere estimamus a deo tn̄ ois talis motus passionalis alienus est. Q̄ hec fm methaphorā dicāt̄ apparet ex eadem littera. dī enim ꝛ tactus dolore cordis intrinsecus delebo inquit hoiem quē creaui. vbi deum dolorem cordis habuisse dī s̄z deus cor hīe nullatenus dici potest qm̄ particula ista corporis aialis est deus aūt non est aial. Sicut igit̄ ea q̄ de corde dei dicunt̄ sub methaphora nēcio acciꝑēda sūt̄ ita q̄ dolore ꝛ q̄ de penitētia. Exp̄dict̄ ḡ ꝓclusū p̄z q̄liter accipiēdū sit ꝙ aqla ista quā xp̄m dicim⁹ ñ gaudeat.

Deo aial non est. Ca. 210. A ¶ Pars duodecima methaphore gnte. s. aqla q̄ honorabat.

Subsequenti ordine ptcula duodecia extreme hui⁹ figurate ꝓdoxe exponenda adest: que honorabat. in quo necesse ē xp̄s aqla honorari ꝛ nō honorari fateri. ō eo qppe hec oia predicant̄. Et vt in hac methaphora ꝛ expōne puulgatissimū ē in xp̄o geminā eē substantiaz ita aliq̄ de vtraq̄ hac ꝓticula ꝛ q̄s exponēda dicūt.

B p⁹ expō ¶ Dicūt. n. xp̄s vt deus erat honoratū fuisse a iudeis qm̄ iudei cultores dei celi erāt. colētes ḡ deū nēcio xp̄m colebāt cum ipse deus foret. ¶ De eo ēt scōz exponūt ptcl̄a. s. ꝙ non honorabatur.

C Solutō

D In deo nihil noui accidit.

2ª rō p. bat ꝙ i deo nihil noui accidat.

3ª rō ad idem.

E Determinatio

F De⁹ i se bonū totū hz.

G Tristitia quid sit.

H Sola diuina vis ē cui ipsi ēt mala bōa sūt.

I A deo ois motus passionalis alien⁹ ē

K

D Improbatio harū expositionū.

E Incognitanā liter nemo honorare pōt.

F Prim⁹ honor exhibit⁹ christo.

G Scōs honor exhibi t⁹deo. Luc.2.c.

D Tertius honor exhibit⁹ christo.

I honor quid sit et q̄ pōt stat.

K Quart⁹ honor exhibit⁹ christo.

L Quint⁹ honor exhibit⁹ christo. Jo.7.c.

nozabaſ.nam xp̄s vt deus incognitus erat pleriſq; ideo eu3 honozare nequibant. vtrāq; quoq3 particulam de xp̄o vt hō eſt exponunt.ipſe quippe interdū honozabaſ interdum vero reputabaſ ingloziꝰ. Sed iſte expoſitiones ex omni pte non conueniunt. Referende ſunt igitur he due particule ad xp̄m ſm geminam eiuſ ſubſtantiam.prima aūt de eo ſm hoiem dicitur.ſ.q̄ honozareſ. nam multi ei reuerentie impendebant munus ſic p3 in pluribus euangelioꝝ locis.eu3 quippe hominem cognoſcebant ⁊ ſm id qō cognoſcebant poterant honorificare.incognita aūt nāliter nemo honozare pōt. ¶ Primus honoꝝ xp̄o exhibitus fuit honoꝝ quaſi dei.ſ. cū eo nato angeli cecinerunt gloria in excelſis deo in honozē huius pueri nati vt p3 Luc.2.c.ſ. ⁊ facta eſt ſubito cū angelo multitudo militie celeſtis laudantiū deum ⁊ dicentiu3 gloria in excelſis deo. ⁊ in terra pax hoibus.hic tñ de honoze exhibito ab hoibus magis agiť. ¶ Fuit quoq3 dñs ieſus honozatus a paſtoribꝰ nox vt natus eſt.angelus nāq; euangelizauerat eis gaudium magnū dicens q̄ natus eſſet ſaluator mundi ⁊ ipſi trā ſierunt vſq; in bethleem vt viderent que dicta erant p angelum. ⁊ dī q̄ inuenerunt mariam ⁊ Joſeph ⁊ infantem poſitum in p̄ſepio. videntes aūt cognouerunt de verbo qō dictum erat illis de puero hoc.Luc.2.c.Et q̄ſq; nihil dicaſ vtrū paſtores pueꝝ adozauerint ſatis tñ intelligi datur qñ ipſi viri boni erant quo dignabaſ deus tātu3 ſeculo bonū aduenieꝫ p̄mōſtrare. ¶ Potiſſime qñ dictum erat q̄ natus erat ſaluator mundi ⁊ ipſi illuc feſtinantes iuerunt.non erat igitur veriſimile vt ſaluatorem cognitum non adozarent. ¶ Amplius aūt honozatus fuit ⁊ maximo qdem honoze cum tres reges magi de oꝛientalibus partibus venientes ꝓciderunt coram eo adozantes ⁊ obtulerunt tria munera.ſ.auꝝ:thus: ⁊ mirram vt p3 Matthei.2.c. ¶ Nam honoꝝ exhibitio eſt reuerentie in teſtimonium virtutis iuxta doctrinam Ariſto. cū igiť honoꝝ ſit in honozante ⁊ non in honozato vt habeť p̄imo ethicoꝝ.neceſſe eſt vt maioꝝ ſit honoꝝ qui a maioribus ⁊ dignioribus conferť ſicut in p̄incipatu maioꝝ ⁊ dignioꝝ eſt p̄incipatus cui nobiliores ⁊ excellentiores viri ſubiecti ſūt vt habeť p̄imo politicoꝝ.c.3. Propter hoc aūt quilibet a dignioribus magis honozari cupit a ſapientibus atq; potentibus iuxta Ariſto.ethicoꝝ.li.9. Nulli aūt maiores regibꝰ ſunt ergo honoꝝ a regibus exhibitus ceteris maioꝝ fuit. Potiſſime cum tres reges fuerint ⁊ q̄ eum ꝓcidentes adozauerūt. ⁊ ad hoc non quaſi ex impetu paſſionali moti ſunt ſ3 cu3 magna deliberatione atq; labore ⁊ impenſis de regionibus ſuiſ in terram venerunt alienam que cū recte appendanť ꝓfecto maxima ſunt. ¶ Amplius aūt ſaluatoꝝ noſter honozatuſ eſt cum duodecim annoꝝ adhuc puer altiſſime iter doctozes legis ⁊ intrepide diſputauit atq; conuicit ita vt oēs admiraren̄ ex verbis eius. Sic p3 Luc.2.c.ſ. ⁊ factu3 eſt poſt triduū inuenerunt illum in medio doctoꝝ audientem ⁊ interrogantem illos. ſtupebant aūt oēs qui audiebant eum ſup p̄udentia ⁊ reſponſis eius. Fuit quoq3 a Joāne honozatus cum ad ſe venientem baptizare nolebat dicens ego a te debeo baptizari ⁊ tu venis ad me.xp̄s aūt reſpōdens ait ſine modo. Sic enim decet nos implere oēm iuſtitiam. vt p3 Matthei.3.ca. Iterum aūt Joānes xp̄m honozauit teſtimonium perhibens de eo q̄ eſſet agnus dei ſublaturus peccata mundi ⁊ q̄ ſup eum viderit ſpūm ſanctum in colūbe ſpecie deſcendentez. ſic p3 Jo.p̄°.c. ¶ Honozabaſ dñs ieſus a turbis ⁊ oībus qui ei aderant qñ miracula faciebat:q; vel eum deum qdam eſtimabant vel virtutem dei operantē p illum.de hoc ex diſcurſu totius ſeriei euangelioꝝ vulgatiſſimum eſt. Item ⁊ a turbis honozabaſ ⁊ multa eo audito faciebant vt p3 Jo.8.⁊ pp hoc phariſei increpabant turbam detrahentes ei q; in xp̄m credē tes eum ſequebanť vt p3 Jo.7.c.ſ.nunqd aliquis de p̄incipibus credit in eum aut de phariſeis.ſ3 turba hec que non nouit legem maledicti ſunt.de p̄incipibus tñ multi poſt frequē tem miraculoꝝ opationem in eum crediderūt vt p3 Jo.12.c. Alium quoq3 non paruum honorē ei impendebant ⁊ compleuiſſent iudei niſi ipſe repugnaſſet.nam cum de quinq; panibus ⁊ duobus piſcibus quinq3 milia,viroꝝ exceptis mulieribus ⁊ paruulis ſaturaſſet voluerunt eum facere regem ſ3 ipſe hoc cauens fugit ab eis. Sic p3 Jo.6.c.ſ. illi ergo cum vidiſſent qō fecerat ſignū dixerunt q; hic eſt ꝓpha qui venturus eſt in mundū.ieſuſ ergo cū cognouiſſet q; venturi eſſent vt raperent eum ⁊ facerent eū regem fugit iteꝝ in montibus ſolus. ¶ Amplius aūt honozificatus nimis fuit quinq3 diebus ante paſſionem ſua3 dñs ieſus in ciuitate hyeruſalez cū ſedens ſup aſinam ⁊ pullum intrauit in vrbem:plurima autem turba ſtrauerunt veſtimenta ſua in via:alij vero cedebāt ramos de arboribus ⁊ ſternebant in via.turbe aūt que p̄cedebant ⁊ que ſequebanť clamabāt dicētes oſana filio dauid benedictus qui venit in nomine dñi oſana in altiſſimis. Et cum intrauiſſet hyeroſolimis cōmota eſt vniuerſa ciuitas dicens quis eſt hic.populus aūt dicebant hic eſt ieſus ꝓpha a nazareth galilee.ſic p3 Matthei.21. ¶ Extremus aūt honoꝝ xp̄o exhibitus fuit in appatiōe ſepulchri.nam cum ſero factum eſſet die paraſceues qua ipſe in cruce pendens ſpirauerat:venit Joſeph ab arimathia nobilis decurio qui ⁊ ipſe erat expectans regnum dei. ⁊ audacter introiuit ad pilatum ⁊ petiť corp⁹ ieſu:pilatus aūt mirabaſ ſi iam obiiſſet ⁊ accerſito cēturione interrogauit eum ſi iam mortuus eēt ⁊ cu3 cognouiſſet a centurione donauit corpus Joſeph. Joſeph autē mercatus ſindonē ⁊ deponēs eu3 inuoluit ſindone ⁊ poſuit eum in monumento qō erat exciſſum de petra: ⁊ aduoluit lapidem ad oſtium monumenti: vt p3 Marchi.15.c. Magnꝰ eniꝫ honoꝝ in hoc corpoꝛi xp̄i exhibituſ eſt: vt Joſeph:qui alibi vocať nobilis decurio ſepeliret eū in monumento ſuo fecerat enim ſibi monumentum exciſſum in petra qō benedicto ieſu corpi tribuit: vt p3 Mat.27.erat enim hoc monumentu3 nouum in quo nondū quiſq; poſitus fuerat. Sic p3 Luc.23. ¶ Hunc autem extremum honozem exhibendo corpoꝛi ſaluatoꝛis noſtri p̄ueiderat Jſaias.c.ii°.cum ait.In die illa erit radix ieſſe qui ſtat in ſignum populoꝝ ipſum gentes deprabunť ⁊ erit ſepulchrū eius glozioſum. Ecce enim xp̄m quē in cruce pendentem populoꝝ ſignū fecerat ſepulchro glorioſo conditum refert. ¶ Alij autē honozes ſaluatoꝛi noſtro reſurgēti exhibiti ſunt vt cum maria magdalene ⁊ altera maria venirēt de monumento apparuit eis ieſus in via ⁊ tenuerunt pedes eius atq; oſculati ſunt adozātes: vt p3 Matthei 28.c. ¶ Et q̄ocūq; alicui apparuiſſet magna ei reuerētia exhibebať. Sed honozes poſt reſurrectionem exhibiti ſaluatori nr̄o magis ad eū vt deū q̄ſ vt hoiem pertinebant.

M Sextuſ honoꝝ exhibitus chriſto

N Extremus honoꝝ exhibitꝰ chriſto.

Mar. 15.c.

O Extremuꝫ honorē xp̄i p̄ueidit Jſay.ii°.c.

¶ Frequenti dedecoꝛe illato chriſto.

Sicut autem ſaluatoꝛi nr̄o vt hoi aut in carne mortali apparente multiplex nec vulgaris honoꝝ impenſus eſt ita ⁊ frequenter dedecus illatum quoq; fuit.vñ ipſe conquerebaſ de phariſeis dicēs ego honorifico patrē meū ⁊ vos inhonozaſtis me: vt p3 Jo.8.c. frequenter enim ab eis inhonozatus eſt. Dicebant nāq; illum vini potatoꝛez ⁊ ebrio ſum nimis atq; vozaceū. Sic p3 Luc.7.⁊ Matthei.ii°.c.ſ. hic eſt vozax ⁊ potatoꝛ vini ⁊ publicanoꝛum ſocius. quod p̄ofecto honeſto viro dedecus magnu3 ē. ¶ Aliud quoq; ei ignominie inferebant genus dicentes eum ex fornicatione natu3 fuiſſe.ſic p3 Jo.8.c.cum dicerent nos ex fornicatōe nati nō ſumus.q.d.tu ex fornicatione natus es. hoc autē dicebant qñ vir Marie Joſeph grandeuus erat ⁊ quida3 exiſtimabāt eū gignere non potuiſſe:ſed Mariam ab aliquo adulterino viro fuiſſe grauidatam. ¶ Addebant quoq; alteru3 magne offenſionis ⁊ irritationis maledictu3 dicentes oia ſigna ab eo facta ex virtute demonum p̄ocedere.ſic p3 Matthei.12.ſ.hic non ēcit demones niſi in belzebub p̄incipe demoniorum. ¶ Erat etiam dedecus atq; magna iniuria cum eum tanq; blaſſemum lapidibus obruere voluerunt: vt patet Jo.8.dixerat enim q̄ ante abrahā ipſe erat. ¶ Idēti3 aūt dedecoꝛis grauitas erat cum eū de altiſſima rupe p̄ecipitare conati ſūt ſed ipſe tranſibat per medium eorum ⁊ nemo illu3 poterat tenere ſic p3 Luc.4.c.haꝫ aūt offenſionū ⁊ vilipenſionū multa ei gña dum adhuc viueret inflicta ſunt. S3 in ipſa paſſiōe oia penalitatū gña irrogata ſunt. Dedecus quoq; magnum cū nudatus atq; flagellatuſ eſt.fuſtigari.n.ſeruoꝝ pena erat aut eoꝝ q pp attrocia facta oēm nobilitatis ⁊ libertatis imunitatē amiſerāt.potiſſime aūt qñ nimis erubeſcebat honeſtiſſimus ille iuuenū atq; verecūdus dñs ieſus coraz toto pplo nudus eē: ⁊ ſic plagis fedatus appere. ¶ Amplius aūt qñ ignominioſa moꝛs erat in cruce appenſoꝛu3. ⁊ inter oia ſupplicioꝝ gña magis infamis dicēte dño Deut.21.c.maledictus hō q pēdet in ligno. Cōmendat autem apl's in nobis chriſti charitatem q̄ pro nobis maledictum effici voluerit. Sic patet ad galla.3°.c. cum dicitur chriſtus nos redemit de maledicto legis factus pro nobis maledictum:quoniaz ſcriptum eſt maledict⁹

Lapi.iii. A

Matt.12.c.

Luc.4.c.

Ad galla. 3.c.

B Extremus dedec⁹ xp̃o illatum.

est maledictus ois qui pendet in ligno. ¶ Extremum autem ei viuenti dedecus inflixerunt q̃ cum eum patibulo affixuri essent inter duos infames viros appẽderunt in testimonium maioris aut comparis saltem iniquitatis. nec solum vt vnus de iniquis: sed vt iniquorum principem in medium hominũ nepharioꝝ appenderunt. Hunc autem loquendi modũ se cuti sunt euangeliste. sic patet Luc̃.22.cum dicit. ducebantur autem ⁊ alĩ duo neq̃ cum eo. quod vocat eum fuisse neq̃: ſ euangelista iudeoꝝ intentionem ⁊ non suam exp̃ssit. Nõdũ saturatis iudeis infligẽdo infames penalitates saluatori nostro viuenti eum iam mortuũ persequentes resurrectionisq̃ eius gloriam obnubilare cupientes magnam pecuniã custo dibus dederunt vt eum nocte sublatum eis dormientibus a discipulis mentirent. Sic p̃z Matthei.28.c. cum dr̃ ⁊ congre gati. ſ. principes sacerdotũ cũ senioribus ꝓsilio accepto pecu niam copiosam dederunt militibus dicẽtes dicite: q̃ discipu li eius nocte venerunt ⁊ furati sunt eum vobis dormienti bus ⁊ si hoc auditum fuerit a preside nos suadebimus ei ⁊ se curos vos faciemus: at illi accepta pecunia fecerũt sicut erãt edocti. ¶ Utraq̃ ergo saluator noster in se suscepit. honorẽ sc̃z ⁊ dedecus. dedecus autem predixerat Isayas. 53.c. dicẽs non est ei spẽs nec decor ⁊ vidimus eum ⁊ non erat aspectus ⁊ desideraui mus eum despectum ⁊ nouissimum virorũ virum dolorũ ⁊ scientem infirmitatem ⁊ quasi absconditus vultus eius ⁊ despectus. vnde nec reputauimus eum. Ex predictis ergo manifeste patet qualiter accipiẽda sit illa particula que honorabatur.

Mat.28.c.

C Dedec⁹ xp̃i predixit Isayas.

Cap.xii.

¶ Pars tredecima methaphore quinte: scilicet aquila que non honorabatur.

A

Figurate huius quinte paradoxe iam finiende extremam tenentibus methaphoram trede cima occurrit particula. ſ. que nõ honorabatur. Quã de xp̃o vt homo erat quibusdaꝝ fortassis exponi debere videbit. ipe nempe graue dedecus a iudeis sepissime pertulit vt in priori bus declaratum est. Sed non conuenit. nam cum de xp̃o ve re q̃ honoratus sit probauerimus vt hõ erat non põt astrui eum fuisse non honoratũ nisi ad diuersa tpa referat. Utrãq̃ aũt cõtradictiõis extremitatem de eodẽ statui ad diuersuꝝ re ferendo tempus perfacile est. nõ intenditur ergo hoc in hac methaphorica paradoxa que ideo paradoxa vocat: qm̃ admi rabilis est ⁊ difficilis creditus vt in ꝓhemio expositionis ea rum ꝓlibatum est. Potissime qm̃ cum he ꝓpositiones ponãtur vt habentes legem extremitatum ꝺictionis necesse est alteram intelligi vl̃ quãq̃ vtraq̃ videatur indiffinita vel p ticularis. Cum ergo dicimus q̃ honorabat ⁊ intelligit vt in diffinita vel particularis op̃z vt altera extremitas. ſ. nõ hono rabatur intelligat vl̃. ſ. q̃ nunq̃ honorabatur. Et tũc de xp̃o vt homo est conuenire nequit. nam cum de xp̃o verum sit q̃ aliq̃ honorare dici nequit q̃ nunq̃ honorare. Ad xp̃m g̃ vt deus erat referenda particula ista est. naꝝ deitas in xp̃o a nemine honorata est: q̃ nemo eaꝝ cognoscebat aut rarissimi: qõ autem incognitum est honorari nequit. Q̃ aũt incognit⁹ xp̃s iudeis extiterit an deus esset prodit apostolus prima ad corin.c.2.quẽ nemo principuꝝ huius seculi cognouit. Si enĩ cognouissent nunq̃ dñm glorie crucifixissent. In passiõe aũt quidam cognoscere inceperunt vt centurio qui astabat cruci videns q̃ clamans expirasset dixit vere filius dei erat iste.

B Qõ est inognitũ honorari nequit.

C Obo.

¶ Cum aũt obiꝯitur q̃ xp̃o vt deus honoratus sit a iudeis: q̃ iudei colebant ver̃ deum ⁊ xp̃s erat verus deus. ergo colebant eum cum non esset deus alius preter xp̃m. ¶ Rñden dum q̃ istud argumentum peccat per fallaciam accidentis: qm̃ quãq̃ xp̃s esset verus deus ⁊ iudei vnicuꝝ verum deum colerent xp̃m tn̄ nesciebant esse deum: iõ xp̃m non colebant vt deum nec vt hoiem nec honorabãt. ¶ Q̃ si obiꝯiat de di scipulis saluatoris q̃ eum colerent vt deum. nam primo cre diderunt in eum vt p̃z Jo.2.c.ſ. facto signo de conuersione aq̃ in vinum crediderunt in eum discipuli eius: sed in neminem credimus nisi in deum. ergo isti eum honorabant vt deum.

D Solo.

E Obiectio.

¶ Ad hoc rñdendum q̃ apostoli crediderunt in euꝝ. ſ. credi derunt euꝝ esse missum a deo ⁊ magnũ ꝓphetã: non tn̄ credi derunt esse deum. ¶ Hec rñsio multa hꝫ apparentia fulcimẽ ta ex sacra scriptura: sed de his non est insistendũ. naꝝ dicere cogimur discipulos ante mortem saluatoris credidisse eum deum. Sic p̃z Matthei.xvi.c.cũ interrogante saluatore disci pulos suos quid hoies de eo dicerent ⁊ ipsi varie ſm varias singulorum positiones rñdissent dixit eis. vos aũt quem me esse dicitis. ⁊ tũc Petrus quasi noie oium ait tu es filius dei viui: ⁊ postea sequitur qũo xp̃s hoc idẽ asseruit: sed iussit sub silentio teneri cuꝝ dicit: tunc p̃cepit discipulis suis vt nemini dicerent q̃ ipse esset Jesus xp̃s. ¶ Sed dicendũ q̃ q̃q̃ xp̃s hoc discipulis suis reuelasset ipsi tn̄ nõ plene crediderũt: nec cognouerũt eum. ipse quippe testimonium perhibuit instan te passione sua q̃ nondum cognouissent eum. Sic p̃z Jo.14. c. cum philippus dixit. Dñe ostende nobis patrem ⁊ sufficit nobis. Jesus aũt increpans eum dixit tanto tpe vobiscuꝝ suꝫ ⁊ non me cognouistis philippe qui videt me videt ⁊ patrem meum. ⁊ ante hoc ẽt testimoniũ phibuit q̃ eum nondum co gnoscerent dicens si cognouissetiſ me: ⁊ p̃rem meuꝫ vtiq̃ co gnouissetis. ¶ Hoc aũt amplius manifestat q̃n si cognouis sent eum deum non desperassent de resurrectiõe fidem stabi lem hñtes eoꝝ q̃ a dño iesu dicta fuerant. Sed oia pdiderũt vt p̃z ex processu euangelistarum. Nam ẽt post resurrectionẽ apparente eis iesu nondum plene credebant resurrectioneꝫ. Sic p̃z Luc̃.24.⁊ Jo.20.non ergo firmiter ante passioneꝫ di scipuli dñi iesu eum deum crediderunt ⁊ consequẽter nec vt deum coluerunt: ⁊ sic non honorabatur deitas in xp̃o. Ex p̃ dictis ergo p̃z inductum qualiter ista aquila que xp̃s erat nõ honorabatur.

B Vera solutio dicto.

Luc̃. 24.c.

¶ Peroratio totius operis.

A

Explicui saluatoris nostri ope subuectus longis ꝫ anfractibus: qm̃ in quibusdaꝝ sic rei de qua sermo erat necessitas exigebat de quinq̃ methaphoricis paradoxis. ¶ De qualitate autem explicitoꝝ eo quo decebat ordine ⁊ sensu an secus actum sit arbitrũ nostri non est: alio rum enim hoc diffinitioni subiectum sit. Hoc lectoreꝫ volo eẽ admonitum nec stilli despiciat ruditateꝫ. solet. n. quibusdam incultus displicere sermo. mihi tn̄ cure nõ fuit rethoricis flo sculis eloquiũ picturare quoue misciꝰ efficerẽ ꝓtextus: sed sacre scripture in sudaui veritati applicãde. Legat ergo illud regia celsitudo qm̃ ⁊ si non altissimũ. prorsus tn̄ eruditiõe va cuum nõ est. Et si cui methaphoˢ. quinq̃ totius huius ꝓces sus fundamẽtũ ꝓtẽnẽde videant qm̃ in canone sacre scriptu re nõ habeant: nõ tn̄ despiciat penitus que inducta sunt: qm̃ ad solidam pertinent sacre scripture veritatem. Nec ẽt quis equo iudicio has methaphoricas locutiones despicere pote rit nisi pariter ei omnium sanctoꝝ doctoꝝ loquendi modi de spicabiles iudicentur. Sic enim Aug. sic quoq̃ Ambrosius loquitur. Ait enim Ambrosius in libro de spiritu sancto ge neralius est ista fides: quia xp̃s est filius dei ⁊ natus de vir gine quem gigantes prophete describit: eoq̃ bisormis gemi neq̃ nature sic consors diuinitatis ⁊ corporis. Idem ergo patiebatur ⁊ non patiebatur moriebatur ⁊ non moriebatur: sepeliebatur ⁊ non sepeliebatur: resurgebat ⁊ non resurge bat. hoc idem recitat magister sententiaꝝ in.3. distinctiõe.xi. Et idẽ magister ait. Sane igitur dici põt q̃ mortuus est deus ⁊ nõ mortuus: passus est dei filius ⁊ non passus: crucifixum est v̄bũ ⁊ nõ crucifixus. ſm alteram naturaꝫ passus est ⁊ ſm alterã est impassibilis. ¶ Cesset ergo omnis emulorum mor dax edacitas charitati emendandi phas fuerit: liuori autem oẽm aditum precluſum esse volo. prestante deo nostro cui est laus ⁊ honor in seculorum interminata secula.

Ambro sius ili. de spiritu sctõ.

Magr̃ sentiaꝝ.

¶ Ad glorioſissimum Cesarem ac magnificum triumphato rem semper Augustum illustrissimum Castelle ac legionis Regem potentissimum principem minimi seruulorum suoꝝ Alphonsi de Madrigal in artibus magistri ⁊ in theologia bachalarij super quinq̃ figuratis paradoxis qualiscunq̃ tra ctatus explicit feliciter. Alfonsus in artibus magister ⁊ theo logia bachalarius.

Deo gratias. Amen.

Impressum Venetijs per Joannem ⁊ Gregorium de Gregorijs. i ſ o 8. die. j. Augusti.

Tabula

Incipit tabula quinqz paradoxaruz Reuerendissimi. D. domini Alphonsi tostati epi Abulensis.

Primus Paradoxum quod de vase inscribit continet hec capitula infrascripta.

Cap.pmũ de triplici scriptura sacra. fol.II. colũ.I.
Cap.II.de cuiusdã generis scripturarũ sectiõe. fol.II. col.II.
Cap.III.sub qua parte pñtes methaphore cõtineãt ibidem.
Cap.IIII.scriptura accipit ab auctore firmitatẽ ibidẽ col.III.
Cap.V.scriptura a deo procedens est verissima ibidem.
Cap.VI.ne ꝓpositiões cõueniẽter paradoxe dicunt ibidem.
Cap.7.cõcluditur ex superius dictis quibus competant he figurate loquutiones ibidem. colũ.IIII.
Cap.VIII.expositio pme methaphore de vgie dña nra ibidẽ.
Cap.VIIII.Ob multiplicem continentiã virgo maria virginitatis vas vocitatur. fol.III. colũ.I.
Capi.X. Rationũ eluidẽ iniqui solutio ibidem.
Cap.XI.Que absurda sequantur ad eluidium ibidem.
Cap.XII.Error eluidẽ superior ostenditur ibidem. col.II.
Cap.XIII.Error eluidẽ clarius patefit ibidem.
Cap.XIIII.Responsio ad secũdam eluidẽ rationem ibidem.
Cap.XV.Primogenitus quis sit secũdũ expositionem sacre scripture ibidem. colũ.III.
C.XVI.Error argumen.eluidẽ in dialectica ibidẽ .col.IIII.
Cap.XVII.Argumentum eluidẽ fuit etiam ex poetarum imperitia ibidem.
Cap.XVIII.Error eluidẽ in canonico iure. fol.IIII.col.I.
Cap.XVIIII.Error eluidẽ in continentia modorum humanarum legum ibidem.
Cap.XX.Responsio ad tertiam eluidẽ rationem ibidem.
Cap.XXI.De virgine maria ois imundicie vase ibidẽ col.II.
Cap.XXII.virgo maria vas extitit omnium virtutũ contentiuum ibidem. colũ.III.
Cap.XXIII.virgo benedicta ꝓprie vas nuncupatur :qui Deum redemptorem continuerit ibidem.
Cap.XXIIII.dupliciter virgo continet christum ibidem.
Cap.XXV.quantitas corporis xpi in vtero matris ibidem.
Cap.XXVI.qũo organizatũ fuerit xpi corpus ibidẽ col. IIII.
Cap.XXVII.Obiectio de informatione corporis nostri redẽptoris. fol.V.colũ.I.
Cap.XXVIII.de eadem superiori ibidem.
Cad.XXVIIII.corpus christi in natiuitate equale fuit ceteris infantibus ibidem. col.II.
Cap.XXX.Secũdus modus quo virgo xp̃s continuit ibidẽ.
Cap.XXXI.Beatissima maria virgo fuit vas in se perfecte cõtinens attinentia ad fidem nostri saluatoris ibidem.
Cap.XXXII.vñ vgo bñdicta supserit nomẽ vas clausũ ibidẽ.
Cap.XXXIII.de quadã methaphora virginis que habet eze chiel.c.xliii. z eiusdem declaratio ibidem. co.III.
Cap.XXXIIII.cõfirmatio supiorũ ex dictis salomonis ibidẽ.
Cap.XXXV.de prima vteri apertura ibidem. col. III.
Cap.XXXVI.miraculum conceptionis saluatoris in quo cõsistat ex sententia quorundam ibidem.
Cap.XXXVII.de opinione quorundam. fo.VI.col.I.
Cap.XXXVIII.de tertia opinione quorundam ibidẽ.colũ.II.
Cap.XXXVIIII.de opinione quorundam ibidem.
C.XL.Opio doc.de miracl'o vgiee cõceptiõis.ibidẽ.col.IIII.
C.XLI.q̃l'r spiritus sanctus opat⁹ẽ ad xp̃i ꝓceptionẽ ibidẽ.
c.XLII.ciuile sem̃ dupli.fortẽ hitudinẽ cãlitaq; ibidẽ col.IIII.
C.XLIIII.instantia an ex solo virili semie possit fieri.humanum corpus. fol.VII. col.I.
Cap.XLV.Alia responsio subiectis improbanda ibidem.
Ca.XLVI.de quadam causa superiorum ibidem col. II.
Cap.XLVII.insufficientia predicte responsionis ibidem.
Cap.XLVIII.vera responsio doctoris ibidẽ. .colũ.III.
Cap.XLVIIII. obiectiões predictorum ibidem.
Capi. L.responsiones ad obiectio.superius adductas ibidẽ.
Ca.LI.obiectiones.penes eandẽ materiã ibidẽ. col. IIII.
C.LII.de 2ª apertura quã mlieres i ptu patiũt.fo.VIII.col.I.
Cap.LIII.de hac secunda apertura ibidem.
Cap.LIIII.de eadem apertura ibidem.
Cap.LV.Maria dña nostra in partu fuit virgo.ibidẽ.col. II.
Ca.LVI.Maria vgo nõ est passa secũdã aperturã ibidem.
Cap.LVII.dubietates penes ꝓdicta ibidem. colũ.III.
Ca.LVIII.ois pena pro aliquo crimie semp dat ibidem.
Cap.LIX.nõnullis penas infligi absq; clpa dr ibidẽ col.IIII.
Cap. LX.Responsiones ad quesitũ tactum ibidem.
Ca.LXI.de dignatiõe corpis nri redemptoris.fol. IX.col. I.
Cap.LXII.Obiectiones penes ꝓcedẽtia ibidem.
C.LXIII.doc.sol'o ac ō mõ descẽdẽdi ab adã ꝓ parẽte. ibidẽ.
Cap.LXIIII.qũo ex vtero virginis redemptor noster saluo v̊ gineo claustro in lucẽ prodire potuerit ibidẽ.colum.II.
ca.LXV.ipobatõ ac va doc.rñsio penes ꝓdicta.ibidẽ co.III.
c.LXVI.vñ sit q̃ de⁹ ex mr̃is vco ñ erũpit mõ idiuisibl'i ibidẽ.
Cap.LXVII.Obiectio penes predicta ibidem. col.IIII.
C.LXVIII.qũo x⁹ sit i hostia z qũo x⁹ ex vgiꝭ vco exierit ibidẽ.
capit. LXIX.de vase nõ clauso. fol.X.colum.I.
cap.LXX.qũo virgo maria xp̃s real'r cõtinuerit ibidem.
C.LXXI.obiec.penes ꝓdcã ac de.S.trinitate q̃dã ibidẽ co.II.
C.LXXII.dubio an añ icarnationẽ x⁹i vgis vco extitit ibidem.
capi.LXXIII.Sãcta trinitas in virginis vtero extitit anteq̃ dei filius inde carnem assumeret ibidẽ. col.III.
capi.LXXIIII.de scõa aptiõe q̃ fuit in saluatoris exitu ibidem.
capi.LXXV.ō 2ª ptic'a hui⁹ ꝓme me.puũ.ſ.vas ibidẽ.col.IIII.
capi.LXXVI.qũo xp̃s in vgine carnẽ assumere potuit ibidem.
capi.LXXVII.Rñsio doc.ad dubiũ tactũ supi⁹.foli.XI.colũ.I.
capi.LXXVIII.q̃rta ptic'a huius meth.ſ.vas nõ puũ ibidem.
capitu.LXXIX.notandũ penes predicta ibidem. col.II.
capit.LXXX. de eodẽ re hic agitur ibidem.
ca.LXXXI.expõ q̃rũdã vbo.Dieremie ac eccl'ie ibidẽ co.III.
capi.LXXXII.quomodo dña nostra xp̃m cõcipere potuit si intra eius vterum penitus non stabat ibidem.
capi.LXXXIII.de eãdẽ re supiori speculatio ibidẽ. col. IIII.
c.LXXXIIII.nũquid virgo fuerit digna vt xp̃s ex ea carnem assumeret ibidem.
capi.LXXXV.obie.q̃ dimiata z alia ad ea attinẽ.ſ.XII.col.I.
capi.LXXXVI.Qũo.d.nra vas puũ z ñ puũ dicat ibidẽ co.II.
ca.LXXXVII.ptic'a.5ª p̃c metha.ſ.vas luminosus ibidem.
capi.LXXXVIII.cõtra Bonãuenturã doc. seraphicũ ibidem.
capi.LXXXIX.parti.6.p̃c met.ſ.vas ñ lumiosũ ibidem.col.III.
ca. XC.de eandem re superiori ibidem.
c.XCI.ō eãdẽ re supiori.ſ.vase ñ luminoso ibidem. colũ.IIII.
c.XCII.par.7ª p̃c methapho.ſ.vas vacuum ibidem.
ca. XCIII .vacuũ dupliciter sumitur. fol. XIII.colũ.I.
ca.XCIIII .Opiniones vulgarium ibidem.
capit.XCV.de eandem re superiori ibidem.
c.XCVI.par.8.p̃c metha.ſ.vas non vacuũ ibidem.colum.II.
ca.XCVII .partic'a .9.pme methapho.ſ.vas mũdũ ibidem.
ca .XCVIII .notandum penes superiora ibidem. colũ.III.
cap.XCIX.solutio quorũdã ad ea que dicta sunt ibidem.
cap.C. Alie rationes ad idem ibidem.
ca.CI. Rationes probantes vginem mariã quãuis feda macula immunem pulchritudo corporis fuisse bonis idolis signum ibidem. colũ.IIII.
cap.CII.de mũdicia z puritate virginis ibidem.
ca. CIII .nũquid beata virgo Jo.baptista fuerit maior in virtutum perfectione. fol. XIIII. col.I.
ca.CIIII . de virgine que vas mũdum appellabatur ibidẽ.
ca.CV. partic'a.x.pme metha.ſ.vas non mundum ibidem.
c.CVI.alio mõ vgo ma. vas ñ mũdũ ẽ appellata ibidẽ col.II.

Secundum Paradoxum quod de leone inscribitur hec capitula continẽs.

Ca.p̃m Secũda methaphora q̃ est de leone.fol. XIIII. col.II.
Cap.II Prima pars huius secũde methaphore ibidem.
C.III. Christus duplici ō causa leo nũcupatur ibidẽ.col.III.
Cap.IIII. Pars prima methaphore secunde.ſ.leo qui videbatur ibidem.
Ca.V.de duplici modo quo christus videbat ibidẽ.col.IIII.
Cap.VI.dubium nunquid xp̃s aiam habuerit. fol.XV. col.I.
Cap.VII.si verbum animam non habuisset rationalem euertere omnia mysteria z fides omnis ibidem. col.II.
Cap.VIII.Quomodo aliquid alteri vniri potest z tunc causam esse ibidem.
Cap.IX.Quid absurdi sequeretur ad dicentem christus animam non habere ibidem. col.III.

Tabula

Cap.X. Obiectio penes predicta ibidem. col.IIII.
Cap.XI. Responsio aliorum ad predicta. fol.XVI.co.I.
Cap.XII. Joannes testatur christū aiam habuisse ibidem.
Cap.XIII. declaratio auctoritati Joannis z ꝙ xp̄s vitā non aūt animā pro nobis posuit z quedam de aia ibidē.col.II.
Cap.XIIII. de tribus substantijs in xp̄o existentibus ibidem.
Cap.XV. videtur aliquid tripliciter ibidem. col.III.
cap.XVI. quomodo christus videri possit ibidem.
cap.XVII. qualiter christus in hostia sit z quid de christo sit in hostia ibidem. col. IIII.
cap.XVIII. falsa responsio quorundam ponēs christi corpus in anima sine sanguine. fol.XVII.col.I.
cap.XIX. deliramenta ponentium in hostia christi corpus ex angue ibidem.
c.XX. Nepharia que sequūt ex superiori positiōe ibidē.col.II
cap.XXI. de sanguine christi in calice existente ibidem.
cap.XXII. Plena solutio superiorīs ibidem. col.III.
cap.XXIII. Unde sit ꝙ secularibus cōmunicantibus xp̄i corpus sub specie tantū panis tribuitur ibidem.
cap.XXIIII. Questio cur xp̄s sub duplici spē cōsecret ibidez.
capit.XXV. cur christus sub duplici specie eucharistie sacramentum instituerit ibidem.
cap.XXVI. Obiectio ad ea que dicta sunt. fol.XVIII. col.I.
cap.XXVII. Obiectio ad predicta ibidem. col.II.
cap.XXVIII. responsio ad predictā istitutionem ibidem.
cap XXIX. Obiectio cōtra predicta ibidem. col. III.
cap.XXX. Solutio confirmationis obiectionis tacte precedenti capitulo ibidem.
cap.XXXI. Responsio ad tacitam questionē z de christi corpore quedam ibidem. colū.IIII.
cap.XXXII. Obiectio contra predicta z quedam de aqua miraculose cāta in latere saluatoris nostri.fol.XIX.colū.I.
cap.XXXIII. Ad quid profuturus erat sanguis qui mortuo christo erupit ibidem.
cap.XXXIIII. Quare aqua in eucharistia non fuerit posita significatiuum sicut vinum ibidem. col.II.
cap.XXXV. An aqua in vino existens in calice simul consecrare tur cum vino ibidem.
cap.XXXVI. ꝙ absurda sequātur ad primam positionez dicētem aquam posse consecrari ibidez. col. III.
cap.XXXVII. quomodo in hostia z in calice sit corpus z aia z sanguis z verbum ibidem.
cap.XXXVIII. quare corpore z sanguine sub ambabus speciebus consecrationis directe existentibus cetera sub qualz specierum per adherentiam quandam sint ibidem. col.IIII.
cap.XXXIX. de vini consecratione ibidem.
cap.XL. Notanda de hostia consecrata ibidem.
ca.XLI. qualr v̄bū in christi corpore z aia existat.fol.XX.col.I.
c.XLII. qūo xp̄s vnierit sibi diuersa z sūmas ptes ibidē co.II.
c.XLIII. q̄dā o v̄bo diuio ac xp̄i aia ex.S.trinitate ibidem.
c.XLIIII. qñ ꝓpus xp̄z videam⁹ aut qñ hostiam aut quando calicē ibidem. colū.III.
c.XLV. rñ⁹ dubie.allate p̄cedēti.c.z o qbusdā mōis visi.ibidē
c.XLVI. quo dicamur xp̄z sub sacr̄alib⁹ spēb⁹ vidē ibidē.c.IIII
cap.XLVII. Pars secūda methaphore secūde.s. leo qui non videbatur quod dupliciter intelligitur ibidem.
c.XLVIII. affirmatio expōnis allate p̄cedēti capite ibidem.
c.XLVIIII. Expō ꝑme ptis scōe methaphore. fol. XXI. col.I.
cap.L. dubium contra predicta ibidem.
c LI. An deus fm se videri possit ibidem. colū.II.
c.LII. An deus formaz aliquā assumere possit ibidem.
cap.LIII. esse nostrū viuere est ibidem. col.III
cap.LIIII. oia que a deo fiūt in instāti producunt ibidem.
cap.LV. deus loqui non potest ibidem.
c.LVI. rñsio ad argumēta^m ex tex.bea.Lu.III.c.ibidē col.IIII
cap.LVII. rōes asserētes deum non loqui ibidem.
cap.LVIII dubitatio cōtra predicta. fol. XXII. col.I.
cap.LIX. dubitatio penes ea que dicta sunt ibidem.
c.LX. scōa diuinitatis ꝓsona solū xp̄i corp⁹ si assūpsiss3 nequit set corp⁹ illō moueri nisi auxilio angeli ibidē. col.II.
ca.LXI. Pars tertia met.scōe.s.leo q audiebat ibidē .col .II.
c.LXII. de voce leo.i.xp̄i frequētissime audita ibidē .colū.III.
cap.LX III. Pars q̄rta methapho.scōe.s.leo qui nō audiebatur ibidem. col.IIII.
cap.LXIIII. expō q̄rte ptis huius secūde methaphore ibidē.
c.LXV. de eadē q̄rta pte scōe methaphore h agitur ibidem.
c.LXVI. Pars qnta scōe met.s.leo q tāgebat.fo.XXIII. col.I.
cap.LXVII. quomodo xp̄s leo tactus fuit ibidem.
c.LXVIII. sexta ps scōe met.s.leo q nō videbat ibidē col.II.
cap.LXIX. rōes asserētes deū tāgi non posse ibidem.colū.III.
c.LXX. ps 7ª metha.scōe.s.leo q cognoscebatur ibidem.
cap.LXXI. expō septie ptis methaphore secunde ibidem.
ca.LXXII. o eadē septia pte secūde metha.ibidem. colū.IIII.
c.LXXIII. ps octaua secūde met.s.leo q ñ cognoscebat ibidē.
c.LXXIIII. ps nona met.secūde.s.leo q tñbat.fo.XXIIII.col.I.
c.LXXV. obiec.cōtra ꝓdicta z q̄dā de duplici aia i deo ibidē.
cap.LXXVI. In xp̄o non erant passiones ibdem. col.II.
cap.LXXVII. notandum penes predicta ibidem.
cap.LXXVIII. obiectio cōtra ea que ꝓtraria sūt ibidē.col.III.
cap.LXXIX. tres in xp̄o inclinationes fuisse cōstat ibidem.
cap.LXXX. cur est ꝙ xp̄s insinuabat se iuitū morte subire cuz a p̄ncipio ꝓ peccatorib⁹ mors statuisset ibidē.colū.IIII.
cap.LXXXI. o tertia iclinatiōe omissa cap.LXXIX. ibidem.
cap.LXXXII. Expositio quarte partis secūde methaphore .s. leo qui tenebatur. fol.XXV .colū.I.
c.LXXXIII. ps decia scōe met.s.leo qui nō tenebat ibidem.
c.LXXXIIII. quedā attinētia ad cap.precedens ibidem.
c.LXXXV. expō decie ptis methaphore scōe ibidē. col.II.

Tertium Paradoxuz quod de agno inscribitur cō tinet hec capitula infrascripta.

Cap.I. terte imetha.q̄ de agno est. fo.XXV.col.II.
ca.II. Pars prima methaphore tertie.s.agnus qui tondebatur ibidem. colū .III.
cap.III. Quare fit loquutiōes iste modul' ibidem.
cap.IIII. de scō qd tonsuz significet ibidem. colū. IIII.
cap.V. Qual'r agnus iste detonsus fuerit ibidem.
c.VI. ps scōa metha.tertie agnus nō detonsus ibidem.
c.VII. ps tertia met.tertie.s.agn⁹ vulneratus.fo.XXVI.col.I.
cap.VIII. Aliud argumentū probans circuncisionez fieri solitam ex cultro lapideo ibidem. col.II.
cap.IX. xp̄s ferreo cultro fuit circuncisus ibidem.
ca.X. de plagis agni.s.xp̄i redēptoris nr̄i ibidez. col. III.
cap.XI. ps q̄rta met.tertie.s.agnus vulnerat⁹ ibidē.col. IIII.
ca.XII. ps qnta methaphore tertie.s.agnus vociferās ibidē.
c.XIII. rōes probantes xp̄m ploraſſe fm signum ibidem.
cap.XIIII. de christi clamore. fol.XXVII. colum.I.
c.XV. ps sexta metha.tertie.s.agnus nō clamabat ibidem.
c.XVI. Agnus vt deus nō clamabat z rōes h⁹ ibidē. col .II.
c.XVII. ps septia metha.tertie.s.agnus qui patiebat ibidem.
c.XVIII. passiones biffariā secantur ibidez. col.III.
c.XIX. xp̄s cruciat⁹ sibi affuturos minime cogitabat ibidem.
c.XX. scir aliqd p̄t fz hitū aut i actuali specula.ibidē co.IIII.
cap.XXI. de alio passionum genere ibidem.
cap.XXII. de siti quam xp̄s passus est. fol.XXVIII. col.I.
c.XXIII. xp̄s frigora passus est z estus ibidem. colū.II.
ca.XXIIII. xp̄s corpis lassitudines passus est ibidem.
c.XXV. An intellectus speculūdi fatigetur ibidem.
cap.XXVI. de eadē re supiori ibidem. col.III.
cap.XXVII. Quedā h de potētijs agūtur ibidem.
cap.XXVII potentia passiua que sit ibidem. colū. IIII.
cap.XXIX. potentie sensitiue interiorum organorum ibidez.
cap.XXX. Obiectio penes predicta ibidem.
cap.XXXI. de tactiua potentia. foli.XXIX. col.I.
cap.XXXII. de auditiua potentia ibidem.
cap.XXXIII. Secūdus modus quo in aialibus in audiendo fatigationes esse contingit ibidem. col.II.
cap.XXXIIII. potentie interiores intra craneū in cerebro organa accipientes ibidem.
cap.XXXV. de duplici genere potētiarū fatigabiliū ibidem.
cap.XXXVI. de xp̄i fatigatiōe ibidem. colū. III.
cap.XXXVII. Passiones extrinsece alīs agentibus xp̄o infligi poterant ibidem. colū.IIII.
cap.XXXVIII. deus suffocari poterat ibidem.
cap.XXXIX. quedā qb⁹ agētibus pati poterat xp̄s ibidem.
cap.XL. Passiones que indiuiduū insequunt.fo.XXX. col.I.
cap.XLI. Pars octaua tertie methaphore.s.agnus qui non patiebatur ibidem. col. II.
cap.XLII. Pars nona tertie methaphore s.agnus qui mortuus est ibidem.

cap.XLIII.

Tabula

Capi.XLIII. Dubitatio nunquid xp̃s vere in cruce mortem obierit ibidem. col.III.
c.XLIIII. Quedã ō xp̃o ꝛ de latronib⁹cũ eo i cruce pẽdẽtib⁹.
c.XLV. xp̃s verã mortẽ tollerauit ꝛq̃dã alia ō eo.ibidẽ.c.IIII.
cap.XLVI. Quedã attinentia ad superiora.fol.XXXI.colũ.I.
cap.XLVII. magna rõnaliũ potẽtiarum attentio facit vt nul lã seu sitiuã delectationẽ ꝓcipiamus ibidem. colũ.II.
c.XLVIII. de q̃dã potẽtiaꝝ sẽsitiuaꝝ atq; rõnalium colligatione in christo existente ibidem.
c.XLIX. ipossibl'e eẽt quẽq̃ i toto orbe ex sol' plagis xp̃o illaꝰ tãtũ sustinuisse dolorẽ q̃ntũ ex his xp̃s passꝰ ẽ ibidẽ.co.III.
c.L. Quõ mors i xp̃o causata fuit ibidem. col.IIII.
c.LI. De necessitate mortis christi ibidem.
c.LII. obiec.quedã penes p̃dicta. fol.XXXII.col.I.
cap.LIII. de xp̃i potestate sup animam suam ibidem.
cap.LIIII. non contingebat christum peccare superando aie corporis vnionem ibidem. col.II.
c.LV. de necessitate huius generis mortis christi ibidem.
c.LVI. obiec.penes superiora ibidem. col.III.
c.LVII. ps decia met.tertie.ſ.agnꝰq nõ mortuus est ibidem.
c.LVIII. rõnes asserẽtes deũ mori nõ posse ibidem. col.IIII.
c.LIX. dubitatio qd horũ aptius de christo predicaꝝ aut q̃ sit mortuus aut q̃ non ibidem.
cap.LX. Questio scitu digna ibidem.

Quartum Paradoxum quod de serpente inscribitur hec cap. infrascripta continet.

Ca.I. de q̃rta met.ſ. de serpente. fol.XXXIII.col.I.
c.II. cõuenienter xp̃m esse serpẽtẽ dicimus ibidem.colum.II.
c.III. res mira de serpente methalino ibidem.
cap.IIII. Dubitatio ꝛ q̃dam de basiliſco ac de lupo ꝛ ō muliere menstruata ibidem. colũ.III.
cap.V. Solutio predictarum questionum ibidem.
c.VI. nulla realꝫ opatio per visũ cãri potest ibidem. colũ.IIII.
c.VII. rñsio formalꝫ ad dubitatiões predictas ibidem.
c.VIII. scõa rõ q̃ visio nõ fiat ex̃mittẽdo.fol. XXXIIII.col.I.
cap.IX. de eadem re superiori ibidem.
c.X. rõ scõa p̃ncipalꝫ q̃ visio nõ fiat extramittẽdo ibidẽ.c.II.
c.XI. sexta rõ ꝓcipua visionẽ nõ fieri extramittẽdo ibidem.
c.XII. septia rõ p̃cipua visionẽ ñ fieri ex̃mittẽdo ibidẽ.co.III.
c.XIII. Octaua rõ p̃ncipalis q̃ visio nõ fiat ex̃mittẽdo ibidẽ.
c.XIIII. nona rõ p̃nci.q̃ visio nõ fiat ex̃mittẽdo ibidẽ.c.IIII.
c.XV. solutio ad p̃mũ argu.supius factũ. fol.XXXV.colũ.I.
c.XVI. rñsio ad quoddã arg. ꝛ quedam alia ibidem.
c.XVII. rñsio ad q̃rtũ argu. ꝛ quedam de fascinatiõe ibidem.
c.XVIII. Qõ nãlꝫ opinio de fascinatiõe cõuincaꝝ ibidẽ.c.II.
c.XIX Quedam notanda penes superiora ibidem.colũ.III.
c.XX. tres conclusiones exprimentes tres conditiones ad fascinationem necessarias ibidem.
c.XXI. qõ sp hũana spẽs possit fascinare ñ inueniꝫ i ea ibidem.
cap.XXII. Sicut est in basiliſco ita esset in homine si ex cõditione speciei fascinare possit ibidez. col.IIII.
c.XXIII. Vi qb⁹ fascinãdi vtus ieſt nõ hñt ex arbitrio i ꝫ tpe poti⁹q̃ in illo aut hoc aut illud fascinare ibidem.
c.XXIIII. Secũda conclusio de fascinatione.fol.XXXVI.co.I.
cap.XXV. de morbo epidimie ibidem.
c.XXVI. Quedã attinẽtia ad superiora ibidem. col.II.
c.XXVII. Quedã attinentia ad superiora ibidem.
c.XXVIII. tertia conclusio de fascinatione ibidem. colũ.III.
cap.XXIX. Quedã attinentia ad superiora ibidem.
c.XXX. sola visiõe nulla fieri p̃t realꝫ imutatio ibidez.col.IIII.
cap.XXXI. obiec.q̃ serpens a moyse constructus sanitatẽ nõ diuinitus: sed naturaliter inducebat.fol.XXXVII. co.I.
ca.XXXII. rñsio ad obiectionẽ supra factã ꝛ q̃dã de capite ab Alberto magno constructo ibidem.
cap.XXXIII. quedam attinentia ad superiora ibidem.
c.XXXIIII. simplicia iter se minꝰ differre ñ p̃nt q̃ i spẽ ibi.c.II.
cap.XXXV. impossibile est aliquaz animam extra corpus humanum creari vt credit plato ibidem.
c.XXXVI. qõ aie q̃ loq̃bãꝫ in illis capitibus ereis nõ fuerint ita q̃ i ipa itroierint vt pythagor. autumauit ibidẽ.c. III.
c: XXXVII. Quod aie loquẽtes in illis capitibus nõ potuerint esse ex illis que in inferno sunt ibidem.
cap.XXXVIII. Quedam penes superiora ibidem. colũ. IIII.
ca.XXXIX. de cã huius serpentis methallini ibidem.
c.XL. obiec, ꝛ quedã penes superiora. fol.XXXVIII.col.I.
cap.XLI. christus quare serpens vocitetur ibidem.
c.XLII. ps scõa met.q̃rte.ſ.serpens qui iacuit ibidem. col.II.
c.XLIII. q̃dã ad hãc scõaz ptẽ q̃rte met.attinẽtia ibidẽ.co.III.
cap.XLIIII. Quedã de triduo mortis christi ibidez.
ca.XLV. Quod opinio magistri sniaꝝ.ſ.q̃ christus fuerit hõ. in morte non sit conueniens ibidem. col.IIII
c XLVI. qõ xp̃i corp⁹i sepulchro nll'o mõ fuerit alꝫtũ ibidẽ.
c'.XLVII. ps ẽtia met.q̃rte.ſ.serpẽs q ñ iacuit.fo.XXXIX.c. I.
c.XLVIII. ps q̃rta met.q̃rte.ſ.serpens qui mouebaꝫ ibidem.
c.XLIX. qõ i xp̃o fuerit oẽs modi mot⁹ꝝ hõ fuit ibidẽ.c.II
c.L. ps qnta met.q̃rte.ſ.serpẽs qui nõ mouebaꝫ ibidẽ.co.III.
c.LI. qõ i xp̃o vt deo ñ potuerit eẽ aliq̃ spẽs motus.ibidem.
c.LII. Qõ repiꝫ i reb⁹ gñaꝝ ꝝ conditionẽ geniti ꝛ gignentis ibidem. col. IIII.
c.LIII. de q̃dã gñonis rez creataꝝ conditione ibidem.
c.LIIII. de alia gñonis rerũ creatarum conditione ibidem.
c.LV. nullo mõ corruptio diuinis est ascribenda ibidem.
cap.LVI. de mixtis nullam in se cõtrarietatem habentibus: sed ab extrinseco corrumpi possunt ibidem.
cap.LVII. Due cõclusiões q̃ ex dictis elicuiꝫ ibidem.colũ.II.
cap.LVIII. Quedam attinentia ad eandem rem ibidem.
cap.LIX. non equalis actio corruptiua est in omnibus elementis ibidem.
cap.LX. nullum elementum aliud penitus potest corrumpere ibidem. col.III.
cap.LXI. Alia rõ incorruptibilitatis in elementis ibidem.
cap.LXII. ℔rout elementorum pondera exigebant sic ipsis sunt loca distributa ibidez. col.IIII.
cap.LXIII. Quomodo situs tollat corruptionem omnimodã in elementis penitus contrarijs ibidem.
cap.LXIIII. quomodo naturalis situs tollat omnimodam in ſymbolicis elementis corruptionez. fol.XL. col.I.
cap.LXV. Quedam attinentia ad superiora ibidem.
cap.LXVI. de corporibus compositis alterius cõditionis q̃ sint elementa ibidem. colum. II.
cap.LXVII. Jn deo nulla est cõtrarietas ibidem. colũ. III.
cap.LVVIII. Quod augumentationẽ in deo suscipi. impossibile est ibidem.
cap.LXIX. qõ deus non localꝫ moueaꝝ ibidem. colum.IIII.
cap.LXX. Pars sexta methaphore quarte.ſ.serpens qui audiuit. fol.XLI. col.I.
cap.LXXI. xp̃s non habuit corpus fantasticum ibidem.
cap.LXXII. siquis spiritus aereum corpus sumpserit attrectari non poterit ibidem. colũ.II.
cap.LXXIII. Pars septima methaphore quarte.ſ.serpẽs qui non audiuit ibidem.
cap.LXXIIII. Obiectio ꝛ alia quedam ibidem. col.III.
cap.LXXV. Alia ratio cur sic vt dixerat scripti sunt sacri canones ibidem.
cap.LXXVI. Pulcherrima dubitatio circa dicta ibidẽ.c.IIII.
cap.LXXVII. dubitationis superius posite responsio ibidez.
cao.LXXVIII. Secunda propositę questionis solutio.folio. XLII. colũ.I.
cap.LXXIX. Tertia propositę questionis solutio ibidẽ.co.II.
cap.LXXX. questionis propositę solutio ibidem. co.III.
cap.LXXXI. Pars octaua quarte methaphore.ſ.serpens qui vidit ibidem. col.IIII.
cap.LXXXII. Pars nona methaphore quarte.ſ. serpens qui non vidit. fol.XLIII. colũ.I.
cap.LXXXIII. Obiectiones penes superiora ibidem.
cap.LXXXIIII. Responsio ad obiectiones superius positas ibidem. colum.II.
cap.LXXXV. Pars decima methaphore quarte.ſ.serpẽs qui non sentiebat ibidem. col.III.

Quintum Paradoxum quod de aquila inscribitur hec infrascripta capitula continet

Cap.p̃mũ methaphora.V.que est de aquila.ſ.XLIIII.co.IIII.
cap.II. Secunda conuenientia inter christum ꝛ aquilã ibi.
ca.III. christus aquile similitudinem gerit. ꝛquedam de christo: folio XLV. colum.I.
cap.IIII. pars secunda methaphore quinte.ſ.aquila que volauit ibidem.
c.V. Aues in ignea regione non p̃nt sustineri ibidẽ.col.II.
ca.VI. nunquid christi volatus in ascensione naturalis fuerit vel supꝛanaturalis ibidem. col.III.

Tabula

cap.VII. Notandum penes ſupernam chriſti aſcenſionem ibidem.
cap.VIII. nunq uid chriſtus a ſeipſo aut adiuuante extrinſe co celum aſcenderit ibidem. colū.IIII.
cap.IX. Reſponſio dubitationis tacte precedenti.c.fo.XLVI. columna.I.
cap.X. obiectio ꝛ quedam alia ad ſuperioza attinentia ibidem columna.II.
cap.XI. obiectio ꝛ quedam naturalia ibidem. col. IIII.
cap.XII. Applicatio eoꝝ que de natura ſuperius dicta ad ea que de nube dicuntur ibidem.
cap.XIII. queſtio ꝛ quedam de celis ibidem. colū. IIII.
cap.XIIII. Solutio ad queſtionem ꝛ quedam de diſtantia celi empirei a terra. fol.XLVII.colum.I.
cap.XV. Queſtio ꝛ quedam de diuina poteſtate ibidem.
cap.XVI. modus aſcenſionis chriſti ibidem. colū.II.
cap.XVII. de veſtibus quas chriſtus habebat in aſcenſione dubitatio ibidem. colū.III.
cap.XVIII. improbatio reſponſionis predicte ibidē. col.IIII.
c.XVIIII. Quedam attinentia ad ſuperioza ibidem.
cap.XX. perfectiozem ſtatus felicitatis paradiſi quaꝫ ſtatus originalis innocentie. fol.XLVIII.colum.I.
cap.XXI. Quedam attinentia ad ſuperioza ibidem.colū.II.
cap.XXII. duplex modus neceſſitatis in homine ibidem.
cap.XXIII. de veſtibus a deo datis hominibus ibidē.co.III.
ca.XXIIII. dubitatio q̄ felicitas paradiſi non eſt futura ſine veſtibus ibidem. colū.IIII.
c.XXV. dubitatio ꝛ quedam de chriſti vulneribus ibidem.
c.XXVI. q̄dā de xp̄i vulneribꝰ attinē. ad ſupioza.fo.XLIX.c.I.
cap.XXVII. dubitatio q̄ xp̄s in vita eterna veſtibus tegitur ibidem. co.II.
cap.XXVIII. contra eos qui aſſerunt chriſtum veſtes tenere vt vulnera tegat ibidem.
c.XXIX. Si deus in celo vllis veſtimētis tegēt lōge p̄cioſiores eſſent his quibus in terra vtebatur ibidē.colū.III.
CIXXX. nec xp̄s nec alij beati in paradiſo veſtimēt̄ tegūt ibi.
cap.XXXI. xp̄us dum vixit veſtibus vſus eſt ꝛ quedam ō q̄buſdam paſſionibus ibidem. col.IIII.
cap.XXXII. Alius neceſſitatis modus impulit chriſtum veſtes habere. fol.L.colum.I.
cap.XXXIII. opiniones ꝛ obiec. quedā penes ſuperioza ibi.
c.XXXIIII. improbatio opinionū ſuperius poſitaruꝫ ibidē.
cap.XXXV. obiectio ꝛ quedam alia penes ſuperioza ibidē.
cap.XXXVI. obiectio quedam de chriſto ibidem.
cap.XXXVII. Argumētū reſurrectionis inductiuum quod ō dit xp̄s diſcipulis ſuis ibidem. colū .IIII.
cap.XXXVIII. obiectiones quedam penes ſuperioza ibidē.
c.XXXIX. diſcipuli xp̄m nudū viderunt. fol.LI.colū.II.
cap.XL. obiectio ꝛ q̄dam de angelis ibidem.
cap.XLI. quare angeli veſtes ſumpſerunt ad diſcipulos deſcendentes ibidem. colum.III.
cap.XLII. xp̄s nec in ſepulchro nec in reſurrectione vllas veſtes habuit ibidem. colum.IIII.
cap.XLIII. quod ex duabus poſitionibus dictis ſecunda veritatem non contineat.fol.LII. col.I.
cap.XLIIII. dubitatio de mō aſcenſus hoiuꝫ i celū ibidē.c.II.
cap.XLV. quod non ſeipſis:ſed ab aliis ducti in purgatorio. eant anime ibidem. col.III.
c.XLVI. q̄dā attinētia ad ſuperioza. fol.LIII.col.I
cap.XLVII. quod exiſtētes in purgatorio anime non torqueantur a demonibus ibidem.
c.XLVIII. obiec. rō ſuperius allate ibidem. col.II.
c.XLIX. de aiabus libere celū petituris ibidem. col.III.
c.L. quō aie carne ſolute ad tria loca ſe cōferāt.ibidem.
c.LI. opi. multiplices de natura anime ibidem. col.IIII.
cap.LII. de ſtatu animarum. fol.LIIII. col.I.
c.LIII. aiabꝰ poſt mortem letitia ꝛ anguſtie inerunt ibidem.
c.LIIII. q̄re Ariſ. an gauderet vel peteretur aia poſt mortez. ſubticuit ibidem. colum.II.
c.LV. Secunda cauſa quare Ariſ. de animarū corpore ſolutarum ſtatu ſubticuit ibidem.
cap.LVI. quod Ariſ. egerit aliqua de animarum ſtatu poſt mortem ibidem.
cap.LVII. ex verbis Ariſ. oſtenditur animas poſt mortē vel dolore vel triſtari ibidem. col.III.
cap.LVIII. q̄dā attinētia ad ſuperioza ibidem. col.IIII.
cap.LIX. Neceſſarium eſt animas decedentes in peccatis deſiderare mori ibidem.
cap.LX. quod furie infernales animi cōmotiones in damnatis ſunt. fol.LV.colum.I.
cap.LXI. quedā attinentia ad ſuperioza ibidem. col.II.
cap.LXII. ſolus pythagoras tenuit migratiōes aiarū ibidē.
cap.LXIII. quod opinio pythagore de migratiōe anime ō corpore in corpus ſit falſa ibidē. col.III.
cap.LXIIII. quod aliquod actu exiſtens alteri non poſſit dare eſſe formaliter ibidem.
cap.LXV. quod anima humana nō poteſt vniri alteri corpori humano niſi ſuo ibidem. col.IIII.
cap.LXVI. Ratio ex accidentibus confirmans precedentem concluſionem ibidem.
cap.LXVII. Si anima ſortis aliud corpus quā ſuū informaret ſortes q fuit āplius nō poſſet eē. nec corpus quod informaret diceret eius qui fuit. fol.LVI.col.I.
cap.LXVIII. quedam impoſſibilia penes ſuperioza ibidem.
c.LXIX. qō platonis data rñſio ſit falſa ibidem. colū.II.
cap.LXX. inſtantia pythagore q̄ ipſe fuerit miles euforbꝰ in bello troiano iterfectus a rege menelao ibidem.co.III.
c.LXXI. nūqd diuerſitas quātitatis ꝛ organizationis ſint cauſe numerū ad introductionē forme ibidem. col.IIII.
c.LXXII. pythagorica alia poſitio.ſ.q̄ ſiquis comederet pecoruꝫ carnes poſſet ibi comedere carnes patris ſui aut aliorum propinquorum. fol.LVII.col.I.
ca.LXXIII. quod gaudēt vel triſtant aie locus aſſignādus ſit in quo vel ꝓpetuo gaudeāt vel ꝓpetuo triſtetur ibidē.
cap.LXXIIII. quedam attinentia ad ſuperioza ibidē. colū.II.
cap.LXXV. quod opinio platonis ſit quaſi opinio pythagore ibidem. col.IIII.
cap.LXXVI. Impoſſibile eſt animas in aſtris poni antequaꝫ in corpore ſint ibidem.
ca.LXXVII rōes aſſerētes aiaꝫ nō eē ignē.fol.LVIII.colū.I.
cap.LXXVIII. opinio platonis de ſcire aiarum ibidem.
cap.LXXIX. reflexio argu. platonis cōtra ipſū ibidē. colū.II.
cap.LXXX. virgilij opinio verior platonis opinione de locis animarum corpore ſolutarum ibidem.
cap.LXXXI. verſus virgilij quibus in.VI. Eneas alloquitur anchiſem ibidem. colū.III.
cap.LXXXII. duo loca animarum poſt mortem ꝛ quedam. de campis elyſijs ibidem. colum.IIII.
c.LXXXIII. Aias ad celos euolare ꝛ quedā de dijs ibidem.
cap.LXXXIIII. quedam ad ſuperioza attinētia.fol.LIX.col.I.
cap.LXXXV. tullij opio de animabus ꝛ de beatitudine ibidē.
cap.LLXXVI. Martianuſ mineus felix capella de beatitudine ꝛ quedam de varijs dijs ibidem. colū.II.
cap.LXXXVII. de ſectione ſphere actiuoꝝm ꝛ paſſiuoꝝm. ibidem. colum.III.
cap.LXXXVIII. Quedam de animabus ꝛ de dijs ad ſuperiora attinentia ibidem.
cap.LXXXIX. de locis animarum corpore ſolutarum catholice hic agitur. fol.LX. col.I.
cap.XC. quedam de inferno ibidem. col.II.
cap.XCI. infernus non eſt in aere caliginoſo ibidē. colū.III.
cap.XCII. Aer eſt frigidior terra ibidem.
cap:XCIII. fumoſitates non aſcendunt vſq̄ ad extremitatez aeree regionis ibidem colum.IIII.
cap.XCIIII. cuiuſlibet aſtri radij ſunt duplices ibidem.
cap.XCV. Totius aeris regionis tripartitio.fol.LXI.colū.I.
capitu.XCVI. Infernus in terrena locatur regione ibidem. columna.II.
cap.XCVII. Reſponſio ad rationes ſuperius allatas ꝛ q̄daꝫ de demonibus ibidem.
cap.XCVIII. De qualitatibus quibuſdam inferni ibidem. columna.III.
capitu.XCIX. Quedam de portis inferni ibidem
cap.C. Quedam de terremotibus. fol.LXII.col.I.
cap.CI. Ethna ꝛ alij ſicularum montes non ſunt inferni porte ꝛ quedam de exhalationibus ignium ibidē colū.II.
cap.CII. Ethna vulcanus veſſenus montes non ſunt inferniora ibidez
cap.CIII. Obiectio penes ſuperioza ꝛ quedam alia ibidem. columna.III.

Tabula

cap.CIIII.de purgatorijs locis.ibidem.colum.IIII.
cap.CV.nota quedā penes supradicta.fol.LXIII.colum.I.
cap.CVI.de secunda purgatoria sede.ibidem col.II.
cap.CVII.quedam ad supradicta ibidem.colum.III.
cap.CVIII.de decedentibus in secūda etate.ibidem.col.IIII.
cap.CIX.de circūcisione penes gentiles.fol.LXIIII. colum.I.
cap.CX.q ex gētilib⁹ ad purgatorij loca tēdebāt ibidē.col.II.
cap.CXI.de lege data in monte synai.ibidem.
cap.CXII.quedam penes supradicta.ibidem.colum.III.
cap.CXIII.que differentia fuerit inter iudeos: qui ante legē datam post circuncisionem impositam erant ad eos q post legislationes vsq; ad christi mortem extiterūt.ibidem.colum.IIII.
cap.CXIIII.de statu quodam decedentium.ibidem.
cap.CXV.quedam penes supradicta.fol.LXV.colum.i.
cap.XXVI.de alio statu decedentium.ibidem.colum.II.
cap.CXVII. Pene purgatorij ab orbe condito vsq; ad eius ī teritum sunt duraturę.ibidem.colum.III.
cap.CXVIII.quedam de christi descensu ad inferos. ibidem.
cap.CXIX.de lymbo puerorum.ibidem.col.IIII.
cap.CXX.quanto tempore mori quispiam non poterat absq; originali sorde.ibidem.
cap.CXXI.omnes gentes preter christianos post legē euangelicā moriunt originali crimine infecti.fo.LXVI.col.I
cap.CXXII quedam ad superiora attinentia.ibidem.colū.II.
cap.CXXIII.casus in quo non baptizatus ab originali culpa eximitur.ibidem.colum.III.
capit.CXXIIII.non omnes in originali culpa decedentes in puerorum lymbo mancipantur.ibidem.
cap.CXXV.quedam de lymbo puerorum.ibidē colum.IIII.
cap.CXXVI.de lymbo puerorum.ibidem.
cap.CXXVII.quartus synus apud inferos.fo.LXVII.colū.I.
cap.CXXVIII.quedam de nominibus lymbi patrum. ibidē.
cap.CXXIX.quomodo ad synum abrahe iustorum anime: siue iudei siue gentiles essent: descendebāt.ibidē.co.III.
cap.CXXX.de mutatione decedentium de statu seculi quoad conditiones data circuncisione.ibidem.colum.IIII.
cap.CXXXI.quedam de gentilibus.ibidem.
cap.CXXXII.quando anime in synu.s.patrum esse ceperint. fo.LXVIII.colum.I.
cap.CXXXIII.quomodo differat synus abrahe a lymbo puerorum.ibidem.
cap.CXXXIIII.responsio ad superiora ⁊ obiectio quedaz. ibidem.colum.II.
cap.CXXXV.Alia rñsio: ⁊ quedā penes supradicta. ibidem.
cap.CXXXVI.Impugnatio rñsionis: ⁊ q̄dā alia.ibidē.co.III
cap.CXXXVII.alia responsio ad quesitum.ib.dem.colū.IIII.
cap.CXXXVIII.quedam penes supradicta.ibidem.
cap.CXXXIX.alia solutio: ⁊ q̄dā ō originali culpa. fo.LXIX. colum.I.
cap.CXL.de pena originalis peccati.ibidem.colum.II.
cap.CXLI.notandum penes supradicta. ibidem. colum.III.
cap.CXLII.quedam penes superiora.ibidem.colum.IIII.
cap.CXLIII.Obiectio contra ea predicta sunt.fo.LXX. col.I.
cap.CXLIIII.an grauiores penas quispiam ex his patiatur qui in lymbo sunt.ibidem.
cap.CXLV.nullū originale pctm altero maius ē.ibidē.co.III
cap.CXLVI.dubium an Jeremias ⁊ Jo.bapti.q ī vtero sācti ficati sunt post obitū ī lymbū descēderint.ibidē.co.IIII.
cap.CXLVII.dubitatio an Joannes baptista ad lymbuz sanctorum patrum descenderit.fo.LXXI.colum.I.
cap.CXLVIII.nullum est tam efficax sacramentuz quod per se possit peccata dissoluere.ibidem.colum.II.
cap.CXLIX.quedam attinentia ad superiora.ibidem.
cap.CL.passio xpi aliqd hz qō merek solutionē peccatorum: quod in nullo alio sacramēto est cōpertū.ibidē.co.III.
cap.CLI.quedam de baptismo.ibidem.colum.IIII.
cap.CLII.obiectio p̄ predict⁹ ⁊ quedā alia.fo.LXXII. colū.I.
cap.CLIII.cōclusio q̄ sacr⁹ūta ex seipis nullā efficaciā habeant delendorum peccatorum nisi quatenus instrumenta quedam sunt.ibidem.colum.II.
cap.CLIIII.quod christus sacramentum baptismi nobis reli querit tribus rationibus factum videtur.ibidez.
cap.CLV.Jnstōnis baptismalis lauacri in nouo testamento secunda causa.ibidem.colum.III.
cap.CLVI.eminētia baptismi super circuncisionem.ibidem
cap.CLVII.circuncisio fieri non poterat ante octauum die z ibidem.colum.IIII.
cap.CLVIII.alia eminētia baptismi supra circūcisionē.ibidē.
cap.CLIX.quedam attinentia ad superiora.fo.LXXIII.col.I.
cap.CLX.quarta rō cōprobās instōnē baptismi.ibidē.co.II.
cap.CLXI.questio an si virgo añ xpi passionē decedēs vitam eternam illico possedisset.ibidem.colum.III.
cap.CLXII.rñsio ad dubiū p̄cedētis capituli.ibidem.co.IIII.
cap.CLXIII.obiectio p̄ ea q̄ determinata sūt.f.LXXIIII.co.I.
cap.CLXIIII.de padiso p̄cipuo aiaz receptaculo.ibidē.co.II
cap.CLXV.duo viri iusti qui nunc habitant paradisum terrestrem.ibidem.colum.III.
cap.CLXVI.in qua parte sit paradisus animarum ac eius descriptio.ibidem.colum.IIII.
cap.CLXVII.quedam de celo empyreo.ibidem.
cap.CLXVIII.de paradiso quedam.fo.LXXV.col.I.
cap.CLXIX.an paradisi gloria ab initio rerum fuerit vel post modum ceperit.ibidem.
cap.CLXX.an equa sit glorie felicitas omnibus qui in celo sunt.ibidem.colum.II.
cap.CLXXI.in paradiso tantum ⁊ tot quilibet intelligit ad quot prius erat in potentia.ibidem.
cap.CLXXII.penes predicta notandum.ibidem.colum.III.
cap.CLXXIII.de quodam modo intelligendi.ibidem.
cap.CLXXIIII.quō aie ad receptacula tendāt.ibidāt.co.IIII.
cap.CLXXV.nunqd aie corpe solute cum receptacula petiture sunt illuc pauliſper eant.fol.LXXVI.colum.I.
cap.CLXXVI.rationes asserentes animam nullatenus moueri.ibidem.colum.II.
cap.CLXXVII.quedam de animabus.ibidem.
cap.CLXXVIII.nunqd qñ aie corporibus solute petunt receptacula aliqua eis ianua reseratur. ibidem. colum.III.
cap.CLXXIX.obiectio contra predicta.ibidem.
cap.CLXXX.rñsio obiectionis mote p̄cedēti.c.ibidē. co.IIII.
cap.CLXXXI.obiectio p̄ p̄dicta ⁊ quedā alia.fo.LXXVII.co.I
cap.CLXXXII.quomodo anima a corpore egrediatur cuz soluta fuerit corpore.ibidem.colum.II.
cap.CLXXXIII.quomodo animabus ad empyream sedē perduci conueniat felicitantis.ibidem.colum.III.
cap.CLXXXIIII.quis modus est euntium hoiuz in vitā eternam: aut in gehenne incendia cum consumata vniuersali resurrectione hec petierint loca.ibidem.
cap.CLXXXV.rñsio dubietatis p̄cedenti capl'o tacte. ibidez.
cap.CLXXXVI.obiectio q̄ in celo sint feneſtre patentes.fol. LXXVIII.colum.I.
cap.CLXXXVII.quomodo damnatorum corpora post diem iudicij inferas sedes petent.ibidem.
cap.CLXXXVIII.quis modus sit animabus consistendi in celo ⁊ tartareis locis.ibidem.colum.II.
capi.CLXXXIX.de puerorz lymbo ac dānatorz receptaculo ibidem.
cap.CXC.quō beati ī celo empyreo maneāt.ibidē.colum.III.
cap.CXCI.rñsio ad dubiū motū p̄cedēti capl'o.ibidē.co.IIII.
cap.CXCII.nūqd filij dei descēsus ad carnem sūmendam volatus dici possit.fo.LXXIX.colum.I.
cap.CXCIII.ō tertia parte quinte methaphore.s.aquila que non volauit.ibidem.colum.II.
ca.CXCIIII.q̄dā attinētia ad supiora ⁊ obiectio.ibidē.co.III
cap.CXCV.improbatio cōtra p̄dicta ⁊ quedam alia. ibidem.
cap.CXCVI.nec ad supradicta attinent.ibidem. colum.IIII.
cap.CXCVII.pars quarta methaphore quinte.s.aquila que venit in locum a quo nunq̄z recessit.ibidem.
cap.CXCVIII.expositio quarte partis quinte methaphore prout christus erat homo.fo.LXXX.colum.I.
cap.CXCIX.dubietas penes predicta.ibidem.colum.II.
cap.CC.pars quinta methaphore.quinte.scilicet aquila que quieuit.ibidem.colum.III.
cap.CCI.pars sexta methaphore quinte.scilicet aquila que non quieuit.ibidem.colum.IIII.
cap.CCII.pars septima.methaphore quinte. scilicet aquila que renouabatur.fol.LXXXI.colum.I.
cap.CCIII. nunquid christus vt aquila vel vt fenix renouabatur.ibidem.colum.II.
CCIIII.pars octaua methaphore quinte.scilicet aquila q̄

Tabula

non renouebatur. ibidem. colum. III.
cap. CCV. pars nona methaphore quinte. ſ. aquila que gaudebat. ibi dem. colum. IIII.
cad. CCVI. de gaudio q̄ paſſionē vocamus. fo. LXXXII. co. I.
cap. CCVII. de affectibus qui in xp̄o erāt ibidem. colum. II.
cap. CCVIII. pars decima methaphore quinte. ſcilicet aquila que non gaudebat. ibidem. colu m. III.
cap. CCIX. de alia gaudī acceptione. ibidem.
cap. CCX. pars duodecima methaphore quinte. ſcilicet aqui la que honorabatur. ibidem. colum. IIII.
cap. CCXI. de frequenti dedecore illato xp̄o. fo. LXXXIII. co. II
cap. CCXII. pars tredecima methaphore quinte. ſcilicet aqui la que non honorabatur. ibidem. colum. III.

FINIS.

Nota p̄o ſequentis tabule declaratione vt longe inquiſitio nis labor auferat ſtudioſis q̄ lībet mā i ea poſita per al phabeti lr̄as ſi iueniri debeat: ad p̄mā lr̄am p̄me dictionis accurrendū eſt: ⁊ inuenies quo in paradoxo: quo in capitulo quoue in libro hmōi materia reperiri debeat.

Abraham P̄re ceteris patriarchis a deo optimo dilectus eſt. para. V. c. CXXVIII. folio. LXVII. i.
Abſolute q̄ ſit p̄mogenitus. pado. I. c. XVI. fo. III. c.
Actio Seminis humani in principio gn̄ationis. parado. I. capi. XLII. fol. VI. d.
Actu notionales in p̄ſonis diuinis non ſimul tribus p̄ſonis conueniunt. parado. II. cap. LVII. fo. XXI. c.
actio ⁊ paſſio fiūt p̄ctū. pado. II. c. LXVII. fo. XXIII. d.
actiones ⁊ paſſiones ſuppoſitum nominant. parado. II. cap. LXVII. fo. XXIII. d.
actus meritorū aut demeritorū appellant quatenus volūtate participant. parado. II. cap. LXXVIII. fo. XXIIII. c.
actiue potentie obiectum tranſmutant ⁊ non tranſmutantur. parado. III. c. XXXV. fo. XXIX. g.
actus ſunt duplices. parado. V. c. X. fo. XLVI. d.
acrius dolent damnati dum recordantur de p̄teritis. parado. V. c. LVIII. fol. LIIII. b.
actionis p̄marum qualitatum ſecundus modus. parad. V. cap. CXCII. fo. LX. c.
actus latrie apud theologos q̄d ſit. pa. V. c. CXX. fo. LXVI. b.
ad q̄d virile ſemē p̄ficiat. parad. I. c. XXXIX. fo. VI. c.
ad quid impī iudei capiti xp̄i ſacratiſſimo coronam appoſuerunt. parado. III. c. X. fo. XXVI. b.
ad q̄d moyſes ſerpētē cōſtruxerit. pado. IIII. c. II. fo. XXXIII. f
ad q̄d veturus erat meſſias. pado. IIII. c. XL. fo. XXXVIII. d.
aduerte p̄ p̄ſus tpibus accidūt eſtas. hyems: ver: ⁊ autūnus in ſeptētrionali ⁊ meridionali plaga. pa. IIII. c. LXV. f. XLI. b.
ad q̄d ſacra ſcriptura facta ſit. pado. IIII. c. LXXIIII. f. XLII. c.
ad q̄d q̄litates rebus influūtur. pado. V. c. XI. fo. XLVI. d.
a dignioribus fit in rebus denominatio. parado. V. capitu. CXXVIII. fo. LXXII. g.
a deo omnis motus paſſionalis alienus eſt. parado. V. capi. CCIX. fo. LXXXII. i.
Aeris Locus. parado. IIII. capitu. LXII. fo. XL. c.
aer caliginoſus ē frigidiſſimus. parado. V. c. XCI. fo. LX. b.
aer cū ex ſui natura ſit calidus ⁊ humidus vnde fit frigidior omnibus. parado. V. cap. XCII. fo. LX. b.
Agens Non agit ſicut actuum eſt: ſed ſicuti ē diſpoſitio patiētis. para. IIII. c. XXIIII. f. XXXVI. b.
agentia nālia penaꝫ inferni non agunt vt poſſunt: ſed vt deus vult. parado. V. cap. XCVIII. fol. LXI. f.
Aliquid Alio dignum eſſe dupliciter intelligi p̄ōt. parado. I. cap. LXXXV. fo. XII. c.
alia reſponſio cur virgo maria vas luminoſum ſit appellata. parado. I. c. LXXXVII. fol. XII. b.
alie rōnes p̄obantes nec deū nec aliā diuinā p̄ſonā cuipiaꝫ formas eſſe non poſſe. parado. II. cap. IX. fo. XV. i.
alia ratio p̄obans deum animam habuiſſe. parado. II. ca. X. folio. XV. d.
alimentū in duobus conſiſtit. para. II. c. XXIIII. fo. XVII. g.
alia reſponſio doct. eſt. parado. II. c. XXXI. fo. XVIII. b.
aliqd tangi dupl̄r cōtingit. pado. II. ca. LXVI. fo. XXIII. b.
alia excellentia baptiſmi ſup̄a circunciſionem. parado. V. c. CLX. fol. LXXIII. b.
alia expoſitio ad dicta Joannis in euangelio. parado. V. cap. CLXIII. fol. LXXIIII. b.
Ante Partum maria domina noſtra fuit virgo. parado. I. c. LIIII. fo. VIII. c.
Anima ſp̄us eſt indiuiſibilis. parado. I. c. LXXVI. fo. XI. b.
anime que ſunt in paradiſo ſi tūc p̄ſumatū gaudiū habebūt cū corpibus ſuis itez̄ vniētur. pado. II. c. IX. fo. XV. k.
anima dū corpori cōiuncta eſt nullū ſentit dolorem. neq; ali quem habet actum. parado. II. c. XIII. fo. XVI. b.
an ſatis fuiſſet chriſti corpus ſub ſpecie panis conſecrati. parado. II. capitu. XXVII. fo. XVIII. b.
anime ſedes ſanguis eſt. parado. II. c. XXVIII. fo. XVIII. d.
an potētia volitiua laſſari poſſit. pad. III. c. XXV. f. XXVIII. d.
anima operationum noſtrarum radicale eſt p̄incipium. parado. III. c. XLV. fol. XXXI. c.
an chriſtus verus ſui fuerit hōicida. pa. III. c. LII. f. XXXII. d.
anima non ſupernaturaliter: ſed naturaliter ſup̄a celos ſcādit. parado. V. c. VII. fo. XLV. d.
anima a corpore ſeiuncta a ſeipſa non fertur in deſtinatum ſibi locum. parado. V. cap. XLIIII. fo. LII. e.
anima e corpore egreſſa quid de ea futurum ſit ignorat. pado. V. c. XLIX. fo. LIII. b.
anima grece quid. parado. V. c. LI. fo. LIII. f.
anima q̄o corpori vniatur. parado. V. cap. LXX. fo. LVI. c.
anima eſt vita formalis. para. V. c. LXXIIII. fo. LVII. c.
anima hominis vita minor dicitur. ibidem. d.
anima nāliter ſcit oia. pado. V. c. LXXV. fo. LVII. b.
anime in inferno diuerſis penis cruciant p̄opter diuerſitatem demeritorum. pado. V. c. LXXX. fo. LVIII. d.
anime purgate poſt mille annos redeūt ad corpa. ibidem. e.
anime ſepate aptius itelligunt. pado. V. c. LXXXV. fo. LIX. c.
anime p̄bent in celo. pado. V. ca. LXXXVI. fo. LIX. f.
anime ſunt in aere ante formationem corporum. parado. V. c. LXXXVIII. fo. LIX. c.
animaꝝ ſepataꝝ triplex locus. pado. V. c. LXXXIX. fo. LX. e.
anime aliq̄n in ſp̄ali loco puniunt. pa. V. c. LXXXIX. fo. LX. l.
anime morientium multiplici ſtatu inueniuntur. parado. V. c. CIIII. fo. LXII. c.
anime alique ſpeciali purgatorio aliquando purgantur. parado. V. cap. CIIII. fo. LXII. e.
anima poſt corporis ſolutionem quo tēdat manifeſte cognoſcit. nec quo feratur aliquo indiget. parado. V. c. CLXXIIII. fol. LXXVI. c.
anima indiuiſibilis ē. parado: V. c. CLXXV. fo. LXXVI. d.
anime in inferno clamare nequeunt. parado. V. ca. CLXXX. fo. LXXVI. e.
anima inferni. parado. V. c. CLXXXI. fo. LXXVI. d.
aie q̄rit via aut poſti nō egeāt. pa. V. c. CLXXXII. f. LXXVII. f.
angeli aſſumentes corpora fantaſtica nullum habent ſenſum. parado. IIII. cap. LXX. fo. XLII. c.
angelorū opationes ſunt nāles. pado. V. c. VI. fo. XLV. d.
angeli animabus in vitam eternam euntibus obuiā exeūt. parado. V. cap. XLIX. fo. LIII. c.
angelus non poteſt alicui formaliter vniri ita q̄ det eſſe. parado. V. ca. XLIX. fo. LV. c.
angelus niſi corpus aſſumpſerit moueri non poteſt. parad. V. cap. CLXXVII. fol. LXXVI. d.
angelus ita velociter pertranſet magnum ſpacium ſicuti parvum. parado. V. cap. CLXXX. fo. LXXVI. e.
antipariſta actio. parado. V. ca. XCII. fo. LX. d.
Apochripha Scriptura. parado. I. capit. XVI. fo. II. f.
A pilato xp̄s mōti fuit addictus. pado. III. c. XLII. fo. XXX. d.
aqua ad euchariſtie ſacramentum nihil attinet. parado. II. c. XXXVI. fo. XIX. d.
aqua tribus elemētis p̄riant. para. IIII. c. LVIII. fo. XL. c.
aque locus. parado. IIII. c. LXII. fo. XL. c.
aquile ſunt acuti viſus. para. V. c. II. fo. XLIIII. b.
aqua ſuper ignem aſperſa accedit ignem. parado. V. capitu. XCII. fo. LX. g.
a quo immediate trahatur originalis culpa. parado. V. ca. CXIX. fo. LXV. d.

Aſtro

Tabula

Astra Querit currus leues appellentur. parado.V. cap.LXXIIII.fol.LVII.f.
Argumentum probãs christi vulnera post resurrectionem aperta fuisse.pado.V.c.XXV.fo.XLIX.b.
Arist.opinio de aia.parado.V.cap.LI.fo.LIII.g.
arbor vite in loco delitiarũ.parado.V.c.CLXIIII.fo.LXIIII.d.
arguitur quorundam opinio de anima iude.parado.V.cap. CLXXXII.fo.LXXVII.b.

Athanasii Verborum in fidei symbolo expositio. parado.II.cap.V.fo.XV.d.
attributa solius dei.para.II.cap.LXXXII.fo.XXV.b.
auctentica scriptura: ꝛ que in ipsa tractentur.parado.I.cap. II.fol.II.b.

Basiliscus Quale animal sit.parado.IIII. capit. XV.fo.XXXV.c.
Balneorum aque q̃re sunt calide.pado.V.c.CI.fo.LXII.e.
baptismus ianua est sacramentorum noui testamenti.pado. V.capitu.CXXII.fo.LXVI.b.
baptismus non tantam habet efficaciam vt a peccatis omnibus diluamur.parado.V.c.CXLVII.fo.LXXI.g.
baptismus per se non tantum potest vt peccata diluere possit.parado.V.cap.CXLIX.fo.LXXI.b.

Benedicta Trinitas vbiq3 est in quocũq3 ꝛ i q̃li bet cuiusq3 pte.pa.I.c.LXXI.fol.X.d.
beati in paradiso vestibus non teguntur.parado.V.ca.XXII. fo.XLVIII.b.
beati beatorum cogitationes ꝛ affectus plane cognoscunt. parado.V.c.XXX.fo.XLIX.c.
beatitudo consistit in intellectione rerum.parado.V.capitu LXXXV.fo.LIX.d.
beatitudo quam ponit Tullius in quo differat ab illa quam ponunt christiani:ibidem.e.
bene opari nõ possumus nisi deus adsit:male vo ñ cogimur agere ẽt si deus absit.pa.V.c.CLXIII.fol.LXXIIII.I.

Bona Ipsa nullo alio addito si ipsis premia sũt.pad. .V.capitu.LIX.fo.LV.c.

Causa Maioris ac minoris doloris in partu. parad. I.cap.LVI.fo.VIII.b.
cayphas erat princeps anni quo christus passus est. parad. II.cap.LXXIIII.fo.XXIIII.c.
causa condensationis.parado.IIII.cap.X.fo.XXXIIII.b.
causalitas per motum infinitati perfectionis repugnat. parado.V.cap.XII.fo.XLV.
causa cur christus post resurrectionem voluerit nudus videri.parado.V.cap.XIIII.fo.LI.b.
causa diuersitatis.parado V.c.CLI.fo.LXXII.c.
campi elisi dicũtur paradisus.pado.V.c.LXXXII.fo.LVIII.c.
camporum elisorum a paradiso differentia.ibidem.d.
catholicorũ opinio de aiabus.para.V.c.LII.fo.LIIII.b.
catholicum documentum.parado.V.c.CXXVIII.f.LXVII.c.

Celum Totum deum tenuit licet nõ solũ deus in celo: sed in alijs omnibus locis existeret.pado. I.cap.LXXXII.fo.II.e.
celum christallinum.parado.V.c.XIII.fo.XLVI.g.
celum esse substantiam igneam.parado.V.c.XC.fo.LX.c.
celi numero decem.parado.V.c.CLXVI.fo.LXXIIII.b.
celum christallinum.parado.V.c.CLXVI.fo.LXXIIII.e.
celum empyreum.ibidem.i.
charon latro aiarũ.parado.V.ca.LXXXI.fo.LVIII.e.
chayn primus mortalium in iferno.pa.V.c.CV.fo.LXIII.f.
circũcisio instituta erat ad delendam maculam originalem: parado.III.cap.IX.fo.XXVI.d.
circuncisione originalis macula delebatur. parado.V.capit. CXXXIX.fo.LXIX.g.
circuncisio fiebat vt deleret culpam originalem. parado.V. cap.CVIII.fo.LXIIII.d.
circuncisio ianua est ad totum vetus testamentum:parado. V.cap.III.fo.LXIIII.b.
circuncisio ẽt tpe christi ꝛ post publicatum euangeliũ vires proprias tenuit.parado.V.cap.CLIX.fo.LXXIII.b.
cibus ꝛ potus singulis hominibus necessarius est .parado. V.cap.XXII.fo.ꝯCLVIII.b.
ciclopes vnũ in fronte habent oculũ.para.IIII. c.LXXXI. fo. XLIII.e.
cognitio in verbo quid.parado.IIII.c.XXXVII.fo.XXXVII.b.
colerice mulieres.parado.I.capitu.XXXVI.fol.VI.m:
cõmẽdatio bar locutionũ figuraliũ.parado.I.c.V. fo.II.c.
cõparatiue qd sit p̃mogenitus.parado.I.c.XVI.fo.III.d.
cõparatio semp fit in vniuocis.parado.I.c.LXXVI.fo.X.b.
cõmunicatio idiomatum.parado.III.capitu.X.fol.XXVI.c.
complexio sũmaria omnibus alijs complexionibus tempera tur.parado.III.c.XXXI.fo.XXIX.c.
comprehensor quis appelletur.pad.III.c.XLVIII.f.XXXI.b.
comparatio pulchra.parado.V.c.CLXXIII.fo.LXXV.e.
conclusio pro immediata contentione virginis. parado.I.ca. XXI.fol.IIII.b.
conclusio q̃ christi corpus in instanti formatum sit.parado. I.capitu.XXVII.fo.V.d.
conclusionis confirmatio.parado.V.c.XLIIII.fo.LII.g.
conclusio q̃ sacramenta ex seipsis nullam efficaciam hẽant delendorum peccatorum nisi quatenus instrumenta q̃ dam sunt.parado.V.capitu.CLIII.fo.LXXII.b.
conditio in rebus opantibus secundus itellectũ.parado.I.c. XLVI.fol.VII.c.
conditiones loci ꝛ locati.parado.I.cap.LXXVI.fo.X.b.
conditio omnium individuorum aliquarum specierũ.parado.IIII.capitu.XXII.fol.XXXV.b.
conditio nemini p̃iudicat.parado.V.cap. CXLVI. fo.LXX.e.
confirmatio obiectionis.parado.II.cap.XXIX.fo.XVIII.b.
confirmatio prioris rõnis.para.IIII.c.LXVIII.f.XLI.b.
confirmatio.parado.V.cap.XXXVI.fo.L.b.
confutatio opinionis philosophorum perperam de deo sentientium.parado.V.capitu.L.fol.LIII.d.
cõgruũ fuit in nouo testõ signũ dari quo dep̃hẽdi possit distinctio x̃pianorũ ꝛ aliarũ gentiũ.para.V.c.CLV. f.LXXII.c
conscientia vis aie quedã ẽ.parado.V.c.LX.fol.LV.c.
cõstructio serp̃tis enei a iudeis.pa.IIII.cap.II.fol.XXIII.c.
contra frẽs p̃dicatores q minus pie cõtendant v̄ginẽ sanctã hac labe inquinatam esse.pado.I.c.XXI.fol.IIII.d.
contra fratres minores.ibidem.e.
cõtinue hũana corpa minuũtur.pado.I.cap.XXIX. fol.V.b.
continuit domina nostra christũ conceptibiliter ꝛ quomodo. parado.I.capitu.LXIX.fol.X.d.
cõtra sniaz magistri sniarũ.pado.III. capitu.VII.fol.XXVI.d.
contrariorum habitudo.parado.III.cap.L.fo.XXXI.b
contrarietas elementorum adinuicem solida ꝛ superficialis. parado.IIII.capitu.LVIII.fo.XL.b.
cõtingit aliquẽ in purgatorio acrius angi q̃ aliquem in iferno existentem.parado.V.cap.XLVI.fol.LIII.b.
contraria mutuo se expellũt.para.V.ca.XCIII.fo.LX.b.
contra opinionẽ predictam.para.V.c.CXXXIII. f.LXVIII.d.
cõtra fundamẽtũ rñsionis. para.V.c.CXXXVI.fo. LXVIII.b.
conueniunt ꝛ differunt inferni pena ꝛ purgatorij. parado. V.capitu.XLV.fo.LII.b.
corpus christi sine genitali violatione in lucem prodũt. parado.I.capitu.LXII.fol.VIII.b.
corpora celestia non sunt mixta:sed composita. parado.IIII. cap.LXVI.fo.XLI.b.
corpus christi in resurrectione nudum apparuit. parado.V. capitu.XXXIIII. fol.L.f.
corpus x̃pi quo tumulãdũ est.pado.V.c.XXXIIII.fol.L.c.
correlarium scitu dignum.parado.V.c.CLIX.fo. LXXIII.f.
correlariũ scitu dignũ ō v̄gine.pad.V.c.CLXII.fo. LXXIIII.d.
cruciati in frigore aliquando cruciantur in calore. parad.V. capitu.XCVIII.fol.LXI.g.
cuiusdam responsio.parado.I.capitu.LXIIII.fo.IX.b.
cuiusdam responsio.parado.II.capitu.XXXIII.fo.XIX.b.
cuiuslibet elementi admiranda est magnitudo.parado.IIII. capitu.LX.fo.XL.b.
cũ fatigatiõe nõ p̃sistit delectatio.pa.III.c.XXXIII.f.XXIX.b.
cum christus surrexit secum ꝛ iudeorum ꝛ gentilium animas vexit.parado.V.cap.CXXXII.fo. LXVIII.d.
cur quinq3 solum sint metha. ꝛ non plures ꝛ qbus attribuãtur.parado.I.cap.VII.fo.II.d.
cur dña nr̃a vas nõ clausũ vocet.pado.I.c.LXIX.fo.X.b.
cur christus lumen sit appellatus.pad.I.c.LXXXVII.f.XII.c.
cur sacerdotes sub vtraq3 specie conficiunt sacramentuz eucharistie.parado.II.capitu.XXI.fo.XVII.b.
cur aqua vino mixta post eucharistiam secularibus tribuat. parado.II.capitu.XXIII.fo.XVII.c.

cur chriſti accidentia in hoſtia videri non poſſint.parado.II. cap.XLIX.fo.XXI.d.
cur ioſue non ferro:ſed lapide circũciderit omnem iſrael.parado.III.cap.LXXX.fol.XXVI.c.
cur vulnus illatũ ſit xpo iã mortuo.pa.III.c.X.fo.XXVI.d.
cur in deo dolor ſuſcipi nõ poſſit.pa.III.c.XI.fo.XXVI.c.
cur compoſita deducto corrũpente extrinſeco ex ſe corrumpuntur.parado.IIII.cap.LV.fo.XL.b.
cur boetius dixerit elemẽta numeris ligata pulcherrima rõ. parado.IIII.cap.LXV.fo.XLI.c.
cur in miniſterio eccleſiaſtico choris vtantur ſacerdotes. parado.IIII.c.LXXX.fo.XLIII.b.
cur hoies dũ viuũt dñr viatores.pa.V.c.III.fo.XLV.d.
cur aues in aere detineri p oſſunt.pado.V.c.IIII.fo.XLV.e.
cur cum alĩ prius reſurrexerint chriſtus ſit dictus primicie reſurgentium.parado.V.c.VII.fo.XLV.c.
cur chriſti volatus in celum non dicitur aſſumptio ſed aſcẽſio.parado.V.cap.VIII.fo.XLV.b.
cur lex euangelica omnes obligauerit.lex vero moſayca ſolos indeos.parado.V.cap.CXVI.fo.LXV.d.
cur demones a paſſione chriſti non fuerint redempti. para. V.cap.CXLIX.fo.LXXI.e.
cur aĩa moueri nõ poſſit.pa.V.c.CLXXV.fo.LXXVI.c.

Damnata Scriptura ⁊ materia de qua in ea agitur.parado.I.capitu.II.fol.II.c.
Damna imutari coitus ex pte mulieris.pa.I.c.XXXV.f.V.b.
damnati non poſſunt non recordari eorũ que in vita patrarunt.parado.V.cap.LIX.fol.LIIII.b.
de triplici ſcripturarum ſacrarum partitione loquitur hier. parado:I.cap.I.fol.II.e.
de deo ſecundum ſui proprietatem nullus eſt q̃ loqui poſſit.parado.I.cap.LXXII.fo.X.d.
de indiuiſibilibus regula.parado.I.c.LXXX.fo.XI.b.
de ſerpente eneo in deſerto a moyſe conſtructo. parado.IIII. cap.XXX.fo.XXXVI.b.
de motu nubis qua chriſtus circundatus eſt delatus in celum.parado.V.cap.IX.fol.XLVI.f.
de femoralibus xpi qd actũ ſit.pa.V.c.XLII.fo.LI.b.
de pctis dolẽtes i p̃ᵃ etate differũt.pa.V.c.CVI.fo.LXIII.e.
declaratio qõnis ꝓpoſite.pa.V.c.XIII.fol.XLVI.i.
decuit in nouo teſtõ nobis reliqui baptiſma ipſum pre ceteris ſacramentis.parado.V.cap.CLV.fo.LXXII.d.
dedecus xpi p̃dixit Eſaias.parado.V.c.CCXI. fol. XXXIII.c.
defluxiſſe ſanguinem in circunciſione chriſti pulchra ratio. parado.IIII.c.LXX.fo.XLII.e.
dei verbum ab eterno genitũ fuit.pado.II.c.VI.fo.XV.b.
demones dãnatos ſpũs ad iferos trahũt.pa.V.c.XLIIII. fol. LII.i.
demones ſunt duplices.parado.V.c.LXXIIII.fo.LVII.g.
demones ſtant in aere.parado.V.c.XCV.fo.LXI.d.
demones ſunt bipartiti.parado.V.c.XCVII.fol.LXI.b.
demones aerei temptant ⁊ bonos ⁊ malos.ibidem.c.
demones dupliciter in homine intrant.ibidem.d.
deo obedire tenemur.parado.III.cap.LIII.fo.XXXII.c.
deos eſſe in triplici dria.parado.V.cap.LXXXIII.fo.LVIII.b.
deus generari cõmixtione ſeminum.ibidem.fo.LIX.d.
deoꝝ alĩq patrẽ mortalem:matrẽ vero deã hũerũt. ibidem.i.
deorum aliqui ruſticorum numina appellantur.ibidem.l.
deſcriptio loci delitiarũ.parado.V.c.CLXIIII.fo. LXXIIII.c.
determinatio prime methaphore.pado.I.c.CVI. fo.XIIII.b.
determinatio dictorum.parado.IIII.c.LXV.fo.XLI.d.
determinatio capituli.parado.IIII.cap.LXXII.fol.XLII.c.
determinatio capituli.parado.IIII.c.LXXXIIII.fo.XLIIII.b.
determiatio q̃rte methaphore.pa.IIII.c.LXXXVI.f.XLIIII.c.
determinatio capituli.parado.V.cap.XVI.fo.XLVII.d.
determinatio nãlis penes ſuperiora.pado.V.c.LIX.fol.LV.d.
determiatio p̃miſſe qõnis i.CLVIII.c.pa.V.c.CLIX.f.LXXIII.e.
determinatio locoꝝ aiarum. para.V.c.CXCI. fo. LXXVIII.d.
deus pepigit ſempiternum pactum cum Jacob ⁊ eius progenie.parado.I.cap.XII.fo.III.b.
deus nil miraculoſe operatus eſt:ſi id per naturam confici poterat.parado.I.c.XXVII.fo.V.c.
deus eſt purus ſpiritus.parado.I.c.LXX.fo.X.d.
deus eſt in omni loco ⁊ extra omnem locum.ibidem.e.
deus eſt in omnibus:ſed tamẽ a rebus omnibus ſimul ſumptis cõtineri nõ poteſt.parado.I.c.LXXIX.fo.XI.e.
deus non ſolum in ſingulis rebus eſt ⁊ omnibus ſimul: ſed etiam extra omnia.parado.I.c.LXXX.fol.XI.b.
deus eſt infinite bonitatis.parado.I.c.LXXXIIII.fo.XI.d.
deus eſt vbiq̃.parado.II.capitu.L.fo.XXI.c.
deus nõ videri põt:nec loqui.parado.II.c.LI.fol.XXI.d.
deus eſt purus actus.parado.II.cap.LIII.fol.XXI.e.
deus que agit in momento agit.pa.II.c.LIIII.fo.XXI.c.
deus omnia implet.parado.II.cap.LXXXV.fol.XXV.c.
deus nec nudus nec veſtit⁹ vnq̃ fuit. pa.III.c.VI. f.XXVI.c.
deus qũo ad oia ſe habeat.pado.III.c.LIIII.fo.XXXII.b.
deus nec aiam habet:nec corpus.pa.III.c.LVIII. f.XXXII.c.
deus quare iuſſit moyſi vt in altum ſerpentem eneum tolleret.parado.IIII.cap.XXX.fo.XXXVI.d.
deus totũ eſſe ſuum ſimul habet.pado.IIII.c.L.fo.XXXIX.c.
deum non eſſe in loco.parado.IIII.c.LXIX.fo.XLI.b.
deus qũo omnia videat.parado.IIII.cap.LXXV. fo.XLII.b.
deus quomodo aures habeat.ibidem.c.
deus qũo agat in hec inferiora.pado.V.c.VI.fo.XLV.e.
deus poteſt corpus ex loco ad locum tranſferre abſq̃ medio interiecto.parado.V.c.XV.fo.XLVII.c.
deus iſraelitis fecit ne p quadraginta annos veſtes aut calciamenta conſumerent.pado.V.c.XVII.fo.XLVII.e.
deus ⁊ natura nihil fruſtra faciũt.pa.V.c.XXI.f.XLVIII.b.
deus optimus primo huiuſmodi ſingula tribuit neccaria ſm indiuiduum.parado.V.c.XXII.fo.XLVIII.e.
deus contulit primo parenti que ad ſpecie conſeruationem conducunt.parado.V.cap.XXII.fo.XLVIII.g.
deũ nemo directe põt odiſſe.pado.V.c.XLV.fo.LII.f.
deus de lege gentiles noluit conſulere. parado.V.capit.III. fo.LXIIII.e.
deus eſt ſũmus ſacerdos.pa.V.c.CXXII.fo.LXVI.e.
deus vbiq̃ eſt:etiam ſe cognoſcibilem alicui preſtat : alicui vero non.parado.V.c.CLXVII.fo.LXXIIII.c.
deus ẽ ſubſtãtia pure ſpũalis.pa.V.c.CLXXI. fo.LXXV.d.
deus eſt maximũ bonũ.para.V.c.CCVIII.fo.LXXXII.c.
deus in ſe bonũ tm̃ bz.parado.V.c.XXIX.fo.LXXXII.f.
deus animal nõ eſt.parado.V.c.CCIX.fo.LXXXII.k.

Dictorum Correlarium.parado.I.capitu.V.fo. II.d.
dicere virginẽ.ſ.dignã fuiſſe vt ſit dei mater eſt affirmare eã deo equalẽ eſſe.pado.I.c.LXXXIIII.fo.XII.f.
dictorum oñſio.parado.II.cap.XXXII.fo.XIX.c.
dicere duos eẽ deos ẽ p̃ oẽs.pa.III.c.LVII.fo.XXXII.e.
dies celebrationis feſti purificationis Marie virginis. parado.I.cap.XV.fol.III.b.
differentia continentie:pado.I.cap.LXXXII.fo.II.f.
difficilis eſt intellectus huius paradoxe.ſ.qdã leo videbatur ⁊ non videbatur. parado.II.c.XLVIII.fo.XX.b.
diffinitiue eſſe in loco.pado.V.c.LXXIII.fo.LVII.b.
differentia pythagoreorum opinionis de aia a platonicorũ poſitione.parado.V.cap.LXXX.fol.LVIII.f.
dria penaꝝ iferni ⁊ purgatorij.pa.V.c.CXVIII.f.LXV.d.
dignitas corporis chriſti.parado.I.cap.LXI.fo.IX.b.
dij ſomniorũ ⁊ occultoꝝ.parado.V.c.LXXXVIII. fo. LIX.b.
dij genij dantur in cuſtodiam hominum.ibidem.c.
dij lares fuerunt anime mortalium.ibidem.d.
dij ſyluestres.parado.V.ca.LXXXVIII.fo.LIX.d.
diſſimilitudinis ratio.parado.I.cap.LI.fo.VIII.k.
diſtantia celi empirei a terra.pado.V.c.XIIII.fo.XLVII.b.
diſtinctio de paruo ⁊ nõ paruo.pa.I.cap.LXXIX. fo.XI.b.
diſcipuli non niſi admoniti xpi corpus tangere poterãt poſt reſurrectionem.parado.V.cap.XXXIX.fo.II.d.
diuinitas vniebat ſanguini effuſo.pa.II.c.XL.fo.XX.i.
diuerſitas horum temporum a prioribus in his qui moriebantur inſontes.parado.V.c.CXV.fo.LXV.d.
diuerſa motus ratio in animabus ⁊ corporibus beatis.pado.V.cap.CLXXXIIII.fo.LXXVII.d.

Doctoris Reſponſio.paradoꝝ.I. capitu. LX. foli. VIII.e.
doctoris reſponſio.parado.V.cap.VI.fo.XLV.c.
dolores leuius patimur ſi nobis q̃ſpiã compatiatur.parad. III.capitu.XLIX.fo.XXXI.b.
dolor quid ſit.ibidem.c.
domina noſtra nunq̃ fuit ab vllo viro. carnaliter cognita. parad.

parado.I.capitu.XXXIII.fo.V.b.
domina nostra virgo quoad primam aperturam vas clausus fuit.parado.I.cap.XXXV.fo.V.b.
domina nostra aptissime quidem vas clausum vocitatur, parado.I.cap.LXVIII.fo.X.d.
domina nra vas paruū appellatur.pado.I.c.LXXV.fo.X.g.
dña nra nullā būit i se maculā.pa.I.c.CI.fo.XIII.e.
dos corporis christi glorioſi.parado.I.c.LXV.fo.IX.c.

Dubium scilicet ad quid relata domina nostra vas nō puū appellet.pa.I.c.LXXVIII.f.XI.c.
dubitatio quorundam an christus in circuncisione clamauerit.parado.III.cap.XIII.fo.XXVI.b.
dubitatio.parado.III.cap.XLIIII.fo.XXX.e.
dubitatio est an christus aliquo instrumento vsus sit in ascensione.parado.V.cap.VIII.fo.XLV.c.
dubitatio.parado.V.cap.XXXIX.fo.II.b.
dubitatio.parado.V.c.XL.fo.III.e.
dubitatio quare xp̄s mortuus qbus inuolutus erat resurgēs non assumpserit.parado.V.c.XLII.fo.LII.d.
dubiū de loco aiaꝝ post mortē.pa.V.c.LXXIII.fo.LVII.c.
dubiū ortū ex solutiōe scotistaꝝ.pa.V.c.CLXVI.fo.LXXIII.f.
due in xp̄o fuerūt nature.pado.III.cap.V.fo.XXV.b.
due p̄cipue passiones laudabiles fūt.pa.V.c.XXXI.f.XLIX.d.
duo in xp̄i passione fuerāt.pado.II.c.XXIIII.fo.XVII.c.
duo in xp̄i passione patuere.pado.II.c.XXVIII.fo.XVIII.e.
duo obiecta auditus.parado.II.cap.LXI.fo.XXII.d.
duplex apertio uteri.parado.I.cap.XXXII.fo.V.c.
duplex descēdēdi modus ab adā.parado.I.c.LXIII. fol.IX.c.
duplex apertura spūalis.pado.I.cap.LXX.fo.X.b.
duplex in aliquo ē p̄prietas.pado.IIII.c.LXVII.fo.XLI.b.
duplex mortalib⁹ i celū ascēsus.pa.V.c.XLIIII.fo.LII.b.
duplex peccati genus.parado.V.c.CXVI.fo.LXV.d.
duplex paradisus.pado.V.c.CLXIIII.fo.LXXIIII.b.
duplex gaudiū i hoīe xp̄o fuit.pa.V.c.CCV.fo.LXXXI.b.
duplex est gaudium.parado.V.c.CCVIII.fo.LXXXII.b.
dupliciter xp̄i corpus cōsiderat.pado.II.c.XXX. fo.XVIII.b.
dupliciter aliquid auditur.parado.II.c.LXI.fo.XXII.d.
dupliciter fit renouatio.parado.V.cap.CCIIII.fo.LXXXI.b.

Effrontes Qui sint.parado.V.capitu.XXXI. fo.XLIX.e.
Eluidū rōnes qbus conatur oñdē beatā virginē a Joseph cognitā carnaliter fuisse.parado.I.capitu.IX.fol.III.c.
elemēta omnia se contingentia nō solidam:sed superficiales contrarietatem habent.parado.IIII.ca.LXI. fol.IIII.c.
elementa influentiam recipiunt a celo secundus elemētales qualitates.parado.IIII.cap.LXIIII.fol.XLI.b.
elementa corrumpuntur secundum partem ⁊ non secundū totū. parado.V.cap.XC.fol.LX.f.
eleuatio vaporꝝ a qb⁹radijs fiāt.pa.V.c.XCIIII.fo.LXI.d.
empyreus orbis postremus inter celos locatus.parado.V.c.XIII.fol.XLVI.b.
empedocles siculus ab ethne ignibus combustus. parado.V.cap.C.fol.LXII.e.
eneas petit sybillam cumanam de descensu inferni. parado.V.cap.LXXX.fol.LVIII.b.
ens in actu haud actuare pōt.parado.V.c. LXIIII. fo.LV.b.
entia vniuersi q̄ conuenientius disponi possunt disponunt. parado.V.c.XXI.fo.XLVIII.c.
entia naturalia sunt ordinatissima.pado.V.c.LXXI.f.LVI.b.
error eluidū accidit ex logica.parado.I.cap.X.fo.III.b.
error eluidū.parado.I.cap.XI.fol.III.b.
error p̄mi parētis nobis oib⁹penā itulit.pa.I.c.LXIII.f.IX.b.
erroris occasio.parado.I.cap.LXXX.fo.XI.c.
error platonis de anima.parado.II.c.VIII.fo.XV.b.
error platonicorum.parado.IIII.cap.VII.fo.XXXIII.b.
esse in potentia ⁊ esse in actu.parado.II.c.LIII.fo.XXI.b.
⁊ demones ipsi christum verum esse messiam cognoscebant. parado.II.cap.LXXII.fol.XXIII.b.
eternitas quid sit.parado.II.cap.LIIII.fo.XXI.b.
etas helye.parado.V.cap.CLXV.fo.LXXIIII.c.
ethna mōs in sicilia.parado.V.cap.LXXXI.fo.LVIII.d.
ethna ⁊ vulcanus nō sūt porte iferni.pa.V.c.XCIX.f.LXI.b.
ethna terra gigantum.parado.V.capitu.XCIX.fo.LXII.c.
et si actio sit ratione contrarietatis tamen agentis in similitudinem existit.parado.IIII.cap.XXI.fo.XXXV.c.
et si spiritus loqui possint palpari tamen nequeunt. parad. V.cap.XXXVI.fo.L.d.
euangelū publicatio quid. parado.V.ca.CXIIII. fo.LXIIII.b.
eufrates fluuius.parado.V.cap.CLXIIII.fo.LXXIIII.i.
euidentiores fiunt nobis preces nostre voce prolata. parad. IIII.cap.LXXVIII.fo.XLIII.c.
ex vnibilitate quam habet anima ad materiā aia numero ab alijs distinguitur.parado.V.cap.LXV.fo.LV.b.
ex fide parentum originalis macula in pueris tollebatur. parado.V.cap.CXXIX.fo.LXVII.b.
exigua grauitas ē siqs vginē p̄tendēs natā eē i originali culpa seu imunē p̄orsus.pado.I.c.XXI.fo.IIII.g.
expositio quorūdā dicta euāgelistaꝝ.pado.II.c.X.fo.XV.e.
expositio vboꝝ xp̄i i horto oratis.pado.III.c.XIX.f.XXVII.c.
expositio verborum Jo.III. parado.IIII.c.XLI.fo.XXXVIII.b.
expositio versuum quorundam persei satyrici. parado.V.ca. LXII.fol.LV.c.
extra corpus p̄priū aia nulla creatur.pado.IIII.c.XXXV. fo. XXXVII.b.
extremus honor exhibitus xp̄o. pa.V.c.CCX. f.LXXXIII.n.
extremum honorem christi preuidit Esai.XI.c. parado.V.c. CCX.fo.LXXXIII.o.
extremum dedecus christo illatum.parado.V.capi.CCXI.fo. LXXXIII.b.

Facile Est in celo aliquid eternum seruare ⁊ si sua natura corruptibile sit.parado.V. ca.XVII. fol.XLVII.f.
falsa hereticorum opinio.parado.II.c.LXXI.fo.XXIII.b.
falsa opinio quorundam.parado.III.cap.IX.fo.XXVI.b.
ffalsum est christum nunq̄ ad dormiendum tacuisse.parado. IIII.cap.XLII.fo.XXXVIII.e.
ascinationes dari falsum est eo modo quo vulgares putant. parado.IIII.cap.XVII.fo.XXXV.b.
fascinare in animalibus vnde ortum habeat. parado.IIII.c. XXIII.fo.XXXVI.b.
fascinatio causatur secundum virtutem spirituū emissorum. parado.IIII.c.XXVIII.fo.XXXVI.c.
fascinatio est contra primum diuinum preceptum: parado. IIII.cap.XXIX.fo.XXXVI.c.
fatigatio in quibus fit.parado.III.c.XXIIII.fo.XXVIII.b.
fatigatio proprietas quedam est insequens humanas speciē. parado.III.capitu.XXXVI.fo.XXIX.b.
felicitas omnium bonorum plenitudinem dicit. parado.II. cap.XX.fol.XVII.d.
felicitas quid sit.parado.III.cap.XLVIII.fo.XXXI.c.
ferre animas ad loca destinata deo minime competit.parad. V.capitu.XLIIII.fo.LII.f.
fenestre non sunt in corporibus celestibus.parado.V. capi. CLXXXV.fo.LXXVII.b.
fenix qūo aiam exalet.parado.V.c.CCII.fo.LXXXI.c.
fides parentum inter gentiles i paruulis originalē culpam adimere poterat.parado.V.c.CXXXI.fo.LXVIII.d.
filij mulierum colericarus sunt ingenio acutiores ceteris hominibus.parado.I.capitu.XXXVI.fo.VI.n.
filioꝝ genitura plus p̄ri q̄ mri debet.pa.I.c.XLI. fo.VI.f.
filius dūtaxat carnē assūpsit.parado.II.c.LVIII.fo.XXII.b.
finitū ab infinito p ifinita excedit.pa.V.c. CXLIX. f.LXXI.d.
firmior ⁊ securior opinio de conceptione virginis. parad.I. cap.LVII.fo.VIII.k.
flagella qualia erant:quibus christi corpus percutiebat.parado.III.c.XXXIX.fo.XXX.b.
flegmatice mulieres.parado.I.c.XXXVI.fol.VI.l.
flegeton fluuius a quibusdam dicitur celum martis.parad. V.c.XC.fo LX.d.
fluuius qui in quattuor diuiditur nominatissimos fluuios. parado.V.capi.CLXIIII.f.LXXIIII.e.
fons q ex loco voluptatis exit ⁊ in quattuor celeberrimos fluuios partitur.parado.V.c.XXII.fo.XLVIII.f.
forma est totius operationis principium.parado.V.capitu. LXXI.fo.LVI.c.
formaliter esse in corpore ⁊ diffinitiue esse in corpore differunt.parado.V.cap.LXIII.fol.LV.b.
formalis responsio.parado.V.cap.XLVIII.fo.LIII.c.
fortis cōplexionis erat xp̄s.parado.III.cap.LVI. f.XXXII.f.
frigidus si igni appropinquaquerit immediate maiorem fri-

gliditatem ſentiet.parado.v.capitu.XCII.fo.LX.e.
fruſtra fit per plura quod fieri poteſt per pauciora ꝛ eque bene.parado.I.c.XCIX.fo.XIII.c.
fundamentum oppoſitionuꝫ exiſtimantiuꝫ circūciſionē fieri ſolitā ex cultro lapideo.para.III.c.VII.fo.XXVI.e.
fundamentum obonis.parado.v.cap.XXXV.fo.L.b.
fundamentalis cauſa.parado.II.cap.XXXVI.fo.XIX.d.

Gaudium Intellectus parado.v.capit.CXXXV. fol.LXVIII.e.

gelu generatur virtute aeris ꝛ eſt frigidiſſimum.parado.v. cap.XCI.fo.LX.e.
gelu modus generandi.ibidem.f.
gentes in hūeris oculos geſtātes.pa.IIII.c.LXXXI.f.XLIII.f.
gētiles nō tenebāt ad circūciſionē.pa.v.c.CIX.f.LXIIII.b.
gentiles ſaluari poterant abſq; circunciſione. parado.v.ca. CIX.fol.LXIIII.d.
gētiles ex purgatorio in ſynu Abrahe quandoq; admitti poterant.parado.v.cap.CX.fo.LXIIII.c.
gentiles q moriebantur ante vſuꝫ liberi arbitrij ꝑpetua lym bi pena damnati ſunt.parado.v.c.CXI. fo.LXIIII.i.
gigantes pugnarunt cū dīs.parado.v.c.XCIX.fo.LXII.d.
gion fluuius.parado.v.capitu.CLXIIII.fo.LXXIII.g.
gloria quid.parado.v.capitu.CLXIX.fo.LXXV.c.
gloria angelorum cum initio rerum exorta eſt.ibidem.d.
gloria que hominibus in celo debetur cuꝫ hominibus poſt modum inchoauit.parado.v.c.CLXIX.fo.LXXV.e.
gloria eſt bonum perfectum.parado.v.c.CLXX.fo.LXXV.b.

Habitus Intellectuales manere i aia poſt corpis ſolutionē.pad.v.c.CXXXV.f.LXVIII.c.

Hec propoſitio ſcilicet deus paſſus eſt quomodo intelligat. parado.III.cap.LIX.fo.XXXII.c.
herculem filium iouis ꝛ alcmene ſemideum.parado.v.cap. LXXXIII.fol.LIX.b.
hereticorum opinio.parado.II.c.XC.fo.XXIIII.c.
hereſis eorum qui exiſtimant hoiem ſaluari poſſe officio tātum nature.parado.v.cap.CLXIII.fo.LXXIIII.g.
heroyca virtus vnde dicatur.pad.v.c.LXXXVIII. fo.LIX.b.
hieremias in vtero ſanctificatus eſt.parad.v.cap.CXLVII. fol.LXXI.c.
hoies demonibus nō p̄ſunt.pa.IIII.c.XXXVII.fo.XXXII.c.
hominibus conuenit motus progreſſiuus. parado.v.c.IIII. fo.XLV.d.
homines primeue originalis iuſtitie non erant omnino felices.parado.v.cap.LXXXIII.fol.LIX.b.
homines quā primū nati ſunt in ira dei ſunt.parado.v.cap. CXXXVIII.fo.LXIX.b.
homeri laus.parado.v.cap.LXII.fo.LV.b.
honor quid ſit ꝛ in q̄ p̄ſiſtat.pa.v.c.CCX.fo.LXXXIII.i.
humane actiōes p tria p̄ncipia potētiaꝝ executiuaꝝ principiantur.parado.IIII.capitu.LXXVII.fol.XLIII.c.

Jacere Quid ſit.parado.IIII.capitu.XLII. fol.XXXVIII.b.

Jacere quid proprie dicat. para.IIII.c.XLIII.fo. XXXVIII.b.
idem eſt deo facere ꝛ velle.parado.III.c.XLII.fo.XXX.c.
idola cepunt in ſecūda etate.pado.v.c.CVII.fo.LXIII.d.
ieſus añ alios p̄genitus vocabat.pado.I.c.XV. fo.III.b.
ieiunātes facile polluūtur ꝛ quare.pado.I.c. XLV. fo.VII.e.
ignis locus.parado.IIII.cap.LXII.fo.XL.c.
ignis eſt rarioris ſubſtantie ceteris elementis.parado.v.ca. V.fol.XLV.b.
ignis fons totius caloris eſt.pado.v.c.LXXVI.fo.LVII.b.
ignis exhalationes in pluribus locis vnde fiunt.parado.v. cap.CI.fo.LXII.b.
ignis ethne non ſemper eructuat.pa.v.cap.CII.fol.LXII.b.
ignes oēs ipuritates deuorat. pado.v.c.XCIII.fo.LX.c.
imaginarie facta ad rerū expreſſiones ſunt ꝛ ſigna ſignatis cōformātur.pa.v.capitu.XLI.fo.LI.e.
imaginatio vulgariū.parado.I.cap.XC.fol.XII.c.
improbatio opinionis.pado.I.cap.XXXVI.fol.V.b.
improbatio.parado.I.cap.XXXVII.fol.VI.b.
improbatio poſitionis.parado.I.cap.XXXVIII.fol.VI.b.
improbatio opinionis medicorum.para.I.c.XXXIX.fo.VI.d.
improbatio prima.parado.I.cap.XLIIII.fol.VII.c.
improbatio ſecunda.ibidem.d.
improbatio.parado.I.cap.XLVII.fol.VII.c.
impugnatio reſponſionis:parado.II.capitu.X.fo.XV.f.
impoſſibile erat chriſtum mori eo modo quo ceteri moriuntur.parado.III.cap.LV.fo.XXXII.b.
impugnatio.parado.v.cap.XXXIII.fo.L.c.
improbatio.parado.v.capitu.XL.fo.LI.g.
improbatio opinionis platonis.para.v.c.LXXIX. f.LVIII.d.
impugnatio opinionis q̄ infernus ſit in igne. parado.v.c. XC.fol.LX.e.
impugnatio contra oppoſitionem quorundam de abluendo originali in mulieribus.parad.v.c.CLVII.fo. LXXII.b.
impoſſibile ē aiaꝫ p ſpaciū moueri.parado.v.c.CLXXVI.fol. LXXVI.b.
improbatio opinionis.parado.v.ca.CLXXXII.fo.LXXVII.c.
improbatio expoſitionis.parado.v. cap.CXCIX. fo.LXXX.d.
improbatio haruꝫ expoſitionū. para.v.c.CCX.f. LXXXIII.d.
in his que a deo fiunt non eſt neceſſaria tempor⁹ menſura. parado.I.cap.XXIIII.fo.IIII.d.
in viro nō p̄t fieri cōceptio.parado.I.c.XLV.fo.VII.g.
in partu ſola maria domina noſtra fuit virgo.parado.I. cap. LVI.fol.VIII.c.
in partu virgo maria omni dolore fuit penitus imunis. parado.I.capitu.LXIII.fol.IX.I.
in quacunqꝫ hoſtie particula adeſt corpus chriſti.parado.I. capitu.LXVII.fo.IX.d.
in vtero virginali nulla fuit virgineorum clauſtrorum apertio.parado.I.cap.LXVIII.fol.IX.b.
in maria virgine fuit apertio methaphorica.parado.I. capit. LXXIIII.fol.X.b.
in ſpiritibus nulla maior differentia ſpecifica eſſe poteſt. parado.II.capitu.IX.fol.XV.g.
in x̄pi corpe q̄ttuor ſunt bōores.pa.II.c.XXVII.fo.XVIII.c.
in baptiſmo delentur peccata hominis veteris. parado.II.c. XXXII.fo.XIX.d.
in calice ꝛ vino cōſecrato eſt ſanguis ꝛ anima ꝛ corpus chriſti.parado.II.cap.XXXIX.fo.XIX.b.
in chriſto due erant nature.parado.II.c.XLIX.fo.XXI.b.
in nālibus agēs in agēdo repatiſ.pa.II.c.LXVII. fo.XXIII.b.
in chriſto erat pars anime ſenſitiue ꝛ rationalis. parado.II. cap.LXXV.fol.XXIIII.c.
in iuolūtarijs meritū nullū ē.pado.II.c.LXXV. f.XXIIII.e.
in chriſti acerbiſſima paſſione triſtitia eſt cauſata. parado.II. cap.LXXVII.fol.XXIIII.b.
in magnis cogitationibus degentes cito moriuntur. parad. III.cap.XIX.fol.XXVII.b.
in paſſione chriſti anima diuinam vidit eſſentiam.parad.III. cap.XLVIII.fo.XXXI.d.
in videndo non mutamur realiter:ſed ſpiritualiter. parado. IIII.cap.XV.fo.XXXV.b.
in terris ſeptimi climatꝫ cadauera i puteis aqs carētibus recūdunt ne putrefiāt.pado.IIII.c.XLVI.fo.LXXIX.c.
in generatione filij defuit diſpoſitio precedens. parado.IIII. cap.LIII.fol.XXXIX.b.
in deo perfectius eſſe reperitur q̄ in alīs ſit.parado.IIII.ca. LIIII.fol.XL.c.
in x̄po nulla erat mōſtruoſitas.para.IIII.c.LXXXI.f.XLIII.d.
in deo nulli⁹ rei ē ſubordiatio.pa.IIII.c.LXXXIII.f.XLIII.m.
in terra p̄cipue p̄rietas eſt.parado.v.cap.XVII.fo.XLVII.g.
in x̄po nihil eſt pudendum.parado.v.cap.XIX.fo.XLVIII.e.
in paradiſo oīs pena abeſt .parado.v.cap.XX.fo.XLVIII.f.
in padiſo nlla ē veſtiū neceſſitas.pa.v.c.XXIIII.f.XLVIII.c.
in paradiſo ſinguli ſinguloꝝ penetralia ꝛ inteſtina admirari poterunt.parado.v.capitu.XXX.fo.XLIX.b.
in aere caliginoſo nō ē ifernus.pado.v.c.XCVII.fo.LXI.f.
in inferno eſt aqua frigidiſſima.parad.v.c.XCVIII.f.LXI.d.
in inferno agentia nālia nō nāliter agunt.ibidem.e.
in ſicilia quare fiunt terremotus. parad.v.c.XCIX. f.LXII.g.
in veſſeno monte baſus phs ac poeta incendio aſſūptus ē. parado.v.capit.CI.fol.LXII.c.
in purgatorio nullus ē demō.pado.v.c.CVI.fo.LXIII.c.
in iudeis originalis macula per circunciſioneꝫ tollebatur.parado.v.cap.CXXXVI.fo.LXVIII.c.
in priuatione non eſt magis aut minus nec exceſſus aliqs. parado.v.capitu.CXLII.fo.LXIX.d.
in lymbo puerorum nulli grauior quam alteri pena eſt. parado.v.capi.CXLII.fo.LXX.c.

in vtero

in vtero ſanctificati peccatum originale non habebant.parado.V.cap.CXLVI.fo.LXX.b.
in quo gradu cõtingat vt ſacerdos ex mero pane ⁊ vino tantã gr̃az accipiat ac ſi eẽt chriſti corpus.parado.V. cap. CXXII.fol.LXVI.d.
in lymbo pueroꝝ nll'a ſẽſus pena ẽ.pa.V.c.CXXV.f.LXVI.c.
in penitentia actualia tantũ peccata delentur.non autez originale.parado.V.capitu.CXLVIII.fo.LXXI.c.
in quo celo deꝰ ſit ⁊ btõꝝ aie.pa.V.c.CLXVII.fo.LXXIIII.b.
in hoſtia xp̃s vt deus ⁊ hõ ẽ.pa.V.c.CXCVIII.fo.LXXX.b.
in chriſto triſtitia fuit.pado.V.c.CCVI.fol.LXXXII.b.
iin deo nihil noui accidit.pado.V.c.CCIX.fo.LXXXII.d.
incubi ⁊ ſuccubi demones qd.para.I.c.XXXVI.fo.V.g.
incognita nãlit̃ nemo honorare pt.pa.V.c.CCX.f.LXXXIII.e
increpatio ſolutionis.parado.V.c.CCXII.fol.LXXXIII.g.
inductione probatur ſanctam trinitatez in virginis vtero extitiſſe.parado.I.cap.LXXI.fol.X.c.
indiuidua naturalia que partes ſunt ſpeciei nullam habent actionem.parado.II.cap.LIX.fo.XXII.d.
infinitum quid ſit.parado.I.cap.XCVII.fo.XIII.d.
infidelitas qñqz ẽ quid medium inter ſimpliciter aſſentire ⁊ negare.parado.V.cap.XXXVIII.fo.LI.g.
infernus ſecundum virgiliuz quomodo differat a poſitione fidelium.parado.V.cap.LXXXII.fo.LVIII.b.
infernus nõ eſt in ſphera ignis.pado.V.c.LXXXIX.fo.LX.b.
inferni poſitio chriſtianoꝝ rationabilioꝝ eſt ceteris.para. V.cap.LXXXIX.fo.LX.c.
infernus eſt in loco determinato.ibidez.f.
infernus eſt in ſphera ignis ⁊ aere caliginoſo. parado.V.ca. XC.fol.LX.b.
infernus quare eſt obſcurus.parado.V.c.XCVIII.fol.LXI.c.
infernus generaliter ſumptus habet quattuoꝝ loca.parado. V.cap.CV.fo.LXIII.b.
infernus habet loca diſtincta.ibidem.c.
infernus eſt ab origine mundi.ibidem.e.
infans aliqua tm̃ parte eius ex vtero matris emiſſa baptizari poteſt.ſed non quacũqz.para.V.c.CLV. fo.LXXII.e.
ingenioſi ⁊ rudes non equaliter cõcluſionibus aſſentiunt. parado.V.c.LXXIX.fo.LVIII.e.
inhibitum eſt demonibus in purgatorio exiſtentes animas intueri.parado.V.c. XLVII.fo.LIII.c.
indiuiſibile nullam ſenſationem cauſat aut terminat.parad. II.cap.LXVIII.fol.XXIII.c.
ineptiſſime aliqui philoſophoꝝ de deo opinati ſunt.para. V.c.L.fol.LIII.c.
inquiſitio enee ab anchiſe patre ſuo de animabus. parado. V.cap.LXXX.fo.LVIII.c.
inſtantia.parado.I.c.LXXVIII.fo.XI.e.
inſigne chriſti miraculũ qꝫ in tactis angoribus nunqz̃ fuerit conqueſtus.parado.II.c.LXV.fol.XXII.b.
intentio libri ſuper quinqz methaphoraz.prolo.fol.II.b.
intellectus verboꝝ qꝫ chriſtus a patre ſancto conceptus eſt.parado.I.c.XLI.fol.VI.g.
intentio chriſti de ſacramento euchariſtie.parado.II.capitu. XXIIII.fo.XVII.f.
interioꝝ oratio ſine vlla verboꝝ expreſſione interdum val de prodeſt.parado.IIII.cap.LXXX.fo.XLIII.f.
intelligẽtie ſũt plene formis.pa.V.c.LXXV. fo.LVII.c.
intellectus inter a nime potentias eſt excellentioꝝ. parado. V.cap.CXXXV.fol.LXVIII.d.
intellectus quomodo cognoſcat.pa.V.c.CLXXI.fo. LXXV.c.
inuẽtio veſtis ẽ vt tegat pudẽda.para.V.c.XIX. f.XLVIII.d.
inuentores nouarum rerũ.parado.V.c.LXXXVIII. fo.LIX.c.
Joannes in aquila figuratus.para.IIII.c.III.fo.XLV.g.
ioannes baptiſta nunquam mortaliter peccauit. parado.V. c.CXLVII.fo.LXXI.e.
Joannes baptiſta baptizatus a chriſto fuit.parado.V. capi. CLVIII.fol.LXXIII.d.
ioſeph etiam de conceptione virginis aliquantulum dubitabat.parado.I.c.XC.fo.XII.b.
ioſeph faber lignarius ⁊ conditio virginis marie. parado.I. cap.XC.fo.XII.d.
irrõnabile foret ſi ꝑpetuo cruciãdi ſpiritus a bonis ãgelis in infernum ducerentur.parado.V.capi.XLIIII.fo.LII.b.
irrefragabile teſtimonium de conſecratione in calice.parad. V.cap.CXCIIII.fo.LXXIX.d.
iudei turpiſſima morte chriſtum condemnaret. parad.III.c. XLIIII.fo.XXX.c.
iudeis lex data ẽ eoꝝ cõſenſu.para.V.c.CXI.fo.LXIIII.d.
iudeorum lex ex chriſti ſanguine ſoluta fuit.parado.V. cap. CXV.fol.LXV.b.
iulij mors quo tpe fuerit.pado.V.c.LXXXV.fo.LIX.b.
iuſtitie regula.parado.I.c.XLI.fo.VI.e.
iuuenalis negat ifernũ eẽ.pado.V.c.LXXXII. fo.LVIII.g.

Lares Sunt anime beatorum.parado.V.ca. LXXXVI.fol.LIX.e.

latrones qui cuz xp̃o mortui ſunt eadem vulnera ſunt paſſi que chriſtus.parado.III.c.XLIIII.fol.XXX.d.
laus virginis in cãtica cãticoꝝ.pado.I.c.XXI.fol.IIII.b.
leonis fortitudo.parado.II.cap.III.fol.XIIII.b.
lex propoſitionũ ꝺ dictoriaꝝ.pado.I.cap.VI.fol.II.c.
lex natorum ex ſacerdotibus.parado.I.c.LIX.fo.VIII.c.
lex i q̃ttuoꝝ libriſ moyſi data iacob iſrl'.pa.II.c.IIII.f.XIIII.d.
lex moſayca ab euãgelio differt.pa.IIII.c.XL. fo.XXXVIII.c.
lex nature ⁊ precepta eius.parado.V.c.CVII.fo.LXIII.b.
lex nature obligat ad decem precepta.ibidem.g.
lex ſemper cõis extitit vt pro pctõ mortali apud inferos plecteremur.parado.V.c.CVIII.fo.LXIIII.c.
lex neminem obligat niſi eos quibus data eſt. parado.V.ca. CXI.fo.LXIIII.c.
lex gentilium que ad hec vſqz tempora obſeruata eſt.parad. V.cap.CXI.fo.LXIIII.f.
lex euãgelica omnes obligat.pado.V.c.CXVI.fo.LXV.c.
lex moſayca non continebat ſtatum perfectum.parado.V.c. CXVI.fol.LXV.e.
liberatur aliquis ab aliquo malo cum preſeruatur ne cadat. parado.V.c.CV.fo.LXIII.d.
liberatio a peccato originali in veteri lege erat per fidem. nõ autem circunciſio.parado.V. cap.CXLVIII. f.LXXI.b.
licet aia eſſe hẽat iam perempto corpore non tamen hẽre poteſt niſi corpus qñqz ſit.parado.II.c.IX.fo.XV.f.
lymbus ſanctoꝝ patrum.pado.V.c.CXXVII.fol.LXVII.b.
lingues principales ſunt tres.pado.V.c.XCVI.fol.LXI.b.
loca potẽtie motiue ⁊ formatiue.pa.III.c.XXXV.fo.XXIX.b.
loca motiue potentie ⁊ interpretatiue ⁊ operatiue. parado. III.cap.XXXV.fol.XXIX.e.
locus eſt principiũ gñonis.parado.V.cap.XCI.fo.LX.d.
locus in quẽ iuſti mortui tẽdebãt.pad.V.c.CXI.fo. LXIIII.g.
longe magis eſt corpus in indiuiſibili conſiſtere qꝫ dare corporum penetrationem.parado.I.c.LXVI.fol.IX.c.
loquentes de reſurrectione delectamur.parado.V.c.LII.fo. LIIII.c.
lucidũ ⁊ luminoſũ differũt. pado.I. cap.LXXXVII. fo.XII.c.
lupi natura humane nature contraria eſt.parado.IIII. cap. XX.fol.XXXV.d.
lux ⁊ lumen differunt.parado.I.c.LXXXVII.fo.XII.d.

Machometi Poſitio de btitudine ceteris irrõnabilioꝝ.parado.V.cap.LXXXIX. fol.LX.d.

magna corpis xp̃i dignatio.parado.I.c.LXI.fol.IX.c.
magnũ dupliciter dicitur.parado.I.c.LXXV.fol.X.c.
magna fides mulieris ſanguinis fluxum patientis.parado. II.capitu.LXVII.fo.XXIII.c.
magis deus a nobis colitur oratione vocali qꝫ mentali.parado.IIII.c.LXXVII.fol.XLIII.d.
maioris q̃titatis in corpe humano ſolus ſanguis eſt qꝫ ceteri ſimul humores.parado.II.c.XXVIII.fol.XVIII.c.
maior dolor in xp̃o erat qꝫ vterqz pes vno clauo affigeret qꝫ ſi duob⁹ alter ⁊ alter figeret.pa.III.c.X.fo.XXVI.c.
mali in vita ſe bodio hñt.pado.V.cap.XLV.fol.LII.b.
maria virgo ⁊ ante conceptum ⁊ poſt fuit beatiſſima virgo. parado.I.c.XX.fol.IIII.c.
maria virgo domina noſtra vas aptiſſime nuncupatur. parado.I.cap.XXIX.fol.V.c.
maria virgo fuit caput omnium credentium.parado.I.capi. XXXI.fo.V.b.
marie virginis excellentia.parado.I.c.LXXXIIII.fol.XI.c.
maria vas non luminoſum dupliciter intelligitur.parado.I. cap.LXXXVIII.fol.XII.b.
maria vgo dupl'r ſaluatorẽ cõtinuit.pa.I.c.XCII.fo.XII.b.

maria

Tabula

maria uas nō uacuum dupl'r dicit.parado.I.cap.LXXXXVI. fol.XIII.c.
maria magdalene quare sup xpi pedes unguentū semel effu derit.parado.III.capi.XXXVII.fol.XXVIIII.c.
masculum semen ac muliebre menstruū differunt.parado.I. capi.LI.fol.VIII.i.
medicoꝝ quorundā opinio de formatione fetus in utero.pa rado.I.cap.XXXVIIII.fol.VI.b.
memoria scelex i iferno penitēria ē.pado.V.c.LX. fol.LV.d.
menstrua in muliere sunt ex quibus fetus formatur in vte ro.parado.I.cap.XLVII.fol.VII.e.
methaphore in sacra scriptura non sunt intelligende vt uer ba sonant.parado.I.cap.III.fol.III.f.
methaphorice locutiones inter auctenticas scripturas loca ri debent. parado. I.cap.III.fol.III.b.
methaphora de virgine quare prior ceteris exponatur.para do.I. cap.VIII.fol.II.b.
ministri dei in spiritualibus. pado. V.cap.XLVIII.f.LIII.g.
mirabile de salamādra.parado.III.cap.XXIII.fol.XXVIII.c.
mirificus xpi volatus.parado.V.cap.V.fol.XLV.d.
miraculū cōtinentie uerbi.parado.I.cap.LXXXIIII.fo.XII.g.
mixta pfecta ab itriseco corrūpi pnt.pa.IIII.c.LXVI.f.XLI.e.
modos quo ptus in vtero auget.pado.I. cap.XXV. f.IIII.c.
modus situs elementoꝝ totali eoꝝ corruptioni repugnat. parado.IIII.cap.LXI.fol.XL.b.
modus abstergēdi originale multiplex fuit in iudeis.parad. V.capi.CLVI.fol.LXXII.b.
mōstruosuꝫ corpus mōstruosaꝫ hꝫ aiaꝫ.pa.I.c. LXXXXVIII. fol.XIII.d.
mōstruosi homines ad diuersos cult⁹ iure admitti nequeūt. parado.I.cap.C.fol.XIII.c.
morborum genera prohibentia ne quis sacerdotiū admitti possit.parado.I.cap.LIX.fol.VIII.d.
mors quid.parado.III.cap.LVIII.fol.XXXII.b.
mos sacrarū litterarū.parado.I.cap.XXXIII.fol.V.b.
motum in momento fieri claudit contradictionem.parado. II.cap.LII.fol.XXI.c.
motuꝫ qd referēte arist.ꝫ phys.pa.IIII.c.XLVIII.f.XXXIX.b.
motus naturaliꝫ septem planetarum orbium.parado.V.cap. CLXVI.fol.LXXIIII.g.
moyses deū ueluti amicum allocutus est.parado.V.cap. CXLI. fol.LXIX.b.
mulieres que in spermate plurimum abundant. parado.I. cap.XXXVII.fol.VI.f.
mulieres absqꝫ uiri consuetudine parere fieri potest parad. I.cap.LIII.fol.VIII.c.
multiplex defectus eluidiane rōnis.pad.I.c.XIIII. fol.III.b.
multi errores insequunt ad expositionē eluidij in nomine p̄ mogenitus.parado.I.cap.XV.fol.III.c.
multipharia deorum distinctionē posuit gentilitas. parado. II.cap.IIII.fol.XIIII.b.
multiplices pene in iferno.pado.V.cap.LXXXI.fol.LVIII.b.
multiplex nomen sicilie ibidem.c.
mutatum esse qd sit.parad.II.cap.LIIII.fol.XXI.d.
mutuus appetitus inter formā z mām.pa.II.c.IX.fol. XV.b.

Natura Et dispositio loci in quo fetus formatur in vtero.parado.I.cap.XLV.fol.VII.b.

necessaria ad xpi aduentū.parado.I.cap.LXIX.fol.X.e.
necesse est alterā diuinam personā in altera esse. parado.V. cap.CLXXXXVI.fol.LXXIX.c.
nec pars substantialis nec integralis de toto in recto predi catur.parado.II.cap.VI.fol.XV.f.
nihil aque in christi corpore uiuēte fuit.parado. II.ca.XXX fol.XVIII.d.
nihil melius deus itelligit qō uoce ꝓferē eo qō mente a no bis cōcipit.parado.IIII.cap.LXXVIII.fol.XLIII.b.
nisi esset aliqō ipediēs aīe humane spē different cū simplices sint.parado.IIII.cap.XXXIIII.fol.XXXVII.c.
nemo ante christi mortem celi gloriam est adeptus.parado. V.c.CIX.fol. LXIIII.e.
niues generantur in aere.parado.V.cap.LXXXXI.fol.LX.c.
niues:grandines: z huiusmodi generantur in medio aeris. parado.V.cap.LXXXXV.fol.LXI.b.
non datur semē cōplexionis medie.parad.I.cap.LI. f.VII.g.
non quelibet pena que infligitur est vicio peccati.parado.I. cap.LVIII.fol.VIII.b.
non decebat uirginem fieri corpore mostruosam. parado.I. cap.LXXXXVIII.fol.XIII.b.
non tenemur cuncta que oramus in uocem formare. parad. IIII.cap.LXXVIII.fol.XLII.b.
non poterat xps absqꝫ visitatione discipuloꝝ ex terris in ce lum ascēdere.parad.V.cap.XVI. fol.XLVII.b.
non mirentur damnati, z si doleant de peccatis. parado.V. cap.XLV.fol.LII.e.
non differt an bonos vel malos demones dum viuunt pu niant.parado.V.cap.LXXXXVII.fol.LXI.e.
non erat necesse vnicum baptismum nobis relictum iri ad ablutionē peccatoruꝫ.para.V.cap.CLIII.fo.LXXII.b.
nonnulloꝝ opinio.parado.I.cap.LXXXVIII.fol.XII.c.
nonnullorum responsio.parado. V.cap.XVII. fol.XLVII.b.
nota que in xpo erant.parado.II.cap.XXVI.fol.XVII.c.
nota qūo a lupo fascinatur.parado.IIII.ca.XIX.fol.XXXV.c.
notandum de incubis z succubis demonibus.parado.I.ca.. XXXVI.fol.V.b.
notandum.parado.I.cap.LXXV.fol.X.b.
notandum.parado.II.cap.II.fol.XIIII.a.
notandum de xpo.parado.II.cap.XXX.fol.X.c.
notandum.parado.II.cap.XLIIII.fol.XX.b.
notandum.parado.III.cap.I.fol.XXV.b.
notandum.parado.III.cap.XXXII.fol.XXIX.c.
notandum.parado.III.cap.LI.fol.XXXI.b.
notandum ꝓ declaratione.parad.III.cap.LVII.f.XXXII.b
notanduꝫ ꝓ declaratiōe quarte methaphore.parado. IIII cap.I.fol.XXXIII.b.
notandum.parado.IIII.cap.LXXVIII.fol.XLIII.d.
notandum de christo in monte oliuarum existente. parado' V.cap.IX.fol.XLVI.d.
notandum naturalia habere ꝓprias opationes aliter ocio se fuissent.parado.V.cap.XI.fol.XLVI.c.
notandū de ascensione domini.parad.V.c.XIIII. f.XLVII.c.
notandum de demonibus.parado.V.ca. LXXXXV.f.LXI.e.
notandum.parado.V.cap.CVI.fol.LXIII.g.
notandum.ibidem.i.
notandum.parado.V.cap.CXXXV.fo.LXVIII.b.
notandum de lymbo.parado.V.cap.CXXVI.fol.LXVII.e.
notandum.parado.V.cap.CLXXI. fol.LXXV.b.
nouem mensibus christus stetit in virginis aluo.parado.V. cap.CLXXXXVII.fol.LXXX.b.
nubes ista celos non penetrauit.para.V.capi.IX.fol.XVI.k.
nullus uolens iniuriā patitur.pado.III.cap.VI.fol.XXVI.b
nullus ex mortalibus dominus est membroruꝫ suorum quo fit ut impunis esse nequeat qui sue mortis conscius ē. parado.III.cap.LIIII.fol.XXXII.c.
nulla penitus contrarietas reperitur in corporibus celesti bus.parado.IIII.cap.LXVI.fol.XLI.g.
nulla plena peccatorum solutio ante christi passionem fieri potuit.parado.V.cap.CLIII.fol.LXXII.g.
nulla gens ex baptismo salutem sperat preter christianos. parado.V.cap.CLV.fol.LXXII.b.
nulla principibus clarior est virtus quā de christiana fide re cte sentire.parado.IIII.cap.XXIX.fol.XXXVI.d.
nullum elementorum habet contrarietatem intrinsecam.pa rado.IIII.cap.LVI.fol.XL.b
nullum elementum ab intrinseco corrumpi potest.parado. IIII.cap.LVII.fol XL.b.
nullum aut mortis aut nocumenti christo incentiuꝫ est. pa rado.V.cap.LXXV.fol.XLIX.c.
nunquid si deus loquitur omnes dictiones. z orationes si mul profert uel non.parado.II.cap.LV.fol.XXI.b.
nunquid infernus tante capacitatis sit ut cuicūqꝫ locus assi gnari sufficiat.parado.V.ca.CLXXXIX.fol.LXXVIII.b.
nunquid hec renouatio de christo vt christus vel ne homo intelligatur.parado.V.cap.CCII.fol.LXXXI.d.

Obseruatio pecudum z reliquorum animali um apud antiquos in immolatio ne.parado.I.cap.XV.fol.IIII.k.

Obiectio.parado.I.cap.LI.fol.VII.b.
obiectio.parado.I.cap.LX.fol.VIII.b.
obiectio.parado.III.cap.XXV.fol.XXVIII.c.
obiectū vilius potentie.parado.III.cap.XXVIII.fo.XXVII.b.

obiectio

Tabula

obiectio.parado.III.capitu.XXXIIII.fo.XXIX.b.
obiectio.parado.V.capit.IX.fol.XLVI.b.
obiectio.parado.V.capi.XXXIII.fo.L.d.
obiectio ad respōsionē.parad.V.c.CXXXIIII.fo.LXVIII.b.
obiectio.parado.V.cap.CCXII.fo.LXXXIII.c.
obiectio.ibidem.e.
oblationes que a mulieribus fiebant pro originali deponē-do.parado.V.cap.CLVI.fo.LXXII.d.
octaua sphera firmamentum ab alīs nuncupata. parado. V.cap.XIII.fo.XLVI.e.
octo qui ex diluuio excepti sūt.pa.V.c.CXXVIII. fo.LXVII.f.
oculus aquatice ē pplexionis.pa.III.c.XXVI.fo.XXVIII.b.
omniū nouoꝝ aialiū ples impfecta ē.pad.I.c.LII. fo.VIII.c.
omnem perfectionem creaturarum esse in beata virgine. parado.I.c.XCVII.fo.XIII.e.
omnes pbrationes:cōsensus: ꝛ cogitatiōes caste vocāt qñ in finē iniquū nō ordinent.pado.I.c.CIII.fo.XIII.c.
omnes actiones naturales successionibus mensurantur.parado.II.cap.XXX.fo.XVIII.e.
omnes gentes non attendebant verbis christi. parado.II.c. LXIIII.fo.XXII.b.
omnia corpora colorata aut lucida circulariter agunt. parado.IIII.c.XIII.cap.XIIII.fo.XXXIIII.b.
omnes indigent preceptore.para.V.c.LXIX.fo.LVI.b.
omne qō fit p̄ fidē pctī ē.parado.V.c.CXV.fo.LXV.c.
omnes q ab adā originē trahūt originalē culpā aufugere ne queunt.parado.V.capitu.CXIX.fo.LXV.c.
omnes in vita eterna sūt felices.pa.V.c.CLXXIII.f. LXXV.b.
omnes beatorum intellectus cuncta naturalia intelligunt. parado.V.cap.CLXXIII.fo.LXXV.b.
opinio auctoris catholica de miraculo conceptionis.parad. I.cap.XL.fol.VI.b.
opinio reprobanda.parado.II.cap.XVII.fo.XVI.b.
opinio quorundam.parado.IIII.cap.II.fo.XXXIII.d.
opinio magistri sniaꝝ q̄ christus toto triduo mortis sue fuerit homo.parado.IIII.c.XLIIII.fo.XXXVIII.c.
opinionis probatio.parado.V.c.IX.fo.XLVI.g.
opio quorūdā ō vestibus xp̄i.pado.V.c.XXXIII.fo.L.b.
opinio propria doctoris.parado.V.cap.XLIII.fo.LII.f.
opinio pythagore ō aia post mortē. pado.V.c.LXI. fo.LV.b.
opinio manifeste falsa non indigent improbatione. parado. V.cap.LXXXIIII.fo.LIX.b.
opinio quorūdā ō ofia lymboꝝ.pa.V.c.LXXXIIII. fo.LIX.b.
oportebat ex diuisa prefinitione christum mori. parad.III.c. LV.fol.XXXII.c.
optima rō oñdens ppositū.pado.V.c.LVII.fo.LIIII.b.
opus nature opus ē itelligētie.pado.I.c.XLVI.fo.VII.b.
ordo secunde methaphore.parado.II.c.I.fo.XIIII.b.
ordinatissimā xp̄s hūit pplexionē.pa.III.c.XL.fo.XXX.d.
orbis lune ꝛ si sphere ignis cōiūctissimus sit nūq̄ tñ crema ri potest.para.IIII.cap.XXIIII.fo.XXXVI.d.
ordo plārū ꝛ celoꝝ p̄ sphērā ignis.pa.V.c.XIII.f.XLVI.e.
organa ad vocem exigentia.parado.II.c.LXIII.fo.XXII.c.
organum corporis quid.parado.III.c.XXXV.fo.XXIX.f.
originalis culpe delectio multiplex.pa.V.c.CVI. fo.LXIII.b.
originalis culpa quid sit.parado.V.c.CXXXIX.fo.LXIX.d.
originalis culpa partim nostra actione partim diuina ope a nobis subleuatur. parado.V.c.CXXXIX.fo.LXIX.e.
originali culpe ꝓuatiōis pena debeā.pado.V.c.CXXIIII. fol. LXVI.b.
originale pctī mortale ē.pado.V.c.CXXVI.fo.LXVII.d.
originalē culpā nemo aufugē p̄t.pa.V.c.CLXIII.f.LXXIIII.c.
ouidius infernū ponit.pado.V.c.LXXXI.fo.LVIII.g.

Pars Toto inperfectior est. parado.II.capit.VI. fol. XV.c.

partes humane nature.pado.II.c.XLII.fo.XX.b.
pars pria methaphore qnte.f.fuit aqla.pa.V.c.I.fo.XLIIII.b.
passiones in parte sensitiua.parado.II.c.LXXX.fo.XXIIII.d.
passionalis affectio in christo.para.II.c.LXXXI. fo.XXIIII.b.
passio quid sit.parado.III.cap.XVIII.fol.XXVII.b.
passiones que homines afficiunt in duplici sunt differentia. parado.III.cap.XXI.fol.XXVII.b.
passio ē q̄dā imperfectio.parado.III.c.XLI.fo.XXX.c.
passio xp̄i ē meriti infiniti.pado.V.c.CXLIX.fo.LXXI c.
pater ꝛ spiritus sanctus in virgine maria quomodo sint, parado.I.c.LXXIII.fo.X.c.
paradisus appellat:q: in eo deus sit:ꝛ vbi deus ibi ꝛ paradisus nuncupatur.parado.V.c.CLXVIII. fo.LXXV.b.
pedum vestigia testantia ascensionem christi ad celos.parado.V.cap.XIII.fo.XLVI.d.
pena morientium paruulorum morientium sine baptismo. parado.I.cap.LVII.fo.VIII.i.
pena inferni maxima in igne.para.V.c.XCVI.fo.LXI.d.
pena martyrij satisfacit p̄ oib⁹ pctis. pa.V.c.CVI.f.LXIII.e.
pene purgatorie minores sunt damnis lymbi. parado.V.c. CX.fo.LXIIII.d.
per ꝛceptionē vginis fuit eē nr̄m.parado.I.c.LXIII. fol.IX.i.
per sacramentum eucharistie significatur vnio cum christo. parado.II.c.cap.XXXIIII.fo.XIX.d.
per visionem nulla realis imutatio causatur in animali videte.parado.IIII.cap.III.fo.XXXIII.b.
perfecta christi organizatio in momento producta est.parado.I.cap.XXIIII.fo.IIII.c.
perfectio anime rationalis a natura insita. parado.V. capit. CXXV.fo.LXVI.b.
peripatetici fatententur inequalitatem peccatorum.parado. V.cap.CXLIIII.fol.LXX.e.
phison fluuius.parado.V.c.CLXIIII.fo.LXXIIII.f.
planeta quid.paradox.V.capitulo.CLXVI.foli.LXXIIII.f.
p̄les basiliscus visu q̄ morsu necat.pa.IIII.c.IIII.f.XXXII.c.
porta inferni vulgo notissima.parado.V.c C.fo.LXII.d.
positio eluidē destruit purificationem ꝛ oblationem a lege īstitutas.parado.I.cap.XV.fol.IIII.i.
positio innocentū.parado.II.c.XXXV.fo.XIX.b.
post deum animam nostram diligere precipue tenemur.parado.II.cap.XII.fo.XVI.d.
post christi mortem nullus ad synum abrahe descendit. parado.V.cap.CXXXII.fo.LXVIII.c.
post passionem christi baptismus suam habuit efficaciā.parado.V.cap.CLI.fo.LXXII.d.
potentia corpea quo dicta sit.pad.III.c.XXIIII.fo.XXVIII.c.
potētiaꝝ q̄dam actiue quedam passiue.parado.III.c.XXVII. fo.XXVIII.b
potentie actiue que ibidem.c.
potentia digestiua.ibidem.d.
potentia generatiua.ibidem.e.
potestas christi de aia sua.parado.III.cap.L.fo.XXXI.c.
potentia intellectiua vni intendēs ad alterum se determinare non potest.parado.V.cap.XXXVIII.fol.LI.b.
potentie hoī peculiares.parado.V. ca.CLXVII.fo. LXXV.e.
potissima renouatio quid.parado.V.c.CCIIII.fo.LXXXI.c.
predestinata cū tpis limitatōe absolutū.f. pa.II.c.VI.f.XV.g.
prelati sunt ecclie ministri.pado.V.c CL.fol.LXXI.d.
prima methaphora de vase.prolo.fol.II.c.
prima sacra scriptura canonica.parado.I.c.I.fol.II.b.
primum dubium.parado.I.cap.III.fo.II.b.
primogenitus nō semp respectū indicat:sed quandoq; etiaꝝ absolute significat.parado.I.c.XIIII.fo.III.c.
primogenitus q̄o debet accipi.pado.I.c.XIX.fo.IIII.c.
prima quātitatis sectio.parado.I.c.LXXV.fo.X.d.
primus mensis iudeoꝝ.parad.IIII. cap.XLIII. f.XXXVIII.e.
prima ꝓueniētia iter xp̄m ꝛ aglā.pado.V.c.I.fo.XLIIII.c.
primus modus necessitatiꝝ vestium i xp̄o.pado.V.c.XXXI.fo. XLIX.b.
prima opinio de aia.parado.V.cap.LI.fol.LIII.b.
prima p̄ncipia nālit cognoscim⁹. pa.V.c.LXXIX.f.LVIII.b.
primorum principiorum nomina multiplicia. ibidem.c.
prim⁹ abel ōscēdit ad lymbū.f.patrū.pa.V.c.I28.f.LXVII.d.
primum mobile.parado.V.cap.CLXVI.fo.LXXIIII.f.
pria dies q̄ aie gl'iari i deo cepūt.pa.V.c.CLXIX.f.LXXV.e.
primus honor exhibitus xp̄o.pa.V.c.CCX. fo.LXXXIII.f.
principalissimum omnium sacramentorum est eucharistia. parado.II.cap.XXIIII.fo.XVII.c.
priuilegiū sāctaꝝ aiarum.parado.V.c.VII.fo.XLV.f.
probatur virginem corpore ꝛ anima dispositissimam fuisse. parado.I.cap.XCIX fo.XIII.b.
probatio solutionis.parado.V.cap.CXLVI.fo.LXX.d.
probi ꝛ si solitarij existant delectantur econtrario est ō malis. parado.V.capitu.LVII.fo.LIIII.c.
processus embrionis. ꝛ quomodo humanū corpus perfecte organizatur

Tabula

organizatur.parado.I.c.XXV.fo.IIII.b.
prologus libri ꝛ prolo.fol.II.a.
promethe⁹ ō luto hoies formabat.pa.V.c.LXXIIII.f.LVII.b.
propositiones harum locutionum eiusmodi sunt vt rōne ne gari non possint.parado.I.cap.VI.fo.II.b.
propositiões q̄ maximā faciūt fidē ē quotiēs intellectus con uenit cum sensatis.parado.I.cap.VII.fo.II.c.
proprius modus videndi xp̄m.parado.II.c XLVI.fo.XX.c.
proverbium dignissimum.parado.I.capitu.CI.fo.XIII.c.
proximus dupliciter exponit.parado.I.c.XIX.fo.IIII.c.
pueri aliquando fascinantur quod viris perfectis accidit.pa rado.IIII.cap.XXVI.fo.XXXVI.d.
pulchra confutatio huiusce platonice opinionis. para.IIII. capitu.XIII.fo.XXXIIII.c.
pulchra elementorum cōparatio.parado.IIII.c. LXIII.f.XL.b.
pulchra comparatio.parado.V.capitu.V.fo.XLV.c.
pulchrum exemplum de edipolay.para.V.c.XLV.fo.LII.i.
puritas ab omni labe perfectior fit in beata virgine q̄ in qua uis alia creatura.parado.I.cap.CII.fol.XIII.b.
purgatorij pena minor mitiorq̄ sit pena inferni. parado.V. cap.XLV.fol.LII.c.
purgatoriū vsq̄ ad diē iudicij durabit.pa.V.c.CIIII.f.LXII.d
purgatorium quid ꝛ vbi sit.ibidem.b.
purgatorij locus est infra terram.ibidem.fol.LXIII.f.
purgatorium est supra infernum.parado.V.c.CVI.f.LXIII.b
purgatoriū ē ab origine mundi.parado.V.c.CVI.fo.LXIII.d.
purus laicus missam celebrans nihil efficit.parado.V.capi. CXXII.fo.LXVI.c.
pythagore opinio de anima ꝛ inferni penis.parado.V. cap. LXXXII.fol.LVIII.e.

Quarta methaphora de serpēte.prolo.fol.II.f.
quāq̄ virgo maria christum peperit nullam vteri patefactio nem passa est.parado.I.capitu.XXXII.fo.V.b.
quare emittit semē in somno.parado.I.cap.XLV.fo.VII.d.
quare puella ꝛ anus nō cōcipiūt.pado.I.c.XLVII.fo.VII.d.
quam penam incurrant qui criminātur ex lesa maiestate.pa rado.I.capitu.LIX.fo.VIII.e.
quare scriptura ꝓcedit methaphorice. pad.I.c. LXXII.f.X.c.
quare scriptura dixit descendit de celo ꝛ incarnatus est. parado.I.capitu.LXXII.fol.X.e.
qua conuenientia virgo maria vas mundus sit appellata.pa rado.I.capitu.CIIII.fol.XIIII.b.
quadruplex cōpositio.parado.II.c.VIII.fo.XV.c.
quando sumit eucharistie sacramētū panis frangit non aūt xpi corpus sacratissimū.pa.II.c.LXVIII.f.XXIII.d.
quātū adsit veneni in basilisco.pa.IIII.cap.IIII. f.XXXIII.b
quātā vis adsit ex ꝓspectu mulieris q̄ mēstrua patit.ibidē.e.
qualitates naturales.parado.IIII.capi.V.fo.XXXIII.b.
quare videntes lupum per modicum tempus territi stamus. parado.IIII.capitu.XVI.fol.XXXV.b.
quare morbo existente aliqui pereant. ꝛ aliqui nō.parado. IIII.capitu.XXV.fo.XXXVI.b.
quare cōueniēs fuit serpētē eneū a moyse cōstrui tpe q̄ iudei a serpētibus offēdebant.pa.IIII.c.XXXIX.f.XXXVII.b.
quare p̄bi resurrectionē negēt.pado.V.c.LII.fol.LIIII.d.
quātū armōia gñosos aios afficiat.pa.4.c.LXXIX.f.XLIII.b.
quantum possit contritio post peccata admissa. parad.V.ca pitu.CXLV.fo.LXX.d.
quantum peccet: q̄ aliqua ex parte fidem euangelica infri git.parado.V.capitu.CXVI.fo.LXV.b.
quanto tempore huius lymbi durauerit cōditio. parado.V. capitu.CXXVII.fol.LXVII.d.
quā primū lex noua obligare cepit illico lex mosayca efficien di ac obligādi vires amisit.pa.V.c.CLIX. fo.LXXIII.d.
quartus honor exhibit⁹ xp̄o. pado.V.c.CCX.fo. LXXXIII.k.
que sint scripta dānata.pado.I.c.III.fol.II.d.
que scriptura digna sit fide ꝛ q̄ calūnia.pado.I.c.III.fo.II.e.
que mulieres fetus maiores gignant: fortiores ꝛ sapientio res.parado.I.capitu.XXXVI.fo.VI.k.
que pena iniūcta sit sig sine baptismo ifantes moriunt ꝛ ob quam causam imponatur.parado.I.c.LVII.fo.VIII.g.
que sit dignitas equiualentie: ꝛ que dignitas dignatiua seu congruentie.parado.I.cap.LXXXV.fo.XII.d.
que animalia sacrificijs adhiberi non poterant. parado.I.c. CI.fol.XIII.d.
que colligūtur ex dictis pauli ad ro.I.c.pa.II.c.VI. fo.XV.e.
que agere possit angelus in cadauere ꝛ que nō animaduer tendum.parado.II.c.VIII.fo.XV.d.
que sint pegrine impressiones. pado.II.c.LXVI. fo.XXIII.e.
que sint necessaria vt aliqd ligef.pad.II.c.LXXXV.f.XXV.b.
que sint necessaria ad vocem formandam.parado.III.c.XII. fo.XXVI.c.
que erat causa precipua doloris in christo.parado.III.capit. XVIII.fol.XXVII.e.
que huius diuersitatis sit cā.pado.IIII.c.LIII.fo.XL.b.
que sentiunt anime post mortem maiora sunt his que in vi ta.parado.V.capitu.LV.fo.LIIII.b.
que dicent in inferno exītes.pado.V.c.LX.fo.LV.e.
quedam mixta a se corrumpi non possunt. parado.IIII.cap. LXVI.fo.XLI.d.
quelibet forma esse tribuit secundum genus sue essentie.pa rado.II.capitu.X.fo.XV.c.
quelibet receptiua pōa passiua ē.pa.III.c.XXIX.f.XXVIII.b.
questio orta in consilio iudeorum de christo.parado.II.cap. LXXIII.fo.XXIIII.c.
questio scitu digna.parado.V.capitu.CXVIII.fol.LXV.b.
questio qua queritur quo circuncisus nunc moriens se con ferret.parado.V.cap.CLVIII.fo.LXXIII.c.
qui delectationibus sensitiuis plurimum oppressus est nihil intelligere potest.parado.III.c.XLVII.fo.XXXI.b.
qui mortali crimine deliquerit ad lymbum descendere nō po test.parado.V.cap.CXV.fo.LXX.c.
qui nunc ad purgatorium contendere possint.parado.V.ca. CXVII.fo.LXV.b.
qui in lymbo sunt puerorum nō aderūt añ deū vt subijciantur alicui sententie.parado.V.cap.CXXVI.fo.LXVI.c.
qui descēdebāt ad lymbū sctōr.p̄z.pa.V.c.127. f.LXVII.ca.
qui maiora de se merita deo p̄stiterit maiorē q̄q̄ intelligētias de deo habebunt.parado.V.cap.CLXXIII.fo.LXXV.c.
quia christus primus surrexit ideo primus ad astra ascēdit. parado.V.c.VII.fo.XLV.b.
quibus debeatur puerorum lymbus.pado.V.c.CX. f.LXIIII.b.
quibus cōscript⁹ sit purgatorij locus.pa.V.c.III.f.LXIIII.b.
quibus lymbus a deo p̄scriptus sit. parado.V.capitu.CXIX. fo.LXV.b.
quid pena damni ꝛ sensus.parado.I.c.LVII.fo.VIII.b.
quid sit p se p̄ tangibile.parado.II.c.LXVI.fo.XXIII.c.
quid potentia appellatur.parado.III.c.XXXV.fo.XXIX.c.
quid sit illud quod vulgares fascinationem dicunt.parado. IIII.capitu.XVII.fo.XXXV.c.
quid intelligat sacra scriptura per durum ꝛ molle. parado. IIII.capitu.XXVI.fo.XXXVI.b.
quid esset originalis illa innocentia primis parentibus. pa rado.V.cap.XX.fo.XLVIII.b.
quid actum sit de vestibus christi post q̄ in celum ascendit. parado.V.c.XXXIIII.fo.L.b.
quid Ari.in politicis de musica.pa.IIII.c.LXXIX. f.XLIII.c.
quid viderit Gregorius.parado.V.capitu.LXIIII.fo.LV.c.
quid de anima senserit plato.parado.V.capitu.LXXIIII.fo. LVII.b.
quid semidei.parado.V.capitu.LXXXVII.fo.LIX.b.
quidam eorum q̄ in lymbo sunt acrius puniuntur etiam si graviores penas non patiantur.parado.V. capitu.C XLIIII.fol.LXX.d.
quid per portas inferni voluerit christus in euangelio.para do.V.capitu.CLXXXI.fo.LXXVII.e.
quod sit deum ab animabus recedere.parado.V. capitu.C XCIX.fo.LXXX.e.
quies est terminus motus. parado.V. capitu.CC. folio. LXXX.d.
quies dupliciter accipitur. paradoxa.V. capitulo.CCI. foli. LXXX.b.
quinta methaphora de aquila.prolo.fol.II.g.
quo tempore hereticorum secte christianam pietatem occupa runt.parado.I.c.II.fol.II.e.
quo in loco natus est christus ꝛ quomodo educatus.para do.I.cap.XC.fol.XII.e.
quo tempore christus natus est ꝛ vbi.parado.II.capi.LXII. fol.XXII.b.

quo tempore

Tabula

quo tempore in christo perturbationes ꝛ dolores inchoaue rint.parado.II.cap.VIII.fo.XXIIII.c.
quo periculo aquile proprios pullos ab alienis discernant. parado.V.cap.II.fo.XLV.c.
quod ex virili tantum semine conceptio fieri non possit. parado.I.cap.XLVII.fo.VII.b.
quod christus non perfectius stetisset in virginio aluo si tantum in ea ꝛ non alys in rebus stetisset apertissimo exẽplo declaratur.parado.I.c.LXXXIII.fo.XI.b.
quodlibet genus creature perfectionem aliquam habet.parado.I.c.XCVII.fo.XIII.c.
quod xp̃s habuit q̃ttuor hoies.pa.II.c.XXVII.fo.XVIII.b.
quoddã fundamẽtũ superiorꝫ.pado.II.c.XLI.fo.XX.c.
quod genus hoiuꝫ facilius erubescat.pa.III.c.IIII.f.XXV.b
quod q seipꝫ iterficit aĩe iniuriã facit.pa.III.c.LII.f.XXXII.f.
quod christus quatenus deus erat mori non posse comprobatur.parado.III.cap.LVII.fo.XXXII.f.
quod deus sit simplex.parado.III.c.LVIII.fo.XXXII.d.
quod visio non fit extramittendo vt plato credidit. parado. IIII.cap.VII.fo.XXXIII.c.
quod stante opinione platonis impossibile esset vt videremus celum.parado.IIII.cap.XI.fo.XXXIIII.d.
quod figure quas in oculis aliorum intuemur illis non sint cognate.parado.IIII.cap.XIIII.fo.XXXIIII.c.
quod fascinatio non sit prorsus ex non ente. parado.IIII.c. XIX.fo.XXXV.b.
quod habentes potentiam fascinandi etiam si ex spẽi conditione hoc habeant agere non possunt a quacũq; distãtia.parado.IIII.cap.XXVIII.fo.XXXVI.b.
quod mulieres fascinationes incantantes abhorrẽde sunt. parado.IIII.cap.XXIX fo.XXXVI.b.
quod serpes a moyse ꝓstructus sanitatẽ iducebat solo diuino nutu nõ aũt p aliquã possibilẽ artem.pado.IIII.c.XXX. fo.XXXVI.c.
quod Albertꝰ magnus caput quoddã ꝓstruxerit ex metallo ad oia q̃ arebant rñdens.pa.IIII.c.XXXI.fo.XXXVII.d
quod illud caput ab Alberto magno ꝓstructũ erat p magicã artẽ simr illud qđ erat in numantis. parado.IIII.ca. XXXII.fo.XXXVII.b.
quod illa virtus que erat in illis capitibus non potuerit esse deus.parado.IIII.cap.XXXIII.fo.XXXVII.b.
quod qlibet ãgelus ab altero differat. pado.IIII.c.XXXIIII. fol.XXXVII.b.
quod christus in morte comparetur serpenti a moyse cõstructo.parado.IIII.cap.XL.fo.XXXVIII.c.
quod christus dormierit ꝛ corpore extẽsus iacuerit sicut ceteri homines.parado.IIII.cap.XLII.fo.XXXVIII.f.
quod cadaueribus ꝓprie iacere cõpetat. parado.IIII. capit. XLIII.fo.XXXVIII.c.
qđ xp̃s p.XL.horas stetit mõtuꝰ.pa.IIII.c.XLIII.f.XXXVIII.
quod xp̃s mortuus existẽs nõ fuerit hõ.pado.IIII.c.XLIIII. fol.XXXVIII.b.
quod in xp̃o fuerit ille motus q̃ ẽ actus entis in potentia fꝫ q̃ homo.parado.IIII.c.XLVIII.fo.XXXIX.c.
quod in christo fuerit quattuor modi motus prorie dicti. parado.IIII.cap.XLIX.fo.XXXIX.c.
quod augmentatio in christo fuerit.ibidem.d.
quod diminutio ꝛ qũo in christo fuerit.ibidem.e.
quod alteratio in christo fuerit.ibidem.f.
quod christus vt deus erat nullum motum habuerit. para. IIII.cap.L.fo.XXXIX.b.
quod nõ generatio in xp̃o fuerit.pado.IIII.c.LI.fo.XXXIX.b
quod in deo ipossibilis sit diminutio.pado.IIII.c.LVIII.fo. XLI.c.
quod in deo non sit alteratio.ibidem.d.
quod christus audierit.parado IIII.c.LXX.fo.XLII.b.
quod christi corpus non fuerit fantasticum.ibidem.d.
quod xp̃s vt deus non audiuit.pa.IIII.c.LXXIII. fo.XLII.b.
quod christus viderit.parado.IIII.cap.LXXXI. foli.XLIII.b.
quod post resurrectionem beati celos ascendant supernaturale est.parada.V.cap.VII.fo.XLV.g.
quod aliqua ex parte miserum est perfecte beatuꝫ tenere nõ potest.parado.V.cap.XIX.fo.XLVIII.b.
quod aliud pficit eo pfectius est quod perficitur.ibidem.c.
quod christus inferiora coopertus celos non ascenderit.parado.V.cap.XLII.fo.LII.c.
quod inutile fuisset si christus seminalia assumpsisset. parado.V.cap.XLIII.fo.LII.b.
qõ ꝑma opio nõ sit rõnabilis et si 2ª ꝓuentõr sit.ibidem.d
quod penas suas dãnati augeãt.pado.V.c.XLV.fo.LII.d.
quod damnati seipsos odio prosequantur.ibidem.g.
quod deus solus que purgantur animas torqueat.parado. V.cap.XLVII.fo.LIII.d.
quod opiones dicte nõ ꝓueniãt.pa.V.c.LI.fo.LIII.e.
quod necessario anime post mortem latentur vel doleãt.parado.V.cap.LIII.fo.LIIII.b.
quod post mortem anima intelligat.ibidem.c.
quodlibet de pomo q̃ Aristo.inscribitur non sit Arist.parado.V.cap.LVI.fol.LIIII.b.
quod vna anima esset due anime si informaret aliud corpus parado.V.c.LXVIII.fo.LVI.b.
quod aia hois nõ possit igredi in corpa brutorꝫ vt pythagoras arbitratus ẽ.pado.V.c.LXX.fo.LVI.b.
quodlibet pctũ ẽ offẽse infinite.pa.V.c.CXXXIX.fo.LXIX.b.
quod sacramẽta a xp̃o istituta nullã efficaciã hẽrẽt añ eius passionẽ nullã id ipfectionẽ saluatoris. pa.V.c.CLII. fol.LXXII.d.
quod virginis corpus in celum fuerit sublatum. parado.V. capitu.CLXI.fol.LXXIII.c.
quod ẽ icognitũ honorari neqt.pa.V.c.CCXII.f.LXXXIII.b.
quomodo ambigui sensus in sacra scriptura exponi debeãt. parado.I.cap.III.fol.III.g.
qũo v̄go maria vasi assimilari possit.pa.I.c.VIII.fo.II.d.
qũo dauid vocat deum dominum loquens in spiritu si ẽ eiꝰ filius.parado.I.cap.XIII.fol.III.b.
qũo creata sit aia christi.parado.I.cap.XXIIII.fo.IIII.e.
qũo gradus denominant formam.parado.I.cap.LI.fo.VII.d.
qũo mr̃ dei in passione xp̃i passa sit.pado.I.c.LXII.fo.IX.c.
qũo xp̃s sit ex semine ade.parado.I.c.LXIII.fo.IX.f.
quomodo christus habuit penalitates.ibidem.g.
qũo xp̃i corpus sit i hostia cõsecrata.pado.I.c.LXIIII.f.IX.c.
qũo in triduo xp̃s fuerit hõ.pado.I.c.LXVII.fo.IX.b.
quomodo christus ex virginis utero exierit ꝛ vnde. parad. I.capitu.LXVIII.fol.X.c.
qũo v̄go maria vas paruum iudicetur.para.I.c.LXXV.f.X.e
quomodo deus rem magnam in parua locari possit. parad. I.capitu.LXXVI.fol.XI.e.
qũo deus sit infinitus.parado.I.cap.I XXIX.fo.XI.f.
quomodo anima in toto corpore ꝛ in qualibet corporis parte.parado.I.cap.LXXX.fol.XI.e.
quomodo intelligatur celum ꝛ terram ego impleo. parad.I. .I.capit.LXXXI.fo.XI.b.
quomodo intelligi debeat quem celi capere non poterãt maria gremio contulit.parado.I.cap.LXXXII.fo.XI.d.
quomodo virgo maria non fuerat digna effici dei mater.parado.I.cap.LXXXV.fo.XII.e.
quomodo virgo fuit digna mater christi.parado.I.c.LXXXV.fol.XII.g.
quomodo dei mater vas paruum ꝛ non paruum sit appellata.parado.I.cap.LXXXVI.fo.XII.d.
quomodo virgo maria vas vacuum sit nuncupata.parado. I.cap.XCV.fo.XIII..b.
quomodo virgo maria vas non mundum sit vocata parad. I.cap.CV.fo.XIIII.c.
quomodo verbum predestinatum est vt sit dei filius.parad. II.capitu.VI.fo.XV.I.
quomodo christus in hostia videt.pado.II.c.XVI.fo.XVI.d
quomodo vere christus videbatur ꝛ non videbatur.parad. II.cap.XLIX.fol.XXI.e.
quomodo xp̃s audiebatur.parado.II.cap.LXI.fo.XXII.c.
quomodo corpora celestia se inuicem tangunt. parado.II.c. LXVI.fo.XXIII.d.
quomodo iudei non cognoscebant christum. parado.II.ca. LXXIII.fo.XXIII.b.
quomodo christus detonsus est parado.III.c.III.fo.XXV.g.
quomodo dici possit christum hominem non fuisse vulneratum.parado.III.cap.XI.fo.XXVI.b.
qũo christus vociferauit.pado.III.c.XII.fo.XXVI.b.
quomodo clamor accipiatur.para.III.c.XV.fo.XXVII.b.
quomodo auditui contingat fatigatio.para.III. cap.XXXII. ca.XXIX.b.

capitu.XXIX.b.
quomodo cauſetur ſuffocatio in animalibus. parado.III.c. XXXVIII.fol.XXIX.b.
quomodo conuenienter ipſum ſerpentem appellemuſ.para. IIII.cap.I.fol.XXXIII.c.
quomodo contingat actio aliqua leſiua ex ſolo viſu. parad. IIII.capi.VI.fo.XXXIII.b.
quomodo mulier tempore menſtruorum inficiat ſpeculum. parado.IIII.capi.XVI.fo.XXXV.c.
qũo cauſetur peſtilẽtia.parado.IIII.c.XVIII.fo.XXXV.b.
qũo differũt generatio q̃ eſt in diuinis ⁊ generatio que ẽ in creaturis.parado.IIII.cap.LII.fo.LIX.b.
qũo cãtur corruptio in mixto. parad.IIII.c.LII. fo.XXXIX.c.
qũo ex aere corpora fabricari poterãt.pado.V.c.XL.fo.LI.f.
qũo cauſent radij reflexi.parado.V.c.XCIIII.fo.LXI.b.
qũo pſuadere gſpiã poſſit Ariſt.ſimul ⁊ platonem i celis cũ deo eſſe.parado.V.c.CXXXII.fo.LXVIII.c.
quomodo differat lymbus.ſ.patrum ⁊ lymbus puerorũ.parado.V.cap.CXXXIII fo.LXVIII.b.
quomodo femine ab originali culpa diſſoluerentur apud le gem moſaycam.parad.V.c.CXX.fo.LXVI.d.
qũo baptizari debeat qui dubitat an ſit baptizatus necne.parado.V.cap.CXXI.fo.LXVI.b.
quomodo gentiles deſcendere poterant ad lymbus.ſ.patrũ. parado.V.cap.CXXXI.fo.LXVII.c.
quomodo mulieres exſoluebantur ab originali apud hebreos.parado.V.c.CLVI.fo.LXXII.c.
qũo aia exiſtẽs in corpe moueat.pado.V.capi.CLXXVII.fo. LXXVI.b.
quomodo ſacra ſcriptura dicat inferni portas cũ nulle ſint. parado.V.ca.CLXXXI.fo.LXXVII.c.
qũo ſacra ſcriptura dicat deum ad aſſũmendã carnẽ deſcendiſſe.parado.V.c.CXCII.fo.LXXIX.d.
qũo xpi corpuſ veniat i hoſtia.pad.V.c.CXCIII.fo.LXXIX.c.
quot dies apud iudeos durare poterat originalis macula .parado.V.c.CXX.fo.LXVI.d.
quot ãnis vixit Adã.parado.V.c.CXXVIII.fo.LXVII.e.

Rachel In partu Beniamin quaſi obijt. parado.I. c.LXIII.fo.IX.r.

Radũ incidentes.parado.V.c.XCIIII.fo.LXI.c.
Ratio cur propoſitiones huius libri.paradoxe nũcupẽtur. parado.I.c.VII.fo.II.b.
Ratio diuine icarnationis. ⁊ quã ob rẽ e deo ſũmo ⁊ maxio ſit excogitata.parado.I.c.XLI.fo.VI.d.
ratio probans pulchritudinem ingenio bono fulcitam eſſe. parado.I.cap.CI.fo.XIII.b.
rationes ꝓbãtes xpm aiaꝫ hũiſſe.pado.II.c.VI.fo.XV.b.
rationes probantes chriſtum ſponte ſubijſſe mortem. para. II.cap.LXXXIII.fo.XXV.b.
ratio ꝓbãs cur xpus pẽas aſſũpſerit.pa.III.c.XII.fo.XXVII.b
ratio ꝓbãs ex paſſiõe dolorẽ exſurgere.pa.III.ca.XVIII.fol. XXVII.c.
rationales potentie interdum viribus ſenſitiuis ſolamẽ preſtant.parado.III.c.XLIX.fo.XXXI.d.
ratio confirmans q̃ homines non preſint demonibus. parado.IIII.c.XXXVIII.fo.XXXVII.c.
rationabilius ẽ aiaꝫ aſcẽdẽ q̃ ignẽ.pado.V.c.VII.fo.XLV.e
rõ cõfutans primã opinionẽ.para.V.c.XLIII.fo.LII.e.
ratio diuerſitatis.parado.V.c.XLIIII.fo.LII.d.
rõ ꝓbans ſolutionẽ.parado.V.c.CLXII.fo.LXXIII.b.
rõ aduerſus pythagoram.parado.V.c.LXIII.fo.LV.b.
regula de lymbo puerorum.para.V.c.XIIII.fo.LXX.b.
remedium in ieiunantibus plerũq̃ pollutionẽs patiẽtibus. parado.I.c.XLV.fo.VII.f.
res tunc ſunt cũ actu ſunt.parado.II.c.LIII.fo.XXI.c.
reſponſio.parado.I.c.III.fo.II.c.
reſponſio.parado.i.c.XLIIII.fo.VII.b.
reſponſio.parado.I.c.LI.fo.VII.c.
reſponſio ad obiectionẽ.parado.I.c.LVIII.fo.VIII.c.
reſponſio.parado.I.c.LX.fo.VIII.d.
reſponſio doctoris.para.i.c.LXV.fo.IX.b.
reſponſio queſiti.parado.I.c.LXVI.fo.IX.b.
reſponſio.parado.I.c.LXIX.fo.X.c.
reſponſio.parado.I.c.LXXVIII.fo.XI.d.
reſpõſio ad obiectionẽ.para.II.c.XXIX.fo.XVIII.c.
reſponſio.parado.II.c.XXXIIII.fo.XXIX.c.
reſponſio ad dubietatem.para.III.c.LIX.fo.XXXII.b.
res miranda de natura luporum.
reſponſio cuiuſdam.parado.V.c.VI.fo.XLV.b.
reſponſio.parado.V.c.IX.fo.XLVI.c.
reſponſio ad queſtionem.parado.V.c.XV.
reſponſio.parado.V.c.XXXIII.fo.L.e.
reſponſio.parado.V.c.XLIIII.fo.LII.c.
reſpõſio platonis que dari poſſet ſoluens inconueniens poſitum.parado.V.cap.LXVIII.fo.LVI.d.
reſponſio ad queſitum penes uiam thomiſtarum. parad.V. cap.CLXI.fo.LXXIII.d.
renouatio duplr ſumit.pado.V.c.CCII.fo.LXXXI.b.
reſurrectio quid.parado.I.cap.LXVII.fo.IX.r.
ritus antiquiſſimus qũo primogeniti deo offerrebãtur ⁊ redimebantur.parado.I.c.XV.fo.III.g.
romulus filius martis conuerſus eſt in ſtellam. parado.V. cap.LXXXIII.fo.LIX.e.
romuli natiuitas.ibidem.f.

Sacramentum Quid.parado II.capitu.XX IIII.fol.XVII.d.

Sacramenta noui teſtamẽti ſunt inſtra quedaꝫ quibus merita paſſiõis xpi nobis cõicantur.pa.V.c.CL.f.LXXI.b.
ſanguis ẽ ſubſtãtie rare.pa.I.c.XXVI.fo.IIII.b.
ſancitum eſt lege vt monſtruoſi homines iudices eſſe non poſſent.parado.I.c.C.fo.XIII.b.
ſanguis ẽ aie potior diſpõ.pado.II.c.XXXVIII.fo.XIX.b.
ſanguis ex ſe ẽ inanimatus.pado.II.c.XL.fo.XX.b.
ſancta trinitaſ quo ſe hẽat in ſanguine ⁊ hoſtia i triduo mortis chriſti.parado.II.c.XLIII fo.XX.b.
ſanſon iuſſu dei mortẽ ſibi itulit.pado.III.c.LIII.fo.XXXII.d
ſarra abſqꝫ mẽſtruo Iſaac filiũ pepit.pa.I.c.XLVII.fo.VII.f.
ſathanas filius tenebraꝝ.pado.I.c.XXI.fo.IIII.f.
ſcabies:lepra: ⁊ vlcera in chriſto non fuerunt.parado.III.c. XL.fo.XXX.c
ſcripta vtriuſq̃ canonis a deo emanarũt.para.I.c.V.fo.II.b.
ſecunda methaphora de leone.prolo.fo.II.d.
ſcda ſacra ſcriptura agyographa.pado.I.c.I.fo.II.c.
ſecundum dubium.parado.I.c.IIII.fo.III.b.
ſecunda etas mundi.parado.V.c.CVIII.fo.LXIII.b.
ſecũdus honor exhibitus xpo.para.V.c.CCX.fo.LXXXIII.c.
ſedes empyrea locus eſt eterne felicitatis.parado.V.capitu. CXIIII.fo.LXV.c.
ſecunda opinio de anima.parado.V.capi.LI.fo.LIII.c.
ſemẽ neceſſario ẽ minoris q̃ſtitatis die qua carnalr femia cognoſcit q̃ qñ pfecte organizatũ ẽ.pa.I.c.XXV.f.IIII.d
ſemen quid ſit parado.I.c.XLV.fo.VII.c.
ſemẽ femininũ ẽ fere frigiditatis in ſũmo:virile autẽ eſt qua ſi caliditatis in ſũmo.parado.I.cap.L.fo.VII.b.
ſenſibilia cõia ex ſnia Alacẽ.XIX.ſũt.pa.II.c.XV. fo.XVI.d.
ſenſibilia cõmunia per ſe viſibilia ſunt non primo.parado. II.capitu.XV.fo.XVI.e.
ſenſationes omnes perfectiones ⁊ imperfectiones dicũt.parado.IIII.cap.LXXXIII.fo.XLIIII.g.
ſentire multipliciter dicitur.para.IIII.c.LXXXV.fo.XLIIII.c.
ſentire ac non ſentire chriſto congruit.parad.IIII.c.LXXXV fo.XLIIII.d.
ſeneca ponit infernum.parado.V.c.LXXXI.fo.LVIII.f.
ſex ſunt modi motus.parado.IIII.c.XLIX.fo.XXXIX.b.
ſextus honor exhibitus xpo.para.V.c.CCX. fo.LXXXIII.m.
ſi virgo in originali macula concepta ſit non tamen citiſſime depoſuit.para.I.c.LVII.fo.VIII.l.
ſi angelus in cadauer ſubiret non poterit eſſe cauſa vite ⁊ eſſe.parado.II.c.VIII.fo.XV.c.
ſi hoſtia eo tempore quo chriſtus fuit mortuus fuiſſet conſecrata ibidem fuiſſet chriſti corpus mortuum.parad.II. cap.XL.fo.XIX.b.
ſi viſio fieret extramittẽdo nõ videremus ad tãtã diſtantiam ad quantã videmus.parado.IIII.c.VIII. fo.XXXIIII.c.
ſi p emiſſionẽ ſpirituũ ad extra fieret viſio non poſt multum tempus corpus deficeret.para.IIII.c.XI.fo.XXXIIII.b.
ſi viſio fieret extramittendo in ſpeculo nihil videremus.pa. IIII.cap.XI.fo.XXXIIII.c.
ſi in cunctis hominibus faſcinandi virtus eſſet alter alteri obeſſe non poſſet. paradoxa.IIII.c.XXI.fol.XXXV.b.

Tabula

Sic ſcripti ſunt ſacri canones vt a nobis itelligi poſſint. parado. IIII. c. LXXIIII. fol. XLII. d.
Si deus negatur neq; bonum neq; malum ipſi anime poſt mortem continget. parado. V. ca. L. fol. LIII. b.
Si daretur opinio pythagore aliquis naſceretur doctus. parado. V. cap. LXVIII. fo. LVI. c.
Si indulgentie date a pontificibus ꝓſunt ⁊ ſint merito paſſionis chriſti. parado. V. cap. CL. fo. LXXI. c.
Sicilia h3 tres p̄cipuos mōtes. parad. V. ca. XCIX. fo. LXII. f.
Signū d3 ꝓuenire hiſ q̄ ſignificat. pa. II. c. XXV. fo. XVIII. d.
Simie olim fuerunt populi. parado. V. c. LXXI. fo. LVI. d.
Sine virili ſemie fuit xp̄s ꝓceptus. para. I. ca. XLII. fo. VII. e.
Siquis in triduo mortis xp̄i hoſtiā cōſecraſſet ſoluꝫ corpus ⁊ v̄bū ibidē extitiſſent. pado. II. cap. XL. fo. XX. g.
Sigs ex gētilibus circūcidebatur: delebantur eius pctā quē admodū ſemini abrahe. parado. V. ca. CIX. fo. LXIIII. c.
Sigs baptizatus cōfeſtim deceſiſſet ex vita priuſq̄ xp̄s fuiſſet paſſus ad libū cōmigrabat. pa. V. c. CLI. fo. LXXI. b.
Sitis quid ſit. parado. III. ca. XXII. fo. XXVIII. c.
Situs inferni. parado. V. ca. XCVIII. fo. LXI. b.
Situs celi ſtellati in quo ſtelle fixe adiacent. parado. V. cap. CLXVI. fo. LXXIIII. d.
Situs paradiſi. parado. V. cap. CXC. fo. LXXVIII. b.
Socratem athenienſes necarūt. pado. II. ca. LXV. fo. XXIII.
Sola dei nā infinita ē. parado. III. ca. XXXV. fo. XXIX. d.
Solutio multarum obiectionum que fingi poterant de conceptione. parado. I. cap. XLI. fo. VI. b.
ſolutio. parado. I. ca LXII. fo. IX. b.
ſolutio. parado. I. cap. LXXVIII. fo. XI. f.
ſolutio quorundā ad auctoritatē Joānis. pado. II. ca. XII. fo. XVI. b.
ſolutio ⁊ eiuſdē rationes. parado. II. c. XVII. fo. XVI. c.
ſolutio quorūdam. parado. ij. c. XVIII. fo. XVII.
ſolutio dubietatis. parado. II. cap. XXIII. fo. XVII. b.
ſolutio. parado. II. c. XXVI. fo. XVIII. c.
ſolutio ad fundamēta eor̄. pado. II. c. XXXVI. fo. XIX. b.
ſolutio queſtionis. parado. II. c. LII. fo. XXI. b.
ſolutio. parado. II. ca. LXXVIII. fo. XXIIII. b.
ſolutio. parado. III. ca. XXV. fo. XXVIII. f.
ſolutio. parado. III. ca. XLIIII. fo. XXX. f.
ſolutio formalis ad arg^m. pado. III. c. LX. fo. XXXIII. c.
ſolutio tacite obiectionis. pado. V. c. IX. fo. XLVI. e.
ſolutio. parado. V. c. XXXV. fo. L. c.
ſolutio. parado. V. c. XXXVI. fo. L. c.
ſolutio. parado. V. ca. XXXVIII. fo. L. b.
ſolutio quorundam. parado. V. c. XL. fo. LI. b.
ſolutionis improbatio. parado. V. c. XL. fo. LI. d.
ſolutio quorundam. parado. V. c. XLI. fo. LI. d.
ſolutio obiectionis. parado. V. c. CXLIII. fo. LXX. b.
ſolutio ad dubium. parado. V. c. CXLVI. fo. LXX. c.
ſolutio qōnis ſcitu digne. parado. V. c. CXVIII. fo. LXV. c.
ſoli poſteri ade in originali peccato deceſſerunt. parado. V. c. CXXVI. fo. LXVI. b.
ſolutio eor̄ ad id qō dictū ē ſacramēta vniuerſa ex xp̄i paſſione efficaciam habere. parado. V. c. CLII. fo. LXXII. b.
ſolutio ex ſnia ſcotiſtar̄. parado. V. CLXI. fo. LXXIII. e.
ſolutio ad iſtātias illatas. parado. V. c. CLXIII. fo. LXXIIII. b.
ſolutio integra ad queſituꝫ. parado. V. c. CLXIX. fo. LXXV. d.
ſolutio argumēti quo probatū ē oēs qui i celo ſunt equaliter tñ intelligere. parado. V. c. CLXXIII. fo. LXXV. f.
ſola diuia vis ē cui ip̄i ēt mala bona ſūt. pado. V. c. CCIX. fo. LXXXII. b.
ſolutio. parado. V. c. CCXII. fo. LXXXIII. d.
ſolutio. ibidem. f.
ſpeciales modus eēndi v̄bi i v̄gine. pa. i. c. LXXIII. fo. X. b.
ſpiritus ſubſtātia ē calida ⁊ hūida. pa. IIII. c. V. fo. XXXIII. c.
ſpecieſ p̄ter indiuidua nō pmanēt. pa. V. c. XXII. fo. XLVIII. c.
ſtatim poſt culpā primi parētes vſi ſunt tegmentis q̄bus tegerēt partes pudibūdas. para. V. ca. XX. fo. XLVIII. e.
ſtellas ⁊ cōſtellatōes eē deos. pad. V. c. LXXXIII. fo. LVIII. b.
ſtoici equalitatē culpar̄ aſſeuerāt. pa. V. c. CXLIIII. fo. LXX. f.
ſubſtantia triplex in xp̄o. parado. II. c. V. fo. XIIII. b.
ſubſtantia angeli ſpiritualis atq; indiuiſibilis eſt parado. V. c. XL. fo. LI. c.
ſucceſſor p̄deceſſoris iura poſſidet. pa. V. c. CLIX. fo. LXXIII. c
ſūma frigiditas ēi medio aeris. pado. V. c. XCV. fo. LXI. ç
ſuplatiuus dupl'r exponit. pado. I. c. XVI. fo. IIII b.
ſuperior dicti cōfirmatio. parado. V. c. XLII. fo. LII. e.
ſuperborum modus. parado. V. c. XLVII. fo. LIII. b.
ſynus abrahe lymbus ſanctorum patrum appellatur pado: V. cap. CXII. fo. LXIIII. b.
ſynus abrahe vnde ſit dictus. pa. V. c. CXXVIII. fo. LXVII. b.
ſynus abrahe ab abrahā nomē ſūpſit. pado. V. ca. CXXVIII. fo. LXVII. b.
ſynus abrahe ⁊ ignis purgatorius corpora nulla continere poſſunt. parado. V. ca. CLXXXVIII. fo. LXXVIII. c.

Tantum Quelibet anima itelligit quātū alia etiaꝫ nobiliſſima. pad. V. c. CLXXII. fo. LXXV. c

Tātū itelligē felicitas hūana ē. pa. V. c. CLXXIII. fo. LXXV. d.
tempore peſtis plures de pueris moriuntur q̄ꝫ de alīs natu maioribus. parado. IIII. c. XXVI. fo. XXXVI. c.
tempus ab origine mundi vſq; ad diluuium. parado. V. cap. CVI. fo. LXIII. f.
tēpus ſecūde etatis mūdi. pado. V. c. CVIII. fo. LXIII. c.
tempus ⁊ etas Enoch habitantis in loco delitiarum. pado. V. c. CLXV. fo. LXXIIII. b.
teneri quid ſit. parado. II. c. LXXIIII. fo. XXIIII. b.
tertia methaphora de agno. prolo. fo. II. e.
tertia ſacra ſcriptura apochripha. parado. I. c. I. fo. II. d.
tertia argumētatio eluidū rationibus logicis ⁊ argumento iuris refellitur. parado. i. ca. XX. fo. IIII. b.
terra trib⁹ elemētis ēt ꝓrianī. parad. IIII. c. LVIII. fo. XL. d.
terre locus. parado. IIII. c. LXII. fo. XL. b.
tertia opinio de aia. parado. V. c. LI. fo. LIII. d.
terremotus qūo generātur. parado. V. c. C. fo. LXII. b.
terremotus frequentius fiunt in locis maritimis ⁊ montuoſis. parado. V. c. C. fo. LXII. c.
tertius bonor exhibitus xp̄o. parad. V. c. CCX. fo. LXXXIII. b.
theologorum opinio. parado. II. c. XXXIIII. fo. XIX. e.
theologor̄ oium ſnia. para. V. c. CXXXVIII. fo. LXIX. c.
tonſum eē i agno duo ſignificat. parad. III. c. III. fo. XXV. b.
totalis pena pcti originalis. parado. V. c. CXL. fo. LXIX. b.
tranſumptio quid. parado. i. c. VIII. fo. II. c.
tranſumptio diuerſimode ꝓtingit: pado. III. c. II. fo. XXV. b.
tranſumptio dupliciter fit. parado. V. c. IIII. fo. XLV. b.
tria ſunt neceſſaria ad ſomnū cauſandū aut duo ſaltem. parado. III. c. XVI. fo. XXVII. c.
tria q̄ ſecluſo exteriori dānati patiūt̄. pado. V. c. LX. fo. LV. b.
tres ſunt ſpirituum nature. parado. V. c. LXXIIII. fo. LVII. e.
triſtitia quid ſit. parado. V. c. CCIX. fo. LXXXII. g.
tullius de ſtatu aiarum. parado. V. c. LXXXII. fo. LVIII. f.
tuſſis ⁊ catarrū xp̄s nō tollerauit. parad. III. c. XL. fo. XXX. b
typheus princeps gigantum. parado. V. c. XCIX. fo. LXII. e.

Vacuum Quid ſit ſm Ariſtotelem. parado. I. ca. XCIII. fo. XIII. c.

vas quid ſit. parado. I. ca. VIII. fo. II. e.
vbi erat xp̄s cū aſcēdit in celū. pado. V. c. XIII. fo. XLVI. c.
velamina in dñica viſione. parado. II. c. XLV. fo. XX. b.
venialia aut actualia pctā nō incurrimus niſi id libere agamus. parado. V. cap. CLXIII. fo. LXXIIII. d.
vera ſiti xp̄s fuit affectus. parado. III. c. XXII. fo. XXVIII. d.
vere de xp̄o dr̄ nō iacuiſſe. pado. IIII. c. XLVII. fo. XXXIX. b.
vera animalium corpora tactui minime cedunt. parado. IIII. ca. LXXII. fo. XLII. b.
verecundia ⁊ ſi ſimpliciter perfectio non ſit tamen humane conditioni laudabilis. parado. V. c. XXXI. fo. XLIX. c.
verſus ouidū prio. methamor. pado. V. c. LXXXIII. fo. LIX. e.
vera ſolutio doctoris. parado. V. c. CCXII. fo. LXXXIII. b.
veſtes hominibus ex erroꝛe primo comparate ſunt. parado. V. c. XXIII. fo. XLVIII. b.
veteris teſtamenti cerimonias iudei hodie obſeruant. para. III. c. VIII. fo. XXVI. d.
videtur chriſtus in ſacramēto ipropꝛie. pado. II. c. XIIII. fol. XVI. b.
virginitas quid ſit. parado. I. c. IX. fo. III. b.
virgo bñdicta veniali pctō imunis fuit. pa. I. c. XXI. fo. IIII. c
virgo maria porta eſt nūcupata. parado. I. c. XXXIII. fo. V. c.
virgo maria hortī nomē ſūpſit. pado. i. c. XXXIIII. fo. V. b.
virgo dei fons nomen adepta eſt. ibidem. c.
virgo añ ptū in partu ⁊ poſt ptū. parado. i. c. LIIII. fo. VIII. b.

Tabula

virgo maria terre ab Esaia ⁊ a dauid assimilatur .parado.I: ca.LXIX.fol.X.L.
virtus creatiua nō potest cōmun icari theologis referētibus parad.I.c.LXXXIIII.fol.XI.E.
virgo maria ad similitudinem virginis vas vacuum est appellata.parad.I.c.XCV.fol.XII.D.
virgo maria vas plenū vocitata ē.parad.I.c.XCVI.fo.XIII.B
virgo maria vas nō mūdū dicta ē.parad.I.c.CV.fol.XIIII.B.
virtus fantastica basilisci.parad.IIII.c.XVII.fol. XXXVI.B.
virtus quam christus omnibus credentibus reliquit.para. IIII.c.XXXVIII.fol.XXXVII.b.
virgines vestales stuprate viue tumulabantur.para.V.c.LXXXIII.fo.LIX.H.
virtus vnita fortior ē ipa dispersa.parad.V.c.XCII. fo.LX.f.
visibilia cōia q̄ sint quot.para.II.c.XV.fol.XVI.c.
visio nr̄a vsq3 ad quē celi finē tēdat.pa.IIII.c.XI.fo.XXXIII.e
vltima questionis solutio.para.V.c.CLXIII.fol.LXXIIII.k.
vnde sit ꝙ nec vir p seipsum nec mulier absq3 viro possit concipere.parado.i.capi.XLVIII.fol.VII.b.
vnde sit ꝙ virgo maria in quibusdaz tantum habuerit priui legia.parado.I.ca.LX.fol.VIII.f.
vna res potest eē sm illorum duoꝝ relatiuorum ad diuersa relata.parado.I.c.LXXVIII.fol.XI.b.
vnde virgo maria appellata sit vas luminosum. parado.I.c. LXXXVII.fol.XII.e.
vnde matthеus euangelista sortitus sit nomen leonis.para. II.cap.III.fol.XIIII.d.
vñ fuerit ꝙ iudei xp̄z colē noluerit.pad.II.c.IIII.fo.XIIII.c.
vna ex dotibus beatorum corporum post resurrectionem.parado.II.c.XX.fo.XVII.e.
vna diuinarum personarum absq3 alīs loqui non potest. parado.II.ca.LVIII.fo.XXII.d.
vnde sit ꝙ nulla peccandi voluntas in christo fuerit.parad. II.ca.LXXV.fo.XXIIII.f.
vnde ē xp̄m agnū vocitari.parad.III.c.i.fo.XXV.c.
vnde sit ꝙ hō speculādo fatigef.pa.III.c.XXV.fo.XXVIII.c.
vnde fascinatio ortuz sūpserit.pad.III.ca.XX.fo.XXXV.c.
vñ orgāoꝝ vsus i diuis officijs.pa.IIII.c.LXXXIII.f.LXIII.c.
vnde est mulieres in vberibus post partum habere lac.pad. V.ca.XXI.fo.XLVIII.e.
vñ sit ꝙ angeli vestiri nequeāt.para.V.c.XL.fo.LI.b.
vna anima non potest habere vnibilitatem ad plures ptes materie.parado.V.ca.XXV.fo.LV.c.
vna maior ē culpa altera.parado.V.ca.CXLIIII.fo.LXX.g.
vñ sit ꝙ stati moriēs post baptismū tēdit i padisū nō āt hi q stati p9 circūcisionē ōficiebāt.pa.5.c.CLVIII.f.LXXII.b
volūtas i bonū nālit ferf.pado.V.c.CLXVII.fo.LXXIIII.d.
vox ē in oibus aialibus pfectis.parad.II.c.LXI.fo.XXII.e.
vt actus meritorius sit bonus necessaria est charitaȳ.parad. V.cap.CLXIII.fol.LXXIIII.f.
vulnera xp̄i post resurrectionē ita aperta māserūt quēadmodū in passione patebant.parado.V.ca.XXVI.fo.IIII.
Xp̄s i ei9 cōceptiōe ⁊ pfecta organizatiōe nō potuit eē tante q̄titatis q̄te fuit p9 ml'tos ānos.pa.I.c.XXVIII.fo.V.b
xp̄i dignitas in ortu suo . parado.I.ca.LX.fo.IX.g.
xp̄s quomodo ītrauit ad discipulos ianuis clausis .parado. .i.c.LXV.fol.IX.d.
christi corpus indiuisibiliter est in hostia nec alio modo esse posset.parado.I.c.LXVII.fol.IX.c.
christus rori ⁊ pluuie assimilatus est ab Esaia.parado.I. ca. LXIX.fol.X.f.
xp̄s euidēs nebula appuit iudeis.para.I.c.XCI. fo.XII.b.
xp̄s leo appellatus est.parad.II.cap.II.fol.XIIII.b.
christus iudas vocitatus est.ibidem.c.
christiani christi fratres ibidem.d.
christus quattuor animalibus.f.aquile.boui.homini ⁊ leoni.parado.II.ca.III.fo.XIIII.c.
xp̄s i hostia ⁊ calice qūo videaf.parad.II. ca.XLIIII.fo.XX.c.
xp̄s post resurrectionez discipulis ac beate virgini apparuit parādo.II.ca.XLVII.fo.XX.b.
xp̄m in hostia videmus quemadmodum virum in armis tectum.paradoxa.II.ca.XLVIIII.fol.XXI.c.
christus erat verus homo ⁊ sic illi humane actiones ascribūtur.parado.II.ca.LIX.fol.XXII.c.
xp̄s adhuc p9 resurrectionē tāgebat.pa.II.c.LXII.f.XXIII.d.
christus cognitus a virgine.parado.ū.c.LXXI.fol.XXIII.c.
xp̄s erat verus homo.pado.ū.ca.LXXV.fol.XXIIII.d.
christus ad libitum excitabat passiōes qbus tristareē ⁊ gauderetur.parad.II.ca.LXXVI.fo.XXIIII.b.
xp̄s in passione fuit tristis.parad.II.ca.LXXVII.fo.XXIIII.c.
xp̄i ⁊ agni similitudo.parado.III.c.I.fo.XXV.d.
xp̄s i adiscēdo nll'o eguit p̄ceptore.pa.III.c.XIII.fo.XXVII.c
xp̄s in circuncisione sūma prudentia erat predictus.parad. III.cap.XIII.fol.XXVII.d.
xp̄s vt deus clamare nō poterat.pad.III.c.XVI.fo XXVII.b.
xp̄s fuit solus ex qnta mixtione.pado.III.c.XXI.fo.XXVII.c.
xp̄s veram sitim passus est.parad.III.c.XXII. fo.XXVIII.b.
xp̄s flāmis cōburi poterat.parad.III.c. XXXVII. fo.XXIX.b.
xp̄s vt deus pati nihil poterat.pad.III.c.XLI.fo.XXX.b.
xp̄s vt ver9 hō erat mortē subīt.para.III.c.XLII.fo.XXX.b.
xp̄s non tantum nō peccauit verū ⁊ peccandi potestas nulla erat in eo.parado.III.c.XLIII.fol.XXX.b.
xp̄s a latronibus eodem tempore vulnera fuerunt illata. parado.III.cap.XLIIII.fo.XXX.b.
xp̄s vite ac mortis in seipso erat.para.III.c.XLV. f.XXXI.b.
xp̄s in quo omnes excelluit .parado.III.c.L.fo.XXXI.d.
xp̄s in cruce mortuos ē cū voluit.pad.III.c.LI.fol.XXXII.c.
xp̄s suipsi9 homicida dici negt.para.III.c. LIII. fo.XXXII.b.
xp̄z iudei ex adulterio natū eē arbitrabantur .parado.IIII.c. I.fol.XXXIII.f.
xp̄s i eq̄noctio vernali mortuus ē.pad.IIII.c.XLIII.fo.XXXVIII.d.
christus vt deus non vidit.para.IIII.c.LXXXII. fo.XLIIII.b.
christus sentiebat.parado.IIII.ca.LXXXV.fo.XLIIII.b.
xp̄s vt hō pfecti9 q̄z āgeli deū videt.pado.V.c.III.fo.XLV.b.
xp̄s p̄uilegiū hūit qō nemini vnq̄z datū est.pad.V.c.III.fol. (XLV.c.
xp̄s fuit i vita p̄rehēsor.pad.I.c.III.fo.XLV.e.
xp̄s volauit.parado.V.c.IIII.fo.XLV.c.
xp̄s qūo de nube in celū delatus ē.parad.V.c.IX.fol.XLVI.i.
xp̄s ad qd nubē hāc assūpserit.para.V.ca.IX.fo.XLVI.i.
xp̄s suis viribꝰ in celū ē clarus.parad.V.c.XVI.fo.XLVII.c.
xp̄i corpus totius trinitatis opere expletum est.parado.V.c. XVIII.fol.XLVII.b.
xp̄i vulnera in celo beatis gaudia prestant.parado.V. capit. XXVII.fo.XLIX.c.
xp̄s dum vixit vili admodum habitu erat contentus.parad. V.ca.XXIX.fo.XLIX.b.
christus victu vsus est humillimo.ibidem.c.
xp̄s resurgēs nudus erat ⁊ nudus cunctis apparuit.para. V.cap.XXXIIII.fo.L.d.
xp̄s resurgens prestantissimum corpus sumpsit.ibidem.e.
xp̄s nō est vbiq3 :sed deus.parado.V.c.CXCIII.fo.LXXIX.b.
christi corpus per consecrationis verba incipit esse in hostia parado.V.capit.CXCV.fol.LXXIX.b.
christus post mortem corporis dotes habuit.parado.V.cap. CCIII.fol.LXXXI.b.
christus ante passionem dotibus glorie vsus est.parado.V. cap.CCIII.fol.LXXXI.c.
christus non semper tristis erat.paradoxa.V. capitu.CCVI. fol.LXXXII.c.
Zodiaci descriptio quedam.parad.i.c.XCV.fol.XIII.c.

Explicit. Tabula. Super Paradoxa.
Reuerendissimi. D.D. Alphonsi. de Madrigal. Episcopi.
Abulensis. Foeli
citer.

Laus. Deo. Sūmo. Et maximo.

A B C D E F G H I omnes sunt quinterni exceptis H quaternus ⁊ I ternus.

Impressum venetiis per Gregorium de Gregoriis sumptibus dñi Joā. Jacobi de angelis. Anno dñi M.cccc.viij.die.xxv.augusti.

Cum gratia ⁊ priuilegio.

PALENCIA - BIBLIOTECA PROVINCIAL - FONDO ANTIGUO

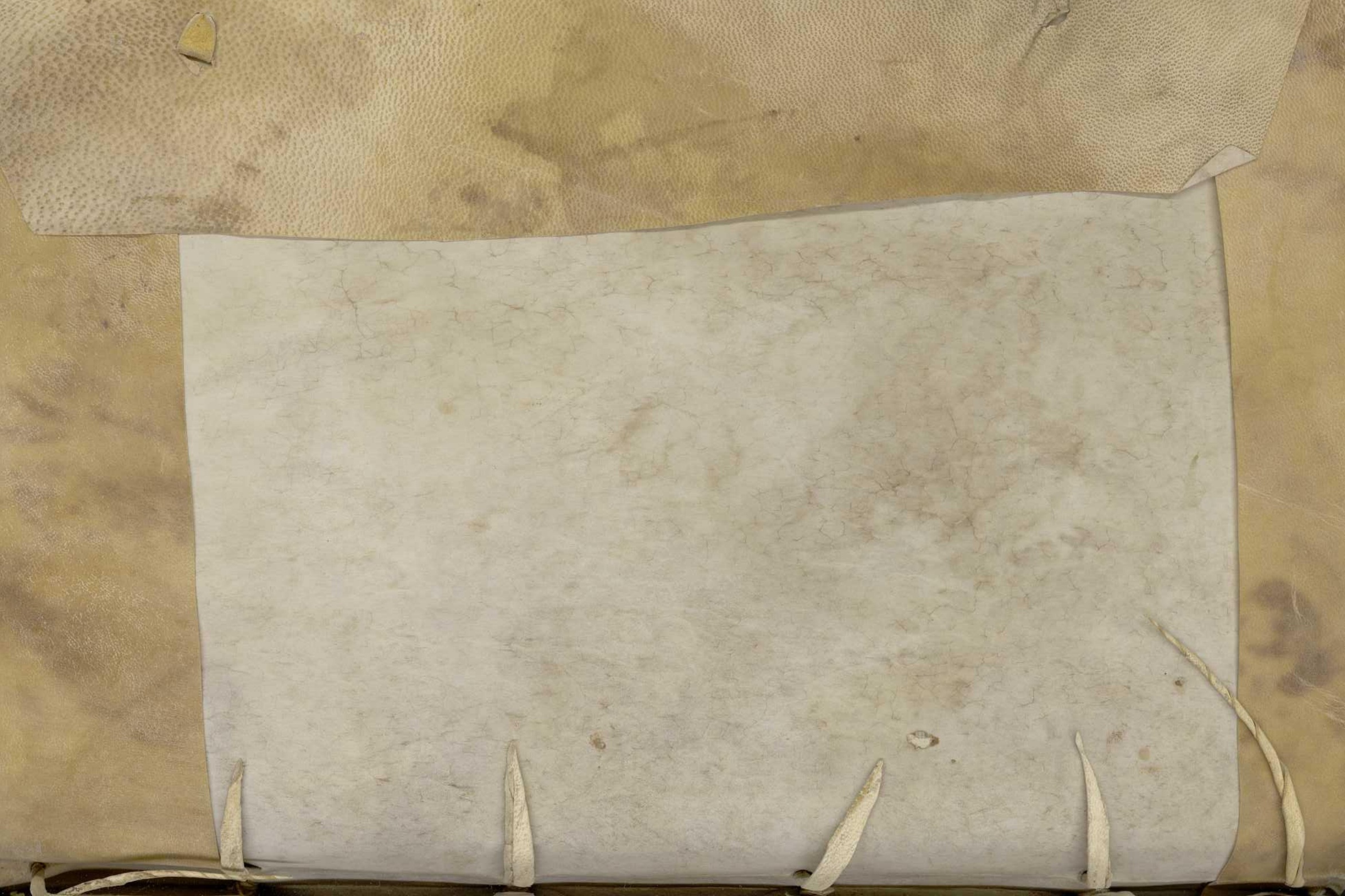

Abulen: oper: tom: 1 et 2

1008 (1-2)